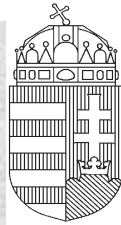

IGAZSÁGÜGYI KÖZLÖNY

AZ IGAZSÁGÜGYI
ÉS RENDÉSZETI MINISZTERIUM
HIVATALOS LAPJA

BUDAPEST,
2007. JÚNIUS 30.

TARTALOM

TÖRVÉNYEK

	Oldal
1978: IV. tv. a Büntető Törvénykönyvről <i>(a módosításokkal egységes szerkezetben)</i>	979
1979: 5. tvr. a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról <i>(a módosításokkal egységes szerkezetben)</i>	1070
1998: XIX. tv. a büntetőeljárásról <i>(a módosításokkal egységes szerkezetben)</i>	1075
2007: XXXIII. tv. egyes törvényeknek a tizenharmadik havi illetmény kifizetési rendjével összefüggő módosításáról	1227
2007: XXXV. tv. a Magyar Köztársaság és a Szlovén Köztársaság között az egymás nevében a vízumok és tartózkodási engedélyek kiadásában diplomáciai és konzuli képviselőik útján történő kölcsönös eljárásról szóló Megállapodás kihirdetéséről.....	1230
2007: XXXVI. tv. a szabálysértési jogsegélyről <i>(indokolással)</i>	1233
2007: XXXVII. tv. az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény módosításáról	1252
2007: XXXVIII. tv. a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról.....	1253

A KORMÁNY RENDELETEI

113/2007. (V. 24.) Korm. r. a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény végrehajtásáról	1253
114/2007. (V. 24.) Korm. r. a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény végrehajtásáról ...	1272
115/2007. (V. 24.) Korm. r. a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvénnyel, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvénnyel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról	1313
116/2007. (V. 24.) Korm. r. a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet módosításáról	1327
122/2007. (V. 31.) Korm. r. a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények elektronikus megküldésével kapcsolatos egyes jogszabályok módosításáról	1351

A KORMÁNY TAGJAINAK RENDELETEI

21/2007. (V. 23.) IRM r. a pártfogó felügyelői tevékenységgel kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtásáról	1354
22/2007. (V. 24.) IRM r. a Büntetés-végrehajtás Továbbképzési és Rehabilitációs Központja (Igal) megszüntetéséről	1355
23/2007. (V. 24.) IRM r. a büntetés-végrehajtási szervek alapító okiratainak kiadásáról, módosításáról szóló 20/1997. (VII. 8.) IM rendelet módosításáról	1356
24/2007. (V. 24.) IRM r. a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet módosításáról .	1357
25/2007. (V. 31.) IRM r. a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény végrehajtásáról	1359

A tartalomjegyzék a 978. oldalon folytatódik.

26/2007. (V. 31.) IRM r. a kitoloncolás végrehajtásának szabályairól	1475
27/2007. (V. 31.) IRM r. az idegenrendészeti eljárásban elrendelt őrizet végrehajtásának szabályairól.....	1479
28/2007. (V. 31.) IRM r. a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásával és tartózkodásával kapcsolatos eljárások díjáról.....	1484
29/2007. (V. 31.) IRM r. a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatok megjelöléséről.....	1490
9/2007. (V. 31.) PM–IRM e. r. a pénzügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 17/2003. (VII. 1.) PM–IM együttes rendelet módosításáról.....	1491

A KORMÁNY HATÁROZATA

1029/2007. (V. 9.) Korm. h. a kormányzati deregulációs programról.....	1493
--	------

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGI HATÁROZATOK

27/2007. (V. 17.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata.....	1494
31/2007. (V. 30.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata.....	1503

JOGSZABÁLYMUTATÓ

A Magyar Közlönyben 2007. május 1. napjától 2007. május 31. napjáig közzétett jogszabályok jegyzéke.....	1510
--	------

SZERVEZETI HÍREK

Kinevezések.....	1518
Közszolgálati jogviszony megszűnések.....	1519
Igazolvány érvénytelenítése.....	1519
Pályázati felhívások.....	1519
Közlemények.....	1523

KÖZLÖNY

§

Törvények

1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről¹

(egységes szerkezetben)

ÁLTALÁNOS RÉSZ

A büntető törvény célja

1. §²

I. fejezet

A büntető törvény hatálya

Időbeli hatály

2. § A bűncselekményt az elkövetése idején hatályban levő törvény szerint kell elbírálni. Ha a cselekmény elbírálásakor hatályban levő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új törvényt kell alkalmazni; egyébként az új büntető törvénynek nincs visszaható ereje.

Területi és személyi hatály

3. § (1) A magyar törvényt kell alkalmazni a belföldön elkövetett bűncselekményre, valamint a magyar állampolgár külföldön elkövetett olyan cselekményére, amely a magyar törvény szerint bűncselekmény.

(2) A magyar törvényt kell alkalmazni a Magyar Köztársaság³ határain kívül tartózkodó magyar hajón vagy magyar légi járművön elkövetett bűncselekményre is.

4. § (1) A magyar törvényt kell alkalmazni a nem magyar állampolgár által külföldön elkövetett cselekményre is, ha az

a) a magyar törvény szerint bűncselekmény és az elkövetés helyének törvénye szerint is büntetendő,

*b)*⁴ állam elleni bűncselekmény (X. fejezet), kivéve a szövetséges fegyveres erő ellen elkövetett kémkedést (148. §), tekintet nélkül arra, hogy az elkövetés helyének törvénye szerint büntetendő-e,

¹ A kihirdetés napja: 1978. december 31. Hatályba lépett: 1979. július 1. napján. Hatálybalépésére és végrehajtására lásd az 1979:5. törvényerejű rendeletet.

² Az 1. §-t az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

³ Az 1989:XXXI. törvény 38. §-ának (1) bekezdése értelmében ahol a jogszabály Magyar Népköztársaságot említ, ezen Magyar Köztársaságot kell érteni.

⁴ A 4. § (1) bekezdésének *b)* pontja az 1999:CXX. törvény 1. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

c) emberiség elleni (XI. fejezet) vagy olyan egyéb bűncselekmény, amelynek üldözését nemzetközi szerződés írja elő.

(2)⁵ A nem magyar állampolgár által külföldön, a szövetséges fegyveres erő ellen elkövetett kémkedés (148. §) esetében a magyar büntető törvényt kell alkalmazni, feltéve, hogy e bűncselekmény az elkövetés helyének törvénye szerint is büntetendő.

(3)⁶ Az (1)-(2) bekezdés eseteiben a büntetőeljárás megindítását a legfőbb ügyész rendeli el.

Diplomáciai és nemzetközi jogon alapuló egyéb mentesség

5. § A diplomáciai és a nemzetközi jogon alapuló egyéb mentességet élvező személyek büntetőjogi felelősségre vonására nemzetközi szerződés, ennek hiányában a nemzetközi gyakorlat irányadó. A nemzetközi gyakorlat kérdésében az igazságügyért felelős miniszter⁷ nyilatkozatát kell alapul venni.

Külföldi ítélet érvénye

6. §⁸

Büntetés végrehajtásának átvétele és átengedése

7. §⁹

A büntetőeljárás felajánlása

8. §¹⁰

A kiadatás és a menedékjog

9. §¹¹

⁵ A 4. § (2) bekezdése az 1999:CXX. törvény 1. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶ A 4. § (3) bekezdését az 1999:CXX. törvény 1. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

⁷ Az 5. §-ban a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *a)* pontja alapján az „igazságügy-miniszter” szövegrész „igazságügyért felelős miniszter” szövegre módosult.

⁸ A 6. §-t a 2007:XIII. törvény 14. §-a (2) bekezdésének *a)* pontja hatályon kívül helyezte.

⁹ A 7. §-t az 1996:XXXVIII. törvény 84. §-a hatályon kívül helyezte.

¹⁰ A 8. §-t az 1996:XXXVIII. törvény 84. §-a hatályon kívül helyezte.

¹¹ A 9. §-t az 1996:XXXVIII. törvény 84. §-a hatályon kívül helyezte.

II. fejezet
A bűncselekmény és az elkövető

I. cím
A bűncselekmény

10. § (1) Bűncselekmény az a szándékosan vagy – ha a törvény a gondatlan elkövetést is bünteti – gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli.

(2) Társadalomra veszélyes cselekmény az a tevékenység vagy mulasztás, amely a Magyar Köztársaság¹² állami, társadalmi vagy gazdasági rendjét, az állampolgárok személyét vagy jogait sérti vagy veszélyezteti.

Büntett és vétség

11. § (1) A bűncselekmény büntett vagy vétség.

(2) Büntett az a szándékosan elkövetett bűncselekmény, amelyre a törvény két évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetés kiszabását rendeli el. Minden más bűncselekmény vétség.

Halmazat

12. § (1) Bűnhalmazat az, ha az elkövető egy vagy több cselekménye több bűncselekményt valósít meg, és azokat egy eljárásban bírálják el.

(2) Nem bűnhalmazat, hanem folytatólagosan elkövetett bűncselekmény az, ha az elkövető ugyanolyan bűncselekményt, egységes elhatározással, azonos sértett sérelmére, rövid időközökben többször követ el.

Szándékosság és gondatlanság

13. § Szándékosan követi el a bűncselekményt, aki magatartásának következményeit kívánja, vagy e következményekbe belenyugszik.

14. § Gondatlanságból követi el a bűncselekményt, aki előre látja magatartásának lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában; úgyszintén az is, aki e következmények lehetőségét azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja.

¹² Az 1989:XXXI. törvény 38. §-ának (2) bekezdése értelmében ahol jogszabály Magyar Népköztársaságot említ, ezen a Magyar Köztársaságot kell érteni.

15. § Az eredményhez mint a bűncselekmény minősítő körülményéhez fűzött súlyosabb jogkövetkezmények akkor alkalmazhatók, ha az elkövetőt az eredmény tekintetében legalább gondatlanság terheli.

II. cím
Kísérlet és előkészület

16. § Kísérlet miatt büntetendő, aki a szándékos bűncselekmény elkövetését megkezdi, de nem fejezi be.

17. § (1) A kísérletre a befejezett bűncselekmény büntetési tételét kell alkalmazni.

(2) A büntetést korlátlanul enyhíteni vagy mellőzni is lehet, ha a kísérlet alkalmatlan tárgyon vagy alkalmatlan eszközzel követik el.

(3) Nem büntethető kísérlet miatt, akinek önkéntes elállása folytán marad el a bűncselekmény befejezése, továbbá az sem, aki az eredmény bekövetkezését önként elhárítja.

(4) Ha a (2)–(3) bekezdés esetén a kísérlet már önmagában is megvalósít más bűncselekményt, az elkövető e bűncselekmény miatt büntetendő.

18. § (1) Ha a törvény külön elrendeli, előkészület miatt büntetendő, aki a bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, az elkövetésre felhív, ajánlkozik, vállalkozik, vagy a közös elkövetésben megállapodik.

(2) Nem büntethető előkészület miatt

a) akinek önkéntes elállása folytán marad el a bűncselekmény elkövetésének a megkezdése;

b) aki az elkövetés elhárítása céljából felhívását, ajánlkozását, vállalkozását visszavonja, vagy arra törekszik, hogy a többi közreműködő az elkövetéstől elálljon, feltéve, hogy a bűncselekmény elkövetésének megkezdése bármely okból elmarad;

c) aki az előkészületet a hatóságnál feljelenti.

(3) A (2) bekezdés eseteiben, ha az előkészület már önmagában is más bűncselekmény, az elkövető e bűncselekmény miatt büntetendő.

III. cím
Az elkövetők

19. § Elkövetők a tettes és a társtettes (tettesek), valamint a felbújtó és a bűnsegéd (részesek).

20. § (1) Tettes az, aki a bűncselekmény törvényi tényállását megvalósítja.

(2) Társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását, egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg.

21. § (1) Felbújtó az, aki mást bűncselekmény elkövetésére szándékosan rábír.

(2) Bűnsegéd az, aki bűncselekmény elkövetéséhez szándékosan segítséget nyújt.

(3) A részesekre is a tettesekre megállapított büntetési tételt kell alkalmazni.

III. fejezet

A büntetőjogi felelősségre vonás akadályai

I. cím

A büntethetőséget kizáró okok

22. § A büntethetőséget kizárja:

- a) a gyermekkor,
- b) a kóros elmeállapot,
- c) a kényszer és a fenyegetés,
- d) a tévedés,
- e)¹³
- f) a jogos védelem,
- g) a végszükség,
- h) a magánindítvány hiánya,
- i) a törvényben meghatározott egyéb ok.

A gyermekkor

23. § Nem büntethető, aki a cselekmény elkövetésekor tizenegyedik életévét nem töltötte be.

A kóros elmeállapot

24. § (1) Nem büntethető, aki a cselekményt az elmeműködés olyan kóros állapotában – így különösen elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban vagy személyiségzavarban – követi el, amely képtelenné teszi a cselekmény következményeinek felismerésére vagy arra, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék.

(2) A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az elmeműködés kóros állapota az elkövetőt korlátozza a cselekmény következményeinek felismerésében vagy abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék.

¹³ A 22. § e) pontját a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének d) pontja hatályon kívül helyezte.

25. § A 24. § rendelkezései nem alkalmazhatók arra, aki a cselekményt önhibájából eredő ittas vagy bódult állapotban követi el.

A kényszer és a fenyegetés

26. § (1) Nem büntethető, aki a cselekményt olyan kényszer vagy fenyegetés hatása alatt követi el, amely miatt képtelen az akaratának megfelelő magatartásra.

(2) A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha a kényszer vagy a fenyegetés az elkövetőt korlátozza az akaratának megfelelő magatartásban.

A tévedés

27. § (1) Nem büntethető az elkövető olyan tény miatt, amelyről az elkövetéskor nem tudott.

(2) Nem büntethető, aki a cselekményt abban a téves feltevésben követi el, hogy az a társadalomra nem veszélyes, és erre a feltevésre alapos oka van.

(3) A tévedés nem zárja ki a büntethetőséget, ha gondatlanság okozza, és a törvény a gondatlanságból eredő elkövetést is bünteti.

A cselekmény társadalomra veszélyességének csekély foka

28. §¹⁴

A jogos védelem

29. § (1) Nem büntethető, akinek a cselekménye a saját, illetőleg a mások személye, javai vagy közérdek ellen intézett, illetőleg ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges.

(2) Nem büntethető az sem, aki az elhárítás szükséges mértékét azért lépi túl, mert azt ijedségből vagy menthető felindulásból képtelen felismerni.

(3) A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az ijedség vagy a menthető felindulás az elkövetőt korlátozza az elhárítás szükséges mértékének felismerésében.

¹⁴ A 28. §-t a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének d) pontja hatályon kívül helyezte.

A végszükség

30. § (1) Nem büntethető, aki a saját, illetőleg a mások személyét vagy javait közvetlen és másként el nem hárítható veszélyből menti, vagy a közérdek védelmében így jár el, feltéve, hogy a veszély előidézése nem róható a terhére, és a cselekménye kisebb sérelmet okoz, mint amelynek elhárítására törekedett.

(2) Nem büntethető az sem, aki azért okoz akkora vagy nagyobb sérelmet, mint amelynek elhárítására törekedett, mert ijedtségből vagy menthető felindulásból képtelen felismerni a sérelem nagyságát.

(3) A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az ijedtség vagy a menthető felindulás az elkövetőt korlátozza a sérelem nagyságának felismerésében.

(4) Nem állapítható meg végszükség annak javára, akinek a veszély vállalása hivatásánál fogva kötelessége.

A magánindítvány hiánya

31. § (1) A törvényben meghatározott esetekben a bűncselekmény csak magánindítványra büntethető.

(2) A magánindítvány előterjesztésére a sértett jogosult.

(3) Ha a sértett korlátozottan cselekvőképes, a magánindítványt törvényes képviselője is, ha pedig cselekvőképtelen, kizárólag a törvényes képviselője terjesztheti elő. Ezekben az esetekben a magánindítvány előterjesztésére a gámhatóság is jogosult.

(4) Ha a magánindítvány előterjesztésére jogosult sértett meghal, a hozzátartozója jogosult a magánindítvány előterjesztésére.

(5) Bármelyik elkövetővel szemben előterjesztett magánindítvány valamennyi elkövetőre hatályos.

(6) A magánindítvány nem vonható vissza.

II. cím

A büntethetőséget megszüntető okok

32. § A büntethetőséget megszünteti

- a) az elkövető halála,
- b) az elévülés,
- c) a kegyelem,
- d)¹⁵ a tevékeny megbánás,
- e) a törvényben meghatározott egyéb ok.

¹⁵ A 32. § d) pontját a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének d) pontja hatályon kívül helyezte, egyben e törvény 262. §-a megállapította a rendelkezés új szövegét.

A büntethetőség elévülése

33. § (1) A büntethetőség elévül

a)¹⁶ olyan büntett esetén, amely életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető, húsz év;

b) egyéb bűncselekmény esetén a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább három év elteltével.

(2)¹⁷ Nem évül el

a) az 1945. évi VII. törvénnyel törvényerőre emelt és az 1440/1945. (V. 1.) ME rendelettel módosított és kiegészített 81/1945. (II. 5.) ME rendelet 11. és 13. §-ában¹⁸ meghatározott háborús büntettek;

b) az emberiség elleni egyéb bűncselekmények (XI. fejezet);

c)¹⁹ az emberölés súlyosabban minősülő esetei [166. § (2) bekezdés a)–h) pontjai];

d) az emberrablás és az előjáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak súlyosabban minősülő esetei [175/A. § (4) bekezdés, 355. § (5) bekezdés a) pont];

e) a terrorcselekmény, a légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése²⁰ és a zendülés súlyosabban minősülő esetei, ha a halált szándékosan okozva követik el [261. § (1) bekezdés,²¹ 262. § (2) bekezdés, 352. § (3) bekezdés b) pont] büntethetősége.

34. § Az elévülés határidejének kezdő napja

a) befejezett bűncselekmény esetén az a nap, amikor a törvényi tényállás megvalósul,

b) kísérlet és előkészület esetén az a nap, amikor az ezeket megvalósító cselekmény véget ér,

c) olyan bűncselekmény esetén, amely kizárólag kötelesség teljesítésének elmulasztásával valósul meg, az a nap, amikor az elkövető még a büntető törvényben megállapított következmény nélkül eleget tehetne kötelességének,

¹⁶ A 33. § (1) bekezdésének a) pontja az 1993:XVII. törvény 1. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁷ A 33. § (2) bekezdése az 1993:XVII. törvény 1. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁸ Az Alkotmánybíróság a 2/1994. (I. 14.) AB határozatával a 81/1945. (II. 5.) ME rendelet (Nbr.) 11. §-ának 1–4. és 6. pontját, továbbá 13. §-ának 1. és 3–7. pontját megsemmisítette. Határozatában megállapította, hogy a Btk. 33. §-a (2) bekezdésének a) pontja az Nbr. 11. §-ának 5. pontjában és 13. §-ának 2. pontjában meghatározott háborús büntetésekre vonatkozhat.

¹⁹ A 33. § (2) bekezdésének c) pontja a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének a) pontjával módosított szöveg. A módosítás értelmében a 166. § (2) bekezdésének h) pontja szerint minősülő emberölés büntette büntethetőségeinek elévülésére a 33. § (1) bekezdésének a) pontja irányadó.

²⁰ A 33. § (2) bekezdésének e) pontjában a „légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése” szövegrészt a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének a) pontja állapította meg.

²¹ A 33. § (2) bekezdésének e) pontjában a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének a) pontja alapján a „261. § (2) bekezdés a) pont” szövegrész „261. § (1) bekezdés” szövegre módosult.

d) olyan bűncselekmény esetén, amely jogellenes állapot fenntartásában áll, az a nap, amikor ez az állapot megszűnik.

35. § (1) Az elévülést félbeszakítja a büntető ügyekben eljáró hatóságoknak az elkövető ellen a bűncselekmény miatt foganatosított büntetőeljárás cselekménye. A félbeszakítás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik.

(2)²² Ha a büntetőeljárást felfüggesztik, a felfüggesztés tartama az elévülés határidejébe nem számít be. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a büntetőeljárást azért függesztik fel, mert az elkövető ismeretlen helyen tartózkodik vagy elmebeteg lett.

(3)²³ Az elévülés határidejébe nem számít be az a tartam sem, amely alatt személyes mentesség folytán a büntetőeljárás azért nem volt megindítható vagy folytatható, mert a törvényben biztosított mentelmi jogot a döntésre jogosult nem függesztette fel, illetőleg az eljárás megindításához vagy folytatásához a hozzájárulását nem adta meg. Ez a rendelkezés nem alkalmazható olyan magánindítványra büntethető bűncselekmény esetén, amely miatt a vádat a magánvádló képviseli.

(4) Próbára bocsátás (72. §) esetén a próbaidő tartama az elévülés határidejébe nem számít be.

(5)²⁴ Ha az ügyész a vádemelést elhalasztja, ennek tartama az elévülés határidejébe nem számít be.

*Tevékeny megbánás*²⁵

36. § (1) Nem büntethető, aki a személy elleni (XII. fejezet I. és III. cím), közlekedési (XIII. fejezet) vagy vagyoni elleni (XVIII. fejezet), három évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűncselekménnyel okozott kárt a sértettnek közvetítői eljárás keretében megtérítette vagy a bűncselekmény káros következményeit egyéb módon jóvátette.

(2) A büntetés korlátlanul enyhíthető az (1) bekezdésben említett bűncselekmények esetében, ha az elkövető az öt évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűncselekménnyel okozott kárt a sértettnek közvetítői eljárás keretében megtérítette vagy a bűncselekmény káros következményeit egyéb módon jóvátette.

²² A 35. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 263. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²³ A 35. § (3) bekezdését a 2001:CXXI. törvény 2. §-a iktatta be, a korábbi (3) bekezdés számozását (4) bekezdésre módosítva.

²⁴ A 35. § (5) bekezdését a 2006:LI. törvény 263. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

²⁵ A 36. §-t és a megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *d)* pontja hatályon kívül helyezte, egyben e törvény 264. §-a megállapította a rendelkezés új szövegét.

(3) Az (1)–(2) bekezdés alkalmazásának nincs helye, ha az elkövető

a) többszörös vagy különös visszaeső,

b) a bűncselekményt bünszervezetben követte el,

c) bűncselekménye halált okozott,

d) a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt vagy a szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt, illetőleg próbára bocsátás vagy vádemelés elhalasztásának tartama alatt követte el.

IV. fejezet

Büntetések és intézkedések

I. cím

A büntetések

A büntetés célja

37. § A büntetés a bűncselekmény elkövetése miatt a törvényben meghatározott joghátrány. A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el.

A büntetési nemek

38. § (1)²⁶ Főbüntetések

1. a szabadságvesztés,

2. a közérdekű munka,

3. a pénzbüntetés.

(2) Mellékbüntetések

1. a közügyektől eltiltás,

2. a foglalkozástól eltiltás,

3. a járművezetéstől eltiltás,

4. a kitiltás,

5. a kiutasítás,

6.²⁷

7. a pénzmellékbüntetés.

(3)²⁸ A (2) bekezdés 2-5. pontjában felsorolt mellékbüntetések önállóan, főbüntetés kiszabása helyett (88. §) is alkalmazhatók, ha az alkalmazásuk egyéb törvényi feltételei fennállnak.

²⁶ A 38. § (1) bekezdése az 1993:XVII. törvény 2. §-ával megállapított szöveg.

²⁷ A 38. § (2) bekezdésének 6. pontját a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének *a)* pontja hatályon kívül helyezte.

²⁸ A 38. § (3) bekezdése a 2001:CXXI. törvény 3. §-ával megállapított szöveg.

*A halálbüntetés***39. §²⁹***A szabadságvesztés*

40. § (1) A szabadságvesztés életfogytig vagy határozott ideig tart.

(2)³⁰ A határozott ideig tartó szabadságvesztés legrövidebb tartama két hónap, leghosszabb tartama tizenöt év; halmazati vagy összbüntetés, illetőleg bünszervezetben történő elkövetés esetén húsz év.

(3)³¹ Életfogytig tartó szabadságvesztés azzal szemben szabható ki, aki a bűncselekmény elkövetésekor a huszadik életévét betöltötte.

41. § (1) A szabadságvesztést büntetésvégrehajtási intézetben, fegyház, börtön vagy fogház fokozatban kell végrehajtani.

(2) A szabadságvesztés végrehajtásának rendjét, valamint az elítélt kötelezettségeit és jogait külön jogszabály határozza meg.

(3) A szabadságvesztés végrehajtása alatt szünetelnek az elítéltnél azok az állampolgári jogai és kötelezettségei, amelyek a büntetés céljával ellentétesek, így különösen, amelyekre a közügyektől eltiltás kiterjed.

42. § (1)³² Fegyházban kell végrehajtani az életfogytig tartó szabadságvesztést.

(2) Fegyházban kell végrehajtani a három évi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztést, ha

a) állam vagy emberiség elleni bűncselekmény (X. és XI. fejezet),

*b)*³³ 1. terrorcselekmény (261. §), légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése³⁴ (262. §), visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel (263. §), visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel [263/A. § (1)–(3) bek.],

²⁹ A 39. §-t az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

³⁰ A 40. § (2) bekezdése a 2001:CXXI. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.

³¹ A 40. § (3) bekezdését az 1998:LXXXVII. törvény 2. §-a iktatta be.

³² A 42. § (1) bekezdése az 1993:XVII. törvény 4. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³³ A 42. § (2) bekezdésének *b)* pontja az 1998:LXXXVII. törvény 3. §-ával megállapított szöveg.

³⁴ A 42. § (2) bekezdésének *b)* pontjának 1. alpontjában a „légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése” szövegrészt a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja állapította meg, egyben e törvény 88. §-a (1) bekezdésének *e)* pontja az alpontról a „visszaélés kábítószerrel” (282. §) szövegrészt hatályon kívül helyezte.

haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel visszaélés³⁵ (263/B. §), bünszervezetben részvétel (263/C. §),³⁶ visszaélés nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel (264/C. §),

2.³⁷ az emberölés, az emberrablás, az emberkereskedelem, az erőszakos közösülés, a szemérem elleni erőszak,³⁸ a közveszély okozás, a nemzetközi gazdasági tilalom megszegése³⁹ és a rablás súlyosabban minősülő esetei [166. § (2) bek., 175/A. § (2)–(4) bek., 175/B. § (3)–(5)⁴⁰ bek., 197. § (2)–(3) bek., 198. § (2)–(3) bek., 259. § (2)–(3) bek., 261/A. § (3) bek., 321. § (3)–(4) bek.],

3.⁴¹ visszaélés kábítószerrel súlyosabban minősülő esetei [282. § (2) bek., 282/A. § (2) és (3) bek., 282/B. § (2) és (3) bek.],

*c)*⁴² életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető katonai bűncselekmények (XX. fejezet) miatt szabták ki.

(3)⁴³ Fegyházban kell végrehajtani a két évi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztést, ha az elítélt többszörös visszaeső, vagy a bűncselekményt bünszervezetben követte el.

43. § Börtönben kell végrehajtani a szabadságvesztést – a 42. § esetét kivéve –, ha

a) büntett miatt szabták ki,

b) vétség miatt szabták ki és az elítélt visszaeső.

44. § Fogházban kell végrehajtani a vétség miatt kiszabott szabadságvesztést, kivéve, ha az elítélt visszaeső.

45. § (1)⁴⁴ Ha a bíróság szabadságvesztést alkalmaz, fegyházat, börtönt vagy fogházat szab ki.

³⁵ A 42. § (2) bekezdése *b)* pontjának 1. alpontjában a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *a)* pontja alapján a „fegyvercsempész” szövegrész a „haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel visszaélés” szövegre módosult.

³⁶ A 42. § (2) bekezdése *b)* pontjának 1. alpontjában a „bünszervezet létrehozása (263/C. §)” szövegrészt „bünszervezetben részvétel (263/C. §)” szövegre módosította a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (3) bekezdésének *a)* pontja.

³⁷ A 42. § (2) bekezdésének *b)* 2. alpontja a 2001:CXXI. törvény 5. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁸ A 200. §-t (természet elleni erőszakos fajtalanság) a 37/2002. (IX. 4.) AB határozat megsemmisítette. A 42. § (2) bekezdése *b)* pontjának 2. alpontjából az „a természet elleni erőszakos fajtalanság,” valamint a „200. § (2)–(3) bek.” szövegrészt a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (3) bekezdésének *a)* pontja hatályon kívül helyezte.

³⁹ A 42. § (2) bekezdés *b)* pontjának 2. alpontjában a „nemzetközi gazdasági tilalom megszegése” szövegrészt a 2005:XCI. törvény 29. §-a (3) bekezdésének *a)* pontja állapította meg.

⁴⁰ A 42. § (2) bekezdésének *b)* 2. alpontjában a 175/B. § (3)–(5) bekezdésére történő utalás a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének *a)* pontjával javított szöveg.

⁴¹ A 42. § (2) bekezdésének *b)* 3. alpontját a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének *a)* pontja hatályon kívül helyezte. A 3. alpontot ismételtlen a 2003:II. törvény 2. §-a iktatta be.

⁴² A 42. § (2) bekezdésének *c)* pontja az 1993:XVII. törvény 4. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴³ A 42. § (3) bekezdése a 2001:CXXI. törvény 5. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁴ A 45. § (1) bekezdése az 1987:III. törvény 3. §-ával megállapított szöveg.

(2) A büntetés kiszabásánál irányadó körülményekre (83. §) – különösen az elkövető személyiségére és a bűncselekmény indítékára – tekintettel a törvényben előírtnál eggyel szigorúbb vagy enyhébb végrehajtási fokozat határozható meg.

46. § (1) A büntetés végrehajtása alatt tanúsított kifogástalan magatartás esetén a bíróság úgy rendelkezhet, hogy a büntetés hátralevő részét eggyel enyhébb fokozatban kell végrehajtani; ha pedig az elítélt a büntetésvégrehajtás rendjét ismételten és súlyosan megzavarja, a bíróság elrendelheti, hogy a büntetés hátralevő részét eggyel szigorúbb fokozatban hajtsák végre.

(2) Az elítélt megváltozott magatartására figyelemmel a bíróság az (1) bekezdés alapján hozott határozatát hatályon kívül helyezheti.

(3)⁴⁵ Életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés végrehajtása során az (1) bekezdés nem alkalmazható.

Feltételes szabadságra bocsátás

47. § (1) A bíróság a határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítéltet feltételes szabadságra bocsátja, ha – különösen a büntetés végrehajtása alatt tanúsított kifogástalan magatartására és arra a készségére tekintettel, hogy törvénytisztelő életmódot fog folytatni – alaposan feltehető, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető.

(2) Feltételes szabadságra bocsátásnak csak akkor van helye, ha az elítélt

- fegyházban végrehajtandó büntetésének legalább negyötöd részét,
- börtönben végrehajtandó büntetésének legalább háromnegyed részét,
- fogházban végrehajtandó büntetésének legalább két-harmad részét kitöltötte.

(3)⁴⁶ Három évet meg nem haladó szabadságvesztés kiszabása esetén – különös méltánylást érdemlő esetben – a bíróság ítéletében akként rendelkezhet, hogy az elítélt a büntetése fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha az elítélt többszörös visszaeső.

⁴⁵ A 46. § (3) bekezdését a 2007:XXVII. törvény 1. §-a iktatta be.

⁴⁶ A 47. § (3) bekezdését az 1997:LXXIII. törvény 1. §-a iktatta be, és egyidejűleg a korábbi (3) bekezdés számozását (4) bekezdésre módosította. Az 1997:LXXIII. törvénnyel beiktatott (3) bekezdés második mondatát az 1998:LXXXVII. törvény 93. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte. A második mondatot ismételten a 2003:II. törvény 3. §-a iktatta be.

(4)⁴⁷ Nem bocsátható feltételes szabadságra

a) akit olyan szándékos bűncselekmény miatt ítélték szabadságvesztésre, amelyet korábbi végrehajtandó szabadságvesztésre ítéltése után, a végrehajtás befejezése előtt követett el,

b)⁴⁸ aki a szabadságvesztésből legalább két hónapot nem töltött ki,

c)⁴⁹

d)⁵⁰ aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el.

e)⁵¹

47/A. §⁵² (1) Életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében meghatározza a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja.

(2) Ha a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárja ki, annak legkorábbi időpontját legalább húsz évben, ha az életfogytig tartó szabadságvesztés olyan bűncselekmény miatt szabta ki, amelynek büntethetősége nem évül el, legalább harminc évben határozza meg.

47/B. §⁵³ (1) Ha az elítéltet az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítéltése előtt elkövetett bűncselekmény miatt az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása alatt határozott tartamú végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott tartamú szabadságvesztés időtartamáig elhalasztja.

(2) Ha az elítéltet az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítéltése előtt elkövetett bűncselekmény miatt az életfogytig tartó szabadságvesztésből történő feltételes szabadságra bocsátás alatt határozott tartamú végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott tartamú szabadságvesztés időtartamáig elhalasztja.

⁴⁷ A 47. § eredeti (4) bekezdését az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte. A 47. § (3) bekezdését az 1993:XVII. törvény 5. §-a állapította meg, amelynek számozását az 1997:LXXIII. törvény 1. §-a módosította (4) bekezdésre.

⁴⁸ A 47. § (4) bekezdésének b) pontja az 1998:LXXXVII. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁹ A 47. § (4) bekezdésének c)-e) pontját az 1998:LXXXVII. törvény 4. §-a iktatta be. A 47. § (4) bekezdésének c) pontját („a többszörös visszaeső.”) a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

⁵⁰ A 47. § (4) bekezdésének d) pontja a 2001:CXXI. törvény 6. §-ával megállapított szöveg.

⁵¹ A 47. § (4) bekezdésének e) pontját („aki a három évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt üzletszerűen vagy bünszervezetben követte el.”) az 1998:LXXXVII. törvény 4. §-a iktatta be. A rendelkezést a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

⁵² A 47/A. §-t az 1993:XVII. törvény 6. §-a iktatta be, jelenlegi szövegét az 1998:LXXXVII. törvény 5. §-a állapította meg.

⁵³ A 47/B. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 5. §-a iktatta be.

(3) Ha az elítéltet az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása alatt elkövetett bűncselekmény miatt az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása alatt határozott tartamú szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott ideig tartó szabadságvesztés tartamáig, de legalább öt és legfeljebb húsz év közötti időtartamra elhalasztja.

(4) Ha az elítéltet az életfogytig tartó szabadságvesztés végrehajtása alatt elkövetett bűncselekmény miatt az életfogytig tartó szabadságvesztésből történő feltételes szabadságra bocsátás alatt határozott tartamú szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott tartamú szabadságvesztés tartamáig, de legalább öt és legfeljebb húsz év közötti időtartamra elhalasztja.

(5) Ha az elítéltet az életfogytig tartó szabadságvesztésből történt feltételes szabadságra bocsátás alatt elkövetett bűncselekmény miatt határozott tartamú szabadságvesztésre ítélik, a bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a határozott tartamú szabadságvesztés tartamáig, de legalább öt és legfeljebb húsz év közötti időtartamra elhalasztja.

47/C. §⁵⁴ (1) A bíróság az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítéltet akkor bocsáthatja feltételes szabadságra, ha a szabadságvesztésből az elítélt letöltötte a bíróság által meghatározott időtartamot, és alaposan feltehető, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető.

(2) Nem bocsátható feltételes szabadságra az elítélt, ha ismételten életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélik. Ha a korábbi életfogytig tartó szabadságvesztést még nem hajtották végre, az ismételten kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés nem hajtható végre.

48. § (1)⁵⁵ A feltételes szabadság tartama azonos a szabadságvesztés hátralevő részével, de legalább egy év, életfogytig tartó szabadságvesztés esetén tizenöt év.

(2) Ha a szabadságvesztés hátralevő része egy évnél rövidebb, és végrehajtását nem rendelték el, a büntetést – a feltételes szabadság letelte után – a hátralevő rész utolsó napjával kell kitöltöttnek tekinteni.

(3) A feltételes szabadság tartamára, de legkevesebb egy évre az elítélt pártfogó felügyelet alá helyezhető.

(4) A bíróság a feltételes szabadságot megszünteti, ha az elítéltet a feltételes szabadság alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik. Ha az elítéltet egyéb büntetésre ítélik, vagy ha a magatartási szabályokat megszegi, a bíróság a feltételes szabadságot megszüntetheti.

(5) A feltételes szabadság megszüntetése esetén a feltételes szabadságon eltöltött idő a szabadságvesztésbe nem számít be.

48/A. §⁵⁶ (1) Ha az elítélttel szemben több határozott ideig tartó, összbüntetésbe nem foglalható szabadságvesztést kell végrehajtani, és a szabadságvesztések folyamatos végrehajtása során a bíróság az elítéltet bármely szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátotta, a feltételes szabadság mindaddig nem kezdhető meg, amíg az elítélt más szabadságvesztést tölt.

(2) Ha a bíróság az elítéltet több szabadságvesztésből bocsátotta feltételes szabadságra, az elítélt a több feltételes szabadságot egyidejűleg párhuzamosan tölti.

(3) A 48. § (4) bekezdése esetén a párhuzamosan töltött feltételes szabadságok mindegyikénél külön kell vizsgálni, hogy a feltételes szabadság megszüntetésének feltételei fennállnak-e.

A közérdekű munka⁵⁷

49. §⁵⁸ (1) A közérdekű munkára ítélt köteles a részére – a bíróság ítéletében – meghatározott munkát végezni. Az elítélt személyi szabadsága egyébként nem korlátozható.

(2) Közérdekű munkaként olyan munka végzése határozható meg, amelyet az elítélt – figyelemmel egészségi állapotára és képzettségére – előreláthatóan képes elvégezni.

(3) A közérdekű munkát az elítélt – ha jogszabály másként nem rendelkezik – hetenként legalább egy napon, a heti pihenőnapon vagy a szabadidejében díjazás nélkül végzi.

(4) A közérdekű munka legrövidebb tartama egy nap, leghosszabb tartama ötven nap. Egy napi közérdekű munkának hat óra munkavégzés felel meg.

⁵⁶ A 48/A. §-t eredetileg az 1984:19. törvényerejű rendelet 2. §-a iktatta be (szigorított javító-nevelő munka), és az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte. A 48/A. §-t az 1994:IX. törvény 1. §-a ismételten beiktatta (életfogytig tartó szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátás megszüntetésének esetei), majd az 1998:LXXXIII. törvény 93. §-ának (2) bekezdése ismételten hatályon kívül helyezte. A jelenleg hatályos szöveget az 1999:CXX. törvény 3. §-a iktatta be.

⁵⁷ A 49. §-t megelőző alcímet az 1993:XVII. törvény 7. §-a állapította meg.

⁵⁸ A 49. § az 1997:LXXIII. törvény 3. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁴ A 47/C. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 5. §-a iktatta be.

⁵⁵ A 48. § (1) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 6. §-ával megállapított szöveg.

50. § (1)⁵⁹ Ha az elítélt a munkakötelezettségének önként nem tesz eleget, a közérdekű munka, illetőleg ennek hátralévő része helyébe szabadságvesztés lép. Ezt a szabadságvesztést fogházban kell végrehajtani.

(2)⁶⁰ A közérdekű munka, illetőleg ennek hátralévő része helyébe lépő szabadságvesztést úgy kell megállapítani, hogy egy napi közérdekű munkának egy napi szabadságvesztés felel meg. Ilyenkor a szabadságvesztés két hónapnál rövidebb is lehet.

A pénzbüntetés

51. §⁶¹ (1) A pénzbüntetést úgy kell kiszabni, hogy – figyelemmel a cselekménnyel elért vagy elérni kívánt anyagi előnyre is – meg kell állapítani a pénzbüntetés napi tételeinek számát és – az elkövető vagyoni, jövedelmi, személyi viszonyaihoz és életviteléhez mérten – az egy napi tételek megfelelő összeget.

(2) A pénzbüntetés legkisebb mértéke harminc, legnagyobb mértéke ötszáznegyven napi tétel. Egy napi tétel összegét legalább száz, de legfeljebb húszezer forintban kell meghatározni.

52. §⁶² A pénzbüntetést, meg nem fizetése esetén, fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átválttatni. Egy napi tétel összegének a helyébe egy napi szabadságvesztés lép. Ilyenkor a szabadságvesztés két hónapnál rövidebb is lehet.

A közügyektől eltiltás

53. § Azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélnék, és méltatlan arra, hogy a közügyekben részt vegyen, azok gyakorlásától el kell tiltani.

54. § (1) A közügyektől eltiltott
*a)*⁶³ nem vehet részt népképviselői szerv tagjainak választásában, népszavazásban és népi kezdeményezésben;
b) nem lehet hivatalos személy,
c) nem működhet népképviselői szerv testületében (bizottságában),
*d)*⁶⁴ nem viselhet tisztséget társadalmi szervezetben, köztestületben, közalapítványban,

e) nem érhet el katonai rendfokozatot,
f) nem kaphat belföldi kitüntetést és külföldi kitüntetés elfogadására engedélyt.

(2) A közügyektől eltiltott az ítélet jogerőre emelkedésével elveszti

a) mindazon tagságát, állását, tisztségét, vagy megbízatását, amelynek elnyerését az (1) bekezdés kizárja,

b) katonai rendfokozatát, továbbá belföldi kitüntetését és azt a jogát, hogy külföldi kitüntetést viselhessen.

55. § (1) A közügyektől eltiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama tíz év.

(2)⁶⁵ A közügyektől eltiltás tartama az ítélet jogerőre emelkedésével kezdődik. Ebbe nem számít bele az az idő, amely alatt a közügyektől eltiltással érintett jogok a 41. § (3) bekezdése értelmében szünetelnek, valamint az az idő sem, amely alatt az elítélt kivonja magát a szabadságvesztés végrehajtása alól. Ha a feltételes szabadságot nem szüntetik meg, a feltételes szabadságon töltött időt a közügyektől eltiltás tartamába be kell számítani.

A foglalkozástól eltiltás

56. § (1)⁶⁶ Foglalkozásától azt lehet eltiltani, aki a bűncselekményt

a) szakképzettséget igénylő foglalkozás szabályainak megszegésével követi el, vagy

b) foglalkozásának felhasználásával, szándékosan követi el.

(2)⁶⁷ A foglalkozástól eltiltás mellékbüntetés alkalmazása szempontjából foglalkozásnak minősül az is, ha az elkövető a gazdálkodó szervezet általános vezetését ellátó szerv tagja, illetve igazgatója; a szövetkezet igazgatóságának vagy felügyelő bizottságának tagja; a gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve felügyelő bizottságának tagja.

57. § (1)⁶⁸ A foglalkozástól eltiltás végleges hatályú vagy határozott ideig tart. Végleges hatállyal az tiltható el, aki a foglalkozás gyakorlására alkalmatlan, vagy arra méltatlan. A határozott ideig tartó eltiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama tíz év.

(2) A közügyektől eltiltás tartamának számítására vonatkozó rendelkezést [55. § (2) bekezdés] foglalkozástól eltiltás esetében megfelelően alkalmazni kell.

⁵⁹ Az 50. § az 1993:XVII. törvény 8. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁰ Az 50. § (2) bekezdésének második mondatát az 1998:LXXXVII. törvény 7. §-a iktatta be.

⁶¹ Az 51. § az 1998:LXXXVII. törvény 8. §-ával megállapított szöveg.

⁶² Az 52. § első mondata az 1993:XVII. törvény 10. §-ával megállapított szöveg. A szakasz harmadik mondatát az 1998:LXXXVII. törvény 9. §-a iktatta be.

⁶³ Az 54. § (1) bekezdésének *a)* pontja az 1993:XVII. törvény 11. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁴ Az 54. § (1) bekezdésének *d)* pontja a 2001:CXXI. törvény 7. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁵ Az 55. § (2) bekezdése az 1989:LIV. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁶ Az 56. § eredeti szövegének jelölését az 1997:LXXXIII. törvény 4. § módosította (1) bekezdésre.

⁶⁷ Az 56. § (2) bekezdését az 1997:LXXXIII. törvény 4. §-a iktatta be.

⁶⁸ Az 57. § (1) bekezdése a 2001:CXXI. törvény 8. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(3)⁶⁹ Határozott ideig tartó eltiltás esetén a szakképzettséget igénylő foglalkozás újból való gyakorlása attól tehető függővé, hogy az eltiltott a foglalkozás gyakorlásához szükséges jártasságot az eltiltás tartamának letelte után meghatározott módon igazolja. A végleges hatályú eltiltás alól a bíróság az eltiltottat kérelemre mentesítheti, ha az eltiltás óta tíz év eltelt, és az eltiltott a foglalkozás gyakorlására alkalmas, illetőleg arra érdemes. Nem mentesíthető, aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el, és méltatlanság miatt a bíróság a foglalkozástól véglegesen eltiltotta.

A járművezetéstől eltiltás

58. § (1) A járművezetéstől el lehet tiltani azt, aki az engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével követi el a bűncselekményt, vagy bűncselekmények elkövetéséhez járművet használ.

(2) A járművezetéstől eltiltás meghatározott fajtájú járműre is vonatkozhat.

59. § (1) A járművezetéstől eltiltás végleges hatályú vagy határozott ideig tart. Végleges hatállyal az tiltható el, aki a járművezetésre alkalmatlan. A határozott ideig tartó eltiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama tíz év.

(2) A közügyektől eltiltás tartamának számítására [55. § (2) bekezdés], valamint a foglalkozáshoz szükséges jártasság igazolására és a végleges eltiltás alóli mentesítésre vonatkozó rendelkezést [57. § (3) bekezdés] a járművezetéstől eltiltás esetén megfelelően alkalmazni kell.

A kitiltás

60. § (1)⁷⁰ A törvényben meghatározott esetekben azt, akit szabadságvesztésre ítélnék, egy vagy több helységről vagy az ország meghatározott részéből ki lehet tiltani, ha e helyeken tartózkodása a közérdeket veszélyezteti.

(2) A kitiltás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama öt év. A közügyektől eltiltás tartamának számítására vonatkozó rendelkezést [55. § (2) bekezdés] kitiltás esetében megfelelően alkalmazni kell.

⁶⁹ Az 57. § (3) bekezdése a 2001:CXXI. törvény 8. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁰ A 60. § (1) bekezdéséből a „vagy szigorított javító-nevelő munkára” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

A kiutasítás

61. §⁷¹ (1) Azt a nem magyar állampolgár elkövetőt, akinek az országban tartózkodása nem kívánatos, a Magyar Köztársaság területéről ki kell utasítani. A kiutasított köteles az ország területét elhagyni, és a kiutasítás tartama alatt nem térhet vissza.

(2) Nem utasítható ki az, akit a külön törvényben meghatározottak szerint menekültként ismertek el.

(3)⁷² A kiutasítás végleges hatályú, vagy határozott ideig tart. Végleges hatállyal az utasítható ki, akit legalább tíz évi szabadságvesztésre ítélnék állam vagy emberiség elleni bűncselekmény (X. és XI. fejezet), emberrablás (175/A. §), emberkereskedelem (175/B. §), terrorcselekmény (261. §), nemzetközi gazdasági tilalom megszegése (261/A. §), légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése (262. §), fegyvercsempészet (263/B. §), visszaélés kábítószerrel (282-282/B. §), illetve bűncselekménynek bünszervezetben (137. § 8. pont) történő elkövetése miatt, és – figyelemmel az elkövetés jellegére, az elkövető kapcsolataira – az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné. Az Európai Gazdasági Térségről szóló Egyezményben részes tagállam állampolgára és annak családtagja végleges hatállyal nem utasítható ki.

[*(3)*⁷³ *A kiutasítás végleges hatályú, vagy határozott ideig tart. Végleges hatállyal az utasítható ki, akit legalább tíz évi szabadságvesztésre ítélnék állam vagy emberiség elleni bűncselekmény (X. és XI. fejezet), emberrablás (175/A. §), emberkereskedelem (175/B. §), terrorcselekmény (261. §), nemzetközi gazdasági tilalom megszegése (261/A. §), légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése (262. §), visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel [263. § (2) bek.], visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel [263/A. § (2) bek.], visszaélés kábítószerrel (282-282/B. §), illetve bűncselekménynek bünszervezetben (137. § 8. pont) történő elkövetése miatt, és – figyelemmel az elkövetés jellegére, az elkövető kapcsolataira – az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné. A külön törvény szerinti szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy végleges hatállyal nem utasítható ki.]*

(4) A határozott ideig tartó kiutasítás legrövidebb tartama egy év, leghosszabb tartama tíz év. A kiutasítás tartama az ítélet jogerőre emelkedésével kezdődik. A kiutasítás tartamába nem számít bele az az idő, amely alatt az elítélt a szabadságvesztés-büntetését tölti.

⁷¹ A 61. § az 1998:LXXXVII. törvény 10. §-ával megállapított szöveg.

⁷² A 61. § (3)–(4) bekezdése a 2005:XCI. törvény 1. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷³ A 61. § (3) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 2. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg. A rendelkezés 2007. július 1-jén lép hatályba.

(5) A végleges hatályú kiutasítás alól a bíróság a kiutasítottat, kérelmére mentesítheti, ha arra érdemes, és a kiutasítás óta tíz év eltelt.

(6)⁷⁴ A Magyar Köztársaság területén letelepedettként vagy bevándoroltként tartózkodási joggal rendelkezővel szemben kiutasításnak csak olyan bűncselekmény elkövetése miatt lehet helye, amely öt évi vagy azt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő.

[(6)⁷⁵ A külön törvény szerinti szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, valamint a Magyar Köztársaság területén letelepedettként vagy bevándoroltként tartózkodási joggal rendelkezővel szemben kiutasításnak csak olyan bűncselekmény elkövetése miatt lehet helye, amely öt évi vagy azt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő.]

(7) Kiutasításnak csak tíz évi vagy azt meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabása esetén lehet helye azzal szemben,

a) aki a Magyar Köztársaság területén legalább tíz éve jogszerűen tartózkodik,

b) aki fiatakorú,

c) akinek a családi élet tiszteletben tartásához való joga sérülne

feltéve, ha az elkövetőnek az országban tartózkodása a közbiztonságot jelentősen veszélyeztetné.

A vagyonekbevonás

62–63. §⁷⁶

A pénzmellékbüntetés

64. § (1) Akit határozott tartamú szabadságvesztésre ítélnék, és megfelelő keresete (jövedelme) vagy vagyona van

a) pénzmellékbüntetésre kell ítélni, ha a bűncselekményt haszonszerzés céljából követi el,

b) pénzmellékbüntetésre lehet ítélni, ha ezzel újabb bűncselekmény elkövetésétől hatásosabban lehet visszatartani.

(2)⁷⁷ A pénzmellékbüntetés legalacsonyabb összege tízezer forint, legmagasabb összege tízmillió forint.

(3)⁷⁸

⁷⁴ A 61. § (6)–(7) bekezdését a 2005:XCI. törvény 1. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁷⁵ A 61. § (6) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 2. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg. A rendelkezés 2007. július 1-jével lép hatályba.

⁷⁶ A 62–63. §-t a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁷⁷ A 64. § (2) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 13. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁸ A 64. § (3) bekezdését a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

65. § (1) A pénzmellékbüntetést meg nem fizetés esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ha a főbüntetést végre kell hajtani, ennek fokozata a pénzmellékbüntetés helyébe lépő szabadságvesztésre is irányadó.

(2)⁷⁹ A pénzmellékbüntetésnek szabadságvesztésre átváltoztatása esetén ezer forinttól tizenötezer forintig terjedő összeg helyett egy-egy napi szabadságvesztést kell számítani. A pénzmellékbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés egy napnál rövidebb és két évnél hosszabb nem lehet.

A büntetés végrehajtását kizáró okok

66. § A büntetés végrehajtását kizárja

a) az elítélt halála,

b) az elévülés,

c) a kegyelem,

d) a törvényben meghatározott egyéb ok.

A büntetés elévülése

67. § (1) A főbüntetés elévül:

a) tizenöt évi szabadságvesztés, valamint ennél súlyosabb büntetés esetén húsz év,

b) tíz évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztés esetén tizenöt év,

c) öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztés esetén tíz év,

d)⁸⁰ öt évet el nem érő szabadságvesztés esetén öt év,

e) közérdekű munka vagy pénzbüntetés esetén három év elteltével.

(2)⁸¹ A kiutasítás végrehajthatósága elévül:

a) öt évi vagy ezt meghaladó tartam esetén tíz év,

b) öt évet el nem érő tartam esetén öt év elteltével.

(3) A pénzmellékbüntetés három év elteltével évül el.

(4) Nem évül el az 1945. évi VII. törvénnyel törvényerőre emelt és az 1440/1945. (V. 1.) ME számú rendelettel módosított és kiegészített 81/1945. (II. 5.) ME számú rendelet 11. és 13. §-ában⁸² meghatározott háborús büntettek miatt kiszabott tizenöt évi szabadságvesztés vagy ennél súlyosabb büntetés, valamint az emberiség elleni egyéb bűncselekmény (XI. fejezet) miatt kiszabott büntetés.

⁷⁹ A 65. § (2) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 14. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁰ A 67. § (1) bekezdésének d)-e) pontja az 1993:XVII. törvény 15. §-ával megállapított szöveg.

⁸¹ A 67. § (2) bekezdését beiktatta és a korábbi (2)–(3) bekezdés számozását (3)–(4) bekezdésre módosította a 2001:CXXI. törvény 9. §-a.

⁸² Az Alkotmánybíróság a 2/1994. (I. 14.) AB határozatával a 81/1945. (II. 5.) ME rendelet (Nbr.) 11. §-ának 1–4. és 6. pontját, továbbá 13. §-ának 1. és 3–7. pontját megsemmisítette.

68. § (1) A főbüntetés elévülésének határideje a büntetést kiszabó határozat jogerőre emelkedésének napján, ha pedig a büntetés végrehajtását felfüggesztik, a próbaidő leteltének napján kezdődik. Ha az elítélt a szabadságvesztés végrehajtása alatt megszökik, az elévülés határideje a szökés napjával ismét elkezdődik.

(2)⁸³ A kiutasítás elévülésének határideje, ha főbüntetés mellett alkalmazják, a főbüntetés végrehajtása befejezésének, illetőleg a végrehajthatósága megszűnésének napján, egyéb esetben a határozat jogerőre emelkedésének napján kezdődik.

(3) A pénzmellékbüntetés elévülésének határideje a főbüntetés végrehajtása befejezésének, illetőleg végrehajthatósága megszűnésének napján, ha pedig a szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztik, a próbaidő leteltének napján kezdődik.

(4) Az elévülést félbeszakítja az elítélt ellen a büntetés végrehajtása végett tett intézkedés. A félbeszakítás napjával az elévülés határideje ismét elkezdődik.

(5) A pénzmellékbüntetés alkalmazása esetén akár a főbüntetés, akár a mellékbüntetés végrehajtása iránt tett intézkedés mindkét büntetés elévülését félbeszakítja.

A büntetés végrehajtásának kizárása életfogytig tartó szabadságvesztés esetén

69. §⁸⁴ Életfogytig tartó szabadságvesztés esetén a határozott ideig tartó szabadságvesztés és a közérdekű munka nem hajtható végre.

II. cím

Az intézkedések

Az intézkedési nemek

70. § (1) Intézkedések

1. a megrovás,
2. a próbára bocsátás,
3. a kényszergyógykezelés,
4. az alkoholisták kényszergyógyítása,
[4.⁸⁵ a kényszergyógyítás]
5. az elkobzás,
- 6.⁸⁶ vagyoneklobzás,

⁸³ A 68. § (2) bekezdését beiktatta és a korábbi (2)–(4) bekezdés számozását (3)–(5) bekezdésre módosította a 2001:CXXI. törvény 10. §-a.

⁸⁴ A 69. § az 1993:XVII. törvény 16. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁵ A 70. § (1) bekezdésének 4. pontját újonnan megállapította az 1987:III. törvény 9. §-a. A rendelkezés hatálybalépéséről az 1987:III. törvény 42. §-ának (1) bekezdése szerint külön jogszabály rendelkezik.

⁸⁶ A 70. § (1) bekezdésének eredeti 6. pontját (szigorított őrizet) az 1989:LIV. törvény 5. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte. A 6. pont szövegét ismételtelen a 2001:CXXI. törvény 11. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

7. a pártfogó felügyelet,

8.⁸⁷ a jogi személlyel szemben alkalmazható intézkedések.

(2)⁸⁸ Az (1) bekezdés 1-3. pontjában felsorolt intézkedések önállóan, büntetés helyett, a 4. pontjában megjelölt intézkedés büntetés mellett, az 5. és 6. pontjában megjelölt intézkedés önállóan, és büntetés vagy intézkedés mellett is, a 7. pontjában megjelölt intézkedés büntetés, illetve intézkedés mellett alkalmazható.

(3)⁸⁹ Az (1) bekezdés 8. pontja szerinti intézkedésekről külön törvény rendelkezik.

A megrovás

71. §⁹⁰ (1) Megrovásban kell részesíteni azt, akinek a cselekménye az elbíráláskor már nem veszélyes, vagy oly csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy a törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása, vagy más intézkedés – ide nem értve az elkobzást és a vagyoneklobzást – alkalmazása is szükségtelen.

(2) A megrovással a hatóság a rosszallását fejezi ki, és az elkövetőt felhívja, hogy a jövőben tartózkodjék bűncselekmény elkövetésétől.

A próbára bocsátás

72. § (1)⁹¹ A bíróság a vétség, valamint a három évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő büntett miatt a büntetés kiszabását próbaidőre elhalaszthatja, ha alaposan feltehető, hogy a büntetés célja így is elérhető.

(2)–(3)⁹²

(4)⁹³ Nem bocsátható próbára a többszörös visszaeső.

(5) A próbaidő tartama egy évtől három évig terjedhet; a tartamot években kell meghatározni.

⁸⁷ A 70. § (1) bekezdésének 8. pontját a 2001:CXXI. törvény 11. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁸⁸ A 70. § (2) bekezdése a 2001:CXXI. törvény 11. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸⁹ A 70. § (3) bekezdését a 2001:CXXI. törvény 11. §-ának (3) bekezdése iktatta be. Lásd a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001:CIV. törvényt.

⁹⁰ A 71. § a 2006:LI. törvény 265. §-ával megállapított szöveg.

⁹¹ A 72. § (1) bekezdése a 2003:II. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.

⁹² A 72. § (2)–(3) bekezdését beiktatta és egyúttal a korábbi (2)–(4) bekezdés számozását (4)–(6) bekezdésre módosította az 1998:LXXXVII. törvény 15. §-a. A rendelkezéseket a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

⁹³ A 72. § (4) – eredetileg (2) – bekezdése az 1984:19. törvényerejű rendelet 6. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(6)⁹⁴ A próbára bocsátott pártfogó felügyelet alá helyezhető. Ha a próbára bocsátott visszaeső, pártfogó felügyelet alatt áll.

73. § (1) A próbaidő egy ízben, legfeljebb egy évvel meghosszabbítható, ha a próbára bocsátott a pártfogó felügyelet magatartási szabályait megszegi.

(2)⁹⁵ A próbára bocsátást meg kell szüntetni, és büntetést kell kiszabni, ha a próbára bocsátott a pártfogó felügyelet magatartási szabályait súlyosan megszegi, vagy a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt, valamint ha a próbaidő előtt elkövetett bűncselekmény miatt a próbaidő alatt elítélik.

(3) A (2) bekezdés esetén kívül a próbaidő elteltével az elkövető büntethetősége megszűnik.

A kényszergyógykezelés

74. § (1) Személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetőjének kényszergyógykezelését kell elrendelni, ha elmeműködésének kóros állapota miatt nem büntethető, és tartani kell attól, hogy hasonló cselekményt fog elkövetni, feltéve, hogy büntethetősége esetén egy évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést kellene kiszabni.

(2) A kényszergyógykezelést az erre kijelölt, zárt intézetben hajtják végre.

(3) A kényszergyógykezelést meg kell szüntetni, ha szükségessége már nem áll fenn.

Az alkoholisták kényszergyógyítása

75. § Az elkövető kényszergyógyítása rendelhető el, ha bűncselekménye alkoholista életmódjával függ össze, és hat hónapot meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik.

[Kényszergyógyítás]⁹⁶

75. § *Az elkövető kényszergyógyítása rendelhető el, ha bűncselekménye alkoholista, illetőleg kábítószerélvező vagy kábító hatású anyagot fogyasztó életmódjával függ össze, és hat hónapot meghaladó, végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik.]*

⁹⁴ A 72. § (6) – eredetileg (4) – bekezdésének második mondatát az 1984:19. törvényerejű rendelet 6. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁹⁵ A 73. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 301. §-ával megállapított szöveg.

⁹⁶ A 75. §-t és alcímét újonnan megállapította az 1987:III. törvény 11. §-a. A rendelkezés hatálybalépéséről az 1987:III. törvény 42. §-ának (1) bekezdése szerint külön jogszabály rendelkezik.

76. §⁹⁷

Az elkobzás

77. §⁹⁸ § (1) El kell kobozni azt a dolgot,
a) amelyet a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használtak, vagy arra szántak,
b) amelynek birtoklása a közbiztonságot veszélyezteti, vagy jogszabályba ütközik,
c) amely bűncselekmény elkövetése útján jött létre,
*d)*⁹⁹ amelyre a bűncselekményt elkövették, vagy a bűncselekmény befejezését követően e dolog elszállítása céljából használtak.

(2) El kell kobozni azt a sajtóterméket, amelyben a bűncselekmény megvalósul.

(3) Az (1) bekezdés *a)* és *d)* pontja esetében az elkobzást nem lehet elrendelni, ha a dolog nem az elkövető tulajdona, kivéve, ha a tulajdonos az elkövetésről előzetesen tudott, feltéve, hogy az elkobzás mellőzését nemzetközi jogi kötelezettség nem zárja ki.

(4)¹⁰⁰ Az elkobzást akkor is el kell rendelni, ha az elkövető gyermekkor vagy kóros elmeállapot miatt nem büntethető, vagy ha az elkövetőt megrovásban részesítették.

(5) Nincs helye elkobzásnak a cselekmény büntethetőségének elévülésére megállapított idő, de legalább öt év elteltével.

(6) Nem lehet elrendelni annak a dolognak az elkobzását, amelyre a vagyoneklobzás kiterjed.

(7)¹⁰¹ Az elkobzott dolog tulajdonjoga törvény eltérő rendelkezése hiányában az államra száll.

77/A. §¹⁰² (1) A 77. § (1) bekezdésének *a)* és *d)* pontjában meghatározott esetben az elkobzás kivételesen mellőzhető, ha az elkövetőre vagy a tulajdonosra a bűncselekmény súlyával arányban nem álló, méltánytalan hátrány jelentene, feltéve, hogy az elkobzás mellőzését nemzetközi jogi kötelezettség nem zárja ki.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható, ha az elkövető a bűncselekményt bünszervezetben követte el.

⁹⁷ A 76. §-t az 1990:XIV. törvény 4. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁹⁸ A 77. § a 2001:CXXI. törvény 12. §-ával megállapított szöveg.

⁹⁹ A 77. § (1) bekezdésének *d)* pontja a 2007:XXVII. törvény 3. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰⁰ A 77. § (4) bekezdése a 2006:LI. törvény 266. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰¹ A 77. § (7) bekezdése a 2003:II. törvény 5. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰² A 77/A. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 17. §-a iktatta be, szövegét a 2001:CXXI. törvény 13. §-a állapította meg.

*Vagyonekobbzás*¹⁰³

77/B. § (1) Vagyonekobbzást kell elrendelni arra

a) a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyona, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett,

b) a vagyona, amelyet az elkövető bünszervezetben való részvétele ideje alatt szerzett,

c) a vagyona, amely a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyon helyébe lépett,

d) a vagyona, amelyet a bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételek biztosítása végett szolgáltatott vagy arra szántak,

*e)*¹⁰⁴ a vagyona, amely az adott vagyoni előny tárgya volt.

(2) A vagyonekobbzást el kell rendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyona is, amellyel más gazdagodott. Ha gazdálkodó szervezet gazdagodott ilyen vagyonnal, a vagyonekobbzást vele szemben kell elrendelni.

(3) Ha az elkövető, vagy a (2) bekezdés szerint gazdagodott személy meghalt, illetőleg a gazdálkodó szervezet átalakult, a vagyonekobbzást a jogutóddal szemben kell elrendelni arra az (1) bekezdés szerinti vagyona, amelyre a jogutódlás történt.

(4) Az (1) bekezdés *b)* pontja esetében, az ellenkező bizonyításáig vagyonekobbzás alá eső vagyonnak kell tekinteni a bünszervezetben való részvétel ideje alatt szerzett valamennyi vagyont.

(5) Vagyonekobbzás nem rendelhető el

a) arra a vagyona, amely a büntetőeljárás során érvényesített polgári jogi igény fedezetéül szolgál,

b) arra a vagyona, amelyet jóhiszeműen, ellenérték fejében szereztek,

c) az (1) bekezdés *b)* pontja esetében, ha a vagyon törvényes eredete bizonyított.

77/C. §¹⁰⁵ (1) A vagyonekobbzást pénzüsszegben kifejezve kell elrendelni,

a) ha a vagyon már nem lelhető fel,

b) ha a 77/B. § alapján vagyonekobbzás alá eső vagyon az egyéb vagyontól nem különíthető el, vagy az elkülönítése aránytalan nehézséget okozna,

c) a 77/B. § (5) bekezdésének *b)* pontjában meghatározott esetben.

(2)¹⁰⁶ A vagyonekobbzást akkor is el kell rendelni, ha az elkövető gyermekkor vagy kóros elmeállapot miatt nem büntethető, vagy ha az elkövetőt megrovásban részesítették.

(3) Az elkobbzott vagyon törvény eltérő rendelkezése hiányában az államra száll.

(4) A 77/B. § és a 77/C. § alkalmazásában vagyona annak hasznát, a vagyoni értékű jogot, követelést, továbbá bármely pénzben kifejezhető értékkel bíró előnyt is érteni kell.

*A szigorított őrizet***78–81. §**¹⁰⁷*A pártfogó felügyelet*

82. §¹⁰⁸ (1) Pártfogó felügyelet elrendelésének akkor van helye, ha a feltételes szabadság (48. §), illetve a próbaidő (72. §, 89. §) eredményes elteltéhez az elkövető rendszeres figyelemmel kísérése szükséges. A próbára bocsátott vagy a felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt visszaeső [72. § (6) bek., 89. § (6) bek.], valamint az, akivel szemben a vádemelést elhalasztották, pártfogó felügyelet alatt áll. Kiutasítás mellékbüntetés mellett pártfogó felügyelet elrendelésének nincs helye.

(2) A bíróság az ítéletben rendelkezhet arról, hogy az ítélt feltételes szabadságra bocsátása esetén pártfogó felügyelet alatt áll; a bíróság az ítéletében a külön magatartási szabályokat is meghatározhatja.

(3) Az (1)–(2) bekezdésben meghatározott pártfogó felügyelet tartama azonos a feltételes szabadság, a próbaidő és a vádemelés elhalasztásának tartamával, de legfeljebb öt év.

(4) A pártfogó felügyelet alatt álló személy köteles a jogszabályban és határozatban előírt magatartási szabályokat megtartani, a pártfogó felügyelővel rendszeres kapcsolatot tartani, és részére az ellenőrzéshez szükséges felvilágosítást megadni.

(5) A bíróság, illetve vádemelés elhalasztása esetén az ügyész határozatában a pártfogó felügyelet céljának elősegítése érdekében külön magatartási szabályként kötelezettségeket és tilalmakat írhat elő. A bíróság, illetve az ügyész elrendelheti, hogy a pártfogolt

a) a bűncselekmény elkövetésében részt vett, meghatározott személlyel ne tartson kapcsolatot;

¹⁰³ Az alcímet és a 77/B. §-t a 2001:CXXI. törvény 14. §-a iktatta be.

¹⁰⁴ A 77/B. § (1) bekezdésének *e)* pontját a 2003:II. törvény 6. §-a iktatta be.

¹⁰⁵ A 77/C. §-t a 2001:CXXI. törvény 15. §-a iktatta be.

¹⁰⁶ A 77/C. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 267. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰⁷ A 78–81. §-okat az 1989:LIV. törvény 5. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

¹⁰⁸ A 82. § a 2005:XCI. törvény 2. §-ával megállapított szöveg.

b) a bűncselekmény sértettjétől, illetőleg annak lakásától, munkahelyétől vagy attól a nevelési-oktatási intézménytől, ahová a sértett jár, tartsa távol magát;

c) meghatározott jellegű nyilvános helyeket ne látogasson;

d) nyilvános helyen ne fogyasszon szeszes italt;

e) meghatározott helyen és időközönként, meghatározott szervnél vagy személynél jelentkezék;

f) vegye fel a kapcsolatot a megyei munkaügyi központtal, vagy az önkormányzatnál közmunkára jelentkezzen be;

g) meghatározott tanulmányokat folytasson;

h) – hozzájárulása esetén – meghatározott gyógykezelésnek vagy gyógyító eljárásnak vesse alá magát;

[i]¹⁰⁹ vegyen részt a pártfogó felügyelő által szervezett csoportos foglalkozáson vagy a Pártfogó Felügyelői Szolgálat közösségi foglalkoztatójának programja szerinti más foglalkozáson.]

(6) A bíróság, illetve az ügyész az (5) bekezdésben felsorolt magatartási szabályokon kívül más magatartási szabályokat is előírhat, különös tekintettel a bűncselekmény jellegére, az okozott kárra és az elkövető társadalmi beilleszkedésének esélyeire.

V. fejezet

A büntetés kiszabása

A büntetés kiszabásának elvei

83. §¹¹⁰ (1) A büntetést – céljának (37. §) szem előtt tartásával – a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény és az elkövető társadalomra veszélyességéhez, a bűnösség fokához, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

(2)–(4)¹¹¹

84. §¹¹²

A halmazati büntetés

85. § (1) Bűnhalmazat (12. §) esetén egy büntetést kell kiszabni.

(2)¹¹³ A főbüntetést a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények büntetési tételei közül a legsúlyosabbnak az alapulvételével kell kiszabni.

(3)¹¹⁴ Ha a törvény a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül legalább kettőre határozott ideig tartó szabadságvesztést rendel, a (2) bekezdés szerinti büntetési tétel felső határa a felével emelkedik, de az nem érheti el az egyes bűncselekményekre megállapított büntetési tételek felső határának együttes tartamát.

85/A. §¹¹⁵ (1) A tárgyalásról lemondás (Be. XXVI. Fejezet) esetén a 85. § (1)–(2) bekezdéseinek rendelkezései irányadók azzal, hogy a főbüntetést a bűnhalmazatban lévő bűncselekményekre a 87/C. § alapján kiszabható büntetések közül a legsúlyosabbnak az alapulvételével kell kiszabni.

(2) A tárgyalásról lemondás esetén (Be. XXVI. Fejezet), ha a törvény a bűnhalmazatban lévő bűncselekmények közül legalább kettőre határozott ideig tartó szabadságvesztést rendel, a 87/C. § alapján kiszabható legsúlyosabb büntetési tétel felső határa a felével emelkedik, de az nem érheti el az egyes bűncselekményekre a 87/C. § alapján kiszabható büntetések együttes tartamát.

86. § (1) Bűnhalmazat esetén a bűnhalmazatban levő bármelyik bűncselekmény miatt alkalmazható mellékbüntetést ki lehet szabni.

(2) A mellékbüntetés halmazati büntetés esetében sem haladhatja meg a törvényben meghatározott legmagasabb mértéket, illetve tartamot.

A büntetés enyhítése

87. § (1)¹¹⁶ A büntetési tételnél enyhébb főbüntetést szabható ki, ha annak legkisebb mértéke a 83. § rendelkezéseire figyelemmel túl szigorú.

(2)¹¹⁷ Az (1) bekezdés alapján, ha a büntetési tétel legkisebb mértéke

a) tíz évi szabadságvesztés, ehelyett legkevesebb öt évi szabadságvesztést;

b) öt évi szabadságvesztés, ehelyett legkevesebb két évi szabadságvesztést;

¹¹³ A 85. § (2) bekezdése az 1993:XVII. törvény 18. §-ával megállapított és a Magyar Közlöny 1993. évi 50. számában megjelent helyesbítésnek megfelelő szöveg.

¹¹⁴ A 85. § (3) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 19. §-ával megállapított szöveg.

¹¹⁵ A 85/A. §-t az 1998:XIX. törvény 607. §-ának (1) bekezdése iktatta be, szövegét a 2006:LI. törvény 268. §-a állapította meg.

¹¹⁶ A 87. § (1) bekezdése az 1993:XVII. törvény 19. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹¹⁷ A 87. § (2)–(3) bekezdése a 2003:II. törvény 7. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰⁹ A 82. § (5) bekezdésének i) pontja hatályba lépéséről a 2005:XCI. törvény 29. §-ának (4) bekezdése alapján külön törvény rendelkezik.

¹¹⁰ A 83. § az 1998:LXXXVII. törvény 18. §-ával megállapított szöveg.

¹¹¹ A 83. § (2)–(4) bekezdését a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

¹¹² A 84. §-t az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

c) két évi szabadságvesztés, ehelyett legkevesebb egy évi szabadságvesztést;

d) egy évi szabadságvesztés, ehelyett rövidebb tartamú szabadságvesztést, közérdekű munkát, vagy ha – az elkövető különös méltánylást érdemlő személyi körülményeire figyelemmel – ez is túl szigorú, pénzbüntetést;

e) egy évnél rövidebb tartamú szabadságvesztés, ehelyett közérdekű munkát vagy pénzbüntetést lehet kiszabni.

(3) Kísérlet és bűnsegély esetében, ha a (2) bekezdés a)–d) pontjai alapján kiszabható büntetés is túl szigorú, a büntetést a (2) bekezdés soron következő pontja alapján kell kiszabni.

(4) Ha a törvény korlátlan enyhítést enged, bármely büntetési nem legkisebb mértéke is kiszabható.

(5)¹¹⁸

87/A. §¹¹⁹

87/B. §¹²⁰

*A büntetés kiszabása tárgyalásról lemondás esetén*¹²¹

87/C. §¹²² A tárgyalásról lemondás (Be. XXVI. Fejezet) esetén a szabadságvesztés mértéke

a) az öt évet meghaladó, de nyolc évnél nem súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt a három évet,

b) a három évet meghaladó, de öt évnél nem súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt a két évet,

c) a három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt a hat hónapot nem haladhatja meg.

¹¹⁸ A 87. § (5) bekezdését az 1987:III. törvény 13. §-ának (2) bekezdése iktatta be (szigorított javító-nevelő munka kiszabása), amelyet az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezett. Az (5) bekezdést ismételt az 1998:LXXXVII. törvény 21. §-ának (2) bekezdése iktatta be, a rendelkezést a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

¹¹⁹ A 87/A. §-t az 1997:LXXIII. törvény 6. §-a iktatta be, és egyidejűleg a korábbi 87/A. § jelölését 87/B. §-ra módosította. A 87/A. §-t a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

¹²⁰ A 87/B. §-t – 87/A. §-ként – az 1987:III. törvény 14. §-a iktatta be. A jelölését az 1997:LXXIII. törvény 6. §-a módosította 87/B. §-ra. A szakaszt és alcímét (A büntetés kiszabásának mellőzése) az 1999:CX. törvény 175. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

¹²¹ A 87/C. §-t és alcímét az 1998:XIX. törvény 607. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

¹²² A 87/C. § bevezető mondata a 2006:LI. törvény 269. §-ával megállapított szöveg.

Főbüntetés helyett alkalmazott mellékbüntetés

88. §¹²³ Mellékbüntetés főbüntetés helyett önálló büntetésként akkor alkalmazható, ha a bűncselekmény büntetési tétele három évi szabadságvesztésnél nem súlyosabb, és a büntetés célja így is elérhető. Önálló büntetésként csak egy mellékbüntetést lehet kiszabni.

A büntetés végrehajtásának felfüggesztése

89. § (1) Az egy évet meg nem haladó szabadságvesztés vagy a pénzbüntetés végrehajtása próbaidőre felfüggeszthető, ha – különösen az elkövető személyi körülményeire figyelemmel – alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető.

(2) Különös méltánylást érdemlő esetben az egy évnél hosszabb, de a két évet meg nem haladó szabadságvesztés végrehajtása is felfüggeszthető.

(3)¹²⁴ A pénzbüntetés próbaideje egy év; a vétség miatt kiszabott szabadságvesztés egy évtől három évig, a büntett miatt kiszabott szabadságvesztés két évtől öt évig terjedő próbaidőre függeszthető fel. A próbaidőt években kell meghatározni, és az a kiszabott szabadságvesztésnél rövidebb nem lehet.

(4) Ha az elkövetőt többször ítélik azonos nemű, próbaidőre felfüggesztett büntetésre, és még egyik büntetés próbaideje sem telt el, az előző büntetés próbaideje az utóbbi büntetés próbaidejének leteltéig meghosszabbodik.

(5) Ha az elkövetőn olyan szabadságvesztést hajtanak végre, amely miatt a felfüggesztett büntetés végrehajtását nem lehet elrendelni, a próbaidő a szabadságvesztés tartamával meghosszabbodik.

(6)¹²⁵ A szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésével egyidejűleg az elkövető pártfogó felügyelet alá helyezhető. Ha az elkövető visszaeső, pártfogó felügyelet alatt áll.

90. § A büntetés végrehajtása nem függeszthető fel, ha a) a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt vagy felfüggesztésének próbaideje alatt követték el,

b)¹²⁶

¹²³ A 88. § első mondata az 1993:XVII. törvény 20. §-ával megállapított szöveg.

¹²⁴ A 89. § (3) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 23. §-ával megállapított szöveg.

¹²⁵ A 89. § (6) bekezdésének második mondatát az 1993:XVII. törvény 21. §-a iktatta be.

¹²⁶ A 90. § eredeti b) pontját („az elkövető visszaeső”) az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte. A b) pontot ismételt beiktatta az 1998:LXXXVII. törvény 24. §-a („az elkövető többszörös visszaeső”), a rendelkezést a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

c)¹²⁷ az elkövető a bűncselekményt bünszervezetben követte el.

d)–e)¹²⁸

91. § (1) A felfüggesztett büntetést végre kell hajtani, ha a) a próbaidő alatt megállapítják, hogy a büntetés végrehajtását a 90. §-ban foglalt kizáró ok ellenére fűggesztették fel,

b)¹²⁹ az elkövetőt a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik,

c) az elkövető a pártfogó felügyelet magatartási szabályait súlyosan megszegi.

(2)¹³⁰

(3)¹³¹ A felfüggesztett pénzbüntetést akkor is végre kell hajtani, ha az elkövetőt a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt felfüggesztett szabadságvesztésre, közérdekű munkára vagy végrehajtandó pénzbüntetésre ítélik.

91/A. §¹³² A büntetés végrehajtásának kegyelemből törént fűggesztése esetén a végrehajtás elrendelésére a fűggesztett büntetés végrehajtására vonatkozó rendelkezést [91. § (1) bek. b) és c) pontja és (3) bek.] megfelelően alkalmazni kell.

Az összbüntetés

92. § (1)¹³³ Ha az elkövetőt több, határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítélik, és az elkövető valamennyi bűncselekményt a legkorábban hozott ítélet jogerőre emelkedését megelőzően követte el, a jogerősen kiszabott büntetéseket összbüntetésbe kell foglalni.

(2)¹³⁴

(3)¹³⁵ A pénzbüntetés és a közérdekű munka helyébe lépő szabadságvesztés (50. §, 52. §) összbüntetésbe nem foglalható.

¹²⁷ A 90. § c) pontját az 1998:LXXXVII. törvény 24. §-a iktatta be, szövegét a 2001:CXXI. törvény 16. §-a állapította meg.

¹²⁸ A 90. § d) és e) pontját az 1998:LXXXVII. törvény 24. §-a iktatta be, és a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

¹²⁹ A 91. § (1) bekezdésének b) pontja az 1993:XVII. törvény 22. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹³⁰ A 91. § (2) bekezdését az 1993:XVII. törvény 103. § (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

¹³¹ A 91. § (3) bekezdése az 1993:XVII. törvény 22. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹³² A 91/A. §-t az 1998:XXII. törvény 1. §-a iktatta be. Lásd az Alkotmánybíróság 31/1997. (V. 16.) AB határozatát.

¹³³ A 92. § (1) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 25. §-ával megállapított szöveg.

¹³⁴ A 92. § (2) bekezdését az 1998:LXXXVII. törvény 93. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

¹³⁵ A 92. § (3) bekezdése az 1993:XVII. törvény 23. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

93. §¹³⁶ Az összbüntetés tartamát úgy kell meghatározni, mintha halmazati büntetést szabnának ki. Az összbüntetés tartamának azonban el kell érnie a legsúlyosabb büntetést, de nem érheti el a büntetések együttes tartamát.

94. § (1) Különböző fokozatban végrehajtandó szabadságvesztések összbüntetésbe foglalása esetén az összbüntetést abban a fokozatban kell végrehajtani, amelyik közülük a legszigorúbb. Ha azonban az összbüntetés mértéke három év vagy azt meghaladó tartamú, illetőleg többszörös visszaesőnél két év vagy ezt meghaladó tartamú, az összbüntetés végrehajtási fokozatát ennek figyelembevételével kell meghatározni.

(2) Ha az (1) bekezdés alkalmazásával megállapítandó végrehajtási fokozat az elítélt számára méltánytalan hátrányt jelentene, eggyel enyhébb fokozat állapítható meg.

95. §¹³⁷

96. § (1) Mellékbüntetések nem foglalhatók összbüntetésbe, úgyszintén a pénzmellékbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés sem.

(2) Azonos tartamú mellékbüntetések közül – a pénzmellékbüntetés¹³⁸ kivételével – azt kell végrehajtani, amelyik az elítélre hátrányosabb. Ez irányadó a főbüntetés helyett alkalmazott mellékbüntetésekre is.

A különös és a többszörös visszaesőkre vonatkozó rendelkezések¹³⁹

97. §¹⁴⁰ (1)¹⁴¹ A különös és a többszörös visszaesővel szemben – amennyiben a törvény másként nem rendelkezik – az újabb bűncselekmény büntetési tételének felső határa szabadságvesztés esetén a felével emelkedik, de nem haladhatja meg a tizenöt évet. Halmazati büntetés esetén a 85. § (2) bekezdése szerinti büntetési tételt, a tárgyalásról lemondás esetén a 87/C. § szerinti büntetési tételt kell a felével emelni.

(2) A büntetés a 87. § (2) bekezdése alapján csak különös méltánylást érdemlő esetben enyhíthető.

¹³⁶ A 93. § az 1998:LXXXVII. törvény 26. §-ával megállapított szöveg.

¹³⁷ A 95. §-t az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

¹³⁸ A 96. § (2) bekezdéséből „a vagyoneklobzás és” szövegrészt a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

¹³⁹ A 97. §-t megelőző alcím az 1993:XVII. törvény 24. §-a által megállapított, és a Magyar Közlöny 1993. évi 50. számában megjelent helyesbítésnek megfelelő szöveg.

¹⁴⁰ A 97. § az 1993:XVII. törvény 24. §-ával megállapított szöveg.

¹⁴¹ A 97. § (1) bekezdésének utolsó mondata az 1998:LXXXVII. törvény 27. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(3)¹⁴² Az (1) bekezdésben meghatározott súlyosabb jogkövetkezmények nem alkalmazhatók, ha e törvény Különös Része a különös visszaesőként történő elkövetést a bűncselekmény súlyosabban minősülő eseteként rendeli büntetni.

*A bünszervezetben történő elkövetésre vonatkozó rendelkezések*¹⁴³

98. § (1) Azzal szemben, aki az öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekményt bünszervezetben (137. § 8. pont) követte el, a bűncselekmény büntetési tételének felső határa a kétszeresére emelkedik, de a húsz évet nem haladhatja meg. Halmazati büntetés esetén a 85. § (2) bekezdése szerinti büntetési tételt, a tárgyalásról lemondás esetén a 87/C. § szerinti büntetési tételt kell alapul venni.

(2)¹⁴⁴

(3) Azzal szemben, aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el, mellékbüntetésként kitiltásnak is helye van.

(4) A bűncselekmény bünszervezetben történő elkövetésének megállapítása esetén az e törvényben a bűncselekmény bünszövetségben történő elkövetésének esetére megállapított jogkövetkezmények nem alkalmazhatók.

*Az előzetes fogvatartás és a házi őrizet beszámítása*¹⁴⁵

99. § (1) A kiszabott szabadságvesztésbe, közérdekű munkába, pénzbüntetésbe, illetőleg pénzmellékbüntetésbe az előzetes fogvatartás és a házi őrizet teljes idejét be kell számítani.

(2) A beszámításnál egy napi előzetes fogvatartás egy napi szabadságvesztésnek, egy napi közérdekű munkának, illetve egy napi tételnek felel meg.

(3) Házi őrizet beszámítása esetén egy napi közérdekű munkának, illetve egy napi tétel pénzbüntetésnek egy nap, egy napi szabadságvesztésnek annak végrehajtási fokozatához igazodva, a bíróság döntésétől függően három naptól öt napig terjedő házi őrizetben töltött idő felel meg.

(4) A (3) bekezdés szerinti beszámítás után fennmaradó házi őrizet tartamát egy napi szabadságvesztésként kell beszámítani.

¹⁴² A 97. § (3) bekezdését az 1998:LXXXVII. törvény 27. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

¹⁴³ A 98. §-t (többszörös visszaesőre vonatkozó szabályok) az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte. Az alcímet és a 98. §-t ismételten a 2001:CXXI. törvény 17. §-a állapította meg.

¹⁴⁴ A 98. § (2) bekezdését a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁴⁵ Az alcímet és a 99. §-t a 2003:II. törvény 8. §-a állapította meg.

(5) A pénzmellékbüntetésbe történő beszámításra a 65. § (2) bekezdése szerinti számítás irányadó.

VI. fejezet

Mentesítés a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól

A mentesítés hatálya

100. § (1) A mentesítés folytán az elítélt mentesül azon hátrányos következmények alól, amelyeket az elítéléshez jogszabály fűz.

(2) A mentesített személy büntetlen előéletűnek tekintendő, és nem tartozik számot adni olyan elítéltekről, amelyre nézve mentesítésben részesült.¹⁴⁶

(3) Újabb bűncselekmény elkövetése esetén a mentesítés nem terjed ki azokra a hátrányos következményekre, amelyeket e törvény a korábbi elítéléshez fűz.

A mentesítés módja

101. § Az elítélt mentesítésben részesülhet

- a) a törvény erejénél fogva,
- b) bírósági határozat alapján,
- c) kegyelem útján.

A törvényi mentesítés

102. § (1)¹⁴⁷ A törvény erejénél fogva áll be a mentesítés a) közérdekű munka, pénzbüntetés és főbüntetés helyett alkalmazott mellékbüntetés esetén az ítélet jogerőre emelkedésének napján;

b) felfüggesztett szabadságvesztés esetén a próbaidő leletének napján;

c) gondatlan vétség miatt kiszabott szabadságvesztés esetén a büntetés kitöltésének, illetőleg végrehajthatósága megszűnésének napján;

d) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, egy évet meg nem haladó szabadságvesztés esetén a büntetés kitöltését, illetőleg végrehajthatóságának megszűnését követő három év elteltével;

e) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, egy évet meghaladó, de öt évnél nem hosszabb szabadságvesztés esetén a büntetés kitöltését, illetőleg végrehajthatóságának megszűnését követő öt év elteltével;

¹⁴⁶ Lásd a bűnügyi nyilvántartásról és a hatósági erkölcsi bizonyítványról szóló 1999:LXXXV. törvényt.

¹⁴⁷ A 102. § (1) bekezdése az 1993:XVII. törvény 26. §-ával megállapított szöveg.

f) szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, öt évet meghaladó, határozott tartamú szabadságvesztés esetén a büntetés kitöltését, illetőleg végrehajthatóságának megszűnését követő tíz év elteltével.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontja esetében a mentesítés nem áll be, illetőleg hatályát veszti, ha a büntetés végrehajtását elrendelik. Ilyenkor a mentesítésre a fel nem függesztett büntetés szabályai az irányadók.

(3)¹⁴⁸

A bírósági mentesítés

103. § (1)¹⁴⁹ A bíróság a szándékos bűncselekmény miatt végrehajtható szabadságvesztésre ítéltet, kérelemre, mentesítésben részesítheti, ha erre érdemes, és a szabadságvesztés kiállításától, illetőleg végrehajthatósága megszűnésétől a 102. § (1) bekezdésének *d)*, *e)*, illetve *f)* pontjaiban meghatározott idő fele már eltelt.

(2)¹⁵⁰ Az érdemesség elbírálásánál figyelembe kell venni az elítéltnak a főbüntetés kitöltése óta folytatott életmódját, továbbá azt, hogy – amennyiben erre módja volt – jóvátette-e a cselekményével okozott sérelmet.

104. §¹⁵¹ (1) A bíróság előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltnet, ha a szabadságvesztés végrehajtását felfüggeszti, és az elítélt a mentesítésre érdemes.

(2) Az előzetes mentesítés hatályát veszti, ha a felfüggesztett büntetés végrehajtását elrendelik.

A mentesítés egységessége

105. § Mellékbüntetés alkalmazása esetén az elítélt a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól mindaddig nem mentesül, illetőleg nem mentesíthető, amíg a mellékbüntetés végrehajtása be nem fejeződött vagy végrehajthatósága meg nem szűnt. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a pénz-mellékbüntetésre, ha előzetes bírósági mentesítést mondanak ki, valamint a foglalkozástól, illetőleg a járművezetés-től eltiltásra.

¹⁴⁸ A 102. § (3) bekezdését az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

¹⁴⁹ A 103. § (1) bekezdése az 1993:XVII. törvény 27. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁵⁰ A 103. § (2)–(3) bekezdését az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte és a 27. § (2) bekezdése a korábbi (4) bekezdés számozását (2) bekezdésre módosította.

¹⁵¹ A 104. § az 1993:XVII. törvény 28. §-ával megállapított szöveg.

A kegyelmi mentesítés

106. § A köztársasági elnök¹⁵² az elítéltnet kegyelemből mentesítésben részesítheti akkor is, ha e törvény szerint ennek egyébként nincs helye.

VII. fejezet

A fiatalokorra vonatkozó rendelkezések

A fiatalok

107. § (1) Fiatalok az, aki a bűncselekmény elkövetésekor tizenegyedik életévét betöltötte, de a tizennyolcadikat még nem.

(2) E törvény rendelkezéseit a fiatalokorra a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

*Tevékeny megbánás*¹⁵³

107/A. § Nem büntethető a fiatalok, ha a személy elleni (XII. fejezet I. és III. cím), közlekedési (XIII. fejezet) vagy vagyon elleni (XVIII. fejezet), öt évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűncselekménnyel okozott kárt a sértettnek közvetítői eljárás keretében megtérítette vagy a bűncselekmény káros következményeit egyéb módon jóvátette.

Büntetés és intézkedés alkalmazása

108. § (1) A fiatalokkal szemben alkalmazott büntetés vagy intézkedés célja elsősorban az, hogy a fiatalok helyes irányba fejlődjenek, és a társadalom hasznos tagjává váljanak.

(2) Büntetést akkor kell kiszabni, ha intézkedés alkalmazása nem célravezető.

(3)¹⁵⁴ Szabadságelvonással járó intézkedést alkalmazni vagy büntetést kiszabni csak akkor lehet, ha az intézkedés vagy a büntetés célja más módon nem érhető el.

Büntetések és intézkedések

109. § (1)¹⁵⁵

(2) A fiatalokkal szemben intézkedésként javítóintézet-nevelés is alkalmazható.

¹⁵² Az 1989:XXXI. törvény 38. §-ának (1) bekezdése értelmében ahol jogszabály Elnöki Tanácsot vagy annak elnökét említi, ezen a köztársasági elnököt kell érteni.

¹⁵³ A 107/A. §-t és a megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 270. §-a iktatta be.

¹⁵⁴ A 108. § (3) bekezdését az 1995:XLI. törvény 1. §-a iktatta be.

¹⁵⁵ A 109. § (1) bekezdését a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének *a)* pontja hatályon kívül helyezte.

A szabadságvesztés

110. § (1)¹⁵⁶ A fiatalkorúra kiszabható szabadságvesztés legrövidebb tartama bármely bűncselekmény esetén egy hónap.

(2) A bűncselekmény elkövetésekor tizenhatodik életévét betöltött fiatalkorúra kiszabható szabadságvesztés leghosszabb tartama

*a)*¹⁵⁷ életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmény esetén tizenöt év;

b) tíz évet meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmények esetén tíz év.

(3)¹⁵⁸ Az életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmény elkövetésekor tizenhatodik életévét be nem töltött fiatalkorúra kiszabható szabadságvesztés leghosszabb tartama tíz év.

(4) A (2) és (3) bekezdés esetén kívül a fiatalkorúra kiszabható szabadságvesztés leghosszabb tartama öt év akkor, ha a bűncselekmény öt évet meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) A büntethetőség elévülése határidejének számításánál és a visszaesőkre vonatkozó rendelkezések szempontjából a (2)–(4) bekezdésekben meghatározott időtartam az irányadó.

111. § (1) A fiatalkorú szabadságvesztését a fiatalkorúak büntetésvégrehajtási intézetében kell végrehajtani.

(2) A fiatalkorúak börtönében kell végrehajtani a szabadságvesztést, ha

a) a fiatalkorút büntett miatt két évi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztésre ítélik,

b) az egy évi vagy ennél hosszabb tartamú szabadságvesztésre ítélt fiatalkorú visszaeső vagy szándékos bűncselekmény elkövetését megelőzően szándékos bűncselekmény miatt javítóintézeti nevelésre ítélték.

(3) A (2) bekezdés esetén kívül a szabadságvesztést a fiatalkorúak fogházában kell végrehajtani.

(4) Ha az elítélt a szabadságvesztés megkezdésekor huszonegyedik életévét betöltötte vagy a végrehajtás alatt tölti be, a bíróság a 42-44. §-ok alapján határozza meg a szabadságvesztés végrehajtásának fokozatát.

¹⁵⁶ A 110. § (1) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 28. §-ával megállapított szöveg.

¹⁵⁷ A 110. § (2) bekezdésének *a)* pontja az 1993:XVII. törvény 30. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁵⁸ A 110. § (3) bekezdése az 1993:XVII. törvény 30. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

Feltételes szabadságra bocsátás

112. § (1)¹⁵⁹ A fiatalkorú a szabadságvesztésből akkor bocsátható feltételes szabadságra, ha

a) a fiatalkorúak börtönében végrehajtandó büntetésének legalább háromnegyed részét,

b) a fiatalkorúak fogházában végrehajtandó büntetésének legalább kétharmad részét kitöltötte.

(2)¹⁶⁰

*A közérdekű munka*¹⁶¹

113. §¹⁶² Fiatalkorúval szemben közérdekű munkát akkor lehet kiszabni, ha az ítélet meghozatalakor tizennyolcadik életévét betöltötte.

A pénzbüntetés

114. § (1) Fiatalkorúra pénzbüntetést akkor lehet kiszabni, ha önálló keresete (jövedelme) vagy megfelelő vagyona van.

(2) A pénzbüntetést és a pénzmellékbüntetést behajthatatlansága esetén kell szabadságvesztésre átváltoztatni.

A közügyektől eltiltás

115. § Fiatalkorút csak egy évet meghaladó szabadságvesztés kiszabása esetén lehet a közügyektől eltiltani.

A kitiltás

116. § A megfelelő családi környezetben élő fiatalkorú nem tiltható ki abból a helységből, amelyben családja él.

A próbára bocsátás

117. § (1) Fiatalkorúval szemben próbára bocsátásnak bármely bűncselekmény esetén helye van.

(2)¹⁶³ A próbaidő tartama egy évtől két évig terjedhet; a tartamot években és hónapokban kell meghatározni.

¹⁵⁹ A 112. § eredeti szövegét (1) bekezdés jelölésre módosította és a (2) bekezdést beiktatta az 1999:CXX. törvény 5. §-a.

¹⁶⁰ A 112. § (2) bekezdését az 1999:CXX. törvény 5. §-a iktatta be, és a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének *e)* pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁶¹ A 113. § alcímét az 1997:LXXIII. törvény 8. §-a állapította meg.

¹⁶² A 113. § az 1997:LXXIII. törvény 8. §-ával megállapított szöveg.

¹⁶³ A 117. § (2) bekezdése az 1995:XLI. törvény 2. §-ával megállapított szöveg.

(3) A bíróság a 73. § (2) bekezdés esetén javítóintézeti nevelést rendel el vagy büntetést szab ki.

A javítóintézeti nevelés

118. § (1) Javítóintézeti nevelést a bíróság akkor rendel el, ha a fiatalokú eredményes nevelése érdekében intézeti elhelyezése szükséges.

(2)¹⁶⁴ A javítóintézeti nevelés tartama egy évtől három évig terjedhet.

(3) A bíróság azt, aki a javítóintézetben legalább egy évet eltöltött, ideiglenesen elbocsátja az intézetből, ha a kiszabott javítóintézeti nevelés felét már letöltötte és alaposan feltehető, hogy az intézkedés célja további javítóintézeti nevelés nélkül is elérhető. Az ideiglenes elbocsátás tartama azonos a javítóintézeti nevelés hátralevő részével, de legalább egy év.

(4) A bíróság az ideiglenes elbocsátást megszünteti, ha a fiatalokú az ideiglenes elbocsátás alatt elkövetett bűncselekmény miatt szabadságvesztésre ítélik vagy javítóintézeti nevelését rendelik el. Ha a fiatalokúval szemben a bíróság más büntetést szab ki vagy intézkedést alkalmaz, illetve a fiatalokú a pártfogó felügyelet szabályait megszegi, a bíróság az ideiglenes elbocsátást megszüntetheti.

(5)¹⁶⁵ Az ideiglenes elbocsátás megszüntetése esetén az ideiglenes elbocsátáson töltött idő a javítóintézeti nevelésbe nem számítható be.

(6) Azt, aki a tizenkilencedik életévét betöltötte, a javítóintézetből el kell bocsátani.

[Kényszergyógyítás¹⁶⁶

118/A. § *A fiatalokú kényszergyógyításának (75. §) akkor is helye van, ha a bíróság a javítóintézeti nevelést rendeli el.]*

A pártfogó felügyelet

119. §¹⁶⁷ A felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt, a próbára bocsátott, a feltételes szabadságra bocsátott, a javítóintézetből ideiglenesen elbocsátott és az a fiatalokú, akivel szemben a vádemelést elhalasztották, pártfogó felügyelet alatt áll.

¹⁶⁴ A 118. § (2)–(4) bekezdése az 1995:XLI. törvény 3. §-ával megállapított szöveg.

¹⁶⁵ A 118. § (5)–(6) bekezdését az 1995:XLI. törvény 3. §-a iktatta be.

¹⁶⁶ A 118/A. §-t és alcímét az 1987:III. törvény 17. §-a iktatta be. A rendelkezés hatálybalépéséről az 1987:III. törvény 42. §-ának (1) bekezdése alapján külön jogszabály rendelkezik.

¹⁶⁷ A 119. § az 1995:XLI. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.

Halmazati és összbüntetés

120. § (1) A halmazati és az összbüntetés a 110. § (2) bekezdésének *a)* pontja esetén nem haladhatja meg a húszévi, *b)* pontja és a (3) bekezdés esetén a tizenöt évi, a (4) bekezdés esetén a hét év és hat hónapi szabadságvesztést.

(2)¹⁶⁸ Javítóintézeti nevelés és szabadságvesztés találkozása esetén összbüntetésként a szabadságvesztést kell végrehajtani. Ennek tartamát a bíróság legfeljebb egy évvel meghosszabbíthatja, ha erre a 108. §-ban meghatározott cél elérése érdekében szükség van. A meghosszabbítás tartama azonban a javítóintézeti nevelés hátralevő részét nem érheti el.

(3)¹⁶⁹

Egységes intézkedés¹⁷⁰

120/A. § (1) Ha a bíróság a fiatalokúval szemben több olyan javítóintézeti nevelést rendelt el, amelyeket az egységes intézkedés elrendelésekor még nem hajtottak végre, vagy amelyeket folyamatosan hajtanak végre, a bíróság a fiatalokúval szemben egységes intézkedésként javítóintézeti nevelést rendel el.

(2)¹⁷¹ Az egységes intézkedésként elrendelt javítóintézeti nevelés tartamát úgy kell megállapítani, hogy az ne legyen rövidebb a leghosszabb tartamú javítóintézeti nevelésnél, de ne érje el az elrendelt javítóintézeti nevelések együttes tartamát. A javítóintézeti nevelés tartama ilyenkor sem haladhatja meg a három évet.

Az előzetes fogvatartás beszámítása¹⁷²

120/B. §¹⁷³ (1) Az elrendelt javítóintézeti nevelésbe az előzetes fogvatartás teljes idejét be kell számítani.

(2) A beszámításnál egy napi előzetes fogvatartás egy napi javítóintézeti nevelésnek felel meg.

Mentesítés a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól

121. § (1) A fiatalokú elítélt a törvény erejénél fogva mentesül

a) az ítélet jogerőre emelkedésének napján, ha a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztik,

¹⁶⁸ A 120. § (2) bekezdése az 1995:XLI. törvény 5. §-ával megállapított szöveg.

¹⁶⁹ A 120. § (3) bekezdését az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

¹⁷⁰ Az alcímet és a 120/A. §-t az 1995:XLI. törvény 6. §-a iktatta be.

¹⁷¹ A 120/A. § (2) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 29. §-ával megállapított szöveg.

¹⁷² Az alcímet az 1995:XLI. törvény 7. §-a iktatta be.

¹⁷³ A 120/B. §-t az 1995:XLI. törvény 7. §-a iktatta be.

b)¹⁷⁴ a büntetés kitöltésének, illetőleg végrehajthatósága megszűnésének napján, ha szándékos bűncselekmény miatt egy évet meg nem haladó szabadságvesztésre ítélték;

c) a büntetés kitöltésének vagy végrehajthatósága megszűnésének napjától számított három év elteltével, ha szándékos bűncselekmény miatt egy évet meghaladó, de öt évnél nem hosszabb végrehajtható szabadságvesztésre ítélték.

(2)¹⁷⁵ A szándékos bűncselekmény miatt kiszabott, egy évet meghaladó szabadságvesztés kitöltése után a bíróság a fiatakorút, kérelemre, mentesítésben részesíti, amennyiben erre érdemes.

(3) A fiatakorú mentesítését nem akadályozza az, hogy a pénzmellékbüntetés végrehajtása nem fejeződött be, vagy végrehajthatósága nem szűnt meg.

VIII. fejezet

A katonákra vonatkozó rendelkezések

Az elkövetők

122. § (1)¹⁷⁶ E törvény alkalmazásában katona a Magyar Honvédség tényleges állományú, a Határőrség hivatásos és szerződéses állományú tagja, valamint a Rendőrség, a büntetés-végrehajtási szervezet és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja.

(2) E törvény rendelkezéseit a katonákra a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(3)¹⁷⁷

(4) Katonai bűncselekményt tettesként csak katona követhet el.

*Más állam katonája ellen elkövetett bűncselekmény*¹⁷⁸

122/A. § (1) A XX. Fejezet rendelkezései szerint büntetendő az a katona, aki az ott meghatározott bűncselekményt

a) a szövetséges fegyveres erő¹⁷⁹ katonájával szemben, vagy

b)¹⁸⁰ az Egyesült Nemzetek vagy más nemzetközi szervezet felkérésére külföldi hadművelleti területen végzett humanitárius tevékenység, békefenntartás vagy humanitárius művelet keretében, illetőleg egyéb külföldi szolgálat során más állam katonájával szemben szolgálati feladat közös ellátása alatt követi el.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában a szövetséges fegyveres erő katonája a szövetséges fegyveres erő állama rendőrségének, illetőleg polgári védelmi szolgálatának tagja, b) pontjának alkalmazásában más állam katonája a más állam rendőrségének, illetőleg polgári védelmi szolgálatának tagja is.

122/B. §¹⁸¹ A XX. Fejezet szerint büntetendő az a katona is, aki az ott meghatározott bűncselekményt a szövetséges fegyveres erőkhöz teljesített szolgálata során, illetve az Egyesült Nemzetek vagy más nemzetközi szervezet felkérésére külföldi hadművelleti területen végzett humanitárius tevékenység, békefenntartás vagy humanitárius művelet keretében követi el.

A büntethetőséget kizáró okok

123. § (1) Nem büntethető a katona a parancsra végrehajtott cselekményért, kivéve, ha tudta, hogy a parancs végrehajtásával bűncselekményt követ el.

(2) A parancsra elkövetett bűncselekményért a parancsot adó tettesként felel.

(3)¹⁸²

A büntethetőséget megszüntető ok

124. §¹⁸³ A 73. § (2) bekezdésének esetét kivéve nem büntethető katonai vétség miatt az elkövető, ha a tettes szolgálati viszonyának megszűnése óta egy év eltelt.

A bűncselekmény elbírálása fegyelmi jogkörben

125. §¹⁸⁴

¹⁷⁴ A 121. § (1) bekezdésének b)-c) pontja az 1993:XVII. törvény 31. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁷⁵ A 121. § (2) bekezdése az 1993:XVII. törvény 31. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁷⁶ A 122. § (1) bekezdése a 2004:CXXXI. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.

¹⁷⁷ A 122. § (3) bekezdését a 2004:CXXXI. törvény 29. §-ának a) pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁷⁸ Az alcímet és a 122/A-122/B. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 30. §-a iktatta be.

¹⁷⁹ A 122/A. § (1) bekezdésének a) pontjából a „(368. §)” szövegrészt a 2004:CXXXI. törvény 29. §-ának a) pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁸⁰ A 122/A. § (1) bekezdésének b) pontja a 2004:CXXXI. törvény 2. §-ával megállapított szöveg.

¹⁸¹ A 122/B. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 30. §-a iktatta be, szövegét a 2004:CXXXI. törvény 3. §-a állapította meg.

¹⁸² A 123. § (3) bekezdését az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

¹⁸³ A 124. § az 1998:LXXXVII. törvény 31. §-ával megállapított szöveg.

¹⁸⁴ A 125. §-t az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

*A halálbüntetés alkalmazása***126. §**¹⁸⁵*A szabadságvesztés végrehajtása katonai fogdában*¹⁸⁶

127. §¹⁸⁷ (1)¹⁸⁸ Ha az elítélt a szolgálatban megtartható, katonai fogdában kell végrehajtani a katonára kiszabott, egy évet meg nem haladó szabadságvesztést a 44. §-ban meghatározott esetben.

(2) Ha az elítélt szolgálati viszonya megszűnt, a büntetést, illetőleg annak hátralevő részét fogházban kell végrehajtani.

Összbüntetés

128. § Az összbüntetésként kiszabott szabadságvesztés végrehajtására a 127. § irányadó.

*A közérdekű munka alkalmazásának kizárása*¹⁸⁹

129. §¹⁹⁰ Katonával szemben, szolgálati viszonyának fennállása alatt, közérdekű munka nem alkalmazható.

A katonai mellékbüntetések

130. § (1) Katonával szemben – ha a közügyektől nem tiltják el – a következő mellékbüntetések is alkalmazhatók:

- a) lefokozás,
- b) a szolgálati viszony megszüntetése,
- c) rendfokozatban visszavetés,
- d) a várakozási idő meghosszabbítása.

(2) Az (1) bekezdés a)-b) pontjában felsorolt mellékbüntetések önállóan, főbüntetés helyett is alkalmazhatók.

A lefokozás

131. § (1) A lefokozással a katona elveszti a rendfokozatát.

(2) Lefokozást akkor kell alkalmazni, ha az elkövető a rendfokozatra méltatlanná vált.

¹⁸⁵ A 126. §-t az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

¹⁸⁶ Az alcímet az 1993:XVII. törvény 32. §-a állapította meg.

¹⁸⁷ A 127. § az 1993:XVII. törvény 32. §-ával megállapított szöveg.

¹⁸⁸ A 127. § (1) bekezdése a 2004:CXXXI. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.

¹⁸⁹ Az alcímet az 1993:XVII. törvény 33. §-a állapította meg.

¹⁹⁰ A 129. § az 1993:XVII. törvény 33. §-ával megállapított szöveg.

A szolgálati viszony megszüntetése

132. §¹⁹¹ A szolgálati viszony megszüntetésének akkor van helye, ha az elkövető a szolgálatra méltatlanná vált.

A rendfokozatban visszavetés

133. § (1) Rendfokozatban visszavetés esetén a katona egyvel alacsonyabb rendfokozatba kerül annál, amelyet a bűncselekmény elbírálása idején visel.

(2) A rendfokozatban visszavetést akkor kell alkalmazni, ha a bűncselekmény a rendfokozat tekintélyének sérelmével jár, de lefokozásra nincs szükség.

(3) A rendfokozatban visszavetéssel egyidejűleg az alacsonyabb rendfokozatban eltöltendő időt egy évtől két évig terjedő tartamban kell meghatározni.

A várakozási idő meghosszabbítása

134. § (1) A várakozási idő meghosszabbítása esetén a katonának a soron következő rendfokozatba előlépésre előírt várakozási ideje meghosszabbodik. A meghosszabbítást években kell meghatározni; tartama nem haladhatja meg a rendfokozatra előírt várakozási idő felét.

(2) A várakozási időt akkor kell meghosszabbítani, ha a katonának az előléptetést hosszabb várakozási idő eltöltésével kell kiérdemelnie.

*A próbára bocsátás***135. §**¹⁹²*Mentesítés a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól*

136. § (1)¹⁹³ A bíróság az elítéltet a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól előzetes mentesítésben részesítheti, ha a szabadságvesztést katonai fogdában rendeli végrehajtani. Ez a mentesítés a büntetés kiállításának, illetve végrehajthatósága megszűnésének napján áll be.

(2) Katonai mellékbüntetés alkalmazása az elítélt mentesítését nem akadályozza.

¹⁹¹ A 132. § a 2004:CXXXI. törvény 5. §-ával megállapított szöveg.

¹⁹² A 135. §-t az 1987:III. törvény 42. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

¹⁹³ A 136. § (1) bekezdéséből a „fegyelmező zászlóaljban vagy” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

IX. fejezet
Értelmező rendelkezések

137. § E törvény alkalmazásában

1.¹⁹⁴ hivatalos személy:

- a) az országgyűlési képviselő;
- b) a köztársasági elnök;
- c) a miniszterelnök;
- d) a Kormány tagja, az államtitkár és a szakállamtitkár;¹⁹⁵
- e) az alkotmánybíró, a bíró, az ügyész;
- f)¹⁹⁶ az állampolgári jogok országgyűlési biztosa és általános helyettese, valamint a külön biztosok;
- [f]¹⁹⁷ az országgyűlési biztos;]
- g) a helyi önkormányzati testületek tagja;
- h)¹⁹⁸ a közjegyző és a közjegyzőhelyettes;
- i)¹⁹⁹ az önálló bírósági végrehajtó és az önálló bírósági végrehajtó-helyettes;

j)²⁰⁰ alkotmánybíróságnál, bíróságnál, ügyészségnél, államigazgatási szervnél, önkormányzati igazgatási szervnél, az Állami Számvevőszéknél, a Köztársaság Elnökének Hivatalánál, az Országgyűlés Hivatalánál szolgálatot teljesítő személy, akinek a tevékenysége a szerv rendeltetésszerű működéséhez tartozik;

k)²⁰¹ a pártfogó felügyelői szolgálatnál pártfogó felügyelői tevékenységet végző, igazságügyi alkalmazotti jogviszonyban álló személy,

l) jogszabály alapján közhatalmi, államigazgatási feladatokkal megbízott szervnél, testületnél az a személy, aki közhatalmi, államigazgatási feladatot lát el,

2.²⁰² közfeladatot ellátó személy:

a) a postai szolgáltató végrehajtó vagy biztonsági szolgálatot ellátó alkalmazottja, a közforgalmú tömegközlekedési eszközt működtető gazdálkodó szervezetnél végrehajtó vagy biztonsági szolgálatot ellátó személy, továbbá a közúti személyszállítási szolgáltatást végző más személy,

b)²⁰³ a Magyar Honvédség szolgálati feladatot teljesítő katonája,

c) a polgári védelmi szervezetbe beosztott és polgári védelmi szolgálatot teljesítő személy,

d) a mentőszolgálat tagja,

e)²⁰⁴ a bírósági vagy más hatósági eljárásban a védő vagy a jogi képviselő, a szakértő, és a hivatalos személynek nem minősülő kézbesítési végrehajtó,

f) az egészségügyről szóló törvényben²⁰⁵ meghatározott esetben az egészségügyi dolgozó, valamint az egészségügyi szolgáltatóval munkavégzésre irányuló jogviszonyban álló más személy,

g)²⁰⁶ a közoktatásról szóló törvényben²⁰⁷ meghatározott esetben a pedagógus, illetőleg a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazott, valamint a felsőoktatásról szóló törvényben²⁰⁸ meghatározott esetben a felsőoktatási intézmény oktatója, tanára, tudományos kutatója,

h) az állami, önkormányzati, önkéntes és létesítményi tűzoltóság tűzoltói feladatot ellátó tagja,

i)²⁰⁹ a rendőrségről szóló törvényben²¹⁰ meghatározott körben a lakosság élet- és vagyónvédelmének biztosítása érdekében létesült társadalmi önvédelmi szervezet tagja, a közbiztonság javítására irányuló tevékenysége közben,

j)²¹¹ a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló törvény²¹² szerint nyilvántartásba vett egyház lelkésze,

k)²¹³ a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben²¹⁴, valamint a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló törvényben²¹⁵ meghatározott munkakörben foglalkoztatott személy e tevékenysége gyakorlása során.

3.²¹⁶ külföldi hivatalos személy:

a)²¹⁷ a külföldi államban jogalkotási, igazságszolgáltatási, közigazgatási vagy bűnüldözési feladatot ellátó személy,

b) nemzetközi szerződéssel létrehozott nemzetközi szervezetnél szolgálatot teljesítő személy, akinek a tevékenysége a szervezet rendeltetésszerű működéséhez tartozik,

c) nemzetközi szerződéssel létrehozott nemzetközi szervezet közgyűlésébe, testületébe megválasztott személy,

¹⁹⁴ A 137. § 1. pontja az 1993:XVII. törvény 34. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁹⁵ A 137. § 1. pontjának d) alpontjában a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének a) pontja alapján az „a politikai államtitkár” szövegrész „az államtitkár és a szakállamtitkár” szövegre módosult.

¹⁹⁶ A 137. § 1. f) alpontja az 1997:XXXIV. törvény 3. §-ával módosított szöveg.

¹⁹⁷ A 137. § 1. f) alpontja a 2007:XXXVII. törvény 3. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg. A rendelkezés 2007. július 2-ával lép hatályba.

¹⁹⁸ A 137. § 1. h) alpontja a 2000:CXXV. törvény 1. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁹⁹ A 137. § 1. i) alpontját az 1994:LIII. törvény 310. §-ának (1) bekezdése iktatta be, és egyidejűleg a korábbi i)-j) pont jelölését j)-k) pontra módosította. Az i) pont szövegét a 2000:CXXV. törvény 1. §-ának (2) bekezdése állapította meg.

²⁰⁰ A 137. § 1. pontja korábbi i)-j) alpontjai jelölését j)-k)-ra módosította az 1994:LIII. törvény 310. §-ának (1) bekezdése.

²⁰¹ A 137. § 1. pontjának k) alpontját a 2006:CXXXIII. törvény 18. §-a iktatta be és egyidejűleg a korábbi k) pont jelölését l) pontra módosította.

²⁰² A 137. § 2. pontját az 1998:LXXXVII. törvény 34. §-a iktatta be, és egyidejűleg a korábbi 2-15. pontok számozását 3-16-ra módosította.

²⁰³ A 137. § 2. pontjának b) alpontja a 2004:CXXXI. törvény 6. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁰⁴ A 137. § 2. pontjának e) alpontját a 2005:XCI. törvény 3. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

²⁰⁵ Lásd az 1997:CLIV. törvényt.

²⁰⁶ A 137. § 2. pontjának g) alpontját a 2005:XCI. törvény 3. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

²⁰⁷ Lásd az 1993:LXXIX. törvényt.

²⁰⁸ Lásd a 2005:CXXXIX. törvényt.

²⁰⁹ A 137. § 2. pontjának i) alpontját az 1999:CXX. törvény 6. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

²¹⁰ Lásd az 1994:XXXIV. törvényt.

²¹¹ A 137. § 2. pontjának j) alpontját a 2001:CXXI. törvény 19. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

²¹² Lásd az 1990:IV. törvényt.

²¹³ A 137. § 2. pontjának k) alpontját a 2003:II. törvény 9. §-a iktatta be.

²¹⁴ Lásd az 1997:XXXI. törvényt.

²¹⁵ Lásd az 1993:III. törvényt.

²¹⁶ A 137. § 3. pontja a 2001:CXXI. törvény 19. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

²¹⁷ A 137. § 3. a) alpontja a 2003:CXXX. törvény 68. §-ával megállapított szöveg.

d) a Magyar Köztársaság területén, illetőleg állampolgárai felett joghatósággal rendelkező nemzetközi bíróság tagja, a nemzetközi bíróságnál szolgálatot teljesítő személy, akinek a tevékenysége a bíróság rendeltetésszerű működéséhez tartozik,

4.²¹⁸ a) fegyveresen követi el a bűncselekményt, aki lőfegyvert vagy robbanóanyagot tart magánál; a fegyveres elkövetésre vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni kell akkor is, ha a bűncselekményt lőfegyver vagy robbanóanyag utánzatával fenyegetve követik el,

b) felfegyverkezve követi el a bűncselekményt, aki az ellenállás leküzdése vagy megakadályozása érdekében az élet kioltására alkalmas eszközt tart magánál,

5.²¹⁹ kár: a bűncselekménnyel a vagyonban okozott értékcsökkenés; vagyoni hátrány: a vagyonban okozott kár és az elmaradt vagyoni előny,

6. hozzátartozó: az egyeneságbeli rokon és ennek házastársa, az örökbefogadó és a nevelőszülő, az örökbe fogadott és a nevelt gyermek, a testvér, a házastárs, az élettárs és a jegyes, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, valamint a testvér házastársa,

7.²²⁰ bünszövetség akkor létesül, ha két vagy több személy bűncselekményeket szervezeten követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik, de nem jön létre bünszervezet,

8.²²¹ bünszervezet: három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja öt évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése,

9.²²² üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik,

10.²²³ háború:

a) rendkívüli állapot, valamint az alkotmányos rend megdöntésére vagy a hatalom kizárólagos megszerzésére irányuló fegyveres cselekmények, továbbá az élet- és nyombiztonságot tömeges méretekben veszélyeztető, fegyveresen vagy felfegyverkezve elkövetett súlyos erőszakos cselekmények miatt elrendelt szükségállapot [Alkotmány 19. § (3) bek. g) és h) pontja, valamint i) pontjának első és második fordulata],

b) a XI. fejezet II. címében, illetve a XX. fejezetben meghatározott bűncselekmények esetében a Magyar Honvédség külföldi alkalmazása is [Alkotmány 19. § (3) bek. j) pontja];

11.²²⁴ termék az ipari és a mezőgazdasági termék (termény), akár nyersanyag, akár félgyártmány vagy készáru; a termékkel egy tekintet alá esik az élő állat, valamint a termelőeszköz akkor is, ha ingatlan,

12.²²⁵ nagy nyilvánosságon a bűncselekménynek a sajtó, egyéb tömegtájékoztatói eszköz, sokszorosítás, illetőleg elektronikus hírközlő hálózaton való közzététel útján történő elkövetését is érteni kell,

13.²²⁶ csoportosan követik el a bűncselekményt, ha az elkövetésben legalább három személy vesz részt,

14.²²⁷ visszaeső a szándékos bűncselekmény elkövetője, ha korábban szándékos bűncselekmény miatt végrehajtható szabadságvesztésre ítélték, és a büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől az újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el,²²⁸

15.²²⁹ különös visszaeső az a visszaeső, aki mindkét alkalommal ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekményt követ el,

16.²³⁰ többszörös visszaeső az, akit a szándékos bűncselekmény elkövetését megelőzően visszaesőként végrehajtható szabadságvesztésre ítélték, és az utolsó büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatóságának megszűnésétől a szabadságvesztéssel fenyegetett újabb bűncselekmény elkövetéséig három év nem telt el,

17.²³¹ gazdálkodó szervezet: a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 685. §-ának c) pontjában felsorolt gazdálkodó szervezet, valamint az a szervezet, amelynek gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataira a Ptk. szerint a gazdálkodó szervezetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni,

18.²³² szövetséges fegyveres erő: a kölcsönös katonai segítségnyújtás kötelezettségét tartalmazó hatályos nemzetközi szerződés szerint a Magyar Köztársasággal szövetséges államok fegyveres erői, valamint az e szerződés alapján létrehozott közös katonai szervezetek,

19. külföldi hadművelési területen végzett humanitárius tevékenységen, békefenntartáson, humanitárius műveleten a honvédelemről szóló törvényben meghatározott tevékenységet kell érteni.

²¹⁸ A 137. § 4. pontja a 2001:CXXI. törvény 19. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

²¹⁹ A 137. § 5. pontja az 1999:CXX. törvény 6. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

²²⁰ A 137. § 7. pontja a 2001:CXXI. törvény 19. §-ának (4) bekezdésével megállapított szöveg.

²²¹ A 137. § 8. pontját – eredetileg 7. pontként – az 1997:LXXIII. törvény 9. §-a iktatta be, és egyidejűleg az addigi 7-14. pont jelölését 8-15. pontra módosította. A számozását az 1998:LXXXVII. törvény 34. §-a módosította 8. pontra. A szövegét a 2001:CXXI. törvény 19. §-ának (5) bekezdése állapította meg.

²²² A 137. § 9. pontja az 1999:CXX. törvény 6. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

²²³ A 137. § eredetileg 8. pontjának számozását az 1997:LXXIII. törvény 9. §-a, majd az 1998:LXXXVII. törvény 34. §-a módosította. A 10. pont a 2004:CXXXI. törvény 6. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

²²⁴ A 137. § eredetileg 9. pontjának számozását az 1997:LXXIII. törvény 9. §-a, majd az 1998:LXXXVII. törvény 34. §-a módosította.

²²⁵ A 137. § 12. pontja a 2007:XXVII. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.

²²⁶ A 137. § eredetileg 11. pontjának számozását az 1997:LXXIII. törvény 9. §-a, majd az 1998:LXXXVII. törvény 34. §-a módosította.

²²⁷ A 137. § 14. pontja az 1998:LXXXVII. törvény 36. §-ával megállapított szöveg.

²²⁸ Lásd ehhez a 2001:LXXXV. törvény 30. §-át is.

²²⁹ A 137. § eredetileg 13. pontjának számozását az 1997:LXXIII. törvény 9. §-a, majd az 1998:LXXXVII. törvény 34. §-a módosította.

²³⁰ A 137. § 16. pontja az 1998:LXXXVII. törvény 36. §-ával megállapított szöveg.

²³¹ A 137. § 17. pontját az 1999:CXX. törvény 6. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

²³² A 137. § 18-19. pontját a 2004:CXXXI. törvény 6. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

138. § E törvény alkalmazásában, eltérő rendelkezés hiányában fenyegetés: súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen.

138/A. §²³³ E törvény alkalmazásában az érték, a kár, a vagyoni hátrány, valamint az adóbevétel, illetőleg a vámbevétel csökkenése

a)²³⁴ kisebb, ha húszezer forintot meghalad, de kétszázezer forintot nem halad meg,

b) nagyobb, ha kétszázezer forintot meghalad, de kétmillió forintot nem halad meg,

c) jelentős, ha kétmillió forintot meghalad, de ötvenmillió forintot nem halad meg,

d) különösen nagy, ha ötvenmillió forintot meghalad, de ötszázmillió forintot nem halad meg,

e) különösen jelentős, ha ötszázmillió forintot meghalad.

138/B. §²³⁵

KÜLÖNÖS RÉSZ

X. fejezet

Az állam elleni bűncselekmények

*Az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása*²³⁶

139. § (1) Aki olyan cselekményt követ el, amely közvetlenül arra irányul, hogy a Magyar Köztársaság²³⁷ alkotmányos rendjét erőszakkal vagy ezzel fenyegetve – különösen fegyveres erő igénybevételével – megváltoztassa, büntettet követ el, és öt évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatására irányuló előkészületet követ el, büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Nem büntethető az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása miatt, akinek önkéntes elállása következtében a bűncselekmény folytatása elmarad, vagy aki annak folytatását önként megakadályozza.

*Az alkotmányos rend elleni szervezkedés*²³⁸

139/A. § (1) Aki olyan szervezetet hoz létre, vagy vezet, amelynek az a célja, hogy a Magyar Köztársaság alkotmányos rendjét erőszakkal vagy ezzel fenyegetve megváltoztassa, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig; aki ilyen szervezetben részt vesz, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Nem büntethető az alkotmányos rend elleni szervezkedés miatt, akinek önkéntes előállása következtében a szervezkedés folytatása elmarad, vagy aki annak folytatását önként megakadályozza.

Lázadás

140. §²³⁹ (1) Aki olyan tömegzavargásban vesz részt, amelynek közvetlen célja, hogy

a) az Országgyűlést,

b) a köztársasági elnököt,²⁴⁰

c) a Legfelsőbb Bíróságot,

d) a Kormányt²⁴¹

alkotmányos jogköre gyakorlásában erőszakkal vagy ezzel fenyegetve akadályozza, vagy intézkedésre kényszerítse, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő; a tömegzavargás szervezője vagy vezetője öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki lázadásra irányuló előkészületet követ el, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Nem büntetendő lázadás miatt az a résztvevő, aki a tömegzavargást önként vagy a hatóság felhívására az erőszakos cselekmények megkezdése előtt elhagyja.

Kártevés

141. §²⁴²

²³³ A 138/A. §-t az 1997:LXXXIII. törvény 10. §-a iktatta be, szövegét az 1999:CXX. törvény 7. §-a állapította meg. A 138/A. § bevezető szövege a 2007:XXVII. törvény 5. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²³⁴ A 138/A. § a) pontja a 2007:XXVII. törvény 5. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

²³⁵ A 138/B. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 37. §-a iktatta be, és a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

²³⁶ Az alcímet és a 139. §-t az 1989:XXV. törvény 3. §-a állapította meg.

²³⁷ Az 1989:XXXI. törvény 38. §-ának (1) bekezdése értelmében ahol jogszabály Magyar Népköztársaságot említ, ezen a Magyar Köztársaságot kell érteni.

²³⁸ Az alcímet és a 139/A. §-t az 1989:XXV. törvény 4. §-a iktatta be.

²³⁹ A 140. § az 1989:XXV. törvény 5. §-ával megállapított szöveg.

²⁴⁰ Az 1989:XXXI. törvény 38. §-ának (2) bekezdése értelmében ahol jogszabály Elnöki Tanácsot vagy annak elnökét említi, ezen a köztársasági elnököt kell érteni.

²⁴¹ Az 1990:XL. törvény 51. §-ának (2) bekezdése alapján ahol jogszabály Minisztertanácsot említ, ezen a Kormányt kell érteni.

²⁴² A 141. §-t az 1989:XXV. törvény 17. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

Rombolás

142. §²⁴³ (1) Aki a Magyar Köztársaság²⁴⁴ alkotmányos rendjének megzavarása céljából közművet, termelő-, közforgalmi vagy hírközlő üzemtet vagy annak berendezését, középületet vagy építményt, termékkészletet, hadianyagot vagy rendeltetésénél fogva hasonlóan fontos más vagyontárgyat megsemmisít, használhatatlanná tesz, vagy megrongál, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a rombolás különösen súlyos hátránnyal jár.

(3) Aki rombolásra irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Merénylet***143. §²⁴⁵***Hazaárulás*

144. § (1)²⁴⁶ Az a magyar állampolgár, aki abból a célból, hogy a Magyar Köztársaság függetlenségét, területi épségét vagy alkotmányos rendjét sértse, külföldi kormánnyal vagy külföldi szervezettel kapcsolatot vesz fel vagy tart fenn, büntettet követ el, és öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)²⁴⁷ A büntetés tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a hazaárulás

- a) súlyos hátrányt okozva,
- b) állami szolgálat vagy hivatalos megbízás felhasználásával,
- c) háború idején,
- d)²⁴⁸ külföldi fegyveres erőnek behívásával vagy igénybevételeivel követik el.

(3) Aki hazaárulásra irányuló előkészületet követ el, büntett miatt egy évtől öt évig, háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

²⁴³ A 142. § az 1989:XXV. törvény 6. §-ával megállapított szöveg.

²⁴⁴ Az 1989:XXXI. törvény 38. §-ának (1) bekezdése értelmében ahol jogszabály Magyar Népköztársaságot említ, ezen a Magyar Köztársaságot kell érteni.

²⁴⁵ A 143. §-t az 1989:XXV. törvény 17. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

²⁴⁶ A 144. § (1) bekezdése az 1989:XXV. törvény 7. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁴⁷ A 144. § (2) bekezdése az 1989:XVI. törvény 1. §-ával módosított szöveg.

²⁴⁸ A 144. § (2) bekezdésének d) pontját az 1989:XXV. törvény 7. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

Hűtlenség

145. §²⁴⁹ Az a magyar állampolgár, aki állami szolgálattal vagy hivatalos megbízásával visszaélve külföldi kormánnyal vagy külföldi szervezettel kapcsolatot vesz fel vagy tart fenn, és ezzel a Magyar Köztársaság függetlenségét, területi épségét vagy alkotmányos rendjét veszélyezteti, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig, háború idején öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Az ellenség támogatása

146. § (1)²⁵⁰ Aki háború idején a Magyar Köztársaság²⁵¹ katonai erejének gyengítése céljából az ellenséggel érintkezésbe bocsátkozik, annak segítséget nyújt vagy a saját, illetőleg a szövetséges fegyveres erőnek hátrányt okoz, büntettet követ el, és tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az ellenség támogatására irányuló előkészületet követ el, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kémkedés

147. §²⁵² (1) Aki idegen hatalom vagy idegen szervezet részére a Magyar Köztársaság ellen hírszerző tevékenységet végez, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott kémkedést államtitok kiszolgáltatásával követi el, öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki kémkedésre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Nem büntethető a hírszerző tevékenységre ajánlközás vagy vállalkozás miatt, aki – mielőtt egyéb hírszerző tevékenységet fejtett volna ki – az ajánlközását vagy vállalkozását a hatóságnak bejelenti, és a külföldi kapcsolatot teljesen feltárja.

²⁴⁹ A 145. § az 1989:XXV. törvény 8. §-ával megállapított szöveg.

²⁵⁰ A 146. § (1) bekezdése az 1989:XVI. törvény 1. §-ával módosított szöveg.

²⁵¹ Az 1989:XXXI. törvény 38. §-ának (1) bekezdése értelmében ahol jogszabály Magyar Népköztársaságot említ, ezen a Magyar Köztársaságot kell érteni.

²⁵² A 147. § az 1993:XVII. törvény 35. §-ával megállapított szöveg.

*A szövetséges fegyveres erő ellen elkövetett kémkedés*²⁵³

148. §²⁵⁴ A 147. § szerint büntetendő, aki a kémkedést a Magyar Köztársaság vagy a kölcsönös katonai segítségnyújtás kötelezettségét tartalmazó hatályos nemzetközi szerződés szerint a Magyar Köztársasággal szövetséges állam területén, szövetséges fegyveres erő²⁵⁵ ellen követi el.

149. §²⁵⁶

Feljelentés elmulasztása

150. §²⁵⁷ (1)²⁵⁸ Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása, az alkotmányos rend elleni szervezkedés, lázadás, rombolás, hazaárulás, hűtlenség, ellenség támogatása, kémkedés készül, vagy még le nem leplezett ilyen bűncselekményt követtek el, és erről a hatóságnak, mihamarabb, nem tesz jelentést, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt bűncselekmény feljelentésének elmulasztásáért az elkövető hozzátartozója nem büntethető.

Más szocialista állam elleni bűncselekmények

151. §²⁵⁹

Mellékbüntetések

152. §²⁶⁰ Az e fejezetben meghatározott bűncselekmények esetében mellékbüntetésként kitiltásnak is helye van.

²⁵³ Az alcímet (eredetileg izgatás, majd az 1989:XXV. törvény 8. §-ával megállapított államtitok vagy katonai szolgálati titok kiszolgáltatása) az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte, az alcímet ismételten az 1999:CXX. törvény 8. §-a iktatta be.

²⁵⁴ A 148. §-t az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte, a 148. § szövegét ismételten az 1999:CXX. törvény 8. §-a állapította meg.

²⁵⁵ A 148. §-ból a „(368. §)” szövegrészt a 2004:CXXXI. törvény 29. §-ának a) pontja hatályon kívül helyezte.

²⁵⁶ A 149. §-t az 1989:XXV. törvény 17. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

²⁵⁷ A 150. § az 1989:XXV. törvény 11. §-ával megállapított és az 1994:IX. törvény 39. §-ával módosított szöveg.

²⁵⁸ A 150. § (1) bekezdése az 1994:IX. törvény 39. §-ával módosított szöveg.

²⁵⁹ A 151. §-t az 1989:XXV. törvény 17. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

²⁶⁰ A 152. §-ból a „vagyonelkobzásnak és” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

XI. fejezet

Az emberiség elleni bűncselekmények

I. cím

A béke elleni bűncselekmények

Háborús uszítás

153. § (1) Aki háborúra uszít, vagy egyébként háborús hírverést folytat, büntetést követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt nagy nyilvánosság előtt követik el.

(3) Aki háborús uszításra irányuló előkészületet követ el, büntetést miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Tiltott toborzás*²⁶¹

154. §²⁶² (1) Aki a Magyar Köztársaság területén idegen fegyveres szervezetbe – szövetséges fegyveres erőn kívül – katonai szolgálatra, katonai érdekű egyéb szolgálatra toboroz, vagy ilyen szolgálatra vállalkozókat közvetít, büntetést követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az a magyar állampolgár, aki – szövetséges fegyveres erőn kívül – nemzetközi vagy nem nemzetközi fegyveres összeütközésben részt vevő idegen fegyveres szervezetbe önként belép, erre ajánlkozik, vagy ilyen fegyveres szervezetben kiképzésen vesz részt.

Népirtás

155. § (1)²⁶³ Aki valamely nemzeti, etnikai, faji vagy vallási csoport teljes vagy részleges kiirtása céljából

a) a csoport tagjait megöli,

b) a csoport tagjainak, a csoporthoz tartozása miatt súlyos testi vagy lelki sérelmet okoz,

c) a csoportot olyan életfeltételek közé kényszeríti, amelyek azt vagy annak egyes tagjait pusztulással fenyegetik,

d) olyan intézkedést tesz, amelynek célja a csoporton belül a születések meggátolása,

e) a csoporthoz tartozó gyermekeket más csoportba elhurcolja,

büntetést követ el, és tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

²⁶¹ Az alcímet és a 154. §-t az 1999:CXX. törvény 9. §-a állapította meg.

²⁶² A 154. § a 2004:CXXXI. törvény 7. §-ával megállapított szöveg.

²⁶³ A 155. § (1) bekezdése az 1996:XVII. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.

(2) Aki népirtásra irányuló előkészületet követ el, büntetett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Nemzeti, népi, faji vagy vallási csoport elleni
bűncselekmény*

156. §²⁶⁴

*Apartheid*²⁶⁵

157. § (1) Aki az emberek valamely faji csoportja által az emberek egy másik faji csoportja feletti uralom megszerzése és fenntartása, illetőleg a másik faji csoport rendszeres elnyomása céljából

a) valamely faji csoport vagy csoportok tagjait megöli,

b) valamely faji csoportot vagy csoportokat olyan életkörülmények közé kényszerít, amelyekkel a csoport, illetőleg a csoportok teljes vagy részbeni fizikai megsemmisítésére törekszik, büntetett követ el, és tíz évtől tizenöt évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki egyéb apartheid bűncselekményt követ el, büntetett miatt öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés tíz évtől tizenöt évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a (2) bekezdésben írt apartheid bűncselekmény súlyos következményekre vezetett.

(4) A (2) és (3) bekezdés alkalmazásában apartheid bűncselekményen az 1976. évi 27. törvényerejű rendelettel kihirdetett, az apartheid bűncselekmények leküzdéséről és megbüntetéséről szóló, New Yorkban, az Egyesült Nemzetek Szervezete Közgyűlésén, 1973. november 30-án elfogadott nemzetközi egyezmény II. Cikkének a)/(ii), a)/(iii), c), d), e) és f) pontjában meghatározott apartheid bűncselekményeket kell érteni.

II. cím

A háborús bűncselekmények

Polgári lakosság elleni erőszak

158. § (1) Aki hadműveleti vagy megszállt területen polgári személlyel vagy hadifogollyal szemben erőszakot alkalmaz, embertelen bánásmódot tanúsít vagy hatalmával más módon súlyosan visszaél, amennyiben súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntetett követ el, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

²⁶⁴ A 156. §-t az 1996:XVII. törvény 8. §-a hatályon kívül helyezte.

²⁶⁵ Az alcímet és a 157. §-t az 1996:XVII. törvény 2. §-a állapította meg.

(2)²⁶⁶ A büntetés tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény halált okoz.

(3) E § alkalmazásában embertelen bánásmód különösen

a) a megszálló hatalom polgári lakosságának a megszállt területre telepítése vagy a megszállt terület lakosságának áttelepítése,

b) a polgári lakosság és a hadifoglyok megfosztása attól a joguktól, hogy szabályos és pártatlan eljárásban ítélezzenek felettük,

c) a hadifoglyok vagy polgári személyek hazaszállításának indokolatlan halogatása.

Háborús fosztogatás

159. § (1) Aki hadműveleti vagy megszállt területen a polgári javakat fosztogatja, illetve a lakosságot szolgáltatás kikényszerítésével vagy más módon súlyosan megkárosítja, amennyiben súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntetett követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha bűncselekményt fegyveresen vagy csoportosan követik el.

Bűnös hadviselés

160. §²⁶⁷ Az a katonai parancsnok, aki a hadviselés nemzetközi jogi szabályainak megsértésével

a) olyan hadműveletet folytat, amely súlyos kárt okoz a polgári lakosság életében, egészségében vagy javaiban,²⁶⁸ a veszélyes erőket tartalmazó létesítményekben,

b) védelem nélküli helység, vagy fegyvermentes övezet ellen indít támadást,

büntetett követ el, és tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

*Nemzetközi szerződés által tiltott fegyver alkalmazása*²⁶⁹

160/A. § (1) Aki hadműveleti vagy megszállt területen az ellenséggel, polgári személlyel vagy hadifogollyal szemben nemzetközi szerződés által tiltott fegyvert vagy harci eszközt alkalmaz, vagy alkalmaztat, büntetett követ el, és tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

²⁶⁶ A 158. § (2) bekezdéséből a halálbüntetés, mint kiszabható büntetési nem előírását az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

²⁶⁷ A 160. §-ból a halálbüntetés, mint kiszabható büntetési nem előírását az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

²⁶⁸ Az „a nemzetközileg védett kulturális javakban,” szövegrészt a 2006:XXIX. törvény 4. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

²⁶⁹ Az alcímet és a 160/A. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 38. §-a iktatta be.

(2) Aki nemzetközi szerződés által tiltott fegyver alkalmazására irányuló előkészületet követ el, büntetett miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Az (1)–(2) bekezdés alkalmazásában nemzetközi szerződés által tiltott fegyvernek kell tekinteni

a) az 1955. évi 20. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a fojtó, mérges és egyéb hasonló gázok, valamint a bakteriológiai eszközök hadviselési célokra történő használatának eltiltására vonatkozóan Genfben, az 1925. évi június hó 17. napján kelt jegyzőkönyvben említett fojtó, mérges és egyéb hasonló gázokat, a bakteriológiai harci eszközöket,

b)²⁷⁰ az 1975. évi 11. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a bakteriológiai (biológiai) és toxin-fegyverek kifejlesztésének, előállításának és tárolásának megtiltásáról és e fegyverek megsemmisítéséről szóló, az Egyesült Nemzetek Szervezete XXVI. ülészakán, 1971. december 10-én elfogadott egyezmény 1. cikkében meghatározott bakteriológiai (biológiai) és toxin-fegyvert,

c) az 1984. évi 2. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a mértéktelen sérülést okozó vagy megkülönböztetés nélkül hatónak tekinthető egyes hagyományos fegyverek alkalmazásának betiltásáról, illetőleg korlátozásáról szóló, Genfben, az 1985. évi október hó 15. napján kelt egyezményhez csatolt

1. I. Jegyzőkönyvben meghatározott röntgensugárral ki nem mutatható repesszel sérülést okozó fegyvert,

2. az 1997. évi CXXXIII. törvénnyel kihirdetett II. Módosított Jegyzőkönyv 2. Cikkének 1-5. pontjában meghatározott aknát, távtelepítésű aknát, gyalogság elleni aknát, meglepő aknát és más eszközt,

3. III. Jegyzőkönyv 1. Cikkének 1. pontjában meghatározott gyújtófegyvert,

4. IV. Kiegészítő Jegyzőkönyv I. Cikkében meghatározott vakító lézerefegyvert,

d) az 1997. évi CIV. törvénnyel kihirdetett, a vegyifegyverek kifejlesztésének, gyártásának, felhalmozásának és használatának tilalmáról, valamint megsemmisítéséről szóló, Párizsban, 1993. január 13-án aláírt egyezmény II. Cikkének 1. és 7. pontjában meghatározott vegyifegyvert vagy vegyi kényszerítő eszközt,

e) az 1998. évi X. törvénnyel kihirdetett Gyalogsági aknák alkalmazásának, felhalmozásának, gyártásának és átadásának betiltásáról, illetőleg megsemmisítéséről szóló, Oslóban, 1997. szeptember 18-án elfogadott egyezmény 2. Cikkének 1. pontjában meghatározott gyalogsági aknát.

*Kulturális javak nemzetközi védelmének megsértése*²⁷¹

160/B. § (1) Aki háború idején nemzetközi szerződés által védett kulturális javakat

a) megtámad,

b) katonai célra igénybe vesz vagy felhasznál,

c) eltulajdonít vagy fosztogat,

d) megrongál vagy megsemmisít,

büntetett követ el, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a nemzetközi szerződés által védett kulturális javak közvetlen környékét katonai célra igénybe veszi, vagy felhasználja.

(3) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt nemzetközi szerződés szerinti különleges vagy kiemelt védelem alatt álló kulturális javakra követik el.

(4) A (3) bekezdés szerint büntetendő, aki a nemzetközi szerződés szerinti különleges vagy kiemelt védelem alatt álló kulturális javak közvetlen környékét katonai célra igénybe veszi, vagy felhasználja.

(5) Az (1)–(4) bekezdések alkalmazásában

1. kulturális javak: az 1957. évi 14. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a kulturális javak fegyveres összeütközés esetén való védelme tárgyában Hágában, 1954. május 14-én kelt nemzetközi egyezmény 1. Cikkében meghatározott kulturális javak,

2. különleges védelem alatt álló kulturális javak: az 1. pontban említett egyezmény 8. Cikkében meghatározott kulturális javak,

3. kiemelt védelem alatt álló kulturális javak: az 1. pontban említett egyezmény Második Kiegészítő Jegyzőkönyvének 10. Cikkében meghatározott kulturális javak.

Harctéri fosztogatás

161. § Aki a harctéren az elesetteket, sebesülteket vagy betegeket fosztogatja, büntetett követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Fegyverszünet megszegése

162. § (1) Aki a fegyverszünet feltételeit megszegi, büntetett követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a fegyverszünet megszegése különösen súlyos következményekre vezet.

Hadikövet elleni erőszak

163. § (1) Aki az ellenség hadikövetét vagy ennek kísé-
rőjét bántalmazza, jogtalanul visszatartja, vagy ellene más erőszakot alkalmaz, amennyiben súlyosabb bűncselek-

²⁷⁰ A 160/A. § (3) bekezdésének b) pontját a 2007:XXVII. törvény 6. §-a iktatta be, egyben b)-d) pontok jelölését c)-e) pontokra módosította.

²⁷¹ Az alcímet és a 160/B. §-t a 2006:XXIX. törvény 3. §-a iktatta be.

mény nem valósul meg, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)²⁷² Aki a hadikövetet vagy a kísérlőjét megöli, tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

Visszaélés a vöröskereszttel

164. § Aki háború idején a vöröskereszt (vörös félhold, vörös oroslán és nap) jelvénnel avagy hasonló célt szolgáló és nemzetközileg elismert más jelvénnel vagy jelzéssel visszaél, vagy ezek oltalma alatt álló személlyel vagy dologgal szemben erőszakos cselekményt követ el, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Egyéb háborús bűntettek

165. § Az egyéb háborús bűntettekről külön jogszabály (az 1945. évi VII. törvénnyel törvényerőre emelt, az 1440/1945. (V. 1.) ME számú rendelettel módosított és kiegészített 81/1945. (II. 5.) ME számú rendelet) rendelkezik.²⁷³

XII. fejezet

A személy elleni bűncselekmények

I. cím

Az élet, a testi épség és az egészség elleni bűncselekmények

Emberölés

166. § (1) Aki mást megöl, büntettet követ el, és öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)²⁷⁴ A büntetés tíz évtől tizenöt évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberölést

- a) előre kitervelten,
- b) nyereségvágyból vagy
- c) más aljas indokból, illetőleg célból,
- d) különös kegyetlenséggel,

²⁷² A 163. § (2) bekezdéséből a halálbüntetés, mint kiszabható büntetési nem előírását az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

²⁷³ Az Alkotmánybíróság 2/1994. (I. 14.) AB határozata az Nbr. 11. §-ának 1-4. és 6. pontját, valamint 13. §-ának 3-7. pontját megsemmisítette.

²⁷⁴ A 166. § (2) bekezdéséből a halálbüntetés, mint kiszabható büntetési nem előírását az Alkotmánybíróság 23/1990.(X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

e)²⁷⁵ hivatalos személy vagy külföldi hivatalos személy ellen, hivatalos eljárása alatt, illetőleg emiatt, közfeladatot ellátó személy ellen, e feladatának teljesítése során, továbbá a hivatalos, a külföldi hivatalos vagy a közfeladatot ellátó személy támogatására vagy védelmére kelt személy ellen,

f) több emberen,

g) sok ember életét veszélyeztetve,

h) különös visszaesőként,

i)²⁷⁶ tizennegyedik életévét be nem töltött személy ellen követik el.

(3)²⁷⁷ Aki emberölésre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4)²⁷⁸ Aki az emberölést gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5)²⁷⁹ A különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmény

a)²⁸⁰ az erős felindulásban elkövetett emberölés (167. §), a népirtás [155. § (1) bekezdés a) pont];

b) az emberrablás és az előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak súlyosabban minősülő esetei [175/A. § (4) bekezdés, 355. § (5) bekezdés a) pont];

c) a terrorcselekmény, a légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése²⁸¹ és a zendülés súlyosabban minősülő esetei, ha a halált szándékosan okozva követik el [261. § (2) bekezdés a) pont,²⁸² 262. § (2) bekezdés, 352. § (3) bekezdés b) pont].

166/A. §²⁸³

²⁷⁵ A 166. § (2) bekezdésének e) pontja a 2001:CXXI. törvény 20. §-ával megállapított szöveg.

²⁷⁶ A 166. § (2) bekezdésének i) pontját az 1998:LXXXVII. törvény 39. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

²⁷⁷ A 166. § (3) bekezdése az 1999:CXX. törvény 10. §-ával megállapított szöveg.

²⁷⁸ A 166. § (4) bekezdése az 1997:LXXIII. törvény 11. §-ával megállapított szöveg.

²⁷⁹ A 166. § (5) bekezdése az 1993:XVII. törvény 36. §-ával megállapított szöveg.

²⁸⁰ A 166. § (5) bekezdésének a) pontja az 1998:LXXXVII. törvény 39. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg. A rendelkezésből „az újszülött megölése (166/A. §),” szövegrészt a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

²⁸¹ A 166. § (2) bekezdésének e) pontjában a „légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése” szövegrészt a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének a) pontja állapította meg.

²⁸² A terrorcselekmény (261. §) 2003:II. törvény 15. §-ával megállapított szövegében a (2) bekezdésnek nincs a) pontja.

²⁸³ Az alcímet és a 166/A. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 40. §-a iktatta be, és a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

Erős felindulásban elkövetett emberölés

167. § Aki más méltányolható okból származó erős felindulásban megöl, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Öngyilkosságban közreműködés

168. § Aki más öngyilkosságra rábír, vagy ennek elkövetéséhez segítséget nyújt, ha az öngyilkosságot megkísérlik vagy elkövetik, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Magzatelhajtás

169. § (1) Aki más magzatát elhajtja, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)²⁸⁴ A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a magzatelhajtást

- a) üzletszerűen,
- b) a nő beleegyezése nélkül,
- c) súlyos testi sértést vagy életveszélyt okozva követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a magzatelhajtás halált okoz.

(4)²⁸⁵ Az a nő, aki magzatát elhajtja vagy elhajatja, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

Testi sértés

170. § (1)²⁸⁶ Aki más testi épségét vagy egészségét sérti, ha a sérülés vagy a betegség nyolc napon belül gyógyul, a könnyű testi sértés vétségét követi el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Ha a testi sértéssel okozott sérülés vagy betegség nyolc napon túl gyógyul, az elkövető a súlyos testi sértés büntetést követi el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3)²⁸⁷ Ha a testi sértést aljas indokból vagy célból, továbbá ha védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen személlyel szemben követik el, a büntetés büntett miatt könnyű testi sértés esetén három évig, súlyos testi sértés esetén egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés.

²⁸⁴ A 169. § (2) bekezdésének bevezető szövege az 1997:LXXIII. törvény 12. §-ával megállapított szöveg.

²⁸⁵ A 169. § (4) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

²⁸⁶ A 170. § (1) bekezdése az 1997:LXXIII. törvény 13. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁸⁷ A 170. § (3) bekezdése az 1997:LXXIII. törvény 13. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(4)²⁸⁸ Büntettet követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az elkövető, ha a testi sértés maradandó fogyatékoságot vagy súlyos egészségromlást okoz, illetőleg, ha a súlyos testi sértést különös kegyetlenséggel követi el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a testi sértés életveszélyt vagy halált okoz.

(6)²⁸⁹ Aki a súlyos testi sértést gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel, a (4) bekezdésben meghatározott esetben három évig, életveszélyes sérülés okozása esetén öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(7) Az (1) bekezdésben meghatározott vétség elkövetője csak magánindítványra büntethető.

Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés

171. § (1)²⁹⁰ Aki foglalkozása szabályainak megszegésével más vagy mások életét, testi épségét vagy egészségét gondatlanságból közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi sértést okoz, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást, vagy tömegszerencsétlenséget,

b)²⁹¹ egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

(3) Ha az elkövető a közvetlen veszélyt szándékosan idézi elő, büntettet követ el, és az (1) bekezdés esetén három évig, a (2) bekezdés esetén – az ott tett megkülönböztetéshez képest – öt évig, két évtől nyolc évig, illetőleg öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában foglalkozási szabályok a lőfegyver használatára és kezelésére vonatkozó szabályok is.

²⁸⁸ A 170. § (4) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 41. §-ával megállapított szöveg.

²⁸⁹ A 170. § (6) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

²⁹⁰ A 171. § (1) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

²⁹¹ A 171. § (2) bekezdésének b) pontja az 1997:LXXIII. törvény 14. §-ával megállapított szöveg.

Segítségnyújtás elmulasztása

172. § (1)²⁹² Aki nem nyújt tőle elvárható segítséget sérült vagy olyan személynek, akinek az élete vagy testi épisége közvetlen veszélyben van, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a sértett meghal, és életét a segítségnyújtás megmenthette volna.

(3) A büntetés büntett miatt három évig, a (2) bekezdés esetén öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a veszélyhelyzetet az elkövető idézi elő, vagy ha a segítségnyújtásra egyébként is köteles.

(4) A (3) bekezdés utolsó fordulata nem alkalmazható azzal szemben, aki a közlekedési szabályok alapján köteles a segítségnyújtásra.

Gondozás elmulasztása

173. § Aki állapotánál vagy idős koránál fogva önmagáról gondoskodni nem tudó személlyel szemben gondozási kötelezettségét nem teljesíti, és ezáltal a gondozásra szoruló életét, testi épiségét vagy egészségét veszélyezteti, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

II. Cím²⁹³***Az egészségügyi beavatkozás, az orvostudományi kutatás rendje és az egészségügyi önrendelkezés elleni bűncselekmények***²⁹⁴*Beavatkozás az emberi génállományba*

173/A. § (1) Aki az emberi génállományon, magzati génállományon, illetőleg emberi embrió génállományán a génállomány megváltoztatására irányuló beavatkozást végez, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdés szerinti beavatkozás az emberi génállomány, a magzati génállomány, illetőleg az embrió génállományának megváltozását idézi elő.

²⁹² A 172. § (1) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a, a „vagy pénzbüntetéssel” szövegrészt az 1987:III. törvény 39. §-ának (2) bekezdése állapította meg.

²⁹³ A XII. Fejezet II. Címét és a 173/A-173/I. §-okat az 1998:XXII. törvény 2. §-a iktatta be, és egyidejűleg az eredeti II. Cím számozását III. Címre módosította.

²⁹⁴ Lásd az 1997:CLIV. törvényt.

(3) Nem büntethető az (1)–(2) bekezdésben meghatározott cselekmény miatt, aki a beavatkozást az egészségügyről szóló törvényben meghatározott célból hajtja végre.

Emberi ivarsejt tiltott felhasználása

173/B. § (1) Aki halottból vagy halott magzatból származó ivarsejtet az egészségügyről szóló törvényben meghatározott emberi reprodukcióra irányuló különleges eljárásra használ fel, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki emberi ivarsejt tiltott felhasználására irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Születendő gyermek nemének megválasztása

173/C. § (1) Aki a születendő gyermek nemének megválasztására irányuló beavatkozást végez, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Nem büntethető az (1) bekezdésben meghatározott cselekmény miatt, aki a beavatkozást az egészségügyről szóló törvényben meghatározott célból hajtja végre.

Emberen végezhető kutatás szabályainak megszegése

173/D. §²⁹⁵ (1) Aki emberen orvostudományi kutatást engedély nélkül, vagy az engedélytől eltérően végez, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában engedély alatt az egészségügyről, illetőleg az emberi felhasználásra szánt gyógyszerekről szóló törvényben²⁹⁶ meghatározott engedélyt kell érteni.

Embrióval vagy ivarsejttel végezhető kutatás szabályainak megszegése

173/E. § (1) Aki emberi embrión vagy ivarsejten az egészségügyről szóló törvényben meghatározott engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően orvostudományi kutatást végez, vagy emberi embriót kutatási célból hoz létre, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

²⁹⁵ A 173/D. § a 2005:XCV. törvény 29. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁹⁶ Lásd a 2005:XCV. törvényt.

(2) Aki

a) emberi embriót állat szervezetébe átültet,
 b) emberi és állati ivarsejtet egymással megtermékenyít,
 c) olyan emberi embriót, amellyel kutatást végeztek, emberi szervezetbe beültet,
 d) kutatáshoz felhasznált emberi ivarsejtet emberi reprodukcióra felhasznál,

e) emberi megtermékenyítéshez, illetőleg embrióbeültetéshez nem emberi ivarsejtet, illetőleg embriót használ fel,

f) emberi embriót több emberi embrió, vagy állati embrió létrehozatalára használ fel, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

173/F. § (1) Aki emberi embrión az embrió génállományának megváltoztatására irányuló kutatást végez, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki

a) emberi embriót a fogamzással kialakult tulajdonságoktól eltérő, illetőleg további sajátosságokkal rendelkező egyed létrehozatalára használ fel,

b) emberi embrió sejtjeit szétválasztja, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Nem büntethető az (1)–(3) bekezdésben meghatározott cselekmény miatt, aki azt az egészségügyről szóló törvényben meghatározott célból hajtja végre.

173/G. § (1) Aki orvostudományi kutatás vagy beavatkozás során egymással genetikailag megegyező emberi egyedeket hoz létre, büntettet követ el, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Egészségügyi önrendelkezési jog megsértése

173/H. § (1) Aki beleegyezéshez, hozzájáruláshoz, illetőleg tájékoztatáshoz kötött,

a) az emberi génállomány megváltoztatásával, illetőleg az embrió génállományának megváltoztatásával, az em-

beri reprodukcióval vagy a születendő gyermek nemének megválasztásával kapcsolatos egészségügyi beavatkozást,

b) emberen, embrióval vagy ivarsejttel végezhető orvostudományi kutatást,

c) az átültetés céljából végzett szerv- vagy szövetkivételt, illetőleg szerv- vagy szövetátültetést

a jogosult beleegyezése, illetőleg hozzájárulása nélkül végez, vagy a jogszabályban előírt tájékoztatást elmulasztja, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki tiltakozó nyilatkozat ellenére halottból szervet, illetőleg szövetet távolít el.

(3) Aki a beleegyezéshez, illetőleg hozzájáruláshoz kötött, az (1) bekezdés szerinti egészségügyi beavatkozást, orvostudományi kutatást, szerv- vagy szövetkivételt, illetőleg szerv- vagy szövetátültetést gondatlanságból a jogosult beleegyezése, illetőleg hozzájárulása nélkül végez, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(4) Az (1)–(3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője magánindítványra büntethető, kivéve, ha azzal összefüggően nem magánindítványra büntetendő bűncselekményt is elkövet. A (2) bekezdés esetén a magánindítványt az egészségügyről szóló törvényben meghatározott, nyilatkozatra jogosult személy terjesztheti elő.

Emberi test tiltott felhasználása

173/I. § (1) Aki emberi gént, sejtet, ivarsejtet, embriót, szervet, szövetet, halott testét vagy annak részét jogellenesen megszerez, vagyoni haszonszerzés végett forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gyógyintézet alkalmazottja a foglalkozása körében követi el.

(3) A büntetés az (1) bekezdés esetén öt évig, a (2) bekezdés esetén két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) üzletszerűen,

b) bünszövetségben

követik el.

(4) Aki az emberi test tiltott felhasználására irányuló előkészületet követ el, vétség miatt az (1) bekezdés esetén egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel, a (2) bekezdés esetén két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

III. cím²⁹⁷**A szabadság és az emberi méltóság elleni
bűncselekmények***Kényszerítés*

174. § Aki mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, és ezzel jelentős érdeksérelmet okoz, amennyiben más bűncselekmény nem valósul meg, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*A lelkiismereti és vallásszabadság megsértése*²⁹⁸**174/A. §** Aki mást

a) a lelkiismereti szabadságában erőszakkal vagy fenyegetéssel korlátoz,

b) a vallásának szabad gyakorlásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályoz,
büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Nemzeti, etnikai, faji vagy vallási csoport tagja elleni
erőszak*²⁹⁹

174/B. § (1) Aki mást valamely nemzeti, etnikai, faji vagy vallási csoporthoz tartozása vagy vélt tartozása miatt bántalmaz, illetőleg erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

- a) fegyveresen,
- b) felfegyverkezve,
- c) jelentős érdeksérelmet okozva,
- d) a sértett sanyargatásával,
- e) csoportosan,
- f) bünszövetségben

követik el.

Személyi szabadság megsértése

175. §³⁰⁰ (1) Aki mást személyi szabadságától megfoszt, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki emberkereskedelemmel összefüggésben megszerzett és a személyi szabadságától megfosztott sértett személyi szabadságának megfosztását fenntartja, és a sértettet munkavégzésre kényszeríti, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés az (1) bekezdés esetén öt évig, a (2) bekezdés esetén öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

- a) aljas indokból vagy célból,
- b) hivatalos eljárás színlelésével,
- c) a sértett sanyargatásával,
- d) jelentős érdeksérelmet okozva,
- e) a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére

követik el.

*Emberrablás*³⁰¹

175/A. § (1) Aki mást személyi szabadságától erőszakkal, avagy az élet vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel, illetve védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen állapotát kihasználva megfoszt, és szabadon bocsátását követelés teljesítésétől teszi függővé, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha az emberrablást

- a) bünszövetségben,
- b) fegyveresen,
- c)³⁰² hivatalos személy vagy külföldi hivatalos személy ellen

követik el.

(3) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberrablást

- a) különösen súlyos hátrányt;
- b) halált okozva

követik el.

(4) A büntetés tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha az emberrablás szándékos emberölést is megvalósít.

(5) Aki emberrablásra irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki az emberrablást – mielőtt abból súlyos következmény származott volna – önként abbahagyja.

²⁹⁷ Az eredeti II. Cím számozását az 1998:XXII. törvény 2. §-a módosította III. Címre.

²⁹⁸ Az alcímet és a 174/A. §-t az 1990:IV. törvény 23. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

²⁹⁹ Az alcímet és a 174/B. §-t az 1996:XVII. törvény 3. §-a iktatta be.

³⁰⁰ A 175. § az 1998:LXXXVII. törvény 42. §-ával megállapított szöveg.

³⁰¹ Az alcímet és a 175/A. §-t az 1993:XVII. törvény 38. §-a iktatta be.

³⁰² A 175/A. § (2) bekezdésének c) pontját a 2003:II. törvény 10. §-a iktatta be.

(7) Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy emberrablás elkövetése készül, és erről az érintett személyt vagy a hatóságot, mielőtt teheti, nem tájékoztatja, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, ha az emberrablást legalább megkísérelték.

*Emberkereskedelem*³⁰³

175/B. §³⁰⁴ (1) Aki mást elad, megvásárol, ellenszolgáltatásként átad, vagy átvesz, más személyért elcserél, úgyszintén, aki ennek érdekében toboroz, mást szállít, elszállásol, elrejt, másnak megszerez, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére,

b) a személyi szabadságától megfosztott személy sérelmére,

c) munkavégzés céljából,

d) fajtalanság vagy közösülés céljából,

e) emberi test tiltott felhasználása céljából,

f) bünszövetségben vagy

g) üzletszerűen

követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt álló személy sérelmére, vagy

b) a (2) bekezdés c)–e) pontjában meghatározott célból

1. erőszakkal vagy fenyegetéssel,

2. megtévesztéssel,

3. a sértett sanyargatásával

követik el.

(4) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) a (2) bekezdés a)–b) pontjában, vagy a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott személy sérelmére, a (2) bekezdés c)–e) pontjában meghatározott célból, illetve a (3) bekezdés b) pontja 1–3. alpontjában meghatározott módon, vagy

b) tiltott pornográf felvétel készítése céljából követik el.

(5) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekményt tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére

a) a (2) bekezdés c)–e) pontjában meghatározott célból,

b) a (3) bekezdés b) pontja 1–3. alpontjában meghatározott módon, vagy

c) tiltott pornográf felvétel készítése céljából követik el.

(6) Aki emberkereskedelemre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Magánlaksértés

176. § (1)³⁰⁵ Aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre erőszakkal, fenyegetéssel, hivatalos eljárás színlelésével bemegy, vagy ott bent marad, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre, az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akaratára ellenére, vagy megtévesztéssel

a) éjjel,

b) fegyveresen,

c) felfegyverkezve,

d) csoportosan

bemegy vagy ott bent marad.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki az (1)–(2) bekezdésben meghatározott módon mást megakadályoz abban, hogy a lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen.

(4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt a (2) bekezdésben írt módon követik el.

Magántitok megsértése

177. § (1) Aki a foglalkozásánál vagy közmegbízásánál fogva tudomására jutott magántitkot alapos ok nélkül felfedi, vétséget követ el, és pénzbüntetéssel büntetendő.

(2)³⁰⁶ A büntetés egy évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha a bűncselekmény jelentős érdeksérelmet okoz.

³⁰³ Az alcímet és a 175/B. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 43. §-a iktatta be.

³⁰⁴ A 175/B. § a 2001:CXXI. törvény 21. §-ával megállapított szöveg.

³⁰⁵ A 176. § (1) bekezdése az 1997:LXXIII. törvény 15. §-ával megállapított szöveg.

³⁰⁶ A 177. § (2) bekezdésében a „közérdekű munka” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

*Visszaélés személyes adattal*³⁰⁷

177/A. § (1) Aki a személyes adatok védelméről vagy kezeléséről szóló törvényi rendelkezések³⁰⁸ megszegésével

a) jogosulatlanul vagy a céltól eltérően személyes adatot kezel,

b) az érintett tájékoztatására vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget,

c) az adatok biztonságát szolgáló intézkedést elmulasztja, és ezzel más vagy mások érdekeit jelentősen sérti, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt hivatalos személyként, köz megbízatás felhasználásával, vagy jogtalan hasznoszerzés végett követik el.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a személyes adattal visszaélést különleges személyes adatra követik el.

*Visszaélés közérdekű adattal*³⁰⁹

177/B. § (1) Aki a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvényi rendelkezések megszegésével

a) tájékoztatási kötelezettségének nem tesz eleget,

b) közérdekű adatot hozzáférhetetlenné tesz vagy meghamisít,

c) hamis vagy hamisított közérdekű adatot hozzáférhetővé vagy közzé tesz, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával, vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt jogtalan hasznoszerzés végett követik el.

Levéltitok megsértése

178. § (1)³¹⁰ Aki másnak közlést tartalmazó zárt küldeményt, a tartalmának megismerése végett felbontja, megszerzi, vagy ilyen célból illetéktelen személynek átadja,

úgy szintén aki távközlési berendezés útján továbbított közleményt kifürkész, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és pénzbüntetéssel büntetendő.

(2)³¹¹ A büntetés egy évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt foglalkozás vagy köz megbízatás felhasználásával követik el.

(3)³¹² A büntetés

a) két évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény;

b) büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény jelentős érdeksérelmet okoz.

*Magántitok jogosulatlan megismerése*³¹³

178/A. § (1) Aki magántitok jogosulatlan megismerése céljából

a) másnak a lakását, egyéb helyiségét vagy az ezekhez tartozó bekerített helyet titokban átkutatja,

b) másnak a lakásában, egyéb helyiségében vagy az ezekhez tartozó bekerített helyen történeteket technikai eszköz alkalmazásával megfigyeli, illetőleg rögzíti,

c) másnak közlést tartalmazó zárt küldeményét felbontja vagy megszerzi, és annak tartalmát technikai eszközzel rögzíti,

d)³¹⁴ hírközlő berendezés útján, illetőleg számítástechnikai rendszeren másnak továbbított közleményt, adatot kifürkész, és az észlelteket technikai eszközzel rögzíti, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az (1) bekezdésben meghatározott módon megismert magántitkot továbbít vagy felhasznál.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) hivatalos eljárás színlelésével,

b) üzletszerűen,

c) bűnszövetségben,

d) jelentős érdeksérelmet okozva követik el.

³⁰⁷ Az alcímet és a 177/A. §-t az 1993:XVII. törvény 39. §-ának (1) bekezdése iktatta be, szövegét a 2003:II. törvény 11. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

³⁰⁸ Lásd az 1992:LXIII. törvényt, illetve az 1997:XLVIII. törvényt.

³⁰⁹ Az alcímet és a 177/B. §-t az 1993:XVII. törvény 39. § (2) bekezdése iktatta be, szövegét a 2003:II. törvény 11. §-ának (2) bekezdése állapította meg.

³¹⁰ A 178. § (1) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 44. §-ával megállapított szöveg.

³¹¹ A 178. § (2) bekezdése az 1993:XVII. törvény 40. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³¹² A 178. § (3) bekezdése az 1993:XVII. törvény 40. §-ának (2) bekezdésével beiktatott és a Magyar Közlöny 1993. évi 50. számában megjelent helyesbítésnek megfelelő szöveg.

³¹³ Az alcímet és a 178/A. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 45. §-a iktatta be.

³¹⁴ A 178/A. § (1) bekezdésének d) pontja a 2001:CXXI. törvény 22. §-ával megállapított szöveg.

Rágalmazás

179. § (1)³¹⁵ Aki valakiről, más előtt, a becsület csorbítására alkalmas tényt állít vagy híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évig terjedő szabadságvesztés, ha a rágalmazást

- a) aljas indokból vagy célból,
- b) nagy nyilvánosság előtt,
- c) jelentős érdeksérelmet okozva követik el.

Becsületsértés

180. § (1)³¹⁶ Aki a 179. § esetén kívül mással szemben

- a) a sértett munkakörének ellátásával, közmegbízásának teljesítésével vagy közérdekű tevékenységével összefüggésben,

- b) nagy nyilvánosság előtt

a becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ, vagy egyéb ilyen cselekményt követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a becsületsértést tettelesen követi el.

Kegyeltsértés

181. § Aki halottat vagy emlékét a 179. vagy a 180. §-ban meghatározott módon meggyalázza, vétséget követ el, és az ott meghatározott büntetéssel büntetendő.

A valóság bizonyítása

182. § (1) A 179-181. §-ban meghatározott bűncselekmények miatt nem büntethető az elkövető, ha a becsület csorbítására alkalmas tény valóban bizonyul.

(2) A valóság bizonyításának akkor van helye, ha a tény állítását, híresztelését, illetve az arra közvetlenül utaló kifejezés használatát a közérdek vagy bárkinek a jogos érdeke indokolta.

Magánindítvány és kívánat

183. § (1)³¹⁷ A 176-177. és a 178-181. §-ban meghatározott bűncselekmények elkövetői magánindítványra büntethetők.

(2) A 181. § esetén a magánindítványt az elhalt hozzátartozója és örököse terjesztheti elő.

(3) A diplomáciai és a nemzetközi jogon alapuló egyéb személyes mentességet élvező személy sérelmére elkövetett rágalmazás vagy becsületsértés a sértett diplomáciai úton kijelentett kívánatára büntethető.

*Értelmező rendelkezés*³¹⁸

183/A. §³¹⁹ A 170. § és a 175/A. § alkalmazásában a tizenkettedik életévét be nem töltött személyt védekezésre képtelennek kell tekinteni.

XIII. fejezet

A közlekedési bűncselekmények*A közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény*

184. § (1)³²⁰ Aki közlekedési útvonal, jármű, üzemi berendezés vagy ezek tartozéka megrongálásával vagy megsemmisítésével, akadály létesítésével, közlekedési jelzés eltávolításával vagy megváltoztatásával, megtévesztő jelzéssel, közlekedő jármű vezetője ellen erőszak vagy fenyegetés alkalmazásával avagy más, hasonló módon a vasúti, légi, vízi vagy közúti közlekedés biztonságát veszélyezteti, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

- a) öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést,

- b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást, vagy tömegszerencsétlenséget,

- c) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

- d) öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

³¹⁷ A 183. § (1) bekezdése az 1993:XVII. törvény 41. §-ával megállapított szöveg.

³¹⁸ Az alcímet és a 183/A. §-t az 1993:XVII. törvény 42. §-a iktatta be.

³¹⁹ A 183/A. § az 1998:LXXXVII. törvény 46. §-ával megállapított szöveg.

³²⁰ A 184. § (1) bekezdése a 2003:II. törvény 12. §-ával megállapított szöveg.

³¹⁵ A 179. § (1) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

³¹⁶ A 180. § (1) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

(3)³²¹ Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel, a (2) bekezdésben meghatározott esetekben, az ott tett megkülönböztetéshez képest, két évig, három évig, öt évig, illetve két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A büntetés korlátlanul enyhíthető – különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető – azzal szemben, aki a veszélyt, mielőtt abból káros következmény származott volna, önként megszünteti.

Vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése

185. § (1) Aki a vasúti, a légi vagy a vízi közlekedés szabályainak megszegésével más vagy mások életét vagy testi épségét veszélyezteti, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést,

b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást, vagy tömegszerencsétlenséget,

c) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

d) öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

(3)³²² Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel, a (2) bekezdésben meghatározott esetekben az ott tett megkülönböztetéshez képest, két évig, három évig, öt évig, illetve két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A büntetés korlátlanul enyhíthető – különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető – azzal szemben, aki a veszélyt, mielőtt abból káros következmény származott volna, önként megszünteti.

Közúti veszélyeztetés

186. § (1) Aki a közúti közlekedés szabályainak megszegésével más vagy mások életét vagy testi épségét közvetlen veszélynek teszi ki, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

³²¹ A 184. § (3) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

³²² A 185. § (3) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

(2) A büntetés

a) öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést,

b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást, vagy tömegszerencsétlenséget,

c) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

d) öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

Közúti baleset okozása

187. § (1)³²³ Aki a közúti közlekedés szabályainak megszegésével másnak vagy másoknak gondatlanságból súlyos testi sértést okoz, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

b)³²⁴ egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

*Járművezetés ittas vagy bódult állapotban*³²⁵

188. § (1)³²⁶ Aki szeszes italtól befolyásolt állapotban vagy a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt vasúti vagy légi járművet, valamint gépi meghajtású vízi járművet vagy úszó munkagépet, avagy közúton gépi meghajtású járművet vezet, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt

a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést,

b) öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást, vagy tömegszerencsétlenséget,

³²³ A 187. § (1) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

³²⁴ A 187. § (2) bekezdésének b) pontja az 1997:LXXXIII. törvény 18. §-ával megállapított szöveg.

³²⁵ A 188. § alcímét az 1998:LXXXVII. törvény 47. §-a állapította meg.

³²⁶ A 188. § (1) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 48. §-ával megállapított szöveg.

c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

d) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

(3)³²⁷ Aki szeszes italtól befolyásolt állapotban vagy a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt nem gépi meghajtású vízi jármű vagy úszó munkagép avagy közúton nem gépi meghajtású jármű vezetésével a (2) bekezdésben meghatározott következményt idézi elő, az ott tett megkülönböztetés szerint büntetendő.

Járművezetés tiltott átengedése

189. § (1)³²⁸ Aki vasúti vagy légi jármű, valamint gépi meghajtású vízi jármű vagy úszó munkagép avagy közúton gépi meghajtású jármű vezetését szeszes italtól befolyásolt állapotban levő vagy a vezetésre egyéb okból alkalmatlan személynek engedi át, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt

a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy tömegszerencsétlenséget,

b) öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény halált,

c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény kettőnél több ember halálát okozza, vagy halálos tömegszerencsétlenséget okoz.

Cserbenhagyás

190. §³²⁹ Ha a közlekedési balesettel érintett jármű vezetője a helyszínen nem áll meg, illetve onnan eltávozik, mielőtt meggyőződne arról, hogy valaki megsérült-e, avagy az életét vagy testi épségét közvetlenül fenyegető veszély miatt segítségnyújtásra szorul-e, amennyiben súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

³²⁷ A 188. § (3) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 48. §-ával megállapított szöveg.

³²⁸ A 189. § (1) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

³²⁹ A 190. §-ban a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

Értelmező rendelkezések

191. § (1) A közúton elkövetett bűncselekményekre megállapított rendelkezéseket kell alkalmazni akkor is, ha a közúti járművezetésre vonatkozó szabályok megszegése nem közúton okoz sérülést vagy halált.

(2) A 185-187. §-ok alkalmazásában nem tekinthetők közlekedési szabályoknak a gyalogosokra és az utasokra vonatkozó rendelkezések.

XIV. fejezet

A házasság, a család, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények

I. cím

A házasság, a család és az ifjúság elleni bűncselekmények

Kettős házasság

192. § Aki házasságának fennállása alatt újabb házasságot köt, vagy aki házassági kötelékben levő személlyel köt házasságot, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Családi állás megváltoztatása

193. §³³⁰ (1) Aki más családi állását megváltoztatja, így különösen gyermeket kicserél, vagy más családba csempész, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a családi állás megváltoztatását

a) gyógy- vagy nevelőintézet alkalmazottja foglalkozása körében,

b) a tizennyolcadik életévét be nem töltött személy nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy követi el.

(3) Ha a bűncselekményt a gyógy- vagy nevelőintézet alkalmazottja foglalkozása körében gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

Kiskorú elhelyezésének megváltoztatása

194. §³³¹ Aki végrehajtható hatósági határozat alapján elhelyezett kiskorút attól, akinél a hatóság elhelyezte,

³³⁰ A 193. § az 1998:LXXXVII. törvény 49. §-ával megállapított szöveg.

³³¹ A 194. §-ban a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

annak beleegyezése nélkül, az elhelyezés tartós megváltoztatása céljából elvisz, avagy a kiskorút rejtve vagy titokban tartja, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

Kiskorú veszélyeztetése

195. § (1)³³² A kiskorú nevelésére, felügyeletére vagy gondozására köteles személy, aki e feladatából folyó kötelességét súlyosan megszegi, és ezzel a kiskorú testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését veszélyezteti, büntetést követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő az a nagykorú személy, aki kiskorút bűncselekmény elkövetésére vagy züllött életmód folytatására rábír, vagy rábírnai törekszik.

(3)³³³ Büntetést követ el, és egy évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az a nagykorú személy, aki a kiskorúval kényszermunkát végeztet.

(4)³³⁴ Aki a bírósági vagy hatósági határozat alapján nála elhelyezett kiskorú és a kiskorúval kapcsolattartásra jogosult személy közötti kapcsolat kialakítását vagy fenn tartását a kapcsolattartás kikényszerítése érdekében alkalmazott bírság kiszabását követően is akadályozza, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(5) Az (1) bekezdés alkalmazásában a kiskorú gondozására, nevelésére vagy felügyeletére köteles személynek kell tekinteni a szülői felügyeletet gyakorló szülő, illetve gyám élettársát, továbbá a szülői felügyeleti jogától megfosztott szülőt, ha a kiskorúval közös háztartásban vagy egy lakásban él.

195/A. §³³⁵

Tartás elmulasztása

196. § (1)³³⁶ Aki jogszabályon alapuló és végrehajtható hatósági határozatban előírt tartási kötelezettségét önhibájából nem teljesíti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

³³² A 195. § (1) bekezdése az 1997:LXXIII. törvény 20. §-ával megállapított szöveg.

³³³ A 195. § (3) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 50. §-ával megállapított szöveg.

³³⁴ A 195. § (4)–(5) bekezdését a 2005:XCI. törvény 4. §-a iktatta be.

³³⁵ A 195/A. §-t és a megelőző alcímet a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (3) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

³³⁶ A 196. § (1) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg, ugyanezen törvény 103. §-ának (1) bekezdése a „szigorított javító-nevelő munkával” szövegrészt hatályon kívül helyezte.

(2)³³⁷

(3) A büntetés büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a tartás elmulasztása a jogosultat súlyos nélkülözésnek teszi ki.

(4) Az (1) és (2)³³⁸ bekezdés alapján az elkövető nem büntethető, a (3) bekezdés esetén pedig büntetése korlátlanul enyhíthető, ha kötelezettségének az első fokú ítélet meghozataláig eleget tesz.

II. cím

A nemi erkölcs elleni bűncselekmények

Erőszakos közösülés

197. §³³⁹ (1) Aki mást erőszakkal, avagy az élet vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel közösülésre kényszerít, vagy más védekezésre, illetőleg akaratnyilvánításra képtelen állapotát közösülésre használja fel, büntetést követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

a)³⁴⁰ az erőszakkal, avagy az élet vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel közösülésre kényszerített sértett a tizenkettedik életévét nem töltötte be,

b) a sértett az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt áll,

c) a sértettel azonos alkalommal, egymás cselekményéről tudva, többen közösülnek.

(3)³⁴¹ A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) bekezdés a) pontja szerinti erőszakos közösülés a (2) bekezdés b) vagy c) pontja szerint is minősül.

Szemérem elleni erőszak

198. §³⁴² (1) Aki mást erőszakkal, avagy az élet vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel fajtalanúságra, vagy ennek eltűrésére kényszerít, vagy másnak a védekezésre, illetőleg akaratnyilvánításra képtelen állapotát fajtalanúságra használja fel, büntetést követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

³³⁷ A 196. § (2) bekezdését az 1987:III. törvény 42. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

³³⁸ A 196. § (2) bekezdését az 1987:III. törvény 42. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

³³⁹ A 197. § az 1997:LXXIII. törvény 22. §-ával megállapított szöveg.

³⁴⁰ A 197. § (2) bekezdésének a) pontja a 2005:XCI. törvény 5. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁴¹ A 197. § (3) bekezdése a 2005:XCI. törvény 5. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁴² A 198. § az 1997:LXXIII. törvény 23. §-ával megállapított szöveg.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

a)³⁴³ az erőszakkal, avagy az élet vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel fajtalanságra, vagy ennek eltérésére kényszerített sértett a tizenkettedik életévét nem töltötte be,

b) a sértett az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt áll,

c) a sértettel azonos alkalommal, egymás cselekményéről tudva, többen fajtalankodnak.

(3)³⁴⁴ A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) bekezdés a) pontja szerinti szemérem elleni erőszak a (2) bekezdés b) vagy c) pontja szerint is minősül.

Természet elleni fajtalanság

199. §³⁴⁵

Természet elleni erőszakos fajtalanság

200. §³⁴⁶

Megrontás

201. § (1) Aki tizennegyedik életévét be nem töltött személlyel közösül, valamint az a tizennyelcadik életévét betöltött személy, aki tizennegyedik életévét meg nem haladott személlyel fajtalankodik, büntettet követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az a tizennyelcadik életévét betöltött személy, aki tizennegyedik életévét be nem töltött személyt arra törekszik rábírní, hogy vele közösüljön vagy fajtalankodjék, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig, illetőleg egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1), illetőleg a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény sértettje az elkövető hozzátartozója, avagy az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt áll.

202. § (1) Aki tizennegyedik életévét be nem töltött személyt arra bír rá, hogy mással közösüljön vagy fajtalankodjék, büntettet követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

³⁴³ A 198. § (2) bekezdésének a) pontja a 2005:XCI. törvény 5. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁴⁴ A 198. § (3) bekezdése a 2005:XCI. törvény 5. §-ának (4) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁴⁵ A 199. §-t az Alkotmánybíróság 37/2002. (IX. 4.) AB határozata megsemmisítette.

³⁴⁶ A 200. §-t az Alkotmánybíróság 37/2002. (IX. 4.) AB határozata megsemmisítette.

(2) Az a tizennyelcadik életévét betöltött személy, aki tizennyelcadik életévét be nem töltött személyt arra törekszik rábírní, hogy mással közösüljön vagy fajtalankodjék, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig, illetőleg egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1), illetőleg a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény sértettje az elkövető hozzátartozója, avagy az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt áll.

202/A. §³⁴⁷ Aki tizennyelcadik életévét be nem töltött személlyel ellenszolgáltatás fejében közösül vagy fajtalankodik, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Vérfertőzés

203. § (1) Aki egyenesági rokonával közösül vagy fajtalankodik, büntettet követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Nem büntethető a leszármazó, ha a cselekmény elkövetésekor tizennyelcadik életévét nem töltötte be.

(3)³⁴⁸ Aki testvérével közösül, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Tiltott pornográf felvétellel visszaélés³⁴⁹

204. § (1) Aki tizennyelcadik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf felvételt megszerz, tart, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki tizennyelcadik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf felvételt kínál, átad vagy hozzáférhetővé tesz, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki tizennyelcadik életévét be nem töltött személyről vagy személyekről pornográf felvételt készít, forgalomba hoz, azzal kereskedik, illetőleg ilyen felvételt a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tesz, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A (3) bekezdés szerint büntetendő, aki pornográf jellegű műsorban tizennyelcadik életévét be nem töltött személyt vagy személyeket szerepeltet.

³⁴⁷ A 202/A. § a 2007:XXVII. törvény 7. §-a iktatta be.

³⁴⁸ A 203. § (3) bekezdéséből a „vagy természet elleni fajtalanságot követ el.” szövegrészt az Alkotmánybíróság 20/1999. (VI. 25.) AB határozata megsemmisítette.

³⁴⁹ Az alcím és a 204. § a 2007:XXVII. törvény 8. §-ával megállapított szöveg. A korábbi alcím: „Üzletszerű kéjelgés”.

(5) Két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki a (3)–(4) bekezdésben írt bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(6) Aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt, vagy személyeket pornográf felvételen, avagy pornográf jellegű műsorban való szereplésre felhív, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(7) E § alkalmazásában

a) felvétel: a videó-, film-, vagy fényképfelvétel, illetőleg más módon előállított képfelvétel,

b) pornográf felvétel: az olyan felvétel, amely a nemiséget súlyosan szeméremszérvő nyíltsággal, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló módon ábrázolja,

c) pornográf jellegű műsor: a nemiség súlyosan szeméremszérvő nyíltsággal, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló cselekvéssel való megjelenítése.

Üzletszerű kéjelgés elősegítése

205. §³⁵⁰ (1) Aki épületet vagy egyéb helyet üzletszerű kéjelgés céljára másnak a rendelkezésére bocsát, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki bordélyházat tart fenn, vezet, vagy annak működéséhez anyagi eszközöket szolgáltat, öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3)³⁵¹ A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bordélyházban tizennyolcadik életévét be nem töltött személy folytat üzletszerű kéjelgést,

b)³⁵²

(4) Aki mást üzletszerű kéjelgésre rábír, az (1) bekezdés szerint büntetendő.

Kitartottság

206. §³⁵³ Aki üzletszerű kéjelgést folytató személlyel egészben vagy részben kitartatja magát, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Mellékbüntetésként kitiltásnak is helye van.

³⁵⁰ A 205. § az 1993:XVII. törvény 47. §-ával megállapított szöveg.

³⁵¹ A 205. § (3) bekezdése az 1997:LXXIII. törvény 25. §-ával megállapított szöveg.

³⁵² A 205. § (3) bekezdésének b) pontját a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

³⁵³ A 206. §-ból a „vagy szigorított javító-nevelő munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 103. § (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

Kerítés

207. § (1)³⁵⁴ Aki haszonszerzés céljából valakit közösülésre vagy fajtalanságra másnak megszerez, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a kerítés üzletszerű.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a kerítést

a) az elkövető hozzátartozója, avagy nevelése, felügyelete vagy gondozása alatt álló, illetőleg tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére,

b) megtévesztéssel, erőszakkal avagy az élet vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel,

c)³⁵⁵

követik el.

(4) Aki a (2) bekezdésben meghatározott kerítés elkövetésében megállapodik, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Szeméremszérvés

208. §³⁵⁶ Aki magát nemi vágyának kielégítése végett más előtt szeméremszérvő módon mutogatja, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

Magánindítvány

209. § A 197. § (1) bekezdésében, a 198. § (1) bekezdésében, valamint a 201. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott bűncselekmények csak magánindítványra büntethetők, kivéve ha azokkal összefüggően nem magánindítványra büntetendő bűncselekmény is elkövetnek.

Értelmező rendelkezés

210. § A 197-198. § és a 200. §³⁵⁷ alkalmazásában a tizenkettedik életévét be nem töltött személyt védekezésre képtelennek kell tekinteni.

³⁵⁴ A 207. § (1) bekezdéséből a „vagy szigorított javító-nevelő munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

³⁵⁵ A 207. § (3) bekezdésének c) pontját a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

³⁵⁶ A 208. § az 1997:LXXIII. törvény 27. §-ával megállapított szöveg.

³⁵⁷ A Btk. 200. §-át az Alkotmánybíróság 37/2002. (IX. 4.) AB határozata megsemmisítette.

210/A. §³⁵⁸ (1) Üzletszerű kéjelgést folytat az, aki rendszeres haszonszerzésre törekedve közösül vagy fajtalanodik.

(2) E Cím alkalmazásában fajtalanság: a közösülés kivételével minden súlyosan szeméremértő cselekmény, amely a nemi vágy felkeltésére vagy kielégítésére szolgál.

XV. fejezet

Az államigazgatás, az igazságszolgáltatás és a közélet tisztasága elleni bűncselekmények

I. cím

A választás, a népszavazás és a népi kezdeményezés rendje elleni bűncselekmény³⁵⁹

211. §³⁶⁰ Aki a választási eljárásról szóló törvény³⁶¹ hatálya alá tartozó választás, népszavazás vagy népi kezdeményezés során

*a)*³⁶² a jelölési eljárás szabályait megszegve erőszakkal, fenyegetéssel, megtévesztéssel vagy anyagi juttatással szerez ajánlást,

*b)*³⁶³ népszavazás vagy népi kezdeményezés indítványozása érdekében erőszakkal, fenyegetéssel, megtévesztéssel vagy anyagi juttatással szerez ajánlást,

*c)*³⁶⁴ jogosultság nélkül szavaz,

d) jogosulatlanul aláír, hamis adatokat tüntet fel,

*e)*³⁶⁵ arra jogosultat a választásban, illetőleg a népszavazásban akadályoz, vagy erőszakkal, fenyegetéssel, megtévesztéssel, illetőleg anyagi juttatással befolyásolni törekszik,

f) megsérti a választás, illetőleg a népszavazás titkosságát,

g) meghamisítja a választás, a népszavazás, illetőleg a népi kezdeményezés eredményét, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

³⁵⁸ A 210/A. §-t az 1993:XVII. törvény 49. §-a iktatta be.

³⁵⁹ A 211. §-t megelőző alcím az 1989:XVII. törvény 34. §-ával megállapított szöveg.

³⁶⁰ A 211. § bevezető szövegét a 2001:CXXI. törvény 24. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

³⁶¹ Lásd az 1997:C. törvényt.

³⁶² A 211. § *a)* pontját az 1990:XIII. törvény 1. §-a iktatta be, és egyidejűleg a korábbi *a)-e)* pontok jelölését *b)-f)* pontra módosította. Az *a)* pont szövegét az 1997:C. törvény 167. §-a állapította meg.

³⁶³ A 211. § *b)* pontját az 1997:C. törvény 167. §-a iktatta be, és egyidejűleg a korábbi *b)-f)* pontok jelölését *c)-g)* pontra módosította.

³⁶⁴ A 211. § jelenlegi *c)-g)* pontját az 1989:XVII. törvény 34. §-a állapította meg. A rendelkezések jelölését az 1990:XIII. törvény 1. §-a előbb *b)-f)* pontra, majd az 1997:C. törvény 167. §-a *c)-g)* pontra módosította.

³⁶⁵ A 211. § *e)* pontja a 2001:CXXI. törvény 24. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

II. cím

A rendészeti bűncselekmények

Egyesületi joggal visszaélés

212. §³⁶⁶

212/A. §³⁶⁷ Aki a bíróság által felosztatott társadalmi szervezet vezetésében vesz részt, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

Sajtórendészeti vétség

213. § Aki

*a)*³⁶⁸

b) olyan sajtóterméket terjeszt, amelynek lefoglalását vagy elkobzását rendelték el, vétséget követ el, és pénzbüntetéssel büntetendő.

Beutazási és tartózkodási tilalom megsértése³⁶⁹

214. §³⁷⁰ Az a kiutasított vagy beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló külföldi, aki külön engedély nélkül tartózkodik a Magyar Köztársaság területén, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Jogellenes tartózkodás elősegítése³⁷¹

214/A. §³⁷² (1) Aki olyan külföldinek, aki nem rendelkezik az Európai Unió valamely tagállamának állampolgárságával, az Európai Unió tagállamainak területén való jogellenes tartózkodásához vagyoni haszonszerzés végett segítséget nyújt, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, aki az (1) bekezdésben

³⁶⁶ A 212. §-t az Alkotmánybíróság 58/1997. (XI. 5.) AB határozata megsemmisítette.

³⁶⁷ A 212/A. §-t az 1996:XVII. törvény 4. §-a iktatta be.

³⁶⁸ A 213. § *a)* pontját a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (3) bekezdésének *a)* pontja hatályon kívül helyezte.

³⁶⁹ Az alcímet a 2001:CXXI. törvény 25. §-a állapította meg.

³⁷⁰ A 214. § a 2001:CXXI. törvény 25. §-ával megállapított szöveg.

³⁷¹ Az alcímet és a 214/A. §-t a 2001:CXXI. törvény 26. §-a iktatta be. A cím a 2003:CXXX. törvény 69. §-ával megállapított szöveg.

³⁷² A 214/A. § a 2003:CXXX. törvény 69. §-ával megállapított szöveg.

foglalt eseten kívül, külföldinek a Magyar Köztársaság területén való jogellenes tartózkodáshoz vagyoni haszon-szerzés végett segítséget nyújt.

Földmérési jel megrongálása

215. § Aki földmérési jelet megsemmisít, megrongál vagy elmozdít, vétséget követ el, és pénzbüntetéssel büntetendő.

*Műemlék megrongálása*³⁷³

216. § (1) Aki a tulajdonában álló műemléket megrongálja, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdés szerinti műemléket megsemmisíti, vagy annak olyan helyrehozhatatlan károsodását idézi elő, amelynek következtében az elveszti műemlék jellegét, öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Kulturális javak megrongálása*³⁷⁴

216/A. § (1) Aki a tulajdonában álló, a kulturális javak körébe tartozó és védett tárgyat megrongálja, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdés szerinti tárgyat megsemmisíti, vagy annak helyrehozhatatlan károsodását idézi elő, öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Visszaélés kulturális javakkal*³⁷⁵

216/B. § (1) Aki a kulturális javak körébe és védett gyűjteményhez tartozó tárgyat vagy védett tárgyegyüttes darabját jogszabályban előírt előzetes hozzájárulás nélkül elidegeníti, úgyszintén aki a kulturális javak körébe tartozó védett tárgy tulajdonjogának bekövetkezett változására vonatkozó, jogszabályban előírt bejelentési kötelezettségét elmulasztja, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a kulturális javak körébe tartozó és kiviteli engedélyhez kötött tárgyat engedély nélkül külföldre juttat, vagy a kiviteli engedély kereteit túllépi.

³⁷³ Az alcímet és a 216. §-t az 1997:CXL. törvény 103. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

³⁷⁴ Az alcímet és a 216/A. §-t az 1997:CXL. törvény 103. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

³⁷⁵ Az alcímet és a 216/B. §-t az 1997:CXL. törvény 103. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

*Tiltott határátlépés*³⁷⁶

217. §³⁷⁷

Embercsempészes

218. § (1)³⁷⁸ Aki államhatárnak más által
a) engedély nélkül,
b) meg nem engedett módon
történő átlépéséhez segítséget nyújt, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az embercsempészt

a) vagyoni haszonszerzés végett,
b) államhatár átlépéséhez több személynek segítséget nyújtva
követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az embercsempészt

a) a csempészett személy sanyargatásával,
b) fegyveresen,
c) üzletszerűen
követik el.

(4)³⁷⁹ Aki az (1)–(3) bekezdésben meghatározott embercsempészésre irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Az embercsempészes elkövetőjével szemben melékbüntetésként kitiltásnak is helye van.

Feljelentés elmulasztása

219. §³⁸⁰

Határjelrongálás

220. §³⁸¹ Aki az államhatár megjelölésére szolgáló jelet megsemmisíti, megrongálja vagy elmozdítja, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

³⁷⁶ A 217. §-t megelőző alcím az 1989:XXVIII. törvény 20. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁷⁷ A 217. §-t a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

³⁷⁸ A 218. § (1)–(3) bekezdése a 2001:CXXI. törvény 27. §-ával megállapított szöveg.

³⁷⁹ A 218. § (4) és (5) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 52. §-ával megállapított szöveg.

³⁸⁰ A 219. §-t az 1989:XXVIII. törvény 20. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

³⁸¹ A 220. §-ban a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

III. cím

Az államtitok és a szolgálati titok megsértése*Államtitoksértés***221. § (1) Aki**

a) az államtitkot jogosulatlanul megszerzi,
 b) a tudomására, illetőleg a birtokába jutott államtitkot jogosulatlanul felhasználja, illetéktelen személy részére hozzáférhetővé vagy illetékes személy részére hozzáférhetővé teszi,
 büntetést követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az államtitoksértést különösen fontos államtitokra, vagy súlyos hátrányt okozva követik el,

b) öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha az államtitok illetéktelen külföldi személy részére válik hozzáférhetővé.

(3) Aki az államtitoksértést gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig, a (2) bekezdés eseteiben, az ott írt megkülönböztetés szerint, két évig, illetőleg öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki a (2) bekezdésben meghatározott államtitoksértésre irányuló előkészületet követ el, az ott írt megkülönböztetés szerint büntetett miatt három évig, illetőleg öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Szolgálati titoksértés***222. § (1)³⁸² Aki**

a) a szolgálati titkot jogosulatlanul megszerzi,
 b) a tudomására, illetőleg a birtokába jutott szolgálati titkot jogosulatlanul felhasználja, vagy illetéktelen személy részére hozzáférhetővé teszi,
 vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntetett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos hátrányt okoz.

(3) A büntetés

a) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény következtében a szolgálati titok,

b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény következtében a katonai szolgálati titok illetéktelen külföldi személy részére hozzáférhetővé válik.

³⁸² A 222. § (1) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

Államtitoksértés feljelentésének elmulasztása

223. § (1)³⁸³ Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy

a) államtitoksértés elkövetése készül,

b) még le nem leplezett szándékos államtitoksértést követtek el,

és erről a hatóságnak – mihelyt teheti – nem tesz jelentést, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2)³⁸⁴ Az (1) bekezdés alapján az elkövető hozzátartozója nem büntethető.

*Az államtitok és a szolgálati titok***224. §³⁸⁵**

IV. cím

A hivatali bűncselekmények*Hivatali visszaélés*

225. § Az a hivatalos személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen, hivatali kötelességét megszegi, hatáskörét túllépi, vagy hivatali helyzetével egyébként visszaél, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Bántalmazás hivatalos eljárásban

226. § Az a hivatalos személy, aki eljárása során más tetteleg bántalmaz, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kényszervallatás

227. §³⁸⁶ Az a hivatalos személy, aki annak érdekében, hogy más vallomást vagy nyilatkozatot tegyen, illetőleg ne tegyen, erőszakot, fenyegetést, vagy más hasonló módszert alkalmaz, büntetést követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

³⁸³ A 223. § (1) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

³⁸⁴ A 223. § (2) bekezdése az 1989:XXV. törvény 12. §-ával megállapított szöveg.

³⁸⁵ A 224. §-t az 1987:5. törvényerejű rendelet 12. §-ának (3) bekezdése hatályon kívül helyezte. A fogalmak meghatározására lásd az 1995:LXV. törvényt.

³⁸⁶ A 227. § a 2001:CXXI. törvény 28. §-ával megállapított szöveg.

*Jogosulatlan titkos információgyűjtés*³⁸⁷

227/A. § (1) Az a hivatalos személy, aki bíró vagy az igazságügyért felelős miniszter³⁸⁸ engedélyéhez kötött titkos információgyűjtést, illetőleg a büntetőeljárás során bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzést³⁸⁹ engedély nélkül végez, vagy az engedély kereteit túllépi, büntetett követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki bíró vagy az igazságügyért felelős miniszter engedélyéhez kötött titkos információgyűjtést, illetőleg a büntetőeljárás során bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzést elrendel vagy engedélyez, anélkül, hogy erre jogosult lenne.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény jelentős érdeksérelmet okoz.

Jogellenes fogvatartás

228. § (1)³⁹⁰ Az a hivatalos személy, aki eljárása során más személyi szabadságától jogellenesen megfoszt, büntetett követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a jogellenes fogvatartást

- a) aljas indokból vagy célból,
- b) a sértett sanyargatásával,
- c) súlyos következményt okozva követik el.

(3)³⁹¹

*Az egyesülési és a gyülekezési szabadság megsértése*³⁹²

228/A. § (1) Aki más egyesülési vagy gyülekezési jogának gyakorlásában erőszakkal vagy fenyegetéssel jogtalanul akadályoz, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)³⁹³

³⁸⁷ Az alcímet és a 227/A. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 53. §-a iktatta be.

³⁸⁸ A 227/A. § (1) és (2) bekezdésében a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének a) pontja alapján az „igazságügy-miniszter” szövegrész az „igazságügyért felelős miniszter” szövegre módosult.

³⁸⁹ A 2002:XXII. törvény 3. §-ával módosított 1998:LXXXVII. törvény 93. §-ának (5) bekezdése alapján a 227/A. § (1) és (2) bekezdésében az „illetőleg a büntetőeljárás során bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzést” szövegrész 2003. július 1-jén lépett hatályba.

³⁹⁰ A 228. § (1)–(2) bekezdése az 1993:XVII. törvény 51. §-ával megállapított szöveg.

³⁹¹ A 228. § (3) bekezdését az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

³⁹² Az alcímet és a 228/A. §-t az 1989:III. törvény 17. §-a iktatta be.

³⁹³ A 228/A. § (2) bekezdését a 2000:CXXV. törvény 4. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

228/B. §³⁹⁴ E cím rendelkezéseit a külföldi állam igazságszolgáltatási vagy bűnüldözési feladatot ellátó hatóságának a külön törvény alapján a Magyar Köztársaság területén eljáró tagjára is megfelelően kell alkalmazni.

V. cím

*A hivatalos személy elleni bűncselekmények**Hivatalos személy elleni erőszak*

229. § (1)³⁹⁵ Aki a hivatalos személyt vagy a külföldi hivatalos személyt jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályozza, intézkedésre kényszeríti, vagy eljárása alatt, illetőleg emiatt bántalmazza, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a hivatalos személy elleni erőszakot csoportosan vagy felügyelkezve követik el.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott csoport szervezője vagy vezetője két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki hivatalos személy elleni erőszak elkövetésére irányuló csoportban részt vesz, vétséget követ el, és két évig, a csoport szervezője és vezetője büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5)³⁹⁶ Aki a hivatalos személyt vagy a külföldi hivatalos személyt az eljárása miatt bántalmazza, az (1)–(4) bekezdés szerint büntetendő akkor is, ha a bántalmazott a bűncselekmény elkövetésekor már nem hivatalos személy, vagy nem külföldi hivatalos személy.

(6) Nem büntethető a (4) bekezdés alapján a csoport résztvevője, ha a csoportot önként vagy a hatóság felhívására elhagyja.

Közfeladatot ellátó személy elleni erőszak

230. §³⁹⁷ A 229. § rendelkezései szerint büntetendő, aki az ott meghatározott cselekményt közfeladatot ellátó személy ellen követi el.

³⁹⁴ A 228/B. §-t a 2003:CXXX. törvény 70. §-a iktatta be. A rendelkezés a 2005:CXVI. törvény hatályba lépésének napján lépett hatályba.

³⁹⁵ A 229. § (1) bekezdése a 2001:CXXI. törvény 29. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁹⁶ A 229. § (5) bekezdése a 2001:CXXI. törvény 29. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁹⁷ A 230. § az 1998:LXXXVII. törvény 54. §-ával megállapított szöveg.

Hivatalos személy támogatója elleni erőszak

231. § A 229. § rendelkezései szerint büntetendő, aki az ott meghatározott cselekményt hivatalos vagy közfeladatot ellátó személy támogatására vagy védelmére kelt személy ellen követi el.

*Nemzetközileg védett személy elleni erőszak*³⁹⁸

232. § (1) Aki a belföldön tartózkodó nemzetközileg védett személyt bántalmazza, személyi szabadságától megfosztja, vagy személyét, illetőleg személyi szabadságát – különösen hivatalos helyisége, magánlakása vagy szállítási eszköze elleni támadással – veszélyezteti, büntetett követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésével fenyeget, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) E § alkalmazásában nemzetközileg védett személy az a külföldi hivatalos személy, aki a rá vonatkozó nemzetközi szerződés alapján diplomáciai vagy nemzetközi jogon alapuló egyéb mentességet élvez.

VI. cím

*Az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények**Hamis vád***233. §** (1) Aki

a) a hatóság előtt mást bűncselekmény elkövetésével hamisan vádol,

b) más ellen bűncselekményre vonatkozó koholt bizonyítékot hoz a hatóság tudomására, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a hamis vád alapján büntetőeljárás indul.

(3) Ha a hamis vád alapján a vádlottat elítélik, a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

234. §³⁹⁹ Aki mást hatóság előtt bűncselekmény elkövetésével azért vádol hamisan, mert gondatlanságból nem tud arról, hogy tényállítása valótlan vagy a bizonyíték hamis, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

³⁹⁸ Az alcímet és a 232. §-t a 2003:II. törvény 13. §-a iktatta be. A 232. § eredeti rendelkezését (Hatóság vagy hivatalos személy megsértése) az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozata megsemmisítette.

³⁹⁹ A 234. §-ban a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

235. §⁴⁰⁰ Aki

a) mást nyomozó hatóság, ügyész, bíróság vagy szabálysértési hatóság előtt szabálysértés, illetőleg nyomozó hatóság, ügyész, bíróság vagy a fegyelmi jogkör gyakorlója előtt fegyelmi vétség elkövetésével hamisan vádol,

b) más ellen szabálysértésre vagy fegyelmi vétségre vonatkozó koholt bizonyítékot hoz az *a)* pontban megjelölt hatóság tudomására, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

236. § (1) Ha a hamis vád folytán eljárás (alapügy) indult, ennek befejezéséig hamis vád miatt büntetőeljárás csak az alapügyben eljáró hatóság feljelentése alapján indítható. Az ilyen feljelentés esetét kivéve a hamis vád elévülése az alapügy befejezésének napján kezdődik.

(2) Korlátlanul enyhíthető, különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető is a hamis vád elkövetőjének a büntetése, ha a vád hamisságát az alapügy befejezése előtt az eljáró hatóságnak feltárja.

Hatóság félrevezetése

237. §⁴⁰¹ Aki hatóságnál büntetőeljárás alapjául szolgáló olyan bejelentést tesz, amelyről tudja, hogy valótlan – amennyiben a 233. § esete nem forog fenn –vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

Hamis tanúzás

238. § (1) A tanú, aki bíróság vagy más hatóság előtt az ügy lényeges körülményére valótlan vallomást tesz, vagy a valót elhallgatja, hamis tanúzást követ el.

(2) A hamis tanúzásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni arra, aki

a) mint szakértő hamis szakvéleményt vagy mint szaktanácsadó hamis felvilágosítást ad,

b) mint tolmács vagy fordító hamisan fordít,

c) a 233. § (1) bekezdésének *b)* pontja esetén kívül büntető vagy polgári ügyben hamis okiratot vagy hamis tárgyi bizonyítási eszközt szolgáltat.

(3) A (2) bekezdés *c)* pontja alapján nem büntethető a büntető ügy terheltje.

(4)⁴⁰² A büntető ügyben elkövetett hamis tanúzás büntetése büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés. Ha a

⁴⁰⁰ A 235. §-ban a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁴⁰¹ A 237. §-ban a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁴⁰² A 238. § (4) bekezdésének második mondata az 1993:XVII. törvény 53. §-ával megállapított szöveg.

hamis tanúzás olyan bűncselekményre vonatkozik, amely miatt életfogytig tartó szabadságvesztés is kiszabható, a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

(5) A polgári ügyben elkövetett hamis tanúzás büntetése büntett miatt három évig, ha pedig az ügy tárgya különösen nagy vagyoni érték vagy különösen jelentős egyéb érdek, öt évig terjedő szabadságvesztés.

(6)⁴⁰³ Aki a hamis tanúzást gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

239. §⁴⁰⁴ Aki a hamis tanúzást fegyelmi, szabálysértési, választottbíróági avagy egyéb hatósági eljárásban követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

240. § Hamis tanúzás miatt mindaddig, amíg az az ügy, amelyben a hamis tanúzást elkövették (alapügy) nem fejeződik be, büntetőeljárás csak az alapügyben eljáró hatóság feljelentése alapján indítható. Az ilyen feljelentés esetét kivéve a hamis tanúzás elévülése az alapügy befejezésének napján kezdődik.

241. § (1) Nem büntethető hamis tanúzásért

a) aki a valóság feltárása esetén önmagát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná,

b) aki a vallomástételt egyéb okból megtagadhatja, de erre kihallgatása előtt nem figyelmeztették, vagy akinek a kihallgatása a törvénytől fogva kizárt.

(2) A büntetés korlátlanul enyhíthető, különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető is azzal szemben, aki az alapügy jogerős befejezése előtt az eljáró hatóságnak az általa szolgáltatott bizonyítási eszköz hamis voltát bejelenti.

Hamis tanúzásra felhívás

242. §⁴⁰⁵ (1) Aki mást büntető ügyben hamis tanúzásra rábírn törekszik, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel, aki pedig ezt polgári ügyben követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a hamis tanúzásra felhívást fegyelmi, szabálysértési, választottbíróági, avagy egyéb hatóság előtt folyamatban levő ügyben követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

⁴⁰³ A 238. § (6) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁴⁰⁴ A 239. §-ban a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg, a szövegből a „munkaügyi vagy szövetkezeti döntőbizottsági” szövegrészt az 1996:LII. törvény 38. §-a hatályon kívül helyezte.

⁴⁰⁵ A 242. § a 2001:CXXI. törvény 30. §-ával megállapított szöveg.

*Hatósági eljárás akadályozása*⁴⁰⁶

242/A. § (1) Aki mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy bírósági vagy egyéb hatósági eljárásban a törvényes jogait ne gyakorolja, vagy a kötelezettsegeit ne teljesítse, a hatósági eljárás akadályozását követi el.

(2) Ha a hatósági eljárás akadályozását büntetőügyben követik el, a büntetés büntett miatt öt évig, ha pedig olyan büntetőügyben követik el, amely életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető bűncselekmény miatt folyik, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

(3) Ha a hatósági eljárás akadályozását polgári ügyben, fegyelmi, szabálysértési, választottbíróági, avagy egyéb hatósági ügyben követik el, a büntetés három évig, ha pedig az ügy tárgya különösen nagy vagyoni érték vagy különösen jelentős egyéb érdek, öt évig terjedő szabadságvesztés.

Igazságszolgáltatással összefüggő titoksértés

242/B. §⁴⁰⁷ (1) Aki a büntetőeljárásban hatósági tanúként a tudomására jutott tény, adatot vagy körülményt az arra jogosult felmentése nélkül felfedi, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a büntetőeljárás során a bíróság zárt tárgyalásán elhangzottakat az arra jogosult engedélye nélkül felfedi.

Mentő körülmény elhallgatása

243. § (1) Aki olyan tény, amelytől a büntetőeljárás alá vont személy felmentése függhet, vele, védőjével vagy a hatósággal nem közöl, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Nem büntethető az (1) bekezdés alapján

a) aki a tény közlésével önmagát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná,

b) akinek tanúkenti kihallgatása a törvénytől fogva kizárt.

Bűnpártolás

244. § (1) Aki anélkül, hogy a bűncselekmény elkövetőjével az elkövetés előtt megegyezett volna

a) segítséget nyújt ahhoz, hogy az elkövető a hatóság üldözése elől meneküljön,

⁴⁰⁶ Az alcímet és a 242/A. §-t a 2001:CXXI. törvény 31. §-a iktatta be.

⁴⁰⁷ A 242/B. §-t és a megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 271. §-a iktatta be.

b) a büntetőeljárás sikerét meghiúsítani törekszik,
c) közreműködik a bűncselekményből származó előny biztosításában,
vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki a bűnpártolást haszonszerzés végett követi el.

(3) A büntetés büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűnpártolást

a)⁴⁰⁸ az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatásával, az alkotmányos rend elleni szervezkedéssel, lázadással, rombolással, hazaárulással, hűtlenséggel, az ellenség támogatásával, kémkedéssel, emberöléssel [166. § (1)–(2) bek.], emberrablással, terrorcselekménnyel, légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítésével⁴⁰⁹ vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethető katonai bűncselekménnyel kapcsolatban követik el,

b) hivatalos személy eljárása során követi el.

(4) A (2) bekezdést és a (3) bekezdés b) pontját kivéve nem büntethető, aki az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott bűnpártolást hozzátartozója érdekében követi el.

(5)⁴¹⁰ E § rendelkezéseit a külföldi állam igazságszolgáltatási vagy bűnüldözési feladatot ellátó hatóságának a külön törvény alapján a Magyar Köztársaság területén eljáró tagjára is megfelelően kell alkalmazni.

Fogolyszökés

245. §⁴¹¹ (1) Aki a büntetőeljárás alatt vagy a szabadságvesztés végrehajtása során a hatóság őrizetéből megszökik, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha az elítélt a szabadságvesztés végrehajtása során a részére engedélyezett büntetés félbeszakítás, eltávozás, rövid tartamú eltávozás vagy kimaradás tartamának elteltével abból a célból nem tér vissza, hogy a büntetés végrehajtása alól kivonja magát.

⁴⁰⁸ A 244. § (3) bekezdésének a) pontja az 1993:XVII. törvény 54. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁰⁹ A 244. § (3) bekezdésének a) pontjában a „légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítésével” szövegrészt a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének a) pontja állapította meg.

⁴¹⁰ A 244. § (5) bekezdését a 2003:CXXX. törvény 71. §-a iktatta be. A rendelkezés a 2005:CXVI. törvény hatályba lépésének napján lépett hatályba.

⁴¹¹ A 245. § a 2001:CXXI. törvény 32. §-ával megállapított szöveg.

Fogolyzandulás

246. § (1) Az a fogoly, aki fogolytársaival együtt a büntetésvégrehajtás rendjét súlyosan veszélyeztető, nyílt ellenszegülésben részt vesz, büntettet követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő a fogolyzandulás

a) kezdeményezője, szervezője vagy vezetője,

b) azon résztvevője, aki a fogolyzandulással szemben fellépő személy ellen erőszakot alkalmaz.

(3) Öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő a fogolyzandulás, ha a bűncselekmény különösen súlyos következményre vezet.

(4) Az (1) bekezdés esetében korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki az ellenszegülést önként vagy a hatóság felszólítására abbahagyja.

(5) Aki fogolyzandulásra irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Ügyvédi visszaélés

247. § (1) Az ügyvéd, aki azért, hogy ügyfelének jogtalan hátrányt okozzon, hivatásából folyó kötelességét megszegi, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt haszonszerzés végett követik el.

(3) E § alkalmazásában ügyvéd az ügyvédjelölt és más olyan személy is, aki jogi képviselőre foglalkozásánál fogva jogosult.

Zugírászat

248. §⁴¹² (1) Aki jogosulatlanul, üzletszerűen ügyvédi, jogtanácsosi vagy közjegyzői tevékenységet végez, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a zugírászatot ügyvédi, jogtanácsosi vagy közjegyzői tevékenységre jogosultság színlelésével követik el.

⁴¹² A 248. § a 2001:CXXI. törvény 33. §-ával megállapított szöveg.

Zártörés

249. §⁴¹³ (1) Aki a hatósági eljárás során elrendelt lefoglalásnál, zárlatnál vagy zár alá vételnél alkalmazott pecsétet eltávolítja vagy megsérti, avagy a lefoglalt, zárolt vagy zár alá vett dolog megőrzésére szolgáló, lezárt helyiséget felnyitja, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Aki a hatósági eljárás során lefoglalt, zárolt vagy zár alá vett dolgot a végrehajtás alól elvonja, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője nem büntethető, ha a vádirat benyújtásáig a dolog – állagának sérelme nélkül – az eljáró hatóságnak visszaszolgáltatja.

A bírósági végrehajtás akadályozása⁴¹⁴

249/A. § (1) Aki a bírósági végrehajtás során, azt követően, hogy vele szemben a bíróság jogerősen rendbíróságot szabott ki, a rendbíróság kiszabására okot adó magatartást tovább folytatja, vagy a végrehajtásból eredő, jogszabályban foglalt kötelezettségének – ide nem értve a végrehajtható okiratban foglalt kötelezettséget – továbbra sem tesz eleget, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Nem büntethető az elkövető, ha a vádirat benyújtásáig a végrehajtásból eredő, jogszabályban foglalt kötelezettségének eleget tesz.

Nemzetközi bíróság előtt elkövetett igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény⁴¹⁵

249/B. § A 233–234. §, a 236–238. § és a 240–244. § rendelkezéseit kell alkalmazni azzal szemben, aki az ott meghatározott cselekményt törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel, továbbá az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa kötelező határozatával létrehozott nemzetközi büntető bíróság, vagy az Európai Közösségek Bírósága előtt folyamatban lévő eljárás során vagy azzal kapcsolatban követi el.

VII. cím

*A közélet tisztasága elleni bűncselekmények**Vesztegetés*

250. §⁴¹⁶ (1) Az a hivatalos személy, aki a működésével kapcsolatban jogtalan előnyt kér, avagy a jogtalan előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetőleg a jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, büntetést követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) vezető beosztású vagy fontosabb ügyekben intézkedésre hivatott hivatalos személy,

b) más hivatalos személy fontosabb ügyben követi el.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben foglalt megkülönböztetés szerint két évtől nyolc évig, illetőleg öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az elkövető, ha a jogtalan előnyért hivatali kötelességét megszegi, hatáskörét túllépi, vagy hivatali helyzetével egyébként visszaél, illetőleg ha a cselekményt bünszövetségben vagy üzletszerűen követi el.

251. §⁴¹⁷ (1)⁴¹⁸ A költségvetési szervnek, gazdálkodó szervezetnek vagy a társadalmi szervezetnek az a dolgozója, illetőleg tagja, aki a működésével kapcsolatban jogtalan előnyt kér, vagy a kötelességének megszegéséért az ilyen előnyt, illetve annak ígéretét elfogadja, vagy a jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha az elkövető a jogtalan előnyért a kötelességét megszegi, büntetést követ el, és egy évtől öt évig, fontosabb ügyben történt kötelességszegés esetén, illetőleg ha a cselekményt bünszövetségben vagy üzletszerűen követi el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

252. §⁴¹⁹ (1) A költségvetési szervnek, gazdálkodó szervezetnek vagy a társadalmi szervezetnek az az önálló intézkedésre jogosult dolgozója, illetve tagja, aki a működésével kapcsolatban jogtalan előnyt kér, avagy az ilyen előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetve a jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, büntetést követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁴¹³ A 249. § a 2001:CXXI. törvény 34. §-ával megállapított szöveg.

⁴¹⁴ Az alcímet és a 249/A. §-t a 2001:CXXI. törvény 35. §-a iktatta be.

⁴¹⁵ Az alcímet és a 249/B. §-t a 2001:CXXI. törvény 36. §-a iktatta be.

⁴¹⁶ A 250. § a 2001:CXXI. törvény 37. §-ával megállapított szöveg.

⁴¹⁷ A 251. § a 2001:CXXI. törvény 38. §-ával megállapított szöveg.

⁴¹⁸ A 251. § (1) bekezdése a 2003:II. törvény 14. §-ával megállapított szöveg.

⁴¹⁹ A 252. § a 2001:CXXI. törvény 39. §-ával megállapított szöveg.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az elkövető az előnyért a kötelességet megszegi.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az elkövető

- a) a kötelességét fontosabb ügyben szegi meg,
- b) a bűncselekményt bünszövetségben vagy üzletszerűen követi el.

253. §⁴²⁰ (1) Aki hivatalos személy működésével kapcsolatban, neki vagy reá tekintettel másnak jogtalan előnyt ad vagy ígér, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő a vesztegető, ha az előnyt azért adja vagy ígéri, hogy a hivatalos személy a hivatali kötelességét megszegje, a hatáskörét túllépje vagy a hivatali helyzetével egyébként visszaéljen.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő a gazdálkodó szervezet vezetője, illetőleg ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított tagja vagy dolgozója, ha az (1)–(2) bekezdésben írt bűncselekményt a gazdálkodó szervezet tagja vagy dolgozója a gazdálkodó szervezet érdekében követi el, és a felügyeleti vagy az ellenőrzési kötelezettségének teljesítése a bűncselekmény elkövetését megakadályozhatta volna.

(4) Vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel, pénzbüntetéssel vagy közérdekű munkával büntetendő a gazdálkodó szervezet vezetője, ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított tagja vagy dolgozója, ha a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el.

254. §⁴²¹ (1) Aki költségvetési szerv, gazdálkodó szervezet vagy társadalmi szervezet dolgozójának, illetve tagjának, vagy reá tekintettel másnak azért ad, vagy ígér jogtalan előnyt, hogy a kötelességét megszegje, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a jogtalan előnyt költségvetési szerv, gazdálkodó szervezet vagy társadalmi szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozójának, illetve tagjának adják vagy ígérik.

255. §⁴²² (1) Aki azért, hogy más a bírósági vagy más hatósági eljárásban a törvényes jogait ne gyakorolja, vagy a kötelezettségeit ne teljesítse, neki vagy reá tekintettel másnak jogtalan előnyt ad, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki azért, hogy a bírósági vagy más hatósági eljárásban a törvényes jogait ne gyakorolja, vagy a kötelezettségeit ne teljesítse, jogtalan előnyt fogad el.

255/A. §⁴²³ (1) Nem büntetendő a 250. § (1)–(2) bekezdésében, a 251. § (1) bekezdésében, a 252. § (1) bekezdésében és a 255. § (2) bekezdésében meghatározott bűncselekmény elkövetője, ha a cselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, a kapott jogtalan vagyoni előnyt vagy annak ellenértékét a hatóságnak átadja, és az elkövetés körülményeit feltárja.

(2) Nem büntetendő a 253. §-ban, 254. §-ban és 255. § (1) bekezdésében meghatározott bűncselekmény elkövetője, ha a cselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

Vesztegetés feljelentésének elmulasztása⁴²⁴

255/B. § (1) Az a hivatalos személy, aki e minőségében hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy még le nem leplezett vesztegetést (Btk. 250–255. §) követtek el, és erről a hatóságnak, mihelyt teheti, nem tesz feljelentést, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés alapján az elkövető hozzátartozója nem büntetendő.

Befolyással üzérkedés

256. §⁴²⁵ (1) Aki arra hivatkozással, hogy hivatalos személyt befolyásol, a maga vagy más részére jogtalan előnyt kér vagy elfogad, büntetést követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az elkövető

- a) azt állítja, vagy azt a látszatot kelti, hogy hivatalos személyt megveszteget,
- b) hivatalos személynek adja ki magát,
- c) a bűncselekményt üzletszerűen követi el.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

- a) gazdálkodó szervezet vagy társadalmi szervezet dolgozójával, illetve tagjával kapcsolatban követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel,

⁴²⁰ A 253. § a 2001:CXXI. törvény 40. §-ával megállapított szöveg.

⁴²¹ A 254. § a 2001:CXXI. törvény 41. §-ával megállapított szöveg.

⁴²² A 255. § a 2001:CXXI. törvény 42. §-ával megállapított szöveg.

⁴²³ A 255/A. §-t a 2001:CXXI. törvény 43. §-a iktatta be.

⁴²⁴ Az alcímet és a 255/B. §-t a 2001:CXXI. törvény 44. §-a iktatta be.

⁴²⁵ A 256. § a 2001:CXXI. törvény 45. §-ával megállapított szöveg.

b) gazdálkodó szervezet vagy társadalmi szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozójával, illetve tagjával kapcsolatban követi el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt üzletszerűen követi el, büntett miatt, az ott tett megkülönböztetéshez képest három évig, illetőleg egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Közérdekű bejelentő üldözése

257. §⁴²⁶ Aki közérdekű bejelentés miatt a bejelentővel szemben hátrányos intézkedést tesz, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

Elkobzás

258. §⁴²⁷

Értelmező rendelkezés⁴²⁸

258/A. § E cím alkalmazásában

1.⁴²⁹

2. kötelességszegés a kötelességnek előny adásához kötött teljesítése is.

VIII. Cím⁴³⁰

A nemzetközi közélet tisztasága elleni bűncselekmények

Vesztegetés nemzetközi kapcsolatban

258/B. §⁴³¹ (1) Aki külföldi hivatalos személy működésével kapcsolatban, neki vagy reá tekintettel másnak jogtalan előnyt ad vagy ígér, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő a vesztegető, ha a jogtalan előnyt azért adja vagy ígéri, hogy a külföldi hivatalos személy a hivatali kötelességét megszegje, a hatáskörét túllépje vagy a hivatali helyzetével egyébként visszaéljen.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő a gazdálkodó szervezet vezetője, ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított tagja vagy dolgozója, ha az (1)–(2) bekezdésben írt bűncselekményt a gazdálkodó szervezet tagja vagy dolgozója a gazdálkodó szervezet érdekében követi el, és a felügyeleti vagy az ellenőrzési kötelezettségének teljesítése a bűncselekmény elkövetését megakadályozhatta volna.

(4) Vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel, pénzbüntetéssel vagy közérdekű munkával büntetendő a gazdálkodó szervezet vezetője, ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított tagja vagy dolgozója, ha a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el.

258/C. §⁴³² (1) Aki külföldi gazdálkodó szervezet dolgozójának, illetve tagjának, vagy reá tekintettel másnak azért ad vagy ígér jogtalan előnyt, hogy a kötelességét megszegje, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a jogtalan előnyt külföldi gazdálkodó szervezet önálló intézkedésre jogosult dolgozójának, illetve tagjának adják vagy ígérik.

258/D. §⁴³³ (1) Az a külföldi hivatalos személy, aki a működésével kapcsolatban jogtalan előnyt kér, avagy az ilyen előnyt vagy ennek ígérését elfogadja, illetőleg a jogtalan előny kéréssel vagy elfogadással egyetért, büntettet követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az elkövető, ha az előnyért a hivatali kötelességét megszegi, a hatáskörét túllépí, vagy a hivatali helyzetével egyébként visszaél, illetőleg ha a cselekményt bünszövetségben vagy üzletszerűen követi el.

Befolyással üzérkedés nemzetközi kapcsolatban

258/E. §⁴³⁴ Aki arra hivatkozással, hogy külföldi hivatalos személyt befolyásol, a maga vagy más részére jogtalan előnyt kér vagy elfogad, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Értelmező rendelkezés

258/F. § E cím alkalmazásában

1.⁴³⁵

⁴²⁶ A 257. § a 2001:CXXI. törvény 46. §-ával megállapított szöveg.

⁴²⁷ A 258. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 93. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁴²⁸ Az alcímet és a 258/A. §-t az 1987:III. törvény 25. §-a iktatta be.

⁴²⁹ A 258/A. § 1. pontját az 1999:CXX. törvény 44. §-a (1) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴³⁰ A VIII. Címet és a 258/B-258/F. §-okat az 1998:LXXXVII. törvény 55. §-a iktatta be.

⁴³¹ A 258/B. § a 2001:CXXI. törvény 47. §-ával megállapított szöveg.

⁴³² A 258/C. § a 2001:CXXI. törvény 48. §-ával megállapított szöveg.

⁴³³ A 258/D. § a 2001:CXXI. törvény 49. §-ával megállapított szöveg.

⁴³⁴ A 258/E. § a 2001:CXXI. törvény 50. §-ával megállapított szöveg.

⁴³⁵ A 258/F. § 1. pontját a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

2. külföldi gazdálkodó szervezet az a szervezet, amely a személyes joga szerint jogi személyiséggel rendelkezik, és az adott szervezeti formában gazdasági tevékenység végzésére jogosult.

XVI. fejezet

A közrend elleni bűncselekmények

I. cím

A közbiztonság elleni bűncselekmények

Közveszélyokozás

259. § (1)⁴³⁶ Aki árvíz okozásával, robbanó, sugárzó avagy más anyag, energia vagy tűz pusztító hatásának kiváltásával közveszélyt idéz elő, vagy a közveszély elhárítását, avagy következményeinek enyhítését akadályozza, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) bűnszövetségben,

b)⁴³⁷ különösen nagy, vagy ezt meghaladó vagyoni hátrányt okozva követik el.

(3)⁴³⁸ A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a közveszélyokozás egy vagy több ember halálát idézi elő.

(4)⁴³⁹ Aki a közveszélyokozást gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig, különösen nagy, vagy ezt meghaladó vagyoni hátrány esetén öt évig, egy vagy több ember halála esetén két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki közveszélyokozásra irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a közveszélyt, mielőtt abból káros következmény származott volna, önként megszünteti.

⁴³⁶ A 259. § (1) bekezdése az 1987:III. törvény 26. §-ával megállapított és a Magyar Közlöny 1987. évi 43. számában megjelent helyesbítésnek megfelelő szöveg.

⁴³⁷ A 259. § (2) bekezdésének b) pontja az 1999:CXX. törvény 15. §-ával megállapított szöveg.

⁴³⁸ A 259. § (3) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 56. §-ával megállapított szöveg.

⁴³⁹ A 259. § (4) bekezdése az 1999:CXX. törvény 15. §-ával megállapított szöveg.

Közérdekű üzem működésének megzavarása

260. § (1) Aki közérdekű üzem működését berendezésének, vezetékének megrongálásával, vagy más módon jelentős mértékben megzavarja, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)⁴⁴⁰ A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt bűnszövetségben, öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt különösen nagy, vagy ezt meghaladó vagyoni hátrányt okozva követik el.

(3) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig, különösen nagy, vagy ezt meghaladó vagyoni hátrány okozása esetén öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában közérdekű üzem a közmű, a közforgalmú tömegközlekedési üzem, a távközlési üzem, valamint a hadianyagot, energiát, vagy üzemi felhasználásra szánt alapanyagot termelő üzem.

Terrorcselekmény

261. §⁴⁴¹ (1) Aki abból a célból, hogy a) állami szervet, más államot, nemzetközi szervezetet arra kényszerítsen, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön,

b) a lakosságot megfélemlítse,

c) más állam alkotmányos, társadalmi vagy gazdasági rendjét megváltoztassa vagy megzavarja, illetőleg nemzetközi szervezet működését megzavarja,

a (9) bekezdésben meghatározott személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekményt követ el, büntett miatt tíz évtől tizenöt évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az a) pontban meghatározott célból jelentős anyagi javakat kerít hatalmába, és azok sértetlenül hagyását vagy visszaadását állami szervhez vagy nemzetközi szervezethez intézett követelés teljesítésétől teszi függővé.

(3) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a) az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt abbahagyja, mielőtt abból súlyos következmény származott volna, és

b) aki tevékenységét a hatóság előtt felfedi, ha ezzel közreműködik a bűncselekmény következményeinek megakadályozásában vagy enyhítésében, további elkövetők felderítésében, illetve további bűncselekmények megakadályozásában.

⁴⁴⁰ A 260. § (2) és (3) bekezdése az 1999:CXX. törvény 16. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁴¹ A 261. § a 2003:II. törvény 15. §-ával megállapított szöveg.

(4)⁴⁴² Aki az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott büntett elkövetésére felhív, ajánlkozik, vállalkozik, a közös elkövetésben megállapodik, vagy az elkövetés elősegítése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, ahhoz anyagi eszközöket szolgáltat vagy gyűjt, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki a (4) bekezdésben meghatározott cselekményeket az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott büntettnek terrorista csoportban történő elkövetése érdekében vállalja meg, illetőleg a terrorista csoport tevékenységét egyéb módon támogatja, büntettet követ el, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) A (4) vagy az (5) bekezdésben meghatározott bűncselekmény miatt nem büntethető, aki a cselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

(7) Aki az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésével fenyeget, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(8) Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy terrorcselekmény elkövetése készül, és erről a hatóságnak, mielőtt teheti, jelentést nem tesz, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(9) E § alkalmazásában

a)⁴⁴³ személy elleni erőszakos, közveszélyt okozó vagy fegyverrel kapcsolatos bűncselekmény az emberölés [166. § (1) és (2) bek.], a testi sértés [170. § (1)–(5) bek.], a foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetés [171. § (3) bek.], a személyi szabadság megsértése (175. §), az emberrablás (175/A. §), a közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény [184. § (1) és (2) bek.], a vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése [185. § (1) és (2) bek.], a hivatalos személy elleni erőszak (229. §), a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (230. §), a hivatalos személy támogatója elleni erőszak (231. §), a nemzetközileg védett személy elleni erőszak (232. §), a közveszély okozás [259. § (1)–(3) bek.], a közérdekű üzem működésének megzavarása [260. § (1) és (2) bek.], a légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése (262. §), a robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés (263. §), a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés [263/A. § (1)–(3) bek.], a haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel visszaélés [263/B. § (1)–(3) bek.], a radioaktív anyaggal visszaélés

[264. § (1)–(3) bek.], a nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés [264/C. § (1)–(3) bek.], a számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény (300/C. §), a rablás (321. §) és a rongálás (324. §),

b) terrorista csoport: három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja az (1)–(2) bekezdésben meghatározott bűncselekmények elkövetése.

*Nemzetközi gazdasági tilalom megszegése*⁴⁴⁴

261/A. § (1) Aki a Magyar Köztársaság nemzetközi jogi kötelezettsége alapján kihirdetett, illetve az Európai Közösséget létrehozó szerződés 60. cikke alapján elfogadott rendeletekben, illetve e rendeletek felhatalmazása alapján elfogadott rendeletekben vagy határozatokban, valamint az Európai Uniót létrehozó szerződés 15. cikke alapján elfogadott tanácsi közös álláspontokban elrendelt

a) a pénzeszközök, egyéb vagyoni értékek vagy gazdasági erőforrások zárolására vonatkozó kötelezettségét,
b) gazdasági, kereskedelmi vagy pénzügyi tilalmat,
c)⁴⁴⁵ behozatali vagy kiviteli tilalmat megszegi, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a nemzetközi gazdasági tilalom megszegését

a) erőszakkal,
b) hivatalos személyként követik el.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a nemzetközi gazdasági tilalom megszegését

a) lőfegyver, lőszer, robbanóanyag, robbantószer vagy ezek felhasználására szolgáló készülék, vagy egyéb katonai célú felhasználásra szánt termék kereskedelmével összefüggésben,
b) fegyveresen követik el.

(4) Aki nemzetközi gazdasági tilalom megszegésére irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy nemzetközi gazdasági tilalom megszegése készül, vagy még le nem leplezett ilyen bűncselekményt követtek el, és erről a hatóságnak, mielőtt teheti, jelentést nem tesz, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A feljelentés elmulasztásáért az elkövető hozzátartozója nem büntethető.

⁴⁴² A 261. § (4)–(6) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 9. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁴³ A 261. § (9) bekezdésének a) pontja a 2007:XXVII. törvény 9. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁴⁴ Az alcím és a 261/A. § a 2005:XCI. törvény 6. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁴⁵ A 261/A. § (1) bekezdésének c) pontját a 2007:XXVII. törvény 10. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

(6) E § alkalmazásában – ha a nemzetközi jogi kötelezettség alapján a kötelezettséget, illetve tilalmat kihirdető jogszabály eltérően nem rendelkezik –

a) pénzeszközön, egyéb vagyoni értéken és gazdasági erőforráson a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló, 2001. december 27-i 2580/2001/EK tanácsi rendelet 1. cikk 1. pontjában meghatározott eszközöket,

b) pénzeszközök, egyéb vagyoni értékek vagy gazdasági erőforrások zárolásán a terrorizmus leküzdése érdekében egyes személyekkel és szervezetekkel szemben hozott különleges korlátozó intézkedésekről szóló, 2001. december 27-i 2580/2001/EK tanácsi rendelet 1. cikk 2. pontjában meghatározottakat

c)⁴⁴⁶ az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott tilamon az egyes, a halálbüntetés, a kínzás vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés során alkalmazható áruk kereskedelméről szóló, 2005. június 27-i 1236/2005/EK tanácsi rendelet II. mellékletében meghatározott árukra vonatkozó behozatali vagy kiviteli tilalmat kell érteni.

*Légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése*⁴⁴⁷

262. § (1) Aki légi jármű, illetve vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű ellenőrzését erőszakkal, fenyegetéssel, avagy másnak öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyezésével magához ragadja, büntettet követ el, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés tíz évtől tizenöt évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekmény egy vagy több ember halálát okozza.

(3) Aki légi jármű, illetve vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítésére irányuló előkészületet követ el, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a bűncselekményt abbahagyja, mielőtt abból súlyos következmény származott volna.

*Visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel*⁴⁴⁸

263. §⁴⁴⁹ (1) Aki robbanóanyagot, robbantószeret vagy ezek felhasználására szolgáló készüléket engedély nélkül készít, megszerz, tart vagy a tartásukra nem jogosult személynek átad, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)⁴⁵⁰ Aki robbanóanyagot, robbantószeret vagy ezek felhasználására szolgáló készüléket engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, büntettet követ el, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés az (1) bekezdés esetén öt évtől tíz évig, a (2) bekezdés esetén öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

- a) üzletszerűen,
- b) bűnszövetségben

követik el.

(4) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel*⁴⁵¹

263/A. §⁴⁵² (1) Aki

a) lőfegyvert vagy lőszeret engedély nélkül készít, megszerz, tart vagy forgalomba hoz,

b) a lőfegyver vagy lőszer készítésére, megszerzésére, tartására vagy kereskedelmére vonatkozó engedély kereteit túllépi,

c) engedéllyel tartott lőfegyverét, lőszerét engedéllyel nem rendelkezőnek átadja, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)⁴⁵³ Aki lőfegyvert vagy lőszeret engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azon átszállít, büntettet követ el, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés az (1) bekezdés esetén öt évtől tíz évig, a (2) bekezdés esetén öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

- a) üzletszerűen,
- b) bűnszövetségben

követik el.

⁴⁴⁸ A 263. § alcímét az 1994:IX. törvény 3. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

⁴⁴⁹ A 263. § az 1998:LXXXVII. törvény 57. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁵⁰ A 263. § (2)–(4) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 11. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁵¹ Az alcímét és a 263/A. §-t az 1994:IX. törvény 4. §-a iktatta be.

⁴⁵² A 263/A. § az 1998:LXXXVII. törvény 58. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁵³ A 263/A. § (2)–(5) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 12. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁴⁶ A 261/A. § (6) bekezdésének c) pontját a 2007:XXVII. törvény 10. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁴⁴⁷ Az alcímét és a 262. §-t a 2003:II. törvény 16. §-a állapította meg.

(4) Aki

a) az engedéllyel tartott kézilőfegyveréhez, vadászlőfegyveréhez vagy sportlőfegyveréhez tartozó, csekély mennyiségű lőszer engedéllyel nem rendelkezőnek átadja,

b) vadászlőfegyverhez vagy sportlőfegyverhez tartozó, csekély mennyiségű lőszer engedély nélkül megszerez vagy tart,

c) az engedéllyel tartott kézilőfegyverét, vadászlőfegyverét vagy sportlőfegyverét, illetve az ahhoz tartozó lőszer bejelentés nélkül az ország területére behozza, onnan kiviszi, vagy azon átszállítja, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel*⁴⁵⁴

263/B. § (1) Aki

a) engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve haditechnikai terméket előállít, vagy haditechnikai szolgáltatást nyújt,

b) olyan haditechnikai terméket, amelynek forgalmát jogszabály tiltja, előállít, megszerez, felhasznál, tart vagy átad, illetve az ország területére behoz, onnan kiviszi, vagy azon átszállít,

c) engedély vagy Nemzetközi Importigazolás, vagy ezeket helyettesítő okmányok nélkül, illetve az engedély vagy a Nemzetközi Importigazolás kereteit túllépve haditechnikai terméket vagy kettős felhasználású terméket külkereskedelmi forgalomba hoz, ideértve annak az Európai Közösség vámterületén belüli átadását, illetőleg külföldre haditechnikai szolgáltatást nyújt, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki

a) vegyi, biológiai vagy nukleáris fegyver vagy más nukleáris robbanóanyag, valamint ezeket célba juttatni képes rakétatechnikai eszköz kifejlesztésével, gyártásával, kereskedelmével, karbantartásával, észlelésével, azonosításával vagy elterjesztésével kapcsolatban műszaki segítséget nyújt, valamint

b) az a) pontban foglaltaktól eltérő, más katonai felhasználással kapcsolatban nyújt műszaki segítséget olyan országra vonatkozóan, amely a nemzetközi kötelezettségvállalás alapján a Magyar Köztársaságra nézve kötelező fegyver kiviteli korlátozás alá tartozik.

⁴⁵⁴ Az alcím és a 263/B. § a 2007:XXVII. törvény 13. §-ával megállapított szöveg. A korábbi alcím: „Fegyvercsempészet”.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) üzletszerűen,

b) bűnszövetségben

követik el.

(4) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) E § alkalmazásában

a) az Európai Közösség vámterületén a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 3. cikkében meghatározott területet,

b) kettős felhasználású terméken a kettős felhasználású termékek és technológia kivételére vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló, 2000. június 22-i 1334/2000/EK tanácsi rendelet 2. cikk a) pontjában meghatározott terméket kell érteni.

*Bűnszervezetben részvétel*⁴⁵⁵

263/C. §⁴⁵⁶ (1) Aki büntettnek bűnszervezetben történő elkövetésére felhív, ajánlkozik, vállalkozik, a közös elkövetésben megállapodik, vagy az elkövetés elősegítése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, illetőleg a bűnszervezet tevékenységét egyéb módon támogatja, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Bűnszervezetben részvétel miatt nem büntethető, aki a cselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

*Visszaélés radioaktív anyaggal*⁴⁵⁷

264. § (1)⁴⁵⁸ Aki az emberi egészségre, illetve a környezetre veszélyes radioaktív anyagot jogosulatlanul előállít, megszerez, tart, kezel, forgalomba hoz, feldolgoz vagy más módon felhasznál, tartására nem jogosult személynek átad, az országba behoz, onnan kiviszi, vagy az ország területén átvisz, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁴⁵⁵ Az alcímét és a 263/C. §-t az 1997:LXXIII. törvény 33. §-a iktatta be. Az alcím szövegét a 2001:CXXI. törvény 51. §-a állapította meg.

⁴⁵⁶ A 263/C. § a 2001:CXXI. törvény 51. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁵⁷ Az alcímét és a 264. §-t az 1996:LII. törvény 1. §-a állapította meg.

⁴⁵⁸ A 264. § (1) bekezdése a 2005:XCI. törvény 7. §-a által módosított szöveg.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki radioaktív anyagot a jogszabályban előírt kötelezettség megszegésével állít elő, tárol, szállít vagy helyez el.

(3) Aki az (1)–(2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bünszövetségben követi el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki a (2) bekezdésben írt cselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5)⁴⁵⁹ Aki radioaktív anyaggal való visszaélésre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Visszaélés nukleáris létesítmény üzemeltetésével*⁴⁶⁰

264/A. § (1) Aki jogszabályban meghatározott engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően nukleáris létesítményt üzemeltet, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bünszövetségben követi el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3)⁴⁶¹ Aki nukleáris létesítmény üzemeltetésével való visszaélésre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Visszaélés atomenergia alkalmazásával*⁴⁶²

264/B. § (1) Aki az atomenergia felhasználásához a jogszabály által meghatározott engedély megszerzése érdekében a döntésre jogosult szervet vagy személyt megtéveszti, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az atomenergia alkalmazásával kapcsolatos és jogszabályban előírt bejelentési kötelezettségét elmulasztja, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Visszaélés nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel*⁴⁶³

264/C. § (1) Aki nemzetközi szerződés által tiltott fegyvert kifejleszt, gyárt, megszerz, felhasznál, tart, vagy ilyen fegyvert annak tartására nem jogosult személynek átad, az ország területére behoz, onnan kivisz, azon átszállít, vagy azzal kereskedik, büntettet követ el, és öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁴⁵⁹ A 264. § (5) bekezdését a 2007:XXVII. törvény 14. §-a iktatta be.

⁴⁶⁰ Az alcímet és a 264/A. §-t az 1996:LII. törvény 2. §-a iktatta be.

⁴⁶¹ A 264/A. § (3) bekezdését a 2007:XXVII. törvény 15. §-a iktatta be.

⁴⁶² Az alcímet és a 264/B. §-t az 1996:LII. törvény 3. §-a iktatta be.

⁴⁶³ Az alcímet és a 264/C. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 60. §-a iktatta be.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki jogszabályban meghatározott engedély nélkül vagy az engedélytől eltérően nemzetközi szerződés által tiltott fegyver előállítására alkalmas létesítményt épít, üzemeltet, létező létesítményt ilyen fegyver gyártása céljára átalakít, illetőleg ilyen létesítmény üzemeltetéséhez a jogszabály által meghatározott engedély megszerzése érdekében a döntésre jogosult szervet vagy személyt megtéveszti.

(3) Aki az (1)–(2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) bünszövetségben,

b)⁴⁶⁴

követi el, tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki a (2) bekezdésben írt cselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Az (1)–(2) bekezdés alkalmazásában nemzetközi szerződés által tiltott fegyvernek kell tekinteni a 160/A. § (3) bekezdésében felsorolt jogszabályokban meghatározott fegyvereket.

(6)⁴⁶⁵

(7) Aki nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel való visszaélésre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Visszaélés méreggel

265. §⁴⁶⁶ Aki mérget jogosulatlanul készít, tart vagy forgalomba hoz, valamint aki a mérgek visszaélésszerű felhasználásának megakadályozására avagy más személyek veszélyeztetésének kizárására előírt intézkedések megtételét elmulasztja, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

*Veszélyes eb tartásával kapcsolatos kötelezettség megszegése*⁴⁶⁷

266. § (1) Aki
a) veszélyes ebet tenyészt, az ország területére behoz, onnan kivisz, versenyeztet, vagy engedély nélkül tart,

⁴⁶⁴ A 264/C. § (3) bekezdésének b) pontját a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (3) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴⁶⁵ A 264/C. § (6) bekezdését a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (3) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴⁶⁶ A 265. §-ban a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁴⁶⁷ Az eredeti alcímet (közveszélyes munkakerülés) és 266. §-t az 1989:XXIII. törvény 2. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte. A jelenlegi alcímet és a 266. §-t az 1996:CVIII. törvény 5. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

b) veszélyes ebet jogszabály megszegésével elidegenít, vagy megszerez,

c) a veszélyes eb ivartalanítására vonatkozó jogszabályban előírt kötelezettségét megszegi,

d) a veszélyes eb tartására vonatkozó jogszabályban előírt biztonsági előírást megszegi, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki veszélyes ebet őrző-védő feladat végzésére tart, kiképez, illetve veszélyes ebbel ilyen feladatot végeztet, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Az (1) és (2) bekezdés alkalmazásában veszélyes eb a törvényben,⁴⁶⁸ törvény felhatalmazása alapján kormányrendeletben, valamint hatósági határozatban veszélyes ebbé nyilvánított eb.

*Tiltott állatviadal szervezése*⁴⁶⁹

266/A. §⁴⁷⁰ (1) Aki gerinces állat részvételével állatviadalt szervez, tart, ilyen állatviadalra fogadást szervez vagy fogadást köt, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki állatviadal céljára gerinces állatot tart, tenyészt, kiképez, idomít vagy forgalmaz, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Állatkínzás*⁴⁷¹

266/B. § (1) Aki

a) gerinces állatot indokolatlanul oly módon bántalmaz, vagy gerinces állattal szemben olyan bánásmódot alkalmaz, amely alkalmas arra, hogy annak maradandó egészségkárosodását vagy pusztulását okozza,

b) állattartóként, házasított emlősállatot vagy az ember környezetében tartott veszélyes állatot elűzi, elhagyja vagy kiteszi, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a vadászatról szóló törvény által tiltott vadászati eszközzel vagy tiltott vadászati módon vadászik, illetőleg a halászatról szóló törvény által tiltott halfogási eszközzel vagy módon halászik vagy horgászik.

⁴⁶⁸ Lásd az 1974:17. törvényerejű rendelet 5. §-át.

⁴⁶⁹ Az alcímet és a 266/A. §-t az 1996:CVIII. törvény 5. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁴⁷⁰ A 266/A. § a 2004:X. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁷¹ Az alcímet és a 266/B. §-t a 2004:X. törvény 2. §-a iktatta be.

Tiltott szerencsejáték szervezése

267. §⁴⁷² Aki tiltott szerencsejátékot rendszeresen szervez, vagy ehhez helyiséget bocsát rendelkezésre, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő. Mellék-büntetésként kitiltásnak is helye van.

II. cím

A köznyugalom elleni bűncselekmények

Törvény vagy hatósági rendelkezés elleni izgatás

268. §⁴⁷³ Aki nagy nyilvánosság előtt, a köznyugalom megzavarására alkalmas módon törvény vagy más jogszabály, avagy a hatóság rendelkezése ellen általános engedetlenségre uszít, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Közösség elleni izgatás*⁴⁷⁴

269. §⁴⁷⁵ Aki nagy nyilvánosság előtt

a) a magyar nemzet,

b) valamely nemzeti, etnikai, faji, vallási csoport vagy a lakosság egyes csoportjai ellen gyűlöletre uszít, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Nemzeti jelkép megsértése*⁴⁷⁶

269/A. § Aki nagy nyilvánosság előtt a Magyar Köztársaság himnuszát, zászlaját vagy címerét sértő vagy lealacsonyító kifejezést használ, vagy más ilyen cselekményt követ el, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

*Önkényuralmi jelképek használata*⁴⁷⁷

269/B. § (1) Aki horogkeresztet, SS-jelvényt, nyilaskeresztet, sarló-kalapácsot, ötágú vöröscsillagot vagy ezeket ábrázoló jelképet

a) terjeszt;

⁴⁷² A 267. §-ban a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg, ugyanezen törvény 103. §-ának (1) bekezdése a „szigorított javító-nevelő munkával” szövegrészt hatályon kívül helyezte.

⁴⁷³ A 268. § az 1989:XXV. törvény 14. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁷⁴ A 269. § alcímét az 1989:XXV. törvény 15. §-ával állapította meg.

⁴⁷⁵ A 269. § az 1996:XVII. törvény 5. §-ával megállapított szöveg. A szövegből az „illetve gyűlölet keltésére alkalmas egyéb cselekményt követ el” szövegrészt az Alkotmánybíróság 12/1999. (V. 21.) AB határozata megsemmisítette.

⁴⁷⁶ Az alcímet és a 269/A. §-t az 1993:XVII. törvény 55. §-a iktatta be.

⁴⁷⁷ Az alcímet és a 269/B. §-t az 1993:XLV. törvény 1. §-a iktatta be.

b) nagy nyilvánosság előtt használ;

c) közszemlére tesz;

ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Nem büntethető az (1) bekezdésben meghatározott cselekmény miatt, aki azt ismeretterjesztő, oktatási, tudományos, művészeti célból vagy a történelem, illetve a jelenkor eseményeiről szóló tájékoztatás céljából követi el.

(3) Az (1)–(2) bekezdés rendelkezései az államok hatályban lévő hivatalos jelképeire nem vonatkoznak.

(4)⁴⁷⁸

Rémhírterjesztés

270. §⁴⁷⁹ Aki közveszély színhelyén nagy nyilvánosság előtt olyan valótlan tény – vagy való tényt oly módon elferdítve – állít vagy híresztel, amely alkalmas az emberek nagyobb csoportjában zavar vagy nyugtalanság keltésére, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Közveszéllyel fenyegetés⁴⁸⁰

270/A. § (1)⁴⁸¹ Aki más előtt olyan, a köznyugalom megzavarására alkalmas valótlan tényt állít, hogy közveszéllyel járó esemény bekövetkezése fenyeget, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2)⁴⁸² A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben írt bűncselekményt radioaktív anyaggal fenyegetve követik el.

(3)⁴⁸³ A büntetés az (1) bekezdés esetén három évig, a (2) bekezdés esetén öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a közveszéllyel fenyegetés a köznyugalom súlyosan megzavarta.

Garázdaság

271. § (1)⁴⁸⁴ Aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy

⁴⁷⁸ A 269/B. § (4) bekezdését az 1998:LXXXVII. törvény 93. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁴⁷⁹ A 270. § a 2000:CXXV. törvény 2. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁸⁰ Az alcímet és a 270/A. §-t az 1993:XVII. törvény 56. §-a iktatta be.

⁴⁸¹ A 270/A. § (1) bekezdése az 1997:LXXIII. törvény 34. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁸² A 270/A. § (2) bekezdése az 1996:LII. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁸³ A 270/A. § (3) bekezdését az 1996:LII. törvény 4. §-a iktatta be.

⁴⁸⁴ A 271. § (1) bekezdésében a pénzbüntetést, mint kiszabható büntetési nemet az 1987:III. törvény 39. §-ának (2) bekezdése állapította meg, a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a garázdaságot

a) csoportosan,

b) a köznyugalom súlyosan megzavarva követik el.

(3) Mellékbüntetésként kitiltásnak is helye van.

Rendbontás⁴⁸⁵

271/A. § (1) Aki a nyilvános rendezvény rendezőjének a rend fenntartása érdekében tett intézkedésével szemben erőszakkal vagy fenyegetéssel ellenállást tanúsít, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a rendbontást csoportosan vagy felfegyverkezve követik el.

(3) Mellékbüntetésként kitiltásnak is helye van.

(4) E § alkalmazásában nyilvános rendezvény: a gyűlékezési jogról szóló törvény⁴⁸⁶ hatálya alá tartozó rendezvény, továbbá az olyan kulturális és sportrendezvény, amely a közönség számára azonos feltételek mellett nyitva áll.

Köszemérem megsértése

272. §⁴⁸⁷ Aki a szexuális áruk forgalmazásával kapcsolatos előírásokat súlyosan megszegi, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

Önbíráskodás

273. § (1)⁴⁸⁸ Aki abból a célból, hogy jogos vagy jogosnak vélt vagyoni igénynek érvényt szerezzen, mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön, büntetett követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁴⁸⁵ Az alcímet és a 271/A. §-t a 2000:CXXV. törvény 3. §-a iktatta be.

⁴⁸⁶ Lásd az 1989:III. törvényt.

⁴⁸⁷ A 272. § az 1997:LXXIII. törvény 35. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁸⁸ A 273. § (1) bekezdése az 1997:LXXIII. törvény 36. §-ával megállapított szöveg.

(2) Nem valósul meg önbíráskodás, ha az erőszak vagy a fenyegetés alkalmazása az igény érvényesítésének megengedett eszköze.

*Elkobzás*⁴⁸⁹

273/A. §⁴⁹⁰

III. cím

A közbizalom elleni bűncselekmények

Közokirat-hamisítás

274. § (1) Aki

a) hamis közokiratot készít vagy közokirat tartalmát meghamisítja,

*b)*⁴⁹¹ hamis vagy hamisított, illetőleg más nevére szóló valódi közokiratot felhasznál,

c) közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlán adatot, tény vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)⁴⁹² Aki az (1) bekezdés *a)* vagy *b)* pontjában meghatározott közokirat-hamisításra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(3)⁴⁹³ Aki az (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott közokirat-hamisítást gondatlanságból követi el, vétség miatt pénzbüntetéssel büntetendő.

275. § (1)⁴⁹⁴ Az a hivatalos személy, aki hivatali hatáskörével visszaélve

a) hamis közokiratot készít vagy közokirat tartalmát meghamisítja,

b) lényeges tény hamisan foglal közokiratba, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁴⁸⁹ Az alcímet és a 273/A. §-t az 1993:XVII. törvény 59. §-a iktatta be.

⁴⁹⁰ A 273/A. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 93. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁴⁹¹ A 274. § (1) bekezdésének *b)* pontja az 1987:III. törvény 27. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁹² A 274. § (2) bekezdését az 1996:LII. 5. §-a iktatta be, és egyidejűleg az eredeti (2) bekezdés számozását (3) bekezdésre módosította. A (2) bekezdés szövegét a 2001:CXXI. törvény 52. §-a állapította meg.

⁴⁹³ A 274. § korábbi (2) bekezdésének számozását (3) bekezdésre módosította az 1996:LII. törvény 5. §-a.

⁴⁹⁴ A 275. § jelenlegi rendelkezését (1) bekezdés jelöléssel ellátta, és egyben a (2) bekezdést beiktatta a 2003:CXXX. törvény 72. §-a. A (2) bekezdés a 2005:CXVI. törvény hatályba lépésének napján lépett hatályba.

(2)⁴⁹⁵ E § rendelkezéseit a külföldi állam igazságszolgáltatási vagy bűnüldözési feladatot ellátó hatóságának a külön törvény alapján a Magyar Köztársaság területén eljáró tagjára is megfelelően kell alkalmazni.

Magánokirat-hamisítás

276. §⁴⁹⁶ Aki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltozásának vagy megszűnésének bizonyítására hamis, hamisított vagy valótlán tartalmú magánokiratot használ, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

Visszaélés okirattal

277. § (1)⁴⁹⁷ Aki olyan közokiratot, amely nem vagy nem kizárólag a sajátja, másétól, ennek beleegyezése nélkül, jogtalanul megszerez, vagy azt megsemmisíti, megromlaltja vagy eltitkolja, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2)⁴⁹⁸ Aki az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt magánokiratra azért követi el, hogy jogtalan előnyt szerezzen vagy jogtalan hátrányt okozzon, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

*Egyedi azonosító jel meghamisítása*⁴⁹⁹

277/A. § (1) Aki

a) egyedi azonosító jelet eltávolít, vagy egyéb módon meghamisít,

b) olyan dolgot szerez meg, vagy használ fel, amelynek egyedi azonosító jele hamis, hamisított, illetőleg amelynek egyedi azonosító jelét eltávolították, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) üzletszerűen,

b) bűnszövetségben

követik el.

(3)⁵⁰⁰

⁴⁹⁵ A 275. § (2) bekezdését a 2003:CXXX. törvény 72. §-a iktatta be. A rendelkezés a 2005:CXVI. törvény hatályba lépésének napján lépett hatályba.

⁴⁹⁶ A 276. §-ban a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁴⁹⁷ A 277. § (1) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁴⁹⁸ A 277. § (2) bekezdése az 1999:CXX. törvény 17. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁹⁹ Az alcímet és a 277/A. §-t az 1998:XXII. törvény 3. §-a iktatta be.

⁵⁰⁰ A 277/A. § (3) bekezdését a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének *a)* pontja hatályon kívül helyezte.

Hamis statisztikai adatszolgáltatás

278. §⁵⁰¹ Aki a valóságnak meg nem felelő statisztikai adatot szolgáltat, avagy az adatszolgáltatással kapcsolatban a valóságnak meg nem felelő felvilágosítást ad, vétséget követ el és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

IV. cím

*A közegészség elleni bűncselekmények**Visszaélés ártalmas közfogyasztási cikkel*

279. § (1)⁵⁰² Aki forgalomba hozatal céljából olyan közfogyasztási cikket készít vagy tart, amely az egészségre ártalmas, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Aki ártalmas közfogyasztási cikket forgalomba hoz, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3)⁵⁰³ Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanul követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

Környezetkárosítás

280. §⁵⁰⁴ (1) Aki a földet, a levegőt, a vizet, az élővilágot, valamint azok összetevőit jelentős mértékű szennyezéssel vagy más módon

a) veszélyezteti,

b) olyan mértékben károsítja, hogy annak természetes vagy korábbi állapota csak beavatkozással állítható helyre,

c) olyan mértékben károsítja, hogy annak természetes vagy korábbi állapota nem állítható helyre,

büntettet követ el, és az *a)* pontban meghatározott esetben három évig, a *b)* pontban meghatározott esetben öt évig, a *c)* pontban meghatározott esetben két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki személyes használatra szolgáló mennyiséget meghaladó, ózonréteget károsító anyagot vagy ilyen anyagot tartalmazó terméket az ország területére behoz, onnan kivisz, vagy azt forgalomba hozza, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁵⁰¹ A 278. §-ban a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁵⁰² A 279. § (1) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁵⁰³ A 279. § (3) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁵⁰⁴ A 280. § a 2005:XCI. törvény 8. §-ával megállapított szöveg.

(3) Aki a környezetkárosítást gondatlanságból követi el, vétség miatt az (1) bekezdés *a)* pontja, illetve a (2) bekezdés esetén egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel, az (1) bekezdés *b)* pontja esetén két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel, *c)* pontja esetén három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Az (1) bekezdés *a)* pontja, valamint a (3) bekezdés első és második fordulata esetén az elkövető nem büntethető, az (1) bekezdés *b)* pontja esetén pedig büntetése korlátlanul enyhíthető, ha az első fokú ítélet meghozataláig a cselekménye által bekövetkezett veszélyt, illetve környezetkárosodást megszünteti, a károsodott környezetet helyreállítja.

(5) E § alkalmazásában szennyezés: a föld, a levegő, a víz, az élővilág, valamint azok összetevői jogszabályban vagy hatósági határozatban megállapított kibocsátási határértéket meghaladó terhelése.

Természetkárosítás

281. § (1)⁵⁰⁵ (1) Aki

a) fokozottan védett élő szervezet egyedét,

b) védett élő szervezet egyedét, feltéve, hogy azok külön jogszabályban⁵⁰⁶ meghatározott, pénzben kifejezett értékének együttes összege eléri a fokozottan védett élő szervezet egyedei esetében megállapított, pénzben kifejezett legalacsonyabb értéket,

c) az Európai Közösségek Tanácsának a vadon élő állat- és növényfajok számára kereskedelmük szabályozása által biztosított védelemlről szóló rendelete A és B melléklete hatálya alá tartozó élő szervezet egyedét jogellenesen megszerzi, tartja, forgalomba hozza, az országba behozza, onnan kivisz, az ország területén átviszi, azzal kereskedik, illetve azt károsítja vagy elpusztítja, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki

a) az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló jogszabály⁵⁰⁷ szerinti különleges madárvédelmi területet, különleges természetmegőrzési területet, vagy annak jelölt területet, valamint kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területet, vagy annak jelölt területet, vagy

b) védett

1. természeti területet,

2. barlangot,

3. élő szervezetek életközösségét, vagy azok élőhelyét jogellenesen jelentős mértékben megváltoztatja.

⁵⁰⁵ A 281. § a 2005:XCI. törvény 9. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁰⁶ Lásd a 13/2001. (V. 9.) KöM rendeletet.

⁵⁰⁷ Lásd a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendeletet.

(3) A büntetés büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott természetkárosítás a fokozottan védett, illetve védett élő szervezet egyedeinek olyan mértékű pusztulását okozza, hogy az elpusztított fokozottan védett, illetve védett élő szervezet egyedeinek külön jogszabályban meghatározott, pénzben kifejezett értékének együttes összege eléri a fokozottan védett élő szervezet egyedei esetében megállapított, pénzben kifejezett legmagasabb érték kétszeresét, illetve ha a c) pontban meghatározott természetkárosítás a Magyarországon védetté, illetve fokozottan védetté nem nyilvánított élő szervezet adott állományának fennmaradását veszélyeztető pusztulását okozza,

b) a (2) bekezdésben meghatározott természetkárosítás az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló jogszabály szerinti különleges madárvédelmi terület, különleges természetmegőrzési terület, vagy annak jelölt terület, illetve kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület, vagy annak jelölt terület, védett természeti terület, barlang, illetve élő szervezetek életközössége vagy azok élőhelye jelentős károsodását vagy megsemmisülését okozza.

(4) Aki a (3) bekezdésben meghatározott természetkárosítást gondatlanságból követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(5) E § alkalmazásában élő szervezet egyede:

a) az élő szervezet egyedének valamennyi fejlődési szakasza, alakja, állapota,

b) az élő szervezetek keresztezéseként és kereszteződésekként létrejött egyed,

c) az élő szervezet egyedének származéka, ami alatt érteni kell az elpusztult élőlényt, valamint annak, vagy az élő szervezet egyedének bármely részét, továbbá azt a terméket vagy készítményt, amely a felsoroltak valamelyikéből készült, illetve ezek valamelyikéből származó összetevőt tartalmaz.

*A hulladékgazdálkodás rendjének megsértése*⁵⁰⁸

281/A. § (1) Aki

a) arra a célra hatóság által nem engedélyezett helyen hulladékot elhelyez,

b) engedély nélkül vagy az engedély kereteit túllépve hulladékkezelési tevékenységet, illetve hulladékkal más jogellenes tevékenységet végez, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁵⁰⁸ Az alcím és a 281/A. § a 2005:XCI. törvény 10. §-ával megállapított szöveg. A korábbi alcím: „A környezetre veszélyes hulladék jogellenes elhelyezése”.

(2) A büntetés büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt a hulladékgazdálkodásról szóló törvény⁵⁰⁹ szerinti veszélyes hulladéokra követik el.

(3) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt az (1) bekezdés esetén egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel, a (2) bekezdés esetén két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(4) E § alkalmazásában

a) hulladék: mindaz, amit a hulladékgazdálkodásról szóló törvény hulladéknak minősít, amennyiben alkalmas az emberi élet, testi épség, egészség, a föld, a víz, a levegő, vagy azok összetevői, illetve élő szervezet egyedének veszélyeztetésére,

b) hulladékkezelési tevékenység: a hulladéknak a hulladékgazdálkodásról szóló törvényben meghatározott gyűjtése, begyűjtése, szállítása – ideértve az országba történő behozatalt, kivittelt, valamint az ország területén történő átvittelt –, előkezelése, tárolása, hasznosítása, ártalmatlanítása.

Visszaélés kábítószerral

282. §⁵¹⁰ (1) Aki⁵¹¹ kábítószert termeszt, előállít, megszerz, tart, az országba behoz, onnan kivisz, vagy az ország területén átvisz, büntetett követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés

a) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt üzletszerűen vagy bünszövetségben, illetőleg kábítószergyűjtő személy felhasználásával,

b) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt jelentős mennyiségű kábítószere követik el.

(3) Aki

a) az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el,

b) kábítószert előállításához szükséges anyagot, berendezést vagy felszerelést készít, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁵⁰⁹ Lásd a 2000:XLIII. törvényt.

⁵¹⁰ A 282. § a 2003:II. törvény 17. §-ával megállapított szöveg.

⁵¹¹ A 282. § (1) bekezdéséből a „hatósági engedély nélkül” szövegrészt az Alkotmánybíróság 54/2004. (XII. 13.) AB határozata megsemmisítette.

(4) Az (1)–(3) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(5) Ha a bűncselekményt csekély mennyiségű kábítószere követik el, a büntetés

a) az (1) bekezdés esetén vétség miatt két évig,

b) a (2) bekezdés *a)* pontja esetén büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés.

282/A. §⁵¹² (1) Aki⁵¹³ kábítószert kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) bűnszövetségben, illetőleg kábítószerfüggő személy felhasználásával,

b) hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva,

*c)*⁵¹⁴ a Magyar Honvédség, a rendvédelmi szervek vagy a büntetés-végrehajtási szervezet létesítményében követik el.

(3) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekményt jelentős mennyiségű kábítószere követik el.

(4) Aki

a) az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig,

b) a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Az (1)–(4) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(6) Ha a bűncselekményt csekély mennyiségű kábítószere követik el, a büntetés

a) az (1) bekezdés esetén vétség miatt két évig,

b) a (2) bekezdés esetén büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés.

282/B. §⁵¹⁵ (1) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személy felhasználásával⁵¹⁶ kábítószert termeszt, előállít,

megszerez, tart, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés,

a) ha a tizennyolcadik életévét betöltött személy tizennyolcadik életévét be nem töltött személynek kábítószert kínál vagy átad, illetve ilyen személy felhasználásával kábítószert forgalomba hoz vagy azzal kereskedik,

b) ha az elkövető oktatási, köznevelési, gyermekjóléti és gyermekvédelmi, közművelődési feladatok ellátására rendelt épület területén, illetőleg annak közvetlen környezetében kábítószert kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik,

c) az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bűnszövetségben követik el.

(3) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekményt jelentős mennyiségű kábítószere,

b) a (2) bekezdés *a)* vagy *b)* pontjában meghatározott bűncselekményt bűnszövetségben, illetve hivatalos vagy közfeladatot ellátó személyként, e minőséget felhasználva követik el.

(4) Aki az (1) vagy a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetésére irányuló előkészületet követ el, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(5) Az a tizennyolcadik életévét betöltött személy, aki tizennyolcadik életévét be nem töltött személynek kábítószere nem minősülő kábító hatású anyag, illetőleg szerkörös élvezetéhez segítséget nyújt, vagy ilyen személyt erre rábírn törekszik, büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Az (1)–(5) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekmény elkövetéséhez anyagi eszközöket szolgáltat.

(7) Ha a bűncselekményt csekély mennyiségű kábítószere követik el, a büntetés

a) az (1) bekezdés esetén vétség miatt két évig,

b) a (2) bekezdés, illetve a (3) bekezdés *b)* pontja esetén büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés.

282/C. §⁵¹⁷ (1) Az a kábítószerfüggő személy, aki⁵¹⁸ kábítószert termeszt, előállít, megszerez, tart, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁵¹² A 282/A. §-t az 1993:XVII. törvény 61. §-a iktatta be, szövegét a 2003:II. törvény 18. §-a állapította meg.

⁵¹³ A 282/A. § (1) bekezdéséből a „hatósági engedély nélkül” szövegrészt az Alkotmánybíróság 54/2004. (XII. 13.) AB határozata megsemmisítette.

⁵¹⁴ A 282/A. § (2) bekezdésének *c)* pontja a 2004:CXXXI. törvény 8. §-ával megállapított szöveg.

⁵¹⁵ A 282/B. §-t a 2003:II. törvény 19. §-a iktatta be.

⁵¹⁶ A 282/B. § (1) bekezdéséből a „hatósági engedély nélkül” szövegrészt az Alkotmánybíróság 54/2004. (XII. 13.) AB határozata megsemmisítette.

⁵¹⁷ A 282/C. §-t a 2003:II. törvény 20. §-a iktatta be.

⁵¹⁸ A 282/C. § (1) bekezdéséből a „hatósági engedély nélkül” szövegrészt az Alkotmánybíróság 54/2004. (XII. 13.) AB határozata megsemmisítette.

(2) Az a kábítószerfüggő személy, aki⁵¹⁹ kábítószerrel kábítószerrel, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) A büntetés büntett miatt az (1) bekezdés esetén három évig, a (2) bekezdés esetén öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt üzletszerűen vagy bünszövetségben követik el.

(4) A büntetés büntett miatt az (1) bekezdés esetén öt évig, a (2) bekezdés esetén két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt jelentős mennyiségű kábítószerrel követik el.

(5) Ha a bűncselekményt a kábítószerfüggő személy csekély mennyiségre követi el, a büntetés vétség miatt

a) az (1) vagy a (2) bekezdés esetén egy évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés,

b) a (3) bekezdés esetén két évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés.

283. §⁵²⁰ (1) Nem büntethető kábítószerrel visszaélés miatt,

a) aki csekély mennyiségű kábítószerrel saját használatra természet, előállít, megszerz vagy tart [282. § (5) bek. a) pont],

b)–d)⁵²¹

e) az a kábítószerfüggő személy, aki

1. jelentős mennyiséget el nem érő mennyiségű kábítószerrel saját használatára természet, előállít, megszerz, tart, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz [282/C. § (1) bek. és (5) bek. a) pont],

2.⁵²²

f) az a kábítószerfüggő személy, aki az e) 1. alpontban meghatározott bűncselekménnyel összefüggésben – két évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő – más bűncselekményt követ el,

feltéve, ha az első fokú ítélet meghozataláig okirattal igazolja, hogy legalább hat hónapig folyamatos, kábítószerfüggőséget gyógyító kezelésben, kábítószerhasználatot kezelő más ellátásban részesült, vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatáson vett részt.

(2)⁵²³

⁵¹⁹ A 282/C. § (2) bekezdéséből a „hatósági engedély nélkül” szövegrészt az Alkotmánybíróság 54/2004. (XII. 13.) AB határozata megsemmisítette.

⁵²⁰ A 283. § a 2003:II. törvény 21. §-ával megállapított szöveg. A 283. § korábbi alcímét (Kóros szenvedélykeltés) a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

⁵²¹ A 283. § (1) bekezdésének b)–d) pontját az Alkotmánybíróság 54/2004. (XII. 13.) AB határozata megsemmisítette.

⁵²² A 283. § (1) bekezdésének e) pont 2. alpontját az Alkotmánybíróság 54/2004. (XII. 13.) AB határozata megsemmisítette.

⁵²³ A 283. § (2) bekezdését az Alkotmánybíróság 54/2004. (XII. 13.) AB határozata megsemmisítette.

Visszaélés kábítószer előállításához használt anyaggal⁵²⁴

283/A. § (1) Aki nemzetközi szerződés végrehajtására kiadott jogszabályban a kábítószer tiltott előállításához használt vegyi anyagként meghatározott anyagot hatósági engedély nélkül előállít, megszerz, tart, felhasznál, forgalomba hoz, azzal kereskedik, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz, úgyszintén, aki jogszabályi előírás megszegésével ilyen anyagot⁵²⁵ átad, büntetett követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Nem büntethető, aki – mielőtt a kábítószer készítését elősegítő tevékenysége a hatóság tudomására jutott volna – a cselekményét a hatóság előtt felfedi, az előállított, megszerzett, tartott vagy az ország területére behozott dolgokat a hatóságnak átadja, illetőleg a más részére átadott, valamint a felhasznál, forgalomba vagy kereskedelembe hozott, az ország területén átvitt, vagy az országból kivitt anyag tekintetében lehetővé teszi a kábítószer készítésének elősegítésében részt vevő más személy kilétének megállapítását.

Visszaélés teljesítményfokozó szerrel vagy módszerrel⁵²⁶

283/B. §⁵²⁷

Járványügyi szabályszegés

284. §⁵²⁸ (1) Aki a zárlati kötelezettség alá tartozó fertőző betegség behurcolásának vagy terjedésének megakadályozása végett elrendelt zárlat, járványügyi felügyelet vagy ellenőrzés szabályait megszegi, vétséget követ el és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Aki járvány idején az elrendelt elkülönítés, járványügyi felügyelet vagy ellenőrzés szabályait megszegi, vétséget követ el és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(3) Aki a fertőző állatbetegségek vagy a növényeket pusztító veszélyes kártevők be- és kihurcolásának vagy terjedésének megakadályozása végett elrendelt zárlat, egyéb korlátozás vagy felügyelet szabályait megszegi, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

⁵²⁴ Az alcímet és a 283/A. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 64. §-a iktatta be, szövegét a 2003:II. törvény 22. §-a állapította meg.

⁵²⁵ A 283/A. § (1) bekezdéséből a „hatósági engedély nélkül” szövegrészt az Alkotmánybíróság 54/2004. (XII. 13.) AB határozata megsemmisítette.

⁵²⁶ Az alcímet és a 283/B. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 65. §-a iktatta be.

⁵²⁷ A 283/B. §-t az Alkotmánybíróság 47/2000. (XII. 14.) AB határozata megsemmisítette.

⁵²⁸ A 284. §-ban a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

Kuruzslás

285. § (1)⁵²⁹ Aki jogosulatlanul, ellenszolgáltatásért vagy rendszeresen az orvosi gyakorlat körébe tartozó tevékenységet fejt ki, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a kuruzslást az orvosi gyakorlatra jogosultság színlelésével követik el.

(3) E § alkalmazásában orvosi gyakorlatra jogosult az, akinek hazai egyetemen szerzett vagy külföldi egyetemen szerzett és honosított (egyenértékűségi záradékkal ellátott) orvosi oklevele van, illetőleg az a külföldi állampolgár, aki az egészségügyért felelős⁵³⁰ engedélye alapján oklevelének honosítása nélkül fejthet ki orvosi tevékenységet, feltéve mindegyik esetben, hogy nem áll az orvosi tevékenységtől eltiltás hatálya alatt.

Elkobzás

286. §⁵³¹ Robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés (263. §), lőfegyverrel vagy lőszerral visszaélés (263/A. §), haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel visszaélés⁵³² (263/B. §), radioaktív anyaggal (264. §), nukleáris létesítmény üzemeltetésével (264/A. §), nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel (264/C. §), méreggel való visszaélés (265. §), veszélyes eb tartásával kapcsolatos kötelezettség megszegése (266. §), tiltott állatviadal szervezése (266/A. §), állatkínzás (266/B. §), ártalmas közfogyasztási cikkel (279. §) vagy kábítószerrel visszaélés (282–283. §) és visszaélés kábítószer előállításához használt anyaggal (283/A. §) esetén a 77/A. § (1) bekezdése nem alkalmazható.

*Értelmező rendelkezés*⁵³³

286/A. § (1)⁵³⁴ A 280. § és a 281/A. § alkalmazásában földön, levegőn, vízen, élővilágon, valamint ezek összetevőin a környezet védelmének általános szabályairól szóló törvényben⁵³⁵ meghatározott fogalmakat kell érteni.

(2)⁵³⁶ A 282–283. § alkalmazásában kábítószeren

a) az 1988. évi 17. törvényerejű rendelettel kihirdetett, az Egységes Kábítószer Egyezmény módosításáról és kiegészítéséről szóló, Genfben, 1972. március 25-én kelt Jegyzőkönyvvel módosított és kiegészített, az 1965. évi 4. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a New Yorkban, 1961. március 30-án kelt Egységes Kábítószer Egyezmény mellékletének I. és II. Jegyzékében meghatározott anyagokat,

b) az 1979. évi 25. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben, az 1971. évi február hó 21. napján aláírt egyezmény mellékletének I. és II. Jegyzékében meghatározott veszélyes pszichotróp anyagokat, valamint

c) az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerekről szóló törvény⁵³⁷ mellékletében meghatározott pszichotróp anyagokat kell érteni.

(3)⁵³⁸ (3) A 283/A. § alkalmazásában kábítószer tiltott előállításához használt vegyi anyagon az 1998. évi L. törvénnyel kihirdetett, az Egyesült Nemzetek Szervezete keretében a kábítószerek és pszichotróp anyagok tiltott forgalmazása elleni, 1988. december 20-án, Bécsben kelt Egyezmény 12. Cikkének végrehajtására kiadott, a kábítószerek és pszichotróp anyagok tiltott előállításához, gyártásához is használt vegyi anyagokkal végezhető egyes tevékenységek szabályozásáról szóló jogszabály 1. számú mellékletének 1. kategóriájában meghatározott anyagot kell érteni.

⁵²⁹ A 285. § (1) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁵³⁰ A Btk. eredeti szövege az „egészségügyi miniszter” szövegrészt tartalmazza. A 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének a) pontja alapján az „egészségügyi miniszter” szövegrész, „egészségügyért felelős” szövegre módosult.

⁵³¹ A 286. § a 2004:X. törvény 3. §-ával megállapított szöveg.

⁵³² A 286. §-ban a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének a) pontja alapján a „fegyvercsempészet” szövegrész a „haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel visszaélés” szövegre módosult.

⁵³³ Az alcímet és a 286/A. §-t az 1993:XVII. törvény 63. §-a iktatta be.

⁵³⁴ A 286/A. § (1) bekezdése a 2005:XCI. törvény 11. §-ával megállapított szöveg.

⁵³⁵ Lásd az 1995:LIII. törvényt.

⁵³⁶ A 286/A. § (2) bekezdését a 2005:XXX. törvény 6. §-a iktatta be.

⁵³⁷ Lásd az 1998:XXV. törvényt.

⁵³⁸ A 286/A. § (3) bekezdését a 2005:XXX. törvény 6. §-a iktatta be.

XVII. fejezet

A gazdasági bűncselekmények⁵³⁹

I. cím

Gazdálkodási köteleességeket és a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények⁵⁴⁰

*Haditechnikai eszközök és szolgáltatások, illetőleg kettős felhasználású termékek és technológiák forgalmára vonatkozó kötelezettség megszegése*⁵⁴¹

287. §⁵⁴²

*Jogosulatlan gazdasági előny megszerzése*⁵⁴³

288. §⁵⁴⁴ (1) Aki

a) a központi költségvetésből, a helyi önkormányzati költségvetésből vagy az elkülönített állami pénzalapokból jogszabály alapján,

b) külföldi állam vagy nemzetközi szervezet által céljelleggel

nyújtott pénzügyi támogatást vagy más gazdasági előnyt úgy szerez meg, hogy évégett valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, avagy valótlan tartalmú, hamis vagy hamisított okiratot használ fel, büntetést követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a céljelleggel nyújtott támogatást a jogcímétől eltérően használ fel, és az ebből eredő visszafizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgyszintén az, aki a pénzügyi támogatás felhasználásával kapcsolatban előírt elszámolási vagy számadási kötelezettség teljesítésekor valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, illetőleg valótlan tartalmú, hamis vagy hamisított okiratot használ fel.

*Értelmező rendelkezés*⁵⁴⁵

288/A. § A 288. § alkalmazásában a külföldi állam vagy a nemzetközi szervezet által nyújtott támogatáson magyar közigazgatási szerv vagy pénzügyi intézmény által, a külföldi állam vagy a nemzetközi szervezet nevében kezelt

⁵³⁹ A XVII. Fejezet joganyaga az utóbbi 14 évben – fokozatosan – szinte teljesen kicserélődött. Ezért a lábjegyzetekben az egyes szakaszok korábbi alcímeit – a jogalkalmazás segítése érdekében – közöljük.

⁵⁴⁰ A XVII. Fejezet I. Címének szövegét megállapította, és a korábbi III-IV. Cím számozását II-III. Címre módosította az 1994:IX. törvény 8. §-a.

⁵⁴¹ Az alcím és a 287. § a 2005: XCI. törvény 12. §-ával megállapított szöveg. A korábbi alcím: „Nemzetközileg ellenőrzött termékek és technológiák forgalmára vonatkozó kötelezettség megszegése”.

⁵⁴² A 287. §-t a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (3) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁵⁴³ Az alcímet az 1993:XVII. törvény 65. §-a állapította meg. A korábbi alcím: „A népgazdaság szerveinek megtévesztése”.

⁵⁴⁴ A 288. § a 2001:CXXI. törvény 54. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁴⁵ Az alcímet és a 288/A. §-t a 2001:CXXI. törvény 55. §-a iktatta be.

támogatást is érteni kell. A 288. § nem alkalmazható, ha a bűncselekményt az Európai Közösségek által vagy nevében kezelt pénzalapokból származó támogatásokkal, illetőleg az Európai Közösségek által vagy nevében kezelt költségvetésbe történő befizetésekkel kapcsolatban követik el.

*A számvitel rendjének megsértése*⁵⁴⁶

289. §⁵⁴⁷ (1) Aki a számvitelről szóló törvényben vagy a felhatalmazásán alapuló jogszabályokban előírt

a) beszámoló-készítési, könyvvizsgálói, könyvvizsgálati kötelezettségét megszegi,

b) bizonylati rendet megsérti,

és ezzel a vagyoni helyzetének áttekintését, illetőleg ellenőrzését megnehezíti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2)⁵⁴⁸ Az (1) bekezdés szerint büntetendő az egyéni vállalkozó, valamint a számvitelről szóló törvény hatálya alá nem tartozó más gazdálkodó is, aki jogszabályban meghatározott nyilvántartási, bizonylatolási kötelezettségét megszegi, és ezzel vagyoni helyzetének áttekintését, illetve ellenőrzését megnehezíti.

(3)⁵⁴⁹ Aki a felszámolás elrendelését követően a csőd-eljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvényben előírt beszámoló-készítési, könyvvizsgálói vagy egyéb tájékoztatói kötelezettségének nem tesz eleget, és ezzel a felszámolási eljárás eredményes lefolytatását részben vagy egészben megghiúsítja, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott cselekmény

a) az adott üzleti évet érintően a számvitelről szóló törvény szerinti megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hibát idéz elő, vagy

b) az adott üzleti évet érintően a vagyoni helyzet áttekintését, illetőleg ellenőrzését megghiúsítja.

(5) A büntetés büntett miatt az (1) bekezdés esetén három évig, a (4) bekezdés esetén öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a cselekményt pénzügyi intézmény, biztosító,

⁵⁴⁶ A 289. § eredeti alcímét (Gazdasági ellenőrzés megghiúsítása) az 1992:XIII. törvény 1. §-a a „Számviteli fegyelem megsértése” alcímre módosította. Az alcím új szövegét a 2001:CXXI. törvény 56. §-a állapította meg.

⁵⁴⁷ A 289. § a 2001:CXXI. törvény 56. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁴⁸ A 289. § (2) bekezdése a 2005:XCI. törvény 13. §-ának (1) bekezdésével módosított szöveg.

⁵⁴⁹ A 289. § (3)–(5) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 16. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

befektetési szolgáltató, árutőzsdei szolgáltató, befektetési alapkezelő, kockázati tőkealap-kezelő, tőzsdei, elszámolóházi vagy központi értéktári tevékenységet végző szervezet, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár vagy magánnyugdíjpénztár körében követik el.

(6)⁵⁵⁰ A büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha a (4) bekezdés *b)* pontjában meghatározott cselekményt gondatlanságból követik el.

*Csődbűncselekmény*⁵⁵¹

290. § (1) Aki a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet fizetési képtelenséggel fenyegető helyzete esetén

a) a tartozása fedezetéül szolgáló vagyon elrejtésével, eltitkolásával, megrongálásával, megsemmisítésével, használhatatlanná tételével,

b) színlelt ügylet kötésével vagy kétes követelés elismerésével,

c) az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes módon veszteséges üzletbe kezdéssel, illetve annak továbbfolytatásával, vagy

d) az ésszerű gazdálkodás követelményeivel ellentétes más módon

vagyonát ténylegesen vagy színleg csökkenti, és ezzel hitelezőjének vagy hitelezőinek kielégítését részben vagy egészben meghiúsítja, büntetést követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet fizetési képtelenné válását vagy annak látszatát az (1) bekezdésben írt magatartások valamelyikével idézi elő, és ezzel hitelezőjének vagy hitelezőinek kielégítését részben vagy egészben meghiúsítja.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet fizetési képtelensége esetén hitelezőjének vagy hitelezőinek kielégítését az (1) bekezdésben írt magatartások valamelyikével részben vagy egészben meghiúsítja.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1)–(3) bekezdésben meghatározott cselekmény a gazdasági életben súlyos következményekkel jár.

(5) Aki a felszámolás elrendelését követően valamely hitelezőjét a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvényben meghatározott kielégítési sorrend megsértésével előnyben részesíti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁵⁵⁰ A 289. § (6) bekezdését a 2007:XXVII. törvény 16. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁵⁵¹ Az alcím és a 290. § a 2007:XXVII. törvény 17. §-ával megállapított szöveg. A korábbi alcím: „Csődbüntetés”.

(6) Az (1)–(4) bekezdésben meghatározott cselekmény akkor büntetendő, ha a csődeljárást megindították, vagy a felszámolást elrendelték, illetve a felszámolási eljárás megindítása törvény kötelező rendelkezése ellenére nem történt meg.

*Értelmező rendelkezés*⁵⁵²

291. § (1) A 290. § (1)–(5) bekezdésében meghatározott bűncselekményt tettesként az követheti el, aki a gazdálkodó szervezet (adós) vagyonával vagy annak egy részével rendelkezni jogosult.

(2) Az (1) bekezdést kell alkalmazni akkor is, ha a vagyonnal történő rendelkezés alapjául szolgáló jogügylet érvénytelen.

291/A. §⁵⁵³

Rossz minőségű termék forgalomba hozatala

292. §⁵⁵⁴ (1) Aki rossz minőségű terméket jó minőségű termékként értékesít, használatba ad, illetve forgalomba hoz, vagy ezek iránt intézkedik, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott rossz minőségű termék forgalomba hozatalára irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

293. §⁵⁵⁵ Aki a termék minőségének megállapítására vonatkozó szabályokat megszegi, és ezzel lehetővé teszi, hogy a terméket a valóságosnál jobb minőségűként értékesítsenek, adjanak használatba, illetőleg hozzanak forgalomba, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

294. § (1)⁵⁵⁶ A kötelezően alkalmazandó nemzeti szabvány hatálya alá tartozó termék akkor rossz minőségű, ha a szabványban meghatározott legalacsonyabb minőségi követelményeknek sem felel meg.

⁵⁵² Az alcím és a 291. § a 2007:XXVII. törvény 18. §-ával megállapított szöveg. A korábbi alcím: „Hitelező jogtalan előnyben részesítése”.

⁵⁵³ A 291/A. §-t és a megelőző alcímet a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (3) bekezdésének *a)* pontja hatályon kívül helyezte.

⁵⁵⁴ A 292. § az 1997:LXXIII. törvény 38. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁵⁵ A 293. § az 1997:LXXIII. törvény 39. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁵⁶ A 294. § (1) bekezdése az 1996:LII. törvény 13. §-ával megállapított szöveg.

(2)⁵⁵⁷ Az (1) bekezdésben meghatározott eseten kívül rossz minőségű az olyan termék, amely rendeltetésszerűen nem használható, vagy használhatósága jelentős mértékben csökkent.

Minőség hamis tanúsítása

295. § (1) Aki minőséget tanúsító okiratban jelentős mennyiségű vagy értékű termék minőségéről valótlan adatot tanúsít, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)⁵⁵⁸ Aki a cselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

*Áru hamis megjelölése*⁵⁵⁹

296. §⁵⁶⁰ Aki árut – a versenytárs hozzájárulása nélkül – olyan jellegzetes külsővel, csomagolással, megjelöléssel vagy elnevezéssel állít elő, amelyről a versenytárs, illetőleg annak jellegzetes tulajdonsággal rendelkező áruja ismerhető fel, vagy ilyen árut forgalomba hozatal céljából megszerez, tart, illetőleg forgalomba hoz, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*A fogyasztó megtévesztése*⁵⁶¹

296/A. § (1)⁵⁶² Aki az áru kelendőségének felkeltése érdekében nagy nyilvánosság előtt az áru lényeges tulajdonsága tekintetében valótlan tény, vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állít, illetve az áru lényeges tulajdonságáról megtévesztésre alkalmas tájékoztatást ad, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2)⁵⁶³ Az (1) bekezdés alkalmazásában az áru lényeges tulajdonságának minősül az összetétele, használhatósága, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint a kezelése, eredete, az, hogy megfelel-e a jogszabályi előírásoknak, a nemzeti szabványnak vagy az áruval szemben támasztott szokásos követelményeknek, valamint az, ha az áru felhasználása a szokásostól lényegesen eltérő feltételek megvalósítását igényli.

⁵⁵⁷ A 294. § (2) bekezdése az 1994:IX. törvény 10. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁵⁸ A 295. § (2) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁵⁵⁹ A 296. § eredeti alcíme (Hamis termékjelzés) helyett a jelenlegi szöveget az 1994:IX. törvény 11. §-a állapította meg.

⁵⁶⁰ A 296. § az 1998:LXXXVII. törvény 68. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁶¹ Az alcímet és a 296/A. §-t az 1994:IX. törvény 12. §-a iktatta be.

⁵⁶² A 296/A. § (1) bekezdése az 1998:LXXXVII. törvény 69. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁶³ A 296/A. § (2) bekezdése az 1996:LII. törvény 15. §-ával megállapított szöveg.

(3)⁵⁶⁴ Az (1) bekezdés alkalmazásában az áru lényeges tulajdonságának minősül az áru vásárlásához ígert nyeresi lehetőség vagy más előnyös következmény is.

*Versenyt korlátozó megállapodás közbeszerzési és koncessziós eljárásban*⁵⁶⁵

296/B. § (1) Aki a közbeszerzési eljárás, illetve a koncesszióköteles tevékenységre vonatkozóan kiírt nyílt vagy zártkörű pályázat eredményének befolyásolása érdekében az árak (díjak), illetőleg egyéb szerződési feltételek rögzítésére, illetve a piac felosztására irányuló megállapodást köt, vagy más összehangolt magatartást tanúsít, és ezzel a versenyt korlátozza, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki a közbeszerzési eljárás, illetve a koncesszióköteles tevékenységre vonatkozóan kiírt nyílt vagy zártkörű pályázat eredményének befolyásolása érdekében a vállalkozások társadalmi szervezete, a köztestület, az egyesülés és más hasonló szervezet olyan döntésének a meghozatalában vesz részt, amely a versenyt korlátozza.

(3) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha az (1) és (2) bekezdésben meghatározott cselekményt jelentős értéket meg nem haladó közbeszerzési értékre követik el.

(4) Nem büntethető az (1)–(3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője, ha a cselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenteti, és az elkövetés körülményeit feltárja. Hatóság alatt a verseny- vagy pénzügyi felügyeletet ellátó szerveket és a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogorvoslati eljárást lefolytató szervet is érteni kell.

*Tartozás fedezetének elvonása*⁵⁶⁶

297. §⁵⁶⁷ (1) Aki a gazdasági tevékenységből származó tartozás fedezetétől szolgáló vagyont elvonja, és ezzel a tartozás kiegyenlítését részben vagy egészben megghiúsítja, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az elkövető nem büntethető, ha a tartozást a vádirat benyújtásáig kiegyenlítik.

⁵⁶⁴ A 296/A. § (3) bekezdését az 1996:LII. törvény 15. §-a iktatta be.

⁵⁶⁵ Az alcímet és a 296/B. §-t a 2005:XCI. törvény 14. §-a iktatta be.

⁵⁶⁶ A 297. § eredeti alcíme (Jogosulatlan külkereskedelmi tevékenység) helyett, amelyet az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezett, a jelenlegi szöveget az 1994:IX. törvény 13. §-a állapította meg.

⁵⁶⁷ A 297. § az 1994:IX. törvény 13. §-ával megállapított szöveg.

*Hitelezési család*⁵⁶⁸

297/A. § Aki gazdasági tevékenység gyakorlásához folyósítandó hitel nyújtásának, megszüntetésének vagy a hitefeltételek megváltoztatásának kedvező elbírálása érdekében valótlan tartalmú okiratot használ fel, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Engedély nélküli külkereskedelmi tevékenység

298. §⁵⁶⁹ Aki engedélyhez kötött külkereskedelmi tevékenységet engedély nélkül fejt ki, vagy árut a kiviteléhez, behozatalához szükséges engedély nélkül exportál vagy importál, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Gazdálkodó szervezet vezető állású személyének visszaélése*⁵⁷⁰

298/A. § A gazdálkodó szervezet vezető állású személye, aki

a) a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetéről vagy vezető állású személyéről e tevékenységével összefüggésben, illetve a gazdálkodó szervezetre vonatkozóan pénzügyi eszközről valótlan adat közlésével vagy híreszteléssel, illetve adat elhallgatásával,

b) pénzügyi eszközre vonatkozó színlelt ügylet kötésével a gazdálkodó szervezet tagját vagy tagjait megtéveszti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

*Saját tőke csorbitása*⁵⁷¹

298/B. § A jogi személyiséggel rendelkező gazdálkodó szervezet vezető állású személye, aki a társaság saját tőkéjét részben vagy egészben jogtalanul elvonja, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Valótlan érték megjelölése*⁵⁷²**298/C. §**⁵⁷³

⁵⁶⁸ Az alcímet és a 297/A. §-t az 1994:IX. törvény 14. §-a iktatta be.

⁵⁶⁹ A 298. § az 1993:XVII. törvény 66. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁷⁰ Az alcím és a 298/A. § a 2007:XXVII. törvény 19. §-ával megállapított szöveg. A korábbi alcím: „Gazdasági társaság vagy szövetkezet vezető tisztviselőjének visszaélése”.

⁵⁷¹ Az alcím és a 298/B. § a 2007:XXVII. törvény 20. §-ával megállapított szöveg. A korábbi alcím: „Az alaptőke vagy a tőzrstőke csorbitása”.

⁵⁷² Az alcímet és a 298/C. §-t az 1994:IX. törvény 16. §-a iktatta be.

⁵⁷³ A 298/C. §-t a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (3) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

*Jogosulatlan pénzügyi tevékenység*⁵⁷⁴

298/D. § Aki törvényben előírt engedély nélkül

a) pénzügyi szolgáltatási vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatási,

b)⁵⁷⁵ befektetési szolgáltatási vagy kiegészítő befektetési szolgáltatási, árutőzsdei szolgáltatási, befektetési alapkezelési, kockázati tőkealap-kezelési, tőzsdei, elszámolóházi vagy központi értéktári,

c) biztosítási,

d) önkéntes kölcsönös biztosító pénztári vagy magán-nyugdíjpénztári tevékenységet végez, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Jogosulatlan befektetési szolgáltatási tevékenység*⁵⁷⁶**298/E. §**⁵⁷⁷*Jogosulatlan biztosítási tevékenység*⁵⁷⁸**298/F. §**⁵⁷⁹*Gazdasági adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása*⁵⁸⁰

299. § (1) A gazdálkodó szervezet vezető állású személye, aki közreműködik abban, hogy

a) a gazdálkodó szervezet a székhelyén (telephelyén, fióktelepén) ne legyen fellelhető, vagy

b) közhitelű nyilvántartásba olyan személy kerüljön a gazdálkodó szervezet képviselőjére jogosult személyként bejegyzésre, akinek lakóhelye (tartózkodási helye) ismeretlen, vagy ismeretlennek minősül, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁵⁷⁴ Az alcím és a 298/D. § a 2005:XCI. törvény 15. §-a által megállapított szöveg. A korábbi alcím: „Jogosulatlan pénzügyi szolgáltatási tevékenység”.

⁵⁷⁵ A 298/D. § b) pontja a 2007:XXVII. törvény 21. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁷⁶ Az alcímet és a 298/E. §-t az 1997:LXXIII. törvény 41. §-a iktatta be, és egyidejűleg a korábbi 298/E. § számozását 298/F-re módosította.

⁵⁷⁷ A 298/E. §-t a 2005:XCI. törvény 29. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁵⁷⁸ Az alcímet és a 298/F. §-t – eredetileg 298/E. §-ként – az 1996:LII. törvény 17. §-a iktatta be. A 298/F. § jelenlegi jelölését az 1997:LXXIII. törvény 41. §-a állapította meg.

⁵⁷⁹ A 298/F. §-t a 2005:XCI. törvény 29. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁵⁸⁰ Az alcím és a 299. § a 2007:XXVII. törvény 22. §-ával megállapított szöveg. A korábbi alcím: „Gazdasági adatszolgáltatás elmulasztása”.

(2) Aki közhitelű nyilvántartásba bejegyzendő, gazdasági tevékenységhez kapcsolódó adat, jog vagy tény bejelentését, illetve ilyen adat, jog vagy tény változásának bejelentését elmulasztja, ha a bejelentési kötelezettségét jogszabály írja elő, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

*Bennfentes kereskedelem*⁵⁸¹

299/A. § (1) Aki bennfentes információ felhasználásával pénzügyi eszközre vonatkozó ügyletet köt, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki

a) a birtokában lévő bennfentes információra tekintettel, mást bíz meg azzal, hogy a bennfentes információval érintett pénzügyi eszközre vonatkozó ügyletet kössön,

b) előnyszerzés végett bennfentes információt arra illetéktelen személynek ad át.

*Tőkebefektetési csalás*⁵⁸²

299/B. §⁵⁸³ Aki

a) a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetéről vagy vezetől állású személyéről e tevékenységével összefüggésben, illetve a gazdálkodó szervezetre vonatkozóan pénzügyi eszközről valótlán adat közlésével vagy híreszteléssel, illetve adat elhallgatásával,

b) pénzügyi eszközre vonatkozó színlelt ügylet kötésével

másokat tőkebefektetésre vagy a befektetés emelésére, illetve tőkebefektetés eladására vagy a befektetés csökkentésére rábír, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Piramisjáték szervezése*⁵⁸⁴

299/C. § Aki mások pénzének előre meghatározott formában történő és kockázati tényezőt is tartalmazó módon való összegyűjtésén és szétosztásán alapuló olyan játékot szervez, amelyben a láncszerűen bekapcsolódó résztvevők a láncban előttük álló résztvevők számára közvetlenül vagy a szervező útján pénzfizetést vagy más szolgáltatást teljesítenek, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁵⁸¹ Az alcím és a 299/A. § a 2005:XCI. törvény 16. §-a által megállapított szöveg. A korábbi alcím: „Bennfentes értékpapír-kereskedelem”.

⁵⁸² Az alcímet és a 299/B. §-t az 1994:IX. törvény 19. §-a iktatta be.

⁵⁸³ A 299/B. § szövegét a 2005:XCI. törvény 17. §-a módosította.

⁵⁸⁴ Az alcímet és a 299/C. §-t az 1996:LII. törvény 18. §-a iktatta be.

*Gazdasági titok megsértése*⁵⁸⁵

300. § (1) Az a bank-, értékpapír-, biztosítási vagy pénztáritok megtartására köteles személy, aki bank-, értékpapír-, biztosítási vagy pénztáritoknak minősülő adatot jogtalan előnyszerzés végett, vagy másnak vagyoni hátrányt okozva illetéktelen személy részére hozzáférhetővé tesz, úgyszintén aki jogtalan előnyszerzés végett, vagy másnak vagyoni hátrányt okozva üzleti titkot jogosulatlanul megszerz, felhasznál, mással közöl vagy nyilvánosságra hoz, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Nem büntethető gazdasági titok megsértése miatt, aki

a) a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó, külön törvényben meghatározott kötelezettségének tesz eleget, vagy

b) a pénzmosság megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben⁵⁸⁶ előírt bejelentési kötelezettségének tesz eleget, vagy ilyet kezdeményez, akkor sem, ha az általa jóhiszeműen tett bejelentés megalapozatlan volt,

c) bennfentes kereskedelemmel, piacbefolyásolással vagy a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos, törvényben előírt bejelentési kötelezettségének tesz eleget, vagy ilyet kezdeményez, akkor sem, ha az általa jóhiszeműen tett bejelentés megalapozatlan volt.

*Banktitok megsértése*⁵⁸⁷

300/A–B. §⁵⁸⁸

*Számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény*⁵⁸⁹

300/C. §⁵⁹⁰ (1) Aki számítástechnikai rendszerbe a számítástechnikai rendszer védelmét szolgáló intézkedés megsértésével vagy kijátszásával jogosulatlanul belép, vagy a belépési jogosultsága kereteit túllépve, illetőleg azt megsértve bent marad, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

⁵⁸⁵ Az alcím és a 300. § a 2005:XCI. törvény 18. §-a által megállapított szöveg. A korábbi alcím: „Üzleti titok megsértése”.

⁵⁸⁶ Lásd a 2003:XV. törvényt.

⁵⁸⁷ A 300/A. §-t és alcímét eredetileg az 1990:VI. törvény 94. §-a iktatta be „Tiltott értékpapír-kereskedelem” elnevezéssel. Ezt az alcímet és a 300/A. §-t az 1994:IX. törvény 39. §-a 1994. május 15-ével hatályon kívül helyezte. Ezzel párhuzamosan az 1993:CXII. törvény 43. §-ának (2) bekezdése 1994. január 13-ával a Btk.-ba ismételtén 300/A. §-t és alcímet iktatott be „Banktitok megsértése” címen.

⁵⁸⁸ A 300/A-B. §-t a 2005:XCI. törvény 29. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁵⁸⁹ Az alcímet és a 300/C. §-t az 1994:IX. törvény 22. §-a iktatta be „Számítógépes csalás” elnevezéssel. Az alcím szövegét a 2001:CXXI. törvény 57. §-a állapította meg.

⁵⁹⁰ A 300/C. § a 2001:CXXI. törvény 57. §-ával megállapított szöveg.

(2) Aki

a) számítástechnikai rendszerben tárolt, feldolgozott, kezelt vagy továbbított adatot jogosulatlanul megváltoztat, töröl vagy hozzáférhetetlenné tesz,

b) adat bevitelével, továbbításával, megváltoztatásával, törlésével, illetőleg egyéb művelet végzésével a számítástechnikai rendszer működését jogosulatlanul akadályozza, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(3) Aki jogtalan haszonszerzés végett

a) a számítástechnikai rendszerbe adatot bevisz, az abban tárolt, feldolgozott, kezelt vagy továbbított adatot megváltoztat, töröl vagy hozzáférhetetlenné tesz, vagy

b) adat bevitelével, továbbításával, megváltoztatásával, törlésével, illetőleg egyéb művelet végzésével a számítástechnikai rendszer működését akadályozza, és ezzel kárt okoz, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény büntetése

a) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény jelentős kárt okoz,

b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény különösen nagy kárt okoz,

c) öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény különösen jelentős kárt okoz.

*Értékpapírtitok megsértése*⁵⁹¹

300/D. §⁵⁹²

*Számítástechnikai rendszer védelmét biztosító technikai intézkedés kijátszása*⁵⁹³

300/E. § (1) Aki a 300/C. §-ban meghatározott bűncselekmény elkövetése céljából, az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő számítástechnikai programot, jelszót, belépési kódot, vagy számítástechnikai rendszerbe való belépést lehetővé tevő adatot

a) készít,

b) megszerz,

c) forgalomba hoz, azzal kereskedik, vagy más módon hozzáférhetővé tesz,

vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

⁵⁹¹ Az alcímet és a 300/D. §-t az 1997:LXXIII. törvény 42. §-a iktatta be.

⁵⁹² A 300/D. §-t a 2005:XCI. törvény 29. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁵⁹³ Az alcímet és a 300/E. §-t a 2001:CXXI. törvény 58. §-a iktatta be.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a 300/C. §-ban meghatározott bűncselekmény elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő, számítástechnikai program, jelszó, belépési kód, vagy valamely számítástechnikai rendszerbe való belépést lehetővé tevő adat készítésére vonatkozó gazdasági, műszaki, szervezési ismereteit másnak a rendelkezésére bocsátja.

(3) Nem büntethető az (1) bekezdés a) pontja esetén, aki – mielőtt a bűncselekmény elkövetéséhez szükséges vagy ezt megkönnyítő számítástechnikai program, jelszó, belépési kód, vagy valamely számítástechnikai rendszer egészébe vagy egy részébe való belépést lehetővé tevő adat készítése a hatóság tudomására jutott volna – tevékenységét a hatóság előtt felfedi, és az elkészített dolgot a hatóságnak átadja, valamint lehetővé teszi a készítésben részt vevő más személy kilétének megállapítását.

*Értelmező rendelkezések*⁵⁹⁴

300/F. § (1)⁵⁹⁵ A 298/A. §, a 299/A. § és a 299/B. § alkalmazásában pénzügyi eszköz:⁵⁹⁶

a) a befektetési eszköz, az egyéb tőzsdei termék és bármilyen más eszköz, amelynek a forgalmazását az Európai Unió valamely tagállama szabályozott piacon engedélyezték, vagy amelyre vonatkozóan az ilyen piacon történő forgalmazásra engedélyezés iránti kérelmet nyújtottak be,

b) az a befektetési eszköz, amely nincs jelen szabályozott piacon, de értéke valamely az a) pontban felsorolt pénzügyi eszköz értékétől, illetve árfolyamától függ,

c)⁵⁹⁷ a nyilvánosan forgalomba hozott értékpapír a rendszeres, illetve rendkívüli tájékoztatási kötelezettség megszűnéséig.

(2)⁵⁹⁸ A 298/A. §, 298/B. §, 299. § és a 299/B. § alkalmazásában vezető állású személy:

a) a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője, felügyelő bizottsági tagja,

b) a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe, illetve a külföldi székhelyű európai gazdasági egyesülés magyarországi telephelye vezetésére kinevezett személy,

c) minden olyan személy, akit a gazdálkodó szervezet alapszabálya, alapító okirata, társasági szerződése ilyenként határoz meg.

⁵⁹⁴ Az alcím a 2005:XCI. törvény 19. §-ának (1) bekezdésével módosított szöveg.

⁵⁹⁵ A 300/F. § (1)–(2) bekezdését a 2005:XCI. törvény 19. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁵⁹⁶ A 300/F. § (1) bekezdésének bevezető szövege a 2007:XXVII. törvény 23. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁹⁷ A 300/F. § (1) bekezdésének c) pontját a 2006:LI. törvény 272. §-a iktatta be.

⁵⁹⁸ A 300/F. § (2) bekezdésének bevezető szövege a 2007:XXVII. törvény 23. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(3)⁵⁹⁹ A 300/C. § és a 300/E. § alkalmazásában számítástechnikai rendszer az adatok automatikus feldolgozását, kezelését, tárolását, továbbítását biztosító berendezés vagy az egymással kapcsolatban lévő ilyen berendezések összessége.

Árdrágítás

301. § (1)⁶⁰⁰ Aki áruért a hatósági árnál vagy a reá nézve egyébként kötelezően megállapított árnál magasabb árat kér, köt ki vagy fogad el, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az árdrágítás

a) üzletszerűen,

b) bünszövetségben,

c)⁶⁰¹,

d) jelentős mértékű nyereség elérése végett követik el.

(3)⁶⁰²

(4) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt pénzbüntetéssel büntetendő.

302. §⁶⁰³ A 301. § (1) bekezdése szerint árdrágítás az is, ha az áruért a tényleges minőségnél jobb minőségű áru hatósági árának megfelelő árat kérnek, kötnek ki vagy fogadnak el.

Pénzmosás⁶⁰⁴

303. §⁶⁰⁵ (1) Aki más által elkövetett, szabadságvesztéssel büntetendő cselekményből származó dolog ezen eredetének leplezése céljából

a) a dolgot átalakítja vagy átruhazza, gazdasági tevékenység gyakorlása során felhasználja,

b) a dolgon fennálló jogot vagy az e jogban bekövetkezett változásokat, illetve azt a helyet, ahol a dolog található eltitkolja vagy elleplezi,

c) a dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez, vagy pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe,

büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki a más által elkövetett, szabadságvesztéssel büntetendő cselekményből származó dolgot

a) magának vagy harmadik személynek megszerzi,

b) megőrzi, kezeli, használja vagy felhasználja, azon vagy az ellenértékén más anyagi javakat szerez, ha a dolog eredetét az elkövetés időpontjában ismerte.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki szabadságvesztéssel büntetendő cselekményének elkövetéséből származó dolgot ezen eredetének leplezése céljából

a) gazdasági tevékenység gyakorlása során felhasználja,

b) a dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez, vagy pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1)–(3) bekezdésben meghatározott pénzmossást

a) üzletszerűen,

b) különösen nagy, vagy azt meghaladó értékre,

c) pénzügyi intézmény, biztosító, befektetési szolgáltató, árutőzsdei szolgáltató, befektetési alapkezelő, kockázati tőkealap-kezelő, tőzsdei, elszámolóházi vagy központi értéktári tevékenységet végző szervezet, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár vagy magánnyugdíjpénztár, vagy szerencsejáték szervezésével foglalkozó szervezet tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként,

d) hivatalos személyként,

e) ügyvédként

követik el.

(5) Aki az (1)–(4) bekezdésben meghatározott pénzmosás elkövetésében megállapodik, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6) Nem büntethető az (1)–(5) bekezdésben meghatározott pénzmosás miatt, aki a hatóságnál önként feljelentést tesz, vagy illet kezdeményez, feltéve, hogy a cselekményt még nem, vagy csak részben fedezték fel.

303/A. §⁶⁰⁶ (1)⁶⁰⁷ Aki a más által elkövetett szabadságvesztéssel büntetendő cselekményből származó

a) dolgot gazdasági tevékenység gyakorlása során felhasználja,

⁵⁹⁹ A 300/F. § (3) bekezdésének szövegét – 300/F. § jelöléssel – a 2001:CXXI. törvény 59. §-a iktatta be. A számozást a 2005:XCI. törvény 19. §-ának (2) bekezdése módosította.

⁶⁰⁰ A 301. § (1) bekezdése az 1997:LXXIII. törvény 43. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁰¹ A 301. § (2) bekezdésének c) pontját a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (3) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁶⁰² A 301. § (3) bekezdését az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁶⁰³ A 302. § az 1997:LXXIII. törvény 44. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁰⁴ A 303. § eredeti alcíme (Közellátás veszélyeztetése) helyett az alcímet és a 303. §-t az 1994:IX. törvény 23. §-a állapította meg.

⁶⁰⁵ A 303. § a 2007:XXVII. törvény 24. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁰⁶ A 303/A. §-t a 2001:CXXI. törvény 61. §-a iktatta be.

⁶⁰⁷ A 303/A. § (1) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 25. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

b) dologgal összefüggésben bármilyen pénzügyi tevékenységet végez, vagy pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe,

és gondatlanságból nem tud a dolog ezen eredetéről, vétéség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés vétéség miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt

a) különösen nagy, vagy azt meghaladó értékre,

b)⁶⁰⁸ pénzügyi intézmény, biztosító, befektetési szolgáltató, árutőzsdei szolgáltató, befektetési alapkezelő, kockázati tőkealap-kezelő, tőzsdei, elszámolóházi vagy központi értéktári tevékenységet végző szervezet, önkéntes kölcsönös biztosító pénztár vagy magánnyugdíjpénztár, vagy szerencsejáték szervezésével foglalkozó szervezet tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként,

c) hivatalos személyként követik el.

(3)⁶⁰⁹ Nem büntethető az (1) és (2) bekezdésben meghatározott pénzmosás miatt, aki a hatóságnál önként feljelentést tesz vagy illet kezdeményez, feltéve, hogy a cselekményt meg nem vagy csak részben fedezték fel.

*A pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása*⁶¹⁰

303/B. §⁶¹¹ Aki a pénzmosás megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben⁶¹² előírt bejelentési kötelezettségnek nem tesz eleget, vétéséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

*Értelmező rendelkezés*⁶¹³

303/C. §⁶¹⁴ (1) A 303. § és a 303/A. § alkalmazásában dolgon a vagyoni jogosultságot megtestesítő olyan okiratot, dematerializált értékpapírt is érteni kell, amely a benne tanúsított vagyoni érték vagy jogosultság feletti rendelkezést önmagában –, illetve dematerializált formában kibocsátott értékpapír esetén az értékpapírszámla jogosultjának – biztosítja.

(2) A 303. § és a 303/A. § alkalmazásában pénzügyi tevékenységen, illetve pénzügyi szolgáltatás igénybevételén

a pénzügyi szolgáltatási vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatási, befektetési szolgáltatási vagy kiegészítő befektetési szolgáltatási, árutőzsdei szolgáltatási, befektetési alapkezelési, kockázati tőkealap-kezelési, tőzsdei, elszámolóházi vagy központi értéktári, biztosítási, önkéntes kölcsönös biztosító pénztári vagy magán-nyugdíjpénztári tevékenységet, illetve annak igénybevételét kell érteni.

II. cím⁶¹⁵

A pénz- és bélyeghamisítás

Pénzhamisítás

304. §⁶¹⁶ (1) Aki

a) pénzt forgalomba hozatal céljából utánoz vagy meghamisít,

b) hamis vagy meghamisított pénzt forgalomba hozatal céljából megszerez, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz,

c) hamis vagy meghamisított pénzt forgalomba hoz, büntetést követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a pénzhamisítást

a) különösen nagy, vagy azt meghaladó értékű pénzre,
b) bűnszövetségben

követik el.

(3)⁶¹⁷ A büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a pénzhamisítást váltópénzre, illetve kisebb, vagy azt el nem érő értékű pénzre követik el.

(4) Aki pénzhamisításra irányuló előkészületet követ el, vétéség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

*Pénzhamisítás elősegítése*⁶¹⁸

304/A. § Aki pénzhamisításhoz szükséges anyagot, eszközt, berendezést vagy számítógépes programot készít, megszerez, tart, átad, forgalomba hoz vagy azzal kereskedik, vétéséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

⁶⁰⁸ A 303/A. § (2) bekezdésének b) pontja a 2007:XXVII. törvény 25. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁰⁹ A 303/A. § (3) bekezdését a 2007:XXVII. törvény 25. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

⁶¹⁰ Az alcímet és a 303/B. §-t a 2001:CXXI. törvény 62. §-a iktatta be.

⁶¹¹ A 303/B. § a 2007:XXVII. törvény 26. §-ával megállapított szöveg.

⁶¹² Lásd a 2003:XV. törvényt.

⁶¹³ Az alcímet és a 303/C. §-t a 2005:XCI. törvény 20. §-a iktatta be.

⁶¹⁴ A 303/C. § (2) bekezdését a 2007:XXVII. törvény 27. §-a iktatta be, egyben a korábbi rendelkezés számozását (1) bekezdésre módosította.

⁶¹⁵ A XVII. Fejezet e Címének számozását az 1994:IX. törvény 8. §-a módosította az eredeti III. Címről II. Címre.

⁶¹⁶ A 304. § a 2001:CXXI. törvény 63. §-ával megállapított szöveg.

⁶¹⁷ A 304. § (3) bekezdése a 2003:CXXX. törvény 73. §-ával megállapított szöveg.

⁶¹⁸ A 304/A. §-t és az azt megelőző alcímet a 2001:CXXI. törvény 64. §-a iktatta be.

305. § A 304. § alkalmazása szempontjából
a)⁶¹⁹ pénz utánzásának kell tekinteni a forgalomból kivont pénz olyan megváltoztatását is, hogy az forgalomban levő pénz látszatát keltse,

b) pénz meghamisításának kell tekinteni olyan jelzés alkalmazását, illetve eltávolítását is, amely annak megjelölésére szolgál, hogy a pénz csak meghatározott országban érvényes, továbbá a pénz nemesfém tartalmának csökkentését is.

Hamis pénz kiadása

306. § (1)⁶²⁰ Aki valódi, illetve hamisítatlan gyanánt jogszerűen szerzett hamis vagy meghamisított pénzt forgalomba hoz, vétséget követ el és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2)⁶²¹ A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt különösen nagy, vagy azt meghaladó értékű pénzre követik el.

Bélyeghamisítás

307. §⁶²² (1) Aki forgalomba hozatal vagy felhasználás céljából

a) bélyeget utánoz vagy meghamisít,

b) hamis vagy meghamisított bélyeget megszerez, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki hamis, meghamisított vagy felhasznált bélyeget mint valódit, illetőleg fel nem használtat forgalomba hoz, vagy felhasznál.

(3) A büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bélyeghamisítást

a) különösen nagy, vagy azt meghaladó értékű bélyegre,

b) bűnszövetségben követik el.

(4) A büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha a bélyeghamisítást kisebb, vagy azt el nem érő értékű bélyegre követik el.

308. § (1) A 307. § alkalmazásában forgalomba hozáson a bélyeggyűjtés céljára forgalomba hozást, meghamisításon pedig a bélyegnek gyűjtés célját szolgáló jogosulatlan megváltoztatását is érteni kell.

⁶¹⁹ A 305. § a) pontja a 2003:CXXX. törvény 74. §-ával megállapított szöveg.

⁶²⁰ A 306. § (1) bekezdésében a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁶²¹ A 306. § (2) bekezdése a 2001:CXXI. törvény 65. §-ával megállapított szöveg.

⁶²² A 307. § a 2003:CXXX. törvény 75. §-ával megállapított szöveg.

(2) A külföldi bélyeg a belföldivel azonos védelemben részesül.

III. cím⁶²³

A pénzügyi bűncselekmények

Devizabűncselekmény⁶²⁴

309. §⁶²⁵

Adócsalás⁶²⁶

310. § (1) Aki az adókötelezettség megállapítása szempontjából jelentős tényre (adatra) vonatkozóan valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, vagy ilyen tény (adatot) a hatóság elől elhallgat, és ezzel vagy más megtévesztő magatartással az adóbevételt csökkenti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény folytán az adóbevétel nagyobb mértékben csökken.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény folytán az adóbevétel jelentős mértékben csökken.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény folytán az adóbevétel különösen nagy, vagy ezt meghaladó mértékben csökken.

(5) Az (1)–(4) bekezdés szerint büntetendő, aki a megállapított adó meg nem fizetése céljából téveszti meg a hatóságot, ha ezzel az adó behajtását jelentősen késlelteti, vagy megakadályozza.

(6) Az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője nem büntethető, ha a vádirat benyújtásáig az adótartozását kiegyenlíti.

Munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás⁶²⁷

310/A. §⁶²⁸ (1) Az a munkáltató, aki
a) munkaszerződés nélkül,

⁶²³ A XVII. Fejezet e Címének számozását az 1994:IX. törvény 8. §-a módosította az eredeti IV. Címről III. Címre.

⁶²⁴ Az alcímet az 1996:LII. törvény 20. §-a állapította meg. Az eredeti alcím: „Devizagazdálkodás megsértése”.

⁶²⁵ A 309. §-t a 2001:XCIII. törvény 6. §-a (1) bekezdésének p) pontja hatályon kívül helyezte.

⁶²⁶ Az alcím és a 310. § a 2005:XCI. törvény 21. §-a által megállapított szöveg. A korábbi alcím: „Adó- és társadalombiztosítási csalás”.

⁶²⁷ Az alcím és a 310/A. § a 2005:XCI. törvény 22. §-a által megállapított szöveg. A korábbi alcím: „A Munkaerőpiaci Alap bevételeit biztosító fizetési kötelezettség megsértése”.

⁶²⁸ A 310/A. § a 2007:XXVII. törvény 28. §-ával megállapított szöveg.

b) színlelt szerződéssel alkalmazott munkavállalója részére járó személyi jellegű juttatáshoz kapcsolódó, a kifizetőt terhelő, az államháztartás valamely alrendszerébe kötelezően előírt közteher-fizetési kötelezettség teljesítését elmulasztja, és ezzel az adóbevételt csökkenti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény folytán az adóbevétel nagyobb mértékben csökken.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény folytán az adóbevétel jelentős mértékben csökken.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény folytán az adóbevétel különösen nagy, vagy ezt meghaladó mértékben csökken.

(5) Az (1)–(4) bekezdés szerint büntetendő, aki a megállapított adó meg nem fizetése céljából téveszti meg a hatóságot, ha ezzel az adó behajtását jelentősen késlelteti vagy megakadályozza.

(6) Az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője nem büntethető, ha a vádirat benyújtásáig az adótartozását kiegyenlíti.

(7) E § alkalmazásában az adóbevétel csökkenésének meghatározásakor az elvont adók összegét egybe kell számítani.

*Társadalombiztosítási, egészségbiztosítási vagy nyugdíjjarulék fizetési kötelezettség megsértése*⁶²⁹

310/B. §⁶³⁰

Visszaélés jövedékkel

311. §⁶³¹ (1) Aki a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló törvényben, valamint a felhatalmazásán alapuló jogszabályban megállapított feltétel hiányában vagy hatósági engedély nélkül jövedéki terméket előállít, megszerez, tart, forgalomba hoz vagy azzal kereskedik, és ezzel a jövedéki adóbevételt kisebb mértékben csökkenti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

⁶²⁹ Az alcímet és a 310/B. §-t az 1993:XVII. törvény 70. §-a iktatta be.

⁶³⁰ A 310/B. §-t a 2005:XCI. törvény 29. §-a (2) bekezdésének *a)* pontja hatályon kívül helyezte.

⁶³¹ Az eredeti 311. §-t az 1996:LII. törvény 38. §-a hatályon kívül helyezte. A 311. §-t ismételten a 2001:LIX. törvény 1. §-a állapította meg.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekmény folytán az adóbevétel nagyobb mértékben csökken, illetve

b) az (1) bekezdés szerint minősülő jövedékkel visszaélést üzletszerűen követik el.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekmény folytán az adóbevétel jelentős mértékben csökken, illetve

b) a (2) bekezdés *a)* pontja szerint minősülő jövedékkel visszaélést üzletszerűen követik el.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekmény folytán az adóbevétel különösen nagy mértékben csökken, illetve

b) a (3) bekezdés *a)* pontja szerint minősülő jövedékkel visszaélést üzletszerűen követik el.

(5) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekmény folytán az adóbevétel különösen jelentős mértékben csökken, illetve

b) a (4) bekezdés *a)* pontja szerint minősülő jövedékkel visszaélést üzletszerűen követik el.

(6)⁶³² Az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője nem büntethető, ha a vádirat benyújtásáig a jövedéki adótartozását kiegyenlíti.

*Jövedéki orgazdaság*⁶³³

311/A. § (1) Aki vagyoni haszonszerzés céljából más által jövedéki adózás alól elvont terméket megszerez, tart, felhasznál, forgalomba hoz vagy azzal kereskedik, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekményt jelentős értékű jövedéki termékre,

b) az (1) bekezdés szerint minősülő jövedéki orgazdaságot üzletszerűen követik el.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekményt különösen nagy értékű jövedéki termékre,

b) a (2) bekezdés szerint minősülő jövedéki orgazdaságot üzletszerűen követik el.

⁶³² A 311. § (6) bekezdését a 2005:XCI. törvény 23. §-a iktatta be.

⁶³³ Az alcímet és a 311/A. §-t a 2001:LIX. törvény 2. §-a iktatta be.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekményt különösen jelentős értékű jövedéki termékre,

b) a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő jövedéki orvostudományi tevékenységet üzletszerűen követik el.

(5)⁶³⁴

(6) E § alkalmazásában a jövedéki termék értékének megállapításánál a jogszerűen előállított jövedéki termék értékét kell figyelembe venni.

*Jövedékkel visszaélés elősegítése*⁶³⁵

311/B. § (1) Aki jövedéki termék előállítására alkalmas, a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló törvényben, valamint a felhatalmazásán alapuló jogszabályban meghatározott berendezést, készüléket, eszközt, alapanyagot engedély nélkül, vagy a jogszabály megszegésével előállít, megszerez, tart, forgalomba hoz, illetve a forgalomba hozatalhoz szükséges zárjegyet vagy adójegyet engedély nélkül, vagy a jogszabály megszegésével előállít, megszerez, tart, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a cselekményt

a) üzletszerűen,

b) jelentős mennyiségű alapanyagra, zárjegyre, vagy

c) jelentős, illetve azt meghaladó értékű adójegyre követik el.

*Csempészet*⁶³⁶

312. § (1) Aki nem közösségi árut a vámellenőrzés alól elvon, vagy a vámtartozás, a nem közösségi adók és díjak, illetve a biztosíték megállapítása vagy beszedése szempontjából lényeges körülmények tekintetében valótlan nyilatkozatot tesz, és ezzel a vámbevételt csökkenti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekmény folytán a vámbevétel nagyobb mértékben csökken,

b) az (1) bekezdés szerint minősülő csempészetet üzletszerűen vagy bünszövetségben követik el.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekmény folytán a vámbevétel jelentős mértékben csökken,

b) a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő csempészetet üzletszerűen vagy bünszövetségben követik el.

(4) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekmény folytán a vámbevétel különösen nagy, vagy ezt meghaladó mértékben csökken,

b) a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő csempészetet üzletszerűen vagy bünszövetségben követik el.

(5) Az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetője nem büntethető, ha a vádirat benyújtásáig az okozott vámbevétel csökkenéssel azonos összegű tartozását kiegyenlíti.

(6) Az (1)–(4) bekezdés alkalmazásában

a) biztosíték alatt a vámtartozás, illetve a nem közösségi adók és díjak megfizetésének – vámjogszabályok által meghatározott formában történő – biztosítását,

b) vámbevétel-csökkenés alatt a vámtartozás, illetve a nem közösségi adók és díjak megfizetésére vonatkozó kötelezettség nem teljesítése miatt bekövetkezett bevételkiest kell érteni.

*Fedezetlen bankkártya felhasználása*⁶³⁷

312/A. §⁶³⁸

Visszaélés csekkel

313. §⁶³⁹

*Váltóhamisítás*⁶⁴⁰

313/A. §⁶⁴¹

⁶³⁴ A 311/A. § (5) bekezdését a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁶³⁵ Az alcímet és a 311/B. §-t a 2001:LIX. törvény 3. §-a iktatta be.

⁶³⁶ Az alcím és a 312. § a 2007:XXVII. törvény 29. §-ával megállapított szöveg. A korábbi alcím: „Csempészet és vámorgazdaság”.

⁶³⁷ Az alcímet és a 312/A. §-t az 1996:LII. törvény 22. §-a iktatta be.

⁶³⁸ A 312/A. §-t a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

⁶³⁹ A 313. §-t a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

⁶⁴⁰ Az alcímet és a 313/A. §-t az 1994:IX. törvény 25. §-a iktatta be.

⁶⁴¹ A 313/A. §-t a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének e) pontja hatályon kívül helyezte.

*Kézpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisítás*⁶⁴²

313/B. §⁶⁴³ (1) Aki felhasználás céljából készpénz-helyettesítő fizetési eszközt meghamisít vagy hamis készpénz-helyettesítő fizetési eszközt készít, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki a készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisítást valamely gazdálkodó szervezet által kibocsátott olyan kártyára követi el, amely a kibocsátó áruja vagy szolgáltatása ellenértékének kiegyenlítésére alkalmas.

(3) Aki készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisítására irányuló előkészületet követ el, vétség miatt pénzbüntetéssel büntetendő.

*Kézpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés*⁶⁴⁴

313/C. §⁶⁴⁵ (1) Aki

a) hamis vagy hamisított készpénz-helyettesítő fizetési eszközt jogtalan hasznoszerzés végett felhasznál,

b) készpénz-helyettesítő fizetési eszközt jogosulatlanul felhasznál,

c) a hamis, a hamisított vagy a jogosulatlanul használt készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel történő fizetést elfogadja, és ezzel kárt okoz, készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélést követ el.

(2) A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés kisebb kárt okoz, vagy a bűncselekményi értékhatárt meg nem haladó kárt okozó készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélést

a) bünszövetségben,

b) üzletszerűen

követik el.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés nagyobb kárt okoz,

b) a kisebb kárt okozó készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélést a (2) bekezdés *a)*-*b)* pontjában meghatározott módon követik el.

⁶⁴² Az alcímet és a 313/B. §-t az 1994:IX. törvény 26. §-a iktatta be „Bankkártya-hamisítás” néven. Az alcím szövegét a 2003:II. törvény 25. §-a állapította meg.

⁶⁴³ A 313/B. § a 2003:II. törvény 25. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁴⁴ Az alcímet és a 313/C. §-t az 1994:IX. törvény 27. §-a iktatta be „Bankkártyával visszaélés” néven. Az alcím szövegét a 2003:II. törvény 26. §-a állapította meg.

⁶⁴⁵ A 313/C. § a 2003:II. törvény 26. §-ával megállapított szöveg.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés jelentős kárt okoz,

b) a nagyobb kárt okozó készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélést a (2) bekezdés *a)*-*b)* pontjában meghatározott módon követik el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés különösen nagy kárt okoz,

b) a jelentős kárt okozó készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélést a (2) bekezdés *a)*-*b)* pontjában meghatározott módon követik el.

(6) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés különösen jelentős kárt okoz,

b) a különösen nagy kárt okozó készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélést a (2) bekezdés *a)*-*b)* pontjában meghatározott módon követik el.

(7)⁶⁴⁶ Aki

a) olyan készpénz-helyettesítő fizetési eszközt, amely nem vagy nem kizárólag a sajátja, másától, ennek beleegyezése nélkül, jogtalanul megszerez,

b) hamis vagy meghamisított, illetve az *a)* pontban meghatározott módon megszerzett készpénz-helyettesítő fizetési eszközt átad, megszerez, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(8) A (2)–(7) bekezdés szerint büntetendő az is, aki a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélést valamely gazdálkodó szervezet által kibocsátott olyan kártyára követi el, amely a kibocsátó áruja vagy szolgáltatása ellenértékének kiegyenlítésére alkalmas.

(9)⁶⁴⁷ A személyi vagyont károsító készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés miatt az elkövető csak magánindítványra büntethető, ha a sértett a hozzátartozója.

⁶⁴⁶ A 313/C. § (7) bekezdése a 2005:XCI. törvény 24. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁴⁷ A 313/C. § (9) bekezdését a 2007:XXVII. törvény 30. §-a iktatta be.

*Kézpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításának elősegítése*⁶⁴⁸

313/D. §⁶⁴⁹ Aki kézpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításához szükséges anyagot, eszközt, berendezést vagy számítógépes programot készít, megszerez, tart, átad, forgalomba hoz vagy azzal kereskedik, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

*Értelmező rendelkezés*⁶⁵⁰

313/E. § A 313/B-313/D. § alkalmazásában kézpénz-helyettesítő fizetési eszközön a külön jogszabályban meghatározott kézpénz-helyettesítő fizetési eszközt, továbbá az utazási csekket és a váltót kell érteni, feltéve, hogy az a másolással, hamisítással vagy jogosulatlan felhasználással szemben védett. A külföldön kibocsátott kézpénz-helyettesítő fizetési eszköz a belföldön kibocsátott kézpénz-helyettesítő fizetési eszközzel azonos védelemben részesül.

IV. cím⁶⁵¹
Vegyes rendelkezések

*Az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek megsértése*⁶⁵²

314. §⁶⁵³ (1) Aki az Európai Közösségek költségvetését károsítja azzal, hogy

- a) az Európai Közösségek által vagy nevében kezelt pénzalapokból származó támogatásokkal,
  - b) az Európai Közösségek által vagy nevében kezelt költségvetésbe történő befizetésekkel
- kapcsolatban valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, valótlan tartalmú, hamis vagy hamisított okiratot használ fel, avagy az előírt tájékoztatási kötelezettségének nem vagy megtévesztésre alkalmas módon hiányosan tesz eleget, büntetést követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁶⁴⁸ Az alcímet és a 313/D. §-t az 1994:IX. törvény 28. §-a iktatta be „Értelmező rendelkezés” néven. Az alcím szövegét a 2003:II. törvény 27. §-a állapította meg.

⁶⁴⁹ A 313/D. § a 2003:II. törvény 27. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁵⁰ Az alcímet és a 313/E. §-t a 2003:II. törvény 28. §-a iktatta be.

⁶⁵¹ A cím korábbi számozását az 1996:LII. törvény 24. §-a V. címről IV. címre módosította.

⁶⁵² A 314. § alcímének eredeti, az 1998:LXXXVII. törvény 93. §-ának (2) bekezdése folytán idejélmúlt szövege (Elkobzás) helyett az alcím új szövegét a 2001:CXXI. törvény 69. §-a állapította meg.

⁶⁵³ A 314. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 93. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte. A 314. §-t ismételtelen a jelenlegi szöveggel a 2001:CXXI. törvény 69. §-a iktatta be.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki
a) az (1) bekezdés a) pontjában írt támogatást, vagy
b) az (1) bekezdés b) pontjában írt befizetéssel kapcsolatos kedvezményt
a jóváhagyott céltól eltérően használja fel.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő a gazdálkodó szervezet vezetője, ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított tagja vagy dolgozója, ha az (1)–(2) bekezdésben írt bűncselekményt a gazdálkodó szervezet tagja vagy dolgozója a gazdálkodó szervezet érdekében követi el, és a felügyeleti vagy az ellenőrzési kötelezettségének teljesítése a bűncselekmény elkövetését megakadályozhatta volna.

(4) Vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel, pénzbüntetéssel vagy közérdekű munkával büntetendő a gazdálkodó szervezet vezetője, ellenőrzésre vagy felügyeletre feljogosított tagja vagy dolgozója, ha a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el.

Értelmező rendelkezés

315. § (1)⁶⁵⁴ Ennek a fejezetnek az alkalmazásában árun ipari vagy egyéb gazdasági jellegű szolgáltatást, áron pedig az áru (szolgáltatás) ellenében járó bármilyen vagyoni értékű ellenszolgáltatást is érteni kell.

(2)⁶⁵⁵ E fejezet alkalmazásában gazdasági tevékenység a bevétel elérése érdekében vagy azt eredményező módon saját kockázatra rendszeresen végzett termelő, kereskedelmi vagy szolgáltató tevékenység.

XVIII. fejezet
A vagyon elleni bűncselekmények

Lopás

316. § (1) Aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa, lopást követ el.

(2)⁶⁵⁶ A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha a lopást kisebb értékre, vagy a szabálysértési értékre elkövetett lopást

- a) bűnszövetségben,
- b) közveszély színhelyén,
- c) üzletszerűen,

⁶⁵⁴ Az eredeti rendelkezés jelölését (1) bekezdésre módosította az 1994:IX. törvény 30. §-a.

⁶⁵⁵ A 315. § (2) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 31. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁵⁶ A 316. § (2) bekezdését az 1987:III. törvény 33. §-a, a „közérdekű munka” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg, ugyanazon törvény 103. §-ának (1) bekezdése a „szigorított javító-nevelő munka” szövegrészt hatályon kívül helyezte.

- d)* dolog elleni erőszakkal,
*e)*⁶⁵⁷
f) helyiségbe vagy ehhez tartozó bekerített helyre meg-
 tévesztéssel vagy a jogosult (használó) tudta és beleegye-
 zése nélkül bemenne,
g) hamis vagy lopott kulcs használatával,
h) lakást vagy hasonló helyiséget az elkövetővel közö-
 sen használó sérelmére,
i) zsebtolvajlás útján,
j) másnak a bűncselekmény elhárítására képtelen álla-
 potát kihasználva
 követik el.

(3)⁶⁵⁸

- (4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabad-
 ságvesztés, ha
a) a lopást nagyobb értékre,
*b)*⁶⁵⁹ a kisebb értékre elkövetett lopást
 1. a (2) bekezdés *a)–d)* pontjában meghatározott módon,
 2. kulturális javak körébe tartozó tárgyra,
 3. vallási tisztelet tárgyára, illetőleg vallási szertartásra
 vagy más egyházi célra rendelt helyiségből a vallási szer-
 tartás végzésére szolgáló tárgyra,
 4. temetőben vagy temetkezési emlékhelyen a halott
 emlékére rendelt vagy holttesten lévő tárgyra
 követik el.

- (5) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesz-
 tés, ha
a) a lopást jelentős értékre,
b) a nagyobb értékre elkövetett lopást a (2) bekezdés
a)–d) pontjában meghatározott módon
 követik el.

- (6) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadság-
 vesztés, ha
a) a lopást különösen nagy értékre,
b) a jelentős értékre elkövetett lopást a (2) bekezdés
a)–d) pontjában meghatározott módon,
*c)*⁶⁶⁰
 követik el.

- (7)⁶⁶¹ A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesz-
 tés, ha a
a) a lopást különösen jelentős értékre,

- b)* a különösen nagy értékre elkövetett lopást a (2) be-
 kezdés *a)–d)* pontjában meghatározott módon,
*c)*⁶⁶²
 követik el.

Sikkasztás

317. § (1) Aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltu-
 lajdonítja, vagy azzal sajátjaként rendelkezik, sikkasztást
 követ el.

(2)⁶⁶³ A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabad-
 ságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha a sikk-
 kasztást kisebb értékre vagy a szabálysértési értékre elkö-
 vetett sikkasztást

- a)* bűnszövetségben,
b) közveszély színhelyén,
c) üzletszerűen,
*d)*⁶⁶⁴
 követik el.

(3)⁶⁶⁵

(4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabad-
 ságvesztés, ha
a) a sikkasztást nagyobb értékre,
b) kisebb értékre elkövetett sikkasztást a (2) bekezdés
a)–c) pontjában meghatározott módon
*c)*⁶⁶⁶ a sikkasztást kulturális javak körébe tartozó tárgyra
 követik el.

(5) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesz-
 tés, ha
a) a sikkasztást jelentős értékre,
b) a nagyobb értékre elkövetett sikkasztást a (2) bekez-
 dés *a)–c)* pontjában meghatározott módon
 követik el.

(6) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadság-
 vesztés, ha
a) a sikkasztást különösen nagy értékre,
b) a jelentős értékre elkövetett sikkasztást a (2) bekez-
 dés *a)–c)* pontjában meghatározott módon
 követik el.

⁶⁵⁷ A 316. § (2) bekezdésének *e)* pontját az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁶⁵⁸ A 316. § (3) bekezdését az 1987:III. törvény 42. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁶⁵⁹ A 316. § (4) bekezdésének *b)* pontja a 2001:CXXI. törvény 70. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁶⁰ A 316. § (6) bekezdésének *c)* pontját az 1999:CXX. törvény 44. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja hatályon kívül helyezte.

⁶⁶¹ A 316. § (7) bekezdését az 1999:CXX. törvény 26. §-a iktatta be.

⁶⁶² A 316. § (7) bekezdésének *c)* pontját a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének *a)* pontja hatályon kívül helyezte.

⁶⁶³ A 317. § (2) bekezdését az 1987:III. törvény 34. §-a, a „közérdekű munka” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁶⁶⁴ A 317. § (2) bekezdésének *d)* pontját az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁶⁶⁵ A 317. § (3) bekezdését az 1987:III. törvény 42. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁶⁶⁶ A 317. § (4) bekezdésének *c)* pontját az 1999:CXX. törvény 27. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

(7)⁶⁶⁷ A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

- a) a sikkasztást különösen jelentős értékre,
- b) a különösen nagy értékre elkövetett sikkasztást a (2) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott módon követik el.

Csalás

318. § (1) Aki jogtalan haszonszerzés végett más tévedésbe ejt, vagy tévedésben tart és ezzel kárt okoz, csalást követ el.

(2)⁶⁶⁸ A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha a csalás kisebb kárt okoz, vagy a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó csalást

- a) bűnszövetségben,
- b) közveszély színhelyén,
- c) üzletszerűen,
- d)⁶⁶⁹

követik el.

(3)⁶⁷⁰

(4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

- a) a csalás nagyobb kárt okoz,
- b) a kisebb kárt okozó csalást a (2) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott módon követik el.

(5) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha

- a) a csalás jelentős kárt okoz,
- b) a nagyobb kárt okozó csalást a (2) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott módon követik el.

(6) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

- a) a csalás különösen nagy kárt okoz,
- b) a jelentős kárt okozó csalást a (2) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott módon,
- c)⁶⁷¹

követik el.

⁶⁶⁷ A 317. § (7) bekezdését az 1999:CXX. törvény 27. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁶⁶⁸ A 318. § (2) bekezdését az 1987:III. törvény 35. §-a, a „közérdekű munka” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg, ugyan-ezen törvény 103. §-ának (1) bekezdése a „szigorított javító-nevelő munka” szövegrészt hatályon kívül helyezte.

⁶⁶⁹ A 318. § (2) bekezdésének d) pontját az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁶⁷⁰ A 318. § (3) bekezdését az 1987:III. törvény 42. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁶⁷¹ A 318. § (6) bekezdésének c) pontját az 1999:CXX. törvény 44. § (1) bekezdésnek a) pontja hatályon kívül helyezte.

(7)⁶⁷² A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha

- a) a csalás különösen jelentős kárt okoz,
- b) a különösen nagy kárt okozó csalást a (2) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott módon,
- c)⁶⁷³

követik el.

Hűtlen kezelés

319. § (1) Akit idegen vagyon kezelésével bíztak meg, és ebből folyó kötelességének megszegésével vagyoni hátrányt okoz, hűtlen kezelést követ el.

(2)⁶⁷⁴ A büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha a hűtlen kezelés kisebb vagyoni hátrányt okoz.

(3) A büntetés büntett miatt

- a) három évig terjedő szabadságvesztés, ha a hűtlen kezelés nagyobb vagyoni hátrányt,
- b) egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a hűtlen kezelés jelentős vagyoni hátrányt,
- c) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a hűtlen kezelés különösen nagy vagyoni hátrányt,
- d)⁶⁷⁵ öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a hűtlen kezelés különösen jelentős vagyoni hátrányt okoz.

Hanyag kezelés

320. §⁶⁷⁶ (1) Akit olyan idegen vagyon kezelésével vagy felügyeletével bíztak meg, amelynek kezelése vagy felügyelete törvényen alapul, és az ebből folyó kötelességének megszegésével vagy elhanyagolásával gondatlanságból vagyoni hátrányt okoz, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2)⁶⁷⁷ A büntetés három évig terjedő szabadságvesztés, ha a hanyag kezelés különösen nagy, vagy ezt meghaladó vagyoni hátrányt okoz.

⁶⁷² A 318. § (7) bekezdését az 1999:CXX. törvény 28. §-a iktatta be.

⁶⁷³ A 318. § (7) bekezdésének c) pontját a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁶⁷⁴ A 319. § (2) bekezdésében a „közérdekű munka” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁶⁷⁵ A 319. § (3) bekezdésének d) pontját az 1999:CXX. törvény 29. §-a iktatta be.

⁶⁷⁶ Az eredeti 320. §-t az Alkotmánybíróság 6/1992. (I. 30.) AB határozata megsemmisítette. A 320. §-t ismételt az 1994:IX. törvény 31. §-a iktatta be.

⁶⁷⁷ A 320. § (2) bekezdése az 1999:CXX. törvény 30. §-ával megállapított szöveg.

Rablás

321. § (1) Aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett úgy vesz el mástól, hogy evégből valaki ellen erőszakot avagy élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz, illetőleg valakit öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyez, büntetett követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Rablás az is, ha a tetten ért tolvaj a dolog megtartása végett erőszakot avagy élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz.

(3) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a rablást

- a) fegyveresen,
- b) jelentős értékre,
- c) bűnszövetségben vagy csoportosan,
- d) ⁶⁷⁸ hivatalos személy, külföldi hivatalos személy ellen, hivatalos eljárása alatt, vagy közfeladatot ellátó személy ellen, e feladatának teljesítése során követik el.

(4) ⁶⁷⁹ A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a rablást

- a) különösen nagy, vagy ezt meghaladó értékre,
- b) jelentős értékre hivatalos személy, külföldi hivatalos személy ellen, hivatalos eljárása alatt, vagy közfeladatot ellátó személy ellen, e feladatának teljesítése során, illetőleg jelentős értékre fegyveresen, bűnszövetségben vagy csoportosan,
- c) fegyveresen vagy csoportosan hivatalos személy, külföldi hivatalos személy ellen, hivatalos eljárása alatt, vagy közfeladatot ellátó személy ellen, e feladata teljesítése során, követik el.

Kifosztás

322. § (1) Aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett

- a) úgy vesz el mástól, hogy evégből lerészegíti,
- b) az általa más bűncselekmény elkövetése során alkalmazott erőszak avagy élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetés hatása alatt álló személytől vesz el, büntetett követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁶⁷⁸ A 321. § (3) bekezdésének d) pontját az 1998:LXXXVII. törvény 77. §-ának (1) bekezdése iktatta be, és szövegét a 2001:CXXI. törvény 71. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

⁶⁷⁹ A 321. § (4) bekezdése a 2001:CXXI. törvény 71. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a kifosztást

- a) jelentős értékre,
- b) bűnszövetségben vagy csoportosan követik el.

(3) ⁶⁸⁰ A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a kifosztást

- a) különösen nagy, vagy ezt meghaladó értékre,
- b) jelentős értékre, bűnszövetségben vagy csoportosan követik el.

Zsarolás

323. § (1) ⁶⁸¹ Aki jogtalan haszonszerzés végett mást erőszakkal vagy fenyegetéssel arra kényszerít, hogy valamit tegyen, ne tegyen vagy eltűnjön és ezzel kárt okoz, büntetett követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a zsarolást

- a) bűnszövetségben,
- b) élet vagy testi épség elleni avagy más hasonlóan súlyos fenyegetéssel,
- c) hivatalos személyként e jelleg felhasználásával avagy hivatalos megbízás vagy minőség színlelésével követik el.

(3) ⁶⁸²

Rongálás

324. § (1) Aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el.

(2) ⁶⁸³ A büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha

- a) a rongálás kisebb kárt okoz,
- b) ⁶⁸⁴ a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálást bűnszövetségben követik el.

(3) Büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő az, aki

- a) nagyobb kárt okoz,

⁶⁸⁰ A 322. § (3) bekezdését az 1999:CXX. törvény 32. §-a iktatta be.

⁶⁸¹ A 323. § (1) bekezdését az 1997:LXXIII. törvény 52. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

⁶⁸² A 323. § (3) bekezdését a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁶⁸³ A 324. § (2) bekezdésében a „közérdekű munka” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁶⁸⁴ A 324. § (2) bekezdésének b) pontjából a „vagy különös visszaesőként” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 103. § (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

b)⁶⁸⁵ 1. kulturális javak körébe tartozó tárgyat, régészeti lelőhelyet vagy műemléket,

2. vallási tisztelet tárgyát, illetőleg vallási szertartás végzésére szolgáló épületet vagy tárgyat,

3. temetési helyet, temetkezési emlékhelyet, illetőleg temetőben vagy temetkezési emlékhelyen a halott emlékére rendelt tárgyat rongál meg.

(4)⁶⁸⁶ A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a rongálás

a) jelentős kárt okoz,

b)⁶⁸⁷ 1. kulturális javak körébe tartozó tárgyat, régészeti lelőhelyet vagy műemléket,

2. vallási tisztelet tárgyát, illetőleg vallási szertartás végzésére szolgáló épületet vagy tárgyat,

3. temetési helyet, temetkezési emlékhelyet, illetőleg temetőben vagy temetkezési emlékhelyen a halott emlékére rendelt tárgyat

semmisít meg,

c) robbanóanyag vagy robbantószer felhasználásával követik el.

(5) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a rongálás különösen nagy kárt okoz.

(6)⁶⁸⁸ A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a rongálás különösen jelentős kárt okoz.

Jogtalan elsajátítás

325. § (1)⁶⁸⁹ Aki a talált idegen dolgot eltulajdonítja, avagy nyolc nap alatt a hatóságnak vagy annak, aki elvesztette, nem adja át, úgyszintén aki a véletlenül vagy tévedésből hozzá került idegen dolgot eltulajdonítja vagy nyolc nap alatt vissza nem adja, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2)⁶⁹⁰ A büntetés két évig terjedő szabadságvesztés, ha a jogtalan elsajátítást a kulturális javak körébe tartozó tárgyra követik el.

⁶⁸⁵ A 324. § (3) bekezdésének b) pontja a 2001:CXXI. törvény 72. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁸⁶ A 324. § (4) bekezdése az 1997:LXXXIII. törvény 53. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁸⁷ A 324. § (4) bekezdésének b) pontja a 2001:CXXI. törvény 72. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁸⁸ A 324. § eredeti (6) bekezdését az Alkotmánybíróság 6/1992. (I. 30.) AB határozata megsemmisítette. A (6) bekezdést ismételtelen az 1999:CXX. törvény 33. §-a iktatta be.

⁶⁸⁹ A 325. § eredeti szövegének jelölését az 1997:CXL. törvény 103. §-ának (5) bekezdése (1) bekezdésre módosította. A szövegben a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁶⁹⁰ A 325. § (2) bekezdését az 1997:CXL. törvény 103. §-ának (5) bekezdése iktatta be.

Orgazdaság

326. § (1)⁶⁹¹ Aki csempészetből, lopásból, sikkasztásból, csalásból, hűtlen kezeléssel, rablásból, kifosztásból, zsarolásból, jogtalan elsajátításból vagy orgazdaságból származó dolgot vagyoni haszon végett megszerez, elrejt vagy elidegenítésében közreműködik, orgazdaságot követ el.

(2)⁶⁹² A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, közérdekű munka vagy pénzbüntetés, ha az orgazdaságot

a) kisebb értékre,

b)⁶⁹³ a szabálysértési értékre üzletszerűen követik el.

(3)⁶⁹⁴ A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az orgazdaságot nagyobb értékre vagy kulturális javak körébe tartozó tárgyra követik el.

(4) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az orgazdaságot

a) jelentős értékre,

b) nagyobb értékre üzletszerűen követik el.

(5)⁶⁹⁵ A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az orgazdaságot

a) különösen nagy értékre,

b) jelentős értékre üzletszerűen követik el.

(6)⁶⁹⁶ A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha az orgazdaságot

a) különösen jelentős értékre,

b) különösen nagy értékre üzletszerűen,

c)⁶⁹⁷ követik el.

⁶⁹¹ A 326. § (1) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 32. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁹² A 326. § (2) bekezdését az 1987:III. törvény 39. §-ának (3) bekezdése, a „közérdekű munka” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg, ugyanezen törvény 103. §-ának (1) bekezdése a „szigorított javító-nevelő munka” szövegrészt hatályon kívül helyezte.

⁶⁹³ A 326. § (2) bekezdésének b) pontjából a „vagy különös visszaesőként” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁶⁹⁴ A 326. § (3) bekezdése az 1997:CXL. törvény 103. §-ának (6) bekezdésével módosított szöveg.

⁶⁹⁵ A 326. § (5) bekezdése az 1999:CXX. törvény 34. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁹⁶ A 326. § (6) bekezdését az 1999:CXX. törvény 34. §-a iktatta be.

⁶⁹⁷ A 326. § (6) bekezdésének c) pontját a 2001:CXXI. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

Jármű önkényes elvétele

327. §⁶⁹⁸ (1) Aki idegen gépi meghajtású járművet más-tól azért vesz el, hogy jogtalanul használja, vagy az így el-vett, illetve a rábízott ilyen járművet használja jogtalanul, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

a) erőszakkal, avagy az élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel,

b) bűnszövetségben követik el.

(3) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a (2) bekezdés a) pontjában írt bűncselekményt fegyveresen vagy bűnszövetségben követik el.

Vásárlók megkárosítása

328. § (1)⁶⁹⁹ Aki árunak közvetlenül a fogyasztók részére forgalomba hozatala során

a) hamis méréssel vagy számolással;

b)⁷⁰⁰

c) az áru minőségének megrontásával

a vásárlókat megkárosító tevékenységet folytat, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő az is, aki az ott felsorolt cselekményeket gazdasági jellegű szolgáltatás során a megrendelők sérelmére követi el.

(3) Büntetett követ el és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki a vásárlók megkárosítását üzletszerűen követi el.

Bitorlás

329. §⁷⁰¹ (1) Aki

a) más szellemi alkotását sajátjaként tünteti fel, és ezzel a jogosultnak vagyoni hátrányt okoz,

b) gazdálkodó szervezetnél betöltött munkakörével, tisztségével, tagságával visszaélve más szellemi alkotá-

sának hasznosítását vagy az alkotáshoz fűződő jogok érvényesítését attól teszi függővé, hogy annak díjából, illetve az abból származó haszonból vagy nyereségből részesítsék, illetve jogosultként tüntessék fel, büntetett követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)⁷⁰² E § alkalmazásában szellemi alkotás: az irodalmi, tudományos és művészeti alkotás, a találmány, a növényfajta, a használati minta, a formatervezési minta és a mikroelektronikai félvezető termék topográfiaja.

Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése⁷⁰³

329/A. §⁷⁰⁴ (1)⁷⁰⁵ Aki másnak a szerzői jogról szóló törvény⁷⁰⁶ alapján fennálló szerzői vagy ahhoz kapcsolódó jogát haszonszerzés végett, vagy vagyoni hátrányt okozva megsérti, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértését

a) jelentős vagyoni hátrányt okozva,

b) üzletszerűen

követik el.

(3) A büntetés

a) öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértését különösen nagy vagyoni hátrányt,

b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértését különösen jelentős vagyoni hátrányt okozva követik el.

(4)⁷⁰⁷

⁷⁰² A 329. § (2) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 33. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁰³ Az eredeti alcímét (Szerzői vagy szomszédos jogok megsértése) és a 329/A. §-t az 1993:XVII. törvény 72. §-a iktatta be. Az alcím szövegét a 2001:CXXI. törvény 74. §-a állapította meg.

⁷⁰⁴ A 329/A. § a 2001:CXXI. törvény 74. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁰⁵ A 329/A. § (1) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 33. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁰⁶ Lásd a 1999:LXXXVI. törvényt.

⁷⁰⁷ A 329/A. § (4) bekezdését a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (3) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁶⁹⁸ A 327. § és az azt megelőző alcím az 1997:LXXXIII. törvény 55. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁹⁹ A 328. § (1) bekezdése az 1993:XVII. törvény 71. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁰⁰ A 328. § (1) bekezdésének b) pontját az 1994:IX. törvény 39. §-a hatályon kívül helyezte.

⁷⁰¹ A 329. § az 1999:CXX. törvény 35. §-ával megállapított szöveg.

*Szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok védelmét biztosító műszaki intézkedés kijátszása*⁷⁰⁸

329/B. §⁷⁰⁹ (1) Aki a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott hatásos műszaki intézkedést haszonszerzés végett megkerüli, vagy e célból ehhez szükséges eszközt, terméket, berendezést vagy felszerelést

a) készít, előállít,

b) átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott hatásos műszaki intézkedés megkerülése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő gazdasági, műszaki, szervezési ismeretet másnak a rendelkezésére bocsátja.

(3) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott hatásos műszaki intézkedés kijátszását üzletszerűen követik el.

(4) Nem büntethető az (1) bekezdés a) pontja esetén, aki – mielőtt a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott hatásos műszaki intézkedés megkerüléséhez szükséges eszköz, termék, berendezés, felszerelés készítése, illetőleg előállítása a hatóság tudomására jutott volna – tevékenységét a hatóság előtt felfedi, és az elkészített, illetőleg az előállított dolgot a hatóságnak átadja, valamint lehetővé teszi a készítésben, illetőleg előállításban részt vevő más személy kilétének megállapítását.

*Jogkezelési adat meghamisítása*⁷¹⁰

329/C. §⁷¹¹ Aki más szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok védelme alá tartozó művének, illetőleg teljesítményének a felhasználásával összefüggésben megjelenített, és a szerzői jogról szóló törvényben meghatározott jogkezelési adatot haszonszerzés végett jogosulatlanul eltávolítja vagy megváltoztatja, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

⁷⁰⁸ Az eredeti alcímet (Szerzői vagy szomszédos jog védelmét biztosító műszaki intézkedés kijátszása) és a 329/B. §-t az 1999:CXX. törvény 37. §-a iktatta be. Az alcím szövegét a 2001:CXXI. törvény 75. §-a állapította meg.

⁷⁰⁹ A 329/B. § a 2007:XXVII. törvény 33. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷¹⁰ Az alcímet és a 329/C. §-t az 1999:CXX. törvény 38. §-a iktatta be.

⁷¹¹ A 329/C. § a 2001:CXXI. törvény 76. §-ával megállapított szöveg.

*Iparjogvédelmi jogok megsértése*⁷¹²

329/D. § (1)⁷¹³ Aki a jogosultnak törvény, kihirdetett nemzetközi szerződés vagy európai közösségi rendelet alapján fennálló szabadalmi oltalomból, növényfajta-oltalomból, kiegészítő oltalmi tanúsítványból, védjegyoltalomból, földrajzi árujelző-oltalomból, formatervezési mintaoltalomból, használati mintaoltalomból, illetve topográfiaoltalomból eredő jogát az oltalom tárgyának utánzásával vagy átvételével megsérti, és ezzel vagyoni hátrányt okoz, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az iparjogvédelmi jogok megsértését

a) jelentős vagyoni hátrányt okozva,

b) üzletszerűen

követik el.

(3) A büntetés

a) öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az iparjogvédelmi jogok megsértését különösen nagy vagyoni hátrányt,

b) két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az iparjogvédelmi jogok megsértését különösen jelentős vagyoni hátrányt okozva követik el.

Hitelsértés

330. §⁷¹⁴ Aki a hitel fedezetét egészben vagy részben elvonja, vagy a hitelezőnek a fedezetből való kielégítését más módon megghiúsítja, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, közérdekű munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

*Tartozás fedezetének elvonása*⁷¹⁵

330/A. §⁷¹⁶

Magánindítvány

331. § A személyi vagyont károsító lopás, sikkasztás, csalás, hűtlen kezelés, rongálás, jogtalan elsajátítás, orgazdaság, valamint jármű önkényes elvétele miatt az elkövető csak magánindítványra büntethető, ha a sértett a hozzátartozója.

⁷¹² Az alcímet és a 329/D. §-t az 1999:CXX. törvény 39. §-a iktatta be.

⁷¹³ A 329/D. § (1) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 33. §-ának (4) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷¹⁴ A 330. §-ban a „közérdekű munkával” szövegrészt az 1993:XVII. törvény 75. §-a állapította meg.

⁷¹⁵ Az alcímet és a 330/A. §-t az 1987:III. törvény 36. §-a iktatta be.

⁷¹⁶ A 330/A. §-t az 1994:IX. törvény 39. §-a hatályon kívül helyezte.

*Tevékeny megbánás***332. §⁷¹⁷***Értelmező rendelkezések***333. §** E fejezet alkalmazásában

1.⁷¹⁸ dolog: a villamos- és a gazdaságilag hasznosítható más energia is, úgyszintén a vagyoni jogosultságot megtestesítő olyan okirat, dematerializált értékpapír is, amely a benne tanúsított vagyoni érték vagy jogosultság feletti rendelkezést önmagában – illetve a dematerializált formában kibocsátott értékpapír esetében az értékpapírszámla jogosultjának – biztosítja,

2.⁷¹⁹

3.⁷²⁰

4. a különös visszaesés szempontjából hasonló jellegű bűncselekmények a vagyon elleni bűncselekmények.

XIX. fejezet

A honvédelmi kötelezettség elleni bűncselekmények

333/A. §⁷²¹ E fejezet rendelkezéseit megelőző védelmi helyzetben és rendkívüli állapotban bevezetett hadkötelezettség elrendelését követően kell alkalmazni.

Bevonulási kötelezettség megszegése

334. §⁷²² (1) Az a hadköteles, aki katonai bevonulási kötelezettségének nem tesz eleget, büntetett miatt öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kibúvás a katonai szolgálat alól

335. §⁷²³ (1) Az a hadköteles, aki abból a célból, hogy a katonai szolgálat alól kivonja magát, jelentkezési vagy bevonulási kötelezettségének nem tesz eleget, büntetett

követ el, és öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az a hadköteles, aki az (1) bekezdésben meghatározott célból

a) testét megcsonkítja, egészségét károsítja, vagy megtevéstő magatartást tanúsít,

b) engedély nélkül külföldre távozik vagy tartósan külföldön marad,

öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Katonai szolgálat megtagadása

336. §⁷²⁴ Az a hadköteles, aki katonai szolgálatának teljesítését megtagadja, büntetett követ el, és öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kibúvás a polgári szolgálat alól⁷²⁵

336/A. §⁷²⁶ (1) Az a polgári szolgálat teljesítésére engedélyt kapott személy, aki megjelenési kötelezettségének nem tesz eleget, büntetett követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha az (1) bekezdésben meghatározott személy abból a célból, hogy a polgári szolgálat teljesítése alól végleg kivonja magát,

a) jelentkezési vagy megjelenési kötelezettségének nem tesz eleget, ebből a célból testét megcsonkítja, egészségét károsítja, vagy megtevéstő magatartást tanúsít, egy évtől öt évig,

b) engedély nélkül külföldre távozik vagy tartósan külföldön marad, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt azért követi el, hogy polgári szolgálatának teljesítése alól ideiglenesen kivonja magát, büntetett miatt három évig, ha az ideiglenes kivonás tartama meghaladja a hat napot, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A polgári szolgálat megtagadása⁷²⁷

336/B. §⁷²⁸ Az a polgári szolgálat teljesítésére engedélyt kapott személy, aki a polgári szolgálat teljesítését meg-

⁷¹⁷ A 332. §-t a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének d) pontja hatályon kívül helyezte.

⁷¹⁸ A 333. § 1. pontja az 1998:LXXXVII. törvény 78. §-ával megállapított szöveg.

⁷¹⁹ A 333. § 2. pontját az 1999:CXX. törvény 44. §-a (1) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁷²⁰ A 333. § 3. pontját a 6/1992. (I. 30.) AB határozat megsemmisítette, majd az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (1) bekezdése a biztonság kedvéért hatályon kívül helyezte.

⁷²¹ A 333/A. §-t a 2004:CXXXI. törvény 9. §-a iktatta be.

⁷²² A 334. § a 2004:CXXXI. törvény 10. §-ával megállapított szöveg.

⁷²³ A 335. § a 2004:CXXXI. törvény 11. §-ával megállapított szöveg.

⁷²⁴ A 336. § a 2004:CXXXI. törvény 12. §-ával megállapított szöveg.

⁷²⁵ Az alcímet és a 336/A. §-t az 1989:XXIII. törvény 1. §-a iktatta be. Az alcím szövegét az 1998:LXXXVII. törvény 79. §-a állapította meg.

⁷²⁶ A 336/A. § a 2004:CXXXI. törvény 13. §-ával megállapított szöveg.

⁷²⁷ Az alcímet és a 336/B. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 80. §-a iktatta be, és egyidejűleg a korábbi 336/B. § számozását 336/C. §-ra módosította.

⁷²⁸ A 336/B. § a 2004:CXXXI. törvény 14. §-ával megállapított szöveg.

tagadja, egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

336/C. §⁷²⁹

Jelentkezési kötelezettség elmulasztása

337. §⁷³⁰ Az a hadköteles, aki megjelenési kötelezettségének nem tesz eleget, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Hadkötelezettség teljesítésének akadályozása

338. §⁷³¹ (1) Aki olyan cselekményt követ el, amelynek célja annak megghiúsítása, hogy a hadköteles a 334. §-ban, 336/A. §-ban, 336/B. §-ban, illetve a 337. §-ban megjelölt kötelezettségét teljesítse, büntetést követ el, és az e §-okban meghatározott büntetéssel büntetendő.

(2) Aki olyan cselekményt követ el, amelynek célja, hogy hadkötelest a 335. §-ban meghatározott módon a katonai szolgálat alól kivonjon, az ott írt megkülönböztetés szerint büntetendő.

Polgári védelmi kötelezettség megszegése

339. §⁷³² (1) Aki polgári védelmi szolgálatát nem látja el, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos veszélyt idéz elő.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Honvédelmi munkakötelezettség megsértése

340. § Az a honvédelmi munkára kötelezett személy, aki e kötelezettségét távolmaradásával vagy más módon súlyosan megsérti, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁷²⁹ Az alcímet (Polgári szolgálat teljesítésének akadályozása) és a 336/C. §-t – eredetileg 336/B. §-ként – az 1989:XXIII. törvény 1. §-a iktatta be, a szakasz számozását az 1998:LXXXVII. törvény 80. §-a módosította. Az alcímet és a 336/C. §-t a 2004:CXXXI. törvény 29. §-ának a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁷³⁰ A 337. § a 2004:CXXXI. törvény 15. §-ával megállapított szöveg.

⁷³¹ A 338. § a 2004:CXXXI. törvény 16. §-ával megállapított szöveg.

⁷³² A 339. § a 2004:CXXXI. törvény 17. §-ával megállapított szöveg.

Szolgáltatási kötelezettség megszegése

341. §⁷³³ Aki gazdasági vagy anyagi szolgáltatásban álló honvédelmi kötelezettségét súlyosan megszegi vagy kijátssza, büntetést követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Tevékeny megbánás

342. § A büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az e fejezetben meghatározott bűncselekmény elkövetője az elmulasztott kötelezettségének önként eleget tesz.

XX. fejezet

A katonai bűncselekmények

I. cím

A szolgálati bűncselekmények

Szökés

343. § (1) Aki abból a célból, hogy katonai szolgálatának teljesítése alól kivonja magát, szolgálati helyét önkényesen elhagyja vagy attól távolmarad, büntetést követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a szökést

a) fegyveresen,

b) csoportosan,

c) fontos szolgálat teljesítése közben vagy a szolgálat felhasználásával,

d) személy elleni erőszak alkalmazásával követik el.

(3) Öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki külföldre szökik.

(4)⁷³⁴ Tíz évtől tizenöt évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő, aki a (2) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott módon külföldre szökik, vagy a szökést háború idején követi el.

(5) Aki a (2) vagy a (3) bekezdésben meghatározott szökésre irányuló előkészületet követ el, büntetést miatt egy évtől öt évig, háború idején öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(6)⁷³⁵

⁷³³ A 341. § a 2004:CXXXI. törvény 18. §-ával megállapított szöveg.

⁷³⁴ A 343. § (4) bekezdéséből a halálbüntetést, mint kiszabható büntetési nem előírását az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

⁷³⁵ A 343. § (6) bekezdését az 1994:IX. törvény 39. §-a hatályon kívül helyezte.

(7) A szökés elkövetőjének a büntetése korlátlanul enyhíthető, ha a hatóságnál önként jelentkezik.

Feljelentés elmulasztása

344. § Aki hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy külföldre szökés elkövetése készül, vagy még le nem leplezett ilyen bűncselekményt követtek el, és erről, mihelyt teheti, jelentést nem tesz, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. A jelentés elmulasztása miatt az elkövető hozzátartozója nem büntethető.

Önkényes eltávozás

345. §⁷³⁶ (1) Aki szolgálati helyéről önkényesen eltávozik, vagy attól távol marad, és távolléte negyvennyolc órát meghalad, vétséget követ el, és egy évig, háború idején büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha az önkényes távollét tartama meghaladja a kilenc napot, a büntetés büntett miatt három évig, háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

Kibúvás a szolgálat alól

346. § (1)⁷³⁷ Aki abból a célból, hogy katonai szolgálatának teljesítése alól kivonja magát, testét megcsonkítja, egészségét károsítja, vagy megtévesztő magatartást tanúsít, büntettet követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel, háború idején tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt azért követi el, hogy katonai szolgálatának teljesítése alól ideiglenesen kivonja magát, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, háború idején büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Ha az ideiglenes kivonás tartama meghaladja a hat napot, a büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

A szolgálat megtagadása

347. §⁷³⁸ Aki a katonai szolgálat teljesítését megtagadja, büntettet követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel, háború idején tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

⁷³⁶ A 345. § az 1993:XVII. törvény 73. §-ával megállapított szöveg.

⁷³⁷ A 346. § (1) bekezdéséből a halálbüntetést, mint kiszabható büntetési nem előírását az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

⁷³⁸ A 347. §-ból a halálbüntetést, mint kiszabható büntetési nem előírását az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

Kötelességzegés szolgálatban

348. § (1)⁷³⁹ Aki ör-, ügyeleti vagy egyéb készenléti szolgálatban elalszik, szeszes italt fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt öt évig, háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár.

(3)⁷⁴⁰ A büntetés büntett miatt tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha a bűncselekményt harchelyzetben követik el, és abból különösen nagy hátrány származik.

(4) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt a (2) bekezdés esetén, az ott tett megkülönböztetés szerint, egy évig, illetve három évig, a (3) bekezdés esetén öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Szolgálati feladat ellátása alóli kibúvás

349. § (1) Aki fontos szolgálati feladat alól megtévesztéssel vagy távolmaradással kivonja, illetőleg annak teljesítésére képtelenné teszi magát, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig, háború idején egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár.

Jelentési kötelezettség megszegése

350. § (1) Aki fontos szolgálati ügyben kellő időben nem tesz jelentést, vagy valótlan jelentést tesz, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig, háború idején egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményből a szolgálatra jelentős hátrány származik.

Szolgálati visszaélés

351. §⁷⁴¹ (1) Aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon, illetőleg jogtalan előnyt szerezzen, szolgálati hatalmával vagy helyzetével visszaél, amennyiben súlyosabb bűncse-

⁷³⁹ A 348. § (1) bekezdése az 1993:XVII. törvény 74. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁴⁰ A 348. § (3) bekezdéséből a halálbüntetést, mint kiszabható büntetési nem előírását az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

⁷⁴¹ A 351. § az 1987:III. törvény 37. §-ával megállapított szöveg.

lekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményből jelentős hátrány származik.

II. cím A függelemsértés

Zendülés

352. § (1) Aki a szolgálati rend és fegyelem ellen irányuló olyan csoportos, nyílt ellenszegülésben vesz részt, amely a szolgálati feladatok teljesítését jelentősen zavarja, büntettet követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő a zendülés

a) kezdeményezője, szervezője és vezetője,

b) résztvevője, ha az előljáró vagy a zendüléssel szemben fellépő ellen erőszakot alkalmaz.

(3)⁷⁴² Tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő

a) a kezdeményező, a szervező és a vezető, ha a zendülés különösen súlyos következménnyel jár,

b) a résztvevő, ha a zendülés során elkövetett cselekménye halált okoz vagy egyéb különösen súlyos következménnyel jár.

(4)⁷⁴³ Háború idején a büntetés az (1) bekezdés esetén öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, a (2) bekezdés esetén, valamint harchelyzetben az (1) bekezdés esetén is tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés.

(5) Az (1) bekezdés esetén korlátlanul enyhíthető annak a büntetése, aki a zendülést, mielőtt az súlyosabb következménnyel jár, vagy miután felszólították, abbahagyja.

(6) Aki zendülésre irányuló előkészületet követ el, büntett miatt egy évtől öt évig, háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Zendülés megakadályozásának elmulasztása

353. § Aki a tudomására jutott zendülést vagy előkészületét tőle telhetőleg nem akadályozza meg, illetve késedelem nélkül nem jelenti, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

⁷⁴² A 352. § (3) bekezdéséből a halálbüntetést, mint kiszabható büntetési nem előírását az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

⁷⁴³ A 352. § (4) bekezdéséből a halálbüntetést, mint kiszabható büntetési nem előírását az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

Parancs iránti engedetlenség

354. § (1) Aki a parancsot nem teljesíti, vétséget követ el, és egy évig, csoportos elkövetés esetén büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt öt évig, háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az engedetlenség

a) más alárendeltek jelenlétében akár a parancs teljesítésének kifejezett megtagadásával, akár egyéb sértő módon történik,

b) a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátrány veszélyével jár.

(3)⁷⁴⁴ Aki háborúban a harci parancsot nem teljesíti, tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt a (2) bekezdés *b)* pontja esetén egy évig, háború idején három évig, a (3) bekezdés esetén öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak

355. § (1) Aki

a) az előljáró ellen,

b) a feljebbvaló, az őr vagy más szolgálati közeg ellen szolgálatának teljesítése közben vagy amiatt erőszakot alkalmaz, azzal fenyeget vagy tetteges ellenállást tanúsít, büntettet követ el, és három évig, háború idején egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évig, háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) a bűncselekményt fegyverrel vagy csoportosan követik el,

b) a bűncselekmény egyben parancs iránti engedetlenség is,

c) a bűncselekmény súlyos testi sértéssel, illetőleg a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátrány veszélyével jár.

(3)⁷⁴⁵ A büntetés két évtől nyolc évig, háború idején öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény maradandó fogyatékoságot, súlyos egészségromlást vagy életveszélyt okoz.

(4) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény a sértett halálát okozza.

⁷⁴⁴ A 354. § (3) bekezdéséből a halálbüntetést, mint kiszabható büntetési nem előírását az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

⁷⁴⁵ A 355. § (3) bekezdése az 1987:III. törvény 38. §-ával megállapított szöveg.

(5)⁷⁴⁶ A büntetés tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés, ha

- a) a bűncselekmény szándékos emberölést is megvalósít,
- b) a bűncselekményt harchelyzetben követik el.

(6) E § rendelkezéseit kell alkalmazni akkor is, ha a bűncselekményt az (1) bekezdésben meghatározott személy védelmére kelt vagy erre rendelt személy ellen követik el.

Szolgálati tekintély megsértése

356. § (1) Aki

- a) az előljáró,
- b) a szolgálatát teljesítő feljebbvaló, ör vagy más szolgálati közeg tekintélyét más előtt vagy feltűnően durván megsérti, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt több katonánál vagy egyébként nyilvánosan követik el.

Bujtogatás

357. § (1) Aki katonák között az előljáró, a parancs vagy általában a szolgálati rend vagy a fegyelem iránt elégedetlenséget szít, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha

- a) a bujtogatást szolgálat teljesítése közben követik el,
- b) a bujtogatásból a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátrány származik.

III. cím

Az előljárói bűncselekmények

Alárendelt megsértése

358. § (1) Aki alárendeltjét emberi méltóságában, más előtt vagy feltűnően durván megsérti, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt

- a) aljas indokból,
- b) súlyos testi vagy lelki gyötrelmet okozva,
- c) több alárendelt sérelmére követik el.

⁷⁴⁶ A 355. § (5) bekezdéséből a halálbüntetést, mint kiszabható büntetési nem előírását az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

(3) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény súlyos testi sértést vagy a szolgálatra jelentős hátrányt okoz.

Előljárói hatalommal visszaélés

359. § Aki előljárói hatalmával visszaélve alárendeltjét

- a) fegyelmi fenytéssel sújtja,
  - b) panaszjogának gyakorlásában korlátozza,
  - c) járandóságában megrövidíti, vagy anyagilag megterheli,
  - d) magáncélra igénybe veszi,
  - e) a többiekhez képest előnyösebb vagy hátrányosabb bánásmódban részesíti,
- vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Előljárói gondoskodás elmulasztása

360. § (1) Aki előljárói kötelességét azáltal szegi meg, hogy az alárendeltjének anyagi ellátására vagy fenyegető veszélytől megóvására, illetőleg megmentésére szükséges intézkedést elmulasztja, amennyiben súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés büntett miatt öt évig, háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátránnyal jár.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt – az ott tett megkülönböztetés szerint – egy évig, illetve három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Előljárói intézkedés elmulasztása

361. § (1) Aki előljárói kötelességét megszegve

- a) az alárendelt kötelességszegésének vagy bűncselekményének megakadályozására, illetve a felelősségre vonásra,
- b) a szolgálati rendet, a fegyelmet vagy a közbiztonságot fenyegető zavar leküzdésére a szükséges intézkedést elmulasztja, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha a bűncselekmény a szolgálatra, a fegyelemre vagy a közbiztonságra jelentős hátránnyal jár, a büntetés büntett miatt öt évig, háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt – az ott tett megkülönböztetés szerint – egy évig, illetve három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Ellenőrzés elmulasztása

362. § (1) Aki előjárói kötelességét azáltal szegi meg, hogy az alárendeltjét szolgálatának teljesítésében nem ellenőrzi, és ez a szolgálatra vagy a fegyelemre jelentős hátránnyal jár, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha a bűncselekmény a szolgálatra vagy a fegyelemre különösen nagy hátránnyal jár, a büntetés büntett miatt öt évig, háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés.

(3) Aki a (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt – az ott tett megkülönböztetés szerint – egy évig, illetve három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

IV. cím

*A harcképességet veszélyeztető bűncselekmények**Harckészültség veszélyeztetése*

363. § (1) Aki az alakulat harckészültségét közvetlenül veszélyezteti azáltal, hogy szolgálati kötelességének megszegésével

a) nem gondoskodik a szükséges fegyverzet, harci felszerelés vagy más hadianyag biztosításáról vagy készletének megóvásáról,

b) fontos fegyverzetet, harci felszerelést vagy más fontos hadianyagot megsemmisít, használhatatlanná tesz, vagy rendeltetésétől egyéb módon elvon, büntettet követ el, és egy évtől öt évig, háború idején két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2)⁷⁴⁷ Ha a bűncselekmény a szolgálatra különösen nagy hátránnyal jár, a büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, háború idején tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés.

(3) Aki a bűncselekményt gondatlanságból követi el, vétség miatt az (1) bekezdés esetén – az ott tett megkülönböztetés szerint – egy évig, illetve három évig, a (2) bekezdés esetén – az ott tett megkülönböztetés szerint – három évig, illetve öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Parancsnoki kötelességszegés

364. §⁷⁴⁸ Aki harchelyzetben, parancsnoki kötelességének megszegésével

a) az alárendelt katonákat az ellenségnek megadja vagy elfogni engedi,

⁷⁴⁷ A 363. § (2) bekezdéséből a halálbüntetést, mint kiszabható büntetési nem előírását az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

⁷⁴⁸ A 364. §-ból a halálbüntetést, mint kiszabható büntetési nem előírását az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

b) a rábízott fontos harcállást, berendezést, harceszközt, vagy más hadianyagot kényszerítő szükség nélkül megsemmisíti, vagy az ellenségnek használható állapotban átengedi,

c) nem fejt ki az ellenséggel szemben azt az ellenállást, amelyre képes,

büntettet követ el, és tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

Kibúvás a harci kötelesség teljesítése alól

365. §⁷⁴⁹ Aki háborúban harci kötelességének teljesítése alól

a) szolgálati helyének önkényes elhagyásával, elrejtéssel vagy megfutamodással,

b) harcképtelenség szándékos előidézésével vagy megtevesztő magatartással,

c) harceszköze elhagyásával, megrongálásával vagy alkalmazásának elmulasztásával,

d) az ellenségnek önkéntes megadással,

e) szolgálati kötelességének egyéb súlyos megszegésével kivonja magát, büntettet követ el, és tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel büntetendő.

Harci szellem bomlasztása

366. § (1) Aki háború idején a katonák között elégedetlenséget szít, kishitúséget kelt,⁷⁵⁰ büntettet követ el, és egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekmény

a) harchelyzetben katonák elégedetlenségét vagy egyéb kötelességszegését váltja ki,

b) a szolgálatra más jelentős hátránnyal jár.

Értelmező rendelkezés

367. § E fejezet alkalmazásában katonai szolgálaton a 122. § (1) bekezdésében megjelölt személyek által teljesített szolgálatot kell érteni.

368. §⁷⁵¹ E fejezet alkalmazásában harchelyzeten a Magyar Honvédség katonai szervezetének külföldi alkalmazását is érteni kell.

⁷⁴⁹ A 365. §-ból a halálbüntetést, mint kiszabható büntetési nem előírását az Alkotmánybíróság 23/1990. (X. 31.) AB határozata megsemmisítette.

⁷⁵⁰ A 366. § (1) bekezdéséből a „vagy riasztó hírt terjeszt,“szövegrészt az Alkotmánybíróság 20/2006. (V. 31.) AB határozata megsemmisítette.

⁷⁵¹ A 368. §-t az 1998:LXXXVII. törvény 81. §-a iktatta be, szövegét a 2004:CXXXI. törvény 19. §-a állapította meg.

**1979. évi 5. törvényerejű rendelet
a Büntető Törvénykönyvről szóló
1978. évi IV. törvény
hatálybalépéséről és végrehajtásáról¹**

(egységes szerkezetben)

I. Fejezet
Általános rendelkezések

A Büntető Törvénykönyv hatálybalépése

1. § A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 1979. július hó 1. napján lép hatályba.

*Hatályukat vesztes, illetve hatályban maradó
jogszabályok*

2. § (1) A Btk. hatálybalépésével hatályukat veszítik:
– 1961. évi V. törvény a Magyar Népköztársaság Büntető Törvénykönyvéről;
– 1961. évi 10. törvényerejű rendelet a Büntető Törvénykönyv hatálybalépéséről, végrehajtásáról és egyes szabálysértésekről;
– 1974. évi 9. törvényerejű rendelet a társadalom fokozottabb védelméről a közrendre és a közbiztonságra különösen veszélyes visszaeső bűnözők elleni hatékonyabb fellépés érdekében.

(2) Az (1) bekezdés nem érinti az 1947. évi XVIII. törvénnyel becikkelyezett párizsi békeszerződés 6. cikke a) pontjának a háborús bűnök, valamint a béke vagy az emberiség ellen elkövetett bűnök elkövetőinek kiadására vonatkozó rendelkezését.

3. § Ha valamely jogszabály a 2. § (1) bekezdésében hatályon kívül helyezett jogszabályra, illetve rendelkezésre utal, helyett a Btk., vagy e törvényerejű rendelet megfelelő rendelkezését kell érteni.

II. Fejezet
Átmeneti rendelkezések

I. Cím

*A Btk. hatálybalépése előtt kiszabott büntetések
és elrendelt intézkedések*

4. § Amennyiben e cím rendelkezéseiből más nem következik, a Btk. hatálybalépése előtt jogerőre emelkedett határozattal kiszabott fő- és mellékbüntetést, illetve elrendelt intézkedést a korábbi jogszabály alapján kell végrehajtani.

5. § (1) A Btk. hatálybalépése előtt jogerősen kiszabott szabadságvesztést a Btk. 41–44. §-ának, 111. §-ának, illetve 127. §-ának rendelkezései szerint kell végrehajtani.

(2) A Btk. hatálybalépése előtt jogerősen szabadságvesztésre ítélt a Btk. 47–48. §-ának, illetve 112. §-ának rendelkezései szerint bocsátható feltételes szabadságra.

6. § (1) A Btk.-nak a büntetés elévülésére vonatkozó rendelkezéseit (67–68. §) a hatálybalépése előtt jogerősen kiszabott büntetésre is alkalmazni kell.

(2) A Btk. hatálybalépése előtt, a korábbi jogszabály alapján bekövetkezett elévülés hatálya érintetlen marad.

7. § A Btk. hatálybalépésével a házi gondozásban fogatósítandó kényszergyógykezelést, illetve a szabadságvesztésre nem ítélt személlyel szemben kényszerelvonó-kezelést kimondó bírósági rendelkezés hatályát veszti.

8. § A Btk. hatálybalépésekor a szigorított őrizetben levő elítélt ideiglenes elbocsátása a Btk. rendelkezései (79–80. §) szerint történik. A hatálybalépés időpontjában már ideiglenesen elbocsátottra a korábbi jogszabályok az irányadók, kivéve az elbocsátás tartamát, amelyet a Btk. 79. §-ának (1) bekezdése szerint kell számítani.²

9. § (1) A Btk.-nak a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesítésre vonatkozó rendelkezéseit (100–106. §, 121. §) a hatálybalépése előtt meghozott büntető ítéletre is alkalmazni kell.

(2) A Btk. hatálybalépése előtt már beállott mentesítés hatálya változatlan marad.

¹ A kihirdetés napja: 1979. április 14. Legutóbb módosította a 2007:XXVII. törvény.

² A Btk.-nak a szigorított őrizet szabályozó 78-81. §-át az 1989:LIV. törvény 5. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

II. Cím

*A Btk. hatálybalépése előtt elkövetett
bűncselekmények*

10. § (1) A Btk. hatálybalépése előtt elkövetett olyan bűncselekmény miatt, amelynek büntetőségéhez a korábbi jogszabály értelmében nem volt szükség magánindítványra, illetve feljelentésre, a Btk. szerint azonban magánindítványra, illetve feljelentésre büntethető, az eljárás a Btk. hatálybalépése után csak magánindítványra (31. §), illetve az illetékes parancsnok feljelentésére [123. § (3) bekezdés]³ indítható meg.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt bűncselekmény miatt a Btk. hatálybalépése előtt megindult eljárásban a magánindítványt, illetve a feljelentést be kell szerezni.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott esetben a magánindítványi határidőt [Be. 123. § (3) bekezdés] a Btk. hatálybalépése napjától kell számítani.

11. § A Btk. hatálybalépése előtt elkövetett bűncselekmény miatt a Btk. hatálybalépése után kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozatára és a feltételes szabadságra bocsátásra a Btk. rendelkezéseit (41–46. §, 111. §, 127. §, 47–48. §, 112. §) kell alkalmazni.

12. § A Btk. hatálybalépése előtt elkövetett bűncselekmény miatt vagyonekbobzás (62–63. §) csak megfelelő vagyonnal rendelkező elkövetővel szemben és csak egész vagyonára vagy meghatározott vagyontárgyaira rendelhető el.⁴

13. § A Btk. hatálybalépése előtt elkövetett olyan bűncselekmény miatt, amelynek elkövetőjével szemben a korábbi jogszabály alapján figyelmeztetésnek lenne helye, megrovást (71. §) kell alkalmazni.

14. § Az alkoholisták kényszergyógyítására vonatkozó rendelkezéseket (75–76. §)⁵ a Btk. hatálybalépése előtt elkövetett bűncselekmény elbírálásánál is alkalmazni kell.

15. § A Btk. hatálybalépése előtt elkövetett bűncselekmény miatt kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésével egyidejűleg az elkövető pártfogó felügyelet alá helyezhető [89. § (6) bekezdés].

16. § Az összbüntetés végrehajtási fokozatának meghatározásánál a Btk. 94. §-át a hatálybalépése előtt jogerőre emelkedett ítéletekkel kiszabott büntetések összbüntetésbe foglalása esetén is alkalmazni kell.

17. § Fiatalkorúnak a Btk. hatálybalépése előtt elkövetett bűncselekménye miatt bírói megrovás és gyógyító nevelés nem alkalmazható.

III. Fejezet

Értelmező rendelkezések*Katonára vonatkozó rendelkezés***18. §⁶***A kegyelem*

19. § (1)⁷ Ha a köztársasági elnök az elítéltet kegyelemben részesíti, a büntetőjogi következmények [Btk. 100. § (3) bekezdés] – ellenkező rendelkezés hiányában – az ítéletben kiszabott büntetéshez igazodnak.

(2) Ha a köztársasági elnök a szabadságvesztés végrehajtását kegyelemből próbaidőre felfüggeszti, a próbaidő, illetve a mentesítés hatályának beálltához – a törvény szerint – szükséges időtartam a kegyelmi elhatározás keltének napján kezdődik.

(3)⁸*A feljelentés***20. §⁹***A szövetkezet fogalma*

21. § A Btk. alkalmazásában szövetkezet a szövetkezeti vállalat, valamint a kizárólag szövetkezetek részvételével működő, jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társulás is.¹⁰

⁶ A 18. §-t az 1989:XXV. törvény 17. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁷ Az 1989:XXXI. törvény 38. § (2) bekezdése értelmében ahol jogszabály Elnöki Tanácsot vagy a NET elnökét említi, ezen – eltérő rendelkezés hiányában – a köztársasági elnököt kell érteni.

⁸ A 19. § (3) bekezdését a 2001:CXXI. törvény 88. § (2) bekezdésének c) pontja hatályon kívül helyezte.

⁹ A 20. §-t az 1996:LII. törvény 38. §-a hatályon kívül helyezte.

¹⁰ Ld. a gazdasági társaságokról szóló 2006:IV. törvényt és az új szövetkezetekről szóló 2000:CXLI. törvényt.

³ A Btk. 123. §-ának (3) bekezdését az 1993:XVII. törvény 103. §-ának (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.

⁴ A Btk. 62-63. §-át a 2001:CXXI. törvény 88. § (2) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

⁵ A Btk. 76. §-át az 1990:XIV. törvény 4. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

Hamis tanúzás fegyelmi ügyben

22. § A Btk. 239. §-ának az alkalmazása szempontjából fegyelmi eljárásnak az állami szervek (137. § 2. pont) és egyéb jogi személyek által folytatott fegyelmi eljárást kell tekinteni.¹¹

*A lőszer csekély mennyiségének fogalma*¹²

22/A. § A Btk. 263/A. § (4) bekezdésének alkalmazása szempontjából csekély mennyiségű a legfeljebb három darab lőszer.

*A kábítószer csekély és jelentős mennyiségének fogalma*¹³

23. § (1)¹⁴ A Btk. 282-283. §-ában szereplő „előállít, megszerez, tart, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz” és „kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik” elkövetési magatartások szempontjából a kábítószer csekély mennyiségű, ha

a) annak bázis formában megadott tiszta hatóanyag tartalma

LSD esetén 0,001 gramm,
heroin esetén 0,6 gramm,
amfetamin metamfetamin esetén 0,5 gramm,
MDA, MDMA, N-etil-MDA (MDE), MBDB, 1-PEA és N-metil-1-PEA esetén 1 gramm,
metadon esetén 1 gramm,
morfin esetén 0,9 gramm,
kokain esetén 2 gramm,
ketamin esetén 1 gramm,
kodein esetén 1 gramm,
dihidrokodein esetén 0,8 gramm,
petidin esetén 1 gramm
mennyiséget nem haladja meg,

b) tetrahidro-kannabinol (THC) esetén a tiszta hatóanyag-tartalom az 1 gramm mennyiséget nem haladja meg.

¹¹ A Btk. 137. §-ának az állami szerv fogalmáról rendelkező 2. pontjának számozását 3. pontra módosította az 1998:LXXXVII. törvény 34. §-a. A Btk. 137. §-ának 3. pontja helyébe a 2001:CXXI. törvény 19. §-ának (2) bekezdése 2002. április 1-jével a külföldi hivatalos személy fogalmát iktatta be. A Btk. 2002. április 1-jétől hatályos szövege az állami szerv fogalmára nézve értelmező rendelkezést nem tartalmaz. A büntetőeljárásról szóló 1998:XIX. törvény 601. §-ának a 2002:I. törvény 296. §-ának (1) bekezdésével megállapított (3) bekezdése szerint ahol a Be. állami szervről rendelkezik, ezen költségvetési szervet kell érteni.

¹² A 22/A. §-t és alcímét az 1998: LXXXVII. törvény 82. §-a iktatta be.

¹³ A 23. §-t és alcímét az 1998: LXXXVII. törvény 83. §-a állapította meg.

¹⁴ A 23. § (1) bekezdésének bevezető szövegében a „Btk. 282-283. §-ában szereplő” szövegrészt a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének c) pontja állapította meg.

(2)¹⁵ A Btk. 282-283. §-ában szereplő „termeszt, megszerz, tart, az országba behoz, onnan kivisz, az ország területén átvisz,” és „kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik” elkövetési magatartások szempontjából a kábítószer csekély mennyiségű, ha kannabisz növény esetén a növényegyek száma legfeljebb öt.

(3)¹⁶ A Btk. 282-283. §-ának alkalmazása szempontjából az (1)–(2) bekezdés szerinti kábítószer jelentős mennyiségű, ha az adott kábítószerre meghatározott csekély mennyiség felső határának hússzoros mértékét meghaladja.

(4) Az (1)–(2) bekezdésben nem szereplő kábítószer esetén a kábítószer akkor csekély mennyiségű, ha tiszta hatóanyag tartalmának élettani hatása legfeljebb 0,9 gramm morfinbázis élettani hatásával megegyező.

(5) Az (1)–(2) bekezdésben nem szereplő kábítószer esetén a kábítószer akkor jelentős mennyiségű, ha tiszta hatóanyag tartalmának élettani hatása 18 grammot meghaladó morfinbázis élettani hatásával megegyező.

A pénz fogalma

24. § (1)¹⁷ A Btk. 304-306. §-ának alkalmazása szempontjából pénz: a törvényes fizetőeszköznek minősülő, illetve a pénzkibocsátásra jogosult intézmény hivatalos közleménye alapján a jövőben, meghatározott időponttól törvényes fizetőeszköznek minősülő fém- vagy papírpénz és bankjegy.

(2)¹⁸ A papírpénzzel azonos megítélés alá esik

a)¹⁹ az állam által kibocsátott értékpapír,

b)²⁰ a kötvény, letéti jegy, a befektetési jegy, a részvény, a vagyonjegy, valamint a közraktári jegy, feltéve, hogy a névre szóló értékpapír átruházását jogszabály, vagy az értékpapíron feltüntetett nyilatkozat nem zárja ki, vagy nem korlátozza.

¹⁵ A 23. § (2) bekezdésében a „Btk. 282-283. §-ában szereplő” szövegrészt a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének c) pontja állapította meg.

¹⁶ A 23. § (3) bekezdésének bevezető szövegében a „Btk. 282-283. §-ának” szövegrészt a 2003:II. törvény 88. §-a (1) bekezdésének c) pontja állapította meg.

¹⁷ A 24. § (1) bekezdése a 2001:CXXI. törvény 84. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁸ A 24. § (2) bekezdése az 1994:IX. törvény 34. §-ával megállapított szöveg.

¹⁹ A Magyar Közlöny 1994. évi 39. számában közzétett helyesbítésnek megfelelő szöveg.

²⁰ A 24. § (2) bekezdésének b) pontja a 2003:II. törvény 84. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(3)²¹ A külföldi pénz, illetve értékpapír a belföldivel azonos védelemben részesül. Külföldi pénz alatt az eurót is érteni kell.

(4)²² A Btk. 304-306. §-ának alkalmazása szempontjából pénz alatt a forgalomból kivont bankjegyet és érmét is érteni kell, ha annak törvényes fizetőeszközzé történő beváltására a kivont bankjegyet, illetve érmét kibocsátó állam nemzeti bankja jogszabály alapján köteles, vagy arra kötelezettséget vállalt.

A bélyeg fogalma

25. §²³ (1) A Btk. 307–308. §-ainak alkalmazása szempontjából bélyeg:

a) postai szolgáltatás bérmentesítésére alkalmas bélyeg, postai bérmentesítő géplenyomat, továbbá a díjazással kapcsolatos postai felülnyomás, felírás vagy jelzés,

b) a fizetési kötelezettség teljesítésére a hatóság által kibocsátott bélyeg,

c) az adó biztosítására szolgáló hatósági jegy, fém természetének vagy tartalmának bizonyítására szolgáló hatósági jel, valamint termék minőségének, mennyiségének, egyéb lényeges tulajdonságának bizonyítására szolgáló hatósági jegy,

d) a mérésügyi hatóság által mérőeszköz hitelesítésének és vizsgálatának bizonyítására, valamint hordó ürtartalmának jelzésére használt bélyegző és pecsét.

(2) A büntetőjogi védelem az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában megjelölt bélyegre akkor is vonatkozik, ha forgalomba még nem került vagy onnan már kivonták.

Az egyedi azonosító jel fogalma²⁴

25/A. § A Btk. 277/A. §-ának alkalmazása szempontjából egyedi azonosító jel: az olyan dolognak, amelynek a birtoklását vagy rendeltetésszerű használatát jogszabály hatósági engedélyhez köti, a gyártónak vagy a hatóságnak a dologon, illetőleg annak alkotórészén alkalmazott, egyedi azonosításra szolgáló jelölése.

Az adó fogalma

26. §²⁵ A Btk. 310-310/A. §-ának alkalmazása szempontjából adóval egy tekintet alá esik

a) az illeték, az illeték módjára fizetendő díj is, továbbá a külön törvényben vagy törvény felhatalmazásán alapuló jogszabályban meghatározott, az államháztartás alrendszereinek költségvetéséből ellátandó feladatok fedezetére előírt közteher-fizetési kötelezettség, amely ellenszolgáltatásra nem jogosít,

b) a társadalombiztosítási járulék, a baleseti járulék, az egészségbiztosítási járulék, a nyugdíjjárulék, illetve a magán-nyugdíjpénztári tagdíj, az egészségügyi hozzájárulás, továbbá a Munkaerőpiaci Alapba fizetendő munkaadói és munkavállalói járulék, a vállalkozói járulék, valamint a rehabilitációs és a szakképzési hozzájárulás.

Jövedéki termék alapanyaga és a zárjegy jelentős mennyiségének fogalma²⁶

26/A. § (1) A Btk. 311/B. §-a (2) bekezdésének *b)* pontja alkalmazása szempontjából az alapanyag jelentős mennyiségű, ha

a) motorbenzinként vagy gázolajként, motorbenzin vagy gázolaj adalékként, illetve hígítóanyagként felhasználható adómérték nélküli ásványolajtermék esetén 20 000 litert,

b) adómérték nélküli cseppfolyós szénhidrogén esetén 45 000 kilogrammot,

c) adómérték nélküli gáz halmazállapotú szénhidrogén esetén 100 000 nm³ -t,

d) cukorcefre esetén 10 000 litert,

e) cukor- vagy keményítőtartalmú mezőgazdasági eredetű termékből készült cefre esetén 25 000 litert,

f) vágott dohány esetén 450 kilogrammot meghalad.

(2) A Btk. 311/B. § (2) bekezdésének *b)* pontja alkalmazása szempontjából a zárjegy jelentős mennyiségű, ha az 5000 darabot meghaladja.

²¹ A 24. § (3) bekezdése a 2001:CXXI. törvény 84. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

²² A 24. § (4) bekezdését a 2005:XCI. törvény 25. §-a iktatta be.

²³ A 25. § a 2003:CXXX. törvény 76. §-ával megállapított szöveg.

²⁴ A 25/A. §-t és alcímét az 1998:XXII. törvény 4. §-a iktatta be.

²⁵ A 26. § a 2005:XCI. törvény 26. §-ával megállapított szöveg.

²⁶ A 26/A. §-t és alcímét a 2001:LIX. törvény 5. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

*Egyes bűncselekmények értékhatárai*²⁷

27. §²⁸ (1) Nem valósul meg bűncselekmény, ha
a) az adócsalás (310. §) esetén az adóbevétel csökkenése,

b) a munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás (310/A. §) esetén az elvont adók összege együttesen százezer forintot nem halad meg.

(2) Nem valósul meg bűncselekmény, ha

a) a jövedékkel visszaélés (311. §) esetén az adóbevétel csökkenése,

b) a jövedéki orgazdaság (311/A. §) esetén a jövedéki termék értéke százezer forintot nem halad meg.

(3) Nem valósul meg bűncselekmény, ha

a) a jogosulatlan gazdasági előny megszerzését (288. §) százezer forintot meg nem haladó értékű támogatásra, vagy más gazdasági előnyre nézve követik el,

b) a hanyag kezelést (320. §) százezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva követik el.

27/A–27/D. §²⁹*Egyes bűncselekmények szabálysértési alakjai*

28. §³⁰ Nem bűncselekmény, hanem szabálysértés valósul meg, ha

a) a rossz minőségű termék forgalomba hozatalát (292-293. §), az áru hamis megjelölését (296. §) százezer forintot meg nem haladó értékre,

b) az árdrágítást (301. §) százezer forintot meg nem haladó értékű árura vagy húszezer forintot meg nem haladó nyereség elérése végett,

c) a csempészetet (312. §) százezer forintot meg nem haladó vámbevétel-csökkenést okozva,

d) a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélést húszezer forintot meg nem haladó kárt [313/C. § (2) bek. I. ford.] okozva,

e) a lopást (316. §), a sikkasztást (317. §), a jogtalan el-sajátítást (325. §) és az orgazdaságot (326. §) húszezer forintot meg nem haladó értékre,

f) a csalást (318. §) és a rongálást (324. §) húszezer forintot meg nem haladó kárt okozva,

g) a hűtlen kezelést (319. §) húszezer forintot meg nem haladó vagyoni hátrányt okozva követik el.

IV. Fejezet

A bűnügyi nyilvántartás**29–31. §³¹***Tájékoztató a nyilvántartás anyagából*

31/A. §³² A büntetőeljárás során felvett és nyilvántartott adatok statisztikai célra felhasználhatók és statisztikai célú felhasználásra - személyazonosításra alkalmatlan módon - átadhatók.

V. Fejezet

Vegyes rendelkezések

32. § (1) Ez a törvényerejű rendelet 1979. július hó 1. napján lép hatályba.

(2)³³

²⁷ A 27. § alcímét az 1999:CXX. törvény 40. §-ának (2) bekezdése állapította meg.

²⁸ A 27. § a 2007:XXVII. törvény 34. §-ával megállapított szöveg.

²⁹ A 27/A-27/D. §-t és e §-ok alcímeit az 1999:CXX. törvény 44. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja hatályon kívül helyezte.

³⁰ A 28. § a 2007:XXVII. törvény 35. §-ával megállapított szöveg.

³¹ A 29–31. §-okat az 1999:LXXXV. törvény 64. §-ának *a)* pontja hatályon kívül helyezte.

³² A 31/A. §-t az 1993:XLVI. törvény 28. §-a (2) bekezdésének *d)* pontja iktatta be.

³³ A 32. § (2) bekezdését az 1999:LXXXV. törvény 64. §-ának *a)* pontja hatályon kívül helyezte.

**1998. évi XIX. törvény
a büntetőeljárásról¹**

(egységes szerkezetben)²

ELSŐ RÉSZ

I. Fejezet

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

Az eljárási feladatok megoszlása

1. § A büntetőeljárásban a vád, a védelem és az ítékezés egymástól elkülönül.

A bíróság eljárásának alapja

2. §³ (1) A bíróság az ítékezés során törvényes vád alapján jár el.

(2) Törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi.

(3) A bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen vádat emeltek, és csak olyan cselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz.

(4) A bíróság köteles a vádat kimeríteni, a vádon túl nem terjeszkedhet, de nincs kötve a vádlónak a vád tárgyává tett cselekmény Btk. szerinti minősítésére, a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó indítványához.

Jog a bíróság eljárásához és a jogorvoslati jog⁴

3. § (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt vádról bíróság döntsön.

(2)⁵ Bűncselekmény elkövetése miatt bárkinek a felelősségét megállapítani, és emiatt vele szemben büntetést kiszabni egyedül a bíróság jogosult.

¹ A törvényt az Országgyűlés 1998. március 10-én fogadta el. Kihirdetve a Magyar Közlöny 1998. évi 23. számában.

² A törvény módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövegének a Magyar Közlönyben történő közzétételét a 2002:I. törvény 308. §-ának (5) bekezdése, a 2003:II. törvény 88. §-ának (5) bekezdése, majd a 2006:LI. törvény 285. § (4) bekezdése rendelte el.

³ A 2. § a 2006:LI. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.

⁴ A 3. § előtti alcím a 2006:LI. törvény 2. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵ A 3. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.

(3)⁶ Ha e törvény kivételt nem tesz, a bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság határozatai, valamint az ügyész és a nyomozó hatóság intézkedései ellen, illetőleg, ha e törvény azt lehetővé teszi, az ügyész és a nyomozó hatóság intézkedéseinek elmulasztása miatt jogorvoslatnak van helye.

(4) A Legfelsőbb Bíróság határozatai ellen rendes jogorvoslatnak nincs helye.

A bizonyítási teher

4. §⁷ (1) A vád bizonyítása a vádlót terheli.

(2) A kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére.

A védelem joga

5. § (1) A terheltet megilleti a védelem joga.

(2) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy szabadlábban védekezzék. E jogot korlátozni, illetőleg bárkinek a szabadságát elvonni csak az e törvényben meghatározott okból és a törvényben meghatározott eljárás alapján lehet.

(3)⁸ A terhelt személyesen védekezhetsen, és a védelmét az eljárás bármely szakaszában védő is elláthatja. A bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság biztosítja, hogy az, akivel szemben a büntetőeljárást folytatják, az e törvényben meghatározott módon védekezhessék.

(4) A védő eljárása az e törvényben meghatározott esetekben kötelező.

A hivatalból való eljárás, a büntetőeljárás megindítása és a büntetőeljárás akadályai⁹

6. § (1) A bíróságnak, az ügyésznek és a nyomozó hatóságnak kötelessége, hogy az e törvényben megállapított feltételek esetén a büntetőeljárást megindítsa, illetőleg az eljárást lefolytassa.

(2) Büntetőeljárás csak bűncselekmény gyanúja alapján, és csak az ellen indítható, akit bűncselekmény megalapozott gyanúja terheli.

(3)¹⁰ Büntetőeljárást nem lehet indítani, a már megindult büntetőeljárást meg kell szüntetni, vagy felmentő ítéletet kell hozni, ha

a) a cselekmény nem bűncselekmény, vagy azt nem a terhelt (feljelentett személy) követte el,

⁶ A 3. § (3)–(4) bekezdését a 2006:LI. törvény 2. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁷ A 4. § a 2006:LI. törvény 3. §-ával megállapított szöveg.

⁸ Az 5. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 2. §-ával megállapított szöveg.

⁹ A 6. § alcímét a 2002:I. törvény 3. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

¹⁰ A 6. § (3)–(5) bekezdését a 2002:I. törvény 3. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

b) nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése, illetőleg az, hogy a bűncselekményt a terhelt (feljelentett személy) követte el,

c) – az e törvényben meghatározott kivételekkel – büntetethez képest kizáró vagy megszüntető ok áll fenn,

*d)*¹¹ a terhelt cselekményét már jogerősen elbírálták, kivéve a Negyedik Részben, valamint a XXIX. Fejezet II. és III. Címében meghatározott eljárások esetét.

(4) A Negyedik Részben meghatározott eljárásokat (rendkívüli jogorvoslat) kivéve, a (3) bekezdés *d)* pontja az irányadó akkor is, ha az elkövető egy cselekménye több bűncselekményt valósít meg, a bíróság azonban – a vád szerinti minősítésnek megfelelően – nem a vádirati tényállás szerint megállapítható valamennyi bűncselekmény miatt állapítja meg a terhelt bűnösségét.

(5) Azzal szemben, akinek a felelősségét a bíróság szabálysértési eljárásban hozott határozatával állapította meg, azonos tényállás mellett büntetőeljárás – a szabálysértésekről szóló törvényben meghatározott perújítási eljárás¹² lefolytatása előtt – nem indítható.

Az ártatlanság védelme

7. § Senki sem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg a bűnösségét a bíróság jogerős határozatában nem állapította meg.

Az önvádra kötelezés tilalma

8. § Senki sem kötelezhető arra, hogy önmagát terhelő vallomást tegyen, és önmaga ellen bizonyítékot szolgáltatasson.

Az anyanyelv használata

9. § (1) A büntetőeljárás nyelve a magyar. A magyar nyelv nem tudása miatt senkit sem érhet hátrány.

(2)¹³ A büntetőeljárásban mind szóban, mind írásban mindenki az anyanyelvét, törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés alapján, az abban meghatározott körben regionális vagy kisebbségi nyelvét vagy – ha a magyar nyelvet nem ismeri – az általa ismertként megjelölt más nyelvet használhatja.

(3) Annak a határozatnak és más hivatalos iratnak a lefordításáról, amelyet e törvény szerint kézbesíteni kell, az a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság gondoskodik, amelyik a határozatot meghozta, illetőleg a hivatalos iratot kibocsátotta.

(4)¹⁴ Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a kézbesítendő iratot nem kell lefordítani, ha erről az érintett kifejezetten lemond.

A büntetőjogi felelősség önálló elbírálása

10. § Abban a kérdésben, hogy a terhelt követett-e el és milyen bűncselekményt, a bíróságot, az ügyészt, a nyomozó hatóságot nem köti a más eljárásban, így különösen a polgári eljárásban, a szabálysértési vagy a fegyelmi eljárásban hozott határozat, illetőleg az abban megállapított tényállás.

A törvény hatálya

11. § (1) A büntetőeljárást a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő törvény szerint kell lefolytatni.

(2) A magyar büntető joghatóság alá tartozó ügyekben [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 3. és 4. §] az eljárást e törvény szerint kell lefolytatni.

II. Fejezet A BÍRÓSÁG

A bíróság feladata

12. § (1) A bíróság feladata az igazságszolgáltatás.

(2) Bíróság dönt – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a szabadságelvonással, illetve szabadságkorlátozással járó kényszerintézkedésekről.

(3) A bíróság az e törvényben meghatározott más feladatokat is ellát.

(4) A vádirat benyújtása előtt a bíróság feladatait – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a nyomozási bíró látja el.

Az eljáró bíróságok

13. § (1) Első fokon a helyi bíróság és a megyei bíróság jár el.

¹¹ A 6. § (3) bekezdésének *d)* pontja a 2006:LI. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.

¹² Lásd az 1999:LXIX. törvény 103. §-a (1) bekezdésének *e)* pontját.

¹³ A 9. § (2) és (3) bekezdése a 2002:I. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.

¹⁴ A 9. § (4) bekezdését a 2006:LI. törvény 5. §-a iktatta be.

(2) Másodfokon jár el

a) a megyei bíróság a helyi bíróság hatáskörébe tartozó ügyekben,

b) az ítéletábra a megyei bíróság hatáskörébe tartozó ügyekben,

c)¹⁵ ha e törvény az ítéletábra határozata elleni fellebbezést lehetővé teszi, a Legfelsőbb Bíróság az ítéletábra hatáskörébe tartozó ügyekben.

(3)¹⁶ Harmadfokon jár el

a) az ítéletábra azokban az ügyekben, amelyekben másodfokon a megyei bíróság járt el,

b) a Legfelsőbb Bíróság azokban az ügyekben, amelyekben másodfokon az ítéletábra járt el.

(4)¹⁷ Az e törvényben meghatározott esetekben az első fokú bíróság hatáskörébe tartozó ügyekben az egyesbíró, illetve a tanács elnöke helyett önálló aláírási joggal bírósági titkár is eljárhat. A bíróság eljárására irányadó, e törvényben meghatározott rendelkezéseket ilyen esetben a bírósági titkár eljárására kell alkalmazni.

(5)¹⁸ Külön jogszabályban meghatározott esetekben, önálló aláírási joggal, tárgyaláson kívül – a bíró irányítása és felügyelete mellett – bírósági ügyintéző is eljárhat. A bíróság eljárására irányadó, e törvényben meghatározott rendelkezéseket ilyen esetben a bírósági ügyintéző eljárására kell alkalmazni.¹⁹

A bíróság összetétele

14. § (1) A helyi bíróság

a)²⁰ egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban jár el, ha a bűncselekményre a törvény nyolc évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel,

b) ülnökök közreműködése nélkül (egyesbíróként) jár el az a) pont alá nem tartozó esetben.

(2) A megyei bíróság mint első fokú bíróság – ha e törvény másképp nem rendelkezik – egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban jár el.

(3)²¹ A helyi bíróság az (1) bekezdés b) pontja esetében egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban is eljárhat, ha megállapítja, hogy a vád tárgyává tett bűncse-

lekmény a vádirati minősítéstől eltérően hogyan minősülhet, vagy ha az egyesbíró az ügyet a bíróság tanácsa elé utalta.

(4) A megyei bíróság mint első fokú bíróság – az e törvényben meghatározott esetekben – két hivatásos bíróból és három ülnökből álló tanácsban járhat el.

(5)²² A másodfokú és a harmadfokú bíróság három hivatásos bíróból álló tanácsban jár el. A Legfelsőbb Bíróság három, illetőleg ha e törvény így rendelkezik, öt hivatásos bíróból álló tanácsban jár el.

(6) Az egyesbíró és a tanács elnöke hivatásos bíró; az ítélezésben a hivatásos bíró és az ülnökök jogai, kötelezései azonosak.

(7)²³ A 17. § (5) és (6) bekezdésében felsorolt bűncselekmények esetén első fokon a tanács elnöke (egyesbíró), másodfokon és – a Legfelsőbb Bíróság kivételével – harmadfokon a tanács egyik tagja az Országos Igazságszolgáltatási Tanács által kijelölt bíró.

Az első fokú bíróság hatásköre

15. § Első fokon a helyi bíróság hatáskörébe tartozik azoknak a bűncselekményeknek az elbírálása, amelyeket e törvény nem utal a megyei bíróság hatáskörébe.

16. § (1)²⁴ A megyei bíróság hatáskörébe tartoznak

a) azok a bűncselekmények, amelyekre a törvény tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását is lehetővé teszi; valamint

b) az állam elleni bűncselekmények (Btk. X. Fejezet);
c) az emberiség elleni bűncselekmények (Btk. XI. Fejezet);

d)²⁵ az emberölésre irányuló előkészület, a gondatlanságból elkövetett emberölés [Btk. 166. § (3) és (4) bek.], az erős felindulásban elkövetett emberölés (Btk. 167. §), az életveszélyt (halált) okozó testi sértés [Btk. 170. § (5) bek. és (6) bek. harmadik fordulata], az emberrablás (Btk. 175/A. §), az emberkereskedelem (Btk. 175/B. §), az egészségügyi beavatkozás, az orvostudományi kutatás rendje és az egészségügyi önrendelkezés elleni bűncselekmények (Btk. XII. Fejezet II. Cím);

e)²⁶ a választás, a népszavazás és a népi kezdeményezés rendje elleni bűncselekmény (Btk. 211. §), az államtitok és a szolgálati titok megsértése (Btk. XV. Fejezet III. Cím), a

¹⁵ A 13. § (2) bekezdésének c) pontját a 2002:I. törvény 5. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

¹⁶ A 13. § (3) bekezdését a 2006:LI. törvény 6. §-a iktatta be.

¹⁷ A 13. § (4) bekezdése a 2002:I. törvény 5. §-ának (2) bekezdésével – eredetileg (3) bekezdésként – megállapított szöveg, számozását (3) bekezdésről (4) bekezdésre a 2006:LI. törvény 6. §-a módosította.

¹⁸ A 13. § (5) bekezdését a 2002:I. törvény 5. §-ának (2) bekezdése – eredetileg (4) bekezdésként – iktatta be, számozását (4) bekezdésről (5) bekezdésre a 2006:LI. törvény 6. §-a módosította.

¹⁹ Lásd a 34/2003. (III. 27.) Korm. rendeletet.

²⁰ A 14. § (1) bekezdésének a) pontja a 2002:I. törvény 6. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²¹ A 14. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 7. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²² A 14. § (5) bekezdése a 2006:LI. törvény 7. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

²³ A 14. § (7) bekezdése a 2006:LI. törvény 7. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg. Lásd még az 1997:LXVII. törvény 14. §-ának (3) bekezdését.

²⁴ A 16. § (1) bekezdésének a)-d) és g) pontja, valamint – korábbi h), jelenleg – i) pontja a 2002:I. törvény 7. §-ával megállapított szöveg.

²⁵ A 16. § (1) bekezdésének d) pontjából az „az újszülött megölése (Btk. 166/A. §),” szövegrész a 2003:II. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján érvényét veszti és nem lép hatályba.

²⁶ A 16. § (1) bekezdésének e) és f) pontja a 2003:II. törvény 29. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

hivatali bűncselekmények (Btk. XV. Fejezet IV. Cím), a nemzetközileg védett személy elleni erőszak (Btk. 232. §), a fogolyzandulás (Btk. 246. §), a nemzetközi bíróság előtt elkövetett igazságszolgáltatás elleni bűncselekmény (Btk. 249/B. §), a közélet (nemzetközi közélet) tisztasága elleni bűncselekmények (Btk. XV. Fejezet VII. és VIII. Cím);

f)²⁷ a terrorcselekmény (Btk. 261. §), a nemzetközi gazdasági tilalom megszegése (Btk. 261/A. §), a légi jármű, vasúti, vízi, közúti tömegközlekedési vagy tömeges áruszállításra alkalmas jármű hatalomba kerítése (Btk. 262. §), a bűnszervezetben részvétel (Btk. 263/C. §);

g)²⁸ visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel [Btk. 263/B. §], a bennfentes kereskedelem (Btk. 299/A. §), a tőkebefektetési csalás (Btk. 299/B. §), a piramisjáték szervezése (Btk. 299/C. §), a pénzmosás (Btk. 303. §);

h) a különösen nagy, vagy ezt meghaladó vagyoni hátrányt okozó közveszélyokozás [Btk. 259. § (2) bek. *b*) pont] és közérdekű üzem működésének megzavarása [Btk. 260. § (2) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős kárt okozó számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény [Btk. 300/C. § (4) bek. *b*) és *c*) pont], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős mértékű bevételcsökkenést okozó adócsalás [Btk. 310. § (3) és (4) bek.]²⁹, munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás [Btk. 310/A. § (4) bek.], és visszaélés jövedékkel [Btk. 311. § (4) bek. *a*) pont és 311. § (5) bek.]³⁰, a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős értékű jövedéki termékre elkövetett jövedéki orgazdaság [Btk. 311/A. § (3) bek. *a*) pont és 311/A. § (4) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős mértékű vámbevétel-csökkenést okozó csempészet [Btk. 312. § (3) bek. *a*) pont és Btk. 312. § (4) bek.]³¹, a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős kárt okozó készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés [Btk. 313/C. § (5) bek. *a*) pont és 313/C. § (6) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős értékre elkövetett lopás [Btk. 316. § (6) bek. *a*) pont és 316. § (7) bek.] és sikkasztás [Btk. 317. § (6) bek. *a*) pont és Btk. 317. § (7) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős kárt okozó csalás [Btk. 318. § (6) bek. *a*) pont és 318. § (7) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen

kezelés [Btk. 319. § (3) bek. *c*) és *d*) pont], a különösen nagy, vagy ezt meghaladó vagyoni hátrányt okozó hanyag kezelés [Btk. 320. § (2) bek.], a különösen nagy, vagy ezt meghaladó értékre elkövetett rablás [Btk. 321. § (4) bek. *a*) pont] és kifosztás [Btk. 322. § (3) bek. *a*) pont], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős kárt okozó rongálás [Btk. 324. § (5) bek. és 324. § (6) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős értékre elkövetett orgazdaság [Btk. 326. § (5) bek. *a*) pont és 326. § (6) bek.], a különösen nagy, illetőleg a különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése [Btk. 329/A. § (3) bek.] és iparjogvédelmi jogok megsértése [Btk. 329/D. § (3) bek.];

i) a katonai büntetőeljárás hatálya alá tartozó bűncselekmények.

(2) Ha a terhelt különböző bíróságok hatáskörébe tartozó bűncselekményeket követett el, a megyei bíróság jár el.

Az első fokú bíróság illetékessége

17. § (1)³² Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az eljárásra az a bíróság illetékes, amelynek a területén a bűncselekményt elkövették. A bíróságok illetékességi területét a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény határozza meg.

(2) Ha a bűncselekményt több bíróság területén követték el, vagy az elkövetés helye nem állapítható meg, az azonos hatáskörű bíróságok közül az jár el, amelyik az ügyben – a nyomozási bíró eljárását ide nem értve – korábban intézkedett (megelőzés). Ha az elkövetés helye a tárgyalás megkezdése előtt ismertté válik, az eljárást az ügyész, a terhelt, a védő, a pótmagánvádló vagy a magánvádló indítványára az a bíróság folytatja, amelynek a területén a bűncselekményt elkövették.

(3)³³ Az eljárásra az a bíróság is illetékes, amelynek területén a terhelt lakik, ha az ügyész, a magánvádló vagy – ha e törvény másként nem rendelkezik – a pótmagánvádló ott emel vádat.

(4) Több terhelt esetében a terheltek egyikére illetékes bíróság a többi terhelttel szemben is eljárhat, ha ez a hatáskörét nem haladja meg. Ha több ilyen bíróság van, a megelőzés az irányadó.

(5)³⁴ A foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés (Btk. 171. §), a közlekedési bűncselekmények (Btk. XIII. Fejezet) – kivéve az ittas vagy bódult állapotban elkövetett

²⁷ A 16. § (1) bekezdésének *f*) pontjában a „nemzetközi gazdasági tilalom megszegése” szövegrészt a 2005:XXI. törvény 29. §-a (3) bekezdésének *b*) pontja állapította meg.

²⁸ A 16. § (1) bekezdésének *g*)-*h*) pontja a 2007:XXVII. törvény 36. §-ával megállapított szöveg.

²⁹ A 2007:LXIV. törvény 62. §-a (1) bekezdésének *a*) pontja a *h*) pont 2007. június 1-jéig hatályos „[Btk. 310. § (4) bek. *a*) pont]” szövegrésze helyébe a 2007. LXIV. törvény 63. §-a (2) bekezdésének *a*) pontja alapján 2007. június 21. napjával a „[Btk. 310. § (4) bek.]” szövegrészt léptette.

³⁰ A 16. § (1) bekezdésének *h*) pontjában „[Btk. 310/A. § (4) bek.]” és a „[Btk. 311. § (4) bek. *a*) pont és 311. § (5) bek.]” szövegrészt a 2007:LXIV. törvény 62. §-a (1) bekezdésének *b*)-*c*) pontja állapította meg.

³¹ A 2007:LXIV. törvény 62. §-a (1) bekezdésének *d*) pontja a *h*) pont 2007. június 1-jéig hatályos „különösen vagy illetőleg a különösen jelentős értékű vámárura elkövetett csempészet és vámogazdaság [Btk. 312. § (2) bek. *a*) pont és a Btk. 312. § (4) bek.]” szövegrész helyébe a 2007:LXIV. törvény 63. §-a (2) bekezdésének *a*) pontja alapján 2007. június 21. napjával „a különösen vagy ezt meghaladó mértékű vámbevétel-csökkenést okozó csempészet [Btk. 312. § (4) bek. *a*) pont]” szövegrészt léptette.

³² A 17. § (1) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 8. §-ának (1) bekezdése iktatta be. Lásd az 1997:LXVI. törvény mellékletének I. részét.

³³ A 17. § (3)-(4) bekezdése a 2002:I. törvény 8. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁴ A 17. § (5) bekezdése a 2003:II. törvény 29. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

járművezetést (Btk. 188. § (1) bek.] és a járművezetés tiltott átengedését [Btk. 189. § (1) bek.] –, a közlekedés körében elkövetett, de nem a Btk. XIII. Fejezetében meghatározott bűncselekmény, a kiskorú veszélyeztetése (Btk. 195. §), a közveszélyokozás (Btk. 259. §), valamint a közérdekű üzem működésének megzavarása (Btk. 260. §) esetén a megyei bíróság székhelyén lévő helyi bíróság, a Fővárosi Bíróság területén a Pesti Központi Kerületi Bíróság jár el. E bíróságok illetékessége e bűncselekmények miatt a megye, illetőleg a főváros területére terjed ki.

(6)³⁵ Visszaélés radioaktív anyaggal (Btk. 264. §), visszaélés nukleáris létesítmény üzemeltetésével (Btk. 264/A. §), visszaélés atomenergia alkalmazásával (Btk. 264/B. §) és a gazdasági bűncselekmények (Btk. XVII. Fejezet) miatt – kivéve a számvitel rendjének megsértését (Btk. 289. §), valamint a pénzügyi bűncselekményeket (Btk. XVII. Fejezet III. Cím) – a megyei bíróság székhelyén lévő helyi bíróság, a Fővárosi Bíróság területén a Pesti Központi Kerületi Bíróság jár el. E bíróságok illetékessége e bűncselekmények miatt a megye, illetőleg a főváros területére terjed ki.

(7) Ha a terhelt különböző bíróságok illetékessége alá tartozó bűncselekményeket követett el, az a bíróság jár el, amely valamelyik bűncselekmény elbírálására az (5)–(6) bekezdés szerint illetékes.

(8)³⁶ Az elkövetőre illetékes bíróság illetékessége a bűnpártolóra és az orgazdára is kiterjed.

18. § (1) A Magyar Köztársaság határain kívül elkövetett bűncselekmény elbírálására az a bíróság illetékes, amelynek a területén a terhelt lakik, vagy tartózkodik, ennek hiányában az a bíróság, amelynek a területén fogva tartják.

(2) Ha a terhelt a bűncselekményt a Magyar Köztársaság határain kívül követte el, és az eljárást a távollétében folytatják, az a bíróság illetékes, amelynek a területén a terhelt utoljára lakott, vagy tartózkodott.

(3)³⁷ Ha az (1) és (2) bekezdésben foglaltak alapján az eljárásra illetékes bíróság nem állapítható meg, a helyi bíróság hatáskörébe tartozó ügyben a Pesti Központi Kerületi Bíróság, megyei bíróság hatáskörébe tartozó ügyben a Fővárosi Bíróság jár el.

A hatáskör és az illetékesség vizsgálata

19. § A bíróság a hatáskörét és az illetékességét hivatalból vizsgálja.

³⁵ A 17. § (6) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 37. §-ával megállapított szöveg.

³⁶ A 17. § (8) bekezdését a 2002:I. törvény 8. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

³⁷ A 18. § (3) bekezdését a 2006:LI. törvény 8. §-a iktatta be.

Az eljáró bíróság kijelölése

20. § (1) A bíróságok között felmerült hatásköri vagy illetékességi összeütközés esetében az eljáró bíróságot az ügyész indítványának beszerzése után ki kell jelölni.

(2) A kijelölésről

a) a megyei bíróság másodfokú tanácsa határoz, ha az összeütközés a területén levő helyi bíróságok között,

*b)*³⁸ az ítéletábla határoz, ha a hatásköri összeütközés a területén lévő megyei bíróság és helyi bíróság között, avagy az illetékességi összeütközés a területén lévő megyei bíróságok vagy a területén lévő különböző megyei bírósághoz tartozó helyi bíróságok között,

c) a Legfelsőbb Bíróság határoz, ha a hatásköri összeütközés a különböző ítéletáblákhoz tartozó megyei bíróságok és helyi bíróságok, a megyei bíróság katonai tanácsa és a megyei bíróság más tanácsa, illetőleg más megyei bíróság, a megyei bíróság és az ítéletábla, a Fővárosi Ítéletábla katonai tanácsa és a Fővárosi Ítéletábla más tanácsa, illetőleg más ítéletábla, a Legfelsőbb Bíróság és az ítéletábla, avagy az illetékességi összeütközés az ítéletáblák vagy különböző ítéletáblákhoz tartozó megyei bíróságok, illetőleg helyi bíróságok között merül fel.

(3) Az eljáró bíróságot a Legfelsőbb Bíróság jelöli ki akkor is, ha az illetékességet meghatározó körülmények nem állapíthatók meg.

A bíró kizárása

21. § (1) Bíróként nem járhat el,

a) aki az ügyben mint ügyész vagy a nyomozó hatóság tagja járt el, valamint az ügyben eljáró vagy eljáró ügyésznek vagy a nyomozó hatóság tagjának a hozzátartozója,

b) aki az ügyben mint terhelt, védő, továbbá sértett, magánvádló, pótmagánvádló, magánfél, feljelentő vagy mint ezek képviselője vesz, vagy vett részt, valamint aki ezek hozzátartozója,

c) aki az ügyben mint tanú vagy szakértő, illetőleg szaktanácsadó vesz, vagy vett részt,

d) aki az ügyben külön törvény³⁹ alapján titkos információgyűjtés engedélyezéséről döntött, tekintet nélkül arra, hogy a titkos információgyűjtéssel szerzett adatokat a büntetőeljárásban felhasználták-e,

e) akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései a nyomozási bíróra is irányadók.

³⁸ A 20. § (2) bekezdésének *b)* és *c)* pontja a 2002:XXII. törvény 2. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁹ Lásd az 1994:XXXIV. törvény 71. §-át, a 2004:XIX. törvény 31. §-át, az 1997:XXXII. törvény 59. §-át, valamint az 1995:CXXV. törvény 58. §-ának (1) bekezdését.

(3) Az (1) bekezdésben szabályozott eseteken kívül
a) a bíróság további eljárásából ki van zárva, aki az ügyben nyomozási bíróként járt el,

*b)*⁴⁰ a másodfokú eljárásból ki van zárva az a bíró, aki az ügy első fokú, a harmadfokú eljárásból pedig az, aki az ügy első fokú vagy másodfokú elbírálásában részt vett,

c) a hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásból ki van zárva az a bíró is, aki a hatályon kívül helyező határozat vagy a megalapozatlansága miatt hatályon kívül helyezett határozat meghozatalában részt vett,

d) a perújítás elrendelése folytán megismételt első fokú vagy másodfokú eljárásból ki van zárva az a bíró is, aki a perújítást elrendelő határozat vagy a perújítással támadott határozat meghozatalában részt vett,

*e)*⁴¹ a rendkívüli jogorvoslati eljárásból ki van zárva az a bíró, aki a rendkívüli jogorvoslattal megtámadott határozat meghozatalában részt vett.

(4) A (3) bekezdés esetén az ügy elbírálásából ki van zárva az a bíró is, akinek hozzátartozója vett részt a megtámadott határozat meghozatalában.

(5)⁴² A (3) bekezdés *c)* pontja esetén a megismételt eljárás alapján hozott ítélet felülbírálatából nincs kizárva az a bíró, aki a hatályon kívül helyező határozat meghozatalában részt vett.

(6)⁴³ A (3) bekezdés *e)* pontja esetén nem kizárási ok, ha az alapügyben a bíró olyan határozat meghozatalában vett részt, amelyet a rendkívüli jogorvoslati indítvány nem érint.

22. §⁴⁴ Nem járhat el az ügyben – a Legfelsőbb Bíróság kivételével – az a bíróság, amelynek elnökével, illetőleg elnökhelyettesével szemben a 21. § (1) bekezdésének *a)*-*c)* pontjában szabályozott kizárási ok merült fel.

23. § (1) A bíró a vele szemben felmerült kizárási okot, a tanács elnöke a tanács tagjával szemben felmerült és a tudomására jutott kizárási okot köteles a bíróság elnökének haladéktalanul bejelenteni.

(2) A kizárási okot az ügyész, a terhelt, a védő, továbbá a sértett, a magánvádló, a pótmagánvádló, a magánfél, valamint ezek képviselője is bejelentheti.

(3)⁴⁵ A (2) bekezdésben megjelölt személy a 21. § (1) bekezdésének *e)* pontjában szabályozott kizárási okot a tárgyalás megkezdése után csak akkor érvényesítheti, ha valószínűsíti, hogy a bejelentés alapjául szolgáló tényről a tárgyalás megkezdése után szerzett tudomást, és ha azt nyomban bejelenti.

(4) A bíróság elnöke a tudomására jutott kizárási ok miatt a bíró kizárását hivatalból kezdeményezi.

(5)⁴⁶ A 21. § (1) bekezdésének *d)* pontjában meghatározott kizárási ok fennállása esetén a külön törvény szerinti titoktartási kötelezettség a bírót az ügyelosztást végző vezetőjével szemben nem köti.

24. § (1)⁴⁷ A bíró az ügyben a kizárási ok bejelentésétől kezdve nem járhat el, ha a kizárási okot maga vagy rá vonatkozóan a tanács elnöke jelenti be.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat kivéve a bíró a bejelentés elintézéséig az ügyben eljárhat, de az ügydöntő határozat meghozatalában nem vehet részt.

(3) A bíró a (2) bekezdésben meghatározott korlátozás nélkül járhat el, ha a bejelentő a kizárási megtagadása után a 21. § (1) és (3) bekezdésének ugyanazon pontjára alapított újabb bejelentést tesz a bíró kizárása iránt.

(4) A bíróság elnöke intézkedik más bíró kijelölése iránt, ha a bíró a kizárási okot maga vagy rá vonatkozóan a tanács elnöke jelentette be, vagy a bíró a kizárásához hozzájárult. Ebben az esetben a kizárásról nem kell külön határozatot hozni.

(5)⁴⁸ A kizárási iránti bejelentés a (4) bekezdésben szabályozott módon nem intézhető el, ha

a) azt a bíróság egyesbírája ellen jelentették be, azt a bíróság másik bíróból és két ülnökből álló tanácsa,

b) a bíróság tanácsa ellen irányul, azt a bíróság másik tanácsa bírálja el.

(6)⁴⁹ A 22. §-ban szabályozott esetben, vagy ha a bíróságnak nincs olyan tanácsa, amelyre a kizárási ok nem vonatkozik, a kizárásról a másodfokú bíróság, ha pedig a kizárási iránti bejelentés a másodfokú bíróságra, vagy arra is

⁴⁰ A 21. § (3) bekezdésének *b)*-*d)* pontja a 2006:LI. törvény 9. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴¹ A 21. § (3) bekezdésének *e)* – eredetileg *d)* – pontja a 2002:I. törvény 10. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg, jelölését *d)* pontról *e)* pontra a 2006:LI. törvény 9. §-ának (1) bekezdése módosította.

⁴² A 21. § (5) bekezdése a 2006:LI. törvény 9. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴³ A 21. § (6) bekezdését a 2006:LI. törvény 9. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

⁴⁴ A 22. § a 2002:XXII. törvény 2. §-ának (2) bekezdésével megállapított, illetőleg a 2003:II. törvény 88. §-a (2) bekezdésének *c)* pontjával módosított szöveg (az „elnökével és elnökhelyettesével” szövegrész „elnökével, illetőleg elnökhelyettesével” szövegre módosult).

⁴⁵ A 23. § (3) bekezdését a 2002:I. törvény 12. §-a iktatta be, és egyidejűleg az eredeti (3) bekezdés számozását (4) bekezdésre módosította.

⁴⁶ A 23. § (5) bekezdését a 2006:LI. törvény 10. §-a iktatta be.

⁴⁷ A 24. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 13. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁸ A 24. § (5) bekezdése a 2006:LI. törvény 11. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁹ A 24. § (6) bekezdése a 2006:LI. törvény 11. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

vonatkozik, a harmadfokú bíróság határoz. Ha a kizárási ok az ítéletlábrára mint harmadfokú bíróságra, vagy arra is vonatkozik, a kizárásról a Legfelsőbb Bíróság határoz. Ha a kizárás iránti bejelentésnek helyt adnak, az eljáró bíróság kijelölésére a 20. § irányadó.

(7)⁵⁰ A kizárásról a bíróság tanácsülésen határoz. Ha a kizárás iránti bejelentést nem a bíró tette, vagy a kizáráshoz nem járult hozzá, be kell szerezni a bíró nyilatkozatát.

(8) A kizárást kimondó határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye, a kizárás megtagadását az ügydöntő határozat elleni jogorvoslatban lehet sérelmezni.

(9)⁵¹ A külön törvény szerinti közvetítői eljárás⁵² során előterjesztett, a közvetítő kizárását megtagadó határozat elleni fellebbezésről a bíróság az (1)–(8) bekezdés értelemszerű alkalmazásával határoz.

25. § Ha a védő, a sértett, a magánvádló, a pótmagánvádló, a magánfél vagy a képviselőjük az ügyben ugyanazon bíró ellen ismételt alaptalanul jelent be kizárási okot, a kizárást megtagadó határozatban rendbírsággal sújtható.

26. § (1) A bíró kizárására vonatkozó rendelkezések az ülnökre is irányadók.

(2) A nyomozási bíró kizárására a 23–25. § rendelkezéseit kell alkalmazni; a nyomozási bíró azonban, ha a vele szemben bejelentett ok alapján a kizáráshoz nem járult hozzá, az ügyben a bejelentés elintézéséig eljárhat.

27. §⁵³ A bíró kizárására vonatkozó szabályok irányadók a bírósági titkár, a jegyzőkönyvvezető és a bírósági ügyintéző kizárására is.

III. Fejezet AZ ÜGYÉSZ

Az ügyész feladata

28. §⁵⁴ (1) Az ügyész a közvádló. Az ügyész kötelessége, hogy mind a terheltet terhelő és mentő, mind a büntetőjogi felelősséget súlyosító és enyhítő körülményeket az eljárás minden szakaszában figyelembe vegye.

(2) Az ügyész azokat a jogokat gyakorolja, amelyek azt az ügyészséget illetik, ahol az ügyész működik.

(3) Az ügyész a vádemelés feltételeinek megállapítása végett nyomozást végeztet vagy nyomoz.

⁵⁰ A 24. § (7) bekezdésének második mondata a 2006:LI törvény 11. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵¹ A 24. § (9) bekezdését a 2006: CXXIII. törvény 21. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁵² Lásd a 2006:CXXIII. törvényt.

⁵³ A 27. § a 2002:I. törvény 14. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁴ A 28. § a 2002:I. törvény 15. §-ával megállapított szöveg.

(4) Ha a nyomozó hatóság önállóan végez nyomozást vagy egyes nyomozási cselekményeket [35. § (2) bek.], az ügyész felügyel arra, hogy azt e törvény rendelkezéseit megtartva végezzék, az eljárásban részt vevő személyek a jogaikat érvényesíthessék.⁵⁵ Ennek érdekében az ügyész

a)⁵⁶ nyomozást vagy feljelentés kiegészítést rendelhet el, annak lefolytatásával a nyomozó hatóságot bízhatja meg, a nyomozó hatóságot – annak illetékességi területén – nyomozási cselekmények végzésére vagy további nyomozásra, a nyomozásnak az általa megjelölt határidőn belüli befejezésére utasíthatja,

b) a nyomozási cselekményeknél jelen lehet, a nyomozás irataiba betekinthet, azokat magához kérheti,

c) a nyomozó hatóság határozatát megváltoztathatja vagy hatályon kívül helyezheti, a nyomozó hatóság határozata ellen a hozzá megküldött panaszokat elbírálja,

d) a feljelentést elutasíthatja, a nyomozást megszüntetheti, a nyomozó hatóságot a nyomozás megszüntetésére utasíthatja,

e) az eljárást magához vonhatja.

(5) Ha az ügyész nyomoz, bármely nyomozó hatóságot – annak illetékességi területén – nyomozási cselekmény elvégzésére utasíthatja, a legfőbb ügyész az ügy ügyészségi nyomozása során más nyomozó hatóságok tagjait az országos vezető egyetértésével igénybe veheti.⁵⁷

(6) Az ügyész ellenőrzi a büntetőeljárás során elrendelt, a személyes szabadság elvonásával vagy korlátozásával járó kényszerintézkedések törvényes végrehajtását.⁵⁸

(7) Az ügyész az e törvényben meghatározott feltételek esetén vádat emel, és a bíróság előtt – a magánvád és a pótmagánvád esetét kivéve – a vádat képviseli, vagy dönt a közvetítői eljárásra utalásról, a vádemelés elhalasztásáról, illetőleg részbeni mellőzéséről.⁵⁹ Az ügyész a vádat elejtheti vagy módosíthatja. Az ügyész az ügy iratait a bírósági eljárásban megtekintheti, és indítványtételi jog illeti meg az ügyben felmerült minden olyan kérdésben, amelyben a bíróság dönt.⁶⁰

29. § Kizárólag az ügyészség végzi a nyomozást a következő bűncselekmények miatt:

a)⁶¹ a közjogi tisztség betöltésén alapuló mentességet élvező személy [551. § (1) bek.], a nemzetközi jogon alapuló mentességet élvező személy [553. § (1) bek.] által elkövetett bűncselekmény, a sérelmükre elkövetett hivatalos

⁵⁵ Lásd a 11/2003. (ÜK. 7.) LÜ utasítást.

⁵⁶ A 28. § (4) bekezdésének a) pontja a 2006:LI törvény 12. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁷ Lásd a 1/1992. Legf. Ü.-BM együttes utasítást.

⁵⁸ Lásd a 1/1990. Legf. Ü. utasítást.

⁵⁹ A 28. § (7) bekezdésének első mondata a 2006:LI. törvény 12. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁰ Lásd a 12/2003. (ÜK. 7.) LÜ utasítást.

⁶¹ A 29. § a) és b) pontja a 2003:II. törvény 30. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

személy elleni erőszak, a működésükkel kapcsolatban el-
lenük elkövetett más bűncselekmény, továbbá a nemzet-
közileg védett személy elleni erőszak (Btk. 232. §),

b) a bíró, az ügyész, a bírósági és ügyészségi titkár, fo-
galmazó és ügyintéző, az ügyészségi nyomozó, az önálló
és a megyei bírósági végrehajtó és végrehajtó-helyettes, a
közjegyző és a közjegyző-helyettes, a rendőrség hivatásos
állományú tagja ellen elkövetett emberölés, hivatalos szem-
ély ellen elkövetett emberrablás, hivatalos személy elleni
erőszak, hivatalos személy ellen, hivatalos eljárása alatt
elkövetett rablás [Btk. 166. § (2) bek. *e)* pont, Btk.
175/A. § (2) bek. *c)* pont, Btk. 229. §, Btk. 321. § (3) bek.
d) pont, (4) bek. *b)*–*c)* pont],

*c)*⁶² a rendőrség hivatásos állományú tagjának kivételével
b) pontban felsoroltak által elkövetett bármilyen bűn-
cselekmény, valamint az ülnöknek az igazságszolgáltatás-
sal összefüggésben elkövetett bűncselekménye,

d) a *b)* pontban felsoroltak vonatkozásában elkövetett
vesztegetés [Btk. 253. § (1)–(2) bek.], a vezető beosztású
vagy a fontosabb ügyekben intézkedésre hivatott más hi-
vatalos személy által elkövetett vesztegetés [Btk. 250. §
(2) bek. *a)* pont és (3) bek. második tétele], a vesztegetés-
nek a Btk. 255. §-a szerinti alakzata, a vesztegetés feljelen-
tésének elmulasztása (Btk. 255/B. §) és a befolyással üzér-
kedés [Btk. 256. § (1) és (2) bek.],

*e)*⁶³ a rendőrség, a büntetés-végrehajtási szervezet és a
polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos, a Határőr-
ség hivatásos és szerződéses állományú tagja által elköve-
tett, nem katonai büntetőeljárásra tartozó bűncselekmény,
a Vám- és Pénzügyőrség hivatásos állományú tagja, továb-
bá a pénzügyi nyomozó által elkövetett bármilyen bűncse-
lekmény,

*f)*⁶⁴ az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények (Btk.
XV. Fejezet VI. Cím) közül a hamis vád (Btk. 233–236. §),
a hatóság félrevezetése (Btk. 237. §), a hamis tanúzás (Btk.
238–241. §), a hamis tanúzásra felhívás (Btk. 242. §), a ha-
tósági eljárás akadályozása (Btk. 242/A. §), a mentő körülmény
elhallgatása (Btk. 243. §), a hivatalos személy eljárá-
sa során elkövetett bűnpártolás [Btk. 244. § (3) bek.
b) pont], az ügyvédi visszaélés (Btk. 247. §), a zugírászat
(Btk. 248. §), a nemzetközi bíróság előtt elkövetett igaz-
ságszolgáltatás elleni bűncselekmény (Btk. 249/B. §),

*g)*⁶⁵ a külföldi hivatalos személy (Btk. 137. § 3. pontja)
ellen elkövetett bűncselekmények, valamint a nemzetközi
közélet tisztasága ellen elkövetett bűncselekmények (Btk.
XV. Fejezet VIII. Cím).

⁶² A 29. § *c)* és *d)* pontja a 2002:I. törvény 16. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶³ A 29. § *e)* pontja a 2006:LI. törvény 13. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁴ A 29. § *f)* pontja a 2002:I. törvény 16. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁵ A 29. § *g)* pontját a 2002:I. törvény 16. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

Az ügyészség hatásköre és illetékessége

30. § (1)⁶⁶ Az ügyészség hatáskörét és illetékességét al-
talanban annak a bíróságnak a hatásköre és illetékessége ha-
tározza meg, amely mellett működik. Az ügyészség szer-
vezetét külön törvény alapján a legfőbb ügyész határozza
meg.⁶⁷

(2) A különböző ügyészségek illetékességébe tartozó
bűncselekmények esetében az az ügyészség jár el, amelyik
az ügyben korábban intézkedett.

(3)⁶⁸ A legfőbb ügyész vagy a felettes ügyész rendelkezése alapján az ügyész olyan ügyben is eljárhat, amelyre a hatásköre vagy az illetékessége egyébként nem terjed ki.

(4) Az ügyészségek között felmerült hatásköri vagy ille-
tékekességi összeütközés esetén az eljáró ügyészséget a fe-
lettes ügyész jelöli ki.

Az ügyész kizárása

31. § (1) A büntető ügyben ügyészként nem járhat el,
a) aki az ügyben mint bíró járt el, valamint az ügyben el-
járt vagy eljáró bíró hozzátartozója,

b) aki az ügyben mint terhelt, védő, továbbá sértett, ma-
gánvádoló, pótmagánvádoló, magánfél, feljelentő vagy mint
képviselőjük vesz, vagy vett részt, illetőleg ezek hozzátar-
tozója,

c) aki az ügyben mint tanú vagy szakértő, valamint
szaktanácsadó vesz, vagy vett részt,

d) akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból
nem várható.

(2) A perújítási eljárásból ki van zárva az az ügyész, aki
az alapügyben a nyomozást teljesítette, egyes nyomozási
cselekményeket végzett, vádat emelt, illetőleg a vádat kép-
viselte.

(3) Nem kizárási ok, ha az ügyész a hivatali hatáskörében
tudomására jutott bűncselekmény miatt tett feljelentést.

(4)⁶⁹ Nem járhat el az ügyben – a Legfőbb Ügyészség ki-
vételével – az az ügyészség, amelynek a vezetőjével vagy
vezető helyettesével szemben az (1) bekezdés *a)* vagy *b)*
pontjában szabályozott kizárási ok merült fel.

(5)⁷⁰ Ha az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában szabályozott
kizárási ok a megyei főügyésszel vagy főügyész-helyettes-
sel szemben merült fel, a megyei főügyészség területén
lévő helyi ügyészség az ügyben nem járhat el.

⁶⁶ A 30. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 17. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁷ Lásd az 1972:V. törvény 19. §-ának (3) bekezdését és a 25/2003. (ÜK 12.) LÜ utasítást, valamint a 2/2006. (ÜK. 1.) LÜ utasítást.

⁶⁸ A 30. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 14. §-ával megállapított szö-
veg.

⁶⁹ A 31. § (4) bekezdése a 2002:XXII. törvény 2. §-ának (4) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁰ A 31. § (5) bekezdését a 2002:I. törvény 18. §-a iktatta be.

32. § (1)⁷¹ Az ügyész a vele szemben felmerült kizárási okot köteles az ügyészség vezetőjének haladéktalanul bejelenteni. A kizárási ok bejelentésétől kezdve az ügyész az ügyben nem járhat el.

(2) A kizárási okot a terhelt, a védő, továbbá a sértett, a magánvádló, a magánfél, valamint a sértett, a magánvádló és a magánfél képviselője is bejelentheti.

(3) Az ügyészség vezetője a tudomására jutott kizárási ok miatt az ügyész kizárását hivatalból kezdeményezi.

(4) Ha az ügyész a kizárási okot nem maga jelentette be, a bejelentés elintézéséig az ügyben eljárhat, de – a 31. § (1) bekezdésének *d*) pontjában szabályozott kizárási ok kivételével – a feljelentést nem utasíthatja el, a nyomozást nem szüntetheti meg, kényszerintézkedést nem alkalmazhat, vádat nem emelhet, és a vádat nem képviselheti.

(5) Az ügyész kizárásáról az ügyészség vezetője, az ügyészség vezetőjének kizárásáról a felettes ügyészség vezetője határoz.

(6)⁷² A külön törvény szerinti közvetítői eljárás során előterjesztett, a közvetítő kizárását megtagadó határozat elleni panaszról az ügyész az (1)–(5) bekezdés értelemszerű alkalmazásával határoz.

33. §⁷³ (1) Az ügyész a 32. § (4) bekezdésében szabályozott korlátozás nélkül járhat el, ha a bejelentő a kizárási megtagadása után az ügyész kizárása iránt a 31. § (1) bekezdésének ugyanazon pontjára, illetve (2) bekezdésére alapított újabb bejelentést tesz.

(2) Ha a terhelt, a védő, a sértett, a magánvádló, a magánfél, vagy a sértett, a magánvádló, illetőleg a magánfél képviselője az ügyben ugyanazon ügyész ellen ismételt alaptalanul jelent be kizárási okot, a kizárást megtagadó határozatban rendbírsággal sújtható.

34. §⁷⁴ Az ügyész kizárására vonatkozó szabályok irányadók az ügyészségi nyomozó, az ügyészségi titkár, az ügyészségi fogalmazó, az ügyészségi ügyintéző és a jegyzőkönyvvezető kizárására is.

IV. Fejezet

A NYOMOZÓ HATÓSÁG

A nyomozó hatóság feladata

35. § (1) A nyomozó hatóság a nyomozást az ügyész rendelkezése alapján vagy önállóan végzi.

⁷¹ A 32. § (1)–(3) bekezdését a 2002:I. törvény 19. §-a iktatta be, és egyidejűleg az eredeti (1)–(2) bekezdés számozását (4)–(5) bekezdésre módosította.

⁷² A 32. § (6) bekezdését a 2006: CXXIII. törvény 21. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁷³ A 33. § a 2002:I. törvény 20. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁴ A 34. § a 2006:LI. törvény 15. §-ával megállapított szöveg.

(2)⁷⁵ A nyomozó hatóság önállóan végez nyomozást vagy egyes nyomozási cselekményeket, ha a bűncselekményt maga észlelte, a feljelentést nála tették, vagy arról más módon maga szerzett tudomást, továbbá ha az ügyész a feljelentés kiegészítését, illetve a nyomozás lefolytatását a hatáskörébe utalta.

A nyomozó hatóságok

36. § (1) Az általános nyomozó hatóság a rendőrség.

(2)⁷⁶ A Vám- és Pénzügyőrség végzi a nyomozást a következő bűncselekmények miatt:

a)⁷⁷ nemzetközi gazdasági tilalom megszegése (Btk. 261/A. §), visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel [Btk. 263/B. § (1) bekezdés *c*) pont], engedély nélküli külkereskedelmi tevékenység (Btk. 298. §), visszaélés jövedékkel (Btk. 311. §), jövedéki orgazdaság (Btk. 311/A. §), jövedékkel visszaélés elősegítése (Btk. 311/B. §), csempészet (Btk. 312. §),

b)⁷⁸ áru hamis megjelölése (Btk. 296. §), bitorlás (Btk. 329. §), szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok megsértése (Btk. 329/A. §), szerzői vagy szerzői joghoz kapcsolódó jogok védelmét biztosító műszaki intézkedés kijátszása (Btk. 329/B. §), jogkezelési adat meghamisítása (Btk. 329/C. §) és iparjogvédelmi jogok megsértése (Btk. 329/D. §), ha azt a Vám- és Pénzügyőrség észleli, vagy a feljelentést a Vám- és Pénzügyőrségnél teszik meg,

c)⁷⁹ jogosulatlan gazdasági előny megszerzése (Btk. 288. §), a számvitel rendjének megsértése (Btk. 289. §), csődbűncselekmény (Btk. 290. §), adócsalás (Btk. 310. §), munkáltatással összefüggésben elkövetett adócsalás (Btk. 310/A. §), az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek megsértése (Btk. 314. §), a csalás, ha adóra, járulékra vagy költségvetési támogatásra követik el (Btk. 318. §), az orgazdaság, ha csempésztett nem közösségi árura követik el (Btk. 326. §),

d) az *a*)–*c*) pontokban meghatározott bűncselekményekkel összefüggésben elkövetett közokirat-hamisítás (Btk. 274. §), magánokirat-hamisítás (Btk. 276. §), egyedi azonosító jel meghamisítása (Btk. 277/A. §) és bélyeghamisítás (Btk. 307. §),

⁷⁵ A 35. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 16. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁶ A 36. § (2) bekezdése a 2003:II. törvény 31. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁷ A 36. § (2) bekezdésének *a*) pontja a 2007:XXVII. törvény 38. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁸ A 36. § (2) bekezdésének *b*) pontja a 2006:LI. törvény 17. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁹ A 36. § (2) bekezdésének *c*) pontja a 2007:XXVII. törvény 38. §-a (2) bekezdésével megállapított szöveg. A „könyvvizsgálói köteleességszegés [Btk. 289/A. §]”, szövegrészt a 2007:LXIV. törvény 62. §-ának (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

e) az ország területére behozattal, az ország területéről kivitellet, valamint az ország területén átvitellet elkövetett visszaélés kábítószerrel (Btk. 282-282/C. §) és a visszaélés kábítószer előállításához használt anyaggal (Btk. 283/A. §), ha a bűncselekményt a Vám- és Pénzügyőrség észleli, vagy a feljelentést a Vám- és Pénzügyőrségnél teszik meg.

(3)⁸⁰ A személyi szabadság megsértése (Btk. 175. §), az emberkereskedelem (Btk. 175/B. §), a beutazási és tartózkodási tilalom megsértése (Btk. 214. §), a jogellenes tartózkodás elősegítése (Btk. 214/A. §), az embercsempészség (Btk. 218. §), a határjelrongálás (Btk. 220. §), az úti okmány, továbbá az országba beutazásra, az országon átutazásra, vagy az országból kiutazásra jogosító más okirat tekintetében elkövetett közokirat-hamisítás (Btk. 274. §), a visszaélés okirattal (Btk. 277. §), a robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés [Btk. 263. § (2) bek.], a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés [Btk. 263/A. § (2) bek.]⁸¹ és a felsorolt bűncselekményekkel kapcsolatos bünszervezetben részvétel (Btk. 263/C. §) nyomozását a Határőrség végzi, ha a bűncselekményt a Határőrség a határrendészettel kapcsolatos tevékenysége során észleli, vagy a felsorolt – a Határőrség határrendészettel kapcsolatos tevékenységéhez kötődő – bűncselekmények miatti feljelentést a Határőrségnél teszik meg.

(4)⁸² Külföldön lévő magyar kereskedelmi hajón, illetőleg polgári légi járművön magyar állampolgár vagy – a Btk. 3. §-ának (2) bekezdésében, illetve 4. §-ában meghatározott esetben – bárki által elkövetett bűncselekmény miatt a hajó, illetőleg a légi jármű parancsnoka jogosult a nyomozó hatóságra vonatkozó rendelkezések alkalmazására.

(5)⁸³ A nyomozó hatóságok a legfőbb ügyész engedélyével a külön törvényben meghatározott feltételek esetén az Európai Unió tagállamainak nyomozó hatóságai részvételével egy ügyre vagy ügyek meghatározott csoportjaira közös nyomozó csoportot alakíthatnak, illetőleg abban részt vehetnek.

A nyomozó hatóság hatásköre és illetékessége

37. § (1) A nyomozó hatóságok hatáskörét és illetékességét külön jogszabály határozza meg.⁸⁴

⁸⁰ A 36. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 17. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸¹ A 36. § (3) bekezdésében a „a robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés [Btk. 263. § (2) bek.], a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés [Btk. 263/A. § (2) bek.]” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének b) pontjával megállapított szöveg.

⁸² A 36. § eredeti (4) bekezdése a 2003:II. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján érvényét veszti és nem lép hatályba. A 36. § (5) bekezdése a 2003:II. törvény 88. §-a (2) bekezdésnek b) pontja alapján a (4) számozásra módosul.

⁸³ A 36. § (5) bekezdését a 2006:LI. törvény 17. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

⁸⁴ Lásd a 15/1994. (VII. 14.) BM rendeletet, az 1/2004. (I. 9.) BM–IM együttes rendeletet és a 17/2003. (VII. 1.) PM–IM együttes rendeletet.

(2)⁸⁵ A 36. § (1)–(3) bekezdése szerinti nyomozó hatóságok között felmerült hatásköri összeütközés esetén, valamint, ha a rendőrség, a Vám- és Pénzügyőrség vagy a Határőrség hatáskörébe tartozó bűncselekménnyel halmozottan olyan bűncselekmény is megvalósult, amelynek nyomozására e nyomozó hatóság hatásköre nem terjed ki, és az eljárás elkülönítése nem célszerű, az eljáró nyomozó hatóságot az illetékes ügyész jelöli ki. Eljáró nyomozó hatóságként az ügyész olyan nyomozó hatóságot is kijelölhet, amelynek hatásköre a 36. § (2)–(3) bekezdése alapján a bűncselekmény nyomozására egyébként nem terjed ki.

(3)⁸⁶ A nyomozó hatóságok a vezetőik megállapodása alapján az ügyész jóváhagyásával egy ügyre vagy ügyek meghatározott csoportjaira közös nyomozó csoportot hozhatnak létre.

A nyomozó hatóság tagjának kizárása

38. § (1) A büntető ügyben a nyomozó hatóság tagjaként nem járhat el,

a) aki az ügyben mint bíró járt el, valamint az ügyben eljárt vagy eljáró bíró hozzátartozója,

b) aki az ügyben mint terhelt, védő, továbbá sértett, magánvádló, pótmagánvádló, magánfél vagy azok képviselőjeként vesz, vagy vett részt, valamint ezek hozzátartozója,

c) aki az ügyben mint tanú vagy szakértő vesz, vagy vett részt,

d) akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható.

(2) A perújítás során elrendelt nyomozásból a nyomozó hatóságnak az alapügyben eljáró tagja is ki van zárva.

(3) Nem kizárási ok, ha a nyomozó hatóság tagja a szolgálati feladata teljesítése során tudomására jutott bűncselekmény miatt tett feljelentést.

(4) Nem járhat el az ügyben az a nyomozó hatóság, amelynek vezetőjével szemben a 38. § (1) bekezdésében szabályozott kizárási ok merül fel. Ha a kizárási ok az országos hatáskörű nyomozó hatóság vezetőjével szemben merül fel, a nyomozást az ügyészség végzi.

39. § (1) Ha a nyomozó hatóság tagja a kizárási okot nem maga jelentette be, a bejelentés elintézéséig az ügyben eljárhat, de kényszerintézkedést nem alkalmazhat.

(2) A nyomozó hatóság tagjának kizárásáról a nyomozó hatóság vezetője, az utóbbi kizárásáról a felettes nyomozó hatóság vezetője határoz. Az országos hatáskörű nyomozó hatóság vezetőjének kizárásáról az illetékes ügyész határoz.

⁸⁵ A 37. § (2) bekezdése a 2003:II. törvény 32. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁶ A 37. § (3) bekezdését a 2002:I. törvény 23. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

40. §⁸⁷ A nyomozó hatóság tagjának kizárására egyebekben a 32. § (1)–(4) bekezdését és 33. §-át kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy rendbíróság kizárására az ügyész jogosult.

41. § A nyomozó hatóság tagjának kizárására vonatkozó szabályok irányadók a jegyzőkönyvvezető kizárására is.

V. Fejezet A BÜNTETŐELJÁRÁSBAN RÉSZT VEVŐ SZEMÉLYEK

42. §⁸⁸ A büntetőeljárásban – a II-IV. Fejezetben felsoroltakon kívül – a terhelt, a védő, a sértett, a magánvádló, a pótmagánvádló, a magánfél, az egyéb érdekelt, ezek képviselői, valamint a segítők vesznek részt.

A terhelt

43. § (1) A terhelt az, akivel szemben büntetőeljárást folytatnak. A terhelt a nyomozás során gyanúsított, a bírósági eljárásban vádlott, a büntetés jogerős kiszabása, illetve a megrovás, próbára bocsátás vagy javítóintézeti nevelés jogerős alkalmazása után elítélt.

(2) A terhelt jogosult arra, hogy

a) a gyanúsítást, a vád tárgyát, illetőleg ezek változását közöljék vele,

b) – ha e törvény másképp nem rendelkezik – az eljárási cselekményeknél jelen legyen, az eljárás során az őt érintő iratokba betekintszen,

c) megfelelő időt és lehetőséget kapjon a védekezésre való felkészülésre,

d) a védelmére szolgáló tényeket az eljárás bármely szakaszában előadja, indítványokat és észrevételeket tegyen,

e) jogorvoslattal éljen,

f) a büntetőeljárási jogairól és kötelességeiről a bíróságtól, az ügyésztől és a nyomozó hatóságtól felvilágosítást kapjon.

(3)⁸⁹ A fogva lévő terhelt jogosult arra, hogy

a) a védőjével, és ha külföldi állampolgár, az államának konzuli képviselőjével a kapcsolatot felvegye, vele írásban és szóban ellenőrzés nélkül érintkezzen,

*b)*⁹⁰ a hozzátartozójával vagy – az első fokú bíróságnak a tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig az

ügyész, azt követően a bíróság rendelkezése alapján – más személlyel szóban, személyesen felügyelet mellett, írásban ellenőrzés mellett érintkezzen. A hozzátartozóval való érintkezés kizárólag a büntetőeljárás eredményessége érdekében korlátozható vagy tiltható meg.

(4) A (2) bekezdés *c)* pont szerinti jogosultság szem előtt tartása mellett a terhelt számára úgy kell biztosítani a felkészülés lehetőségét, hogy az ne járjon az eljárás folytatására nézve aránytalan nehézséggel.

(5)⁹¹ A Magyar Köztársaság területén élő terhelt köteles a lakóhelyének, illetve a tartózkodási helyének címét, és annak megváltozását az elköltözés után három munkanapon belül annál a bíróságnál, ügyésznél, illetőleg nyomozó hatóságnál bejelenteni, amelyik vele szemben büntetőeljárást folytat. Ennek elmulasztása esetén – ha ehhez e törvény más jogkövetkezményt nem fűz – a terhelt rendbírósággal sújtható, és az okozott költség megfizetésére kötelezhető. Erre a terheltet a nyomozás során az első kihallgatásakor, a bírósági eljárásban a vádirat kézbesítésekor figyelmeztetni kell.⁹²

(6) Ha e törvény a terhelt hozzátartozójának (örökösnek) indítványtételi jogot biztosít, a hozzátartozó (örökös) jogaira a terhelt jogai megfelelően irányadóak. Ha a terhelt olyan egyházi személy volt, aki azon egyház szabályai szerint, amelyhez életében tartozott, egyházi rend vagy fogadalom okából házasságot nem köthetett, halála után – hozzátartozó (örökös) hiányában – az egyenesági rokon jogai illetik meg a volt egyháza szerinti egyházi előjáróját.

A védő

44. §⁹³ (1)⁹⁴ Védőként meghatalmazás vagy kirendelés alapján ügyvéd, illetőleg külön törvényben foglalt feltételek esetén európai közösségi jogász járhat el.

(2) A terhelt érdekében több védő is eljárhat. Több védő részére adott meghatalmazás esetén egy eljárási cselekményen vagy jognyilatkozat megtételekor a terhelt érdekében – ha a meghatalmazásból más nem következik – az eljáró meghatalmazott védők bármelyike eljárhat.

(3) Ha a terhelt érdekében több védő jár el, közülük a hivatalos iratokat – ideértve az idézést és az értesítést is – a vezető védőnek kell kézbesíteni, jogorvoslati nyilatkozatra és perbeszéd tartására a vezető védő vagy az általa kijelölt védő jogosult. Vezető védőnek mindaddig, amíg a védők egybehangzóan mást nem jelölnek meg, az ügyben meghatalmazást elsőként benyújtó védőt kell tekinteni.

⁸⁷ A 40. § a 2002:I. törvény 24. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁸ A 42. § a 2003:II. törvény 33. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁹ A 43. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 26. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹⁰ A 43. § (3) bekezdésének *b)* pontja a 2006:LI. törvény 18. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹¹ A 43. § (5) és (6) bekezdését a 2002:I. törvény 26. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁹² A 43. § (5) bekezdésének utolsó mondatát a 2006:LI. törvény 18. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁹³ A 44. § a 2002:I. törvény 27. §-ával megállapított szöveg.

⁹⁴ A 44. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 19. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(4) Több terhelt érdekében ugyanaz a védő akkor járhat el, ha a terheltnek érdekei nem ellentétesek.

(5)⁹⁵ Ügyvédjelölt védőként, ügyvéd mellett vagy ügyvéd helyetteseként a megyei bíróság, az ítéletábla és a Legfelsőbb Bíróság nyilvános ülésén, illetőleg tárgyalásán nem járhat el.

45. § (1) Nem lehet védő

a) a sértett, a magánvádló, a pótmagánvádló, a magánfél és képviselőjük, valamint ezek hozzátartozója,

b) aki az ügyben mint bíró, ügyész vagy mint a nyomozó hatóság tagja járt el, valamint az ügyben eljáró vagy eljáró bírónak, ügyésznek vagy a nyomozó hatóság tagjának a hozzátartozója,

c) aki a terhelt érdekében ellentétes magatartást tanúsított, vagy akinek az érdeke a terheltével ellentétes,

d) aki az ügyben szakértőként, illetőleg szaktanácsadóként vesz vagy vett részt,

e)⁹⁶ aki az ügyben tanúként vesz vagy vett részt, kivéve, ha a 81. § (1) bekezdésének b) pontja alapján nem volt kihallgatható, illetve ha a 82. § (1) bekezdésének c) pontja alapján a tanúvallomást megtagadta,

f)⁹⁷ aki az ügyben terheltként vesz részt.

(2) A tanú érdekében eljáró ügyvéd ezzel egyidejűleg nem lehet védő.

(3) A védő kizárásáról a bíróság határoz.

46. § A büntetőeljárásban védő részvétele kötelező, ha

a)⁹⁸ a bűncselekményre a törvény öt évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel,

b)⁹⁹ a terheltet fogva tartják,

c)¹⁰⁰ a terhelt süket, néma, vak vagy – a beszámítási képességére tekintet nélkül – kóros elmeállapotú,

d) a terhelt a magyar nyelvet, illetőleg az eljárás nyelvét nem ismeri,

e) a terhelt egyéb okból nem képes személyesen védekezni,

f) e törvény erről külön rendelkezik.

47. § (1)¹⁰¹ Védőt elsősorban a terhelt hatalmazhat meg. Meghatalmazást a terhelt törvényes képviselője vagy nagykorú hozzátartozója, külföldi állampolgár terhelt esetén hazája konzuli tisztviselője is adhat. A meghatalmazásról a terheltet értesíteni kell.

⁹⁵ A 44. § (5) bekezdése a 2006:LI. törvény 19. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹⁶ A 45. § (1) bekezdésének e) pontja a 2003:II. törvény 34. §-ával megállapított szöveg.

⁹⁷ A 45. § (1) bekezdésének f) pontját a 2002:I. törvény 28. §-a iktatta be.

⁹⁸ A 46. § a) pontját a 2006:LI. törvény 20. §-a iktatta be, egyben az addigi a)–e) pontok jelölését b)–f) pontokra módosította.

⁹⁹ A 46. § b) pontjából „az őrizetbe vételt kivéve,” szövegrész a 2003:II. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján érvényét veszti és nem lép hatályba.

¹⁰⁰ A 46. § b) pontja a 2002:I. törvény 29. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰¹ A 47. § (1) bekezdésének második mondata a 2002:I. törvény 30. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(2)¹⁰² A meghatalmazást ahhoz a bírósághoz, ügyészhez, illetőleg nyomozó hatósághoz kell benyújtani, amely előtt a meghatalmazás időpontjában a büntetőeljárás folyamatban van. A meghatalmazott védő a meghatalmazás benyújtását követően gyakorolhatja eljárási jogait.

(3) A terhelt a meghatalmazást mind az általa, mind a más által meghatalmazott védőtől megvonhatja.

48. § (1)¹⁰³ A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság védőt rendel ki, ha a védelem kötelező, és a terheltnek nincs meghatalmazott védője. A terheltet a kirendelést követően tájékoztatni kell a védő személyéről és elérhetőségéről. A 46. § b) pontja esetén a védőt legkésőbb a terhelt első kihallgatásáig ki kell rendelni. A kirendelő határozatban a védőt tájékoztatni kell a terhelt fogva tartásának helyéről, valamint kihallgatásának tervezett helyéről és idejéről.

(2) A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság akkor is védőt rendel ki, ha a védelem nem kötelező, de a terhelt védő kirendelését azért kéri, mert a jövedelmi viszonyai miatt nem tud a védelméről gondoskodni.

(3)¹⁰⁴ A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság a 47. § (1) bekezdésében felsoroltak kérelmére vagy hivatalból védőt rendel ki, ha ezt a terhelt érdekében szükségesnek tartja.

(4)¹⁰⁵ Ha a terhelt, vagy más erre jogosult a terhelt védelméről meghatalmazás útján gondoskodik, a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság a védő kirendelését visszavonja. A kirendelés a visszavonással hatályát veszti.

(5) A védő kirendelése ellen nincs helye jogorvoslatnak, de a terhelt – indokoltan – más védő kirendelését kérheti. A kérelemről az a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság dönt, amely előtt az eljárás folyik.

(6) A kirendelt védő indokolt esetben kérheti a felmentését a kirendelés alól. A kérelem elfogadásáról az a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság dönt, amely előtt az eljárás folyik.

(7)¹⁰⁶ Ha a védő a kirendelését követően helyettestet vesz igénybe, a helyetteseként eljáró személyéről haladéktalanul tájékoztatja a terheltet, illetőleg azt a bíróságot, ügyészt vagy nyomozó hatóságot, amely előtt az eljárás folyik.

¹⁰² A 47. § (2) bekezdését a 2002:I. törvény 30. §-ának (2) bekezdése iktatta be, és egyidejűleg az eredeti (2) bekezdés számozását (3) bekezdésre módosította.

¹⁰³ A 48. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 21. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰⁴ A 48. § (3) bekezdését a 2002:I. törvény 31. §-ának (1) bekezdése iktatta be, és egyidejűleg az eredeti (3)–(6) bekezdés számozását (4)–(7) bekezdésre módosította.

¹⁰⁵ A 48. § (4) bekezdése a 2006:LI. törvény 21. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰⁶ A 48. § (7) bekezdése a 2002: I. törvény 31. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(8)¹⁰⁷ Ha a terhelt fogva van, a kirendelt védő személyéről a kirendelő értesíti a fogvatartást végrehajtó intézetet.

(9)¹⁰⁸ A kirendelt védő a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság előtt az idézésre, illetőleg az értesítésre történt megjelenéséért, az iratok tanulmányozásáért, valamint a fogva tartott terhelttel a fogva tartás helyén történő megbeszélésért díjazásra, továbbá költségtérítésre jogosult.¹⁰⁹

49. §¹¹⁰ (1)¹¹¹ A kirendelés, illetőleg a meghatalmazás hatálya – ha a meghatalmazásból más nem tűnik ki – a büntetőeljárás jogerős befejezéséig tart, de kiterjed a perújításra, a felülvizsgálatra, valamint a különleges eljárásokra is.

(2) A védő kirendelése – az (1) bekezdésben szabályozott eseten kívül – akkor is az eljáró bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság határozata folytán veszti hatályát, ha a kirendelés törvényi oka megszűnt.

50. § (1) A védő köteles

- a) a terhelttel a kapcsolatot késedelem nélkül felvenni,
- b) a terhelt érdekében minden törvényes védekezési eszköz és módot kellő időben felhasználni,
- c) a terheltet a védekezés törvényes eszközeiről felvilágosítani, a jogairól tájékoztatni,
- d) a terheltet mentő, illetőleg a felelősségét enyhítő tények felderítését szorgalmazni.

(2)¹¹² A védő a védelem érdekében az ügyben tájékozódhat, a jogszabályokban biztosított lehetőségek és feltételek keretei között adatokat szerezhet be és gyűjthet.

(3) A terhelt jogait a védője külön is gyakorolhatja, kivéve azokat, amelyek értelemszerűen kizárólag a terheltet illetik.

A sértett

51. § (1) Sértett az, akinek a jogát vagy a jogos érdekét a bűncselekmény sértette vagy veszélyeztette.

(2) A sértett jogosult arra, hogy

- a) – ha e törvény másképp nem rendelkezik – az eljárási cselekményeknél jelen legyen, az eljárás őt érintő irataiba betekintsen,
- b) az eljárás bármely szakaszában indítványokat és észrevételeket tegyen,

¹⁰⁷ A 48. § (8) bekezdését a 2002:I. törvény 31. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

¹⁰⁸ A 48. § (9) bekezdése a 2006:LI. törvény 21. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰⁹ Lásd a 7/2002. (III. 30.) IM rendeletet.

¹¹⁰ A 49. § eredeti szövegét a 2002:I. törvény 32. §-a (1) bekezdés jelölésre módosította, és egyidejűleg a 49. §-ba (2) bekezdést iktatott be.

¹¹¹ A 49. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 21. §-ának (4) bekezdésével megállapított szöveg.

¹¹² Az 50. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 33. §-ával megállapított szöveg.

c) a büntetőeljárás jogairól és kötelességeiről a bíróságtól, az ügyésztől és a nyomozó hatóságtól felvilágosítást kapjon,

d) e törvényben meghatározott esetekben jogorvoslattal éljen.

(3)¹¹³ Ha a sértett akár a büntetőeljárás megindítása előtt, akár azt követően meghalt, helyébe egyenesági rokona, házastársa, élettársa vagy törvényes képviselője léphet, és gyakorolhatja a (2) bekezdésben meghatározott jogokat. Ha a sértett olyan egyházi személy volt, aki azon egyház szabályai szerint, amelyhez életében tartozott, egyházi rend vagy fogadalom okából házasságot nem köthetett, halála után – hozzátartozó (örökös) hiányában – az egyenesági rokon jogai illetik meg a volt egyháza szerinti egyházi előljáróját.

A magánvádló

52. § (1) Ha e törvény másképp nem rendelkezik, könnyű testi sértés, magántitok megsértése, levéltitok megsértése, rágalmazás, becsületsértés és kegyeletsértés esetén a vádat mint magánvádló a sértett képviseli, feltéve, hogy az elkövető magánindítványra büntethető.

(2) A magánvádló halála esetén helyébe harminc napon belül a hozzátartozója léphet.

(3)¹¹⁴ Kölcsönösen elkövetett könnyű testi sértés, rágalmazás és becsületsértés miatt az egyik fél feljelentésére megindított eljárásban – a cselekmények személyi és szoros tárgyi összefüggése esetén – e törvény rendelkezései szerint magánindítványt előterjesztő másik fél viszonvádlóként jár el. Ahol e törvény a magánvádlóról rendelkezik, ezen a viszonvádlót is érteni kell.

(4)¹¹⁵ A becsületsértés és a rágalmazás közzvadra üldözendő, ha hivatalos személy sérelmére hivatalos eljárása alatt, illetve emiatt, vagy hatóság sérelmére hivatali működésével összefüggésben követik el.

A pótmagánvádló

53. § (1)¹¹⁶ A sértett az e törvényben meghatározott esetekben pótmagánvádlóként léphet fel, ha

- a) az ügyész vagy a nyomozó hatóság a feljelentést elutasította, vagy a nyomozást megszüntette,
- b) az ügyész a vádemelést részben mellőzte,

¹¹³ Az 51. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 34. §-ával megállapított szöveg.

¹¹⁴ Az 52. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 35. §-ával megállapított szöveg.

¹¹⁵ Az 52. § (4) bekezdése a 2006:LI. törvény 22. §-ával megállapított szöveg.

¹¹⁶ Az 53. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 36. §-ával megállapított szöveg.

c) az ügyész a vádat elejtette,
 d)¹¹⁷ az ügyész a nyomozás eredményeként közvadra üldözendő bűncselekményt nem állapított meg, ezért nem emelt vádat, illetőleg a vád képviselőjét – magánvádas eljárásban elrendelt nyomozás eredményeként – nem vette át,
 e) az ügyész a tárgyaláson a vádat azért ejtette el, mert megítélése szerint a bűncselekmény nem közvadra üldözendő.

(2) A pótmagánvádló halála esetén helyébe – harminc napon belül – egyenesági rokona, házastársa, élettársa vagy törvényes képviselője léphet.

(3)¹¹⁸ Nem természetes személy pótmagánvádló megszűnése esetén helyébe – a jogutódlás bekövetkeztétől számított harminc napon belül – a jogutódja léphet.

A magánfél

54. § (1) Magánfél az a sértett, aki a büntetőeljárásban polgári jogi igényt érvényesít.

(2) A magánfél a terhelttel szemben azt a polgári jogi igényt érvényesítheti, amely a vád tárgyává tett cselekmény következtében keletkezett.

(3) A polgári jogi igény egyéb törvényes úton való érvényesítését nem zárja ki, hogy a sértett magánfélként nem lépett fel.

(4)¹¹⁹ A polgári jogi igényt – a Polgári perrendtartásban¹²⁰ meghatározott feltételek esetén – az ügyész is érvényesítheti.

(5)¹²¹

(6) Ha a sértett meghalt, az örököse léphet fel magánfélként, az 51. §-ban szabályozott jogok azonban csak a polgári jogi igény érvényesítésével kapcsolatban illetik meg.

(7)¹²² Ha a polgári jogi igény érvényesítésével kapcsolatos eljárási kérdéstről e törvény nem rendelkezik, a polgári eljárás szabályait kell alkalmazni, feltéve, hogy azok e törvénnyel, illetőleg a büntetőeljárás jellegével nem ellentétesek. A terhelt a magánféllel szemben követelést nem érvényesíthet, beszámítási kifogással nem élhet. A terhelt és a magánfél között létrejött egyezségeket a bíróság nem hagyhatja jóvá.

¹¹⁷ Az 53. § (1) bekezdésének d)-e) pontjait a 2006:LI. törvény 23. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

¹¹⁸ Az 53. § (3) bekezdését a 2006:LI. törvény 23. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

¹¹⁹ Az 54. § (4) bekezdése a 2002:I. törvény 37. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹²⁰ Lásd az 1952:III. törvényt.

¹²¹ Az 54. § (5) bekezdését a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

¹²² Az 57. § (7) bekezdésének utolsó mondatát a 2006:LI. törvény 24. §-a iktatta be.

(8)¹²³ A polgári jogi igény érvényesítésének egyéb törvényes útra utasítása ellen nincs helye fellebbezésnek. A bíróság az ítéletnek a polgári jogi igényre vonatkozó részét nem nyilváníthatja előzetesen végrehajthatónak. Az első fokú eljárásban bejelentett polgári jogi igényt a másodfokú eljárásban kiterjeszteni, illetve összegét felemelni nem lehet.

Az egyéb érdekelt

55. §¹²⁴ (1) Az, akinek a jogára vagy a jogos érdekére a büntetőeljárásban hozott határozat közvetlen hatással lehet, az őt érintő körben indítványokat és észrevételeket tehet, a határozat reá vonatkozó rendelkezése ellen jogorvoslattal élhet, és a tárgyaláson megjelenhet.

(2) Ha az eljárás olyan bűncselekmény miatt folyik, amellyel kapcsolatban elkobzásnak, illetőleg vagyoneklobzásnak van helye, annak az egyéb érdekeltnek a jogaira, aki az elkobozható, illetőleg az olyan dolog tulajdonosa, amelyre vagyoneklobzás rendelhető el, a sértett jogai [51. § (2) bek.] az irányadók.

(3) A (2) bekezdés esetében, ha a bíróság elkobzást, illetőleg vagyoneklobzást rendelt el, az egyéb érdekelt az ítélet jogerőre emelkedését követően a tulajdonjogi igényét egyéb törvényes úton érvényesítheti.

A képviselők

56. §¹²⁵ (1)¹²⁶ A sértett, a magánvádló és az egyéb érdekelt – ha e törvény nem ír elő személyes közreműködési kötelezettséget – a jogait a képviselője útján is gyakorolhatja. Képviselőként meghatalmazás alapján ügyvéd, nagykorú hozzátartozó, vagy külön törvényben erre feljogosított személy járhat el.

(2) Ha a sértett, a magánvádló vagy az egyéb érdekelt cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes, a képviselőjét a törvényes képviselője látja el, érdekellentét esetén a Polgári Törvénykönyv¹²⁷ rendelkezései az irányadók. Az e törvényben meghatározott esetben a képviselőre eseti gondnok is jogosult.

(3) Állami szervet és gazdálkodó szervezetet a képviselőre feljogosított dolgozója, illetőleg az ügyintézésre jogosult tagja vagy alkalmazottja is képviselhet.

¹²³ Az 54. § (8) bekezdését a 2002:I. törvény 37. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

¹²⁴ Az 55. § eredeti szövegét a 2002:I. törvény 38. §-a (1) bekezdés jelölésre módosította, és egyidejűleg az 55. §-ba (2) és (3) bekezdést iktatott be.

¹²⁵ Az 56. § a 2002:I. törvény 39. §-ával megállapított szöveg.

¹²⁶ Az 56. § (1) bekezdésének utolsó mondata a 2006:LI. törvény 25. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹²⁷ Lásd az 1959:IV. törvényt.

(4)¹²⁸ A pótmagánvádló ügyvédi képvisellete kötelező, kivéve, ha a természetes személy pótmagánvádló jogi szakvizsgával rendelkezik. Nem természetes személy pótmagánvádló képviselétének ellátására a sértett ügyvezetésre vagy képviselőre feljogosított tagja vagy tisztségviselője, illetőleg a sértettel alkalmazotti jogviszonyban lévő személy is jogosult, feltéve, hogy jogi szakvizsgával rendelkezik.

(5) A magánfél képviselőre a polgári eljárásjog szabályai az irányadók.

(6) Nem lehet képviselő az, aki közügyektől eltiltás hatálya alatt áll. A nem ügyvéd nagykorú hozzátartozó a meghatalmazásához hatósági erkölcsi bizonyítványt csatol be.

57. §¹²⁹ (1)¹³⁰ Ügyvédnek meghatalmazást a sértett – halála esetén az 51. § (3) bekezdésében meghatározottak –, a magánvádló, a pótmagánvádló, az egyéb érdekelt, illetőleg a felsoroltak nagykorú hozzátartozója, az 56. § (2) bekezdésében meghatározott esetekben a törvényes képviselő, illetőleg a gyámhatóság, az 56. § (3) bekezdése esetében az állami szerv vagy gazdálkodó szervezet képviselőre feljogosított tagja vagy alkalmazottja adhat. A külön törvény alapján képviselőt ellátására feljogosított személynek és a nagykorú hozzátartozónak meghatalmazást a sértett, a magánvádló és az egyéb érdekelt személyesen adhat.

(2) A meghatalmazást írásba kell foglalni, és azt a képviselő első eljárás cselekménye előtt kell benyújtani. Ha a képviselő a meghatalmazás benyújtását elmulasztja, ennek pótlására egy alkalommal, legfeljebb nyolc napos határidő kitűzésével fel lehet hívni. Ez a határidő a magánindítvány határidejének lejártát követő időre is átnyúlhat.

(3)¹³¹ A jogai érvényesítésére bármely okból képtelen és képviselővel nem rendelkező sértett, magánvádló, magánfél vagy egyéb érdekelt képviselőre a bíróság pártfogó ügyvédet rendelhet ki, ha pedig az ügyész a Polgári perrendtartásban meghatározottak szerint perindításra jogosult, erre az ügyész figyelmét felhívhatja.

¹²⁸ Az 56. § (4) bekezdésének utolsó mondatát a 2006:LI. törvény 25. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

¹²⁹ Az 57. § a 2002:I. törvény 40. §-ával megállapított szöveg.

¹³⁰ Az 57. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 26. §-ával megállapított szöveg.

¹³¹ Az 57. § (3) bekezdése helyébe a 2005:CXXXV. törvény 48. §-ának (12) bekezdésével módosított 2003:LXXX. törvény 72. §-ának (5) bekezdése alapján 2008. január 1. napjától a 2003:LXXX. törvény 82. §-ának (1) bekezdésével megállapított következő rendelkezés lép: „(3) A sértett, magánvádló, magánfél, vagy egyéb érdekelt kérelmére – ha annak a jogi segítségnyújtásról szóló törvényben foglalt feltételei fennállnak – a törvényben meghatározott szervezet engedélyezi a pártfogó ügyvédi képviselőt. Ha a bíróság észleli, hogy a pártfogó ügyvédi képviselő engedélyezésének feltételei a felsoroltak valamelyikénél fennállnak, e személyt tájékoztatja arról, hogy pártfogó ügyvédi képviselő engedélyezését kérheti, ha pedig az ügyész a Polgári perrendtartásban meghatározottak szerint perindításra jogosult, erre az ügyész figyelmét felhívhatja.” A jogi segítségnyújtásról szóló törvény rendelkezéseit a 2003:LXXX. törvény 73. §-ának (1) bekezdése alapján a büntetőeljárásokban akkor kell alkalmazni, ha a támogatás iránti kérelmet a törvény hatálybalépését követően nyújtották be.

58. § (1) Ha a bűncselekménynek több sértettje van, maguk közül kijelölhetik a sértetti jogokat gyakorló természetes, illetőleg jogi személyt.

(2) Ha a pótmagánvád vagy a magánvád emelésére, illetőleg képviselőre többen jogosultak, a megegyezésüktől függ, hogy melyikük jár el. Ha erről megállapodás nem jött létre, a bíróság jelöli ki közülük a képviselőt.

(3)¹³² Az eljárásban a sértett képviselőjeként, ha pedig a bűncselekménynek több sértettje van, vagy egyének pontosan meg nem határozható, nagyobb létszámú csoportja tekintendő sértettnek, a sértettek képviselőjeként a közhasznú szervezetekről szóló törvény¹³³ hatálya alá tartozó olyan közhasznú szervezet is eljárhat, amelyet sértettek vagy sértettek egyes csoportjainak érdekképviselőre hoztak létre.

*A segítők*¹³⁴

59. §¹³⁵ A segítők az e törvényben meghatározott tevékenységet fejthetnek ki a terhelt, a tanú és az e törvényben meghatározott más személyek érdekében.

VI. Fejezet

AZ ELJÁRÁSI CSELEKMÉNYEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

I. Cím

A BÍRÓSÁG, AZ ÜGYÉSZ ÉS A NYOMOZÓ HATÓSÁG ELJÁRÁSI CSELEKMÉNYEINEK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

60. § (1)¹³⁶ Az eljárás cselekmények végzésekor az emberi méltóságot, az érintettek személyiségi jogait és a kegyeleti jogot tiszteletben kell tartani, és biztosítani kell, hogy a magánéletre vonatkozó adatok szükségtelenül ne kerüljenek nyilvánosságra.

(2) Ha e törvény a kényszerintézkedések alkalmazása esetén az érintett személy alkotmányos jogainak korlátozását megengedi, az ilyen cselekmény elrendelésének az egyéb feltételek megléte mellett is csak akkor van helye, ha az eljárás célja kisebb korlátozással járó más cselekménnyel nem biztosítható.

¹³² Az 58. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 41. §-ával megállapított szöveg.

¹³³ Lásd az 1997:CLVI. törvényt.

¹³⁴ Az 59. § alcímét – az eredeti alcímmel megegyezően – a 2003:II. törvény 36. §-a iktatta be újra.

¹³⁵ Az eredeti 59. §-sal kapcsolatban a 2002:I. törvény 308. §-ának (2) bekezdése akként rendelkezett, hogy az az alcímével együtt érvényét veszti és nem lép hatályba. A jelenlegi rendelkezést a 2003:II. törvény 36. §-a iktatta be újra.

¹³⁶ A 60. § (1) bekezdését a 2006:LI. törvény 27. §-a iktatta be, egyben az addigi 60. § rendelkezése a (2) bekezdés jelölést kapta.

61. §¹³⁷ A közigazgatási hatóságok a hatáskörükbe tartozó módon kötelesek a bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság által foganatosított eljárás cselekményeknél közreműködni.

62. § A bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság az eljárási cselekmény elvégzése előtt a cselekménnyel érintett személyt a jogairól tájékoztatja, és a kötelezettségeire figyelmezteti.

63. § (1) Az eljárásban részt vevő személyek személyes adatainak megismerésére és kezelésére a bíróság, az ügyész, a nyomozó hatóság, a szakértő, valamint a bíróság vagy az ügyész által megkeresett hatóság az e törvényben meghatározott feladatainak teljesítése érdekében jogosult. A terhelt bünyügyi nyilvántartás céljára szolgáló személyes adatainak körét és a személyes adatok kezelésének szabályait külön törvény¹³⁸ állapítja meg.

(2) A büntetőeljárásban részt vevő személy személyes adatait a szükséges mértékig kell jegyzőkönyvben rögzíteni.

(3) A büntetőeljárás során rögzített személyes adatok – ha e törvény kivételt nem tesz – nem törölhetők.

*Intézkedés a bűnözés megelőzésére és más eljárás kezdeményezésére*¹³⁹

63/A. § (1) Az ügyész és a nyomozó hatóság a bűncselekmény elkövetését közvetlenül lehetővé tevő, a büntetőeljárás során megállapított okokról és körülményekről a további bűncselekmények megelőzése végett, ha ez szükséges, haladéktalanul, de legkésőbb az eljárása befejezésekor tájékoztatja a bűnözés megelőzésére illetékes állami vagy önkormányzati szervet.

(2) Ha az ügyész, illetve a nyomozó hatóság az eljárása során olyan tényt állapít meg, vagy körülményt észlel, amely miatt hivatalból további bírósági, közigazgatási vagy más eljárás kezdeményezésének vagy lefolytatásának van helye, e célból az eljárás kezdeményezésére, illetve lefolytatására jogosult szervet tájékoztatja.

(3) A tájékoztatás tartalmazza az eljárás kezdeményezéséhez, illetve lefolytatásához szükséges történeti tényállást, valamint a terheltnek és a tanúnak a büntetőeljárás során kezelt személyes adatait, feltéve, hogy azok az adattamentozási címzettje által is kezelhetők.

(4) A (3) bekezdés alapján a sértett személyes adatai akkor továbbíthatók, ha az eljárás során őt tanúként kihallgatták, vagy a tanúvallomás megtételének elmaradására nem a 81. § (1) bekezdésének *a*) vagy *b*) pontjában, illetve (2) bekezdésében meghatározott akadály miatt került sor.

(5) Az (1), illetve (2) bekezdés szerinti intézkedés ellen nincs helye jogorvoslatnak.

II. Cím

ÁLTALÁNOS ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

A határidők

64. § (1) Az egyes eljárási cselekmények teljesítésére nyitva álló időtartamot (határidő), illetve azt az időtartamot, amelynek két eljárási cselekmény között el kell telnie (időköz), a törvény határozza meg, és a határidőt a törvény alapján a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság állapítja meg. A határidőt órákban, napokban, hónapokban vagy években kell megállapítani.

(2) Az órákban megállapított határidőbe minden megkezdett óra egész órának számít. A napokban megállapított határidőbe nem számít be az a nap, amelyre a határidő kezdetére okot adó körülmény esik (kezdőnap). A hónapokban vagy években megállapított határidő azon a napon végződik, amelynek száma a kezdőnapnak megfelel, ha pedig a hónapban nincs ilyen nap, a hónap utolsó napján.

(3) Ha a határidő utolsó napja munkaszüneti nap, a határidő a következő munkanapon jár le.

(4) A bírósághoz, az ügyészhez, illetőleg a nyomozó hatósághoz intézett beadványnak és az előttük teljesíthető eljárási cselekménynek a határideje a hivatali munkaidő végével jár le. Nem számít a határidő elmulasztásának, ha a beadványt a határidő utolsó napján postára adták.

(5) Az eljárási cselekmény elvégzésére meghatározott időpont a határnap. A határnapot a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság állapítja meg.

*Soron kívüli eljárás*¹⁴⁰

64/A. § A büntetőeljárást soron kívül kell lefolytatni
a) a kiskorú sértett sérelmére elkövetett, az élet, a testi épség és az egészség elleni bűncselekmény (Btk. XII. Fejezet I. Cím) vagy a házasság, a család, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény (Btk. XIV. Fejezet) miatt,

¹³⁷ A 61. § a 2006:LI. törvény 28. §-ával megállapított szöveg.

¹³⁸ Lásd az 1999:LXXXV. törvényt.

¹³⁹ A 63/A. §-t és alcímét a 2006:LI. törvény 29. §-a iktatta be.

¹⁴⁰ A 64/A. §-t és alcímét a 2004:CXXXII. törvény 1. §-a iktatta be.

b) az *a)* pontban meghatározottakon kívül más, személy elleni erőszakos bűncselekmény miatt, ha a kiskorú sértett érdeke a büntetőeljárás mielőbbi befejezését indokolja, így különösen akkor, ha a sértett testi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését a bűncselekmény jelentősen veszélyeztette, illetve ha a terhelt az eljárás lefolytatásakor is ellátja a sértett nevelését, felügyeletét vagy gondozását, vagy egyébként is a sértett környezetében él.

Az igazolás

65. § (1) Ha a terhelt, a védő, a sértett, a magánvádló, a magánfél, a pótmagánvádló, a tanú vagy a szakértő, továbbá a bírósági eljárásban az ügyész határidőt vagy határnapot, illetőleg a jogorvoslatra jogosult határidőt önhibáján kívül mulasztott – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – igazolásnak van helye.

(2) Az igazolási kérelmet az elmulasztott határidő utolsó napjától, illetőleg a határnaptól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni. Ha a mulasztás később jutott a mulasztó tudomására, vagy az akadály később szűnt meg, az igazolási kérelem határideje a tudomásszerzéssel, illetőleg az akadály megszűnésével kezdődik. Hat hónapon túl igazolási kérelmet nem lehet előterjeszteni.

(3) Az igazolási kérelemben elő kell adni a mulasztás okát és azokat a körülményeket, amelyek a mulasztás véltenséget valószínűsítik. Határidő elmulasztása esetén az igazolási kérelem előterjesztésével együtt az elmulasztott cselekményt is pótolni kell.

(4) Az igazolási kérelmet méltányosan kell elbírálni.

(5) Az igazolási kérelemnek az eljárás folytatására, illetőleg a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya. Ha az igazolási kérelem valószínűsíti a mulasztó véltenséget, illetve azt, hogy az elmulasztott cselekmény pótlása megtörtént vagy megtörténik, az eljárási cselekmény vagy a határozat végrehajtása felfüggeszthető.

66. § (1) Az igazolási kérelemről a határidőt, illetve a határnapot megállapító bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság határoz. Jogorvoslati határidő elmulasztása esetén a jogorvoslat elbírálására jogosult határoz az igazolási kérelemről.

(2) Az igazolási kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha

a) az igazolást e törvény kizárja,

b) a kérelem elkésett,

c) határidő elmulasztása esetén az igazolást kérő az elmulasztott cselekményt – a kérelem előterjesztésével együtt – nem pótolta, holott az lehetséges volt.

(3)¹⁴¹ Ha a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság az igazolási kérelemnek helyt ad, az igazolást kérő által pótoltt cselekményt olyannak kell tekinteni, mintha azt az elmulasztott határidőn belül teljesítette volna, az elmulasztott határnapon végzett eljárási cselekményt pedig a szükséges keretben meg kell ismételni. A megismétlés eredményéhez képest a korábbi eljárási cselekmény, illetőleg határozat hatályában tartásáról vagy teljes, illetőleg részleges hatályon kívül helyezéséről is határozni kell.

(4) Az igazolási kérelemnek helyt adó határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak.

(5)¹⁴² A külön törvény szerinti közvetítői eljárás során előterjesztett és elutasított igazolási kérelemről a vádemelést megelőzően az ügyész, azt követően a bíróság az (1)–(4) bekezdés értelemszerű alkalmazásával határoz.

Az idézés és az értesítés

67. § (1)¹⁴³ Ha e törvény kivételt nem tesz, a bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság azt idézi, akinek a jelenléte az eljárási cselekménynél kötelező, illetőleg azt értesíti, akinek a jelenléte nem kötelező, de azt a törvény lehetővé teszi. Akit megidéztek, köteles az őt megidéző bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság előtt megjelenni.

(2) Az idézés és az értesítés rendszerint írásban vagy a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság előtti személyes megjelenés alkalmával szóban történik. Az idézésnek, illetőleg értesítésnek tartalmaznia kell

a) a megidézettnek hol, mikor, milyen minőségben kell megjelennie,

b) az értesített hol, mikor, milyen minőségben jelenhet meg,

*c)*¹⁴⁴ az idézés, illetőleg az értesítés alapjául szolgáló eljárási cselekmény várható időtartamát, órákban,

d) a távolmaradás következményeire való figyelmeztetést,

e) a vádirat benyújtása után a vádlott nevét és az eljárás alapjául szolgáló bűncselekmény megjelölését.

(3) Ha az idő hiánya, értesítés esetében az érintettek nagy száma indokolttá teszi, a (2) bekezdésben említettek kívül más alkalmas módon vagy eszközzel – különösen távbeszélő, telefax, számítógép útján – való idézésnek vagy értesítésnek is helye van. Sajtóhirdetményben tehető közzé az értesítés, ha ezt az érdekeltek rendkívül nagy száma indokolttá teszi.¹⁴⁵

¹⁴¹ A 66. § (3) bekezdésének utolsó mondata a 2006:LI. törvény 30. §-ával megállapított szöveg.

¹⁴² A 66. § (5) bekezdését a 2006:CXXIII. törvény 21. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

¹⁴³ A 67. § (1) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 42. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

¹⁴⁴ A 67. § (2) bekezdésének *c)* pontját a 2006:LI. törvény 31. §-a iktatta be, egyben az addigi *c)–d)* pontok jelölését *d)–e)* pontokra módosította.

¹⁴⁵ Lásd a 8/2003. (IV. 24.) IM-BM-PM együttes rendeletet.

(4) Minden esetben közölni kell, hogy az érintettet melyik bíróság, ügyészség, illetőleg nyomozó hatóság idézi, illetőleg értesíti; az idézés, illetve az értesítés tényét az ügy irataiban rögzíteni kell.

(5)¹⁴⁶ A megidézett felhívható arra, hogy az ügyre vonatkozó iratain kívül a bizonyításnál felhasználható feljegyzéseit vagy egyéb tárgyait hozza magával.

(6) Az írásbeli idézést vagy értesítést zárt iratban kell megküldeni. Sajtóhirdetményben az értesítettek neve nem közölhető.

68. § (1) Katonát [Btk. 122. § (1) bek.] rendszerint az előjárója útján kell idézni, illetőleg értesíteni. Az idézés, illetőleg az értesítés az előjáró egyidejű értesítése mellett közvetlenül is történhet, ha a megidézettnek, illetőleg az értesítettnek az idézés, illetve az értesítés küldőjének a székhelyén nincs előjárója, és a késedelem az eljárási cselekmény elvégzését veszélyeztetné.

(2) A kiskorú idézéséről a gondozóját azzal a felhívással kell értesíteni, hogy a megjelenéséről gondoskodik. Ha a kiskorú a tizennegyedik életévét nem töltötte be, a gondozója útján kell idézni, illetve értesíteni. A kiskorú idézését és értesítését a törvényes képviselőjével is közölni kell.

Az idézéssel szembeni mulasztás következményei

69. § (1)¹⁴⁷ Ha a terhelt, a védő, a tanú vagy a szakértő idézés ellenére nem jelenik meg, és ezt előzetesen, mihelyt az akadály a tudomására jut, haladéktalanul, vagy ha ez már nem lehetséges, az akadály megszűnése után nyomban, alapos okkal nem igazolja, illetőleg az eljárási cselekményről engedély nélkül távozik,

- a) a terhelt elővezetése rendelhető el,
- b) a tanú elővezetése rendelhető el, vagy rendbírsággal sújtható,
- c) a védő és a szakértő rendbírsággal sújtható.

(2)¹⁴⁸ Ha a terhelt, a védő, a tanú vagy a szakértő önhibájából olyan állapotban jelenik meg, hogy nem hallgatható ki, illetőleg az eljárási kötelezettségeit nem képes teljesíteni, a következő kihallgatására, illetve eljárási kötelezettségének teljesítése érdekében a terhelt elővezetése rendelhető el, a tanú rendbírsággal sújtható vagy elővezetése rendelhető el, a védő és a szakértő rendbírsággal sújtható. Az okozott költség megtérítésére a felsoroltakat kötelezni kell.

¹⁴⁶ A 67. § (5) bekezdése a 2002:I. törvény 42. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁴⁷ A 69. § (1) bekezdésének bevezető szövege a 2002:I. törvény 43. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁴⁸ A 69. § (2) és (3) bekezdése a 2002:I. törvény 43. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a terhelt, a védőt, a tanút és a szakértőt a meg nem jelenésével, illetőleg az eltávozásával okozott költség megtérítésére határozattal kell kötelezni.

(4) A 68. § (1) bekezdése szerint idézett katona mulasztása esetén az (1)–(3) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

(5) Ha a 68. § (2) bekezdése szerint idézett kiskorú nem jelenik meg, és gondozója nem igazolja, hogy a kiskorú meg nem jelenésében vétlen, a gondozó rendbírsággal sújtható, és a meg nem jelenéssel okozott költség megtérítésére határozattal kötelezhető.

(6) Ha az ügyész a bíróság értesítésében megjelölt időben és helyen olyan eljárási cselekményen nem jelenik meg, amelyen részvétele kötelező, erről a bíróság a felettes ügyészt tájékoztatja.

(7) Az idézéssel szembeni mulasztás következményei akkor alkalmazhatók, ha az idézés a 67-68. § rendelkezéseinek, kézbesítése pedig az e törvényben és a külön jogszabályban foglaltaknak, illetőleg az egyéb előírásoknak megfelel.

A kézbesítés

70. § (1) A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság hivatalos iratának az érintett személy részére átadása (kézbesítés) történhet

- a) személyesen,
- b) posta útján,¹⁴⁹
- c) hirdetményi úton,
- d) a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság kézbesítője útján,
- e) nemzetközi jogsegély¹⁵⁰ keretében.

(2) A címzett az iratot az azt küldőnél is átveheti.

(3)¹⁵¹ Ha a sértettnek vagy az egyéb érdekeltnek kézbesítési megbízottja van, a részükre szóló iratot – az idézés kivételével – a megbízottnak kell kézbesíteni.

(4)¹⁵² A kézbesítés szabályszerű, ha a hivatalos iratot a címzett vagy helyette a külön jogszabály szerint átvételre jogosult más személy átvette. A hivatalos iratot szabályszerűen kézbesítettnek kell tekinteni, ha az irat átvételét, illetőleg a kézbesítési bizonyítvány (tértivevény) aláírását megtagadják.

¹⁴⁹ Lásd a 79/2004. (IV. 19.) Korm. rendeletet.

¹⁵⁰ Lásd az 1996:XXXVIII. törvény 61. §-a (2) bekezdését, 63. §-át, 80. §-a (3) bekezdését, valamint a 8001/2001. (IK. 4.) IM tájékoztatót. Lásd még a 2003:CXXX. törvény 49. §-át, amely a 2005:CXVI. törvény 4. §-ának (2) bekezdése szerint 2005. november 23-án lépett hatályba.

¹⁵¹ A 70. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 32. §-ával megállapított szöveg.

¹⁵² A 70. § (4) és (5) bekezdése a 2002:I. törvény 44. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg. A 70. § (4) bekezdésének második mondata a 2004:CXXXII. törvény 2. §-ával megállapított szöveg.

(5) Az ismeretlen helyen tartózkodó terhelt részére a hivatalos iratot hirdetményi úton kell kézbesíteni. Hirdetményi kézbesítés esetén a hirdetmény tartalmazza, hogy a címzett az iratot melyik bíróságnál, ügyészségnél, illetőleg nyomozó hatóságnál veheti át.

(6)¹⁵³ A hirdetményt tizenöt napra ki kell függeszteni az azt küldő bíróság, ügyészség, illetőleg nyomozó hatóság, valamint – ha ilyen van – a címzett utolsó ismert belföldi lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti helyi önkormányzat hirdetőtáblájára. Az iratot a hirdetménynek a bíróságnál, az ügyészségnél, illetőleg a nyomozó hatóságnál történt kifüggesztésétől számított tizenötödik napon kell kézbesítettnek tekinteni.

(7) A kézbesítési bizonyítvánnyal (tértivevénnyel) feladott hivatalos iratot a kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni, ha a kézbesítés azért volt eredménytelen, mert a címzett az iratot nem vette át.

(8) A katonának [Btk. 122. § (1) bek.] kézbesítendő iratot az előjárója útján kell kézbesíteni. A kézbesítés az előjáró egyidejű értesítése mellett közvetlenül is történhet, ha a katonának az iratot küldő bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság székhelyén nincs előjárója, és a késedelmes kézbesítés az eljárás sikerét vagy a katona jogát, illetőleg méltányolható érdekét sértené. Ha a katona szolgálati viszonya a büntetőeljárás alatt megszűnik, a kézbesítésre az általános szabályok az irányadók.

(9) Ha a címzett fogva van, a neki kézbesítendő iratot – idézés és értesítés esetén az intézetnek szóló, az előállításra vonatkozó megkereséssel egyidejűleg – a fogvatartást végrehajtó intézet parancsnoka útján kell kézbesíteni.

70/A. §¹⁵⁴ (1) A 70. § (7) bekezdésében meghatározott kézbesítési vélelem megdöntése iránt a címzett terjeszthet elő kérelmet, ha

a) a kézbesítés a hivatalos iratok kézbesítésére vonatkozó jogszabályok megsértésével történt, vagy

b) a hivatalos iratot nem az *a)* pontban meghatározott okból, önhibáján kívül nem vette át.

(2) A kérelemben elő kell adni azokat a tényeket, illetve körülményeket, amelyek a kézbesítés szabálytalanságát igazolják, vagy az (1) bekezdés *b)* pontjában meghatározott esetben a címzett részéről az önhiba hiányát valószínűsítik.

(3) A kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelemről az a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság határoz, amelynek eljárása során a kézbesítés történt. A kérelem előterjesztésére és elbírálására a mulasztás igazolására vonatkozó rendelkezéseket (65. és 66. §) kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a kérelem előterjesztésével együtt nem kell pótolni az elmulasztott cselekményt.

(4) Ha a kézbesítési vélelem megdöntése iránt a terhelt, a védő, a magánvádló vagy a pótmagánvádló terjeszt elő kérelmet, és a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság a kérelemnek helyt ad, a vélelmezett kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények hatálytalanok, és a kézbesítést, illetve a már megtett intézkedéseket, eljárási cselekményeket a szükséges mértékben meg kell ismételni. A megismétlés eredményéhez képest a korábbi eljárási cselekmények hatályban tartásáról vagy teljes, illetőleg részleges hatályon kívül helyezéséről is határozni kell.

(5) A (4) bekezdésben fel nem sorolt címzett által benyújtott kérelem esetében, ha a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság a kérelemnek helyt ad, a címzett vonatkozásában érvényesülő, a kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények nem alkalmazhatók, és a kézbesítést meg kell ismételni.

Másolat készítése az eljárás során keletkezett iratról¹⁵⁵

70/B. §¹⁵⁶ (1) Az eljárás során keletkezett iratról – ideértve a bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság által beszerzett, illetőleg a büntetőeljárásban részt vevő személyek által benyújtott, valamint csatolt iratot is – az a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság, amely előtt az eljárás folyamatban van, a büntetőeljárásban részt vevő személyek kérelmére a (2)–(7) bekezdés szerint legkésőbb a kérelem előterjesztésétől számított nyolc napon belül másolatot ad ki.¹⁵⁷

(2) A nyomozás befejezéséig a gyanúsított, a védő, a fiatalkorú törvényes képviselője, a sértett és képviselője másolatot kaphat a szakvéleményről, valamint az olyan nyomozási cselekményről készült iratról, amelyeknél jelenlétüket e törvény lehetővé teszi; az egyéb iratról pedig akkor, ha ez a nyomozás érdekeit nem sérti. A sértett a nyomozás során keletkezett más iratokról a tanúkenti kihallgatását követően kaphat másolatot.

(3) A feljelentő részére – ha nem a (2) bekezdésben felsoroltak valamelyike – csak a feljelentésről adható másolat.

¹⁵³ A 70. § (6)–(9) bekezdését a 2002:I. törvény 44. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

¹⁵⁴ A 70/A. §-t a 2004:CXXXII. törvény 3. §-a iktatta be, és egyidejűleg a korábbi 70/A. § jelölését 70/B. §-ra, a korábbi 70/B. § jelölését 70/C. §-ra módosította.

¹⁵⁵ Az alcímet és – eredetileg a 70/A. §-t – a 2002:I. törvény 45. §-a iktatta be.

¹⁵⁶ A 70/A. § jelölését a 2004:CXXXII. törvény 3. §-a 70/B. §-ra módosította.

¹⁵⁷ A részletes szabályokra lásd a 10/2003. (V. 6.) IM–BM–PM együttes rendeletet.

(4) Ha a terheltnek a 179. § (1) bekezdése szerinti kihallgatására, a védő kirendelésére, illetőleg meghatalmazására az irat keletkezését követően került sor, a (2) bekezdés szerinti iratról másolat kiadására a terhelt az első kihallgatására történő idézés kézbesítésétől, a védő a kirendelésről szóló határozat kézbesítésétől, illetőleg a meghatalmazás benyújtásától fogva jogosult.

(5) A nyomozás befejezését követően

a) a terhelt, a védő és a fiatakorú törvényes képviselője másolatot kaphat a nyomozás azon iratairól, amelyeknek a megismerésére a 193. § (1) bekezdése alapján jogosult,

b) a sértett és képviselője másolatot kaphat a nyomozás azon iratairól, amelyeknek a megismerésére a 229. § (2) bekezdése alapján jogosult.

(6)¹⁵⁸ A bírósági eljárásban a vádlott, a védő, a fiatakorú törvényes képviselője, a sértett, a magánvádló, a pótmagánvádló, a magánfél és a felsoroltak képviselője részére – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a másolat kiadása csak a 60. § (1) bekezdésére figyelemmel korlátozható.

(7)¹⁵⁹ Az egyéb érdekelt és képviselője részére az iratokból az őt érintő körben adható másolat. A tanú részére a vallomását tartalmazó jegyzőkönyvről, illetőleg jegyzőkönyv-részről adható másolat. A terhelt, a tanú és az e törvényben meghatározott más személyek érdekében eljáró segítő másolatot kaphat a nyomozás azon iratairól, amelyekről e törvény szerint másolatot kaphat az, akinek érdekében a segítő eljár.

(8) A másolat kiadása ellen nincs helye jogorvoslatnak. A kiadás megtagadása miatt külön jogorvoslatnak van helye.

(9) Az ügy irataiban fel kell jegyezni, hogy mely iratról, kinek a részére, hány példányban készült másolat.

*Az államtitok és a szolgálati titok
megismerése¹⁶⁰*

70/C. §¹⁶¹ (1) A büntetőeljárás során a terhelt, a védő, a törvényes képviselő, a sértett, a magánvádló, a pótmagánvádló, a magánfél, az egyéb érdekelt, valamint a sértett, a magánvádló, a pótmagánvádló, a magánfél és az egyéb érdekelt képviselője jogosult megismerni azt az államtitkot, illetőleg szolgálati titkot, amit olyan irat tartalmaz, amelyet e törvény szerint megtekinthet.

¹⁵⁸ A 70/B. § (6) bekezdése a 2006:LI. törvény 33. §-ával megállapított szöveg.

¹⁵⁹ A 70/B. § (7) bekezdés harmadik mondatát a 2007:XXVII. törvény 39. §-a iktatta be.

¹⁶⁰ Az alcímet és – eredetileg a 70/B. §-t – a 2002:I. törvény 46. §-a iktatta be.

¹⁶¹ A 70/B. § jelölését a 2004:CXXXII. törvény 3. §-a 70/C. §-ra módosította.

(2) Az államtitokról és a szolgálati titokról szóló törvényben¹⁶² meghatározott minősítő, illetve titokbirtokos szerv biztosítja, hogy az (1) bekezdésben felsoroltak a büntetőeljárás során általuk megismerhető államtitkot, illetőleg szolgálati titkot akkor is megismerhessék, ha a megismerés külön jogszabályban meghatározott feltételei a felsoroltaknál nem állnak fenn. Ebben az esetben az eljáró bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság az érintetteket figyelmezteti, hogy az államtitkot, illetőleg a szolgálati titkot kötelesek megtartani, a figyelmeztetés kiterjed az államtitok, illetőleg a szolgálati titok megsértésének következményeire is. A figyelmeztetést jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(3) Az államtitkot, illetőleg a szolgálati titkot tartalmazó irat kézbesítésére a 70. § rendelkezéseit a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

a) államtitkot, illetőleg a szolgálati titkot tartalmazó irat az államtitok és a szolgálati titok védelméről szóló jogszabályban foglaltak megtartásával, csak a bíróságnál, az ügyészségnél, illetőleg a nyomozó hatóságnál kézbesíthető,

b) az államtitok és a szolgálati titok védelméről szóló jogszabályban¹⁶³ foglaltak megtartásának feltételeiről a címzettet nyilatkoztatni kell; ha a címzett kijelenti, hogy e feltételeknek nem felel meg, vagy nem tesz nyilatkozatot, a címzett az ilyen adatot tartalmazó iratot a bíróság, az ügyészség, illetőleg a nyomozó hatóság titkos ügykezelésre fenntartott helyiségéből nem viheti ki, részére államtitkot, illetőleg szolgálati titkot nem tartalmazó kivonatot kell kézbesíteni. Arról, hogy a kivonat nem tartalmaz államtitkot, illetőleg szolgálati titkot, a minősítőt nyilatkoztatni kell,

c) ha a címzett olyan nyilatkozatot tesz, hogy az államtitok és a szolgálati titok védelméről szóló jogszabályban foglalt feltételeknek megfelel, a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság a címzett részére államtitkot, illetőleg szolgálati titkot tartalmazó iratot kézbesít,

d) az a)-b) pontban írt korlátozás a titokvédelmi szabállyal rendelkező szervezetre nem terjed ki.

(4) A (3) bekezdés c) pontja esetén a kézbesítés előtt a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság ellenőrzi, hogy a címzett nyilatkozata a valóságnak megfelel-e. A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság ennek megállapítására az államtitok és a szolgálati titok védelméről szóló jogszabályban meghatározott titokvédelmi felügyelőt is megkeresheti.

(5) Az államtitkot, illetőleg a szolgálati titkot tartalmazó irat másolására és a másolat kezelésére a következő rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) ha az (1) bekezdésben felsoroltaknál az államtitok és a szolgálati titok védelméről szóló jogszabályban foglaltak

¹⁶² Lásd az 1995:LXV. törvényt.

¹⁶³ Lásd még a 79/1995. (VI. 30.) Korm. rendeletet.

megtartása nem biztosított, a jogosult részére az államtitkot, illetőleg a szolgálati titkot tartalmazó iratról másolatot kell készíteni, de a másolatot a jogosult a bíróság, az ügyészség, illetőleg a nyomozó hatóság titkos ügykezelésre fenntartott helyiségéből nem viheti ki,

b) a másolatot az eljárást folytató bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság őrzi, de biztosítani kell, hogy a másolatot a jogosult a hivatali munkaidőben korlátozás nélkül tanulmányozhassa, és a bíróság hivatalos helyiségében az ügyben tartott tárgyalás idejére a másolat a jogosult rendelkezésére álljon.

Megkeresések

71. § (1)¹⁶⁴ A bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság állami és helyi önkormányzati szervet, hatóságot, köztestületet, gazdálkodó szervezetet, alapítványt, közalapítványt és társadalmi szervezetet kereshet meg tájékoztatás adása, adatok közlése, átadása, illetőleg iratok rendelkezésre bocsátása végett, és ennek a teljesítésére legalább nyolc, legfeljebb harminc napos határidőt állapíthat meg. A rejtjelezett¹⁶⁵ vagy más módon megismerhetetlenné tett adatot a megkeresett köteles az átadás vagy a közlés előtt eredeti állapotába visszaállítani, illetőleg a megkereső számára az adat tartalmát megismerhetővé tenni. Az (1) és a (2) bekezdés alapján megkeresett szerv köteles az adatszolgáltatást – amely magában foglalja különösen az adatfeldolgozást, írásban vagy elektronikus úton való rögzítését és továbbítását is – térítésmentesen teljesíteni.¹⁶⁶ A megkeresett a megállapított határidő alatt – ha törvény másképp nem rendelkezik – köteles a megkeresést teljesíteni, vagy a teljesítés akadályát közölni.

(2) A bíróság, az ügyész és a nyomozó hatóság helyi önkormányzatot és más hatóságot iratok rendelkezésre bocsátása végett is megkereshet.

(3) Ha a megkeresés személyes adatok közlésére vonatkozik, az csak annyi és olyan személyes adatra vonatkozhat, amely a megkeresés céljának megvalósításához elengedhetetlenül szükséges. A megkeresésben az adatkezelés pontos célját és a kért adatok körét meg kell jelölni.¹⁶⁷

(4) Ha a megkeresés eredményeként olyan személyes adat jut a megkereső tudomására, amely a megkeresés céljával nem függ össze, az adatot törölni kell.

(5) Ha a (4) bekezdésben meghatározott személyes adat az irat eredeti példányában található, a megkeresés céljával összefüggő személyes adatról kivonatot kell készíteni, és ezzel egyidejűleg az eredeti iratot a megkeresettnek vissza kell küldeni.

¹⁶⁴ A 71. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 47. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁶⁵ Lásd a 43/1994. (III. 29.) Korm. rendeletet.

¹⁶⁶ A 71. § (1) bekezdésének harmadik mondata a 2006:LI. törvény 34. §-ával megállapított szöveg.

¹⁶⁷ Lásd az 1992:LXIII. törvényt.

(6)¹⁶⁸ Ha a megkeresett szerv a megkeresést a megállapított határidőn belül nem teljesíti, vagy a megkeresés teljesítését jogosulatlanul megtagadja, rendbírsággal sújtható. A teljesítés jogosulatlan megtagadása esetén – a rendbírság kiszabása mellett, ha a törvényi feltételek fennállnak – az e törvényben meghatározott kényszerintézkedés is elrendelhető.

(7) Ha a megkeresett szerv a megkeresést azért nem teljesíti, mert azt törvény kizárja,¹⁶⁹ a megkeresett birtokában lévő adat megszerzése érdekében a megkeresettet érintően további eljárási cselekmény nem végezhető.

(8)¹⁷⁰ Ha a beutazás és a tartózkodás külön törvény¹⁷¹ szerinti feltételei egyébként nem állnak fenn, az ügyész és a bíróság indítványozhatja az idegenrendészeti hatóságnál, hogy engedélyezze annak a külföldinek és reá tekintettel hozzátartozójának a beutazását, illetve belföldi tartózkodását, akinek a vallomása olyan bizonyítékot tartalmazhat, amely előreláthatólag másként nem pótolható.

Az iratok kezelése¹⁷²

71/A. § (1) Az ügy iratait a keletkezésük, illetőleg a bírósághoz, az ügyészhez, illetve a nyomozó hatósághoz érkezésük sorrendjében számozással kell ellátni. A nyomozás során ettől a rendelkezéstől eltérő iratkezelési szabályok állapíthatók meg.¹⁷³

(2) Az ügy iratait össze kell fűzni, és az összefűzés helyén a bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság bélyegzőjével el kell látni. Ha az ügy irataihoz csatolt mellékletet nem lehet az iratokhoz fűzni, annak megőrzéséről és azonosíthatóságáról más módon kell gondoskodni.

(3) Ha az irat elveszett vagy megsemmisült, erről a tudomásszerzést, vagy a megállapítást követő munkanap végéig jelentést kell tenni a bíróság elnökének, az ügyészség vezetőjének, illetőleg a nyomozó hatóság vezetőjének és az illetékes ügyésznek. A bíróság elnöke, az ügyészség, illetőleg a nyomozó hatóság vezetője rendelkezik az elvesztett vagy megsemmisült irat felkutatásáról vagy pótlásáról. Ennek keretében az eljárásban részt vett személyek meghallgathatók, és kiadmányok, iratmásolatok szerezhetőek be.

¹⁶⁸ A 71. § (6)–(8) bekezdését a 2002:I. törvény 47. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

¹⁶⁹ Lásd pl. az 1993:XLVI. törvény 18. §-ának (3) bekezdését.

¹⁷⁰ A 71. § (8) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 40. §-ával megállapított szöveg.

¹⁷¹ Lásd a 2007:I. törvényt és a 2007:II. törvényt.

¹⁷² A 71/A. §-t és alcímét a 2003:II. törvény 37. §-a iktatta be.

¹⁷³ Az iratkezelés részletes szabályaira lásd a nyomozó hatóságok kapcsán a 23/2003. (VI. 24.) BM–IM együttes rendeletet, a 26/2003. (VI. 26.) BM–IM együttes rendeletet, valamint a 17/2003. (VII. 1.) PM–IM együttes rendeletet, a 604. § (4) bekezdésének b) pontjában kapott felhatalmazás alapján kiadott rendeleteket, az ügyészségi iratkezelés kapcsán a 6/1998. (ÜK 1999/1.) LÜ utasítást, a bírósági iratkezelés kapcsán a 14/2002. (VIII. 1.) IM rendeletet, valamint az OIT 2002. évi 4. szabályzatát a bíróságok egységes iratkezeléséről.

(4) Az ügy iratainak pótlása mellőzhető, ha az elveszett vagy megsemmisült irat alapján hozott határozat az eljárást befejezte. Ebben az esetben csak a határozat hiteles kiadmányát (másolatát) kell beszerezni.

Az ügyek egyesítése és elkülönítése

72. § (1) Ha a büntető ügyben több terhelt van, velük szemben rendszerint egyazon eljárást kell folytatni. Ez a rendelkezés a bűnpártolóra és az orgazdára is kiterjed.

(2) Egyesíteni lehet azokat az ügyeket, amelyek együttes elbírálása az eljárás tárgyára vagy az eljárásban részt vevő személyekre tekintettel, illetve egyéb okból célszerű.

(3) Az ügyek egyesítését mellőzni kell, illetőleg az ügyeket el kell különíteni, ha a terhelték nagy száma vagy egyéb ok a felelősségnek ugyanabban az eljárásban történő elbírálását jelentősen nehezítené.

(4) Az elkülönített ügy iratait a hatáskörrel és illetékeséggel rendelkező bírósághoz, ügyészhez vagy nyomozó hatósághoz kell áttenni.

*Intézkedés ismeretlen személy, ismeretlen helyen tartózkodó személy és ismeretlen helyen lévő tárgy felkutatására*¹⁷⁴

73. § (1) Az eljárásnak nem akadály, hogy a terhelt ismeretlen helyen tartózkodik. Ebben az esetben a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság a terhelt tartózkodási helyének felkutatása iránt intézkedik; ennek során el lehet rendelni a lakóhelyének, illetőleg a tartózkodási helyének a megállapítását, a körözését, és az e törvényben meghatározott esetben elfogatóparancsot lehet kibocsátani.¹⁷⁵

(2) A lakóhely, illetőleg a tartózkodási hely megállapítása iránt a személyi adat- és lakcímnnyilvántartást¹⁷⁶ kell megkeresni. A körözést a külön törvényben¹⁷⁷ meghatározott szabályok szerint a rendőrség, illetőleg – a reá irányadó törvény¹⁷⁸ szerinti esetekben – a Határőrség végzi.

(3) Szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény esetén, valamint az e törvényben meghatározott más esetekben a terhelt elfogása és megtalálása esetén meghatározott bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság elé állítása is elrendelhető (elfogatóparancs). Azt, aki ellen elfogatóparancsot bocsátottak ki, megtalálása esetén őrizetbe kell

venni, és huszonnégy órán belül az elfogatóparancsot kibocsátó vagy az abban megjelölt más ügyész, illetve nyomozó hatóság, illetőleg hetvenkét órán belül az elfogatóparancsot kibocsátó vagy az abban megjelölt más bíróság elé kell állítani.

(4) Ha hatóság vagy hivatalos személy olyan terhelt lakóhelyéről, illetőleg tartózkodási helyéről szerez tudomást, akivel szemben az (1) és a (3) bekezdés szerinti intézkedést rendeltek el, köteles erről az elrendelő bíróságot, ügyészt, illetőleg nyomozó hatóságot értesíteni.

(5) Az (1) és (3) bekezdésben meghatározott intézkedéseket vissza kell vonni, mihamar az elrendelésük oka megszűnt. A visszavonásról az elrendelő haladéktalanul intézkedik. A nyomozó hatóság által elrendelt körözést az ügyész is visszavonhatja. Ha a körözés elrendelésének oka a bírósági eljárás során szűnik meg, a körözést a bíróság is visszavonhatja.

(6) Ha a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy lakóhelye, illetőleg tartózkodási helye vagy személyazonossága ismeretlen, lakóhelyének, illetőleg tartózkodási helyének vagy személyazonosságának megállapítása érdekében a körözését lehet elrendelni. A lakóhelyének, illetőleg a tartózkodási helyének megállapítása érdekében a bíróság vagy az ügyész annak a személynek a körözését is elrendelheti, akinek a tanúkenti kihallgatása a bírósági eljárásban szükséges. A körözést vissza kell vonni, ha az elrendelésének oka megszűnt.

(7) A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság elrendelheti annak az ismeretlen helyen lévő tárgynak a körözését, amely a törvény értelmében lefoglalható, illetőleg, amelynek a lefoglalását vagy a zár alá vételét rendeltek el. A tárgykörözést vissza kell vonni, ha elrendelésének oka megszűnt.

(8) Az e §-ban meghatározott intézkedéseket a bírósági eljárásban a tanács elnöke és – az elfogatóparancs kibocsátása kivételével – a bírósági titkár is jogosult megtenni.

(9)¹⁷⁹ A lakóhely, illetőleg tartózkodási hely megállapításának elrendelésére tett intézkedés, illetőleg a körözés elrendeléséről, valamint az elfogatóparancs kibocsátásáról szóló határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak.

A bűnügyi költség

74. § (1) Bűnügyi költség *a)*¹⁸⁰ az a költség, amelyet az ügyben az eljárás megindításától a büntetés végrehajtásának befejezéséig, továbbá a rendkívüli jogorvoslati eljárás, valamint a különleges eljárások során az állam előlegezett,¹⁸¹

¹⁷⁴ A 73. §-t és alcímét a 2002:I. törvény 48. §-a állapította meg.

¹⁷⁵ A részletes szabályokra lásd az 1/2003. (III. 7.) IM rendeletet.

¹⁷⁶ Lásd az 1992:LXVI. törvény 24. §-ának (1) bekezdését.

¹⁷⁷ Lásd a 2001:XVIII. törvényt, a 20/2001. (X. 11.) BM és a 21/2001. (X. 11.) BM rendeletet.

¹⁷⁸ Lásd az 1997:XXXII. törvény 4. §-a (1) bekezdésének 5. pontját.

¹⁷⁹ A 73. § (9) bekezdését a 2006:LI. törvény 35. §-a iktatta be.

¹⁸⁰ A 74. § (1) bekezdésének *a)* pontja a 2002:I. törvény 49. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁸¹ Lásd a 21/2003. (VI. 24.) IM-BM-PM együttes rendeletet.

b) a terheltnek, a sértettnek, a magánfélnek, a pótmagánvádlónak és a magánvádlónak, a terhelt és a sértett törvényes képviselőjének az ügyben felmerült készkiadása, akkor is, ha azt az állam nem előlegezte,

c) a kirendelt védőnek és a sértett, a magánfél, valamint a pótmagánvádló képviselőjének készkiadása és díja, akkor is, ha azt az állam nem előlegezte.

(2)¹⁸² Az (1) bekezdés a) pontjában említett költség különösen a tanú megjelenésével felmerült költség, a szakértő, illetőleg a szaktanácsadó részére megállapított munkadíj és költségtérítés, a lefoglalt dolog szállításával és megőrzésével felmerült költség, valamint a tolmács díja és költségtérítése.

(3) Ha a terhelt a jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán a bűnügyi költséget előreláthatóan nem tudja megfizetni, és ezt a külön jogszabályban meghatározott módon igazolta, a terhelt vagy védője kérelmére a bíróság, illetőleg az ügyész határoz arról, hogy a terhelt részére személyes költségmentességet engedélyez.¹⁸³ A személyes költségmentesség engedélyezése esetén

a) a terhelt kérelmére a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság védőt rendel ki [48. § (2) bek.],

b)¹⁸⁴

c)¹⁸⁵ a kirendelt védő díját és költségét az állam viseli.

(4) A személyes költségmentesség tárgyában hozott határozat, illetőleg az okozott költség viselésére kötelező határozatnak a költség viselésére vonatkozó rendelkezése eleni jogorvoslat halasztó hatályú.

(5)¹⁸⁶ Az elővezetéssel (162. §), valamint a külön jogszabályban meghatározott rendőri kíséréssel okozott költség nem számolható el bűnügyi költségként, az elővezetéssel okozott költség megtérítésére külön jogszabály¹⁸⁷ az irányadó.

III. Cím¹⁸⁸

FELVILÁGOSÍTÁS-ADÁS ÉS A NYILVÁNOSSÁG TÁJÉKOZTATÁSA A BÜNTETŐELJÁRÁS SORÁN

74/A. § (1) A sajtó részére a nyomozás befejezéséig a nyomozó hatóság külön jogszabályban erre feljogosított

¹⁸² A 74. § (2)–(4) bekezdése a 2002:I. törvény 49. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁸³ Lásd a 9/2003. (V. 6.) IM–BM–PM együttes rendeletet.

¹⁸⁴ A 74. § (3) bekezdésének b) pontját a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁸⁵ Az 74. § (3) bekezdésének c) pontja a 2006:LI. törvény 36. §-ával megállapított szöveg.

¹⁸⁶ A 74. § (5) bekezdését a 2002:I. törvény 49. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

¹⁸⁷ Lásd a 2/1986. (IV. 21.) BM–IM–PM együttes rendeletet.

¹⁸⁸ A VI. fejezet III. Címét és a 74/A–74/B. §-t a 2003:II. törvény 38. §-a iktatta be.

tagja, valamint az ügyész; a vádemelésig az ügyész, illetőleg az általa megbízott személy; a bírósági eljárás során a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényben erre feljogosított személy adhat felvilágosítást.¹⁸⁹

(2) A bíróság nyilvános tárgyalásáról a sajtó jogosult tájékoztatást adni.

(3) Meg kell tagadni a sajtó számára a felvilágosítást, ha az államtitkot vagy szolgálati titkot sértene, vagy egyébként az eljárás eredményes lefolytatását veszélyeztetné.

74/B. § (1) A bírósági tárgyalásról a nyilvánosság tájékoztatása érdekében hang- vagy képfelvételt a tanács elnöke engedélyével, a bírósági tárgyaláson jelenlévő személyről – a bíróság tagjain, a jegyzőkönyvvezetőn, az ügyészen és a védőn kívül – csak az érintett hozzájárulásával szabad készíteni. A tanács elnöke a tárgyalás folyamatosságának és zavartalanságának érdekében az engedélyt megtagadhatja, illetőleg azt a bírósági eljárás bármely szakaszában visszavonhatja.

(2) A zárt tárgyalásról, illetőleg a tárgyalásnak azon részéről, amelyről a bíróság a nyilvánosságot kizárta, a sajtó nem adhat tájékoztatást, és a sajtó részére felvilágosítás nem adható, kivéve, ha a nyilvánosság kizárására a 245. § (5) bekezdése alapján került sor.

(3) Ha törvény kivételt nem tesz, a folyamatban lévő vagy befejezett büntetőügy irataiba csak az e törvény által erre feljogosított személy tekinthet be.

(4) A (3) bekezdés szerinti irat a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló törvény¹⁹⁰ közlevéltári anyagban történő kutatásra vonatkozó szabályai szerint az ott írt védelmi idő letelte előtt is kutatható.

(5) A 74/A. §-ban meghatározott esetet kivéve az eljárásról felvilágosítás annak adható, akinek az eljárás lefolytatásához, illetőleg annak eredményéhez jogi érdeke fűződik. A vádirat benyújtásáig az ügyész, a bírósági eljárás során az eljáró bíróság elnöke – az ehhez fűződő jogi érdek igazolása után – engedélyezi az iratok megtekintését, illetőleg a szükséges felvilágosítás megadását.

(6)¹⁹¹ Bíróság, ügyészség, közjegyző, bírósági végrehajtó, pártfogó felügyelő, jogi segítő, nyomozó hatóság vagy közigazgatási hatóság megkeresésére – törvényben meghatározott feladataik ellátásához szükséges mértékben és időtartamban – a bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság a büntetőügy iratait megküldi, illetve azokba betekintést engedélyez.

¹⁸⁹ Részletesen lásd a 26/2003. (VI. 26.) BM–IM együttes rendeletet, a 30/2004. (VI. 9.) PM–IM együttes rendeletet, a 604. § (4) bekezdésének b) pontjában kapott felhatalmazás alapján kiadott rendeleteket, és a 9/2005. (ÜK. 5.) LÜ utasítást.

¹⁹⁰ Lásd az 1995:LXVI. törvényt.

¹⁹¹ A 74/B. § (6) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 41. §-ával megállapított szöveg.

VII. Fejezet
A BIZONYÍTÁS

I. Cím
A BIZONYÍTÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A bizonyítás tárgya

75. § (1)¹⁹² A bizonyítás azokra a tényekre terjed ki, amelyek a büntető és a büntetőeljárás jogszabályok alkalmazásában jelentősek. A bizonyítás során a tényállás alapos és hiánytalan, a valóságnak megfelelő tisztázására kell törekedni, azonban, ha az ügyész nem indítványozza, a bíróság nem köteles a vádat alátámasztó bizonyítási eszközök beszerzésére, és megvizsgálására.

(2) A bizonyítás a büntetőeljárás járulékos kérdéseinek – különösen a polgári jogi igénynek – elbírálásában jelentős tényekre is kiterjedhet.

(3) Nem kell bizonyítani azokat a tényeket, amelyek köztudomásúak, vagy amelyekről az eljáró bíróságnak, ügyésznek, illetőleg nyomozó hatóságnak hivatalos tudomása van.

(4)¹⁹³ Az eljárásban részt vevő személyek az e törvényben meghatározott esetekben és módon kötelesek és jogosultak a bizonyításban közreműködni.

A bizonyítás eszközei

76. § (1) A bizonyítás eszközei a tanúvallomás, a szakvélemény, a tárgyi bizonyítási eszköz, az okirat és a terhelt vallomása.

(2) A büntetőeljárásban fel lehet használni azokat az okiratokat és tárgyi bizonyítási eszközöket, amelyeket valamely hatóság – jogszabályban meghatározott feladatainak teljesítése során a hatáskörében eljárva – a büntetőeljárás megindítása előtt készített, illetőleg beszerzett.

A bizonyítás törvényessége

77. § (1) A bizonyítási eszközök felderítése, összegyűjtése, biztosítása és felhasználása során e törvény rendelkezései szerint kell eljárni. Jogszabály elrendelheti a bizonyítási cselekmények teljesítésének, a bizonyítási eszközök megvizsgálásának és rögzítésének, valamint a bizonyítási eljárások lefolytatásának meghatározott módját.

¹⁹² A 75. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 37. §-ával megállapított szöveg.

¹⁹³ A 75. § (4) bekezdését a 2002:I. törvény 50. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

(2) A bizonyítási cselekmények végzésekor az emberi méltóságot, az érintettek személyiségi jogait és a kegyeleti jogot tiszteletben kell tartani, és biztosítani kell, hogy a magánéletre vonatkozó adatok szükségtelenül ne kerüljenek nyilvánosságra.

A bizonyítékok értékelése

78. § (1) A büntetőeljárásban szabadon felhasználható a törvényben meghatározott minden bizonyítási eszköz, és szabadon alkalmazható minden bizonyítási eljárás. A törvény azonban elrendelheti egyes bizonyítási eszközök igénybevételét.

(2) A bizonyítás eszközeinek és a bizonyítékoknak nincs törvényben előre meghatározott bizonyító ereje.

(3) A bíróság és az ügyész a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg.

(4) Nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközből származó tény, amelyet a bíróság, az ügyész vagy a nyomozó hatóság bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával szerzett meg.

II. Cím
A TANÚVALLOMÁS

79. § (1) Tanúként az hallgatható ki, akinek bizonyítandó tényről tudomása lehet.

(2)¹⁹⁴ Akit tanúként megidéztek, ha e törvény kivételt nem tesz, köteles vallomást tenni.

(3)¹⁹⁵ A tanú kérelmére a megjelenésével felmerült költséget a külön jogszabályban meghatározott mértékben az eljáró bíróság, ügyész vagy nyomozó hatóság megállapítja, és megtéríti.¹⁹⁶ Erre a tanút az idézésben, valamint a kihallgatásának befejezésekor figyelmeztetni kell.

80. §¹⁹⁷ A tanú érdekében meghatalmazott ügyvéd járhat el, ha a tanú a jogairól való felvilágosítás céljából ezt szükségesnek tartja. A tanút erről az idézésében tájékoztatni kell.

¹⁹⁴ A 79. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 51. §-ával megállapított szöveg.

¹⁹⁵ A 79. § eredeti (3) bekezdése a 2002:I. törvény 308. §-a (2) bekezdésének első mondata alapján érvényét veszti és nem lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 79. § eredeti (4) bekezdésének számozását a törvényhely második mondata (3) bekezdésre módosította.

¹⁹⁶ Lásd az 1/1969. (I. 8.) IM rendeletet.

¹⁹⁷ A 80. § a 2002:I. törvény 52. §-ával megállapított szöveg.

*A tanú vallomástételének akadályai***81. § (1)** Nem hallgatható ki tanúként

a) a lelkész, illetőleg az egyházi személy arról, amire a hivatásánál fogva titoktartási kötelezettsége áll fenn,

b) a védő arról, amiről mint védő szerzett tudomást, vagy amit a terhelttel védői minőségében közölt,

c) akitől a testi vagy szellemi állapota miatt nyilvánvalóan nem várható helyes vallomás,

*d)*¹⁹⁸ a hatósági tanú olyan tényekre, adatokra, körülményekre nézve, amelyre titoktartási kötelezettség terheli, és ez alól a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság nem mentette fel.

(2) Államtitoknak vagy szolgálati titoknak minősülő tényről nem hallgatható ki tanúként az, aki a titoktartási kötelezettség alól nem kapott felmentést.

(3)¹⁹⁹ A (2) bekezdésben meghatározott esetben az államtitokról és a szolgálati titokról szóló törvényben meghatározott minősítő az ügyész, illetőleg a bíróság megkeresésére dönt a felmentés megadásáról vagy a titoktartási kötelezettség fenntartásáról. A felmentésre irányuló megkeresésben azonosításra alkalmas módon meg kell jelölni azokat a kérdéseket, amelyekre a felmentést kéri.

82. § (1) A tanúvallomást megtagadhatja

a) a terhelt hozzátartozója,

*b)*²⁰⁰ az, aki a (4) bekezdés esetét kivéve magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná, az ezzel kapcsolatos kérdésben, akkor is, ha a tanúvallomást az *a)* pont alapján nem tagadta meg,

c) – a 81. § (2) bekezdésében foglalt titoktartási kötelezettség esetét ide nem értve – az, aki a foglalkozásánál vagy közmegegyezésénél fogva titoktartásra köteles, ha a tanúvallomással a titoktartási kötelezettségét megsértené, kivéve, ha ez alól a külön jogszabály szerint jogosult felmentette, vagy külön jogszabály szerint a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság megkeresésére a titoktartási kötelezettség alá eső adat továbbítása a felmentésre jogosult számára kötelező.

(2)²⁰¹ A tanút a kihallgatása elején a mentességi okokra és a jogaira figyelmeztetni kell. A figyelmeztetést, valamint a tanúnak a figyelmeztetésre adott válaszát szó szerint kell jegyzőkönyvbe venni. A figyelmeztetés és a figyelmeztetésre adott válasz szó szerinti jegyzőkönyvezésének elmaradása esetén a tanú vallomása bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe.

¹⁹⁸ A 81. § (1) bekezdésének *d)* pontját a 2006:LI. törvény 38. §-a iktatta be.

¹⁹⁹ A 81. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 53. §-ával megállapított szöveg. Lásd az 1995:LXV. törvényt.

²⁰⁰ A 82. § (1) bekezdésének *b)* és *c)* pontja a 2002:I. törvény 54. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁰¹ A 82. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 39. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(3) A megtagadás jogosságáról az eljáró bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság határoz.

(4)²⁰² A tanúvallomást az (1) bekezdés *b)* pontja alapján nem tagadhatja meg az, aki a kérdésre adott válasszal önmagát olyan bűncselekmény elkövetésével vádolná, amely miatt

a) vele szemben a feljelentést a 175. § (1) bekezdése alapján elutasították,

b) vele szemben a nyomozást a 190. § (1) bekezdésének *f)* pontja vagy a 192. § (1) bekezdése alapján megszüntették,

c) vele szemben a büntetőeljárást tevékeny megbánás miatt megszüntették [221/A. § (7) bek., 267. § (1) bek. *l)* pont, 332. § (1) bek. *f)* pont],

d) vele szemben a büntetőeljárást a 226. § (1)–(2) bekezdése vagy a 332. § (1) bekezdésének *g)* pontja alapján megszüntették, illetőleg

e) a Btk. Különös Része alapján a hatósággal történő együttműködése folytán nem büntethető.

(5) A (4) bekezdés alapján tett tanúvallomásban közölt bűncselekmény miatt a nyomozás folytatása [191. § (2) bek.] nem rendelhető el, és a tanúvallomás nem tekinthető a perújítás szempontjából új bizonyítéknak [408. § (1) bek. *a)* pont].²⁰³ Ezt a rendelkezést kell alkalmazni arra a tanúvallomás során feltárt bűncselekményre is, amely nem képezte a tanú ellen korábban folyamatban volt büntetőeljárás tárgyát, de a feljelentés elutasításának, a nyomozás, illetőleg az eljárás megszüntetésének a tanúvallomással feltárt bűncselekmény esetén is bármely okból helye lenne.

83. §²⁰⁴ (1)²⁰⁵ A tanú vallomástételének akadályát figyelembe kell venni, ha az akár a bűncselekmény elkövetésekor állt fenn, akár a kihallgatáskor áll fenn. A 82. § (1) bekezdésének *b)* pontja szerinti mentességi ok fennállása esetén a tanú a vallomástételt – a 82. § (4) bekezdésében meghatározott kivétellel – akkor is megtagadhatja, ha a kérdéses bűncselekmény elkövetését már jogerősen megállapították, vagy vele szemben az ügyész a vádemelést elhalasztotta.

(2) A tanúnak a 81. § (1) bekezdése *a)* és *b)* pontjában meghatározott mentessége²⁰⁶ az annak alapjául szolgáló viszony megszűnése után is fennmarad. Ebben az esetben a tanú a titoktartási kötelezettségének körébe tartozó bizonyítandó tényre nem hallgatható ki.

²⁰² A 82. § (4) és (5) bekezdését a 2002:I. törvény 54. §-ának (2) bekezdése iktatta be. A 82. § (4) bekezdése a 2006:LI. törvény 39. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁰³ A 82. § (5) bekezdésnek első mondata a 2007:XXVII. törvény 42. §-ával megállapított szöveg.

²⁰⁴ A 83. § a 2002:I. törvény 55. §-ával megállapított szöveg.

²⁰⁵ A 83. § (1) bekezdésének utolsó mondatát a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja hatályon kívül helyezte.

²⁰⁶ A 83. § (2) bekezdésében a „– ha a titoktartási kötelezettség alól nem kapott felmentést –, szövegrészt a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja hatályon kívül helyezte.

(3) Ha a tanú a 82. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott titoktartási kötelezettség alól nem kapott felmentést, az a külön jogszabályban meghatározott ideig áll fenn.

84. §²⁰⁷ A 83. § és a 85. § (3) bekezdése rendelkezéseinek megsértésével kihallgatott tanú vallomása bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe.

A tanú kihallgatása

85. § (1) A tanúkat egyenként kell kihallgatni.

(2) A kihallgatás kezdetén meg kell kérdezni a tanútól a nevét, a születési idejét és helyét, anyja nevét, a lakóhelyének és tartózkodási helyének címét, a foglalkozását, a személyazonosító okmány számát, valamint azt, hogy a terhelttel vagy a sértettel rokoni viszonyban van-e, vagy hogy az ügyben más okból érdekelt vagy elfogult-e. Ezekre a kérdésekre a tanú akkor is köteles válaszolni, ha egyébként a vallomástételt megtagadhatja.

(3)²⁰⁸ A kihallgatás elején tisztázni kell, hogy nincs-e a tanú vallomástételének akadálya (81-82. §). Ha a tanú vallomástételének nincs akadálya, figyelmeztetni kell arra, hogy köteles a legjobb tudomása és lelkiismerete szerint az igazat vallani, továbbá arra, hogy a hamis tanúzást és a mentő körülmény elhallgatását a törvény szabadságvesztéssel rendeli büntetni. A figyelmeztetést, valamint a tanúnak a figyelmeztetésre adott válaszát szó szerint kell jegyzőkönyvbe venni. A figyelmeztetés és a figyelmeztetésre adott válasz szó szerinti jegyzőkönyvezésének elmaradása esetén a tanú vallomása bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe.

(4) A tanú kihallgatásánál jelen lehet az érdekében eljáró ügyvéd, aki a tanúnak felvilágosítást adhat a jogairól, de más tevékenységet nem végezhet, és a vallomást nem befolyásolhatja. A kihallgatást követően az arról készült jegyzőkönyvet megtekintheti, és észrevételeit írásban vagy szóban előterjeszheti.

(5)²⁰⁹ A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság engedélyezheti, hogy a tanú a szóbeli kihallgatását követően vagy helyette írásban tegyen vallomást. Ebben az esetben a tanú a vallomását saját kezűleg leírja és aláírja, az elektronikus okirat formájában elkészített vallomását minősített elektronikus aláírással látja el, vagy a tanúnak a más módon leírt vallomását bíró vagy közjegyző hitelesíti. Az írásbeli tanúvallomás megtétele nem zárja ki, hogy utóbb a tanút, ha ez szükséges, a kihallgatása céljából a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság megidézze.

(6) Ha a tanú szóbeli kihallgatás nélkül vagy a szóbeli kihallgatást követően írásban tesz vallomást, az írásbeli vallomásból ki kell tűnnie, hogy a tanú a vallomást a vallomástétel akadályainak (81. és 82. §), valamint a hamis tanúzás következményeinek ismeretében tette meg. Erre a tanút az írásbeli vallomás megtételének engedélyezésével egyidejűleg, a vallomástétel akadályainak és a hamis tanúzás következményeinek ismertetésével figyelmeztetni kell.

86. § (1) A tizennegyedik életévét meg nem haladott személyt csak akkor lehet tanúként kihallgatni, ha a vallomásától várható bizonyíték mással nem pótolható. A kihallgatása esetén a hamis tanúzás következményeire való figyelmeztetést mellőzni kell.

(2) Aki szellemi vagy egyéb állapota miatt korlátozottan képes megítélni a tanúvallomás megtagadásának jelentőségét, tanúként csak akkor hallgatható ki, ha vallomást kíván tenni, és a törvényes képviselője vagy a tanúként kihallgatandó által megjelölt hozzátartozó hozzájárul. A törvényes képviselő vagy a kihallgatandó által megjelölt hozzátartozó a tanú érdekében ügyvédet hatalmazhat meg.

(3)²¹⁰ A tizennyolcadik életévét meg nem haladott, valamint a (2) bekezdésben meghatározott tanú kihallgatásánál a tanú törvényes képviselője és gondozója jelen lehet.

(4)²¹¹ Ha a tanú és a törvényes képviselő vagy a gondozó, illetőleg a tanú által megjelölt hozzátartozó között érdekellentét van, a (2) és (3) bekezdésben meghatározott jogokat a gyámhatóság gyakorolja.

87. § A tárgyalást megelőzően a tanú bíróság előtti kihallgatásának akkor van helye, ha

- a) a tanú az életét közvetlenül veszélyeztető állapotban van,
- b) megalapozottan feltételezhető, hogy a tanú tárgyaláson nem jelenhet meg.

88. § (1)²¹² A kihallgatása során a tanú a hozzá intézett kérdésekre válaszol, de arra is módot kell neki adni, hogy a vallomását összefüggően előadja; ennek során – a tanú védelmére vonatkozó szabályok figyelembevételével – tisztázni kell azt is, hogy a tanú az általa elmondottokról miként szerzett tudomást. Ha a tanú vallomása eltér a korábbi vallomásától, ennek okát tisztázni kell. Az eljárás azonos szakaszában a tanú újabb kihallgatásánál a személyi adatokat – ha azok nem változtak – nem szükséges rögzíteni.

²¹⁰ A 86. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 42. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²¹¹ A 86. § (4) bekezdését a 2006:LI. törvény 42. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

²¹² A 88. § (1) bekezdésének első mondata a 2002:I. törvény 57. §-ával megállapított szöveg.

²⁰⁷ A 84. § a 2006:LI. törvény 40. §-ával megállapított szöveg.

²⁰⁸ A 85. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 41. §-ával megállapított szöveg.

²⁰⁹ A 85. § (5) és (6) bekezdését a 2002:I. törvény 56. §-a iktatta be.

(2) A tanú kérelmére a vallomásának egyes részeit szó szerint kell jegyzőkönyvbe venni.

89–92. §²¹³

Kényszerintézkedés a tanúval szemben

93. § Ha a tanú a vallomástételt, illetőleg az eljárási cselekménynél való közreműködést a következményekre törőntént figyelmeztetés után jogosulatlanul megtagadja, rendbírsággal sújtható, és az okozott költség megfizetésére kötelezhető.

94. § Ha a tanú a mentességére hivatkozással tagadja meg a vallomástételt, az ennek helyt nem adó határozat eleni jogorvoslatnak halasztó hatálya van.

III. Cím A TANÚ VÉDELME

95. § A tanú életének és testi épségének vagy személyes szabadságának védelme, valamint annak érdekében, hogy a tanú a vallomástételi kötelezettségének eleget tegyen és a vallomását megfélemlítés nélkül tegye meg, a tanút az e törvényben meghatározottak szerint védelemben kell részesíteni.

A tanú személyi adatainak zárt kezelése

96. § (1)²¹⁴ A tanú, illetőleg az érdekében eljáró ügyvéd kérelmére vagy hivatalból elrendelhető, hogy a tanú személyi adatait [85. § (2) bek.] – a nevének kívül – az iratok között elkülönítve, zártan kezeljék. Kivételesen indokolt esetben a tanú nevének zárt kezelése is elrendelhető. Ezekben az esetekben a tanú zártan kezelt adatait csak az ügyben eljáró bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság tekintheti meg.

(2)²¹⁵ Ha a tanú személyi adatainak zárt kezelését rendelték el, ettől kezdve

a) az eljárást folytató bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság biztosítja, hogy a tanú zártan kezelt adatai az eljárás egyéb adataiból ne váljanak megismerhetővé,

b) a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság a tanú személyazonosságát az azonosításra alkalmas iratok megtekintésével állapítja meg,

c) a személyi adatok zárt kezelésének megszüntetése csak a tanú beleegyezésével kerülhet sor.

²¹³ A 89-92. §, valamint a 89. §-t és a 91. §-t megelőző alcím a 2002:I. törvény 308. §-ának (2) bekezdése alapján érvényét veszti és nem lép hatályba.

²¹⁴ A 96. § (1) bekezdésének első mondata a 2002:I. törvény 58. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²¹⁵ A 96. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 58. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(3)²¹⁶ A tanú személyi adatai zárt kezelésének elrendelésétől kezdve a büntetőeljárásban részt vevőknek a tanú személyi adatait tartalmazó iratról olyan másolat adható, amely a tanú személyi adatait nem tartalmazza.

Különösen védett tanú

97. § Különösen védetté nyilvánítható a tanú, ha

a) vallomása kiemelkedő súlyú ügy lényeges körülményeire vonatkozik,

b) a vallomásától várható bizonyíték mással nem pótolható,

c)²¹⁷ a személye, a tartózkodási helye, valamint az, hogy az ügyész, illetve a nyomozó hatóság tanúként kívánja kihallgatni, a terhelt és a védő előtt nem ismert,

d) személyének felfedése esetén a tanú vagy hozzátartozója élete, testi épsége vagy személyes szabadsága súlyos fenyegetésnek lenne kitéve.

A büntetőeljárásban részt vevők személyi védelme²¹⁸

98. § (1) Különösen indokolt esetben az eljárást folytató bíróság tanácsának elnöke, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság kezdeményezheti, hogy a terhelt, a védő, a sértett, az egyéb érdekelt, a sértett és az egyéb érdekelt képviselője, továbbá a tanú, a szakértő, a szaktanácsadó, a tolmács, a hatósági tanú, illetve a felsoroltak valamelyikére tekintettel más személy a külön jogszabályban²¹⁹ meghatározott védelemben részesüljön.

(2) A kérelmet az eljárást folytató bíróságnál, ügyésznél, illetőleg nyomozó hatóságnál lehet előterjeszteni, a szóbeli kérelmet jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(3) A bíróság, az ügyészség, a nyomozó hatóság és a büntetés-végrehajtási intézet állományába tartozó személy, illetve reájuk tekintettel más személy személyi védelmét a bíróság elnöke, az ügyészség, illetőleg a nyomozó hatóság vezetője és a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoka kezdeményezheti.

(4) A személyi védelemre vonatkozó iratokat a büntetőügy iratai között kell kezelni. Az iratokat a kérelem és a kezdeményezés tárgyában hozott döntés kivételével zártan kell kezelni.

²¹⁶ A 96. § (3) bekezdés a 2002:I. törvény 58. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

²¹⁷ A 97. § c) pontja a 2002:I. törvény 59. §-ával megállapított szöveg.

²¹⁸ A 98. §-t és alcímét a 2002:I. törvény 60. §-a állapította meg.

²¹⁹ Lásd a 34/1999. (II. 26.) Korm. rendeletet.

*A tanúvédelmi programban részt vevő személyekre vonatkozó rendelkezések*²²⁰

98/A. § A külön jogszabályban²²¹ meghatározott tanúvédelmi programban részt vevő terheltnek, sértettnek, és tanúnak e programban való részvétele a felsoroltak büntetőeljárás jogait és kötelezettségeit nem érinti, a programban részt vevő személy esetén e törvény rendelkezéseit a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

a) a programban részt vevő személyt a védelmet ellátó szerv útján kell idézni, illetőleg értesíteni, az ilyen személy részére kézbesítendő hivatalos iratot csak a védelmet ellátó szerv útján lehet kézbesíteni,

b) a programban részt vevő személy a büntetőeljárásban az eredeti személyazonosító adatait közli, a lakóhelyének, illetőleg a tartózkodási helyének közlése helyett a védelmet ellátó szerv címét jelöli meg,

c) a programban részt vevő személy személyes adatait tartalmazó iratokról másolat, illetve az ilyen személyre vonatkozó bármely felvilágosítás – ideértve a hivatalos szerveket is – csak annak adható, akinek a részére a védelmet ellátó szerv ezt engedélyezte,

d) a programban részt vevő személy megjelenésével, illetve közreműködésével felmerült költség nem számolható el bűnügyi költségként,

e) a tanú és a terhelt megtagadhatja a vallomást olyan adatra nézve, amelynek ismeretében az új személyazonosságára, az új lakóhelyére, illetőleg tartózkodási helyére lehet következtetni.

IV. Cím

A SZAKVÉLEMÉNY

A szakértő alkalmazása

99. § (1) Ha a bizonyítandó tény megállapításához vagy megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, szakértőt kell alkalmazni.

(2) Szakértő alkalmazása kötelező, ha

a)²²² a bizonyítandó tény, illetőleg az eldöntendő kérdés személy kóros elmeállapota, alkohol-, illetőleg kábítószerfüggősége,

b) a bizonyítandó tény, illetőleg az eldöntendő kérdés kényszergyógykezelés vagy kényszergyógyítás szükségessége,

c) a személyazonosítást biológiai vizsgálattal végzik,

d) elhalt személy kihantolására kerül sor.

(3)²²³ Szakértőt a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság alkalmazhat.

100. § (1) A szakértő alkalmazása kirendeléssel történik. A szakértő kirendeléséről szóló határozatnak meg kell jelölnie

a) a szakértői vizsgálat tárgyát és azokat a kérdéseket, amelyekre a szakértőnek választ kell adnia,

b) a szakértő részére átadandó iratokat és tárgyakat, ha az átadás nem lehetséges, az iratok és a tárgyak megtekintetésének helyét és idejét,

c) a szakvélemény előterjesztésének határidejét.

(2) Ha a szakvélemény elkészítéséhez sürgős részvizsgálatra van szükség, e vizsgálat kirendelő határozat nélkül, az ügyész vagy a nyomozó hatóság szóbeli rendelkezése alapján is elvégezhető.

101. § (1) Rendszerint egy szakértőt kell alkalmazni. Ha a vizsgálat jellege szükségessé teszi, több szakértő is kirendelhető. Ez úgy is történhet, hogy a kirendelés csak a szakértői csoport vezetőjét jelöli ki, és feljogosítja őt arra, hogy a többi szakértőt bevonja.

(2) A halál oka és körülményei, valamint az elmeállapot vizsgálatánál két szakértőt kell alkalmazni. Jogszabály más esetben is kötelezővé teheti több szakértő alkalmazását.

A szakértő

102. §²²⁴ (1)²²⁵ A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság a szakértői névjegyzékben²²⁶ szereplő igazságügyi szakértőt, illetőleg szakvélemény adására feljogosított gazdasági társaságot (a továbbiakban: gazdasági társaság), szakértői intézményt, vagy külön jogszabályban meghatározott állami szervet, intézményt, szervezetet (a továbbiakban: szervezet), ha ez nem lehetséges, kellő szakértelemmel rendelkező személyt vagy intézményt (a továbbiakban: eseti szakértő) rendelhet ki szakértőként.

(2) Külön jogszabály meghatározhatja azokat a szakkérdéseket, amelyekben meghatározott intézmény vagy szakértői testület jogosult véleményt adni.²²⁷ Intézmény vagy testület kirendelése esetén annak vezetője jelöli ki az eljáró szakértőt.

²²³ Az 99. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 43. §-ával megállapított szöveg.

²²⁴ A 102. § a 2002:I. törvény 63. §-ával megállapított szöveg.

²²⁵ A 102. § (1) bekezdése a 2005:XLVII. törvény 35. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²²⁶ Lásd a 210/2005. (X. 5.) Korm. rendeletet.

²²⁷ Lásd a 2/1988. (V. 19.) IM rendelet 11. §-ának (3) bekezdését és a rendelet 3. számú mellékletét.

²²⁰ A 98/A. §-t és alcímét a 2002:I. törvény 61. §-a iktatta be.

²²¹ Lásd a 2001:LXXXV. törvényt.

²²² A 99. § (2) bekezdésének a) pontja a 2002:I. törvény 62. §-ával megállapított szöveg.

(3)²²⁸ A szakértő kirendeléséről a kirendelő határozat keltétől számított nyolc napon belül a kirendelő tájékoztatja a terheltet, a védőt, a sértettet, és – ha a szakértőt a bíróság rendelte ki – az ügyészt.

(4)²²⁹ A gazdasági társaság, a szakértői intézmény, a szervezet, illetve a szakértői testület vezetője a kirendelő határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül tájékoztatja a kirendelőt az eljáró szakértő személyéről. E közlés kézbesítésétől számított nyolc napon belül a kirendelő tájékoztatja a (3) bekezdésben írt személyeket és szervezeteket a tájékoztatás tartalmáról.

A szakértő kizárása

103. § (1) Szakértőként nem járhat el,

a) aki az ügyben mint terhelt, védő, továbbá mint sértett, feljelentő vagy mint ezek képviselője vesz, vagy vett részt, valamint ezek hozzátartozója,

b)²³⁰ aki az ügyben mint bíró, ügyész vagy nyomozó hatóság tagja járt vagy jár el, ezek hozzátartozója, valamint az ügyben eljáró vagy eljáró bírósággal, ügyészséggel, nyomozó hatósággal alkalmazotti vagy szolgálati viszonyban lévő személy,

c) aki az ügyben tanúként vesz, vagy vett részt,

d) a halál oka és körülményei vizsgálatánál továbbá a kihantolásnál az az orvos, aki a meghalt személyt közvetlenül a halála előtt gyógykezelt, illetve aki megállapította a halál beálltát,

e)²³¹ a szakértői intézmény és a szervezet szakértője, valamint a szakértői testület tagja, ha az a) pontban meghatározott kizáró ok a szakértői intézmény, a szervezet vagy a szakértői testület vezetőjével szemben áll fenn,

f) a gazdasági társaság tagja, ha az a) pontban meghatározott kizáró ok a gazdasági társaság vezetőjével, vezető tisztségviselőjével szemben áll fenn, illetve, aki olyan gazdasági társaság tagja vagy alkalmazottja, amelynek tagja vagy alkalmazottja az ügyben már korábban eljár,

g) akit az ügyben szaktanácsadóként vettek igénybe,

h) akitől elfogulatlan szakvélemény egyéb okból nem várható.

²²⁸ A 102. § (3) bekezdése a 2005:XLVII. törvény 35. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

²²⁹ A 102. § (4) bekezdését a 2005:XLVII. törvény 35. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

²³⁰ A 103. § (1) bekezdésének b) pontja a 2007:XXXVIII. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.

²³¹ A 103. § (1) bekezdése e)-f) pontjának szövegét a 2005:XLVII. törvény 35. §-ának (3) bekezdése állapította meg, egyidejűleg az f)-g) pontok jelölését g)-h)-ra módosította.

(2)²³² Az (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásában nem minősül a nyomozó hatósággal hivatásos szolgálati viszonyban álló személynek az, aki a rá vonatkozó jogszabályok alapján nem a nyomozó hatóság állományában teljesít szolgálatot.

(3)²³³ A szakértő a vele szemben felmerült kizárási okot köteles a kirendelőnek haladéktalanul bejelenteni. Gazdasági társaság, szakértői intézmény, szervezet, illetve szakértői testület kirendelése esetén a bejelentést a kirendelő társaság vagy szerv vezetője útján kell megtenni.

(4) A szakértő kizárásáról az a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság határoz, amely előtt az eljárás folyik.

(5) A 83-84. § rendelkezései a szakértőre értelemszerűen irányadók.

Szakértői vizsgálat

104. § (1) A szakértő köteles az ügyben közreműködni, és szakvéleményt adni.

(2)²³⁴ A szakértőt a kirendelés alól az a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság, amely előtt az eljárás folyik, fontos okból határozattal felmentheti. A szakértő – gazdasági társaság, szakértői intézmény, szervezet, illetve szakértői testület kirendelése esetén, annak vezetője útján – a kirendelőt értesíti, ha

a) a szakkérdés nem tartozik a szakértő szakismereteinek körébe,

b) a szakkérdésben külön jogszabály alapján meghatározott intézmény vagy testület jogosult szakvéleményt adni,

c) a szakértői tevékenység ellátásában fontos ok akadályozza, így különösen, ha a tevékenység zavartalan ellátásának vagy a részvizsgálatok elvégzésének a feltételei nincsenek meg.

105. § (1) A szakértő szakértői vizsgálat alapján ad véleményt. A szakértő a vizsgálatot a tudomány állásának és a korszerű szakmai ismereteknek megfelelő eszközök, eljárások és módszerek felhasználásával köteles elvégezni.

(2) A szakértő köteles és jogosult mindazokat az adatokat megismerni, amelyek a feladatának teljesítéséhez szükségesek, e célból az ügy iratait megtekintheti, az eljárási cselekményeknél jelen lehet, a terhelttől, a sértettől, a tanúktól és az eljárásba bevont többi szakértőtől felvilágosítást kérhet. Ha ez a feladatának teljesítéséhez szükséges,

²³² A 103. § (2) bekezdését a 2006:CXVIII. törvény 3. §-a iktatta be, és egyidejűleg az eredeti (2)-(4) bekezdés számozását (3)-(5) bekezdésre módosította.

²³³ A 103. § (3) – korábban (2) – bekezdése a 2005:XLVII. törvény 35. §-ának (4) bekezdésével megállapított szöveg.

²³⁴ A 104. § (2) bekezdése második mondatának bevezető része a 2005:XLVII. törvény 35. §-ának (5) bekezdésével megállapított szöveg.

a kirendelőtől újabb adatokat, iratokat és felvilágosítást kérhet. A szakértő a kirendelő felhatalmazása alapján a neki át nem adott tárgyat megtekintheti, megvizsgálhatja, mintavételt végezhet.

(3) A szakértő a vizsgálat során személyt vizsgálhat meg, hozzá kérdéseket intézhet, tárgyakat megtekinthet és vizsgálhat. Ha a szakértő olyan tárgyat vizsgál meg, amely a vizsgálat folytán megváltozik vagy megsemmisül, annak egy részét lehetőleg az eredeti állapotban úgy kell megőriznie, hogy az azonosság, illetőleg a származás megállapítható legyen.

(4) A kirendelő meghatározhatja azokat a vizsgálatokat, amelyeket a szakértőnek a kirendelő jelenlétében kell elvégezni.

(5) A szakértő értesíteni köteles a kirendelőt, ha annak a hatáskörébe tartozó intézkedés vagy eljárási cselekmény elvégzése szükséges.

(6)²³⁵ A szakértő a szakértői vizsgálatért, a szakvélemény elkészítéséért, valamint a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság előtt idézésre történt megjelenésért díjazásra, továbbá az eljárásával felmerült és igazolt készletkiadásának megtérítésére jogosult.²³⁶ A szakértő díját a kirendelő, illetőleg az a bíróság, ügyész vagy nyomozó hatóság, amely előtt az eljárás folyik, a szakértő által benyújtott díjjegyzék alapul vételével a szakvélemény beérkezését, illetőleg a szakértő meghallgatása esetén a meghallgatást követően, de legkésőbb harminc napon belül határozattal állapítja meg.

(7) A szakértői díjat megállapító határozat ellen külön jogorvoslatnak van helye.

Közreműködési kötelezettség a szakértő eljárása során

106. § (1)²³⁷ A megvizsgálandó személy testének sérthetlenségét érintő szakértői vizsgálat csak a kirendelő külön rendelkezése alapján végezhető. A terhelt és a sértett köteles a szakértői vizsgálatnak, illetve beavatkozásnak magát alávetni, kivéve a műtétet és a műtétnek minősülő vizsgálati eljárást. A sértett köteles a szakértői vizsgálat elvégzését egyéb módon (pl. adatszolgáltatással) is elősegíteni. A kirendelő külön rendelkezése alapján a terhelt, a sértett, valamint a szemletárgy birtokosa túrni köteles, hogy a birtokában lévő dolgot a szakértő – akár az állag sérelmével vagy a dolog megsemmisülésével járó – vizsgálatnak vesse alá.

(2) A szakértői vizsgálatlalt okozott kárért – külön jogszabály szerint – kártalanításnak van helye.

(3)²³⁸ Ha a terhelt a közreműködési kötelezettségét nem teljesíti, vele szemben elővezetésnek és kényszer alkalmazásának van helye. Ha a sértett szegi meg a közreműködési kötelezettségét, elővezethető, valamint rendbírsággal sújtható.

(4) Az (1)–(3) bekezdésnek a sértettre vonatkozó rendelkezéseit a tanúra is alkalmazni kell, azonban a 81-82. § rendelkezései irányadók.

Az elmeállapot megfigyelése

107. § (1) Ha a szakvélemény szerint a terhelt elmeállapotának hosszabb szakértői megfigyelése szükséges, a bíróság – a vádirat benyújtásáig az ügyész indítványára – a terhelt elmeállapotának megfigyelését rendeli el. A fogva levő terheltet az igazságügyi megfigyelő és elmeorvosító intézetbe,²³⁹ a szabadlábon levő terheltet a jogszabályban²⁴⁰ meghatározott pszichiátriai fekvőbeteg intézetbe kell beutalni. A megfigyelés egy hónapig tarthat, ezt a határidőt a bíróság a megfigyelést végző intézet véleménye alapján egy hónappal meghosszabbíthatja.

(2) Az elmeállapot megfigyelésének elrendelése miatt bejelentett jogorvoslatnak nincs halasztó hatálya, kivéve, ha a terhelt szabadlábon van.

(3)²⁴¹ A szabadlábon lévő terhelt elmeállapotának megfigyelése során a terhelt személyes szabadsága az egészségügyről szóló törvényben²⁴² meghatározottak szerint korlátozható. Ha a terhelt az elmeállapot megfigyelése alól kivonja magát, a pszichiátriai intézet erről haladéktalanul értesíti az elmeállapot megfigyelését elrendelő bíróságot.

A szakvélemény előterjesztése

108. § (1) A szakértő a szakvéleményt szóban előadja, vagy a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság által kitűzött határidőn belül írásban terjeszti elő.

(2) A szakvélemény magában foglalja

a) a vizsgálat tárgyára, a vizsgálati eljárásokra és eszközökre, a vizsgálat tárgyában bekövetkezett változásokra vonatkozó adatokat (lelet),

b) a vizsgálat módszerének rövid ismertetését,

c) a szakmai megállapítások összefoglalását (szakmai ténymegállapítás),

²³⁸ Az 106. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 44. §-ával megállapított szöveg.

²³⁹ A 107. § (1) bekezdésében az „az Igazságügyi Megfigyelő és Elmeorvosító Intézetbe” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének c) pontja alapján az „igazságügyi megfigyelő és elmeorvosító intézetbe” szövegre módosult.

²⁴⁰ Lásd a 2/1988. (V. 19.) IM rendelet 52. §-ának (3) bekezdését.

²⁴¹ A 107. § (3) bekezdését a 2002:I. törvény 67. §-a iktatta be.

²⁴² Lásd az 1997:CLIV. törvény X. Fejezetét.

²³⁵ A 105. § (6) és (7) bekezdését a 2002:I. törvény 65. §-a iktatta be.

²³⁶ Lásd a 3/1986. (II. 21.) IM rendeletet.

²³⁷ A 106. § (1) bekezdésének utolsó mondatát a 2002:I. törvény 66. §-a iktatta be.

d) a szakmai ténymegállapításból levont következtetéseket, ennek keretében a feltett kérdésekre adott válaszokat (vélemény).

(3) A szakértő a szakvéleményt a saját nevében adja.

(4) Ha a vizsgálatban több szakértő működött közre, a véleményben fel kell tüntetni, hogy melyik szakértő milyen vizsgálatot végzett. Ha több szakértő azonos véleményre jut, a szakvéleményt közösen is előterjeszhetik (együttes szakvélemény). Több szakterülethez tartozó szakkérdésben a szakértők a szakvéleményüket egyesíthetik (egyesített szakvélemény).

(5)²⁴³ Az írásbeli szakvéleményt a szakértőnek alá kell írnia.

(6)²⁴⁴ A szakértőt – ha a megidézésére nincs szükség – a további eljárási cselekményekről csak akkor kell értesíteni, ha ezt az írásbeli szakvélemény előterjesztésével egyidejűleg kéri. Erről a szakértőt a kirendeléséről szóló határozatban tájékoztatni kell.

(7) A terhelt, a tanú, illetőleg a sértett kérelmére elrendelhető, hogy a reá vonatkozó szakvélemény (2) bekezdés a) pontja szerinti részét zártan kezeljék. Ilyen kérelmet a terhelt védője és a tanú érdekében eljáró ügyvéd is előterjeszthet.

(8)²⁴⁵ A terheltnek, a tanúnak, illetőleg a sértettnek az eljárás alapjául szolgáló cselekményre vonatkozó, a szakvélemény (2) bekezdés a) pontja szerinti részét képező, a szakértő előtt tett nyilatkozata bizonyítási eszközként nem használható fel.

109. § Ha a szakvélemény hiányos, homályos, önmagával ellentétben álló vagy az egyébként szükséges, a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság felhívására a szakértő köteles a kért felvilágosítást megadni, illetve a szakvéleményt kiegészíteni.

A szakértő meghallgatása

110. § (1) A szakvélemény szóbeli előadása előtt meg kell állapítani a szakértő személyazonosságát, és tisztázni kell, hogy nincs-e vele szemben kizáró ok. Az eseti szakértőt figyelmeztetni kell a hamis szakvélemény adásának következményeire. A figyelmeztetést, valamint a szakértőnek a figyelmeztetésre adott válaszát jegyzőkönyvbe kell venni. A szakvélemény előadása után a szakértőhöz kérdéseket lehet intézni.

²⁴³ A 108. § (5) bekezdésének második mondatát a 2005:XLVII. törvény 38. §-ának f) pontja hatályon kívül helyezte.

²⁴⁴ A 108. § (6) bekezdése a 2002:I. törvény 68. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁴⁵ A 108. § (8) bekezdése a 2006:LI. törvény 45. §-ával megállapított szöveg.

(2) A szakvéleménynek a tárgyaláson történő előadása előtt az igazságügyi szakértőt figyelmeztetni kell a szakértői esküjére.

(3)²⁴⁶

Más szakértő alkalmazása

111. §²⁴⁷ (1) Ha a szakértőtől kért felvilágosítás vagy a szakvélemény kiegészítése nem vezetett eredményre, vagy egyéb okból szükséges, más szakértőt kell kirendelni.

(2) A terhelt és a védő a nyomozás során indítványozhatja más szakértő kirendelését. A kirendelésről az ügyész határoz.

(3) Ha kényszergyógykezelésről kell határozni, a terhelt, a törvényes képviselője vagy a házastársa, illetőleg élettársa vagy a védő indítványára más szakértőt is ki kell rendelni.

(4)²⁴⁸ Ha az ügyész vagy a nyomozó hatóság a nyomozás során szakértőt rendelt ki, és a vádlott vagy a védő a vádirat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül indítványozza [263. § (2) bek.], a bíróságnak ugyanazon tényre más szakértőt is ki kell rendelnie. E rendelkezés alkalmazásának nincs helye, ha az ügyben a bíróság is kirendelt szakértőt, vagy a terhelt, illetve a védő által felkért személy (gazdasági társaság, szakértői intézmény, szervezet, szakértői testület) szakértőként való bevonását a bíróság, illetőleg az ügyész engedélyezte.

(5) Ha ugyanazon bizonyítandó tényre ugyanazon vizsgálati anyag alapulvételével készített szakvélemények között az ügy eldöntése szempontjából lényeges szakkérdésben olyan eltérés van, amely a szakértőktől kért felvilágosítással, a szakvélemény kiegészítésével vagy a szakértők egymás jelenlétében való meghallgatásával (125. §) nem tisztázható, a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság hivatalból vagy indítványra újabb szakvélemény beszerzését rendelheti el.

(6) Az (5) bekezdés alapján beszerzett szakvéleménynek abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy a szakvélemények közötti eltérés mire vezethető vissza, szükséges-e bármelyik szakvélemény kiegészítése, illetőleg hogy az ügyben más szakvélemény beszerzése szükséges-e.

112. § (1) A terhelt és a védő közölheti az ügyéssel, illetőleg a bírósággal, hogy szakvéleményt kíván készíttetni, és benyújtani.

²⁴⁶ A 110. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 308. §-ának (2) bekezdése alapján érvényét veszti és nem lép hatályba.

²⁴⁷ A 111. § a 2002:I. törvény 69. §-ával megállapított szöveg.

²⁴⁸ A 111. § (4) bekezdésének második mondata a 2005:XLVII. törvény 35. §-ának (6) bekezdésével megállapított szöveg.

(2)²⁴⁹ A terhelt vagy a védő által szakvélemény készítésére felkért személy (gazdasági társaság, szakértői intézmény, szervezet, szakértői testület) szakértőként való bevonásáról a bíróság, illetőleg az ügyész határoz. A felkért szakértő – e minőségének elismerése után – önállóan szakértői vizsgálatot végezhet, a bírósági eljárásban a bíróság, illetőleg az ügyész által kirendelt szakértővel azonos jogok illetik meg, és kötelezettségek terhelik. A szakértők az általuk elvégezni kívánt szakértői vizsgálatról kölcsönösen értesítik egymást, az értesített szakértő a másik szakértő által végzett vizsgálaton jelen lehet.

(3) Ha a bíróság vagy az ügyész a felkért személy bevonását megtagadja, az elkészített vélemény az okiratra vonatkozó szabályok szerint használható fel.

A szakértői kötelezettség megszegésének következményei

113. § (1) Ha a szakértő a közreműködést vagy a véleménynyilvánítást a megtagadás következményeire történt figyelmeztetés után jogosulatlanul megtagadja, rendbírsággal sújtható, és az okozott költség megfizetésére kötelezhető.

(2)²⁵⁰ A szakértőt akkor is rendbírsággal lehet sújtani, ha a szakvélemény előterjesztésével indokolatlanul késlekedik. Ha a szakvélemény előterjesztésével a kirendelt társaság vagy szervezet vezetője által kijelölt szakértő indokolatlanul késlekedik, a rendbírság kiszabásának, illetve az okozott költség megfizetésére kötelezésnek a kirendelt gazdasági társasággal, szakértői intézménnyel, szervezettel, vagy szakértői testülettel szemben van helye.

(3) Ha a szakértő a mentességére hivatkozva tagadja meg a véleményadást, az ennek helyt nem adó határozat elleni jogorvoslat elbírálásáig nem kötelezhető közreműködésre.

A tolmács

114. § (1)²⁵¹ Ha nem magyar anyanyelvű személy az eljárás során az anyanyelvét, – törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés alapján, az abban meghatározott körben – regionális vagy kisebbségi nyelvet kívánja használni, tolmácsot kell igénybe venni. Ha az anyanyelv használata aránytalan nehézségbe ütközne, a magyar nyelvet nem ismerő személy által ismertként megjelölt más nyelv használatát kell tolmács útján biztosítani.

²⁴⁹ A 112. § (2) bekezdése a 2005:XLVII. törvény 35. §-ának (7) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁵⁰ A 113. § (2) bekezdésének második mondatát a 2005:XLVII. törvény 35. §-ának (8) bekezdése iktatta be.

²⁵¹ A 114. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 70. §-ával megállapított szöveg.

(2) Ha a kihallgatandó személy süket vagy néma, általában tolmács igénybevételel vagy írásbeli érintkezés útján kell kihallgatni.

(3)²⁵² E törvénynek a szakértőre vonatkozó rendelkezései a tolmácsra is irányadók azzal, hogy a külön jogszabályban²⁵³ meghatározott feltételeknek megfelelő személy vehető igénybe tolmácsként; ha ez nem lehetséges, a kellő nyelvismerettel rendelkező más személy (eseti tolmács) is kirendelhető. Tolmácson a szakfordítót is érteni kell.

*Pártfogó felügyelői vélemény*²⁵⁴

114/A. § (1)²⁵⁵ A bíróság és az ügyész a büntetés vagy intézkedés alkalmazása, illetőleg a vádemelés elhalasztása vagy a közvetítői eljárásra utalás előtt pártfogó felügyelői vélemény beszerzését rendelheti el. A pártfogó felügyelői vélemény beszerzését törvény kötelezővé teheti. A pártfogói felügyelői véleményt a pártfogó felügyelő készíti el.

(2) A pártfogó felügyelői vélemény a terhelt személyiségét és életviszonyait jellemző tényeket és körülményeket – így különösen családi körülményeit, egészségi állapotát, esetleges káros szenvedélyeit, lakhatási körülményeit, iskolai végzettségét, szaktudását, munkahelyét, ennek hiányában a foglalkoztatására vonatkozó adatokat, jövedelmi, vagyoni viszonyait – írja le, továbbá bemutatja a feltárt tények, körülmények és a bűncselekmény elkövetése között fennálló kapcsolatot.²⁵⁶

(3)²⁵⁷ A pártfogó felügyelő a véleményben tájékoztatást ad a terhelt adottságainak megfelelő munkalehetőségről, egészségügyi, illetőleg szociális intézményi ellátási lehetőségről, és javaslatot tehet a terhelttel szemben egyedi magatartási szabály vagy kötelezettség elrendelésére.

(4) Ha a bíróság vagy az ügyész úgy rendelkezik, a pártfogó felügyelői véleményben ki kell térni arra, hogy a terhelt a kilátásba helyezett magatartási szabályok vagy kötelezettségek teljesítését vállalja-e és képes-e teljesíteni, valamint arra, hogy a sértett hozzájárul-e a részére adandó jóvátételhez.

(5) A pártfogó köteles és jogosult mindazokat az adatokat megismerni, amelyek a pártfogó felügyelői vélemény elkészítéséhez szükségesek, e célból az ügy iratait megismerheti, a terhelttől, a sértettől, a tanúktól és az eljárásba bevont más személyektől felvilágosítást kérhet. Ha ez feladatának teljesítéséhez szükséges, az ügyésztől vagy a bíróságtól újabb adatokat, iratokat és felvilágosítást kérhet.

²⁵² Az 114. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 46. §-ával megállapított szöveg.

²⁵³ Lásd a 24/1986. (VI. 26.) MT rendeletet és a végrehajtására kiadott 7/1986. (VI. 26.) IM rendeletet.

²⁵⁴ A 114/A. §-t és alcímét a 2003:II. törvény 39. §-a iktatta be.

²⁵⁵ A 114/A. § (1) bekezdésének első mondata a 2006:LI. törvény 47. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁵⁶ Lásd még a 17/2003. (VI. 24.) IM rendelet II. fejezetét.

²⁵⁷ Az 114/A. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 47. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(6) E törvénynek a szakértőre vonatkozó rendelkezései a pártfogó felügyelői véleményt készítő pártfogóra is irányadók azzal, hogy a 105. § (6) és (7) bekezdése, a 106-107. §, és a 111-113. § a pártfogóra nem alkalmazhatók.

V. Cím

A TÁRGYI BIZONYÍTÁSI ESZKÖZ ÉS AZ OKIRAT

A tárgyi bizonyítási eszköz

115. § (1) Tárgyi bizonyítási eszköz minden olyan tárgy (dolog), amely a bizonyítandó tény bizonyítására alkalmas, így különösen az, amely a bűncselekmény elkövetésének nyomait hordozza, vagy a bűncselekmény elkövetése útján jött létre, amelyet a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használtak, vagy amelyre a bűncselekményt elkövették.

(2) E törvény alkalmazásában tárgyi bizonyítási eszköz az irat, a rajz és minden olyan tárgy, amely műszaki, vegyi vagy más eljárással adatokat rögzít. Ahol e törvény iratról rendelkezik, ezen az adatot rögzítő tárgyat is érteni kell.

Az okirat

116. § (1) Okirat az a bizonyítási eszköz, amely valamilyen tény, adat valóságának, esemény megtörténtének vagy nyilatkozat megtételének bizonyítására készül, és arra alkalmas.

(2) Az okiratra vonatkozó rendelkezések irányadók az okirattól készült kivonatra és az olyan tárgyra is, amely valamely tény, adat valóságának, esemény megtörténtének, vagy nyilatkozat megtételének igazolása céljából a 115. § (2) bekezdésében megjelölt módon készült.

(3)²⁵⁸

VI. Cím

A TERHELT VALLOMÁSA

117. § (1)²⁵⁹ A terhelt kihallgatása előtt meg kell állapítani a személyazonosságát, ennek érdekében meg kell kérdezni a terhelt nevét, születési idejét és helyét, anyja nevét, lakóhelyének és tartózkodási helyének lakcímét, a személyazonosító okmánya számát és az állampolgárságát. Ezekre a kérdésekre a terhelt akkor is köteles válaszolni, ha egyébként a vallomástételt megtagadja.

²⁵⁸ A 116. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 308. §-ának (2) bekezdése alapján érvényét veszti és nem lép hatályba.

²⁵⁹ A 117. § (1) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 71. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

(2)²⁶⁰ A terheltet a kihallgatásának megkezdésekor figyelmeztetni kell arra, hogy nem köteles vallomást tenni, a vallomás tételét, illetőleg az egyes kérdésekre történő válaszadást a kihallgatás folyamán bármikor megtagadhatja, de bármikor dönthet úgy, hogy vallomást tesz, akkor is, ha korábban a vallomástételt megtagadta. Figyelmeztetni kell arra is, hogy amit mond, illetőleg rendelkezésre bocsát, bizonyítékként felhasználható. A figyelmeztetést, valamint a terheltnek a figyelmeztetésre adott válaszát szó szerint kell jegyzőkönyvbe venni. A figyelmeztetés és a figyelmeztetésre adott válasz szó szerinti jegyzőkönyvvezetésének elmaradása esetén a terhelt vallomása bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe.

(3) A terhelt kihallgatása a foglalkozására, munkahelyére, iskolai végzettségére, családi, kereseti és vagyoni körülményeire, továbbá a korábbi büntetésére és az eljárás tárgyától függően a katonai rendfokozatára és a kitüntetéseire vonatkozó kérdésekkel kezdődik. Ezt követi a terhelt részletes kihallgatása.

(4)²⁶¹ Ha a terhelt a vallomás tételét megtagadja, figyelmeztetni kell arra, hogy ez az eljárás folytatását nem akadályozza. Ha a terhelt vallomást tesz, figyelmeztetni kell, hogy a vallomásában más bűncselekmény elkövetésével hamisan nem vádolhat. Arra a bűncselekményre nézve, amelyre a terhelt a vallomás tételét megtagadta, a terhelttől további kérdések nem intézhetők, és a terhelt a többi terhelttel, illetőleg a tanúkkal nem szembesíthető, kivéve, ha előtte úgy dönt, hogy vallomást tesz. A vallomás tételének megtagadása nem érinti a terhelt kérdezési, észrevételezési és indítványtételi jogát.

(5) Ha a terhelt vallomást kíván tenni, a vallomástételt lehetőségét biztosítani kell.

118. § (1)²⁶² A terheltnek módot kell adni arra, hogy a vallomását összefüggően előadhassa, ezt követően kérdések intézhetők hozzá. Ha a terhelt vallomása a korábbi vallomásától eltér, ennek okát tisztázni kell.

(2) A terhelt beismerése esetén – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – meg kell szerezni az egyéb bizonyítékokat is.

(3) A terhelteket egyenként kell kihallgatni. A terhelt a vallomását saját kezűleg vagy más módon leírhatja, ezt az iratokhoz kell csatolni.

²⁶⁰ A 117. § (2) bekezdésének első és második mondata a 2002:I. törvény 71. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg. A 117. § (2) bekezdésének harmadik és negyedik mondata a 2006:LI. törvény 48. §-ával megállapított szöveg.

²⁶¹ A 117. § (4) bekezdésének harmadik és negyedik mondatát a 2002:I. törvény 71. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

²⁶² A 118. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 72. §-ával megállapított szöveg.

VII. Cím
A BIZONYÍTÁSI ELJÁRÁSOK

A szemle

119. § (1) Szemlét a bíróság, illetőleg az ügyész rendel el, és tart, ha a bizonyítandó tény felderítéséhez vagy megállapításához személy, tárgy vagy helyszín megtekintése, illetőleg tárgy vagy helyszín megfigyelése szükséges.

(2)²⁶³ A szemlénél – ha szükséges – szakértőt is lehet alkalmazni.

(3) A szemle alkalmával a bizonyítás szempontjából jelentős körülményeket részletesen rögzíteni kell. A szemlén fel kell kutatni és össze kell gyűjteni a tárgyi bizonyítási eszközöket, és gondoskodni kell a megfelelő módon történő megőrzésükről. A szemle tárgyáról, ha lehetséges és szükséges, kép- vagy hangfelvételt, illetve képet és hangot egyidejűleg rögzítő felvételt, rajzot vagy vázlatot kell készíteni, és azt a jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

(4) Ha a szemle tárgyát egyáltalán nem, vagy csak jelentős nehézség, illetve költség árán lehetne a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság elé vinni, a szemlét a helyszínen kell megtartani.

(5)–(6)²⁶⁴

*A helyszíni kihallgatás*²⁶⁵

120. § (1) A bíróság, az ügyész vagy a nyomozó hatóság a helyszínen hallgatja ki a terheltet és a tanút,²⁶⁶ ha az addigi kihallgatás után is szükséges, hogy a bűncselekmény helyszínén nyilatkozzék, és mutassa meg az elkövetés helyét, a bűncselekménnyel összefüggő más helyet, tárgyi bizonyítási eszközt vagy a cselekmény lefolyását.

(2) A helyszíni kihallgatás előtt a terheltet, illetőleg a tanút ki kell hallgatni arról, hogy a kérdéses helyet, cselekményt vagy tárgyi bizonyítási eszközt milyen körülmények között észlelte, és miről ismerné fel.

A bizonyítási kísérlet

121. § (1) A bíróság, illetőleg az ügyész bizonyítási kísérletet rendel el és tart, ha azt kell megállapítani vagy ellenőrizni, hogy valamely esemény vagy jelenség meghatározott helyen, időben, módon, illetőleg körülmények között megtörténhetett-e.

²⁶³ A 119. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 73. §-ával megállapított szöveg.

²⁶⁴ A 119. § (5) és (6) bekezdése a 2002:I. törvény 308. §-ának (2) bekezdése alapján érvényét veszti és nem lép hatályba.

²⁶⁵ A 120. § előtti alcímet a 2006:LI. törvény 49. §-a iktatta be.

²⁶⁶ A 120. § (1) bekezdéséből a „(helyszíni kihallgatás)” szövegrészt a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *b*) pontja hatályon kívül helyezte.

(2) A bizonyítási kísérletet lehetőleg ugyanolyan körülmények között kell lefolytatni mint ahogyan a vizsgált esemény vagy jelenség megtörtént, illetőleg megtörténhetett.

A felismerésre bemutatás

122. § (1)²⁶⁷ A bíróság, illetőleg az ügyész felismerésre bemutatást rendel el és tart, ha az személy vagy tárgy felismerése céljából szükséges. A terheltnek vagy a tanúnak felismerésre legalább három személyt vagy tárgyat kell bemutatni. A terheltnek vagy a tanúnak – ha más lehetőség nem áll rendelkezésre – felismerésre személy vagy tárgy fényképen, illetőleg más adathordozón rögzített kép-, illetve hangfelvétele is bemutatható.

(2) A felismerésre bemutatás előtt azt, akitől a felismerés várható, részletesen ki kell hallgatni arról, hogy a kérdéses személyt vagy tárgyat milyen körülmények között észlelte, milyen kapcsolata van vele, milyen ismertetőjeleiről tud.

(3) Személyek bemutatása esetén az üggyől független és a felismerést végző által nem ismert, továbbá a kérdéses személlyel a fő ismertetőjegyekben megegyező tulajdonságú – így különösen vele azonos nemű, hasonló korú, testalkatú, bőrszínű, ápoltságú és öltözetű – személyeket kell a kérdéses személlyel egy csoportba állítani. Tárgyak bemutatása esetén a kérdéses tárgyat hasonló tárgyak között kell elhelyezni. A kérdéses személynek vagy tárgynak a csoporton belüli elhelyezkedése a többitől jelentősen nem térhet el, és nem lehet feltűnő.

(4) A bemutatást több felismerő személy esetében is külön-külön, egymás távollétében kell végezni.

(5) Ha a tanú védelme szükségessé teszi, a felismerésre bemutatást úgy kell végezni, hogy a felismerésre bemutatott tanút ne ismerhesse fel, illetőleg ne észlelhesse. Ha a tanú személyi adatainak zárt kezelését rendelték el, erről a felismerésre bemutatásnál is gondoskodni kell.

123. § (1) A bizonyítási kísérletre és a felismerésre bemutatásra a szemle szabályait értelemszerűen alkalmazni kell.

(2) A bíróság, illetőleg az ügyész a szemle, a bizonyítási kísérlet és a felismerésre bemutatás tartásához a nyomozó hatóságot is igénybe veheti. A nyomozó hatóság a bíróság utasításait határidőre teljesíti.

(3) A szemlét, a bizonyítási kísérletet és a felismerésre bemutatást – ha az ügyész másképp nem rendelkezik – a nyomozó hatóság is elrendelheti, és tarthatja.

²⁶⁷ A 122. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 74. §-ával megállapított szöveg.

(4)²⁶⁸ A terhelt, a tanú, a sértett és más személy a szemlének, a bizonyítási kísérletnek és a felismerésre bemutatásnak köteles magát alávetni, a birtokában levő tárgyat a szemle, a bizonyítási kísérlet, illetőleg a felismerésre bemutatás céljából köteles rendelkezésre bocsátani. E kötelezettségek teljesítésére a terhelt kényszeríthető, a sértett és más személy pedig rendbírsággal sújtható.

(5) A szemle, a bizonyítási kísérlet és a felismerésre bemutatás lefolyását rendszerint kép- vagy hangfelvevővel vagy egyéb berendezéssel rögzíteni kell. A rögzített kép- vagy hangfelvételt az iratokhoz kell csatolni; az az eredeti célon kívül más célra nem használható fel.

A szembesítés

124. § (1) Ha a terhelt, a tanúk, illetőleg a terhelt és a tanú vallomásai egymással ellentétesek, az ellentétet szűkség esetén szembesítéssel lehet tisztázni. A szembesítettek a vallomásukat egymással élőszóban közlik; megengedhető, hogy egymásnak kérdéseket tegyenek fel.

(2)²⁶⁹ Ha a tanú vagy a terhelt védelme ezt szükségessé teszi, a tanú, illetőleg a terhelt szembesítését mellőzni kell.

(3) A tizennegyedik életévét be nem töltött személyt akkor lehet szembesíteni, ha a szembesítés a kiskorúban nem kelt félelmet.

A szakértők párhuzamos meghallgatása

125. § Ha a szakértők véleménye eltér, az eltérést a szakértők egymás jelenlétében való meghallgatásával lehet tisztázni.

VIII. Fejezet

A KÉNYSZERINTÉZKEDÉSEK

I. Cím

AZ ŐRIZETBE VÉTEL

126. § (1) Az őrizetbe vétel a terhelt személyi szabadságának átmeneti elvonása.

(2)²⁷⁰ Az őrizetbe vétel szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény megalapozott gyanúja – különösen tettenérés – esetén rendelhető el, feltéve, hogy a terhelt előzetes letartóztatása valószínűsíthető. Ha az 517. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek is fennállnak, az őrizetbe vétel bíróság elé állítás céljából is elrendelhető.

²⁶⁸ A 123. § (4) és (5) bekezdését a 2002:I. törvény 75. §-a iktatta be.

²⁶⁹ A 124. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 76. §-ával megállapított szöveg.

²⁷⁰ A 126. § (2) bekezdésének utolsó mondatát a 2007:XXVII. törvény 43. §-a iktatta be.

(3) Az őrizet legfeljebb hetvenkét óráig tarthat. Ennek elteltével a terhelt – ha a bíróság az előzetes letartóztatását nem rendelte el – szabadon kell bocsátani. A terhelt szabadon kell bocsátani, ha a bíróság az őrizet tartama alatt az előzetes letartóztatását nem rendelte el.

(4) Ugyanazon bűncselekmény miatt – ha a körülmények nem változtak – az őrizetbe vétel újra nem rendelhető el.

(5) A terheltnek az őrizetbe vétel elrendelését megelőző hatósági fogva tartását az őrizet tartamába be kell számítani.

127. § (1) Az őrizetbe vétel elrendeléséről és megszüntetéséről a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság határoz.

(2) Ha az őrizetbe vételt a nyomozó hatóság rendelte el, erről az ügyészt huszonnégy órán belül értesíti.

(3) A bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni; ha erre nincs módja, a rendőrséget értesíteni.

128. § (1) Az őrizetbe vétel elrendeléséről és a fogva tartás helyéről huszonnégy órán belül értesíteni kell a terhelt által megjelölt hozzátartozót; ennek hiányában a terhelt által megjelölt más személy is értesíthető.

(2) A terhelt felügyelet nélkül maradó kiskorú gyermekét, illetőleg az általa gondozott más személyt gondozás céljából a hozzátartozójának, illetőleg az arra alkalmas intézménynek kell átadni. A kiskorú elhelyezéséről a gyámhatóság útján kell gondoskodni, a terhelt által gondozott más személy esetében a helyi önkormányzat jegyzőjét kell értesíteni. Intézkedni kell a terhelt felügyelet nélkül maradó vagyonának és lakásának biztonságba helyezéséről is.

(3) A katona [Btk. 122. § (1) bek.] őrizetbe vételéről az előljáróját is értesíteni kell.

II. Cím

AZ ELŐZETES LETARTÓZTATÁS

Az előzetes letartóztatás feltétele

129. § (1) Az előzetes letartóztatás a terhelt személyi szabadságának bírói elvonása a jogerős ügydöntő határozat meghozatala előtt.

(2) A terhelt előzetes letartóztatásának szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt folytatott eljárásban, és akkor van helye, ha

a)²⁷¹ megszökött, a bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság elől elrejtőzött, vagy szökést kísérelt meg, illetőleg az eljárás során ellene újabb, szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény miatt eljárás indult,

b) szökésének vagy elrejtőzésének veszélyére tekintettel vagy más okból megalapozottan feltehető, hogy az eljárási cselekményeknél a jelenléte másképp nem biztosítható,

c) megalapozottan feltehető, hogy szabadlábban hagyása esetén, különösen a tanúk befolyásolásával vagy megfélemlítésével, tárgyi bizonyítási eszköz, okirat megsemmisítésével, meghamisításával vagy elrejtésével megghiúsítaná, megnehezítené vagy veszélyeztetné a bizonyítást,

d) megalapozottan feltehető, hogy szabadlábban hagyása esetén a megkísérelt vagy előkészített bűncselekményt véghezvinné, vagy szabadságvesztéssel büntetendő újabb bűncselekményt követne el.

Az előzetes letartóztatás elrendelése

130. § (1) Az előzetes letartóztatás elrendeléséről – a vádirat benyújtásáig az ügyész indítványára a IX. Fejezet VI. Címe szerinti eljárásban – a bíróság határoz.

(2)²⁷² A bíróság előzetes letartóztatás helyett lakhely-hagyási tilalmat, házi őrizetet vagy távollatást is elrendelhet.

(3) Ha a büntetőeljárásnak magánindítványra van helye, az előzetes letartóztatás a magánindítvány előterjesztése előtt nem rendelhető el.

Az előzetes letartóztatás tartama

131. § (1)²⁷³ A vádirat benyújtása előtt elrendelt előzetes letartóztatás az első fokú bíróságnak a tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig, de legfeljebb egy hónapig tart. Az előzetes letartóztatást a nyomozási bíró alkalmanként legfeljebb három hónappal, összesen legfeljebb az előzetes letartóztatás elrendelésétől számított egy év elteléig meghosszabbíthatja. Ezt követően az előzetes letartóztatást a megyei bíróság egyesbíróként eljárva, a nyomozási bíró eljárására vonatkozó szabályok szerint, alkalmanként legfeljebb két hónappal meghosszabbíthatja.

(2) A vádirat benyújtása előtt az előzetes letartóztatás meghosszabbítása iránt az ügyész az előzetes letartóztatás határidejének lejártá előtt öt nappal tesz indítványt a bíróságnak.

²⁷¹ A 129. § (2) bekezdésének a) pontja a 2002:I. törvény 77. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁷² A 130. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 50. §-ával megállapított szöveg.

²⁷³ A 131. § (1) bekezdésének utolsó mondata a 2002:I. törvény 78. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(3) A nyomozási bíró határozata ellen bejelentett fellebbezést a megyei bíróság másodfokú tanácsa, a megyei bíróság egyesbíróként hozott határozata elleni fellebbezést az ítélőtábla tanácsa bírálja el.

(4)²⁷⁴ A vádirat benyújtása után az első fokú bíróság által elrendelt vagy fenntartott előzetes letartóztatás az első fokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetéséig tart. Az első fokú bíróság által az ügydöntő határozat kihirdetése után elrendelt vagy fenntartott, illetőleg a másodfokú bíróság által elrendelt előzetes letartóztatás a másodfokú eljárás befejezéséig, a másodfokú bíróság által az ügydöntő határozat kihirdetése után elrendelt vagy fenntartott, illetve a harmadfokú bíróság által elrendelt előzetes letartóztatás a harmadfokú eljárás befejezéséig, de mindegyik esetben legfeljebb a nem jogerős ítélettel kiszabott szabadságvesztés tartamáig tart.

(5)²⁷⁵ Az első fokú vagy a másodfokú bíróság ügydöntő határozatának hatályon kívül helyezése és új eljárásra utasítása esetén a másodfokú, illetőleg a harmadfokú bíróság által elrendelt vagy fenntartott előzetes letartóztatás a megismételt eljárásra utasított bíróságnak a megismételt eljárásban a tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig tart.

132. § (1)²⁷⁶ Ha a vádirat benyújtása után elrendelt vagy fenntartott előzetes letartóztatás tartama

a) a hat hónapot meghaladja, és az első fokú bíróság még nem hozott ügydöntő határozatot, az első fokú bíróság,

b) az egy évet meghaladja, a másodfokú bíróság az előzetes letartóztatás indokoltságát felülvizsgálja.

(2)²⁷⁷ A vádirat benyújtása után elrendelt vagy fenntartott előzetes letartóztatás indokoltságát az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott határidőt követően a másodfokú bíróság, ha az eljárás a harmadfokú bíróság előtt folyik, a harmadfokú bíróság legalább hathavonta felülvizsgálja.

(3)²⁷⁸ Ha az előzetes letartóztatás tartama a három évet eléri, az előzetes letartóztatás megszűnik, kivéve az ügydöntő határozat kihirdetése után elrendelt vagy fenntartott előzetes letartóztatás esetét, továbbá ha az ügyben harmadfokú bírósági eljárás vagy hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárás van folyamatban.

²⁷⁴ A 131. § (4) bekezdése a 2006:LI. törvény 51. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁷⁵ Az 131. § (5) bekezdését a 2006:LI. törvény 51. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

²⁷⁶ A 132. § (1) bekezdése a 2003:II. törvény 40. §-ával megállapított szöveg.

²⁷⁷ A 132. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 52. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁷⁸ A 132. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 52. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(4)²⁷⁹ Ha a terhelt az előzetes letartóztatás (3) bekezdése szerinti megszűnését követően elrendelt lakhelyelhagyási tilalom, illetőleg házi őrizet szabályait megszegi, az előzetes letartóztatása ismét elrendelhető. Ekkor az előzetes letartóztatás (3) bekezdés szerinti tartamát az előzetes letartóztatás ismételt elrendelésének napjától kell számítani.

Az előzetes letartóztatás megszüntetése iránti indítvány elbírálása

133. § (1) Az előzetes letartóztatás megszüntetése iránti indítványt a bíróság érdemben megvizsgálja, és erről indokolt határozatot hoz. Ha a terhelt, illetőleg a védő az ismételt indítványban új körülményre nem hivatkozik, a bíróság az indítványt érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

(2)²⁸⁰ Ha az előzetes letartóztatás elrendelése, meghosszabbítása, illetőleg fenntartása óta három hónap eltelt, az (1) bekezdés második mondata nem alkalmazható.

Intézkedés az előzetes letartóztatás elrendelése után

134. § A vádirat benyújtásáig a nyomozó hatóság, a vádirat benyújtását követően a bíróság az előzetes letartóztatott meghallgatása után haladéktalanul megteszi a 128. §-ban szabályozott intézkedéseket, ha ezek az őrizetbe vétel során nem történtek meg.

Az előzetes letartóztatás végrehajtása

135. § (1) Az előzetes letartóztatást büntetés-végrehajtási intézetben kell végrehajtani.

(2)²⁸¹ Ha ezt a nyomozási cselekmények elvégzése indokoltá teszi, az ügyész akként rendelkezhet, hogy az előzetes letartóztatás legfeljebb harmincnapi időtartamban rendőrségi fogdában is végrehajtható. Ezt az időtartamot követően a gyanúsított rendőrségi fogdán történő elhelyezéséről – további harmincnapi időtartamra – az ügyész indítványára a bíróság határoz. A gyanúsított rendőrségi fogdán történő elhelyezése tárgyában hozott határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(3)²⁸² Az előzetes letartóztatásban lévő terhelt eljárási jogainak gyakorlásában nem korlátozható. Biztosítani kell, hogy a terhelt a védőjével – és külföldi esetén államának konzuli képviselőjével – érintkezhessen. Az előzetes

²⁷⁹ A 132. § (4) bekezdését a 2006:LI. törvény 52. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

²⁸⁰ A 133. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 53. §-ával megállapított szöveg.

²⁸¹ A 135. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 54. §-ával megállapított szöveg.

²⁸² A 135. § (3) bekezdése a 2003:II. törvény 41. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

letartóztatásban lévő terhelt csak olyan korlátozásnak vetendő alá, amely a büntetőeljárás jellegéből következik, vagy amely a letartóztatást fogantató intézet rendje szükségessé tesz. Az előzetes letartóztatás végrehajtásának részletes szabályait külön jogszabályok határozzák meg.

(4)²⁸³ Ha bizonyítható, hogy a terhelt az előzetes letartóztatásának fogantatóba vételét követően a védőjével való kapcsolattartás felhasználásával

a) szökést készít elő,

b) a tanúk befolyásolásával vagy megfélemlítésével, tárgyi bizonyítási eszköz, okirat megsemmisítésével, meghamisításával vagy elrejtésével az eljárás megghiúsítására törekszik, illetőleg

c) újabb, szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetésére hív fel,

a bíróság – a vádirat benyújtásáig az ügyész indítványára – a védőt az eljárásból kizárhatja.

*Soron kívüli eljárás,
az előzetes letartóztatás megszüntetése*

136. § (1) A bíróságnak, az ügyésznek, illetőleg a nyomozó hatóságnak arra kell törekednie, hogy az előzetes letartóztatás a lehető legrövidebb ideig tartson. Ha a terhelt előzetes letartóztatásban van, az eljárást soron kívül kell lefolytatni.

(2)²⁸⁴ Az előzetes letartóztatás megszűnik, ha a tartama meghosszabbítás vagy fenntartás nélkül lejárt, az eljárást jogerősen befejezték, a nyomozást megszüntették, annak határideje lejárt és az előzetes letartóztatást a bíróság a (3) bekezdés alapján nem hosszabbította meg, továbbá, ha a vádemelést elhalasztották. Az előzetes letartóztatást meg kell szüntetni, ha az elrendelésének oka megszűnt.

(3)²⁸⁵ Ha a nyomozás befejeződött, és a vádemelésre várhatóan a nyomozás 176. § (2) bekezdése második mondatában megállapított határidejének lejártá után kerül sor, e határidő lejártá előtt az ügyész indítványára a bíróság az előzetes letartóztatást legfeljebb két hónappal meghosszabbíthatja. Ha ezalatt vádemelésre nem került sor, a bíróság az előzetes letartóztatást további, legfeljebb két hónappal meghosszabbíthatja. Az előzetes letartóztatás ebben az esetben is az első fokú bíróságnak a tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig tart, de ha annak tartama a három évet eléri, azt meg kell szüntetni.

(4) Az előzetes letartóztatást a vádirat benyújtásáig az ügyész is megszüntetheti.

²⁸³ A 135. § (4) bekezdése a 2002:I. törvény 80. §-ával megállapított szöveg.

²⁸⁴ A 136. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 55. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁸⁵ A 136. § (3) bekezdését a 2006:LI. törvény 55. §-ának (2) bekezdése iktatta be, egyben az addigi (3) bekezdés számozását (4) bekezdésre módosította.

III. Cím

*A LAKHELYELHAGYÁSI TILALOM, A HÁZI ŐRIZET
ÉS A TÁVOLTARTÁS*²⁸⁶*A lakhelyelhagyási tilalom*²⁸⁷

137. § (1) A lakhelyelhagyási tilalom a terhelt mozgási szabadságát és a lakóhely szabad megválasztásának jogát korlátozza; a lakhelyelhagyási tilalom hatálya alatt álló a meghatározott területet, körzetet engedély nélkül nem hagyhatja el, a tartózkodási helyét, illetőleg a lakóhelyét nem változtathatja meg.

(2)²⁸⁸ A lakhelyelhagyási tilalom akkor rendelhető el, ha a bűncselekmény jellegére, a terhelt személyi és családi körülményeire – különösen az egészségi állapotára, idős korára – vagy az eljárás során tanúsított magatartására tekintettel az előzetes letartóztatással elérni kívánt célok ez-zel is biztosíthatók.

(3) A lakhelyelhagyási tilalom elrendeléséről a bíróság határoz. A lakhelyelhagyási tilalmat elrendelő határozatában a bíróság előírhatja, hogy a terhelt meghatározott időközönként a rendőrségen jelentkezzék, és a lakhelyelhagyási tilalom célját biztosító más korlátozásokat is elrendelhet.

(4)²⁸⁹ A lakhelyelhagyási tilommal elrendelt korlátozások megtartását a rendőrség, a szolgálati viszonyának tartama alatt²⁹⁰ katonával [Btk. 122. § (1) bek.] szemben elrendelt lakhelyelhagyási tilalom rendelkezéseinek megtartását a parancsnok vagy akadályoztatása esetén más előljáró ellenőrzi.

(5)²⁹¹ A vádirat benyújtása előtt elrendelt lakhelyelhagyási tilalom az első fokú bíróság tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig, az ezt követően elrendelt vagy fenntartott lakhelyelhagyási tilalom az első fokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetéséig, az első fokú bíróság által az ügydöntő határozat kihirdetése után elrendelt vagy fenntartott, illetőleg a másodfokú bíróság által elrendelt lakhelyelhagyási tilalom a másodfokú eljárás befejezéséig, a másodfokú bíróság által az ügydöntő határozat kihirdetése után elrendelt vagy fenntartott, illetőleg a harmadfokú bíróság által elrendelt lakhelyelhagyási tilalom az eljárás befejezéséig tart.

²⁸⁶ A VIII. Fejezet III. Címének szövegét a 2006:LI. törvény 56. §-a állapította meg.

²⁸⁷ A 137. § alcímét a 2002:I. törvény 82. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

²⁸⁸ A 137. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 82. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁸⁹ A 137. § (4) és (5) bekezdése a 2002:I. törvény 82. §-ának (4) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁹⁰ A 137. § (4) bekezdéséből a „hivatásos és szerződéses állományú” szövegrészt a 2004:CXXXI. törvény 29. §-ának b) pontja hatályon kívül helyezte.

²⁹¹ A 137. § (5) bekezdése a 2006:LI. törvény 57. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(6)²⁹² Ha a bíróság a lakhelyelhagyási tilalmat a vádirat benyújtása előtt rendelte el, és azóta hat hónap eltelt anélkül, hogy az ügyész vádat emelt volna, a tilalom fenntartásának szükségességét a bíróság megvizsgálja, ez iránt az ügyész a határidő lejárta előtt öt nappal tesz indítványt.

(7) Ha a lakhelyelhagyási tilalom tartama alatt a terhelt életkörülményeiben olyan lényeges változás következik be, amely miatt a tilalommal érintett terület, körzet elhagyása, vagy a tartózkodási hely, illetőleg lakóhely megváltoztatása szükséges, a vádirat benyújtásáig az ügyész, azt követően a bíróság a terhelt kérelmére a lakhelyelhagyási tilalmat részlegesen feloldhatja. A lakhelyelhagyási tilalom részleges feloldásáról szóló határozatban a terhelt részére engedélyezhető a lakhelyelhagyási tilalommal érintett terület, körzet meghatározott célból és úti célra történő egyszeri, időszakos vagy rendszeres elhagyása, illetőleg a tartózkodási hely vagy a lakóhely megváltoztatása.

(8)²⁹³ A lakhelyelhagyási tilalom megszűnik, ha a tartama lejárt, az eljárást jogerősen befejezték, a nyomozást megszüntették, annak határideje lejárt és a lakhelyelhagyási tilalmat a bíróság a (9) bekezdés alapján nem hosszabbította meg, továbbá, ha a vádemelést elhalasztották. A lakhelyelhagyási tilalmat meg kell szüntetni, ha az elrendelésének oka megszűnt. A lakhelyelhagyási tilalom megszüntetésére a vádirat benyújtásáig az ügyész is jogosult.

(9)²⁹⁴ Ha a nyomozás befejeződött, és a vádemelésre várhatóan a nyomozás 176. § (2) bekezdése második mondatában megállapított határidejének lejárta után kerül sor, e határidő lejárta előtt az ügyész indítványára a bíróság a lakhelyelhagyási tilalmat legfeljebb az első fokú bíróságnak a tárgyalás előkészítése során hozandó határozatáig meghosszabbíthatja.

*A házi őrizet*²⁹⁵

138. § (1)²⁹⁷ A házi őrizet a terhelt mozgási szabadságát és a tartózkodási helye szabad megválasztásának jogát korlátozza. Házi őrizet elrendelése esetén a bíróság által kijelölt lakást és az ahhoz tartozó bekerített helyet a terhelt csak a bíróság határozatában meghatározott célból, különösen a mindennapi élet szokásos szükségleteinek biztosítása vagy gyógykezelés céljából az ott írt időben és távolságra (úti célra) hagyhatja el.

²⁹² A 137. § (6)–(8) bekezdését a 2002:I. törvény 82. §-ának (5) bekezdése iktatta be.

²⁹³ A 137. § (8) bekezdése a 2006:LI. törvény 57. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁹⁴ A 137. § (9) bekezdését a 2006:LI. törvény 57. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

²⁹⁵ A 138. § alcímét a 2002:I. törvény 83. §-a iktatta be.

²⁹⁶ A 138. § a 2002:I. törvény 83. §-ával megállapított szöveg.

²⁹⁷ A 138. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 58. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(2)²⁹⁸ A házi őrizet akkor rendelhető el, ha a bűncselekmény jellegére és a büntetőeljárás időtartamára, vagy a terhelt eljárás során tanúsított magatartására tekintettel az előzetes letartóztatással elérni kívánt célok ezzel is biztosíthatók.

(3)²⁹⁹ Házi őrizet elrendelése esetén e kényszerintézkedés elrendelésére, tartamára, illetőleg fenntartására, valamint megszüntetésére az előzetes letartóztatás elrendelésére, meghosszabbítására, illetőleg fenntartására, valamint megszüntetésére vonatkozó rendelkezéseket [130. § (1) bek., 131. §, 132. § (1) és (2) bek., 136. § (2)–(4) bek.] kell alkalmazni.

(4) A bíróság úgy rendelkezhet, hogy a házi őrizet előírásainak megtartását a rendőrség – a terhelt hozzájárulásával – a terhelt mozgását nyomon követő technikai eszközzel is ellenőrizze. A házi őrizet előírásai megtartásának ellenőrzéséről külön jogszabály rendelkezik.³⁰⁰

(5) Katonával [Btk. 122. § (1) bek.] szemben szolgálati viszonyának tartama alatt házi őrizet nem rendelhető el.

Távoltartás³⁰¹

138/A. § (1) A távoltartás a terhelt szabad mozgáshoz és a tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogát korlátozza. A távoltartás hatálya alatt álló terhelt a bíróság határozatában megállapított szabályok szerint köteles

a) a meghatározott lakást elhagyni, és onnan a bíróság által meghatározott ideig távol maradni,

b) a meghatározott személytől, illetőleg e személy lakó- és munkahelyétől, az e személy által látogatott nevelési és nevelési-oktatási intézménytől, gyógykezelés céljából rendszeresen látogatott egészségügyi intézménytől, valamint rendszeresen látogatott épülettől a bíróság által meghatározott ideig magát távol tartani,

c) tartózkodni attól, hogy a meghatározott személlyel közvetlenül vagy közvetve érintkezésbe lépjen.

(2) Távoltartás a szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény megalapozott gyanúja esetén – feltéve, hogy a távoltartással elérni kívánt célok ezzel biztosíthatók – akkor rendelhető el, ha a terhelt előzetes letartóztatásának elrendelése nem szükséges, de – különösen a bűncselekmény jellegére, a terheltnek az eljárás előtt és az eljárás során tanúsított magatartására, valamint a terhelt és a sértett viszonyára tekintettel – megalapozottan feltehető, hogy a lakókörnyezetben hagyása esetén

a) a sértett tanú befolyásolásával vagy megfélemlítésével megghiúsítaná, megnehezítené, vagy veszélyeztetné a bizonyítást, illetve

b) a megkísérelt vagy előkészített bűncselekményt véghezvinné, vagy a sértett sérelmére újabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt követne el.

(3) Ha a büntetőeljárásnak magánindítványra van helye, a távoltartás a magánindítvány előterjesztése előtt nem rendelhető el.

(4) A távoltartás elrendeléséről a bíróság határoz. A határozatban a bíróság előírhatja, hogy a terhelt meghatározott időközönként a távoltartás alapjául szolgáló büntetőeljárást folytató nyomozó hatóságnál jelentkezzen.

(5) A bíróság a határozatot megküldi a sértettnek. Az ügyésznek a távoltartás elrendeléséről szóló határozatot akkor is meg kell küldeni, ha a távoltartás elrendelését a sértett, a sértett törvényes képviselője vagy a terhelttel közös háztartásban élő kiskorú személy törvényes képviselője [138/B. § (2) bek. d)-f) pontja] indítványozta.

(6) A vádirat benyújtásáig a nyomozó hatóság vagy az ügyész, a vádirat benyújtását követően a bíróság a terhelt meghallgatása után haladéktalanul megteszi a 128. §-ban szabályozott intézkedéseket.

138/B. §³⁰² (1) A távoltartást a bíróság tíztől harminc napig terjedő időtartamra rendelheti el.

(2) A távoltartás elrendelését

a) az ügyész,

b) a magánvádló,

c) a pótmagánvádló,

d) a sértett,

e) a cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes sértett törvényes képviselője, valamint

f) a terhelttel közös háztartásban élő kiskorú személy törvényes képviselője indítványozhatja.

(3) Ha a távoltartás hatálya alatt a 138/A. § (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott személy lakóhelye megváltozik, vagy e személy, illetőleg a terhelt életkörülményeiben olyan lényeges változás következik be, amely miatt a határozat megváltoztatása indokolt, a bíróság a (2) bekezdésben felsoroltak, valamint a terhelt és a védő indítványára, a vádirat benyújtása után hivatalból is, a határozatot módosíthatja, vagy a távoltartást megszüntetheti. A bíróság ugyanígy jár el, ha a terhelttel szemben a büntetőeljárás során olyan kényszerintézkedést rendeltek el, amely miatt a távoltartás módosítása vagy megszüntetése szükséges.

(4) Ha a bíróság a távoltartás módosításáról vagy megszüntetéséről határoz, a távoltartás elrendelését indítványozó nyilatkozatát, valamint az ügyész, a magánvádló,

²⁹⁸ A 138. § (2) bekezdését a 2006:LI. törvény 58. §-ának (2) bekezdése iktatta be, egyben az addigi (2)–(4) bekezdés számozását (3)–(5) bekezdésre módosította.

²⁹⁹ A 138. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 58. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁰⁰ Lásd a 6/2003. (IV. 4.) IM-BM együttes rendeletet.

³⁰¹ A 138/A. §-t és a megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 59. §-a iktatta be.

³⁰² A 138/B. §-t a 2006:LI. törvény 60. §-a iktatta be.

illetőleg a pótmagánvádló indítványát beszerzi. A bíróság a nyilatkozat, illetőleg az indítvány előterjesztésére határidőt állapít meg; ha e határidő eredménytelenül eltelt, a bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján határoz. A bíróság a határozatot a 138/A. § (1) bekezdésének *b*) pontjában meghatározott személy részére is megküldi.

(5) Ha a terhelttel szemben távollattartást rendeltek el, az eljárást soron kívül kell folytatni.

139. § (1)³⁰³ Ha a terhelt a lakhelyelhagyási tilalmat, illetőleg a házi őrizet szabályait megszegi, vagy az eljárási cselekményen idézés ellenére nem jelenik meg, és ezt alapos okkal előzetesen nem menti ki, vagy az akadály megszűnése után alapos okkal nyomban nem igazolja, őrizetbe vehető, továbbá házi őrizet esetén az előzetes letartóztatása, lakhelyelhagyási tilalom esetén a házi őrizete vagy az előzetes letartóztatása rendelhető el, illetőleg ha ez nem szükséges, rendbírósággal sújtható.

(2)³⁰⁴ Ha a terhelt a távollattartás szabályait szándékosan megszegi, és ezt utólag nem menti ki, előzetes letartóztatása rendelhető el, illetőleg ha ez nem szükséges, rendbírósággal sújtható.

IV. Cím

AZ IDEIGLENES KÉNYSZERGYÓGYKEZELÉS

140. § (1) Az ideiglenes kényszergyógykezelés a kóros elmeállapotú terhelt személyi szabadságának bírói elvonása jogerős ítélet nélkül.

(2) Ideiglenes kényszergyógykezelésnek akkor van helye, ha megalapozottan lehet következtetni arra, hogy a terhelt kényszergyógykezelését kell elrendelni.

(3) Az ideiglenes kényszergyógykezelés elrendelésére az előzetes letartóztatás elrendelésére vonatkozó szabályok [130. § (1) bek.] irányadók.

141. § (1) Ha a terhelt előzetes letartóztatásban van, az ideiglenes kényszergyógykezelés elrendelésével egyidejűleg az előzetes letartóztatást meg kell szüntetni.

(2) Ha az előzetesen letartóztatott pszichiátriai kezelése szükséges, de ideiglenes kényszergyógykezelésének elrendelésére nincs alap, az előzetes letartóztatást – a bíróság rendelkezése alapján – igazságügyi megfigyelő és elmeorvosintézetben³⁰⁵ kell végrehajtani.³⁰⁶

³⁰³ A 139. § (1) bekezdése – eredetileg 139. § – a 2002:I. törvény 84. §-ával megállapított szöveg.

³⁰⁴ A 139. § (2) bekezdését a 2006:LI. törvény 61. §-a iktatta be, egyben az addigi 139. § a 139. § (1) bekezdés jelölést kapta.

³⁰⁵ A 141. § (2) bekezdésében az „az Igazságügyi Megfigyelő és Elmeorvosintézetben” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *c*) pontja alapján „igazságügyi megfigyelő és elmeorvosintézetben” szövegre módosult.

³⁰⁶ Lásd a 36/2003. (IX. 3.) IM rendeletet.

142. § (1) A vádirat benyújtása előtt elrendelt ideiglenes kényszergyógykezelés az első fokú bíróságnak a tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig tart.

(2) Ha az ideiglenes kényszergyógykezelés megkezdésétől hat hónap eltelt, és az ügyész még nem nyújtott be vádiratot, az ideiglenes kényszergyógykezelés indokoltságát a bíróság felülvizsgálja. A felülvizsgálat iránt az ügyész a határidő lejártá előtt öt nappal tesz indítványt a bíróságnak.

(3)³⁰⁷ Az ideiglenes kényszergyógykezelés megkezdésétől számított egy év elteltével annak indokoltságát a megyei bíróság egyesbíróként eljárva, a vádirat benyújtásáig a nyomozási bíró eljárására vonatkozó szabályok szerint vizsgálja felül. A felülvizsgálat iránt az ügyész a határidő lejártá előtt öt nappal tesz indítványt a bíróságnak.

(4) A bíróság (2) bekezdés szerinti határozata ellen benyújtott fellebbezést a megyei bíróság másodfokú tanácsa, a megyei bíróság (3) bekezdés szerinti határozata ellen benyújtott fellebbezést az ítéletábla tanácsa bírálja el.

143. § (1)³⁰⁸ A vádirat benyújtása után az első fokú bíróság által elrendelt vagy fenntartott ideiglenes kényszergyógykezelés az első fokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetéséig, az első fokú bíróság által az ügydöntő határozat kihirdetése után elrendelt vagy fenntartott, illetőleg a másodfokú bíróság által elrendelt ideiglenes kényszergyógykezelés a másodfokú eljárás befejezéséig, a másodfokú bíróság által az ügydöntő határozat kihirdetése után elrendelt vagy fenntartott, illetőleg a harmadfokú bíróság által elrendelt ideiglenes kényszergyógykezelés a harmadfokú eljárás befejezéséig, hatályon kívül helyezés és új eljárás lefolytatására utasítás esetén a megismételt eljárásra utasított bíróság ügydöntő határozatának kihirdetéséig tart.

(2) A vádirat benyújtása után elrendelt vagy fenntartott ideiglenes kényszergyógykezelés felülvizsgálatára a 132. § (1) és (2) bekezdésének rendelkezéseit kell alkalmazni.

144. § (1) Az ideiglenes kényszergyógykezelést igazságügyi megfigyelő és elmeorvosintézetben kell végrehajtani.³⁰⁹

(2) Az ideiglenes kényszergyógykezelés végrehajtására a 135. § (3)–(4) bekezdése megfelelően irányadó. Az ideiglenesen kényszergyógykezelt a törvényes képviselőjével

³⁰⁷ A 142. § (3) bekezdésének első mondata a 2002:I. törvény 85. §-ával megállapított szöveg.

³⁰⁸ A 143. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 62. §-ával megállapított szöveg.

³⁰⁹ A 144. § (2) bekezdésében az „az Igazságügyi Megfigyelő és Elmeorvosintézetben” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *c*) pontja alapján „igazságügyi megfigyelő és elmeorvosintézetben” szövegre módosult.

szóban ellenőrzés nélkül, ha pedig megalapozottan feltehető, hogy ezáltal az eljárást megghiúsítaná, ellenőrzés mellett érintkezhet.

145. § (1)³¹⁰ Az ideiglenes kényszergyógykezelés megszűnik, ha a tartama lejárt, a nyomozást megszüntették, annak határideje lejárt, továbbá, ha az eljárást jogerősen befejezték. Az ideiglenes kényszergyógykezelést meg kell szüntetni, ha az elrendelésének oka megszűnt.

(2)³¹¹ Ha a nyomozás befejeződött, és a vádemelésre várhatóan a nyomozás 176. § (2) bekezdése második mondatában megállapított határidejének lejártá után kerül sor, e határidő lejártá előtt az ügyész indítványára a bíróság az ideiglenes kényszergyógykezelést legfeljebb az első fokú bíróságnak a tárgyalás előkészítése során hozandó határozatáig meghosszabbíthatja.

(3) Az ideiglenes kényszergyógykezelést a vádirat benyújtásáig az ügyész is megszüntetheti.

(4)³¹² Az ideiglenes kényszergyógykezelés elrendelése ellen a terhelt házastársa és törvényes képviselője is jogosult fellebbezésre, és a felsoroltak indítványozhatják az ideiglenes kényszergyógykezelés megszüntetését is.

V. Cím

INTÉZKEDÉS A KÜLFÖLDRE UTAZÁSI TILALOM BIZTOSÍTÁSÁRA³¹³

146. §³¹⁴ (1) Az őrizetbe vétel elrendelésekor a terhelt úti okmányát el kell venni. Ha a terhelt őrizetbe vétele úgy szűnt meg, hogy vele szemben előzetes letartóztatást, ideiglenes kényszergyógykezelést, lakhelyelhagyási tilalmat vagy házi őrizetet nem rendeltek el, a terhelt úti okmányát vissza kell adni.

(2)³¹⁵ Az előzetes letartóztatás, az ideiglenes kényszergyógykezelés, a lakhelyelhagyási tilalom és a házi őrizet elrendeléséről az úti okmány visszatartása érdekében az a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság, amely előtt az eljárás folyik, haladéktalanul értesíti az útlevélhatóságot a külön törvényben meghatározott külföldre utazási tilalom biztosítása érdekében.

³¹⁰ A 145. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 63. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³¹¹ A 145. § (2) bekezdését a 2006:LI. törvény 63. §-ának (2) bekezdése iktatta be, egyben az addigi (2)–(3) bekezdések számozását (3)–(4) bekezdésre módosította.

³¹² A 145. § (4) – eredetileg (3) – bekezdését a 2003:II. törvény 43. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

³¹³ A VIII. fejezet V. Címének szövegét a 2006:LI. törvény 64. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

³¹⁴ A 146. § a 2006:LI. törvény 64. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³¹⁵ A 146. § (2)–(3) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 44. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(3) A (2) bekezdés szerinti kényszerintézkedések megszüntetéséről az a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság, amely előtt az eljárás folyik, haladéktalanul értesíti az útlevélhatóságot az úti okmány visszaadása és a külön törvényben meghatározott külföldre utazási tilalom feloldása érdekében.

(4)³¹⁶ Az (1)–(3) bekezdés rendelkezéseit külföldi terhelt esetén is alkalmazni kell, azzal, hogy a (2)–(3) bekezdés szerinti értesítést az idegenrendészeti hatóságnak kell megküldeni.

VI. Cím³¹⁷ AZ ÓVADÉK

147. §³¹⁸ (1) Az óvadék a bíróság által meghatározott összeg, amely a terheltnek az eljárási cselekményeken való jelenlétét biztosítja.

(2) A bíróság a 129. § (2) bekezdésének *b)* pontjában meghatározott esetben a terhelt előzetes letartóztatását megszüntetheti, ha a bűncselekményre és a személyi körülményekre tekintettel az eljárási cselekményeknél a terhelt megjelenését az óvadék letétele valószínűvé teszi.

(3) Óvadék megállapítását a terhelt vagy a védő az előzetes letartóztatásról döntésre jogosult bíróságnál indítványozhatja. Az óvadék megállapításának tárgyában – ha azt nem a tárgyaláson indítványozzák – a bíróság ülést tart, ezen az ügyészt, a terheltet és a védőt meghallgatja. Ha a védő az ülésen értesítés ellenére nem jelent meg, az ülés a védő távollétében is megtartható.

(4) A bíróság az óvadék összegét a terhelt személyi körülményeire és vagyoni helyzetére is figyelemmel állapítja meg. A bíróság a határozatban lakhelyelhagyási tilalmat, valamint házi őrizetet is elrendelhet.³¹⁹ A bíróság az óvadék megállapításáról az előzetes letartóztatást elrendelő határozatában is rendelkezhet.

(5) A terhelt előzetes letartóztatásának óvadék ellenében történő megszüntetése ellen kizárólag az ügyész és a pótmagánvádló élhet fellebbezéssel.

(6) A bíróság által jogerősen megállapított óvadékokat a bíróságon készpénzben kell letenni, vagy annak letételét külön jogszabályban meghatározott módon kell igazolni. Ennek megtörténte után a fogva lévő terheltet haladéktalanul szabadon kell bocsátani.³²⁰

³¹⁶ A 146. § (4) bekezdését a 2007:XXVII. törvény 44. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

³¹⁷ A VIII. Fejezet VI. Címének hatálybalépéséről a 2002:I. törvény 308. §-ának (3) bekezdése szerint külön törvény rendelkezett volna. Ez utóbbi törvényhely hatályon kívül helyezésével azonban a 2003:II. törvény 88. §-a (2) bekezdésének *a)* pontja a jogintézmény hatályba lépéséről rendelkezett.

³¹⁸ A 147. § a 2006:LI. törvény 65. §-ával megállapított szöveg.

³¹⁹ A 147. § (4) bekezdésének második mondata a 2007:XXVII. törvény 45. §-ával megállapított szöveg.

³²⁰ Lásd a 27/2003. (VII. 2.) IM rendeletet és a 9/2002. (IV. 9.) IM rendeletet.

(7) Az óvadék megállapítása iránti indítvány elutasítása esetén a terhelt, illetőleg a védő óvadék megállapítása iránt ismételten akkor terjeszthet elő indítványt, ha ebben új körülményre hivatkozik. Ha az ismételt indítványban a terhelt, illetőleg a védő nem hivatkozik új körülményre, a bíróság az indítványt érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

148. §³²¹ (1) Az óvadék letételét követően szabadlábra helyezett terhelt előzetes letartóztatását a bíróság elrendelheti, ha

a) a terhelt az eljárási cselekményen idézés ellenére nem jelent meg, és elmaradását előzetesen alapos okkal nem mentette ki, vagy az akadály megszűnése után nyomban alapos okkal nem igazolta,

b) az óvadék letételét követően a terhelt előzetes letartóztatásának más oka merült fel.

(2) Az óvadék összegét a terheltnek vissza kell adni, ha

a) – az (1) bekezdés *a)* pontja kivételével – a bíróság az előzetes letartóztatását elrendelte,

b) az ügyész a nyomozást megszüntette, illetőleg annak határideje lejárt, vagy az ügyész a vádemelést elhalasztotta,

c) a bíróság az eljárást jogerős ítélettel vagy megszüntető határozattal befejezte.

(3) Szabadságvesztés kiszabása esetében az óvadékot akkor lehet visszaadni, ha a büntetés letöltését a terhelt megkezdte.

(4) A terhelt elveszti a jogát az óvadék összegére, ha az (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott okból a bíróság az előzetes letartóztatását rendelte el.

VII. Cím

A HÁZKUTATÁS, A MOTOZÁS ÉS A LEFOGLALÁS

A házkutatás

149. § (1)³²² A házkutatás a ház, lakás, egyéb helyiség vagy azokhoz tartozó bekerített hely, továbbá az ott elhelyezett jármű átkutatása, illetőleg számítástechnikai rendszer vagy ilyen rendszer útján rögzített adatokat tartalmazó adathordozó átvizsgálása az eljárás eredményessége érdekében.

(2) Házkutatásnak akkor van helye, ha megalapozottan feltehető, hogy az

a) a bűncselekmény elkövetőjének kézre kerítésére,

b) a bűncselekmény nyomainak felderítésére,

*c)*³²³ bizonyítási eszköz, elkobozható vagy vagyonekobjzás alá eső dolog megtalálására vezet.

(3)³²⁴ Házkutatást a bíróság, az ügyész, illetőleg ha az ügyész másképp nem rendelkezik, a nyomozó hatóság rendel el, a bíróság és az ügyész a házkutatás végrehajtásához a nyomozó hatóságot igénybe veheti. A (2) bekezdés *b)* és *c)* pontja esetén a házkutatást elrendelő határozatban – ha ez lehetséges – meg kell jelölni azokat a bizonyítási eszközöket, elkobozható, vagy vagyonekobjzás alá eső dolgokat, amelyek megtalálása érdekében a házkutatás szükséges.

(4)³²⁵ A házkutatást rendszerint az érintett jelenlétében kell elvégezni, a megkezdése előtt közölni kell vele a házkutatást elrendelő határozatot, és – ha a házkutatás meghatározott, illetőleg ismert bizonyítási eszköz vagy elkobozható dolog, illetőleg személy megtalálására irányul – fel kell őt szólítani, hogy a keresett dolgot adja elő, a számítástechnikai rendszeren vagy adathordozón tárolt adatot tegye hozzáférhetővé, illetőleg a személyt adja át. Ha az érintett a felszólításra a keresett dolgot előadja, a számítástechnikai rendszeren vagy adathordozón tárolt adatot hozzáférhetővé teszi, illetőleg a keresett személyt átadja, a házkutatás nem folytatható, kivéve, ha gyanú merül fel arra, hogy a házkutatás során más bizonyítási eszköz, elkobozható vagy vagyonekobjzás alá eső dolog is fellelhető.

(5) Ha a házkutatáson az érintett, illetőleg a védője, képviselője vagy megbízott hozzátartozója nincs jelen, az érintett érdekeinek védelmére olyan személyt kell kirendelni, akiről alaposan feltehető, hogy a házkutatással érintett érdekeit megfelelően védi.

(6)³²⁶ A közjegyzői³²⁷ vagy ügyvédi³²⁸ irodában, továbbá az egészségügyi intézményben³²⁹ tartandó házkutatást – ha az közjegyzői vagy ügyvédi tevékenységgel összefüggő hivatásbeli titkot, illetőleg egészségügyi adatot tartalmazó irat megtalálására irányul – a vádirat benyújtásáig a bíróság rendeli el. A házkutatás csak az ügyész jelenlétében végezhető.

(7) Az ügyész a bíróság határozata nélkül tarthatja a (6) bekezdés szerinti házkutatást, ha a házkutatás késedelmes foganatosítása a (2) bekezdésben felsorolt célok elérését veszélyezteti.

³²³ A 149. § (2) bekezdésének *c)* pontja a 2002:I. törvény 88. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³²⁴ A 149. § (3) bekezdésének első mondata a 2002:I. törvény 88. §-ának (3) bekezdésével, második mondata a 2003:II. törvény 46. §-ával megállapított szöveg.

³²⁵ A 149. § (4)–(7) bekezdése a 2002:I. törvény 88. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

³²⁶ A 149. § (6) bekezdése a 2006:LI. törvény 67. §-ával megállapított szöveg.

³²⁷ Lásd az 1991:XLI. törvényt.

³²⁸ Lásd az 1998:XI. törvényt.

³²⁹ Lásd az 1997:CLIV. törvény 3. §-ának *g)* pontját.

³²¹ A 148. § a 2006:LI. törvény 66. §-ával megállapított szöveg.

³²² A 149. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 88. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(8) A (7) bekezdésben szabályozott esetben a bíróság határozatát utólag be kell szerezni. Ha a bíróság az indítványt elutasítja, a házkutatás eredménye bizonyítékként nem használható fel.

A motozás

150. § (1)³³⁰ A motozás bizonyítási eszköz vagy elkobozható, illetőleg vagyonekobjzás alá eső dolog megtalálása céljából a terhelt és az olyan személy ruházatának és testének átvizsgálása, akiről megalapozottan feltehető, hogy bizonyítási eszközt vagy elkobozható, illetőleg olyan dolgot tart magánál, amely vagyonekobjzás alá eshet. A motozás során a motozás alá vont személy rendelkezése alatt álló jármű, csomag és más tárgy is átvizsgálható.

(2) Motozást az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság rendel el. Ha a motozást az ügyész rendeli el, végrehajtásához a nyomozó hatóságot veszi igénybe.

(3)³³¹ Ha a motozás célja meghatározott dolog megtalálása, az érintettet előbb fel kell szólítani, hogy a keresett dolgot adja át, ha a felszólításra a keresett dolgot előadja, a motozástól el kell tekinteni.

(4) Az érintett testének átvizsgálását csak a megmotozottal azonos nemű végezheti, és a motozásnál csak ilyen személy lehet jelen. E rendelkezés nem vonatkozik a motozásnál közreműködő orvosra.

(5) A motozásnál jelen lehet a motozás helyszínén tartózkodó, az érintett által megnevezett személy, kivéve az olyan személyt, akinek a jelenléte a nyomozás érdekeit veszélyezteti.

(6)³³²

A lefoglalás

151. § (1)³³³ A lefoglalás a bizonyítás érdekében vagy az elkobzás, illetőleg a vagyonekobjzás biztosítására a dolog birtokának elvonása a birtokos rendelkezése alól.

(2) A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság elrendeli annak a dolognak, illetőleg számítástechnikai rendszernek vagy ilyen rendszer útján rögzített adatokat tartalmazó adathordozónak a lefoglalását, amely

a) bizonyítási eszköz,

b) a törvény értelmében elkobozható, vagy amelyre vagyonekobjzás rendelhető el.

³³⁰ A 150. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 89. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³³¹ A 150. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 89. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³³² A 150. § (6) bekezdését a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (3) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

³³³ A 151. § (1)-(4) bekezdése a 2002:I. törvény 90. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(3)³³⁴ A közjegyzői vagy ügyvédi irodában, továbbá az egészségügyi intézményben tartott – közjegyzői vagy ügyvédi tevékenységgel összefüggő hivatásbeli titkot, illetőleg egészségügyi adatot tartalmazó – iratok lefoglalását a bíróság rendeli el.

(4) A címzettnek még nem kézbesített postai és hírközlési küldeménynek, valamint a sajtótermék szerkesztősége iratainak lefoglalását a vádirat benyújtásáig az ügyész, azt követően a bíróság rendeli el. A határozat meghozataláig csak a küldemény visszatartásának van helye.

(5) Ha a lefoglalást a bíróság, illetőleg az ügyész rendeli el, végrehajtásához a nyomozó hatóságot veheti igénybe.

(6)³³⁵ Ha az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság a lefoglalás elrendelésére nem jogosult, késelemet nem tűrő esetben a dolgot őrzésbe veheti. Ebben az esetben a lefoglalás elrendelésére jogosult határozatát utólag késelem nélkül be kell szerezni. A dolog őrzését meg kell szüntetni, és azt a birtokosnak vissza kell adni, ha a lefoglalásra jogosult a lefoglalást nem rendeli el.

152. § (1)³³⁶ A lefoglalás érdekében a dolog, illetőleg a számítástechnikai rendszer vagy az ilyen rendszer útján rögzített adatokat tartalmazó adathordozó birtokosát vagy az adat kezelőjét fel kell szólítani, hogy a keresett dolgot adja át, illetőleg a számítástechnikai rendszer útján rögzített adatot tegye hozzáférhetővé. Ha ezt önként nem teszi meg, rendbírsággal sújtható, kivéve a terheltet és azt, aki a tanúvallomást megtagadhatja, illetőleg aki tanúként nem hallgatható ki. Az átadás megtagadása nem akadályozza annak, hogy a keresett dolgot, illetőleg a számítástechnikai rendszer útján rögzített adatot házkutatással, illetve motozással megszerezzék. Erre az érintettet figyelmeztetni kell.

(2) Nem foglalhatók le a terhelt és a védő között váltott levelek és más írásbeli közlések, valamint a védőnek az ügyre vonatkozó feljegyzései.

(3) Nem foglalhatók le a terhelt és a tanúvallomás megtagadására a 82. § (1) bekezdése alapján jogosult személy között váltott levelek és más írásbeli közlések, feltéve, ha a dolgot a tanúvallomás megtagadására jogosult személy őrzi.

(4) Nem foglalhatók le azok az iratok sem, amelyeknek tartalmára a tanúvallomás megtagadható, ha az iratot a tanúvallomás megtagadására jogosult személy őrzi. Ez a korlátozás kiterjed annak a személynek a hivatali helyiségében őrzött iratokra és dolgokra, aki a 82. § (1) bekezdés c) pontja alapján a tanúvallomást megtagadhatja.

³³⁴ A 151. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 69. §-ával megállapított szöveg.

³³⁵ A 151. § (6) bekezdése a 2002:I. törvény 90. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³³⁶ A 152. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 91. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(5)³³⁷ A (3) és (4) bekezdés szerinti korlátozás nem érvényesül, ha

a) a tanúvallomás megtagadására jogosult személy az ügygel kapcsolatban megalapozottan gyanúsítható társtetességgel, részességgel, bűnpártolással vagy orgazdasággal,

b) a lefoglalandó dolog a bűncselekmény eszköze,

c) a tanúvallomás megtagadására jogosult személy a lefoglalandó dolgot – a (3) és (4) bekezdésre történt figyelemztetést követően – önként átadja.

153. § (1) Irat esetében gondoskodni kell arról, hogy annak tartalma illetéktelen személy előtt rejtve maradjon.

(2)³³⁸ Ha az olyan irat megtalálásánál az ügyész nincs jelen, amelyre nézve a birtokosa szerint a 82. § (1) bekezdésének b) pontja alapján tagadható meg a tanúvallomás, és az irat birtokosa, illetőleg védője, képviselője vagy megbízott hozzátartozója az irat tartalmának megismeréséhez nem járul hozzá, az iratot tartalmazó adathordozót, illetőleg az iratot zárt borítékban átadja a nyomozó hatóságnak, a nyomozó hatóság az iratot betekintés nélkül továbbítja az ügyésznek. Ha ez nem lehetséges, a nyomozó hatóság a 154. § (3) bekezdésének megfelelő alkalmazásával intézkedik az irat őrzéséről. Az ügyész az irat tartalmának megismerése után haladéktalanul határoz az irat lefoglalásáról, illetőleg a 151. § (3) bekezdése szerinti iratok esetében a lefoglalás iránti indítvány bírósághoz történő előterjesztéséről. Ha az ügyész, illetőleg a bíróság a lefoglalást nem rendeli el, az irat sem ebben az ügyben, sem más büntetőeljárásban bizonyítási eszközként nem vehető figyelembe.

(3) Az irat birtokosának kérésére – ha ez az eljárás érdekét nem veszélyezteti – a lefoglalt iratról részére hiteles másolatot kell kiadni.

154. § (1)³³⁹ A lefoglalt dolgot letétbe kell helyezni; ha a dolog letétbe helyezésre nem alkalmas, vagy azt más fontos ok indokolja, a megőrzéséről egyéb módon kell gondoskodni.³⁴⁰ Ez utóbbi esetben a lefoglalt dolognak a bűncselekménnyel kapcsolatos egyedi tulajdonságait rögzítő iratot vagy fényképet kell az ügy irataihoz csatolni. Ha ingatlan lefoglalásának van helye, a lefoglalást el kell rendelni, azt azonban a zár alá vétel szabályai szerint kell végrehajtani.

(2) A lefoglalt dolgokat jegyzőkönyvben vagy más okiratban a mennyiségük, értékük, minőségi állapotuk feltüntetésével, egyedi azonosításra alkalmas módon fel kell sorolni.

(3) A lefoglalt dolgot úgy kell őrizni, hogy az változatlanul maradjon, a bűncselekmény esetleges nyomai el ne tűnjenek, a lefoglalt dolgot ne lehessen kicserélni, és az azonossága könnyen megállapítható legyen.

155. § (1)³⁴¹ A lefoglalást a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság megszünteti, ha arra az eljárás érdekében már nincs szükség; a lefoglalást meg kell szüntetni, ha a nyomozást megszüntették, illetőleg annak határideje lejárt. A lefoglalás megszüntetése helyett más, jogszabályban meghatározott módon kell eljárni, ha a lefoglalt dolog birtoklása jogszabályba ütközik. A bíróság által elrendelt lefoglalást a vádirat benyújtásáig az ügyész is megszüntetheti.

(2) A lefoglalás megszüntetésekor a lefoglalt dolgot annak kell kiadni, aki a bűncselekmény elkövetésekor a dolog tulajdonosa volt, és ezt kétséget kizáró módon igazolni tudja.

(3) Ha nincs olyan személy, akinek a (2) bekezdés szerint a dolgot ki kell adni és ez az eljárás adataiból sem tűnik ki, a dolgot annak kell kiadni, aki a kiadása iránt alaposnak látszó igényt jelentett be.

(4) Ha olyan személy sincs, akinek a (3) bekezdés szerint lehetne a dolgot kiadni, vagy ilyen igény az eljárás adataiból nem tűnik ki, a dolgot annak kell kiadni, akitől lefoglalták.

(5) A terheltnek a lefoglalt dolgot csak akkor lehet kiadni, ha azt a (2)–(4) bekezdés szerint másnak nem lehet kiadni.

(6)³⁴² A terheltől lefoglalt dolog a bíróság határozata alapján az állam tulajdonába kerül, ha az kétségtelenül mást illet, de akinek a kiléte nem állapítható meg. A később jelentkező igénylő a dolog kiadását, illetőleg az értékesítésből származó ellenértékét igényelheti. Az igénylő kérelme tárgyában a Polgári perrendtartás szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság határoz.

(7)³⁴³ A lefoglalás megszüntetése esetén, ha a dolog természetben már nem adható ki, a dolog előzetes értékesítéséből befolyt ellenértéket alapul véve, a kezeléséből, tárolásából eredő költséggel csökkentett, a megtérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkor törvényes kamatával növelt összegét kell megtéríteni. Vámáru esetén a vámjogszabályban meghatározott elszámolást követően kell kifizetni az értékesítésből befolyt ellenértéket. A jogosult az ezt meghaladó igényét a polgári jog szabályai szerint érvényesítheti. Ha a lefoglalás alaptalan volt, a dolog előzetes

³³⁷ A 152. § (5) bekezdése a 2002:I. törvény 91. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³³⁸ A 153. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 92. §-ával megállapított szöveg.

³³⁹ A 154. § (1) bekezdésének utolsó mondatát a 2002:I. törvény 93. §-a iktatta be.

³⁴⁰ Lásd a 11/2003. (V. 8.) IM-BM-PM együttes rendeletet.

³⁴¹ A 155. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 70. §-ával megállapított szöveg.

³⁴² A 155. § (6) bekezdése a 2002:I. törvény 94. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁴³ A 155. § (7) bekezdését a 2002:I. törvény 94. §-ának (2) bekezdése iktatta be, és egyidejűleg az eredeti (7) bekezdés számozását (8) bekezdésre módosította.

értékesítéséből befolyt ellenérték a dolog kezeléséből, tárolásából eredő költséggel nem csökkenthető. Erről a lefoglalás megszüntetéséről határozatot hozó bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság a határozatában dönt.

(8) Ha a lefoglalt dolog értéktelen, és arra senki sem tart igényt, a lefoglalás megszüntetése után azt meg kell semmisíteni.

*A lefoglalt dolog előzetes értékesítése és elkobása*³⁴⁴

156. § (1) A bíróság a lefoglalt dolog értékesítéséről határoz, ha a lefoglalt dolog

- a) gyors romlásnak van kitéve,
- b) huzamos tárolásra alkalmatlan.

(2) A bíróság a lefoglalt dolog értékesítése iránt akkor is határozhat, ha a lefoglalt dolog

a)³⁴⁵ kezelése, tárolása, illetve őrzése – különösen a dolog értékére vagy az előreláthatólag hosszú ideig tartó tárolására tekintettel – aránytalan és jelentős költséggel járna,

b) értéke az előreláthatólag hosszú ideig tartó tárolás miatt jelentősen csökkenne.

(3) Az (1)–(2) bekezdés esetén a lefoglalt dolog akkor értékesíthető, ha a lefoglalt dolog kiadása iránt senki nem jelentett be jogos igényt.

(4) A lefoglalt dolog értékesítéséből befolyt ellenérték a lefoglalt dolog helyébe lép.

(5)³⁴⁶ Ha a lefoglalt dolog birtoklása a közbiztonságot veszélyezteti vagy a dolog birtoklása jogszabályba ütközik, a bíróság a vádirat benyújtásáig az ügyész indítványára – szükség esetén mintavétel elrendelése mellett – a lefoglalt dolog elkobzásáról határoz.

A lefoglalt dolog visszatartása

157. § (1)³⁴⁷ A terheltnek kiadandó dolgot a vele szemben megállapított pénzbüntetés, pénzmellékbüntetés, vagyonelkobzás, bünyügyi költség vagy polgári jogi igény biztosítására vissza lehet tartani, erről az ügydöntő határozatban kell rendelkezni.

(2) A polgári jogi igény biztosítását szolgáló visszatartást meg kell szüntetni, ha a magánfél a megállapított teljesítési határidő lejártától számított hatvan napon belül nem

³⁴⁴ A 156. § alcímét a 2002:I. törvény 95. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

³⁴⁵ A 156. § (2) bekezdésének a) pontja a 2002:I. törvény 95. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁴⁶ A 156. § (5) bekezdését a 2002:I. törvény 95. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

³⁴⁷ A 157. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 96. §-ával megállapított szöveg.

kért végrehajtást, illetőleg a polgári jogi igény érvényesítésének egyéb törvényes útra utasítása esetén hatvan napon belül nem igazolja, hogy a polgári perben biztosítási intézkedés iránti kérelmet nyújtott be.

Közös szabályok

158. § (1) A házkutatást, a motozást és a lefoglalás érdekében tett intézkedést az érintett kíméletével, lehetőleg a napnak a hatodik és huszonnegyedik órája között kell végezni. Biztosítani kell, hogy az intézkedés folytán ne kerüljenek nyilvánosságra a magánéletnek a büntetőeljárással össze nem függő körülményei; kerülni kell a szükségtelen károkozást.

(2) Az intézkedésről készített jegyzőkönyvben fel kell tüntetni, hogy a tárgyi bizonyítási eszközt vagy más dolgot, tárgyat hol, milyen körülmények között találták meg.

(3) Aki a házkutatást, a motozást vagy a lefoglalás érdekében tett intézkedést akadályozza, ezek tüzésére kényszeríthető, és – a terhelt kivételével – rendbírsággal sújtható.

(4) A nyomozó hatóság a bíróságnak a házkutatás, a motozás és a lefoglalás végrehajtására vonatkozó utasításait határidőre teljesíti.

VIII. Cím³⁴⁸

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI RENDSZER ÚTJÁN RÖGZÍTETT ADATOK MEGŐRZÉSÉRE KÖTELEZÉS

158/A. § (1) A megőrzésre kötelezés a bűncselekmény felderítése és a bizonyítás érdekében a számítástechnikai rendszer útján rögzített adat birtokosának, feldolgozójának, illetőleg kezelőjének a számítástechnikai rendszer útján rögzített meghatározott adat feletti rendelkezési jogának ideiglenes korlátozása.

(2) A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság elrendeli annak a számítástechnikai rendszer útján rögzített adatnak a megőrzését, amely bizonyítási eszköz, vagy bizonyítási eszköz felderítéséhez, a gyanúsított kilétének, tartózkodási helyének a megállapításához szükséges.

(3) A megőrzésre kötelezett a határozat vele történő közlésének időpontjától köteles a határozatban megjelölt számítástechnikai rendszer útján rögzített adatot változatlanul megőrizni, és – szükség esetén más adatállománytól elkülönítve – biztosítani annak biztonságos tárolását. A megőrzésre kötelezett köteles a számítástechnikai rendszer útján rögzített adat megváltoztatását, törlését, megsemmisülését, valamint annak továbbítását, másolat jogosulatlan készítését, illetőleg az adathoz való jogosulatlan hozzáférést megakadályozni.

³⁴⁸ A VIII. Fejezet VIII. Címét és a 158/A. §-t a 2002:I. törvény 97. §-a iktatta be, és egyidejűleg a VIII. Fejezet eredeti VIII-IX. Címének számozását IX-X. Címre módosította.

(4) A megőrzésre kötelezést elrendelő a megőrzéssel érintett adatot fokozott biztonságú elektronikus aláírással láthatja el. Ha az adat eredeti helyen történő megőrzése az érintettnek az adat feldolgozásával, kezelésével, tárolásával vagy továbbításával kapcsolatos tevékenységét jelentősen akadályozná, az elrendelő engedélyével az adat megőrzéséről annak más adathordozóra vagy más számítástechnikai rendszerbe történő átmásolásával gondoskodhat. Az átmásolást követően az elrendelő az eredeti adatot tartalmazó adathordozóra és számítástechnikai rendszerre a korlátozásokat részlegesen vagy teljesen feloldhatja.

(5) Ahhoz az adathoz, amelyet a megőrzésre kötelezés érint, az intézkedés tartama alatt kizárólag az elrendelő bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság, valamint az elrendelő engedélyével az adat birtokosa vagy kezelője jogosult hozzáférni. Arról az adatról, amelyet a megőrzésre kötelezés érint, az adat birtokosa vagy kezelője az intézkedés tartama alatt csak az elrendelő kifejezett engedélyével adhat más részére tájékoztatást.

(6) A megőrzésre kötelezett köteles haladéktalanul tájékoztatni az elrendelőt, ha a megőrzésre kötelezéssel érintett adatot jogosulatlanul megváltoztatták, törölték, átmásolták, továbbították, megismerték, vagy hogy ezek megkísérlésére utaló jelet észlelt.

(7) A megőrzésre kötelezést követően az elrendelő haladéktalanul megkezdi az érintett adatok átvizsgálását, és ennek eredményéhez képest az adatnak a számítástechnikai rendszerbe vagy más adathordozóra történő átmásolásával az adat lefoglalását kell elrendelni, vagy a megőrzésre kötelezést meg kell szüntetni.

(8) A megőrzésre kötelezés az adat lefoglalásáig, de legfeljebb három hónapig tart. A megőrzésre kötelezés megszűnik, ha a büntetőeljárást befejezték. A büntetőeljárás befejezéséről a megőrzésre kötelezettet értesíteni kell.

IX. Cím³⁴⁹
A ZÁR ALÁ VÉTEL
ÉS A BIZTOSÍTÁSI INTÉZKEDÉS³⁵⁰

*A zár alá vétel*³⁵¹

159. § (1)³⁵² A zár alá vétel a zár alá vett vagyontárgyak és vagyoni jogok feletti rendelkezési jogot függeszti fel. Zár alá vételt a bíróság rendel el.

³⁴⁹ Az eredeti VIII. Cím számozását a 2002:I. törvény 97. §-a IX. Címre módosította.

³⁵⁰ A Cím szövegét a 2002:I. törvény 98. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

³⁵¹ Az alcímet a 2002:I. törvény 98. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

³⁵² A 159. § (1) bekezdésének első mondata a 2002:I. törvény 98. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

(2)³⁵³ Ha az eljárás olyan bűncselekmény miatt folyik, amellyel kapcsolatban vagyoneklobzásnak van helye, illetőleg ha polgári jogi igényt érvényesítenek, és alaposan tartani lehet attól, hogy a kielégítést megghiúsítják, ezek biztosítására a terhelt egész vagyonának, vagyona meghatározott részének vagy egyes vagyontárgyainak zár alá vétele rendelhető el. A zár alá vétel elrendelhető arra a vagyponra, vagyponrészre, illetőleg egyes vagyontárgyra is, amelyre nézve vagyoneklobzás rendelhető el, de amelyet nem a terhelt birtokol. A zár alá vételnek a közhitelű nyilvántartásba történő bejegyzése iránt haladéktalanul intézkedni kell. Ha nincs külön jogszabály szerinti közhitelű nyilvántartás, a zár alá vétellel érintett gazdálkodó szervezetet kell értesíteni.

(3)³⁵⁴ A magánfél által érvényesített polgári jogi igény biztosítására zár alá vételnek csak a magánfél indítványára van helye. A nyomozás során zár alá vételnek helye van a sértett indítványára is. Ha a bíróság a nem jogerős ügydöntő határozatában ingatlanra vagyoneklobzást rendelt el, ennek biztosítására az eljárás jogerős befejezéséig az ingatlan zár alá vételét rendelheti el.

(4) A zár alá vételt fel kell oldani, ha
a)³⁵⁵ az elrendelésének oka megszűnt, ha a nyomozást megszüntették, illetőleg annak határideje lejárt, kivéve, ha a zár alá vett vagyontárgyat, illetőleg vagyoni jogok feletti rendelkezési jogot magának követelő személy a követelés érdekében hatvan napon belül polgári eljárást indított,
b) a zár alá vételt meghatározott összeg biztosítására rendelték el, és ezt az összeget letétbe helyezték,
c)³⁵⁶ az eljárást vagyoneklobzás alkalmazása nélkül fejezték be, illetőleg a polgári jogi igényt elutasították,
d) a polgári jogi igény megítélése esetén a magánfél a megállapított teljesítési határidő lejártától számított harminc napon belül nem kért végrehajtást,
e) a polgári jogi igény egyéb törvényes útra utasítása esetén az ügyész, illetőleg a magánfél hatvan napon belül nem igazolta, hogy az igényét érvényesítette.

(5)³⁵⁷ A (4) bekezdés a), d) és e) pontjában írt határidőt a zár alá vételt feloldó, a nyomozást megszüntető, a polgári jogi igény megítélésére, illetőleg egyéb törvényes útra utasítására vonatkozó határozat közlésétől kell számítani.

(6)³⁵⁸ Ha ingatlan lefoglalását rendelték el, azt a zár alá vétel szabályai szerint kell végrehajtani.

³⁵³ A 159. § (2) bekezdésének első és második mondata a 2002:I. törvény 98. §-ának (4) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁵⁴ A 159. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 71. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁵⁵ A 159. § (4) bekezdésének a) pontja a 2006:LI. törvény 71. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁵⁶ A 159. § (4) bekezdésének c) pontja a 2002:I. törvény 98. §-ának (6) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁵⁷ A 159. § (5) bekezdését a 2002:I. törvény 98. §-ának (7) bekezdése iktatta be, szövegét a 2003:II. törvény 48. §-ának (2) bekezdése állapította meg.

³⁵⁸ A 159. § (6) bekezdését a 2002:I. törvény 98. §-ának (7) bekezdése iktatta be.

(7)³⁵⁹ A zár alá vételt a vádirat benyújtásáig az ügyész is megszüntetheti.

Biztosítási intézkedés

160. §³⁶⁰ (1) A biztosítási intézkedés a zár alá vétel érdekében annak ideiglenes megakadályozása, hogy a terhelt vagy más érdekelt az ingó és ingatlan vagyona, vagyoni jogot megtestesítő értékpapírai, pénzügyi eszközök szerződés alapján kezelt pénzeszközei, gazdálkodó szervezet vagyonaól az öt megillető üzletrész vagy vagyoni hányad feletti rendelkezési jogát gyakorolja.

(2) Az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság biztosítási intézkedést alkalmazhat, ha a zár alá vétel feltételeinek fennállása valószínűsíthető, és a terhelt az (1) bekezdésben meghatározott vagyona elrejtését, rendelkezési jogának átruházását, elidegenítését vagy megterhelését megkísérli, illetőleg ha ez megalapozottan feltehető.

(3) Biztosítási intézkedésként a nyomozó hatóság, illetőleg az ügyész az (1) bekezdésben meghatározott dolgokat lefoglalja, vagy a 61. §-ban felsorolt hatóságokat keresi meg a hatáskörükbe tartozó intézkedések elvégzése érdekében. A hatóságok az intézkedéseket haladéktalanul kötelesek megtenni, és ennek megtörténtéről a nyomozó hatóságot, illetőleg ügyészt haladéktalanul tájékoztatni.

(4) A nyomozó hatóság, illetőleg az ügyész a 61. §-ban fel nem sorolt más szervezetet, gazdálkodó szervezeteket is megkereshet a terhelt vagyonának zárolása és a biztosítási intézkedés nyilvántartásba vétele céljából. A megkeresett szervek a biztosítási intézkedés elvégzésére vonatkozó megkeresést haladéktalanul nyilvántartásba veszik, gondoskodnak a vagyon zárolásáról, és ezek megtörténtéről a megkeresést intéző nyomozó hatóságot, illetőleg ügyészt tájékoztatni kötelesek.

(5) A biztosítási intézkedés elsősorban azzal szemben alkalmazható, akinek a zár alá vétel a rendelkezési jogát függesztené fel. Alkalmazható más olyan személlyel szemben is, aki a terhelttel – a dolog elrejtése, rendelkezési jogának átruházása, elidegenítésének megkísérlése céljából – kapcsolatot tart, vagy megalapozottan feltehető, hogy kapcsolatba lép.

(6) A biztosítási intézkedés nyilvántartásba vételét követően a biztosítási intézkedést elszenvedő a rendelkezési jog átmeneti jellegű korlátozását tűrni köteles.

(7) A biztosítási intézkedést követően a zár alá vétel elrendelését haladéktalanul indítványozni kell, és – ha ez a foganatosítást nem veszélyezteti – az érintettet értesíteni kell. Ha a zár alá vételt a bíróság nem rendelte el, a biztosítási intézkedést haladéktalanul fel kell oldani.

³⁵⁹ A 159. § (7) bekezdését a 2006:LI. törvény 71. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

³⁶⁰ A 160. § a 2002:I. törvény 99. §-ával megállapított szöveg.

X. Cím³⁶¹

AZ ELJÁRÁS RENDJÉNEK BIZTOSÍTÁSA

A rendbíróság

161. § (1) Az e törvényben meghatározott esetekben a rend fenntartása érdekében, valamint az eljárási kötelezettségek megszegése miatt ezer forinttól kétszázezer forintig, különösen súlyos vagy ismételt esetben ötszázezer forintig terjedő rendbíróság szabható ki.

(2) A rendbíróság összegének megállapításánál a kiszabására okot adó cselekmény súlyát és következményeit kell figyelembe venni.

(3) Rendbíróság kiszabásáról a bíróság és az ügyész határoz.

(4) A rendbíróság kiszabása ellen bejelentett jogorvoslatnak halasztó hatálya van.

(5)³⁶² A 69. § (1) bekezdésének *b*) vagy *c*) pontja, valamint (2) és (5) bekezdése, a 93. §, a 106. § (3) bekezdése, a 113. § (1) vagy (2) bekezdése, a 123. § (4) bekezdése, a 152. § (1) bekezdése, a 158. § (3) bekezdése, a 185. § (3) bekezdése, a 245. § (4) bekezdése és a 343. § (1) bekezdése alapján kiszabott rendbíróságot – meg nem fizetése esetén – a bíróság elzárásra változtatja át. A rendbíróság elzárásra történő átváltoztatása esetén ezer forinttól öt-ezer forintig terjedő összeg helyett egy-egy napi elzárást kell számítani, az egynapi elzárásnak megfelelő összeget a rendbíróságot kiszabó határozatban kell megállapítani.³⁶³ A rendbíróság helyébe lépő elzárás egy napnál rövidebb és száz napnál hosszabb nem lehet. Erre a rendbíróságot kiszabó határozatban a megbírságolt személyt figyelmeztetni kell.

(6) Az ügyész által kiszabott rendbíróság átváltoztatásáról az ügyészség székhelye szerint illetékes nyomozási bíró az iratok alapján dönt.

(7) Az (5) és a (6) bekezdés alapján a rendbíróságot elzárásra átváltoztató határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak. Az elzárás végrehajtására a szabálysértési jogszabályok irányadók azzal, hogy az elzárás végrehajtásának elhalasztása vagy félbeszakítása csak a megbírságolt személy kórházi gyógykezelésének szükségessége esetén és csak ezen időtartamig engedélyezhető. Az elzárást büntetés-végrehajtási intézetben kell végrehajtani.

³⁶¹ Az eredeti IX. Cím számozását a 2002:I. törvény 97. §-a X. Címre módosította.

³⁶² A 161. § (5)–(7) bekezdését a 2003:II. törvény 49. §-a iktatta be.

³⁶³ A 161. § (5) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 72. §-ával megállapított szöveg.

Az elővezetés

162. § (1)³⁶⁴ Az elővezetés személyi szabadságot korlátozó intézkedés annak érdekében, hogy az érintettet a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság elé állítsák, vagy biztosítsák az eljárási cselekményen, illetőleg a szakértői vizsgálaton való részvételét.

(2) A törvényben meghatározott személyek elővezetésének elrendeléséről a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság rendelkezik.

(3)³⁶⁵ Az elővezetést a rendőrség hajtja végre. Az elővezetést az általa nyomozott ügyben az illetékességi területén eljáró más nyomozó hatóság is végrehajthatja. A rendőr, illetőleg a nyomozó hatóság az érintett személyt az elővezetést elrendelő határozatban megjelölt helyre kíséri, ennek érdekében a reá irányadó törvény szerint szükség esetén kényszert és más intézkedést alkalmazhat.

(4) Az elővezetést általában a napnak a hatodik és huszonnegyedik órája között kell végrehajtani.

(5) A bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság rendelkezhet úgy, hogy a rendőr az elővezetés fogatosítása helyett az érintett személy útba indulását ellenőrizze, ha megalapozottan feltehető, hogy az elővezetés célja ezzel is elérhető.

(6) Katona [Btk. 122. § (1) bek.] elővezetése iránt az elővezetendő előljáróját kell megkeresni.

(7)³⁶⁶ Az elővezetés külön jogszabályban³⁶⁷ meghatározott költségének megfizetésére az elővezetettet kell kötelezni.

Testi kényszer alkalmazása

163. § (1) Ha megalapozottan feltehető, hogy eljárási cselekmény biztosítása vagy bizonyítási cselekmény fogatosítása céljából testi kényszer alkalmazása szükséges, erről az eljárási cselekmény elvégzését elrendelő bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság rendelkezhet. A testi kényszer alkalmazásáról rendelkezhet az eljárási cselekményt vagy a bizonyítási cselekményt végző bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság is.

(2) Testi kényszer a terhelttel, a sértettel, a tanúval, valamint az eljárási cselekményt akadályozó más személlyel szemben alkalmazható.

(3) A testi kényszer alkalmazására a bíróság és az ügyész elsősorban a rendőrséget veszi igénybe.³⁶⁸

(4) Kivételesen a bírósági eljárási cselekménynél jelen lévő büntetés-végrehajtási őr is igénybe vehető testi kényszer alkalmazására, ez azonban nem terjedhet ki bizonyítási cselekmény érdekében alkalmazott testi kényszerre.

MÁSODIK RÉSZ**IX. Fejezet
A NYOMOZÁS****I. Cím
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK***Alapvető rendelkezés*

164. § (1) A büntetőeljárás – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – nyomozással kezdődik.

(2) A nyomozás során fel kell deríteni a bűncselekményt, az elkövető személyét, fel kell kutatni és biztosítani kell a bizonyítási eszközöket. A tényállást oly mértékben kell felderíteni, hogy a vádló dönthessen arról, vádat emel-e.³⁶⁹

Az ügyész és a nyomozó hatóság kapcsolata

165. § (1) Az ügyész rendelkezik a nyomozásról. Az ügyész a nyomozó hatóságot utasítja. Az ügyész tekintethet a nyomozó hatóságok külön jogszabályban meghatározott nyilvántartásaiba, és ezek adatait felhasználhatja. Egyes nyomozási cselekmények teljesítése végett az ügyész akkor is a nyomozó hatósághoz fordulhat, ha egyébként a nyomozást maga végzi.

(2)³⁷⁰ A nyomozó hatóság az ügyésznek az ügy nyomozására vonatkozó utasításait határidőre teljesíti, az ügyészt – annak rendelkezése szerint – a nyomozás elrendeléséről és az ügy állásáról írásban vagy szóban tájékoztatja. Ha a nyomozó hatóság észleli, hogy olyan eljárási cselekmény elvégzése, illetőleg határozat meghozatala szükséges, amelyről a döntés a bíróság, illetőleg az ügyész hatáskörébe tartozik, erről az ügyészt haladéktalanul tájékoztatja.

³⁶⁴ A 162. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 73. §-ával megállapított szöveg.

³⁶⁵ A 162. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 100. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁶⁶ A 162. § (7) bekezdését a 2002:I. törvény 100. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

³⁶⁷ Lásd a 2/1986. (IV. 21.) BM-IM-PM együttes rendeletet.

³⁶⁸ Lásd a 1994:XXXIV. törvény 47. §-át és a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 3/1995. (III. 1.) BM rendelet 53. §-át, a büntetés-végrehajtási szervezet vonatkozásában a 1995:CVII. törvény 13. §-ának (4) bekezdését és 18. §-át.

³⁶⁹ A nyomozás részletes szabályaira lásd a 23/2003. (VI. 24.) BM-IM, és a 17/2003. (VII. 1.) PM-IM együttes rendeletet.

³⁷⁰ A 165. § (2) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 74. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(3) Az ügyész a határozatai előkészítésére a nyomozó hatóságot utasíthatja.

(4) Az (1)–(3) bekezdés rendelkezéseit akkor is alkalmazni kell, ha a nyomozó hatóság a nyomozást a 35. § (2) bekezdése alapján önállóan végzi.

(5) Az ügyész az utasítást, a nyomozó hatóság a tájékoztatást írásban vagy szóban adhatja. Az utasítást a nyomozó hatóság kérésére írásba kell foglalni.

(6)³⁷¹ A nyomozó hatóság vezetője az ügyészi utasítás ellen felettes szerve útján előterjesztést tehet a felettes ügyészhez. Az előterjesztésnek nincs halasztó hatálya.

A jegyzőkönyv

166. § (1) A nyomozási cselekményekről – ideértve az ügyész, valamint a nyomozó hatóság intézkedéseit –, ha e törvény másképp nem rendelkezik, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság jegyzőkönyvet készít. A jegyzőkönyvet a jegyzőkönyvvezető vagy a nyomozó hatóság tagja veszi fel.

(2) A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni

- a) az eljáró hatóság megnevezését,
- b) az eljárás alapjául szolgáló bűncselekmény megnevezését és a gyanúsított nevét,
- c) a nyomozási cselekmény helyét és idejét,
- d)³⁷² a jelen lévő ügyész, nyomozó hatóság tagja, eljárásban részt vevő személy és képviselője, védő, tanú, tanú érdekében eljáró ügyvéd, hatósági tanú és jegyzőkönyvvezető nevét,

e) a kihallgatott terhelt és tanú, a meghallgatott szakértő nevét, valamint az e törvényben meghatározott más személyi adatokat.

(3)³⁷³ A jegyzőkönyvben röviden le kell írni a nyomozási cselekmény menetét akként, hogy a jegyzőkönyv alapján az eljárási szabályok megtartását is ellenőrizni lehessen. A gyanúsított és a tanú vallomását, valamint a nyomozási cselekmény során tett indítványokat és észrevételeket a jegyzőkönyvnek a szükséges részletességgel kell tartalmaznia. A kihallgatott indítványozhatja a vallomásának szó szerinti jegyzőkönyvbe foglalását. Ha az ügyész vagy a nyomozó hatóság az indítványt nem tartja indokoltnak, azt elutasítja, és egyidejűleg a kihallgatottat tájékoztatja a 85. § (5) és (6) bekezdésében foglaltakról; az indítvány elutasítását és a tájékoztatást jegyzőkönyvbe foglalja.

³⁷¹ A 165. § (6) bekezdését a 2006:LI. törvény 74. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

³⁷² A 166. § (2) bekezdésének d) pontja a 2006:LI. törvény 75. §-ával megállapított szöveg.

³⁷³ A 166. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 101. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(4) Ha a szakértő a szakvéleményt szóban adja elő, ennek jegyzőkönyvbe vételére a (3) bekezdés irányadó.

(5) A jegyzőkönyvet a nyomozási cselekményt végző ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság tagja és a jegyzőkönyvvezető aláírja. A gyanúsított, a tanú és a tolmács a jegyzőkönyv minden oldalát aláírja. Ha a gyanúsított, a tanú vagy a tolmács a jegyzőkönyv aláírását megtagadja, a megtagadás tényét és annak közölt vagy ismert indokát a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

(6) Ha a nyomozási cselekményen jelen lévő gyanúsított, védő, sértett, egyéb érdekelt, tanú vagy az érdekében eljáró ügyvéd az eljárással összefüggő esemény vagy nyilatkozat jegyzőkönyvbe vételét kéri, ez csak abban az esetben tagadható meg, ha ennek megtörténtéről az ügyésznek, illetőleg a nyomozó hatóság tagjának nincs tudomása.

(7)³⁷⁴ A jegyzőkönyvet az ügyész vagy a nyomozó hatóság eljáró tagja szükség esetén kijavítja vagy kiegészíti, a kijavítást és a kiegészítést aláírja, és arról az érdekelteket értesíti. A nyomozási cselekményen jelen voltak a jegyzőkönyv általuk történt megismerését követően a jegyzőkönyv kijavítását vagy kiegészítését indítványozhatják. A kijavítást a jegyzőkönyvben a kijavítás dátumának megjelölésével fel kell jegyezni, vagy az indítvány elutasítását az iratokban fel kell tüntetni.

167. § (1) Az ügyész, valamint a nyomozó hatóság elrendelheti a nyomozási cselekménynek gyorsírással, kép- vagy hangfelvevővel vagy egyéb berendezéssel történő rögzítését; elrendeli, ha a gyanúsított, a védő vagy a sértett ezt a költségek egyidejű előlegezésével indítványozza. A rögzítés ilyen módja a jegyzőkönyvet nem pótolja, de az ügyész vagy a nyomozó hatóság által készített, a képet és a hangot egyidejűleg rögzítő felvétel esetében a jegyzőkönyvben mindössze a jelenlevőket, az elkészítés helyét, idejét és egyéb körülményeit kell feltüntetni.³⁷⁵

(2) A gyorsírói feljegyzést, a kép- vagy hangfelvételt vagy a nyomozási cselekménynek egyéb módon történő rögzítésével létrejött felvételt külön jogszabály rendelkezései szerint kell megőrizni.

(3) A gyorsíróra a szakértőkre vonatkozó rendelkezések az irányadók.

A jelentés

168. § (1) A nyomozó hatóság tagja az általa végzett nyomozási cselekményekről – ha az ügyész másképp nem rendelkezik – jegyzőkönyv helyett jelentést készíthet. Az

³⁷⁴ A 166. § (7) bekezdésének második és harmadik mondatát a 2002:I. törvény 101. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

³⁷⁵ A részletes szabályokra lásd a 23/2003. (VI. 24.) BM–IM együttes rendeletet, valamint a 17/2003. (VII. 1.) PM–IM együttes rendeletet.

ügyész elrendelheti egyes nyomozási cselekmények megismétlését, és ezekről jegyzőkönyv felvételét. A gyanúsított és a tanú kihallgatásáról, illetőleg a szembesítésről jelentés nem készíthető.³⁷⁶

(2) A jelentés tartalmazza a 166. § (2) bekezdésének a)–c) és e) pontjában meghatározott adatokat, az elvégzett eljárási cselekmények megjelölését, és ezek tartalmának tömör összefoglalását akként, hogy az eljárási szabályok megtartását is ellenőrizni lehessen.³⁷⁷

(3) A jelentést a nyomozó hatóság eljáró tagja írja alá.

A határozat

169. § (1)³⁷⁸ Az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság a kizárásról (32. §, 39. §), a védőnek a kirendelés alóli felmentéséről és a kirendelt védő díjának megállapításáról [48. § (6) és (9) bek.], a védő kirendelésének visszavonásáról, ha annak oka megszűnt [49. § (2) bek.], az igazolási kérelem elbírálásáról (66. §), a mulasztással és a meg nem jelenéssel okozott költség viselésére kötelezésről (69. §), az ügyek egyesítéséről, elkülönítéséről, áttételéről (72. §), a bűnügyi költség megállapításáról [74. § (2) bek.], a személyes költségmentességről, illetve az okozott költség viselésére kötelezésről [74. § (3)–(4) bek.], a tanú és a szakértő mentességre történt hivatkozásának el nem fogadásáról [94. §, 113. § (3) bek.], a szakértő kirendeléséről (100. §, 111. §), kizárásáról (103. §), felmentéséről (104. §), díjának megállapításáról [105. § (6) bek.], a tolmács kirendeléséről, kizárásáról, felmentéséről, díjának megállapításáról (114. §), a kényszerintézkedésekről (VIII. Fejezet) – kivéve a testi kényszer alkalmazását (163. §) –, a határozat kijavításáról [169. § (5) bek.], a feljelentés elutasításáról (174. §), az eljárás felfüggesztéséről (188. §), a felfüggesztett nyomozást követően az eljárás folytatásáról (188. §), a nyomozás megszüntetéséről (190. §, 192. §), a megszüntetett nyomozást követően az eljárás folytatásáról (191. §), az ügyész a szakértő bevonásáról (112. §), a nyomozás határidejének meghosszabbításáról (176. §), a nyomozás részbeni mellőzéséről (187. §) és a panasz elbírálásáról [195. § (4) bek.], a halaszthatatlan nyomozási cselekmény elleni jogorvoslat elbírálásáról [195. § (7) bek.] határozatot hoz. Az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság más intézkedéseit is határozatba foglalhatja.

(2) A határozatban meg kell nevezni azt, akire a rendelkezés vonatkozik, és fel kell tüntetni az azonosításhoz szükséges személyi adatokat. A határozatban fel kell tüntetni

a) az ügyész vagy a nyomozó hatóság megnevezését,

b) a bűncselekményt, amely miatt az eljárás folyik,

c) a határozatban megállapított rendelkezést és a jogszabályt, amelyen az alapul,

d)³⁷⁹ hogy ellene van-e helye jogorvoslatnak, és azt milyen határidőn belül, melyik nyomozó hatósághoz, ügyészséghez, illetőleg bírósághoz kell benyújtani.

(3) A határozatot röviden azoknak a tényeknek a feltüntetésével kell indokolni, amelyek a határozat rendelkezéseire okot adtak.

(4) A határozatot jegyzőkönyvbe, vagy más módon írásba kell foglalni, és azzal kell közölni, akire a rendelkezés vonatkozik, továbbá azzal is, akinek az eljárási jogait érinti. A gyanúsítottal közölt határozatot a védővel is közölni kell. A határozatot a jelenlevőknek át kell adni, és szóban is közölni kell, egyébként pedig kézbesítés útján kell közölni.

(5) Ha névcseré, szám- vagy számítási hiba és más hasonló elírás történt, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság a határozat kijavítását mind indítványra, mind hivatalból elrendelheti. A kijavítást a határozatra fel kell jegyezni. A kijavításra vonatkozó értesítésre a 166. § (7) bekezdése értelemszerűen irányadó.

II. Cím

A BÜNTETŐELJÁRÁS MEGINDÍTÁSA NYOMOZÁSSAL

A nyomozás megindításának alapja

170. § (1) A nyomozás az ügyésznek vagy a nyomozó hatóságnak hivatali hatáskörében, valamint a nyomozó hatóság tagjának hivatali minőségében tudomására jutott adatok alapján vagy feljelentésre indul meg.

(2)³⁸⁰ Nyomozást az ügyész vagy a nyomozó hatóság rendel el, és erről feljegyzést készít. A feljegyzésből ki kell tűnnie, hogy milyen bűncselekmény miatt és mikor indítottak nyomozást. A nyomozás elrendelése a feljelentést tartalmazó iraton is feljegyezhető.

(3)³⁸¹ A nyomozás elrendeléséről a feljelentés megérkezésétől számított három napon belül kell határozni, feltéve, ha a feljelentést nem utasítják el, vagy a feljelentés kiegészítésére nincs szükség. A nyomozó hatóság az általa elrendelt nyomozásról, illetőleg a feljelentés elutasításáról huszonnégy órán belül értesíti az ügyészt. Ha a feljelentést

³⁷⁶ A 168. § (1) bekezdésének utolsó mondatát a 2007:XXVII. törvény 46. §-a iktatta be.

³⁷⁷ A 168. § (2) bekezdésének második mondatát a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

³⁷⁸ A 169. § (1) bekezdésének első mondata a 2006:LI. törvény 76. §-ával, második mondata a 2002:I. törvény 102. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁷⁹ A 169. § (2) bekezdésének d) pontját a 2002:I. törvény 102. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

³⁸⁰ A 170. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 77. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁸¹ A 170. § (3) bekezdésének első mondata a 2006:LI. törvény 77. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

nem a sértett tette, de a személye ismert, a nyomozás elrendeléséről értesíteni kell a sértettet is. Külön jogszabály határozza meg, hogy a nyomozás elrendeléséről, illetőleg megszüntetéséről szóló értesítést az e törvényben meghatározottakon kívül kinek kell megküldeni.³⁸²

(4)³⁸³ Nyomozás elrendelése nélkül indul meg a nyomozás, ha az ügyész vagy a nyomozó hatóság a bizonyítási eszközök biztosítására, az elkövetéssel gyanúsítható személy kilétének megállapítása, elrejtőzésének, a bűncselekmény befejezésének avagy újabb bűncselekmény elkövetésének megakadályozása végett vagy késedelmet nem tűrő más okból nyomozási cselekményt végez. A nyomozás megindításának tényéről és idejéről utólag haladéktalanul feljegyzést kell készíteni.

(5)³⁸⁴ A (4) bekezdés szerinti nyomozási cselekményt bármely nyomozó hatóság elvégezheti, köteles azonban a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező nyomozó hatóságot haladéktalanul értesíteni.

(6) Nyomozást nem lehet indítani közokirat-hamisítás (Btk. 274. §) miatt, ha a hamis vagy hamisított, illetőleg más nevére szóló valódi úti okmányt a külföldi az ország területére történő beutazás érdekében használja fel, feltéve, hogy vele szemben idegenrendészeti eljárásnak van helye. Ez a rendelkezés nem alkalmazható, ha a külföldivel szemben más bűncselekmény elkövetése miatt is nyomozást kell indítani.

A feljelentés

171. § (1) Bűncselekmény miatt bárki tehet feljelentést. A feljelentés kötelező, ha annak elmulasztása bűncselekmény.

(2) A hatóság tagja és a hivatalos személy, továbbá, ha külön törvény előírja, a köztisztviselő köteles a hatáskörében tudomására jutott bűncselekményt – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelenteni. A feljelentéshez csatolni kell a bizonyítási eszközöket, ha ez nem lehetséges, a megőrzésükről kell gondoskodni.

172. § (1) A feljelentést rendszerint az ügyésznel vagy a nyomozó hatóságnál kell írásban vagy szóban megtenni. A szóban tett feljelentést jegyzőkönyvbe kell foglalni. A feljelentést nyomban nyilvántartásba kell venni.

(2) A feljelentést más hatóság és a bíróság is elfogadhatja, de köteles azt a nyomozó hatóságnak megküldeni. Ha a feljelentés azonnali intézkedést kíván, azt el kell fogadni.

³⁸² A 170. § (3) bekezdésének második, harmadik és negyedik mondatát a 2002:I. törvény 103. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

³⁸³ A 170. § (4) bekezdésének első mondata a 2002:I. törvény 103. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁸⁴ A 170. § (5) és (6) bekezdését a 2002:I. törvény 103. §-ának (4) bekezdése iktatta be.

(3) Ha a feljelentést nem a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező ügyésznel, illetve nyomozó hatóságnál tették, a feljelentést ez is köteles átvenni, illetőleg jegyzőkönyvbe foglalni, és az eljárásra jogosultnak megküldeni.

(4) A távbeszélőn vagy más technikai eszközzel történt feljelentésre az (1) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

*A feljelentés kiegészítése*³⁸⁵

172/A. § (1) Ha a feljelentés alapján a nyomozás elrendeléséről, illetőleg a feljelentés elutasításáról megnyugtatóan nem lehet állást foglalni, a feljelentés kiegészítésének van helye.

(2) A feljelentés kiegészítése során a nyomozó hatóság a 178. § (1) bekezdésében meghatározott adatszerző tevékenységet folytathat. A feljelentés kiegészítése alapján a nyomozó hatóság legfeljebb tizenöt napig végezhet adatszerző tevékenységet.

(3) Ha a feljelentés kiegészítését követően a nyomozást elrendelik, a nyomozás határidejét a feljelentéskiegészítés elrendelése napjától kell számítani.

A magánindítvány

173. § (1) Magánindítványra üldözendő bűncselekmény miatt csak a jogosult feljelentése alapján indítható büntetőeljárás. A magánindítvány előterjesztőjének bármely olyan nyilatkozatát, amely szerint az elkövető büntetőjogi felelősségre vonását kívánja, magánindítványnak kell tekinteni.

(2) A magánindítvány előterjesztésére jogosult nyilatkozatát be kell szerezni, ha a nyomozás megindítását követően derül ki, hogy a cselekmény csak magánindítványra büntethető.

(3) A magánindítványt attól a naptól számított harminc napon belül kell előterjeszteni, amelyen a magánindítványra jogosult a bűncselekmény elkövetőjének kilétéről tudomást szerzett. A (2) bekezdésben meghatározott esetben ezt a határidőt attól a naptól kell számítani, amelyen a magánindítványra jogosult a felhívásról tudomást szerzett. Az elhunyt sértett hozzátartozója a még nyitva álló határidő alatt terjesztheti elő a magánindítványt.

(4) A magánindítvány előterjesztésére nyitva álló határidő elmulasztása miatt igazolásnak akkor van helye, ha a bűncselekmény közzé üldözendő.

³⁸⁵ A 172/A. §-t és a megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 78. §-a iktatta be.

A feljelentés elutasítása

174. § (1) Az ügyész a tudomására jutott feljelentést három napon belül határozattal elutasítja, ha magából a feljelentésből megállapítható, hogy

- a) a cselekmény nem bűncselekmény,
- b) a bűncselekmény gyanúja hiányzik,
- c) a büntethetőséget kizáró ok (Btk. 22. §) állapítható meg,
- d) eljárás halál, elévülés vagy kegyelem [Btk. 32. § a)–c) pont] folytán nem indítható,
- e) a magánindítvány, kívánat vagy feljelentés hiányzik,
- f) a cselekményt már jogerősen elbírálták.

(2) Az (1) bekezdés a)-b), valamint d)-f) pontjában meghatározott esetekben, továbbá, ha a büntethetőséget a gyermekkor zárja ki [Btk. 22. § a) pont], a feljelentés elutasítására a nyomozó hatóság is jogosult.

(3) A feljelentést nem lehet elutasítani, ha

- a) kényszergyógykezelés elrendelése látszik szükségesnek,
- b)³⁸⁶ elkobzásnak, illetőleg vagyoneklobzásnak a büntethetőségtől függetlenül helye van, kivéve, ha az elkobzásra, illetőleg vagyoneklobzásra irányuló eljáráshoz a bizonyítékok rendelkezésre állnak.

(4) A feljelentés elutasításáról értesíteni kell a feljelentőt és azt is, aki magánindítványt terjesztett elő. A feljelentést elutasító határozatot a nyomozó hatóság az ügyésznek haladéktalanul megküldi.

(5)³⁸⁷ Ha a feljelentés elutasításakor az (1) bekezdés c) pontja esetén az ügyész a terheltet megrovásban (Btk. 71. §) részesíti, a megrovásban részesített panasza esetén a nyomozást el kell rendelni, kivéve, ha a feljelentés elutasításának más oka áll fenn.

175. § (1) A bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja esetében az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság az ügyész engedélyével a feljelentést elutasíthatja, ha a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy az ügy, illetőleg más büntető ügy felderítéséhez, bizonyításához hozzájárulva olyan mértékben együttműködik, hogy az együttműködéshez fűződő nemzetbiztonsági vagy bűnüldözési érdek jelentősebb mint az, amely az állam büntetőjogi igényének érvényesítéséhez fűződik.

(2)³⁸⁸ A bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja esetén az ügyész a feljelentést határozattal elutasítja, ha a bűncselekmény elkövetésével fedett nyomozó

[178. § (2) bek.] gyanúsítható megalapozottan, aki a cselekményt szolgálati feladata teljesítése közben bűnüldözési érdekből követte el, és a bűnüldözési érdek jelentősebb, mint az, amely az állam büntetőjogi igényének érvényesítéséhez fűződik.

(3) A feljelentésnek az (1) vagy (2) bekezdés alapján történt elutasítása esetén az állam téríti meg azt a kárt, amely az elkövetőt a polgári jog szerint terheli. Ha a kártérítésről polgári perben kell határozni, a kárigény jogalapját vélelmezni kell.

(4) A polgári perben az államot az igazságügyért felelős miniszter³⁸⁹ képviseli. A polgári perben eljáró bíróság a kereset elbírálása előtt beszerzi a feljelentés elutasításáról határozatot hozott ügyészség nyilatkozatát a felperes sérelmére elkövetett cselekményről, illetőleg a cselekménnyel okozott kárról. Az ügyész nyilatkozata nem terjedhet ki olyan tényre, amelynek alapján az elkövető személyére, illetve a nyomozás megszüntetésének indokaira lehet következtetni.

(5)³⁹⁰ Ha a feljelentést az (1) vagy (2) bekezdés alapján utasítják el, a határozat rendelkező részből és keltezésből áll. A rendelkező rész tartalmazza a bűncselekmény megjelölését, a feljelentés elutasításának tényét, és a tájékoztatást arról, hogy a bűncselekmény elkövetésével kapcsolatban felmerült kár az állammal szemben miként érvényesíthető.

(6) Az (1) vagy (2) bekezdés alapján a feljelentés nem utasítható el, ha az (1) bekezdésben meghatározott személy, illetőleg a fedett nyomozó más életének szándékos kioltásával járó bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható.

(7) Az (1) bekezdésben meghatározott személy, illetőleg a fedett nyomozó ellen indított büntetőeljárást el kell különíteni attól az ügytől, amelyben az (1) bekezdésben meghatározott személy, illetőleg a fedett nyomozó által feltárt bizonyítékot fel kívánják használni.

III. Cím

A NYOMOZÁS LEFOLYTATÁSA

A nyomozás határideje

176. §³⁹¹ (1) A nyomozást a lehető legrövidebb időn belül le kell folytatni, és az elrendelésétől, illetve megindulásától számított két hónapon belül be kell fejezni. Ha az ügy

³⁸⁶ A 174. § (3) bekezdésének b) pontja a 2002:I. törvény 104. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁸⁷ A 174. § (5) bekezdését a 2002:I. törvény 104. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

³⁸⁸ A 175. § (2)–(4) bekezdése a 2002:I. törvény 105. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁸⁹ A 175. § (4) bekezdésében az „igazságügyminiszter” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének d) pontja alapján „igazságügyért felelős miniszter” szövegre módosult.

³⁹⁰ A 175. § (5)–(7) bekezdését a 2002:I. törvény 105. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

³⁹¹ A 176. § a 2002:I. törvény 106. §-ával megállapított szöveg.

bonyolultsága vagy elháríthatatlan akadály indokolja, a nyomozás határidejét az ügyész két hónappal, ha ez a határidő letelt, a³⁹² főügyész legfeljebb a büntetőeljárás megindításától számított egy év elteltéig meghosszabbíthatja.

(2)³⁹³ Egy éven túl a legfőbb ügyész jogosult a nyomozás határidejének meghosszabbítására. Ha a nyomozás meghatározott személy ellen folyik, a meghosszabbítás legfeljebb a gyanúsítottnak a 179. § (1) bekezdése szerinti kihallgatásától számított két évig terjedhet, kivéve, ha a legfőbb ügyész a 193. § (3) bekezdése alapján a nyomozás időtartamát az engedélyben meghatározott időpontig meghosszabbította.

(3) Ha az ügyész nyomoz, a nyomozás határidejét az ügyészség vezetője két hónappal, a felettes ügyész legfeljebb a nyomozás elrendelésétől számított egy év elteltéig, azt követően a (2) bekezdésben meghatározott határidőig a legfőbb ügyész hosszabbíthatja meg.

(4)³⁹⁴ A nyomozás határidejének meghosszabbításáról rendelkező határozat ellen nincs helye panasznak.

Nyomozási cselekmény elvégzése határozat nélkül

177. §³⁹⁵ Az ügyész és a nyomozó hatóság az olyan kényszerintézkedéseket, amelyeknek elrendelésére egyébként jogosult (126. §, 149. §, 150. §, 151. §, 158/A. §) halasztást nem tűrő esetben nyomban elvégezheti, és bizonyítási cselekmények (119. §, 121. §, 122. §) elvégzését rendelheti el (halaszthatatlan nyomozási cselekmény). Az eljárási cselekményről készült jegyzőkönyvben a halaszthatatlanság tényét és az ezt megalapozó körülményeket fel kell tüntetni.

A nyomozó hatóság egyéb adatszerző tevékenysége

178. §³⁹⁶ (1)³⁹⁷ A nyomozó hatóság a büntetőeljárás megindítása után annak megállapítására, hogy vannak-e bizonyítási eszközök, és ezek hol találhatóak, adatszerzést végezhet, ennek során igénybe veheti a bűnüldöző szervek külön törvényben meghatározott bűnüldözési adatkezelési adatbázisait,³⁹⁸ a megkeresésre (71. §) vonatkozó szabályok szerint bárkitől okiratok és adatok rendelkezésre

bocsátását, valamint felvilágosítás adását, a feljelentő vagy a sértett állami, helyi önkormányzati szerv, közttestület, gazdálkodó szervezet, alapítvány, közalapítvány vagy társadalmi szervezet vezetőjétől, illetőleg a vizsgálatra jogosult szervtől vizsgálat tartását és a kár megállapítását kérheti, a bűncselekmény helyszínét megtekintheti, szaktanácsadót vehet igénybe, és a megszerzett adatokat ellenőrizheti. A nyomozó hatóság az adatszerzés során fénykép vagy más adathordozón rögzített kép bemutatásával személyt vagy tárgyat kiválasztathat, illetőleg a bemutatott személyről vagy tárgyról felvilágosítást kérhet.

(2) A nyomozó hatóság az adatszerző tevékenysége során az ügyész engedélyével a nyomozó hatóság olyan tagját is igénybe veheti, aki e minőségét leplezi (fedett nyomozó), valamint a reá irányadó törvény szerint más, bírói engedélyhez nem kötött titkos információgyűjtést is végezhet.

(3) A nyomozó hatóságnak az a tagja, aki az adatszerzést végezte, erről jelentést készít. A jelentés tartalmára a 168. § (2) és (3) bekezdésének rendelkezései az irányadók. A (2) bekezdés szerinti adatszerző tevékenységről szóló jelentést a nyomozó hatóság vezetője írja alá.

(4) Ha az ügyész a nyomozó hatóság adatszerző tevékenységének eredményét bizonyítékként kívánja felhasználni, az arról készített jelentést csatolja a nyomozás irataihoz. A nyomozó hatóság adatszerző tevékenységéről készített jelentés a nyomozás irataihoz történő csatolást követően az okiratra (116. §) vonatkozó szabályok szerint használható fel bizonyítékként.

178/A. §³⁹⁹ (1)⁴⁰⁰ A nyomozás elrendelését követően az ügyész, illetőleg az ügyész jóváhagyásával a nyomozó hatóság a megkeresésre vonatkozó szabályok szerint – ha ez az ügy jellege miatt szükséges – a gyanúsítottól (feljelentettől, illetőleg az elkövetéssel gyanúsítható személyről) a tényállás felderítése érdekében adatok szolgáltatását igényelheti az adóhatóságtól, az egészségügyi és a hozzá kapcsolódó adatot kezelő szervtől és egyéb üzleti titoknak minősülő adatot kezelő szervtől. A nyomozó hatóság a hírközlési szolgáltatást nyújtó szervezettől, a banktitoknak, értékpapírtitoknak, pénztártitoknak minősülő adatot kezelő szervtől, a közúti közlekedési nyilvántartásból, valamint az ingatlan-nyilvántartásból az ügyész jóváhagyása nélkül is igényelheti adatok szolgáltatását. Az adatszolgáltatás nem tagadható meg.

³⁹² A 176. § (1) bekezdéséből a „megyei” szövegrészt a 2006:VII. törvény 16. §-a (3) bekezdésének *k*) pontja hatályon kívül helyezte.

³⁹³ A 176. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 79. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁹⁴ A 176. § (4) bekezdését a 2006:LI. törvény 79. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

³⁹⁵ A 177. § a 2002:I. törvény 107. §-ával megállapított szöveg.

³⁹⁶ A 178. § a 2002:I. törvény 108. §-ával megállapított szöveg.

³⁹⁷ A 178. § (1) bekezdésének első mondata a 2006:LI. törvény 80. §-ával megállapított szöveg.

³⁹⁸ Lásd az 1994:XXXIV. törvény 76-89. §-ait, valamint a 2004:XIX. törvény 35–37. §-át és az 1997:XXXII. törvény 65–77. §-ait.

³⁹⁹ A 178/A. §-t a 2002:I. törvény 109. §-a iktatta be.

⁴⁰⁰ A 178/A. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 81. §-ával megállapított szöveg.

(2) Ha meghatározott személy megalapozottan gyanúsítható bűncselekmény elkövetésével, e személyről be kell szerezni a bűnügyi nyilvántartás⁴⁰¹ adatait, és – ha annak külön törvényben meghatározott feltételei fennállnak – a szervezett bűnözés elleni fellépés koordinációjáért felelős közigazgatási szerv⁴⁰² adatnyilvántartásában kezelt adatokat.⁴⁰³

(3) A nyomozó hatóság – az ügyész hozzájárulásával – átveheti a külön törvényben meghatározott, az ügyészség büntetőjogi tevékenysége során keletkezett és ügyészségi adatnyilvántartásban kezelt személyes adatokat, valamint a büntetés-végrehajtási szervezet nyilvántartásaiban kezelt adatokat.⁴⁰⁴

(4) Az (1)–(3) bekezdés alapján átvett adat csak az ügyben és csak akkor használható fel, ha az adatszolgáltatással érintett személlyel szemben az ügyész vádat emel. Ha az ügyész nem emel vádat, az átvett adatot törölni kell.

A gyanúsított kihallgatása

179. § (1)⁴⁰⁵ Ha a rendelkezésre álló adatok alapján meghatározott személy megalapozottan gyanúsítható bűncselekmény elkövetésével, az ügyész, illetőleg – ha az ügyész másképp nem rendelkezik – a nyomozó hatóság a gyanúsítottat a 117–118. § szerint kihallgatja. A fogva lévő gyanúsítottat huszonnégy órán belül ki kell hallgatni. E határidőt attól az időponttól kell számítani, amikor a gyanúsítottat a nyomozó hatóság elé állították.

(2) A gyanúsítottal a kihallgatás elején közölni kell a gyanúsítás lényegét, az erre vonatkozó jogszabályok megjelölésével.

(3) A gyanúsítottat figyelmeztetni kell arra, hogy védőt választhat, illetőleg védő kirendelését kérheti. Ha az eljárásban védő részvétele kötelező, a gyanúsított figyelmét arra is fel kell hívni, hogy ha három napon belül nem hatalmaz meg védőt, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság rendel ki védőt. Ha a gyanúsított kijelenti, hogy nem kíván védőt megbízni, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság nyomban védőt rendel ki.

(4)⁴⁰⁶ A gyanúsított kihallgatásáról a nyomozó hatóság olyan időben köteles intézkedni, hogy a terhelt megfelelő időt és lehetőséget kapjon a védekezésre való felkészülésre [43. § (2) bek. c) pont].

⁴⁰¹ Lásd az 1999:LXXXV. törvényt és a 7/2000. (II. 16.) BM–IM együttes rendeletet.

⁴⁰² A 178/A. § (2) bekezdésében a „szervezett bűnözés elleni koordinációs központ” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének e) pontja alapján a „szervezett bűnözés elleni fellépés koordinációjáért felelős közigazgatási szerv” szövegre módosult.

⁴⁰³ Lásd az 1999:LXXV. törvény I/A. fejezetét.

⁴⁰⁴ Lásd az 1994:LXXX. törvényt és az 1995:CVII. törvényt.

⁴⁰⁵ A 179. § (1) bekezdésének utolsó mondatát a 2003:II. törvény 50. §-a iktatta be.

⁴⁰⁶ A 179. § (4)–(5) bekezdését a 2006:LI. törvény 82. §-a iktatta be.

(5) Ha a nyomozás adatai alapján a Btk. 283. §-ában meghatározott büntethetőséget megszüntető okból az eljárás megszüntetésének lehet helye, ennek feltételeiről a nyomozó hatóság tájékoztatja a gyanúsítottat.

180. § (1) Nem tehető fel a gyanúsítottnak a választ, illetőleg nem bizonyított tény állítását magában foglaló, a törvénnyel össze nem egyeztethető ígéretet tartalmazó kérdés.

(2) A gyanúsított beleegyezése nélkül a vallomása poligráf alkalmazásával nem vizsgálható.

A tanú kihallgatása

181. § (1)⁴⁰⁷ A tanút az ügyész, illetőleg – ha az ügyész másképp nem rendelkezik – a nyomozó hatóság a 79–88. § szerint kihallgatja. A tanúnak nem tehető fel a 180. § (1) bekezdésében tilalmazott, továbbá olyan kérdés, amely a feleletre útmutatást tartalmaz.

(2) A feljelentő tanúként kihallgatható. Ha a feljelentés tartalmazza a feljelentő előadását, a tanúkénti kihallgatása mellőzhető.

(3)⁴⁰⁸

Szaktanácsadó közreműködése

182. § (1)⁴⁰⁹ Az ügyész és a nyomozó hatóság a nyomozási cselekményeknél szaktanácsadót vehet igénybe, ha a bizonyítási eszközök felkutatásához, megszerzéséhez, összegyűjtéséhez vagy rögzítéséhez különleges szakismeret szükséges, illetőleg az ügyész vagy a nyomozó hatóság valamilyen szakkérdésben felvilágosítást kér.

(2) Szaktanácsadó igénybevétele kötelező, ha a terhelt vallomását a nyomozásban poligráf alkalmazásával vizsgálják.

(3) Ha a szaktanácsadó eljárása során a személy testének sérthetlenségét érintő cselekmény elvégzése szükséges, erről az ügyész vagy a nyomozó hatóság külön rendelkezik.

(4) Az ügyész, illetve a nyomozó hatóság tagjának kizárására vonatkozó rendelkezéseket a szaktanácsadóra megfelelően alkalmazni kell.

(5)⁴¹⁰ A szaktanácsadó közreműködéséről jegyzőkönyvet kell készíteni, és azt a nyomozás irataihoz kell csatolni.

⁴⁰⁷ A 181. § (1) bekezdésének második mondata a 2002:I. törvény 110. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁰⁸ A 181. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 308. §-ának (2) bekezdése alapján érvényét veszti és nem lép hatályba.

⁴⁰⁹ A 182. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 111. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴¹⁰ A 182. § (5) bekezdését a 2002:I. törvény 111. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

A hatósági tanú

183. §⁴¹¹ (1) Az ügyész és a nyomozó hatóság a szemle, a bizonyítási kísérlet, a felismerésre bemutatás, a lefoglalás, a házkutatás és a motozás végrehajtásánál, az írni-olvasni nem tudó személy kihallgatásáról felvett jegyzőkönyv ismertetésénél – elháríthatatlan akadály kivételével – hatósági tanút alkalmazhat. Erre az érdekeltet figyelmeztetni kell.

(2) Az ügyész és a nyomozó hatóság az (1) bekezdésben felsorolt eljárási cselekményeknél, ha az érintett személy írni-olvasni nem tud, illetőleg a tizennegyedik életévét nem töltötte be, hivatalból, vagy a gyanúsított, a védője, valamint a szemlével, a lefoglalással, a házkutatással, továbbá a motozással érintett személy indítványára hatósági tanút alkalmaz. Hatósági tanú hivatalból is alkalmazható, ha az eljárási cselekménnyel érintett személy az érdekeinek védelmére egyéb okból feltehetően nem képes.

(3) A hatósági tanú igazolja annak a nyomozási cselekménynek a lefolyását és eredményét, amelynél jelen volt.

(4) A hatósági tanúkenti közreműködésre senki sem kötelezhető.

(5) Hatósági tanúként olyan érdektelen személyt kell igénybe venni, aki képes érzékelni és igazolni a nyomozási cselekmény elvégzését. Nem lehet hatósági tanú az eljáró ügyész, a nyomozó hatóság tagja, alkalmazottja vagy a felsoroltak hozzátartozója.

(6) A nyomozási cselekmény előtt a hatósági tanút a jogairól és a kötelességeiről fel kell világosítani. A hatósági tanú a nyomozási cselekményre észrevételt tehet, a tanú költségeinek megtérítésére vonatkozó rendelkezések szerint jogosult költségtérítésre, illetve e törvény rendelkezései alapján jogosult személyi védelemre. A hatósági tanút a nyomozási cselekmény során tudomására jutott tényekre, adatokra, körülményekre nézve titoktartási kötelezettség terheli. Az a bíróság, ügyész, illetőleg nyomozó hatóság, amely előtt az eljárás folyamatban van, az ügy tárgyát érintő tényekre, adatokra, körülményekre nézve a hatósági tanút a titoktartási kötelezettség alól felmentheti.

(7) A nyomozási cselekményt úgy kell lefolytatni, hogy azt a hatósági tanú nyomon követhesse.

(8) A nyomozási cselekményről készült jegyzőkönyvben fel kell tüntetni a hatósági tanú nevét, lakcímét, valamint azt, hogy a hatósági tanú az ügyben nem érdekelt. Ha a nyomozási cselekmény során a hatósági tanú észrevételt tett, a jegyzőkönyvben ezt is fel kell tüntetni.

⁴¹¹ A 183. § a 2006:LI. törvény 83. §-ával megállapított szöveg.

Jelenlét a nyomozási cselekményeknél

184. § (1) A nyomozási cselekményen az ügyészen, a nyomozó hatóság tagján és a jegyzőkönyvvezetőn kívül csak az lehet jelen, akinek a jelenlétét e törvény megengedi.

(2)⁴¹² Ha a gyanúsítottat az ügyész vagy a nyomozó hatóság kihallgatja, a védője a kihallgatáson jelen lehet. A védő jelen lehet az általa, illetve az általa védett gyanúsított által indítványozott tanúkihallgatáson, valamint az ilyen tanú részvételével megtartott szembesítésen is. A kihallgatáson jelen lévő védő a gyanúsítotthoz és a tanúhoz kérdéseket intézhet.

(3) A fogva lévő gyanúsított a kihallgatása előtt a védővel értekezhet.

(4)⁴¹³ A nyomozási cselekményen jelen lehet az állam- és jogtudományi kar jogász szakán, illetőleg a Rendőrtiszti Főiskolán hallgatói jogviszony keretében szervezett szakmai gyakorlatát töltő személy, ha ezt az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság engedélyezi, és a jelen lévő gyanúsított, tanú vagy sértett ehhez írásban hozzájárul.

(5)⁴¹⁴ A külföldi állampolgár gyanúsítottkénti vagy tanúkénti kihallgatásán jelen lehet államának konzuli tisztviselője.⁴¹⁵

(6) Törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés rendelkezése alapján

a) a külföldi állampolgár gyanúsított ellen, illetőleg

b) a külföldi állampolgár sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt

indult eljárás során lehetővé kell tenni, hogy a nyomozási cselekményen a külföldi állam hatóságának tagja jelen lehessen. Az értesítés mellőzhető, ha a késedelem veszéllyel jár. Ebben az esetben a külföldi állam hatóságát az elvégzett nyomozási cselekményről utólag haladéktalanul értesíteni kell.⁴¹⁶

(7)⁴¹⁷ Azoknál a nyomozási cselekményeknél, amelyeknél a védő jelen lehet, a védő mellett vagy helyetteseként ügyvédjelölt is jelen lehet.

⁴¹² A 184. § (2) bekezdésének második és harmadik mondata a 2003:II. törvény 51. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴¹³ A 184. § (4) bekezdése a 2006:LI. törvény 84. §-ával megállapított szöveg.

⁴¹⁴ A 184. § (5) és (6) bekezdését a 2002:I. törvény 113. §-a iktatta be.

⁴¹⁵ Lásd az 1987. évi 13. törvényerejű rendeletet.

⁴¹⁶ Lásd az 1997:XLIX. törvényt.

⁴¹⁷ A 184. § (7) és (8) bekezdését a 2003:II. törvény 51. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

(8)⁴¹⁸ Ha törvényben meghatározott feladataik ellátása érdekében ez szükséges, a szemlén más hivatalos személyek is jelen lehetnek.

(9)⁴¹⁹

185. § (1)⁴²⁰ A gyanúsított, a védő és a sértett jelen lehet a szakértő meghallgatásánál, a szemlénél, a bizonyítási kísérletnél és a felismerésre bemutatásnál, indítványt terjeszthet elő és észrevételt tehet, a szakértőhöz kérdéseket intézhet. A felsoroltaknak a nyomozási cselekményről való értesítése kivételesen mellőzhető, ha ezt a nyomozási cselekmény sürgőssége indokolja. Az értesítést mellőzni kell, ha ennek következtében a tanú zártan kezelt adatai a gyanúsított, a védő és a sértett előtt ismertté válnának.

(2) A gyanúsított a szemlére és a bizonyítási kísérletre idézhető, ebben az esetben a nyomozási cselekmény a gyanúsított távollétében nem tartható meg.

(3) Az ügyész és a nyomozó hatóság a nyomozási cselekmény helyszínéről eltávolíthatja azt, akinek a jelenléte az eljárást akadályozza, a nyomozás elősegítése érdekében bárkit a nyomozási cselekmény helyszínén való tartózkodásra kötelezhet. Aki az eljárás rendjét zavarja, vagy a helyszínen tartózkodási kötelezettségének nem tesz eleget, rendbírsággal sújtható.

186. § (1) Aki a nyomozási cselekményen jelen lehet, az arról készült jegyzőkönyvet nyomban megtekintheti.

(2) A gyanúsított, a védő és a sértett a nyomozás során is megtekintheti a szakvéleményt, az egyéb iratokat pedig akkor, ha az a nyomozás érdekeit nem sérti.

(3) A gyanúsított és a védő jogosult arra, hogy azokról az iratokról, amelyeket megtekinthet, másolatot kapjon.

(4)⁴²¹ A sértett, illetőleg a tanú vallomását vagy egyébként személyi adatait tartalmazó, a nyomozás során keletkezett, illetőleg annak során beszerzett, benyújtott vagy csatolt iratról készült másolaton nem tüntethetők fel a sértett, illetőleg a tanú személyi adatai. Nem adható másolat az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság határozatának tervezetéről, az ügyész és a nyomozó hatóság között a 165. § (1)–(3) bekezdése alapján keletkezett iratokról.

⁴¹⁸ A 184. § (8) bekezdését a 2005: CLXXXIV. törvény 21. §-a (4) bekezdésének *d*) pontja iktatta be és az eredeti (8) bekezdés számozását (9) bekezdésre módosította.

⁴¹⁹ A 184. § (9) bekezdését a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *b*) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴²⁰ A 185. § (1) bekezdésének első mondatát a 2003:II. törvény 52. §-a átalpította meg, utolsó mondatát pedig a 2002:I. törvény 114. §-a iktatta be.

⁴²¹ A 186. § (4) bekezdése a 2002:I. törvény 115. §-ával megállapított szöveg.

A nyomozás részbeni mellőzése

187. § (1) A gyanúsított kihallgatása után az ügyész a további nyomozást határozattal mellőzheti az olyan bűncselekmény miatt, amelynek az elkövetett jelentősebb súlyú bűncselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége.

(2) A nyomozás részbeni mellőzéséről szóló határozatot közölni kell a sértettel, a feljelentővel és azzal is, aki magánindítványt terjesztett elő. Ha a határozattal érintettek száma nagy, a határozat közzlése a 67. § (3) bekezdésében említett módon történhet.

A nyomozás felfüggesztése

188. § (1) Az ügyész határozattal felfüggeszti a nyomozást, ha

a) a gyanúsított ismeretlen helyen vagy külföldön tartózkodik, és az eljárás a távollétében nem folytatható,

b) a gyanúsított tartós, súlyos betegsége vagy a bűncselekmény elkövetése után bekövetkezett elmebetegsége miatt az eljárásban nem vehet részt,

c)⁴²²
d) az eljárás lefolytatásához előzetes kérdésben hozott döntést kell beszerezni,

e) jogsegély iránti megkeresés külföldi hatóság általi teljesítése szükséges és további, Magyarországon elvégzendő nyomozási cselekmény már nincs,

f)⁴²³ nem magyar állampolgár által külföldön elkövetett bűncselekmény miatt a büntetőeljárás megindításához szükséges döntést kell beszerezni,

g)⁴²⁴ nemzetközi büntető bíróság a joghatóságába tartozó ügyben a magyar hatóságot a büntetőeljárás átadása végett megkeresi,

h)⁴²⁵ a kábítószer-élvező gyanúsított önként alávettette magát a kábítószer-függőséget gyógyító kezelésen, kábítószer-használatot kezelő más ellátáson vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatáson való részvételnek, és az a büntetethetőség megszűnését eredményezheti, feltéve hogy további nyomozási cselekmény elvégzése nem szükséges.

(2)⁴²⁶ A nyomozást folytatni kell, ha a felfüggesztés oka megszűnt, illetve az (1) bekezdés *g*) pontja esetén, ha a nemzetközi büntető bíróság alapokmányát kihirdető, illetve alapokmányából fakadó kötelezettségek végrehajtásáról szóló törvény azt előírja. A nyomozás folytatását elrendelő határozat ellen nincs helye panasznak.

⁴²² A 188. § (1) bekezdésének *c*) pontját a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *b*) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴²³ A 188. § (1) bekezdésének *f*) pontja a 2002:I. törvény 116. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴²⁴ A 188. § (1) bekezdésének *g*) pontját a 2003:II. törvény 53. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁴²⁵ A 188. § (1) bekezdésének *h*) pontját a 2006:LI. törvény 85. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁴²⁶ A 188. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 85. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(3) Az ügyész legfeljebb egyéves határidőt állapíthat meg

- a) a külföldön tartózkodónak a visszatérésre,
- b) az érdekeltnek kereset benyújtására, a személyi állapot kérdésének eldöntése érdekében,
- c)⁴²⁷

(4) Ha az ügyész által megállapított határidő eredménytelenül telt el, az eljárást folytatni kell.

(5) A nyomozás felfüggesztéséről szóló határozatot közölni kell az ismert helyen tartózkodó gyanúsítottal, a védővel, a feljelentővel és a sértettel.

(6)⁴²⁸ A nyomozás felfüggesztése után – az (1) bekezdés a) pontját kivéve – a gyanúsított (elkövető) személyét közvetlenül érintő nyomozási cselekmény nem végezhető.

(7) A felfüggesztés tartama a nyomozás határidejébe nem számít be.

189. § (1)⁴²⁹ A nyomozó hatóság határozattal felfüggesztheti a nyomozást a 188. § (1) bekezdésének a), e) és h) pontjában meghatározott esetekben. A nyomozást felfüggesztő határozatot a nyomozó hatóság az ügyésznek haladéktalanul megküldi.

(2)⁴³⁰

A nyomozás megszüntetése

190. § (1) Az ügyész a nyomozást határozattal megszünteti,

- a) ha a cselekmény nem bűncselekmény,
- b) ha a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése, és az eljárás folytatásáról sem várható eredmény,
- c) ha nem a gyanúsított követette el a bűncselekményt, illetve ha a nyomozás adatai alapján nem állapítható meg, hogy a bűncselekményt a gyanúsított követte el,
- d) ha büntethetőséget kizáró ok állapítható meg, kivéve, ha kényszergyógykezelés elrendelése látszik szükségesnek,
- e) a gyanúsított halála, elévülés, kegyelem miatt,
- f) a törvényben meghatározott egyéb büntethetőséget megszüntető ok miatt,
- g) ha a magánindítvány, kívánat vagy feljelentés hiányzik, és az már nem pótolható,

⁴²⁷ A 188. § (3) bekezdésének c) pontját a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴²⁸ A 188. § (6) bekezdése a 2002:I. törvény 116. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴²⁹ A 189. § (1) bekezdésének első mondata a 2006:LI. törvény 86. §-ával megállapított szöveg.

⁴³⁰ A 189. § (2) bekezdését a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

h)⁴³¹ ha a cselekményt már jogerősen elbírálták,

i)⁴³² ha az elkövető kiléte a nyomozás során nem volt megállapítható,

j)⁴³³ és megrovást alkalmaz, ha a gyanúsított cselekménye már nem veszélyes, vagy oly csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy a törvény szerint alkalmazható legenyhébb büntetés kiszabása, vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen.

(2)⁴³⁴ Az (1) bekezdés a), e), g), h) és i) pontjában meghatározott esetekben, továbbá ha a büntethetőséget a gyermekkor zárja ki [Btk. 22. § a) pont], a nyomozás megszüntetésére a nyomozó hatóság is jogosult. A nyomozást megszüntető határozatot a nyomozó hatóság az ügyésznek haladéktalanul megküldi.

(3)⁴³⁵ Ha a meghatározott személy gyanúsítottkénti kihallgatásától számított két év eltelt [176. § (2) bek.], az ügyész a rendelkezésre álló adatok alapján dönt arról, hogy a nyomozást meg kell-e szüntetni, vagy a 193. § (1) bekezdése szerinti eljárási cselekmény elvégzésének és azt követően vádemelésnek, a vádemelés elhalasztásának vagy az ügy közvetítői eljárásra utalásának⁴³⁶ van-e alapja.

(4) A nyomozás megszüntetése esetén a bünyügyi költséget az állam viseli; a gyanúsítottat kötelezni kell annak a költségnek viselésére, amely a mulasztása folytán merült fel.

(5) A nyomozást megszüntető határozatot egyidejűleg közölni kell a gyanúsítottal, a védővel, a sértettel, a feljelentővel és azzal is, aki magánindítványt terjesztett elő.

191. § (1) A nyomozás megszüntetése – ha e törvény kivételt nem tesz – nem akadályozza annak, hogy ugyanabban az ügyben utóbb az eljárást folytassák.

(2)⁴³⁷ A nyomozás folytatását az ügyész, ha pedig a nyomozást az ügyész szüntette meg, a felettes ügyész határozattal rendeli el. Ha a gyanúsítottat megrovásban (Btk. 71. §) részesítették, az ügyész, illetőleg a felettes ügyész a nyomozást megszüntető határozatot hatályon kívül helyezi. A nyomozás folytatásáról szóló határozat ellen nincs helye panasznak.

⁴³¹ A 190. § (1) bekezdésének h) pontja a 2003:II. törvény 53. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg. Az „ideértve a Btk. 6. § esetét is” szövegrészt a 2007:XIII. törvény 14. §-a (2) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴³² A 190. § (1) bekezdésének i) pontja a 2006:LI. törvény 87. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴³³ Az 190. § (1) bekezdésének j) pontját a 2006:LI. törvény 87. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁴³⁴ A 190. § (2) bekezdésének első mondata a 2006:LI. törvény 87. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴³⁵ A 190. § (3) bekezdését a 2006:LI. törvény 87. §-ának (4) bekezdése iktatta be, egyben az addigi (3)–(4) bekezdés számozását (4)–(5) bekezdésre módosította.

⁴³⁶ A 190. § (3) bekezdésében „a vagy az ügy közvetítői eljárásra utalásnak” szövegrészt a 2006:LI. törvény 87. §-ának (4) bekezdése iktatta be.

⁴³⁷ A 191. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 88. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(3)⁴³⁸ Ha a nyomozás megszüntetése ellen nem éltek pánasszal, illetve az ügyész, vagy a felettes ügyész nem rendelte el a nyomozás folytatását, utóbb azt csak a bíróság rendelheti el az ellen, akivel szemben a nyomozást korábban megszüntették.

(4) Ha a bíróság a nyomozás folytatásának elrendelése iránti indítványt elutasította, változatlan alapon a nyomozás folytatásának elrendelése iránti ismételt indítvány előterjesztésének nincs helye.

(5)⁴³⁹ Akivel szemben a feljelentést a 175. § (1) bekezdése alapján utasították el, vagy a nyomozást a 192. § (1) bekezdése alapján szüntették meg, a 82. § (5) bekezdésének esetein kívül a nyomozást vagy annak folytatását az illetékes ügyész rendelheti el.

A nyomozás megszüntetése az együttműködő gyanúsítottal és a fedett nyomozóval szemben

192. § (1) A bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja esetében az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság az ügyész engedélyével a nyomozást megszüntetheti, ha a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személy az ügy, illetőleg más büntető ügy bizonyításához hozzájárulva olyan mértékben együttműködik, hogy az együttműködéshez fűződő nemzetbiztonsági vagy bűnüldözési érdek jelentősebb, mint az, amely az állam büntetőjogi igényének érvényesítéséhez fűződik.

(2)⁴⁴⁰ A bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja esetén az ügyész a nyomozást határozattal megszünteti, ha a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható fedett nyomozó [178. § (2) bek.] a cselekményt szolgálati feladata teljesítése közben bűnüldözési érdekből követte el, és a bűnüldözési érdek jelentősebb, mint az, amely az állam büntetőjogi igényének érvényesítéséhez fűződik.

(3) Az (1) vagy (2) bekezdés alapján a nyomozás nem szüntethető meg, ha az (1) bekezdésben meghatározott személy, illetőleg a fedett nyomozó más életének szándékos kioltásával járó bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható.

(4) A nyomozásnak az (1) vagy (2) bekezdés alapján történő megszüntetése esetén a 175. § (3)–(5) bekezdését megfelelően alkalmazni kell. A nyomozás megszüntetése ebben az esetben sem akadályozza annak, hogy ugyanabban az ügyben utóbb az eljárást folytassák (191. §).

(5)–(7)⁴⁴¹

⁴³⁸ A 191. § (3) bekezdése a 2006.LI. törvény 88. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴³⁹ A 191. § (5) bekezdését a 2003.II. törvény 53. §-ának (4) bekezdése iktatta be.

⁴⁴⁰ A 192. § (2)–(4) bekezdése a 2002.I. törvény 118. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁴¹ A 192. § (5)–(7) bekezdése a 2002.I. törvény 308. §-ának (2) bekezdése alapján érvényét veszti és nem lép hatályba.

A nyomozás iratainak megismerése

193. § (1)⁴⁴² A nyomozás elvégzése után az ügyész vagy – ha az ügyész másképp nem rendelkezik – a nyomozó hatóság a gyanúsítottnak és a védőnek az erre kijelölt helyiségben átadja a nyomozás összefűzött iratait. Lehetővé kell tenni, hogy a gyanúsított és a védő az esetleges vádemelés alapjául szolgáló összes iratot – kivéve a zártan kezelt iratokat – megismerhesse.

(2)⁴⁴³ Az iratok megtekintésének határnapjáról a gyanúsítottat és a védőt értesíteni kell, a fogva levő gyanúsítottat a határnapra – kérésére – elő kell állítani. A gyanúsított és a védő a nyomozás kiegészítését indítványozhatja, egyéb indítványokat és észrevételeket tehet, az iratokról másolatot kérhet. A gyanúsítottat erre a jogára figyelmeztetni kell.

(3)⁴⁴⁴ A gyanúsított, illetőleg a védő indítványáról az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság határoz. Ha az indítvány alapján nyomozási cselekmény teljesítése válik szükségessé, és az a 176. § (2) bekezdésének második mondatában megállapított határidőn belül nem végezhető el, az ügyész előterjesztésére a legfőbb ügyész a nyomozási cselekmény elvégzése érdekében a nyomozás határidejét legfeljebb kilencven nappal meghosszabbíthatja. Az elvégzett nyomozási cselekmény folytán keletkezett iratok megtekintését a meghosszabbított nyomozás határidejének utolsó napjáig – az (1) bekezdésben írt feltételekkel – a gyanúsított és a védő számára lehetővé kell tenni.

(4) A gyanúsított és a védő az iratok megtekintésének határnapját követően is jogosult arra, hogy megismerje az (1) bekezdés szerinti, valamint a (3) bekezdés alapján elrendelt nyomozási cselekmény elvégzése folytán keletkezett iratokat.

(5) Ha a nyomozás iratainak az (1), illetőleg a (3) bekezdés szerinti ismertetését a nyomozó hatóság végezte, az iratokat az ismertetés megtörténte után tizenöt napon belül megküldi az ügyésznek.

(6) A nyomozás iratainak az (1), illetőleg a (3) bekezdés szerinti ismertetését követően a sértettet értesíteni kell arról, hogy a nyomozás iratait megtekintheti, és gyakorolhatja az őt a nyomozás során megillető más jogokat.

(7)⁴⁴⁵ Az (1) bekezdés rendelkezéseit alkalmazni kell a nyomozás megszüntetése esetén is.

⁴⁴² A 193. § (1) bekezdésének első mondata a 2003.II. törvény 53. §-ának (5) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁴³ A 193. § (2) bekezdésének első mondata a 2002.I. törvény 119. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁴⁴ A 193. § (3)–(6) bekezdése a 2006.LI. törvény 89. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁴⁵ A 193. § (7) bekezdését a 2007.XXVII. törvény 47. §-a iktatta be.

194. § (1) A nyomozás iratainak a 193. § (1) bekezdés szerinti átadásáról felvett jegyzőkönyv tartalmazza

a) a gyanúsítottnak és a védőnek átadott iratok megjelölését, a megtekintés kezdő és befejező időpontját,

b) a gyanúsított és a védő indítványait és észrevételeit,

c) ha a gyanúsított vagy a védő nem él a 193. § (1) bekezdésben biztosított jogával, ezt a tényt.

(2)⁴⁴⁶ Ha a kábítószer-élvező gyanúsított önként alávette magát a kábítószer-függőséget gyógyító kezelésen, kábítószer-használatot kezelő más ellátáson vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatáson való részvételnek, és az még a 193. § (1) bekezdése szerinti eljárási cselekmény időpontjában is tart, ezt a tényt a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni, és az ezt igazoló okiratot a nyomozás irataihoz kell csatolni.

IV. Cím

JOGORVOSLAT A NYOMOZÁS SORÁN

195. § (1)⁴⁴⁷ Akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata rendelkezést tartalmaz – ha e törvény kivételt nem tesz –, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

(2) Nincs helye panasznak a más szakértőt kirendelő és a gyanúsított vagy a védő által szakvélemény elkészítésére felkért személy szakértőként való bevonását engedélyező határozat ellen [111–112. §].

(3) A panasznak – ha e törvény kivételt nem tesz – nincs halasztó hatálya. Kivételesen indokolt esetben a határozatot hozó, illetőleg a panaszt elbíráló a határozat végrehajtását a panasz elbírálásáig felfüggesztheti.

(4) Ha a határozatot hozó a panasznak három napon belül nem ad helyt, köteles azt haladéktalanul felterjeszteni az elbírálásra jogosulthoz. Az ügyész határozata elleni panaszt a felettes ügyész, a nyomozó hatóság határozata elleni panaszt az ügyész a hozzá érkezésétől számított tizenöt, megszüntető határozat esetén harminc napon belül határozattal bírálja el.

(5) A panasz elbírálásáról a panaszt tevőt – a határozat hatályon kívül helyezése, illetőleg a megváltoztatása esetén azokat is, akikkel a határozatot közölték – értesíteni kell. A panaszt elbíráló határozat ellen további jogorvoslatnak – a (6) bekezdés eseteit kivéve – nincs helye.

(6) A 149. § (3) bekezdése, a 150. § (2) bekezdése, a 151. § (4) bekezdése, valamint a 153. § (2) bekezdése szerinti határozat, továbbá a 151. § (2) bekezdése szerinti ügyészi határozat elleni panaszt elutasító határozat ellen a

kézbesítéstől számított nyolc napon belül a határozatot hozó ügyészségnél felülbírálati indítvány terjeszthető elő, az ügyészség a felülbírálati indítványt az iratokkal és indítványával együtt három napon belül megküldi a bíróságnak.

(7) A halaszthatatlan nyomozási cselekmény elleni jogorvoslatra az (1)–(4) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

(8)⁴⁴⁸ A törvényben kizárt, az elkésett és a nem jogosulttól származó panaszt indokolás nélkül el kell utasítani.

196. §⁴⁴⁹ (1) Akit az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása érint, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

(2) Ha e törvény az ügyész vagy a nyomozó hatóság részére intézkedés megtételére határidőt állapított meg, az intézkedés elmulasztása miatt akkor lehet panasszal élni, ha a határidő eredménytelenül eltelt.

(3) Nincs helye panasznak a VII. Fejezet VII. Címe szerinti bizonyítási eljárások, a nyomozás [170.§ (2) bek.] és a feljelentés kiegészítésének elrendelése (172/A.§) miatt, valamint a nyomozó hatóság egyéb adatszerző tevékenysége során végzett eljárási cselekmények (178.§, 178/A.§), a tanú kihallgatása [79.§ (1) bek., 181.§], és a szaktanácsadó közreműködése (182.§) miatt.

(4) Az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedésének elmulasztása miatt tett, a törvényben kizárt vagy elkésett panaszt, emiatt indokolás nélkül nem lehet elutasítani.

(5) Ha az (1) bekezdés alapján tett panaszt az intézkedést tevő vagy az intézkedést elmulasztó, illetve a panaszt elbíráló alaposnak tartja, a panasszal sérelmezett helyzet megszüntetése érdekében szükséges és indokolt intézkedést megteszi, s erről a panaszt tevőt határozat hozatala nélkül értesíti.

(6) Az (1) bekezdés szerinti panaszra egyebekben a 195. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

197. §⁴⁵⁰ (1) Ha az ügyész a nyomozást a 190. § (1) bekezdésének *e)* pontja alapján azért szüntette meg, mert a büntethetőség a hivatalból kezdeményezett eljárási kegyelem folytán szűnt meg, a gyanúsított a nyomozást megszüntető határozat közlésétől számított nyolc napon belül kérheti a nyomozás folytatását, ebben az esetben a nyomozást folytatni kell.

⁴⁴⁸ A 195. § (8) bekezdését a 2006:LI. törvény 91. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁴⁴⁹ A 196. § a 2007:XXVII. törvény 48. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁵⁰ A 197. § eredeti szövegét a 2002:I. törvény 120. §-ának (1) bekezdése az (1) bekezdés jelölésre módosította, és egyidejűleg a 197. §-ba (2) bekezdést iktatott be.

⁴⁴⁶ A 194. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 90. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁴⁷ A 195. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 91. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(2) A büntetőeljárást folytatni kell, ha a gyanúsított a nyomozást megszüntető határozat ellen benyújtott panaszában a megrovás alkalmazását sérelmezi, és a büntetőeljárás megszüntetésének más oka nincs. Erre a gyanúsítottat a határozatban figyelmeztetni kell.

198. § (1) Ha a feljelentést a sértett tette, a sértett a feljelentést elutasító határozat ellen, a nyomozás elrendelése iránt a határozat közlésétől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

(2) Ha az ügyész a nyomozást megszüntette, a sértett az eljárás folytatásának elrendelése iránt a határozat közlésétől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

199. § (1) Az ügyész, illetőleg a felettes ügyész a panasz alapján

a) a feljelentést elutasító, illetőleg a nyomozást megszüntető határozatot hatályon kívül helyezi, és dönt a nyomozás elrendeléséről vagy folytatásáról, illetve a vádemelésről,

b) a panaszt elutasítja, ha azt nem találja alaposnak.

(2)⁴⁵¹ A panasz elutasítását követően a sértett pótmagánvádlóként léphet fel, ha

a) a feljelentést a 174. § (1) bekezdésének *a)* vagy *c)* pontja alapján utasították el,

b) a nyomozást a 190. § (1) bekezdésének *a)–d)* vagy *f)* pontja alapján szüntették meg.

(3) Nincs helye a pótmagánvádlóként történő fellépésnek, ha a büntethetőséget a gyermekkor vagy a kóros elmeállapot zárja ki, továbbá az elkövető halála esetén.

V. Cím

BÍRÓI ENGEDÉLYHEZ KÖTÖTT TITKOS ADATSZERZÉS⁴⁵²

Általános szabályok

200. § (1) Az ügyész és a nyomozó hatóság bírói engedély alapján az elkövető kilétének, tartózkodási helyének megállapítása, elfogása, valamint bizonyítási eszköz felderítése érdekében a nyomozás elrendelésétől a nyomozás iratainak ismertetéséig az érintett tudta nélkül

a) a magánlakásban történeteket technikai eszközzel megfigyelheti és rögzítheti,

b) levelet, egyéb postai küldeményt, valamint telefonvezetéken vagy más hírközlési rendszer útján továbbított közlés tartalmát megismerheti, és azt technikai eszközzel rögzítheti,

c) a számítástechnikai rendszer útján továbbított és tárolt adatokat megismerheti és felhasználhatja (a továbbiakban: titkos adatszerzés).

(2) Az ügyész és a nyomozó hatóság a nyomozás elrendelését követően a bírói engedélyhez kötött titkos adatszerzést e törvény alapján végzi.

(3) E cím rendelkezései nem érintik a nyomozás elrendelését megelőzően a bírói, illetőleg az igazságügyért felelős miniszter engedélyéhez⁴⁵³ kötött titkos információgyűjtést; e tevékenységet a külön törvényekben meghatározottak szerint az erre feljogosított szervezetek a rájuk irányadó szabályok szerint végzik.⁴⁵⁴

(4) Ha a nyomozás elrendelését megelőzően külön törvény alapján a bíró, illetőleg az igazságügyért felelős miniszter⁴⁵⁵ által engedélyezett titkos információgyűjtés végrehajtása során az ügyben a nyomozást elrendelik, a titkos információgyűjtést a továbbiakban csak e törvény szerint mint titkos adatszerzést lehet folytatni.

(5) Az (1) bekezdés *a)* pontja alkalmazásában magánlakásnak minősül a lakás, a lakás céljára használt egyéb helyiség, tárgy, a lakáshoz tartozó nem lakás céljára szolgáló helyiség, az ezekhez tartozó bekerített hely, továbbá a nyilvános vagy a közönség részére nyitva álló helyen kívül minden más helyiség vagy terület.

201. § (1) Titkos adatszerzésnek akkor van helye, ha az eljárás

a) öt évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő szándékos, továbbá

b) országhatáron átnyúló bűnözéssel kapcsolatos,

c) kiskorú ellen irányuló,

d) sorozatban vagy szervezett elkövetéssel megvalósuló (ideértve az üzletszerűen, bűnszövetségben vagy bünszervezetben történő elkövetést is),

e) kábítószerrel vagy kábítószernek minősülő anyaggal kapcsolatos,

f) pénz- vagy értékpapír-hamisítással kapcsolatos,

g) fegyveresen elkövetett,

[*b)*⁴⁵⁶ országhatáron átnyúló bűnözéssel kapcsolatos,

c) kiskorú ellen irányuló,]

⁴⁵³ A 200. § (3) bekezdésében az „igazságügyminiszteri engedélyhez” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d)* pontja alapján „igazságügyért felelős miniszter engedélyéhez” szövegre módosult.

⁴⁵⁴ Lásd az 1994:XXXIV. törvényt, a 2004:XIX. törvényt, az 1995:CXXV. törvényt, és az 1997:XXXII. törvényt.

⁴⁵⁵ A 200. § (4) bekezdésében az „igazságügyminiszter” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d)* pontja alapján „igazságügyért felelős miniszter” szövegre módosult.

⁴⁵⁶ A 201. § (1) bekezdésének *b)–c)* pontját, *d)* pontjából a „sorozatban vagy szervezett elkövetéssel megvalósuló (ideértve az”, valamint a „elkövetést is)” szövegrészt, valamint *e)–f)* pontját a 2/2007. (I. 24.) AB határozat 2007. december 31. napjával megsemmisítette.

⁴⁵¹ A 199. § (2) és (3) bekezdése a 2002:I. törvény 120. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁵² A IX. Fejezet V. Címét és 200-206. §-át a 2002:I. törvény 121. §-a állapította meg.

d) [sorozatban vagy szervezett elkövetéssel megvalósuló (ideértve az) üzletszerűen, bünszövetségben vagy bünszervezetben történő [elkövetést is]),

[e] kábítószerrel vagy kábítószernek minősülő anyaggal kapcsolatos,

f) pénz- vagy értékpapír-hamisítással kapcsolatos.]
bűncselekmény vagy ilyen bűncselekmény kísérletének, illetőleg előkészületének gyanúja miatt folyik.

(2)⁴⁵⁷ Ha a nyomozást az ügyész végzi, titkos adatszerzésnek az (1) bekezdésben felsorolt bűncselekményeken kívül

a) a közjogi tisztség betöltésén alapuló mentességet élvező személy [551. § (1) bek.], a nemzetközi jogon alapuló mentességet élvező személy [553. § (1) bek.] sérelmére elkövetett hivatalos személy elleni erőszak (Btk. 229. §), továbbá a nemzetközileg védett személy elleni erőszak előkészülete [Btk. 232. § (2) bek.],

b) a bíró, az ügyész, a bírósági és ügyészségi titkár, fogalmazó és ügyintéző, az ügyészségi nyomozó, az önálló és a megyei bírósági végrehajtó és végrehajtó-helyettes, a közjegyző és a közjegyzőhelyettes, a rendőrség hivatásos állományú tagja sérelmére elkövetett hivatalos személy elleni erőszak, valamint a felsoroltak vonatkozásában elkövetett vesztegetés [Btk. 253. § (1)–(2) bek.], a vesztegetésnek a Btk. 255. §-a szerinti alakzata, a vesztegetés feljelenítésének elmulasztása (Btk. 255/B. §) és a befolyással üzérkedés [Btk. 256. § (1) és (2) bek.],

c) a 29. § f) pontjában meghatározott igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények, kivéve a hatóság félrevezetését (Btk. 237. §),

d) a külföldi hivatalos személy (Btk. 137. § 3. pontja) ellen elkövetett bűncselekmények, valamint a nemzetközi közélet tisztasága ellen elkövetett bűncselekmények (Btk. XV. Fejezet VIII. Cím),

e) a katonai büntetőeljárásra tartozó, az a)–d) pontban felsorolt bűncselekmények miatt van helye.

202. § (1) Titkos adatszerzést elsősorban a gyanúsítottnal, illetve azzal a személlyel szemben lehet alkalmazni, aki a bűncselekmény elkövetésével a nyomozás addigi adatai alapján gyanúsítható.

(2) Titkos adatszerzés mással szemben akkor alkalmazható, ha az (1) bekezdésben megjelölt személlyel való bünszövetségre adat merült fel, vagy ilyen kapcsolat megalapozottan feltehető. A titkos adatszerzésnek nem akadálya, ha az kívülálló személyt elkerülhetetlenül érint.

(3) Az ügyben védőként eljáró ügyvéd magánlakásában és irodájában, illetőleg az ügyvéd birtokában lévő telefonvezetékre vagy más hírközlési rendszerre, az ügyvéd

levelezésére, ideértve a számítástechnikai rendszer útján történő levelezést is, akkor végezhető titkos adatszerzés, ha az ügyvéddel szemben a terhelt ellen folyamatban lévő ügygel összefüggő bűncselekmény megalapozott gyanúja merült fel.

(4) A rendőrségi fogdában, illetőleg a büntetés-végrehajtási intézetben levő ügyvédi beszélő helyiségben akkor végezhető titkos adatszerzés, ha az ügyvéddel szemben a terhelt ellen folyamatban lévő ügygel összefüggő bűncselekmény megalapozott gyanúja merült fel.

(5) A (3) és (4) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni arra is, aki a 81. § (1) bekezdésének a) pontja alapján tanúként nem hallgatható ki, illetőleg aki a 82. § (1) bekezdése alapján a tanúvallomást megtagadhatja.

(6) Titkos adatszerzésnek a 201. §-ban és az (1)–(5) bekezdésben meghatározott esetekben is csak akkor van helye, ha megalapozottan feltehető, hogy más módon a bizonyíték beszerzése kilátástalan, vagy aránytalanul nagy nehézséggel járna, és a titkos adatszerzéssel a bizonyíték beszerzése valószínűsíthető.

Bírói engedély

203. § (1) A titkos adatszerzés engedélyezéséről a bíróság az ügyész indítványára e Fejezet VI. Címe szerinti eljárásban határoz.

(2) Az indítványnak tartalmaznia kell

a) a nyomozást végző ügyészi szerv vagy nyomozó hatóság megnevezését, a nyomozás elrendelésének időpontját, az ügy számát,⁴⁵⁸

b) a titkos adatszerzés tervezett alkalmazásának helyét, telefonlehallgatás esetén a kapcsolási számot is,

c) a titkos adatszerzés tervezett alkalmazásával érintett nevét, illetőleg az azonosításra alkalmas adatot, valamint a titkos adatszerzés vele szemben alkalmazni kívánt eszközeinek, illetőleg módszerének megnevezését,

d) az alkalmazás tervezett tartamának kezdő és befejező időpontját, naptári napban és órában meghatározva,

e) az alkalmazás 201. és 202. §-ban meghatározott feltételeinek a meglétére vonatkozó részletes leírást, így különösen az alapul szolgáló bűncselekmény megnevezését és a bűncselekmény gyanújára okot adó adatokat, a titkos adatszerzés elkerülhetetlen alkalmazását indokoló körülményeket, az alkalmazás célját és annak valószínűsítését, hogy a bizonyíték a titkos adatszerzés során alkalmazott eszközzel, illetőleg módszerrel beszerezhető,

f) halaszthatatlan elrendelés [(6) bekezdés] esetén annak okát és időpontját.

⁴⁵⁷ A 201. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 93. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁵⁸ A 203. § (2) bekezdésének a) pontjából az „annak előadását, hogy a nyomozás elrendelését megelőzően történt-e, vagy az indítvány előterjesztésekor folyik-e és milyen titkos információgyűjtés, azt mely szervezet végezte, illetve végzi, és milyen adatokat szerzett meg,” szövegrészt a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

(3) Az indítványhoz csatolni kell az indítványban foglaltakat megalapozó iratokat. Az alkalmazás meghosszabbítására vonatkozó indítvány előterjesztésével egyidejűleg be kell mutatni a korábbi engedélyezés óta keletkezett iratokat is.

(4) A bíróság az indítvány előterjesztésétől számított hetvenkét órán belül határoz. Ha a bíróság az indítványnak helyt ad vagy részben ad helyt, meghatározza, hogy kivel szemben, a titkos adatszerzés mely eszköze, illetőleg módszere mettől meddig alkalmazható.

(5) A titkos adatszerzés legfeljebb kilencven napra engedélyezhető, ez ismételt indítványra egy alkalommal legfeljebb kilencven nappal meghosszabbítható. Ha a bíróság az indítványnak helyt ad, és az engedélyezés idején a titkos adatszerzés indítvány szerinti kezdő időpontja már elmúlt, az alkalmazás kezdő időpontja az engedélyezés napja.

(6) Ha az engedélyezés olyan késsedelemmel járna, amely a titkos adatszerzés sikerét veszélyeztetné, az ügyész legfeljebb hetvenkét óra időtartamra elrendelheti a titkos adatszerzést (halaszthatatlan elrendelés). Ez esetben az elrendeléssel egyidejűleg az engedélyezés iránti indítványt is elő kell terjeszteni. Ha a bíróság az indítványt elutasította, változatlan ténybeli alapon újabb halaszthatatlan elrendelésnek nincs helye.

A titkos adatszerzés végrehajtása

204. § (1) A titkos adatszerzést a külön törvényben meghatározott szervezet hajtja végre.⁴⁵⁹ Ha az ügyészségi nyomozás során elrendelt titkos adatszerzés tárgya a nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja által elkövetett bűncselekmény, az ügyész titkos adatszerzés elvégzésére az érintett nemzetbiztonsági szolgálatot is felkérheti.

(2) A hírközlési szolgáltatást, a postai küldemények, illetőleg a számítástechnikai rendszer útján rögzített adatok továbbítását, feldolgozását, kezelését végző szervezetek kötelesek a titkos adatszerzés végrehajtását biztosítani és a titkos adatszerzésre jogosult hatóságokkal együttműködni. A hírközlési szolgáltatást, valamint a postai küldemények továbbítását végző szervezetek kötelezettségeiről és az együttműködés részletes szabályairól külön jogszabály rendelkezik.⁴⁶⁰

(3) A titkos adatszerzést az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság vezetője haladéktalanul megszünteti, ha

- a) halaszthatatlan elrendelés esetén a bíróság az indítványt elutasította,
- b) az engedélyben meghatározott célját elérte,
- c) az engedélyben megállapított időtartam eltelt,

⁴⁵⁹ Lásd az 1995:CXXV. törvény 8. §-át.

⁴⁶⁰ Lásd a 180/2004. (V. 26.) Korm. rendeletet.

d) a nyomozást megszüntették,

e) nyilvánvaló, hogy a további alkalmazástól sem várható eredmény.

(4)⁴⁶¹ A titkos adatszerzés befejezését követő nyolc napon belül a titkos adatszerzést folytatott ügyész, illetőleg nyomozó hatóság megsemmisíti a titkos adatszerzés célja szempontjából érdektelen, rögzített adatot és az ügyben nem érintett személy rögzített adatait, kivéve azokat az adatokat, amelyek felhasználását a 206. § (4)–(5) bekezdése lehetővé teszi. A (3) bekezdés a) pontja esetében az addig rögzített adatokat haladéktalanul meg kell semmisíteni.

(5)⁴⁶² A titkos adatszerzés végrehajtásáról jelentést (168. §) kell készíteni, amely részletesen tartalmazza a titkos adatszerzés lefolyását, így különösen azt, hogy annak során milyen eszközt, illetőleg módszert, meddig és hol alkalmaztak, a titkos adatszerzés – a fedett nyomozó (178. §) kivételével – mely természetes vagy jogi személyt, illetőleg jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetet érintett, a titkos adatszerzés során milyen – a (4) bekezdés alapján meg nem semmisített – adatot, milyen módon, milyen forrásból hol és mikor szereztek meg. A jelentést úgy kell elkészíteni, hogy abból a bíróság engedélyező végzésében foglaltak megtartása megállapítható legyen. A jelentésben ki kell térni arra is, hogy a titkos adatszerzés elérte-e a célját, és ha nem, akkor annak milyen akadálya volt. A jelentést a titkos adatszerzést folytatott ügyészi szerv, illetőleg nyomozó hatóság vezetője írja alá.

A titkos adatszerzés eredményének megismerése

205. § (1) A titkos adatszerzés során keletkezett és rögzített adatok megóvásáról az ügyész, illetőleg a titkos adatszerzést folytatott nyomozó hatóság az államtitokról és a szolgálati titokról szóló törvényben szabályozottak szerint gondoskodik.

(2)⁴⁶³ A titkos adatszerzés tényét, valamint az azzal beszerzett és rögzített adatot a titkos adatszerzés végrehajtása során, illetőleg azt követően mindaddig, amíg a titkos adatszerzésről szóló jelentést az ügyész nem csatolta az iratokhoz, az engedélyező bíró, az ügyész és a nyomozó hatóság, valamint az ügyész és a nyomozó hatóság hivatali felettese (szolgálati előljárója) ismerheti meg. A titkos adatszerzés engedélyezésével kapcsolatos bírósági iratokat az engedélyező bíró ügyelosztást végző vezetője, valamint a 207. § (1) bekezdésében meghatározott igazgatási vezetője is megismerheti.

⁴⁶¹ A 204. § (4) bekezdésének első mondata a 2006:LI. törvény 94. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁶² A 204. § (5) bekezdésének első mondata a 2006:LI. törvény 94. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁶³ A 205. § (2) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 94. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

(3) A titkos adatszerzést engedélyező bíró megkeresésére a titkos adatszerzés során a megkeresés időpontjáig beszerzett adatokat az ügyész köteles bemutatni. Ha a bíró megállapítja, hogy az engedély kereteit túllépték, a titkos adatszerzést megszünteti, más törvénysértés esetén a titkos adatszerzést megszüntetheti. E végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

(4) A külön törvény alapján a nyomozást megelőzően végzett titkos információgyűjtés [200. § (3) bek.] eredményét – annak a büntetőeljárásban történő felhasználásáig – a külön törvényekben meghatározottak ismerhetik meg.

(5) Az ügyész a titkos adatszerzés tényéről – annak befejezését követően – értesíti a bírói engedélyben érintettet, ha az érintett ellen nem indult büntetőeljárás, és az értesítés a büntetőeljárás sikerét nem veszélyezteti.

A titkos adatszerzés eredményének felhasználása

206. § (1) Ha az ügyész a titkos adatszerzés eredményét a büntetőeljárásban bizonyítékként kívánja felhasználni, a titkos adatszerzés engedélyezése iránti indítványt, a bíróság határozatát és a titkos adatszerzés végrehajtásáról készített jelentést csatolja a nyomozás irataihoz. Ha az iratok csatolása a nyomozás iratainak megismerése (193. §) után történt, a gyanúsítottat és a védőt erről értesíteni kell, és lehetőséget kell adni a csatolt iratok megismerésére.

(2) A titkos adatszerzés végrehajtásáról készített jelentés a nyomozás irataihoz történő csatolást követően az okiratra (116. §) vonatkozó szabályok szerint használható fel bizonyítékként.

(3)⁴⁶⁴ A titkos adatszerzés eredménye annak a bűncselekménynek a bizonyítására, és azzal szemben használható fel, amely miatt, és akivel szemben a titkos adatszerzést a bíróság engedélyezte.

(4)⁴⁶⁵ Akivel szemben a titkos adatszerzést a bíróság engedélyezte, a titkos adatszerzés eredménye olyan bűncselekmény bizonyítására is felhasználható, amelyet az engedélyben nem jelöltek meg, feltéve, hogy a titkos adatszerzés e törvényben meghatározott feltételei (201. §) ez utóbbi bűncselekmény tekintetében is fennállnak.

(5) Annak a bűncselekménynek a bizonyítására, amely miatt a titkos adatszerzést a bíróság engedélyezte, a titkos adatszerzés eredménye minden elkövetővel szemben felhasználható.

⁴⁶⁴ A 206. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 95. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁶⁵ A 206. § (4)–(5) bekezdését a 2006:LI. törvény 95. §-ának (2) bekezdése iktatta be, egyben az addigi (4) bekezdés számozását (6) bekezdésre módosította.

(6) Bizonyítékként nem lehet felhasználni a titkos adatszerzés eredményét, ha a titkos adatszerzést a 204. § (3) bekezdésének *a)* vagy *e)* pontja, illetőleg a 205. § (3) bekezdése alapján szüntették meg, vagy a titkos adatszerzés érintettje – anélkül, hogy azt a bíróság engedélyezte volna – az ügyben eljáró védő, illetőleg olyan személy, aki tanúként nem hallgatható ki, vagy a vallomástételt a 82. § (1) bekezdése alapján megtagadhatja.

A titkos információgyűjtés eredményének felhasználása

206/A. §⁴⁶⁶ (1) A bűnüldözési célból folytatott bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés eredménye a büntetőeljárásban akkor használható fel, ha

a) a titkos adatszerzés engedélyezésének e törvényben meghatározott feltételei (201. §) a bizonyítani kívánt bűncselekmény tekintetében fennállnak,

b) a büntetőeljárásban felhasználni kívánt információ megszerzését követően a titkos információgyűjtést végző szerv a feljelentési kötelezettségének haladéktalanul eleget tett.

(2) Akivel szemben a bíróság bűnüldözési célból titkos információgyűjtést engedélyezett, az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállása esetén a titkos információgyűjtés eredménye olyan bűncselekmény bizonyítására is felhasználható, amelyet az engedélyben nem jelöltek meg, feltéve, hogy a titkos adatszerzés e törvényben meghatározott feltételei ez utóbbi bűncselekmény tekintetében is fennállnak.

(3) Annak a bűncselekménynek a bizonyítására, amely miatt a titkos információgyűjtést a bíróság engedélyezte, az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállása esetén a titkos információgyűjtés eredménye minden elkövetővel szemben felhasználható.

(4) A nem bűnüldözési célból folytatott bírói, illetőleg igazságügyért felelős miniszter engedélyéhez⁴⁶⁷ kötött titkos információgyűjtés eredménye a büntetőeljárásban akkor használható fel, ha

a) a titkos adatszerzés engedélyezésének e törvényben meghatározott feltételei (201. §) a bizonyítani kívánt bűncselekmény tekintetében fennállnak,

b) a büntetőeljárásban felhasználni kívánt információ megszerzését követően a titkos információgyűjtést végző szerv a feljelentési kötelezettségének haladéktalanul eleget tett.

⁴⁶⁶ A 206/A. §-t és a megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 95. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

⁴⁶⁷ A 206/A. § (4) és (6) bekezdésében az „igazságügyminiszteri engedélyhez” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d)* pontja alapján „igazságügyért felelős miniszter engedélyéhez” szövegre módosult.

(5) A nem bűnüldözési célból folytatott titkos információgyűjtés eredménye a (4) bekezdésben meghatározott feltételek fennállása esetén is kizárólag az engedélyben megjelölt személy bűncselekményének bizonyítására használható fel.

(6) A bírói, illetőleg igazságügyért felelős miniszter engedélyéhez kötött titkos információgyűjtés eredményének a büntetőeljárásban bizonyítási eszközként történő felhasználását az (1)–(5) bekezdésben meghatározott feltételek fennállása esetén a nyomozás elrendelését követően az ügyész indítványozhatja. Az indítványról a nyomozási bíró határoz.

(7) A bírói engedélyhez kötött titkos információgyűjtés tényét a megyei (fővárosi) bíróság elnöke igazolja. Az igazolás tartalmazza a bíróság megjelölését, az engedéllyel érintett ügy számát és tárgyát, az érintett személy nevét, a titkos információgyűjtés engedélyezésére irányuló előterjesztés, illetőleg az engedély kereteit.

VI. Cím

A NYOMOZÁSI BÍRÓ ELJÁRÁSA

A nyomozási bíró feladata

207. § (1)⁴⁶⁸ A vádirat benyújtása előtt a bíróság feladatait első fokon a megyei bíróság elnöke által kijelölt bíró (nyomozási bíró) látja el.

(2) A nyomozási bíró dönt

a)⁴⁶⁹ a vádirat benyújtása előtt a bíróság hatáskörébe tartozó kényszerintézkedésekkel, az elmeállapot megfigyelésével kapcsolatos indítványokról, a védő kizárásáról, illetőleg az előzetes letartóztatott pszichiátriai kezelésre igazságügyi megfigyelő és elmeorvosító intézetbe⁴⁷⁰ történő beutalásáról,

b) a titkos adatszérés engedélyezéséről [203. § (4) és (6) bek.], megszüntetéséről [205. § (3) bek.], valamint a titkos információgyűjtés eredményének büntetőeljárásban bizonyítási eszközként történő felhasználásának lehetőségéről [206/A. § (6) bek.],

c) a nyomozás megszüntetését követően a nyomozás folytatásának elrendeléséről [191. § (3) bek.],

d) az ügyész indítványára a tanú különösen védetté nyilvánításáról (97. §),

e)⁴⁷¹ a 149. § (3) bekezdése, a 150. § (2) bekezdése, a 151. § (4) bekezdése, valamint a 153. § (2) bekezdése szerinti határozat elleni panaszt elutasító határozat, továbbá a 151. § (2) bekezdése szerinti ügyészi határozat elleni panaszt elutasító határozattal szemben előterjesztett felülbírálati indítványról, valamint a rendbíróság 161. § (6) bekezdése szerinti elzárásra történő átváltoztatásáról.

(3)⁴⁷² A nyomozási bíró a vádirat benyújtása előtt az ügyész indítványára kihallgatja a különösen védett tanút és azt a tanút, aki az életét közvetlenül veszélyeztető állapotban van. A tanú kihallgatásának indítványozását a tanú és az érdekében eljáró ügyvéd az ügyésznél kezdeményezheti. A nyomozási bíró ismételtén kihallgatja a különösen védett tanút, ha ezt a tárgyalás előkészítése vagy a tárgyalás során a bíróság elrendeli [268. § (2) bek., 305. § (3) bek.].

(4) A nyomozási bíró a vádirat benyújtása előtt az ügyész indítványára kihallgatja a tizennegyedik életévét be nem töltött tanút, ha megalapozottan feltehető, hogy a tárgyaláson történő kihallgatása a fejlődését károsan befolyásolná. A tanú kihallgatásának indítványozását a törvényes képviselő, a gondozó és a tanú érdekében eljáró ügyvéd az ügyésznél kezdeményezheti.

(5)⁴⁷³ Az ügyész, a gyanúsított és a védő bizonyítás felvételét is indítványozhatja, ha megalapozottan feltehető, hogy az így megszerezhető bizonyítási eszköz a bírósági eljárásban már nem állna rendelkezésre, vagy az addigra jelentős mértékben megváltozna, illetőleg bizonyítási eszköz jellegét elveszítené. Az ügyész, a gyanúsított, a védő, a tanú érdekében eljáró ügyvéd, valamint a kiskorú tanú gondozója és törvényes képviselője a tanúnak vagy kivételes esetben a gyanúsítottnak a zártcélú távközlő hálózat útján történő kihallgatását is indítványozhatja.

(6)⁴⁷⁴ A vádirat benyújtása előtt az előzetes letartóztatás egy éven túli meghosszabbítására, valamint az ideiglenes kényszerorvoskezelés felülvizsgálatára irányuló eljárást a megyei bíróság egyesbírája e Címben foglalt rendelkezések szerint folytatja le.

Illetékesség

208. § (1) A nyomozási bíró a megyei bíróság illetékességi területén lévő ügyészségek által folytatott eljárás során jár el, tekintet nélkül arra, hogy az eljárás alapjául szolgáló bűncselekmény elbírálása a helyi bíróság vagy a megyei bíróság hatáskörébe tartozik.

⁴⁶⁸ A 207. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 122. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁶⁹ A 207. § (2) bekezdésének *a*) és *b*) pontja a 2006:LI. törvény 96. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁷⁰ A 207. § (1) bekezdés *a*) pontjában az „az Igazságügyi Megfigyelő és Elmeorvosító Intézetbe” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *c*) pontja alapján az „igazságügyi megfigyelő és elmeorvosító intézetbe” szövegre módosult.

⁴⁷¹ A 207. § (2) bekezdésének *e*) pontja a 2006:LI. törvény 96. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁷² A 207. § (3) bekezdésének harmadik mondatát a 2002:I. törvény 122. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

⁴⁷³ A 207. § (5) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 122. §-ának (4) bekezdése iktatta be.

⁴⁷⁴ A 207. § (6) bekezdését a 2002:I. törvény 122. §-ának (5) bekezdése iktatta be.

(2) A megyei bíróság elnöke a megyei bíróság területén lévő több helyi bíróságon is kijelölhet nyomozási bírót, és ebben az esetben a nyomozási bírók illetékességét a megyei bíróság elnöke állapítja meg. A nyomozási bíró bizonyítási cselekmény elvégzése esetén az illetékességi területén kívül is eljárhat.

Általános eljárási szabályok

209. § (1) A nyomozási bíró eljárására a bírósági eljárás általános szabályai az e címben foglalt eltérésekkel alkalmazandók.

(2) Az ügyek egyesítésének és elkülönítésének nincs helye.

(3) Azt az eljárásban felmerült bűnügyi költséget, amelyet a 74. § (1) bekezdésének *a)* pontja szerint az állam előlegez, a nyomozási bíró állapítja meg, de a megállapított összeget az ügyész előlegezi.

(4) Ha a nyomozási bíró azt észleli, hogy a nyomozás felfüggesztésének vagy megszüntetésének van helye, erről az ügyészt értesíti.

Az ülés

210. § (1) A nyomozási bíró ülést tart, ha az indítvány tárgya

*a)*⁴⁷⁵ a személyi szabadságot elvonó vagy korlátozó kényszerintézkedés (129. §, 137. §, 138. §, 138/A. §, 140. §, 146. §) elrendelése,

*b)*⁴⁷⁶ előzetes letartóztatás vagy házi őrizet meghosszabbítása, és az indítványban a korábbi határozathoz képest a meghosszabbítás okaként új körülményre hivatkoztak,

c) az előzetes letartóztatásnak az elrendelésétől számított hat hónapot meghaladó meghosszabbítása,

*d)*⁴⁷⁷ óvadék megállapítása (147. §),

e) elmeállapot megfigyelésének (107. §) elrendelése,

f) bizonyítási cselekmény elvégzése [207. § (3)–(5) bek.].

(2)⁴⁷⁸ Az ülés mellőzhető, ha az indítvány tárgya elmeállapot megfigyelésének elrendelése, és azon a gyanúsított az egészségi állapota miatt nem jelenhet meg, illetőleg a jogainak gyakorlására képtelen, továbbá ha az indítvány tárgya óvadék megállapítása, és az előzetes letartóztatás elrendelése a 129. § (2) bekezdésének *b)* pontjában meghatározott okán kívül más okon is alapult.

⁴⁷⁵ A 210. § (1) bekezdésének *a)* pontja a 2006:LI. törvény 97. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁷⁶ A 210. § (1) bekezdésének *b)* pontját a 2006:LI. törvény 97. §-ának (2) bekezdése iktatta be, egyben az addigi *b)–e)* pontok jelölését *c)–f)* pontokra módosította.

⁴⁷⁷ A 210. § (1) bekezdésének *d)* pontja a 2006:LI. törvény 97. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁷⁸ A 210. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 97. §-ának (4) bekezdésével megállapított szöveg.

(3) A nyomozási bíró az iratok alapján dönt

a) az (1) bekezdésben fel nem sorolt kérdésekben,

b) ha az ülést a (2) bekezdés alapján mellőzi,

c) ha az indítvány nem az arra jogosulttól származik.

(4) A nyomozási bíró – ha ez szükséges – a (3) bekezdésben felsorolt esetekben is ülést tart.

211. § (1)⁴⁷⁹ A nyomozási bíró meghatározza az ülés hatánapját. Ha az indítványt az ügyész terjesztette elő, azt megküldi a gyanúsítottnak, a védőnek, továbbá gondoskodik a gyanúsítottnak a nyomozási bíró előtti megjelenéséről, az ülés hatánapjáról és helyéről értesíti a védőt. Ha az indítványt nem az ügyész terjesztette elő, azt a nyomozási bíró megküldi a gyanúsítottnak, a védőnek, intézkedik a szükséges iratok beszerzése iránt, továbbá az ülés hatánapjáról és helyéről értesíti az indítványozót, az ügyészt, a gyanúsítottat és a védőt.

(2) Ha az ülésen az indítványozó nem jelenik meg, ezt úgy kell tekinteni, hogy az indítványt visszavonta. Ha az indítvány tárgya az ideiglenes kényszergyógykezelés elrendelése, és a gyanúsított az állapota miatt nem jelenhet meg, vagy a jogainak gyakorlására képtelen, az ülés a védő távollétében nem tartható meg.

(3) Az ülésen az indítványozó az indítványt megalapozó bizonyítékokat írásban előterjeszti, vagy szóban előadja. A jelenlevőknek módot kell adni arra, hogy az indítványozó bizonyítékait – a 186. § keretei között – megismerjék. Ha az értesített nem jelent meg, de az észrevételét írásban benyújtotta, ezt a nyomozási bíró ismerteti.

(4)⁴⁸⁰ A nyomozási bíró megvizsgálja, hogy az indítvány törvényi előfeltételei fennállnak-e, nincs-e akadály a büntetőeljárásnak, és az indítvány megalapozottsága iránt nem támaszthatók-e ésszerű kételyek. A 210. § (1) bekezdésének *a)–d)* pontja esetén a vizsgálat kiterjed a gyanúsított személyi körülményeire is.

(5)⁴⁸¹ A nyomozási bíró az ülést zártcélú távközlő hálózat útján is megtarthatja. Az ülésen védő részvétele kötelező, a védőnek az ülés tartama alatt a gyanúsítottal azonos helyen kell tartózkodnia. A zártcélú távközlő hálózat útján történő ülésre a 244/A-244/D. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

Bizonyítási cselekmény elvégzése ülésen

212. § (1) A bizonyítási cselekmény elvégzésére vonatkozó indítvány előterjesztője gondoskodik a bizonyítás

⁴⁷⁹ A 211. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 98. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁸⁰ A 211. § (4) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 98. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁸¹ A 211. § (5) bekezdése a 2002:I. törvény 124. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

felvétel elvégzésének feltételeiről. Ha az ülés a nyomozási bíró hivatalos helyiségében nem tartható meg, az indítványban az ülés helyét meg kell jelölni.

(2) A nyomozási bíró az ülés kezdetén a bizonyítási cselekmény elvégzésére vonatkozó indítványról indokolt végzéssel határoz.

213. § (1) Az olyan tanú kihallgatásán, akinek életét közvetlen veszély fenyegeti, vagy megalapozottan feltehető, hogy a tárgyaláson nem jelenhet meg (87. §), a gyanúsított és védője, valamint a tanú érdekében eljáró ügyvéd jelen lehet, kivéve, ha ezt a tanú állapota nem teszi lehetővé. Ebben az esetben a gyanúsítottat és a védőt az ülésről utólag kell értesíteni azzal, hogy az ülésről készült jegyzőkönyvet az ügyésznél megtekinthetik.

(2)⁴⁸² A különösen védett tanú kihallgatásánál a nyomozási bírón, a jegyzőkönyvvezetőn és – ha szükséges – a tolmácon kívül csak az ügyész és a tanú érdekében eljáró ügyvéd lehet jelen. A különösen védett tanú kihallgatása során a nyomozási bírónak fel kell tárnia, és szükség esetén a nyomozó hatóság közreműködésével vagy más módon ellenőriznie kell a tanú szavahihetőségét, tudomásának megbízható voltát, és azokat a körülményeket, amelyek vallomása hitelt érdemlőségét befolyásolhatják. Az így szerzett adatokat a kihallgatásról készült jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. A jegyzőkönyvről kivonatot kell készíteni, amely a jelenlévők közül csak a nyomozási bíró és az ügyész nevét, a tanú különösen védetté nyilvánításának tényét és a különösen védetté nyilvánított tanú vallomását tartalmazza. A nyomozási bíró gondoskodik arról, hogy a különösen védett tanú személyére és tartózkodási helyére a vallomásáról készült jegyzőkönyvi kivonat alapján ne lehessen következtetni. A jegyzőkönyvi kivonatot az ügyész részére át kell adni. A jegyzőkönyvi kivonatnak a vádirat benyújtásáig történő elkülönített, zárt kezeléséről az ügyész gondoskodik. A jegyzőkönyvi kivonatot a vádirat benyújtásáig az ügyészen kívül a nyomozó hatóság ismerheti meg.

(3) A tizennegyedik életévét be nem töltött tanú kihallgatásánál a (2) bekezdésben felsoroltakon kívül a tanú törvényes képviselője és gondozója is jelen lehet. A tanú kihallgatásáról a gyanúsítottat és a védőt utólag kell értesíteni azzal, hogy a kihallgatásról készült jegyzőkönyvet az ügyésznél megtekinthetik.

(4) A nyomozási bíró – indítványra – elrendelheti a tanú kihallgatásának kép- vagy hangfelvevővel, illetve egyéb berendezéssel történő rögzítését. A felvétel a jegyzőkönyvet nem pótolja. A felvételtől készült másolaton a tanú személyazonosságának megállapítására alkalmas egyedi tulajdonságai (pl. arckép, hang) technikai úton torzíthatók.

⁴⁸² A 213. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 125. §-ával megállapított szöveg.

Ha a felvétel különösen védett, vagy olyan tanú kihallgatásáról készült, akinek a személyi adatait zártan kezelik, a zárt kezelésre vonatkozó rendelkezéseket az ilyen felvételtre is alkalmazni kell.

A határozat

214. § (1) A nyomozási bíró – ha e törvény másképp nem rendelkezik – az indítvány előterjesztésétől számított három napon belül indokolt végzéssel határoz, amelyben az indítványnak helyt ad, részben ad helyt, vagy azt elutasítja. Az indokolás tartalmazza az indítvány lényegét, az eljárás alapjául szolgáló bűncselekmény rövid leírását és minősítését, az indítvány törvényi feltételeinek fennállását vagy azok hiányára való utalást. Ha a nyomozási bíró az indítványt elutasította, változatlan alapon újabb indítvány előterjesztésének nincs helye.

(2) A határozatot az ügyéssel, az indítványozóval és – a 207. § (2) bekezdésének *b*) pontját és (3) bekezdését kivéve – azzal kell közölni, akire az rendelkezést tartalmaz. A gyanúsítottal közölt határozatot a védővel is közölni kell.

(3) A határozatot az ülésen kihirdetés útján kell közölni. Ha a nyomozási bíró az iratok alapján döntött, a határozatot az írásba foglalást követően nyomban kézbesíteni kell. A 207. § (2) bekezdésének *b*) pontja és (3) bekezdése esetén a kézbesítésre a 70. § (1) bekezdésének *d*) pontja az irányadó.

Jogorvoslat

215. § (1) A nyomozási bíró határozata ellen az jelenthet be fellebbezést, akivel a határozatot közölték. A kihirdetés útján közölt határozat elleni fellebbezést a kihirdetés után nyomban be kell jelenteni. Az a jogosult, aki a határozat kihirdetésén nem vett részt, a fellebbezését az üléstől számított három napon belül jelentheti be. A kézbesítés útján közölt határozat ellen a fellebbezést a jogosult a kézbesítéstől számított három napon belül jelentheti be.

(2) A nyomozási bíró a határozat elleni fellebbezést a nyilatkozatok beérkezését, illetőleg a fellebbezési határidő lejártát követően haladéktalanul a fellebbezés elbírálására illetékes megyei bíróságnak küldi meg.

(3)⁴⁸³ A fellebbezést a megyei bíróság másodfokú tanácsa tanácsulésen bírálja el.

(4) Nincs helye fellebbezésnek
a) a 207. § (2) bekezdésének *a*) pontja szerinti, a vádirat benyújtása előtt a bíróság hatáskörébe tartozó kényszer-

⁴⁸³ A 215. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 126. §-ával megállapított szöveg.

intézkedések közül a 149. § (6) és (8) bekezdésével, a 151. § (3) és (6) bekezdésével és a 153. § (2) bekezdésével kapcsolatos indítványokról hozott határozat,

b) a 207. § (2) bekezdésének *b)* és *e)* pontjára és (3)–(4) bekezdésére vonatkozó határozat,

c) a 212. § (2) bekezdése szerinti határozat ellen.

(5)⁴⁸⁴ Fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható a személyi szabadságot elvonó vagy korlátozó kényszerintézkedés elrendelése. A személyi szabadságot elvonó vagy korlátozó kényszerintézkedés megszüntetése miatt bejelentett ügyészi fellebbezés - feltéve, hogy a megszüntetést nem az ügyész indítványozta - halasztó hatályú.

(6) A (4) bekezdésben írt határozatok elleni fellebbezés, továbbá a jogerős határozat elleni fellebbezés elbírálására vonatkozó határozat hozatalát a nyomozási bíró mellőzheti.

X. Fejezet A VÁDEMELÉS

Intézkedés az iratok ismertetése után

216. §⁴⁸⁵ (1) Az ügyész, ha a 193. § (1) bekezdése szerinti eljárási cselekményt maga végezte, ennek megtörténte után, ha pedig azt a nyomozó hatóság végezte, az iratok hozzá érkezését követő harminc napon belül az ügy iratait megvizsgálja, és ennek eredményéhez képest

a) további nyomozási cselekményt végezhet, vagy az elvégzéséről rendelkezhet,

b) a nyomozást felfüggesztheti,

c) a nyomozást megszüntetheti,

*d)*⁴⁸⁶ az ügyet közvetítői eljárásra utalhatja, illetve a vádemelés elhalasztásáról határozhat,

e) vádat emel, vagy határoz a vádemelés részbeni mellőzéséről.

(2)⁴⁸⁷ Ha az ügyész a közvetítői eljárásra utalásról vagy a vádemelés elhalasztásáról való döntéshez pártfogó felügyelői vélemény beszerzését rendeli el, a pártfogó felügyelői vélemény elkészítésének ideje az (1) bekezdés szerinti határidőbe nem számít bele.

(3) Az (1) bekezdésben megjelölt határidőt az ügyészség vezetője kivételes esetben harminc nappal meghosszabbíthatja. Nagy terjedelmű ügyben az ügyészség

⁴⁸⁴ A 215. § (5) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 99. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁸⁵ A 216. § a 2002:I. törvény 127. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁸⁶ A 216. § (1) bekezdésének *d)* pontja a 2006:LI. törvény 100. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg. Az *e)* pontot a 2006:LI. törvény 100. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁴⁸⁷ A 216. § (2) bekezdését a 2006:LI. törvény 100. §-ának (3) bekezdése iktatta be, egyben a (2)–(3) bekezdés számozását (3)–(4) bekezdésre módosította.

vezetőjének javaslatára a felettes ügyész kivételesen ennél hosszabb – legfeljebb kilencven napos – határidőt is engedélyezhet. A határidőt az (1) bekezdés *a)* pontjában szabályozott esetben a nyomozási cselekmény elvégzésétől kell számítani.

(4) Ha az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti nyomozási cselekmény elvégzése után az ügyész vádat emel, ezt megelőzően a nyomozási cselekményről készült iratok megismerésének lehetőségét a 193. § szerint biztosítja a gyanúsítottak és a védőnek. Más esetben az iratok megismerésének lehetőségét a gyanúsított vagy a védő indítványára kell biztosítani.

(5)⁴⁸⁸ Az ügyész a vádemelés részbeni mellőzéséről (220. §), a közvetítői eljárásra utalásról vagy annak megtagadásáról [221/A. § (4) bek.], a vádemelés elhalasztásáról (222. §), a pártfogói vélemény beszerzéséről [224. § (1) bek.], a vádemelés elhalasztása után az eljárás megszüntetéséről [226. § (1)–(2) bek.], valamint az e fejezet szerinti ügyészi határozatok elleni jogorvoslat elbírálásáról a vádemelés szakaszában [228. § (3) bek.] határozatot hoz.

A vádirat

217. § (1) Az ügyész vádiratnak a bírósághoz való benyújtásával emel vádat.

(2) A gyanúsítottat az ügyész szükség esetén a vádemelés előtt kihallgatja.

(3) A vádirat tartalmazza

a) a vádlottnak a 117. § (1) bekezdésében felsorolt személyi adatait,

b) a vád tárgyává tett cselekmény leírását,

c) a vád tárgyává tett cselekménynek a Btk. szerinti minősítését,

d) az eljárás megindításához szükséges külön törvényi feltétel (magánindítvány, feljelentés, kívánat, mentelmi jog vagy mentesség felfüggesztése, hozzájárulás a büntetőeljárás megindításához) meglétét,

*e)*⁴⁸⁹ a bíróság hatáskörére és illetékességére vonatkozó jogszabályok megjelölését, továbbá a vádiratot benyújtó ügyész hatáskörére, illetőleg illetékességére vonatkozó szabályokra való utalást,

f) a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó indítványt, ha az ügyész nem vesz részt a tárgyaláson,

g) a bejelentett polgári jogi igényt, továbbá az egyéb indítványokat,

⁴⁸⁸ A 216. § (5) bekezdését a 2006:LI. törvény 100. §-ának (4) bekezdése iktatta be.

⁴⁸⁹ A 217. § (3) bekezdésének *e)* pontja a 2002:I. törvény 128. §-ával megállapított szöveg.

h) a tárgyalásra idézendők és az arról értesítendőik indítványozását,

i) a bizonyítási eszközök megjelölését, valamint azt, hogy mely tény bizonyítására szolgálnak,

j) a tárgyaláson való bizonyítás felvételének sorrendjére vonatkozó indítványt.

218. § (1)⁴⁹⁰ Ha a gyanúsított a vádirat benyújtásakor a személyi szabadság elvonásával vagy korlátozásával járó kényszerintézkedés hatálya alatt áll, és az ügyész ennek fenntartását indokoltan tartja, a kényszerintézkedés fenntartására indítványt tesz. Ha az ügyész az előzetes letartóztatás fenntartását indítványozza, és a nyomozás során az előzetesen letartóztatott korlátozásoknak volt alávetve, az indítványban ki kell térni arra, hogy az ügyész mely korlátozások fenntartását látja indokoltan.

(2) Ha a vádlott a gyermeke sérelmére szándékos bűncselekményt követett el, az ügyész a vádiratban indítványozhatja, hogy a bíróság a vádlott szülői felügyeleti jogát szüntesse meg.

(3) Az ügyész a vádiratban a vádlottal szemben polgári jogi igényt terjeszthet elő.

(4)⁴⁹¹ Ha a vádemelés kábítószerrel visszaélés (Btk. 282-282/C. §) miatt történik, és a gyanúsítottal szemben korábban indult büntetőeljárást a bíróság a 266. § (6) bekezdése alapján felfüggesztette, a vádiratban indítványozni kell az eljárás folytatását [266. § (7) bek.] és az ügyek egyesítését.

219. § (1)⁴⁹² A vádiratot annyi példányban kell benyújtani, hogy a bíróságnak, valamennyi vádlottnak és védőnek egy-egy példány jusson. A vádirat bírósági példányához csatolni kell a vádemelés alapjául szolgáló mindazon iratot, amelyet az ügyész a gyanúsítottnak, illetve a védőnek ismertetésre az eljárás végén átadott, valamint a tárgyi bizonyítási eszközöket.

(2) Ha a tanú nevének, illetőleg adatainak zárt kezelését rendelték el, a tárgyalásra idézendő tanú nevét, illetve adatait nem a vádiratban, hanem külön zárt iratban kell közölni.

(3)⁴⁹³ Ha a vádlott a magyar nyelvet nem ismeri, a vádirat e vádlottra vonatkozó részét a vádlott anyanyelvére, regionális vagy kisebbségi nyelvére, illetőleg kérésére az általa korábban ismertként megjelölt, az eljárásban korábban használt más nyelvre le kell fordítani, és azt így kell a bírósághoz benyújtani.

⁴⁹⁰ A 218. § (1) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 129. §-a iktatta be.

⁴⁹¹ A 218. § (4) bekezdését a 2003:II. törvény 56. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁴⁹² A 219. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 130. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁹³ A 219. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 130. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(4)⁴⁹⁴ Ha az ügyész a különösen védett tanú vallomását a bírósági eljárásban bizonyítékként kívánja felhasználni, a különösen védetté nyilvánított tanú kihallgatásáról készült jegyzőkönyv-kivonatot csatolja a vádemelés alapjául szolgáló iratokhoz, a gyanúsítottat és a védőt erről, valamint a csatolt irat megtekintésének lehetőségéről értesíti.⁴⁹⁵ Ha ennek az iratnak a csatolása a nyomozás iratainak megismerése (193. §) után történt, a gyanúsítottat és a védőt erről értesíteni kell, és lehetőséget kell adni az utóbbi csatolt irat megismerésére.

(5) A különösen védetté nyilvánított tanú kihallgatásáról készült jegyzőkönyv-kivonatot a nyomozás irataihoz történő csatolást követően az okiratra (116. §) vonatkozó szabályok szerint használható fel bizonyítékként.

(6) A vádemelésről a sértettet értesíteni kell.

A vádemelés részbeni mellőzése

220. § (1) Az ügyész határozattal mellőzheti a vádemelést az olyan bűncselekmény miatt, amelynek a vád tárgyává tett jelentősebb súlyú bűncselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége. Erre a vádiratban utalni kell, és a vádemelés részbeni mellőzését a sértettel közölni kell.

(2)⁴⁹⁶ Azzal a bűncselekménnyel kapcsolatban, amely miatt az ügyész a vádemelést mellőzte, a bűnügyi költséget az állam viseli.

221. §⁴⁹⁷ Az ügyész a határozatban tájékoztatja a sértettet, hogy a polgári jogi igényét egyéb törvényes úton érvényesítheti, valamint, hogy annak a cselekménynek a tekintetében, amely miatt a vádemelést részben mellőzte, pótmagánvádnak van helye.

*A közvetítői eljárás*⁴⁹⁸

221/A. § (1) A közvetítői eljárás a személy elleni (Btk. XII. fejezet I. és III. cím), a közlekedési (Btk. XIII. fejezet), illetőleg a vagyon elleni (Btk. XVIII. fejezet), öt évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűncselekmény miatt indult büntetőeljárás tartama alatt, a gyanúsított vagy a sértett indítványára, illetőleg önkéntes hozzájárulásukkal alkalmazható eljárás.

⁴⁹⁴ A 219. § (4)–(6) bekezdését a 2002:I. törvény 130. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

⁴⁹⁵ A 219. § (4) bekezdésének első mondata a 2006:LI. törvény 101. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁹⁶ A 220. § (2) bekezdését a 2006:LI. törvény 102. §-a iktatta be, egyben az addigi 220. § rendelkezése az (1) bekezdés jelölést kapta.

⁴⁹⁷ A 221. § a 2002:I. törvény 131. §-ával megállapított szöveg. A 221. § eredeti alcíme a 2002:I. törvény 308. §-ának (2) bekezdése alapján érvényét veszti és nem lép hatályba.

⁴⁹⁸ A 221/A. §-t és a megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 103. §-a iktatta be.

(2) A közvetítői eljárás célja, hogy a bűncselekmény következményeinek jóvátételét és a gyanúsított jövőbeni jogkövető magatartását elősegítse. A közvetítői eljárásban arra kell törekedni, hogy a gyanúsított és a sértett között – a gyanúsított tevékeny megbánását megalapozó – megállapodás jöjjön létre. Az ügy közvetítői eljárásra utalásának a büntetőeljárás alatt egy alkalommal van helye.

(3) Az ügyész hivatalból, vagy a gyanúsított, a védő, illetőleg a sértett indítványára az eljárást legfeljebb hat hónapi időtartamra felfüggeszti, és az ügyet közvetítői eljárásra utalja, ha

a) a Btk. 36. §-a alapján az eljárás megszüntetésének vagy a büntetés korlátlan enyhítésének lehet helye,

b) a gyanúsított a nyomozás során beismerő vallomást tett, vállalja, és képes a sértett kárát megtéríteni vagy a bűncselekmény káros következményeit más módon a sértettnek jóvátenni,

c) a gyanúsított és a sértett is hozzájárult a közvetítői eljárás lefolytatásához, valamint

d) a bűncselekmény jellegére, az elkövetés módjára és a gyanúsított személyére tekintettel a bírósági eljárás lefolytatása mellőzhető, vagy megalapozottan feltehető, hogy a bíróság a tevékeny megbánást a büntetés kiszabása során értékelni fogja.

(4) A közvetítői eljárás tárgyában hozott határozatot a sértettel, a feljelentővel és a magánindítvány előterjesztőjével, valamint a közvetítői eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező megyei (fővárosi) igazságügyi hivattal is közölni kell. Az eljárást felfüggesztő és a közvetítői eljárást elrendelő határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak.

(5) A gyanúsítottak és a sértettnek a közvetítői eljárás során tett, az eljárás alapjául szolgáló cselekményre vonatkozó nyilatkozata bizonyítási eszközként nem használható fel. A közvetítői eljárás eredményét nem lehet a gyanúsított terhére értékelni.

(6) A közvetítői eljárást a közvetítői tevékenységet végző pártfogó felügyelő folytatja le; a közvetítői eljárás részletes szabályait külön törvény állapítja meg.

(7) Ha a közvetítői eljárás eredményes, és a Btk. 36. §-a (1) bekezdése alkalmazásának van helye, az ügyész az eljárást megszünteti; ha a Btk. 36. §-a (2) bekezdése alkalmazásának lehet helye, vádat emel. Ha a gyanúsított a közvetítői eljárás eredményeként létrejött megállapodás teljesítését megkezdte, de a büntethetősége nem szűnt meg, az ügyész a három évet meg nem haladó szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt a vádemelést egy évtől két évig terjedő időre elhalaszthatja.

A vádemelés elhalasztása

222. § (1) Az ügyész a vádemelés helyett három évi szabadságvesztésnél nem súlyosabb büntetéssel büntetendő

bűncselekmény miatt – a bűncselekmény súlyára, és a rendkívüli enyhítő körülményekre tekintettel – a vádemelést egy évtől két évig terjedő időre határozattal elhalaszthatja, ha ennek a gyanúsított jövőbeni magatartásában mutatkozó kedvező hatása feltételezhető.

(2)⁴⁹⁹ Ha a Btk. 283. §-ában meghatározott büntethetőséget megszüntető okból az eljárás megszüntetésének lehet helye, az ügyész a vádemelést egy évi időtartamra elhalasztja, ha a kábítószer-élvező gyanúsított vállalja a kábítószer-függőséget gyógyító kezelésen, kábítószer-használatot kezelő más ellátáson vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatáson való részvételét.

(3) Az ügyész a vádemelést tartás elmulasztásának vétsége miatt egy évre elhalasztja, ha ettől az elmulasztott kötelezettség teljesítése várható.

223. § (1) A vádemelés a 222. § (1) bekezdése alapján nem halasztható el, ha a gyanúsított

a) többszörös visszaeső,

b)⁵⁰⁰ a szándékos bűncselekményt a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje alatt vagy a szándékos bűncselekmény elkövetése miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélté után, a szabadságvesztés végrehajtásának befejezése előtt követte el.

(2) Ha a Btk. az eljárás megindulását követő magartástól teszi függővé a büntethetőség megszűnését, a vádemelés elhalasztásának csak az e törvényben meghatározott esetben van helye.

*Meghallgatás a közvetítői eljárásra utalás és a vádemelés elhalasztása előtt*⁵⁰¹

224. § (1)⁵⁰² Az ügyész – ha a vádemelés elhalasztása mellett magartási szabályok megállapítását vagy kötelezettség előírását látja szükségesnek – a vádemelés elhalasztása előtt pártfogó felügyelői vélemény beszerzését rendeli el, majd ennek elkészülte után a gyanúsítottat meghallgatja. A meghallgatás során – tekintettel a pártfogói véleményben foglaltakra is – tisztázni kell, hogy a gyanúsított a kilátásba helyezett magartási szabályok megtartását és kötelezettségek teljesítését vállalja-e és képes-e teljesíteni. Ha ez szükséges, a pártfogó felügyelő is meghallgatható.

⁴⁹⁹ A 222. § (2) bekezdése a 2003:II. törvény 56. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁰⁰ A 223. § (1) bekezdésének b) pontja a 2002:I. törvény 133. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁰¹ A 224. §-t megelőző alcím a 2006:LI. törvény 104. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁰² A 224. § (1) bekezdése a 2003:II. törvény 57. §-ával megállapított szöveg.

(2)⁵⁰³ A 225. § (2) bekezdésének *a)* és *b)* pontjában írt kötelezettségek a gyanúsított és a sértett hozzájárulásával, *a c)* és *d)* pontjában írt kötelezettségek a gyanúsított hozzájárulásával írhatók elő.

(3) A 225. § (2) bekezdésének *a)* és *b)* pontja esetén az ügyész a sértettet is meghallgatja; a sértett meghallgatása mellőzhető, ha a hozzájárulásáról korábban nyilatkozott. A sértett hozzájárulásának hiánya nem akadályozza annak, hogy a kártérítési, illetve a sértettnek teljesítendő jóvátételi kötelezettség előírása nélkül az ügyész a vádemelést elhalassza, ha annak feltételei enélkül is fennállnak.

(4)⁵⁰⁴ Az ügyész a közvetítői eljárásra utalás feltételeinek vizsgálata céljából – szükség esetén a gyanúsítottra vonatkozó pártfogó felügyelői vélemény beszerzése után – meghallgatja a gyanúsítottat és a sértettet. Ha ez szükséges, a pártfogó felügyelő is meghallgatható.

*Magatartási szabályok megállapítása
a vádemelés elhalasztása esetén*⁵⁰⁵

225. § (1) Az ügyész a vádemelés elhalasztásáról szóló határozatában elrendeli a gyanúsított pártfogó felügyeletét, a gyanúsítottat magatartási szabályok megtartására vagy más kötelezettségek teljesítésére kötelezheti. A magatartási szabályok megtartását és a kötelezettségek teljesítését a pártfogó – a pártfogó felügyelet végrehajtására vonatkozó jogszabályok szerint – ellenőrzi és segíti. A pártfogó e feladatainak a teljesítéséhez más szervek és szervezetek segítségét is igénybe veheti.

(2) Az ügyész a gyanúsított részére kötelezettségként írhatja elő, hogy

a) részben vagy egészben térítse meg a sértettnek a bűncselekménnyel okozott kárt,

b) más módon gondoskodik a sértettnek adandó jóvátételről,

c) meghatározott célra anyagi juttatást teljesítsen, vagy a köz számára munkát végezzen (a köz javára teljesített jóvátétel),

d) pszichiátriai vagy alkoholfüggőséget gyógyító kezelésben vegyen részt.

(3)⁵⁰⁶ Az ügyész a (2) bekezdésben meghatározott magatartási szabályok és kötelezettségek közül többet is, illetőleg a felsoroltakon kívül más magatartási szabályt is megállapíthat vagy más kötelezettséget is előírhat.

⁵⁰³ A 224. § (2) és (3) bekezdés a 2002:I. törvény 134. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁰⁴ A 224. § (4) bekezdését a 2006:LI. törvény 104. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁵⁰⁵ A 225. §-t és alcímét a 2002:I. törvény 135. §-a állapította meg.

⁵⁰⁶ A 225. § (3) bekezdése a 2003:II. törvény 58. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(4)⁵⁰⁷ A 222. § (2) bekezdése esetén kötelezettségként elő kell írni a kábítószer-függőséget gyógyító kezelésen, kábítószer-használatot kezelő más ellátáson vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatáson való történő részvételt.⁵⁰⁸

(5) A vádemelést elhalasztó határozatot a sértettel, a feljelentővel és a magánindítvány előterjesztőjével is közölni kell. A sértett a vádemelés elhalasztásáról döntő határozat ellen jogorvoslattal élhet.

Eljárás a vádemelés elhalasztása után

226. § (1) Az ügyész az eljárást a vádemelés elhalasztásának lejártától számított harminc napon belül megszünteti, ha a vádemelés elhalasztásának tartama eredményesen telt el.

(2)⁵⁰⁹ Az eljárást a vádemelés elhalasztása tartamának eltelté előtt is meg kell szüntetni, ha a kábítószer-élvező gyanúsított igazolja, hogy legalább hat hónapig folyamatos, kábítószer-függőséget gyógyító kezelésben, kábítószer-használatot kezelő más ellátásban részesült vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatáson vett részt, illetve, ha a tartás elmulasztása vétségének gyanúsítottja a tartási kötelezettségét teljesítette, továbbá, ha a gyanúsított a közvetítői eljárásban vállalt kötelezettségeinek eleget tett.

(3)⁵¹⁰ Ha az ügyész az (1), illetve a (2) bekezdés alapján megszünteti az eljárást, kötelezi a terheltet a bűnügyi költség megfizetésére. Ez a rendelkezés nem vonatkozik arra a bűnügyi költségre, amelynek viselésére e törvény alapján mást kell kötelezni.

227. § (1) Az ügyész vádat emel, ha

a) a gyanúsított a határozat ellen panasszal él, és a nyomozás megszüntetésének feltételei nincsenek meg,

b) a gyanúsítottal szemben a vádemelés elhalasztásának tartama alatt elkövetett szándékos bűncselekmény miatt vádat emelnek,

c) a gyanúsított a magatartási szabályokat súlyosan megszegi, vagy a kötelezettségét nem teljesíti,

*d)*⁵¹¹ a gyanúsított a közvetítői eljárás eredményeként létrejött megállapodás teljesítését a vádemelés elhalasztása tartamának lejártáig nem fejezi be,

⁵⁰⁷ A 225. § (4) bekezdése a 2003:II. törvény 58. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁰⁸ Lásd a 26/2003. (IV. 9.) ESzCsM–GyISM együttes rendeletet.

⁵⁰⁹ A 226. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 105. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵¹⁰ A 226. § (3) bekezdését a 2006:LI. törvény 105. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁵¹¹ A 221. § (1) bekezdésének *d)* pontját a 2006:CXXXIII. törvény 21. §-ának (4) bekezdése iktatta be, egyidejűleg az eredeti *d)* pont jelölését *e)* pontra módosította.

e)⁵¹² a vádemelés elhalasztásának tartama alatt állapítják meg, hogy a vádemelés elhalasztása a 223. §-ban meghatározott valamely kizáró ok ellenére történt.

(2)⁵¹³ A 222. § (3) bekezdése esetén vádemelésnek csak az ott írt kötelezettség elmulasztása esetén van helye.

(3) Ha vádemelésre az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott okból kerül sor, az ügyész a gyanúsítottat a vádemelés előtt meghallgatja.

(4)⁵¹⁴ Ha a vádemelés elhalasztására a 222. § (2) bekezdése alapján került sor, vádat kell emelni, ha

a)⁵¹⁵ a gyanúsított a vádemelés elhalasztásától számított egy éven belül okirattal nem igazolja, hogy legalább hat hónapig tartó folyamatos, kábítószer-függőséget gyógyító kezelésben, kábítószer-használatot kezelő más ellátásban részesült vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatáson vett részt, illetőleg

b) a vádemelés elhalasztásának tartama alatt a gyanúsított ellen kábítószerrel visszaélés miatt újabb büntetőeljárás indult, és a nyomozás felfüggesztésének vagy megszüntetésének nincs helye.

Jogorvoslat

228. § (1)⁵¹⁶ Akire nézve az ügyész e fejezet szerinti eljárásban hozott határozata rendelkezést tartalmaz, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

(2) Ha az ügyész a panasznak három napon belül nem ad helyt, azt haladéktalanul köteles felterjeszteni a felettes ügyészhez.

(3) A felettes ügyész a panaszt a hozzáérkezésétől számított tizenöt napon belül határozattal bírálja el. A felettes ügyész – ha a panaszt alaposnak találja – a határozatot megváltoztathatja, vagy hatályon kívül helyezheti, és a határozatot hozó ügyészt új határozat hozatalára utasíthatja, ellenkező esetben a panaszt elutasítja. A panaszt el kell utasítani akkor is, ha az elkésett vagy nem jogosulttól származik.

(4) A panasz elbírálásáról a panaszt tevőt – a határozat hatályon kívül helyezése, illetőleg a megváltoztatása esetén azokat is, akikkel a határozatot közölték – értesíteni kell. A panaszt elbíráló határozat ellen további panasznak nincs helye.

⁵¹² A 227. § (1) bekezdésének e) pontját – eredetileg d) pontként – a 2002:I. törvény 137. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁵¹³ A 227. § (2) bekezdésében a 2003:II. törvény 88. §-a (2) bekezdésének c) pontja alapján a „222. § (2)–(3) bekezdése” szövegrész „222. § (3) bekezdése” szövegre módosult.

⁵¹⁴ A 227. § (4) bekezdését a 2002:I. törvény 137. §-ának (2) bekezdése iktatta be, szövegét a 2003:II. törvény 60. §-a állapította meg.

⁵¹⁵ A 227. § (4) bekezdésének a) pontja a 2006:LI. törvény 106. §-ával megállapított szöveg.

⁵¹⁶ A 228. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 107. §-ával megállapított szöveg.

(5) Vádemelés miatt nincs helye jogorvoslatnak.

(6) Az ügyész határozataira a 169. § (2)–(5) bekezdés rendelkezései értelemszerűen irányadóak.

228/A. §⁵¹⁷ (1) Akit az ügyész e fejezet szerinti eljárásban tett intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása érint, a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

(2) Ha e törvény az ügyész részére intézkedés megtételére határidőt állapított meg, az intézkedés elmulasztása miatt akkor lehet panasszal élni, ha a határidő eredménytelenül eltelt.

(3) Az ügyész intézkedésének elmulasztása miatt tett, a törvényben kizárt vagy elkésett panaszt, emiatt indokolás nélkül nem lehet elutasítani.

(4) Ha az (1) bekezdés alapján tett panaszt az ügyész, illetve a felettes ügyész alaposnak tartja, a panasszal sérelmezett helyzet megszüntetése érdekében szükséges és indokolt intézkedést megteszi, s erről a panaszt tevőt határozat hozatala nélkül értesíti.

(5) Az (1) bekezdés szerinti panaszra egyebekben a 228. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

A pótmagánvádló fellépése

229. § (1)⁵¹⁸ Ha az ügyész vagy a felettes ügyész a sértettnek a feljelentést elutasító vagy a nyomozást megszüntető határozat elleni panaszát elutasította, és a 199. § (2) bekezdése alapján pótmagánvádnak van helye – feltéve, hogy a pótmagánvád emelését a 199. § (3) bekezdése nem zárja ki –, továbbá ha az ügyész a vádemelést részben mellőzte, a sértett a panaszt elutasító határozat közlésétől számított hatvan napon belül pótmagánvádlóként lép fel.

(2) A panasz elutasítását követően a sértettnek lehetőséget kell adni, hogy az ellene elkövetett bűncselekményre vonatkozó iratokat az ügyészség hivatalos helyiségében megismerhesse.

230. § (1)⁵¹⁹ Ha a sértett pótmagánvádlóként kíván fellépni, jogi képviselője útján az ügyben addig eljárhat első

⁵¹⁷ A 228/A. § szövegét a 2007:XXVII. törvény 49. §-a iktatta be.

⁵¹⁸ A 229. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 108. §-ával megállapított szöveg.

⁵¹⁹ A 230. § eredeti (1) bekezdése a 2003:II. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján érvényét veszti és nem lép hatályba. A 230. § (2) és (3) bekezdésének számozása a 2003:II. törvény 88. §-a (2) bekezdésének b) pontja alapján (1) és (2) bekezdésre módosul. Az e törvénnyel átszámozott (2) bekezdés szövegét a 2002:I. törvény 139. §-a állapította meg. Az (1) bekezdés szövegét a 2006:LI. törvény 109. §-a állapította meg.

fokú ügyészségnél vádindítványt nyújt be.⁵²⁰ A vádindítványt az ügyészség az iratokkal együtt továbbítja az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz.

(2) A vádindítvány a 217. § (3) bekezdésének *a)-c)*, *g)* és *h)* pontjában felsoroltakat, továbbá azokat az indokokat tartalmazza, amelyek alapján a pótmagánvádló a feljelentés elutasítása, a nyomozás megszüntetése vagy a vádemelés részbeni mellőzése ellenére a bírósági eljárás lefolytatását indítványozza. A pótmagánvádló a vádindítványban illetékes bírósághoz a terhelt lakóhelye szerint illetékes bíróságot is megjelölheti [17. § (3) bek.]. Ebben az esetben az ügyészség az iratokat és a vádindítványt a pótmagánvádló indítványa alapján illetékességgel rendelkező bírósághoz továbbítja.

231. §⁵²¹ (1) A bíróság a vádindítványt elfogadja, ha elutasításának nincs helye.

(2) A bíróság a vádindítványt elutasítja, ha

a) a pótmagánvádló a vádindítványt a 229. § (1) bekezdésében meghatározott határidő eltelte után nyújtotta be,

b) a pótmagánvádlónak nincs jogi képviselője, kivéve ha a természetes személy pótmagánvádló jogi szakvizsgával rendelkezik [56. § (4) bek.],

c) a vádindítványt nem az arra jogosult nyújtotta be,

d) a vád nem törvényes [2. § (2) bek.], vagy a vádindítvány nem tartalmazza a 230. § (2) bekezdésében foglaltakat.

(3) A pótmagánvádló a 229. § (1) bekezdésben meghatározott határidő letelte előtt a vádindítványt ismételt benyújthatja, ha azt korábban a (2) bekezdés *b)* vagy *c)* pontja alapján utasították el, és az elutasítás oka már nem áll fenn.

(4) A vádindítványt nem lehet elutasítani abból az okból, hogy nem tartalmazza a vádlottnak a 117. § (1) bekezdésében felsorolt személyi adatait, és azok az iratokból nem állapíthatók meg, ha a vádlott személyazonossága ezek hiányában is kétséget kizáróan megállapítható.

232. §⁵²² (1) Ha a bíróságnak az ügyben nincs hatásköre vagy nem illetékes, az ügyet a hatáskörrel rendelkező vagy illetékes bírósághoz átteszi.

(2) Ha a bíróság a vádindítványt nem utasította el,

a) gondoskodik arról, hogy a bizonyítási eszközök a tárgyaláson rendelkezésre álljanak,

b) kényszerintézkedést rendelhet el.

⁵²⁰ A 230. § (1) bekezdése az első mondatot követően a 2005: CXXXV. törvény 48. §-ának (12) bekezdésével módosított 2003:LXXX. törvény 72. §-ának (5) bekezdése alapján 2008. január 1-jétől a 2003:LXXX. törvény 82. §-ának (2) bekezdésével beiktatott következő mondatral egészül ki: „A pótmagánvádló a vádindítványt személyesen akkor nyújthatja be, ha a vádindítványban nyilatkozik arról, hogy a személyes költségmentesség és a pártfogó ügyvédi képviselő engedélyezése iránt a külön jogszabályban foglaltak szerint kérelmet terjesztett elő a jogi segítségnyújtó hivatalhoz.”

⁵²¹ A 231. § a 2006:LI. törvény 110. §-ával megállapított szöveg.

⁵²² A 232. § a 2006:LI. törvény 111. §-ával megállapított szöveg.

233. §⁵²³ (1) Ahol e törvény vádiratot említ, ott a bíróság által elfogadott vádindítványt is érteni kell.

(2) A vádlott a vádindítvány elfogadása után jogosult a nyomozás iratainak a megismerésére.

(3) A pótmagánvádló az iratoktól elkülönítve, zártan kezelt iratokat nem ismerheti meg.

(4) A vádindítvány elutasítása nem akadályozza annak, hogy a nyomozás folytatását rendeljék el (191. §).

HARMADIK RÉSZ

XI. Fejezet

A BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A bíróság eljárásának formái

234. § (1) A bíróság tárgyalást tart, ha a vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására bizonyítást vesznek fel.

(2) Az e törvényben meghatározott esetekben a bíróság nyilvános ülést, ülést vagy tanácsülést tart.

(3) Nyilvános ülésre az e törvényben megállapított eltérésekkel a tárgyalásra vonatkozó rendelkezések az irányadók.

(4) Az ülésen a bíróság tagjai, a jegyzőkönyvvezető, a vádló, továbbá – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a vádlott és a védő vesz részt. A felsoroltakon kívül az ülésen az lehet jelen, akit a bíróság az ülésre idézett, vagy akit arról értesített.

(5) A tanácsülésen a bíróság tagjai és a jegyzőkönyvvezető vesznek részt.

Az egyesbíró

235. § Ahol e törvény a bíróságról, a bíróság tanácsáról vagy a tanács elnökéről rendelkezik, ezen az egyesbírókat is érteni kell.

A pótmagánvádló

236. § A pótmagánvádló a bírósági eljárásban – ha e törvény másképp nem rendelkezik – az ügyész jogait gyakorolja, ideértve a vádlott személyi szabadságának elvonásával vagy korlátozásával járó kényszerintézkedés elrendelésének indítványozását. A vádlott szülői felügyeleti jogának megszüntetését a pótmagánvádló nem indítványozhatja.

⁵²³ A 233. § a 2006:LI. törvény 112. §-ával megállapított szöveg.

A tárgyalás nyilvánossága

237. § (1) A bíróság tárgyalása nyilvános. A tanács elnöke a tárgyalás szabályszerű lefolytatása, méltóságának és biztonságának megőrzése érdekében, helyszíne esetén meghatározhatja a hallgatóság létszámát.

(2) A tárgyaláson hallgatóként a tizennegyedik életévét be nem töltött személy nem vehet részt, a tizennyolcadik életévét be nem töltött személyt a tanács elnöke a hallgatóság köréből kizárhatja.

(3) A bíróság hivatalból vagy az ügyész, a vádlott, a védő, a sértett, illetőleg a tanú indítványára a nyilvánosságot az egész tárgyalásról vagy annak egy részéről indokolt határozattal kizárhatja (zárt tárgyalás)

a) erkölcsi okból,

b) az eljárásban részt vevő kiskorú védelme érdekében,

c)⁵²⁴ az eljárásban részt vevő személyek (V. Fejezet) vagy a tanú védelme érdekében,

d) az államtitok vagy szolgálati titok megőrzése végett.

(4) A nyilvánosság kizárása az eljárás bármely szakaszában indítványozható.

238. § (1)⁵²⁵ A nyilvánosság kizárásáról szóló határozatot a bíróság nyilvános tárgyaláson hirdeti ki. A nyilvánosság kizárása tárgyában hozott határozat ellen külön fellebbezésnek nincs helye, azt az ügydöntő határozattal szemben bejelentett fellebbezésben lehet sérelmezni.

(2)⁵²⁶ A bíróság a nyilvánosság kizárása esetén is engedélyezheti, hogy az igazságszolgáltatással összefüggő feladatokat ellátó hivatalos személyek a tárgyaláson jelen legyenek. A külföldi állampolgár vádlott ellen, illetőleg a külföldi állampolgár sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt indult eljárás során lehetővé kell tenni, hogy a tárgyaláson a külföldi állampolgár államának konzuli tisztviselője, illetőleg törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződés rendelkezése alapján a külföldi állam hatóságának tagja jelen lehessen.

(3)⁵²⁷ A nyilvánosság kizárása esetén a sértett, ha nincs képviselője, illetőleg a vádlott, ha nincs védője, indítványozhatja, hogy a tárgyalás helyszínén tartózkodó, általa megnevezett személy – kivéve a tárgyaláson kihallgatandó személyt – legyen jelen a tárgyaláson. Ha a nyilvánosságot a bíróság a 237. § (3) bekezdésének d) pontja alapján zárta ki, ilyen indítvány nem terjeszthető elő. Az indítvány tárgyában hozott határozat ellen fellebbezésnek nincs helye.

⁵²⁴ A 237. § (3) bekezdésének c) pontja a 2002:I. törvény 141. §-ával megállapított szöveg.

⁵²⁵ A 238. § (1) bekezdésének második mondata a 2002:I. törvény 142. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵²⁶ A 238. § (2) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 142. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁵²⁷ A 238. § (3) és (4) bekezdése a 2002:I. törvény 142. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

(4) Ha a bíróság zárt tárgyalást rendel el, figyelmezteti a résztvevőket arra, hogy a tárgyaláson elhangzottakról tájékoztatást nem adhatnak, szükség esetén figyelmezteti őket az államtitok és a szolgálati titok megsértésének következményeire. A figyelmeztetést a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

239. § (1) A tárgyalást nyilvánosan kell folytatni, ha a zárt tárgyalás indoka megszűnt.

(2)⁵²⁸ A bíróság a tárgyaláson hozott határozat rendelkező részét teljes terjedelmében, indokolását pedig a (3) bekezdésben foglalt korlátozással akkor is nyilvánosan hirdeti ki, ha a tárgyalásról a nyilvánosságot kizárta.

(3)⁵²⁹ A bíróság nem hirdeti ki nyilvánosan a határozat indokolásának részét képező azokat az adatokat, melyek nyilvánosságra hozatala azon érdek sérelmét eredményezné, amelynek védelmében a zárt tárgyalást a bíróság elrendelte.

A tárgyaláson részt vevő személyek

240. § (1) A tárgyaláson a tanács tagjai mindvégig jelen vannak.

(2) A tanács tagjának elkerülhetetlen akadályoztatása esetén az ügydöntő határozatot más összetételű tanács is kihirdetheti.

(3) Ha e törvény másképp nem rendelkezik, a tárgyalás a jegyzőkönyvvezető, a vádlott, az ügyész és – ha a védő jelenléte a tárgyaláson kötelező – a védő nélkül nem tartható meg.

241. § (1) A tárgyaláson az ügyész részvétele kötelező

a) első fokon, ha a bűncselekményre a törvény öt évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel,

b)⁵³⁰

c) a vádlottat fogva tartják,

d)⁵³¹ ha a vádlott – a beszámítási képességére tekintet nélkül – kóros elmeállapotú,

e) ha a bíróság az ügyészt a tárgyaláson való részvételre kötelezte,

f) ha az ügyész bejelenti, hogy a tárgyaláson részt vesz.

(2)⁵³² Az (1) bekezdés e) pontja kivételével a helyi bíróságon ügyészségi titkár is képviselheti a vádat.

⁵²⁸ A 239. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 113. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵²⁹ A 239. § (3) bekezdését a 2006:LI. törvény 113. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁵³⁰ A 241. § (1) bekezdésének b) pontját a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁵³¹ A 241. § (1) bekezdésének d) pontja a 2002:I. törvény 143. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵³² A 241. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 143. §-ának (2) bekezdésével, illetve a 2003:II. törvény 88. §-a (2) bekezdésének a) pontjával megállapított szöveg. Ez utóbbi törvényhely alapján a „c) és” szövegrész érvényét veszti és nem lép hatályba.

242. § (1) A tárgyaláson a védő részvétele kötelező

a)⁵³³ ha e törvény másképp nem rendelkezik, a megyei bíróság mint első fokú bíróság előtt,

b)⁵³⁴ a 46. §-ban szabályozott esetekben,

c)⁵³⁵

d) ha pótmagánvádló lép fel.

(2) Ha az ügyész a tárgyaláson részt vesz, és a vádlott védőt nem hatalmazott meg, a tanács elnöke szükség esetén védő kirendeléséről gondoskodik. Ha a vádlott kéri, védőt kell kirendelni.

243. § A tárgyaláson részt vevők indítvány tételére jogosultak, ha e törvény eltérően nem rendelkezik.

A tárgyalás vezetése és méltóságának megőrzése

244. § (1) A tárgyalást a tanács elnöke vezeti, és e törvény keretei között megállapítja az elvégzendő cselekmények sorrendjét. Ügyel a törvény rendelkezéseinek megtartására, és gondoskodik arról, hogy az eljárásban részt vevő személyek a jogukat gyakorolhassák, ezekre a figyelmüket felhívja.

(2) A tanács elnöke gondoskodik a tárgyalás méltóságának megőrzéséről. Ennek érdekében a tárgyalóteremből eltávolíttatja azokat, akik állapotuk vagy megjelenésük folytán a tárgyalás méltóságát sértik.

(3)⁵³⁶ Akit a bíróság előtt kihallgatnak, vagy aki a bírósághoz szól, annak állva kell beszélnie. A tanács elnöke e szabály alól kivételt tehet.

*Tárgyalás tartása zártcélú távközlő hálózat útján*⁵³⁷

244/A. § (1) A tanács elnöke az ügyész, a vádlott, a védő, a tanú, a tanú érdekében eljáró ügyvéd, a kiskorú tanú gondozója vagy törvényes képviselője indítványára, valamint hivatalból a tanúnak, vagy kivételes esetben a vádlottnak zártcélú távközlő hálózat útján történő kihallgatását rendelheti el. A zártcélú távközlő hálózat útján történő kihallgatás során a tárgyalás helyszíne és a kihallgatott személy tartózkodási helye között az összeköttetés közvetlenségét a mozgóképet és a hangot egyidejűleg továbbító készülék biztosítja.⁵³⁸

(2) A tanács elnöke zártcélú távközlő hálózat útján történő kihallgatását rendelheti el

a) a tizenegyedik életévét be nem töltött tanúnak,

b) annak a tanúnak, akinek sérelmére az élet, a testi épesség és az egészség elleni bűncselekmények (Btk. XII. Fejezet I. Cím), vagy a házasság, a család, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények (Btk. XIV. Fejezet) körébe tartozó vagy más, személy elleni erőszakos bűncselekményt követtek el,

c) annak a tanúnak, akinek a tárgyaláson való megjelenése egészségi állapotára vagy más körülményre tekintettel aránytalan nehézséggel járna,

d) annak a tanúnak vagy vádlottnak, aki a külön jogszabályban meghatározott tanúvédelmi programban vesz részt, vagy a védelme ezt egyébként indokoltá teszi,

e) annak a fogva lévő vádlottnak vagy tanúnak, akinek a tárgyaláson való megjelenése a közbiztonság veszélyeztetésével járna.

(3) A zártcélú távközlő hálózat útján történő kihallgatást a tanács elnöke indokolt végzéssel rendeli el. A zártcélú távközlő hálózat útján történő kihallgatás tárgyában hozott végzés ellen külön fellebbezésnek nincs helye, azt az ügydöntő határozatban lehet sérelmezni.

(4) A végzést legalább öt nappal a tárgyalás határnapja előtt közölni kell az ügyésszel, a vádlottal, a védővel, a kihallgatandó tanúval, az érdekében eljáró ügyvéddel, a kiskorú tanú esetén a törvényes képviselővel vagy gondozóval, és ha a kihallgatandó személy fogva van, a fogva tartást végrehajtó intézettel. A végzést haladéktalanul meg kell küldeni a vádlott vagy a tanú kihallgatásához elkülönített helyiséget biztosító bíróságnak, illetőleg fogva tartást végrehajtó intézetnek.

244/B. § (1) A zártcélú távközlő hálózat útján kihallgatandó tanút vagy vádlottat a kihallgatását biztosító bíróságon vagy fogva tartást végrehajtó intézetben elkülönített helyiségben kell elhelyezni. Az elkülönített helyiségben kizárólag a tanú érdekében eljáró ügyvéd, kiskorú tanú esetében a törvényes képviselője vagy gondozója, illetőleg szükség esetén a szakértő, a tolmács és a zártcélú távközlő hálózat működését biztosító személyzet lehet jelen. A vádlott zártcélú távközlő hálózat útján történő kihallgatása esetén védője mind a tárgyalás helyszínén, mind az elkülönített helyiségben jelen lehet.

(2) Az elkülönített helyiségben – az annak helye szerint illetékes bíróságról – egy bírónak jelen kell lennie. A tárgyalás megnyitása során a tárgyalás helyszínén jelen lévők számbavétele után a tanács elnökének felhívására a bíró állapítja meg az elkülönített helyiségben jelen lévők személyazonosságát, valamint igazolja, hogy az elkülönített helyiségben illetéktelen személy nem tartózkodik, továbbá, hogy a tanú, illetőleg a vádlott nincs korlátozva eljárási jogainak gyakorlásában.

⁵³³ A 242. § (1) bekezdésének a) pontja a 2002:I. törvény 144. §-ával megállapított szöveg.

⁵³⁴ A 242. § (1) bekezdésének b) pontja a 2006:LI. törvény 114. §-ával megállapított szöveg.

⁵³⁵ A 242. § (1) bekezdésének c) pontját a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁵³⁶ A 244. § (3) bekezdésének második mondata a 2002:I. törvény 145. §-ával megállapított szöveg.

⁵³⁷ Az alcímet és a 244/A-244/D. §-t a 2002:I. törvény 146. §-a iktatta be.

⁵³⁸ A részletes szabályokra lásd a 22/2003. (VI. 25.) IM rendeletet.

(3) A kihallgatás megkezdésekor a tanács elnöke tájékoztatja a zártcélú távközlő hálózat útján kihallgatott tanút, illetőleg vádlottat, hogy a kihallgatására zártcélú távközlő hálózat útján kerül sor.

(4) A kihallgatás helye szerint illetékes bíróság bírójának e §-ban meghatározott feladatait bírósági titkár is teljesítheti, ebben az esetben a 244/D. § (1) bekezdése szerinti jegyzőkönyvet a bírósági titkár készíti el.

244/C. § (1) A zártcélú távközlő hálózat útján történő kihallgatás során biztosítani kell, hogy a büntetőeljárásban résztvevők az őket megillető kérdezői, észrevételezői, indítványtételi és egyéb eljárási jogukat a (4) bekezdésben írt kivétellel e törvény rendelkezései szerint gyakorolhassák.

(2) A kihallgatás során biztosítani kell, hogy a vádlott a védőjével érintkezhesen. Ha a védő a tárgyalás helyszínén tartózkodik, e jog biztosítása érdekében az elkülönített helyiség és a tárgyalás helyszíne között telefonkapcsolatot kell biztosítani.

(3) Biztosítani kell, hogy a tárgyaláson jelen lévő résztvevők láthassák az elkülönített helyiségben a kihallgatott tanút, illetőleg vádlottat, valamint a tanúval, illetőleg vádlottal egyidejűleg ott-tartózkodó valamennyi személyt. Az elkülönített helyiségben tartózkodó tanú, illetőleg vádlott részére biztosítani kell, hogy követhessék a tárgyalás menetét.

(4) A zártcélú távközlő hálózat útján kihallgatott tizennegyedik életévét be nem töltött tanúhoz kizárólag a tanács elnöke intézhet kérdéseket. A tanács tagjai, az ügyész, a vádlott, a védő, valamint a sértett kérdések feltevését indítványozhatják. Az elkülönített helyiségben tartózkodó tizennegyedik életévét be nem töltött tanú – a szembesítés esetét kivéve – kizárólag a tanács elnökét láthatja és hallhatja a közvetítő készüléken keresztül.

(5) A zártcélú távközlő hálózat útján történt kihallgatáskor a tanú személyazonosságának megállapítására alkalmas egyedi tulajdonságai (pl. arcvonásai, hangja) a közvetítés során technikai úton torzíthatók.

244/D. § (1) Az elkülönített helyiségben jelen lévő bírósági titkár jegyzőkönyvet készít a zártcélú távközlő hálózat útján történt kihallgatás lefolytatásának körülményeiről, feltüntetve az elkülönített helyiségben jelen lévő személyeket. A jegyzőkönyvet a tárgyalásról készült jegyzőkönyvhöz kell csatolni.

(2) A zártcélú távközlő hálózat útján történt kihallgatással egyidejűleg a tárgyalás helyszínén és a kihallgatott személy tartózkodási helyén történeteket rögzítő kép- és hangfelvételt kell készíteni. A kép- és hangfelvételt az iratokhoz kell csatolni.

(3) A tanács elnöke a büntetőeljárás résztvevőinek indítványára elrendelheti a kép- és hangfelvételnél a tárgyaláson, illetőleg a tárgyaláson kívül történő lejátszását. A kép- és hangfelvétel lejátszásakor biztosítani kell, hogy a felvételt illetéktelen személy ne ismerhesse meg, a tartalmát ne változtathassa vagy semmisíthesse meg, illetőleg ne másolhassa le.

A tárgyalás rendjének fenntartása

245. § (1) A tárgyalóterembe – a büntetés-végrehajtási testület és a rendőrség szolgálati feladatot ellátó tagjain kívül – fegyverrel vagy rendbontásra alkalmas eszközzel senki sem léphet be. A tárgyalásra idézett személy a fegyverét nem hozhatja be a tárgyalóterembe.

(2) Azt, aki a tárgyalás rendjét zavarja, a tanács elnöke rendre utasítja, ismételt vagy súlyos rendzavarás esetén a tárgyalásról kiutasíthatja, illetőleg kivezetetheti. A tanács elnöke ugyanígy jár el azzal szemben, aki a tárgyalás szabályszerű menetét zavarja.

(3) A tanács elnöke rendelkezhet úgy, hogy a rendzavaró vagy az, aki a tárgyalás szabályszerű menetét zavarja, a tárgyalóterembe azon a tárgyalási napon nem térhet vissza.

(4)⁵³⁹ A bíróság a rendzavarót vagy azt, aki a tárgyalás szabályszerű menetét zavarja, rendbírsággal sújthatja, a tárgyalásról való kivezetése vagy kiutasítása esetén a rendzavarás napján tartott tárgyalás befejezéséig őrizetbe veheti.

(5) Ha a hallgatóság a tárgyalás rendjét vagy szabályszerű menetét ismételten megzavarja, a tanács elnöke a tárgyalásról a nyilvánosságot kizárhatja.

246. § (1) Az ügyész rendzavarása esetén vele szemben rendutasításnak van helye. Ha az ügyész rendzavarása miatt a tárgyalás nem folytatható, a tanács elnöke a tárgyalást felfüggeszti, és az ügyészség vezetőjéhez fordul más ügyész kijelölése érdekében. Ha más ügyész kijelölése nyomban nem lehetséges, a tárgyalást el kell napolni.

(2) A védő rendzavarása esetén rendbírsággal sújtható, azonban a tárgyalásról nem utasítható ki, és nem vezettethető ki. Ha a védő rendzavarása miatt a tárgyalás nem folytatható, a tanács elnöke a tárgyalást felfüggeszti. Ebben az esetben a vádlott más védőt hatalmazhat meg, illetőleg – ha a védő tárgyalási részvétele kötelező – más védőt kell kirendelni. Ha ez nyomban nem lehetséges, a tárgyalást rendzavaró védő költségére el kell napolni.

(3) A pótmagánvádló képviselőjének rendzavarása esetén a (2) bekezdés rendelkezései megfelelően irányadóak.

⁵³⁹ A 245. § (4) bekezdése a 2002:I. törvény 147. §-ával megállapított szöveg.

247. § (1) A bíróság a tárgyalást a kiutasított vagy kivezetett vádlott távollétében is folytatja, de legkésőbb a bizonyítási eljárás befejezése előtt a vádlottat ismét a bíróság elé szólítja, és ismerteti vele a távollétében lefolytatott bizonyítást.

(2) Ha a vádlott az (1) bekezdés szerinti esetben a rendező magatartással nem hagy fel, és ezzel lehetetlenné teszi a tárgyalás jelenlétében való tartását, a tárgyalás a távollétében, védő részvételével lefolytatható.

248. § A tárgyalás vezetésének és rendjének fenntartása körében hozott határozatok ellen külön fellebbezésnek nincs helye, kivéve, ha a határozat rendbírság kiszabásáról, a költségek viselésére kötelezésről vagy őrizetbe vételről rendelkezik.

Bűncselekmény vagy fegyelmi vétség elkövetése a tárgyaláson

249. § A tárgyaláson történt büntető- vagy fegyelmi eljárás alapjául szolgáló rendező magatartásról a tanács elnöke az illetékes hatóságot, illetőleg a fegyelmi jogkör gyakorlóját értesíti, a büntetőeljárás alapjául szolgáló esetben a bíróság elrendelheti a rendező magatartás őrizetbe vételét. Az őrizet hetvenkét óráig tarthat.

A jegyzőkönyv

250. § (1) A bíróság eljárásáról – rendszerint azzal egyidejűleg – a jegyzőkönyvvezető jegyzőkönyvet készít. Ha a vádlott süket, és tolmács nem alkalmazható, a jegyzőkönyvet mindig egyidejűleg kell készíteni.

(2) A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni

- a) a bíróság megnevezését és az ügy számát,
- b) a vád tárgyát a bűncselekmény és a vádlott nevének megjelölésével,
- c)⁵⁴⁰ a bírósági eljárás helyét, a tárgyalás kitűzött és tényleges megnyitásának időpontját, eltérés esetén annak okát, valamint a jegyzőkönyv lezárásának időpontját,
- d) a bírósági eljárás formáját,
- e) azt, hogy az eljárás nyilvános volt-e,
- f) a bírót, illetőleg a bíróság tagjait, a jegyzőkönyvvezetőt, valamint a jelenlévő ügyészt, vádlottat, védőt, tanút, szakértőt, tolmácsot, illetőleg az eljárásban részt vevő más személy nevét,
- g) az e törvényben meghatározott más személyi adatot,
- h)⁵⁴¹ hogy az a tárgyalással egyidejűleg készült-e, ha nem, a jegyzőkönyv írásba foglalása napját.

⁵⁴⁰ A 250. § (2) bekezdésének c) pontja a 2006:LI. törvény 115. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁴¹ A 250. § (2) bekezdésének h) pontja a 2002:I. törvény 148. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(3) A jegyzőkönyvnek áttekinthetően kell tartalmaznia a bírósági eljárás menetének és minden lényeges alakulásának leírását akként, hogy nyomon lehessen követni az eljárási szabályok megtartását is.

(4)⁵⁴² A jegyzőkönyvet a tanács elnöke és a jegyzőkönyvvezető írja alá. Ha a tanács elnöke a jegyzőkönyv aláírásában akadályozva van, a jegyzőkönyvet helyette – a helyettesi minőségének feltüntetésével – a tanács egyik tagja írja alá. Ha az eljárási cselekményen történtek rögzítése a 252. § (2) bekezdésében meghatározott módon történik, a jegyzőkönyvet elkészítő bírósági alkalmazott aláírásával igazolja, hogy a jegyzőkönyvet a gyorsírói feljegyzésnek, illetőleg a kép- vagy hangfelvevő eszközzel vagy más berendezéssel történő rögzítésnek megfelelően készítette el.

(5)⁵⁴³ A jegyzőkönyvben a leírt sorok közé nem szabad beírni. A módosítás vagy javítás folytán szükségtelenné vált szövegrészeket áthúzással, úgy kell törölni, hogy a törölt szövegrész az áthúzás után is olvasható maradjon. Az esetleges módosításokat vagy javításokat a tanács elnöke és a jegyzőkönyvvezető aláírja.

(6) Ha a jegyzőkönyv több lapon készült, a lapokat össze kell fűzni, és az ügyszámot valamennyi lapon fel kell tüntetni.

(7) Ha a jegyzőkönyv szabályszerű aláírását megelőzően történt kiegészítés, módosítás vagy javítás nem felel meg az (5) bekezdésben írt alaki követelményeknek, az okiratot jegyzőkönyvként nem szabad aláírni, azt a továbbiakban tárgyalási jegyzetnek kell tekinteni.

251. § (1) A vallomást, a szakvéleményt, a szemle eredményét, továbbá az ügyészt, a vádlottat, a védőt, a magánvádlót, pótmagánvádlót és a magánfél indítványát kimerítően kell a jegyzőkönyvbe felvenni.

(2) Nem kell jegyzőkönyvbe felvenni a vallomásnak vagy a szakvéleménynek azt a részét, amely a bíróság eljárásában korábban készült jegyzőkönyv tartalmával megegyezik, ehelyett a korábbi jegyzőkönyvre kell utalni.

(3) Ha valamely kifejezés vagy kijelentés szó szerinti szövege jelentős, azt szó szerint kell jegyzőkönyvbe venni. A bíróság indítványra vagy hivatalból elrendelheti valamely körülmény vagy nyilatkozat jegyzőkönyvbe vételét. Ha a jelenlévő ügyész, vádlott, védő, magánvádló, pótmagánvádló, magánfél, illetőleg a tanú érdekében eljáró ügyvéd ezt indítványozza, csak abban az esetben lehet mellőzni, ha a körülményről vagy a kifejezés, a kijelentés, illetőleg a nyilatkozat megtörténtéről a bíróságnak nincs tudomása.

⁵⁴² A 250. § (4) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 148. §-ának (2) bekezdése, harmadik mondatát a 2003:II. törvény 61. §-a iktatta be.

⁵⁴³ A 250. § (5)–(7) bekezdését a 2002:I. törvény 148. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

(4) A jegyzőkönyvbe lehet foglalni – az ügydöntő határozat kivételével – az eljárás során hozott határozatokat is.

(5)⁵⁴⁴ A több napra egy intézkedéssel kitűzött, valamint a félbeszakított tárgyalásról egy jegyzőkönyvet, elnapolt tárgyalásról külön jegyzőkönyvet kell készíteni. Ha a tárgyalás folytatólagos vagy ismételt, ennek a jegyzőkönyvből ki kell tűnnie.

252. § (1) Ha a jegyzőkönyv nem az eljárási cselekménnyel egyidejűleg készült, vagy a (3) bekezdés szerinti módon történt az eljárás rögzítése, legkésőbb az eljárási cselekmény időpontjától számított nyolc napon belül kell a jegyzőkönyvet elkészíteni. Az eljárási cselekménnyel egyidejűleg készült tárgyalási jegyzetet az iratokhoz kell csatolni.

(2) A bíróság elrendelheti az eljárás egészének vagy egy részének gyorsírással történő feljegyzését, kép- vagy hangfelvevő eszközzel vagy más berendezéssel történő rögzítését. A bíróság ezt elrendeli az ügyész, a vádlott, a védő vagy a sértett indítványára, feltéve, hogy kellő időben terjesztették elő, és a vádlott, a védő vagy a sértett az indítványával egyidejűleg a költséget is előlegezi.⁵⁴⁵

(3) A gyorsírói feljegyzés, illetőleg a rögzítésnek a (2) bekezdésben említett más módja a jegyzőkönyvet nem pótolja. A gyorsírói feljegyzést, a kép- és hangfelvevő eszközzel vagy más berendezéssel történő rögzítést külön jogszabály rendelkezései szerint kell megőrizni.

(4) A gyorsíróra a szakértőre vonatkozó rendelkezések az irányadók.

(5)⁵⁴⁶ Ha a bíróság ítélete első fokon vagy másodfokon jogerőre emelkedik, rövidített jegyzőkönyvet lehet készíteni. A rövidített jegyzőkönyvnek csak a 250. § (2) bekezdésében írt adatokat, valamint a bírósági eljárásnak a 250. § (3) bekezdésének megfelelő leírását kell tartalmaznia.

253. § (1) Ha a jegyzőkönyv nyolc napon belül nem készül el, a tanács elnöke az ügyészt, a vádlottat és a védőt értesíti a jegyzőkönyv elkészültének időpontjáról.

(2)⁵⁴⁷ Ha e törvény másképp nem rendelkezik, a büntetőeljárás során keletkezett iratokat – ideértve az ügyben eljáró ügyész és nyomozó hatóság által beszerzett, illetőleg a büntetőeljárásban részt vevő személyek által benyújtott, vagy becsatolt iratokat is – az ügyész, a vádlott, a védő és a sértett megtekintheti, kérelmükre azokat a bíróság a hivatalos helyiségében történő elolvasásra átadja.

⁵⁴⁴ A 251. § (5) bekezdését a 2002:I. törvény 149. §-a iktatta be.

⁵⁴⁵ Lásd a 14/2003. (VI. 19.) IM rendeletet.

⁵⁴⁶ A 252. § (5) bekezdésének első mondata a 2006:LI. törvény 115. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁴⁷ A 253. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 150. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(3) A (2) bekezdés szerinti kérelem teljesítése nem veszélyeztetheti a tárgyalás folytonosságát és a bíróság munkáját, nem járhat az összefűzött iratok megbontásával, sérelmével. A tárgyalási határnapon és az azt megelőző munkanapon a kérelem csak a tanács elnöke kifejezett engedélyével teljesíthető.

(4) A fogva lévő vádlott kérelmére a tanács elnöke engedélyezheti az iratoknak a büntetés-végrehajtási intézetben történő megtekintését. A (3) bekezdés szerinti rendelkezés ez esetben is irányadó.

(5)⁵⁴⁸

254. § (1)⁵⁴⁹ Az eljárási cselekményen jelen volt ügyész, vádlott, védő és az eljárásban részt vevő más személy a jegyzőkönyv elkészítésétől számított tizenöt napon belül annak kiegészítését vagy kijavítását indítványozhatja. Erről a bíróság szükség esetén az eljárási cselekményen jelen voltak meghallgatása után határoz, az indítványt – annak elutasítása esetén – a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. A kiegészítést és a kijavítást a tanács elnöke és a jegyzőkönyvvezető aláírja.

(2) Nyilvánvaló név- vagy számelírás és más hasonló elírás esetén a bíróság a jegyzőkönyv kijavítását mind indítványra, mind hivatalból elrendelheti.

255. §⁵⁵⁰ (1) A tanácsülésről akkor kell jegyzőkönyvet készíteni, ha a határozat nem egyhangú. A tanácskozási jegyzőkönyv készítését a tanács elnöke rendeli el. A tárgyalási jegyzőkönyvben legkésőbb a határozat kihirdetésekor kell feltüntetni, hogy a tanácskozásról jegyzőkönyv készült, vagy különvéleményt foglaltak írásba.

(2)⁵⁵¹ A tanácskozási jegyzőkönyvet és a 256. § (5) bekezdése szerinti mellékleteit az iratok között lezárt borítékban kell elhelyezni, és azt csak a fellebbezés során eljáró bíróság, illetőleg a rendkívüli jogorvoslat során eljáró bíróság, valamint fegyelmi eljárás során a fegyelmi bíróság, valamint ha büntetőeljárás indult, a büntetőügyben eljáró bíróság tekintheti meg.

(3) A bíróság tanácsülési jegyzőkönyvéről, határozatának tervezetéről és a kisebbségi véleményen lévő bíró különvéleményéről nem adható másolat.

⁵⁴⁸ A 253. § (5) bekezdése a 2002:I. törvény 308. §-ának (2) bekezdése alapján érvényét veszti és nem lép hatályba.

⁵⁴⁹ A 254. § (1) bekezdésének második mondata a 2003:II. törvény 62. §-ával megállapított, a bekezdés harmadik mondata a 2002:I. törvény 151. §-ának (1) bekezdésével beiktatott szöveg.

⁵⁵⁰ A 255. § a 2002:I. törvény 152. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁵¹ A 255. § (2) bekezdésében az Alkotmánybíróság 11/2007. AB (III. 7.) határozata az „és ügyész”, valamint „és ügyész” szövegrészeket megsemmisítette.

A tanácskozás és a szavazás

256. § (1) A bíróság tanácsa a határozatát tanácskozás után szavazással hozza meg. Ha a szavazás nem egyhangú, a határozatot a többségi szavazat dönti el.

(2) Ha a bíróság ülnökökből is álló tanácsban jár el, a szavazást megelőzően a tanács elnöke felvilágosítást ad arról, hogy milyen határozat hozható, tájékoztatást ad a döntéshez szükséges törvényhelyekről, a büntetési nemekről és azok mértékéről, valamint az intézkedésekről.

(3)⁵⁵² Ítélethozatalnál a tanács megállapítja a tényállást, és annak alapján dönt arról, hogy a vádlott bűnös-e, és ha igen, milyen bűncselekményben, majd arról, hogy milyen büntetést kell kiszabni, illetőleg milyen intézkedést kell alkalmazni, továbbá dönt arról, hogy milyen egyéb rendelkezéseket kell hozni.

(4) A fiatalabb bíró az idősebbet megelőzően szavaz, az elnök utolsónak adja le a szavazatát. Ha a büntetés kiszabása vagy az intézkedés alkalmazása kérdésében a szavazás nem egyhangú, a szavazattöbbséget úgy kell megállapítani, hogy a súlyosabb jogkövetkezmény mellett leadott szavazat a hozzá legközelebb esőt erősíti, és ahhoz kell számítani.

(5) A kisebbségi véleményen lévő bíró jogosult az írásba foglalt különvéleményét a tanácsülésről készült jegyzőkönyvhöz csatolni.

(6)⁵⁵³ A tanácskozás és a szavazás titkos. A tanácskozáson és a szavazásnál az eljáró tanács elnökén és tagjain kívül csak a jegyzőkönyvvezető lehet jelen.

(7) A tárgyaláson felmerült nem érdemi kérdések a tárgyaláson halk tanácskozásban is eldönthetők.

A határozatok

257. § (1)⁵⁵⁴ A bíróság e törvényben meghatározott esetekben ítélettel, egyébként végzéssel határoz. A bíróságnak az ügydöntő határozatban a vádról határoznia kell; a tényállás jogi elbírálásában az indítványok nem kötik.

(2) A bíróság az ítéletét és az ügydöntő végzését „A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN” hozza.

(3) A határozat – ha e törvény másképp nem rendelkezik – bevezető részből, rendelkező részből, indokolásból és keltezésből áll.

⁵⁵² A 256. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 153. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁵³ A 256. § (6) és (7) bekezdését a 2002:I. törvény 153. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁵⁵⁴ A 257. § (1) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 154. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

(4)⁵⁵⁵ A határozat eredeti példányát, illetőleg a kihirdetés előtt írásba foglalt rendelkező részét a tanács minden tagja aláírja. Ha a tanács elnöke vagy valamelyik tagja a határozat aláírásában akadályozva van, a határozatot helyette – helyettesi minőségének feltüntetésével – az eljáró tanács egyik tagja, illetőleg elnöke írja alá. Ez a rendelkezés nem alkalmazható a határozat rendelkező részének a 321. § (1) bekezdésében szabályozott aláírására.

(5) A határozatot a tanács elnöke hirdeti ki.

258. § (1) Az ítélet és az ügydöntő végzés bevezető részében kell feltüntetni

a) a 257. § (2) bekezdése szerinti kijelentést,

b)⁵⁵⁶ a bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a bírósági eljárás helyét;

c) a tárgyalás – ha az ügyben több tárgyalást tartottak, valamennyi – napjának megjelölését, a határozathozatal helyét és idejét,

d) a bírósági eljárás formáját,

e) azt, hogy az eljárás nyilvános volt-e.

(2) Az ítélet és az ügydöntő végzés rendelkező része tartalmazza

a) a vádlott előzetes fogvatartására vonatkozó adatokat,

b) a vádlott nevét és személyi adatait,

c)⁵⁵⁷ a vádlott bűnösnek kimondását, illetőleg a vád alóli felmentését, vagy azt, hogy a bíróság az eljárást megszünteti,

d) a bűncselekmény, továbbá az elkövetői és elkövetési alakzat megjelölését,

e) a kiszabott büntetést, illetőleg az alkalmazott intézkedést, valamint az egyéb jogkövetkezményeket,

f) az egyéb rendelkezéseket,

g) a bünyügyi költség viseléséről szóló rendelkezést.

(3) Az ítélet és az ügydöntő végzés indokolása összefüggően tartalmazza

a)⁵⁵⁸ a vádra történő utalást, a vádirat szerinti jogi minősítést, szükség esetén a vádirati tényállás lényegének ismertetését,

b) a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket, a vádlott korábbi büntetéseire vonatkozó adatokat,

c) a bíróság által megállapított tényállást,

d) a bizonyítékok számbavételét és értékelését,

e)⁵⁵⁹ a bíróság által megállapított tényállás szerinti cselekmény jogi minősítését, büntetés kiszabása, intézkedés alkalmazása, illetőleg ezek mellőzése esetén e döntés indokolását, az alkalmazott jogszabályok megjelölésével,

⁵⁵⁵ A 257. § (4) bekezdésének harmadik mondatát a 2002:I. törvény 154. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁵⁵⁶ A 258. § (1) bekezdésének b) pontja a 2006:LI. törvény 116. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁵⁷ A 258. § (2) bekezdése c) pontjának második fordulatát a 2002:I. törvény 155. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁵⁵⁸ A 258. § (3) bekezdésének a) pontja a 2002:I. törvény 155. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁵⁹ A 258. § (3) bekezdésének e) pontja a 2002:I. törvény 155. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

f) a határozat egyéb rendelkezéseinek és az indítványok elutasításának indokolását, az alkalmazott jogszabályok megjelölésével.

(4)⁵⁶⁰ Az őrizetbe vételről, az előzetes letartóztatásról, az ideiglenes kényszergyógykezelésről, a lakhelyelhagyási tilalomról, a házi őrizetről, valamint a távollattartásról rendelkező határozat tartalmára az (1) bekezdés *b)–d)* pontjában, továbbá a (2) bekezdés *a)* és *b)* pontjában foglaltak irányadók.

259. § (1)⁵⁶¹ Ha a kihirdetés útján közölt ügydöntő határozat ellen sem az ügyész, sem a vádlott, sem a védő nem jelentett be fellebbezést, a határozat indokolása csupán a tényállásból és az alkalmazott jogszabályok megjelöléséből is állhat. A felmentő ítélet indokolásában a tényállás is mellőzhető. (Rövidített indokolás.)

(2)⁵⁶² Ha az ügydöntő határozat több vádlottat érint, az indokolás az (1) bekezdés szerinti formában is írásba foglalható az olyan vádlott tekintetében, akivel szemben az ügydöntő határozat első fokon jogerőre emelkedett.

260. § (1)⁵⁶³ A pervezető végzést – az ügy bíróságra érkezését követően az ügy menetét megállapító, az eljárási cselekmény előkészítésére irányuló vagy végrehajtása érdekében tett, de nem az ügy érdeméről rendelkező határozatot –, illetve a határozati formát nem igénylő bírói intézkedéseket nem kell indokolni. A bizonyítási indítvány elutasításának indokait az ügydöntő határozatban kell kifejtetni.

(2) A határozati formát nem igénylő bírói intézkedéssel szemben, valamint, ha e törvény kivételt nem tesz, pervezető végzéssel szemben jogorvoslatnak nincs helye.

(3) A jegyzőkönyvbe foglalt határozatnak nincs bevezető része és keltezése.

(4)⁵⁶⁴ A jegyzőkönyvbe nem foglalt határozatot – ha e törvény másképp nem rendelkezik – legkésőbb a meghozatalától, illetőleg a kihirdetésétől számított harminc napon belül, ha hosszabb indokolást igényel, hatvan napon belül kell írásba foglalni. A határozat teljes írásba foglalásának napját a határozat eredeti példányán fel kell jegyezni.

261. §⁵⁶⁵ (1) Nyilvánvaló név-, számelírás, számítási hiba és más hasonló elírás esetén a bíróság a határozat kijavítását mind indítványra, mind hivatalból elrendelheti. A kijavítást elrendelő végzés ellen az ügyész és az élhet fellebbezéssel, akire a határozat vagy kijavítása rendelkezést tartalmaz, a vádlott esetén a védő is.

(2) A kijavítást a határozatra és a kiadmányaira fel kell jegyezni. Ha a határozat kijavítását megelőzően a hibás kiadmányt már kézbesítették, a kijavító végzést azoknak kell kézbesíteni, akiknek a részére a bíróság a hibás kiadmányt megküldte.

262. § (1)⁵⁶⁶ A határozatot azzal kell közölni, akire rendelkezése vonatkozik; a vádlottal közölt határozatot a védővel is, az ügydöntő határozatot a sértettel is közölni kell. A tárgyalás vezetése és rendjének fenntartása körében hozott határozat kivételével a határozatot közölni kell az ügyésszel, a pótmagánvádlóval, az ügy áttételéről, a bíróság kijelöléséről és az eljárás felfüggesztéséről hozott határozatot közölni kell a sértettel is.⁵⁶⁷

(2) A határozatot a jelenlevőkkel szóban, egyébként kézbesítés útján kell közölni.

(3) A határozat kihirdetése során fel kell olvasni a rendelkező részt, ismertetni kell az indokolás lényegét, és szükség esetén meg kell magyarázni.

(4)⁵⁶⁸ Az ügyész, a vádlott, a védő, a pótmagánvádló és a sértett részére az ügydöntő határozat indokolást is tartalmazó kiadmányát akkor is kézbesíteni kell, ha velük a határozat rendelkező részét kihirdetés vagy kézbesítés útján már közölték, egyébként a határozat indokolást is tartalmazó kiadmányát – ha a határozat ellen a felsoroltakon kívül más fellebbezett – a fellebbezőnek kell kézbesíteni.

(5)⁵⁶⁹ Külön jogszabály határozza meg, hogy a határozatot, illetőleg a határozat tartalmáról szóló értesítést az e §-ban felsoroltakon kívül kinek kell megküldeni.

(6) A magyar nyelvet nem értő vádlott részére a kihirdetés után az ítélet és az ügydöntő végzés reá vonatkozó részét az anyanyelvére, regionális vagy kisebbségi nyelvére, illetőleg kérésére az általa ismertként megjelölt, az eljárásban korábban használt más nyelvre le kell fordítani, és azt a részére kézbesíteni kell.

⁵⁶⁰ A 258. § (4) bekezdése a 2006:LI. törvény 116. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁶¹ A 259. § (1) bekezdésének harmadik, zárójelben lévő mondatát a 2002:I. törvény 156. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁵⁶² A 259. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 156. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁶³ A 260. § (1)–(2) bekezdése a 2006:LI. törvény 117. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁶⁴ A 260. § (4) bekezdését a 2002:I. törvény 157. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁵⁶⁵ A 261. § a 2002:I. törvény 158. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁶⁶ A 262. § (1) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 118. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁶⁷ A 262. § (1) bekezdésének utolsó mondatát a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja hatályon kívül helyezte.

⁵⁶⁸ A 262. § (4) bekezdése a 2006:LI. törvény 118. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁶⁹ A 262. § (5)–(6) bekezdése a 2002:I. törvény 159. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

*Kifogás az eljárás elhúzódása miatt*⁵⁷⁰

262/A. § (1) A vádlott, a védő és a magánfél a bíróság (2) bekezdésben meghatározott mulasztása miatt az ügyben eljáró bíróságnál írásban kifogást terjeszthet elő, kérve a mulasztás tényének megállapítását, valamint – megfelelő határidő tűzésével – a mulasztó bíróságnak a (2) bekezdés *a)* pontjában foglalt esetben az elmulasztott eljárási cselekmény elvégzésére vagy határozat meghozatalára, a (2) bekezdés *b)* pontjában foglalt esetben pedig a megfelelő intézkedés megválasztására történő utasítását.

(2) Kifogás akkor terjeszthető elő, ha

a) a törvény a bíróság részére az eljárási cselekmény elvégzésére vagy valamely határozat meghozatalára határidőt állapított meg, azonban az eredménytelenül eltelt,

b) a bíróság az ügyész, az eljárásban részt vevő személy, a megkeresett szerv vagy személy, a tanú vagy a szakértő részére az eljárási cselekmény elvégzésére határidőt tűzött ki, amely eredménytelenül eltelt, és a bíróság a mulasztóval szemben nem alkalmazta a törvény által lehetővé tett intézkedéseket.

(3) Nincs helye kifogás előterjesztésének bizonyítási cselekmény elrendelése, valamint olyan határozat ellen, amellyel szemben külön jogorvoslatnak van helye.

(4) A kifogást annak benyújtója mindaddig visszavonhatja, amíg a bíróság azt érdemben el nem bírálta. A visszavont kifogást újból előterjeszteni nem lehet.

262/B. § (1) Az ügyben eljáró bíróság a kifogást – a (2) bekezdés esetét kivéve – nyolc napon belül közvetlenül felterjeszti a kifogás elbírálására hatáskörrel rendelkező bírósághoz. A felterjesztésben számot ad arról, hogy a hiánnyolt eljárási cselekmény elvégzése vagy határozat meghozatala – megítélése szerint – milyen okból nem volt lehetséges.

(2) Ha az ügyben eljáró bíróság a kifogást alaposnak tartja, a kifogásnak a bírósághoz való érkezését követő harminc napon belül meghozza, illetőleg elrendeli a kifogásban sérelmezett helyzet megszüntetése érdekében szükséges intézkedést. A bíróság a kifogás elintézéséről a kifogás előterjesztőjét értesíti.

(3) A helyi bíróság mulasztásával szemben benyújtott kifogást a megyei bíróság három hivatásos bíróból álló tanácsa, a megyei bíróság mulasztásával szemben benyújtott kifogást az ítéletábrla, az ítéletábrla mulasztásával szemben benyújtott kifogást a Legfelsőbb Bíróság, a Legfelsőbb Bíróság mulasztásával szemben benyújtott kifogást a Legfelsőbb Bíróság másik tanácsa az iratok felterjesztésétől számított tizenöt napon belül tanácsulésen bírálja el.

⁵⁷⁰ A 262/A-B. §-okat és a megelőző alcímet a 2006:XIX. törvény 2. §-a iktatta be.

(4) Ha a kifogást elbíráló bíróság a kifogásban foglaltaknak helyt ad, a mulasztó bíróságot határidő tűzésével a 262/A. § (2) bekezdésének *a)* pontjában foglalt esetekben az ügy továbbviteléhez szükséges intézkedés megtételére, a 262/A. § (2) bekezdésének *b)* pontjában foglalt esetben pedig a megfelelő intézkedés megválasztására hívja fel. A felhívásban – a 262/A. § (2) bekezdésének *a)* pontjában foglalt esetet kivéve – a kifogást elbíráló bíróság az eljáró bíróságot meghatározott eljárási cselekmény lefolytatására nem utasíthatja. A kifogás alaptalansága esetén azt indokolt határozattal elutasítja. A határozat ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

(5) A kifogás elintézésére a végzés elleni fellebbezés elbírálására vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

XII. Fejezet A TÁRGYALÁS ELŐKÉSZÍTÉSE

A vádirat közlése

263. § (1)⁵⁷¹ A tanács elnöke az ügy iratainak a bírósághoz érkezését követően hatvan napon belül megvizsgálja, hogy van-e helye a 264–271. §-okban foglalt rendelkezések alkalmazásának.

(2) Legkésőbb az (1) bekezdésben meghatározott határidő letelte után a tanács elnöke a vádiratot haladéktalanul megküldi a vádlottnak és a védőnek; a vádlottat és a védőt felhívja, hogy tizenöt napon belül jelölje meg bizonyítási eszközeit.

(3)⁵⁷² A tanács elnöke a vádirat kézbesítésével egyidejűleg közli a vádlottal és a védővel, ha az ügyész különösen védett tanú vallomását kívánja bizonyítási eszközként felhasználni, figyelmezteti őket arra, hogy a különösen védett tanú vallomását tartalmazó jegyzőkönyvi kivonatot megtekinthetik, és írásban a különösen védett tanúhoz kérdések feltevését, továbbá a tanú különösen védetté nyilvánításának megszüntetését indítványozhatják. A különösen védett tanúhoz feltett kérdések közvetlenül nem irányulhatnak a különösen védett tanú személyének és tartózkodási helyének felfedezésére.

(4)⁵⁷³ Ha közvetítői eljárás lefolytatásának lehet helye, és az ügyész az eljárást a 221/A. § (4) bekezdése alapján nem függesztette fel, a tanács elnöke a vádirat kézbesítésével egyidejűleg tájékoztatja a vádlottat, a védőt és a sértettet a közvetítői eljárás iránti indítvány megtételének lehetőségéről és a közvetítői eljárás következményeiről.

⁵⁷¹ A 263. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 119. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁷² A 263. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 160. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁷³ A 263. § (4) bekezdését a 2006:LI. törvény 119. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

Áttétel

264. § Ha a bíróságnak az ügy elbírálására nincs hatásköre vagy illetékessége, az ügyet átteszi a hatáskörrel, illetőleg illetékességgel rendelkező bírósághoz.

Egyesítés és elkülönítés

265. § (1)⁵⁷⁴ A bíróság hivatalból vagy indítványra határoz az ügyek egyesítéséről vagy elkülönítéséről (72. §). A különböző bíróságok előtt folyamatban lévő ügyek egyesítése, vagy annak mellőzése kérdésében az együttes elbírálásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság dönt, ha több ilyen bíróság van, a megelőzés [17. § (2) bek.] az irányadó. A bíróság az előtte folyamatban lévő ügyet az egyesítés kérdésében határozathozatalra jogosult bíróságnak az egyesítés megfontolása végett megküldi.

(2)⁵⁷⁵ Ha a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt a próbára bocsátott ellen újabb eljárás indul, vagy ha a próbára bocsátott ellen a próbaidő előtt elkövetett bűncselekmény miatt a próbaidő alatt indult eljárás, az ügyeket egyesíteni kell, és az újabb ügy elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság jár el. Ha a vádlottat katonai büntetőeljárársban bocsátották próbára, az ügyeket az a bíróság egyesíti, amely a katonai büntetőeljárást lefolytatta, kivéve, ha a katonai büntetőeljárárs hatályát a 470. § (3) bekezdése alapozta meg.

(3) Az egyesítésnek nem akadály, hogy a vádlottat korábban magánvádas ügyben bocsátották próbára, az újabb büntető ügyben azonban az ügyész, pótmagánvádló vagy másik magánvádló képviseli a vádat. Ha a vádlottat közvádas ügyben bocsátották próbára, és az újabb büntetőeljárárs magánvadra indul ellene, az ügyeket akkor lehet egyesíteni, ha az ügyész a vád képviselőjét a magánvádlótól átvette. Ebben az esetben a bíróság az iratokat a vádképviselő átvételének megfontolása végett az ügyésznek küldi meg. Ez a korlátozás nem érvényesül, ha az újabb ügyben a vádat pótmagánvádló képviseli.

(4)⁵⁷⁶ Ha az újabb eljárásban a vádlott bűnösségét a bíróság nem állapítja meg, az egyesített ügyeket újból el kell különíteni.

(5) A 175. § (7) bekezdése a bírósági eljárásban is irányadó.

(6)⁵⁷⁷ Az (1)–(4) bekezdés rendelkezéseit értelemszerűen kell alkalmazni abban az esetben is, ha a bíróság a

⁵⁷⁴ A 265. § (1) bekezdésének második és harmadik mondatát a 2002. I. törvény 161. §-ának (1) bekezdése iktatta be, a második mondat szövegét a 2003:II. törvény 63. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

⁵⁷⁵ A 265. § (2) és (3) bekezdése a 2002:I. törvény 161. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁷⁶ A 265. § (4) és (5) bekezdését a 2002:I. törvény 161. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

⁵⁷⁷ A 265. § (6) bekezdését a 2003:II. törvény 63. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

gyanúsítottal szemben korábban indult büntetőeljárárs a 266. § (6) bekezdése alapján felfüggesztette, azonban az ügyész a vádlott ellen kábítószerrel visszaélés miatt újabb vádiratot nyújtott be [266. § (7) bek.].

Az eljárás felfüggesztése

266. § (1)⁵⁷⁸ A bíróság az eljárás

a) a 188. § (1) bekezdésének a), b) és d)–g) pontjában meghatározott okból felfüggeszti,

b) hivatalból vagy indítványra felfüggeszti, és az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az ügy elbírálása során olyan jogszabályt vagy állami irányítás egyéb jogi eszközét kell alkalmazni, amelynek alkotmányellenességét észleli,

c)⁵⁷⁹ hivatalból vagy indítványra felfüggeszti, ha az Európai Unióról szóló Szerződésben, illetve az Európai Közösséget létrehozó Szerződésben foglalt szabályok szerint az Európai Bíróság előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezi. E határozatban meghatározza azt a kérdést, amely az Európai Bíróság előzetes döntését igényli, valamint – a feltett kérdés megválaszolásához szükséges mértékben – ismerteti a tényállást és az érintett magyar jogszabályokat. A határozatot az Európai Bíróságnak, továbbá tájékoztatásul az igazságügyért felelős miniszternek⁵⁸⁰ is megküldi.

(2) A bíróság az eljárás akkor is felfüggeszti, ha az eljárás megindításához szükséges feljelentés [Btk. 236. § (1) bek., 240. §] hiányzik. Az eljárás felfüggesztése legfeljebb az alapügy jogerős befejezéséig tart.

(3)⁵⁸¹ A bíróság az eljárás felfüggesztheti,

a) ha a vádlott huzamosabb ideig külföldön tartózkodik,

b) ha az ügyész megkeresése a vádirat hiányosságainak pótlására, a bizonyítási eszköz felkutatására, biztosítására, megvizsgálására és arra irányult, hogy a bizonyítékok a tárgyaláson rendelkezésre álljanak [268. § (1) bek.].

c)⁵⁸² a közvetítői eljárás lefolytatása érdekében, legfeljebb hat hónapra.

⁵⁷⁸ A 266. § (1) bekezdése a 2003:II. törvény 64. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁷⁹ A 266. § (1) bekezdésének c) pontját a 2003:XXX. törvény 6. §-a iktatta be. A rendelkezés az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló nemzetközi szerződést kihirdető törvény hatálybalépésének napján lépett hatályba, a hatálybalépéskor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell. Lásd még a 2088/2003. (V. 15.) Korm. határozatot.

⁵⁸⁰ A 266. § (1) bekezdés c) pontjában az „Igazságügyi Minisztériumnak” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének d) pontja alapján az „igazságügyért felelős miniszternek” szövegre módosult.

⁵⁸¹ A 266. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 120. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁸² A 266. § (3) bekezdésének c) pontja a 2006:LI. törvény 120. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(4)⁵⁸³ Ha a bíróság a (3) bekezdés *a*) pontjában meghatározott intézkedést nem tartja indokoltnak, és a vádlott külföldi tartózkodási helye ismert, a bíróság nemzetközi, illetve európai elfogatóparancsot bocsát ki, és a vádlott kiadása vagy európai elfogatóparancs alapján történő átadása iránti eljárást kezdeményez. Ha a vádlott kiadatását, illetve európai elfogatóparancs alapján történő átadását megtagadták, illetőleg a kiadatra vagy átadásra nincs lehetőség, a bíróság – ha a feltételek fennállnak – a büntetőeljárás átadását kezdeményezheti.

(5)⁵⁸⁴ Ha az eljárás felfüggesztésének oka megszűnt, illetve a 188. § (1) bekezdésének *g*) pontja alapján történt felfüggesztés esetén, ha a nemzetközi büntető bíróság alapokmányát kihirdető, illetve alapokmányából fakadó kötelezettségek végrehajtásáról szóló törvény azt előírja, a bíróság az eljárást folytatja.

(6)⁵⁸⁵ Ha a Btk. 283. §-ában meghatározott büntethetőséget megszüntető okból az eljárás megszüntetésének lehet helye, és az ügyész a vádemelést a 222. § (2) bekezdése alapján nem halasztotta el, a bíróság az eljárást egy évi időtartamra felfüggeszti, feltéve, hogy a kábítószer-élvező vádlott vállalja a kábítószer-függőséget gyógyító kezeléssel, kábítószer-használatot kezelő más ellátáson vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatáson való részvételét.

(7)⁵⁸⁶ Az eljárást folytatni kell, ha a felfüggesztéstől számított egy éven belül a vádlott nem igazolja, hogy legalább hat hónapig tartó folyamatos, kábítószer-függőséget gyógyító kezelésben, kábítószer-használatot kezelő más ellátásban részesült vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatáson vett részt, illetve ha az ügyész a vádlott ellen kábítószerrel visszaélés miatt újabb vádiratot nyújtott be.

(8) A tartás elmulasztása (Btk. 196. §) miatt indított eljárást – ha az ügyész a vádemelést a 222. § (3) bekezdése alapján nem halasztotta el – a bíróság legfeljebb egy évre felfüggeszti, feltéve, hogy ettől az elmulasztott kötelezettség teljesítése várható. Az eljárást a határidő lejárta előtt folytatni kell, ha a vádlott a tartási kötelezettségének továbbra sem tesz eleget.

(9)⁵⁸⁷ Az (1) bekezdés *a*) pontjában és a (2) bekezdésben felsorolt okok miatt az eljárást a bírósági titkár is felfüggesztheti.

⁵⁸³ A 266. § (4) bekezdése a 2006:LI. törvény 120. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁸⁴ A 266. § (5) bekezdése a 2003:II. törvény 64. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁸⁵ A 266. § (6) bekezdése a 2003:II. törvény 64. §-ának (4) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁸⁶ A 266. § (7) bekezdését a 2002:I. törvény 162. §-ának (4) bekezdése iktatta be, és egyidejűleg a 266. § eredeti (7) bekezdésének számozását (8) bekezdésre módosította. A bekezdés szövegét a 2006:LI. törvény 120. §-ának (3) bekezdése állapította meg.

⁵⁸⁷ A 266. § (9) bekezdését a 2002:I. törvény 162. §-ának (5) bekezdése iktatta be, szövegét a 2003:II. törvény 64. §-ának (5) bekezdése állapította meg.

Az eljárás megszüntetése

267. § (1) A bíróság az eljárást megszünteti,
a) ha a vád tárgyává tett cselekmény nem bűncselekmény,

b) ha a vádlott gyermekkorú,

c)⁵⁸⁸ a vádlott halála, elévülés, kegyelem, vagy a törvényben meghatározott egyéb büntethetőséget megszüntető ok miatt,

d) ha a vád tárgyává tett cselekményt már jogerősen elbírálták,⁵⁸⁹

e) ha a magánindítvány, a kívánat, illetőleg feljelentés hiányzik, és az nem pótolható,

f) ha az ügyész a vádat elejtette és pótmagánvádnak nincs helye,

g)⁵⁹⁰ az olyan bűncselekmény miatt, amelynek a vád tárgyává tett jelentősebb súlyú bűncselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége,

h)⁵⁹¹ és a vádlottat megrovásban (Btk. 71. §) részesíti, ha a bűncselekmény már nem veszélyes, vagy oly csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy a törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása, vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen,

i)⁵⁹² ha az eljárást a 266. § (6) vagy (8) bekezdése alapján függesztette fel, és a vádlott igazolja, hogy legalább hat hónapig folyamatos, kábítószer függőséget gyógyító kezelésben, kábítószer-használatot kezelő más ellátásban részesült vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatáson vett részt, illetve, ha a tartás elmulasztása vétségének vádlottja a tartási kötelezettségét teljesítette,

j)⁵⁹³ ha a vád nem törvényes [2. § (2) bek.],

k) ha a vádirat nem felel meg a 217. § (3) bekezdésében foglaltaknak, és az ügyész nem tett eleget a 268. § (1) bekezdése szerinti megkeresésben foglaltaknak,

l) tevékeny megbánás esetén [Btk. 36. § (1) bek.].

(2) Az eljárás megszüntetéséről a bíróság értesíti a magánfelet azzal a figyelmeztetéssel, hogy a polgári jogi igényét egyéb törvényes úton érvényesítheti.

(3)⁵⁹⁴ Ha a vád elejtése esetén pótmagánvádnak van helye, a bíróság tizenöt napon belül kézbesíti a sértettnek az ügyész vádelejtést tartalmazó nyilatkozatát. Ha a sértett

⁵⁸⁸ A 267. § (1) bekezdése *c*) és *d*) pontjának szövegét a 2003:II. törvény 65. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

⁵⁸⁹ 267. § (1) bekezdésének *d*) pontjából az „Ideértve a Btk. 6. § esetét is” szövegrészt a 2007:XIII. törvény 14. §-a (2) bekezdésének *b*) pontja hatályon kívül helyezte.

⁵⁹⁰ A 267. § (1) bekezdésének *g*) és *h*) pontját a 2002:I. törvény 163. §-a iktatta be.

⁵⁹¹ A 267. § (1) bekezdése *h*) pontjának szövegét a 2006:LI. törvény 121. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

⁵⁹² A 267. § (1) bekezdésének *i*) pontját a 2003:II. törvény 65. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁵⁹³ A 267. § (1) bekezdésének *j*)-*l*) pontját a 2006:LI. törvény 121. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁵⁹⁴ A 267. § (3) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 121. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

hatvan napon belül nem lép fel pótmagánvádlóként, az eljárást a bíróság megszünteti. E határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. Ha a sértett pótmagánvádlóként kíván fellépni, a vádindítványt a bírósághoz nyújtja be.

(4) Az eljárás megszüntetésének nem akadálya, ha a sértettnek azért nem lehetett az ügyész vádelejtést tartalmazó nyilatkozatát kézbesíteni, mert ismeretlen helyen tartózkodik.

(5) Pótmagánvádló fellépése esetén a 229. § (2) bekezdése, a 230. §, a 231. § és a 233. § rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.

Intézkedés eljárási cselekmény elvégzése iránt

268. § (1)⁵⁹⁵ A bíróság hivatalból vagy az eljárásban részt vevő személyek indítványára intézkedik aziránt, hogy a bizonyítási eszközök a tárgyaláson rendelkezésre álljanak. Ennek érdekében – határidő tűzésével, szükség esetén az eljárás felfüggesztése mellett – megkeresheti az ügyészt, továbbá pártfogó felügyelői vélemény beszerzését rendelheti el. Az ügyész megkeresése a vádirat hiányosságainak pótlására, bizonyítási eszköz felkutatására, biztosítására, megvizsgálására és arra irányulhat, hogy a bizonyítékok a tárgyaláson rendelkezésre álljanak.

(2)⁵⁹⁶ Ha az ügyész a különösen védett tanú vallomását kívánja bizonyítási eszközként felhasználni, a tanács elnöke a nyomozási bírótól beszerzi a különösen védett tanú vallomásáról készült jegyzőkönyvet és a 207. § (2) bekezdésének *d*) pontja szerinti határozatot. A jegyzőkönyvet és a 207. § (2) bekezdésének *d*) pontja szerinti határozatot csak a bíróság tagjai tekinthetik meg, és azokról másolat nem adható.

(3)⁵⁹⁷ Ha a vádlott, a védője vagy az ügyész a különösen védett tanúhoz kérdés feltevését indítványozta [263. § (3) bek.], illetőleg a különösen védett tanúhoz a tanács elnöke tesz fel kérdést, a bíróság a különösen védett tanú vallomásáról készült jegyzőkönyv és a 207. § (2) bekezdésének *d*) pontja szerinti határozat egyidejű visszaküldésével elrendeli, hogy a nyomozási bíró a vádlott, a védője vagy az ügyész által feltett kérdésekre ismételtén kihallgassa a különösen védett tanút. A kihallgatásra a 213. § (2) és (4) bekezdését kell alkalmazni.

⁵⁹⁵ A 268. § (1) bekezdésének első mondata a 2002:I. törvény 164. §-ával, második mondata a 2003:II. törvény 66. §-ának (1) bekezdésével, utolsó mondata a 2006:LI. törvény 122. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁹⁶ A 268. § (2) bekezdésének második mondata a 2003:II. törvény 66. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁵⁹⁷ A 268. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 164. §-ával megállapított szöveg.

Határozat kényszerintézkedésekről

269. § (1) A bíróság az ügyész indítványára [218. § (1) bek.] vagy hivatalból határoz a személyi szabadság elvonásával vagy korlátozásával járó kényszerintézkedés fenntartásáról, elrendeléséről vagy megszüntetéséről.

(2) Az ügy áttételét elrendelő bíróság által fenntartott vagy elrendelt kényszerintézkedés annak a bíróságnak a tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig tart, amelyhez az ügyet áttették.

A vádtól eltérő minősítés lehetősége

270. §⁵⁹⁸ (1)⁵⁹⁹ A bíróság megállapíthatja, hogy a vád tárgyává tett cselekmény a vádirati minősítéstől eltérően hogyan minősülhet, ekkor határozhat a bíróság tanácsa elé utalásról, az áttételről, az egyesítésről, az elkülönítésről, az eljárás felfüggesztéséről és az eljárás megszüntetéséről.

(2) Ha a bíróság azt állapítja meg, hogy a vád tárgyává tett cselekmény magánvádra üldözendő bűncselekmény, az ügyésznek a vád átvételére vonatkozó nyilatkozatát nem kell beszerezni.

*A bíróság tanácsa elé utalás*⁶⁰⁰

270/A. § (1) A bíróság az ügyet a bíróság egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsa elé utalja, ha ezt a vádtól eltérő minősítés kérdésében hozott határozata szükségessé teszi.

(2) A bíróság az (1) bekezdés szerint rendelkezhet, ha más okból azt szükségesnek tartja.

Öttagú tanács elé utalás

271. § A megyei bíróság elrendelheti, hogy az ügyet két hivatásos bíróból és három ülnökből álló tanács tárgyalja, ha

a) ezt a vádlottak nagy száma vagy az ügy különösen nagy terjedelme indokolja,

b) a bűncselekményre a törvény életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását is lehetővé teszi.

⁵⁹⁸ A 270. § a 2002:I. törvény 165. §-ával megállapított szöveg.

⁵⁹⁹ A 270. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 123. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁰⁰ A 270/A. §-t és a megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 124. §-a iktatta be.

Az előkészítő ülés

272. §⁶⁰¹ (1) Ha a tárgyalás előkészítése során vizsgált kérdésekben a határozat meghozatala előtt az ügyész, a vádlott vagy a sértett meghallgatása látszik szükségesnek, a bíróság a 263. § (1) bekezdésében meghatározott határidő letele után harminc napon belül ülést tart.

(2) Az előkészítő ülés kötelező, ha

a) a bíróság a személyi szabadságot elvonó vagy korlátozó kényszerintézkedés (129. §, 137. §, 138. §, 138/A. §, 140. §) elrendeléséről, illetőleg előzetes letartóztatás vagy házi őrizet fenntartásáról határoz, és az indítványban a korábbi határozathoz képest a fenntartás okaként új körülményre hivatkoztak,

b) a vádirat közlésétől számított tizenöt napon belül a vádlott, a védő vagy a sértett közvetítői eljárás lefolytatását indítványozta,

c) a vádlott vagy a védője a tanú különösen védetté nyilvánításának megszüntetését indítványozta.

(3) A tanács elnöke az előkészítő ülés hatámapjáról az ügyészt, a vádlottat és a védőt értesíti; a (2) bekezdés esetén, valamint ha a vádlott meghallgatása más okból szükséges, a vádlottat és – kötelező védelem esetén – a védőt, továbbá a (2) bekezdés *b)* pontja esetén a sértettet megidézi.

(4) Az előkészítő ülés nem tartható meg az ügyész, valamint a megidézett vádlott és védő távollétében, kivéve, ha az előkészítő ülés tárgya előzetes letartóztatás, lakhelyelhagyási tilalom, házi őrizet, távolltartás vagy ideiglenes kényszergyógykezelés elrendelése.

(5) Ha az előkészítő ülés tartása alapjául szolgáló indítványt előterjesztő az idézés ellenére nem jelenik meg, úgy kell tekinteni, mint aki az indítványát visszavonta.

(6) Az előkészítő ülésen a tanács elnöke a szükséges terjedelemben ismerteti az ügyet, a tanács tagjai, az ügyész, a vádlott és a védő további iratok ismertetését indítványozhatják.

(7) A tanács elnöke és tagjai az ügyészhez, a vádlotthoz, és – a (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott körben – a sértetthez kérdést intézhetnek. A vádlotthoz az ügyész, a védő, és – a (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott körben – a sértett is intézhet kérdést, az ügyészhez intézendő kérdésre a vádlott és a védő indítványt tehet.

(8) Ha a vádlott vagy a védő a különösen védetté nyilvánított tanút megnevezi, vagy a személyét más, kétséget kizáró módon azonosítja, a bíróság a tanú különösen védetté nyilvánítását megszünteti. Ebben az esetben a tanú idézésére és kihallgatására az általános szabályok irányadóak; a tanács elnöke szükség esetén hivatalból vagy indítványra a tanú védelmének más formáját kezdeményezi.

⁶⁰¹ A 272. § a 2006:LI. törvény 125. §-ával megállapított szöveg.

A bíróság jogköre

273. § (1)⁶⁰² A tárgyalás előkészítése során a bíróság tanácsa vagy a tanács elnöke jár el.

(2) A bíróság a tárgyalás előkészítése során vizsgált kérdésekben a 263. § (1) bekezdése szerinti határidő letele előtt határoz, feltéve, hogy a 272. § szerinti meghallgatás nem látszik szükségesnek.

(3) A bíróság tanácsa határoz az eljárás megszüntetéséről, valamint a személyi szabadság elvonásával vagy korlátozásával járó kényszerintézkedésekről.

(4)⁶⁰³ A bíróság tanácsa minden olyan kérdésben határozhat, amely egyébként a tanács elnökének jogkörébe tartozik.

A tanács elnökének jogköre

274. §⁶⁰⁴ (1) A tanács elnöke határoz azokban a kérdésekben, amelyek a 273. § (3) bekezdése alapján nem tartoznak a bíróság tanácsának jogkörébe, illetőleg amelyről a 273. § (4) bekezdése alapján nem a bíróság tanácsa határozott.

(2) Ha a bíróság a vádlottat távollétében részesítette megrovásban (Btk. 71. §), ennek foganatosításáról a tanács elnöke gondoskodik.

Határozat a tárgyalás előkészítése után

275. § (1)⁶⁰⁵ A tárgyalás előkészítésének befejezése, illetőleg a tárgyalás kitűzése után – ha szükséges – a 267. és a 269. §-ban szabályozott kérdésekben a bíróság tanácsülésen, a 264., 265., 266., 268., 270., 270/A. és 271. §-ban szabályozott kérdésekben a tanács elnöke határoz.

(2) A tanács elnöke a kitűzött tárgyalást fontos okból elhalaszthatja. A védő akadályoztatása miatt a tárgyalás akkor halasztható el, ha a vádlott más védőt nem hatalmaz meg, illetőleg más védő kirendelése már nem lehetséges, vagy ha az új védő a tárgyalásig – idő hiányában – nem tud a védelemre felkészülni.

Jogorvoslat kizárása a tárgyalás előkészítése során

276. § (1) Nincs helye fellebbezésnek
a) a tárgyalás kitűzése és elhalasztása,

⁶⁰² A 273. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 167. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁰³ A 273. § (4) bekezdése a 2002:I. törvény 167. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁰⁴ A 274. § a 2002:I. törvény 168. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁰⁵ A 275. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 126. §-ával megállapított szöveg.

b) az előkészítő ülésre és a tárgyalásra idézés és tárgyalásról szóló értesítés,

*c)*⁶⁰⁶ az eljárásnak a 188. § (1) bekezdése *a)* pontja vagy a 266. § (1) bekezdése *b)* és *c)* pontja, valamint (3) bekezdésének *a)* és *b)* pontja alapján történt felfüggesztése,

d) a vádtól eltérő minősítés lehetőségének megállapítása,

*e)*⁶⁰⁷ a bíróság tanácsa elé utalás vagy ennek megtagadása,

f) az öttagú tanács elé utalás vagy ennek megtagadása,

g) az eljárásnak a 267. § (1) bekezdésének *f)* pontja alapján történt megszüntetése,

h) a határozat tudomásul vételét követően tett jogorvoslati nyilatkozat elutasítása,

*i)*⁶⁰⁸ a bíróságnak a 268. § (1)–(3) bekezdésében meghatározott intézkedése ellen.

(2) Az (1) bekezdésben írt határozatok elleni fellebbezés elbírálására vonatkozó határozat hozatalát a bíróság mellőzheti.

(3) A jogerős határozat elleni jogorvoslat iránti indítvány elbírálására vonatkozó határozat hozatalát a bíróság mellőzheti.

(4)⁶⁰⁹ Ha a bíróság a vádlottat megrovásban (Btk. 71. §) részesíti, ez ellen fellebbezésnek nincs helye, de az ügyész és a vádlott, valamint védője a végzés közzétételétől számított nyolc napon belül tárgyalás tartását kérheti. A kérelem alapján a bíróság tárgyalást tart. A vádlottnak az idézést legalább öt nappal a tárgyalás előtt kell kézbesíteni.

Az egyesbíró jogköre

277. § Ha az ügyben a helyi bíróság egyesbíróként jár el, e fejezet rendelkezései szerint mind a bíróság tanácsának, mind a tanács elnökének jogkörébe tartozó kérdésekben az egyesbíró határoz.

A tárgyalás kitűzése

278. § (1) A tanács elnöke a vádirat közzélése után megállapítja a tárgyalás határnapját, gondoskodik a tárgyalás megtartásának előkészítéséről, az idézésekről és értesítésekről.

⁶⁰⁶ A 276. § (1) bekezdésének *e)* pontja a 2006:LI. törvény 127. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁰⁷ A 276. § (1) bekezdésének *e)* pontját a 2006:LI. törvény 127. §-ának (2) bekezdése iktatta be, egyben az addigi *e)–h)* pontok jelölését *f)–i)* pontokra módosította.

⁶⁰⁸ A 276. § (1) bekezdésének *i)* – eredetileg *h)* – pontja a 2002:I. törvény 169. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁰⁹ A 276. § (4) bekezdését a 2002:I. törvény 169. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

(2) A tárgyalást rendszerint a bíróság hivatalos helyiségében kell tartani. Ha a bíróság indokoltnak tartja, ettől eltérően rendelkezhet.

(3)⁶¹⁰ A tárgyalás határnapját az ügyek érkezési sorrendjének figyelembevételével és a soronkívülségre vonatkozó rendelkezések szem előtt tartásával a lehető legközelebbi napra úgy kell kitűzni, hogy a bíróság az ügyet lehetőleg elnapolás nélkül, ésszerű határidőn belül be tudja fejezni.

(4)⁶¹¹ Ha a lefolytatandó bizonyítási eljárás nagy terjedelme miatt nyilvánvaló, hogy az ügyet egy tárgyalási napon nem lehet befejezni, több vagy folytatólagos tárgyalási határnapot kell kitűzni, és törekedni kell arra, hogy a bizonyítási eljárást ésszerű határidőn belül be lehessen fejezni.

Az idézés és az értesítés

279. § (1) A kitűzött határnapra idézni kell a vádlottat, kötelező védelem esetén a védőt és mindazokat, akiknek a megjelenése a tárgyaláson kötelező. Értesíteni kell az ügyészt, továbbá – ha e törvény kivételt nem tesz – a szakértőt, illetőleg azokat a büntetőeljárársban részt vevő személyeket, akiknek a jelenlétét a tárgyaláson e törvény lehetővé teszi. Ha az ügyész a vádlott szülői felügyeleti jogának megszüntetését indítványozza, a tárgyalásról értesíteni kell a másik szülőt és a gyámhivalt.

(2) Az idézésben vagy az értesítésben a büntetőeljárársban részt vevő személyeket fel kell hívni arra, hogy a bizonyítási indítványukat késedelem nélkül, a tárgyalás előtt tegyék meg. A tanács elnöke intézkedik, hogy az ügy elbírálásához a bizonyítási eszközök a tárgyaláson rendelkezésre álljanak.

(3) A vádlottnak az idézést legalább öt nappal a tárgyalás előtt kell kézbesíteni.

280. § (1) Ha a tanú a tizennegyedik életévét nem töltötte be, és a nyomozás során a bíróság kihallgatta [207. § (4) bek.], a tárgyalásra nem idézhető. Ha az ilyen tanú a tárgyalás időpontjában a tizennegyedik életévét betöltötte, a tárgyalásra különösen indokolt esetben idézhető.

(2)⁶¹² A tárgyalás időpontjában tizennegyedik életévét be nem töltött személyt, akit a nyomozás során a bíróság tanúként nem hallgatott ki, de tanúkénti kihallgatása szükségessé vált, kiküldött bíró vagy megkeresett bíróság útján kell kihallgatni.

(3) A különösen védett tanú (97. §) a tárgyalásra nem idézhető.

⁶¹⁰ A 278. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 128. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶¹¹ Az 278. § (4) bekezdését a 2006:LI. törvény 128. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁶¹² A 280. § (2) bekezdését a 2006:LI. törvény 129. §-a iktatta be, egyben az addigi (2) bekezdés a (3) bekezdés jelölést kapta.

XIII. Fejezet
AZ ELSŐ FOKÚ BÍRÓSÁGI TÁRGYALÁS

I. Cím
A TÁRGYALÁS MENETE

A tárgyalás megnyitása

281. § (1) A tárgyalást a vád tárgyának megjelölésével a tanács elnöke nyitja meg, ezután a hallgatóságot a csend és rend megtartására és a rendezettség követelményeire figyelmezteti. Közli a bíróság tagjai, a jegyzőkönyvvezető, az ügyész és a védő nevét. Számba veszi a megjelenteket és megállapítja, hogy az idézettek és értesítettek jelen vannak-e, ettől függően megvizsgálja, hogy a tárgyalást meg lehet-e tartani.

(2) A tanács elnöke a lehetőséghez képest intézkedik, hogy a szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent vádlottat vagy tanút azonnal vezessék elő, a távol maradt ügyészt vagy szakértőt pedig a tárgyaláson való megjelenésre hívja fel, az ügyész felhívása az ügyészség vezetője útján történik.

(3) Ha a megidézett védő nem jelent meg, helyette a vádlott más védőt hatalmazhat meg, illetőleg – ha a védő tárgyalási részvétele kötelező – a meg nem jelent védő helyett más védőt kell kirendelni. Az új védőnek megfelelő időt kell biztosítani ahhoz, hogy a védelemre felkészüljön. Ha ez nyomban nem lehetséges, a tárgyalást a meg nem jelent védő költségére el kell halasztani.

(4)⁶¹³ A tárgyalás a vádlott távollétében megtartható, ha az eljárás tárgya a vádlott kényszergyógykezelésének elrendelése, és az állapota miatt a tárgyaláson nem jelenhet meg, illetőleg a jogainak gyakorlására képtelen. Ha az eljárás több vádlott ellen folyik, a vádlott távollétében is megtartható a tárgyalásnak az a része, amely őt nem érinti; ekkor a meg nem jelent vádlott védőjének távollétében a tárgyalásnak ez a része akkor is megtartható, ha a védelem kötelező.⁶¹⁴

(5) Ha a tanács elnökének a (2) bekezdésben megjelölt intézkedése nem lehetséges, vagy az nem vezetett eredményre, a tárgyalást a szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent, szabadlábon lévő vádlott távollétében is meg lehet tartani, a bizonyítási eljárást azonban – a (9) bekezdés esetét kivéve – nem lehet befejezni.

(6) Az (5) bekezdés esetében, ha a (9) bekezdés alkalmazásának nincs helye, a megjelent személyek kihallgatását, illetőleg meghallgatását követően a tárgyalást el kell

napolni, és a meg nem jelent vádlottak a következő tárgyalási határnapra történő elővezetését kell elrendelni. Ha a bírósági eljárás során a meg nem jelent vádlott elővezetését már elrendelték, szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény esetén elfogatóparancsot kell kibocsátani.⁶¹⁵ Ha a vádlottak nincs védője, számára védőt kell kirendelni.

(7)⁶¹⁶ Ha a kitűzött új tárgyalási határnapra a vádlottat azért nem lehetett elővezetni, mert a lakóhelyéről ismeretlen helyre távozott, illetőleg ha az újabb tárgyalási határnapig az elfogatóparancs alapján a vádlottat nem sikerült a bíróság elé állítani, a bíróság megállapítja, hogy a vádlott ismeretlen helyen tartózkodik, és a továbbiakban a XXV. Fejezet szerint jár el.

(8) Ha a (6) bekezdés alapján kitűzött tárgyaláson a vádlott jelen van, a távollétében megtartott tárgyalás jegyzőkönyvét a vádlott kihallgatása után ismertetni kell. Szükség esetén a bíróság a már kihallgatott tanú, illetőleg meghallgatott szakértő megidézését és a vádlott jelenlétében való ismételt kihallgatását, illetőleg meghallgatását rendelheti el, illetőleg a tanút írásban történő vallomástételre [85. § (5) és (6) bek.] hívhatja fel.

(9) A bíróság a vádlottat távollétében felmentheti vagy vele szemben a büntetőeljárást megszüntetheti; az erről szóló határozatot – a fellebbezési jogára (324-325. §) vonatkozó rendelkező részi záradék feltüntetésével – kézbesítés útján közli a vádlottal és a védővel.

282. § (1) A bíróság az ügyész, a vádlott, illetőleg a védő meghallgatása után dönt a tárgyalás megkezdéséről, ha olyan személy maradt el a tárgyalásról, akinek a távolléte a tárgyalás megtartását nem akadályozza.

(2) Ha a tárgyalás megtartásának nincs akadálya, a tanács elnöke felhívja a tanúkat – a sértett kivételével – a tárgyalóterem elhagyására. Figyelmezteti őket az igazolatlan eltávozás következményeire. A szakértőt csak akkor kell távozásra felhívni, ha ezt a bíróság szükségesnek tartja; egyébként a szakértő a tárgyaláson annak kezdetétől fogva jelen lehet.

(3)⁶¹⁷ A tárgyalási időköz [279. § (3) bek.] be nem tartása miatt a tárgyalást nem kell elhalasztani, ha a vádlott és a védő egybehangzóan kéri a tárgyalás megtartását. Ha a védelem nem kötelező, és a meghatalmazott védő a tárgyaláson nem jelent meg, a tárgyalást nem kell elhalasztani, ha ezt a vádlott nem kéri.

⁶¹⁵ A 281. § (6) bekezdésének második mondatában az Alkotmánybíróság 10/2007. (III. 7.) AB határozata a „, vagy az előzetes letartóztatását lehet elrendelni” szövegrészt megsemmisítette.

⁶¹⁶ A 281. § (7)–(9) bekezdését a 2002:I. törvény 170. §-ának (2) bekezdése iktatta be. A (7) bekezdés a 2006:LI. törvény 130. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶¹⁷ A 282. § (3) bekezdését a 2002:I. törvény 171. §-a iktatta be, és egyidejűleg a 282. § eredeti (3) bekezdésének számozását (4) bekezdésre módosította.

⁶¹³ A 281. § (4)–(6) bekezdése a 2002:I. törvény 170. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶¹⁴ A 281. § (4) bekezdésének második mondatát a 2006:LI. törvény 130. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

(4) Ha a tárgyalás megtartásának akadálya van, a bíróság a tárgyalást elhalasztja.

283. § (1) Az ügyész, a vádlott, a védő és a sértett a tárgyalás megkezdése előtt

a) az ügy áttételét, egyesítését vagy elkülönítését,
b) a tanács elnöke, tagja, illetve a jegyzőkönyvvezető kizárását indítványozhatja,

c) más olyan körülményt jelölhet meg, amely a tárgyalás megtartását akadályozhatja, illetőleg, amelyet a tárgyalás megkezdése előtt figyelembe kell venni.

(2) A vádlott, a védő és a sértett a tárgyalás megkezdése előtt az ügyész kizárását indítványozhatja.

A tárgyalás megkezdése

284. § (1) Ha a tanács elnöke megállapítja, hogy a tárgyalás megtartásának nincs akadálya, és a tanú, illetőleg a szakértő elhagyta a tárgyalótermet [282. § (2) bek.], a bíróság a tárgyalást megkezdi.

(2) A tanács elnöke felhívására

a) az ügyész ismerteti a vádat,

b)⁶¹⁸ a jelen lévő sértett, illetőleg képviselője nyilatkozik arról, hogy érvényesít-e polgári jogi igényt; ha a sértett polgári jogi igényt kíván érvényesíteni, a tanács elnöke felhívja őt igényének ismertetésére, és – ha nincs képviselője – figyelmezteti őt az 54. § (7) bekezdésében foglaltakra; ezt követően

c) a tanúként kihallgatandó sértett a tárgyalótermet elhagyja.

*A bizonyítás felvételének sorrendje*⁶¹⁹

285. § (1) A bizonyítási eljárás során az ügyész, a vádlott, a védő, a sértett, a magánfél, illetőleg az őt érintő körben az egyéb érdekelt indítványokat és észrevételeket tehet.

(2) Az ügyész, illetve a vádlott és a védő által indítványozott bizonyítási cselekményekről és azok sorrendjéről a tanács elnöke az ügyész, illetve a vádlott és a védő indítványainak a figyelembevételével határoz.

(3) A bizonyítási indítvány elutasítása ellen külön fellebbezésnek nincs helye, azt az ügydöntő határozattal szemben bejelentett fellebbezésben lehet sérelmezni.

(4) Az ügyész által indítványozott bizonyítás rendszerint megelőzi a vádlott és a védő által indítványozott bizonyítás felvételét.

⁶¹⁸ A 284. § (2) bekezdésének b) pontja a 2002:I. törvény 172. §-ával megállapított szöveg.

⁶¹⁹ A 285. §-t, a 287. §-t, a 288. §-t, a 291. §-t, a 292. §-t, a 295. §-t és a 296. §-t megelőző alcímet és a 285-297. §-t a 2002:I. törvény 173. §-a állapította meg.

286. § (1) A bizonyítási eljárás a vádlott kihallgatásával kezdődik.

(2) A tanúk közül rendszerint a sértettet kell elsőként kihallgatni.

(3) A vádlott és a tanú kihallgatását, illetőleg a szakértő meghallgatását követően hozzájuk a bíróság tagjain kívül az ügyész, a vádlott, a védő, a sértett, a magánfél, valamint az őt érintő körben az egyéb érdekelt és a szakértő kérdést tehet fel.

A tárgyalás folytonossága

287. § (1)⁶²⁰ A bíróság a megkezdett tárgyalást az ügy befejezéséig lehetőleg nem szakítja meg. Ha az ügy terjedelme miatt vagy egyéb okból szükséges, a tanács elnöke a megkezdett tárgyalást legfeljebb nyolc napra félbeszakíthatja, a bíróság pedig – bizonyítás kiegészítése céljából, a közvetítői eljárás eredményes befejezése érdekében, vagy más fontos okból – a tárgyalást elnapolhatja.

(2) Az (1) bekezdés esetében a tárgyalás folytatásának napját ki kell tűzni, kivéve, ha – az elnapolás okára tekintettel – kétséges, hogy a tárgyalást hat hónapon belül folytatni lehet.

(3) A tárgyalást hat hónapon belül ismétlés nélkül lehet folytatni, ha a tanács összetételében nem történt változás; egyébként a tárgyalást előlről kell kezdeni.

(4) A tárgyalás hat hónapon belül a tárgyalás anyagának ismertetésével is megismételhető, ha a tanács összetételében a hivatásos bíró személye nem változott. A tárgyalás anyagának ismertetése után figyelmeztetni kell az ügyészt, a vádlottat és a védőt arra, hogy az ismertetésre észrevételeket tehet, és az ismertetés kiegészítését kérheti. A figyelmeztetést és az észrevételeket jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(5) Az elnapolt tárgyalást a tárgyalás legutóbbi részéről készült jegyzőkönyv ismertetésével kell folytatni, ha a megszakítása óta nyolc napnál hosszabb idő telt el, és az ismertetést az ügyész, a vádlott, illetve a védő indítványozza. A jegyzőkönyv ismertetése után figyelmeztetni kell az ügyészt, a vádlottat és a védőt arra, hogy az ismertetésre észrevételeket tehet, és az ismertetés kiegészítését kérheti. A figyelmeztetést és az észrevételeket jegyzőkönyvbe kell foglalni.

A vádlott kihallgatása

288. § (1) A vádlottat rendszerint a még ki nem hallgatott vádlott-társai távollétében kell kihallgatni.

⁶²⁰ A 287. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 131. §-ával megállapított szöveg.

(2) A tanács elnöke az ügyész, a vádlott vagy a védő indítványára, illetőleg hivatalból a vádlott kihallgatásának tartamára a tárgyalóteremből eltávolíttatja azt a már kihallgatott vádlott-társat, akinek jelenléte a vádlottat a kihallgatása során zavarná.

(3)⁶²¹ A tanács elnöke megállapítja a vádlott személyazonosságát és a 117. § (1) bekezdésében felsorolt személyi adatait, megkérdezi a vádlottat, hogy a vádat megértette-e, nemleges válasz esetén a vádat megmagyarázza. Ezt követően a vádlottnak lehetőséget kell adni arra, hogy röviden összefoglalva kifejtse a váddal kapcsolatos álláspontját. A vádlott, illetőleg védője – ha ezt szükségesnek tartja – kitérhet arra is, hogy a védelem érdekében milyen bizonyítás lefolytatását indítványozza.

(4)⁶²² Ha a vádlott a (3) bekezdésben meghatározott lehetőségével nem él, illetőleg a nyilatkozatából ez nem derül ki, a tanács elnöke kérdést intéz a vádlotthoz, hogy a büntetőjogi felelősségét elismeri-e.

289. § (1) A vádlott kihallgatására a 117. § (2)–(5) bekezdését és a 118. § rendelkezéseit a (2) bekezdésben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A tanács elnöke a 117. § (2) bekezdésében foglaltakon kívül a vádlottat figyelmezteti arra, hogy a bizonyítási eljárás során kihallgatottakhoz kérdéseket intézhet, indítványokat és észrevételeket tehet. A figyelmeztetés kiterjed arra is, hogy ha a vádlott nem tesz vallomást, a terhelként tett korábbi vallomása felolvasható.

(3) A vádlott – a tárgyalás rendjének zavarása nélkül – a tárgyalás alatt is értekezhet a védőjével, de a kihallgatása közben ezt csak a tanács elnökének engedélyével teheti meg.

290. § (1) A 289. § (2) bekezdésében írt figyelmeztetést követően, ha a vádlott vallomást kíván tenni, a vádra vonatkozó, a védekezését is magába foglaló vallomását összefüggően adhatja elő. Ezt követően a tanács elnöke, majd a 286. § (3) bekezdésében felsorolt személyek – az ott meghatározott sorrendben – kérdéseket intézhetnek a vádlotthoz.

(2) A tanács elnöke gondoskodik arról, hogy a kérdés módja a vádlott emberi méltóságát ne sértse.

(3) Ha a kérdés a vádlott befolyásolására alkalmas, illetőleg a választ magában foglalja, az nem az ügyre tartozik, arra illetéktelen személy tette fel, a tárgyalás tekintélyét sérti, vagy az ismételten ugyanarra a tényre irányul, a tanács elnöke a kérdésre a feleletet megtiltja.

⁶²¹ A 288. § (3) bekezdése a 2003:II. törvény 67. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶²² A 288. § (4) bekezdését a 2003:II. törvény 67. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

A vádlott korábbi vallomásának felolvasása és ismertetése

291. § (1) Ha a vádlott a tárgyaláson nem kíván vallomást tenni, illetőleg a 281. § (5) bekezdése esetén, valamint ha a vádlott ismeretlen helyen tartózkodik, a nyomozás során tett vallomását az ügyész, a vádlott vagy a védő indítványára, illetve hivatalból a tanács elnöke felolvassa, vagy a jegyzőkönyvvezetővel felolvastatja.

(2) Ha a vádlottat a nyomozás során tanúként hallgatták ki, a tanúvallomás csak akkor olvasható fel, ha ezt a vádlott indítványozza, vagy a tanúvallomásról készült jegyzőkönyvből a 85. § (3) bekezdésében meghatározott figyelmeztetés és az erre adott válasz egyértelműen kitűnik.

(3) A vádlottnak más büntetőeljáráshoz gyanúsítottként vagy vádlottként tett vallomása akkor olvasható fel, ha a vallomásról készült jegyzőkönyvből a 117. § (2) bekezdésében meghatározott figyelmeztetés és az erre adott válasz egyértelműen kitűnik.

(4) A tanács elnöke az ügyész vagy a védő indítványára, illetőleg hivatalból ismertetheti a vádlott korábbi – az eljárásban gyanúsítottként vagy vádlottként tett – vallomásának részeit, ha a vádlott vallomása a korábbi vallomásától eltér.

(5) A korábbi vallomás részeinek ismertetésére csak akkor kerülhet sor, ha az ismertetésben foglalt tényekre és körülményekre a vádlotthoz kérdést intéztek, illetve a vádlott e tényekre és körülményekre a tárgyaláson vallomást tett. A tanács elnöke gondoskodik arról, hogy az ismertetés a tényállás megállapításához szükséges mértékű legyen.

A tanú kihallgatása

292. § (1) A tanú kihallgatása alatt a még ki nem hallgatott tanúk nem lehetnek jelen. Ettől a rendelkezéstől a tanúként kihallgatandó sértett esetében el lehet térni.

(2) A tanács elnöke az ügyész, a vádlott vagy a védő indítványára, illetőleg hivatalból a tanú kihallgatásának tartamára a tárgyalóteremből eltávolíttatja azt a vádlottat, akinek jelenléte a tanút a kihallgatása során zavarná.

293. § (1) A tanú kihallgatásának kezdetén a tanács elnöke a 85. § (2) és (3) bekezdése szerint jár el, majd ezt követően, ha a tanú vallomástételének nincs akadálya, a tanács elnöke a tanút – a 88. § rendelkezéseire figyelemmel – kihallgatja. A tanúként kihallgatandó sértett a kihallgatás kezdetén, ha korábban erről nem nyilatkozott, a 284. § (2) bekezdésének *b)* pontja szerinti nyilatkozatot is megteheti.

(2) A tanú kihallgatására a 290. § (2) és (3) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

294. § A különösen védett tanú a tárgyaláson nem hallgatható ki. Ha a tanú kihallgatására a 207. § (4) bekezdése alapján került sor, a tanú csak akkor hallgatható ki, ha a tárgyalás időpontjában tizennegyedik életévét betöltötte, és a tárgyaláson történő kihallgatása különösen indokolt.

A tanú kihallgatása az ügyész, a vádlott vagy a védő által

295. § (1) Az ügyész, a vádlott vagy a védő indítványára a tanács elnöke engedélyezheti, hogy a tanút először az ügyész és a védő kérdések feltevésével hallgassa ki. Ebben az esetben a tanú kihallgatására a 293. § rendelkezéseit a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

a) ha a tanú kihallgatását az ügyész indítványozta, a tanút előbb az ügyész hallgatja ki, ezt követően a tanúhoz a vádlott és a védő kérdéseket intézhet, majd a sértett kérdések feltevését indítványozhatja,

b) ha a tanú kihallgatását a vádlott vagy a védő indítványozta, a tanút előbb a vádlott vagy a védő hallgatja ki, ezt követően a tanúhoz az ügyész intézhet kérdéseket, majd a sértett kérdések feltevését indítványozhatja,

c) ezt követően újabb kérdéseket az jogosult intézni a tanúhoz, aki a tanú kihallgatását indítványozta, de csak olyan új tényekre és körülményekre nézve, melyek a másik kérdező kérdése folytán merültek fel,

d) a tanács elnöke és a bíróság tagjai mind a kérdészefejezése, mind bármelyik kérdésre adott felelet után kérdéseket intézhetnek a tanúhoz.

(2) Ha a 290. § (3) bekezdésében meghatározott valamely eset – ugyanazon kérdező részéről – ismételten előfordul, a tanács elnöke a kérdezőtől a kérdészefejezési jogát megvonja.

(3)⁶²³ Az (1) bekezdésben meghatározott indítvány elutasítása ellen külön fellebbezésnek nincs helye, azt az ügydöntő határozattal szemben bejelentett fellebbezésben lehet sérelmezni.

A tanú korábbi vallomásának felolvasása és ismertetése

296. § (1) A tanács elnöke a tanúnak az eljárás korábbi szakaszában tett vallomását az ügyész, a vádlott vagy a védő indítványára vagy hivatalból felolvashatja vagy a jegyzőkönyvvezetővel felolvastathatja, ha

a) a tanú a tárgyaláson nem hallgatható ki, vagy a tárgyaláson való megjelenése egészségi állapotára tekintettel aránytalan nehézséggel járna, vagy az tartós külföldi tartózkodása miatt nem lehetséges,

b) a tanú a tárgyaláson a vallomástételt jogosulatlanul megtagadja,

c) a tárgyalást a 287. § (3) bekezdése alapján előlről kell kezdeni,

d) a tanú a 85. § (5) és (6) bekezdése alapján írásban tett vallomást, és a tanú tárgyaláson történő kihallgatását a bíróság nem tartja szükségesnek,

e) a bíróság a tanút a 281. § (8) bekezdése alapján írásban történő vallomástételre hívta fel.

(2) Ha a tanú a tárgyaláson a mentességi jogával él, a korábban tett vallomása nem olvasható fel.

(3) Ha a tárgyaláson tanúként kihallgatandó személyt az eljárás korábbi szakaszában gyanúsítottként vagy vádlottként hallgatták ki, a hozzájárulása nélkül a korábbi vallomása vagy vallomásának csak az a része olvasható fel, amelyre nem vonatkozik a 82. § (1) bekezdésében biztosított mentességi joga.

297. § (1) A tanács elnöke az ügyész, a vádlott vagy a védő indítványára, illetőleg hivatalból ismertetheti a tanú korábbi vallomásának részeit, ha a tanú a történetekre nem emlékszik, vagy ha a tárgyaláson tett és a korábbi tanúvallomása között ellentét van. Az ismertetés – a 296. § (3) bekezdésében meghatározott keretek között – kiterjedhet a tanúnak az eljárás korábbi szakaszában vagy más eljárásban gyanúsítottként vagy vádlottként tett vallomására is.

(2) A korábbi vallomás részeinek ismertetésére csak akkor kerülhet sor, ha az ismertetésben foglalt tényekre és körülményekre a tanúhoz kérdést intéztek, illetve a tanú e tényekre és körülményekre nyilatkozott. A tanács elnöke gondoskodik arról, hogy az ismertetés a tényállás megállapításához szükséges mértékű legyen.

A szakértő meghallgatása

298. § (1) A 110. § (1) bekezdésében foglalt figyelmeztetést követően a szakértőt a tanú kihallgatására vonatkozó szabályok értelemszerű alkalmazásával kell meghallgatni.

(2) A szakértő a meghallgatása során az írásban előterjesztett szakvéleményét vagy feljegyzéseit igénybe veheti, és szemléltető eszközöket alkalmazhat.

A szakvélemény felolvasása

299. §⁶²⁴ (1) Ha a szakértő a tárgyaláson az értesítés ellenére nem jelent meg, vagy a szakértő értesítését a bíróság a 108. § (6) bekezdése alapján mellőzte, az írásban előterjesztett szakvéleményt a tanács elnöke felolvassa, vagy a

⁶²³ A 295. § (3) bekezdését a 2003:II. törvény 68. §-a iktatta be.

⁶²⁴ A 299. § a 2002:I. törvény 174. §-ával megállapított szöveg.

jegyzőkönyvvezetővel felolvastatja. Ha a szakvélemény felolvasása után a 109. § alapján a szakértő meghallgatása szükséges, a tárgyalást el kell napolni, és a szakértőt a kitűzött tárgyalásra meg kell idézni.

(2) Ha a szakértő az idézés ellenére a tárgyaláson nem jelenik meg, a bíróság hivatalból vagy indítványra engedélyezheti az írásban előterjesztett szakvélemény felolvasását. Ha a szakértői vélemény felolvasása után az ügyész, a vádlott, a védő, a sértett vagy a magánfél kérdéseket kíván feltenni, a tárgyalást el kell napolni, és a szakértőt a kitűzött tárgyalásra ismételtelen meg kell idézni.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározottakon kívül fel lehet olvasni a szakvéleményt, ha a szakértőt a tárgyaláson már meghallgatták, de a tárgyalást a 287. § (3) bekezdése alapján előlről kell kezdeni.

Szakértő kirendelése a tárgyaláson

300. § Ha a szakértő kirendelése a tárgyaláson válik szükségessé, a tanács elnöke a tárgyalásra nyomban idézi a szakértőt. Ha erre nincs mód, a bíróság a tárgyalást elnapolja, és megállapítja a szakvélemény elkészítésének határidejét.

Az okiratok és más iratok felolvasása

301. § (1) A tanács elnöke rendelkezik az okiratok és a bizonyítás eszközéül szolgáló iratok felolvasásáról a tárgyaláson.

(2) A nyomozó hatóság jelentése okiratként felolvasható.

(3) Az ügyész, a védő és a vádlott egybehangzó indítványára a tanács elnöke engedélyezheti, hogy az okirat felolvasása helyett lényegének ismertetésére vagy megjelölésére kerüljön sor.

(4)⁶²⁵ A tárgyaláson csatolt, valamint benyújtott iratokat a tanács elnöke a tárgyalási jegyzőkönyvhöz mellékeli.

Az eljárási cselekményről készített felvétel felhasználása

302. § (1) A tanács elnöke az eljárási cselekményről kép- vagy hangfelvevővel, illetve egyéb berendezéssel rögzített felvételt a tárgyaláson hivatalból vagy az ügyész, a vádlott, illetve a védő indítványára bemutathatja.

(2) Ha az (1) bekezdésben írt felvétel a gyanúsított vagy a tanú kihallgatásáról készült, a bemutatásra a 291–292. § és a 296–297. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

⁶²⁵ A 301. § (4) bekezdését a 2002:I. törvény 175. §-a iktatta be.

Bírói szemle

303. § (1) A tárgyaláson a tanács elnöke mutatja fel a tárgyi bizonyítási eszközt. Ha ez nem lehetséges, a tárgyi bizonyítási eszköz fényképét kell bemutatni, és ismertetni kell a leírását.

(2) A bíróság hivatalból vagy indítványra szemlét tart a tárgyalás keretében.

(3) A bírói szemlét a bíróság vagy annak kiküldött tagja tartja.

Bizonyítás felvétele kiküldött vagy megkeresett bíró útján

304. § (1) Ha a bizonyítás tárgyaláson nem végezhető el, vagy rendkívüli nehézségbe ütközik, a bíróság hivatásos bíró tagját küldi ki (kiküldött bíró), vagy – szükség esetén – más bíróságot keres meg (megkeresett bíróság). A bizonyítás felvételéről az ügyészt, a vádlottat és védőjét, valamint a sértettet értesíteni kell.

(2)⁶²⁶ A megkeresett bírósággal közölni kell a vádlott, a védő és a sértett nevét és lakcímét, a bizonyítás során tisztázandó tényállást, a kihallgatandó személyek nevét és lakcímét, valamint azt, hogy milyen körülményekre kell őket kihallgatni. A megkeresett bíróság részére meg kell küldeni azokat az iratokat vagy az iratok másolatát, amelyek a megkeresés teljesítéséhez szükségesek.

(3) A megkeresett bíróság a megkeresést harminc napon belül teljesíti. Ha a megkeresett bíróság a megkeresést harminc napon belül nem teljesítette, a teljesítés akadályát a megkereső bírósággal közli. Ha a megkeresés teljesítésére részben más bíróság illetékes, a megkeresett bíróság – a rá háruló bizonyítás felvétele után – az iratokat az illetékes más bíróságnak küldi meg, és erről a megkereső bíróságot értesíti.

(4) A kiküldött és a megkeresett bíróság eljárásáról felvett jegyzőkönyvet a tárgyaláson fel kell olvasni.

(5)⁶²⁷ A vádlott, a védő és a sértett értesítését mellőzni kell, ha a megjelenésük következtében a tanúnak a 96. § alapján zártan kezelt adatai a felsoroltak előtt ismertté válnának. A vádlott és a védő értesítését mellőzni lehet a tizennegyedik életévét be nem töltött tanú kihallgatására vonatkozó bizonyítás felvételéről [280. § (1)–(2) bek.].⁶²⁸

⁶²⁶ A 304. § (2)–(3) bekezdését a 2002:I. törvény 176. §-ának (1) bekezdése iktatta be, és egyidejűleg a 304. § eredeti (2) és (3) bekezdésének számozását (4) és (5) bekezdésre módosította.

⁶²⁷ A 304. § (5) bekezdése a 2002:I. törvény 176. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶²⁸ A 304. § (5) bekezdésének utolsó mondata a 2006:LI. törvény 132. §-ával megállapított szöveg.

A bizonyítás kiegészítése

305. §⁶²⁹ (1)⁶³⁰ Ha a bíróság a bizonyítás eredményéhez képest az ügy teljesebb felderítését tartja szükségesnek, hivatalból vagy indítványra további bizonyítás felvételét, illetőleg bizonyíték megszerzését rendelheti el. Ha ez nyomban nem lehetséges, a bíróság a tárgyalást elnapolja, és a bizonyítást az új hatánapra kitűzött tárgyaláson veszi fel.

(2)⁶³¹ Ha a bizonyítás felvétele kiküldött bíró vagy megkeresett bíróság útján nem lehetséges (304. §), továbbá, ha a bizonyítás kiegészítése tárgyaláson nem végezhető el, a bíróság intézkedik az eljárási cselekmény elvégzése iránt (268. §).

(3) Az ügyész, a vádlott és a védő a bizonyítás eredményéhez képest a különösen védett tanúhoz újabb kérdések feltevését indítványozhatja. A különösen védett tanúnak a bíróság is tehet fel kérdéseket. Ebben az esetben a 268. § (2) és (3) bekezdése szerint kell eljárni.

(4) Ha a vádlott vagy a védő a különösen védetté nyilvánított tanút akár a tárgyaláson, akár az (1) bekezdésben meghatározott intézkedéseket követően – annak eredményeként – megnevezi vagy a személyét más, kétséget kizáró módon azonosítja, a bíróság a tanú különösen védetté nyilvánítását megszünteti. Ebben az esetben a tanú idézésére és kihallgatására az általános szabályok irányadóak; a tanács elnöke szükség esetén hivatalból vagy indítványra a tanú védelmének más formáját kezdeményezi.

*A bizonyítás mellőzése*⁶³²

306. § A bíróság a bizonyítást mellőzheti az olyan bűncselekmény miatt, amelynek a vád tárgyává tett jelentősebb súlyú bűncselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége.

Az eljárás felfüggesztése

307. §⁶³³ Az eljárás a tárgyalás megkezdése után is felfüggeszhető (266. §). Ha a bíróság az eljárást a vádlottnak a bűncselekmény elkövetése után bekövetkezett elmebetegsége miatt vagy azért felfüggesztette fel, mert a vádlott ismeretlen helyen tartózkodik, elkobzást, illetőleg vagyonelkobzást rendelhet el.

⁶²⁹ A 305. § a 2002:I. törvény 177. §-ával megállapított szöveg.

⁶³⁰ A 305. § (1) bekezdésének első mondatában a 2003:II. törvény 88. §-a (2) bekezdésének c) pontja az „új bizonyítás” szövegrészt „további bizonyítás” szövegre módosította.

⁶³¹ A 305. § (2) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 50. §-ával megállapított szöveg.

⁶³² Az alcímet és a 306. §-t a 2002:I. törvény 178. §-a állapította meg.

⁶³³ A 307. § második mondata a 2002:I. törvény 179. §-ával megállapított szöveg.

Az ügy áttétele, egyesítés, elkülönítés

308. § (1) A tárgyalás megkezdése után áttételnek csak akkor van helye, ha az ügy elbírálása a bíróság hatáskörét meghaladja, vagy katonai büntetőeljárás hatálya alá tartozik, illetőleg a 17. § (5)–(6) bekezdése szerint az ügy elbírálására más bíróság illetékes.

(2) Az ügyeket a tárgyalás megkezdése után is egyesíteni lehet, illetve el lehet különíteni (265. §).

(3) A tárgyalás megkezdése után az ügyet nem lehet öttagú tanács elé utalni (271. §).

Határozatok tárgyaláson kívül

309. §⁶³⁴ (1)⁶³⁵ A tárgyalás elnapolása után, ha szükséges, a bíróság tanácsulésen is határozhat az ügy áttételéről [308. § (1) bek.], az ügyek egyesítéséről vagy elkülönítéséről [308. § (2) bek.], az eljárás felfüggesztéséről [266. § (1)–(3), (6) és (8) bek.] vagy megszüntetéséről [267. § (1) bek. c)-e), i), k)-l) pont], eljárási cselekmény elvégzése iránti intézkedésről (268. §), valamint a személyi szabadság elvonásával vagy korlátozásával járó kényszerintézkedésről.

(2) Az (1) bekezdésben fel nem sorolt kérdésekben, a tárgyaláson kívül a tanács elnöke határoz.

A vád módosítása

310. § (1)⁶³⁶ Ha az ügyész – a vád tárgyává tett és azokkal összefüggő tények tekintetében – úgy látja, hogy a vádlott más bűncselekményben bűnös, vagy más bűncselekményben is bűnös, mint amely miatt ellene vádat emelt, a 321. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésig a vádat megváltoztatja, illetőleg kiterjeszti, vagy a vádirat kiegészítése végett a tárgyalás elnapolását indítványozza.

(2) A vád megváltoztatása esetén a bíróság a tárgyalást elnapolhatja, ha azt az ügyész vagy – a védelem előkészítése érdekében – a vádlott, illetőleg a védő indítványozza.

(3) A vád kiterjesztése esetén a bíróság a tárgyalást legálább nyolc napra a vádlott és a védő együttes indítványára elnapolja, vagy hivatalból elnapolhatja; illetőleg azt az ügyet, amelyre a vádat kiterjesztették, elkülöníti.

⁶³⁴ A 309. § a 2002:I. törvény 180. §-ával megállapított szöveg.

⁶³⁵ A 309. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 133. §-ával megállapított szöveg.

⁶³⁶ A 310. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 181. §-ával megállapított szöveg.

(4)⁶³⁷ Az ügyet át kell tenni, ha a módosított vád elbírálása a bíróság hatáskörét meghaladja, – a 17. § (5), illetve (6) bekezdésére figyelemmel – más bíróság kizárólagos illetékességébe, valamint ha fiatalkorúak elleni, illetőleg katonai büntetőeljárás hatálya alá tartozik.

A vád elejtése

311. § (1) Az ügyész a 321. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésig a vádat elejtheti. Az ügyész a vád elejtését indokolni köteles.

(2) Ha az ügyész a vád képviselőt a pótmagánvádlótól vette át, a vádat nem ejtheti el, de a vád képviselőtől elállhat. Ha a pótmagánvádló és képviselője jelen van, a tárgyalást folytatni kell, ellenkező esetben a bíróság a tárgyalás elnapolásával egyidejűleg új tárgyalást tűz ki, a pótmagánvádlót pedig értesíti, hogy a vádat ismét ő képviseli.

A pótmagánvádló fellépése

312. § (1)⁶³⁸ Ha a vád elejtése esetén pótmagánvádnak van helye, a bíróság a tárgyalást elnapolja, és tizenöt napon belül kézbesíti a sértettnek az ügyész vádelejtést tartalmazó nyilatkozatát. Ha a sértett hatvan napon belül nem lép fel pótmagánvádlóként, az eljárást a bíróság megszünteti. E határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

(2) A vádelejtést követően a sértettnek lehetőséget kell adni, hogy az ellene elkövetett bűncselekményre vonatkozó iratokat a bíróság hivatalos helyiségében megismerhesse. A pótmagánvádló az iratoktól elkülönítve, zártan kezelt iratokat nem ismerheti meg.

(3)⁶³⁹ Ha a sértett pótmagánvádlóként kíván fellépni, a vádindítványt az ügyben addig eljárt bírósághoz nyújtja be. A pótmagánvádló jogi képviselője a vádindítvány benyújtásától kezdve kötelező.

(4) A vádindítvány a 217. § (3) bekezdésének *a)–c)*, *g)* és *h)* pontjában felsoroltakat, továbbá azokat az indokokat tartalmazza, amelyek alapján a pótmagánvádló a vádelejtés ellenére a bírósági eljárás folytatását indítványozza.

(5) Ha a pótmagánvádló vádindítványt nyújtott be, a bíróság a 231. § rendelkezései szerint jár el azzal, hogy a pótmagánvádló az (1) bekezdésben meghatározott határidő letelte előtt nyújthatja be ismétlen a vádindítványt.⁶⁴⁰

⁶³⁷ A 310. § (4) bekezdése a 2006:LI. törvény 134. §-ával megállapított szöveg.

⁶³⁸ A 312. § (1) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 135. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶³⁹ A 312. § (3) bekezdésének első mondata a 2002:I. törvény 182. §-ával megállapított szöveg. A 312. § (3) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 135. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁴⁰ A 312. § (5) bekezdésének utolsó mondatát a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja hatályon kívül helyezte.

(6) Ha az ügyész a vádat elejtette, és az ügyben pótmagánvádló lép fel, a tárgyalást folytatni kell. A tárgyalás folytonosságára a 286. § rendelkezései irányadók.

(7) Ha az eljárás több bűncselekmény miatt folyik, és az ügyész a vádat ezek valamelyikében ejti el, a pótmagánvádló akkor léphet fel, ha az az ügy, amelyben a vádat elejtették, elkülöníthető. Ez esetben az ügyet el kell különíteni.

A bizonyítási eljárás befejezése

313. § A bizonyítási eljárás lefolytatása után, ha bizonyítási indítványt nem tettek, vagy azt a bíróság elutasította, a tanács elnöke a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánítja, és felhívja a jogosultakat a perbeszéd és a felszólalások megtartására.

A perbeszéd és felszólalások

314. § (1) Az ügyész vádbeszédet, a védő védőbeszédet tart, a vádlott, a sértett, a magánfél és az egyéb érdekelt felszólalhat.

(2)⁶⁴¹ Ha ugyanazon vádlott érdekében több védő jár el, a védőbeszédet a vezető védő vagy az általa kijelölt védő tartja. Ha a sértett, a magánfél és az egyéb érdekelt érdekében több képviselő jár el, a felszólalást – megegyezésük szerint – egyikük tartja.

(3) Perbeszéd közben a szót nem lehet megvonni.

(4) A perbeszéd nem szakítható félbe, kivéve, ha bűncselekményt megvalósító kifejezést foglal magában, rendezavarást kelt, továbbá ha az eljárás elhúzásának megakadályozása érdekében ez szükséges.

315. § (1) Az ügyész a vádbeszédében, ha a vádlott bűnösségét megállapíthatónak tartja, a jogszabályokat is megjelölve, indítványt terjeszt elő arra, hogy a bíróság

a) a vádlottat mely tények alapján, milyen bűncselekményben mondja ki bűnösnek,

b) milyen büntetést szabjon ki, illetőleg intézkedést alkalmazzon,

c) milyen egyéb rendelkezést tegyen.

(2) Az ügyész a büntetés, illetőleg az intézkedés meghatározott mértékére nem tehet indítványt.

(3) Ha az ügyész a vádlott bűnösségét nem tartja megállapíthatónak, a perbeszédében a jogszabályokat is megjelölve, indokolt indítványt tesz a vádlott felmentésére.

⁶⁴¹ A 314. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 183. §-ával megállapított szöveg.

316. §⁶⁴² Az ügyész után a sértett, a magánfél és az egyéb érdekelt felszólalhatnak. A sértett nyilatkozhat arról, hogy a vádlott bűnösségének megállapítását és megbüntetését kívánja-e. A magánfél megjelöli, hogy milyen összegben érvényesíti a polgári jogi igényét, ezt indokolhatja, távolléte esetén a bejelentett igényt az iratokból kell felolvasni. Az egyéb érdekelt a jogát vagy jogos érdekét közvetlenül érintő körben indítványt tehet.

317. § (1)⁶⁴³ A felszólalások után a védőbeszéd következik. A védő perbeszéde után a vádlott is szót emelhet saját védelmére. Ha a vádlottnak nincs védője, e felszólalásra a perbeszédre vonatkozó szabályok [314. § (3) és (4) bek.] az irányadóak.

(2) Több vádlott esetén a védőbeszéd sorrendjét a tanács elnöke határozza meg.

318. § (1) A perbeszéd és a felszólalások után, azok sorrendjében viszonzválaszoknak van helye. A viszonzválaszra további viszonzválasz adható, utoljára a védő, illetőleg a vádlott szólhat.

(2) A perbeszéd, felszólalások, illetve a viszonzválaszok után, ha a vádlott süket és tolmács nem alkalmazható, lehetőséget kell biztosítani számára a jegyzőkönyv elolvasására.

Az utolsó szó joga

319. § Az ügydöntő határozat meghozatala előtt az utolsó szó joga a vádlottat illeti.

A bizonyítási eljárás újra megnyitása

320. § A bíróság az ügydöntő határozat meghozatala előtt a bizonyítási eljárást újra megnyitja, ha ezt a perbeszédekben, a felszólalásokban, illetőleg az utolsó szó jogán elhangzottakban foglaltak miatt szükségesnek tartja.

A határozathozatal és a határozat kihirdetése

321. § (1) A perbeszédet, a felszólalásokat, illetve az utolsó szó jogán elhangzottakat követően a bíróság határozat meghozatala céljából tanácsülésre visszavonul. A tanácsülésen a határozat rendelkező részét le kell írni, és azt a bíróság tagjai aláírják.

⁶⁴² A 316. § második mondata a 2002:I. törvény 184. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁴³ A 317. § (1) bekezdésének harmadik mondatát a 2002:I. törvény 185. §-a iktatta be.

(2)⁶⁴⁴ Az ügydöntő határozatot a meghozatala után nyomban ki kell hirdetni. A tárgyaláson meghozott határozat – a bíróság tagjai által aláírt – rendelkező részének eredeti példányát a tárgyalási jegyzőkönyvhöz kell fűzni.

(3)⁶⁴⁵ Az ügydöntő határozat rendelkező részét a tanács elnöke állva olvassa fel, és a jelenlevők állva hallgatják meg, a tanács elnöke valamely jelen lévő személy egészségi állapotára tekintettel e szabály alól kivételt tehet. Ezt követően a tanács elnöke szóban elmondja az indokolás lényegét.

(4)⁶⁴⁶ Ha a bíróság az ügydöntő határozat meghozatala előtt azt állapítja meg, hogy a vád tárgyává tett cselekmény a vádirati minősítéstől eltérően minősülhet, a tárgyalást a védelem előkészítése érdekében elnapolhatja, erre nézve a jelen lévő ügyészt, a vádlottat és a védőt meghallgatja.

322. § (1)⁶⁴⁷ Ha az ügy bonyolultsága, a határozat nagy terjedelme vagy más fontos ok szükségessé teszi, a határozat meghozatalára és kihirdetésére a tárgyalás nyolc, kivételesen tizenöt napra elnapolható. A határozat kihirdetésének határnapját a tárgyalás elnapolásakor ki kell tűzni.

(2)⁶⁴⁸ Az (1) bekezdés alapján kitűzött tárgyaláson a tárgyalás legutóbbi részéről készült jegyzőkönyvet nem kell ismertetni. Ha a tárgyaláson a vádlott, illetőleg a védő a szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, a határozat a vádlott, illetőleg a védő távollétében is kihirdethető. E mulasztás miatt nincs helye igazolásnak.

A jogorvoslati nyilatkozatok

323. § (1)⁶⁴⁹ A határozat kihirdetése után a tanács elnöke megkérdezi a jelen lévő fellebbezésre jogosultakat, hogy kívának-e fellebbezni. A fellebbezési nyilatkozatok sorrendje a következő: az ügyész, a pótmagánvádló, a magánfél, az egyéb érdekelt, a vádlott és a védő nyilatkozata.

(2)⁶⁵⁰ A fellebbezőnek meg kell jelölnie, hogy a határozat mely rendelkezését sérelmezi, és a fellebbezés mire irányul. A fellebbezési ok téves megjelölése, vagy a fellebbezés egyébként téves volta miatt a fellebbezés érdemi elbírálását nem lehet megtagadni. Az ügyésznek meg kell jelölnie azt is, ha a vádlott terhére fellebbez [354. § (2) bek.].

⁶⁴⁴ A 321. § (2) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 186. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁶⁴⁵ A 321. § (3) bekezdésének első mondata a 2002:I. törvény 186. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁴⁶ A 321. § (4) bekezdését a 2002:I. törvény 186. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

⁶⁴⁷ A 322. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 187. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁴⁸ A 322. § (2) bekezdésének első mondata a 2002:I. törvény 187. §-ával, második és harmadik mondata a 2003:II. törvény 69. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁴⁹ A 323. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 136. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁵⁰ A 323. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 188. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(3)⁶⁵¹ A fellebbezésben olyan új tényt is lehet állítani és olyan új bizonyítékra is lehet hivatkozni, amelyről a fellebbező a határozat kihirdetése után szerzett tudomást. Olyan bizonyítást is lehet indítványozni, amelyet az első fokon eljáró bíróság mellőzött.

(4) A fellebbezés írásban indokolható. Az indokolást az iratok felterjesztéséig az első fokú bíróságnál, az iratok felterjesztése után a másodfokú bíróságnál – legkésőbb a tárgyalást megelőző nyolcadik napon – kell előterjeszteni.

A fellebbezésre jogosultak

324. §⁶⁵² (1) Az első fokú bíróság ítélete ellen fellebbezésre jogosult

- a) a vádlott,
- b) az ügyész,
- c) a pótmagánvádló,
- d) a védő, a vádlott hozzájárulása nélkül is,
- e) a vádlott örököse, a polgári jogi igénynek helyt adó rendelkezés ellen,
- f) a kényszergyógykezelés elrendelése ellen – a vádlott hozzájárulása nélkül is – a nagykorú vádlott törvényes képviselője, házastársa vagy élettársa,
- g) a magánfél, a polgári jogi igényt érdemben elbíráló rendelkezés ellen,
- h) az, akivel szemben az ítélet rendelkezést tartalmaz, a reá vonatkozó rendelkezés ellen.

(2) Az ügyész a vádlott terhére és javára is, a pótmagánvádló kizárólag a vádlott terhére fellebbezhet.

A fellebbezés bejelentése

325. § (1) Az, akivel az első fokú bíróság az ítéletet kihirdetés útján közli, a fellebbezését nyomban bejelentheti, vagy erre háromnapos határidőt tarthat fenn. E határidő elmulasztása miatt nincs helye igazolásnak.

(2) A kézbesítés útján közölt ítélet ellen nyolc napon belül lehet fellebbezni.

(3) A nem a kihirdetéskor bejelentett fellebbezést az első fokú bíróságnál kell írásban benyújtani, vagy jegyzőkönyvbe mondani.

(4) Az ügyésznek a (3) bekezdés szerint benyújtott fellebbezéséről az első fokú bíróság a vádlottat és a védőt értesíti.

⁶⁵¹ A 323. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 136. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁵² A 324. § a 2006:LI. törvény 137. §-ával megállapított szöveg.

326. § Ha az első fokú bíróság a nem ügydöntő végzést kihirdetés útján közli, a fellebbezést a végzés kihirdetésekor kell bejelenteni. A nem ügydöntő végzés elleni fellebbezés bejelentésére egyebekben a 325. § (2)–(4) bekezdésében foglaltak irányadók.

*Határozat a kényszerintézkedésről és az összbüntetésbe foglalásról*⁶⁵³

327. § (1)⁶⁵⁴ Ha az ügydöntő határozat a kihirdetéskor nem emelkedik jogerőre, a bíróság az előzetes letartóztatásról, a lakhelyelhagyási tilalomról, a házi őrizetről, a távollattartásról, az ideiglenes kényszergyógykezelésről nyomban határoz.

(2) Az (1) bekezdés esetén az előzetes letartóztatás a 129. § (2) bekezdésének a), b) vagy d) pontjában meghatározott okokon kívül akkor is elrendelhető, ha az ítéletben kiszabott szabadságvesztés tartamára figyelemmel a vádlott szökésétől vagy elrejtőzésétől kell tartani.

(3)⁶⁵⁵ A vádlott felmentése, próbára bocsátása, az eljárás megszüntetése esetén, vagy ha a bíróság nem szabott ki végrehajtandó szabadságvesztést, nem rendelt el javítóintézetit nevelést, illetőleg ha a felmentés esetén nem rendelt el kényszergyógykezelést, az előzetes letartóztatást, a lakhelyelhagyási tilalmat, a házi őrizetet, a távollattartást, illetőleg az ideiglenes kényszergyógykezelést megszünteti, és nyomban intézkedik a vádlott szabadlábra helyezéséről.

(4) Az ítélet jogerőre emelkedése esetén, ha ennek feltételei fennállnak, a bíróság lehetőleg azonnal lefolytatja az összbüntetési eljárást.

A tárgyalás berekesztése

328. § A jogorvoslati nyilatkozatok megtétele, valamint a 327. §-ban említett határozatok meghozatala után a tanács elnöke a tárgyalást berekeszti.

II. Cím AZ ELSŐ FOKÚ BÍRÓSÁG ÜGYDÖNTŐ HATÁROZATAI

Az ítélet

329. § A bíróság a vádról ítélettel határoz, ha a vádlottat bűnösnek mondja ki, vagy felmenti.

⁶⁵³ Az alcímet és a 327. §-t a 2002:I. törvény 189. §-a állapította meg. A 327. § eredeti (2) bekezdéséről az Alkotmánybíróság 19/1999. (VI. 25.) AB határozata megállapította, hogy alkotmányellenes, ezért nem lép hatályba.

⁶⁵⁴ A 327. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 138. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁵⁵ A 327. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 138. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

A bűnösséget megállapító ítélet

330. § (1) A bíróság a vádlottat bűnösnek mondja ki, ha megállapítja, hogy bűncselekményt követett el, és büntethető.

(2) A bűnösséget megállapító ítéletben a bíróság

- a) büntetést szab ki,
- b) a vádlottat próbára bocsátja, vagy megrovásban részesíti,
- c) a büntetés kiszabását mellözi.

(3) Ha a bíróság a vádlottat pártfogó felügyelet alá helyezi, az ítélet rendelkező része a 258. § (2) bekezdésében írtakon kívül tartalmazza a bíróság által megállapított magatartási szabályokat.

(4)⁶⁵⁶ Ha a vádlott bűnösségét a bíróság próbára bocsátás ideje alatt vagy a próbára bocsátás előtt elkövetett bűncselekmény miatt állapítja meg, a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezi, és halmazati büntetést szab ki.

A felmentő ítélet

331. § (1) A bíróság a vádlottat a vád alól felmenti, ha a vádlott bűnössége nem állapítható meg, és az eljárást nem szünteti meg.

(2) Ha a kóros elmeállapota miatt felmentett vádlott kényszergyógykezelésének feltételei megvannak, a bíróság elrendeli a vádlott kényszergyógykezelését.

(3) Az ítélet indokolása a 258. § (3) bekezdésében írtakon kívül tartalmazza azoknak az okoknak a feltüntetését, amelyek a bíróságot az ítélet kialakításában vezették, különösen a bűncselekmény hiányára, a bűncselekmény bizonyítottságának hiányára, illetőleg a büntethetőséget kizáró vagy megszüntető okokra való utalást.

(4)⁶⁵⁷ Ha a felmentés alapja büntethetőséget kizáró vagy megszüntető ok, a bíróság elkobzást, illetőleg vagyoneklobzást rendelhet el.

Az eljárást megszüntető végzés

332. § (1) A bíróság az eljárást megszünteti

- a) a vádlott halála, elévülés vagy kegyelem miatt,
- b) ha az eljárás megindításához szükséges magánindítvány, feljelentés vagy a kívánat hiányzik, és e hiányt nem pótolták, illetőleg az már nem pótolható,

⁶⁵⁶ A 330. § (4) bekezdése a 2002:I. törvény 190. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁵⁷ A 331. § (4) bekezdése a 2002:I. törvény 190. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

- c) ha a cselekményt jogerősen elbírálták,
- d)⁶⁵⁸ ha a vád nem törvényes [2. § (2) bek.],
- e) ha az ügyész a vádat elejtette és pótmagánvádnak nincs helye,
- f) tevékeny megbánás esetén [Btk. 36. § (1) bek.],
- g) a büntethetőséget megszüntető egyéb ok [Btk. 32. § e) pont] esetén.

(2) A bíróság az eljárást megszünteti az olyan bűncselekmény miatt, amelynek a vád tárgyává tett jelentősebb súlyú bűncselekmény mellett a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége.

(3)⁶⁵⁹ A bíróság az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott ok észlelésekor az eljárást nyomban megszünteti.

(4)⁶⁶⁰ Az eljárás megszüntetéséről a bíróság értesíti a magánfelet azzal a figyelmeztetéssel, hogy a polgári jogi igényét egyéb törvényes úton érvényesítheti.

(5)⁶⁶¹ Ha az ügydöntő határozat kihirdetését követően, annak jogerőre emelkedése előtt válik ismertté, hogy a vádlott meghalt vagy eljárási kegyelemben részesült, és a határozat ellen nem jelentettek be fellebbezést, a bíróság a nem jogerős ügydöntő határozatát, vagy határozatának e vádlottat érintő részét hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti.

333. § Ha az ügyész a vádat elejtette és pótmagánvádnak lehet helye, az eljárás megszüntetésének nem akadálya, hogy a sértettnek azért nem lehetett az ügyész vádelejtését tartalmazó nyilatkozatát kézbesíteni, mert ismeretlen helyen tartózkodott.

334. §⁶⁶² Az eljárásnak a 332. § (1) bekezdése a)–b) és f)–g) pontja alapján történt megszüntetése esetén a bíróság elkobzást, illetőleg vagyoneklobzást rendelhet el. Az eljárásnak a 332. § (5) bekezdése alapján történt megszüntetése esetén a bíróság a korábbi ügydöntő határozat elkobzást, illetőleg vagyoneklobzást kimondó rendelkezését hatályában fenntartja.

A polgári jogi igény elbírálása

335. § (1)⁶⁶³ A polgári jogi igényt a bíróság az ítéletben lehetőleg érdemben bírálja el; annak helyt ad, vagy azt elutasítja. Ha ez jelentékenyen késleltetné az eljárás befeje-

⁶⁵⁸ A 332. § (1) bekezdésének d)–e) pontja a 2006:LI. törvény 139. §-ával megállapított szöveg. Ugyanez a § iktatta be az f)–g) pontokat.

⁶⁵⁹ A 332. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 191. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁶⁰ A 332. § (4) bekezdését a 2002:I. törvény 191. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁶⁶¹ A 332. § (5) bekezdését a 2003:II. törvény 70. §-a iktatta be.

⁶⁶² A 334. § első mondata a 2006:LI. törvény 140. §-ával megállapított szöveg. A 334. § második mondata a 2003:II. törvény 71. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁶³ A 335. § (1) bekezdésének első mondata a 2002:I. törvény 193. §-ával, második mondata a 2003:II. törvény 72. §-ával megállapított szöveg.

zését, valamint a vádlott felmentése esetén, vagy ha az indítványnak a büntetőeljárásban való érdemi elbírálását más körülmény kizárja, a bíróság a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

(2) Ha a polgári jogi igény érvényesítése során eltérő indítványt terjesztettek elő, a bíróság ezeket a magasabb összegű igény keretein belül bírálja el.

A szülői felügyeleti jog megszüntetése

336. § (1) A bíróság az ügyész indítványára a vádlott szülői felügyeleti jogát megszünteti, ha a vádlottat a gyermekének sérelmére elkövetett szándékos bűncselekményben bűnösnek mondja ki, és megállapítja a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 88. §-ának (1) bekezdésében meghatározott feltételek fennállását.

(2) A bíróság az (1) bekezdésben meghatározott feltételek hiányában az indítványt elutasítja.

(3) A bíróság a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja, ha az indítvány elbírálása a büntetőeljárás befejezését jelentékenyen késleltetné, vagy az indítványnak a büntetőeljárásban való érdemi elbírálását más körülmény kizárja.

A szabálysértés elbírálása

337. § (1) Ha a bíróság a tárgyalás eredményéhez képest úgy látja, hogy a vád tárgyává tett cselekmény szabálysértés, és ezért a vádlottat felmenti, a szabálysértést elbírálja.

(2)⁶⁶⁴ Az (1) bekezdés esetében a bíróság elkobzást rendelhet el, és a polgári jogi igényt érdemben elbíráhatja.

(3)⁶⁶⁵ Ha a vádlottal szemben több bűncselekmény miatt emeltek vádat, és valamely vád tárgyává tett cselekményről a bíróság megállapítja, hogy az szabálysértés, a bíróság e szabálysértés miatt az eljárást megszüntetheti, ha a vád tárgyává tett más bűncselekmény mellett e cselekménynek a felelősségre vonás szempontjából nincs jelentősége.

A büntügyi költség viselése

338. § (1) A bíróság a vádlottat a büntügyi költség viselésére kötelezi, ha őt bűnösnek mondja ki, vagy szabálysértés elkövetéséért a felelősségét megállapítja. Ez a rendelkezés nem vonatkozik arra a büntügyi költségre, amelynek viselésére a törvény alapján mást kell kötelezni.

⁶⁶⁴ A 337. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 194. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁶⁵ A 337. § (3) bekezdését a 2002:I. törvény 194. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

(2) A vádlottat csak azzal a cselekménnyel, illetőleg a tényállással azzal a részével kapcsolatban felmerült büntügyi költség viselésére lehet kötelezni, amelyre a bűnösséget vagy a felelősségét megállapították. Nem lehet kötelezni annak a büntügyi költségnek a viselésére, amely – nem az ő mulasztása folytán – szükségtelenül merült fel.

(3)⁶⁶⁶ A bíróság a bűnösnek kimondott vádlottakat külön-külön kötelezi a büntügyi költség viselésére. Ha a büntügyi költség, illetőleg annak meghatározott része a bűnösnek kimondott vádlottak szerint nem különíthető el, a bíróság a vádlottakat egyetemlegesen kötelezi a büntügyi költség viselésére.

(4) A bíróság a bűncselekmény súlyához képest aránytalanul nagy büntügyi költség egy részének megfizetése alól a vádlottat mentesítheti.

339. § (1) Az állam viseli a 74. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott büntügyi költségből azt a költséget, amelynek viselésére a vádlott a 338. § alapján nem kötelezhető, továbbá azt a költséget, amelyet a vádlottnak a 74. § (3) bekezdése alapján nem kell megtérítenie.

(2)⁶⁶⁷ Az állam viseli azt a költséget is, amely annak kapcsán merült fel, hogy a vádlott süket, néma, vak, illetőleg a magyar nyelvet nem ismeri, vagy az eljárás során regionális vagy kisebbségi nyelvét használta.

(3)⁶⁶⁸ Ha a vádat az ügyész képviselte, és a bíróság a vádlottat felmenti, vagy az eljárást az ügyész védelejtése miatt megszünteti, az állam a határozat jogerőre emelkedésétől számított harminc napon belül – a külön jogszabályban meghatározott mértékben – megtéríti a vádlott költséget, továbbá védőjének az eljárás során nem előlegezett díját és költségét.⁶⁶⁹

(4) A vádlott felmentése vagy az eljárás megszüntetése esetén is kötelezni kell a vádlottat annak a költségnek a viselésére, amely az ő mulasztása folytán merült fel.

(5)⁶⁷⁰ Azt a pártfogó ügyvédi díjat, amelynek viselésére a büntetőeljárásban részt vevő személy nem kötelezhető, az állam viseli.

340. § (1) A magánfél és képviselője készkiadásának, valamint az utóbbi díjának megfizetésére a bíróság a vádlottat akkor kötelezi, ha a magánfél által érvényesített polgári jogi igénynek helyt ad. Részbeni helyt adás esetén a vádlottat az említett költség arányos részének megfizetésére kell kötelezni; egyébként e költséget a magánfél viseli.

⁶⁶⁶ A 338. § (3) bekezdésének második mondata a 2002:I. törvény 195. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁶⁷ A 339. § (2) és (3) bekezdése a 2002:I. törvény 196. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁶⁸ A 339. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 141. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁶⁹ Lásd a 26/2003. (VII. 1.) IM-BM-PM együttes rendeletet.

⁶⁷⁰ A 339. § (5) bekezdését a 2006:LI. törvény 141. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

(2) A pótmagánvádló és képviselője készkiadásának, valamint ez utóbbi díjának megfizetésére a bíróság a vádlottat akkor kötelezi, ha a vádat a pótmagánvádló képviseli, és a bíróság a vádlott bűnösségét megállapítja.

III. Cím

AZ ELSŐ FOKÚ BÍRÓSÁG ÉS AZ ÜGYÉSZ TEENDŐI A FELLEBBEZÉST KÖVETŐEN

341. § (1)⁶⁷¹ A törvényben kizárt, az arra nem jogosulttól származó vagy az elkésett fellebbezést az első fokú bíróság elutasítja. A törvényben kizárt, vagy az arra nem jogosulttól származó fellebbezést elutasító végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye. Az ilyen jogorvoslat elbírálását a bíróság mellőzi, és erről a jogorvoslat előterjesztőjét értesíti.

(2)⁶⁷² Ha a fellebbezési határidő valamennyi jogosultra lejárt, az első fokú bíróság tanácsának elnöke az iratokat – a másodfokú bíróság mellett működő ügyész útján – az ügydöntő határozat írásba foglalását követően haladéktalanul felterjeszti a másodfokú bírósághoz.

(3) Ha olyan eljárási szabálysértésre alapítottak fellebbezést, amelynek a körülményei az iratokból nem tűnnek ki, a tanács elnöke erről a felterjesztésben felvilágosítást ad.

(4) A másodfokú bíróság mellett működő ügyész az iratokat az indítványával tizenöt napon belül, különösen bonyolult vagy nagy terjedelmű ügyben harminc napon belül megküldi a másodfokú bíróságnak.

IV. Cím

TÁRGYALÁS AZ ÜGYÉSZ, A VÉDŐ TÁVOLLÉTÉBEN

342. §⁶⁷³ (1) Ha e törvény szerint a tárgyalás az ügyész, illetve a védő távollétében megtartható, az I. és II. Cím rendelkezéseit az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) Ha az ügyész nincs jelen a tárgyaláson, a vádiratból a vádat a bíróság ismerteti.

(3)⁶⁷⁴

(4) Ha védő nincs jelen a tárgyaláson, a védőbeszédet a vádlott adhatja elő.

⁶⁷¹ A 341. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 142. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁷² A 341. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 142. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁷³ A 342. § a 2002:I. törvény 197. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁷⁴ A 342. § (3) bekezdését az Alkotmánybíróság 14/2002. (III. 20.) AB határozata megsemmisítette, így a rendelkezés nem lép hatályba.

(5) Ha a kihirdetés útján közölt ügydöntő határozat ellen a vádlott és a védő nem jelentett be fellebbezést, a bíróság azt a tárgyaláson jelen nem levő ügyéssel a rendelkező rész kézbesítése útján közli. Ha az ügydöntő határozatot a bíróság az ügyéssel a rendelkező rész kézbesítése útján közli, az ügyész a fellebbezését öt napon belül jelentheti be. E határidő elmulasztása ellen nincs helye igazolásnak.

V. Cím

A PÓTMAGÁNVÁDLÓRA VONATKOZÓ ELTÉRŐ RENDELKEZÉSEK

343. § (1) A pótmagánvádló képviselője a tárgyaláson köteles részt venni. Ha a pótmagánvádló képviselője a tárgyaláson nem jelenik meg, és magát alapos okkal előzetesen haladéktalanul nem mentette ki, a bíróság a tárgyalást a képviselő költségére elhalasztja, és a képviselőt rendbírósággal sújthatja.

(2)⁶⁷⁵ Ha a pótmagánvádló jogi képviselője az eljárás alatt megszűnik, a bíróság az erről való tudomásszerzést követő nyolc napon belül felszólítja a pótmagánvádlót, hogy jogi képviselőt nyolc napon belül gondoskodjék. Ha a pótmagánvádló a kitűzött határidő alatt jogi képviselő meghatalmazásáról nem gondoskodik, az eljárást meg kell szüntetni. Erre a pótmagánvádlót figyelmeztetni kell.

(3)⁶⁷⁶ Ha a pótmagánvádló ügyvédi képviselője az eljárás alatt megszűnik, mert a jövedelmi és vagyoni viszonyai folytán az ügyvédi munkadíjat előreláthatóan nem tudja megfizetni, és ezt a külön jogszabályban meghatározott módon igazolta, kérelmére a bíróság személyes költségmentességet engedélyezhet.⁶⁷⁷ A személyes költségmentesség engedélyezése esetén

a) a pótmagánvádló kérelmére a bíróság képviselőként ügyvédet vagy ügyvédi irodát rendel ki,

⁶⁷⁵ A 343. § (2)–(4) bekezdését a 2003:II. törvény 73. §-a iktatta be, és az eredeti (2)–(5) bekezdés számozását (5)–(8) bekezdésre módosította. A (2) bekezdés a 2006:LI. törvény 143. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁷⁶ A 343. § (3) és (4) bekezdése helyébe a 2005: CXXXV. törvény 48. §-ának (12) bekezdésével módosított 2003:LXXX. törvény 72. §-ának (5) bekezdése alapján 2008. január 1-jétől a 2003:LXXX. törvény 82. §-ának (5) bekezdésével megállapított következő rendelkezések lépnek: „(3) A pótmagánvádló részére – ha annak a jogi segítségnyújtásról szóló törvényben foglalt feltételei fennállnak – a törvényben meghatározott szervezet személyes költségmentességet engedélyez. A személyes költségmentesség engedélyezése esetén

a) a pótmagánvádló pártfogó ügyvédi képviselőre jogosult,

b) a pótmagánvádlót és pártfogó ügyvédjét a büntetőügy iratairól kért másolat egyszeri kiadása során illetékfeljegyzési jog illeti meg,

c) a pártfogó ügyvéd díját és igazolt készkiadását pedig az állam előlegezi.

(4) A pótmagánvádló pártfogó ügyvédjének díjára a kirendelt védő díjazására vonatkozó jogszabályt kell alkalmazni.”

⁶⁷⁷ Lásd a 9/2003. (V. 6.) IM–BM–PM együttes rendeletet.

b) a pótmagánvádlót és kirendelt képviselőjét a büntetőügy iratairól kért másolat egyszerű kiadása során illetékfeljegyzési jog illeti meg,

c) a kirendelt képviselő díját és igazolt készkiadását az állam előlegezi.

(4) A pótmagánvádló kirendelt képviselőjének díjára a kirendelt védő díjazására vonatkozó jogszabályt kell alkalmazni.

(5) A pótmagánvádló a vádat nem terjesztheti ki.

(6) A perbeszédet a pótmagánvádló képviselője tartja.

(7)⁶⁷⁸

(8) Ha a fellebbezés bejelentésekor a vádat a pótmagánvádló képviseli, az első fokú bíróság az iratokat közvetlenül terjeszti fel a másodfokú bírósághoz.

(9)⁶⁷⁹ A pótmagánvád alapján lefolytatott eljárásban hozott jogerős ügydöntő határozatot a bíróság megküldi az ügyben korábban eljáró ügyésznek.

344. § (1)⁶⁸⁰ Ha a vádlottat felmentették, vagy vele szemben az eljárást megszüntették, a pótmagánvádló viseli a 74. § (1) bekezdésében meghatározott bűnügyi költségből azt a költséget, amely a pótmagánvádló fellépése után keletkezett.

(2)⁶⁸¹ A pótmagánvádlót csak azzal a cselekménnyel, illetőleg a tényállással azzal a részével kapcsolatban felmerült bűnügyi költség viselésére lehet kötelezni, amelyre a vádindítványt előterjesztette, és amelyre a bíróság felmentő ítéletet hozott vagy az eljárást megszüntette. A vádlott felmentése vagy az eljárás megszüntetése esetén az ügyben fellépő pótmagánvádlókat külön-külön kell kötelezni a bűnügyi költség fizetésére. Ha a bűnügyi költség, illetőleg annak meghatározott része a pótmagánvádlók szerint nem különíthető el, a bíróság a pótmagánvádlókat egyetemlegesen kötelezi a bűnügyi költség fizetésére.

(3) Ha a pótmagánvádlók bűnügyi költségben való marasztalásának van helye, a pótmagánvadat elejtő pótmagánvádlót a bűnügyi költség arányos részének megfizetésére kell kötelezni.

⁶⁷⁸ A 343. § (7) bekezdését a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁶⁷⁹ A 343. § (9) bekezdését a 2006:LI. törvény 143. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁶⁸⁰ A 344. § (1) bekezdése – eredetileg 344. § – a 2003:II. törvény 74. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁸¹ A 344. § (2)–(3) bekezdését a 2006:LI. törvény 144. §-a iktatta be, egyben az addigi 344. § rendelkezése az (1) bekezdés jelölést kapta.

XIV. Fejezet A MÁSODFOKÚ BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS

I. Cím ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

A másodfokú eljárásban alkalmazandó rendelkezések

345. § E törvény XI-XIII. Fejezetében megállapított rendelkezéseit a másodfokú bírósági eljárásban az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A fellebbezési jog és a fellebbezés hatálya

346. § (1)⁶⁸² Az első fokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a másodfokú bírósághoz. Az első fokú bíróság ügydöntő végzése elleni fellebbezésre az ítélet elleni fellebbezés szabályai irányadóak.

(2) Az első fokú bíróság ítélete elleni fellebbezés az ítélet bármely rendelkezése vagy kizárólag az indokolás ellen is irányulhat.

(3) Fellebbezésnek jogi és ténybeli okból van helye.

(4) A fellebbezés az ítélet jogerőre emelkedését abban a részben függeszti fel, amelyet a másodfokú bíróság a fellebbezés folytán felülbírál.

(5)⁶⁸³ Nincs helye fellebbezésnek

a) az eljárás 332. § (1) bekezdésének e) pontja alapján történt megszüntetése,

b) a polgári jogi igény érvényesítésének vagy a szülői felügyeleti jog megszüntetésére irányuló indítvány egyéb törvényes útra utasítása, valamint

c) az ítélet tudomásulvételét követően tett jogorvoslati nyilatkozat elutasítása ellen.

*A végzés elleni fellebbezés*⁶⁸⁴

347. §⁶⁸⁵ (1) Az első fokú bíróság nem ügydöntő végzése ellen fellebbezésnek van helye, ha azt e törvény nem zárja ki. A végzés elleni fellebbezés elintézésére az ítélet elleni fellebbezés szabályai irányadóak.

(2) Az első fokú bíróság külön fellebbezéssel nem támadható végzését és a határozati formát nem igénylő bírói intézkedését az ügydöntő határozat elleni fellebbezésben lehet sérelmezni.

⁶⁸² A 346. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 145. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁸³ A 346. § (5) bekezdése a 2006:LI. törvény 145. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁸⁴ Az alcímet a 2006:LI. törvény 146. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁶⁸⁵ A 347. § a 2006:LI. törvény 146. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(3) A végzés a fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható, kivéve, ha a fellebbezés halasztó hatályát e törvény kimondja. Kivételesen indokolt esetben a végzés végrehajtását mind az első fokú, mind a másodfokú bíróság fel függesztheti.

(4) A másodfokú bíróság a végzés elleni fellebbezést bizonyítás felvétele esetén tárgyaláson, egyébként tanácsüléssel intézi el.

A felülbírálat terjedelme

348. § (1)⁶⁸⁶ A másodfokú bíróság – ha e törvény kivétel nem tesz – a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírálja. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, valamint intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit a másodfokú bíróság arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. Hivatalból dönt a másodfokú bíróság az előbbiekhöz kapcsolódó járulékos kérdésekben, így a polgári jogi igényre, a bünygyi költségre vonatkozó rendelkezésekről is.

(2) Ha a vádlott ellen több bűncselekmény miatt emeltek vádat, az ítéletnek csak az a felmentő vagy eljárást megszüntető rendelkezése bírálható felül, amely ellen fellebbeztek.

(3)⁶⁸⁷ Ha a fellebbezés kizárólag az ítéletnek az elkobzásra, a vagyonelkobzásra, a pártfogó felügyelet elrendelésére, a lefoglalásra, a polgári jogi igényre, a szülői felügyeleti jog megszüntetésére vagy a bünygyi költség viselésére vonatkozó rendelkezése ellen irányul, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak ezt a részét bírálja felül.

(4)⁶⁸⁸

349. § (1) Ha az első fokú bíróság ítélete több vádlottról rendelkezik, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel érintett vádlottra vonatkozó részét bírálja felül.

(2) A másodfokú bíróság a fellebbezéssel nem érintett vádlottat felmenti, a bűncselekményének enyhébb minősítése folytán törvénysértően súlyos büntetését, illetve a vele szemben büntetés helyett alkalmazott intézkedést enyhíti, vagy az első fokú bíróság ítéletének reá vonatkozó részét hatályon kívül helyezi, és vele szemben az eljárást megszünteti, illetőleg az első fokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a fellebbezéssel érintett vádlott tekintetében is ugyanígy határoz.

⁶⁸⁶ A 348. § (1) bekezdésének második mondata a 2002:I. törvény 198. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁸⁷ A 348. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 147. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁸⁸ A 348. § (4) bekezdését a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

350. § Az ítélet megalapozatlansága esetén az első fokú bíróságot a 349. § (2) bekezdésének alkalmazásával akkor lehet új eljárásra utasítani, ha ez a fellebbezéssel nem érintett vádlott felmentését, a bűncselekmény enyhébb minősítése folytán a törvénysértően súlyos büntetés enyhítését, vagy az eljárás megszüntetését eredményezheti.

Kötöttség az első fokú bíróság ítéletének tényállásához

351. § (1)⁶⁸⁹ A másodfokú bíróság a határozatát az első fokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az első fokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tény állítottak vagy új bizonyítékra hivatkoztak [323. § (3) bek.], és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le.

(2) Az első fokú bíróság ítélete megalapozatlan, ha

- a tényállás nincs felderítve,
- az első fokú bíróság nem állapított meg tényállást, vagy a tényállást hiányosan állapította meg,
- a megállapított tényállás ellentétes az iratok tartalmával,
- az első fokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett.

352. § (1) Megalapozatlanság [351. § (2) bek.] esetében a másodfokú bíróság

a) a tényállást kiegészíti, illetőleg helyesbíti, ha a hiánytalan, illetőleg a helyes tényállás az iratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás útján megállapítható;

b)⁶⁹⁰ az iratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás alapján az első fokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást állapíthat meg, ha a vádlott felmentésének (részbeni felmentésének) vagy az eljárás megszüntetésének (részbeni megszüntetésének) van helye.

(2) A másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét a helyesbített, kiegészített, illetve eltérő tényállás alapján bírálja felül.

(3)⁶⁹¹ A másodfokú bíróság csak azokkal a tényekkel kapcsolatban értékelheti az első fokú bíróságtól eltérően a bizonyítékokat, amelyekre bizonyítást vett fel, kivéve, ha az iratok tartalma vagy ténybeli következtetés alapján a vádlottat az (1) bekezdés b) pontja alapján felmenti vagy az eljárást megszünteti.

⁶⁸⁹ A 351. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 199. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁹⁰ A 352. § (1) bekezdésének b) pontja a 2006:LI. törvény 148. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁹¹ A 352. § (3) bekezdését a 2002:I. törvény 200. §-ának (2) bekezdése iktatta be, szövegét a 2006:LI. törvény 148. §-ának (2) bekezdése állapította meg.

Bizonyítás a másodfokú bírósági eljárásban

353. §⁶⁹² (1) A másodfokú bírósági eljárásban bizonyításnak akkor van helye, ha az első fokú bíróság a tényállást nem derítette fel, vagy az hiányos, továbbá, ha a bizonyítás az első fokú bírósági eljárásban megvalósult szabálysértés orvoslását eredményezheti.

(2) A bizonyítás felvételére – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – tárgyalást kell kitűzni.

(3) Ha az ügyben a büntetéskiszabási körülmények további tisztázása érdekében kizárólag a vádlott meghallgatása szükséges, a másodfokú bíróság nyilvános ülést tart.

(4) A másodfokú bíróság mellőzi a bizonyítás felvételét olyan tényre nézve, amely a bűnösség megállapítását, a felmentést, az eljárás megszüntetését, a bűncselekmény minősítését, a büntetés kiszabását, illetve az intézkedés alkalmazását nem befolyásolta.

Súlyosítási tilalom

354. § (1)⁶⁹³ Az első fokú bíróság által felmentett vádlott bűnösségét megállapítani, a vádlott büntetését, illetve a büntetés helyett alkalmazott intézkedést súlyosítani csak akkor lehet, ha a terhére fellebbezést jelentettek be. Ez irányadó akkor is, ha a másodfokú bíróság a 353. § alapján bizonyítást vesz fel, és annak eredményeként súlyosabb bűncselekmény állapítható meg.

(2) A vádlott terhére bejelentett fellebbezésnek azt kell tekinteni, ami a bűnösségének megállapítására, bűncselekményének súlyosabb minősítésére, a büntetésének súlyosítására, illetve a vele szemben büntetés helyett alkalmazott intézkedésnél súlyosabbnak a megállapítására, vagy az ilyen intézkedés helyett büntetés megállapítására irányul.

(3) Ha az első fokú bíróság a bűncselekmény miatt kiszabott büntetés vagy büntetés helyett alkalmazott intézkedés mellett a vádlottat valamely bűncselekmény miatt emelt vád alól felmenti, vagy vele szemben az eljárást megszünteti, a bűncselekmény miatt kiszabott büntetés vagy a büntetés helyett alkalmazott intézkedés – ha a vádlott terhére a fellebbezést kizárólag a felmentés vagy a megszüntetés ellen jelentették be – csak akkor súlyosítható, ha az ítélet felmentő vagy eljárást megszüntető rendelkezése miatt bejelentett fellebbezés sikeres.

(4)⁶⁹⁴ A súlyosítási tilalom folytán a másodfokú bíróság a vádlott terhére bejelentett fellebbezés hiányában nem szabhat ki

a) büntetést azzal szemben, akinek az ügyét első fokon önállóan alkalmazott intézkedéssel bírálták el,

b) pénzbüntetés helyett közérdekű munkát vagy szabadságvesztést, közérdekű munka helyett szabadságvesztést,

c) felfüggesztett szabadságvesztés helyett végrehajtható szabadságvesztést; végrehajtható szabadságvesztés helyett hosszabb tartalmú szabadságvesztést, annak felfüggesztése mellett sem,

d) végrehajtható pénzbüntetés vagy közérdekű munka helyett felfüggesztett szabadságvesztést,

e) felfüggesztett pénzbüntetés helyett végrehajtható pénzbüntetést, végrehajtható pénzbüntetés helyett nagyobb összegű pénzbüntetést, annak felfüggesztése mellett sem,

f) az első fokú bíróság által nem alkalmazott mellékbüntetést,

g) az első fokon főbüntetés helyett önálló büntetesként alkalmazott mellékbüntetés helyett főbüntetést.

(5) Ha az első fokú bíróság az elkobzásról, illetőleg a vagyoneklobzásról a törvény rendelkezése ellenére nem rendelkezett, a tényállás azonban a döntéshez szükséges adatokat tartalmazza, erről a másodfokú bíróság is határozhat abban az esetben is, ha a terhelt terhére nem jelentettek be fellebbezést.

(6) Ha az első fokú bíróság szabálysértés miatt alkalmazott jogkövetkezményt [337. § (1) bek.], e jogkövetkezmény a másodfokú eljárásban akkor súlyosítható, ha a fellebbezés a felmentő rendelkezés ellen irányul, vagy az a szabálysértés miatt alkalmazott jogkövetkezmény súlyosítását célozza.

355. §⁶⁹⁵ Az életfogytig tartó szabadságvesztés esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának későbbi időpontban történő meghatározását, illetőleg a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárását a büntetés súlyosításának; az erre irányuló fellebbezést a vádlott terhére bejelentettnek kell tekinteni.

II. Cím

*A FELLEBBEZÉS ELINTÉZÉSE**Észrevétel a fellebbezésre*

356. § A fellebbezéssel érintettek az iratok felterjesztéséig az első fokú bíróságnál, az iratok felterjesztése után a másodfokú bíróságnál a fellebbezésre észrevételt tehetnek.

A fellebbezés visszavonása

357. § (1) A fellebbező a fellebbezését a másodfokú bíróságnak határozathozatal céljából tartott tanácsüléséig visszavonhatja.

⁶⁹² A 353. § a 2006:LI. törvény 149. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁹³ A 354. § (1) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 202. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁶⁹⁴ A 354. § (4)-(6) bekezdését a 2002:I. törvény 202. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁶⁹⁵ A 355. § a 2002:I. törvény 203.§-ával megállapított szöveg.

(2) Az ügyész fellebbezését az iratok felterjesztése után a másodfokú bíróság mellett működő ügyész vonhatja vissza. Ha az ügyész a fellebbezést visszavonja, és más nem fellebbezett, az iratokat a nyilatkozatával együtt visszaküldi az első fokú bíróságnak.

(3) A vádlott javára más által bejelentett fellebbezést a fellebbező csak a vádlott hozzájárulásával vonhatja vissza. Ez a rendelkezés nem vonatkozik az ügyész fellebbezésére.

(4) A visszavont fellebbezést nem lehet újból előterjeszteni.

A fellebbezés elintézésének előkészítése

358. § (1) A másodfokú bíróság tanácsának elnöke a)⁶⁹⁶ intézkedik – szükség esetén – a hiányok pótlása, az iratok kiegészítése, új iratok beszerzése vagy az első fokú bíróságtól felvilágosítás megszerzése iránt,

b) a fellebbezőt a fellebbezésnek nyolc napon belüli kiegészítésére hívja fel, ha nem lehet megállapítani, hogy az első fokú bíróság eljárását vagy az ítéletet miért tartja sérelmesnek,

c) az iratokat visszaküldi az első fokú bíróságnak, ha a fellebbezéseket visszavonták,

d)⁶⁹⁷ a vádlottnak és a védőnek kézbesíti a más által bejelentett fellebbezést és a másodfokú bíróság mellett működő ügyész indítványát,

e) a vádlott vagy a védő fellebbezésének indokolását – ha azt a másodfokú bíróság előtt terjesztették elő – megküldi a másodfokú bíróság mellett működő ügyésznek,

f)⁶⁹⁸ vizsgálja az eltérő minősítés lehetőségének megállapítását,

g) vizsgálja, hogy a másodfokú eljárásban kötelező-e az ügyész és a védő részvétele,

h) vizsgálja, szükséges-e kényszerintézkedéssel kapcsolatban határozni.

(2)⁶⁹⁹ A tanács elnöke az ügy érkezésétől számított hatvan napon belül a lehető legközelebbi határnapra a fellebbezés elbírálására tanácsulást, nyilvános ülést vagy tárgyalást tűz ki.

(3)⁷⁰⁰ A másodfokú bíróság a tárgyalás előtt bizonyítást rendelhet el, és a tanács elnöke az emiatt szükséges intézkedéseket megteheti.

⁶⁹⁶ A 358. § (1) bekezdésének a) pontja a 2006:LI. törvény 150. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁶⁹⁷ A 358. § (1) bekezdésének d) pontja a 2002:I. törvény 204. §-ával megállapított szöveg.

⁶⁹⁸ A 358. § (1) bekezdésének f)-h) pontját a 2006:LI. törvény 150. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁶⁹⁹ A 358. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 150. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁰⁰ A 358. § (3) bekezdését a 2006:LI. törvény 150. §-ának (4) bekezdése iktatta be.

A fellebbezés elutasítása, áttétel, az eljárás felfüggesztése

359. § (1)⁷⁰¹ A másodfokú bíróság a fellebbezést elutasítja, ha a 341. § (1) bekezdésében felsorolt esetekben az első fokú bíróság elmulasztotta a fellebbezés elutasítását, vagy a fellebbezés kiegészítésére irányuló felhívás [358. § (1) bek. b) pont] nem vezetett eredményre.

(2) Ha a másodfokú bíróságnak a fellebbezés elbírálására nincs hatásköre vagy illetékessége, az iratokat tanácsuláson a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz teszi át.

(3)⁷⁰² A másodfokú bíróság az eljárást tanácsuláson felfüggeszti, ha megállapítja, hogy ennek a 266. § (1) bekezdése alapján helye van. A 188. § (1) bekezdésének b) pontja alapján az eljárás akkor felfüggeszthető fel, ha a tárgyalás a vádlott távollétében nem tartható meg.

*A tanácsulés*⁷⁰³

360. §⁷⁰⁴ (1) A másodfokú bíróság tanácsuláson határoz a) a fellebbezés elutasításáról, az ügy áttételéről, az ügyek egyesítéséről vagy elkülönítéséről, az eljárás felfüggesztéséről,

b) ha a fellebbezés kizárólag az ítéletnek a lefoglalás megszüntetésére vagy a büntügyi költségre vonatkozó rendelkezése ellen irányul,

c) ha a vádlott felmentéséről, illetőleg az eljárás vele szemben történő megszüntetéséről határoz,

d) ha a másodfokú bíróság a fellebbezés folytán a fellebbezéssel nem érintett vádlott felmentéséről, illetőleg az eljárás vele szemben történő megszüntetéséről határoz, feltevé, hogy e rendelkezéseket a fellebbezéssel érintett vádlott esetében is tanácsuláson hozza meg,

e) ha az eljárást a 373. § (1) bekezdésének I. pontja alapján meg kell szüntetni,

f) ha az első fokú bíróság az ítéletét a 373. § (1) bekezdésének II-IV. pontjában meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

(2) A tanács elnöke tanácsulésre tartozó ügyben nyilvános ülést, illetőleg tárgyalást tűzhet ki.

(3) A tanács elnöke a fellebbezőket értesíti a tanácsulés kitűzéséről, és arról, hogy fellebbezésüket nyolc napon belül kiegészíthetik, vagy a más által bejelentett fellebbezésre (indítványra vagy nyilatkozatra) észrevételeket tehetnek.

⁷⁰¹ A 359. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 151. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁰² A 359. § (3) bekezdésének második mondata a 2002:I. törvény 205. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁰³ A 360. § előtti alcím a 2006:LI. törvény 152. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁰⁴ A 360. § a 2006:LI. törvény 152. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(4) Ha az első fokú ítélet ellen kizárólag a vádlott javára jelentettek be fellebbezést, és a tényállás megalapozott, a tanács elnöke tájékoztatja a vádlottat, a védőt, az ügyészt és azt, aki fellebbezett az ügyben eljáró tanács összetételéről és arról, hogy nyolc napon belül kérheti nyilvános ülést, vagy ha annak feltételei fennállnak, tárgyalás kitűzését. Ha nyilvános ülés vagy tárgyalás kitűzését senki sem kérte, a másodfokú bíróság az ügyet tanácsülésen intézheti el.

(5) Ha a másodfokú bíróság tanácsülésen állapítja meg, hogy az ügy tanácsülésen nem intézhető el, az ügyet nyilvános ülésre vagy tárgyalásra tűzi ki. A másodfokú bíróság a tanácsülésen hozható határozatot nyilvános ülésen, illetőleg tárgyaláson is meghozhatja, ha az ennek alapjául szolgáló okot a nyilvános ülésen, illetőleg a tárgyaláson észleli.

A nyilvános ülés

361. §⁷⁰⁵ (1) A másodfokú bíróság a fellebbezés elintézésére nyilvános ülést tart, kivéve, ha az ügy tanácsülésen intézhető el, vagy tárgyalást kell tartani.

(2) A másodfokú bíróság a nyilvános ülésen

a) az első fokú bíróság ítéletének megalapozatlansága esetén megállapíthatja a hiánytalan, illetőleg a helyes tényállást, ha az az iratok tartalma vagy ténybeli következtetés útján lehetséges,

b) az ügyben a vádlottat a büntetéskiszabási körülmények további tisztázása érdekében meghallgathatja.

(3) A másodfokú bíróság a vádlottat, valamint kötelező védelem esetén a védőt, valamint a pótmagánvádló jogi képviselőjét a nyilvános ülésre idézi, a fogva lévő vádlott előállítására – idézésével egyidejűleg – intézkedik.

(4) A másodfokú bíróság a nyilvános ülésről értesíti az ügyészt, továbbá a pótmagánvádlót, a kötelező védelem esetén kívül a védőt, a sértettet, valamint azokat, akik fellebbeztek.

362. §⁷⁰⁶ (1) A nyilvános ülés előkészítésére és megtartására a tárgyalásra (366. §) vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy az ügy előadása – ha azt a jelenlévők nem kérik – mellőzhető.

(2) A nyilvános ülésen az ügyész részvétele nem kötelező.

(3) A nyilvános ülést a szabályszerűen megidézett vádlott távollétében is meg lehet tartani, s ha a nyilvános ülés eredményeként megállapítható, hogy a meghallgatása nem szükséges, a fellebbezés elbírálható.

(4) A nyilvános ülés elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

⁷⁰⁵ A 361. § a 2006:LI. törvény 153. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁰⁶ A 362. § a 2006:LI. törvény 154. §-ával megállapított szöveg.

A tárgyalás⁷⁰⁷

363. §⁷⁰⁸ (1) A másodfokú bírósági tárgyalásra a XIII. Fejezet rendelkezéseit a következő eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A másodfokú bíróság tárgyalást tart, ha

a) az ügy tanácsülésen nem intézhető el,

b) bizonyítás felvétele szükséges, és az nyilvános ülésen nem lehetséges [361. § (2) bek.],

c) a tanácsülésre, illetve nyilvános ülésre tartozó ügyet a tanács elnöke tárgyalásra tűzte ki.

364. §⁷⁰⁹ (1) A vádlottat, kötelező védelem esetén a védőt, valamint a pótmagánvádló jogi képviselőjét a tárgyalásra idézni kell. Ha a megidézett vádlott fogva van, a másodfokú bíróság az előállítására intézkedik. A vádlottnak az idézést legalább öt nappal a tárgyalás előtt kell kézbesíteni.

(2) A tárgyalásról értesíteni kell az ügyészt, továbbá a pótmagánvádlót, a kötelező védelem esetén kívül a védőt, a sértettet, valamint azokat, akik fellebbeztek. Az értesítést olyan időben kell kiadni, hogy a kézbesítése legalább öt nappal a tárgyalás előtt megtörténjék.

(3) A tárgyaláson az ügyész részvétele kötelező, ha a részvétele az első fokú tárgyaláson is kötelező volt, kivéve, ha a részvétel oka a másodfokú eljárásban már nem áll fenn. A másodfokú bíróság az ügyészt ebben az esetben is kötelezheti a tárgyaláson való részvételre.

365. §⁷¹⁰ (1) A vádlott távollétében a tárgyalás megtartható, ha a vádlott előzetesen bejelentette, hogy azon nem kíván részt venni, illetőleg a vádlott terhére nem jelentettek be fellebbezést.

(2) A tárgyalás elmulasztása miatt nincs helye igazolásnak.

366. §⁷¹¹ (1) A tárgyaláson a tanács elnöke által kijelölt bíró az ügyet előadja. Ismerteti az első fokú bíróság ítéletét, a fellebbezést és az arra tett észrevételeket, továbbá az iratokból azt, ami az ügy felülbírlásához szükséges. Az első fokú bíróság ítélete indokolásának ismertetése mellőzhető, ha azt a jelenlévők nem kérik, és azt a másodfokú bíróság sem tartja szükségesnek.

(2) A bíróság tagjai, az ügyész, a vádlott, a védő és a sértett az ügy előadásának kiegészítését kérhetik.

(3) Ezután a fellebbezésre jogosultaknak [324. § (1) bek.] lehetővé kell tenni, hogy az előterjesztéseiket, illetőleg indítványukat megtehessek.

⁷⁰⁷ Az alcímet a 2002:I. törvény 207. §-a állapította meg.

⁷⁰⁸ A 363. § a 2006:LI. törvény 155. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁰⁹ A 364. § a 2006:LI. törvény 156. §-ával megállapított szöveg.

⁷¹⁰ A 365. § a 2006:LI. törvény 157. §-ával megállapított szöveg.

⁷¹¹ A 366. § a 2002:I. törvény 208. §-ával megállapított szöveg.

(4) A bizonyítást az ügy előadása, illetve a (3) bekezdésben írt indítványok megtétele után kell felvenni.

(5) Az ügy előadása, illetőleg a bizonyítás felvétele után az erre jogosultak perbeszédet tartanak, illetőleg felszólalnak. Perbeszédet először a fellebbező tart. Ha az ügyész is fellebbezett, először ő mondja el a perbeszédet.

(6) Ha a másodfokú bíróság az ügydöntő határozat meghozatala előtt azt állapítja meg, hogy a cselekmény az első fokú bíróság által megállapított minősítéstől eltérően minősülhet, a 321. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően jár el.

*A másodfokú határozat kézbesítése*⁷¹²

367. §⁷¹³ (1) A másodfokú bíróság ügydöntő határozatát, valamint az első fokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyező végzését az ügyésznek, a vádlottnak, a védőnek, a pótmagánvádlónak, a sértettnek, a fellebbezőnek és annak kell kézbesíteni, akire a határozat rendelkezést tartalmaz.

(2) A másodfokú bíróság ügydöntő határozatát annak is kézbesíteni kell, aki a másodfokú bíróság határozata ellen fellebbezésre jogosult.

*A másodfokú bíróság határozata elleni fellebbezés bejelentése*⁷¹⁴

367/A. § (1) A másodfokú bíróság ügydöntő határozata ellen fellebbezésre jogosult a harmadfokú bírósághoz

- a) a vádlott,
- b) az ügyész,
- c) a pótmagánvádló,
- d) a védő, a vádlott hozzájárulása nélkül is,
- e) a kényszergyógykezelés elrendelése ellen – a vádlott hozzájárulása nélkül is – a nagykorú vádlott törvényes képviselője, házastársa vagy élettársa.

(2) Az ügyész a vádlott terhére és javára is, a pótmagánvádló kizárólag a vádlott terhére fellebbezhet.

(3) A másodfokú bíróság határozata elleni fellebbezést a határozat kihirdetését követően a jelenlévő jogosultak szóban, a többi jogosult a kézbesítéstől számított nyolc napon belül írásban jelenthetik be a másodfokú bíróságnál.

(4) A fellebbezést az ügyésznek és a védőnek írásban indokolnia kell. Az indokolást a fellebbezésre nyitva álló határidő alatt a másodfokú bíróságnál kell előterjeszteni.

⁷¹² A 367. §-t megelőző alcím a 2006:LI. törvény 158. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷¹³ A 367. § a 2006:LI. törvény 158. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷¹⁴ A 367/A. §-t és a megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 159. §-a iktalta be.

Határozat kényszerintézkedésről

368. §⁷¹⁵ § Az első fokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése esetén az előzetes letartóztatásról, a lakhely-elhagyási tilalomról, a házi őrizetről, a távollétéről és az ideiglenes kényszergyógykezelésről a másodfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésben határoz.

*Intézkedések a másodfokú bírósági eljárás befejezése után*⁷¹⁶

369. §⁷¹⁷ (1) A másodfokú bírósági eljárás befejezése után a másodfokú bíróság a határozatainak kiadmányait kézbesíti, és ha a másodfokú határozat ellen nem jelentettek be fellebbezést, vagy azt a másodfokú bíróság elutasította, az ügy iratait a határozatának kiadmányával és a tárgyalásról, illetve nyilvános ülésről készült jegyzőkönyvvel visszaküldi az első fokú bíróságnak.

(2) A törvényben kizárt, az arra nem jogosultól származó vagy az elkésett, a másodfokú bíróság határozata elleni fellebbezést a másodfokú bíróság elutasítja.

(3) Ha a másodfokú bíróság határozata ellen fellebbezést jelentettek be, és a fellebbezési határidő valamennyi jogosultra lejárt, a másodfokú bíróság tanácsának elnöke – a harmadfokú bíróság mellett működő ügyész útján, a pótmagánvádló fellebbezése esetén közvetlenül – a határozat írásba foglalását követően haladéktalanul felterjeszti az iratokat a harmadfokú bírósághoz.

(4) Ha olyan eljárási szabálysértésre alapítottak fellebbezést, amelynek a körülményei az iratokból nem tűnnek ki, a tanács elnöke erről a felterjesztésben felvilágosítást ad.

(5) A harmadfokú bíróság mellett működő ügyész az iratokat az indítványával tizenöt napon belül, különösen bonyolult vagy nagy terjedelmű ügyben harminc napon belül megküldi a harmadfokú bíróságnak.

III. Cím

A MÁSODFOKÚ BÍRÓSÁG HATÁROZATAI

370. § (1) A másodfokú bíróság – az e törvényben meghatározott esetekben – az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja, megváltoztatja, vagy hatályon kívül helyezi, illetőleg a fellebbezést elutasítja.

⁷¹⁵ A 368. § a 2006:LI. törvény 160. §-ával megállapított szöveg.

⁷¹⁶ A 369. §-t megelőző alcím a 2006:LI. törvény 161. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷¹⁷ A 369. § a 2006:LI. törvény 161. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(2) A másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletének megváltoztatása esetén ítélettel, egyébként végzéssel határoz.

(3) A határozat indokolása tartalmazza, hogy ki, miért fellebbezett, és kifejti a bíróság döntésének indokait.

Az első fokú bíróság ítéletének helybenhagyása

371. § (1)⁷¹⁸ A másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja, ha a fellebbezés alaptalan, illetőleg egyébként az ítéletet nem kell hatályon kívül helyezni, vagy nem kell, illetőleg – a súlyosítási tilalom vagy a (2) bekezdés rendelkezése folytán – nem lehet megváltoztatni.

(2)⁷¹⁹ Ha a tényállás kiegészítésére, illetve helyesbítésére [352. § (1) bek. a) pont] nem került sor, az első fokú bíróság ítéletében a törvényi büntetési tételkeretek között kiszabott büntetés kisebb megváltoztatásának nincs helye.

(3) A másodfokú bíróságnak az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyó végzése ügydöntő határozat.

(4) A határozat indokolásának a helybenhagyás indokait röviden kell tartalmaznia.

Az első fokú bíróság ítéletének megváltoztatása

372. §⁷²⁰ (1) Ha az első fokú bíróság jogszabályt helytelenül alkalmazott, és az ítéletét nem kell hatályon kívül helyezni, a másodfokú bíróság az ítéletet megváltoztatja, és a törvénynek megfelelő határozatot hoz.

(2) A másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét megváltoztathatja akkor is, ha a 352., illetőleg 353. § alapján a másodfokú eljárásban az első fokú bíróság ítélete megalapozatlanságának kiküszöbölésére került sor.

Az első fokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése

373. §⁷²¹ (1)⁷²² A másodfokú bíróság I. hatályon kívül helyezi az első fokú bíróság ítéletét, és az eljárást megszünteti,

a) a vádlott halála, elévülés vagy kegyelem miatt,

b) ha az első fokú bíróság az eljárás lefolytatásához szükséges magánindítvány, feljelentés vagy kívánat hiányában hozott ítéletet,

c)⁷²³ ha az első fokú bíróság törvényes vád hiányában járt el,

d) ha a cselekményt már jogerősen elbírálták;

II. hatályon kívül helyezi az első fokú bíróság ítéletét, és az első fokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha

a) a bíróság nem volt törvényesen megalakítva,

b) az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt vagy olyan bíró vett részt, aki nem volt mindvégig jelen a tárgyaláson,

c)⁷²⁴ a bíróság a hatáskörét túllépte, katonai büntetőeljárás hatálya alá tartozó, vagy más bíróság kizárólagos illetékességébe tartozó ügyet bírált el,

d) a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező,

e)⁷²⁵ a bíróság az I. pontban meghatározott valamely ok törvénytörő megállapítása miatt az eljárást megszüntette,

f) a tárgyalásról a nyilvánosságot törvényes ok nélkül kizárták;

III.⁷²⁶ hatályon kívül helyezi az első fokú bíróság ítéletét, és az első fokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény jogi minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében

a) az első fokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan, vagy

b) az első fokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes;

IV.⁷²⁷ hatályon kívül helyezi az első fokú bíróság ítéletét, és

a) az iratokat az ügyésznek megküldi, ha az ügyész a XXVI. Fejezet szerinti eljárást a törvényi előfeltételek hiányában indítványozta,

b) az első fokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a bíróság a XXVI. Fejezet szerinti eljárást a törvényi előfeltételek hiányában folytatta le.

(2)⁷²⁸ Az (1) bekezdés II. a) pontja alapján az ítéletet nem kell hatályon kívül helyezni, ha a másodfokú bíróság a bűncselekmény minősítésének megváltoztatása folytán állapítja meg, hogy az ügyben az első fokú bíróság tanácsának kellett volna eljárnia.

⁷¹⁸ A 371. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 212. §-ával megállapított szöveg.

⁷¹⁹ A 371. § (2) bekezdését a 2002:I. törvény 212. §-a iktatta be, és egyidejűleg a 371. § eredeti (2) és (3) bekezdésének számozását (3) és (4) bekezdésre módosította.

⁷²⁰ A 372. § eredeti szövegét a 2002:I. törvény 213. §-a (1) bekezdés jelölésre módosította, és egyidejűleg a 372. §-ba új (2) bekezdést iktatott be.

⁷²¹ A 373. § eredeti szövegét a 2002:I. törvény 214. §-ának (1) bekezdése (1) bekezdés jelölésre módosította.

⁷²² A 373. § (1) bekezdésének felvezető mondata a 2006:LI. törvény 162. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷²³ A 373. § (1) bekezdése I. pontjának c) alpontját a 2006:LI. törvény 162. §-ának (2) bekezdése iktatta be, egyben az addigi c) alpont jelölését d) alpontra módosította.

⁷²⁴ A 373. § (1) bekezdésének II. c) pontja a 2002:I. törvény 214. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷²⁵ A 373. § (1) bekezdése II. pontjának e)-f) alpontjait a 2006:LI. törvény 162. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

⁷²⁶ A 373. § (1) bekezdésének III. pontja a 2006:LI. törvény 162. §-ának (4) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷²⁷ A 373. § (1) bekezdésének IV. pontja a 2006:LI. törvény 162. §-ának (5) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷²⁸ A 373. § (2) és (3) bekezdését a 2002:I. törvény 214. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

(3) Az (1) bekezdés II. d) pontja alapján,

a) ha a másodfokú bíróság a bűncselekmény minősítésének megváltoztatása folytán állapítja meg, hogy az első fokú bírósági tárgyaláson védő részvétele kötelező lett volna [242. § (1) bek. b) pont], az ítéletet csak akkor kell hatályon kívül helyezni, ha az ügyész eredetileg is olyan bűncselekmény miatt emelt vádat, amelyre a törvény öt évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel, vagy a bíróság az első fokú eljárás során megállapította a vádtól eltérő súlyosabb minősítés lehetőségét,

b) nincs helye az ítélet hatályon kívül helyezésének a védő részvételének hiánya miatt, ha az első fokú bíróság a cselekményt tévesen minősítette öt évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekménynek.

374. § (1)⁷²⁹ Ha a másodfokú bíróság az eljárást a 373. § (1) bekezdésének I. a) pontja alapján szünteti meg,⁷³⁰ az első fokú bíróság ítéletének az elkobzásra, vagyonelkobzásra és a polgári jogi igény megállapítására vonatkozó rendelkezését

a)⁷³¹ hatályban tartja, ha ezekre nézve nem jelentettek be fellebbezést,

b)⁷³²

(2)⁷³³

(3)⁷³⁴ A felmentő ítéletet, illetőleg az ítélet felmentő rendelkezését a 373. § (1) bekezdésének II. d) pontja alapján nem kell hatályon kívül helyezni, ha az ítéletet a vádlott vagy a védő távollétében hozták meg.

375. § (1)⁷³⁵ (1) A másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, és az első fokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a 373. § (1) bekezdésének II. pontjában fel nem sorolt, és a másodfokú eljárásban nem orvosolható olyan eljárási szabálysértés történt, amely lényeges hatással volt az eljárás lefolytatására, illetőleg a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, illetőleg a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására. Ilyennek kell tekinteni különösen, ha a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályokat megsértették, az eljárásban részt vevő személyek a törvényes jogaikat nem gyakorolhatták, vagy ezek gyakorlását korlátozták.

⁷²⁹ A 374. § (1) bekezdésének bevezető szövege a 2002:I. törvény 215. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷³⁰ A 374. § (1) bekezdésben az Alkotmánybíróság 20/2005. (V. 26.) AB határozata megsemmisítette a „vagy az eljárást a 188. § (1) bekezdésének b) pontjában írt okból függeszti fel” szövegrészt.

⁷³¹ A 374. § (1) bekezdésnek a) pontjában az Alkotmánybíróság 20/2005. (V. 26.) AB határozata megsemmisítette a „vagy az ezekre vonatkozó fellebbezés alaptalan” szövegrészt.

⁷³² A 374. § (1) bekezdésnek b) pontját az Alkotmánybíróság 20/2005. (V. 26.) AB határozata megsemmisítette.

⁷³³ A 374. § (2) bekezdését a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁷³⁴ A 374. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 215. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷³⁵ A 375. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 163. §-ával megállapított szöveg.

(2) A felmentő ítéletet, illetőleg az ítélet felmentő rendelkezését nem kell hatályon kívül helyezni, ha az (1) bekezdés szerinti eljárási szabálysértés a vádlott vagy a védő törvényes jogainak gyakorlását korlátozta.

(3)⁷³⁶ Az ítéletet az (1) bekezdés alapján nem kell hatályon kívül helyezni, ha a bíróság a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem tartott előkészítő ülést.

(4) Ha az első fokú bíróság a lefoglalt dologról, az elkobzásról, illetőleg a vagyonelkobzásról a törvény rendelkezése ellenére nem rendelkezett, és a döntéshez szükséges adatok a másodfokú eljárás során bizonyítás felvétele keretében nem tisztázhatóak, a másodfokú bíróság az első fokú bíróságot az 569. § (1) bekezdésében írt különleges eljárás lefolytatására utasítja.

376. §⁷³⁷ (1) A másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, és az első fokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a 352. § alapján ki nem küszöbölhető megalapozatlanság a bűnösség megállapítását vagy a büntetés kiszabását, illetőleg az intézkedés alkalmazását lényegesen befolyásolta.

(2) Az ítélet felmentő rendelkezését nem kell hatályon kívül helyezni, ha az ítélet csupán egyéb részében megalapozatlan.

377. § A másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti az olyan bűncselekmény miatt, amelynek a vádlott felelősségre vonása szempontjából nincs jelentősége.

378. § (1)⁷³⁸ A hatályon kívül helyező végzés indokolása tartalmazza a hatályon kívül helyezés okát, továbbá a másodfokú bíróságnak a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatását.

(2) A másodfokú bíróság elrendelheti, hogy az ügyet az első fokú bíróság más tanácsa vagy – kivételesen – más bíróság tárgyalja.

*Az első fokú bíróság ítéletének korlátozott felülbírálata*⁷³⁹

379. § (1)⁷⁴⁰ Ha a fellebbezés kizárólag az ítéletnek az elkobzásra, a vagyonelkobzásra, a pártfogó felügyelet elrendelésére, a lefoglalásra, a polgári jogi igényre, a szülői felügyeleti jog megszüntetésére vagy a bűnügyi költségek

⁷³⁶ A 375. § (3) és (4) bekezdését a 2002:I. törvény 216. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁷³⁷ A 376. § a 2002:I. törvény 217. §-ával megállapított szöveg.

⁷³⁸ A 378. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 218. §-ával megállapított szöveg.

⁷³⁹ A 379. §-t megelőző alcím a 2006:LI. törvény 164. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁴⁰ A 379. § (1)–(2) bekezdése a 2006:LI. törvény 164. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

viselésére vonatkozó rendelkezése ellen irányul, és a másodfokú bíróság az ítéletnek csak ezt a részét bírálja felül, ha a fellebbezést alaposnak találja, az ítéletnek ezt a részét hatályon kívül helyezi vagy megváltoztatja, ha a fellebbezés alaptalan, a másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

(2) Ha az első fokú ítéletnek a büntetőjogi felelősség megállapítására vonatkozó rendelkezése törvénysértő, ezért azt a másodfokú bíróság megváltoztatja, az (1) bekezdésben foglalt kérdésekben is a törvénynek megfelelő határozatot hoz.

(3)⁷⁴¹ Ha az egyéb érdekelt az első fokú bíróság ítéletének elkobzást, illetőleg vagyonekobzást elrendelő rendelkezése ellen fellebbezést jelentett be, és a másodfokú bíróság e fellebbezés vagy bármely más fellebbezés alapján az első fokú bíróságnak az – egyéb érdekelt tulajdonjogát érintő – elkobzást, illetőleg vagyonekobzást kimondó rendelkezését

a) nem változtatta meg, és nem helyezte hatályon kívül, a másodfokú bíróság az iratokat az egyéb érdekelt tulajdonjogra vonatkozó igényének elbírálására első fokon hatáskörrel és illetékességgel rendelkező polgári ügyben eljáró bíróságnak küldi meg,

b) megváltoztatta, de az elkobzást, illetőleg vagyonekobzást nem mellőzte, az első fokú bíróság a másodfokú bíróság határozatának az egyéb érdekelt részére történő közléséről az egyéb érdekeltnek az 55. § (3) bekezdésében írt jogára való tájékoztatással gondoskodik.

(4) Ha az egyéb érdekelt tulajdonjogát érintő elkobzást, illetőleg vagyonekobzást a másodfokú bíróság rendeli el, a határozat rendelkező részének tartalmaznia kell az egyéb érdekeltnek az 55. § (3) bekezdésében írt jogára történő tájékoztatást.

(5) Az (1) bekezdés esetén a polgári perben eljáró első fokú bíróság az egyéb érdekelt tulajdonjogi igényét az egyéb érdekeltnek a büntetőeljárás során bejelentett fellebbezése keretei között, a Polgári perrendtartás szerint bírálja el.

*A polgári jogi igényre és a szülői felügyeleti jog megszüntetésére vonatkozó külön rendelkezések*⁷⁴²

380. §⁷⁴³ Ha a polgári jogi igény érdemi elbírálása vagy a szülői felügyeleti jog megszüntetése kérdésében való

döntés a büntetőeljárás befejezését jelentékenyen késleltetné, vagy a büntetőeljárásban való érdemi elbírálását más körülmény kizárja, a másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletének e kérdésben döntő rendelkezését hatályon kívül helyezi, és a polgári jogi igény, illetőleg a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti indítványt egyéb törvényes útra utasítja.

A bűnügyi költség

381. § (1) A másodfokú bíróság a határozatában megállapítja a másodfokú bírósági eljárásban felmerült bűnügyi költséget, és szükség esetén rendelkezik annak a viseléséről.

(2) A másodfokú bíróság a bűnösnek kimondott vádlottat mentesítheti a másodfokú bírósági eljárásban felmerült bűnügyi költségnek vagy egy részének a megfizetése alól, ha a vádlott vagy a védő fellebbezése eredményes volt.

IV. Cím

*A MÁSODFOKÚ ELJÁRÁS SORÁN HOZOTT NEM ÜGYDÖNTŐ VÉGZÉS ELLENI FELLEBBEZÉS*⁷⁴⁴

382. § A másodfokú bíróság eljárása során hozott olyan, nem ügydöntő végzés elleni jogorvoslatra, amely ellen az első fokú eljárásban fellebbezésnek lenne helye, a 326. §-t és az I-III. Címbe foglaltakat az e címben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

383. § (1) A másodfokú bíróság eljárása során a kényszerintézkedés elrendeléséről, megszüntetéséről, a kényszerintézkedés tartamának egy évet meghaladó felülvizsgálatáról hozott végzés ellen, valamint a másodfokú eljárásban hozott, olyan nem ügydöntő végzés ellen, amely ellen az első fokú eljárásban fellebbezésnek lenne helye, ha a végzést

a) a megyei bíróság hozta, az ítéltáblához,

b) az ítéltábla hozta, a Legfelsőbb Bírósághoz fellebbezésnek van helye.

384. § Az ítéltábla, illetőleg a Legfelsőbb Bíróság a fellebbezést tanácsulésen bírálja el.

⁷⁴¹ A 379. § (3)–(5) bekezdését a 2002:I. törvény 219. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁷⁴² A 380. §-t megelőző alcím a 2006:LI. törvény 165. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁴³ A 380. § a 2006:LI. törvény 165. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁴⁴ A IV. Cím szövegét és a 382–384. §-t a 2002:I. törvény 220. §-a állapította meg.

XV. Fejezet⁷⁴⁵A HARMADFOKÚ BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS⁷⁴⁶

I. Cím

A HARMADFOKÚ BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS
ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI⁷⁴⁷A harmadfokú eljárásban alkalmazandó
rendelkezések⁷⁴⁸

385. §⁷⁴⁹ A harmadfokú bírósági eljárásban a másodfokú bírósági eljárásról szóló XIV. Fejezet rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell értelemszerűen alkalmazni.

A fellebbezési jog és a fellebbezés hatálya⁷⁵⁰

386. §⁷⁵¹ (1) A másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével

a) olyan vádlott bűnösségét állapította meg, illetőleg olyan vádlott kényszergyógykezelését rendelte el, akit az első fokú bíróság felmentett, vagy vele szemben az eljárást megszüntette,

b) az első fokon elítélt vádlottat felmentette, vagy vele szemben a büntetőeljárást megszüntette.

(2) A fellebbezésben bizonyítást indítványozni, új tényt állítani vagy új bizonyítékra hivatkozni nem lehet.

(3) Ha az ügyész, illetőleg a pótmagánvádló az első fokú bíróság ügydöntő határozata ellen a vádlott terhére nem jelentett be fellebbezést, a másodfokú bíróság ítélete ellen csak a vádlott felmentése vagy az eljárás megszüntetése miatt fellebbezhet.

(4) A fellebbezés a másodfokú ítélet jogerőre emelkedését abban a részében függeszti fel, amelyet a harmadfokú bíróság a fellebbezés folytán felülbírál.

⁷⁴⁵ A törvény 385. §-a elé a XV. Fejezet jelölést és a Fejezet címének szövegét a 2002:I. törvény 221. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁴⁶ A XV. Fejezet címe a 2006:LI. törvény 166. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁴⁷ A XV. Fejezet I. Címének szövegét a 2006:LI. törvény 166. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁷⁴⁸ A 385. §-t megelőző alcímet a 2002:I. törvény 221. §-ának (2) bekezdése iktatta be. Az alcím a 2006:LI. törvény 167. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁴⁹ A 385. § a 2006:LI. törvény 167. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁵⁰ A 386. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 168. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁵¹ A 386. § a 2006:LI. törvény 168. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

A felülbírálat terjedelme⁷⁵²

387. §⁷⁵³ (1) A harmadfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első és másodfokú bírósági eljárást – függetlenül attól, hogy ki fellebbezett – felülbírálja abból a szempontból is, hogy az eljárási szabályokat az első fokú, illetőleg a másodfokú bírósági eljárásban megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e.

(2) Ha a másodfokú bíróság ítélete több bűncselekményről rendelkezett, a fellebbezés folytán a harmadfokú bíróság az ítélet minden rendelkezését felülbírálja, kivéve a másodfokú bíróság által az első fokú bíróság ítéletének felmentő, vagy eljárást megszüntető rendelkezését helybenhagyó részét.

(3) Ha a fellebbezés kizárólag a kényszergyógykezelés elrendelése vagy mellőzése ellen irányul, a felülbírálat az ítélet felmentő rendelkezésére is kiterjed.

(4) A harmadfokú bíróság a megtámadott másodfokú ítéletnek az elkobzásra, a vagyoneklobzásra, a pártfogó felügyelet elrendelésére, a lefoglalásra, a polgári jogi igényre, a szülői felügyeleti jog megszüntetésére vagy a büntügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezését hivatalból felülbírálja.

Kötöttség a felülbírált ítélet tényállásához⁷⁵⁴

388. §⁷⁵⁵ (1) A harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletét meghozta, kivéve, ha ez a tényállás megalapozatlan.

(2) A harmadfokú bírósági eljárásban nincs helye bizonyításnak. Ha az a tényállás, amelynek alapján a másodfokú bíróság a megtámadott ítéletet meghozta, megalapozatlan, és a helyes tényállás az iratok alapján megállapítható, vagy a helytelen ténybeli következtetés az iratok alapján kiküszöbölhető, a harmadfokú bíróság a tényállást hivatalból kiegészítheti vagy helyesbítheti.

⁷⁵² A 387. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 169. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁵³ A 387. § a 2006:LI. törvény 169. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg. A 387. §-t megelőző „I. Cím Az első fokú bírósági eljárás megismétlése” címet a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *b)* pontja hatályon kívül helyezte.

⁷⁵⁴ A 388. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 170. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁵⁵ A 388. § a 2006:LI. törvény 170. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

II. Cím

A FELLEBBEZÉS ELINTÉZÉSE⁷⁵⁶Általános rendelkezések⁷⁵⁷

389. §⁷⁵⁸ (1) A fellebbezéssel érintettek az iratok felterjesztéséig a másodfokú bíróságnál, az iratok felterjesztése után a harmadfokú bíróságnál a fellebbezésre észrevételeket tehetnek.

(2) A fellebbező a fellebbezését a harmadfokú bíróságnak határozathozatal céljából tartott tanácsüléséig visszavonhatja.

(3) Az ügyész fellebbezését az iratok felterjesztése után a harmadfokú bíróság mellett működő ügyész vonhatja vissza. Ha az ügyész a fellebbezést visszavonja, és más nem fellebbezett, az iratokat a nyilatkozatával együtt visszaküldi a másodfokú bíróságnak.

(4) A harmadfokú bírósági eljárásban védő részvétele kötelező. Ha a vádlottnak nincs védője, a tanács elnöke a fellebbezésnek a harmadfokú bírósághoz érkezését követően haladéktalanul védőt rendel ki.

A fellebbezés elintézésének előkészítése, a fellebbezés elutasítása, áttétel, az eljárás felfüggesztése⁷⁵⁹

390. §⁷⁶⁰ (1) A harmadfokú bíróság tanácsának elnöke a) intézkedik – szükség esetén – a hiányok pótlása, az iratok kiegészítése, új iratok beszerzése vagy a másodfokú bíróságtól felvilágosítás megszerzése iránt,

b) a fellebbezőt a fellebbezésnek nyolc napon belüli kikészítésére hívja fel, ha nem lehet megállapítani, hogy a másodfokú bíróság határozatát miért tartja sérelmesnek,

c) az iratokat visszaküldi a másodfokú bíróságnak, ha a fellebbezéseket visszavonták,

d) a vádlottnak és a védőnek kézbesíti a harmadfokú bíróság mellett működő ügyész indítványát,

e) a vádlott vagy a védő fellebbezésének indokolását megküldi a harmadfokú bíróság mellett működő ügyésznek, ha azt a harmadfokú bíróság előtt terjesztették elő, és közvetlenül még nem küldték meg neki,

f) vizsgálja, szükséges-e kényszerintézkedéssel kapcsolatban határozni.

⁷⁵⁶ A XV. Fejezet II. Címének szövegét a 2006:LI. törvény 171. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁵⁷ A 389. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 171. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁷⁵⁸ A 389. § a 2006:LI. törvény 171. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁵⁹ A 390. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 172. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁶⁰ A 390. § a 2006:LI. törvény 172. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg. A 390. §-t megelőző „II. Cím Az másodfokú bírósági eljárás megismétlése” címet a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

(2) A harmadfokú bíróság a fellebbezést elutasítja, ha a 369. § (2) bekezdésében felsorolt esetekben a másodfokú bíróság elmulasztotta a fellebbezés elutasítását.

(3) Ha a harmadfokú bíróságnak a fellebbezés elbírálására nincs hatásköre vagy illetékessége, az iratokat a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz teszi át.

(4) A harmadfokú bíróság az eljárást felfüggeszti, ha megállapítja, hogy ennek a 266. § (1) bekezdése alapján helye van.

A tanácsülés vagy a nyilvános ülés kitűzése⁷⁶¹

391. §⁷⁶² (1) A tanács elnöke az ügy érkezésétől számított hatvan napon belül a lehető legközelebbi határnapra a fellebbezés elbírálására tanácsulást vagy nyilvános ülést tűz ki.

(2) A harmadfokú bíróság a fellebbezést a 392. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben tanácsuláson, egyébként nyilvános ülésen bírálja el.

A tanácsülés⁷⁶³

392. §⁷⁶⁴ (1) A harmadfokú bíróság tanácsuláson határoz a) a fellebbezés elutasításáról, az ügy áttételéről, az ügyek egyesítéséről vagy elkülönítéséről, az eljárás felfüggesztéséről,

b) ha a vádlott felmentéséről, illetőleg az eljárás vele szemben történő megszüntetéséről határoz,

c) ha a fellebbezés folytán a fellebbezéssel nem érintett vádlott felmentéséről, illetőleg az eljárás vele szemben történő megszüntetéséről határoz, feltéve, hogy e rendelkezéseket a fellebbezéssel érintett vádlott esetében is tanácsuláson hozza meg,

d) ha a fellebbezést a megtámadott határozat megalapozatlansága miatt nem lehet elbírálni,

e) ha az eljárást a 373. § (1) bekezdésének I. pontja alapján meg kell szüntetni,

f) ha az első fokú, illetőleg a másodfokú bíróság az ítéletét a 373. § (1) bekezdésének II-IV. pontjában meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

⁷⁶¹ A 391. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 173. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁶² A 391. § a 2006:LI. törvény 173. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg. A 391. §-t megelőző „III. Cím A tárgyalás az ügyek utólagos egyesítésekor” címet a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁷⁶³ A 392. §-t megelőző alcím a 2006:LI. törvény 174. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁶⁴ A 392. § a 2006:LI. törvény 174. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg. A 392. §-t megelőző „Negyedik Rész XVI. Fejezet A perújítás” címet a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

(2) A tanács elnöke tanácsülésre tartozó ügyben nyilvános ülést tűzhet ki.

(3) A tanács elnöke a fellebbezőket értesíti a tanácsülés kitűzéséről és arról, hogy fellebbezésüket nyolc napon belül kiegészíthetik, vagy a más által bejelentett fellebbezésre (indítványra vagy nyilatkozatra) észrevételeket tehetnek.

(4)⁷⁶⁵ Ha a másodfokú ítélet ellen kizárólag a vádlott javára jelentettek be fellebbezést, erről, valamint az ügyben eljáró tanács összetételéről a tanács elnöke azzal értesíti a vádlottat, a védőt, az ügyészt és azt, aki fellebbezett, hogy nyolc napon belül kérheti nyilvános ülés kitűzését. Ha nyilvános ülés kitűzését senki sem kérte, a harmadfokú bíróság az ügyet tanácsülésen intézheti el.

(5) Ha a harmadfokú bíróság tanácsülésen állapítja meg, hogy az ügy tanácsülésen nem intézhető el, az ügyet nyilvános ülésre tűzi ki. A harmadfokú bíróság a tanácsülésen hozható határozatot nyilvános ülésen is meghozhatja, ha az ennek alapjául szolgáló okot a nyilvános ülésen észleli.

*A nyilvános ülés*⁷⁶⁶

393. §⁷⁶⁷ (1) A harmadfokú bíróság nyilvános ülésére a másodfokú bíróság nyilvános ülésére vonatkozó rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni.

(2) A harmadfokú bíróság a fellebbezés elintézésére nyilvános ülést tart, kivéve, ha az ügy tanácsülésen intézhető el.

(3) A vádlottat, a védőt, valamint a pótmagánvádló jogi képviselőjét a nyilvános ülésre idézni kell. Ha a megidézett vádlott fogva van, a harmadfokú bíróság az előállítására iránt intézkedik. A vádlottnak az idézést legalább öt nappal a nyilvános ülés előtt kell kézbesíteni.

(4) A nyilvános ülésről értesíteni kell az ügyészt, továbbá a pótmagánvádlót, a sértettet, valamint azokat, akik fellebbeztek. Az értesítést olyan időben kell kiadni, hogy a kézbesítése legalább öt nappal a nyilvános ülés előtt megtörténjék.

394. §⁷⁶⁸ (1) A nyilvános ülésen az ügyész részvétele kötelező.

(2) A vádlott távollétében a nyilvános ülés megtartható, ha a vádlott előzetesen bejelentette, hogy azon nem kíván részt venni, illetőleg a vádlott terhére nem jelentettek be fellebbezést.

(3) A nyilvános ülés elmulasztása miatt nincs helye igazolásnak.

⁷⁶⁵ A 392. § (4) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 51. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁶⁶ A 393. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 175. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁶⁷ A 393. § a 2006:LI. törvény 175. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁶⁸ A 394. § a 2006:LI. törvény 176. §-ával megállapított szöveg.

*A határozat közlése, határozat kényszerintézkedésről, intézkedések a fellebbezés elintézése után*⁷⁶⁹

395. §⁷⁷⁰ (1) A harmadfokú bíróság határozatát az ügyésznek, a vádlottnak, a védőnek, a pótmagánvádlónak, a sértettnek, a fellebbezőnek és annak kell kézbesíteni, akire a határozat rendelkezést tartalmaz.

(2) A másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése esetén az előzetes letartóztatásról, a lakhelyelhagyási tilalomról, a házi őrizetről, a távollattartásról és az ideiglenes kényszergyógykezelésről a harmadfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésben határoz. Ugyanígy jár el a harmadfokú bíróság, ha az első fokú bíróság ítéletét is hatályon kívül helyezi.

(3) A fellebbezés elintézése után a harmadfokú bíróság a határozatának kiadmányait kézbesíti, és az ügy iratait határozatának kiadmányával és a harmadfokú eljárásban készült jegyzőkönyvvel együtt visszaküldi a másodfokú bíróságnak, illetve az új eljárás lefolytatására utasított bíróságnak.

III. Cím

*A HARMADFOKÚ BÍRÓSÁG HATÁROZATAI*⁷⁷¹

396. §⁷⁷² (1) A harmadfokú bíróság – az e törvényben meghatározott esetekben – a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet helybenhagyja, megváltoztatja vagy hatályon kívül helyezi, illetőleg a fellebbezést elutasítja.

(2) A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatása esetén ítélettel, egyébként végzéssel határoz.

(3) A határozat indokolása tartalmazza, hogy ki, miért fellebbezett, és kifejti a harmadfokú bíróság döntésének indokait.

*A másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyása*⁷⁷³

397. §⁷⁷⁴ A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja, ha a fellebbezés alaptalan, vagy az ítéletet nem kell hatályon kívül helyezni, illetőleg a súlyosítási tilalom vagy a felülbírálat terjedelmének korlátai miatt nem lehet megváltoztatni.

⁷⁶⁹ A 395. §-t megelőző alcím a 2006:LI. törvény 177. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁷⁰ A 395. § a 2006:LI. törvény 177. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁷¹ A XV. Fejezet III. Címének szövegét a 2006:LI. törvény 178. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁷² A 396. § a 2006:LI. törvény 178. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁷³ A 397. §-t megelőző alcím a 2006:LI. törvény 179. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁷⁴ A 397. § a 2006:LI. törvény 179. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

*A másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatása*⁷⁷⁵

398. §⁷⁷⁶ (1) A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a törvénynek megfelelő határozatot hoz, ha a másodfokú bíróság a büntetőjog szabályainak megsértésével rendelkezett a vádlott bűnösségéről vagy felmentéséről, kényszergyógykezelése elrendeléséről, az eljárás megszüntetéséről, feltéve, hogy a másodfokú bíróság ítéletének alapjául szolgáló tényállás megalapozott, vagy a tényállás megalapozatlanságát a harmadfokú bíróság eljárásban ki lehetett küszöbölni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben a harmadfokú bíróság a törvénynek megfelelő határozatot hoz a cselekmény minősítését, a büntetés kiszabását vagy intézkedés alkalmazását, illetőleg büntetés vagy intézkedés mellőzését illetően is.

(3) A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatása esetén határoz az elkobzásról, a vagyoneklobzásról, a pártfogó felügyelet elrendeléséről, a lefoglalásról, a polgári jogi igényről, a szülői felügyeleti jog megszüntetéséről és a bűnügyi költség viseléséről is.

*A másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése*⁷⁷⁷

399. §⁷⁷⁸ (1) A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti a 373. § (1) bekezdésének I. pontjában meghatározott esetekben.

(2)⁷⁷⁹ A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, és a másodfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a másodfokú ítélet meghozatalára

a) a 373. § (1) bekezdésének II-III. pontjában meghatározott eljárási szabálysértéssel,

b) a súlyosítási tilalom [354. és 355. §, 405. § (1) és (3) bek., 549. § (4) bek.] megsértésével került sor.

(3) A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése mellett az első fokú bíróságot utasítja új eljárásra, ha a (2) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértést az első fokú bíróság követte el, és a másodfokú bíróság azt nem észlelte.

⁷⁷⁵ A 398. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 180. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁷⁶ A 398. § a 2006:LI. törvény 180. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁷⁷ A 399. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 181. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁷⁸ A 399. § a 2006:LI. törvény 181. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁷⁹ A 399. § (2)–(3) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 52. §-ával megállapított szöveg.

(4) A harmadfokú bíróság az első fokú bíróság és a másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, és

a) az iratokat az ügyésznek megküldi, ha az ügyész a XXVI. Fejezet szerinti eljárást a törvényi előfeltételek hiányában indítványozta,

b) az első fokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a bíróság a XXVI. Fejezet szerinti eljárást a törvényi előfeltételek hiányában folytatta le.

(5) Ha a harmadfokú bíróság a másodfokú ítélet megalapozatlanságát a 388. § (2) bekezdése alapján nem tudja kiküszöbölni, a másodfokú bíróság, illetőleg szükség szerint az első fokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, és a másodfokú bíróságot, illetőleg az első fokú bíróságot új eljárásra utasítja.

IV. Cím

*A MÁSODFOKÚ, ILLETŐLEG A HARMADFOKÚ ELJÁRÁS SORÁN HOZOTT NEM ÜGYDÖNTŐ VÉGZÉS ELLENI FELLEBBEZÉS ELBÍRÁLÁSA*⁷⁸⁰

400. §⁷⁸¹ (1) A másodfokú bíróság eljárása során hozott olyan, nem ügydöntő végzés elleni jogorvoslatra, amely ellen – ha azt az első fokú eljárásban hozzák – fellebbezésnek van helye, a XIV. Fejezet IV. Címét és az I–III. Cím-ben foglaltakat az e címben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A másodfokú bíróság eljárása során a kényszerintézkedés elrendeléséről, megszüntetéséről, a kényszerintézkedés tartamának egy évet meghaladó felülvizsgálatáról hozott végzés ellen, valamint a másodfokú eljárásban hozott, más, nem ügydöntő végzés ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz.

(3) A harmadfokú bíróság a fellebbezést tanácsulésen bírálja el.

401. §⁷⁸² Ha a 400. § (2) bekezdésében meghatározott végzéseket a harmadfokú bírósági eljárásban hozták meg, a végzés elleni fellebbezést, ha a végzést az ítéletábla hozta, a Legfelsőbb Bíróság bírálja el.

XVI. Fejezet

A MEGISMÉTELTELT ELJÁRÁS⁷⁸³**402. §**⁷⁸⁴

⁷⁸⁰ A XV. Fejezet IV. Címének szövegét a 2006:LI. törvény 182. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁸¹ A 400. § a 2006:LI. törvény 182. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁸² A 401. § a 2006:LI. törvény 183. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁸³ A XVI. Fejezet címének szövegét a 2006:LI. törvény 184. §-a iktatta be.

⁷⁸⁴ A 402. §-t 2006:LI. törvény 184. §-a hatályon kívül helyezte.

*Általános rendelkezések*⁷⁸⁵

403. §⁷⁸⁶ (1) A bíróság határozatának hatályon kívül helyezése folytán megismételt eljárásban a XII. és a XIII. Fejezet rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A megismételt eljárásban a bíróság soron kívül jár el.

(3) A megismételt eljárásban a bíróság az ügyet a hatályon kívül helyező határozat okainak és indokainak figyelembevételével bírálja el.

(4) A megismételt eljárásban hozott ítélet felülbírálata során a másodfokú, illetőleg a harmadfokú bíróságot változatlan tényállás mellett sem kötik a hatályon kívül helyező határozatban kifejtett okok és indokok.

(5) A vádlott nem kötelezhető annak a büntügyi költségnek a viselésére, amely annak folytán merült fel, hogy az eljárást meg kellett ismételni.

I. Cím

**AZ ELSŐ FOKÚ BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS
MEGISMÉTLÉSE**⁷⁸⁷

404. §⁷⁸⁸ (1) A tárgyalás megkezdése után a tanács elnöke ismerteti a másodfokú, illetőleg a harmadfokú bíróság hatályon kívül helyező határozatát, az első fokú bíróság, illetőleg a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezett határozatát, ha másodfokon bizonyítást vettek fel, a másodfokú bírósági tárgyalás jegyzőkönyvét, valamint a vádiratot.

(2) Ha az ügyész a vádat az első fokú bíróság határozatának hatályon kívül helyezése után módosította, a módosított vádiratot az ügyész ismerteti.

(3) Ha a vádlott nem tesz vallomást, a tanács elnöke a hatályon kívül helyezett határozat alapjául szolgáló tárgyaláson tett vallomását is felolvashatja.

(4) A tanú kihallgatása, illetőleg a szakértő meghallgatása helyett a tanúnak a hatályon kívül helyezett határozat alapjául szolgáló tárgyaláson tett vallomásáról, illetőleg a szakértőnek az ott előterjesztett szakvéleményéről készült jegyzőkönyvet fel lehet olvasni.

⁷⁸⁵ A 403. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 185. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁸⁶ A 403. § a 2006:LI. törvény 185. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁸⁷ A XVI. Fejezet I. Címének szövegét a 2006:LI. törvény 186. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁸⁸ A 404. § a 2006:LI. törvény 186. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(5) A (4) bekezdés nem alkalmazható, ha az első fokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése azért történt, mert az ítélet megalapozatlanságát a másodfokú bírósági eljárásban nem lehetett kiküszöbölni.

(6) Az (5) bekezdés nem zárja ki annak a tanúvallomásnak, illetőleg szakvéleménynek a felolvasását, amely nem az ítéleti tényállás megalapozatlan részére vonatkozik.

405. §⁷⁸⁹ (1) Ha a vádlott terhére nem jelentettek be felbuzerálást, a megismételt eljárásban nem lehet a felmentett vádlott bűnösségét megállapítani, illetőleg a hatályon kívül helyezett ítéletben kiszabott büntetésnél súlyosabb büntetést kiszabni, vagy büntetés helyett alkalmazott intézkedésnél súlyosabb intézkedést alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdés nem irányadó, ha

a) az első fokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése a 373. § (1) bekezdésének II. a)-c) vagy e) pontjában vagy 376. §-ának (1) bekezdésében meghatározott ok miatt történt,

b) a megismételt eljárásban felmerült új bizonyíték alapján a bíróság olyan új tényt állapít meg, amelynek folytán súlyosabb büntetést kell kiszabni, feltéve, hogy az ügyész ezt indítványozza,

c) az ügyész vádkiterjesztése folytán a vádlott bűnösségét más bűncselekményben is meg kell állapítani,

d) az első fokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére a felülvizsgálati eljárásban a terhelt terhére bejelentett felülvizsgálati indítvány folytán került sor.

(3) A (2) bekezdés esetében sem lehet a vádlott bűnösségét megállapítani, illetőleg súlyosabb büntetést kiszabni vagy a büntetés helyett alkalmazott intézkedésnél súlyosabb intézkedést alkalmazni, ha a másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét a 349. § (2) bekezdése alapján helyezte hatályon kívül.

II. Cím

**A MÁSODFOKÚ BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS
MEGISMÉTLÉSE**⁷⁹⁰

406. §⁷⁹¹ Ha a harmadfokú bíróság vagy a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú bíróság határozatát hatályon kívül helyezi, és a másodfokú bíróságot utasítja új eljárásra, a másodfokú bíróság eljárására a XIV. Fejezet rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.

⁷⁸⁹ A 405. § a 2006:LI. törvény 187. §-ával megállapított szöveg. A 405. §-t megelőző „XVII. Fejezet A felülvizsgálat A felülvizsgálat okai” címet a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁷⁹⁰ A XVI. Fejezet II. Címének szövegét a 2006:LI. törvény 188. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁹¹ A 406. § a 2006:LI. törvény 188. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

III. Cím
TÁRGYALÁS AZ ÜGYEK UTÓLAGOS
EGYESÍTÉSEKOR⁷⁹²

407. §⁷⁹³ (1) Az 568. § (3) bekezdése alapján kitűzött tárgyalás lefolytatására az e §-ban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) A tárgyalás megkezdése után a tanács elnöke ismerteti a bíróság utólagos egyesítést kimondó határozatát, valamint az alapügyekben hozott határozatokat.

(3) A bíróság a tárgyalás alapján a próbára bocsátást kimondó rendelkezést, valamint a próbára bocsátás előtt, illetőleg alatt elkövetett bűncselekményt elbíráló határozat büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezi, és halmazati büntetést szab ki.

(4) Ha a bíróság a tárgyalás alapján megállapítja, hogy az ügyek utólagos egyesítésének nem volt helye, az egyesítést kimondó végzést hatályon kívül helyezi.

NEGYEDIK RÉSZ

XVII. Fejezet
A PERÚJÍTÁS⁷⁹⁴

*A perújítás okai*⁷⁹⁵

408. §⁷⁹⁶ (1) A bíróság jogerős ítéletével elbírált cselekmény (alapügy) esetén perújításnak van helye, ha

a) az alapügyben akár felmerült, akár fel nem merült tényre vonatkozó olyan új bizonyítékot hoznak fel, amely valószínűvé teszi, hogy

1. a terheltet fel kell menteni, lényegesen enyhébb büntetést kell kiszabni, vagy büntetés helyett intézkedést kell alkalmazni, illetve a büntetőeljárást meg kell szüntetni,

2. a terhelt bűnösségét meg kell állapítani, vagy lényegesen súlyosabb büntetést, intézkedés helyett büntetést kell kiszabni, vagy büntetés helyett alkalmazott intézkedésnél lényegesen súlyosabb intézkedést kell alkalmazni;

b) a terhelttel szemben ugyanazon cselekmény miatt több jogerős ítéletet hoztak, vagy a terheltet nem a valódi nevén ítélték el;

c) az alapügyben hamis vagy hamisított bizonyítékot használtak fel;

d) az alapügyben a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság tagja a kötelességét a büntető törvénybe ütköző módon megszegte;

e) az alapügyben az ítéletet a XXV. Fejezet alapján a terhelt távollétében tartott tárgyaláson hozták,⁷⁹⁷

*f)*⁷⁹⁸ a köztársasági elnök a terhelttel szemben indult büntetőeljárás kegyelemből történő megszüntetéséről határozott.

(2) Az (1) bekezdés *c)* és *d)* pontja esetében perújításnak csak akkor van helye, ha

a) a perújítási okként megjelölt bűncselekmény elkövetését jogerős ítélet megállapította, vagy ilyen ítélet meghozatalát nem bizonyítottság hiánya zárta ki, és

b) e bűncselekmény a bíróság határozatát befolyásolta.

(3) A perújításnak nem akadályja, ha a (2) bekezdés *a)* pontjában megjelölt bűncselekmény miatt a felelősségre vonás büntethetőséget kizáró vagy megszüntető ok miatt maradt el.

(4) Az (1) bekezdés *a)* pontja szerinti új bizonyítéknak kell tekinteni az olyan személy tanúvallomását is, aki az alapügyben a mentességi jogával élve a vallomástételt megtagadta.

(5) Perújításnak a terhelt terhére csak életében és csak az elévülési időn belül van helye. A perújítást nem zárja ki, hogy a terhelt büntetését végrehajtották, a terhelt javára szóló perújítást pedig az sem, hogy a terhelt büntethetősége megszűnt.

(6) E fejezet rendelkezéseit akkor is megfelelően alkalmazni kell, ha a perújítási indítványt a bíróság eljárást megszüntető vagy tárgyalás mellőzésével hozott végzése ellen terjesztették elő.

*A perújítási indítvány*⁷⁹⁹

409. §⁸⁰⁰ (1) A terhelt terhére perújítási indítványt terjeszthet elő

a) az ügyész,

b) a pótmagánvádló, a felmentett vádlott bűnösségének megállapítása érdekében.

(2) A terhelt javára perújítási indítványt terjeszthet elő

a) az ügyész,

b) a terhelt,

c) a védő, kivéve ha a terhelt ezt megtiltotta,

⁷⁹² A XVI. Fejezet III. Címének szövegét a 2006:LI. törvény 189. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁹³ A 407. § a 2006:LI. törvény 189. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁹⁴ A Negyedik Rész és a XVII. Fejezet címének szövegét a 2006:LI. törvény 190. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁷⁹⁵ A 408. §-t megelőző alcím a 2006:LI. törvény 190. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁹⁶ A 408. § a 2006:LI. törvény 190. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

⁷⁹⁷ A 408. § (1) bekezdésének *e)* pontjában a „tárgyaláson hozták.” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *b)* pontja alapján a „tárgyaláson hozták,” szövegrészre módosult.

⁷⁹⁸ A 408. § (1) bekezdésének *f)* pontját a 2007:XXVII. törvény 53. §-a iktatta be.

⁷⁹⁹ A 409. §-t megelőző alcím a 2006:LI. törvény 191. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁸⁰⁰ A 409. § a 2006:LI. törvény 191. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

d) a fiatalkorú terhelt törvényes képviselője,
 e) a kényszergyógykezelés elrendelése ellen – a terhelt hozzájárulása nélkül is – a terhelt törvényes képviselője, házastársa vagy élettársa,
 f) a terhelt halála után egyenesági rokona, testvére, házastársa vagy élettársa.

(3)⁸⁰¹ A 408. § (1) bekezdésének e) pontja alapján csak abban az esetben lehet perújítást indítványozni, ha a terhelt a tartózkodási helyéről idézhető. Ebben az esetben a perújítás lefolytatása kötelező. Ha a terhelt távollétében csak a másodfokú, illetve csak a harmadfokú bírósági eljárást folytatták le, a perújítást csak a másodfokú, illetve csak a harmadfokú bírósági eljárásra vonatkozóan kell elrendelni. Ha a terhelt a perújítás elrendelése után ismételt ismeretlen helyre távozott, a perújítási eljárást meg kell szüntetni.

(4)⁸⁰² A 408. § (1) bekezdésének f) pontja esetén a perújítás lefolytatása kötelező.

410. §⁸⁰³ (1) A nem jogosulttól származó perújítási indítványnak a bíróság részére történő megküldését az ügyész mellőzi, erről az indítvány előterjesztőjét írásban értesíti.

(2) A perújítási indítványban meg kell jelölni az indítvány okát és bizonyítékait. Az ok nem szabatos megjelölése a perújításnak nem akadálya.

(3) Ha bármely bíróság, más hatóság vagy hivatalos személy a hivatali hatáskörében olyan körülményről szerez tudomást, amelynek alapján perújítást lehet indítványozni, köteles erről a perújítás megengedhetőségének kérdésében döntésre jogosult bíróság területén működő ügyészt értesíteni.

A perújítási eljárás⁸⁰⁴

411. §⁸⁰⁵ (1) A perújítás megengedhetőségének kérdésében, ha az alapügyben a helyi bíróság járt el első fokon, a megyei bíróság, ha a megyei bíróság járt el első fokon, az ítéletábra dönt.

(2) A perújítási indítványt – ha azt nem az ügyész nyújtja be – a perújítás megengedhetőségének kérdésében döntésre jogosult bíróság területén működő ügyésznél kell írásban benyújtani vagy jegyzőkönyvbe mondani. Az ügyész az indítványt a nyilatkozatával együtt, harminc napon belül megküldi a bíróságnak. Ha a pótmagánvádló nyújt be perújítási indítványt, azt közvetlenül a döntésre jogosult bíróságnál kell előterjeszteni.

⁸⁰¹ A 409. § (3) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 54. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸⁰² A 409. § (4) bekezdését a 2007:XXVII. törvény 54. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁸⁰³ A 410. § a 2006:LI. törvény 191. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁰⁴ A 411. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 193. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁸⁰⁵ A 411. § a 2006:LI. törvény 193. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(3) A perújítási indítvány megküldése előtt az ügyész nyomozást rendelhet el. Ha az ügyész nyomozást rendel el, a (2) bekezdésben írt határidő a nyomozás befejezésétől számít.

(4) Ha a perújítási indítványt a 408. § (1) bekezdésének e) pontja alapján terjesztették elő, a perújítási eljárást soron kívül kell lefolytatni.

412. §⁸⁰⁶ (1) A bíróság beszerzi az alapügy iratait, és ha a perújítás megengedhetőségében való döntéshez szükséges, az indítványozó által megjelölt bizonyítási eszközök felkutatása érdekében nyomozást rendel el, és az iratokat megküldi az ügyésznek. A nyomozásra a IX. Fejezet rendelkezései a perújítási eljárás jellegének megfelelően irányadók. Előzetes letartóztatás, ideiglenes kényszergyógykezelés, lakhelyelhagyási tilalom, házi őrizet és távollattartás nem rendelhető el.

(2) A perújítási indítványt a bíróság másodfokú tanácsa tanácsulésen bírálja el.

(3) A perújítási indítvány a (2) bekezdés szerinti tanácsülés megkezdéséig visszavonható. Ha a 409. § (2) bekezdésének b)–f) pontjában felsoroltak valamelyike a perújítási indítványt akkor vonta vissza, amikor az ügyész azt a nyilatkozatával együtt még nem küldte meg a bíróságnak, a perújítási indítványt nem kell megküldeni a bíróságnak.

413. §⁸⁰⁷ (1) Ha a bíróság a perújítási indítványt alaposnak találja, a perújítást elrendeli, és az ügyet a megismételt eljárás lefolytatása végett megküldi az alapügyben eljáró első fokú bíróságnak, illetőleg a megismételt eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz teszi át, egyidejűleg az alapügyben hozott bármely rendelkezés végrehajtását felfüggesztheti, illetőleg félbeszakíthatja, vagy a szükséges kényszerintézkedést elrendelheti. A 408. § (1) bekezdésének b) pontja esetében a bíróság az alapeljárást a 332. § (1) bekezdésének c) pontja alapján maga is megszüntetheti.

(2) Az alaptalan, az arra nem jogosulttól származó perújítási indítványt a bíróság elutasítja. A határozatot közli azzal, aki a perújítási indítványt előterjesztette, és ha az indítványt nem az ügyész terjesztette elő, az ügyésszel is.

(3) Az ugyanazon jogosult által a korábbival azonos tartalommal ismételt előterjesztett vagy egyébként a korábbival azonos tartalommal ismételt előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a bíróság mellőzheti.

⁸⁰⁶ A 412. § a 2006:LI. törvény 194. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁰⁷ A 413. § a 2006:LI. törvény 195. §-ával megállapított szöveg. A 413. §-t megelőző „A felülvizsgálati eljárás” alcímet a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

(4) A felmerült bűnügyi költséget a perújítási indítvány elutasítása esetén az indítványozó viseli, ha a perújítási indítványt az ügyész terjesztette elő, a bűnügyi költséget az állam viseli.

414. §⁸⁰⁸ (1) A perújítás elrendelése ellen fellebbezésnek nincs helye, a perújítási indítvány elutasítása miatt az indítványt előterjesztő fellebbezhet. A jogerős határozat elleni fellebbezés elbírálására vonatkozó határozat hozatalát a bíróság mellőzheti.

(2) A megyei bíróság végzése elleni fellebbezést az ítéletábrla, az ítéletábrla végzése elleni fellebbezést a Legfelsőbb Bíróság tanácsülésein bírálja el.

(3) A perújítás elrendelése esetén a perújítási eljárás lefolytatására a XI. és XIII. Fejezet rendelkezéseit a perújítás jellegéből folyó eltérésekkel kell alkalmazni. A bíróság az alapügyben hozott bármely rendelkezés végrehajtását felfüggesztheti, illetőleg félbeszakíthatja, vagy a szükséges kényszerintézkedést elrendelheti.

(4) A terheltnek a tárgyalásra szóló idézéssel együtt – ha ez korábban nem történt meg – a perújítást elrendelő végzést is kézbesíteni kell, a tárgyaláson a vádirat helyett a perújítással megtámadott ítéletet és a perújítást elrendelő végzést ismerteti a tanács elnöke.

415. §⁸⁰⁹ (1) Ha a bíróság – a tárgyalás eredményétől függően – megállapítja, hogy a perújítás alapos, az alapügyben hozott ítéletet vagy az ítéletnek a perújítással megtámadott részét hatályon kívül helyezi, és új ítéletet hoz, ha pedig a perújítást alaptalannak találja, azt elutasítja.

(2) Ha az alapügyben kiszabott büntetést összbüntetésbe foglalták, és a perújítás alapossága folytán az összbüntetési ítéletet is hatályon kívül kell helyezni, a bíróság az összbüntetési ítéletet is hatályon kívül helyezi, és – ha ennek feltételei fennállnak – lefolytatja az összbüntetési eljárást, feltéve, hogy ez az 574. § (1) bekezdése szerinti hatáskörét nem haladja meg; ellenkező esetben az iratokat az összbüntetési eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező bíróságnak küldi meg.

(3) Ha a perújítási indítványt a terhelt javára terjesztették elő, az ítéletet a hátrányára nem lehet megváltoztatni.

(4) A perújítás elrendelése után hozott határozatok ellen az általános szabályok szerint van helye jogorvoslatnak.

(5) Perújítás esetében az érdemben elbírált polgári jogi igényt újból el kell bírálni, ha ezt az ügyész, a terhelt vagy a magánfél indítványozza. Az ügyész vagy a terhelt indítványára a szülői felügyeleti jog megszüntetése tárgyában

újból határozni kell. Kizárólag a polgári jogi igény vagy a szülői felügyeleti jog kérdésében azonban perújításnak (új eljárásnak) csak a polgári perben eljáró bíróságnál lehet helye az arra meghatározott feltételek alapján és eljárás szerint.

XVIII. Fejezet A FELÜLVIZSGÁLAT⁸¹⁰

*A felülvizsgálat okai*⁸¹¹

416. §⁸¹² (1) Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha

a) a terhelt felmentésére vagy az eljárás megszüntetésére, illetve a terhelt bűnösségének megállapítására, továbbá kényszergyógykezelésének elrendelésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor,

b) a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetőleg a büntetés végrehajtását a Btk. 90. §-ában foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel,

c)⁸¹³ a bíróság határozatának meghozatalára a 373. § (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában illetve II–IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor,

d) a bíróság határozatának meghozatalára a súlyosítási tilalom [354. és 355. §, 405. § (1) és (3) bek., 549. § (4) bek.] megsértésével került sor,

e) az Alkotmánybíróság a jogerős határozattal befejezett büntetőeljárás felülvizsgálatát elrendelte, feltéve, hogy a terhelt még nem mentesült a büntetett előélethez fűződő hátrányos következmények alól, vagy a kiszabott büntetés, illetőleg az alkalmazott intézkedés végrehajtása még nem fejeződött be, vagy a végrehajthatósága még nem szűnt meg,

f) a büntetőjogi felelősség megállapítására, a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására olyan büntető jogszabály alapján került sor, amelynek alkotmányellenességét az Alkotmánybíróság megállapította, de a terhelt már mentesült a büntetett előélethez fűződő hátrányos következmények alól, vagy a büntetés végrehajtása már befejeződött, illetve végrehajthatósága megszűnt, illetőleg a terhelt már nem áll az intézkedés hatálya alatt,

⁸¹⁰ A XVIII. Fejezet címének szövegét a 2006:LI. törvény 198. §-a iktatta be.

⁸¹¹ A 416. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 199. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁸¹² A 416. § a 2006:LI. törvény 199. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸¹³ A 416. § (1) bekezdésének c) pontja a 2007:XXVII. törvény 55. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁰⁸ A 414. § a 2006:LI. törvény 196. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁰⁹ A 415. § a 2006:LI. törvény 197. §-ával megállapított szöveg.

g) nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv megállapította, hogy az eljárás lefolytatása vagy a bíróság jogerős határozata megsértette a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezését, feltéve, hogy a nemzetközi emberi jogi szerv joghatóságának a Magyar Köztársaság alávetette magát.

(2) Az (1) bekezdés f) pontja alapján a felülvizsgálati indítványt az Alkotmánybíróság határozatának közlésétől számított hat hónapon belül lehet benyújtani.

(3) Az (1) bekezdés g) pontja alapján felülvizsgálatnak akkor is helye van, ha a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv a nemzetközi szerződés azon rendelkezésének megsértését állapította meg, amely olyan eljárási szabálysértést valósított meg, amely e törvény szerint felülvizsgálattal nem, csak fellebbezéssel támadható. Az (1) bekezdés g) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak, ha a nemzetközi emberi jogi szerv az ügy ésszerű időn belül történő elbírálása követelményének megsértését állapította meg.

(4) Nincs helye felülvizsgálatnak

a) az (1) bekezdés a) és b) pontja esetében, ha az ügyben harmadfokú bíróság hozott ügydöntő határozatot,

b) a Legfelsőbb Bíróság jogegységi eljárása alapján, vagy a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat alapján hozott határozata ellen,

c) ha a törvényt sértés különleges eljárás (XXIX. Fejezet I–II. Cím) lefolytatásával orvosolható.

(5) A büntetőügyben hozott jogerős határozatnak kizárólag a polgári jogi igény vagy a szülői felügyeleti jog megszüntetése kérdésében hozott rendelkezése ellen a Polgári perrendtartás szabályai⁸¹⁴ szerint van helye felülvizsgálati kérelem előterjesztésének.

*A felülvizsgálati indítvány*⁸¹⁵

417. §⁸¹⁶ (1) Felülvizsgálati indítvány benyújtására jogosult

I. a terhelt terhére:

a) az ügyész,

b) a felmentés vagy az eljárás megszüntetése esetén a magánvádló, illetőleg a pótmagánvádló,

II. a terhelt javára:

a) az ügyész,

b) a terhelt,

c) a védő, kivéve, ha a terhelt ezt megtiltotta,

d) a fiatalkorú terhelt törvényes képviselője,

e) a kényszergyógykezelés elrendelése ellen – a terhelt hozzájárulása nélkül is – a nagykorú terhelt törvényes képviselője, házastársa vagy élettársa,

f) a terhelt halála után egyenesági rokona, testvére, házastársa vagy élettársa.

(2) A 416. § (1) bekezdésének e) és g) pontjában meghatározott esetekben a legfőbb ügyész hivatalból köteles a felülvizsgálati indítványt benyújtani.

(3) Ha bármely bíróság, más hatóság vagy hivatalos személy a hivatali hatáskörében azt észleli, hogy büntetőügyben a terhelt sérelmére felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló törvényt sértés történt, köteles erről a legfőbb ügyészt értesíteni.

418. §⁸¹⁷ (1) Felülvizsgálati indítványt a terhelt terhére a jogerős ügydöntő határozat közlésétől számított hat hónapon belül lehet előterjeszteni.

(2) A terhelt javára szóló felülvizsgálati indítvány benyújtása – a 416. § (2) bekezdésének esetén kívül – nincs határidőhöz kötve. Az indítvány benyújtását nem zárja ki, hogy a terhelt büntetését végrehajtották, vagy a terhelt büntethetősége megszűnt.

(3) Minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul.

*A felülvizsgálati eljárás*⁸¹⁸

419. §⁸¹⁹ (1) A felülvizsgálati eljárás lefolytatására a harmadfokú bírósági eljárás (XV. Fejezet) szabályait az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A felülvizsgálati indítványt a felülvizsgálat okának és céljának megjelölésével az alapügyben eljáró első fokú bíróságnál kell írásban benyújtani. A felülvizsgálati indítványt annál a bíróságnál is elő lehet terjeszteni, amelynek eljárását a felülvizsgálati indítvány sérelmezi. A legfőbb ügyész a felülvizsgálati indítványát – az alapügy irataival együtt – közvetlenül a Legfelsőbb Bíróságnál terjeszti elő.

(3) A bíróság a felülvizsgálati indítványt az alapügy irataival együtt harminc napon belül felterjeszti a Legfelsőbb Bírósághoz.

(4) A felülvizsgálati indítvány a Legfelsőbb Bíróság határozathozatal céljából tartott tanácsüléséig visszavonható.

⁸¹⁴ Lásd az 1952:III. törvényt.

⁸¹⁵ A 417. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 200. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁸¹⁶ A 417. § a 2006:LI. törvény 200. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸¹⁷ A 418. § a 2006:LI. törvény 201. §-ával megállapított szöveg.

⁸¹⁸ A 419. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 202. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁸¹⁹ A 419. § a 2006:LI. törvény 202. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

(5) A védő az általa előterjesztett felülvizsgálati indítványt csak a terhelt hozzájárulásával vonhatja vissza.

(6) A felülvizsgálati indítvány visszavonása esetén a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárást megszünteti.

420. §⁸²⁰ (1) A felülvizsgálati indítványt a Legfelsőbb Bíróság tanácsa, ha pedig az a Legfelsőbb Bíróság határozata ellen irányul, a Legfelsőbb Bíróság öt hivatásos bíróból álló tanácsa tanácsulésen vagy nyilvános ülésen bírálja el.

(2) A felülvizsgálati eljárásban védő részvétele kötelező. A tanács elnöke védőt rendel ki, ha a terheltnek nincs védője, és szükség esetén a felülvizsgálati indítvány megfogalmazására hívja fel.

(3) Ha a kirendelt védő az indítványt harminc napon belül nem vagy hiányosan nyújtja be, rendbírsággal sújtható.

421. §⁸²¹ (1) A tanács elnöke az indítvány előterjesztőjét az indítványnak harminc napon belüli kiegészítésére hívja fel, ha nem lehet megállapítani, hogy a határozatot miért tartja sérelmesnek, vagy ha az indítványban nem felülvizsgálati okra hivatkozott.

(2) A törvényben kizárt, az arra nem jogosulttól származó, vagy az elkésett indítványt a Legfelsőbb Bíróság elutasítja. A 420. § (3) bekezdését kivéve ugyanígy jár el, ha a felülvizsgálati indítványt a felhívás ellenére nem, vagy hiányosan nyújtották be.

(3) Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság mellőzheti.

422. §⁸²² (1) Ha a felülvizsgálati indítvány elutasításának nincs helye, és az alapügyben a vádat az ügyész képviselte, a tanács elnöke az indítványt az alapügy irataival együtt nyilatkozattétel végett megküldi a Legfőbb Ügyészségnek.

(2) A magánvádas eljárásban vagy pótmagánvád alapján folytatott eljárásban hozott határozat ellen benyújtott felülvizsgálati indítványt a magánvádlónak, illetőleg a pótmagánvádlónak kell megküldeni.

(3) Az ügyész az iratokat a nyilatkozatával együtt tizenöt napon belül visszaküldi, a magánvádló, illetőleg a pótmagánvádló a nyilatkozatát tizenöt napon belül megküldi a Legfelsőbb Bíróságnak.

(4) A tanács elnöke a felülvizsgálati indítványt és a (3) bekezdés szerinti nyilatkozatot a felülvizsgálati indítvány előterjesztőjének és a jogosultnak azzal küldi meg, hogy arra a kézbesítéstől számított tizenöt napon belül észrevételt tehet. A terhelt és védője részére meg kell küldeni a más által benyújtott felülvizsgálati indítványt és az arra tett nyilatkozatot is.

423. §⁸²³ (1) A felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó. A felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható.

(2) A felülvizsgálati indítványt – a 416. § (1) bekezdésének e) és f) pontjában meghatározott esetek kivételével – a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni. A 416. § (1) bekezdésének e) és f) pontjában meghatározott esetekben a felülvizsgálati indítványt az elbírálásakor hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

(3) A 416. § (1) bekezdésének g) pontjában meghatározott esetben a felülvizsgálati indítványt a törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabály figyelemmel kívül hagyásával, illetve a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével kell elbírálni.

(4) A Legfelsőbb Bíróság a megtámadott határozatot – az (5) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül, a terhelt terhére benyújtott felülvizsgálati indítvány esetén azonban a megtámadott határozatot a terhelt javára is megváltoztathatja.

(5) A Legfelsőbb Bíróság a megtámadott határozatot a 416. § (1) bekezdésének c) pontja alapján akkor is felülbírálja, ha az indítványt nem ebből az okból nyújtották be.

(6) A felülvizsgálati indítványnak nincs halasztó hatálya, a Legfelsőbb Bíróság azonban az indítvány elbírálásáig a megtámadott határozat végrehajtását felfüggesztheti vagy félbeszakíthatja.

424. §⁸²⁴ (1) A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványról tanácsulésen határoz, ha

a) a felülvizsgálati eljárást meg kell szüntetni, vagy a felülvizsgálati indítvány elutasításának van helye,

b) a megtámadott határozat végrehajtásának felfüggesztéséről vagy félbeszakításáról dönt,

c) az indítvány alapján a megtámadott határozat hatályon kívül helyezéséről és az eljárás megszüntetéséről vagy a megtámadott határozatot hozó bíróság új eljárásra utasításáról kell rendelkezni.

⁸²⁰ A 420. § a 2006:LI. törvény 203. §-ával megállapított szöveg.

⁸²¹ A 421. § a 2006:LI. törvény 204. §-ával megállapított szöveg.

⁸²² A 422. § a 2006:LI. törvény 205. §-ával megállapított szöveg.

⁸²³ A 423. § a 2006:LI. törvény 206. §-ával megállapított szöveg.

⁸²⁴ A 424. § a 2006:LI. törvény 207. §-ával megállapított szöveg.

(2) A tanács elnöke a tanácsülésre tartozó ügyben nyilvános ülést tűzhet ki.

425. §⁸²⁵ (1) A nyilvános ülésen a védő, valamint ha a vádat az ügyész képviselte, a legfőbb ügyész vagy képviselője részvétele kötelező.

(2) A nyilvános ülésről a terheltet, a magánvádlót és a pótmagánvádlót, illetőleg a 417. § (1) bekezdésében felsorolt jogosultakat értesíteni kell. A fogva levő terheltet a nyilvános ülésre elő kell állítani.

(3) Az értesítést olyan időben kell kiadni, hogy a kézbesítés legalább nyolc nappal a nyilvános ülés előtt megtörténjék. A nyilvános ülés megtartásának nem akadály, ha az értesítést azért nem lehetett kézbesíteni, mert a címzett ismeretlen helyen tartózkodik.

(4) A nyilvános ülés megnyitása után a tanács elnöke által kijelölt bíró ismerteti a felülvizsgálati indítványt, a megtámadott határozatot és az iratok tartalmából mindazt, ami a felülvizsgálati indítvány elbírálásához szükséges.

(5) Az ügy előadása után a felülvizsgálati indítvány előterjesztője, az ügyész, a védő, valamint a 417. § (1) bekezdésében felsorolt egyéb jogosultak a felülvizsgálati indítvány keretei között felszólalhatnak. A felszólalások után válasznak van helye. A felszólalás joga utoljára a terheltet illeti meg.

A felülvizsgálati eljárás során hozott határozat⁸²⁶

426. §⁸²⁷ Ha a felülvizsgálati indítvány alapján eljáró bíróság a felülvizsgálati indítványnak nem ad helyet, a megtámadott határozatot a hatályában fenntartja.

427. §⁸²⁸ (1) A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot megváltoztatja, és a törvénynek megfelelő határozatot hoz, ha

*a)*⁸²⁹ a terhelt bűnösségének megállapítására, továbbá kényszergyógykezelésének elrendelésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor,

b) a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetőleg a büntetés végrehajtását a Btk. 90. §-ában foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel,

c) a bíróság határozatának meghozatalára a súlyosítási tilalom [354. és 355. §, 405. § (1) és (3) bek., 549. § (4) bek.] megsértésével került sor.

(2) Ha a felülvizsgálati eljárás lefolytatására az Alkotmánybíróság határozata alapján [416. § (1) bek. *e*) és *f*) pontja] került sor, a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot megváltoztatja, és a törvénynek megfelelő határozatot hoz, ha ez az iratok alapján lehetséges.

(3) Ha a felülvizsgálati eljárás lefolytatására azért került sor, mert nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv megállapította, hogy az eljárás lefolytatása vagy a bíróság jogerős határozata megsértette a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezését, és a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződésnek megfelelő határozat meghozatalához nem szükséges az eljárás megismétlése, a Legfelsőbb Bíróság a határozatot maga is meghozhatja.

428. §⁸³⁰ (1) A Legfelsőbb Bíróság a határozatot hatályon kívül helyezi, és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot új eljárásra utasítja, ha a terhelt felmentésére vagy az eljárás megszüntetésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor, illetve, ha a 427. § (1) bekezdése szerinti határozat meghozatala az iratok alapján nem lehetséges.

(2)⁸³¹ Ha a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozat meghozatalára a 373. § (1) bekezdésének *I. b*) vagy *c*) pontjában illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor, a Legfelsőbb Bíróság a határozatot hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti, a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot új eljárásra utasítja, illetve az iratokat az ügyésznek megküldi.

(3) Ha a felülvizsgálati eljárás lefolytatására az Alkotmánybíróság határozata alapján [416. § (1) bek. *e*) és *f*) pontja] került sor, és a törvénynek megfelelő határozat meghozatala az iratok alapján nem lehetséges, a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot hatályon kívül helyezi, és a korábban eljárást bíróságot új eljárás lefolytatására utasítja.

(4) Ha a felülvizsgálati indítványt azért nyújtották be, mert nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv megállapította, hogy az eljárás lefolytatása vagy a bíróság jogerős határozata megsértette a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezését, és a

⁸²⁵ A 425. § a 2006:LI. törvény 208. §-ával megállapított szöveg.

⁸²⁶ A 426. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 209. §-a iktatta be. A 425. §-t megelőző „A felülvizsgálati eljárás alapján hozott határozat” alcímet a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *b*) pontja hatályon kívül helyezte.

⁸²⁷ A 426. § a 2006:LI. törvény 210. §-ával megállapított szöveg.

⁸²⁸ A 427. § a 2006:LI. törvény 211. §-ával megállapított szöveg.

⁸²⁹ A 427. § (1) bekezdésének *a*) pontja a 2007:XXVII. törvény 56. §-ával megállapított szöveg.

⁸³⁰ A 428. § (1) bekezdését a 2007:XXVII. törvény 57. §-ának (1) bekezdése iktatta be, egyben az addigi (1)–(4) bekezdés a (2)–(5) bekezdés jelölést kapta. A 428. § (2)–(5) bekezdése a 2006:LI. törvény 212. §-ával megállapított szöveg.

⁸³¹ A 428. § (2) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 57. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

törvényben kihirdetett nemzetközi szerződésnek megfelelő határozat meghozatalához az eljárás megismétlése szükséges, a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot akkor is hatályon kívül helyezi, és az eljárást új eljárásra utasítja, ha a nemzetközi emberi jogi szerv olyan jogsértést állapított meg, amely miatt a megtámadott ítéletet e törvény szerint egyébként nem kell hatályon kívül helyezni.

(5) Ha a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot hatályon kívül helyezi, és a terhelt fogva van, a fogva tartás kérdésében határoz.

429. §⁸³² (1) A felülvizsgálati eljárás során felmerült bünygyi költséget, ideértve a felülvizsgálati indítvány megfogalmazására kirendelt védő díját is, a felülvizsgálati indítvány elutasítása esetén – az ügyész által kezdeményezett felülvizsgálat esetét kivéve – az indítvány előterjesztője viseli. Más esetekben a bünygyi költséget az állam viseli.

(2) A felülvizsgálati indítvány elintézése után a Legfelsőbb Bíróság a határozatának kiadmányait kézbesíti, és az ügy iratait a határozatának kiadmányával és az ülésről készült jegyzőkönyvvel együtt visszaküldi annak a bíróságnak, amely a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot hozta, vagy amelyet új eljárásra, illetőleg az eljárás lefolytatására utasított.

XIX. Fejezet⁸³³

JOGORVOSLAT A TÖRVÉNYESSÉG ÉRDEKÉBEN

430. §⁸³⁴ A törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat esetén a XVIII. Fejezet rendelkezéseit az e fejezetben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

A törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat⁸³⁵

431. §⁸³⁶ A legfőbb ügyész a bíróság törvénysértő és jogerős határozata ellen a Legfelsőbb Bíróságnál a törvényesség érdekében jogorvoslatot jelenthet be, feltéve, hogy a jogerős határozat más jogorvoslattal nem támadható meg.

432. § A jogorvoslat bejelentése nincs határidőhöz kötve, és a határozat végrehajtására nincs felfüggesztő hatálya.

433. § Nincs helye törvényesség érdekében jogorvoslat bejelentésének, ha a határozatot a Legfelsőbb Bíróság hozta.

Jogorvoslati eljárás a törvényesség érdekében

434. § (1) A törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslatot a Legfelsőbb Bíróság tanácsa nyilvános ülésen intézi el.

(2) A nyilvános ülésről a legfőbb ügyészt, a terheltet és védőjét értesíteni kell. Ha az alapügyben a terheltnek nem volt védője, a Legfelsőbb Bíróság a terhelt részére védőt rendel ki.

(3) A törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslati indítványra a terhelt és a védő észrevételeket tehet.

435. § (1) A nyilvános ülés a legfőbb ügyésznek vagy képviselőjének a távollétében nem tartható meg.

(2) A nyilvános ülés megtartására a XIV. Fejezet rendelkezései megfelelően irányadók. A nyilvános ülésen a legfőbb ügyész vagy képviselője, a terhelt és védője fel szólalhat és – az eljárás jellegéhez képest – indítványokat tehet.

A törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslat alapján hozott határozat

436. § Ha a Legfelsőbb Bíróság a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslatot alaposnak találja, ítéletében megállapítja, hogy a megtámadott határozat törvénysértő, ellenkező esetben a jogorvoslatot végzésével elutasítja.

437. § A Legfelsőbb Bíróság törvénysértés megállapítása esetén a terheltet felmentheti, a kényszergyógykezelését mellőzheti, az eljárást megszüntetheti, enyhébb büntetést szabhat ki, vagy enyhébb intézkedést alkalmazhat, illetőleg ilyen határozat meghozatala érdekében a megtámadott határozatot hatályon kívül helyezheti, és szükség esetén az eljárást új eljárásra utasíthatja; egyéb esetekben a Legfelsőbb Bíróság határozata csak a törvénysértést állapíthatja meg.

438. § A jogorvoslati eljárás során felmerült bünygyi költséget az állam viseli.

⁸³² A 429. § a 2006:LI. törvény 213. §-ával megállapított szöveg.

⁸³³ A törvény 430. §-a elé a XVIII. Fejezet jelölést és a Fejezet címének szövegét a 2002:I. törvény 224. §-a iktatta be. A Fejezet számozását XVIII. Fejezetről XIX. Fejezetre a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének a) pontja módosította.

⁸³⁴ A 430. § a 2006:LI. törvény 214. §-ával megállapított szöveg.

⁸³⁵ A 431. §-t, 434. §-t és a 436. §-t megelőző alcímeket a 2002:I. törvény 224. §-a állapította meg.

⁸³⁶ A 431–438. § a 2002:I. törvény 224. §-ával megállapított szöveg.

XX. Fejezet⁸³⁷
JOGEGYSÉGI ELJÁRÁS

439. §⁸³⁸ (1) Jogegységi eljárásnak van helye, ha
a) a joggyakorlat továbbfejlesztése vagy az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben jogegységi határozat meghozatala szükséges,
b) a Legfelsőbb Bíróság valamely tanácsa jogkérdésben el kíván térni a Legfelsőbb Bíróság másik ítélkező tanácsának határozatától.

(2) Az (1) bekezdés *a)* pontja alapján az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében jogegységi eljárásnak van helye különösen akkor, ha az ítélőtábla, a megyei bíróság vagy a helyi bíróság elvi kérdésben korábban hozott jogerős bírósági határozattól eltérő jogerős határozatot hozott, és a Legfelsőbb Bíróság elnöke vagy a legfőbb ügyész az elvi kérdés eldöntését szükségesnek tartja.

440. § (1) Jogegységi eljárást kell lefolytatni,
a) ha azt a Legfelsőbb Bíróság elnöke vagy a büntető kollégiumának vezetője, illetőleg a legfőbb ügyész indítványozza, továbbá
b) az 439. § *b)* pontja esetén.

(2) Az (1) bekezdés *b)* pontjában írt ok miatt a Legfelsőbb Bíróság tanácsa indítványozza a jogegységi eljárást.

(3)⁸³⁹ Ha a jogegységi eljárás eredménye a Legfelsőbb Bíróság előtt folyamatban lévő más rendkívüli jogorvoslati eljárásra kihatással lehet, a Legfelsőbb Bíróság a rendkívüli jogorvoslati eljárást a jogegységi határozat meghozataláig felfüggeszti.

441. § (1) A jogegységi indítványban meg kell jelölni az elbírálendő elvi kérdést (jogkérdést) és az indítvány előterjesztőjének javaslatát annak mikénti eldöntésére. Az indítványhoz mellékelni kell az indítvánnyal érintett bírósági határozatok kiadmányát.

(2) A jogegységi indítványt a Legfelsőbb Bíróság öt hivatásos bíróból álló jogegységi tanácsa bírálja el.

(3) A jogegységi tanács elnöke a Legfelsőbb Bíróság elnöke vagy büntető kollégiumának vezetője. A jogegységi indítvány előterjesztője nem lehet a jogegységi tanács elnöke vagy tagja.

(4) A jogegységi tanács tagja nem lehet az, aki a jogegységi indítvánnyal érintett bírósági határozat meghozatalában részt vett.

442. §⁸⁴⁰ (1) A jogegységi eljárást a tanács elnöke készíti elő, és az ügyet tanácsülésre vagy nyilvános ülésre tűzi ki.

(2) A jogegységi tanács tanácsülésen dönt, ha
a) a törvényben kizárt vagy az arra nem jogosulttól származó indítványt érdemi elbírálás nélkül elutasítja,
b) a jogegységi indítvány visszavonása miatt a jogegységi eljárást megszünteti.

(3) Ha a jogegységi tanács az indítványt érdemben elbírálja, nyilvános ülésen határoz. A jogegységi határozat hozatalára irányuló indítványt – ha azt nem a legfőbb ügyész nyújtotta be – a tanács elnöke a jogegységi indítvánnyal érintett bírósági határozat kiadmányával együtt megküldi a legfőbb ügyésznek. A legfőbb ügyész az indítvány kézbesítésétől számított tizenöt napon belül megküldi a jogegységi indítványra tett nyilatkozatát a Legfelsőbb Bíróságnak.

(4) A nyilvános ülést a tanács elnöke vezeti, az eljárásban egy vagy két előadó bírót jelölhet ki.

(5) A nyilvános ülés megnyitása után az előadó bíró összefoglalja a jogegységi indítványt, illetve az elbírálendő elvi kérdés lényegét. Ezt követően az indítványozó felszólalhat. Ha nem a legfőbb ügyész a jogegységi indítvány előterjesztője, akkor a legfőbb ügyész az indítványozó felszólalását követően felszólalhat.

(6) A felszólalásokat követően a jogegységi tanács határozat meghozatala céljából tanácsülésre visszavonul. A jogegységi tanács a határozatát tanácskozás után szavazással hozza meg. Ha a szavazás nem egyhangú, a határozatot a többségi szavazat dönti el.

(7) A tanácskozás és a szavazás titkos. A tanácskozáson és a szavazásnál a jogegységi tanács elnökén és tagjain kívül csak jegyzőkönyvvezető lehet jelen.

(8) A nyilvános ülést a jogegységi tanács fontos okból elnapolhatja.

443. § (1)⁸⁴¹ A jogegységi tanács a nyilvános ülésen határozatot hoz. A jogegységi tanács a jogegységi határozatot „A MAGYAR KÖZTARSASÁG NEVÉBEN” hozza, és azt nyilvánosan hirdeti ki.

(2) A jogegységi indítványnak helyt adó határozat rendelkező része tartalmazza a jogegységi eljárás tárgyául szolgáló, illetve azzal szorosan összefüggő elvi kérdésben adott iránymutatást.

(3) Ha az elvi kérdésben adott iránymutatásból következően a jogegységi határozattal érintett jogerős bírósági határozatnak a terhelt büntetőjogi felelősségét megállapító

⁸³⁷ A Fejezet számozását XIX. Fejezetről XX. Fejezetre a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja módosította.

⁸³⁸ A 439. § eredeti szövegét a 2002:I. törvény 225. §-a (1) bekezdés jelölésre módosította és egyidejűleg a 439. §-ba új (2) bekezdést iktatott be.

⁸³⁹ A 440. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 226. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁴⁰ A 442. § a 2006:LI. törvény 215. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁴¹ A 443. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 216. §-ával megállapított szöveg.

rendelkezése törvénysértő, a jogegységi tanács a törvénysértő rendelkezést hatályon kívül helyezi, és a terhelt felmenteti, illetve az eljárást megszünteti. Ha a terhelt fogva van, a fogvatartást is megszünteti.

(4) A jogegységi határozat indokolása tartalmazza, hogy a jogegységi indítványt ki terjesztette elő, az indítvány mire irányul, és mely bírósági határozatokat érint. Ismerteti az elbírálendő elvi kérdésben kialakult eltérő álláspontokat, szükség esetén az indítvánnyal érintett bírósági határozatokban megállapított tényállás lényegét, számot ad a rendelkező részben adott iránymutatás indokairól. A határozat indokolása tartalmazza a terhelt felmentésének és az eljárás megszüntetésének indokait is.

444. § A jogegységi tanács elutasítja a jogegységi indítványt, ha jogegységi határozat meghozatala nem szükséges. A határozat indokolása az elutasítás okát tartalmazza.

445. § (1) A jogegységi tanács a határozatát nyomban kihirdeti, ezt követően tizenöt napon belül írásban közli az indítvány előterjesztőjével és – ha az előterjesztő nem a legfőbb ügyész volt – a legfőbb ügyéssel is. A határozatot közölni kell azzal a terhelttel is, akit felmentettek vagy akivel szemben az eljárást megszüntették. Ha az alapeljárásban a vádat magánvádló vagy pótmagánvádló képviselte, a határozatot vele is közölni kell.

(2) A tanács elnöke gondoskodik a jogegységi határozatnak a Magyar Közlönyben történő közzétételéről.

ÖTÖDIK RÉSZ

XXI. Fejezet⁸⁴²

A FIATALKORÚAK ELLENI BÜNTETŐELJÁRÁS

446. § E törvény rendelkezéseit fiatalkorú [Btk. 107. § (1) bek.] elleni büntetőeljárásban az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

Általános rendelkezések

447. § (1) A fiatalkorúval szemben az eljárást az életkori sajátosságainak figyelembevételével, és úgy kell lefolytatni, hogy az elősegítse a fiatalkorúnak a törvények iránti tiszteletét.

(2)⁸⁴³ A büntetőeljárás során – szükség esetén, illetőleg külön jogszabály rendelkezése alapján – kezdeményezni

kell a fiatalkorú érdekében gyámhatósági intézkedés elrendelését, valamint a fiatalkorú nevelését, gondozását vagy felügyeletét elmulasztó személlyel szembeni intézkedést.⁸⁴⁴

A fiatalkorúak bírósága⁸⁴⁵

448. § (1) A fiatalkorúak helyi bírósági hatáskörbe tartozó ügyében a megyei bíróság székhelyén lévő helyi bíróság, a Fővárosi Bíróság területén a Pesti Központi Kerületi Bíróság jár el, e bíróságok illetékessége a fiatalkorúak ügyében a megye, illetőleg a főváros területére terjed ki.

(2)⁸⁴⁶ Fiatalkorúak elleni bírósági eljárásban első fokon a tanács elnöke (egyesbíró), másodfokon és – a Legfelsőbb Bíróságot kivéve – harmadfokon a tanács egyik tagja az Országos Igazságszolgáltatási Tanács által kijelölt bíró.

(3) Az első fokú bíróságon a tanács egyik ülnöke pedagógus.

(4) A fiatalkorúak bírósága a felnőtt korú terhelt ügyét is elbírálja, ha az a fiatalkorú ügyével összefügg.

Az ügyész

449. § (1) Az ügyész jogkörében a felettes ügyész által kijelölt ügyész (a fiatalkorúak ügyésze) jár el.⁸⁴⁷

(2) Fiatalkorúval szemben büntetőeljárásnak csak közvérdő van helye. Fiatalkorúval szemben pótmagánvádnak nincs helye, a magánvádra üldözendő bűncselekmények esetében az ügyész jár el.

A védő

450. § A fiatalkorú elleni eljárásban védő részvétele kötelező.

A törvényes képviselő

451. §⁸⁴⁸ A törvényes képviselő az ügy iratait a nyomozás befejezése után megtekintheti. A nyomozás során is megtekintheti az olyan eljárási cselekményekről készült iratokat, amelyeknél jelen lehetett. Egyébként a törvényes képviselő jelenléti, észrevételezési, felvilágosításkérési, indítványtételi, valamint jogorvoslati jogára a védő jogai irányadók.

⁸⁴⁴ Lásd az 1997:XXXI. törvény 17. §-át.

⁸⁴⁵ A 448. §-t és alcímét a 2002:I. törvény 227. §-a állapította meg.

⁸⁴⁶ A 448. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 218. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁴⁷ Lásd a 14/2003. (ÜK. 7.) LÜ utasítást.

⁸⁴⁸ A 451. § a 2002:I. törvény 228. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁴² A Fejezet számozását XX. Fejezetről XXI. Fejezetre a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének a) pontja módosította.

⁸⁴³ A 447. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 217. §-ával megállapított szöveg.

452. § (1)⁸⁴⁹ A gyámhatóság – a vádirat benyújtásáig az ügyész, azt követően a bíróság megkeresésére – eseti gondnokot rendel ki, ha

a) a törvényes képviselő a bűncselekményt a fiatalkorúval együtt követte el, illetőleg az érdekei a fiatalkorú érdekeivel egyébként ellentétesek,

b) a törvényes képviselő a jogainak gyakorlásában akadályozva van,

c) a fiatalkorúnak nincs törvényes képviselője, vagy nem állapítható meg, hogy ki a törvényes képviselője.

(2)⁸⁵⁰ Az (1) bekezdés a) pontja esetén az eseti gondnok kirendeléséig a vádirat benyújtásáig az ügyész, azt követően a bíróság a törvényes képviselőt kizárhatja az eljárásból.

(3) Az eseti gondnok az eljárásban törvényes képviselőként jár el.

A bizonyítási eszközök

453. § (1)⁸⁵¹

(2)⁸⁵² A fiatalkorú életkorát közokirattal kell bizonyítani. Be kell szerezni a környezetanulmányt, amely tartalmazza a fiatalkorúról a közoktatásról szóló törvény⁸⁵³ felhatalmazása alapján az intézmény által nyilvántartott és kezelt adatokat, vagy a munkahely által adott tájékoztatást. A környezetanulmányt a pártfogó felügyelő készíti el.⁸⁵⁴ A környezetanulmány elkészítéséhez a pártfogó a rendőrség közreműködését igénybe veheti.

(3) A fiatalkorú terhelt vallomása poligráf alkalmazásával nem vizsgálható.

Az előzetes letartóztatás

454. § (1) A fiatalkorú előzetes letartóztatásának a 129. § (2) bekezdésében megállapított okok esetében is csak akkor van helye, ha az a bűncselekmény különös tárgyi súlya folytán szükséges.

(2) A fiatalkorú előzetes letartóztatását

a) javítóintézetben,

b) büntetés-végrehajtási intézetben

kell végrehajtani.

⁸⁴⁹ A 452. § (1) bekezdésének bevezető szövege a 2002:I. törvény 229. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸⁵⁰ A 452. § (2) bekezdését a 2002:I. törvény 229. §-ának (2) bekezdése iktatta be, és egyidejűleg az eredeti (2) bekezdés számozását (3) bekezdésre módosította.

⁸⁵¹ A 453. § (1) bekezdését a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁸⁵² A 453. § (2) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 219. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁵³ Lásd az 1993:LXXIX. törvényt.

⁸⁵⁴ Lásd a 17/2003. (VI. 24.) IM rendeletet.

(3) A bíróság dönt arról, hogy az előzetes letartóztatást – a fiatalkorú személyiségére vagy a terhére rótt bűncselekmény jellegére tekintettel – hol kell végrehajtani.

(4) Az előzetes letartóztatás tartama alatt a bíróság az előzetes letartóztatás végrehajtásának helyét az ügyész, a terhelt vagy a védő indítványára megváltoztathatja. Erről – a tárgyalás előkészítése során hozott határozatig – az előzetes letartóztatást elrendelő bíróság, azt követően az a bíróság határoz, amelyik előtt a büntetőeljárás folyik.

(5) Ha a fiatalkorú előzetes letartóztatását javítóintézetben hajtják végre, és a fiatalkorú büntetés-végrehajtási intézetben vagy rendőrségi fogdában történő ideiglenes elhelyezéséről a bíróság határoz, a bíróság hatáskörére és illetékességére a (4) bekezdést kell alkalmazni.

(6) Az előzetes letartóztatás végrehajtása során a fiatalkorúakat a felnőttkorúaktól el kell különíteni.

455. §⁸⁵⁵ Ha a fiatalkorúval szemben elrendelt előzetes letartóztatás végrehajtásának kezdetétől két év eltelt, az előzetes letartóztatást meg kell szüntetni, kivéve az ügydöntő határozat kihirdetése után elrendelt vagy fenntartott előzetes letartóztatás esetét, továbbá ha az ügyben harmadfokú bírósági eljárás vagy hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárás van folyamatban.

Kényszerintézkedés elrendelése a vádirat benyújtása előtt

456. § (1) A vádirat benyújtása előtt a kényszerintézkedésekkel kapcsolatos eljárásban (210–211. §) az ülés a védő távollétében nem tartható meg.

(2) Az ülésről a törvényes képviselőt és a gondozót is értesíteni kell.

457. § Az ülésen a törvényes képviselő és a gondozó fel szólalhat.

A határozat közlése

458. § Az eljárás során hozott határozatot a törvényes képviselővel, az ügydöntő határozatot és a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedésről szóló határozatot a gondozóval is közölni kell.

⁸⁵⁵ A 455. § a 2006:LI. törvény 220. §-ával megállapított szöveg.

*A vádemelés elhalasztása és a közvetítői eljárás*⁸⁵⁶

459. § (1) Az ügyész a vádemelés feltételeinek fennállása esetén öt évi szabadságvesztésnél nem súlyosabb büntetéssel büntetendő bűncselekmény miatt – a fiatalkorú helyes irányú fejlődése érdekében – a vádemelést elhalaszthatja.

(2)⁸⁵⁷ Az ügyész a vádemelés elhalasztása előtt pártfogó felügyelői vélemény beszerzését rendeli el. Az ügyész a vádemelés elhalasztásáról szóló határozatában a fiatalkorút magatartási szabályok megtartására vagy más kötelezettségek teljesítésére kötelezheti. A fiatalkorú részére nem írható elő a 225. § (2) bekezdésének c) pontjában⁸⁵⁸ írt kötelezettség.

(3) A közvetítői eljárásban a fiatalkorú törvényes képviselőjének részvétele kötelező.

(4) Ha a közvetítői eljárás eredményes, a fiatalkorú a vállalt kötelezettségeinek eleget tett, és a Btk. 107/A. §-a alkalmazásának van helye, az ügyész az eljárást megszünteti. Ha a fiatalkorú a közvetítői eljárás eredményeként létrejött megállapodás teljesítését megkezdte, az ügyész az öt évet meg nem haladó szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt egy évtől két évig terjedő időre a vádemelést elhalaszthatja.

A tárgyalás

460. § (1) A tárgyalásról a nyilvánosságot a 237. § (3) bekezdésében meghatározott eseteken kívül is ki kell zárni, ha ez a fiatalkorú érdekében szükséges.

(2) A bíróság elrendelheti, hogy a tárgyalásnak azt a részét, amely a fiatalkorú helyes irányú fejlődését károsan befolyásolhatja, a fiatalkorú távollétében tartsák meg. Az így lefolytatott tárgyalás lényegét a tanács elnöke a fiatalkorúval – legkésőbb a tárgyalás berekesztése előtt – ismerteti.

(3) A tárgyaláson az ügyész részvétele kötelező.

461. §⁸⁵⁹ A fiatalkorú vádlott távollétében a tárgyalás a XXV. Fejezet alapján nem tartható meg.

462. § (1) A fiatalkorú vádlott elleni ügyben tartott tárgyaláson a vádlott és a tanú kihallgatását a tanács elnöke (egyesbíró) végzi. A vádlotthoz és a tanúhoz a kihallgatást követően az arra jogosultak kérdést intézhetnek.

⁸⁵⁶ A 459. §-t megelőző alcím a 2006:LI. törvény 221. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸⁵⁷ A 459. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 221. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg. A (3)–(4) bekezdést a 2006:LI. törvény 221. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

⁸⁵⁸ A törvény 224. és 225. §-át újrászabályozta a 2002:I. törvény 134. és 135. §-a. A törvény eredeti 224. §-a (2) bekezdésének c) pontja szerinti kötelezettséget a törvény 225. §-a (2) bekezdésének c) pontja szabályozta újra.

⁸⁵⁹ A 461. § a 2006:LI. törvény 222. §-ával megállapított szöveg.

(2) A környezetanulmányt a tárgyaláson ismertetni kell.

(3) Az ügyész a javítóintézeti nevelés intézkedés meghatározott mértékére nem tehet indítványt.

Lemondás a tárgyalásról

463. §⁸⁶⁰ A XXVI. Fejezet rendelkezései fiatalkorú esetén nem alkalmazhatók.

*A tárgyalás mellőzése*⁸⁶¹

464. § Az 548. § (1) bekezdésében felsoroltakon kívül tárgyalás tartását kérheti a törvényes képviselő a fiatalkorú hozzájárulása nélkül is.

Javítóintézeti nevelés elrendelése

465. § A bíróság javítóintézeti nevelést bűnösséget megállapító ítéletben rendel el.

A pénzbüntetés átváltoztatása szabadságvesztésre

466. § A pénzbüntetésnek, illetőleg a pénzmellékbüntetésnek szabadságvesztésre való átváltoztatásáról a bíróság hivatalból vagy az ügyész indítványára határoz, ha a fiatalkorú nem fizette meg, és az behajthatatlan.

A javítóintézetből való ideiglenes elbocsátás megszüntetése

467. § (1) Ha a javítóintézetből való ideiglenes elbocsátás megszüntetéséről a fiatalkorú ellen indult újabb büntetőeljárásban alkalmazott büntetés vagy büntetés helyett alkalmazott intézkedés miatt kell határozni, erre az újabb ügyben eljáró bíróság jogosult.

(2) Az (1) bekezdésben írt esetben a bíróság az ügyész indítványára vagy hivatalból utólag határoz a javítóintézetből való ideiglenes elbocsátás megszüntetéséről, ha ezt az ítéletében elmulasztotta.

(3) A bűnügyi költséget az állam viseli, ha a bíróság az ideiglenes elbocsátást nem szünteti meg.

⁸⁶⁰ A 463. § a 2006:LI. törvény 223. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁶¹ Az alcímet a 2002:I. törvény 231. §-a állapította meg.

Egységes intézkedések elrendelése

468. § Több javítóintézeti nevelés helyett egységes intézkedés kiszabására az 574. és az 575. §⁸⁶² rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.

XXII. Fejezet⁸⁶³

A KATONAI BÜNTETŐELJÁRÁS

469. § E törvény rendelkezéseit a katonai büntetőeljárársban az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A katonai büntetőeljárás hatálya

470. § (1) Katonai büntetőeljárásnak van helye

a) a katona [Btk. 122. § (1) bek.] által a tényleges szolgálati viszonyának tartama alatt elkövetett katonai bűncselekmény (Btk. XX. Fejezet),

*b)*⁸⁶⁴ a Magyar Honvédség tényleges állományú tagja által elkövetett bármely bűncselekmény,

c) a Határőrség hivatásos és szerződéses, továbbá a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, valamint a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos állományú tagja által a szolgálati helyen, illetőleg a szolgálattal összefüggésben elkövetett más bűncselekmény,

*d)*⁸⁶⁵ a szövetséges fegyveres erő (Btk. 368. §) tagja által belföldön, valamint e személynek a Magyar Köztársaság határain kívül tartózkodó magyar hajón vagy magyar légi járművön elkövetett, magyar büntető joghatóság alá tartozó bűncselekménye esetén.

(2) A katonai büntetőeljárás hatálya kiterjed a terhelt által elkövetett valamennyi bűncselekményre, ha ezek közül valamelyik miatt katonai büntetőeljárásnak van helye, és az elkülönítés nem lehetséges.

(3)⁸⁶⁶ Több terhelt esetében akkor van helye katonai büntetőeljárásnak, ha a terheltnek valamelyikének bűncselekménye katonai büntetőeljárásra tartozik, és az eljárás elkülönítése – tekintettel a tényállás szoros összefüggésére – nem lehetséges. Ez a rendelkezés az orgazdára és a bűnpártolóra is kiterjed.

⁸⁶² A 468. §-ban az „571. és az 572. §” szövegrész a 2003:II. törvény 88. §-a (2) bekezdésének *c)* pontja alapján „574. és 575. §” szövegre módosult.

⁸⁶³ A Fejezet számozását XXI. Fejezetről XXII. Fejezetre a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja módosította.

⁸⁶⁴ A 470. § (1) bekezdésének *b)* és *c)* pontja a 2004:CXXXI. törvény 20. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁶⁵ A 470. § (1) bekezdésének *d)* pontját a 2002:I. törvény 232. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁸⁶⁶ A 470. § (3) bekezdésének második mondata a 2002:I. törvény 232. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

A bíróság

471. §⁸⁶⁷ (1) A katonai büntetőeljárásra tartozó ügyben első fokon a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvényben kijelölt megyei bíróság katonai tanácsa jár el.⁸⁶⁸

(2)⁸⁶⁹ A katonai büntetőeljárásra tartozó ügyben másodfokon a Fővárosi Ítéltábla katonai tanácsa jár el. A perújítás megengedhetőségének kérdésében, valamint perújítás elrendelése esetén a perújítási eljárásban hozott ítélet felülbírlata során másodfokon a Fővárosi Ítéltábla más tanácsa is eljárhat.⁸⁷⁰

(3)⁸⁷¹ A katonai bíró a nem katonai büntetőeljárásra tartozó ügyekben is eljárhat.

A bíróság összetétele

472. §⁸⁷² (1) A katonai büntetőeljárásban első fokon és másodfokon hivatásos bíróként katonai bíró, első fokon ülnökként katonai ülnök jár el.

(2) Az első fokú bíróság a 14. § (1) bekezdésének *a)* pontjában és a 16. § (1) bekezdésének *a)–h)*⁸⁷³ pontjában meghatározott bűncselekmények esetén tanácsban, egyéb esetekben ülnökök közreműködése nélkül, egyesbíróként jár el.

(3) Az első fokú bíróság egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban is eljárhat, ha megállapítja, hogy a vád tárgyává tett bűncselekmény a vádirati minősítéstől eltérően súlyosabban minősülhet.

(4) A katonai büntetőeljárásban az ülnök a vádlottnál alacsonyabb rendfokozatú – az (5) bekezdés esetét kivéve – nem lehet. A tanácsot rendszerint annak a fegyveres szervnek az ülnökeiből kell megalakítani, amelynél a vádlott az elkövetés időpontjában szolgálatot teljesített. Igazságszolgáltatási érdekből ettől a szabálytól el lehet térni.

(5) Tábornoki rendfokozatú vádlott elleni eljárásban, ha a bírósághoz a megválasztott katonai ülnökökből a tanácsot a (4) bekezdés alapján nem lehet megalakítani, a katonai büntetőeljárásra kijelölt illetékes megyei bíróság elnöke az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnöke útján a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvényben

⁸⁶⁷ A 471. § a 2002:I. törvény 233. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁶⁸ Lásd az 1997:LXVI. törvény mellékletének II. részét.

⁸⁶⁹ A 471. § (2) bekezdése a 2002:XXII. törvény 2. §-ának (5) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸⁷⁰ A 471. § (2) bekezdésnek utolsó mondatát a 2006:LI. törvény 224. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁸⁷¹ A 471. § (3) bekezdését a 2004:CXXXI. törvény 21. §-a iktatta be, szövegét a 2006:LI. törvény 224. §-ának (2) bekezdése állapította meg.

⁸⁷² A 472. § a 2002:I. törvény 234. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁷³ A 472. § (2) bekezdésében a 16. § (1) bekezdésének *g)* pontjára utalás a 2003:II. törvény 88. §-a (2) bekezdésének *c)* pontja alapján *h)* pontra módosul.

meghatározott ülnökválasztási eljárást kezdeményez. Az ülnökválasztó állománygyűlést az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnökének kezdeményezését követő tizenöt napon belül meg kell tartani. Ebben az esetben a tanácsot a tábornoki állománygyűlésen megválasztott tábornok rendfokozatú katonai ülnökökből kell megalakítani.

Az első fokú bíróság illetékessége

473. § (1)⁸⁷⁴ A katonai büntetőeljárásra kijelölt megyei bíróság katonai tanácsának illetékességi területét a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény állapítja meg.

(2)⁸⁷⁵ A Magyar Köztársaság határain kívül elkövetett bűncselekmény elbírálására a Fővárosi Bíróság katonai tanácsa illetékes.

(3)⁸⁷⁶ A 17. § (3) bekezdésében írt illetékességi ok katonai büntetőeljárásban nem alkalmazható.

A katonai ügyész

474. § (1) A katonai büntetőeljárásban az ügyész feladatát a katonai ügyész látja el. A katonai ügyész a vádemelés feltételeinek megállapítása végett maga végez nyomozást, vagy nyomozást végeztet.⁸⁷⁷

(2) Kizárólag a katonai ügyész végzi a nyomozást a katonai által elkövetett

- a) katonai büntett miatt,
- b) katonai vétség miatt, ha azzal kapcsolatban más bűncselekményt is elkövetett, vagy ha több terhelt esetén az elkülönítés nem lehetséges,
- c) nem katonai bűncselekmény miatt.

(3) A katonai ügyész végzi a nyomozást akkor is, ha a katonai szolgálati viszonya időközben megszűnt.

(4)⁸⁷⁸ A katonai ügyész végzi a nyomozást a szövetséges fegyveres erő (Btk. 137. § 18. pont) tagja által belföldön, valamint az e személynek a Magyar Köztársaság határain kívül tartózkodó magyar hajón vagy magyar légi járművön elkövetett, magyar büntető joghatóság alá tartozó bűncselekménye miatt.

⁸⁷⁴ A 473. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 235. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁷⁵ A 473. § (2) bekezdésének a szövegét a 2006:LI. törvény 225. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

⁸⁷⁶ A 473. § (3) bekezdésének a szövegét a 2006:LI. törvény 225. §-ának (2) bekezdése állapította meg.

⁸⁷⁷ Lásd a 15/2003. (ÜK. 7.) LÜ utasítást, valamint a 1/2002. (ÜK. 2.) LÜ utasítást.

⁸⁷⁸ A bekezdés szövegét a 2007:XXVII. törvény 58. §-a állapította meg. A 474. § (4) bekezdését a 2002:I. törvény 236. §-ának (1) bekezdése iktatta be, és egyidejűleg az eredeti (4) bekezdés számozását (5) bekezdésre módosította.

(5)⁸⁷⁹ Katonai büntetőeljárásnak csak közvádra van helye, magánvádra üldözendő bűncselekmény esetében a katonai ügyész jár el. A katonai büntetőeljárásban viszonzóvá nem emelhető. Katonai bűncselekmény miatt folytatott eljárásban akkor van helye pótmagánvádnak, ha az ügy résztvevője természetes személy.

(6)⁸⁸⁰ A katonai büntetőeljárásban elbírált bűncselekménnyel a fegyveres szervnek okozott kár miatt a katonai ügyész polgári jogi igényt érvényesíthet.

A katonai ügyészségek

475. § (1) A katonai ügyészség a megyei bíróság katonai tanácsa mellett működik, vezetője a⁸⁸¹ főügyész jogkörében jár el.

(2)⁸⁸² Az ítéletábrá mellett a vádhatóság feladatát a Katonai Fellebbviteli Ügyészség, a Legfelsőbb Bíróság mellett a vádhatóság feladatát a Katonai Főügyészség látja el. Ahol e törvény az ítéletábrá mellett működő fellebbviteli főügyészségről, illetőleg fellebbviteli főügyészről rendelkezik, a katonai büntetőeljárásban a Katonai Fellebbviteli Ügyészséget, illetőleg a katonai fellebbviteli ügyészség vezetőjét, ahol a Legfőbb Ügyészségről, illetőleg a legfőbb ügyészről rendelkezik, ott a Katonai Főügyészséget, illetőleg a katonai főügyészt kell érteni.

(3) A katonai ügyészi szerv illetékességét annak a bíróságnak az illetékessége határozza meg, amely mellett működik.

(4) A katonai főügyész⁸⁸³ rendelkezése alapján a katonai ügyész olyan ügyben is eljárhat, amelyre illetékessége egyébként nem terjed ki.

Az eljáró ügyészség kijelölése

476. § A katonai ügyészi szerv és más ügyészség közötti hatásköri összeütközés esetében az eljáró ügyészséget a legfőbb ügyész jelöli ki.

A katonai nyomozó hatóság

477. § (1) Ha a nyomozást nem a katonai ügyész végzi, nyomozó hatóságként az illetékes parancsnok (vezető) jár el.

⁸⁷⁹ A 474. § (5) bekezdése utolsó mondatának a szövegét a 2006:LI. törvény 226. §-a állapította meg.

⁸⁸⁰ A 474. § (6) bekezdését a 2002:I. törvény 236. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁸⁸¹ A 475. § (1) bekezdéséből a „megyei” szövegrészt a 2006:VII. törvény 16. §-a (3) bekezdésének k) pontja hatályon kívül helyezte.

⁸⁸² A 475. § (2) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 237. §-a iktatta be.

⁸⁸³ A 475. § (4) bekezdésében az „és a Katonai Fellebbviteli Ügyészség vezetője” szövegrészt a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

(2) Ha a katonai büntetőeljárás hatálya alá tartozó bűncselekményt nem katonai nyomozó hatóság észleli, vagy nem katonai nyomozó hatóság szerez ilyen bűncselekményről tudomást, a 170. § (4) bekezdésében meghatározott cselekmények elvégzéséről a katonai ügyészt haladéktalanul értesíti.

(3)⁸⁸⁴ A nyomozásra illetékes parancsnokokat és a parancsnoki nyomozás részletes szabályait a fegyveres szertvet irányító miniszter az igazságügyért felelős miniszterrel⁸⁸⁵ együttesen és a legfőbb ügyésszel egyetértésben állapítja meg.

A tanú védelme

478. §⁸⁸⁶ (1) A katonai szolgálatot teljesítő tanú különösen indokolt esetben kérheti más szolgálati helyre történő vezénylését vagy áthelyezését. A kérelemről a vádirat benyújtásáig a katonai ügyész, azt követően a bíróság határoz. A kérelem elutasítása ellen a tanú jogorvoslással élhet.

(2) A vezénylést, illetve az áthelyezést az illetékes személyügyi szerv a határozat kézbesítésétől számított hetvenkét órán belül hajtja végre.

Az őrizetbe vétel

479. § Ha a katonai büntetőeljárás hatálya alá tartozó bűncselekmény miatt a katona őrizetbe vételét nem katonai nyomozó hatóság rendelte el, a terhelt huszonnégy órán belül át kell adni az illetékes katonai ügyésznek.

Az előzetes letartóztatás

480. § (1)⁸⁸⁷ Katonával szemben előzetes letartóztatást akkor is el lehet rendelni, ha ellene katonai bűncselekmény vagy a szolgálati helyen, illetőleg a szolgálattal összefüggésben elkövetett, szabadságvesztéssel büntetendő más bűncselekmény miatt folyik az eljárás, és a terhelt szolgálati vagy fegyelmi okból nem hagyható szabadlábon.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott okból elrendelt előzetes letartóztatás megszűnik a terhelt szolgálati viszonyának megszűnésével.

Az előzetes letartóztatás végrehajtása

481. §⁸⁸⁸

*A védekezés jogának biztosítása*⁸⁸⁹

482. § A terheltnek – tényleges szolgálati viszonya fennállása alatt – szolgálatmentességet kell biztosítani, ha olya eljárási cselekményen vesz részt, amelyen a részvétele e törvény lehetővé, illetve kötelezővé teszi.

Szoros felügyelet alá helyezés

483. §⁸⁹⁰

*Az óvadék megállapításának kizárása*⁸⁹¹

484. §⁸⁹² Katona esetében tényleges szolgálati viszonyának tartama alatt óvadék megállapításának nincs helye.

A feljelentés elutasítása

485. § A feljelentés elutasítására a Btk. 124. §-ában meghatározott büntethetőséget megszüntető ok miatt a katonai nyomozó hatóság is jogosult.

*A bűncselekmény elbírálása fegyelmi eljárásban*⁸⁹³

485/A. § (1) A katonai ügyész a feljelentést elutasítja, illetőleg a nyomozást megszünteti, és az iratokat a fegyelmi eljárásra illetékes parancsnoknak megküldi, ha a katonai vétség miatt a büntetés célja fegyelmi fenytéssel is elérhető.

(2) Ha a katonai nyomozó hatóság lehetőséget lát a bűncselekmény fegyelmi eljárásban történő elbírálására, az iratokat az (1) bekezdés szerinti határozat meghozatala céljából haladéktalanul felterjeszti az illetékes katonai ügyészhez; a katonai ügyész hetvenkét órán belül határoz.

⁸⁸⁴ A 477. § (3) bekezdését a 2002:I. törvény 238. §-a iktatta be.

⁸⁸⁵ A 477. § (3) bekezdésében az „igazságügy-miniszterrel” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d*) pontja alapján az „igazságügyért felelős miniszterrel” szövegre módosult.

⁸⁸⁶ A 478. § a 2004:CXXXI. törvény 22. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁸⁷ A 480. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 240. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁸⁸ A 481. §-t a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *b*) pontja hatályon kívül helyezte.

⁸⁸⁹ A 482. §-t és alcímét a 2002:I. törvény 242. §-a állapította meg.

⁸⁹⁰ A 483. §-t a 2004:CXXXI. törvény 29. §-ának *b*) pontja hatályon kívül helyezte.

⁸⁹¹ A 484. §-t megelőző alcím a 2006:LI. törvény 227. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸⁹² A 484. § a 2006:LI. törvény 227. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸⁹³ Az alcímét és a 485/A-485/B. §-t a 2002:I. törvény 244. §-a iktatta be.

(3) A nyomozást el kell rendelni, illetőleg az eljárást folytatni kell, ha a gyanúsított vagy a védője a feljelentést elutasító, illetőleg a nyomozást megszüntető határozat ellen panasszal élt, és a feljelentés elutasításának, illetőleg a nyomozás megszüntetésének más oka nincs. Erre a gyanúsítottat a határozatban fygylmeztetni kell.

(4) Ha a katonai ügyész a bñncselekmény elbírálását fegyelmi eljárásra utalta, a fegyelmi eljárásra illetékes parancsnok a szolgálati viszonyt szabályozó külön törvények rendelkezései szerinti eljárásban, az ott meghatározott fegyelmi fenyítéseteket szabhatja ki.⁸⁹⁴

(5) A fegyelmi fenyítést kiszabó határozatot a katonai ügyésznek is kézbesíteni kell.

485/B. § (1) A megfenyített és védője – ha a külön törvényben meghatározott panaszjogát kimerítette – a jogerős parancsnoki döntést követő három napon belül a fegyelmi eljárásra utalt bñncselekmény miatt fenyítést kiszabó határozat vagy parancs bírósági felülvizsgálatát kérheti. A kérelem elbírálásáig a fenyítés nem hajtható végre.

(2) A kérelmet a fenyítést kiszabó parancsnoknál kell előterjeszteni, aki azt az ügy irataival együtt huszonnégy órán belül megküldi a területileg illetékes megyei bíróság katonai tanácsának. A kérelem a tárgyalás megkezdéséig visszavonható.

(3) A bíróság

a) egyesbíróként jár el,

b) a kérelmet három napon belül, tárgyaláson, a megfenyített meghallgatása és az iratok alapján bírálja el; szükség esetén további bizonyítást vesz fel,

c) a tárgyalás időpontjáról értesíteni kell a fenyítést kiszabó parancsnokot és a katonai ügyészt.

(4) A tárgyaláson a parancsnok és az ügyész felszólalhat. Ha írásban kívánnak nyilatkozni, a nyilatkozatot a tárgyalás megkezdése előtt kell a bíróságnak megküldeni.

(5) A bíróság a kérelmet végzéssel bírálja el.

(6) A törvényben kizárt, az elkésett vagy a nem jogosulttól származó kérelmet a bíróság elutasítja. A kérelem elutasításának a tárgyalás kitűzése előtt is helye van.

(7) A bíróság

a) a határozatot vagy a parancsot helybenhagyja, ha a kérelem alaptalan,

b) a fenyítés mértékét csökkenti vagy enyhébb fenyítést alkalmaz,

c) a fenyítést kiszabó határozatot vagy parancsot megsemmisíti, ha az ügy büntetőeljárás során történő elbírálása esetén felmentő vagy az eljárást megszüntető rendelkezést kellene hozni.

⁸⁹⁴ Lásd az 1996:XLIII. törvényt és a 2001:XCIV. törvényt.

(8) A bíróság (6)–(7) bekezdés szerinti végzése elleni fellebbezésre a 346. § (1) bekezdésében írt, az eljárást megszüntető végzés elleni fellebbezésre vonatkozó rendelkezések az irányadóak.

A vádemelés elhalasztása és a közvetítői eljárás kizárása⁸⁹⁵

485/C. §⁸⁹⁶ (1) A katona tényleges szolgálati viszonyának tartama alatt elkövetett katonai bñncselekménye, valamint a szolgálati helyen, illetőleg szolgálattal összefüggésben elkövetett más bñncselekménye miatt – ha a terhelt tényleges szolgálati viszonya a 216. § (1) bekezdése szerinti időpontban fennáll – a vádemelés nem halasztható el.

(2) Az (1) bekezdés szerinti korlátozás nem alkalmazható, ha a vádemelés elhalasztásának a 222. § (2) bekezdésében meghatározott ok miatt van helye.

(3)⁸⁹⁷ A katonai büntetőeljárásban közvetítői eljárás alkalmazásának a fegyveres szerv sérelmére elkövetett vagygon elleni bñncselekmény miatt nincs helye.

A nyomozási bíró

486. §⁸⁹⁸ A katonai büntetőeljárásban a nyomozási bíró feladatait a megyei bíróság katonai bírója látja el. A katonai bíró mint nyomozási bíró határozata elleni fellebbezés az ítéletábla katonai tanácsa bírálja el.

Az eljárás megszüntetése

487. § A Btk. 124. §-ában meghatározott büntethetőséget megszüntető ok miatt a vádemelésig a katonai ügyész, azt követően a bíróság az eljárást megszünteti.

A tárgyaláson részt vevő személyek

488. §⁸⁹⁹ A tárgyaláson a katonai ügyész részvétele a 241. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben kötelező. A katonai büntetőeljárásban az ügyészségi titkár a vádat nem képviselheti.

489. § A tárgyaláson a védő részvétele kötelező,

a) ha a bñncselekményre a törvény öt évi vagy ennél súlyosabb szabadságvesztést rendel,

⁸⁹⁵ A 485/C. §-t megelőző alcím a 2006:LI. törvény 228. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁸⁹⁶ A 485/C. §-t a 2002:I. törvény 245. §-a iktatta be, szövegét a 2003:II. törvény 78. §-a állapította meg.

⁸⁹⁷ A 485/C. § (3) bekezdését a 2006:LI. törvény 228. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁸⁹⁸ A 486. § a 2002:I. törvény 246. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁹⁹ A 488. és a 489. § a 2002:I. törvény 247. §-ával megállapított szöveg.

- b) a 46. §-ban szabályozott esetekben,
 c)⁹⁰⁰
 d) ha pótmagánvádló lép fel.

A katonai tanács szavazásának rendje

490. §⁹⁰¹ A katonai tanácsban az alacsonyabb rendfokozatú bíró a magasabb rendfokozatút megelőzően szavaz. Azonos rendfokozat esetén az szavaz először, aki a rendfokozatba később lépett elő. A rendfokozatba történő előlépés időpontjának azonossága esetén az szavaz először, aki fiatalabb életkorú. A tanács elnöke utolsónak adja le szavazatát.

A bünyügi költség

491. §⁹⁰²

A fiatalokúakra vonatkozó rendelkezések alkalmazásának kizárása

492. §⁹⁰³

XXIII. Fejezet⁹⁰⁴
 A MAGÁNÁDÁS ELJÁRÁS

493. § E törvény rendelkezéseit a magánvád alapján folytatott büntetőeljárásban az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A magánvádló

494. § (1) A terhelt bűnösségének bizonyítása a magánvádlót terheli.

(2)⁹⁰⁵ A magánvádlót a sértett jogain kívül a vád képviseletével járó jogok illetik meg.

(3) Ha az ügyben több sértett van, a megegyezésüktől függ, hogy melyikük jár el magánvádlóként. Megegyezés hiányában a magánvádlót a bíróság jelöli ki.

⁹⁰⁰ A 489. § c) pontját a 2004:CXXXI. törvény 29. §-ának b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁹⁰¹ A 490. § harmadik mondatát a 2002:I. törvény 248. §-a iktatta be.

⁹⁰² A 491. §-t a 2004:CXXXI. törvény 29. §-ának b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁹⁰³ A 492. §-t a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁹⁰⁴ A Fejezet számozását XXII. Fejezetről XXIII. Fejezetre a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének a) pontja módosította.

⁹⁰⁵ A 494. § (2)–(3) bekezdése a 2006:LI. törvény 229. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(4)⁹⁰⁶ Ha az ügyben több magánvádló van, a magánvádlók kijelölhetik, hogy közülük ki látja el a vád képviseletével járó jogokat. Megegyezés hiányában a bíróság jelöli ki azt a magánvádlót, aki a vád képviseletére az első fokú bírósági eljárásban jogosult. A kijelölés az első fokú bíróságnak az ügy érdemében hozott határozatának kihirdetéséig tart. Azt a határozatot, amely ellen e törvény szerint a magánvádló fellebbezésre jogosult, valamennyi magánvádlóval közölni kell.

(5) A magánvádló viszonyvád hiányában tanúként hallgatható meg.

495. § (1) A magánvádlót a vád képviseletével járó jogok az általa emelt vád tekintetében illetik meg. Az ellene emelt vád (viszonyvád) esetén a vádlott jogai illetik meg, és kötelezettségei terhelik.

(2) A viszonyvád tekintetében a magánvádló képviselőjét a védő jogállása, a vádlott védőjét a képviselő jogállása illeti meg, feltéve, hogy a meghatalmazásuk erre kiterjed.

Az ügyész

496. §⁹⁰⁷ Az ügyész az ügy iratait a magánvádas eljárásban is megtekintheti, és a tárgyaláson jelen lehet. Az ügyész a vád képviseletét a magánvádlótól az eljárás bármely szakaszában átveheti, ez esetben a magánvádlót a sértett jogai illetik meg. Ha az ügyész a vád képviseletétől utóbb eláll, a vádat ismét a magánvádló képviseli. Az ügyész részére az ítéletet akkor kell kézbesíteni, ha a vád képviseletét átvette.

Az eljárás megindításának alapja

497. § (1) Az eljárás feljelentésre indul meg. A feljelentésben elő kell adni, hogy a feljelentő ki ellen, milyen cselekmény miatt és milyen bizonyítékok alapján kéri a büntetőeljárás lefolytatását. A feljelentést a bíróságon kell írásban vagy szóban megtenni, a szóbeli feljelentést jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(2) A nyomozó hatóság a hozzá érkezett feljelentést az illetékes bíróságnak küldi meg. Az ügyész a feljelentést akkor küldi meg a bíróságnak, ha a vád képviseletét nem veszi át.

(3)⁹⁰⁸ Kölcsönösen elkövetett könnyű testi sértés, rágalmazás vagy becsületsértés esetén az egyik fél sérelmére

⁹⁰⁶ A 494. § (4) bekezdését a 2006:LI. törvény 229. §-ának (2) bekezdése iktatta be, egyben az addigi (4) bekezdés számozását (5) bekezdésre módosította.

⁹⁰⁷ A 496. § utolsó mondatát a 2002:I. törvény 249. §-a iktatta be.

⁹⁰⁸ A 497. § (3) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 250. §-a iktatta be.

elkövetett bűncselekmény miatt megindult eljárásban a 321. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésig a másik fél abban az esetben is jogosult a magánindítvány előterjesztésére, ha ennek határideje lejárt, feltéve, hogy a büntethetőség nem évült el. Viszonvád emelését nem zárja ki, hogy az ügyész a magánvádlótól a vád képviselőjét átvette.

(4) A bíróság elbírálja a (3) bekezdésben felsorolt bűncselekményekkel kölcsönösen elkövetett becsületsértés szabálysértését is.

498. § Ha a feljelentésből a feljelentett kiléte vagy a bűncselekmény nem állapítható meg, a bíróság felhívhatja a feljelentőt, hogy írásban pontosítsa a feljelentést, előkészítő ülést tarthat, nyomozást rendelhet el.

Nyomozás a magánvádas eljárásban

499. § (1) Nyomozást a bíróság vagy az ügyész rendelhet el.

(2)⁹⁰⁹ A bíróság nyomozást rendel el, ha a feljelentett cselekmény elkövetőjének személye, személyi adatai vagy tartózkodási helye ismeretlen, továbbá ha bizonyítási eszközök felkutatása szükséges. A nyomozás határidejét legfeljebb két hónapban a bíróság határozza meg, és azt kétszer, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbíthatja. A bíróság a nyomozást elrendelő végzést és az iratokat megküldi a nyomozó hatóságnak. A nyomozást a rendőrség végzi.

(3) Az ügyész nyomozást rendelhet el, ha a vád képviselőjét a személyes meghallgatásra idézés [502. § (1) bek.] kibocsátása előtt átveszi.

500. § (1) A bíróság által elrendelt nyomozás elvégzése után az iratokat a bíróságnak vissza kell küldeni.

(2) Ha az ismeretlen elkövető kiléte a nyomozás adatai alapján sem volt megállapítható, erről a nyomozást elrendelő bíróságot értesíteni kell.

(3) Ha a bíróság által elrendelt nyomozás során a feljelentő a feljelentést visszavonta, az addig keletkezett iratokat és a feljelentés visszavonására vonatkozó nyilatkozatot a bíróságnak vissza kell küldeni.

(4) A (2) és (3) bekezdés esetén a bíróság az eljárást megszünteti.

Határozat személyes meghallgatás nélkül

501. § (1) A bíróság az iratokat megküldi az ügyésznek, ha
a) a feljelentés és az iratok alapján olyan bűncselekmény látszik megállapíthatónak, amely miatt a vádat az ügyész képviseli,

b) szükségesnek tartja, hogy az ügyész a vád képviselőjének átvételét megfontolja,

c) az ügyész a vád képviselőjét a személyes meghallgatásra idézés kibocsátása előtt átvette.

(2) A bíróság, ha ez a feljelentés és az iratok tartalma alapján lehetséges, határoz az áttételről, az eljárás felfüggesztéséről és az eljárás megszüntetéséről.

(3)⁹¹⁰ Az (1) bekezdés a) pontja esetén az ügyész a nyomozást elrendeli. Nem kell elrendelni a nyomozást, ha a 174. § (1) bekezdésének c)–f) pontjában meghatározott körülmény áll fenn.

(4)⁹¹¹ Ha az ügyész az (1) bekezdés a) pontja alapján elrendelt nyomozás eredményeként közvadásra üldözendő bűncselekményt nem állapít meg, és a vád képviselőjét nem veszi át, az iratokat visszaküldi a bírósághoz. A bíróság – ha ennek feltételei fennállnak – a sértettet értesíti, hogy pótmagánvádlóként felléphet. A sértett pótmagánvádlókénti fellépésére vonatkozó, a 312. § (1) bekezdése szerinti határidőt a bíróság értesítésének kézbesítésétől kell számítani.

A személyes meghallgatás

502. § (1) Ha a 498. és az 501. §-ban felsorolt intézkedéseknek nincs helye, a bíróság a feljelentettet és a feljelentőt személyes meghallgatásra idézi, és ülést tart. A védőt és a feljelentő képviselőjét erről értesíti. Ha az ügyben több sértett van, a személyes meghallgatásra valamennyi sértettet meg kell idézni.

(2) Az idézésben a feljelentőt (sértettet) figyelmeztetni kell arra, hogy a kellően ki nem mentett elmaradását a bíróság a vád elejtésének tekinti. A feljelentettet a feljelentő nevére és a bűncselekmény lényegére utalással kell megidézni.

(3) A személyes meghallgatáson, ha a feljelentett külföldi, az államának konzuli tisztviselője is jelen lehet.

(4) A személyes meghallgatás megkezdésekor a bíróság megállapítja a feljelentő és a feljelentett személyazonosságát, ismerteti a feljelentés lényegét, és – ha annak feltételei fennállnak – figyelmezteti a feljelentettet a viszonvád lehetőségére. Ezt követően megkísérli a feljelentő és a feljelentett kibékítését.

(5) Ha a békítés eredménytelen, a bíróság felveszi a feljelentett személyi adatait, majd kérdést intéz hozzá, hogy a feljelentésben foglaltakat beismeri-e, és védekezésének alátámasztására milyen bizonyítási eszközöket jelöl meg. Szükség esetén megállapítja, hogy melyik sértett jár el magánvádlóként, illetőleg kijelöli a magánvádlót.

⁹⁰⁹ A 449. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 230. §-ával megállapított szöveg.

⁹¹⁰ Az 501. § (3) bekezdését a 2002:I. törvény 251. §-a iktatta be.

⁹¹¹ Az 501. § (4) bekezdését a 2006:LI. törvény 231. §-a iktatta be.

(6) Ha a feljelentett viszonyvázat emel, a bíróság a feljelentőt feljelentettként is meghallgathatja.

(7) A bíróság felhívja a feljelentőt, továbbá viszonyváz esetében a feljelentettet a bizonyítási eszközök és annak megjelölésére, hogy az egyes bizonyítási eszközök mely tények bizonyítására szolgálnak. Erre tizenöt napos határidőt adhat.

503. § (1) A személyes meghallgatásról jegyzőkönyvet kell készíteni.

(2)⁹¹² A bíróságnak az 501-502. §-ban meghatározott teendőit – a (3) bekezdésben foglalt kivételekkel – ülnök vagy bírósági titkár is elláthatja, és jogosult az 504. § (1) bekezdése szerinti határozat meghozatalára is.

(3)⁹¹³ Az ülnök vagy bírósági titkár az eljárást

a) a 266. § (9) bekezdésében meghatározott okokon kívül más okból nem függesztheti fel;

b) a 267. § (1) bekezdésének *a)*, *g)* és *h)* pontja alapján, valamint *c)* pontja szerinti, a törvényben meghatározott egyéb büntetethez vezető ok miatt nem szüntetheti meg.

Határozat a személyes meghallgatás alapján

504. § (1) A bíróság az eljárást megszünteti, ha a feljelentő

a) a személyes meghallgatáson nem jelent meg, és magát előzetesen, alapos okkal, haladéktalanul nem mentette ki, vagy azért nem volt idézhető, mert a lakcímének megváltozását nem jelentette be,

b) a feljelentést visszavonta.

(2) A bíróság a személyes meghallgatáson minden olyan kérdésben határozhat, amelyre a személyes meghallgatás előtt jogosult.

(3) Az (1) bekezdés esetében a viszonyváz alapján indult eljárást is meg kell szüntetni, feltéve, hogy a magánindítvány előterjesztésének határideje a személyes meghallgatás napjáig már lejárt.

Fellebbezés a tárgyalás előkészítése során hozott határozatok és intézkedések ellen

505. § Nincs helye fellebbezésnek

a) a nyomozás elrendelése,

b) a személyes meghallgatásra idézés, illetőleg az erről szóló értesítés,

c) a magánvádló kijelölése miatt,

d) az 501. § (1) bekezdése szerinti intézkedés ellen.

A tárgyalás kitűzése

506. § A magánvádlót az idézésben figyelmeztetni kell arra, hogy a kellően ki nem mentett elmaradását a bíróság a vád elejtésének tekinti, feltéve, hogy a képviselőtől nem gondoskodik.

A tárgyaláson részt vevő személyek

507. § Ha a magánvádló a tárgyaláson nem jelenik meg, és magát alapos okkal, előzetesen, haladéktalanul nem mentette ki, illetőleg őt azért nem lehetett megidézni, mert lakcímének megváltozását nem jelentette be, úgy kell tekinteni, hogy a vádat elejtette.

A tárgyalás vezetése és rendjének fenntartása

508. § Ha a magánvádlót a tárgyalásról rendezavarás miatt kiutasítják, illetőleg kivezetik, legkésőbb a bizonyítási eljárás befejezése előtt ismertetni kell vele a távollétében lefolytatott bizonyítást. A magánvádló képviselőjének kiutasítása esetén a tárgyalást a rendezavaró költségére el kell napolni, ha a magánvádló a tárgyaláson nincs jelen.

A tárgyalás

509. § (1) A tárgyaláson a bíróság ismerteti a vád, illetőleg a viszonyváz lényegét, ha a magánvádlónak nincs képviselője, illetve a vádlottnak nincs védője.

(2) A tárgyaláson a bíróság hallgatja ki a vádlottat és a tanút, illetőleg hallgatja meg a szakértőt. A vádlottat a magánvádló távollétében kell kihallgatni.

A vád elejtése és elállás a vád képviselőtől

510. § (1)⁹¹⁴ A magánvádló a vád elejtését nem köteles indokolni. Az 504. § (1) bekezdésének *a)* pontja a tárgyaláson is irányadó. A magánvádló a megismételt eljárásban is elejtheti a vádat.

(2) Ha az ügyész a vád képviselőt a magánvádlótól vette át, a vádat nem ejtheti el, de a vád képviselőtől elállhat. Ha a magánvádló jelen van, a tárgyalást folytatni kell, ellenkező esetben a bíróság a tárgyalás elnapolásával egyidejűleg új tárgyalást tűz ki, a magánvádlót pedig értesíti, hogy a vádat ismét ő képviseli.

⁹¹² Az 503. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 232. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹¹³ Az 503. § (3) bekezdését a 2006:LI. törvény 232. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁹¹⁴ Az 510. § (1) bekezdésének harmadik mondatát a 2002:I. törvény 252. §-a iktatta be.

Az eljárást megszüntető végzés

511. § (1) A bíróság az eljárást megszünteti, ha a magánvádló a tárgyaláson a vádat elejtette, illetőleg a mulasztását vádelejtésnek kell tekinteni (507. §). Az 504. § (3) bekezdése ezekben az esetekben is irányadó.

(2) A rövidített jegyzőkönyvnek [252. § (5) bek.] tartalmaznia kell a vádlottnak azt az esetleges nyilatkozatát, amely a magánvádlót a vád elejtésére indította, valamint a magánvádlónak a vád elejtésére vonatkozó kijelentését.

A másodfokú bírósági eljárás

512. § (1)⁹¹⁵ Az első fokú bíróság határozata ellen a magánvádló a vádlott terhére jelenthet be fellebbezést.

(2) Az első fokú bíróság az iratokat közvetlenül terjeszti fel a másodfokú bírósághoz.

(3) A bíróság a magánvádlót a tárgyalásra idézi, ha jelenlétét szükségesnek tartja. Egyébként a magánvádlót a tárgyalásról értesíteni kell.

(4) A másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét tanácsulésen hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti, ha ezt a magánvádló a határozathozatal céljából tartandó tanácsulésig indítványozza. Az 504. § (3) bekezdése ez esetben is irányadó.

(5)⁹¹⁶ Ha az ügyben több magánvádló van, a 494. § (4) bekezdését a másodfokú bírósági eljárásban is megfelelően alkalmazni kell. A másodfokú bíróság az első fokú bíróság határozatának azt a részét bírálja felül, amelyet bármely magánvádló fellebbezése érint.

*A harmadfokú bírósági eljárás*⁹¹⁷

513. § (1) A másodfokú bíróság határozata ellen a magánvádló a vádlott terhére jelenthet be fellebbezést.

(2) A másodfokú bíróság az iratokat közvetlenül terjeszti fel a harmadfokú bírósághoz.

(3) A harmadfokú bíróság nyilvános ülésén a magánvádló részvétele kötelező. Ha a magánvádlónak nincs képviselője, a tanács elnöke képviselőt rendel ki részére.

⁹¹⁵ Az 512. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 233. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹¹⁶ Az 512. § (5) bekezdését a 2006:LI. törvény 233. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁹¹⁷ Az 513. §-t és a megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 234. §-a iktatta be.

A bűnügyi költség viselése

514. § (1) A 339. § (1) bekezdésében szabályozott esetben a bűnügyi költséget a magánvádló viseli, ha azonban a büntetőeljárást a Btk. 32. §-ának *a*) vagy *c*) pontja szerinti büntethetőséget megszüntető okból szüntették meg, a 74. § (1) bekezdésének *a*) pontjában meghatározott bűnügyi költséget az állam viseli. A 339. § (2) bekezdése alkalmazásának akkor is helye van, ha a bíróság az eljárást az 504. § (1) bekezdésének *b*) pontja, az 510. § (1) bekezdésének első mondata, illetőleg az 512. § (4) bekezdése alapján szüntette meg.

(2) A másodfokú bíróság a magánvádlót a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére kötelezi, ha az első fokú bíróság határozata ellen egyedül a magánvádló fellebbezett, és a másodfokú bíróság a határozatot helybenhagyja.

(3) Viszonvád esetében a bíróság úgy is rendelkezhet, hogy a magánvádló és a viszonvádó az általa előlegezett bűnügyi költséget viseli.

(4)⁹¹⁸ Ha a másodfokú bíróság határozata ellen kizárólag a magánvádló jelentett be fellebbezést, és az nem vezetett eredményre, a harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a magánvádló viseli.

(5) Ha a bűnügyi költséget a magánvádlók viselik, a vádat elejtő magánvádlót az eljárásban való részvételéhez igazodóan kell a bűnügyi költség arányos részének megfizetésére kötelezni.

A perújítási indítvány

515. § (1) A magánvádló csak akkor terjeszthet elő perújítási indítványt, ha a terheltet felmentették, vagy az eljárást megszüntették.

(2) A perújítási indítványt közvetlenül a bíróságnál kell előterjeszteni. Ha a perújítási indítvány olyan bűncselekmény megállapítására irányul, amely miatt a vádat az ügyész képviseli, az ügyész nyilatkozatát is be kell szerezni.

XXIV. Fejezet⁹¹⁹
A BÍRÓSÁG ELÉ ÁLLÍTÁS

516. § A bíróság elé állítás esetén e törvény rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

⁹¹⁸ Az 514. § (4)–(5) bekezdését a 2006:LI. törvény 235. §-a iktatta be.

⁹¹⁹ A Fejezet számozását XXIII. Fejezetről XXIV. Fejezetre a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *a*) pontja módosította.

A bíróság elé állítás feltételei

517. § (1) Az ügyész a terheltet a bűncselekmény elkövetésétől számított tizenöt napon belül bíróság elé állíthatja, ha

- a)⁹²⁰ a bűncselekményre a törvény nyolcévi szabadságvesztésnél nem súlyosabb büntetést rendel,
- b) az ügy megítélése egyszerű,
- c) a bizonyítékok rendelkezésre állnak,
- d) a terheltet tetten érték, vagy a bűncselekmény elkövetését beismerte.

(2) Ha a bíróság elé állítás (1) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott feltételei fennállnak, tettenérés esetén az ügyész a terheltet a bűncselekmény elkövetésétől számított tizenöt napon belül bíróság elé állítja.

(3)⁹²¹ A magánvádló, illetőleg a pótmagánvádló a terhelt bíróság elé állítását nem indítványozhatja.

Nyomozás és vádemelés

518. § (1) Ha a bíróság elé állítás feltételei fennállnak, és az ügyész a gyanúsítottat bíróság elé kívánja állítani, közli a gyanúsítottal, hogy mely bűncselekmény miatt, milyen bizonyítékok alapján állítja bíróság elé.

(2) Az ügyész haladéktalanul gondoskodik arról, hogy a gyanúsított védőt hatalmazhasson meg, ha a gyanúsítottnak nincs védője, védőt rendel ki. Ha a terhelt őrizetben van, gondoskodik arról, hogy a védő a terhelttel a tárgyalás előtt beszélhessen.

519. § (1)⁹²² Az ügyész haladéktalanul értesíti a bíróságot, ha a vádlottat bíróság elé kívánja állítani, ebben az esetben a bíróság nyomban kitézi a tárgyalás határnapját.

(2)⁹²³ A bíróság elé állítás előtt elrendelt személyi szabadságot elvonó vagy korlátozó kényszerintézkedés a bíróság elé állítás napján tartott tárgyalás befejezéséig tart. Ha a bíróság az iratokat az ügyészhez visszaküldi, az ügyész indítványára az általános szabályok szerint határoz a személyi szabadságot elvonó vagy korlátozó kényszerintézkedésekről.

520. § Az ügyész a vádlottat a nyomozó hatóság közreműködésével vagy egyéb módon a bíróság elé állítja, a védőt rövid úton megidézi, és biztosítja, hogy a bizonyítási

eszközök a tárgyaláson rendelkezésre álljanak. Gondoskodik továbbá arról, hogy a tárgyaláson jelen legyenek, akiknek a részvétele kötelező, illetve jelen lehessenek, akiknek a részvétele nem kötelező.

Tárgyalás előkészítése

521. § Bíróság elé állítás esetén a XII. Fejezet rendelkezései nem alkalmazhatók.

Az első fokú bírósági tárgyalás

522. § (1) A tárgyaláson az ügyész és a védő részvétele kötelező.

(2) Az ügyész a tárgyalás megkezdése előtt – ha ez korábban nem történt meg – az iratokat és a tárgyi bizonyítási eszközöket a bíróságnak átadja, ezt követően a vádat szóban terjeszti elő.

(3)⁹²⁴ A vád előterjesztése után a bíróság az iratokat az ügyésznek visszaküldi, ha a bűncselekmény elkövetésétől a bíróság elé állításig több mint tizenöt nap telt el, a bűncselekményre a törvény nyolcévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést rendel, vagy a bizonyítási eszközök nem állnak rendelkezésre.

523. § (1) A vádlottat és a tanút a tanács elnöke hallgatja ki.

(2)⁹²⁵ A bíróság a tárgyalást egy alkalommal, legfeljebb nyolc napra elnapolhatja. Ha a tárgyaláson felvett bizonyítás eredményének megfelelően – további bizonyítási eszközök felkutatása érdekében – az ügyész megkeresése szükséges, és ezért a tárgyalás nyolc napon belül nem folytatható, illetőleg újabb elnapolás szükséges, a bíróság az iratokat visszaküldi az ügyésznek.

524. § A vád kiterjesztésének akkor van helye, ha a bíróság elé állítás feltételei a kiterjesztett vád szerinti bűncselekményre is fennállnak. Egyébként a bíróság az iratokat visszaküldi az ügyésznek.

525. § Az iratoknak az ügyészhez való visszaküldése miatt fellebbezésnek nincs helye.

⁹²⁰ Az 517. § (1) bekezdésének a) pontja a 2006:LI. törvény 236. §-ával megállapított szöveg.

⁹²¹ Az 517. § (3) bekezdését a 2002:I. törvény 253. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁹²² Az 519. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 254. §-ával megállapított szöveg.

⁹²³ Az 519. § (2) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 237. §-ával megállapított szöveg.

⁹²⁴ Az 522. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 238. §-ával megállapított szöveg.

⁹²⁵ Az 523. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 239. §-ával megállapított szöveg.

XXV. Fejezet⁹²⁶

ELJÁRÁS A TÁVOLLÉVŐ TERHELTTTEL SZEMBEN

526. § Távollévő terhelttel szembeni eljárás esetén e törvény rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

*Nyomozás és vádemelés az ismeretlen helyen tartózkodó terhelttel szemben*⁹²⁷

527. § (1) A nyomozásnak nem akadálya, hogy a terhelt ismeretlen helyen tartózkodik; ebben az esetben a tartózkodási helyének felkutatása iránt kell intézkedni [73. § (1)–(3) bek.], és gondoskodni kell a bizonyítási eszközök felderítéséről és biztosításáról.

(2) Szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt indult nyomozás során – ha a terhelt tartózkodási helyének felkutatása iránt tett más intézkedés nem vezetett eredményre – elfogatóparancsot kell kibocsátani, ezzel egyidejűleg a terhelt részére, ha nincs meghatalmazott védője, védőt kell kirendelni.

(3) A szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt indult nyomozást követően, ha

a) az elfogatóparancs kibocsátása a nyomozás iratainak ügyészhez történő megküldéséig [193. § (5) bek.] nem vezetett eredményre,

b) megalapozottan feltehető, hogy a gyanúsított megszökött, vagy a nyomozó hatóság, illetőleg az ügyész elől elrejtőzött,

c) a nyomozás adatai alapján a vádemelésnek nincs akadálya, és

d) azt a bűncselekmény súlya vagy az ügy megítélése indokolja, az ügyész vádat emel.

(4) A vádiratnak a 217–218. §-ban meghatározottak mellett tartalmaznia kell a (3) bekezdésben felsorolt körülmények részletes leírását, és azt az indítványt, hogy a bíróság az ismeretlen helyen tartózkodó vádlottal szemben folytassa le az eljárást.

(5) A terheltnek hirdetményi úton [70. § (5)–(6) bek.] kézbesített hivatalos iratot a védőjének is kézbesíteni kell.

(6) Ha a (3) bekezdésben meghatározott körülmények nem állnak fenn, az ügyész a nyomozást felfüggeszti [188. § (1) bek. *a)* pont].

⁹²⁶ A Fejezet számozását XXIV. Fejezetről XXV. Fejezetre a 2006. LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja módosította.

⁹²⁷ Az alcímet beiktatta és az 527. § szövegét megállapította a 2004:CXXXII. törvény 4. §-a.

A bíróság eljárása az ismeretlen helyen tartózkodó vádlottal szemben

528. § (1)⁹²⁸ A bíróság az ismeretlen helyen tartózkodó vádlottal szemben az erre irányuló ügyészi indítványra jár el. A magánvádló, illetőleg a pótmagánvádló az ismeretlen helyen tartózkodó vádlottal szemben a bírósági eljárást nem indítványozhatja.

(2) Ha az ügyész a tárgyalásnak a vádlott távollétében való megtartását indítványozta, és a vádlott tartózkodási helye a tárgyalás megkezdése előtt ismertté válik, a bíróság értesíti az ügyészt, és a vádlottal szemben szükség esetén személyi szabadságot elvonó vagy korlátozó kényszerintézkedést rendel el.

(3)⁹²⁹ A bíróság további eljárására a XII–XIII. Fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni.

529. § (1)⁹³⁰ Ha a vádlott tartózkodási helye a vádemelést követően vált ismeretlenné, és megalapozottan feltehető, hogy a vádlott megszökött vagy elrejtőzött, a bíróság a szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt indult eljárásban az eljárás felfüggesztése nélkül elfogatóparancsot bocsát ki.

(2)⁹³¹ Ha az elfogatóparancs kibocsátása hatvan napon belül nem vezetett eredményre, a bíróság erről az ügyész tájékoztatja. Ha az ügyész indokoltnak tartja, hogy a tárgyalást a vádlott távollétében tartsák meg, illetőleg folytassák, a bíróság tájékoztatásától számított tizenöt napon belül erre indítványt tesz.

(3) Ha a vádlott érdekében korábban nem járt el védő, az ügyész a (2) bekezdés szerinti indítványában védő kirendelését is indítványozza. A tárgyalást a korábbi tárgyalás anyagának ismertetésével kell folytatni.

(4) Ha az ügyész nem tesz indítványt arra, hogy a tárgyalást a vádlott távollétében folytassák, a tanács elnöke az eljárást felfüggeszti.

(5)⁹³² Az (1)–(4) bekezdésben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell a másodfokú és a harmadfokú bírósági eljárásban is.

⁹²⁸ Az 528. § (1) bekezdését a 2002:I. törvény 256. §-a iktatta be, és egyidejűleg az 528. § eredeti rendelkezésének jelölését (2) bekezdésre módosította. Az 528. § (1) bekezdésének második mondatát az Alkotmánybíróság 14/2004. (V. 7.) AB határozata megsemmisítette.

⁹²⁹ Az 528. § (3) bekezdését a 2004:CXXXII. törvény 5. §-a iktatta be.

⁹³⁰ Az 529. § (1) bekezdése a 2004:CXXXII. törvény 6. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹³¹ Az 529. § (2) bekezdése a 2004:CXXXII. törvény 6. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹³² Az 529. § (5) bekezdését a 2002:I. törvény 257. §-a iktatta be, szövegét a 2006:LI. törvény 240. §-a állapította meg.

530. § (1) A vádlott távollétében tartott tárgyaláson az ügyész és a védő részvétele kötelező.

(2)⁹³³ A vádlottnak hirdetményi úton kézbesített hivatalos iratot [70. § (5)–(6) bek.] a védőjének is kézbesíteni kell.

531. §⁹³⁴ (1) Ha a vádlott felkutatására tett intézkedések az első fokú bíróság ügydöntő határozatának meghozatala előtt eredményre vezettek, a bíróság a tárgyalást a korábbi tárgyalás anyagának ismertetésével folytatja, szükség esetén a bizonyítási eljárást újra megnyitja (320. §).

(2) Ha a vádlott felkutatására tett intézkedések az első fokú bíróság ügydöntő határozatának meghozatala után vezettek eredményre, a vádlott a fellebbezésre nyitva álló határidőn belül, a fellebbezés bejelentése helyett az első fokú bíróságnál indítványozhatja a tárgyalás megismétlését.

(3) A tárgyalás megkezdése után a bíróság ismerteti a vádlott távollétében tartott tárgyalás alapján hozott határozatát és a vádlottnak a tárgyalás megismétlésére irányuló indítványát. A megismételt tárgyaláson a tanú újabb kihallgatása, illetőleg a szakértő újabb meghallgatása helyett a bíróság előtt korábban tett vallomásról, illetőleg a korábban előterjesztett szakvéleményről készült jegyzőkönyvet fel lehet olvasni. A tárgyalásra egyébként a XIII. Fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni.

(4) A bíróság a megismételt tárgyalás eredményétől függően a vádlott távollétében tartott tárgyalás alapján hozott határozatát hatályban tartja, vagy hatályon kívül helyezi, és új határozatot hoz.

(5) Ha a vádlott felkutatására tett intézkedések a másodfokú bírósági eljárásban vezettek eredményre, a másodfokú bíróság tárgyalást tűz ki, és azon a vádlottat kihallgatja, valamint – ha szükséges – a vádlott által indítványozott további bizonyítást vesz fel. A másodfokú bíróság az eljárás eredményétől függően az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja, megváltoztatja, vagy hatályon kívül helyezi, és az első fokú bíróságot új eljárásra utasítja.

(6)⁹³⁵ Ha a vádlott felkutatására tett intézkedések a harmadfokú bírósági eljárásban vezettek eredményre, a harmadfokú bíróság az első és a másodfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, és az első fokú bíróságot új eljárásra utasítja.

(7) Ha a terhelt tartózkodási helye a jogerős határozat meghozatala után válik ismertté, a javára perújítási indítványt lehet előterjeszteni.

(8)⁹³⁶ Ha a szabadlábon lévő vádlott a megismételt első fokú tárgyalás [(2) bek.] során ismételten ismeretlen helyre távozik, a bíróság a vádlott távollétében tartott tárgyalás alapján hozott határozatát érdemi vizsgálat nélkül hatályában tartja. Erre a bíróság a vádlottat figyelmezteti.

Eljárás a külföldön tartózkodó terhelt távollétében

532. § (1)⁹³⁷ Ha a terhelt külföldön tartózkodik, és kiadatásának, vagy az európai elfogató parancs⁹³⁸ alapján történő átadásának nincs helye, illetőleg kiadatását vagy az európai elfogató parancs alapján történő átadását megtagadták, és a büntetőeljárás átadására sem került sor, az ügyész a vádiratban indítványozhatja, hogy a tárgyalást a vádlott távollétében tartsák meg.

(2) Ha a bírósági eljárásban állapítják meg, hogy a külföldön tartózkodó vádlott kiadatásának vagy az európai elfogató parancs alapján történő átadásának nincs helye, illetőleg kiadatását vagy az európai elfogató parancs alapján történő átadását megtagadták, és a bíróság a büntetőeljárás felajánlását nem tartja indokoltnak, felhívhatja az ügyészt, hogy kívánja-e indítványozni a tárgyalásnak a vádlott távollétében történő folytatását.

(3) Ha az ismeretlen helyen tartózkodó vádlott távollétében megkezdett tárgyalás során állapítják meg, hogy a külföldön tartózkodó vádlott kiadatásának vagy az európai elfogató parancs alapján történő átadásának nincs helye, illetőleg a kiadatását vagy az európai elfogató parancs alapján történő átadását megtagadták, és a bíróság a büntetőeljárás átadását nem tartja indokoltnak, a bíróság az ügyész felhívása nélkül folytatja a tárgyalást.

(4) Ha az eljárást a külföldön tartózkodó terhelttel szemben folytatják, illetve, ha a terhelt hazatért, az 527–531. § rendelkezéseit értelemszerűen kell alkalmazni.

XXVI. Fejezet⁹³⁹

LEMONDÁS A TÁRGYALÁSRÓL

533. § A tárgyalásról lemondás alapján folytatott eljárás esetén e törvény rendelkezéseit az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

534. § (1)⁹⁴⁰ A bíróság az ügyész indítványára a nyolc évnél nem súlyosabb szabadságvesztéssel büntetendő

⁹³⁶ Az 531. § (8) bekezdését a 2006:LI. törvény 241. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁹³⁷ Az 532. § (1)–(3) bekezdése a 2003:CXXX. törvény 93. §-ával megállapított szöveg.

⁹³⁸ Lásd a 2003:CXXX. törvény II. Fejezetét.

⁹³⁹ A Fejezet számozását XXV. Fejezetről XXVI. Fejezetre a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének a) pontja módosította.

⁹⁴⁰ Az 534. § (1) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 260. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁹³³ Az 530. § (2) bekezdése a 2004:CXXXII. törvény 7. §-ával megállapított szöveg.

⁹³⁴ Az 531. § a 2002:I. törvény 258. §-ával megállapított szöveg.

⁹³⁵ Az 531. § (6) bekezdését a 2006:LI. törvény 241. §-ának (1) bekezdése iktatta be, egyben az addigi (6) bekezdés a (7) bekezdés jelölést kapta.

bűncselekmény miatt indított eljárásban nyilvános ülésen hozott ítélettel megállapíthatja a vádlott bűnösségét, és büntetést szabhat ki, ha a vádlott a tárgyaláshoz való jogáról lemond, és beismerő vallomást tesz. A magánvádló, illetőleg a pótmagánvádló a tárgyalásról lemondás alapján folytatott eljárás lefolytatását nem indítványozhatja.

(2)⁹⁴¹ A tárgyalásról lemondás alapján folytatott eljárásban a Btk. 87/C., illetőleg a 85/A. §-ának alapulvételével meghatározott mértékű szabadságvesztés szabható ki.

(3) A bíróság a polgári jogi igényt nem utasíthatja el.

*Tárgyalásról lemondás együttműködő terhelt esetében*⁹⁴²

534/A. § (1) Azzal szemben, aki a bűncselekményt bünszervezetben (Btk. 137. § 8. pont) követte el, és a nyomozás során az ügy, illetőleg más büntető ügy bizonyításához hozzájárulva az ügyésszel, illetőleg a nyomozó hatósággal jelentős mértékben együttműködött, de a nyomozás megszüntetésére bármely okból nem került sor, tárgyalásról lemondásnak nyolc évi szabadságvesztésnél súlyosabban büntetendő bűncselekmény miatt is helye van.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott személy esetén a tárgyalásról lemondás alapján folytatott eljárásban a Btk. 98. §-a, valamint a Btk. Általános Részében a bünszervezetben elkövetett bűncselekményre előírt szigorúbb rendelkezések nem alkalmazhatóak. A büntetést a Btk. 87/C., illetőleg a 85/A. §-ának alapulvételével kell kiszabni. Ha a bűncselekményre a törvény nyolc évi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést rendel, a büntetést e büntetési tételkeret között kell kiszabni.

Az ügyész eljárása

535. §⁹⁴³ (1) Az ügyész az ügy körülményeinek, így különösen a terhelt személyének és az elkövetett bűncselekménynek figyelembevételével a vádiratban indítványozhatja az ügy nyilvános ülésen való elbírálását, ha a terhelt

a) a nyomozás során a bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomást tett, és

b) kezdeményezi az ügy nyilvános ülésen való elbírálását.

(2) A terheltet a tárgyalásról lemondás lehetőségéről és annak következményeiről az ügyész a vádemelést megelőzően tájékoztatja. A tájékoztatást és a terhelt nyilatkozatát jegyzőkönyvbe kell foglalni. Az ügyész a tájékoztatásról készült jegyzőkönyvet a nyomozási iratok részeként akkor csatolhatja a vádirat bírósági példányához, ha a terhelt kezdeményezte az ügy nyilvános ülésen való elbírálását.

⁹⁴¹ Az 534. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 260. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹⁴² Az alcímet és az 534/A. §-t a 2002:I. törvény 261. §-a iktatta be.

⁹⁴³ Az 535. § a 2002:I. törvény 262. §-ával megállapított szöveg.

(3) A nyomozás során beismerő vallomást nem tett terhelt a nyomozás befejezése után, de legkésőbb a vádirat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül az ügyésznel kezdeményezheti, hogy az ügyész indítványozza az ügy nyilvános ülésen való elbírálását.

(4) Ha az ügyész a kezdeményezéssel egyetért, a terheltet meghallgatja, és közli a terhelttel, hogy a kezdeményezést elfogadta. Ebben az esetben az ügyész haladéktalanul indítványt tesz a bíróságnak az ügy nyilvános ülésen való elbírálására. A terhelt részére – ha nincs védője – védőt rendel ki, és gondoskodik arról, hogy a védő a nyomozás iratait megismerhesse.

(5) Ha az ügyész az ügy nyilvános ülésen való elbírálását nem indítványozza, a terhelt kezdeményezéséről a bíróságot nem tájékoztathatja, az ezzel összefüggésben keletkezett iratokat nem nyújthatja be a bírósághoz.

(6) Az ügyész az ügy nyilvános ülésen való elbírálására vonatkozó indítványát nem vonhatja vissza. Ha az ügyész az ülés eredményéhez képest úgy látja, hogy a vádlott súlyosabb bűncselekményben bűnös, vagy más bűncselekményben is bűnös, indítványozza az ügy tárgyalásra utalását.

A bíróság eljárása

536. § (1) A tárgyalásról lemondás esetén a bíróság egyesbíróként jár el, és nyilvános ülést tart. A nyilvános ülésen az ügyész és a védő részvétele kötelező.

(2) A nyilvános ülés előkészítésére a tárgyalás előkészítésének szabályai irányadók.

537. § (1) A nyilvános ülésen az ügyész ismerteti a vádat és az ügynek a nyilvános ülésen alapuló elbírálására vonatkozó indítványát.

(2) A vád és az indítvány ismertetését követően a bíróság tájékoztatja a vádlottat a tárgyalásról lemondás és a bíróság előtt tett beismerése következményeiről, különösen az 539. és az 541. §-ban foglalt rendelkezésekről.

(3) Ezt követően a bíróság a vádlottat felhívja, hogy nyilatkozzék, lemond-e a tárgyalásról.

(4) A nyilatkozat megtétele előtt a bíróság lehetővé teszi, hogy a vádlott a védővel tanácskozzék.

(5) A bíróság a nyilvános ülést elrendeli, ha a vádlott a tárgyalásról lemond, és a bíróság e tény, az eljárás iratai, valamint – szükség esetén – az ügyészhez, a vádlotthoz és a védőhöz intézett kérdésekre adott válaszok alapján nem látja akadályát az ügy nyilvános ülésen való elintézésének. Egyéb esetben a bíróság az ügyet tárgyalásra utalja. E végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

538. § (1)⁹⁴⁴ A bíróság a vádlottat a tárgyalásról lemondó nyilatkozata után kihallgatja a vád tárgyává tett cselekményekről. Ha a vádlott a vallomástételt megtagadja, a bíróság az ügyet tárgyalásra utalja, e végzés ellen nincs helye fellebbezésnek. Erre a vádlottat a kihallgatás megkezdése előtt figyelmeztetni kell.

(2) Ha a vádlott kihallgatását követően a bíróság úgy ítéli meg, hogy a vádlott beszámítási képessége, beismerésének önkéntessége vagy hitelt érdemlősége iránt ésszerű kétely mutatkozik, továbbá ha – az 535. § (3) bekezdésének esetét kivéve – a vádlott vallomása a nyomozás során tett vallomásától lényegesen eltér, az ügyet tárgyalásra utalja, e végzés ellen nincs helye fellebbezésnek. Ha a bíróság erre nem lát alapot, a vádlottat a bünteteskiszabási körülményekre is kihallgatja.

(3) A vádlott kihallgatásának befejezése után az ügyész, ezt követően a védő felszólalhat.

539. § (1) A bíróság a vádlott bűnösségét a beismerő vallomásra és a nyomozás irataira alapítja.

(2)⁹⁴⁵ Ha a vádtól eltérő súlyosabb minősítés látszik megállapíthatónak, a bíróság az ügyet tárgyalásra utalja. E végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

(3)⁹⁴⁶ A bűnösséget megállapító ítélet indokolásában a 258. § (3) bekezdésének *a)–c)* pontjában foglaltakon kívül a bünteteskiszabási körülmények és az alkalmazott jogszabályok megjelölése mellett elegendő a tárgyalásról lemondás tényére utalni.

540. § Ha az ügyész a nyilvános ülést az 535. § (2) bekezdése alapján indítványozta, és a bíróság a nyilvános ülésen az ügyet tárgyalásra utalta – feltéve, hogy⁹⁴⁷ a tárgyalás megtartásának nincs akadálya –, a bíróság a tárgyalást nyomban megtartja. A tárgyalásra a XIII. Fejezet rendelkezései az irányadók.

*A másodfokú bírósági eljárás*⁹⁴⁸

541. § (1) A bűnösség megállapítása, az 539. § szerint megállapított, a váddal egyező tényállás, valamint a vádirati minősítéssel egyező minősítés miatt nincs helye fellebbezésnek.

(2) A fellebbezésben az (1) bekezdés korlátai között lehet új tényt állítani és új bizonyítékra hivatkozni.

⁹⁴⁴ Az 538. § (1) és (2) bekezdése a 2002:I. törvény 263. §-ával megállapított szöveg.

⁹⁴⁵ Az 539. § (2) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 264. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

⁹⁴⁶ Az 539. § (3) bekezdését a 2002:I. törvény 264. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁹⁴⁷ Az 540. §-ból a „tanúk a korábban kibocsátott idézésre megjelentek és a” szövegrész a 2002:I. törvény 308. §-ának (2) bekezdése alapján érvényét veszti és nem lép hatályba.

⁹⁴⁸ Az 541. §-t és alcímét a 2002:I. törvény 265. §-a állapította meg.

542. § (1)⁹⁴⁹ A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megátadott ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására és a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezéseit felülbírálja, de a bűnösség megállapítása, az 539. § szerint megállapított, a váddal egyező tényállás, valamint a vádirati minősítéssel egyező minősítés esetén az első fokú ítéletet akkor változtathatja meg, ha a terhelt felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének van helye, illetőleg – az első fokú ítéletben megállapított minősítés megváltoztatása folytán – lényegesen enyhébb büntetést kell kiszabni, vagy büntetés helyett intézkedést kell alkalmazni.

(2) A másodfokú eljárásban bizonyítás az 539. § (1) bekezdésében meghatározott keretek között vehető fel.

(3) A másodfokú bíróság az ügyész súlyosításra irányuló fellebbezése esetén is az 534. § (2) bekezdésében megállapított kereten belül szabhatja ki a büntetést.

(4) Ha az első fokú bíróság a nyilvános ülést a törvényi feltételek hiányában tartotta meg, a másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi, és az eljárásnak a megismételt eljárás szabályai szerinti lefolytatására utasítja.

XXVII. Fejezet⁹⁵⁰ A TÁRGYALÁS MELLŐZÉSE⁹⁵¹

543. § E törvény rendelkezéseit a tárgyalás mellőzésével végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés, pénzbüntetés kiszabása, illetőleg mellékbüntetés önálló büntetesként való alkalmazása vagy próbára bocsátás esetén az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

544. § (1) A bíróság az ügyész indítványára – magánvádas ügyben hivatalból – a szabadlábon lévő vádlottal szemben tárgyalás mellőzésével végzésben végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztést, pénzbüntetést, illetőleg önálló büntetesként foglalkozástól eltiltást, járművezetéstől eltiltást, kiutasítást – katonával szemben lefokozást, szolgálati viszony megszüntetését is –, továbbá intézkedésként próbára bocsátást, megrovást alkalmaz a három évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűncselekmény esetén, ha

a) a törvény a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztését, pénzbüntetés kiszabását, a próbára bocsátást, illetőleg a mellékbüntetés önálló büntetesként alkalmazását lehetővé teszi,

⁹⁴⁹ Az 542. § (1) és (2) bekezdését a 2002:I. törvény 266. §-a iktatta be, és egyidejűleg az 542. § eredeti (1) és (2) bekezdésének számozását (3) és (4) bekezdésre módosította.

⁹⁵⁰ A Fejezet számozását XXVI. Fejezetről XXVII. Fejezetre a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja módosította.

⁹⁵¹ A XVI. Fejezet címének szövegét a 2002:I. törvény 267. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

- b) a tényállás egyszerű,
- c) a vádlott a bűncselekmény elkövetését beismerte,
- d) a büntetés célja tárgyalás nélkül is elérhető.

(2) Tárgyalás mellőzésével egy évet meghaladó szabadságvesztés nem szabható ki.

(3)⁹⁵² A tárgyalás mellőzésével meghozott végzésre – ha e törvény másképp nem rendelkezik – az ítéletre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

545. § (1) Az 544. § (1) bekezdésében meghatározott végzés meghozatalának az ügynek a bíróságra érkezésétől számított harminc napon belül van helye.

(2) Magánvádas ügyben az (1) bekezdésben meghatározott határidőt a személyes meghallgatás napjától kell számítani.

546. § (1) Ha az ügyész a vádiratban nem tett indítványt arra, hogy a bíróság tárgyalás mellőzésével járjon el, a bíróság felhívhatja az indítvány megtételére.

(2) Az ügyész az (1) bekezdésben írt indítványát a felhívás kézbesítésétől számított három napon belül teheti meg.

547. § (1)⁹⁵³ A bíróság a végzésben

a) végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés vagy pénzbüntetés kiszabása esetén mellékbüntetésként foglalkozástól eltiltást, járművezetéstől eltiltást vagy kitasítást – katonával szemben lefokozást, a szolgálati viszony megszüntetését, rendfokozatban visszavetést és a várakozási idő meghosszabbítását is –, végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása esetén pénz-mellékbüntetést alkalmazhat,

b) végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabása vagy próbára bocsátás esetén pártfogó felügyeletet is alkalmazhat,

c)⁹⁵⁴ elkobzást, illetőleg vagyonekobzást is kimondhat, illetőleg a polgári jogi igénynek helyt adhat, vagy a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasíthatja,

d)⁹⁵⁵ a próbára bocsátást kimondó rendelkezést hatályon kívül helyezheti,

e)⁹⁵⁶ az ügyek egyesítéséről, elkülönítéséről, az eljárás felfüggesztéséről és az eljárás megszüntetéséről rendelkezhetsz.

⁹⁵² Az 544. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 267. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹⁵³ Az 547. § (1) bekezdésének felvezető mondata a 2006:LI. törvény 242. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹⁵⁴ Az 547. § (1) bekezdésének c) pontja a 2002:I. törvény 268. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg. Az „a végzésben” szövegrészt a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁹⁵⁵ Az 547. § (1) bekezdésének d) pontját a 2002:I. törvény 268. §-ának (1) bekezdése iktatta be. Szövegét a 2006:LI. törvény 242. §-ának (2) bekezdése állapította meg.

⁹⁵⁶ Az 547. § (1) bekezdésének e) pontját a 2006:LI. törvény 242. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

(2) A bűnügyi költség viselésére a 338-340. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) A tárgyalás mellőzésével hozott végzés rendelkezésének tartalmaznia kell

a) a bűncselekmény megjelölését,

b) a kiszabott szabadságvesztést, pénzbüntetést, illetőleg önálló büntetésként alkalmazott mellékbüntetést, próbára bocsátást vagy megrovást,

c) a jogszabályon alapuló egyéb rendelkezéseket,

d) az 548. és az 550. §-ban foglaltakra való figyelmeztetést.

(4)⁹⁵⁷ A végzés indokolása a megállapított tényállást, a végzés meghozatala törvényi előfeltételeinek fennállására való utalást, valamint az alkalmazott jogszabályok megjelölését tartalmazza.

(5)⁹⁵⁸ A végzést bírósági titkár is meghozhatja.

548. § (1) A tárgyalás mellőzésével hozott végzés ellen fellebbezésnek nincs helye; az ügyész, a magánvádló, a vádlott, a védő, a magánfél és az egyéb érdekelt a kézbesítésétől számított nyolc napon belül tárgyalás tartását kérheti. A kérelem alapján a bíróság tárgyalást tart.

(2) Az ügyész nem kérheti tárgyalás tartását azon a címen, hogy a bíróság az 544. § (1) bekezdése alapján járt el.

(3)⁹⁵⁹ A magánfél kizárólag a polgári jogi igényt elbíráló rendelkezéssel, az egyéb érdekelt csak az elkobzással és a vagyonekobzással kapcsolatban kérheti tárgyalás tartását. Ha a tárgyalás tartását kizárólag a magánfél kérte, a bíróság a tárgyaláson a polgári jogi igényre vonatkozó rendelkezést hatályon kívül helyezi, és az igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasítja.

(4) A tárgyalás tartására irányuló kérelemnek a végzés végrehajtására – az 549. § (2) bekezdésének esetét kivéve – halasztó hatálya van.

(5)⁹⁶⁰ Ha a vádlott részére a tárgyalás mellőzésével hozott végzést nem lehetett kézbesíteni,⁹⁶¹ a bíróság az ügy tárgyalásának kitűzése iránt intézkedik.

549. § (1)⁹⁶² A tárgyalás megkezdése után a bíróság ismerteti a tárgyalás mellőzésével hozott végzést és a tárgyalás tartására irányuló kérelmet.

⁹⁵⁷ Az 547. § (4) bekezdése a 2006:LI. törvény 242. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹⁵⁸ Az 547. § (5) bekezdését a 2002:I. törvény 268. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁹⁵⁹ Az 548. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 269. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹⁶⁰ Az 548. § (5) bekezdése a 2002:I. törvény 269. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹⁶¹ Az 548. § (5) bekezdésében az „a kézbesítés elmaradásának következményeire a 70. § (7) bekezdését azzal kell alkalmazni, hogy hirdetményi kézbesítésnek nincs helye, és” szövegrészt a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁹⁶² Az 549. § (1) és (2) bekezdése a 2002:I. törvény 270. §-ával megállapított szöveg.

(2) A tárgyalás tartása iránti kérelemnek az 548. § (3) bekezdésében meghatározott esetében, továbbá ha az ügyész, a vádlott vagy a védő kizárólag az elkobzásra, illetőleg vagyonelkobzásra, a polgári jogi igényre vagy a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést sérelmezte, a bíróság a tárgyaláson csak ebben a kérdésben határoz.

(3) A bíróság – a (2) bekezdés kivételével – a tárgyalás mellőzésével hozott végzését hatályon kívül helyezi, ezt követően a tárgyalást a XIII. Fejezet rendelkezései szerint folytatja le.

(4) A bíróság a vádlott terhére szóló kérelem hiányában akkor szabhat ki súlyosabb büntetést, illetve alkalmazhat súlyosabb büntetés helyett alkalmazott intézkedést, ha a tárgyaláson új bizonyíték merül fel, és ennek alapján a bíróság olyan új tényt állapít meg, amelynek folytán súlyosabb minősítést kell alkalmazni, vagy jelentős mértékben súlyosabb büntetést kell kiszabni, illetőleg súlyosabb büntetés helyett alkalmazott intézkedést kell alkalmazni.

(5) A (3) bekezdés alapján hozott végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

550. § (1) A tárgyalás tartására irányuló kérelmet a kérelmező a tárgyalás megkezdéséig visszavonhatja.

(2) A tárgyalást kérő személynek a tárgyaláson való részvétele kötelező. Ha a tárgyaláson nem jelenik meg, és magát alapos okkal, előzetesen, haladéktalanul nem menti ki, úgy kell tekinteni, mint aki a kérelmét visszavonta. Ez a rendelkezés az ügyészre nem vonatkozik.

XXVIII. Fejezet⁹⁶³

ELJÁRÁS A MENTESSÉGET ÉLVEZŐ SZEMÉLYEK ÜGYÉBEN

Közjogi tisztség betöltésén alapuló mentesség

551. §⁹⁶⁴ (1) A külön törvényben⁹⁶⁵ meghatározott közjogi tisztséget betöltő személyek ellen e tisztségük fennállása alatt csak a mentelmi jog felfüggesztése után indítható büntetőeljárás.

⁹⁶³ A Fejezet számozását XXVII. Fejezetről XXVIII. Fejezetre a 2006: LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *a*) pontja módosította.

⁹⁶⁴ Az 551. § a 2006:LXXXVII. törvény 8. §-ával megállapított szöveg.

⁹⁶⁵ Lásd az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990:LV. törvény 4-7. §-át, az Alkotmánybíróságról szóló 1989:XXXII. törvény 14. §-át, az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993:LIX. törvény 11. §-át, a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993:LXXVII. törvény 20. §-ának (2) bekezdését, a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992:LXIII. törvény 23. §-ának (2) bekezdését, az Állami Számvevőszékről szóló 1989:XXXVIII. törvény 9. §-át, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997:LXVI. törvény 5. §-át, a Magyar Köztársaság ügyészségéről szóló 1972:V. törvény 23. §-át, az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról szóló 2004:LVII. törvény III. fejezetét.

(2) Az (1) bekezdés szerinti személyek gyanúsítottkénti kihallgatására csak a mentelmi jog felfüggesztése után kerülhet sor, és ezt megelőzően az ilyen személlyel szemben – a tettenérés esetét kivéve – e törvény szerinti kényszerintézkedés nem alkalmazható.

552. § (1)⁹⁶⁶ Ha a büntetőeljárás során adat merül fel arra, hogy a terhelt mentességet élvező személy, az eljárás felfüggesztése mellett indítványozni kell a mentelmi jog felfüggesztésére jogosult döntését. Az indítványt a vádirat benyújtásáig a legfőbb ügyész, azt követően, valamint magánvádas ügyben a bíróság terjeszti elő. Tettenérés esetén az indítványt haladéktalanul elő kell terjeszteni.

(2) Ha az indítványt a mentelmi jog felfüggesztésére jogosult elutasította, az eljárást meg kell szüntetni. Ha törvény eltérően nem rendelkezik, az eljárás ilyen okból történő megszüntetése nem akadályozza annak, hogy a személyes mentesség megszűnését követően a büntetőeljárást lefolytassák.

(3)⁹⁶⁷ A mentelmi jog felfüggesztését követően az eljárást soron kívül, e törvény szerint kell lefolytatni.

Nemzetközi jogon alapuló mentesség

553. § (1) Az 551-552. § rendelkezéseit az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni a diplomáciai vagy a nemzetközi jogon alapuló más mentességet (a továbbiakban együttesen: diplomáciai mentesség)⁹⁶⁸ élvező személyek ügyében.

(2) A diplomáciai mentességet élvező személlyel szemben büntetőeljárás cselekmény a mentesség felfüggesztéséig nem végezhető.

(3) A diplomáciai mentesség felfüggesztésére vonatkozó indítványt a bíróság az igazságügyért felelős miniszter⁹⁶⁹ útján, a legfőbb ügyész közvetlenül terjeszti elő a külpolitikáért felelős miniszternek.⁹⁷⁰

⁹⁶⁶ Az 552. § (1)–(2) bekezdésében a „vagy – ha a külön törvény ilyet meghatároz – az arra való javaslat megtételére” szövegrészt a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (3) bekezdésének *b*) pontja hatályon kívül helyezte.

⁹⁶⁷ Az 552. § (3) bekezdésnek első mondatában az „,illetőleg a hozzájárulás megadását” szövegrészt, valamint a második mondatot a 2006:LXXXVII. törvény 13. §-a (1) bekezdésének *c*) pontja hatályon kívül helyezte.

⁹⁶⁸ Lásd a 1965. évi 22. törvényerejű rendelet a diplomáciai kapcsolatokról Bécsben, 1961. április 18-án aláírt nemzetközi szerződés kihirdetéséről, a szerződés 22., 24., 27., 29-32., 37-39. Cikkei. Lásd még a 1973. évi 7. törvényerejű rendeletet a diplomáciai vagy egyéb mentesség esetében szükséges eljárásról.

⁹⁶⁹ Az 553. § (3) bekezdésében az „igazságügyminiszter” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d*) pontja alapján „igazságügyért felelős miniszter” szövegre módosult.

⁹⁷⁰ Az 553. § (3) bekezdésében a „külügyminiszternek” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d*) pontja alapján a „külpolitikáért felelős miniszternek” szövegre módosult.

554. § (1) A bíróság a diplomáciai mentesség tárgyában hozott döntésig az eljárást akkor is felfüggeszti, ha a mentességet élvező személy magánvádlóként lép fel. Ha a bíróság a külpolitikáért felelős miniszter⁹⁷¹ állásfoglalása alapján a mentességet megállapította, az eljárást megszünteti.

(2) Ha az eljárás során a diplomáciai mentességet élvező személy tanúkénti kihallgatása válik szükségessé, vagy ilyen személy magánfélként lép fel, a vádirat benyújtásáig a legfőbb ügyész, azt követően, illetve magánvádas ügyben a bíróság az igazságügyért felelős miniszter⁹⁷² útján – az eljárás felfüggesztése nélkül – a külpolitikáért felelős miniszternek⁹⁷³ tesz előterjesztést állásfoglalás végett.

(3) Ha a külpolitikáért felelős miniszter állásfoglalása alapján a mentesség megállapítható, a mentességet élvező személy nem hallgatható ki, illetőleg polgári jogi igénye nem bírálható el.

(4) Az 553. § (1) bekezdésében meghatározott mentességet élvező személy a büntetőeljárásban védőként és szakértőként nem járhat el, illetve hatósági tanúként nem vehető igénybe.

HATODIK RÉSZ

XXIX. Fejezet⁹⁷⁴ KÜLÖNLEGES ELJÁRÁSOK

I. Cím ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

555. § (1) E törvény rendelkezéseit a különleges eljárásokban az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A különleges eljárások során – eltérő rendelkezés hiányában –

a) az eljárás hivatalból vagy az ügyész, a terhelt vagy a védő indítványára indul meg,

b) az a bíróság jár el, amely a különleges eljárást megelőzően az ügyben (alapügy) első fokon ügydöntő határozatot hozott,

c) a bíróság ülnökök közreműködése nélkül, egyesbíróként jár el,

⁹⁷¹ Az 554. § (1) és (3) bekezdéseiben a „külügyminiszter” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d)* pontja alapján a „külpolitikáért felelős miniszter” szövegre módosult.

⁹⁷² Az 554. § (2) bekezdésében az „igazságügyminiszter” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d)* pontja alapján „igazságügyért felelős miniszter” szövegre módosult.

⁹⁷³ Az 554. § (2) bekezdésében a „külügyminiszternek” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d)* pontja alapján a „külpolitikáért felelős miniszternek” szövegre módosult.

⁹⁷⁴ A Fejezet számozását XXVIII. Fejezetről XXIX. Fejezetre a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja módosította.

d) a bíróság az eljárást megszünteti, ha az ügyész az indítványát visszavonta,

e) a bíróság az iratok alapján dönt, szükség esetén ülésen meghallgatja az ügyészt, a terheltet és a védőt; bizonyítás felvétele esetén tárgyalást tart,

f) az ügyész, a terhelt és a védő meghallgatásáról jegyzőkönyvet kell készíteni,

g) a bíróság határozata ellen az ügyész, a terhelt és a védő fellebbezhet,

h) a másodfokú bíróság az első fokú bíróság ítélete elleni fellebbezést is tanácsulésen bírálja el,

*i)*⁹⁷⁵ harmadfokú bírósági eljárásnak nincs helye,

*j)*⁹⁷⁶ a büntügyi költséget a terhelt viseli, amennyiben az alapügyben a büntügyi költség megfizetésére kötelezték.

(3) E fejezet alkalmazásában büntügyi költség a különleges eljárás során felmerült, az állam által előlegezett költség, illetőleg készkiadás [74. § (1) bek.].

(4) A különleges eljárás során a tárgyalás vagy az ülés megtartása végett az ismeretlen helyen tartózkodó terhelttel szemben a 73. §-ban szabályozott intézkedéseknek van helye; elfogató parancs akkor bocsátható ki, ha a különleges eljárás folytán szabadságelvonásra kerülhet sor. Ha elfogató parancsot bocsátottak ki, a terhelt megtalálása esetén őrizetbe vehető. Az őrizet a tárgyalás, illetőleg az ülés befejezéséig – legfeljebb hat napig – tart.

II. Cím

AZ EGYES KÜLÖNLEGES ELJÁRÁSOK

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatának utólagos megállapítása

556. § A bíróság a szabadságvesztés végrehajtási fokozatáról [Btk. 41. § (1) bek., 111. § (2) bek.] utólag határoz, ha erről a jogerős ítélet nem vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett. A Btk. 45. §-ának (2) bekezdésén alapuló rendelkezés nem pótolható, illetőleg nem vizsgálható felül.

A feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezés utólagos módosítása

557. § (1) A bíróság utólag határoz, ha a jogerős ítélet a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatban nem a törvénynek megfelelően rendelkezett.

⁹⁷⁵ Az 555. § (2) bekezdésének *i)* pontját a 2006:LI. törvény 243. §-a iktatta be, egyben az addigi *i)* pont jelölését *j)* pontra módosította.

⁹⁷⁶ Az 555. § (2) bekezdésének eredeti *i)* pontja a 2002:I. törvény 308. §-a (2) bekezdésének első mondata alapján érvényét veszti és nem lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 555. § (1) bekezdésének eredeti *j)* pontjának jelölését a törvényhely második mondata *i)* pontra módosította. A jelölést *i)-ről j)-re* 2006:LI. törvény 243. §-a módosította.

(2) Ha a bíróság az életfogytig tartó szabadságvesztésből történő feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról határoz utólag, tárgyalást tart.

A feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának elhalasztása életfogytig tartó szabadságvesztés esetén

558. §⁹⁷⁷ A bíróság hivatalból vagy az ügyész indítványára tárgyaláson határoz az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt feltételes szabadságra bocsátásának legkorábbi időpontja elhalasztásáról (Btk. 47/B. §).

A feltételes szabadság megszüntetése

559. § A bíróság a feltételes szabadság megszüntetéséről utólag határoz, ha erről a feltételes szabadság tartama alatt elkövetett bűncselekményt elbíráló bíróság nem rendelkezett.

A feltételes szabadság megszüntetésére vonatkozó rendelkezés utólagos módosítása

560. § A bíróság utólag határoz, ha a jogerős ítélet a feltételes szabadság megszüntetéséről nem a törvénynek megfelelően rendelkezett.

Közérdekű munka utólagos meghatározása

561. § A bíróság utólag határoz, ha a közérdekű munkát kiszabó jogerős ítéletében nem határozott meg közérdekű munkaként végzendő munkát.

A pénzmellékbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés utólagos meghatározása

562. § A bíróság utólag határoz, ha jogerős ítélet nem, vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett a pénzmellékbüntetésnek – meg nem fizetése esetén – szabadságvesztésre átváltoztatásáról.

A pénzbüntetés átváltoztatása szabadságvesztésre

563. § (1) A pénzbüntetésnek, illetőleg a pénzmellékbüntetésnek szabadságvesztésre való átváltoztatásáról a bíróság hivatalból vagy az ügyész indítványára határoz, ha az elítélt a pénzbüntetést nem fizette meg.

(2) Az átváltoztatást kimondó végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

⁹⁷⁷ Az 558. § a 2002:I. törvény 271. §-ával megállapított szöveg.

A járművezetéstől eltiltás utólagos beszámítása

564. § A bíróság utólag határoz, ha az elítélt vezetői engedélye visszavonásának a járművezetéstől eltiltás időtartamába való beszámításáról a jogerős ítélet nem, vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett.

Mentesítés a végleges hatályú foglalkozástól és járművezetéstől eltiltás, valamint a végleges hatályú kiutasítás alól⁹⁷⁸

565. § (1) A foglalkozástól, illetőleg a járművezetéstől végleges eltiltás alóli mentesítést az elítélt az alapügyben első fokon eljáró bíróságnál kérheti.

(2) A bíróság a kérelem elbírálása előtt beszerzi az ügyész nyilatkozatát. Ha a mentesítés törvényi előfeltételei hiányoznak, a bíróság a kérelmet elutasítja, egyébként érdemben elbírálja.

(3)⁹⁷⁹ A végleges hatályú kiutasítás alóli mentesítést az elítélt az alapügyben első fokon eljáró bíróságnál kérheti. A kérelmet a Magyar Köztársaság külképviseleténél is elő lehet terjeszteni.

(4) A bíróság a kérelem elbírálása előtt beszerzi az ügyész, az idegenrendészeti hatóság, valamint – lehetőség szerint – az elítélt lakóhelye szerinti állam bünyügyi jogsegély teljesítésére feljogosított hatóságának nyilatkozatát. Ha a mentesítés törvényi előfeltételei hiányoznak, a bíróság a kérelmet elutasítja, egyébként érdemben elbírálja.

A kényszergyógykezelés felülvizsgálata

566. § (1)⁹⁸⁰ A bíróság a kényszergyógykezelés felülvizsgálatáról – ennek keretében fenntartásának szükségességéről, illetőleg megszüntetéséről – tanácsban, tárgyaláson, végzéssel határoz. A tárgyaláson az ügyészt, a védőt és – feltéve, hogy állapota miatt megjelenhet, és a jogainak gyakorlására képes – a kényszergyógykezelés alatt álló személyt meg kell hallgatni. Ha első fokon nem budapesti székhelyű helyi bíróság járt el, a felülvizsgálatra a Pesti Központi Kerületi Bíróság, ha pedig első fokon nem budapesti székhelyű megyei bíróság járt el, a felülvizsgálatra a Fővárosi Bíróság illetékes.

(2)⁹⁸¹ A bíróság a kényszergyógykezelés megkezdésétől számított hat hónap eltelte előtt a kényszergyógykezelés szükségességét hivatalból felülvizsgálja. Ha a kényszer-

⁹⁷⁸ Az 565. § alcímét a 2002:I. törvény 272. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

⁹⁷⁹ Az 565. § (3) és (4) bekezdését a 2002:I. törvény 272. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁹⁸⁰ Az 566. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 273. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹⁸¹ Az 566. § (2)-(3) bekezdése a 2006:LI. törvény 244. §-ával megállapított szöveg.

gyógykezelést nem szünteti meg, a felülvizsgálatot hat hónaponként megismétli. Ha a kényszergyógykezelésre kötelezett személy a vele szemben hozott ítélet jogerőre emelkedése előtt ideiglenes kényszergyógykezelés hatálya alatt állt, a határidőt a kényszerintézkedés megkezdésének napjától kell számítani.

(3) A kényszergyógykezelés felülvizsgálatának helye van az ügyésznek, a kényszergyógykezelés alatt állónak, házastársának, élettársának, törvényes képviselőjének vagy a védőnek az indítványára, továbbá a kényszergyógykezelést végrehajtó intézet vezetőjének előterjesztésére is. A bíróság a kényszergyógykezelésnek indítványra történő felülvizsgálatát mellőzheti, ha erre három hónapon belül már sor került.

(4)⁹⁸² A felülvizsgálat előtt elmeorvos szakértői véleményt kell beszerezni. Az eljárásban a kényszergyógykezelést végrehajtó intézet orvosa az elmeorvos-szakértői vélemény kialakításában egyik szakértőként közreműködhet.

(5) A kényszergyógykezelés felülvizsgálatáról hozott végzés ellen a kényszergyógykezelés alatt álló házastársa és törvényes képviselője is fellebbezhet.

Pártfogó felügyelet utólagos elrendelése

567. § (1) A bíróság a pártfogó felügyelet elrendeléséről utólag határoz, ha erről a jogerős ítélet nem rendelkezett; vagy a szabadságvesztés végrehajtását kegyelemből próbaidőre felfüggesztették, és az elítélt visszaeső [Btk. 82. § (1) bek.].

(2) A bíróság a pártfogó felügyelet elrendelése előtt beszerzi az ügyész indítványát. A bíróság tárgyalást tart, ha külön magatartási szabályok [Btk. 82. § (6) bek.] előírása látszik szükségesnek, illetőleg a külön magatartási szabályok előírását az ügyész indítványozza.

Eljárás próbára bocsátás esetén

568. § (1)⁹⁸³ Az alapügyben eljáró bíróság hivatalból vagy az ügyész indítványára tárgyaláson, ítélettel határoz a próbaidő meghosszabbításáról vagy a próbára bocsátást kimondó rendelkezés hatályon kívül helyezéséről [Btk. 73. § (1) és (2) bek.], ha a próbára bocsátott a pártfogó felügyelet magatartási szabályait súlyosan megszegte. A bíróság a pártfogó felügyelet szabályainak súlyos megszegése miatt büntetést szab ki, fiatalkorúval szemben javítóintézetű nevelést is elrendelhet.

⁹⁸² Az 566. § (4) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 273. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

⁹⁸³ Az 568. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 245. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

(2) A bíróság határozata elleni fellebbezésre az ügydöntő határozat elleni jogorvoslatra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3)⁹⁸⁴ Ha a próbaidő előtt vagy a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt a próbára bocsátott ellen újabb eljárás indul, és az újabb ügy elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság az ügyeket nem egyesítette [265. § (2)–(3) bek.], erről a bíróság az ügyész indítványára vagy hivatalból határoz, és az ügyben tárgyalást tűz ki. A tárgyalást a XVI. Fejezet III. Címe alapján kell lefolytatni. Az egyesítést kimondó határozat ellen fellebbezésnek nincs helye.

*Az elkobzásra, a vagyoneklobzásra, illetőleg a lefoglalt dologról történő rendelkezésre irányuló eljárás*⁹⁸⁵

569. § (1)⁹⁸⁶ Az ügyész indítványára az elkobzásról, a vagyoneklobzásról, illetőleg arról, hogy a lefoglalt dolog az állam tulajdonába kerül, a bíróság határoz, ha büntető-eljárás senki ellen nem indult, vagy azt megszüntették, illetőleg a terhelt ismeretlen helyen tartózkodása vagy elmebetegsége miatt az eljárást felfüggesztették.

(2) Az eljárást az a bíróság folytatja le, amely a bűncselekmény elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkezik, ha ez nem állapítható meg, az a bíróság, amelynél az ügyész indítványozza.

(3) A bíróság határozata ellen fellebbezésnek nincs helye, de az ügyész és az, akire a határozat rendelkezést tartalmaz, a végzés kézbesítésétől számított nyolc napon belül tárgyalás tartását kérheti.

(4) A tárgyalásról értesíteni kell az ügyészt és az indítvány folytán érdekeltet. Ha az érdekelt ismeretlen, vagy ismeretlen helyen tartózkodik, illetőleg a magyar nyelvet nem ismeri, részére a bíróság képviselőt rendel ki.

(5)⁹⁸⁷ A tárgyalásra a XXVII. Fejezet rendelkezései értelemszerűen irányadók. A bűnügyi költség viselésére az erre vonatkozó általános rendelkezéseket (338–340. §) megfelelően alkalmazni kell. A tárgyaláson hozott végzés ellen az érdekelt is fellebbezhet; a fellebbezésnek halasztó hatálya van.

(6) A bíróságnak az (1)–(2) bekezdésben meghatározott feladatát bírósági titkár is elláthatja, tárgyalás tartására azonban nem jogosult.

⁹⁸⁴ Az 568. § (3) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 245. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹⁸⁵ Az 569. §-t megelőző alcímet a 2006:LI. törvény 246. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

⁹⁸⁶ Az 569. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 246. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹⁸⁷ Az 569. § (5) bekezdésének első mondata a 2006:LI. törvény 246. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

Utólagos elkobzás

570. § (1)⁹⁸⁸ Ha a bíróság a tárgyalás alapján hozott ügydöntő határozatában az elkobzásról, illetőleg a vagyonekobzásról nem rendelkezett, erről az ügyész indítványára, illetőleg hivatalból utólag határoz. A bíróság eljárására az 569. § (3) bekezdése az irányadó.

(2)⁹⁸⁹ Ha a bíróság tárgyalást tart, erről az ügyészt, a terheltet, a védőt és az indítvány folytán érdekeltet értesíteni kell. A tárgyalásra a XXVII. Fejezet rendelkezései értelemszerűen irányadók.

(3) A tárgyaláson hozott végzés ellen az érdekelt is fellebbezhet, a fellebbezésnek halasztó hatálya van.

Utólagos rendelkezés a lefoglalt dologról

571. § Ha a bíróság az ügydöntő határozatában a lefoglalt dolog kiadásáról, megsemmisítéséről, illetőleg arról, hogy az az állam tulajdonába kerül, nem, vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett, erről az ügyész indítványára vagy hivatalból utólag az 570. § megfelelő alkalmazásával határoz.

*Próbaidőre felfüggesztett büntetés végrehajtásának utólagos elrendelése és utólagos rendelkezés a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésről*⁹⁹⁰

572. § (1) A bíróság a próbaidőre felfüggesztett büntetés végrehajtását az ügyész indítványára vagy hivatalból elrendeli, ha

a)⁹⁹¹

b) az elítéltet a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt a Btk. 91. § (1) bekezdésének b) pontjában vagy (3) bekezdésében meghatározott büntetésre ítélték, és az újabb bűncselekmény miatt eljáró bíróság a végrehajtás iránt nem intézkedett,

c) az elkövető a pártfogó felügyelet magatartási szabályait súlyosan megszegte.

(2)⁹⁹² Az (1) bekezdés c) pontja esetén a bíróság tárgyaláson határoz.

⁹⁸⁸ Az 570. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 276. §-ával megállapított szöveg.

⁹⁸⁹ Az 570. § (2) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 247. §-ával megállapított szöveg.

⁹⁹⁰ Az alcímet a 2002:I. törvény 277. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

⁹⁹¹ Az 572. § (1) bekezdésének a) pontját az Alkotmánybíróság 5/1999. (III. 31.) AB határozata a törvény kihirdetésének (1998. március 23.) napjával megsemmisítette.

⁹⁹² Az 572. § (2) bekezdéséből az 572. § (1) bekezdésének a) pontjára utaló rendelkezést [„a) és”] az Alkotmánybíróság 5/1999. (III. 31.) AB határozata megsemmisítette.

(3) Ha a próbaidőre felfüggesztett büntetés végrehajtását nem rendelik el, a bűnügyi költséget az állam viseli.

(4)⁹⁹³

(5) A próbaidőre felfüggesztett büntetés végrehajtását elrendelő végzés elleni fellebbezésnek halasztó hatálya van.

(6)⁹⁹⁴ A bíróság utólag határoz a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtása elrendelésének hatályon kívül helyezéséről, ha a szabadságvesztés végrehajtását törvénysértően rendelte el.

Utólagos rendelkezés közkegyelemről

573. § A bíróság utólag határoz a közkegyelem hatálya kérdésében, illetőleg az ezzel összefüggő jogkövetkezményekről, ha erről a jogerős határozat nem, vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett.

Az összbüntetésbe foglalás

574. § (1) Az összbüntetésbe foglalásra a legutóbb befejezett ügyben eljáró első fokú bíróság illetékes, ha az eljárásokat azonos hatáskörű bíróságok folytatták; egyébként a magasabb hatáskörű első fokú bíróság jár el.

(2)⁹⁹⁵ Ha az egyik ügyben katonai büntetőeljárás volt folyamatban, az összbüntetésbe foglalásról az a bíróság határoz, amely a katonai büntetőeljárást lefolytatta, kivéve, ha a legutóbb befejezett ügyben a katonai büntetőeljárás hatályát a 470. § (3) bekezdése alapozta meg.

(3)⁹⁹⁶ Annak közlése végett, hogy az elítélt az összbüntetési ítélet alapjául szolgáló szabadságvesztés büntetésekből mennyi időt töltött ki, a bíróság megkeresi a büntetés-végrehajtási intézetet, és ha a kapott tájékoztatás alapján indokolt, az alapítéletek szerinti szabadságvesztések végrehajtását félbeszakítja. Az összbüntetési ítéletnek az összbüntetésbe foglalt szabadságvesztések végrehajtásának félbeszakításáról szóló rendelkezése fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.

(4) A bíróság az összbüntetésbe foglalást ítélettel, az erre irányuló indítvány elutasítását végzéssel mondja ki. Az ítéletben a bíróság az 556. és 557. §-ban foglaltakról is rendelkezhet.

⁹⁹³ Az 572. § (4) bekezdését a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁹⁹⁴ Az 572. § (6) bekezdését a 2002:I. törvény 277. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

⁹⁹⁵ Az 574. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 278. §-ával megállapított szöveg.

⁹⁹⁶ Az 574. § (3) bekezdését a 2006:LI. törvény 248. §-a iktatta be, egyben az addigi (3)–(5) bekezdés a (4)–(6) bekezdés jelölést kapta. A bekezdés szövegét a 2007:XXVII. törvény 59. §-a állapította meg.

(5) Az összbüntetésbe foglalásra jogosult bíróság előtt folyamatban volt eljárásban a védő meghatalmazásának, illetőleg kirendelésének hatálya az összbüntetési eljárásra is kiterjed.

(6) Ha az összbüntetésbe foglalást nem rendelték el, a bűnügyi költséget az állam viseli.

Utólagos összbüntetésbe foglalás

575. § A bíróság az összbüntetésbe foglalásról, illetve az összbüntetés tartamáról utólag határoz, ha erről a jogerős összbüntetési ítélet nem a törvénynek megfelelően rendelkezett.

Előzetes fogvatartás és házi őrizet utólagos beszámítása⁹⁹⁷

576. § (1) A bíróság az előzetes fogvatartás, illetőleg a házi őrizet beszámításáról utólag határoz, ha erről a jogerős ítélet nem, vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett.

(2) Az (1) bekezdés szerinti eljárásban a Btk. 99. §-ának (3) bekezdésén alapuló rendelkezés csak akkor vizsgálható felül, ha a jogerős ítélet e rendelkezése törvénysértő.

Bírósági mentesítés

577. § (1) A büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli utólagos bírósági mentesítést az elítélt, illetőleg törvényes képviselője az alapügyben első fokon eljáró bíróságnál kérheti. Több elítélés esetében a magasabb hatáskörű bíróság, ennek hiányában az a bíróság jár el, amely a legsúlyosabb büntetést szabta ki. Ha a büntetések azonos súlyúak, a bíróságok bármelyike eljárhat.

(2)⁹⁹⁸ Ha az egyik ügyben katonai büntetőeljárás volt folyamatban, az a bíróság jár el, amely a katonai büntetőeljárást lefolytatta, kivéve, ha a katonai büntetőeljárás hatályát a 470. § (3) bekezdése alapozta meg.

(3) A bíróság a kérelem elbírálása előtt beszerzi az ügyész nyilatkozatát. Ha a mentesítés törvényi előfeltételei hiányoznak, a bíróság a kérelmet elutasítja, egyébként érdemben elbírálja.

(4) A bíróság a mentesítést kimondó határozat hatályon kívül helyezéséről az ügyész indítványára vagy hivatalból utólag határoz, ha a mentesítés hatályát vesztette [Btk. 102. § (2) bek., 104. § (2) bek.], vagy utóbb megállapítják, hogy a mentesítésnek törvényi akadályja volt.

⁹⁹⁷ Az 576. §-t és alcímét a 2003:II. törvény 79. §-a állapította meg.

⁹⁹⁸ Az 577. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 279. §-ával megállapított szöveg.

A bűnügyi költségre vonatkozó utólagos rendelkezés

578. § (1) A bíróság utólag határoz a bűnügyi költség viseléséről, ha a jogerős határozat erről nem, vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett. E végzés elleni fellebbezésnek halasztó hatálya van.

(2)⁹⁹⁹ A bíróság utólag határoz a vádlott költségének és a védőjét megillető, az eljárás során nem előlegezett díj és költség megtérítéséről [339. § (3) bek.], ha erről az ügydöntő határozat meghozatalakor nem volt lehetősége rendelkezni.

Külföldi ítélet érvényének elismerése

579. §¹⁰⁰⁰

III. Cím

A KÁRTALANÍTÁS ÉS A VISSZATÉRÍTÉS

A kártalanítás

580. § (1)¹⁰⁰¹ Kártalanítás jár az előzetes letartóztatásért, a házi őrizetért és az ideiglenes kényszergyógykezelésért, ha

I. a nyomozást azért szüntették meg, mert

a) a cselekmény nem bűncselekmény,
b) a nyomozás adatai alapján nem volt megállapítható bűncselekmény elkövetése,

c) nem a gyanúsított követte el a bűncselekményt, illetve a nyomozás adatai alapján nem volt megállapítható, hogy a bűncselekményt a gyanúsított követte el,

d) büntethetőséget kizáró ok állapítható meg,

e) az eljárás elévülés miatt nem folytatható,

f) a cselekményt már jogerősen elbírálták;

II. a bíróság

a) a terheltet felmentette,

*b)*¹⁰⁰² az eljárást a büntethetőség elévülése, az eljárás megindításához szükséges magánindítvány, feljelentés vagy kivárat hiánya, a törvényes vád hiánya vagy vádelejtés miatt, illetőleg azért szüntette meg, mert a cselekményt már jogerősen elbírálták.

III.¹⁰⁰³ a bíróság a terhelt bűnösségét jogerős határozatában megállapította, de nem szabott ki szabadságvesztést, közérdekű munkát, pénzbüntetést vagy kiutasítást.

⁹⁹⁹ Az 578. § (2) bekezdését a 2006:LI. törvény 249. §-a iktatta be, egyben az addigi 578. § rendelkezése az (1) bekezdés jelölést kapta.

¹⁰⁰⁰ Az 579. §-t a 2007:XIII. törvény 14. §-a (2) bekezdésének *b)* pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁰⁰¹ Az 580. § (1) bekezdésének felvezető mondata a 2006:LI. törvény 250. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰⁰² Az 580. § (1) bekezdése II. pontjának *b)* alpontja a 2006:LI. törvény 250. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰⁰³ Az 580. § (1) bekezdésének III. pontját a 2007:XXVII. törvény 60. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

(2)¹⁰⁰⁴ Ha a bíróság a terhelt bűnösségét jogerős határozatában megállapította, kártalanítás jár az előzetes letartóztatásért és a házi őrizetért, ha annak tartama meghaladja a jogerősen kiszabott

- a) szabadságvesztés tartamát,
- b) közérdekű munka tartamát,
- c) pénzbüntetés napi tételeinek számát,
- d) javítóintézeti nevelés tartamát.

(3)¹⁰⁰⁵ Az (1)–(2) bekezdés esetén sincs helye kártalanításnak, ha a terhelt

a)¹⁰⁰⁶ a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság elől elrejtőzött, megszökött, szökést kísérelt meg,

b) a tényállás megállapításának megghiúsítása érdekében bűncselekményt követett el, és ezt jogerős ítélet megállapította,

c)¹⁰⁰⁷ a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság megtévesztésére törekedett, és ezzel neki felróhatóan okot szolgáltatott arra, hogy a bűncselekmény megalapozott gyanúja reá terelődjék és előzetes letartóztatását, házi őrizetét, illetőleg ideiglenes kényszergyógykezelését elrendeljék, meghosszabbítsák vagy fenntartsák,

d)¹⁰⁰⁸ előzetes letartóztatását azért rendelték el, mert a lakhelyelhagyási tilalom, a házi őrizet, a távollattartás vagy az óvadék szabályait megszegte,

e) felmentése esetén a kényszergyógykezelését rendelték el.

581. § (1)¹⁰⁰⁹ A jogerős ítélet alapján kitöltött szabadságvesztésért, javítóintézeti nevelésért, illetőleg kényszergyógykezelésért a terheltnek kártalanítás jár, ha rendkívüli jogorvoslat folytán felmentették, enyhébb büntetésre ítélték, próbára bocsátották, megrovásban részesítették, illetőleg az eljárást vele szemben megszüntették vagy megállapították, hogy a kényszergyógykezelést törvényes ok nélkül rendelték el.

(2) Nincs helye a kártalanításnak, ha a terhelt

a) az alapügyben elhallgatta azokat a tényeket vagy bizonyítékokat, amelyeken a perújítás során hozott ítélet alapul,

¹⁰⁰⁴ Az 580. § (2) bekezdését a 2007:XXVII. törvény 60. §-ának (2) bekezdése iktatta be, egyben az addigi (2) bekezdés a (3) bekezdés jelölést kapta.

¹⁰⁰⁵ Az 580. § (3) bekezdésének bevezető szövege a 2007:XXVII. törvény 60. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰⁰⁶ Az 580. § (3) bekezdésének a)–b) pontja a 2003:CXXX. törvény 94. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰⁰⁷ Az 580. § (3) bekezdésének c) pontja a 2006:LI. törvény 250. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰⁰⁸ Az 580. § (2) bekezdésének d) pontja a 2006:LI. törvény 250. §-ának (4) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰⁰⁹ Az 581. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 281. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

b)¹⁰¹⁰

c) felmentése esetén kényszergyógykezelését rendelték el.

(3)¹⁰¹¹

582. §¹⁰¹² (1) A kártalanítás módjára és mértékére a Polgári Törvénykönyvnek¹⁰¹³ a szerződésen kívül okozott kárért való felelősségére vonatkozó rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A kártalanítás az annak alapjául szolgáló nyomozást megszüntető határozat kézbesítésével, illetőleg a felmentő ítélet, az eljárást megszüntető végzés, valamint a rendkívüli jogorvoslat eredményeképpen hozott határozat jogerőre emelkedésével válik esedékessé.

583. § (1)¹⁰¹⁴ A terhelt a nyomozást megszüntető határozat, a jogerős felmentő ítélet, a jogerős megszüntető végzés, a rendkívüli jogorvoslat eredményeképpen hozott jogerős határozat vele történő közlésétől számított hat hónapon belül terjeszthet elő kártalanítási igényt. E határidő elmulasztása jogvesztő.

(2) A kérelemben meg kell jelölni a kártalanítási igény összegét, az igényt megalapozó bizonyítékokat, és csatolni kell az igényt alátámasztó okiratokat.

(3)¹⁰¹⁵ Ha a nyomozást megszüntették, a kártalanítási igényt annál a bíróságnál kell előterjeszteni, amely az előzetes letartóztatást, illetőleg az ideiglenes kényszergyógykezelést elrendelte.

(4) Ha a terhelt a kártalanítási eljárás lefolytatása előtt meghal, vagy a határidő eltelte előtt meghal anélkül, hogy igényét előterjesztette volna, örököse az eljárás folytatását kérheti, illetőleg a határidőn belül kártalanítási igényt terjeszthet elő.

584. §¹⁰¹⁶ (1) A bíróság a kérelmet a büntetőügy irataival együtt az eljárás lefolytatása végett a kártérítés elbírálására a Polgári perrendtartás szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságnak küldi meg. Az iratok megküldését elrendelő végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

(2) A kártalanítási igény elbírálása során az (1) bekezdés szerinti bíróság az e törvényben foglalt eltérésekkel a Polgári perrendtartás szabályai szerint jár el. A perben felperesként a terhelt (örökös), alperesként a Magyar Állam

¹⁰¹⁰ Az 581. § (2) bekezdésének b) pontját az Alkotmánybíróság 41/2003. (VII. 2.) AB határozata megsemmisítette.

¹⁰¹¹ Az 581. § (3) bekezdését a 2003:CXXX. törvény 99. §-ának (3) bekezdése hatályon kívül helyezte.

¹⁰¹² Az 582. § a 2006:LI. törvény 251. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰¹³ Lásd az 1959:IV. törvényt.

¹⁰¹⁴ Az 583. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 252. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰¹⁵ Az 583. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 282. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰¹⁶ Az 584. § a 2002:I. törvény 283. §-ával megállapított szöveg.

képviselésében az igazságügyért felelős miniszter¹⁰¹⁷ vesz részt.

(3) Az 580. § (1) bekezdésének I. pontjának valamely rendelkezésére alapított kártalanítási igény elbírálása előtt – szükség esetén – a bíróság beszerzi az alapügyben eljáró ügyésznek nyilatkozatát. Az alperes indítványára az ügyésznek nyilatkozatát be kell szerezni.

(4) A kártalanítást az állam köteles megfizetni.

A visszatérítés

585. § (1)¹⁰¹⁸ A pénzbüntetés, a pénzmellékbüntetés és a bűnügyi költség címén befizetett összeget a befizetéstől a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori törvényes kamatával együtt a terheltnek vissza kell téríteni, ha rendkívüli jogorvoslat folytán felmentették, vele szemben az eljárást megszüntették, illetőleg az ennek folytán hozott határozat ilyen kötelezést nem, vagy alacsonyabb mértékben tartalmaz.

(2) Vagyonek kobzás és elkobzás esetén az (1) bekezdés akként irányadó, hogy az elkobzott dolgot természetben kell visszaadni, ha pedig ez nem lehetséges, a vagyonek kobzáskor, illetve az elkobzáskor megállapított forgalmi értéket alapul véve, annak a visszatérítés időpontjáig eltelt időre számított mindenkori törvényes kamatával növelt összegét kell visszatéríteni.

(3)¹⁰¹⁹ A visszatérítést a felmentő, illetve az eljárást megszüntető rendelkezést meghozó vagy a kötelezést mellőző, illetőleg alacsonyabb mértékben megállapító bíróság rendeli el. A visszatérítést külön jogszabályban meghatározottak szerint kell teljesíteni.¹⁰²⁰

IV. Cím *BIZTOSÍTÉK*

586. § (1) Ha a terhelt külföldön él, kérelmére a vádirat benyújtásáig az ügyész, azt követően a bíróság engedélyezheti biztosíték letétbe helyezését. Ebben az esetben az eljárás a terhelt távollétében lefolytatható.

(2)¹⁰²¹ A biztosíték összegét az ügyész, illetőleg a bíróság határozza meg, a terhelttel szemben előreláthatóan ki-

szabásra kerülő pénzbüntetés, alkalmazandó vagyonek kobzás, illetőleg a felmerülő bűnügyi költség végrehajtásához szükséges mértékben.

(3) A terheltnek a biztosíték letétbe helyezésének engedélyezése iránti kérelmében a védőt kell felhatalmaznia arra, hogy a részére szóló hivatalos iratokat átvegye (kézbesítési megbízott).

(4)¹⁰²² A biztosíték letétbe helyezését követően a terheltnek szóló iratokat a kézbesítési megbízott részére kell kézbesíteni. A kézbesítési megbízott köteles a terheltet haladéktalanul értesíteni a részére kézbesített iratról. Ha a terhelt a Magyar Köztársaság területét elhagyta, és a kézbesítési megbízottnak kézbesített idézés ellenére nem jelenik meg, nincs helye

- a) az elővezetés elrendelésének,
- b) az eljárás felfüggesztésének,
- c) hirdetményi idézésnek,

és a tárgyalást a terhelt távollétében is meg kell tartani.

(5)¹⁰²³ Ha az ügyész vagy a bíróság biztosíték letétbe helyezését engedélyezte, és a terhelt a Magyar Köztársaság területét elhagyta, az eljárásban a XXV. Fejezet rendelkezéseit nem lehet alkalmazni.

(6) Védő részvétele az eljárásban kötelező.

587. § (1)¹⁰²⁴ Ha a bíróság a terheltet bűnösnek mondja ki, vagy tárgyalás mellőzésével büntetést szab ki, a biztosíték a határozat jogerőre emelkedésével az államra száll.

(2)¹⁰²⁵ Ha a bíróság pénzbüntetést szab ki, vagyonek kobzást alkalmaz, illetőleg a terheltet a bűnügyi költség megfizetésére kötelezi, az államra szállt biztosítékot ezek végrehajtására kell fordítani.

(3) Végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása esetén a büntetés végrehajtásának befejezése után a biztosítékot az elítéltnak vissza kell fizetni. Más büntetés végrehajtása iránt nem lehet intézkedni.

(4)¹⁰²⁶ A biztosíték a terheltnek egészében vagy több bűncselekmény esetén részben, arányosan visszajár,

- a) a nyomozás részbeni megszüntetése esetén,
- b) ha a bíróság a terheltet részben felmentette, illetőleg vele szemben az eljárást részben megszüntette.

¹⁰¹⁷ Az 584. § (2) bekezdésében az „igazságügyminiszter” szövegrész az 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének d) pontja alapján „igazságügyért felelős miniszter” szövegre módosult.

¹⁰¹⁸ Az 585. § (1) bekezdése a 2003:CXXX. törvény 95. §-ával megállapított szöveg. Lásd az Alkotmánybíróság 4/2003. (II. 26.) AB határozatát.

¹⁰¹⁹ Az 585. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 284. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰²⁰ Az 585. § (3) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 253. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰²¹ Az 586. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 285. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰²² Az 586. § (4) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 253. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰²³ Az 586. § (5) bekezdése a 2006:LI. törvény 253. §-ának (3) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰²⁴ Az 587. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 254. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰²⁵ Az 587. § (2) bekezdése a 2002:I. törvény 286. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰²⁶ Az 587. § (4) bekezdése a 2002:I. törvény 286. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

XXX. Fejezet¹⁰²⁷
A HATÁROZATOK VÉGREHAJTÁSA

I. Cím
A VÉGREHAJTATHÓSÁG

Az ítélet végrehajthatósága

588. § (1) Az ítélet a jogerőre emelkedése után hajtható végre.

(2) Az első fokú bíróság ítélete azon a napon emelkedik jogerőre, amelyen

a) azt kihirdették, feltéve, hogy ellene e törvény a fellebbezést kizárja,

b) a fellebbezésre jogosultak úgy nyilatkoztak, hogy nem kívánnak fellebbezni, illetőleg a fellebbezést visszavonták,

c) a fellebbezési határidő fellebbezés bejelentése nélkül telt el,

d)¹⁰²⁸ a másodfokú bíróság a fellebbezést elutasította, vagy az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyta, feltéve, hogy harmadfokú bírósági eljárásnak nincs helye.

(3)¹⁰²⁹ A másodfokú bíróság ítélete azon a napon emelkedik jogerőre, amelyen

a) azt meghozták, feltéve, hogy ellene a törvény a fellebbezést kizárja,

b) a fellebbezésre jogosultak úgy nyilatkoztak, hogy nem kívánnak fellebbezni, illetőleg a fellebbezést visszavonták,

c) a fellebbezésre nyitva álló határidő fellebbezés bejelentése nélkül telt el,

d) a harmadfokú bíróság a fellebbezést elutasította, vagy a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

(4)¹⁰³⁰ A harmadfokú bíróság ítélete azon a napon emelkedik jogerőre, amelyen azt meghozták.

(5)¹⁰³¹ Az ügydöntő határozat jogerőre emelkedése után a jogerőt és a határozat végrehajthatóságát a tanács elnöke a határozat eredeti példányára vezetett záradékkal tanúsítja, amelyben feltüntetni mind a jogerőt, mind a végrehajthatóság napját.

(6)¹⁰³² A határozat részleges jogerőre emelkedése esetén a záradékban fel kell tüntetni azt a napot, amelyen a hatá-

¹⁰²⁷ A Fejezet számozását XXIX. Fejezetről XXX. Fejezetre a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének a) pontja módosította.

¹⁰²⁸ Az 588. § (2) bekezdésének d) pontja a 2006:LI. törvény 255. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰²⁹ Az 588. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 255. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰³⁰ Az 588. § (4) bekezdését a 2006:LI. törvény 255. §-ának (3) bekezdése iktatta be, egyben az addigi (4)–(6) bekezdés számozását (5)–(7) bekezdésre módosította.

¹⁰³¹ Az 588. § (5) – eredetileg (4) – bekezdése a 2002:I. törvény 287. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰³² Az 588. § (6) és (7) – eredetileg (5) és (6) – bekezdését a 2002: I. törvény 287. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

rozat részlegesen jogerőre emelkedett, valamint azt, hogy az mely részében lett jogerős, és mely rendelkezése hajtható végre.

(7) A jogerő és a végrehajthatóság megállapításáról szükség esetén a vádlottat és a védőt értesíteni kell.

A végzés végrehajthatósága

589. § (1)¹⁰³³ A végzés végrehajthatóságára a 347. § (3) bekezdése irányadó.

(2) Ha a tárgyaláson kívül hozott végzés esetén tárgyalás tartására irányuló kérelemnek van helye, a végzés azon a napon válik végrehajthatóvá, amikor a kérelemre nyitva álló határidő anélkül telt el, hogy a jogosultak tárgyalás tartását kérték volna, illetőleg a tárgyalás tartását kérő a kérelmét visszavonta, vagy a tárgyaláson nem jelent meg. Ez irányadó az 549. § (2) bekezdése esetében a tárgyalás mellőzésével hozott végzésnek azokra a rendelkezéseire is, amelyek miatt tárgyalás tartását nem kérték.

II. Cím
A BÍRÓSÁG ÉS AZ ÜGYÉSZ FELADATAI
A VÉGREHAJTÁS SORÁN¹⁰³⁴

Általános rendelkezések

590. § (1)¹⁰³⁵ A büntetések és az intézkedések végrehajtása, valamint a rendbíróság, a rendbíróság helyébe lépő elzárás és az államot illető bünyügi költség behajtása végett az a bíróság intézkedik, amelynek eljárásában az végrehajthatóvá válik. Az ügyész által kiszabott rendbíróság, megállapított bünyügi költség, valamint a vádemelés elhalasztása során elrendelt pártfogó felügyelet, továbbá az ügyész által alkalmazott megrovás végrehajtása végett az ügyész intézkedik.¹⁰³⁶

(2) Az (1) bekezdés szerinti intézkedéseket a tanács elnöke teszi meg.

(3) Ha a büntetést vagy a büntetés hátralévő részét ismeretlen helyen tartózkodó elítélten kell fogvatba venni, a büntetés-végrehajtási bíró az elítélte tartózkodási helyének felkutatása iránt intézkedik, szabadságvesztés esetén elfogatóparancsot bocsát ki.

¹⁰³³ Az 589. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 256. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰³⁴ A XXIX. Fejezet II. Címének szövegét a 2003:II. törvény 81. §-ának (1) bekezdése állapította meg.

¹⁰³⁵ Az 590. § (1) bekezdése a 2003:II. törvény 81. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰³⁶ Az 590. § (1) bekezdésének második mondata a 2006:LI. törvény 257. §-ával megállapított szöveg.

A szabadságvesztés végrehajtásának elhalasztása

591. §¹⁰³⁷ (1)¹⁰³⁸ A tanács elnöke a két évnél nem súlyosabb szabadságvesztés végrehajtásának megkezdésére az elítélt kérelmére fontos okból, különösen az elítélt személyi vagy családi körülményeire való tekintettel, legfeljebb három hónapra halasztást engedélyezhet.

(2) Ha az elítélt betegsége az elítélt életét közvetlenül veszélyezteti, a tanács elnöke

a) az (1) bekezdésben szabályozott tartamú halasztást meghaladó, határozott ideig tartó halasztást is engedélyezhet,

b) az (1) bekezdés alapján engedélyezett halasztást meghosszabbíthatja,

c) a két évet meghaladó szabadságvesztés végrehajtásának megkezdésére is halasztást engedélyezhet.

(3) El kell halasztani – kérelem nélkül, hivatalból is – a szabadságvesztés végrehajtásának megkezdését annak a nőnek az esetében, aki

a) a negyedik hónapot meghaladó terhes, legfeljebb a szülés várható idejét követő hatodik hónap végéig,

b) hat hónaposnál fiatalabb gyermekét gondozza.

(4) A (2) bekezdés és a (3) bekezdés a) pontja esetében a tanács elnöke igazságügyi orvos-szakértői szakvélemény alapján állapítja meg a halasztás egészségügyi feltételeinek fennállását, és a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága egészségügyi szolgálata vezetőjének – az elítélt egészségügyi állapotának büntetés-végrehajtás keretei között való kezelhetőségére vonatkozó – nyilatkozatát figyelembe véve határoz a kérelemről.

(5)¹⁰³⁹

(6)¹⁰⁴⁰ Az (1)–(4) bekezdésben meghatározott feltételek esetén sincs helye az elhalasztásnak, ha az súlyosan veszélyeztetné a közbiztonságot vagy a közrendet, illetve ha az elítélt szökésétől vagy elrejtőzésétől kell tartani.

(7) Ha a szabadságvesztés végrehajtásának elhalasztása iránti kérelmet olyan időben terjesztik elő, hogy annak elintézésére a végrehajtás megkezdésére kitűzött határnap előtt már nincs lehetőség, a tanács elnöke a kérelem elbírálását mellőzi és erről a kérelmezőt értesíti. Ha a szabadságvesztést már fogamatba vették, a kérelmet a szabadságvesztés végrehajtásának esetleges félbeszakítás iránti intézkedés végett a büntetés-végrehajtási intézetnek megküldi.

¹⁰³⁷ Az 591. § a 2002:I. törvény 288. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰³⁸ Az 591. § (1) bekezdése a 2006:LI. törvény 258. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰³⁹ Az 591. § (5) bekezdését a 2004:CXXXI. törvény 29. §-ának b) pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁰⁴⁰ Az 591. § (6) bekezdése a 2004:CXXXI. törvény 24. §-ával megállapított szöveg.

*Halasztás és részletfizetés engedélyezése pénzbüntetés és pénzmellékbüntetés esetén*¹⁰⁴¹

592. § (1) Ha az elítélt valószínűsíti, hogy a pénzbüntetés, illetőleg a pénzmellékbüntetés azonnali vagy egy összegben való megfizetése magának vagy tartásra szoruló hozzátartozóinak a büntetés célján túlmenő jelentős anyagi nehézséget okozna, és megalapozottan feltehető, hogy az elítélt a meghosszabbított határidőben fizetési kötelezettségének pontosan eleget tesz, részére a bíróság legfeljebb három hónapi halasztást, illetőleg azt engedélyezheti, hogy a pénzbüntetést, illetve a pénzmellékbüntetést hat hónapon belül, részletekben fizesse meg.

(2) A pénzbüntetés, illetőleg a pénzmellékbüntetés megfizetésére adott halasztás fontos okból egy alkalommal, legfeljebb további három hónappal meghosszabbítható. Ha az ügy rendkívüli körülményei indokoltá teszik, a pénzbüntetésnek egy éven belüli részletekben való megfizetése is engedélyezhető.

(3) A részletfizetés olyan, havonta fizetendő összegben engedélyezhető, amely osztható a pénzbüntetés esetén az ítéletben megállapított napi tétel összegével, a pénzmellékbüntetés esetén az ítéletben a pénzbüntetés szabadságvesztésre átváltoztatását illetően meghatározott összeggel.

(4) A szabadságvesztésre átváltoztatás után a pénzbüntetés, illetőleg a pénzmellékbüntetés megfizetésére halasztás vagy részletfizetés nem engedélyezhető.

*Halasztás és részletfizetés engedélyezése rendbíróság és az államot illető bünyügyi költség esetén*¹⁰⁴²

593. § (1) A tízezer forintot meghaladó rendbíróság és az államot illető bünyügyi költség megfizetésére halasztás, illetőleg részletfizetés az 592. §-ban meghatározott feltételek mellett és keretek között, a bírósági végrehajtó által foganatosított foglalás után engedélyezhető, ha a foglalási jegyzőkönyvet a végrehajtó a bírósághoz betérjesztette.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott összeghatár alatti rendbíróság és bünyügyi költség megfizetésére kötelezés esetén a tanács elnöke foglalási cselekmény bevétele nélkül, a rendelkezésre álló adatok alapján legfeljebb két hónapi halasztást, illetőleg három hónapi részletfizetést engedélyezhet.

Halasztás javítóintézeti nevelés esetén

594. § A fiatakorúval szemben jogerős ítéletben elrendelt javítóintézeti nevelés végrehajtását a tanács elnöke az 591. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek mellett és keretek között elhalaszthatja.

¹⁰⁴¹ Az 592. §-t és alcímét a 2002:I. törvény 289. §-a állapította meg.

¹⁰⁴² Az 593. §-t és alcímét a 2002:I. törvény 290. §-a állapította meg.

*A halasztás és a részletfizetés engedélyezésének
eljárási szabályai*¹⁰⁴³

595. § (1) A halasztás és a részletfizetés iránti kérelemnek nincs halasztó hatálya.

(2) A kérelemről, ha azt a terhelt az ügydöntő határozat jogerőre emelkedését követően nyomban előterjesztette, az ügydöntő határozatot hozó bíróság dönt, a határozatát indokolni köteles.

(3)¹⁰⁴⁴ A terhelt később előterjesztett kérelmének elbírálására a különleges eljárások szabályait (XXIX. Fejezet) kell alkalmazni.

(4) A pénzbüntetés, a pénzmellékbüntetés, a rendbíróság és az államot illető bünyügyi költség tekintetében a halasztás, illetőleg a részletfizetés engedélyezése tárgyában hozott határozat ellen nincs helye fellebbezésnek.

(5) A szabadságvesztés és a javítóintézeti nevelés végrehajtásának elhalasztása tárgyában hozott határozat ellen az ügyész, az elítélt és a védő fellebbezhet. Ha a halasztást a (2) bekezdés alapján a másodfokú bíróság engedélyezte, a fellebbezés elbírálására a XIV. Fejezet¹⁰⁴⁵ IV. Címe megfelelően irányadó.

*Intézkedés a büntetés végrehajtásának biztosítására*¹⁰⁴⁶

596. § (1) A bíróság a szabadlábon lévő terhelttel szemben az öt évi vagy ezt meghaladó, jogerősen kiszabott szabadságvesztés azonnali fogamatba vételét rendelheti el. A bíróság a jogerősen kiszabott szabadságvesztés azonnali fogamatba vételét rendeli el, ha azt a szabadlábon lévő terhelttel szemben bünszervezetben elkövetett bűncselekmény miatt szabta ki.

(2) Az (1) bekezdés esetén a bíróság a székhelyén működő büntetés-végrehajtási intézet parancsnokától rövid úton büntetés-végrehajtási ór kirendelését kéri, és az elítéltet az órnek adja át. Ha a bíróság székhelyén nincs büntetés-végrehajtási intézet, vagy a büntetés-végrehajtási ór kirendelésének akadálya van, a bíróság az elítéltnak a büntetés-végrehajtási intézetbe kísérése végett rövid úton a rendőrséget keresi meg.

(3) Ha a bíróság végrehajtandó szabadságvesztést kiszabó határozatának jogerőre emelkedésekor a terhelt nincs előzetes letartóztatásban, és a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának azonnali fogamatba vételét nem rendeli el, de a kiszabott szabadságvesztésre tekintettel vagy egyéb

okból alaposan feltehető, hogy a szökésével vagy az elrejtőzésével a büntetés végrehajtása alól kivonná magát, az elítélttel szemben – a büntetés-végrehajtási intézetbe történő befogadásáig – a szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedés rendelhető el.

(4) A szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedést el kell rendelni, ha a bíróság a két évet meghaladó szabadságvesztés végrehajtásának megkezdésére halasztást engedélyezett [591. § (2) bek. c) pont].

(5) A szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedés elrendeléséről a bíróság határoz. Az intézkedés hatálya alatt álló elítélt a bíróság határozatában meghatározott területet, körzetet engedély nélkül nem hagyhatja el, a tartózkodási helyét, illetőleg a lakóhelyét nem változtathatja meg. A határozatban előírható, hogy a terhelt meghatározott időközönként a rendőrségen jelentkezzen.

(6) A szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedés előírásainak megtartását a – lakhelyhagyási tilalom megtartásának ellenőrzésére vonatkozó szabályok szerint – a rendőrség ellenőrzi. Ha a szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedés előírásait az elítélt megszegte, a rendőrség haladéktalanul értesíti az intézkedést elrendelő bíróságot, és az elítéltet a bíróság határozatának meghozataláig – legfeljebb hat napig – őrizetbe veheti. A bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedés előírásainak megszegése esetén a szabadságvesztés azonnali fogamatba vételét rendelheti el, és megteheti az 590. § (3) bekezdésében szabályozott intézkedéseket.

(7) A szabadságvesztés végrehajtásának biztosítására irányuló intézkedést meg kell szüntetni, ha a büntetés végrehajthatósága megszűnt.

(8) Ha a bíróság a terhelttel szemben nem végrehajtandó szabadságvesztés mellett alkalmazott kiutasítás mellékbüntetést, és az ügydöntő határozat a kihirdetésekor jogerőre emelkedik, a bíróság a kiutasítás mellékbüntetés végrehajtása érdekében elrendeli a terheltnek az illetékes idegenrendészeti hatósághoz történő előállítását. Az előállítás végrehajtása érdekében a tanács elnöke a rendőrséget keresi meg.

III. Cím KEGYELMI ELJÁRÁS

A kegyelmi kérelem

597. §¹⁰⁴⁷ (1) Kegyelem iránti előterjesztést – hivatalból vagy kérelemre – a büntetőeljárás megszüntetésére a vádirat benyújtásáig a legfőbb ügyész, azt követően az igaz-

¹⁰⁴³ Az 595. §-t és alcímét a 2002:I. törvény 291. §-a állapította meg.

¹⁰⁴⁴ Az 595. § (3) bekezdése a 2006:LI. törvény 259. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰⁴⁵ Az 595. § (5) bekezdésének második mondatában a „XIV. Fejezet” szövegrészt a 2003:II. törvény 88. §-a (2) bekezdésének c) pontja állapította meg.

¹⁰⁴⁶ Az 596. §-t és alcímét a 2002:I. törvény 292. §-a állapította meg.

¹⁰⁴⁷ Az 597. § a 2002:I. törvény 293. §-ával megállapított szöveg.

ságügyért felelős miniszter,¹⁰⁴⁸ a még végre nem hajtott büntetés elengedésére vagy mérséklésére, illetőleg a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesítésre az igazságügy-miniszter tehet a köztársasági elnökhöz.

(2) Intézkedés mérséklése vagy elengedése, valamint már végrehajtott büntetés vagy intézkedés utólagos elengedése iránt kegyelmi kérelem nem nyújtható be.

(3) Kegyelmi kérelmet a terhelt, a védő, valamint a terhelt hozzátartozója nyújthat be.

(4) A büntetőeljárás megszüntetése iránt kegyelmi kérelmet annál az ügyésznél, illetőleg bíróságnál kell benyújtani, amely előtt az eljárás folyik. A még végre nem hajtott büntetés elengedése vagy mérséklése, illetőleg a büntetett előlethez fűződő hátrányok alóli mentesítés iránt a kegyelmi kérelmet az első fokon eljáró bíróságnál kell benyújtani.

(5) Az ügyész, illetőleg a bíróság a kegyelmi eljárás során a terheltnek a kegyelmi döntéshez szükséges személyes adatait beszerzi és kezeli.

A kegyelmi kérelem elintézése

598. § (1)¹⁰⁴⁹ A döntéshez szükséges adatokat tartalmazó iratokat, valamint a kegyelmi kérelmet

a) a vádirat benyújtásáig az ügyész a legfőbb ügyészhez,

b) a vádirat benyújtása után a bíróság az igazságügyért felelős miniszterhez
felterjeszti. A kegyelmi kérelemnek az eljárás folytatására nincs halasztó hatálya.

(2)¹⁰⁵⁰ A büntetés elengedése vagy mérséklése iránti kérelem, illetőleg előterjesztés esetén az igazságügyért felelős miniszter¹⁰⁵¹ elrendelheti a büntetés végrehajtásának a köztársasági elnök döntéséig történő elhalasztását vagy félbeszakítását. Az igazságügy-miniszter az előterjesztés előkészítése során – a büntetés végrehajtásának megkezdésére halasztó hatállyal – elrendelheti az elítéltnak a büntetés-végrehajtás központi kórházában történő szakorvosi vizsgálatát.¹⁰⁵²

(3) A legfőbb ügyész, illetőleg az igazságügyért felelős miniszter a kegyelmi kérelmet a köztársasági elnökhöz akkor is felterjeszti, ha a kegyelem gyakorlása iránt nem tesz előterjesztést.

¹⁰⁴⁸ Az 597. § (1) bekezdésében az „igazságügyminiszter” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének d) pontja alapján „igazságügyért felelős miniszter” szövegre módosult.

¹⁰⁴⁹ Az 598. § (1) bekezdése a 2007:XXVII. törvény 61. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰⁵⁰ Az 598. § (2) bekezdésének második mondatát a 2002:I. törvény 294. §-ának (1) bekezdése iktatta be.

¹⁰⁵¹ Az 598. § (2)–(5) bekezdéseiben az „igazságügyminiszter” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének d) pontja alapján „igazságügyért felelős miniszter” szövegre módosult.

¹⁰⁵² Lásd az 5/1998. (III. 6.) IM rendeletet.

(4)¹⁰⁵³ A kegyelmi döntésről szóló határozatot a terheltnek és a kegyelmi kérelem előterjesztőjének az a bíróság, illetőleg ügyész kézbesíti, amely előtt az eljárás folyik. Ha a kegyelmi kérelmet a határozat jogerőre emelkedését követően terjesztették elő, a kegyelmi döntésről szóló határozatot az ügyben első fokon eljáró bíróság kézbesíti az elítéltnak, és a kegyelmi kérelem előterjesztőjének. Ha az elítélt a szabadságvesztését tölti, részére a kegyelmi döntésről szóló határozatot az igazságügyért felelős miniszter közvetlenül a büntetés-végrehajtási intézet útján kézbesíti, egyben értesíti az első fokon eljáró bíróságot.

(5)¹⁰⁵⁴ A (4) bekezdés szerinti értesítés tartalmazza a kegyelmi határozat számát, a határozathozatal idejét, az igazságügyért felelős miniszter ellenjegyzésének keltét, a kegyelmi döntéssel érintett határozatokat hozó bíróság vagy ügyész megnevezését, az érintett határozatok számát és azok meghozatalának idejét, és a kegyelmi döntés tartalmát. Ha a köztársasági elnök kegyelmet gyakorolt, az értesítés tartalmazza a kegyelemhez fűződő jogkövetkezményekről szóló tájékoztatást is.

(6) Ha a büntetőeljárás kegyelemből történő megszüntetését a bíróság vagy az ügyész hivatalból kezdeményezte, a terhelt az eljárást megszüntető határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül kérheti az eljárás folytatását.

A bűnügyi költség vagy a rendbíróság elengedése

599. §¹⁰⁵⁵ (1) Az államot illető bűnügyi költség és a rendbíróság megfizetését az igazságügyért felelős miniszter különös méltánylást érdemlő okból egészben vagy részben elengedheti.

(2) Az igazságügyért felelős miniszter az (1) bekezdésben írt eljárásban a terheltnek a döntéshez szükséges személyes adatait beszerzi.

XXXI. Fejezet¹⁰⁵⁶ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

600. §¹⁰⁵⁷ A bírósági titkár is teljesítheti a más bíróságoktól származó megkereséseket, valamint lefolytathatja – az 557. § (2) bekezdése, az 558. §, az 565. §, az 566. §,

¹⁰⁵³ Az 598. § (4) bekezdése a 2003:CXXX. törvény 96. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰⁵⁴ Az 598. § (5) bekezdését a 2003:CXXX. törvény 96. §-ának (2) bekezdése iktatta be, és egyidejűleg az eredeti (5) bekezdés számozását (6) bekezdésre módosította.

¹⁰⁵⁵ Az 599. § (1)–(2) bekezdéseiben az „igazságügyminiszter” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. § (4) bekezdésének d) pontja alapján „igazságügyért felelős miniszter” szövegre módosult.

¹⁰⁵⁶ A Fejezet számozását XXX. Fejezetre a 2006:LI. törvény 285. §-a (1) bekezdésének a) pontja módosította.

¹⁰⁵⁷ A 600. § a 2006:LI. törvény 260. §-ával megállapított szöveg.

az 567. § (2) bekezdése, az 568. §, az 572-577. §, az 579. §, az 586. § és az 587. § szerinti eljárások kivételével – a XXIX. Fejezet II. és III. Címe szerinti eljárásokat.

Értelmező rendelkezések

601. § (1)¹⁰⁵⁸ Ahol e törvény megyei bíróságról, illetőleg helyi bíróságról rendelkezik, ezen a Fővárosi Bíróságot, illetőleg a kerületi és a városi bíróságot is érteni kell.

(2) Ahol e törvény büntetés helyett alkalmazott intézkedésről rendelkezik, ezen a megrovást (Btk. 71. §), a próbára bocsátást (Btk. 72. §) és a javítóintézetit nevelést (Btk. 118. §) kell érteni.

(3)¹⁰⁵⁹ Ahol e törvény hozzátartozóról rendelkezik, a Btk. 137. §-ának 6. pontja az irányadó, ahol e törvény állami szervről rendelkezik, ezen költségvetési szervet kell érteni.

(4) Ahol e törvény gazdálkodó szervezetről rendelkezik, ezen a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 685. § *c*) pontjában felsoroltakat kell érteni.

(5)¹⁰⁶⁰ Ahol e törvény a jogkövetkezményeket a törvényben meghatározott büntetéshez fűzi, ezen a Btk. Különös Részében meghatározott büntetési tételkeret felső határát kell érteni.

Átmeneti rendelkezések

602. § (1) Ha e törvény hatálybalépésének időpontjában az ügyben a korábbi jogszabály alapján elrendelt feljelentés kiegészítése során a nyomozó hatóság eljárási cselekményeket végez, a nyomozó hatóság a hatálybalépéstől számított három napon belül jelentést készít, és e törvény rendelkezései szerint a feljelentést elutasítja, vagy a nyomozást elrendeli.

(2) Ha korábbi jogszabály alapján a nyomozás során panasszal éltek, a panaszt el kell bírálni. Ha e törvény a panasz elutasítását követően a sértett számára pótmagánvádlókénti fellépést enged meg, erről a panaszt tevőt értesíteni kell.

(3) Ha a korábbi jogszabály alapján az ügyben pótnyomozást rendeltek el, a pótnyomozást e törvény rendelkezései szerint kell lefolytatni.

(4) Ha magánvádas ügyben vagy perújítás folytán a bíróság nyomozást rendelt el, a nyomozást e törvény alapján kell lefolytatni.

¹⁰⁵⁸ A 601. § (1) bekezdésének első mondatát a 2006:VII. törvény 16. §-a (3) bekezdésének *k*) pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁰⁵⁹ A 601. § (3) bekezdése a 2002:I. törvény 296. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰⁶⁰ A 601. § (5) bekezdését a 2002:I. törvény 296. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

603. § (1)¹⁰⁶¹ Ha a Legfelsőbb Bíróság a bíróságnak e törvény hatálybalépése előtt hozott határozatát rendkívüli jogorvoslati eljárás folytán hatályon kívül helyezi, és a bíróságot új eljárásra utasítja, a megismételt eljárást az e törvény szerint hatáskörrel rendelkező és illetékes bíróság folytatja le.

(2)¹⁰⁶² A 416. § (4) bekezdésének *b*) pontja és a 421. § (2) bekezdése alapján a törvényben kizártnak kell tekinteni azt az indítványt, amelyet a korábbi törvény alapján benyújtott felülvizsgálati indítvány és törvényesség érdekében emelt jogorvoslat elbírálása során hozott határozat ellen nyújtottak be. A 416. § (1) bekezdésének *f*) pontja alapján felülvizsgálati indítványt csak az Alkotmánybíróság e törvény hatálybalépését követően közzétett határozata alapján lehet előterjeszteni.

(3) Ha a bíróság elé állítás során a bíróság az iratokat az ügyésznek visszaküldi, a további eljárást e törvény rendelkezései szerint kell lefolytatni.

(4)¹⁰⁶³ Ha a bíróságnak az e törvény hatálybalépése előtt, a tárgyalás mellőzésével hozott végzésével kapcsolatban tárgyalás tartását kérték, az eljárást e törvény szerint kell lefolytatni.

(5) Ha a bíróság az eljárást felfüggeszti, a felfüggesztést követően az eljárást e törvény szerint kell lefolytatni.

(6)¹⁰⁶⁴ A korábbi törvény szerinti felülvizsgálati eljárást és a törvényesség érdekében emelt jogorvoslati eljárást a korábbi törvény szerint kell lefolytatni, ha az indítvány e törvény hatálybalépése előtt a Legfelsőbb Bíróságra érkezett.

Felhatalmazó rendelkezések

604. §¹⁰⁶⁵ (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben meghatározza

a) a büntetőeljárásban részt vevők, valamint az eljárást folytató bíróság, ügyészség, nyomozó hatóság, illetve a büntetés-végrehajtási szervezet tagjainak személyi védelmére vonatkozó szabályokat,¹⁰⁶⁶

b) a hírközlési szolgáltatást, valamint a küldemények továbbítását végzők titkos adatszerzéssel kapcsolatos kötelezettségeit és hatóságokkal történő együttműködésük részletes szabályait,¹⁰⁶⁷

¹⁰⁶¹ A 603. § (1) bekezdése a 2002:I. törvény 297. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰⁶² A 603. § (2) bekezdése a 2006:LI. törvény 261. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰⁶³ A 603. § (4) bekezdése a 2002:I. törvény 297. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰⁶⁴ A 603. § (6) bekezdését a 2002:I. törvény 297. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

¹⁰⁶⁵ A 604. § a 2002:I. törvény 298. §-ával megállapított szöveg.

¹⁰⁶⁶ Lásd a 34/1999. (II. 26.) Korm. rendeletet.

¹⁰⁶⁷ Lásd a 180/2004. (V. 26.) Korm. rendeletet.

c) a bírósági ügyintéző által a büntető ügyekben ellátható feladatokat.¹⁰⁶⁸

(2) Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter,¹⁰⁶⁹ hogy

a) az ismeretlen helyen tartózkodó terhelt, illetve a büncselekmény elkövetésével alaposan gyanúsítható ismeretlen személy tartózkodási helye felkutatásának, lakóhelye, illetőleg személyazonosságának megállapításának és körözése elrendelésének részletes szabályait az érintett miniszterekkel és a legfőbb ügyéssel egyetértésben,¹⁰⁷⁰

b)¹⁰⁷¹ a büntetőeljárás során kirendelt védő, a büntetőeljárásban részt vevő személyek költségeit, e személyek képviselőinek díját és költségeit, valamint a terhelt és a pótmagánvádló személyes költségmentességével kapcsolatos részletes szabályokat a rendészetért felelős miniszterrel¹⁰⁷² és az államháztartásért felelős miniszterrel¹⁰⁷³ együttesen és a legfőbb ügyéssel egyetértésben,¹⁰⁷⁴

c) a bűnügyi költségek előlegezésének és az államot illető bűnügyi költségek behajtásának és elszámolásának, valamint a vádlott és a védő készkiadása, illetőleg a védő díja állam általi megtérítésének szabályait az államháztartásért felelős miniszterrel és a rendészetért felelős miniszterrel együttesen, és a legfőbb ügyéssel egyetértésben,¹⁰⁷⁵

d)¹⁰⁷⁶ a szakértő és a szaktanácsadó díjazására, a tanú és a szakértő által felszámítható költségekre vonatkozó részletes szabályokat az államháztartásért felelős miniszterrel együttesen, és a legfőbb ügyéssel egyetértésben,¹⁰⁷⁷

e) a szakértőként kirendelhető intézményeket és testületeket, az igazságügyi szakértők működését és a szakértőkre vonatkozó – törvényben nem szabályozott – más kérdéseket az érintett miniszterekkel együttesen, és a legfőbb ügyéssel egyetértésben,¹⁰⁷⁸

f) az elmeállapot megfigyelésére kijelölt egészségügyi intézményeket, a pszichiátriai fekvőbeteg-intézetben az elmeállapot megfigyelésével kapcsolatos költségeket és ezek elszámolását az egészségügyért felelős miniszterrel¹⁰⁷⁹ együttesen,

g) a tolmácsra és a fordítóra vonatkozó rendelkezéseket, a tolmács és a fordító díjazására és az általuk felszámítható költségekre vonatkozó részletes szabályokat az érintett miniszterekkel együttesen, és a legfőbb ügyéssel egyetértésben,¹⁰⁸⁰

h) a házi őrizet végrehajtási szabályait a rendészetért felelős miniszterrel együttesen és a legfőbb ügyéssel egyetértésben,¹⁰⁸¹

i) az óvadék letétele esetén a bírósági letét szabályait,¹⁰⁸²

j) a lefoglalás és a büntetőeljárás során lefoglalt dolgok kezelésének, nyilvántartásának, előzetes értékesítésének és megsemmisítésének szabályait a rendészetért felelős miniszterrel és az államháztartásért felelős miniszterrel együttesen, és a legfőbb ügyéssel egyetértésben,¹⁰⁸³

k) a bírósági eljárásban az eljárási cselekmény jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályait, valamint a tárgyalás zártcélú távközlő hálózat útján történő megtartásának részletes szabályait,¹⁰⁸⁴

l) a büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra háruló feladatokat az érintett miniszterekkel együttesen és a legfőbb ügyéssel egyetértésben,¹⁰⁸⁵

m) a büntetőeljárás során keletkezett iratokból másolat adását a rendészetért felelős miniszterrel és az adópolitikáért felelős miniszterrel¹⁰⁸⁶ együttesen, és a legfőbb ügyéssel egyetértésben,¹⁰⁸⁷

n) a büntetőeljárásban alkalmazható sajtóhirdetmény útján történő értesítés szabályait a rendészetért felelős miniszterrel és az államháztartásért felelős miniszterrel együttesen, és a legfőbb ügyéssel egyetértésben,¹⁰⁸⁸

o) a bírósági ügyvitel szabályait az Országos Igazságszolgáltatási Tanáccsal egyetértésben,¹⁰⁸⁹

¹⁰⁶⁸ Lásd a 34/2003. (III. 27.) Korm. rendeletet.

¹⁰⁶⁹ A 604. § (2) bekezdésében az „igazságügyminiszter” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének d) pontja alapján „igazságügyért felelős miniszter” szövegre módosult.

¹⁰⁷⁰ Lásd az 1/2003. (III. 7.) IM rendeletet.

¹⁰⁷¹ A 604. § (2) bekezdésének b) pontja a 2003:II. törvény 82. §-ának (1) bekezdésével megállapított szöveg. A b) pontból az „és a pótmagánvádló” szövegrészt a 2003:LXXX. törvény 82. §-ának (6) bekezdése a törvény 2005:CXXXV. törvény 48. §-ának (12) bekezdésével módosított 72. §-ának (5) bekezdése alapján 2008. január 1-jével hatályon kívül helyezi.

¹⁰⁷² A 604. § (2) bekezdés b)–c), h), j), m)–n) pontjaiban és (6) bekezdésében a „belügyminiszterrel” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének d) pontja alapján a „rendészetért felelős miniszterrel” szövegre módosult.

¹⁰⁷³ A 604. § (2) bekezdés b)–d), j), n) pontjaiban és (7) bekezdésében a „pénzügyminiszterrel” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének d) pontja alapján az „államháztartásért felelős miniszterrel” szövegre módosult.

¹⁰⁷⁴ Lásd a 7/2002. (III. 30.) IM rendeletet, a 26/2003. (VII. 1.) IM–BM–PM együttes rendeletet, valamint a 9/2003. (V. 6.) IM rendeletet.

¹⁰⁷⁵ Lásd a 26/2003. (VII. 1.) IM–BM–PM együttes rendeletet, valamint a 21/2003. (VI. 24.) IM–PM–BM együttes rendeletet.

¹⁰⁷⁶ A 604. § (2) bekezdésének d) pontja a 2005:XLVII. törvény 35. §-ának (9) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁰⁷⁷ Lásd az 1/1969. (I. 8.) IM rendeletet, valamint a 3/1986. (II. 21.) IM rendeletet.

¹⁰⁷⁸ Lásd a 2/1988. (V. 19.) IM rendeletet.

¹⁰⁷⁹ A 604. § (2) bekezdés f) pontjában az „egészségügyi miniszterrel” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének d) pontja alapján az „egészségügyért felelős miniszterrel” szövegre módosult.

¹⁰⁸⁰ Lásd a 24/1986. (VI. 26.) MT rendeletet és a 7/1986. (VI. 26.) IM rendeletet.

¹⁰⁸¹ Lásd a 6/2003. (IV. 4.) IM–BM együttes rendeletet.

¹⁰⁸² Lásd a 27/2003. (VII. 2.) IM rendeletet.

¹⁰⁸³ Lásd a 11/2003. (V. 8.) IM–BM–PM együttes rendeletet.

¹⁰⁸⁴ Lásd a 14/2003. (VI. 19.) IM rendeletet, valamint a 22/2003. (VI. 25.) IM rendeletet.

¹⁰⁸⁵ Lásd a 9/2002. (IV. 9.) IM rendeletet.

¹⁰⁸⁶ A 604. § (2) bekezdés m) pontjában a „pénzügyminiszterrel” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének d) pontja alapján az „adópolitikáért felelős miniszterrel” szövegre módosult.

¹⁰⁸⁷ Lásd a 10/2003. (V. 6.) IM–BM–PM együttes rendeletet.

¹⁰⁸⁸ Lásd a 8/2003. (IV. 24.) IM–BM–PM együttes rendeletet.

¹⁰⁸⁹ Lásd a 14/2002. (VIII. 1.) IM rendeletet, valamint az OIT 2002. évi 4. számú szabályzatát a bíróságok egységes iratkezeléséről.

p)¹⁰⁹⁰ a fogvatartásban lévő terhelt elmeállapota megfigyelésének és az ideiglenes kényszergyógykezelés végrehajtásának szabályait¹⁰⁹¹ rendeletben szabályozza.

(3) Felhatalmazást kap a rendészetért felelős miniszter,¹⁰⁹² illetőleg az adópolitikáért felelős miniszter,¹⁰⁹³ hogy az igazságügyért felelős miniszterrel¹⁰⁹⁴ együttesen, a legfőbb ügyéssel egyetértésben rendeletben szabályozza az irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályait, köztük a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályait, a büntetőeljárás nyomozási szakaszában a sajtónak adandó tájékoztatás részletes szabályait.¹⁰⁹⁵

(4) Felhatalmazást kap

a) a honvédelemért felelős miniszter,¹⁰⁹⁶ hogy az érintett miniszterekkel¹⁰⁹⁷ együttesen, és a legfőbb ügyéssel egyetértésben¹⁰⁹⁸ a katonával szemben elrendelt lakhelyelhagyási tilalom ellenőrzésének szabályait,¹⁰⁹⁹

b) a fegyveres szervet irányító miniszter,¹¹⁰⁰ hogy az igazságügyért felelős miniszterrel¹¹⁰¹ együttesen, és a legfőbb ügyéssel egyetértésben a nyomozásra illetékes parancsnokokat, valamint hatáskörüket és a parancsnoki nyomozás részletes szabályait¹¹⁰² rendeletben megállapítsa.

(5) Felhatalmazást kap

a) a nyomozó hatóság országos parancsnoka (vezetője), hogy a legfőbb ügyéssel együttesen a nyomozással kapcsolatban utasításban,¹¹⁰³

b) a legfőbb ügyész, hogy a büntetőeljárásról összefüggő ügyészi feladatok ellátása során utasításban,¹¹⁰⁴

c) az Országos Igazságszolgáltatási Tanács, hogy a bírósági eljárással kapcsolatban szabályzatban,¹¹⁰⁵

d) az igazságügyért felelős miniszter,¹¹⁰⁶ hogy a bíróság büntetés-végrehajtási feladataival kapcsolatban rendeletben

az idézésekre, értesítésekre, határozatokra, jegyzőkönyvekre és az eljárás során gyakrabban használt más iratokra nyomtatvány rendszeresítését rendelje el.¹¹⁰⁷

(6)¹¹⁰⁸ Felhatalmazást kap az egészségügyért felelős miniszter,¹¹⁰⁹ hogy a kábítószer-megelőzésért és a kábítószerügyi koordinációs feladatokért felelős miniszterrel¹¹¹⁰ együttesen, és a rendészetért felelős miniszterrel, az igazságügyért felelős miniszterrel,¹¹¹¹ valamint a legfőbb ügyéssel egyetértésben rendeletben meghatározza a kábítószer-függőséget gyógyító kezelés, kábítószer-használatot kezelő más ellátás vagy megelőző-felvilágosító szolgáltatás szabályait.¹¹¹²

(7)¹¹¹³ Felhatalmazást kap a rendészetért felelős miniszter, hogy az igazságügyért felelős miniszterrel és az államháztartásért felelős miniszterrel együttesen rendeletben szabályozza a büntetőeljárásban elrendelt elővezetés és kísérés végrehajtásával felmerült költség megtérítésének részletes szabályait.

¹⁰⁹⁰ A 604. § (2) bekezdésének *p*) pontját a 2003:II. törvény 82. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

¹⁰⁹¹ Lásd a 36/2003. (X. 3.) IM rendeletet.

¹⁰⁹² A 604. § (3) és (7) bekezdéseiben a „belügyminiszter” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d*) pontja alapján a „rendészetért felelős miniszter” szövegre módosult.

¹⁰⁹³ A 604. § (3) bekezdésében a „pénzügyminiszter” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d*) pontja alapján az „adópolitikáért felelős miniszter” szövegre módosult.

¹⁰⁹⁴ A 604. § (3) bekezdésében az „igazságügy-miniszterrel” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d*) pontja alapján az „igazságügyért felelős miniszterrel” szövegre módosult.

¹⁰⁹⁵ Lásd a 23/2003. (VI. 24.) BM–IM együttes rendeletet, a 26/2003. (VI. 26.) BM–IM együttes rendeletet, valamint a 17/2003. (VII. 1.) PM–IM együttes rendeletet és a 30/2004. (VI. 9.) PM–IM együttes rendeletet.

¹⁰⁹⁶ A 604. § (4) bekezdés *a*) pontjában a „honvédelmi miniszter” szövegrész a 2007:XXVII. 89. §-a (4) bekezdésének *d*) pontja alapján a „honvédelemért felelős miniszter” szövegre módosult.

¹⁰⁹⁷ A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok vonatkozásában lásd az 1059/2006. (VI. 9.) Korm. határozatot.

¹⁰⁹⁸ A 604. § (4) bekezdésének *a*) pontjából a „a szoros felügyelet alá helyezés végrehajtási szabályait, valamint” szövegrészt a 2004:CXXXI. törvény 29. §-ának *b*) pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁰⁹⁹ Lásd a 46/2002. (X. 10.) HM–BM–IM–MeHVM együttes rendeletet.

¹¹⁰⁰ A polgári nemzetbiztonsági szolgálatok vonatkozásában lásd az 1059/2006. (VI. 9.) Korm. határozatot.

¹¹⁰¹ A 604. § (4) bekezdés *b*) pontjában és (6)–(7) bekezdéseiben az „igazságügyminiszterrel” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d*) pontja alapján az „igazságügyért felelős miniszterrel” szövegre módosult.

¹¹⁰² Lásd a 19/2003. (V. 8.) HM–IM együttes rendeletet, a 25/2003. (VI. 24.) BM–IM együttes rendeletet, a 16/2003. (VI. 20.) IM rendeletet és a 7/2003. (VI. 27.) MeHVM–IM együttes rendeletet.

¹¹⁰³ Lásd a rendőrség eljárásában a nyomozás során gyakrabban használt idézésekre, értesítésekre, határozatokra, jegyzőkönyvekre és más iratokra alkalmazandó nyomtatványok rendszeresítéséről szóló 1/2003. (V. 7.) LÜ–ORFK együttes utasítást.

¹¹⁰⁴ Lásd az egyes formanyomtatványok bevezetésének és módosításának rendjéről szóló 3/2007. (ÜK 2.) LÜ utasítást.

¹¹⁰⁵ Lásd az OIT 2003. évi 5. számú szabályzatát a büntetőeljárás során használt egyes iratok nyomtatványként történő rendszeresítéséről (Bírósági Közlöny 2003/6. szám).

¹¹⁰⁶ A 604. § (5) bekezdés *d*) pontjában az „igazságügyminiszter” szövegrész a 2007:XXVII. 89. §-a (4) bekezdésének *d*) pontja alapján „igazságügyért felelős miniszter” szövegre módosult.

¹¹⁰⁷ Lásd a 9/2002. (IV. 9.) IM rendelet mellékletét.

¹¹⁰⁸ A 604. § (6) bekezdését a 2003:II. törvény 82. §-ának (3) bekezdése iktatta be.

¹¹⁰⁹ A 604. § (6) bekezdésében az „egészségügyi, szociális és családügyi miniszter” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d*) pontja alapján az „egészségügyért felelős miniszter” szövegre módosult.

¹¹¹⁰ A 604. § (6) bekezdésében a „gyermek-, ifjúsági és sportminiszterrel” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d*) pontja alapján a „kábítószer-megelőzésért és a kábítószerügyi koordinációs feladatokért felelős miniszterrel” szövegre módosult.

¹¹¹¹ A 604. § (6)–(7) bekezdéseiben az „igazságügy-miniszterrel” szövegrész a 2007:XXVII. törvény 89. §-a (4) bekezdésének *d*) pontja alapján az „igazságügyért felelős miniszterrel” szövegre módosult.

¹¹¹² Lásd a 26/2003. (V. 16.) ESZCsM–GyISM együttes rendeletet.

¹¹¹³ A 604. § (7) bekezdését a 2006:LI. törvény 261. §-ának (2) bekezdése iktatta be.

Hatálybalépés

605. § (1)¹¹¹⁴ Ez a törvény – a 607. § kivételével – 2003. július 1. napján lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell. A 607. § hatálybalépéséről külön törvény rendelkezik.¹¹¹⁵

(2) Az e törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő büntetőeljárásban az ezt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt e törvény másként szabályozza.

(3)¹¹¹⁶ Az eljárást a korábbi jogszabály szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság folytatja le, ha az ügy iratai e törvény hatálybalépése előtt a bírósághoz érkeztek. A Legfelsőbb Bíróságon folyamatban maradt olyan ügyeket, amelyek elbírálása e törvény rendelkezései szerint az ítéletábra hatáskörébe tartozik, 2003. július 1. napjáig át kell tenni az ítéletábrára.¹¹¹⁷

(4)¹¹¹⁸ Ha a másodfokú bíróság, illetőleg az ítéletábra vagy a Legfelsőbb Bíróság az első fokú bíróságnak e törvény hatálybalépése előtt hozott határozatát hatályon kívül helyezi, a megismételt eljárást – az (5) bekezdésben szabályozott kivétellel – az e törvény szerint hatáskörrel rendelkező és illetékes bíróság folytatja le.

(5) Az e törvény hatálybalépése előtt történt hatályon kívül helyezés esetén a megismételt eljárást a korábbi jogszabály szerint hatáskörrel rendelkező és illetékes bíróság folytatja le, ha az ügy iratai a megismételt eljárás lefolytatására e törvény hatálybalépése előtt érkeztek a bírósághoz.

(6) A perújítási indítványt a korábbi jogszabály szerint hatáskörrel rendelkező és illetékes bíróság bírálja el, ha az indítvány e törvény hatálybalépése előtt érkezett a bírósághoz.

(7) A büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény e törvény hatálybalépésével a hatályát veszti. Az e törvény hatálybalépésével egyidejűleg a hatályukat veszítő, illetőleg módosuló jogszabályokról külön törvény rendelkezik.¹¹¹⁹

(8)–(12)¹¹²⁰

606. § (1) Ha jogszabály az e törvénnyel hatályon kívül helyezett 1973. évi I. törvényre utal, azon e törvény megfelelő rendelkezését kell érteni.

(2) E törvény tanúvédelemről szóló és a tanúvédelemmel összefüggő, valamint a fedett nyomozóról szóló és a fedett nyomozóval összefüggő rendelkezéseinek a 605. § (1) bekezdésében meghatározott hatálybalépést megelőző hatálybalépéséről – az 1973. évi I. törvény megfelelő módosításával – külön törvény rendelkezik.¹¹²¹

(3) A (2) bekezdés szerinti külön törvény rendelkezik a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény módosításával kapcsolatos rendelkezéseknek [605. § (8)–(12) bek.] a 605. § (1) bekezdésben meghatározott hatálybalépést megelőző hatálybalépéséről is.¹¹²²

607. § (1)–(2)¹¹²³

¹¹¹⁴ A 605. § (1) bekezdése a 2002:XXII. törvény 2. §-ának (6) bekezdésével megállapított szöveg.

¹¹¹⁵ A törvény 607. §-ának hatálybalépéséről az 1999: CX. törvény 163. §-ának (1) bekezdése rendelkezett.

¹¹¹⁶ A 605. § (3) bekezdésének első mondata a 2002: I. törvény 299. §-ának (1) bekezdésével, második mondata a 2003: III. törvény 82. §-ának (4) bekezdésével megállapított szöveg.

¹¹¹⁷ Lásd az ítéletábrák és fellebbviteli ügyészi szervek székhelyének és illetékességi területének megállapításáról rendelkező 2002: XXII. törvény kiemeléséről szóló 2004: LXXXII. törvényt is.

¹¹¹⁸ A 605. § (4) bekezdése a 2002: I. törvény 299. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹¹¹⁹ Lásd a 2002: I. törvény 308. §-ának (1) bekezdését.

¹¹²⁰ A 605. § (8)–(12) bekezdései a Rendőrségről szóló 1994: XXXIV. törvény egyes rendelkezéseit módosították. E rendelkezéseket – módosításokkal – az 1999: LXXV. törvény (Szb.) 61. §-ának (4) bekezdése és 63. §-a léptette hatályba 1999. szeptember 1. napján.

¹¹²¹ Lásd az 1973: I. törvényt módosító 1998: LXXXVIII. törvényt. Az 1973: I. törvényt e törvény 605. §-ának (7) bekezdése, az 1998: LXXXVIII. törvényt a 2002: I. törvény 308. §-a (1) bekezdésének a) pontja hatályon kívül helyezte.

¹¹²² Lásd az 1999: LXXV. törvényt.

¹¹²³ A 607. § (1) és (2) bekezdése a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978: IV. törvénybe 85/A. és 87/C. §-t iktatott be. Hatálybalépésükről az 1999: CX. törvény 163. §-ának (1) bekezdése rendelkezett.

2007. évi XXXIII.

törvény

egyes törvényeknek a tizenharmadik havi illetmény
kifizetési rendjével összefüggő módosításáról*

1. § A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény 193/V. §-ának (5)–(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha a munkaviszony év közben szűnik meg, a tizenharmadik havi munkabér összegét az utolsó munkában töltött napon irányadó személyi alabér alapján kell meghatározni.

(6) A tizenharmadik havi munkabért a tárgyévben havonta, a munkabér kifizetésével egyidejűleg, a kifizetés hónapját megelőző hónapra megállapított személyi alabér egytizenkettőnek megfelelő összegű részletekben kell kifizetni. Nem fizethető ki a tizenharmadik havi személyi alabér esedékes részlete,

a) ha a kifizetés esedékességének időpontjában a munkaviszony még nem áll fenn legalább három hónapja, vagy

b) ha a kifizetést megelőző hónap teljes tartama alatt a munkaviszony a (3) bekezdés a), c), illetve d) pontjában meghatározott okból, illetőleg fizetés nélküli szabadság miatt szünetelt.

(7) Ha a tárgyév során kifizetett részletek összege a tizenharmadik havi munkabér, illetve annak időarányos része (1)–(5) bekezdés szerint megállapított összegét

a) nem éri el, úgy a különbözetet

aa) a tárgyévet követő január hónap 16-án, illetve ha az szombatra vagy vasárnapra esik, akkor az azt követő első munkanapon,

ab) a munkaviszonynak az aa) pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén az utolsó munkában töltött napon

a munkavállaló számára ki kell fizetni;

b) meghaladja, úgy a különbözetet

ba) a munkavállaló tárgyévet követő januári munkabérének kifizetésétől kezdődően a munkabéréből,

bb) a munkaviszonynak az aa) pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén a munkavállaló számára a munkaviszony megszűnésekor kifizetett juttatások összegéből

a 161. § (2)–(3) bekezdésének alkalmazásával le kell vonni.”

2. § A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 49. §-ának (5)–(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha a közszolgálati jogviszony év közben szűnik meg, a tizenharmadik havi illetmény összegét az utolsó munkában töltött napon irányadó illetmény alapján kell meghatározni.

(6) A tizenharmadik havi illetményt a tárgyévben havonta, az illetmény kifizetésével egyidejűleg, a kifizetés hónapját megelőző hónapra megállapított illetmény egytizenkettőnek megfelelő összegű részletekben kell kifizetni. Nem fizethető ki a tizenharmadik havi illetmény esedékes részlete,

a) ha a kifizetés esedékességének időpontjában a közszolgálati jogviszony még nem áll fenn legalább három hónapja, vagy

b) ha a kifizetést megelőző hónap teljes tartama alatt a közszolgálati jogviszony a (3) bekezdés a), c), illetve d) pontjában meghatározott okból, illetőleg fizetés nélküli szabadság miatt szünetelt.

(7) Ha a tárgyév során kifizetett részletek összege a tizenharmadik havi illetmény, illetve annak időarányos része (1)–(5) bekezdés szerint megállapított összegét

a) nem éri el, úgy a különbözetet

aa) a tárgyévet követő január hónap 16-án, illetve ha az szombatra vagy vasárnapra esik, akkor az azt követő első munkanapon,

ab) a közszolgálati jogviszonynak az aa) pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén az utolsó munkában töltött napon

a köztisztviselő számára ki kell fizetni;

b) meghaladja, úgy a különbözetet

ba) a köztisztviselő tárgyévet követő januári illetményének kifizetésétől kezdődően az illetményéből,

bb) a közszolgálati jogviszonynak az aa) pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén a köztisztviselő számára a jogviszony megszűnésekor kifizetett juttatások összegéből

a Munka Törvénykönyve 161. § (2)–(3) bekezdésének alkalmazásával le kell vonni.”

3. § A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 68. §-ának (5)–(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha a közalkalmazotti jogviszony év közben szűnik meg, a tizenharmadik havi illetmény összegét az utolsó munkában töltött napon irányadó illetmény alapján kell meghatározni.

(6) A tizenharmadik havi illetményt a tárgyévben havonta, az illetmény kifizetésével egyidejűleg, a kifizetés hónapját megelőző hónapra megállapított illetmény egytizenkettőnek megfelelő összegű részletekben kell kifizetni. Nem fizethető ki a tizenharmadik havi illetmény esedékes részlete,

a) ha a kifizetés esedékességének időpontjában a közalkalmazotti jogviszony még nem áll fenn legalább három hónapja, vagy

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. május 7-i ülésnapján fogadta el.

b) ha a kifizetést megelőző hónap teljes tartama alatt a közalkalmazotti jogviszony a (3) bekezdés *a)*, *c)*, illetve *d)* pontjában meghatározott okból, illetőleg fizetés nélküli szabadság miatt szünetelt.

(7) Ha a tárgyév során kifizetett részletek összege a tizenharmadik havi illetmény, illetve annak időarányos része (1)–(5) bekezdés szerint megállapított összegét

a) nem éri el, úgy a különbözetet

aa) a tárgyévet követő január hónap 16-án, illetve ha az szombatra vagy vasárnapra esik, akkor az azt követő első munkanapon,

ab) a közalkalmazotti jogviszonynak az *aa)* pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén az utolsó munkában töltött napon

a közalkalmazott számára ki kell fizetni;

b) meghaladja, úgy a különbözetet

ba) a közalkalmazott tárgyévet követő januári illetményének kifizetésétől kezdődően az illetményéből,

bb) a közalkalmazotti jogviszonynak az *aa)* pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén a közalkalmazott számára a jogviszony megszűnésekor kifizetett juttatások összegéből

a Munka Törvénykönyve 161. § (2)–(3) bekezdésének alkalmazásával le kell vonni.”

4. § Az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről szóló 1994. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Üsztv.) 48. § (4)–(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(4) A tizenharmadik havi illetmény összege

a) a tárgyévet követő január hónap 16-án, illetve ha az szombatra vagy vasárnapra esik, akkor az azt követő első munkanapon,

b) az ügyészségi szolgálati viszony év közben történt megszűnése esetén az utolsó munkában töltött napon megállapított illetmény összege.

(5) A tizenharmadik havi illetmény kifizetése iránt a tárgyévben havonta, az illetmény kifizetésével egyidejűleg, a kifizetés hónapját megelőző hónapra megállapított illetmény egytizenkettédének megfelelő összegű részletekben kell intézkedni. Nem fizethető ki a tizenharmadik havi illetmény esedékes részlete,

a) ha a kifizetés esedékességének időpontjában az ügyészségi szolgálati viszony még nem áll fenn legalább három hónapja, vagy

b) ha a kifizetést megelőző hónap teljes tartama alatt az ügyészségi szolgálati viszony a (3) bekezdés *a)*, *c)*, illetve *d)* pontjában meghatározott okból, illetőleg fizetés nélküli szabadság miatt szünetelt.

(6) Ha a tárgyév során kifizetett részletek összege a tizenharmadik havi illetmény, illetve annak időarányos része (1)–(4) bekezdés szerint megállapított összegét

a) nem éri el, úgy a különbözetet

aa) a tárgyévet követő január hónap 16-án, illetve ha az szombatra vagy vasárnapra esik, akkor az azt követő első munkanapon,

ab) az ügyészségi szolgálati viszonnak az *aa)* pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén az utolsó munkában töltött napon

az ügyész számára ki kell fizetni;

b) meghaladja, úgy a különbözetet

ba) az ügyész tárgyévet követő januári illetményének kifizetésétől kezdődően az illetményéből,

bb) az ügyészségi szolgálati viszonnak az *aa)* pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén az ügyész számára a jogviszony megszűnésekor kifizetett juttatások összegéből

a Munka Törvénykönyve 161. § (2)–(3) bekezdésének alkalmazásával le kell vonni.”

5. § (1) A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 109. §-a (3) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdésben meghatározott időtartamok számításánál a rendes szabadság és a szülési szabadság időtartamát, valamint – ha ezek együttes időtartama a hat hónapot nem haladja meg –

a) a keresőképtelenséget okozó betegség.]

„*b)* a 30 napot meg nem haladó illetmény nélküli szabadság időtartamát,”

[*c)* minden olyan munkában nem töltött időt, amely alatt a hivatásos állomány tagja átlagkereset, illetve távolléti díj fizetésben részesült, figyelembe kell venni.]

(2) A Hszt. 109. § (5)–(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha a hivatásos állomány tagjának szolgálati viszonya év közben szűnik meg, a tizenharmadik havi illetmény összegét az utolsó munkában töltött napon irányadó távolléti díj alapján kell meghatározni.

(6) A tizenharmadik havi illetményt a tárgyévben havonta, az illetmény kifizetésével egyidejűleg, a kifizetés hónapját megelőző hónapra számított távolléti díj egytizenkettédének megfelelő összegű részletekben kell kifizetni. Nem fizethető ki a tizenharmadik havi illetmény esedékes részlete,

a) ha a kifizetés esedékességének időpontjában a hivatásos szolgálati viszony még nem áll fenn legalább három hónapja, vagy

b) ha a kifizetést megelőző hónap teljes tartama alatt a hivatásos szolgálati viszony a (3) bekezdés *a)*, illetve *c)* pontjában meghatározott okból, illetőleg illetmény nélküli szabadság miatt szünetelt.

(7) Ha a tárgyév során kifizetett részletek összege a tizenharmadik havi illetmény, illetve annak időarányos része (1)–(5) bekezdés szerint megállapított összegét

a) nem éri el, úgy a különbözetet

aa) a tárgyévet követő január hónap 16-án, illetve ha az szombatra vagy vasárnapra esik, akkor az azt követő első munkanapon,

ab) a hivatásos szolgálati viszonynak az *aa)* pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén az utolsó munkában töltött napon

az állomány tagja számára ki kell fizetni;

b) meghaladja, úgy a különbözetet

ba) a hivatásos állomány tagja tárgyévét követő januári illetményének kifizetésétől kezdődően az illetményéből,

bb) a hivatásos szolgálati viszonynak az *aa)* pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén a hivatásos állomány tagja számára a jogviszony megszűnésekor kifizetett juttatások összegéből

a 106. § (2) bekezdésének alkalmazásával le kell vonni.”

6. § Az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Iasz.) 116. § (4)–(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A tizenharmadik havi illetmény összege

a) a tárgyévét követő január hónap 16-án, illetve ha az szombatra vagy vasárnapra esik, akkor az azt követő első munkanapon,

b) a szolgálati viszony év közben történt megszűnése esetén az utolsó munkában töltött napon megállapított illetmény összege.

(5) Ha a szolgálati viszony év közben szűnik meg, a tizenharmadik havi illetmény összegét az utolsó munkában töltött napon irányadó illetmény alapján kell meghatározni.

(6) A tizenharmadik havi illetményt a tárgyévben havonta, az illetmény kifizetésével egyidejűleg, a kifizetés hónapját megelőző hónapra megállapított illetmény egytizenkettedének megfelelő összegű részletekben kell kifizetni. Nem fizethető ki a tizenharmadik havi illetmény esedékes részlete,

a) ha a kifizetés esedékességének időpontjában a szolgálati viszony még nem áll fenn legalább három hónapja, vagy

b) ha a kifizetést megelőző hónap teljes tartama alatt a szolgálati viszony a (3) bekezdés *a)*, *c)*, illetve *d)* pontjában meghatározott okból, illetőleg fizetés nélküli szabadság miatt szünetelt.

(7) Ha a tárgyév során kifizetett részletek összege a tizenharmadik havi illetmény, illetve annak időarányos része (1)–(5) bekezdés szerint megállapított összegét

a) nem éri el, úgy a különbözetet

aa) a tárgyévét követő január hónap 16-án, illetve ha az szombatra vagy vasárnapra esik, akkor az azt követő első munkanapon,

ab) a szolgálati viszonynak az *aa)* pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén az utolsó munkában töltött napon

az igazságügyi alkalmazott számára ki kell fizetni;

b) meghaladja, úgy a különbözetet

ba) az igazságügyi alkalmazott tárgyévét követő januári illetményének kifizetésétől kezdődően az illetményéből,

bb) a szolgálati viszonynak az *aa)* pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén az igazságügyi alkalmazott számára a jogviszony megszűnésekor kifizetett juttatások összegéből

az Mt. 161. § (2)–(3) bekezdésének alkalmazásával le kell vonni.”

7. § (1) A Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Hjt.) 119. §-a (3) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdésben meghatározott időtartamok számításánál a rendes szabadság és a szülési szabadság időtartamát, valamint – ha ezek együttes időtartama a hat hónapot nem haladja meg –

a) a keresőképtelenséget okozó betegség.]

„*b)* a 30 napot meg nem haladó illetmény nélküli szabadság időtartamát,”

[c) minden olyan munkában nem töltött időt, amely alatt az állomány tagja átlagkereset, illetve távolléti díj fizetésben részesült,

figyelembe kell venni.]

(2) A Hjt. 119. §-ának (5)–(6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ha az állomány tagjának szolgálati viszonya év közben szűnik meg, a tizenharmadik havi illetmény összegét az utolsó munkában töltött napon irányadó távolléti díj alapján kell meghatározni.

(6) A tizenharmadik havi illetményt a tárgyévben havonta, az illetmény kifizetésével egyidejűleg, a kifizetés hónapját megelőző hónapra számított távolléti díj egytizenkettedének megfelelő összegű részletekben kell kifizetni. Nem fizethető ki a tizenharmadik havi illetmény esedékes részlete,

a) ha a kifizetés esedékességének időpontjában az állomány tagjának szolgálati viszonya még nem áll fenn legalább három hónapja, vagy

b) ha a kifizetést megelőző hónap teljes tartama alatt az állomány tagjának szolgálati viszonya a (3) bekezdés *a)*, illetve *c)* pontjában meghatározott okból, illetőleg illetmény nélküli szabadság miatt szünetelt.

(7) Ha a tárgyév során kifizetett részletek összege a tizenharmadik havi illetmény, illetve annak időarányos része (1)–(5) bekezdés szerint megállapított összegét

a) nem éri el, úgy a különbözetet

aa) a tárgyévét követő január hónap 16-án, illetve ha az szombatra vagy vasárnapra esik, akkor az azt követő első munkanapon,

ab) a szolgálati viszonynak az *aa)* pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén az utolsó munkában töltött napon

az állomány tagja számára ki kell fizetni;

b) meghaladja, úgy a különbözetet

ba) az állomány tagja tárgyévét követő januári illetményének kifizetésétől kezdődően az illetményéből,

bb) a szolgálati viszonynak az *aa)* pontban foglalt időpontot megelőzően történő megszűnése esetén az állomány tagja számára a jogviszony megszűnésekor kifizetett juttatások összegéből

a 116. § (2), illetve (6) bekezdésének alkalmazásával le kell vonni.”

8. § A tizenharmadik havi illetmény részleteinek 2007. júliusa és decembere közötti kifizetéséhez nyújtott központi költségvetési támogatást a helyi önkormányzatok részére az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 101. § (7) bekezdésében meghatározott közterhek beszámításával csökkentett összegben (nettó módon) kell folyósítani.

9. § (1) E törvény 2007. július 1-jén lép hatályba. Rendelkezéseit első ízben a 2007. június hónapra járó illetmény, illetve munkabér kifizetésekor kell alkalmazni.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg

a) az Üsztv. 46/B. § (1) bekezdés *b)* pontjában a „külön juttatásra” szövegrész helyébe „tizenharmadik havi illetményre” szövegrész, az Üsztv. 66. § (2) bekezdés *e)* pontjában a „külön juttatásban” szövegrész helyébe „tizenharmadik havi illetményben” szövegrész, valamint az Üsztv. 3. számú melléklete IV. részében a „külön juttatása” szövegrész helyébe a „tizenharmadik havi illetménye” szövegrész,

b) az Iasz. 99. § (4) bekezdésében „a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény” szövegrész helyébe „a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.)” szövegrész lép.

2007. évi XXXV.

törvény

a Magyar Köztársaság és a Szlovén Köztársaság között az egymás nevében a vízumok és tartózkodási engedélyek kiadásában diplomáciai és konzuli képviseliteik útján történő kölcsönös eljárásról szóló Megállapodás kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyar Köztársaság és a Szlovén Köztársaság között az egymás nevében a vízumok és tartózkodási engedélyek kiadásában diplomáciai és konzuli képviseliteik útján történő kölcsönös eljárásról szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. május 7-i ülésnapján fogadta el.

2. § Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

3. § A Megállapodás hiteles szövege és annak hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„Agreement

between the Republic of Hungary and the Republic of Slovenia on the mutual representation by their diplomatic and consular missions in processing visas and residence permits

Article 1

(1) The Contracting Parties may represent each other as provided by this Agreement and as specified by implementing agreements according to Article 5 in processing visas and residence permits to the extent of providing information on visa applications and applications for residence permits, arranging appointments, receiving and forwarding applications and supporting documents, recording data – including biometric data – and collecting administrative fees.

(2) Acting under Paragraph (1), the diplomatic and consular missions of the Contracting Parties shall render each other all appropriate assistance. At locations where only one of the Contracting Parties has a mission, that mission shall give assistance to the mission of the other Contracting Party competent for that location.

(3) From the date of application of all parts of the Schengen Acquis to the Republic of Hungary, the Contracting Parties represent each other in processing uniform visas in accordance with the provisions of this Agreement.

Article 2

Acting under Article 1, the relevant legal norms of the European Union, including Directive 95/46/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, as well as those of the representing Party shall be applicable, and the interests of the represented Party shall be taken into account.

Article 3

Acting under Article 1 Paragraph (1), the diplomatic and consular missions of the representing Party may have

consultations with the mission competent for that location or the Foreign Ministry of the represented Party.

Article 4

Acting under Article 1, the representing Party shall act as diligently as if processing visas and residence permits on its own behalf. However, there is no liability of one Contracting Party for activities performed on behalf of the other Contracting Party.

Article 5

Implementing agreements between the Foreign Ministries of the Contracting Parties shall designate the diplomatic and consular missions to which this Agreement shall be applied as well as the necessary technical and financial details of the cooperation and rules relating to data protection. The Contracting Parties shall jointly notify the host country concerned.

Article 6

This Agreement shall enter into force on the first day of the month after the Contracting Parties notified each other through diplomatic channels that their constitutional requirements for the entry into force have been fulfilled.

Article 7

This Agreement may be applied provisionally if the Contracting Parties notified each other through diplomatic channels that the requirements for the provisional application have been fulfilled.

Article 8

This Agreement is concluded for an unlimited period. It may be terminated at any time by a notification through diplomatic channels by either Contracting Party. In case of termination, the Agreement remains in force for ninety (90) days following the receipt of the notification by the other Contracting Party.

Article 9

The Contracting Parties may suspend the application of this Agreement wholly or partly at any time. The starting and closing date of the suspension shall be notified

through diplomatic channels and shall become effective thirty (30) days after notification, unless agreed otherwise by the Contracting Parties.

Done in Ljubljana on April 4, 2007 in two originals in the English language.

(Aláírások)

Megállapodás

a Magyar Köztársaság és a Szlovén Köztársaság között az egymás nevében a vízumok és tartózkodási engedélyek kiadásában diplomáciai és konzuli képviseleteik útján történő kölcsönös eljárásról

1. Cikk

(1) A Szerződő Felek a jelen Megállapodás és annak 5. cikkében meghatározott végrehajtási megállapodás rendelkezéseinek megfelelően eljárhatnak egymás nevében a vízumok és tartózkodási engedélyek kiadására irányuló eljárásban, a vízumok és tartózkodási engedélyek kiadására vonatkozó információ nyújtása, időpont egyeztetése, kérelmek és támogató dokumentumok átvétele és továbbítása, adatok rögzítése – ideértve a biometrikus adatokat is –, valamint az eljárási díjak bevételezése tekintetében.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései alapján eljárva a Szerződő Felek diplomáciai és konzuli képviseletei minden megfelelő módon segítik egymást. Azokon az állomáshelyeken, ahol csak az egyik Szerződő Félnak van képviselete, ez a képviselet segítséget nyújt a másik Szerződő Fél helyileg illetékességgel rendelkező képviseletének.

(3) A Schengen acquis-nak a Magyar Köztársaság vonatkozásában történő teljes alkalmazása napjától kezdődően a Szerződő Felek a jelen Megállapodás rendelkezéseinek megfelelően járnak el egymás nevében az egységes vízum kiadására irányuló eljárásban.

2. Cikk

Az 1. Cikk rendelkezései alapján eljárva az Európai Unió vonatkozó szabályait, ideértve az Európai Parlament és a Tanács 1995. október 24-én kelt, a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/46/EK irányelvet is, valamint a képviseletet ellátó Fél jogszabályait kell alkalmazni, a képviselt Fél érdekeinek figyelembevételével.

3. Cikk

Az 1. Cikk (1) bekezdése rendelkezései alapján eljárva a képviseletet ellátó Fél diplomáciai és konzuli képviselete konzultálhat a képviselt Fél területileg illetékes külképviseletével vagy annak Külügyminisztériumával.

4. Cikk

Az 1. Cikk rendelkezései alapján eljárva a képviseletet ellátó Fél ugyanolyan gondosságot tanúsít a vízumok és tartózkodási engedélyek kiadására irányuló eljárásban, mintha saját nevében folytatná le az eljárást. Mindemellett az egyik Szerződő Félről átvállalt tevékenysége tekintetében a másik Szerződő Fél nem tartozik felelősséggel.

5. Cikk

A Szerződő Felek Külügyminisztériumai végrehajtási megállapodások keretében kijelölik azokat a diplomáciai és konzuli képviseleteket, amelyekre a Megállapodás vonatkozik, valamint meghatározzák az együttműködés szükséges technikai és pénzügyi részletszabályait, illetve az adatvédelemre vonatkozó szabályokat. A Szerződő Felek együttesen értesítik az érintett fogadó országot.

6. Cikk

Jelen Megállapodás az azt követő hónap első napján lép hatályba, amelyben a Felek diplomáciai úton értesítették egymást arról, hogy a Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges alkotmányos feltételeket teljesítették.

7. Cikk

Jelen Megállapodás ideiglenesen alkalmazásra kerülhet, ha a Felek diplomáciai úton értesítették egymást arról, hogy az ideiglenes alkalmazáshoz szükséges feltételeket teljesítették.

8. Cikk

A jelen Megállapodás határozatlan időre szól. Azt bármelyik Szerződő Fél diplomáciai úton küldött értesítéssel

bármikor felmondhatja. Felmondás esetén a Megállapodás kilencven (90) napig marad hatályban, azt követően, hogy a másik Szerződő Fél az értesítést kézhez vette.

9. Cikk

A Szerződő Felek a jelen Megállapodás alkalmazását bármikor, részben vagy egészben felfüggeszthetik. A felfüggesztés kezdő és befejező időpontját diplomáciai úton kell közölni, és az az értesítés küldését követő harminc nap elteltével válik alkalmazhatóvá, amennyiben a Szerződő Felek erről másként meg nem állapodnak.

Készült Ljubljában, 2007. április 4-én angol nyelven két eredeti példányban.

(Aláírások)”

4. § Az Országgyűlés jóváhagyja a Megállapodásnak a 7. Cikkében meghatározott időponttól kezdődően történő ideiglenes alkalmazását.

5. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E törvény 2–3. §-a a Megállapodás 7. Cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) E törvény 4. §-a, valamint 5. § (4) bekezdése a Megállapodás 6. Cikkében meghatározott időpontban hatályát veszti.

(4) E törvény hatályát veszti, ha a másik Szerződő Fél arról értesíti a Magyar Köztársaságot, hogy nem kíván a Megállapodásban részes füllé válni.

(5) A Megállapodás hatálybalépésének naptári napját, valamint a (2)–(4) bekezdésben meghatározott időpontok naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter azok ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(6) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a külpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

**2007. évi XXXVI.
törvény
a szabálysértési jogsegélyről***

(indokolással)

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

1. § (1) E törvény a szabálysértési jogsegély ügyekben nemzetközi szerződés, illetőleg európai közösségi jogi aktus alapján alkalmazható.

(2) Nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése esetén a nemzetközi szerződés irányadó.

(3) E törvény csak olyan cselekmény esetében alkalmazható, amely a magyar jog szerint szabálysértés, és a külföldi állam joga szerint is büntetendő.

2. § (1) A szabálysértési jogsegély formái:

a) az eljárási jogsegély,
b) a pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozat végrehajtásának átvétele, illetve átadása.

(2) Eljárási jogsegély valamennyi szabálysértési eljárásban előterjeszhető, illetve teljesíthető.

(3) Pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozat végrehajtásának átadására a *mellékletben* meghatározott szabálysértések miatt hozott határozatok esetén kerülhet sor.

3. § (1) A szabálysértési jogsegély iránti megkeresés nem teljesíthető és nem terjeszthető elő, ha veszélyezteti a Magyar Köztársaság biztonságát, sérti közrendjét.

(2) A szabálysértési jogsegély iránti megkeresésben foglaltak teljesítését meg kell tagadni, ha az a Magyar Köztársaságnak az emberi jogok védelmére vonatkozó nemzetközi kötelezettségvállalásával, így különösen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezményről, illetve az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéleteivel ellentétes.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglaltak vizsgálata a központi hatóság hatáskörébe tartozik.

(4) E törvény alkalmazásában központi hatóság:

a) az eljárási jogsegély külföldi hatóság részére történő nyújtásával, valamint a külföldi hatóság eljárási jogsegély iránti megkeresésével kapcsolatban a legfőbb ügyész,
b) a pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozat átvételével, illetve átadásával kapcsolatban a szabálysértés szabályozásáért felelős miniszter rendeletében meghatározott szerv.

II. Fejezet

ÁLTALÁNOS ELJÁRÁSI ÉS KÖLTSÉGVISELÉSI
SZABÁLYOK

A jogsegély iránti megkeresések

4. § (1) A szabálysértési jogsegély iránti megkeresést írásban kell előterjeszteni. Indokolt esetben a megkereső azonosítását lehetővé tevő más alkalmas módon vagy eszközzel – különösen telefax vagy számítástechnikai rendszer útján – is elő lehet terjeszteni.

(2) A megkeresésnek tartalmaznia kell:

a) a megkereső hatóság megnevezését, címét, telefonszámát,
b) a megkeresés tárgyát,
c) a kézbesítés iránti megkeresés kivételével az eljárás tárgyát képező cselekmény leírását, jogi minősítését, a rendelkezésre álló bizonyítékokat,
d) a tanúnak, a szakértőnek és az eljárás alá vont személynek a szabálysértési jogsegély teljesítéséhez szükséges személyes adatait,
e) a megkereső hatóság képviselőjének nevét, beosztását, aláírását és bélyegzőlenyomatát.

(3) A szabálysértési hatóság, illetve bíróság a szabálysértési jogsegély iránti megkeresést és mellékleteit a megkeresett külföldi hatóság államának hivatalos nyelvén, vagy nyelveinek egyikén, illetve olyan más nyelven terjeszti elő, amelyen a megkeresést a megkeresett állam elfogadja.

(4) Ha valamely állam központi hatósága elfogadja a magyar nyelvű megkereséseket, akkor a magyar központi hatóság is elfogadja az adott állam hivatalos nyelvén előterjesztett valamennyi megkeresést.

5. § (1) A külföldi hatóságtól érkezett szabálysértési jogsegély iránti megkeresést a központi hatóság fogadja, és – ha a jogsegély teljesítésének törvényben meghatározott előfeltételei fennállnak – továbbítja a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szabálysértési hatóságnak, vagy a bíróságnak, illetve a központi közúti közlekedési nyilvántartó szervnek.

(2) A külföldi hatósághoz intézett szabálysértési jogsegély iránti megkeresést a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a központi hatósághoz küldi meg továbbítás végett.

6. § (1) Ha a külföldi hatóságtól érkezett megkeresés olyan mértékben hiányos vagy pontatlan, hogy emiatt a teljesíthetősége kérdésében nem lehet állást foglalni, vagy szakszerűen nem lehet teljesíteni, a központi hatóság a megkereső külföldi hatóságot felhívja a hiány pótlására, illetve kiegészítő adat közlésére. Ha a felhívás alapján a hiányt nem pótolják, illetve nem közlik a kért kiegészítő

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. május 7-i ülésnapján fogadta el.

adatot, a központi hatóság megtagadja a megkeresés teljesítését.

(2) Ha a külföldi hatóságtól érkezett megkeresés teljesítése akadályba ütközik, vagy eredménytelen, illetve ha a megkeresést részben teljesítették, a megkeresés teljesítésére illetékes szabálysértési hatóság, vagy a bíróság, illetve a központi közúti közlekedési nyilvántartó szerv az iratokat – az akadály, az eredménytelenség, illetve a részleges teljesítés okának megjelölésével – a központi hatósághoz terjeszti fel. A központi hatóság a megkeresés teljesítésének akadályáról, eredménytelenségéről, a részleges teljesítés okáról értesíti a megkeresést előterjesztő külföldi hatóságot.

(3) Ha a külföldi hatóságtól érkezett megkeresést a szabálysértési hatóság vagy a bíróság, illetve a központi közúti közlekedési nyilvántartó szerv teljesítette, az iratokat a központi hatósághoz felterjeszti, amely azokat továbbítja a megkereső külföldi hatósághoz.

(4) Ha a megkeresés teljesítésében a központi hatóság hiányosságot vagy hibát észlel, annak pótlására, kijavítására vagy kiegészítésére a továbbítást megelőzően felhívja a megkeresést teljesítő szabálysértési hatóságot, vagy a bíróságot, illetve a központi közúti közlekedési nyilvántartó szervet.

7. § (1) Ha a külföldi hatóság azt a tájékoztatást adja a központi hatóságnak, hogy a szabálysértési jogsegély iránti megkeresés hiányos vagy pontatlan, és egyidejűleg a hiány pótlását, illetve kiegészítő adat közlését kéri, a megkeresést előterjesztő szabálysértési hatóság, illetve bíróság a központi hatóság felhívásának megfelelően a hiányt pótolja, a kért kiegészítő adatot közli.

(2) Ha a külföldi hatóság azt a tájékoztatást adja a központi hatóságnak, hogy a szabálysértési jogsegély iránti megkeresés teljesítése akadályba ütközik, illetve, hogy a megkeresésben megjelölt feltételek szerint nem vagy csak részben teljesíthető – ha a megkeresés indokai továbbra is fennállnak –, a központi hatóság felhívására a megkeresést előterjesztő szabálysértési hatóság, illetve bíróság megtésként azokat a szükséges intézkedéseket, melyeket a külföldi hatóság a teljesítés érdekében megjelölt. A megtett intézkedésekről a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a vonatkozó iratok felterjesztésével tájékoztatja a központi hatóságot, amely a felterjesztett iratok továbbításával értesíti a külföldi hatóságot.

(3) Ha a megtett intézkedésekben a központi hatóság hiányosságot vagy hibát észlel, annak pótlására, kijavítására vagy kiegészítésére a továbbítást megelőzően felhívja a megkeresést előterjesztő szabálysértési hatóságot, illetve bíróságot.

8. § Ha egy külföldi hatóság olyan cselekmény miatt terjeszt elő szabálysértési jogsegély iránt megkeresést, amely államának joga szerint szabálysértés, de a magyar jog sze-

rint bűncselekmény, a központi hatóság erről értesíti a megkereső külföldi hatóságot. Ha a külföldi hatóság az értesítésre adott nyilatkozatában a jogsegély teljesítése iránti kérelmét fenntartja, a központi hatóság a megkeresést teljesítés végett átteszi a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló törvény, illetve az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló törvény szerint illetékes hatósághoz.

A személyes adatok kezelése

9. § (1) A központi hatóság a szabálysértési jogsegély iránti megkeresés teljesítésekor, illetve a szabálysértési jogsegély iránti megkeresés előterjesztésekor a külföldi hatóság részére személyes adatot akkor továbbíthat, ha az a szabálysértésért való felelősség kérdésében megalapozott döntés meghozatala, illetve a pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozat eredményes végrehajtása érdekében szükséges.

(2) Az (1) bekezdés céljából a következő személyes adatok továbbíthatóak:

- a) családi és utónév,
- b) születési név,
- c) születési hely,
- d) születési idő,
- e) anyja születési családi és utóneve,
- f) lakóhely és tartózkodási hely,
- g) állampolgárság,
- h) az érintett neme.

(3) A (2) bekezdésben felsorolt adatokkal együtt az eljárási jogsegély iránti megkeresés teljesítésekor, illetve előterjesztésekor a következő adatok is továbbíthatóak:

- a) a szabálysértés jellege és jogi minősítése,
- b) a szabálysértés elkövetésével kapcsolatos tények összefoglalása és a körülmények leírása, beleértve az elkövetés helyét és idejét,
- c) annak a gépjárműnek a rendszáma és gyártmánya, amelyet a szabálysértés elkövetéséhez használtak.

(4) A (2) bekezdésben felsorolt adatokkal együtt a pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozat végrehajtásának átvétele, illetve átadása során a következő adatok is továbbíthatóak:

- a) a (3) bekezdés a) és b) pontja szerinti adatok,
- b) a határozatban kiszabott pénzbírság és az eljárási költség összege,
- c) az érintett vagyona és jövedelemforrása, valamint az azok fellelhetőségével kapcsolatos adatok,
- d) a határozat hivatkozási száma és kelte.

10. § (1) Az e törvény alapján a külföldi hatóságtól átvett vagy e törvény rendelkezéseinek alkalmazása során ismertté vált további személyes adatokat kizárólag a 9. § (1) bekezdésében meghatározott cél érdekében lehet felhasználni.

(2) A külföldi hatóság által továbbított személyes adatokat a központi hatóság, a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a külföldi hatóság által alkalmazott büntetés végrehajthatóságának megszűnéséig, de legfeljebb a külföldi határozat jogerőre emelkedésétől számított két évig kezelheti.

Költségviselési szabályok

11. § (1) Az eljárási jogsegély nyújtásával kapcsolatos költségek a Magyar Köztársaságot terhelik.

(2) A külföldi hatóság vagy bíróság szabálysértési ügyben hozott pénzbírságot kiszabó jogerős határozatának (a továbbiakban: külföldi határozat) végrehajtásával kapcsolatban felmerült költség az elkövetőt terheli.

III. Fejezet

ELJÁRÁSI JOGSEGÉLY

1. Cím

ELJÁRÁSI JOGSEGÉLY NYÚJTÁSA KÜLFÖLDI HATÓSÁG RÉSZÉRE

12. § (1) Külföldi hatóság megkeresésére a szabálysértési hatóság vagy a bíróság, illetve a központi közúti közlekedési nyilvántartó szerv eljárási jogsegélyt nyújt.

(2) Az eljárási jogsegély kiterjedhet a tanú, a szakértő és az eljárás alá vont személy meghallgatására, okirat vagy a szabálysértési eljárás iratainak a külföldi hatóság részére történő megküldésére, a szabálysértési eljárás iratainak a kézbesítésére, és a szabálysértési eljárás alá vont személy hatósági nyilvántartásban szereplő személyes adatairól történő adatszolgáltatásra.

(3) Az e törvényben nem szabályozott eljárási cselekményekre a szabálysértésekről szóló törvényt kell megfelelően alkalmazni.

(4) A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság az eljárási cselekmény lefolytatása során a megkereső külföldi hatóság kérelmére más eljárásmódot is alkalmazhat, ha ez nem összeegyeztethetetlen a magyar jogrendszer alapelveivel.

A határidők

13. § (1) A megkeresést a megkereső külföldi hatóság által megjelölt határidőn belül kell teljesíteni.

(2) Ha a külföldi hatóságtól érkezett megkeresésnek, a megkeresés teljesítésére hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szabálysértési hatósághoz, illetve a bírósághoz történt megérkezésekor nyilvánvaló, hogy annak teljesíté-

se az abban foglalt határidőn belül nem lehetséges, és a határidő indokolásából kitűnik, hogy a késedelem a külföldi hatóság eljárásának sikerességét veszélyeztetné, haladéktalanul tájékoztatni kell a külföldi hatóságot a megkeresés teljesítéshez szükséges határidőről. A külföldi hatóságtól a legfőbb ügyészen keresztül nyilatkozatot kell kérni arról, hogy megkeresését a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság által megjelölt határidős feltétellel is fenntartja-e.

A tanú, a szakértő és az eljárás alá vont személy meghallgatása

14. § (1) A tanú, a szakértő és az eljárás alá vont személy meghallgatására az a szabálysértési hatóság, illetve bíróság az illetékes, amelynek működési területén a meghallgatni kívánt személy lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye van.

(2) A tanú, a szakértő és az eljárás alá vont személy személyes meghallgatásakor a magyar jognak, és – erre vonatkozó kérelem esetén – a megkereső állam jogának a meghallgatásra, a vallomástétel megtagadására, illetve a vallomástételi mentességekre és akadályokra vonatkozó rendelkezéseit alkalmazni kell.

15. § (1) Ha a külföldi hatóság tanú, szakértő vagy az eljárás alá vont személy szabálysértési hatóság, illetve bíróság általi személyes meghallgatása iránt terjeszt elő megkeresést, a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a meghallgatásra határnapot tűz ki, és arra a meghallgatandó személyt megidézi.

(2) A meghallgatás alapját a megkereső külföldi hatóság által megküldött azon iratok képezik, amelyek a megkeresés teljesítéséhez szükségesek, illetve azok a kérdések, amelyeket a meghallgatás során tisztázni kell.

(3) A személyes meghallgatásról a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság jegyzőkönyvet készít, amelyben röviden le kell írni a személyes meghallgatás menetét, a meghallgatás során történeteket. Ha valamely kifejezés vagy kijelentés pontos szövege jelentős, azt szó szerint kell jegyzőkönyvbe venni.

(4) A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a jegyzőkönyvet nyolc napon belül az iratokkal együtt megküldi a legfőbb ügyésznek, aki azt továbbítja a megkeresést előterjesztő külföldi hatósághoz.

A tanú és a szakértő távbeszélő-készülék útján történő meghallgatása iránti megkeresés teljesítése

16. § (1) Ha a külföldi hatóságtól érkezett megkeresés értelmében a külföldi hatóság a tanút vagy a szakértőt távbeszélő-készülék útján kívánja meghallgatni, a megkeresést teljesítő szabálysértési hatóság, illetve bíróság:

a) a megkeresésben megnevezett tanút vagy szakértőt a távbeszélő-készülék útján történő meghallgatásra megidézi, szükség esetén – egyidejűleg – tolmácsot rendel ki,

b) a meghallgatásra kitűzött határnapról a legfőbb ügyész útján értesíti a megkereső külföldi hatóságot,

c) biztosítja a meghallgatás céljából megjelent tanú vagy szakértő személyazonosságának a megállapítását,

d) a meghallgatást megelőzően tisztázza, hogy nincs-e a tanú vallomástételének akadálya,

e) figyelmezteti a meghallgatni kívánt személyt a jogaira és a kötelességeire,

f) felhívja a megkereső külföldi hatóságot, hogy az idézésre a meghallgatni kívánt személy megjelent, s ezt követően biztosítja, hogy a megkereső külföldi hatóság tagja a meghallgatni kívánt személynek a kérdéseit feltehesse,

g) meggyőződik arról, hogy a külföldi hatóság a meghallgatást a maga részéről befejezte.

(2) A távbeszélő-készülék útján történő meghallgatásról a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság jegyzőkönyvet készít, amelyben rögzíteni kell az (1) bekezdés szerinti eljárási cselekményeket és röviden le kell írni a távbeszélő-készülék útján történő meghallgatás menetét, a meghallgatás során történteket. Ha valamely kifejezés vagy kijelentés pontos szövege jelentős, azt szó szerint kell jegyzőkönyvbe venni.

(3) A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a jegyzőkönyvet nyolc napon belül az iratokkal együtt megküldi a legfőbb ügyésznek, aki azt továbbítja a megkeresést előterjesztő külföldi hatósághoz.

Okirat vagy a szabálysértési eljárás iratainak a külföldi hatóság részére történő megküldése

17. § (1) Ha a külföldi hatóság az eljárási jogsegély iránti megkeresésében az eljárási szabálysértési hatóságtól, illetve bíróságtól eredeti okirat, illetve a szabálysértési eljárás iratainak megküldését kéri, a megkeresést teljesítő szabálysértési hatóság, illetve bíróság feltételül szabja, hogy a megküldött iratokat abban az állapotban szolgáltatassák vissza, amilyenben azokat megküldték.

(2) A folyamatban lévő ügyekben eredeti okiratot és a szabálysértési eljárás iratait nem lehet megküldeni.

A szabálysértési eljárás iratainak kézbesítése

18. § (1) Ha a külföldi hatóság az eljárási jogsegély keretében hivatalos iratának kézbesítését kéri, a kézbesítésre a címzett lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője az illetékes.

(2) A külföldi hatóság által megküldött irat a Magyarországon tartózkodó címzett részére akkor kézbesíthető, ha a kézbesítendő irat legalább az alábbi adatokat tartalmazza:

a) annak a hatóságnak a megjelölését, amelytől a címzett a kézbesített irattal, illetve az ügygel kapcsolatban további felvilágosítást kérhet,

b) az iratban foglaltakkal kapcsolatban felmerülő mulasztás jogkövetkezményét,

c) ha a kézbesített irat olyan rendelkezést tartalmaz, amellyel szemben jogorvoslatnak van helye, akkor annak módját és határidejét,

d) ha az iratban foglaltak teljesítése költséggel jár, a költségterítés lehetőségét és módját.

(3) A kézbesítés megtörténtét igazoló tértivevényt a jegyző nyolc napon belül megküldi a legfőbb ügyésznek, aki azt továbbítja a megkeresést előterjesztő külföldi hatósághoz.

A szabálysértési eljárás alá vont személy hatósági nyilvántartásban szereplő személyes adatairól történő adatszolgáltatás

19. § (1) Ha a szabálysértési ügyben eljáró külföldi hatóság, amely előtt olyan cselekmény miatt van eljárás folyamatban, amelynek az elkövetéséhez gépjárművet használtak, és megkeresésében a gépjármű rendszámának és gyártmányának megküldésével, annak a személynek a nevét, születési helyét és idejét, anyja születési családi és utónevét, valamint lakcímét kéri, aki a cselekmény elkövetésekor a gépjármű üzemeltetője volt, a legfőbb ügyész a megkeresést válaszadás céljából továbbítja a központi közúti közlekedési nyilvántartó szervnek.

(2) A központi közúti közlekedési nyilvántartó szerv a gépjármű üzemeltetőjének a nevét, születési helyét és idejét, anyja születési családi és utónevét, valamint lakcímét a megkeresés hozzá való megérkezésétől számított tizenöt napon belül megküldi a legfőbb ügyésznek, aki azt továbbítja a megkeresést előterjesztő külföldi hatósághoz.

2. Cím

KÜLFÖLDI HATÓSÁG MEGKERESÉSE ELJÁRÁSI JOGSEGÉLY IRÁNT

20. § (1) Az eljárási jogsegély iránti kérelem kiterjedhet a tanú, a szakértő és az eljárás alá vont személy meghallgatására, okirat vagy a szabálysértési eljárás iratainak a kérelmező részére történő megküldésére, a szabálysértési eljárás iratainak a kézbesítésére, és a szabálysértési eljárás alá vont személy hatósági nyilvántartásban szereplő személyes adatairól történő adatszolgáltatás kérésére.

(2) A külföldi hatósághoz intézett szabálysértési jogsegély iránti megkeresésben kérhető, hogy a külföldi hatóság a magyar megkeresés teljesítéséhez szükséges eljárási cselekményeket a kérelemben rögzített szempontok szerint teljesítse.

A határidők

21. § (1) A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a megkeresésében a teljesítésre legfeljebb hat hónapos határidőt állapíthat meg, amelyet megfelelően indokolni kell.

(2) A megkeresés teljesítésére megjelölt időtartamra a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság az eljárást felfüggeszti. A felfüggesztés tartama az elévülés határidejébe nem számít be.

(3) Ha a külföldi hatóság a legfőbb ügyészen keresztül arról tájékoztatja a szabálysértési hatóságot, illetve a bíróságot, hogy megkeresése a kért határidőn belül nem teljesíthető, nyilatkozni kell, hogy a megkeresést a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság továbbra is fenntartja-e.

A tanú, a szakértő és az eljárás alá vont személy meghallgatása

22. § Ha a magyar szabálysértési hatóság, illetve a bíróság az eljárás alá vont személyt külföldi hatóság útján kívánja meghallgatni, a megkeresett külföldi hatósághoz meg kell küldeni azokat az iratokat, amelyek a megkeresés elintézéséhez szükségesek, és azokat a kérdéseket, amelyek a meghallgatás során tisztázni kell.

A tanú és a szakértő távbeszélő-készülék útján történő meghallgatása iránti megkeresés

23. § (1) A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság megkeresésében kezdeményezheti, hogy a külföldi hatóság nyújtson segítséget ahhoz, hogy a tanút vagy a szakértőt távbeszélő-készülék útján meghallgathassa.

(2) A megkeresésnek tartalmaznia kell annak a szabálysértési hatósági, illetve bírósági alkalmazottnak a nevét, aki az érintettet meg kívánja hallgatni. Tanú meghallgatása esetén a megkeresésnek tartalmaznia kell a tanú nevét, egyéb természetes személyazonosító adatát, illetve lakcímét.

Okirat vagy a szabálysértési eljárás iratainak a kérelmező részére történő megküldése

24. § A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság az eljárási jogsegély iránti kérelmében kezdeményezheti a külföldi hatóságnál eredeti okiratoknak, valamint a lefolytatott szabálysértési eljárás iratainak részére való megküldését.

A szabálysértési eljárás iratainak kézbesítése

25. § (1) A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság eljárási jogsegély iránti kérelmet terjeszthet elő a külföldi ál-

lam hatóságához a szabálysértési eljárás iratainak kézbesítése céljából.

(2) Az eljárási iratokat abban az esetben lehet a címzett tartózkodási helye szerinti állam hatóságainak eljárási jogsegély keretében a kézbesítés érdekében megküldeni, ha

a) a címzett címe ismeretlen vagy nem egyértelmű,

b) az irat postai úton történő kézbesítése nem volt lehetséges, vagy

c) a szabálysértési hatóság, valamint a bíróság megítélése szerint a postai úton való kézbesítés nem megfelelő vagy eredménytelen lenne.

A szabálysértési eljárás alá vont személy hatósági nyilvántartásban szereplő személyes adatairól történő adatszolgáltatás kérése

26. § A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a szabálysértés elkövetése során használt gépjármű rendszámának és gyártmányának megküldésével jogsegély iránti kérelmet terjeszthet elő annak érdekében, hogy megállapítsa annak a személynek a nevét, születési helyét és idejét, anyja születési családi és utónevét, valamint lakcímét, aki a szabálysértési eljárás alapjául szolgáló cselekmény elkövetésekor a gépjármű üzembentartója volt.

IV. Fejezet

**PÉNZBÍRSÁGOT KISZABÓ JOGERŐS
SZABÁLYSÉRTÉSI HATÁROZAT
VÉGREHAJTÁSÁNAK ÁTVÉTELE,
ILLETVE ÁTADÁSA**

1. Cím

**PÉNZBÍRSÁGOT KISZABÓ JOGERŐS
SZABÁLYSÉRTÉSI HATÁROZAT
VÉGREHAJTÁSÁNAK ÁTVÉTELE**

27. § (1) A külföldi határozat végrehajtását a külföldi hatóság vagy bíróság megkeresésére a központi hatóság átveszi, ha az elkövető Magyarországon lakóhellyel, tartózkodási hellyel vagy vagyonnal, illetve jövedelemmel rendelkezik.

(2) A külföldi határozat végrehajtásának átvétele esetén a pénzbírság megfizetésének elengedése érdekében méltányossági kérelem nem nyújtható be.

(3) Az Európai Unió tagállamaitól érkező külföldi határozat végrehajtásra akkor vehető át, ha a megkeresést a szabálysértés szabályozásáért felelős miniszter rendeletében meghatározott formanyomtatvány tanúsítvánnyal együtt küldik meg.

28. § (1) A központi hatóság a külföldi határozat végrehajtása átvételének feltételeit hivatalból vizsgálja.

(2) A külföldi ítélet vagy határozat végrehajtását haladéktalanul fel kell függeszteni, illetve a végrehajtási eljárást meg kell szüntetni, ha a megkereső külföldi hatóság a végrehajtás akadályát képező döntésről, intézkedésről vagy egyéb körülményről tájékoztatja a központi hatóságot. A központi hatóság erről értesíti a 30. § (1) bekezdése szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjét.

29. § (1) A külföldi határozat végrehajtásának átvételét meg kell tagadni, ha

a) a magyar törvény szerint a büntetés elévült,
b) a külföldi határozat alapjául szolgáló cselekményt a magyar szabálysértési hatóság vagy a bíróság már jogerősen elbírálta,

c) a külföldi határozat alapjául szolgáló cselekményt külföldi hatóság már jogerősen elbírálta, és az erről szóló határozat végrehajtását a Magyar Köztársaság már átvette,

d) a tagállami hatóság által megküldött tanúsítvány nyilvánvalóan nem az ahhoz mellékelte határozatra vonatkozik,

e) a külföldi határozatban meghatározott összeg a határozat meghozatala napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamon átszámítva nem haladja meg a 70 eurót.

(2) Nincs helye a külföldi határozat végrehajtásának, ha annak jogerőre emelkedése óta egy év eltelt.

(3) Az elévülési időn belül megkezdett végrehajtás folytatásának nem akadályozó tény, ha az elévülési idő már eltelt.

30. § (1) A külföldi határozatban megjelölt összeg beszedését az elkövető lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője hajtja végre.

(2) Ha az (1) bekezdésben foglaltak alapján a végrehajtásra illetékes jegyző nem állapítható meg, a külföldi határozatban megjelölt összeg beszedését annak a települési önkormányzatnak a jegyzője hajtja végre, amelynek működési területén az elkövetőnek fellelhető jövedelme, illetve vagyona van.

(3) A külföldi határozat végrehajtása iránti megkeresést a pénzbírság végrehajtására vonatkozó szabályok szerint kell végrehajtani azzal az eltéréssel, hogy ha az adók módjára történő behajtásra nincs lehetőség, vagy az aránytalanul hosszú idővel járna, közérdekű munkára, illetve elzárásra történő átváltoztatásnak nincs helye.

31. § (1) Ha az azonos típusú közúti közlekedési szabályok megsértése esetén a külföldön kiszabott pénzbírság összege a Magyarországon kiszabható pénzbírság legmagasabb összegét meghaladja, a végrehajtás a magyar jogszabályok szerint kiszabható legmagasabb összegre terjed ki.

(2) Ha az elkövető igazolja, hogy a külföldi határozatban megjelölt összeget részben vagy egészben megfizette, a jegyző értesítése alapján a központi hatóság az eljárást felfüggeszti, és egyidejűleg megkeresi a határozatot kibocsátó külföldi hatóságot, hogy a megfizetés tényéről harminc napon belül nyilatkozzon. Ha a megadott határidőn belül a külföldi hatóság a megkeresésre nem válaszol, az eljárást meg kell szüntetni.

32. § A külföldi pénznemben kiszabott pénzbírság és az eljárási költség végrehajtását magyar forintban kell teljesíteni. Az átváltásnál a pénzbírságot kiszabó határozat meghozatala napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyam alapján a feltüntetett középárfolyamot kell figyelembe venni.

33. § Az illetékbélyegben lerótt pénzbírság és eljárási költség összege a központi költségvetés közvetlen bevétele, míg a közvetlen letiltás útján, vagy adók módjára behajtott pénzbírság és az eljárási költség összege a végrehajtott települési önkormányzatot illeti meg.

2. Cím

PÉNZBÍRSÁGOT KISZABÓ JOGERŐS SZABÁLYSÉRTÉSI HATÁROZAT VÉGREHAJTÁSÁNAK ÁTADÁSA

34. § (1) A szabálysértési hatóság pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozatának, illetve a bíróság pénzbírságot kiszabó jogerős végzésének, vagy határozatának (a továbbiakban: határozat) végrehajtása, valamint ezekben a határozatokban megállapított eljárási költség végrehajtása átadható, ha célszerű, hogy azt egy másik állam hatósága hajtja végre.

(2) A végrehajtás átadása különösen akkor célszerű, ha az elkövető külföldi, vagy magyar állampolgár ugyan, de lakóhelye, tartózkodási helye külföldön van, vagy külföldön vagyonnal, illetve jövedelemmel rendelkezik.

(3) A határozat végrehajtása átadásának további feltétele, hogy

a) az elkövető a pénzbírságot nem fizette meg,
b) a pénzbírság összege a határozat meghozatala napján érvényes, a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyam alapján átszámítva meghaladja a 70 eurót.

35. § (1) A végrehajtás átadására irányuló megkereséseket a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a szabálysértés szabályozásáért felelős miniszter rendeletében meghatározott formanyomtatvány tanúsítvánnyal együtt megküldi a központi hatóságnak.

(2) A megkereséshez egyéb – személyes adatot nem tartalmazó – tájékoztatás is csatolható az átadásra kerülő határozattal kapcsolatban, különösen a határozat indokaira

vonatkozóan. Az alkalmazott magyar jogszabályi rendelkezések szövegét a megkereséshez csatolni kell.

36. § Ha a végrehajtást a külföldi hatóság átvette, az elkövetővel szemben Magyarországon további végrehajtási cselekményt csak akkor lehet foganatosítani, ha a végrehajtást átvevő államban az elkövető kivonta magát a végrehajtás alól, vagy a határozat egyéb okból nem volt végrehajtható, s erről a végrehajtást átvevő külföldi hatóság értesítette a központi hatóságot.

37. § (1) Ha a végrehajtás átengedését követően, perújítás folytán a bíróság a határozatot egészben vagy részben hatályon kívül helyezte, és új határozatot hozott, erről a központi hatóságot – az új határozat megküldésével – értesíti.

(2) A központi hatóság az új határozatot haladéktalanul továbbítja a végrehajtást átvevő külföldi hatósághoz, s egyidejűleg kéri a végrehajtás megszüntetését.

V. Fejezet

A VÉGREHAJTÁSRA ÁTVETT KÜLFÖLDI HATÁROZATOK NYILVÁNTARTÁSA

38. § (1) A pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozat átvételére, illetve átadására jogosult központi hatóság központi nyilvántartást vezet azokról a külföldi határozatokról, amelyeket végrehajtásra átvett.

(2) A központi nyilvántartás célja annak megakadályozása, hogy a központi hatóság egy külföldi határozatot végrehajtásra több alkalommal átvegyen.

(3) A központi hatóság a központi nyilvántartásból adat szolgáltatására nem jogosult.

(4) A központi nyilvántartás a 9. § (2)–(4) bekezdése szerinti személyes és további adatokat, továbbá a 6. § (2) és (3) bekezdése szerinti, a külföldi megkeresés teljesítésre vonatkozó értesítéseket is tartalmazza.

(5) A központi hatóság által vezetett központi nyilvántartásban a (4) bekezdés szerinti adatokat a 10. § (2) bekezdése szerinti időpontig lehet kezelni. Ezt követően gondoskodni kell a tárolt adatok törléséről.

(6) A központi hatóság adattovábbításra vonatkozó nyilvántartást vezet, amely nyilvántartás megőrzési ideje az adattovábbítástól számított öt év.

VI. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

39. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő második hónap 15. napján lép hatályba.

(2) E törvény rendelkezéseit a hatálybalépésekor már jogerősen befejezett ügyekben nem lehet alkalmazni.

Felhatalmazó rendelkezések

40. § (1) Felhatalmazást kap a szabálysértés szabályozásáért felelős miniszter, hogy rendeletben meghatározza a pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozatok végrehajtásának átadására, illetve átvételére jogosult központi hatóságot.

(2) Felhatalmazást kap a szabálysértés szabályozásáért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg az Európai Unió tanácsának a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról szóló, 2005. február 24-i 2005/214/IB kerethatározatának melléklete szerinti formanyomtatvány tanúsítványt és annak kitöltési szabályait.

Módosuló rendelkezések

41. § A nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény 6. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ha egy külföldi hatóság olyan cselekmény miatt terjeszt elő bűnügyi jogsegély iránti megkeresést, amely államának joga szerint bűncselekmény, de a magyar jog szerint szabálysértés, a központi hatóság erről értesíti a megkereső külföldi hatóságot. Ha a külföldi hatóság az értesítésre adott nyilatkozatában a jogsegély teljesítése iránti kérelmét fenntartja, a kérelem teljesítésekor a szabálysértési jogsegélyről szóló törvényt kell alkalmazni.”

Az Európai Unió jogának való megfelelés

42. § (1) Ez a törvény az Európai Unió 2000. május 29-én elfogadott, az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló egyezményének való megfelelést biztosítja.

(2) E törvény 19. § és 26. §-a a Schengeni Végrehajtó Bizottság 1999. április 28-án kelt, a közúti közlekedési szabályok megsértésével kapcsolatos eljárásokban folytatandó együttműködésről szóló megállapodásról szóló határozatának való megfelelést szolgálja.

(3) E törvény IV. fejezete az Európai Unió tanácsának a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról szóló, 2005. február 24-i 2005/214/IB kerethatározatának, valamint a Schengeni Végrehajtó Bizottság 1999. április 28-án kelt, a közúti közlekedési szabályok megsértésével kapcsolatos eljárásokban folytatandó együttműködésről szóló megállapodásról szóló határozatának való megfelelést szolgálja.

Melléklet
a 2007. évi XXXVI. törvényhez

A pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozat végrehajtásának átadására az alábbi szabálysértések esetén kerülhet sor:

Az emberi méltóság, a személyi szabadság és a közrend elleni szabálysértések:

1. Polgári felhasználású robbanóanyagokkal és pirotechnikai termékekkel kapcsolatos szabálysértés (Sztv. 140. §),
2. Lőfegyverrel kapcsolatos szabálysértés (Sztv. 141. §),
3. Rendzavarás (Sztv. 142. §),
4. Garázdaság (Sztv. 142/A. §),
5. Tiltott kéjelgés (Sztv. 143. §),
6. Szexuális szolgáltatásra való felhívás tilalma (Sztv. 144. §),
7. A szexuális szolgáltatás felkínálásának, hirdetésének tilalma (Sztv. 145. §),
8. Természetvédelmi szabálysértés (Sztv. 147. §),
9. Környezetvédelmi szabálysértés (Sztv. 148. §),
10. Jogosulatlan vadászat (Sztv. 149. §),
11. Veszélyes fenyegetés (Sztv. 151. §),
12. Járművezetés az eltiltás tartama alatt (Sztv. 156/A. §),

Tulajdon elleni szabálysértések:

13. Lopással vagy csalással elkövetett tulajdon elleni szabálysértés [Sztv. 157. § (1) bekezdés *a* és *b* pont],
14. Az egyes szabálysértésekről szóló kormányrendeletben meghatározott egyes szabálysértési tényállások esetében.

INDOKOLÁS

Általános indokolás

1. A szabálysértési jogra vonatkozó átfogó uniós szabályozás nem létezik. Több európai közösségi jogi aktus azonban kötelezettségként határozta meg a kölcsönös jogsegély nyújtását olyan cselekmények miatt, melyek mind a megkereső, mind a megkeresett állam nemzeti joga szerint szabálysértésnek minősülnek. Kötelezettség továbbá az elkövetett szabálysértések miatt kiszabott pénzbírságot tartalmazó határozatok kölcsönös elismerése és végrehajtása.

Az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bünyügyi jogsegélyről szóló, 2000. május 29-én kelt Egyezményt (a továbbiakban: Egyezmény) és annak a 2001. október 16-án kelt kiegészítő jegyzőkönyvét Magyarországon a

2005. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Egytv.) hirdette ki, és ez 2005. november 23-án lépett hatályba.

Az Egyezmény 3. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy a tagállamok „kölcsönös jogsegélyt nyújtanak a közigazgatási hatóságok által olyan cselekmények miatt indított eljárások során is, amely cselekmények a megkereső vagy a megkeresett vagy mindkét tagállam nemzeti joga szerint szabálysértésként büntetendők, ha a közigazgatási hatóság határozata ellen egy büntetőügyekben is illetékes bírósághoz lehet fordulni.” Ehhez a cikkhez az Egyezményhez való csatlakozáskor Magyarország a következő nyilatkozatot tette: „Az e cikk szerinti megkereséseket a Legfőbb Ügyész fogadja és terjeszti elő.” Az Egyezmény e rendelkezésének a gyakorlati végrehajtására azonban ezidáig nem épült ki az a jogi szabályozás, mely a szabálysértési ügyekben kölcsönös jogsegély teljesítését lehetővé teszi.

A Schengeni Végrehajtási Egyezmény (a továbbiakban: SVE) a kölcsönös bünyügyi jogsegély kapcsán tartalmaz a szabálysértéssel kapcsolatos rendelkezéseket. Az SVE 49. cikke az együttműködést kiterjeszti azokra a közigazgatási eljárásokra is, amelyeket olyan cselekmények miatt folytatnak, amelyek szankcióval fenyegetettek (akár a kérelmező, akár a kérelmezett tagállam joga szerint) jogszabálysértő jellegük miatt, és a közigazgatási döntés különösen (azaz nem kizárólagosan) büntető ügyekben eljáró bíróság általi felülvizsgálatának van helye.

A Schengeni Végrehajtó Bizottságnak az SVE gyakorlati alkalmazását elősegítő határozatai és nyilatkozatai is a schengeni *acquis* részét képezik. Az Amszterdami Szerződéshez fűzött jegyzőkönyvben a tagállamok döntöttek a schengeni joganyag közösségiesítéséről, a normák közösségi joganyagba való beemeléséről. E jegyzőkönyv kimondja azt is, hogy a schengeni vívmányokat a csatlakozni kívánó államoknak át kell venniük, ugyanúgy, mint az Európai Unió egyéb közösségi vívmányait.

A Schengeni Végrehajtó Bizottság 1999. április 28-i, a közúti közlekedési szabályok megsértésével kapcsolatos eljárásokban folytatandó együttműködésről szóló megállapodást tartalmazó határozata (a továbbiakban: SVB határozat) előírta a közlekedési szabálysértési ügyekben kiszabott pénzbírságok kölcsönös elismerését és végrehajtását a legalább 40 eurót elérő pénzbírságok esetében. A Csatlakozási Okmány I. melléklete alapján ezt a határozatot Magyarországon 2004. május 1-je óta alkalmazni kellene.

A kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról szóló 2005. február 24-i 2005/214/IB tanácsi kerethatározat (a továbbiakban: kerethatározat) szintén szükségessé teszi a tagállamok közötti együttműködésre vonatkozó jogszabályok megalkotását az egyes szabálysértési ügyekben kiszabott pénzbírságok esetére, mivel a kerethatározat 1. cikk a) iii) alpontja a szabálysértések miatt kiszabott pénzbírságot is a kerethatározat alá vonja, az

5. cikk értelmében legalább a közúti közlekedési szabályok tekintetében. A pénzbírság értékhatára, amely felett el kell ismerni és végre kell hajtani a határozatokat, 70 euró.

Magyarország nem élt a kerethatározat 20. cikkének (2) bekezdésében biztosított derogációs lehetőséggel, így 2007. március 22-ig teljes mértékben meg kell felelnie a kerethatározat rendelkezéseinek.

2. Hatályos jogunkban a jogsegély fogalma – többek között – az eljárási cselekményekhez, valamint a határozatok végrehajtásához történő segítség adását jelenti. A szabálysértések megelőzése, az elkövetett szabálysértések büntetlenül maradásának a megszüntetése iránti igény ma már elképzelhetetlen más államok illetékes szerveivel történő együttműködés nélkül. Az elkövetett szabálysértések nagy száma maradna „felderítetlenül”, illetve az elkövetők nagy száma menekülhetne meg a felelősségre vonás alól, ha más megkeresett államok nem nyújtanának segítséget az eljárás lefolytatásához, illetve a pénzbüntetés végrehajtásához.

A javaslat célja a szabálysértési jogsegélyre vonatkozó hazai szabályozás kidolgozása egy új törvény keretében annak érdekében, hogy az uniós jogi szabályozásnak megfelelően a magyar jogban is megteremtődjön a szabálysértési ügyekben a nemzetközi együttműködéshez szükséges jogi háttér.

A javaslatban rögzített szabályok sem az Egytv.-t a büntető ügyekben végrehajtó, az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2003. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Eubjt.), sem a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nbj.) szabályai között nem kaphatnak helyet, a szabályozás eltérő jogi tárgyára tekintettel.

A javaslat szerinti szabályozás a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvénnyel (a továbbiakban: Sztv.) mutatott szoros kapcsolata ellenére sem célszerű, hogy az Sztv. része legyen. A büntető ügyekben is önálló törvény rendelkezik a jogsegélyről, ezért indokolt a szabálysértési jogsegélyről szóló joganyag szabályait is önálló törvényben rögzíteni.

3. A javaslat hat fejezetből épül fel. Az I. fejezet az általános szabályokat foglalja össze, a II. fejezet tartalmazza az általános eljárási és költségviselési szabályokat, a III. fejezet az eljárási jogsegély szabályait taglalja, a IV. fejezet a pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozat végrehajtásának átvételével, illetve átadásával kapcsolatos szabályokat rögzíti, az V. fejezet a végrehajtásra átvett külföldi határozatok nyilvántartásával kapcsolatos szabályokról rendelkezik, míg a VI. fejezet a záró rendelkezéseket tartalmazza.

Részletes indokolás

I. Fejezet ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Az 1. §-hoz

1. A javaslat értelmében az Európai Unió tagállamaival nemzetközi szerződés, illetőleg európai közösségi jogi aktus alapján van lehetőség szabálysértési jogsegély kérésére és nyújtására. Az európai közösségi jogi aktusokban meghatározott kötelezettségeknek valamennyi tagállam köteles eleget tenni. Az Európai Unió tagállamai a közös elvek mentén, a nemzeti sajátosságokra figyelemmel kötelesek megalkotni a szabálysértési jogsegély kérésének, illetve nyújtásának részletszabályait.

2. Az Európai Unión kívüli államokkal csak nemzetközi szerződés megléte esetén lehet a javaslatot alkalmazni. A javaslat a nemzetközi együttműködés belső jogi kereteit teremti meg, mivel az adott államok viszonylatában az együttműködés specifikus szabályait a megkötésre kerülő esetleges kétoldalú nemzetközi szerződések rendezik majd. A nemzetközi szerződés eltérő rendelkezése esetén pedig a nemzetközi szerződés az irányadó. A javaslat tehát, a nemzetközi szerződés megléte esetén is alkalmazható mindazokban a kérdésekben, amelyekre a nemzetközi szerződés nem terjed ki. Ilyen tárgyú nemzetközi szerződést Magyarország ezidáig nem kötött, de ennek elvi lehetősége nem zárható ki.

3. A javaslat a szabálysértési jogsegély iránti megkeresés teljesítésének és előterjesztésének feltételül szabja, hogy annak a cselekménynek, amely miatt jogsegélyt kérnek, vagy nyújtanak, a magyar jog szerint szabálysértésnek, a külföldi állam joga szerint büntetendőnek kell lennie.

A szabálysértés jogellenes, tevékenységben vagy mulasztásban megnyilvánuló cselekmény. A jogellenesség materiális értelemben nem más, mint a jogalkotó értékítélete egy jogvédett érdek (jogtárgyat) sértő, illetve veszélyeztető magatartásról, ezért bizonyos értelemben objektív, a felrőhatóságtól független kategória. A bűncselekményekhez képest enyhébb társadalomra veszélyességű cselekményekről van szó, amelyekkel szemben megmaradt a szabálysértési felelősség „büntetőjogias” jellege, tehát ez a jogterület a természetes személyek múltban elkövetett anyagi jogi normasértését szankcionálja a felrőhatóság alapján meghatározott, represszív jellegű, a jogsértéssel arányos szankciókkal.

Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Emberi Jogi Egyezmény) és az ahhoz kapcsolódó bírósági joggyakorlat, valamint a 63/1997. (XII. 12.) AB határozat egyezően állapítja meg, hogy a szabálysértés a közigazgatás büntetőjoga, amelynek eseté-

ben – függetlenül attól, hogy ezeket a jogsértéseket az adott állam belső joga közigazgatási jogellenességnek vagy bűncselekménynek definiálja – úgy kell eljárni, mint ha bűncselekményekről lenne szó. Szabálysértés azonban nem állapítható meg, ha adott cselekmény bűncselekményt valósít meg.

A 2. §-hoz

1. A Javaslat az általános szabályok között rögzíti a szabálysértési jogsegély két formáját: az eljárási jogsegélyt és a pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozat végrehajtásának átvételét, illetve átadását.

2. Az eljárási jogsegély valamennyi szabálysértési eljárásban előterjeszhető, illetve teljesíthető. Ennek indoka, hogy az Egyezmény 3. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy a tagállamok „kölsönös jogsegélyt nyújtanak a közigazgatási hatóságok által olyan cselekmények miatt indított eljárások során is, amely cselekmények a megkereső vagy a megkeresett vagy mindkét tagállam nemzeti joga szerint szabálysértésként büntetendők, ha a közigazgatási hatóság határozata ellen egy büntetőügyekben is illetékes bírósághoz lehet fordulni”, vagyis az Egyezmény minden olyan cselekmény esetében előírja a kölsönös jogsegély nyújtását, amely akár a megkereső, akár a megkeresett, vagy mindkét tagállam nemzeti joga szerint szabálysértés.

3. A pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozat végrehajtásának átadására a *mellékletben* meghatározott szabálysértések miatt hozott határozatok esetén kerülhet sor, azaz nem minden szabálysértés esetében. Az SVB határozat előírta a közlekedési szabálysértési ügyekben kiszabott pénzbírságok kölsönös elismerését és végrehajtását a legalább 40 eurót elérő pénzbírságok esetében (ez az összeg jelenleg 70 euró), míg a kerethatározat a tagállamok közötti együttműködésre vonatkozó jogszabályok megalkotását tette szükségessé az egyes szabálysértési ügyekben kiszabott pénzbírságok esetére. A kerethatározat 5. cikkében meghatározott cselekmények analógiájára épít a Javaslat akkor, amikor meghatározza azoknak a szabálysértéseknek a körét, amelyek miatt hozott határozatok végrehajtásra átadhatóak, feltéve, hogy a pénzbüntetés összege eléri vagy meghaladja a 70 eurót. Az SVB határozat pedig megalapozta, hogy a közlekedésrendészeti, illetve a közlekedésügyi szabálysértések is helyet kapjanak a Javaslat mellékletében.

A 3. §-hoz

1. A Javaslat értelmében a Magyar Köztársaság biztonságát veszélyeztető, közrendjét sértő megkeresést sem teljesíteni, sem előterjeszteni nem lehet. A szabálysértési jogsegély iránti megkeresés teljesítésének további korlát-

ját jelenti, ha a megkeresésben foglaltak ellentétesek a Magyar Köztársaságnak az emberi jogok védelmére vonatkozó kötelezettségvállalásával, különösen az Emberi Jogi Egyezményrel, illetve az Emberi Jogok Európai Bírósága ítéleteivel. Magyarország elismeri az Európai Emberi Jogi Bizottság illetékességét természetes személyek, nem kormányzati szervek vagy egyének csoportjainak vonatkozásában. Nyilatkozatában Magyarország az Európai Emberi Jogi Bíróság joghatóságát is elismerte az Egyezmény és kiegészítő jegyzőkönyvei értelmezésével és alkalmazásával összefüggő minden ügygel kapcsolatban. Vállalt kötelezettségünk, hogy az Emberi Jogi Egyezményben meghatározott jogelveknek megfelelő és az Európai Emberi Jogi Bíróság gyakorlatával összhangban álló joggyakorlatot alakítsunk ki, s hogy jogi szabályozásunk se csorbítsák az alapvető emberi jogokat.

2. Ezen akadályok vizsgálata a központi hatóság hatáskörébe tartozik. Természetesen ez a rendelkezés nem akadályozza annak, hogy a megkeresést teljesítő szabálysértési hatóság, illetve bíróság is jogosulttá váljon annak jelzésére a központi hatóság felé, ha az együttműködés fent említett bármely akadályát észleli.

3. A Javaslat értelmében az eljárási jogsegély külföldi hatóság részére történő nyújtásával, valamint a külföldi hatóság eljárási jogsegély iránti megkeresésével kapcsolatban a legfőbb ügyész a központi hatóság. A legfőbb ügyész központi hatóságként való kijelölése nem önkényes, mivel az Egyezmény 3. cikkének (1) bekezdéséhez – mely arról rendelkezik, hogy a tagállamok „kölsönös jogsegélyt nyújtanak a közigazgatási hatóságok által olyan cselekmények miatt indított eljárások során is, amely cselekmények a megkereső vagy a megkeresett vagy mindkét tagállam nemzeti joga szerint szabálysértésként büntetendők, ha a közigazgatási hatóság határozata ellen egy büntetőügyekben is illetékes bírósághoz lehet fordulni” – az Egyezményhez való csatlakozáskor Magyarország a következő nyilatkozatot tette: „Az e cikk szerinti megkereséseket a Legfőbb Ügyész fogadja és terjeszti elő.”

A kerethatározat 2. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy „valamennyi tagállam kijelölhet egy vagy több, a határozatok továbbításáért és átvételéért felelős és hatáskörrel rendelkező hatóságokat segítő központi hatóságot, amennyiben ez az adott tagállam belső rendszerének felépítéséből adódóan szükségesnek bizonyul.” A pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozat átvételével, illetve átadásával kapcsolatban a központi hatóság a szabálysértés szabályozásáért felelős miniszter rendeletében meghatározott szerv, az Országos Rendőr-főkapitányság.

A központi hatóság miniszteri rendeletben történő kijelölésének a racionális indoka, hogy a Kormány szervezet-alkotási szabadságát lehetetlenné teszi, ha törvényi szinten nyernek rögzítést a központi államigazgatási szervek feladatai, s így a kormányzaton belüli szervezeti racionalizáláshoz vagy feladatátcsoportosításhoz minden esetben törvénymódosítás szükséges.

II. Fejezet

ÁLTALÁNOS ELJÁRÁSI ÉS KÖLTSÉGVISELÉSI SZABÁLYOK*A jogsegély iránti megkeresések***A 4. §-hoz**

A Javaslat az elsődleges írásbeli formán túl biztosítja az elektronikus hírközlési eszközök útján (telefax, számítástechnikai berendezés útján elektronikus levél formájában) továbbított megkeresések fogadását, illetőleg azok ily módon történő megküldését, azzal a feltétellel, hogy a megkeresés előterjesztője megfelelően azonosítható legyen, függetlenül attól, hogy a jogsegélykérelem írásban, telefax vagy elektronikus levél formájában érkezik. A Javaslat pontosan rögzíti, hogy a szabálysértési jogsegély iránti megkeresésnek mit kell tartalmaznia.

Főszabály szerint a szabálysértési jogsegély iránti megkeresést és mellékleteit a megkeresett külföldi hatóság államának hivatalos nyelvén, vagy nyelveinek egyikén, illetőleg olyan más nyelven kell előterjeszteni, amelyen a megkeresést a megkeresett állam elfogadja. A fordítási kötelezettség a szabálysértési jogsegély iránti megkeresést előterjesztő szabálysértési hatóságot, illetve bíróságot terheli.

Abban az esetben, ha a megkeresett külföldi hatóság elfogadja a magyar nyelven előterjesztett megkereséseket, akkor a magyar központi hatóságnak is fogadnia kell az adott állam hivatalos nyelvén érkező megkereséseket és azok mellékleteit.

Az 5. §-hoz

A külföldi hatóságtól érkező szabálysértési jogsegély iránti megkereséseket minden esetben a központi hatóság fogadja.

A központi hatóság elsődleges feladata a Javaslat 3. §-ában foglalt rendelkezéseken túl annak vizsgálata, hogy a szabálysértési jogsegély iránti megkeresés tartalmazza-e mindazokat az elemeket, amit a Javaslat 4. §-ának (2) bekezdése tételesen felsorol. Ha a külföldi hatóságtól érkeztet szabálysértési jogsegély iránti megkeresés kötelező elemei megvannak, illetve a teljesítésének a Javaslatban meghatározott előfeltételei fennállnak, a központi hatóság továbbítja a megkeresést a hatáskörrel és illetékeséggel rendelkező szabálysértési hatóságnak vagy bíróságnak, illetve a központi közúti közlekedési nyilvántartó szervnek teljesítés végett.

A magyar szabálysértési hatóság, illetve bíróság nem jogosult arra, hogy a szabálysértési jogsegély iránti megkeresést közvetlenül megküldje a külföldi hatóságnak, ezért valamennyi megkeresést a központi hatóságnak kell

megküldeni, amely mintegy utolsó szűrőként, ellenőrző szerepet ellátva, gondoskodik a megkeresés külföldi hatóság felé történő továbbításáról.

A 6–7. §-hoz

1. A Javaslat rendelkezései világosan és elkülönítve szabályozzák a szabálysértési jogsegély iránti megkeresés teljesítésével kapcsolatban felmerülő akadályokat és a megoldásuk érdekében követendő eljárást.

Az első bekezdés azt az esetkört fogja át, amikor a külföldi hatóságtól érkezett megkeresés teljesíthetősége kérdésében nem lehet állást foglalni, vagy a megkeresést szakszerűen nem lehet teljesíteni annak hiányos vagy pontatlan volta miatt. A központi hatóság a megkeresés kézhezvételét követően hiánypótlásra, illetőleg kiegészítő adat közlésére hívhatja fel a külföldi hatóságot, és jogosult a megkeresés teljesítésének megtagadására is, ha a külföldi hatóság a hiányt nem, vagy nem megfelelően pótolja.

2. A második esetkör, amikor a teljesítésre illetékes szabálysértési hatóság vagy a bíróság, illetve a központi közúti közlekedési nyilvántartó szerv a külföldi hatóságtól érkezett megkeresést részben teljesíti, továbbá ha a teljesítés akadályba ütközik, vagy eredménytelen. Bármelyik fenti esetben az iratokat az akadály, az eredménytelenség, illetve a részleges teljesítés okának megjelölésével a központi hatósághoz kell felterjeszteni, amely mindezekről értesíti a megkeresést előterjesztő külföldi hatóságot.

3. A harmadik eset a megkeresés eredményes teljesítése esetén követendő eljárást szabályozza. Az eredményes teljesítés esetén a megkeresést előterjesztő külföldi hatóság részére az értesítésen túl a szükséges dokumentumokat is meg kell küldeni. A Javaslat értelmében a központi hatóság jogosult arra, hogy a külföldre történő továbbítás előtt ellenőrizze a hozzá felterjesztett iratokat. Ha a központi hatóság a felterjesztett iratokat hiányosnak vagy hibásnak észleli, jogosult felhívással élni a megkeresés ügyében eljáró szabálysértési hatósághoz, a központi közúti közlekedési nyilvántartó szervhez, illetve a bírósághoz.

4. Abban az esetben, amikor a külföldi hatóság arról tájékoztatja a központi hatóságot, hogy a magyar szabálysértési hatóság, illetve bíróság által előterjesztett szabálysértési jogsegély iránti megkeresés hiányos vagy pontatlan, és emiatt a hiány pótlására, illetve kiegészítő adat közlésére hív fel, a megkeresést előterjesztő szabálysértési hatóság, illetve bíróság köteles a hiányt pótolni, a kért kiegészítő adatokat közölni.

5. Amikor a központi hatóság által továbbított szabálysértési jogsegély iránti megkeresés teljesítése ütközik akadályba, vagy a megkeresésben megjelölt feltételek szerint

nem vagy csak részben teljesíthető, a hiánypótlásra irányuló tájékoztatást a központi hatóság továbbítja a megkeresést előterjesztő szabálysértési hatóságnak vagy a bíróságnak, amely megteszi mindazokat az intézkedéseket, amelyek a teljesítéshez szükségesek. Ha a központi hatóság a megtett intézkedésekben hiányosságot vagy hibát észlel, felhívással élhet a megkeresést előterjesztő szabálysértési hatóság, illetve bíróság felé.

A 8. §-hoz

Az a tény, hogy a szabálysértési jogsegély iránti megkeresésekkel kapcsolatos cselekmények jogi megítélése (bűncselekmény, szabálysértés) államonként eltérő lehet, indokoltá teszi annak az esetnek a szabályozását a Javaslatban, amikor a cselekmény a megkereső állam joga szerint szabálysértés, de a magyar jog szerint bűncselekmény.

Ebben az esetben a központi hatóság értesíti a megkeresés alapjául szolgáló cselekmény eltérő jogi megítéléséről a szabálysértési jogsegély iránti megkeresést előterjesztő külföldi hatóságot, amely, ha a központi hatóság értesítésére adott nyilatkozatában fenntartja a jogsegély teljesítése iránti kérelmét, a központi hatóság a megkeresést teljesítés végett átteszi az illetékes hatósághoz. Az illetékes hatóság az alábbi törvények pontosan meghatározzák:

Az Nbj. 4. §-ának (2) bekezdése értelmében „a bűnügyi jogsegélyt (az igazságügyért felelős) miniszter vagy a legfőbb ügyész teljesíti, illetve kéri”. Az Eubjt. 13. §-ának (2) bekezdése értelmében „az európai elfogatóparancsot (az igazságügyért felelős) miniszter fogadja, és azt haladéktalanul megküldi a Fővárosi Bíróságnak.” Ezt követően a Fővárosi Bíróság tárgyalást tart, s ha az európai elfogatóparancs feltételei fennállnak, arról határozattal dönt. Az Eubjt. 38. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy „a 37. §-ban meghatározott eljárási jogsegélyformák iránti megkeresés fogadására és teljesítésére a magyar igazságügyi hatóság (bíróság, ügyész) illetékes.”

A személyes adatok kezelése

A 9–10. §-hoz

1. A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 2. §-ának 9. pontja értelmében: „adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása.” Adatkezelést törvény vagy a helyi önkormányzatnak a feladatkörében hozott rendelete rendelhet el. Az információs önren-

delkezési jogot (nevezetesen, hogy személyes adatával mindenki maga rendelkezik, a közérdekű adatokat mindenki megismerheti), mint alapjogot törvény korlátozhatja, kifejezve az adatkezeléshez fűződő közérdeket. Az adatszolgáltatási kötelezettség elrendelését társadalmi cél indokolja, így az érintett információs önrendelkezését a közérdek korlátozza.

2. Az Avtv. 5. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy „személyes adatot kezelni csak meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében lehet. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie e célnak.”

A célhoz kötöttség az adatkezelésre vonatkozó egyik legfontosabb elv, amely az információs önrendelkezést és törvényes korlátozását egyaránt felöleli. A célhoz kötöttség követelménye az adatkezelés valamennyi szakaszára kiterjed, beleértve az adattovábbítást is. Az adatkezelés célja határozza meg az adatfelvételbe bevont érintettek körét és a cél eléréséhez szükséges adatfajtákat. Ez a rendelkezés kizárja, hogy olyan adatok felvételére kerüljön sor, amelyeket csak később meghatározott célból készleteznek. Az adatkezelés célhoz kötöttsége kizárja a különböző célokból kezelt adatok önkényes és mértéktelen továbbításának, valamint összekapcsolásának lehetőségét. Adattovábbításra, adatkezelések összehangolására csak akkor kerülhet sor, ha az adatkezelés feltételei a címzettnél egyébként fennállnak. A továbbított adatok fajtáját és az érintettek körét a címzett adatkezelési céljai korlátozzák, vagyis csak azoknak és csak az olyan adatait szabad továbbítani, akiknek és amilyen adataira a címzett adatkezelésnek céljaira feltétlenül szükség van. Az adattovábbítás feltételeit az adattovábbadó adatkezelő ellenőrizni köteles, mert az általa kezelt személyes adatokért az érintettel szemben felelősséggel tartozik.

3. A Javaslat az adatkezelés céljának meghatározásán túl rögzíti a kezelendő adatok körét és az adatkezelés időtartamát is aszerint, hogy a központi hatóság a külföldi hatóság által továbbított személyes adatokat a külföldi hatóság által alkalmazott büntetés végrehajthatóságának megszűnéséig, de legfeljebb a külföldi határozat jogerőre emelkedésétől számított két évig kezelheti.

Költségviselési szabályok

A 11. §-hoz

A nemzetközi együttműködésekben régóta alkalmazott gyakorlat szerint minden állam viseli az eljárási jogsegély végrehajtásából eredő, a saját területén felmerülő költségeket, így ha a külföldi hatóság szabálysértési jogsegély iránti megkeresése eljárási jogsegély kérésére irányul, a teljesítéssel kapcsolatos költségek a Magyar Köztársaságot terhelik.

Ezzel szemben a külföldi határozat végrehajtásával kapcsolatban felmerült költség nem a Magyar Köztársaságot, hanem az elkövetőt terheli. A kerethatározat 17. cikke értelmében ugyanis: „a tagállamok nem követelik egymástól az e kerethatározat alkalmazásából eredő költségek megtérítését.”

III. Fejezet

ELJÁRÁSI JOGSEGÉLY

1. Cím

ELÁRÁSI JOGSEGÉLY NYÚJTÁSA KÜLFÖLDI HATÓSÁG RÉSZÉRE

A 12. §-hoz

1. A Javaslat rögzíti az eljárási jogsegély formáit, továbbá azt, hogy a külföldi hatóság megkeresésére a szabálysértési hatóság, vagy a bíróság, illetve a központi közúti közlekedési nyilvántartó szerv nyújt eljárási jogsegélyt.

2. Az eljárási jogsegély egyes formáiról (az eljárási iratok megküldése és kézbesítése, a tanú és a szakértő telefonkonferencia útján történő meghallgatása) az Egyezmény 5. cikke és 11. cikke, míg a szabálysértési eljárás alá vont személy közhiteles nyilvántartásban szereplő személyes adatairól történő adatszolgáltatásra az SVB határozat 3.cikke tartalmaz rendelkezést.

3. A Javaslat általános szabályként rögzíti, hogy a szabálysértési jogsegély során a Javaslatban nem szabályozott eljárási cselekményekre az Sztv.-t kell alkalmazni, így például a tanú, a szakértő meghallgatására, az eljárás alá vont személy vallomására és az idézésre.

4. Ugyanakkor az eljárási cselekmény lefolytatása során a megkereső hatóság kérelmére a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság más, olyan eljárásmodot is alkalmazhat, amelyet a magyar jog nem tilt, amely a magyar jogrendszer alapelveivel összeegyeztethető. A különféle államok törvényei jelentősen különböznek abban, milyen feltételek mellett használhatók fel a szabálysértési eljárásban a külföldön eszközölt eljárási cselekmények eredményei. Ezért a Javaslat a lehető legtágabb kereteket kívánja biztosítani ahhoz, hogy a megkereső állam kívánságait figyelembe lehessen venni az eljárási jogsegély teljesítésénél. Az Egyezmény 4. cikkének (1) bekezdése értelmében: „Azokban az esetekben, amelyekben jogsegélyt nyújtanak, a megkeresett tagállam betartja a megkereső tagállam által kifejezetten megadott alaki követelményeket és eljárásokat, amennyiben ez az egyezmény másként nem rendelkezik és amennyiben a megadott alaki követelmények és eljárások nem ellentétesek a megkeresett tagállam jogának alapelveivel.”

A határidők

A 13. §-hoz

A Javaslat értelmében a szabálysértési jogsegély iránti megkeresést a megkereső külföldi hatóság által megjelölt határidőn belül kell teljesíteni. A megjelölt határidők pontos betartása az eredményes együttműködés egyik legfontosabb feltétele. A megkeresés teljesítésekor tekintettel kell lenni arra, ha a megkereső külföldi hatóság államának joga a hazai jogtól eltérő határidőket határozhat meg az egyes eljárási cselekmények elvégzésére.

A kért határidők figyelembe vételének kötelezettségéhez kapcsolódóan fontos rendezni a határidő túllépésével, előzetes vagy utólagos módosításával, valamint az erre vonatkozó tájékoztatással, illetőleg egyeztetési kötelezettséggel kapcsolatos szabályokat. Eszerint ha nyilvánvaló, hogy a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a külföldi hatóság megkeresését a megkeresésben megjelölt határidőben nem tudja teljesíteni, kötelességük erről, illetőleg a megkeresés teljesítéséhez szükséges határidőről a legfőbb ügyész útján tájékoztatni a megkereső külföldi hatóságot.

A tanú, a szakértő és az eljárás alá vont személy meghallgatása

A 14. §-hoz

1. Amíg a Javaslat mind a tanú, mind a szakértő esetében lehetőséget ad a személyes meghallgatásuk mellett a távbeszélő-készülék útján történő meghallgatásukra is, addig az eljárás alá vont személy csak személyesen hallgatható meg. A meghallgatásra az a szabálysértési hatóság, illetve bíróság jogosult, amelynek a hatáskörébe tartozna az eljárási jogsegély iránti megkeresésben megjelölt cselekmény elbírálása, ha azt Magyarországon követték volna el. Az illetékességet a meghallgatni kívánt személy lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye alapítja meg.

2. A megkereső és a megkeresett állam eljárási szabályainak párhuzamos érvényesülése és alkalmazása abban az esetben kifejezetten megengedett, ha az a tanú, a szakértő és az eljárás alá vont személy eljárási jogainak minél szélesebb körű érvényesülését szolgálja. Ennek érdekében a Javaslat előírja, hogy a tanú, a szakértő, illetve az eljárás alá vont személy meghallgatásakor a magyar jognak és – erre vonatkozó kérelem esetén – a megkereső állam jogának a meghallgatásra, a vallomástétel megtagadására, illetve a vallomástételi mentességekre és akadályokra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. A tanú, a szakértő, illetve az eljárás alá vont személy meghallgatása során akkor kell a magyar jog szerint eljárni, ha a Javaslat 12. §-ának (4) bekezdése értelmében a megkereső külföldi hatóság kifejezett kérelmének hiányában nem kell más eljárásmodot alkalmazni. A párhuzamos alkalmazás azon-

ban azt is jelenti, hogy a megkereső állam joga szerint meghallgatott tanú, szakértő és eljárás alá vont személy az Sztv. rendelkezései alapján akkor is megtagadhatja a vallomástételt, illetve a közreműködést, ha a megkereső állam joga ilyen megtagadási okot nem ismer.

A 15. §-hoz

A Javaslat részletesen rögzíti a személyes meghallgatás iránt előterjesztett megkeresést teljesítő szabálysértési hatóságnak, illetve a bíróságnak a teljesítéssel kapcsolatos feladatait, melynek keretében elsőként a meghallgatásra kitzűzött határnapra megidézik a meghallgatandó személyt. A határnapon – feltéve, hogy az idézett személy megjelent – a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság felteszi mindazokat a kérdéseket, amelyeket a megkeresés értelmében a meghallgatás során tisztázni kell.

A meghallgatásról jegyzőkönyv készül, hiszen a jegyzőkönyv az eljárási cselekmények hitelt érdemlő rögzítésének eszköze. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell azokat a körülményeket, amelyek az eljárási cselekményt lefolytató hatóságról, az ügy tárgyáról, a cselekmény helyéről és idejéről, a cselekménynél jelenlévőkről, az eljárás módjáról hiteles tájékoztatást adnak. A személyes meghallgatásról készült jegyzőkönyv általában nem szó szerint rögzíti az elhangzottakat, de indítványra vagy hivatalból sor kerülhet a meghallgatottak által elmondottak szó szerinti rögzítésére.

A meghallgatás teljesítését és a jegyzőkönyv elkészítését követően a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság további feladata, hogy nyolc napon belül a jegyzőkönyvet az iratokkal együtt megküldje a legfőbb ügyésznek.

A tanú és a szakértő távbeszélő-készülék útján történő meghallgatása iránti megkeresés teljesítése

A 16. §-hoz

A hatályos Sztv. nem tartalmaz a tanú és a szakértő távbeszélő-készülék útján történő meghallgatására szabályokat, ezért a Javaslat újítónak, kezdeményezőnek tekinthető ezen eljárási cselekmény tekintetében.

Ha egy külföldi hatóság a megkeresésében tanú vagy szakértő távbeszélő-készülék útján történő meghallgatása iránt terjeszt elő kérelmet, az illetékes szabálysértési hatóság, illetve bíróság a jogsegély teljesítése érdekében az alábbiakat teszi: a meghallgatni kívánt személyt megidézi, értesíti a megkereső külföldi hatóságot a meghallgatásra kitzűzött napról. Amikor a tanú vagy szakértő a megadott helyen és időpontban megjelenik, megállapítja a megjelentek személyazonosságát. Ezt követően figyelmezteti a megjelent érintettet a jogaira és kötelezettségeire, majd biztosítja, hogy a megkereső külföldi hatóság a kérdéseit feltehesse a meghallgatni kívánt személynek. Záró cselek-

ményként pedig meggyőződik arról, hogy a külföldi hatóság a meghallgatást a maga részéről befejezte.

A távbeszélő-készülék útján történő meghallgatásról jegyzőkönyv készül, amelyben röviden le kell írni valamennyi fent említett eljárási cselekmény megtörténtét, a meghallgatás menetét és a meghallgatás során történeteket.

Ha a tanút vagy a szakértőt a külföldi hatóság távbeszélő-készülék útján kívánja meghallgatni, a megkeresés teljesítése során tolmácsot kell alkalmazni. A rendelkezés az anyanyelv használata alapelvének a megvalósulását szolgálja, illetve lehetővé teszi, hogy az általános szabályok szerint kommunikációra képtelen személyek is megértsék magukat. Az anyanyelv használatának alkotmányos joga, illetve a kommunikációs jog tényleges érvényesülésének egyik garanciája, hogy a tolmácsolással kapcsolatos költségek az államot terhelik.

A jegyzőkönyv elkészültét követő nyolc napon belül mind a jegyzőkönyvet, mind az iratokat a szabálysértési hatóságnak, illetve a bíróságnak meg kell küldenie a legfőbb ügyésznek.

Az okirat és a szabálysértési eljárás iratainak a külföldi hatóság részére történő megküldése

A 17. §-hoz

Ez a fajta eljárási jogsegély iránti megkeresés mind a külföldi hatóság, mind a magyar szabálysértési hatóság, illetve bíróság által előterjeszhető. A külföldi megkeresés teljesítésének egyedüli korlátja, hogy a folyamatban lévő ügyekben sem eredeti okiratot, sem a szabálysértési eljárás iratait nem lehet megküldeni, mivel az ilyen iratok megküldése miatt az eljárás felfüggesztése nem indokolt. Az eljárás felfüggesztésének hiányában a hazai jog szerinti hat hónapos elévülési idő letelte után nincs helye a felelősségre vonásnak. Az elkövető felelősségének megállapításához pedig nagyobb társadalmi érdek fűződik, mint ahhoz, hogy folyamatban lévő ügyekben eredeti okiratot, illetve a szabálysértési eljárás iratait a megkereső külföldi hatóság kérésére a központi hatóság megküldje.

A szabálysértési eljárás iratainak kézbesítése

A 18. §-hoz

A Javaslat értelmében a külföldi hatóság határozatának kézbesítésére illetékes hatóság a címzett lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye szerinti települési önkormányzat jegyzője, aki a kézbesítési kötelezettségének akkor tud eleget tenni, ha az irat a Javaslatban felsorolt adatokat tartalmazza. A kézbesítéshez szükséges adatok meglétét a központi hatóság a kérelem hozzá való érkezését követően vizsgálja.

Az eredményes kézbesítést igazoló tértivevényt a legfőbb ügyésznek a jegyző nyolc napon belül köteles megküldeni.

A szabálysértési eljárás alá vont személy közhiteles nyilvántartásban szereplő személyes adatairól történő adatszolgáltatás

A 19. §-hoz

A Javaslat e rendelkezésének gyakorlati indoka, hogy az Európai Unió tagállamainak állampolgárai számos esetben megsértik más tagállamok közúti közlekedési szabályait. A felelősségre vonás akadálya, hogy nem mindig lehet megállapítani az elkövető személyazonosságát még azelőtt, mielőtt visszatérne a lakóhelye szerinti tagállam területére.

Az SVB határozat 3. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy „az illetékes hatóságok egy jármű rendszámának a nemzeti járműnyilvántartó hatóságokon keresztül történő közlésével információkat kérhetnek más Szerződő Felek járműnyilvántartó hatóságaitól a vonatkozó gépjármű típusáról és márkájáról, továbbá annak a személynek vagy azoknak a személyeknek a személyazonosságáról és címéről, akinek vagy akiknek nevén a kérdéses gépjárművet nyilvántartották akkor, amikor a közúti közlekedési szabály megsértését elkövették.”

Erre figyelemmel tartalmaz a Javaslat szabályt arra, ha a külföldi hatóságtól olyan megkeresés érkezik, melyben egyrészt arról értesíti a központi hatóságot, hogy olyan cselekmény miatt folytat eljárását, amely cselekmény elkövetéséhez gépjárművet használtak, másrészt megküldi a szóban forgó gépjármű rendszámát és gyártmányát és ezek alapján kéri, hogy a központi hatóság küldje meg annak a személynek a nevét, születési helyét és idejét, anyja születési családi és utónevét, valamint lakcímét, aki a cselekmény elkövetésekor a gépjármű üzembentartója volt, a legfőbb ügyész a megkeresést válaszában céljából továbbítja a központi közúti közlekedési nyilvántartó szervnek, amely tizenöt napon belül megküldi válaszát a legfőbb ügyésznek.

Mindez természetesen nem felelősséget telepít, hanem azt a célt szolgálja, hogy ezen adatok ismeretében a külföldi hatóság meg tudja határozni azt a személyt, akivel szemben a szabálysértési eljárást le kell folytatnia.

2. Cím

KÜLFÖLDI HATÓSÁG MEGKERESÉSE ELJÁRÁSI JOGSEGÉLY IRÁNT

A 20. §-hoz

A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság előtt folyamatban lévő eljárásokban is előfordulhat, hogy valamely

külföldi hatósághoz eljárási jogsegély iránti megkeresést kell intézni. A Javaslat e rendelkezése teremti meg ennek a lehetőségét. A szabálysértési hatóság, illetve a bíróság az eljárási jogsegély iránti megkeresését a külföldi hatósághoz azonban nem közvetlenül, hanem a legfőbb ügyész útján küldi meg.

A külföldi hatósághoz intézett szabálysértési jogsegély iránti megkeresésben az előterjesztő kérheti, hogy a külföldi hatóság a kérelmében rögzített szempontok szerint teljesítse az eljárási cselekményeket. Erre elsősorban akkor kerülhet sor, ha valamilyen eljárási cselekményre – az ügy érdemi elbírálására gyakorolt hatására figyelemmel – különös figyelmet kell fordítani.

A határidők

A 21. §-hoz

A Javaslat a kért eljárási határidők betartásának elősegítése érdekében kötelezettséggént írja elő az eljárási jogsegély iránti megkeresést előterjesztő magyar szabálysértési hatóság, illetve bíróság számára, hogy a megkeresésben megadott határidő kitűzésének indokát jelölje meg. További kötelezettség a megkeresést előterjesztő szabálysértési hatóság, illetve bíróság számára, hogy a megkeresés teljesítésére megjelölt időtartamra az eljárást fel kell függeszteni.

Az eljárás felfüggesztésének hiányában a cselekmény elkövetésétől számított hat hónap elteltével (elévülési idő) nincs helye a felelősségre vonásnak. Vagyis, ha a külföldi hatóság az eljárási jogsegély iránti megkeresést a hat hónapos elévülési idő alatt nem teljesíti, az eljárást Magyarországon elévülés miatt meg kellene szüntetni. Ennek elkerülése érdekében rendelkezik így a Javaslat. Az elévülés nem más, mint az idő múlásához kötött kedvezmény, amelyet a cselekmény elkövetésének napjától kell számítani. Az eljárás felfüggesztése a hat hónapos elévülés tartamába nem számít be.

A tanú, a szakértő és az eljárás alá vont személy meghallgatása

A 22. §-hoz

Személyes meghallgatás iránti eljárási jogsegélyt elsősorban akkor indokolt kezdeményezni, ha a bizonyítás e formájának az eljáró magyar szabálysértési hatóság vagy bíróság előtti foganatosítása aránytalan többletköltséggel vagy nehézséggel jár.

A megkeresésnek tartalmaznia kell az idézéshez szükséges név és cím-adatokat, szükséges terjedelemben az előzményeket, a tényállást, a bizonyítás körét, és az annak során tisztázandó körülményeket.

A tanú és a szakértő távbeszélő-készülék útján történő meghallgatása iránti megkeresés

A 23. §-hoz

A magyar szabálysértési hatóság, illetve bíróság kezdeményezheti a külföldi hatósághoz intézett kérelmében azt, miszerint a külföldi hatóság nyújtson ahhoz segítséget, hogy a megkeresésben megnevezett tanút vagy szakértőt távbeszélő-készülék útján meghallgathassa.

Az okirat és a szabálysértési eljárás iratainak a külföldi hatóság részére történő megküldése

A 24. §-hoz

A Javaslat értelmében a magyar szabálysértési hatóság, illetve a bíróság jogosult az eljárási jogsegély iránti kérelmében azt kezdeményezni a külföldi hatóságtól, hogy küldje meg részére a már lefolytatott szabálysértési eljárás iratait, továbbá eredeti okiratokat.

A szabálysértési eljárás iratainak kézbesítése

A 25. §-hoz

Kézbesítés iránti eljárási jogsegélyt a szabálysértési hatóság és a bíróság is jogosult a központi hatósághoz előterjeszteni abban az esetben, ha a címzett címe ismeretlen vagy nem egyértelmű, továbbá, ha az irat postai úton történő kézbesítése nem volt lehetséges, vagy a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság megítélése szerint a postai úton való kézbesítés nem megfelelő vagy eredménytelen lenne.

A Javaslat ezzel a rendelkezéssel az Egyezmény 5. cikk (2) bekezdése a) és c)-d) pontjának kíván megfelelni.

A szabálysértési eljárás alá vont személy közhiteles nyilvántartásban szereplő személyes adatairól történő adatszolgáltatás kérése

A 26. §-hoz

A Javaslat értelmében a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság jogsegély iránti kérelmet terjeszthet elő annak megállapítása érdekében, hogy ki volt annak a gépjárműnek az üzembentartója, amellyel a szabálysértési eljárás alapjául szolgáló cselekményt elkövették, feltéve, hogy a kérelmet előterjesztő szabálysértési hatóság, illetve bíróság ismeri a gépjármű rendszámát és gyártmányát is.

IV. Fejezet

PÉNZBÍRSÁGOT KISZABÓ JOGERŐS SZABÁLYSÉRTÉSI HATÁROZAT VÉGREHAJTÁSÁNAK ÁTVÉTELE, ILLETVE ÁTADÁSA

1. Cím

PÉNZBÍRSÁGOT KISZABÓ JOGERŐS SZABÁLYSÉRTÉSI HATÁROZAT VÉGREHAJTÁSÁNAK ÁTVÉTELE

A 27. §-hoz

1. A közúti közlekedési szabályok megsértése miatt, illetve a szabálysértésnek minősülő más büntetendő cselekmények miatt lefolytatott szabálysértési eljárásban kiszabott pénzbírság kölcsönös végrehajtását biztosítaniuk kell a tagállamoknak, amit nem akadályozhat az a tény sem, hogy az egyes tagállamokban különböző hatóságok jogosultak szabálysértési eljárást lefolytatni és pénzbírság büntetést alkalmazni.

A Javaslat a pénzbírság megfizetésének elengedésére irányuló méltányossági kérelem benyújtásának lehetőségét kizárja. Egyrészt az eljárás elhúzásának megakadályozása érdekében, másrészt azért, mert a külföldi állam joghatósága alá tartozó ügyben Magyarország nem gyakorolhat méltányosságot.

2. A Javaslat értelmében a magyar központi hatóság köteles a külföldi hatóság vagy bíróság határozatát végrehajtásra átvenni, ha a megkeresésben ezt kéri, továbbá ha az elkövető Magyarországon lakóhellyel, tartózkodási hellyel, vagy vagyonnal, illetve jövedelemmel rendelkezik és nem áll fenn a Javaslatban felsorolt megtagadási okok egyike sem. Ezeket a feltételeket a központi hatóság hivatalból vizsgálja.

A kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdése értelmében: „Valamely határozat, az e cikkben előírt tanúsítvánnyal együtt továbbítható azon tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságainak, amelyben az a természetes személy, akinek a terhére a határozatot hozták, vagyonnal vagy jövedelemmel rendelkezik, ahol szokásos tartózkodási helye, illetve jogi személy esetében bejegyzett székhelye található.”

Ennek megfelelően az Európai Unió tagállamaitól érkező külföldi határozat csak akkor vehető át végrehajtásra, ha a megkereséshez csatolják a kerethatározat mellékletében található minta-formanyomtatványt, amelyet a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságának alá kell írnia, ezzel igazolva azt, hogy a tanúsítvány tartalma a valószínűleg megfelel. A formanyomtatvány megegyezik az Európai Unió Hivatalos Lapjában megjelent tanúsítvánnyal.

A 28. §-hoz

Az SVB határozat 11. cikke kimondja, hogy „a megke-resett szerződő fél megszünteti a határozat végrehajtását, ha a megkereső szerződő fél olyan határozatról, intézkedé-sről vagy más körülményről értesíti, amely felfüggeszti vagy megszünteti a határozat végrehajthatóságát.”

A kerethatározat 12. cikkének (1) és (2) bekezdése érte-lmében „a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága haladéktalanul tájékoztatja a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatóságát minden olyan döntésről vagy intéz-kedésről, amelynek eredményeként a határozat végrehajt-hatósága megszűnik, vagy bármely más okból azt a végre-hajtó államtól visszavonják. A végrehajtó állam a kibo-csátó állam hatáskörrel rendelkező hatóságának a döntésé-ről vagy az intézkedésről szóló értesítését követően azon-al megszünteti a végrehajtást.”

Ennek értelmében, ha a központi hatóságot a végrehaj-tás akadályát képező döntésről, intézkedésről vagy egyéb körülményről tájékoztatja a megkereső külföldi hatóság, akkor a központi hatóságot értesítési kötelezettség terheli azon települési önkormányzati jegyző felé, akihez a kül-földi megkeresést – az abban megjelölt összeg végrehaj-tása érdekében – továbbította.

A 29. §-hoz

A Javaslat a külföldi határozat végrehajtásra történő át-vételének további megtagadási okait a kerethatározat 7. cikkének, illetve az SVB határozat 6. cikke (1) bekezdé-sének és a 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően hatá-rozza meg.

Megtagadási ok a büntetés elévülése, amely az Sztv. ér-telmében a határozat jogerőre emelkedésétől számított egy év elteltével következik be. Megtagadási ok továbbá, ha a külföldi határozat alapjául szolgáló cselekményt a magyar szabálysértési hatóság, illetve bíróság már jogerősen elbí-rálta, vagy jogerősen külföldi hatóság bírálta el, de a hatá-rozat végrehajtását a Magyar Köztársaság már átvette, il-letve ha a tagállami hatóság által megküldött tanúsítvány nem az ahhoz mellékelte határozatra vonatkozik.

A kerethatározat 7. cikke értelmében az elismerés és végrehajtás megtagadásának oka még a fent felsoroltakon kívül, ha a pénzbírság összege a 70 eurót nem éri el. A Ja-vaslatnak a kerethatározattal egybehangzó nyilvánvaló célszerűsége, hogy a 70 eurót meg nem haladó összeg be-hajtása iránti megkeresést a központi hatóság megtagadja. A büntetés összegének forintra történő átszámításánál a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, a határozat megho-zatala napján alkalmazott hivatalos devizaárfolyam az irányadó. Ha a határozatban, illetőleg a tanúsítványban az összeget nem euróban tüntették fel, az átszámításnál az MNB hivatalos árfolyamait kell figyelembe venni azzal, hogy az eredeti összeget először forintra, majd az így meg-határozott összeget euróra kell átváltani.

A fent felsorolt megtagadási okok bármelyikének fenn-állása esetén, a központi hatóságnak meg kell tagadnia a külföldi határozat végrehajtásának átvételét.

A 30. §-hoz

A külföldi határozat végrehajtásra történő átvételének nincs akadálya, a központi hatóság az átvett megkeresést továbbítja az elkövető lakóhelye, ennek hiányában a tar-tózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjéhez, aki az önkéntes (illetékbélyeggel történő le-rovás) teljesítés elmaradása esetén közvetlen letiltást bo-csát ki, ha ismert az elkövető munkahelye. Abban az eset-ben, ha a közvetlen letiltásra nincs lehetőség, a jegyző a határozatban megjelölt pénzbüntetés összegét adók mód-jára hajtja be.

Az adók módjára történő behajtás a végrehajtás utolsó mozzanata, mivel a Javaslat szerint az adók módjára törté-nő behajtás sikertelensége esetén közérdekű munkára, il-letve elzárásra történő átváltoztatásnak nincs helye egy-részt gazdasági okból, másrészt azért, mert ezek a végre-hajtási cselekmények – figyelemmel az elévülési és adat-kezelési szabályokra – indokolatlanul elhúznák és veszé-lyeztetnék az eredményes végrehajtást. A kerethatározat 9. cikkének (1) bekezdése értelmében: „Kizárólag a végre-hajtó tagállam hatóságai jogosultak dönteni a végrehajtási eljárásokra és az összes ezzel kapcsolatos intézkedés meg-hozatalára vonatkozóan.”

Ha a végrehajtásra illetékes jegyző a lakó-, illetve a tar-tózkodási hely hiányában nem állapítható meg, az elköve-tő fellelhető jövedelme, illetve vagyona alapítja meg az il-letékességet.

A 31. §-hoz

1. A Javaslat előírja, hogy ha a közúti közlekedési sza-bályok megsértése esetén a külföldön kiszabott pénzbírság összege meghaladja az ugyanazon cselekményért Magyar-országon kiszabható pénzbírság legmagasabb összegét, a jegyző csak a magyar jogszabályok szerint kiszabható leg-magasabb összeg erejéig foganatosítja a végrehajtást.

Ez a rendelkezés megfelel az SVB határozat 8. cikkének (3) bekezdésében foglaltaknak, mely kimondja, hogy „amennyiben az átváltáskor kiderül, hogy a határozattal kiszabott pénzbírság vagy pénzbüntetés összege megha-ladja annak a pénzbírságnak vagy pénzbüntetésnek a leg-magasabb összegét, amelyet az azonos típusú közúti köz-lekedési szabályok megsértésének esetére a megkeresett Szerződő Fél jogszabályai rendelnek, a határozat végre-hajtása nem terjeszkedhet túl ezen a legmagasabb össze-gen.”

2. A kerethatározat 9. cikkének (2) bekezdése értelmé-ben „abban az esetben, ha az elítélt személy bizonyítani

tudja, hogy valamely államban, részben vagy egészben kifizetést teljesített, a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága konzultál a kibocsátó tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságával. A büntetés bármely módon, bármely államban megtérített bármely hányadát teljes egészében le kell vonni a végrehajtó állam által végrehajtandó összegből.”

Abban az esetben, ha valaki azt követően fizeti meg részben vagy egészben a külföldi hatóság határozatában megjelölt összeget, miután a központi hatóság a határozatot végrehajtásra átvette, a Javaslat értelmében nem kell még egyszer megfizetnie a bírságot, csak igazolnia kell a megfizetés tényét. Ha az elkövető az igazolást benyújtja, a központi hatóság az eljárás felfüggesztés mellett megkeresi a határozatot kibocsátó külföldi hatóságot és a megfizetésre vonatkozóan nyilatkozatot kér. Abban az esetben, ha a külföldi hatóság a megkeresésre a megadott harminc napos határidőn belül nem válaszol, a központi hatóság az eljárást megszünteti.

A 32. §-hoz

Összhangban a devizakorlátozások megszüntetéséről, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2001. évi XCIII. törvény 1. §-ának (1) bekezdésében foglaltakkal, melynek értelmében „A Magyar Köztársaság törvényes fizetőeszköze a forint”, a Javaslat szerint magyar forintban kell teljesíteni a külföldi pénznemben kiszabott pénzbírság és a külföldi határozatban megállapított eljárási költség összegét.

A 33. §-hoz

Az SVB határozat 15. cikke kimondja, hogy a „a határozatok végrehajtásából befolyt összegek a megkeresett szerződő felet illetik.” Erre figyelemmel, a végrehajtás módjától függően illeti meg a végrehajtott pénzbírság és az eljárási költség összege a központi költségvetést, illetve a végrehajtó települési önkormányzatot.

2. Cím

PÉNZBÍRSÁGOT KISZABÓ JOGERŐS SZABÁLYSÉRTÉSI HATÁROZAT VÉGREHAJTÁSÁNAK ÁTADÁSA

A 34. §-hoz

A Javaslat értelmében célszerű, hogy a magyar szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozatát, illetve jogerős végzését végrehajtásra annak az államnak adja át, amelynek terüle-

tén a magyar elkövető lakóhelye, tartózkodási helye van, vagy ahol vagyonnal, illetve jövedelemmel rendelkezik.

Az átadás hazai feltétele, hogy az elkövető a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság felszólítása ellenére nem fizette meg a pénzbírság összegét, továbbá, hogy a pénzbírság összege eléri vagy meghaladja a 70 eurót. A kerethatározat 7. cikke (2) bekezdésének h) pontja a külföldi határozat elismerésének és végrehajtásának megtagadási okaként rögzíti, ha a határozatban megjelölt pénzbüntetés összege a 70 eurót nem éri el. Mivel a végrehajtásra vonatkozó valamennyi intézkedés meghatározására a végrehajtó állam jogosult, Magyarország köteles arra, hogy a 70 eurós pénzbüntetést tartalmazó külföldi határozatot végrehajtásra átvegye (a korábban ismertetett feltételek fennállása esetén) és jogosult arra, hogy a 70 eurós vagy annál magasabb összegű pénzbüntetést végrehajtásra átadja.

A 35. §-hoz

A kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdése értelmében: „Valamennyi határozat, az e cikkben előírt tanúsítvánnyal együtt továbbítható azon tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságainak, amelyben az a természetes vagy jogi személy, akinek a terhére a határozatot hozták, vagyonnal vagy jövedelemmel rendelkezik, ahol szokásos tartózkodási helye, illetve jogi személy esetében bejegyzett székhelye található.” A (2) bekezdés értelmében: „A tanúsítványt, amelynek minta-formanyomtatványa a mellékletben található, a kibocsátó állam hatáskörrel rendelkező hatósága aláírja, és igazolja, hogy a tanúsítvány tartalma a valóságnak megfelel.” Ennek a kötelezettségnek tesz eleget a Javaslat, amikor kimondja, hogy a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a formanyomtatvány tanúsítvánnyal együtt köteles megküldeni a központi hatóságnak a végrehajtás átadására irányuló megkereséseket.

A Javaslat értelmében a megkereséshez olyan, személyes adatot nem tartalmazó tájékoztatás is csatolható, amely a határozat indokaira vonatkozik.

A 36. §-hoz

Az SVB határozat 10. cikke kimondja, hogy „a megkereső szerződő fél nem folytathatja a határozat végrehajtását azután, hogy a végrehajtás átvételét kérte. A végrehajtás joga visszaszáll a megkereső szerződő félre, amennyiben a megkeresett szerződő fél arról értesíti, hogy elutasítja a végrehajtást vagy azt nem tudta foganatosítani.”

Ha a külföldi hatóság a végrehajtást átveszi, ez a tény akadályát képezi annak, hogy az elkövetővel szemben Magyarországon további végrehajtási cselekményt lehessen foganatosítani. Végrehajtási cselekmény foganatosítására az átadást követően csupán abban a két esetben kerülhet

csak sor, ha az elkövető kivonja magát a végrehajtás alól, vagy a magyar határozat külföldön nem hajtható végre, és erről a külföldi hatóság értesíti a központi hatóságot.

A 37. §-hoz

A központi hatóságot értesítési kötelezettség terheli, ha a határozat végrehajtásra történő átadását követően a magyar bíróság a határozatot perújítás folytán egészben vagy részben hatályon kívül helyezi, és új határozatot hoz. Az értesítéssel egyidejűleg a központi hatóság kéri a végrehajtás megszüntetését.

V. Fejezet

A VÉGREHAJTÁSRA ÁTVETT KÜLFÖLDI HATÁROZATOK NYILVÁNTARTÁSA

A 38. §-hoz

A Javaslát a külföldi határozat végrehajtása átvételének megtagadási okaként rögzíti azt az esetet, amikor a külföldi határozat alapjául szolgáló cselekményt a külföldi hatóság már jogerősen elbírálta, és az erről szóló határozat végrehajtását a Magyar Köztársaság már átvette.

Annak elkerülése érdekében, hogy a központi hatóság egy külföldi határozatot többször vegyen át végrehajtásra, az átvett határozatokról központi nyilvántartást vezet. A központi nyilvántartás segítségével – már a megkeresés megérkezésekor, mielőtt a központi hatóság döntene külföldi határozatot végrehajtásra történő átvételéről – ellenőrizni lehet, hogy adott határozatot végrehajtásra korábban átvették-e.

A központi hatóságot a központi nyilvántartásból az adatszolgáltatás joga nem illeti meg, és az ott rögzített adatokat is kizárólag a fent megjelölt cél érdekében kezelheti.

Az Avtv. 12. §-ának (1) bekezdése értelmében, „az érintett kérelmére az adatkezelő tájékoztatást ad az általa kezelt, illetőleg az általa megbízott feldolgozó által feldolgozott adatairól, az adatkezelés céljáról, jogalapjáról, időtartamáról, az adatfeldolgozó nevéről, címéről (székhelyéről) és az adatkezeléssel összefüggő tevékenységéről, továbbá arról, hogy kik és milyen célból kapják vagy kapták meg az adatokat. Az adattovábbításra vonatkozó nyilvántartás – és ennek alapján a tájékoztatási kötelezettség – időtartamát az adatkezelést szabályozó jogszabály korlátozhatja. A korlátozás időtartama személyes adatok esetében öt évnél, különleges adatok esetében pedig húsz évnél rövidebb nem lehet.” Erre figyelemmel a központi hatóság köteles az adattovábbításra vonatkozó nyilvántartást vezetni, és azt az adattovábbítástól számított öt évig megőrizni.

VI. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

A 39. §-hoz

1. A Javaslát a kihirdetését követő második hónap 15. napján lép hatályba.

2. Figyelemmel arra, hogy a jogszabály kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé, a záró rendelkezések között rendelkezni kell arról, hogy a Javaslátot a jogerősen befejezett ügyekben nem lehet alkalmazni.

Felhatalmazó rendelkezések

A 40. §-hoz

A Javaslát felhatalmazást kell adnia a szabálysértés szabályozásáért felelős miniszter részére, hogy rendeletben meghatározhassa a pénzbírságot kiszabó jogerős szabálysértési határozatok végrehajtásának átadására, illetve átvételére jogosult központi hatóságot. A miniszteri rendelet kiadásának indoka megegyezik a Javaslát 3. §-ában írt indokokkal.

A kerethatározat értelmében a határozat végrehajtás átadása céljából a formanyomtatvány tanúsítvánnyal együtt továbbítható. A tanúsítvány szövegét pontosítani kellene ahhoz, hogy a tanúsítvány szóhasználata az Sztv. szóhasználatával összhangot mutasson. A tanúsítvány szövegét azonban módosítani nem lehet, azt változatlan tartalommal kell szerepeltetni úgy, ahogy az az Európai Unió Hivatalos Lapjában megjelent. A Javaslát ennek az ellentmondásnak a feloldása érdekében ad a szabálysértés szabályozásáért felelős miniszternek felhatalmazást arra, hogy rendeletben határozza meg a formanyomtatvány tanúsítványt és annak kitöltési szabályait.

Módosuló rendelkezések

A 41. §-hoz

A Javaslát módosítja a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvényt annak érdekében, hogy szabályozott legyen a tennivaló abban az esetben, amikor a külföldi hatóság olyan cselekmény miatt terjeszt elő bűnügyi jogsegély iránti megkeresést, amely a megkereső államának joga szerint bűncselekmény, de a magyar jog szerint szabálysértés. Ha a központi hatóság erről szóló

értésítőjére adott válaszában a külföldi hatóság a jogsegély teljesítése iránti kérelmét fenntartja, a kérelem a Javaslattal szabályai szerint teljesíthető.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

A 42. §-hoz

A Javaslattal célja az európai uniós jogi aktusok átültetésével, az Európai Unió jogának való megfelelés, ezért a Javaslattal jogharmonizációs záradékkal zárul.

2007. évi XXXVII. törvény

az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény módosításáról*

Az Országgyűlés a jövő nemzedékek iránt érzett felelősségtől vezérelve új intézményt kíván létrehozni és ennek előkészítése, az intézményi rendszer megújítása érdekében a következő törvényt alkotja:

1. § Az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény (a továbbiakban: Obtv.) 2. §-a és az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az országgyűlési biztos és a külön biztos megválasztása

2. § (1) Az Országgyűlés az alapvető jogok védelme érdekében – kizárólag neki felelős megbízottként – választja meg az országgyűlési biztost.

(2) Az Országgyűlés egyes alapvető jogok védelmére az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával törvényben meghatározott külön biztost is választhat. A külön biztos a szakterületén önálló intézkedési joggal rendelkezik. Az országgyűlési biztos a külön biztos feladatkörébe tartozó ügyekben nem járhat el.

(3) Ha az országgyűlési biztos akadályoztatva van, vagy e tisztség nincs betöltve, az országgyűlési biztos jogkörét az általa kijelölt, ennek hiányában vagy akadályoztatása esetén a korban legidősebb más külön biztos gyakorolja.

(4) Ha a külön biztos akadályoztatva van, vagy e tisztség nincs betöltve, a külön biztos jogkörét az országgyűlési biztos gyakorolja.

(5) Ahol jogszabály országgyűlési biztost említ, azon – eltérő rendelkezés hiányában – a külön biztost is érteni kell.”

2. § (1) Az Obtv. 9. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az országgyűlési biztos miniszteri illetményre és juttatásokra jogosult azzal, hogy a vezetői illetménypótlék mértéke a miniszteri vezetői illetménypótlék másfélszerese.”

(2) Az Obtv. 28. §-a a következő új (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az országgyűlési biztos az intézkedést nem tartalmazó irat kiadmányozási jogát írásban a Hivatal vezetői megbízással rendelkező köztisztviselőjére átruházhatja.”

3. § (1) A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 137. § 1. pont *f*) alpontjában az „állampolgári jogok országgyűlési biztosa és általános helyettese, valamint a külön biztosok” szövegrész helyébe az „országgyűlési biztos” szöveg, a Magyar Köztársaság kiténtetéseiről szóló 1991. évi XXXI. törvény 7. § (1) bekezdésében az „állampolgári jogok országgyűlési biztosa” szövegrész helyébe az „országgyűlési biztos” szöveg, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 44. § (5) bekezdésében a „hivatalaiban” szövegrész helyébe a „hivatalában” szöveg, az államtitokról és a szolgálati titokról szóló 1995. évi LXV. törvény 6. § (1) bekezdés *j*) pontjában az „állampolgári jogok országgyűlési biztosa és általános helyettese, valamint a külön biztosok” szövegrész helyébe az „országgyűlési biztos” szöveg, a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény 17. § (1) bekezdésében a „biztosok hivatalainak” szövegrész helyébe a „biztos hivatalának” szöveg, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 11. § (2) bekezdésében az „állampolgári jogok országgyűlési biztosa” szövegrész helyébe az „országgyűlési biztos” szöveg, a jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény 1. § (2) bekezdésében a „Biztosok” szövegrész helyébe a „Biztos” szöveg, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 15. § (6) bekezdésében az „állampolgári jogok országgyűlési biztosa, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa és az adatvédelmi biztos” szövegrész helyébe az „országgyűlési biztos” szöveg, a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény 327. § (1) bekezdés *f*) pontjában az „állampolgári jogok országgyűlési biztosa, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési bizto-

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. május 14-i ülésnapján fogadta el. Igazságügyi Közlöny 1993. évi 8. szám.

sa, valamint az adatvédelmi” szövegrész helyébe az „országgyűlési” szöveg, a Vám- és Pénzügyőrségről szóló 2004. évi XIX. törvény 22. § (4) bekezdésében a „Biztosok” szövegrész helyébe a „Biztos” szöveg, az Európai Parlament magyarországi képviselőinek jogállásáról szóló 2004. évi LVII. törvény 8. § (2) bekezdés *f*) pontjában az „állampolgári jogok országgyűlési biztosa és általános helyettese, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa és az adatvédelmi” szövegrész helyébe az „országgyűlési” szöveg, az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény 3. § (1) bekezdés *a*) pontjában a „Biztosok” szövegrész helyébe a „Biztos” szöveg, valamint a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 107. § (4) bekezdésében az „állampolgári jogok országgyűlési biztosa, helyettese, illetve az országgyűlési külön biztosok” szövegrész helyébe az „országgyűlési biztos” szöveg lép.

(2) A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 33/A. § (1) bekezdés *a*) pontjában az „az állampolgári jogok országgyűlési biztosa, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa” szövegrész helyébe az „országgyűlési biztos” szöveg, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 96. §-ában az „állampolgári jogok országgyűlési biztosa” szövegrész helyébe az „országgyűlési biztos” szöveg, az „az 1993. évi LIX.” szövegrész helyébe a „külön” szöveg, a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 30. § (3) bekezdésében a „Biztosok” szövegrész helyébe a „Biztos” szöveg, 52. § (1) és (4) bekezdésében az „állampolgári jogok országgyűlési biztosa” szövegrész helyébe az „országgyűlési biztos” szöveg, 1. számú mellékletének 9. pontjában a „biztosok és az állampolgári jogok országgyűlési biztosának általános helyettese” szövegrész helyébe a „biztos” szöveg, a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény 86. § (2) bekezdés *a*) pontjában az „állampolgári jogok országgyűlési biztosa” szövegrész helyébe az „országgyűlési biztos” szöveg, a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 12. § (1) bekezdés *c*) pontjában az „állampolgári jogok országgyűlési biztosa és általános helyettese, valamint a külön biztosok” szövegrész helyébe az „országgyűlési biztos” szöveg, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2004. évi CV. törvény 36. § (1) bekezdés *a*) pontjában a „Biztosok” szövegrész helyébe a „Biztos” szöveg lép.

(3) A Magyar Köztársaság nemzeti jelképeinek és a Magyar Köztársaságra utaló elnevezésnek a használatáról szóló 1995. évi LXXXIII. törvény 1. § (1) bekezdésében, 5/A. § (1) bekezdés *e*) pontjában a „biztosok” szövegrész helyébe a „biztos” szöveg, 5/A. § (1) bekezdés *e*) pontjában a „hivatalaik” szövegrész helyébe a „hivatala” szöveg lép.

(4) Hatályát veszti a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 95/A. § (10) bekezdésében az „és helyet-

tese” szövegrész, valamint a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 39. § *d*) pontja.

4. § E törvény 2007. július 2. napján lép hatályba.

2007. évi XXXVIII. törvény

a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról*

1. § A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 103. § (1) bekezdésének *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Szakértőként nem járhat el.)

„*b*) aki az ügyben mint bíró, ügyész vagy nyomozó hatóság tagja járt vagy jár el, ezek hozzátartozója, valamint az ügyben eljáró vagy eljáró bírósággal, ügyészséggel, nyomozó hatósággal alkalmazotti vagy szolgálati viszonyban lévő személy.”

2. § E törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

A Kormány rendeletei

A Kormány 113/2007. (V. 24.) Korm. rendelete

a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény végrehajtásáról

A Kormány a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (a továbbiakban: Tv.) 86. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

* A törvényt az Országgyűlés a 2007. május 7-i ülésnapján fogadta el. Igazságügyi Közlöny 1998. évi 7. szám.

Értelmező rendelkezések

1. §

E rendelet alkalmazásában

a) EGT-állampolgár: a Tv. 1. § (1) bekezdés *a)* pontjában meghatározott személy;

b) EGT-állam: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez;

c) schengeni állam: a Tv. 2. § *e)* pontjában meghatározott állam;

d) háztartás: az EGT-állampolgárral vagy magyar állampolgárral egy lakásban együtt élő, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek közössége.

Eljáró hatóságok

2. §

A Tv.-ben szabályozott közigazgatási hatósági eljárások során a következő hatóságok járnak el:

a) az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter;

b) a külpolitikáért felelős miniszter;

c) a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (a továbbiakban: Hivatal);

d) a Hivatal területi szerve (a továbbiakban: regionális igazgatóság);

e) a vízumkiadásra feljogosított magyar konzuli tisztviselő (a továbbiakban: konzuli tisztviselő);

f) a Határőrség.

A beutazás, valamint a három hónapot meg nem haladó tartózkodás joga

3. §

A Tv. 3. § (1)–(4) bekezdése szerinti feltételek fennállását a Magyar Köztársaság területére történő beléptetést megelőzően a Határőrség ellenőrzi.

A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag számára kiadott vízum

4. §

A Tv. 4. § (1) bekezdése szerinti vízum (a továbbiakban: vízum) kiadása

a) a külpolitikáért felelős miniszter,

b) a konzuli tisztviselő,

c) a Hivatal

(a továbbiakban együtt: vízumkiadó hatóság) hatáskörébe tartozik.

5. §

A vízum iránti kérelmet – a 6–7. §-ban meghatározott kivétellel – a konzuli tisztviselő bírálja el.

6. §

A külpolitikáért felelős miniszter bírálja el – külön jogszabály szerint – a diplomáciai vagy nemzetközi jogon alapuló más kiváltságot és mentességet élvező személyek családtagjainak vízumkérelmeit.

7. §

(1) A vízum kivételes esetben kiadható a Magyar Köztársaság közúti, légi, valamint vízi határátkelőhelyén (a továbbiakban: határátkelőhely) is, feltéve, hogy a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag megfelel a Tv. 4. § (1) bekezdése szerinti feltételeknek, és valószínűsíti, hogy nem volt abban a helyzetben, hogy előzetesen vízumot igényelhessen.

(2) A határátkelőhelyen előterjesztett vízum iránti kérelmet a Határőrség köteles elektronikus úton haladéktalanul döntésre felterjeszteni a Hivatalhoz.

(3) A Hivatal a kérelemről a kézhezvételt követően azonnal, de legkésőbb három órán belül határoz, és döntését – a Határőrség útján – elektronikus úton közli a kérelmezővel.

(4) A vízummal kapcsolatos ügyintézés folyamatossága érdekében a Hivatal állandó ügyeleti szolgálatot szervez.

(5) A kérelemnek helyt adó döntés esetén a vízumot a Határőrség állítja ki a kérelmező részére.

8. §

(1) A vízum iránti kérelmet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – bármely magyar konzuli tisztviselőnél vagy a Magyar Köztársaság nevében vízum kiadása iránti kérelem átvételére feljogosított más állam külképviseletén vagy az ilyen kérelem átvételére felhatalmazott egyéb helyen kell benyújtani.

(2) A vízumkérelmet a 7. §-ban meghatározott esetben a határátkelőhelyen kell benyújtani.

9. §

(1) A vízum iránti kérelmet az e rendelet 3. melléklete szerinti formanyomtatványon kell előterjeszteni.

(2) A vízum iránti kérelem az utazás tervezett időpontját legfeljebb három hónappal megelőzően terjeszthető elő.

(3) A vízum iránti kérelem előterjesztésekor a kérelmezőnek be kell mutatnia érvényes úti okmányát. Az úti okmánynak – a 13. §-ban foglalt kivétellel – legalább egy, a vízum beillesztésére szolgáló szabad lapot kell tartalmaznia.

(4) A vízum iránti kérelemhez mellékelni kell a tartózkodás célját igazoló okiratokat.

(5) A vízumkiadó hatóság a tartózkodás teljes időtartamára, valamint a vissza- vagy továbbutazáshoz szükséges anyagi fedezet meglétét vélelmezi.

10. §

A vízum iránti kérelem benyújtásakor a vízumkiadó hatóság, illetve – a 7. § alkalmazásában – a Határőrség illetékes szerve a vízumkérelmező úti okmányába bejegyzi a vízum kérelmezésének tényét, helyét és idejét, a kért vízum kódját, valamint a vízumkérelmet átvevő hatóság nevét.

11. §

A konzuli tisztviselő a vízum iránti kérelemről a kézhezvételtől számított 15 napon belül dönt.

12. §

A vízumot az e rendelet 2. mellékletének 1. pontja szerinti formában és adattartalommal kell kiállítani.

13. §

(1) Ha a vízumkötelezett harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag úti okmányát a Magyar Köztársaság nem ismeri el, a vízumot az e rendelet 2. mellékletének 2. pontja szerinti formában és adattartalommal, vízum beillesztésére szolgáló űrlapon (a továbbiakban: külön lap) kell kiadni, feltéve, hogy a kérelmező eleget tesz a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének létrehozásáról szóló 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikk (1) bekezdés c) és e) pontjában foglalt feltételeknek.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései megfelelően alkalmazandók abban az esetben is, ha a vízumkötelezett harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag

Magyar Köztársaság által elismert úti okmányában nincs a vízum beillesztésére szolgáló szabad oldal.

14. §

(1) A külpolitikáért felelős miniszter, valamint a konzuli tisztviselő a vízum iránti kérelemről a Nemzetbiztonsági Hivatal véleményét kérheti.

(2) A Nemzetbiztonsági Hivatal köteles a megkeresésnek tíz napon belül eleget tenni.

15. §

A vízum érvénytelen, ha

- a) a benne foglalt adatok igazolására alkalmatlanná vált;
- b) hamis adatot tartalmaz vagy meghamisították;
- c) a jogosultja a szabad mozgás és tartózkodás jogát igazoló okmányt kapott;
- d) jogosultja magyar állampolgárságot szerzett vagy olyan ország állampolgárságát szerezte meg, amely ország állampolgárainak – közvetlenül alkalmazandó európai közösségi jogi aktus vagy nemzetközi szerződés alapján – a Magyar Köztársaság területére történő beutazásához nincs szüksége vízumra;
- e) jogosultja meghalt.

16. §

(1) Az a vízumkiadó hatóság, amely eljárása során a vízum érvénytelenségére okot adó körülményről tudomást szerez, a vízumot visszavonja, és a 15. § a) pontjában meghatározott esetben gondoskodik a vízum pótlásáról.

(2) A más schengeni állam által kiadott vízum visszavonásáról haladéktalanul értesíteni kell a vízumot kiadó schengeni államot.

17. §

(1) A központi vízumhatóság Tv.-ben meghatározott feladatát a Hivatal látja el.

(2) A Hivatal megkeresi az egyeztetést kérő schengeni államok központi hatóságait, nyilatkozzanak arra nézve, hogy a vízum kiadásához hozzájárulnak-e.

(3) Ha a megkeresett központi hatóságok bármelyike részéről nemleges válasz érkezik, a Hivatal legfeljebb korlátozott területi érvényességű vízum kiadásához járulhat hozzá.

(4) Ha a megkeresett központi hatóságtól a megkeresés részére történt továbbításától számított hét napon vagy a

meghosszabbított határidőn belül nem érkezik válasz, a hozzájárulást megadottnak kell tekinteni.

(5) A megkeresett központi hatóság a válaszadás határidejét meghosszabbíthatja. A Hivatal erről tájékoztatja a konzuli tisztviselőt vagy a vízum iránti kérelem tekintetében eljáró más szervet.

18. §

(1) Ha valamely schengeni állam központi hatóságának a vízum iránti kérelemre vonatkozó döntés meghozatala előtt – a Tv. 86. § (6) bekezdése alapján kiadott miniszteri rendelet szerint – a Hivatallal egyeztetnie kell, a Hivatal legkésőbb a megkeresés részére történt továbbításától számított hét napon belül köteles nyilatkozni arról, hogy a vízum kiadásához hozzájárul-e.

(2) Ha az ügy különösen bonyolult jellege szükségessé teszi, a Hivatal a megkereső schengeni állam központi hatóságától a válaszadási határidő meghosszabbítását kérheti. A határidő meghosszabbítása iránti kérelmet indokolni kell.

(3) A központi vízumhatóság az egyeztetés során történő válaszadás előtt köteles a vízumkérelemről a Nemzetbiztonsági Hivatal véleményét kérni.

(4) A Nemzetbiztonsági Hivatal köteles a központi vízumhatóság megkeresésének hét napon belül eleget tenni.

A három hónapot meghaladó tartózkodás feltételeinek igazolása

19. §

(1) Az EGT-állampolgár a Tv.-ben meghatározott feltételeket a tartózkodás jogcímének megfelelően okirattal vagy más irattal igazolhatja.

(2) A Tv. alkalmazásában az eljáró hatóság a kérelmező által benyújtott, külföldön kiállított közokiratot bizonyító erejű okiratként a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 52. § (2) bekezdésében foglalt feltételek hiányában is elfogadhatja.

20. §

(1) Ha a tartózkodás célja keresőtevékenység folytatása, azt a kérelmező különösen a következő módon igazolhatja:

a) munkavégzésre irányuló jogviszony keletkezését igazoló okirattal;

b) érvényes szerződéssel vagy cégmásolattal, cégkivonattal, illetve cégbizonyítvánnyal, amely igazolja, hogy

gazdasági társaság, szövetkezet vagy egyéb – jövedelem-szerzési céllal létrejött – jogi személy tulajdonosaként, ügyvezetőjeként, vezetői, képviselői vagy felügyeleti szerve tagjaként végzi tevékenységét;

c) érvényes vállalkozói igazolvánnyal vagy azzal egyenértékű – más tagállam hatósága által kiállított – vállalkozási tevékenység folytatására jogosító engedéllyel;

d) munkát kereső személy esetén olyan dokumentumokkal, amelyek alátámasztják, hogy munkát keres, és a keresőtevékenység megkezdése valószínű, vagy

e) egyéb hitelt érdemlő módon.

(2) Azon EGT-állampolgárok esetében, akiket a Magyar Köztársaság más elbánásban részesít, mint amit a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 25-i 1612/68/EGK tanácsi rendelet 1–6. cikke előír, a munkavállalási engedély csatolása is szükséges.

21. §

(1) Elegendő forrással rendelkezik a kérelmező, ha a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem eléri a mindenkori öregségi nyugdíjminimumot.

(2) Ha a kérelmező háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíjminimumot, az eljáró hatóság a kérelmező jövedelmi, vagyoni helyzetének vizsgálata után megállapítja, hogy a kérelmező elegendő forrással rendelkezik-e önmaga és családtagjai számára ahhoz, hogy tartózkodásuk ne jelentsen indokolatlan terhet a Magyar Köztársaság szociális ellátórendszerére.

(3) Ha a tartózkodás célja tanulmányok folytatása, az eljáró hatóság az elegendő forrás meglétét a (2) bekezdésben foglalt vizsgálat lefolytatása nélkül megállapítja, ha a kérelmező nyilatkozik arról, hogy elegendő forrással rendelkezik önmaga és családtagjai számára ahhoz, hogy tartózkodásuk ne jelentsen indokolatlan terhet a Magyar Köztársaság szociális ellátórendszerére.

(4) A (2) bekezdésben foglalt vizsgálat során különösen az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

a) az egy háztartásban jövedelemmel vagy vagyonnal rendelkezők száma;

b) az egy háztartásban eltartottak száma;

c) a kérelmező a saját és családtagjai lakhatását szolgáló ingatlan tulajdonosa, haszonélvezője vagy használója-e.

(5) A kérelmező az elegendő forrás meglétét különösen a megélhetését biztosító vagyonával vagy olyan jövedelmével igazolhatja, amely

a) EGT-állam társadalombiztosítása vagy egyéb szociális ellátórendszere alapján jár;

b) tagdíjfizetésen vagy rendszeres befizetésen alapuló részesedésből vagy ellátásból származik;

c) EGT-államban vezetett névre szóló betét vagy betétszerződés vagy más banki, illetve befektetési eszköz, EGT-állam hitelintézete által vállalt bankgarancia vagy EGT-állam székhelyén működő jogi személy által vállalt készfizető kezesség alapján garantált;

d) tartásdíj esetén az erről szóló közokiraton alapul.

(6) Nem lehet az (5) bekezdésben meghatározott vagyonnak tekinteni különösen

a) a szokásos életszükségleti és berendezési tárgyakat;

b) az EGT-állampolgár olyan ingatlanát, amely saját és az általa eltartottak lakhatását szolgálja;

c) a mozgáskorlátozott személy gépjárművét, és

d) azokat a vagyontárgyakat, amelyek az EGT-állampolgár jövedelmének megszerzéséhez szükségesek.

(7) A havi jövedelem kiszámításakor

a) rendszeres jövedelem esetén a tartózkodás bejelentését megelőző három hónap,

b) nem rendszeres jövedelem esetén a tartózkodás bejelentését megelőző tizenkét hónap alatt kapott összeg egy havi átlagát kell együttesen figyelembe venni.

(8) E rendelet alkalmazásában jövedelemnek, illetve vagyonnak minősül a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés a), illetve b) pontjában meghatározott jövedelem, illetve vagyon.

22. §

A Tv. hatálya alá tartozó személy jogosult az egészségbiztosítási szolgáltatások igénybevételére, ha a magyarországi tartózkodás teljes időtartamára

a) részére a magyar biztosítottakkal azonos feltételek mellett nyújtott szolgáltatások finanszírozása közvetlenül alkalmazandó európai közösségi jogi aktus, nemzetközi szerződés vagy megállapodás alapján rendezett; ennek hiányában

b) külön törvényben meghatározottak szerint jogosult az egészségbiztosítási szolgáltatások igénybevételére.

23. §

Ha a tartózkodás célja tanulmányok folytatása, azt a kérelmező különösen

a) a közoktatásról vagy a felsőoktatásról szóló törvény hatálya alá tartozó oktatási intézmény felvételi igazolásával,

b) tanulói vagy hallgatói jogviszonyt igazoló okirattal, vagy

c) egyéb hitelt érdemlő módon igazolhatja.

24. §

(1) A családtag családtagi jogállását a családi kapcsolat fennállását igazoló okirattal, így különösen

a) születési anyakönyvi kivonattal,

b) házassági anyakönyvi kivonattal,

c) örökbefogadásról szóló okirattal, vagy

d) egyéb hitelt érdemlő módon igazolhatja.

(2) Ahol e rendelet anyakönyvet említ, azon a külföldi hatóság által kiállított, ezzel egyenértékű okiratot is érteni kell.

25. §

(1) A (2) bekezdésben foglalt kivétellel az EGT-állampolgár és a magyar állampolgár külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon (a továbbiakban: eltartási nyilatkozat) nyilatkozik arról, hogy a családtag eltartására kötelezettséget vállal.

(2) Eltartási nyilatkozat tételére nincs szükség, ha az EGT-állampolgár vagy a magyar állampolgár keresőtevékenységet folytat.

(3) Az eltartási nyilatkozatot az EGT-állampolgár családtag tartózkodásának bejelentésekor, illetve a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag tartózkodási kártya kiállítására irányuló kérelmével egyidejűleg csatolni kell.

26. §

(1) Az EGT-állampolgár családtagjának – kivéve, ha az EGT-állampolgár regisztrációs igazolással vagy állandó tartózkodási kártyával rendelkezik – igazolnia kell, hogy az az EGT-állampolgár, akit kísér, vagy akihez csatlakozik, teljesíti a Tv. 6. § (1) bekezdés a), b) vagy c) pontjában meghatározott feltételeket.

(2) A magyar állampolgár családtagjának igazolnia kell, hogy ő maga vagy az a magyar állampolgár, akinek jogán kíván a Magyar Köztársaság területén tartózkodni, megfelel a Tv. 7. §-ában meghatározott feltételeknek.

27. §

(1) Aki a Tv. 8. § (1) bekezdése alapján kéri a tartózkodás engedélyezését,

a) okirattal köteles igazolni, hogy tartási vagy életjáradéki szerződés, illetve külön törvényben meghatározott tartási kötelezettség vagy a 25. § (1) bekezdése szerinti eltartási nyilatkozat alapján magyar állampolgár eltartottja, illetőleg jogszabály vagy szerződés alapján az EGT-állampolgár a tartására köteles;

b) a kezelőorvos által kiállított igazolással köteles igazolni, hogy súlyos egészségügyi okból az EGT-állampolgár, illetve a magyar állampolgár személyes ápolására szorul;

c) arra hivatkozva, hogy – abban az országban ahonnan érkeznek – az EGT-állampolgárral legalább egy évig egy háztartásban élt, köteles ezt okirattal – különösen az erről kiállított hatósági bizonyítvánnyal – igazolni.

(2) A regionális igazgatóság a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból adatot igényel arra vonatkozóan, hogy a kérelmezőnek legalább egy éve a magyar állampolgár lakóhelyével vagy a tartózkodási helyével azonos-e a lakóhelye vagy a tartózkodási helye.

28. §

(1) A keresőtevékenység megszűnésére vonatkozó – különösen a munkáltató bejelentéséből származó – adat felmerülése esetén az EGT-állampolgár a lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóság felhívására köteles a tartózkodás feltételeinek fennállását igazolni.

(2) Ha az EGT-állampolgár a Tv. 6. § (1) bekezdés a) pontja szerinti tartózkodási jogát a Tv. 9. §-a alapján tartja meg, a tartózkodás feltételeinek fennállását az alábbiakkal igazolhatja:

a) a keresőképzelenséget az orvosszakértői szerv szakvéleményével, illetve az orvosszakértői szerv szakvéleményére alapozott egyéb olyan okirattal, amelyből a munkaképesség-változás mértéke megállapítható;

b) az álláskeresővé vált EGT-állampolgár az álláskeresési támogatás folyósítását a regionális igazgatóság felhívására a munkaügyi központ erre vonatkozó igazolásával;

c) a szakképzésben részt vevő EGT-állampolgár a beiratkozást és a képzés várható időtartamát az erről kiállított igazolással.

(3) A (2) bekezdés b) pontjában meghatározott igazolásnak tartalmaznia kell az álláskeresési támogatás folyósítása lejárta várható időpontját.

29. §

(1) A harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastárs a Tv. 11. § (2) bekezdése alapján családtagként fennmaradó tartózkodási jogát az alábbiakkal igazolhatja:

a) a házasság legalább két éves fennállását házassági anyakönyvi kivonattal;

b) a szülői felügyeleti jogot az azt megalapozó bírósági döntéssel vagy okiratba foglalt megállapodással;

c) a rendkívüli méltánylást érdemlő körülményt annak hitelt érdemlő bizonyításával;

d) a kiskorú gyermek láthatásának jogát az azt megalapozó bírósági döntéssel vagy okiratba foglalt megállapodással.

(2) A regionális igazgatóság a Tv. 75. § (1) bekezdés a) vagy b) pontja alapján vezetett résznyilvántartásból ellenőrzi, hogy a volt házastárs legalább egy évig a Magyar Köztársaság területén tartózkodott az EGT-állampolgár vagy a magyar állampolgár családtagjaként.

(3) Ha a harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastárs a Tv. 11. § (2) bekezdése alapján családtagként fennmaradó tartózkodási jogát a volt házastársa által a sérelmére elkövetett szándékos bűncselekményre alapítja, erre nézve a regionális igazgatóság a Tv. 82. § (1) bekezdés b) pontja alapján adatot igényel a büntetettek nyilvánosságából.

(4) Ha a harmadik ország állampolgárságával rendelkező házastárs a Tv. 11. § (2) bekezdése alapján családtagként fennmaradó tartózkodási jogát a házasságkötés előtt fennálló letelepedett jogállására alapítja, azt a regionális igazgatóság a letelepedett jogállással rendelkezők nyilvántartásában ellenőrzi.

30. §

(1) Ha az EGT-állampolgár gyermekének a Tv. 12. §-a alapján marad fenn a tartózkodási joga, a gyermek vagy törvényes képviselője köteles minden tanulmányi félévben az oktatási intézmény által kiállított igazolással a tanulmányok folytatását, valamint a tanulmányok befejezésének várható időpontját igazolni.

(2) Az igazolást a gyermek vagy törvényes képviselője köteles legkésőbb az adott tanulmányi félév első napját követő harmincadik napon a gyermek regisztrációs igazolását vagy tartózkodási kártyáját kiállító regionális igazgatóságnál bemutatni.

31. §

(1) A Tv. 13. § (1) bekezdése, valamint 15. § (1) bekezdése alkalmazásában az eljáró hatóság a regisztrációs igazolást, illetve a tartózkodási kártyát kiállító regionális igazgatóság.

(2) Ha az EGT-állampolgár vagy családtag tartózkodása veszélyezteti a Magyar Köztársaság nemzetbiztonságát, a Nemzetbiztonsági Hivatal kezdeményezi a regionális igazgatóságnál a Tv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott határozat meghozatalát.

32. §

Az állandó tartózkodási kártya kiadása iránti kérelem benyújtásakor az EGT-állampolgár vagy a családtag a kérelem benyújtását megelőző, megszakítás nélküli és jogszzerű tartózkodását a 19–30. §-ban meghatározott módon köteles igazolni.

33. §

(1) A Tv. 16. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt feltétel igazolására a születési anyakönyvi kivonat szolgál.

(2) A regionális igazgatóság a Tv. 16. § (2) bekezdése alkalmazásában – az életközösség Tv.-ben meghatározott feltételeknek megfelelő fennállásának ellenőrzése céljából – a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból adatot igényel a magyar állampolgár és családtagja lakóhelyéről vagy tartózkodási helyéről.

(3) A magyar állampolgár házastársa házassági anyakönyvi kivonattal igazolja, hogy a házasságot a kérelem benyújtását megelőzően legalább két éve megkötötték.

34. §

(1) A Tv. 18. § (1) bekezdése alkalmazásában az állandó tartózkodás joga az alábbi módon igazolható:

a) az öregségi vagy korengedményes nyugdíj folyósítását megállapító határozattal, valamint az azt igazoló okirattal vagy más irattal, hogy a nyugellátás iránti igény bejelentését megelőző tizenkét hónapban a Magyar Köztársaság területén folytatott keresőtevékenységet;

b) a balesettel vagy egészségkárosodással összefüggő és gyógykezelést igénylő állapot az orvosszakértői szerv szakvéleményével, illetve az orvosszakértői szerv szakvéleményére alapozott egyéb olyan okirattal, melyből a munkaképesség-változás mértéke megállapítható;

c) a munkahelyi baleset vagy foglalkozási megbetegedés eredményeként bekövetkezett keresőképtelenség a baleseti rokkantsági nyugdíj folyósítását megállapító határozattal;

d) a valamely EGT-állam területén folytatott keresőtevékenység az azt igazoló okirattal vagy más irattal.

(2) A Tv. 18. § (3) bekezdése alkalmazásában az állandó tartózkodás joga

a) az öregségi vagy korengedményes nyugdíj folyósítását megállapító határozattal, vagy

b) a balesettel vagy egészségkárosodással összefüggő és gyógykezelést igénylő állapotról az orvosszakértői szerv által kiállított szakvéleménnyel, illetve az orvosszakértői szerv szakvéleményére alapozott – a munkaképesség-változás mértékét megállapító – egyéb okirattal igazolható.

(3) A Tv. 18. § (5) bekezdése alkalmazásában az állandó tartózkodás joga az EGT-állampolgár halálának körülményeit megállapító munkabaleseti jegyzőkönyvvel igazolható.

35. §

(1) Indokolatlan terhet jelent a Magyar Köztársaság szociális ellátórendszerére az az EGT-állampolgár vagy családtag, aki hat hónapnál hosszabb ideig részesül a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 32/B. § (1) bekezdés a) vagy b) pontja alapján időskorúak járadékában vagy az

Szt. 37/A–37/H. §-ai alapján rendszeres szociális segélyben.

(2) Az indokolatlan teher megállapításánál az eljáró hatóság figyelembe veszi az EGT-állampolgár vagy a családtag egyéb személyes körülményeit is, így különösen az ellátás igénylését megelőzően a Magyar Köztársaság területén való tartózkodás időtartamát, az ellátás folyósításának időtartamát, valamint az anyagi nehézség átmeneti vagy tartós jellegét.

Az EGT-állampolgár három hónapot meghaladó tartózkodásának bejelentése és a bejelentést igazoló okmány

36. §

(1) Az EGT-állampolgár a három hónapot meghaladó tartózkodását a jövőbeni lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóságnál jelenti be.

(2) A bejelentéskor az érvényes úti okmányt vagy személyazonosító igazolványt be kell mutatni. Csatolni kell a tartózkodási feltételek fennállását igazoló – e rendeletben meghatározott – okiratokat vagy más iratokat.

(3) A regisztrációs igazolás – érvényes úti okmánnyal vagy személyi igazolvánnyal – határozatlan ideig érvényes.

A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag három hónapot meghaladó tartózkodási jogát igazoló okmány

37. §

(1) A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag a tartózkodási kártya kiállítása iránti kérelmét a jövőbeni lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóságnál nyújtja be.

(2) A kérelem benyújtásakor az érvényes úti okmányt és – a 13. §-ban meghatározott esetben – a külön lapot be kell mutatni, valamint csatolni kell az e rendeletben meghatározott, a családi kapcsolat és a tartózkodási jog egyéb feltételeinek fennállását igazoló okiratokat vagy más iratokat.

(3) Ha a tartózkodási kártyát nem öt éves érvényességgel állították ki, a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag kérelmezheti a tartózkodási kártya meghosszabbítását.

(4) A meghosszabbítás iránti kérelmet legkésőbb a tartózkodási kártya érvényességi idejének lejártát megelőző harmincadik napon kell benyújtani a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóságnál.

(5) A meghosszabbításra irányuló eljárásban a (2) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni azzal, hogy a külön lap bemutatása nem szükséges.

Az EGT-állampolgár és a családtag állandó tartózkodási jogát igazoló okmány

38. §

(1) Az EGT-állampolgár és a családtag az állandó tartózkodási kártya kiállítása iránti kérelmét a lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóságnál nyújthatja be.

(2) A kérelem benyújtásakor az érvényes úti okmányt vagy személyazonosító igazolványt be kell mutatni, illetve csatolni kell a megszakítás nélküli és jogszerű tartózkodást igazoló, e rendeletben meghatározott okiratokat vagy más iratokat.

(3) A regionális igazgatóság az állandó tartózkodási kártya kiállítására irányuló eljárása során ellenőrzi a tartózkodás jogszerűségét, tartamát és folyamatosságát.

(4) Az állandó tartózkodási kártyát a lakóhely szerint illetékes regionális igazgatóság tízévente a feltételek vizsgálata nélkül megújítja.

A tartózkodási jogot igazoló okmányokra vonatkozó közös rendelkezések

39. §

(1) A tartózkodási jogot igazoló okmány érvénytelen, ha az EGT-állampolgár vagy a családtag a Magyar Köztársaság területén tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott, továbbá, ha a tartózkodási jog, illetve az állandó tartózkodási jog megszűnt.

(2) A tartózkodási jogot igazoló okmány akkor is érvénytelen, ha

- a) – a lakcím kivételével – az okmányban foglalt adatok megváltoztak;
- b) az okmány érvényességi ideje lejárt;
- c) az okmány megrongálódott, és a benne foglalt adatok igazolására alkalmatlanná vált;
- d) hamis adatokat tartalmaz vagy meghamisították;
- e) tulajdonosa meghalt;
- f) az érintett magyar állampolgárságot szerzett.

(3) Érvénytelen a regisztrációs igazolás és a tartózkodási kártya, ha jogosultja részére állandó tartózkodási jogot igazoló okmány kerül kiállításra.

(4) Az okmányt kiállító hatóság az érvénytelen tartózkodási jogot igazoló okmányt visszavonja. A visszavonásról az érvénytelenséget megállapító határozatban rendelkezik.

(5) Az okmányt visszavonó regionális igazgatóság gondoskodik az okmány érvénytelenítéséről, valamint a visszavonás tényének, okának és időpontjának a Tv. 75. § (1) bekezdésében meghatározott megfelelő résznyilvántartásba történő bejegyzéséről, továbbá a (2) bekezdés a)–c) pontjában meghatározott esetekben az új okmány kiadásáról.

40. §

A külpolitikáért felelős miniszter bírálja el – külön jogszabály szerint – a diplomáciai vagy nemzetközi jogon alapuló más kiváltságot és mentességet élvező személyek családtagjainak tartózkodási jogot igazoló okmány iránti kérelmeit.

Bejelentési kötelezettségek

41. §

A Tv. 27. § (2) bekezdésében meghatározott értesítést a regionális igazgatóság közvetlenül, elektronikus úton teljesíti.

42. §

(1) A regionális igazgatóság az úti okmányának, személyazonosító igazolványának, illetve tartózkodási jogát igazoló okmányának eltulajdonítását, megsemmisülését, illetőleg elvesztését bejelentő EGT-állampolgárnak vagy családtagnak – az állampolgárság valószínűsítése esetén – díjmentesen igazolást állít ki a bejelentés tényéről.

(2) Ha az EGT-állampolgár vagy családtag az úti okmányának, illetve személyazonosító igazolványának eltűnése miatt a rendőrségnél feljelentést tesz, a rendőrség az úti okmány, illetve személyazonosító igazolvány eltűnésének tényéről haladéktalanul értesíti az illetékes regionális igazgatóságot.

(3) Ha az elveszettnek, megsemmisültnek hitt okmányt tulajdonosa megtalálja, és részére új úti okmányt vagy tartózkodási jogot igazoló okmányt még nem adtak ki, a tartózkodási jogot ideiglenes igazoló igazolást a kiállító hatóságnak le kell adnia.

(4) Ha az elveszettnek, megsemmisültnek hitt okmányt tulajdonosa megtalálja, de idő közben részére új okmányt adtak ki, a megtalált okmányt a kiállító hatóságnak le kell adnia.

(5) Az a hatóság, amely talált úti okmányt vagy személyazonosító igazolványt átvett, köteles azt a Hivatalnak megküldeni.

(6) A Hivatal az (1) bekezdésben meghatározott úti okmányokról, személyazonosító igazolványokról, valamint tartózkodási jogot igazoló okmányokról, továbbá a Tv.-ben meghatározott eljárások során kiadható, kitöltetlen tartózkodási jogot igazoló okmányokról külön nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza az úti okmány, személyazonosító igazolvány, valamint tartózkodási jogot igazoló okmány típusát, azonosító adatait, számát, sorozatszámát és érvényességét idejét.

(7) Ha a Tv.-ben meghatározott eljárások során kiadható, kitöltetlen tartózkodási jogot igazoló okmány holléte ismeretlen, a Hivatal az okmány körözését rendeli el.

43. §

A családtag a tartózkodási jogcímnek a Tv. 10. és 11. §-ban foglalt okból bekövetkezett változását köteles az annak alapjául szolgáló tény bekövetkeztétől számított harminc napon belül a lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóságnál az okiratok egyidejű csatolásával bejelenteni.

A tartózkodás közegészségügyi szabályai

44. §

(1) Az EGT-állampolgár a tartózkodás bejelentésekor, illetve a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag a tartózkodási kártya kiadása iránti kérelem benyújtásakor köteles nyilatkozni arról, hogy külön jogszabályban meghatározott közegészséget veszélyeztető betegségben szenved-e, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van-e, illetve ezekre tekintettel részesül-e kötelező és rendszeres ellátásban.

(2) Ha az EGT-állampolgár vagy a családtag nyilatkozata szerint az (1) bekezdés szerinti egészségügyi állapot fennáll, a regionális igazgatóság értesíti az egészségügyi államigazgatási szervnek az EGT-állampolgár vagy a családtag lakóhelye szerint illetékes kistérségi (fővárosi kerületi) intézetét (a továbbiakban: Intézet).

(3) Az Intézet az EGT-állampolgárt vagy a családtagot kötelezheti arra, hogy a szükséges orvosi vizsgálatoknak alávetse magát.

(4) Amennyiben az Intézet megállapítja, hogy az EGT-állampolgár vagy a családtag közegészséget veszélyeztető betegségben szenved, és a gondozásba vételére, illetve gyógykezelésére irányadó magatartási szabályokat, hatósági rendelkezéseket vagy jogszabályokat megsérti, az Intézet

a) megteszi a szükséges járványügyi intézkedéseket, vagy

b) a Tv. 40. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel – egyidejűleg javaslatot téve a beutazási és tartózkodási

tilalom időtartamára – az EGT-állampolgár vagy a családtag kiutasítását kezdeményezi.

A visszairányítás és a kiutasítás elrendelésére, illetve végrehajtására vonatkozó tilalom

45. §

(1) Az eljáró hatóságnak az EGT-állampolgár vagy a családtag visszairányítására vonatkozó hatósági intézkedés, az idegenrendészeti kiutasítás elrendelése és végrehajtása, illetve a bírósági határozattal elrendelt kiutasítás végrehajtása előtt vizsgálnia kell a Tv. 34. § (1) bekezdésében foglalt tilalom fennállását. Ennek során az eljáró hatóság a menekültügyi hatóságtól véleményt kér, amely a megkeresést soron kívül teljesíti.

(2) Nem kell vizsgálni a Tv. 34. § (1) bekezdésében foglalt tilalom fennállását, ha a visszairányítás vagy a kiutasítás EGT-állam területére történik.

(3) Ha az EGT-állampolgár, illetve a családtag származási országa vagy az az ország, amely őt visszafogadni köteles, nem felel meg a biztonságos származási vagy a biztonságos harmadik országokra vonatkozó követelményeknek, az (1) bekezdésben foglalt kényszerintézkedések nem rendelhetők el, illetve nem hajthatók végre.

(4) A visszaküldési tilalom vizsgálata az EGT-állampolgárral, illetve a családtaggal szemben elrendelt kitoloncolási őrizet végrehajtását, illetve a kijelölt helyen való tartózkodás kötelezettségét nem érinti.

(5) Az eljáró hatóság az idegenrendészeti eljárást, illetve a határozat végrehajtását felfüggeszti, és az illetékes regionális igazgatóságnál kezdeményezi a humanitárius tartózkodási engedély kiállítását, ha eljárásában megállapítja a Tv. 34. § (1) bekezdésében foglalt tilalom fennállását.

(6) A Tv. 34. § (1) bekezdése szerinti tilalom fennállását nem alapozhatja meg az a körülmény, hogy az EGT-állampolgár vagy a családtag részére a származási államának külképviselete nem állítja ki a hazatérésre szolgáló úti okmányt.

(7) A regionális igazgatóság a visszaküldés akadályának fennállását folyamatosan, de a központi idegenrendészeti nyilvántartó szerv megkeresése alapján legalább évente felülvizsgálja. A visszaküldés akadályának megszűnése esetén az eljáró hatóság az EGT-állampolgárral vagy a családtaggal szemben a felfüggesztett idegenrendészeti eljárást lefolytatja.

A beléptetés megtagadása és a visszairányítás

46. §

(1) A visszairányításról rendelkező határozatnak tartalmaznia kell a visszaküldési tilalom vizsgálatának eredmé-

nyét, annak az országnak a megjelölését, ahová a visszairányítás történik, valamint a visszairányítás biztosítása érdekében alkalmazott intézkedéseket.

(2) A Tv. 37. § (2) bekezdésében foglalt határidőt a beléptetés megtagadásának időpontjától kell számítani.

(3) Ha a Határőrség az EGT-állampolgárt vagy családtagot a Tv. 37. § (2) bekezdése alapján a határterület vagy a repülőtér meghatározott részén való tartózkodásra kötelezi, részére a repülőtéri tranzitterületen vagy a határterületen e célra kialakított helyiségében

- a) elhelyezést,
- b) napi háromszori étkezést, valamint
- c) személyi felszerelést

köteles biztosítani.

(4) A Tv. 37. § (4) bekezdésében meghatározott esetben a Határőrség az érintett EGT-állampolgárt vagy a családtagot a határátlépés helye szerint illetékes regionális igazgatósághoz állítja elő.

*A beutazási és tartózkodási tilalom
és az idegenrendészeti kiutasítás*

47. §

(1) A beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló EGT-állampolgár vagy családtag részére kivételes méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén a beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő hatóság – a tilalom fenntartása mellett – engedélyezheti a Magyarországra történő egyszeri, három hónapot meg nem haladó időtartamú beutazást.

(2) A beutazási engedély iránti kérelmet a konzuli tisztviselőnél kell előterjeszteni.

48. §

(1) A Tv. 38. § (1) bekezdés szerinti önálló beutazási és tartózkodási tilalom elrendelésének szükségességéről a külpolitikáért felelős miniszter tájékoztatja a Hivatalt.

(2) Az önálló beutazási és tartózkodási tilalom, valamint az idegenrendészeti kiutasítás elrendelésére a regionális igazgatóság jogosult.

(3) Idegenrendészeti kiutasítás a Tv. 40. § (1) bekezdése alapján kizárólag a közegészségügyi hatóság kezdeményezésére rendelhető el.

(4) Az idegenrendészeti kiutasítás végrehajtását követő harminc napon belül a személyi azonosítót és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt a személy- és lakcímnnyilvántartás központi szervének kell megküldeni.

49. §

(1) Az idegenrendészeti kiutasítást elrendelő határozatnak tartalmaznia kell a végrehajtás időpontját, valamint azt az államot, ahová a kitoloncolás történik.

(2) A kiutasító határozatban fel kell tüntetni a Tv. 34. § (1) bekezdésében foglalt tilalom vizsgálatának eredményét.

50. §

A Tv. 42. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott kiutasítási akadály felmerülése esetén a regionális igazgatóság a kísérelő nélküli kiskorú elhelyezése érdekében megkezeli az eljárás lefolytatására illetékes gyámhatóságot.

51. §

A beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát években kell meghatározni.

A kiutasítás végrehajtása

52. §

(1) A jogerős bírósági ítélettel elrendelt kiutasítás végrehajtását a kiutasítást elrendelő bíróság székhelye szerint illetékes regionális igazgatóság határozattal rendeli el. A határozat tartalmazza az ország elhagyásának határidejét, a határátlépés helyét, az EGT-állampolgár vagy a családtag arcképmásának és ujjnyomatának rögzítésére való kötelezést, valamint a kitoloncolásról való rendelkezést.

(2) A büntetés-végrehajtási intézet a szabadságvesztés-büntetést töltő EGT-állampolgár vagy családtag kiutasításának végrehajtásához szükséges feltételek biztosítása érdekében a várható szabadulást hat hónappal megelőzően értesíti a büntetés-végrehajtási intézet székhelye szerint illetékes regionális igazgatóságot.

Kitoloncolás

53. §

(1) A kitoloncolás feltételeinek megteremtésére a Határőrség intézkedik.

(2) A kitoloncolást a Határőrség fogatosítja.

54. §

(1) A kitoloncolást a Magyar Köztársaság államhatáráig, ha a kitoloncolt személy kísérelő nélküli utazása a repü-

lés biztonságára veszélyt jelentene, vagy azt nemzetközi szerződés (visszafogadási egyezmény) kötelezően előírja, az EGT-állampolgár, illetve családtag származási államáig vagy más visszafogadásra köteles államig kell elrendelni.

(2) Az érintettet a kitoloncolás módjáról, körülményeiről (a továbbiakban: végrehajtás), továbbá a végrehajtási kifogás benyújtásának lehetőségéről az anyanyelven vagy az általa értett más nyelven tájékoztatni kell. A tájékoztatásnak ki kell terjednie

a) a végrehajtás időpontjára, amelyet légi úton történő toloncolás esetén a végrehajtás megkezdését megelőzően legalább harminchat órával kell közölni,

b) a célállomás megjelölésére,

c) arra, hogy a végrehajtás milyen járművön, továbbá arra, hogy kísérettel történik.

(3) Külön jogszabályban meghatározott esetben pszichológus vagy szakorvos közreműködését kell igénybe venni, ha a kitoloncolással járó megterhelést az érintett mentális vagy egészségi állapota következtében átmenetileg nem vagy csak különleges feltételek mellett képes elviselni.

(4) A kitoloncolás végrehajtását csak az idegenrendészeti kiutasítást elrendelő vagy a jogerős bírósági ítélettel elrendelt kiutasítás végrehajtását elrendelő határozat birtokában, az abban foglaltak szerint lehet megkezdni.

(5) A végrehajtás megkezdésekor és befejezésekor meg kell állapítani, hogy az EGT-állampolgáron, illetve a családtagon vannak-e látható külsérelmi nyomok, és azok dokumentálásáról gondoskodni kell.

55. §

(1) Az érintett a végrehajtás módja ellen végrehajtási kifogással élhet, amelyet a végrehajtás befejezését követő nyolc napon belül írásban, postai úton kell előterjeszteni.

(2) A végrehajtást foganatosító szervnek a kifogás tárgyában hozott végzése ellen fellebbezésnek van helye, amelyet a közléstől számított nyolc napon belül a kifogást elbíráló szervnél lehet előterjeszteni.

(3) A felettes szerv a fellebbezésről annak beérkezésétől számított tizenöt napon belül dönt.

56. §

(1) A célországba történő beutazást megghiúsulnak kell tekintetni, és a kitoloncolás végrehajtását félbe kell szakítani, ha

a) a légi jármű parancsnoka megtagadja a toloncolt EGT-állampolgár, illetve családtag felvételét a légi járműre;

b) a toloncolt EGT-állampolgáron, illetve családtagon nem dokumentált külsérelmi nyomok vannak, vagy ha az EGT-állampolgár, illetve a családtag olyan fokú ellenállást tanúsít, amelyet törvényes eszközökkel és az EGT-állampolgár, illetve a családtag életének, testi épségének, egészségének károsítása vagy veszélyeztetése nélkül nem lehet elhárítani.

(2) A kitoloncolás a kitoloncolt sürgős orvosi beavatkozást igénylő állapota miatt nem hajtható végre, ha a végrehajtás során a toloncolt EGT-állampolgár, illetve családtag egészségi vagy pszichés állapotában olyan változás következik be, amely miatt a kitoloncolás csak a toloncolt életének, testi épségének veszélyeztetésével lenne végrehajtható.

(3) A félbeszakított kitoloncolást tovább kell folytatni, ha a Tv. 50. § (5) bekezdésben meghatározott okok elhárultak.

(4) A végrehajtást határozattal meg kell szüntetni, ha nyilvánvaló, hogy a toloncolást nem lehet végrehajtani. A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye. A végrehajtási akadály megszűnésekor a kitoloncolást ismétlenül el kell rendelni.

(5) Az (1) és (2) bekezdésben foglalt esetben a Tv. 37. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásával kell eljárni, és az EGT-állampolgárt, illetve a családtagot – a további intézkedésig – légi úton történő kitoloncolás esetén a repülőtér, vízi úton, vasúton vagy közúton történő kitoloncolás esetén a határterület kijelölt részén kell elhelyezni.

(6) A (2) bekezdés szerinti egészségi vagy pszichés állapotváltozást szakorvos, illetve pszichológus állapítja meg.

(7) A kitoloncolás végrehajtásának módját és körülményeit külön jogszabály állapítja meg.

A kitoloncolási őrizet

57. §

(1) Az őrizetbe vételt elrendelő határozatnak tartalmaznia kell az őrizet kezdő és befejező időpontját, a végrehajtás helyét, valamint az ideiglenes intézkedést vagy azt, hogy ideiglenes intézkedésnek nincs helye.

(2) Az őrizet időtartamát – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – órákban kell számítani.

(3) Ha a helyi bíróság az őrizetet meghosszabbítja, azt napokban kell számítani. Az őrizet tartamába minden megkezdett nap beszámít.

58. §

Az EGT-állampolgár vagy családtag által szóban vagy írásban előterjesztett kifogást

a) a Tv. 58. § (2)–(3) bekezdésében foglalt kötelezettség elmulasztása esetén az őrizetet elrendelő regionális igazgatóság,

b) a Tv. 58. § (1) bekezdésében, illetve a Tv. 59. §-ában foglalt kötelezettségek elmulasztása esetén az őrizetet fogantató szerv haladéktalanul továbbítja a kitoloncolási őrizet helye szerint illetékes helyi bíróságnak.

59. §

(1) Az őrizetet elrendelő regionális igazgatóság az őrizet időtartamát az eljárás lefolytatásához szükséges legrövidebb időtartamban határozza meg.

(2) Az őrizetet elrendelő hatóságnak az őrizet meghosszabbítására irányuló indítványa tartalmazza az EGT-állampolgár, illetve a családtag kiutaztatására tett intézkedésekre vonatkozó tájékoztatást is. Az indítványt az EGT-állampolgár, illetve a családtag jogi képviselőjének is meg kell küldeni.

(3) Ha az őrizet időtartamát a bíróság meghosszabbította, de az elrendelés oka már nem áll fenn, az őrizetet elrendelő hatóság az őrizetet a bíróság egyidejű értesítése mellett megszünteti.

Az őrizet végrehajtására szolgáló intézmény létesítésének feltételei

60. §

(1) Őrzött szállás olyan épületben vagy épületrészben létesíthető, ahol

a) az őrizetben lévő személyek elhelyezésére szolgáló helyiségekben személyenként legalább 15 m³ légtér és 5 m² mozgástér,

b) az étkezés, a szabadidő eltöltésére és a látogatók fogadására alkalmas külön közösségi helyiségek,

c) az engedélyezett férőhelyek számának megfelelő számú, nemenként elkülönített, hideg-meleg folyóvízzel ellátott mosdó és zuhanyozó, valamint WC helyiség,

d) háziorvosi minimum feltételeknek megfelelő orvosi rendelő,

e) orvosi vizsgálat céljára szolgáló helyiség és egészségügyi elkülönítő helyiség,

f) szabadlevegőn való tartózkodásra alkalmas terület,

g) az országos településrendezési és építési követelmények és a hatósági előírások szerinti megvilágítás,

h) az intézmény szünetmentes áramellátása,

i) látogatók fogadására szolgáló külön helyiség,

j) telefonhasználati lehetőség,

k) az őrizetben lévő személyek és a személyzet elhelyezésére szolgáló helyiségekben, az orvosi szobában, a látogatók fogadására szolgáló helyiségekben, az ételmezést el-

látó helyiségekben, valamint a közösségi célú helyiségekben ablak és természetes szellőzés biztosítható.

(2) Őrzött szállás rendőrségi fogda vagy büntetés-végrehajtási intézet területén nem létesíthető.

(3) Az őrizetben lévő férfiakat és nőket külön épületrészben kell elhelyezni.

Az őrizetben lévők egészségügyi ellátása

61. §

(1) Ha az őrizetbe vett EGT-állampolgár vagy családtag nem áll biztosítási jogviszonyban, betegsége esetén térítésmentesen jogosult az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 142. § (2) bekezdésében és (3) bekezdés e) és i) pontjaiban meghatározott ellátásokra.

(2) Az elhelyezett EGT-állampolgár vagy családtag jogosult a külön jogszabályban meghatározott kötelező véddőltásra.

62. §

(1) Az EGT-állampolgár vagy a családtag háziorvosi ellátása az őrzött szálláson történik.

(2) Az egészségügyi szakellátást a területi ellátási kötelezettséggel működő egészségügyi szolgáltatónál lehet igénybe venni.

(3) A külön jogszabályban meghatározott gyógyszer-rendelésre jogosító bélyegzővel rendelkező orvos által kiállított vény alapján kiadott gyógyászati segédeszköz, gyógyszer teljes árát az őrzött szállást fenntartó hatóság megtéríti.

63. §

(1) Az őrzött szállást fenntartó hatóság a 61. § hatálya alá nem tartozó egészségbiztosítási szolgáltatások díját az ellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatónak megtéríti, ha annak megfizetését nemzetközi egyezményben a Magyar Köztársaság nem vállalta.

(2) Az egészségbiztosítási szolgáltatások ellátási igazolvánnyal vehetőek igénybe. A megtérítésre a 25/1998. (II. 18.) Korm. rendelet 13. § (5)–(6) bekezdései az irányadók.

64. §

(1) Az őrizet végrehajtási helyének kijelölése ellen külön jogorvoslatnak nincs helye.

(2) Az őrizet végrehajtásának részletes szabályait külön jogszabály állapítja meg.

Arcképmás és ujjnyomat rögzítése

65. §

A Tv. 60. § (1) bekezdése alapján az arcképmás és ujjnyomat adatokat a regionális igazgatóság rögzíti.

66. §

(1) A kiutasítás végrehajtása során törekedni kell arra, hogy az a kiutasítottak a lehető legkevesebb költséget okozza.

(2) A Tv. 62. §-ában meghatározott megtérítési kötelezettséget a kiutasítást végrehajtó hatóság végzésben rendeli el. A kötelezettséget az elrendeléstől számított három hónapon belül kell teljesíteni. A teljesítési határidő eredménytelen eltelte esetén a közigazgatási végrehajtás szabályait kell alkalmazni.

A személykörözés elrendelése

67. §

Körözés elrendelésére

a) a Tv. 63. § (1) bekezdés a) pontja alapján az őrizetet elrendelő,

b) a Tv. 63. § (1) bekezdés b) pontja alapján a kijelölt helyen való tartózkodást elrendelő hatóság jogosult.

68. §

A Tv. 64. § (2) bekezdésében meghatározott értesítést és úti okmányt az EGT-állampolgárral vagy a családtaggal szembeni büntetőeljárási kényszerintézkedés végrehajtási helye szerint illetékes regionális igazgatóságnak kell megküldeni, amely intézkedik

a) a külföldre utazási tilalom nyilvántartásba történő bejegyzése, illetve törlése,

b) az úti okmány visszatartása, illetve visszaadása érdekében.

Felelősségi szabályok

69. §

(1) A Tv. 65. §-ában foglaltak során a Határőrség a fuvarozót terhelő közrendvédelmi bírságot határozattal álla-

pítja meg, továbbá a visszaszállítási, illetve a költségviselési kötelezettség teljesítését határozatban rendeli el, amely azonnal végrehajtható.

(2) Ha a fuvarozó a Tv. 37. § (2) bekezdésében foglalt határidőn belül nem tesz eleget visszaszállítási kötelezettségének, a Határőrség megelőlegezi a költségeket, és más fuvarozó gondoskodik a visszairányítás végrehajtásáról.

(3) Ha a fuvarozó a megelőlegezett költségek viselésére vonatkozó kötelezettségét nem teljesíti, a Határőrség a költségek megtérítését a polgári jog szabályai szerint követelheti.

(4) A fuvarozót nem terheli visszaszállítási kötelezettség, ha a szállított harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag menekültkénti elismerését kéri, illetve ha ideiglenes vagy kiegészítő védelmet kér.

70. §

(1) A Tv. 65. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzési kötelezettségét nem teljesítő fuvarozót személyenként legalább 3000, legfeljebb 5000 euróig terjedő, forintban meghatározott közrendvédelmi bírsággal kell sújtani.

(2) A bírságot a Határőrségnek a Magyar Köztársaság területére történő belépés megkísérlésének helye szerint illetékes szerve állapítja meg.

71. §

(1) A Tv. 66. §-a szerinti közrendvédelmi bírság mértéke legalább 3000, legfeljebb 5000 euró, amelyet forintban kell meghatározni. A bírság többszörös jogsértés esetén – minden olyan útra vonatkozóan, amellyel kapcsolatban az utasok adatait nem vagy helytelenül közölték – halmozottan is kiszabható.

(2) A bírságot az adatszolgáltatási kötelezettségét megszegő légi fuvarozóval szemben a Határőrségnek a Magyar Köztársaság területére történő belépés helye szerint illetékes szerve állapítja meg.

72. §

(1) A regionális igazgatóság a Tv. 67. § (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségét elmulasztó munkáltatót foglalkoztatottanként ötszázezer forintig terjedő közrendvédelmi bírsággal sújthatja.

(2) A bírság kiszabására a regionális igazgatóságnak az (1) bekezdésben meghatározott cselekményről való tudomás szerzésétől számított egy éven túl nincs lehetősége.

73. §

(1) A 70–72. §-ban meghatározott bírság összegét az eset összes körülményére – így különösen a jogsértés ismételt jellegére – tekintettel kell meghatározni.

(2) A 70–72. §-ban meghatározott bírság behajtásával kapcsolatos hatósági eljárás során a közigazgatási végrehajtás szabályait kell alkalmazni.

(3) A 70–71. §-ok szerinti bírságot kiszabó határozat elleni fellebbezést másodfokon a Hivatal, a 72. § szerinti bírságot kiszabó határozat elleni fellebbezést a Határőrség központi szerve bírálja el.

Adatkezelés

74. §

A központi idegenrendészeti nyilvántartás adatkezelő szerve a Hivatal (a továbbiakban: központi adatkezelő szerv).

75. §

A regionális igazgatóság a Tv. 76. §-ában meghatározott adatokat a központi adatkezelő szerv részére továbbítja.

76. §

(1) A regionális igazgatóság a Tv. 78. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat a központi adatkezelő szerv részére továbbítja.

(2) A Tv. 60. § (1) bekezdése alapján rögzített arckép- és ujjnyomat adatok tekintetében az adatfeldolgozó az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott szerv.

77. §

A regionális igazgatóság

a) a nyomozó hatóság vagy igazságszolgáltatási szerv tájékoztatása alapján a Tv. 79. § (1) bekezdés a)–b) pontjaiban,

b) a Rendőrség tájékoztatása alapján a Tv. 79. § (1) bekezdés a) és c)–e) pontjaiban meghatározott adatokat a központi adatkezelő szerv részére továbbítja.

78. §

A regionális igazgatóság a Tv. 80. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat a központi adatkezelő szerv részére továbbítja.

Hatálybalépés

79. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – 2007. július 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet

a) 16. § (2) bekezdése,

b) 17. és 18. §-a

a Magyar Köztársaságot a schengeni vívmányok teljes körű alkalmazására felhatalmazó tanácsi határozatban meghatározott napon lép hatályba.

(3) A Magyar Köztársaságot a schengeni vívmányok teljes körű alkalmazására felhatalmazó tanácsi határozatban meghatározott napon e rendelet

a) 9. § (1) bekezdésében a „3. melléklete” szövegrész helyébe az „1. melléklete” szöveg,

b) 13. §-ában a „c) és e) pontjában” szövegrész helyébe a „c)–e) pontjaiban” szöveg lép.

(4) A Magyar Köztársaságot a schengeni vívmányok teljes körű alkalmazására felhatalmazó tanácsi határozatban meghatározott napon e rendelet 3. melléklete hatályát veszti.

Jogharmonizációs záradék

80. §

(1) E rendelet a Tv.-vel együtt az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(2) E rendelet 70. §-a a fuvarozóknak az utasokkal kapcsolatos adatok közzétételére vonatkozó kötelezettségéről szóló, 2004. április 29-i 2004/82/EK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

1. melléklet a 113/2007. (V. 24.) Korm. rendelethez

Fénykép

Schengeni vízumkérelem

Ez a nyomtatvány ingyenes

Nagykövetség vagy
konzulátus bélyegzője

1. Családi neve(i)		Kizárólag nagykövetségi/konzulátusi használatra A kérelem kelte: Ügyintéző: Igazoló okmányok: ☐ Érvényes útlevél ☐ Anyagi fedezet ☐ Meghívás ☐ Közlekedési eszköz ☐ Egészségbiztosítás ☐ Egyéb :
2. Születéskori családi neve(i) [korábbi családi neve(i)]		
3. Keresztneve(i)		
4. Születési ideje (év-hó-nap)	5. Személyazonosító száma (nem kötelező)	
6. Születési helye és országa		
7. Jelenlegi állampolgársága(i)	8. Eredeti (születéskori) állampolgársága	
9. Neme ☐ Férfi ☐ Nő	10. Családi állapota: ☐ Egyedülálló ☐ Házass ☐ Külön élő ☐ Elvált ☐ Özvegy ☐ Egyéb	
11. Apja neve	12. Anyja neve	
13. Az útlevél típusa: ☐ Magánútlevél ☐ Diplomata-útlevél ☐ Szolgálati útlevél ☐ Úti okmány (1951. évi egyezmény) ☐ Külföldi útlevél ☐ Tengerész-útlevél ☐ Más úti okmány (kérjük, részletezze):		
14. Az útlevél száma	15. Kiállítója	
16. A kiállítás ideje	17. Érvényességi ideje	
18. Amennyiben nem a származási országában lakik, van engedélye az abba az országba történő visszautazáshoz? ☐ Nincs ☐ Van, (szám és érvényesség).....		Vízum: ☐ Elutasítva ☐ Megadva
* 19. Jelenlegi foglalkozása		A vízum jellemzői: ☐ LTV ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ D + C
* 20. Munkáltató neve, címe és telefonszáma. Diákok esetében az iskola neve és címe.		Beutazások száma: ☐ 1 ☐ 2 ☐ Többszöri.
21. Fő úti cél	22. Vízum típusa: ☐ Repülőtéri tranzit ☐ Átutazó ☐ Rövid idejű tartózkodás ☐ Hosszú idejű tartózkodás	23. Vízum: ☐ Egyéni ☐ Csoportos
24. Kért beutazások száma ☐ Egyszeri beutazás ☐ Kétszeri beutazás ☐ Többszöri beutazás	25. Tartózkodás időtartama A vízumot _____ napra kéri	Érvényes-től ..... -ig .....
26. Egyéb vízumok (az elmúlt három év során kiadottak) és érvényességi idejük		Érvényes: .....
27. Átutazás esetén van beutazási engedélye a végső úti cél szerinti országba? ☐ Nincs ☐ Van, érvényes: Kiállító hatóság:		
* 28. Előző tartózkodások ebben a schengeni államban vagy másik schengeni államban		
* A *-gal jelölt kérdésekre az EU- vagy EGT-állampolgárok családtagjainak (házastárs, gyermek vagy eltartott leszármazott) nem kell válaszolniuk. Az EU vagy EGT állampolgárok családtagjainak ezt a kapcsolatot okmánnyal kell igazolniuk.		

29. Az utazás célja ☐ Turizmus ☐ Üzleti ☐ Családi vagy baráti látogatás ☐ Kulturális / Sport ☐ Hivatalos ☐ Egészségügyi okok ☐ Egyéb (kérjük, részletezze):		Kizárólag nagykövetségi/konzu látusi használatra
* 30. Érkezés időpontja		
* 31. Elutazás időpontja		
* 32. A határ, ahol az első belépés történt, vagy az átutazás útvonala		
* 33. Közlekedési eszköz		
* 34. A schengeni államban vendégül látó személy vagy fogadó vállalat és a vállalat kapcsolattartója. Ha ez nem alkalmazható, a schengeni államokbeli szálloda neve vagy az ideiglenes tartózkodási cím.		
Név		Telefon és fax
Teljes cím		e-mail cím
* 35. Ki fizeti az utazási és a tartózkodás során felmerülő megélhetési költségeket? ☐ Én ☐ Vendéglátóm/vendéglátóim ☐ Fogadó vállalat. (Kérjük, jelölje meg, hogy ki és hogyan, és mutassa be az igazoló dokumentumokat):		
* 36. Megélhetési eszközök a tartózkodás során ☐ Készpénz ☐ Utazási csekk ☐ Hitelkártyák ☐ Szállásadó ☐ Egyéb: ☐ Utas és/vagy egészségbiztosítás. Érvényes: .....-ig		
37. A házastárs családi neve		38. A házastárs születés kori családi neve
39. A házastárs keresztnéve	40. A házastárs születési ideje	41. A házastárs születési helye
42. Gyermekek (A kérelmeket minden egyes útlevelekre külön kell benyújtani)		
Vezetéknév	Keresztnév	Születési idő
1.		
2.		
3.		
43. Annak az EU- vagy EGT-állampolgárnak a személyi adatai, aki eltartja önt. Erre a kérdésre csak az EU- vagy EGT-állampolgárok családtagjainak kell válaszolni.		
Vezetéknév		Keresztnév
Születési idő	Állampolgárság	Útlevel száma
Családi kapcsolat:		EU-vagy EGT-állampolgárral való rokoni viszony:
44. Tudatában vagyok és elfogadom az alábbiakat: az ezen vízumkérelmen megadott személyes adataimat a Schengeni Egyezményt megkötő államok illetékes hatóságaihoz továbbítják, amely hatóságok azokat, ha szükséges, a vízumkérelmemről történő döntés meghozatala céljából feldolgozhatják. Ezen adatokat a Schengeni Egyezmény államainak illetékes hatóságai által hozzáférhető adatbázisokban rögzíthetik és tárolhatják. Kifejezett kérésemre a kérelmemet feldolgozó konzuli hatóságok tájékoztatnak arról a módról, ahogyan a személyes adataim ellenőrzésére vonatkozó jogaimat gyakorolhatom, és ahogyan az érintett állam nemzeti jogával összhangban a pontatlan adatok módosítását és törlését kérhetem. Kijelentem, hogy legjobb tudomásom szerint az általam megadott személyes adatok pontosak és teljesek. Tudatában vagyok annak, hogy bármely hamis nyilatkozat a kérelmem elutasításához, illetve a már megadott vízum érvénytelenítéséhez vezet, és a kérelmet feldolgozó schengeni állam joga értelmében büntetőeljárást vonhat maga után ellenem. Vállalom, hogy a schengeni államok területét elhagyom a vízum lejártakor, amennyiben a vízumot megadják. Tájékoztattak arról, hogy a vízum birtoklása a schengeni államok európai területére történő beutazásnak csak egyik előfeltétele. A vízum megadásának pusztán ténye nem jelenti azt, hogy kártérítésre leszek jogosult, ha a Schengeni Végrehajtási Egyezmény 5. cikke (1) bekezdésében foglalt vonatkozó rendelkezéseknek nem teszek eleget és ezért beutazásomat megtagadják. A beutazás előfeltételeit a schengeni államok európai területére történő belépéskor ismétellen ellenőrzik.		
45. A kérelmező lakcíme		46. Telefonszáma
47. Kelt (hely és idő)		48. Aláírás (kiskorú esetén a szülő / gondviselő aláírása)

2. melléklet a 113/2007. (V. 24.) Korm. rendelethez

Vízumokmányok

1. Vízumokmány: a vízumok egységes formátumának meghatározásáról szóló, 1995. május 29-i, 1683/95/EK tanácsi rendeletben meghatározott formájú és adattartalmú okmány.

2. Vízum beillesztésére szolgáló külön lap: az érintett tagállam által el nem ismert útiokmányok birtokosai részére a tagállamok által kiadott vízumok beillesztésére szolgáló űrlapok egységes formátumáról szóló, 2002. február 18-i, 333/2002/EK tanácsi rendeletben meghatározott formájú és adattartalmú okmány.

KÖZLÖNY

§

3. melléklet a 113/2007. (V. 24.) Korm. rendelethez

Fénykép

Vízumkérelem a Magyar Köztársaság területére történő beutazáshoz
Ez a nyomtatvány ingyenes

Nagykövetség vagy konzulátus bélyegzője

1. Családi neve(i)		<p style="text-align: center;">Kizárólag nagykövetségi/konzulátusi használatra</p> <p>A kérelem kelte:</p> <p>Ügyintéző:</p> <p>Igazoló okmányok:</p> ☐ Érvényes útlevél ☐ Anyagi fedezet ☐ Meghívás ☐ Közlekedési eszköz ☐ Egészségbiztosítás ☐ Egyéb :
2. Születés kori családi neve(i) [korábbi családi neve(i)]		
3. Keresztneve(i)		
4. Születési ideje (év-hó-nap)	5. Személyazonosító száma (nem kötelező)	
6. Születési helye és országa		
7. Jelenlegi állampolgársága(i)	8. Eredeti (születés kori) állampolgársága	
9. Neme ☐ Férfi ☐ Nő	10. Családi állapota: ☐ Egyedülálló ☐ Házas ☐ Külön élő ☐ Elvált ☐ Özvegy ☐ Egyéb	
11. Apja neve	12. Anyja neve	
13. Az útlevél típusa: ☐ Magánútlevél ☐ Diplomata-útlevél ☐ Szolgálati útlevél ☐ Úti okmány (1951. évi egyezmény) ☐ Külföldi útlevél ☐ Tengerész-útlevél ☐ Más úti okmány (kérjük, részletezze):		
14. Az útlevél száma	15. Kiállítója	
16. A kiállítás ideje	17. Érvényességi ideje	
18. Amennyiben nem a származási országában lakik, van engedélye az abba az országba történő visszautazáshoz? ☐ Nincs ☐ Van, (szám és érvényesség).....		Vízum: ☐ Elutasítva ☐ Megadva
* 19. Jelenlegi foglalkozása		A vízum jellemzői: ☐ LTV ☐ A ☐ B ☐ C ☐ D ☐ D + C
* 20. Munkáltató neve, címe és telefonszáma. Diákok esetében az iskola neve és címe.		
21. Fő úti cél	22. Vízum típusa: ☐ Repülőtéri tranzit ☐ Átutazó ☐ Rövid idejű tartózkodás ☐ Hosszú idejű tartózkodás	23. Vízum: ☐ Egyéni ☐ Csoportos
24. Kért beutazások száma ☐ Egyszeri beutazás ☐ Kétszeri beutazás ☐ Többszöri beutazás		25. Tartózkodás időtartama A vízumot _____ napra kéri
26. Egyéb vízumok (az elmúlt három év során kiadottak) és érvényességi idejük		☐ 1 ☐ 2 ☐ Többszöri.
27. Átutazás esetén van beutazási engedélye a végső úti cél szerinti országba? ☐ Nincs ☐ Van, érvényes: Kiállító hatóság:		Érvényes-től ..... -ig .....
* 28. Előző tartózkodások ebben a schengeni államban vagy másik schengeni államban		Érvényes: .....
* A *-gal jelölt kérdésekre az EU- vagy EGT-állampolgárok családtagjainak (házastárs, gyermek vagy eltartott leszármazott) nem kell válaszolniuk. Az EU vagy EGT állampolgárok családtagjainak ezt a kapcsolatot okmánnyal kell igazolniuk.		

29. Az utazás célja ☐ Turizmus ☐ Üzleti ☐ Családi vagy baráti látogatás ☐ Kulturális / Sport ☐ Hivatalos ☐ Egészségügyi okok ☐ Egyéb (kérjük, részletezze):		Kizárólag nagykövetségi/konzu látusi használatra
* 30. Érkezés időpontja	* 31. Elutazás időpontja	
* 32. A határ, ahol az első belépés történt, vagy az átutazás útvonala	* 33. Közlekedési eszköz	
* 34. A schengeni államban vendégül látó személy vagy fogadó vállalat és a vállalat kapcsolattartója. Ha ez nem alkalmazható, a schengeni államokbeli szálloda neve vagy az ideiglenes tartózkodási cím.		
Név		Telefon és fax
Teljes cím		e-mail cím
* 35. Ki fizeti az utazási és a tartózkodás során felmerülő megélhetési költségeket? ☐ Én ☐ Vendéglátóm/vendéglátóim ☐ Fogadó vállalat. (Kérjük, jelölje meg, hogy ki és hogyan, és mutassa be az igazoló dokumentumokat):		
* 36. Megélhetési eszközök a tartózkodás során ☐ Készpénz ☐ Utazási csekk ☐ Hitelkártyák ☐ Szállásadó ☐ Egyéb: ☐ Utas és/vagy egészségbiztosítás. Érvényes: .....-ig		
37. A házastárs családi neve		38. A házastárs születéskori családi neve
39. A házastárs keresztnéve	40. A házastárs születési ideje	41. A házastárs születési helye
42. Gyermekek (A kérelmeket minden egyes útlevele külön <u>kell</u> benyújtani)		
Vezetéknév	Keresztnév	Születési idő
1.		
2.		
3.		
43. Annak az EU- vagy EGT-állampolgárnak a személyi adatai, aki eltartja önt. Erre a kérdésre csak az EU- vagy EGT-állampolgárok családtagjainak kell válaszolni.		
Vezetéknév		Keresztnév
Születési idő	Állampolgárság	Útlevel száma
Családi kapcsolat:		EU-vagy EGT-állampolgárral való rokoni viszony:
44. Tudatában vagyok és elfogadom az alábbiakat: az ezen vízumkérelmen megadott személyes adataimat a Schengeni Egyezményt megkötő államok illetékes hatóságaihoz továbbítják, amely hatóságok azokat, ha szükséges, a vízumkérelmemről történő döntés meghozatala céljából feldolgozhatják. Ezen adatokat a Schengeni Egyezmény államainak illetékes hatóságai által hozzáférhető adatbázisokban rögzíthetik és tárolhatják. Kifejezett kérésemre a kérelmemet feldolgozó konzuli hatóságok tájékoztatnak arról a módról, ahogyan a személyes adataim ellenőrzésére vonatkozó jogaim gyakorolhatom, és ahogyan az érintett állam nemzeti jogával összhangban a pontatlan adatok módosítását és törlését kérhetem. Kijelentem, hogy legjobb tudomásom szerint az általam megadott személyes adatok pontosak és teljesek. Tudatában vagyok annak, hogy bármely hamis nyilatkozat a kérelmem elutasításához, illetve a már megadott vízum érvénytelenítéséhez vezet, és a kérelmet feldolgozó schengeni állam joga értelmében büntetőeljárást vonhat maga után ellenem. Vállalom, hogy a schengeni államok területét elhagyom a vízum lejártakor, amennyiben a vízumot megadják. Tájékoztattak arról, hogy a vízum birtoklása a schengeni államok európai területére történő beutazásnak csak egyik előfeltétele. A vízum megadásának pusztán ténye nem jelenti azt, hogy kártérítésre leszek jogosult, ha a Schengeni Végrehajtási Egyezmény 5. cikke (1) bekezdésében foglalt vonatkozó rendelkezéseknek nem teszek eleget és ezért beutazásomat megtagadják. A beutazás előfeltételeit a schengeni államok európai területére történő belépéskor ismétellen ellenőrzik.		
45. A kérelmező lakcíme		46. Telefonszáma
47. Kelt (hely és idő)	48. Alíráás (kiskorú esetén a szülő / gondviselő aláírása)	

**A Kormány
114/2007. (V. 24.) Korm.
rendelete
a harmadik országbeli állampolgárok
beutazásáról és tartózkodásáról szóló
2007. évi II. törvény végrehajtásáról**

A Kormány a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Tv.) 111. § (1) bekezdés *a)–c)*, valamint *e)–q)* pontjaiban kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. §

A Tv.-ben szabályozott közigazgatási hatósági eljárások (a továbbiakban: idegenrendészeti eljárások) során a következő hatóságok (a továbbiakban: idegenrendészeti hatóságok) járnak el:

- a)* az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter;
- b)* a külpolitikáért felelős miniszter;
- c)* a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (a továbbiakban: Hivatal);
- d)* a Hivatal területi szerve (a továbbiakban: regionális igazgatóság);
- e)* a vízumkiadásra feljogosított konzuli tisztviselő (a továbbiakban: konzuli tisztviselő);
- f)* a Határőrség.

2. §

(1) Az idegenrendészeti eljárás során a magyar állampolgárság érvényes magyar személyazonosító igazolvánnyal, érvényes magyar útlevéllel vagy egy évnél nem régebben kiállított állampolgársági bizonyítvánnyal igazolható.

(2) A magyar állampolgárság fennállását az idegenrendészeti hatóság az idegenrendészeti eljárás során a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás alapján vizsgálni köteles.

(3) Kétség esetén, az idegenrendészeti hatóság megkeresése alapján a Hivatal állampolgársági feladatokat ellátó szerve állapítja meg a magyar állampolgárság fennállását.

II. Fejezet

*A HAT HÓNAPON BELÜL HÁROM HÓNAPOT
MEG NEM HALADÓ TARTÓZKODÁS SZABÁLYAI*

Általános szabályok

3. §

(1) A Határőrség a harmadik országbeli állampolgár Magyar Köztársaság területére történő beléptetését megelőzően ellenőrzi a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben (a továbbiakban: Schengeni határ-ellenőrzési kódex) foglalt feltételek fennállását.

(2) Amennyiben a harmadik országbeli állampolgár három hónapot meg nem haladó tartózkodás céljából történő beutazáshoz és tartózkodásához nem szükséges vízum, úti okmánya érvényességi idejének legalább egy hónappal meg kell haladnia a Magyar Köztársaság területére történő beutazás időpontját.

(3) A Határőrség a (2) bekezdésben foglalt feltételtől csak – kivételesen – nemzetközi kötelezettség teljesítése céljából, halaszthatatlan humanitárius okból vagy nemzeti érdekből tekinthet el.

4. §

(1) Figyelemmel a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló, 2001. március 15-i, 539/2001/EK tanácsi rendeletre (a továbbiakban: 539/2001/EK rendelet), három hónapot meg nem haladó tartózkodás céljából vízummentes beutazásra és három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosult

- a)* az a menekültként vagy hontalanként elismert harmadik országbeli állampolgár, aki az 539/2001/EK rendelet II. mellékletében szereplő állam által kiállított úti okmánnyal rendelkezik;
- b)* katasztrófa vagy baleset során a segély- vagy mentő légi járatok személyzetének tagjaként szolgálatot teljesítő, továbbá a segítségnyújtásban közreműködő harmadik országbeli állampolgár;
- c)* az Egyesült Nemzetek Szervezete, az Európa Tanács vagy a Nemzetközi Büntetőbíróság által kiállított úti okmánnyal rendelkező harmadik országbeli állampolgár.

(2) Három hónapot meg nem haladó tartózkodás céljából vízummentes beutazásra és három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosult az a harmadik országbeli állampolgár is, aki rendelkezik valamely schengeni állam által, a Schengeni határ-ellenőrzési kódex 5. cikk (1) bekez-

dés a), valamint c)–e) pontjaiban foglalt feltételeknek megfelelően kiadott

a) a Magyar Köztársaság területére is érvényes átutazó-vízummal vagy rövid időtartamú tartózkodásra jogosító vízummal;

b) hosszú távú tartózkodásra jogosító vízummal.

5. §

(1) A (2) bekezdésben meghatározott kivétellel annak a harmadik országbeli állampolgárnak kell repülőtéri tranzitvízumot beszereznie, aki

a) a Vízumokra vonatkozó közös konzuli utasítás a diplomáciai és konzuli képviseletek számára (a továbbiakban: KKV) 3. mellékletének I. részében, vagy

b) e rendelet I. mellékletében

felsorolt harmadik ország állampolgára, vagy ilyen harmadik ország által kiállított érvényes úti okmánnyal rendelkezik.

(2) Mentésül a repülőtéri tranzitvízum beszerzésének kötelezettsége alól az a harmadik országbeli állampolgár, aki

a) diplomata, szolgálati vagy egyéb hivatalos célból kiállított útlevéllel rendelkezik;

b) légi jármű személyzetének tagja, feltéve, hogy a Nemzetközi Polgári Repülésről Chicagóban, 1944. év december hó 7. napján aláírt Egyezmény valamely szerződő felének állampolgára;

c) rendelkezik a KKV 3. mellékletének III. részében felsorolt EGT-tagállam vagy Andorra, Japán, Kanada, Monaco, San Marino, Svájc vagy az Amerikai Egyesült Államok által kiadott, a mellékletben meghatározott tartózkodási engedéllyel.

6. §

Nincs szüksége átutazóvízumra annak a vízumkötelezett harmadik országbeli állampolgárnak, aki rendelkezik az átutazás teljes – legfeljebb öt napig tartó – időtartamára érvényes

a) schengeni állam által kiállított, a személyek külső határokon történő, egyes dokumentumoknak a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia által a területükön történő átutazás céljából kiadott nemzeti vízumaikkal egyenértékűként való egyoldalú elismerésén alapuló, ellenőrzése egyszerűsített rendszerének bevezetéséről szóló, 2006. június 14-i 895/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat (a továbbiakban: 895/2006/EK határozat) 2. cikk (1) bekezdésében meghatározott vízumok valamelyikével, illetve tartózkodási engedéllyel; vagy

b) a Cseh Köztársaság, Észtország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Lengyelország, Málta, Szlovénia vagy Szlovákia

által kiállított, a 895/2006/EK határozat mellékletében meghatározott okmányok valamelyikével; vagy

c) Svájc vagy Liechtenstein által kiállított, a személyek külső határokon történő, Svájc és Liechtenstein által a területükön történő átutazás céljából kiadott egyes tartózkodási engedélyeknek a tagállamok által történő egyoldalú elismerésén alapuló, ellenőrzése egyszerűsített rendszerének bevezetéséről szóló, 2006. június 14-i 896/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat 2. cikkének megfelelően, a határozat mellékletében felsorolt tartózkodási engedélyek valamelyikével.

Három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízumok

7. §

A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum kiadására irányuló idegenrendészeti eljárás

a) a külpolitikáért felelős miniszter,

b) a konzuli tisztviselő,

c) a Hivatal

(a továbbiakban e fejezet alkalmazásában együtt: vízumkiadó hatóság) hatáskörébe tartozik.

8. §

(1) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelemről – a 9. és a 10. §-ban meghatározott kivétellel – a konzuli tisztviselő dönt.

(2) A konzuli tisztviselő a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum kiadására irányuló idegenrendészeti eljárás lefolytatására akkor rendelkezik joghatósággal, ha

a) a kérelmező fő úti célja a Magyar Köztársaság, vagy

b) a kérelmező elsőként a Magyar Köztársaság határát kívánja átlépni annak érdekében, hogy beutazzon a schengeni államok területére, feltéve, hogy a fő úti cél szerinti állam nem állapítható meg.

(3) A konzuli tisztviselő a fő úti cél megállapítása során elsősorban az utazás célját, útvonalát és időtartamát veszi figyelembe.

(4) Több úti cél esetén akkor kell a Magyar Köztársaságot az utazás fő úti céljának tekinteni, ha

a) a kérelmező a Magyar Köztársaság területén kíván a leghosszabb ideig tartózkodni, vagy

b) a Magyar Köztársaság a kérelmező első úti célja, feltéve, hogy az egyes államok területén történő tartózkodások időtartama azonos.

9. §

A külpolitikáért felelős miniszter külön jogszabály szerint dönt a diplomáciai vagy nemzetközi jogon alapuló

más kiváltságot és mentességet élvező személyek és családtagjaik, a magyarországi diplomáciai vagy konzuli képviselők vagy nemzetközi szervezetek tagjaihoz látogatás céljából beutazók, valamint az olyan személyek három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelmeiről, akiknek a beutazásához külpolitikai érdek függ.

10. §

(1) Három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum kivételes esetben kiadható a Magyar Köztársaság közúti, légi, valamint vízi határátkelőhelyén (a továbbiakban együtt: határátkelőhely) is, feltéve, hogy a harmadik országbeli állampolgár megfelel a Schengeni határellenőrzési kódex 5. cikk (1) bekezdés *a)*, *c)* és *e)* pontjaiban foglalt feltételeknek, és valószínűsíti, hogy nem volt abban a helyzetben, hogy előzetesen vízumot igényelhesen.

(2) A határátkelőhelyen kiadott vízum

a) egyszeri beutazásra és legfeljebb öt napos átutazásra jogosító átutazóvízum,

b) egyszeri beutazást és legfeljebb tizenöt napos tartózkodást biztosító rövid időtartamú tartózkodásra jogosító vízum.

(3) A határátkelőhelyen előterjesztett három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelmet a Határőrség köteles haladéktalanul – elektronikus úton – döntésre felterjeszteni a Hivatalhoz.

(4) A Hivatal a kérelemről a kézhezvételt követően azonnal, de legkésőbb három órán belül határoz, és döntését – a Határőrség útján – közli a kérelmezővel.

(5) A kérelemnek helyt adó döntés esetén a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízumot a Határőrség állítja ki a kérelmező részére.

(6) Amennyiben a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízumot a határátkelőhelyen kérelmezik, a vízum kiadása nem tagadható meg azon az alapon, hogy a harmadik országbeli állampolgár nem rendelkezik a 12. § (5) bekezdés *e)* pontjában meghatározott utasbiztosítással.

11. §

(1) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelmet – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – annál a konzuli tisztviselőnél, nemzetközi szerződés alapján a Magyar Köztársaság nevében történő vízumkiadásra feljogosított schengeni állam külképviseletén vagy ilyen vízumkérelem átvételére felhatalmazott egyéb helyen kell benyújtani, amely a kérelmező állandó vagy szokásos tartózkodási helye, illetve állampolgársága szerinti országban működik.

(2) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelem az (1) bekezdésben meghatározott országtól eltérő olyan országban működő konzuli tisztviselőnél, nemzetközi szerződés alapján a Magyar Köztársaság nevében történő vízumkiadásra feljogosított schengeni állam külképviseletén vagy ilyen vízumkérelem átvételére felhatalmazott egyéb helyen is benyújtható, amelyben a kérelmező jogszerűen tartózkodik, feltéve, hogy

a) az (1) bekezdésben meghatározott országban nem működik konzuli tisztviselő, nemzetközi szerződés alapján a Magyar Köztársaság nevében történő vízumkiadásra feljogosított schengeni állam külképviselete vagy ilyen vízumkérelem átvételére felhatalmazott egyéb hely, vagy

b) igazolja az állandó vagy szokásos tartózkodási helyétől eltérő harmadik országban történő kérelmezés méltányolható indokait, vagy

c) beutazásához és tartózkodásához a Magyar Köztársaságnak jelentős gazdasági, kulturális, tudományos vagy sportérdeke fűződik.

(3) A 10. §-ban meghatározott esetben a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelmet a határátkelőhelyen, a Határőrségnél kell benyújtani.

12. §

(1) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelmet a külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon kell benyújtani.

(2) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelem az utazás tervezett időpontját legfeljebb három hónappal megelőzően nyújtható be.

(3) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelem benyújtásakor a kérelmezőnek be kell mutatnia érvényes úti okmányát. Az úti okmány érvényességi idejének – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel – legalább három hónappal meg kell haladnia a Magyar Köztársaság területéről történő kiutazás tervezett időpontját és – a 18. § (2) bekezdésében foglalt kivétellel – legalább egy, a vízum beillesztésére szolgáló szabad oldalt kell tartalmaznia.

(4) A konzuli tisztviselő a (3) bekezdésben foglalt, az úti okmány érvényességére vonatkozó feltételtől – kivételesen – nemzetközi kötelezettség teljesítése céljából, halaszthatatlan humanitárius okból vagy nemzeti érdekből eltekinthet, feltéve, hogy az úti okmány érvényességi ideje meghaladja a Magyar Köztársaság területéről történő kiutazás tervezett időpontját.

(5) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelemhez mellékelni kell:

a) egy darab arcfényképet;

b) a tartózkodás célját és időtartamát igazoló okiratokat;

c) a tartózkodás teljes időtartamára, valamint a visszavagy továbbutazáshoz szükséges anyagi fedezet meglétét igazoló okiratokat;

d) a kérelmező rendelkezésére álló szállásra vonatkozó okiratokat;

e) rövid időtartamú tartózkodásra jogosító vízum kérelmezése esetén a tartózkodás teljes időtartamára és valamennyi schengeni állam területére érvényes, a sürgősségi orvosi ellátás, valamint az egészségügyi okból történő hazaszállítás költségeire legalább 30 000 euró összegű fedezetet nyújtó utasbiztosítás meglétét igazoló okiratokat.

(6) Az (5) bekezdés e) pontjában meghatározott okirat benyújtása alól a kérelmező mentesül, ha

a) diplomata, szolgálati vagy egyéb hivatalos célból kiállított útlevéllel rendelkezik;

b) a helyi konzuli együttműködés keretében megállapítást nyert, hogy számára az okirat beszerzése lehetetlen.

(7) Ha a tartózkodás körülményeinek tisztázása érdekében szükséges, a konzuli tisztviselő a kérelmezőt – az (5) bekezdésben foglaltakon túl – további okiratok csatolására is felhívhatja.

13. §

A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelem benyújtásakor a vízumkiadó hatóság – a diplomata, szolgálati vagy egyéb hivatalos célból kiállított útlevéllel rendelkező kérelmező, illetve a 10. §-ban meghatározottak szerint a határátkelőhelyen benyújtott vízumkérelem kivételével – az úti okmányba bejegyzi a vízum kérelmezésének tényét, helyét és idejét, a kért vízum kódját, valamint a vízumkérelmet átvevő hatóság nevét.

14. §

(1) A konzuli tisztviselő a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelemről – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kézhezvételtől számított harminc napon belül dönt.

(2) Soron kívül, de legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított hét napon belül kell elbírálni:

a) a kiskorú kérelmező, valamint a kiskorú kérelmezővel együtt utazó törvényes képviselő vízumkérelmét, ha az utazás igazolt célja a kiskorú gyógykezelése;

b) a kísérel nélküli kiskorú hazakísérése céljából beutazó, a kiskorú felügyeletéért felelős személy vízumkérelmét;

c) a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelmet, ha a kérelmező beutazásához és tartózkodásához a Magyar Köztársaságnak jelentős gazdasági, kulturális, tudományos vagy sportérdeke fűződik.

15. §

(1) A külpolitikáért felelős miniszter, valamint a konzuli tisztviselő a hatáskörébe tartozó, három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelemről a Nemzetbiztonsági Hivatal véleményét kérheti.

(2) A Nemzetbiztonsági Hivatal köteles a megkeresésnek

a) a 14. § (2) bekezdésben foglalt esetben hét,

b) egyéb esetben tíz napon belül eleget tenni.

16. §

(1) A vízumkiadó hatóság a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum által lehetővé tett tartózkodás időtartamát és a vízum érvényességi idejét – a Tv.-ben foglalt keretek között – a kérelemhez mellékelt okiratok tartalma, a beutazás, átutazás, illetve a tartózkodás igazolt célja, a tartózkodás tervezett időtartama, valamint a tartózkodás körülményei tekintetében rendelkezésére álló valamennyi egyéb adat alapján, a kérelmező egyedi körülményeit is figyelembe véve határozza meg.

(2) A vízumkiadó hatóság többszöri beutazásra jogosító, egy évet meghaladó érvényességű átutazóvizumot vagy rövid időtartamú tartózkodásra jogosító vízumot csak kivételes esetekben adhat ki, melynek során figyelembe kell vennie az alábbi szempontokat:

a) a kérelmező gyakori, illetve rendszeres utazását foglalkozásából eredő vagy családi okok indokolják;

b) a kérelmező jóhiszeműsége, különös tekintettel korábbi vízumai jogszerű felhasználására, a kérelmező származási országához fűződő – gazdasági és személyes – kapcsolataira, valamint a származási országába történő visszatérésre irányuló valós szándékára.

17. §

A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízumot az e rendelet II. mellékletének 1. pontja szerinti formában és adattartalommal kell kiállítani.

18. §

(1) Ha a vízumkötelezett harmadik országbeli állampolgár úti okmányát a Magyar Köztársaság nem ismeri el, a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízumot az e rendelet II. mellékletének 2. pontja szerinti formájú és adattartalmú, vízum beillesztésére szolgáló úrlapon (a továbbiakban: külön lap) kell kiadni.

(2) A vízumot nemzetközi kötelezettség teljesítése céljából, halaszthatatlan humanitárius okból vagy nemzeti

érdekből külön lapon kell kiadni, ha a vízumkötelezett harmadik országbeli állampolgár Magyar Köztársaság által elismert úti okmányában nincs a vízum beillesztésére szolgáló szabad oldal.

19. §

A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízumokmány érvénytelen, ha

a) a vízum – érvényességi idejére, az engedélyezett tartózkodási napok és beutazások számára tekintettel – a Magyar Köztársaságba vagy a schengeni államok területére történő beutazásra, illetve a Magyar Köztársaság vagy a schengeni államok területén történő tartózkodásra nem használható fel;

b) a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízumot visszavonták;

c) helyette a harmadik országbeli állampolgár – a vízumokmány cseréjére vagy pótlására irányuló eljárásban vagy a vízum érvényességi idejének meghosszabbítása miatt – új vízumokmányt kapott;

d) a benne foglalt adatok igazolására alkalmatlanná vált;

e) hamis adatot tartalmaz, vagy meghamisították;

f) a jogosultja három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízumot, tartózkodási engedélyt, ideiglenes letelepedési engedélyt vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogát igazoló okmányt kapott;

g) jogosultja meghalt.

20. §

(1) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum visszavonásáról a Magyar Köztársaság területére történő beutazást megelőzően az a vízumkiadó hatóság dönt, amely eljárása során a vízum visszavonására okot adó körülményről tudomást szerez.

(2) A Magyar Köztársaság területén tartózkodó harmadik országbeli állampolgár három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízumának visszavonásáról a harmadik országbeli állampolgár szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóság dönt.

(3) A más schengeni állam által kiadott átutazóvízum vagy rövid időtartamú tartózkodásra jogosító vízum visszavonásáról haladéktalanul, de legkésőbb hetvenkét órán belül értesíteni kell a vízumot kiadó schengeni állam kijelölt hatóságát.

21. §

(1) A központi vízumhatóság Tv.-ben meghatározott feladatait a Hivatal látja el.

(2) Amennyiben – a Tv. 9. § (6) bekezdése alapján – a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum kiadásához a központi vízumhatóság hozzájárulása szükséges, a konzuli tisztviselő köteles a vízumkérelmet a benyújtást követően haladéktalanul felterjeszteni a központi vízumhatósághoz.

(3) A központi vízumhatóság a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum kiadásához való hozzájárulásáról vagy a hozzájárulás megtagadásáról a vízumkérelem felterjesztésétől számított hét napon belül tájékoztatja a konzuli tisztviselőt.

22. §

(1) Ha a központi vízumhatóság a vízumkérelem felterjesztését követően megállapítja, hogy a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelmet el kell utasítani, úgy a Tv. 9. § (7) bekezdése szerinti egyeztetéstől eltekint.

(2) Ha a központi vízumhatóság úgy ítéli meg, hogy a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelem elutasítására okot adó körülmény nem áll fenn, a vízumkérelem felterjesztését követően megkeresi az egyeztetést kérő schengeni államok központi hatóságait, nyilatkozzanak arra nézve, hogy a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum kiadásához hozzájárulnak-e.

(3) Ha a megkeresett központi hatóságok bármelyike részéről nemleges válasz érkezik, a központi vízumhatóság legfeljebb korlátozott területi érvényességű vízum kiadásához járulhat hozzá.

(4) A központi vízumhatóság a megkeresett központi hatóság indokolt kérelmére a válaszadás határidejét meghosszabbíthatja. A válaszadási határidő meghosszabbításáról tájékoztatnia kell a konzuli tisztviselőt.

(5) Amennyiben a megkeresett központi hatóságtól a megkeresés részére történt továbbításától számított hét napon vagy a meghosszabbított határidőn belül nem érkezik válasz, a hozzájárulást megadottnak kell tekinteni.

23. §

(1) Ha valamely schengeni állam központi hatóságának a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelemre vonatkozó döntés meghozatala előtt – a Tv. 111. § (6) bekezdése alapján – a központi vízumhatósággal egyeztetnie kell, a központi vízumhatóság legkésőbb a megkeresés részére történt továbbításától számított hét napon belül köteles nyilatkozni arról, hogy a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum kiadásához hozzájárul-e.

(2) Ha az ügy különösen bonyolult jellege szükségessé teszi, a központi vízumhatóság a megkereső schengeni állam központi hatóságától a válaszadási határidő meghosszabbítását kérheti. A határidő meghosszabbítása iránti kérelmet indokolni kell.

(3) Ha a központi vízumhatóság a rendelkezésére álló határidőn belül nem ad választ, válaszában hiánya a hozzájárulás megadásának minősül.

24. §

(1) A központi vízumhatóság a Tv. 9. § (6) bekezdésében meghatározott hozzájárulás megadása, valamint a Tv. 111. § (6) bekezdése alapján kiadott miniszteri rendelet szerinti egyeztetés során történő válaszadás előtt köteles a vízumkérelemről a Nemzetbiztonsági Hivatal véleményét kérni.

(2) A Nemzetbiztonsági Hivatal köteles a központi vízumhatóság megkeresésében foglaltaknak hét napon belül eleget tenni.

25. §

A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum meghosszabbítása a harmadik országbeli állampolgár szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóság hatáskörébe tartozik.

26. §

(1) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum meghosszabbítása iránti kérelmet a külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon kell előterjeszteni.

(2) A kérelmet legkésőbb a vízum érvényességének utolsó napján lehet előterjeszteni.

(3) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum meghosszabbítása iránti kérelem előterjesztésekor a kérelmezőnek be kell mutatnia érvényes úti okmányát. Az úti okmány érvényessége idejének meg kell haladnia a schengeni államok területéről történő kiutazás tervezett időpontját.

(4) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum meghosszabbítása iránti kérelemhez mellékelni kell:

- a) egy darab arcfényképet, valamint
- b) a Tv. 10. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt feltételek fennállását igazoló okiratokat.

(5) A regionális igazgatóság a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum meghosszabbítása iránti kérelemről azonnal dönt.

27. §

(1) Amennyiben a regionális igazgatóság a meghosszabbítás iránti kérelemnek helyt ad, az e rendelet II. mellékletének 1. pontja szerinti formában és adattartalommal új vízumokmányt állít ki.

(2) Ha a harmadik országbeli állampolgár úti okmányát a Magyar Köztársaság nem ismeri el, vagy az úti okmány nem tartalmaz a vízum beillesztésére szolgáló szabad oldalt, az (1) bekezdésben meghatározott vízumot külön lapon kell kiadni.

(3) A meghosszabbított, három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum területi érvényessége mindazon schengeni államra kiterjed, amelyre az eredeti vízum érvényes volt.

(4) A regionális igazgatóság a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum meghosszabbítása iránti kérelmet elutasító határozatában kötelezi a harmadik országbeli állampolgárt a schengeni államok területének a vízum lejártakor történő elhagyására.

28. §

(1) Korlátozott területi érvényességű vízum kiadásáról a többi schengeni államot értesíteni kell.

(2) A vízumkiadó hatóság a Tv. 11. § (1) bekezdés b) pontja esetén a korlátozott területi érvényességű vízum kiadásáról a központi vízumhatóságot is értesíteni köteles.

III. Fejezet

A HÁROM HÓNAPOT MEGHALADÓ TARTÓZKODÁS SZABÁLYAI

Általános szabályok

29. §

(1) A harmadik országbeli állampolgár tovább- vagy visszautazása akkor tekinthető biztosítottnak, ha a három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum vagy tartózkodási engedély lejártakor is rendelkezik az általa megjelölt országba történő beutazáshoz vagy a kiindulási országba történő visszautazáshoz szükséges engedéllyel és érvényes menetjeggyel, illetve az annak megvásárlásához szükséges anyagi eszközökkel vagy jogszerű használatában lévő közlekedési eszközzel.

(2) A beutazás és a tartózkodás célja akkor tekinthető igazoltnak, ha a kérelmező a Tv. 19–28. §-ában meghatározott valamely célból vagy célokból kíván a Magyar Köztársaság területén tartózkodni, és tartózkodása indokait okirattal is alátámasztja.

(3) A lakhatás feltételével az a harmadik országbeli állampolgár rendelkezik, aki az ingatlan-nyilvántartásban lakóház vagy lakás megnevezéssel nyilvántartott ingatlan tulajdonosa vagy ilyen ingatlan használatára bármely jogcímen jogosult.

(4) A három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum, valamint a tartózkodási engedély kiadására irányuló eljárásban a lakhatás különösen az alábbiakkal igazolható:

a) a kérelmező magyarországi lakásának tulajdonjogát igazoló, harminc napnál nem régebbi tulajdonilap-másolattal;

b) lakásbérleti jogviszonyt igazoló lakásbérleti szerződéssel;

c) hatósági hozzájárulással ellátott érvényes meghívólevéllel;

d) lefoglalt és kifizetett szálláshely meglétét igazoló okirattal;

e) a Magyar Köztársaság területén tartózkodási vízummal vagy tartózkodási engedéllyel, bevándorolt vagy letelepedett jogállással, külön törvény szerint tartózkodási kártyával vagy állandó tartózkodási kártyával rendelkező, illetve menekültként elismert családtag közjegyzői okiratba foglalt, a kérelmező lakhatását biztosító nyilatkozatával vagy

f) más hitelt érdemlő módon.

(5) A harmadik országbeli állampolgár a három hónapot meghaladó tartózkodáshoz szükséges anyagi fedezettel akkor rendelkezik, ha ő maga vagy részére családtagja a rendelkezésére álló jövedelemből, illetve vagyonból megélhetése, lakhatása, kiutazása, valamint szükség esetén egészségügyi ellátása költségeit biztosítani tudja.

(6) A három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum, valamint a tartózkodási engedély kiadására irányuló eljárásban a megélhetés különösen az alábbiakkal igazolható:

a) magyar fizetőeszközzel vagy magyarországi pénzintézetnél átváltható külföldi fizetőeszközzel;

b) a harmadik országbeli állampolgárt magyarországi pénzintézetnél készpénz felvételére jogosító okirattal (bankszámlaszerződés, betétkönyv stb.) és a rendelkezésre álló készpénzfedezetre vonatkozó pénzintézeti igazolással;

c) magyarországi kereskedelmi forgalomban elfogadott készpénz-helyettesítő fizetőeszközzel (csekk, hitelkártya stb.) és a rendelkezésre álló készpénzfedezetre vonatkozó pénzintézeti igazolással;

d) hatósági hozzájárulással ellátott érvényes meghívólevéllel;

e) lefoglalt és kifizetett szálláshely és ellátás meglétét igazoló okirattal;

f) megélhetést biztosító magyarországi vagyoni értékű jog, vagyoni érték meglétét igazoló közokirattal vagy teljes bizonyító erejű magánokirattal;

g) a kérelmező által a Magyar Köztársaság területén folytatni kívánt vagy folytatott jogszerű keresőtevékenységből származó jövedelem igazolásával;

h) külföldről folyósított rendszeres jövedelemről szóló igazolással;

i) a Magyar Köztársaság területén tartózkodási vízummal vagy tartózkodási engedéllyel, bevándorolt vagy letelepedett jogállással, külön törvény szerint tartózkodási kártyával vagy állandó tartózkodási kártyával rendelkező, illetve menekültként elismert családtag közjegyzői okiratba foglalt, a kérelmező eltartását és ellátását biztosító nyilatkozatával, valamint a tartást vállaló személy tartási képességét igazoló okirattal, vagy

j) más hitelt érdemlő módon.

(7) A Tv. 13. § (1) bekezdés g) pontjában meghatározott feltételnek az a harmadik országbeli állampolgár felel meg, aki a Magyar Köztársaság területén történő tartózkodása teljes időtartamára rendelkezik a következő feltételek valamelyikével:

a) a társadalombiztosítási ellátásokról szóló külön törvény alapján

aa) biztosítottak minősül, vagy

ab) külön megállapodással szerzett jogosultságot a magyar egészségbiztosítás szolgáltatásaira, illetőleg a részére a magyar biztosítottakkal azonos feltételek mellett nyújtott szolgáltatások finanszírozása nemzetközi szerződés vagy megállapodás alapján rendezett, vagy

ac) egészségügyi szolgáltatásra jogosult;

b) a külön törvény hatálya alá tartozó személyekkel azonos módon jogosult az egészségügyi szolgáltatások igénybevételére a nem a társadalombiztosítás keretébe tartozó üzleti baleset- vagy egészségügyi biztosítása alapján;

c) nemzetközi szerződés vagy megállapodás alapján jogosult a magyar biztosítottakkal azonos feltételek mellett nyújtott szolgáltatásokra;

d) a megélhetését igazoló okiratok alapján egészségügyi ellátása költségeit biztosítani képes.

30. §

(1) A Határőrség a harmadik országbeli állampolgár Magyar Köztársaság területére történő beléptetését megelőzően ellenőrzi a Tv. 13. §-ában foglalt feltételek fennállását.

(2) Ha a harmadik országbeli állampolgár nem felel meg a Tv. 13. §-ában foglalt feltételeknek, úgy kell tekinteni, hogy három hónapot meg nem haladó tartózkodás céljából kíván a Magyar Köztársaság területére beutazni, és meg kell vizsgálni, hogy a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra előírt beutazási és tartózkodási feltételeknek megfelel-e.

*A három hónapot meghaladó tartózkodásra
jogosító vízumok*

31. §

A három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum kiadására irányuló idegenrendészeti eljárás

- a) a konzuli tisztviselő,
  - b) a Hivatal,
  - c) a regionális igazgatóság
- (a továbbiakban e fejezet alkalmazásában együtt: vízumkiadó hatóság) hatáskörébe tartozik.

32. §

A három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelemről – a 37. § (2) bekezdésében meghatározott kivétellel –

- a) tartózkodási vízum és nemzeti vízum esetén a Hivatal,
  - b) szezonális munkavállalási vízum esetén a konzuli tisztviselő
- dönt.

33. §

(1) A tartózkodási engedély átvételére jogosító vízum kiadását a harmadik országbeli állampolgár a beutazást megelőzően – erre irányuló külön kérelem előterjesztése nélkül – tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmében kérheti.

(2) A tartózkodási engedély átvételére jogosító vízum iránti kérelemről a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet elbíráló regionális igazgatóság dönt.

(3) Ha a regionális igazgatóság a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelemnek helyt ad, egyidejűleg a tartózkodási engedély átvételére jogosító vízum kiadását is engedélyezi, és erről értesíti a konzuli tisztviselőt.

(4) A tartózkodási engedély átvételére jogosító vízumot – a regionális igazgatóság döntése alapján – a konzuli tisztviselő adja ki.

34. §

(1) A három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelmet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – annál a konzuli tisztviselőnél vagy ilyen vízumkérelem átvételére felhatalmazott egyéb helyen kell benyújtani, amely a kérelmező állandó vagy szokásos tartózkodási helye, illetve állampolgársága szerinti országban működik.

(2) A három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelem az (1) bekezdésben meghatározott országtól eltérő olyan országban működő konzuli tisztviselőnél vagy ilyen vízumkérelem átvételére felhatalmazott egyéb helyen is benyújtható, amelyben a kérelmező jogszerűen tartózkodik, feltéve, hogy

a) az (1) bekezdésben meghatározott országban nem működik magyar konzuli tisztviselő vagy a vízumkérelem átvételére felhatalmazott egyéb hely, vagy

b) igazolja az állandó vagy szokásos tartózkodási helyétől eltérő harmadik országban történő kérelmezés méltányolható indokait, vagy

c) beutazásához és tartózkodásához a Magyar Köztársaságnak jelentős gazdasági, kulturális, tudományos vagy sportérdeke fűződik.

(3) A Magyar Köztársaság területén tartózkodó harmadik országbeli állampolgár tartózkodási vízum iránti kérelmét a szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóságon is előterjesztheti, ha

a) a belföldi kérelmezést kivételes méltánylást érdemlő körülmény – így különösen családegyesítés vagy gyógykezelés – indokolja;

b) a három hónapot meghaladó tartózkodás célja kutatás.

35. §

(1) A három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelmet a külön jogszabály szerinti formanyomtatványon kell előterjeszteni.

(2) A három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelem előterjesztésekor a kérelmezőnek be kell mutatnia érvényes úti okmányát. Az úti okmány érvényességi idejének – a (3) és (4) bekezdésben foglalt kivétellel – legalább három hónappal meg kell haladnia a Magyar Köztársaság területéről történő kiutazás tervezett időpontját és legalább egy, a vízum beillesztésére szolgáló szabad oldalt kell tartalmaznia.

(3) Ha a harmadik országbeli állampolgár három hónapot meghaladó tartózkodásának célja tanulmányok folytatása vagy kutatás, úti okmányának legfeljebb a tartózkodás tervezett időtartamára kell érvényesnek lennie.

(4) A vízumkiadó hatóság a (2) bekezdésben foglalt, az úti okmány érvényességi idejére vonatkozó feltételtől – kivételesen – nemzetközi kötelezettség teljesítése céljából, halaszthatatlan humanitárius okból vagy nemzeti érdekből eltekinthet, feltéve, hogy az úti okmány érvényességi ideje meghaladja a Magyar Köztársaság területéről történő kiutazás tervezett időpontját.

(5) A három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelemhez – ha e rendelet másként nem rendelkezik – mellékelni kell:

- a) egy darab arcfényképet, valamint

b) a Tv. 13. § (1) bekezdés c)–g) pontjaiban foglalt feltételek fennállását igazoló okiratokat.

(6) Ha a tartózkodás körülményeinek tisztázása érdekében szükséges, a vízumkiadó hatóság a kérelmezőt – az (5) bekezdésben foglaltakon túl – további okiratok csatolására is felhívhatja.

36. §

A három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelem benyújtásakor a vízumkiadó hatóság – a diplomata, szolgálati vagy egyéb hivatalos célból kiállított útlevéllel rendelkező kérelmező kivételével – az útlevélbe bejegyzzi a vízum kérelmezésének tényét, helyét és idejét, a kért vízum kódját, valamint a vízumkérelmet átvevő hatóság nevét.

37. §

(1) A konzuli tisztviselő a tartózkodási vízum vagy nemzeti vízum iránti kérelmet a kérelem benyújtását követően haladéktalanul felterjeszti a Hivatalnak.

(2) A 34. § (3) bekezdésében meghatározott esetben a tartózkodási vízum iránti kérelemről a regionális igazgatóság dönt.

38. §

(1) A vízumkiadó hatóság a három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelemről – a (2)–(3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kézhezvételtől számított harminc napon belül dönt.

(2) Soron kívül, de legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított hét napon belül kell elbírálni

a) a kiskorú kérelmező, valamint a kiskorú kérelmezővel együtt utazó törvényes képviselő tartózkodási vízum iránti kérelmét, ha az utazás igazolt célja a kiskorú gyógykezelése;

b) a kísérő nélküli kiskorú hazakísérése céljából beutazó, a kiskorú felügyeletéért felelős személy tartózkodási vízum iránti kérelmét;

c) a tartózkodási vízum iránti kérelmet, ha a kérelmező beutazásához és tartózkodásához a Magyar Köztársaságnak jelentős gazdasági, kulturális, tudományos vagy sportérdeke fűződik.

(3) Tizenöt napon belül kell elbírálni

a) a tanulmányok folytatása vagy kutatás céljából beutazó harmadik országbeli állampolgár tartózkodási vízum iránti kérelmét;

b) a szezonális munkavállalási vízum iránti kérelmet;

c) a nemzeti vízum iránti kérelmet.

39. §

(1) A vízumkiadó hatóság a tartózkodási vízum vagy nemzeti vízum iránti kérelemről a közbiztonság és a nemzetbiztonság védelme érdekében meghatározott esetekben a Nemzetbiztonsági Hivatal véleményét kéri.

(2) A Nemzetbiztonsági Hivatal köteles a megkeresésnek

a) a 38. § (2) bekezdésben foglalt esetben hét,

b) egyéb esetben tíz napon belül eleget tenni.

40. §

A vízumkiadó hatóság a három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum által lehetővé tett tartózkodás időtartamát és a vízum érvényességi idejét – a Tv.-ben foglalt keretek között – a kérelemhez mellékelte okiratok tartalma, a beutazás és tartózkodás igazolt célja, a tartózkodás tervezett időtartama, valamint a tartózkodás körülményei tekintetében rendelkezésére álló valamennyi egyéb adat alapján, a kérelmező egyedi körülményeit is figyelembe véve határozza meg.

41. §

A három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízumot az e rendelet II. mellékletének 1. pontja szerinti formában és adattartalommal kell kiállítani.

42. §

A három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum visszavonásáról a harmadik országbeli állampolgár szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóság dönt.

43. §

A három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízumokmány érvénytelen, ha

a) a vízum – érvényességi idejére, az engedélyezett tartózkodási napok és beutazások számára tekintettel – a Magyar Köztársaságba történő beutazásra, illetve a Magyar Köztársaság területén történő tartózkodásra nem használható fel;

b) a három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízumot jogerősen visszavonták;

c) helyette a harmadik országbeli állampolgár – a vízumokmány cseréjére vagy pótlására irányuló eljárásban – új vízumokmányt kapott;

d) a benne foglalt adatok igazolására alkalmatlanná vált;

- e) hamis adatot tartalmaz, vagy meghamisították;
- f) a jogosultja tartózkodási engedély okmányt, letelepedett státuszt igazoló okmányt vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogát igazoló okmányt kapott;
- g) jogosultja meghalt.

Tartózkodási engedély

44. §

A tartózkodási engedély kiadására, illetve meghosszabbítására irányuló idegenrendészeti eljárás

- a) a külpolitikáért felelős miniszter,
  - b) a regionális igazgatóság
- hatáskörébe tartozik.

45. §

A harmadik országbeli állampolgár tartózkodási engedély kiadása vagy meghosszabbítása iránti kérelméről (a továbbiakban együtt: tartózkodási engedély iránti kérelem) – a 46. §-ban foglalt kivétellel – a regionális igazgatóság dönt.

46. §

A külpolitikáért felelős miniszter külön jogszabály szerint dönt a diplomáciai vagy nemzetközi jogon alapuló más kiváltságot és mentességet élvező személyek és családtagjaik, a magyarországi diplomáciai vagy konzuli képviselők vagy nemzetközi szervezetek tagjaihoz látogatás céljából beutazók, valamint az olyan személyek tartózkodási engedély iránti kérelmeiről, akiknek a beutazásához külpolitikai érdek fűződik.

47. §

(1) A harmadik országbeli állampolgár a tartózkodási engedély iránti kérelmét – a 46. §-ban foglalt kivétellel – a szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóságon terjesztheti elő.

(2) A tartózkodási engedély iránti kérelmet a külön jogszabály által e célra rendszeresített formanyomtatványon, legkésőbb a tartózkodási engedély kérelmezésére jogosító engedély lejártát megelőző harminc nappal kell benyújtani.

(3) A tartózkodási engedély iránti kérelem előterjesztésekor a kérelmezőnek be kell mutatnia érvényes úti okmányát.

(4) A tartózkodási engedély iránti kérelemhez – ha e rendelet másként nem rendelkezik – mellékelni kell:

- a) egy darab arcfényképet, valamint
- b) a Tv. 13. § (1) bekezdés c)–g) pontjaiban foglalt feltételek fennállását igazoló okiratokat.

(5) Amennyiben a tartózkodás körülményeinek tisztázása érdekében szükséges, az eljáró idegenrendészeti hatóság a kérelmezőt – az (4) bekezdésben foglaltakon túl – további okiratok csatolására is felhívhatja.

(6) Ha a tartózkodási engedély iránti kérelem benyújtásakor a Magyar Köztársaság területén kiadott tartózkodási vízum vagy a korábbi tartózkodási engedély kiadásának alapjául szolgáló feltételek nem változtak meg, a kérelmezőnek a változatlan feltételekre vonatkozó okiratokat nem kell ismételtelen csatolnia.

48. §

(1) A harmadik országbeli állampolgár tartózkodási engedély iránti kérelmében köteles nyilatkozni arról, hogy tudomása szerint az egészségügyért felelős miniszter rendeletében meghatározott betegségben szenved-e, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van-e, illetve közegészséget veszélyeztető betegség, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapot fennállása esetén részese-e kötelező és rendszeres ellátásban.

(2) Ha a harmadik országbeli állampolgár nyilatkozata szerint az (1) bekezdés szerinti egészségügyi állapot fennáll, a regionális igazgatóság értesíti a harmadik országbeli állampolgár magyarországi szálláshelye szerint illetékes egészségügyi államigazgatási szervet.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott egészségügyi államigazgatási szerv a harmadik országbeli állampolgárt kötelezheti a szükséges orvosi vizsgálatok elvégzésére vagy származási országa hatósága által kiállított, külön jogszabályban meghatározott tartalmú hatósági orvosi igazolás bemutatására.

(4) Ha a (2) bekezdésben meghatározott egészségügyi államigazgatási szerv megállapítja, hogy a harmadik országbeli állampolgár közegészséget veszélyeztető betegségben szenved, és a gondozásba vételére, illetve gyógykezelésére irányadó magatartási szabályokat, hatósági rendelkezéseket vagy jogszabályokat megsérti, haladéktalanul értesíti a regionális igazgatóságot.

(5) Ha a regionális igazgatóság a (4) bekezdésben foglalt értesítés ellenére adja ki vagy hosszabbítja meg a tartózkodási engedélyt, a szükséges járványügyi intézkedések foganatosítása érdekében értesíti a (2) bekezdésben meghatározott egészségügyi államigazgatási szervet.

49. §

(1) A regionális igazgatóság a tartózkodási engedély iránti kérelméről – a (2)–(3) bekezdésben foglalt kivétellel – a kézhezvételtől számított harminc napon belül dönt.

(2) Soron kívül, de legkésőbb a kérelem kézhezvételétől számított hét napon belül kell elbírálni:

a) a kiskorú kérelmező, valamint a kiskorú kérelmezővel együtt utazó törvényes képviselő tartózkodási engedély iránti kérelmét, ha az utazás igazolt célja a kiskorú gyógykezelése;

b) a kísérő nélküli kiskorú hazakísérése céljából beutazó, a kiskorú felügyeletéért felelős személy tartózkodási engedély iránti kérelmét;

c) a tartózkodási engedély iránti kérelmet, ha a kérelmező beutazásához és tartózkodásához a Magyar Köztársaságnak jelentős gazdasági, kulturális, tudományos vagy sportterdeke fűződik.

(3) Tizenöt napon belül kell elbírálni a harmadik országbeli állampolgár tartózkodási engedély iránti kérelmét, ha tartózkodásának célja

- a) tanulmányok folytatása vagy
- b) kutatás.

50. §

(1) A regionális igazgatóság a tartózkodási engedély iránti kérelemről a közbiztonság és a nemzetbiztonság védelme érdekében meghatározott esetekben a Nemzetbiztonsági Hivatal véleményét kéri.

(2) A Nemzetbiztonsági Hivatal köteles a megkeresésnek

- a) a 49. § (2) bekezdésben foglalt esetben hét,
- b) a 49. § (3) bekezdésben foglalt esetben tizenöt,
- c) egyéb esetben húsz napon belül eleget tenni.

51. §

(1) A regionális igazgatóság a tartózkodási engedély érvényességi idejét – a Tv.-ben foglalt keretek között – a kérelemhez mellékelt okiratok tartalma, a tartózkodás célja és tervezett időtartama, valamint a tartózkodás körülményei tekintetében rendelkezésére álló valamennyi egyéb adat alapján, a kérelmező egyedi körülményeit is figyelembe véve határozza meg.

(2) Az engedélyezett tartózkodás időtartamát – a (3) és (4) bekezdésben foglalt kivétellel – úgy kell megállapítani, hogy a harmadik országbeli állampolgár úti okmánya az engedélyezett tartózkodás lejártakor még legalább három hónapig érvényes legyen.

(3) Ha a harmadik országbeli állampolgár tartózkodásának célja tanulmányok folytatása vagy kutatás, úti okmánya érvényességi idejének legfeljebb az engedélyezett tartózkodás időtartamát kell lefednie.

(4) A regionális igazgatóság a (2) bekezdésben foglalt, az úti okmány érvényességi idejére vonatkozó feltételtől – kivételesen – nemzetközi kötelezettség teljesítése céljából, halaszthatatlan humanitárius okból vagy nemzeti ér-

dekből eltekinthet, feltéve, hogy az úti okmány érvényességi ideje meghaladja az engedélyezett tartózkodás időtartamát.

52. §

A tartózkodási engedély iránti kérelemnek helyt adó határozat esetén a harmadik országbeli állampolgár részére a tartózkodási engedélyt az e rendelet *III. mellékletének* 1. pontja szerinti formában és adattartalommal kell kiállítani.

53. §

A tartózkodási engedély okmány érvénytelen, ha

- a) az engedélyezett tartózkodási idő lejárt;
- b) a tartózkodási engedélyt jogerősen visszavonták;
- c) helyette a harmadik országbeli állampolgár – a tartózkodási engedély okmány cseréjére vagy pótlására irányuló eljárásban vagy a tartózkodási engedély meghosszabbítása miatt – új tartózkodási engedély okmányt kapott;
- d) a benne foglalt adatok igazolására alkalmatlanná vált;
- e) hamis adatot tartalmaz, vagy meghamisították;
- f) a jogosultja letelepedett státuszt igazoló okmányt, vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogát igazoló okmányt kapott;
- g) jogosultja meghalt.

54. §

(1) A beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő SIS figyelmeztető jelzés hatálya alatt álló harmadik országbeli állampolgár részére a Tv. 18. § (2) bekezdésében foglalt okokból a regionális igazgatóság akkor adhat ki tartózkodási engedélyt, illetve a harmadik országbeli állampolgár tartózkodási engedélyét akkor hosszabbíthatja meg, ha a döntést megelőzően a figyelmeztető jelzést elrendelő schengeni állam kijelölt hatóságával – a külön jogszabályban meghatározott SIRENE Iroda (a továbbiakban: SIRENE Iroda) útján – egyeztet.

(2) Ha a tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárra nézve valamely schengeni állam beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő SIS figyelmeztető jelzést rendel el, az illetékes regionális igazgatóság – a SIRENE Iroda útján – köteles egyeztetni a figyelmeztető jelzést elrendelő schengeni állam kijelölt hatóságával.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott egyeztetés alapján a regionális igazgatóság mérlegeli, hogy – különösen a beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő SIS figyelmeztető jelzés elrendelésére okot adó körülményekre, a harmadik országbeli állampolgár által az elrendelő

schengeni állam közrendjére és közbiztonságára jelentett veszélyre, valamint a figyelmeztető jelzés időtartamára figyelemmel – indokolt-e a Tv. 18. § (2) bekezdése szerinti döntést meghozni.

(4) A regionális igazgatóság döntéséről – a SIRENE Iroda útján – értesíti az érintett schengeni állam kijelölt hatóságát.

55. §

A tartózkodási engedély iránti kérelmet elutasító, valamint a tartózkodási engedély visszavonását elrendelő határozat elleni fellebbezést a határozat közlésétől számított öt munkanapon belül lehet előterjeszteni.

A három hónapot meghaladó tartózkodásra vonatkozó különös szabályok

56. §

(1) Amennyiben a beutazás és tartózkodás célja családi együttélés biztosítása, a harmadik országbeli állampolgár a Tv. 13. § (1) bekezdés *d*) pontjában foglalt feltétel fennállását különösen az alábbiakkal igazolhatja:

- a) születési anyakönyvi kivonattal,
- b) házassági anyakönyvi kivonattal,
- c) örökbefogadásról szóló okirattal vagy
- d) más hitelt érdemlő módon.

(2) Ahol e rendelet anyakönyvet említ, azon a külföldi hatóság által kiállított, ezzel egyenértékű okiratot is érteni kell.

57. §

(1) A menekültként elismert személy családtagja tartózkodási vízum, illetve tartózkodási engedély iránti kérelméről a menekültügyi hatóságot értesíteni kell.

(2) A menekültként elismert személyhez történő család-egyesítés során a családi kapcsolat fennállása bármilyen hitelt érdemlő módon igazolható.

(3) A menekültként elismert harmadik országbeli állampolgár családtagjának a Tv. 13. § (1) bekezdés *e*)–*g*) pontjaiban foglalt feltételek fennállását akkor kell igazolnia, ha a menekültkénti elismerés és a család-egyesítés kérelmezése között hat hónapnál hosszabb időtartam telt el.

58. §

Az a harmadik országbeli állampolgár, aki tartózkodási vízumát vagy tartózkodási engedélyét családi együttélés biztosítása céljából kapta, köteles házassága felbontását,

illetve házastársa halálát, a házasság felbontására vonatkozó jogerős ítélet kézhezvételétől, illetve a halotti anyakönyvi kivonat kiállításától számított harminc napon belül a szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóságnál az okiratok egyidejű csatolásával bejelenteni.

59. §

(1) Amennyiben a beutazás és tartózkodás célja keresőtevékenység folytatása, a Tv. 13. § (1) bekezdés *d*) pontjában foglalt feltétel fennállása különösen az alábbiakkal igazolható:

- a) a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt igazoló okirattal;
- b) alkalmi munkavállalói könyvvel;
- c) a gazdasági tevékenységre vonatkozó üzleti tervvel;
- d) egyéni vállalkozói igazolvánnyal;
- e) mezőgazdasági östermelői igazolvánnyal;
- f) magánszemélyként kötött megbízási, vállalkozási vagy felhasználási szerződéssel, vagy
- g) más hitelt érdemlő módon.

(2) A Tv. 20. § (1) bekezdés *c*) pontjában foglalt beutazási és tartózkodási cél akkor tekinthető igazoltnak, ha

a) a gazdasági társaság, szövetkezet vagy egyéb – jövedelemszerzési céllal létrejött – jogi személy (a továbbiakban ezen bekezdés alkalmazásában együtt: gazdasági társaság) legalább három magyar állampolgárt vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyt foglalkoztat teljes munkaidőben, vagy

b) a kérelmező harmadik országbeli állampolgár tartózkodása a Magyar Köztársaság területén a gazdasági társaság működése szempontjából elengedhetetlen, és a kérelemhez csatolt üzleti terv alapján valószínűsíthető, hogy a gazdasági társaság a kérelmező megélhetését is biztosító bevételt fog elérni.

60. §

(1) Amennyiben a beutazás és tartózkodás célja tanulmányok folytatása, a harmadik országbeli állampolgár a Tv. 13. § (1) bekezdés *d*) pontjában foglalt feltétel fennállását, különösen

- a) a képzést végző oktatási intézmény felvételi igazolásával;
- b) tanulói vagy hallgatói jogviszonyt igazoló okirattal vagy
- c) más hitelt érdemlő módon igazolhatja.

(2) Előkészítő képzésen történő részvétel esetén a tanulmányok folytatása céljából kiadott tartózkodási engedély tanulmányok folytatása céljából csak akkor hosszabbítható meg, ha a harmadik országbeli állampolgár az előkészítő

tő képzést követően a Magyar Köztársaságban akkreditált felsőfokú oktatási intézménybe felvételt nyert.

61. §

Amennyiben a beutazás és tartózkodás célja kutatás, a harmadik országbeli állampolgár a Tv. 13. § (1) bekezdés *d)* pontjában foglalt feltétel fennállását a kutatószervezettel kötött fogadási megállapodással igazolhatja.

62. §

Amennyiben a beutazás és tartózkodás célja gyógykezelés, a harmadik országbeli állampolgár a Tv. 13. § (1) bekezdés *d)* pontjában foglalt feltétel fennállását a gyógykezelést végző intézmény igazolásával támaszthatja alá.

63. §

Látogatási célú beutazás és tartózkodás esetén a Tv. 13. § (1) bekezdés *d)–g)* pontjában foglalt feltételek fennállása hatósági hozzájárulással ellátott meghívólevéllel (a továbbiakban: meghívólevél) igazolható.

64. §

(1) Meghívólevél iránti kérelmet

- a)* magyar állampolgár,
- b)* bevándorolt, letelepedett, a Magyar Köztársaság által menekültként elismert, tartózkodási vízummal vagy tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár,
- c)* külön törvény alapján a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, valamint
- d)* magyar vagy a Magyar Köztársaság területén székhellyel rendelkező külföldi jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet

terjeszthet elő.

(2) A meghívólevél iránti kérelmet külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon, a kérelmező lakóhelye, tartózkodási helye vagy szálláshelye, illetve a jogi személy székhelye szerint illetékes regionális igazgatóságon kell benyújtani.

(3) A regionális igazgatóság a meghívólevél iránti kérelmet tizenöt napon belül, ha a meghívott harmadik országbeli állampolgár beutazásához a Magyar Köztársaságnak jelentős gazdasági, kulturális, tudományos vagy sportérdeke fűződik, hét napon belül bírálja el.

65. §

A meghívólevél kérelmezőjének igazolnia kell, hogy rendelkezik a Tv. 2. § *l)* pontjában meghatározott kötelezettségvállalás teljesítéséhez szükséges feltételekkel.

66. §

(1) Ha a regionális igazgatóság a meghívólevél iránti kérelemnek helyt ad, a meghíváshoz hatósági hozzájárulást adja, és a kérelmező részére meghívólevelet állít ki.

(2) A meghívólevelet külön jogszabályban meghatározott formában és adattartalommal kell kiállítani.

(3) A meghívólevél érvényességét napokban, a meghívás céljára és a meghívás összes körülményére tekintettel kell megállapítani. A meghívólevél legfeljebb 365 napig érvényes.

(4) A meghívólevélnek a meghívott harmadik országbeli állampolgárhoz történő eljuttatásáról a meghívó gondoskodik.

67. §

(1) A meghívólevél iránti kérelmet el kell utasítani, ha a kérelmező

a) nem rendelkezik a kötelezettségvállalás teljesítéséhez szükséges feltételekkel;

b) a korábbi meghívás alkalmával a meghívólevélben vállalt kötelezettségeit nem teljesítette;

c) kérelmében hamis adatot vagy valótlan tényt közölt.

(2) A meghívót tájékoztatni kell arról, hogy a meghívólevél önmagában nem jogosítja a harmadik országbeli állampolgárt a Magyar Köztársaság területére történő beutazásra.

68. §

A meghívólevél beszerzésének kötelezettsége alól mentesülnek az Országgyűlés, a köztársasági elnök, a Kormány, ezek hivatali szervezetei, az Állami Számvevőszék, az országgyűlési biztos, az Alkotmánybíróság, a minisztériumok, a Magyar Tudományos Akadémia, a központi államigazgatási szervek, a bíróságok, az ügyészségek, a közigazgatási hivatalok, illetve az országos kisebbségi önkormányzatok.

69. §

Amennyiben a beutazás és tartózkodás célja önkéntes tevékenység folytatása, a Tv. 13. § (1) bekezdés *d)* pontjára

ban foglalt feltétel fennállása a harmadik országbeli állampolgárt fogadó szervezettel kötött önkéntes szerződéssel igazolható.

70. §

(1) A humanitárius célú tartózkodási engedélyt

a) a Tv. 29. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt esetekben a hontalanként, illetve befogadottként történő elismerésről rendelkező regionális igazgatóság,

b) a Tv. 29. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt esetben a menekültügyi hatóság,

c) a Tv. 29. § (1) bekezdés d) pontjában foglalt esetben – a gyámhatóság kezdeményezésére – a kísérő nélküli kiskorú szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóság,

d) a Tv. 29. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt esetben a harmadik országbeli állampolgár szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóság hivatalból állítja ki, illetve hosszabbítja meg.

(2) A menekültkénti elismerését kérő, továbbá a menekültügyi hatóságtól ideiglenes vagy kiegészítő védelmet kérő harmadik országbeli állampolgár részére a tartózkodási engedélyt a kérelme benyújtásától számított három napon belül ki kell állítani.

(3) A Tv. 29. § (1) bekezdés a)–e) pontjának hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgárnak a tartózkodási engedély kiadásához, illetve meghosszabbításához ki kell töltenie a külön jogszabály szerinti adatlapot, továbbá az adatlaphoz mellékelnie kell egy darab arcfényképet.

71. §

(1) A harmadik országbeli állampolgár részére a humanitárius célú tartózkodási engedélyt – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – az e rendelet III. mellékletének 2. pontjában meghatározott formában és adattartalommal kell kiállítani.

(2) A Tv. 29. § (1) bekezdés c) pontjának hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgár részére a humanitárius célú tartózkodási engedélyt az e rendelet III. mellékletének 3. pontjában meghatározott formában és adattartalommal kell kiállítani.

72. §

(1) Idegenrendészeti eljárásban az idegenrendészeti hatóság köteles vizsgálni, hogy a kiskorú harmadik országbeli állampolgárra a Tv.-ben és e rendeletben meghatározott, a kísérő nélküli kiskorúakra vonatkozó szabályok alkalmazásának van-e helye. Ennek keretében különösen azt kell megállapítani, hogy

a) a harmadik országbeli állampolgár kiskorú-e,

b) van-e olyan személy, aki jogszabály vagy szokás alapján a kiskorú harmadik országbeli állampolgár felügyeletére köteles.

(2) A kísérő nélküli kiskorú érdekeinek védelmében az idegenrendészeti hatóság köteles ügygondnok kirendelése iránt az eljárás megindításakor haladéktalanul intézkedni.

(3) A kísérő nélküli kiskorú elhelyezése érdekében az idegenrendészeti hatóság megkeresi az eljárás lefolytatására illetékes gyámhatóságot, valamint a kiskorú állampolgársága szerinti államnak a Magyar Köztársaság területén működő konzuli képviselőt.

A befogadott és az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár ellátása, támogatása

73. §

A befogadott, valamint az emberkereskedelem áldozatává vált, tartózkodási engedéllyel ellátott harmadik országbeli állampolgár (a továbbiakban: az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár) alapvető létfenntartási feltételeinek megteremtéséhez a Hivatal ellátásokkal és támogatásokkal járul hozzá.

74. §

(1) A befogadottat és az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárt személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások, pénzbeli ellátások és pénzbeli támogatások illetik meg.

(2) A személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások:

a) közösségi vagy annak megfelelő szálláson való elhelyezés és ellátás,

b) egészségügyi ellátás,

c) oktatási intézményben való étkeztetés.

(3) A pénzbeli ellátások:

a) egyszeri kiköltözési segély,

b) beiskolázási támogatás.

(4) A pénzbeli támogatások:

a) lakhatási támogatás,

b) az ország végleges elhagyásának támogatása,

c) a munkavállaláshoz szükséges munkaalmassági egészségügyi vizsgálat költségeinek, valamint a szakmai képesítést igazoló dokumentumok fordítása költségeinek megtérítése.

75. §

(1) A 74. §-ban foglalt ellátások és támogatások biztosításának, folyósításának feltétele, hogy a befogadott, illetve

az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár ne rendelkezék vagyonnal, valamint jövedelme – a vele közös háztartásban élő házastársa, élettársa, testvére és egyenes ági rokona összes jövedelme szerint számított egy főre jutó havi jövedelem esetén – ne haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.

(2) E rendelet alkalmazásában jövedelemnek, illetve vagyonnak minősül a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés *a*), illetve *b*) pontjában meghatározott jövedelem, illetve vagyon.

76. §

(1) A befogadott, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár a 74. §-ban foglalt ellátások, támogatások kérelmezése esetén – írásbeli kérelme benyújtásával egyidejűleg – az e rendelet *VI. mellékletében* foglalt nyomtatvány kitöltésével köteles nyilatkozni vagyoni és jövedelmi helyzetéről.

(2) A befogadott, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár az ellátásra, illetve támogatásra irányuló kérelmét a szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóság bírálja el.

(3) Az ellátásra, támogatásra jogosult személy a regionális igazgatóság által kiállított, e rendelet *VII. mellékletében* foglalt ellátási okmánnyal igazolja jogosultságát. Az ellátási okmány csak a befogadott, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár tartózkodási engedélyének egyidejű felmutatásával együtt érvényes.

77. §

(1) A befogadottat közösségi szálláson vagy menekülteket befogadó állomáson, az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárt az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárok elkülönített elhelyezését szolgáló befogadó állomáson vagy szerződés alapján fenntartott más szálláshelyen (a továbbiakban ezen alcím alkalmazásában együtt: közösségi szállás) lehet elhelyezni.

(2) A befogadottnak, valamint az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárnak közösségi szálláson történő elhelyezése esetén a közösségi szálláson történő kötelező tartózkodás elrendelésétől számított tizennyolc hónapig nem kell térítési díjat fizetnie, amennyiben jövedelme a 75. § (1) bekezdésében meghatározott mértéket nem haladja meg.

(3) A befogadottra, valamint az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárra a közös-

ségi szálláson történő tartózkodása során a 130–133. §-ban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

(4) A 14. életévét betöltött befogadott, illetve emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár a (3) bekezdésben foglalt ellátáson túl a közösségi szálláson való térítésmentes tartózkodás harmadik hónapjától szabad felhasználású havi költőpénzben részesül, amelynek összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 25%-a. Ha a költőpénzben részesülő a közösségi szállás házirendjét ismételtelen vagy súlyosan megszegi, a költőpénzt a közösségi szállás vezetője határozott időtartamra megvonja. A költőpénz megvonásának időtartamát az elkövetett cselekmény jellege és súlya alapján kell meghatározni.

(5) Ha a befogadott, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár jövedelme a 75. § (1) bekezdésében foglalt mértéket meghaladja, köteles az általa igénybe vett szolgáltatások önköltségét utólag, minden hónap 5. napjáig megtéríteni. A megtérítés összegét a közösségi szállás vezetője állapítja meg.

78. §

(1) A befogadott, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár a közösségi szállást a kiköltözés szándékával a regionális igazgatóság engedélyével hagyhatja el. E szándékáról a kiköltözést megelőzően köteles nyilatkozni (a továbbiakban: kiköltözési nyilatkozat).

(2) Attól a befogadottól, illetve emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgártól, aki kiköltözési nyilatkozat nélkül 48 órát meghaladóan hagyja el a közösségi szállást – és távolmaradását később sem tudja hitelt érdemlően igazolni –, a közösségi szállás vezetője határozott időtartamra megvonhatja.

(3) Amennyiben a befogadott, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár magánszállásra költözik, a regionális igazgatóság engedélyével visszatérhet a közösségi szállásra, ha vagyoni és jövedelmi viszonyai alapján a közösségi szállás igénybevételére jogosult.

(4) A befogadott, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár tizennyolc hónapon túli közösségi szálláson tartózkodását – ha vagyoni és jövedelmi viszonya alapján indokolt – a regionális igazgatóság kivételes méltányosságból engedélyezheti.

79. §

(1) Ha a befogadott, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár nem áll társadalombiztosítási jogviszonyban, betegsége esetén a

138. §-ban meghatározott egészségügyi szolgáltatásokat jogosult térítésmentesen igénybe venni.

(2) A közösségi szálláson tartózkodó befogadott, valamint emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár háziorvosi ellátása a közösségi szálláson történik.

(3) A közösségi szálláson kívül lakó befogadott, valamint emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár a szálláshelye szerinti – területi ellátási kötelezettséggel egészségügyi szolgáltatást nyújtó – háziorvosnál jogosult ellátásra.

(4) Az egészségügyi szakellátást a területi ellátási kötelezettséggel működő egészségügyi szolgáltatónál lehet igénybe venni.

80. §

A befogadott, valamint az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár óvodai nevelésével, általános iskolai, középiskolai, kollégiumi és gyermekvédelmi intézményben történő elhelyezésével kapcsolatos étkezési költségeket a befogadott, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár törvényes képviselőjének kérelmére Hivatal – a regionális igazgatóság javaslatára – az ellátást biztosító intézménynek közvetlenül megtéríti.

81. §

Az a befogadott, illetve emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár, aki a tartózkodási engedély első alkalommal történő kiállítását követő fél éven belül magánszállásra költözik ki, a regionális igazgatósághoz egyszeri kiköltözési segély iránti kérelmet nyújthat be. A kérelemhez csatolni kell a kiköltözési nyilatkozatot, egy ismételten kitöltött vagyon- és jövedelemnyilatkozatot, valamint a lakásbérleti szerződést vagy a magánszállás tulajdonosának a költözéshez való hozzájáruló nyilatkozatát, és igazolni kell a kérelmező szálláshelyének bejelentését.

82. §

(1) Az egyszeri kiköltözési segély iránti kérelemről a kérelmező szociális helyzetét mérlegelve a regionális igazgatóság dönt. A kiköltözési segély csak egy alkalommal nyújtható.

(2) A segély összege felnőtt személy részére az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 300%-a, 18. életévét be nem töltött kiskorú részére 170%-a, azonban egy család esetében sem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének hatszorosát.

(3) A segélyt a Hivatal a kérelemben megadott, igazolt bejelentett szálláshely szerinti címre a kérelmező személynek postai úton utalja át.

(4) Az egyszeri kiköltözési segélyt igénybe vevők közösségi szálláson történő elhelyezésre és ellátásra csak a 78. § (4) bekezdésben foglaltak szerint tarthatnak igényt.

83. §

(1) Az általános iskolai, valamint a középiskolai tanulmányokat folytató befogadott, illetve emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár törvényes képviselője az oktatási intézménybe való beiratkozáskor beiskolázási támogatás iránti kérelmet nyújthat be a regionális igazgatósághoz. A Hivatal – a regionális igazgatóság javaslatára – szociális alapon való rászorultság megállapítása esetén egyszeri beiskolázási támogatást folyósíthat.

(2) A beiskolázási támogatás összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 50%-a.

84. §

(1) A településen elismert minimális lakásnagyságot és minőséget meg nem haladó lakásban, szálláson lakó befogadott, illetve emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár kérelmére lakbérének, albérleti díjának, szállásköltségének megfizetéséhez a regionális igazgatóság támogatást nyújthat. A támogatás csak érvényes bérleti, albérleti szerződés vagy befogadó nyilatkozat alapján, előzetes környezettanulmány után folyósítható. Az előzetes környezettanulmányt a kérelmező szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóság folytatja le.

(2) Lakhatási támogatás a tartózkodási engedély első alkalommal történő kiállításától számított legfeljebb tizennyolc hónapig folyósítható.

(3) A támogatás összege a bérbeadó által igazolt lakbér, albérleti díj, szállásköltség 50%-a, de legfeljebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege egy fő esetén, egy család esetén legfeljebb az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszerese. Ugyanabban a lakásban együtt élő, családtagnak nem minősülő befogadottakra, illetve emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárookra a családra vonatkozó szabályok irányadóak.

85. §

A regionális igazgatóság a befogadott, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár kérelmére, végleges hazatérése vagy harmadik or-

szágba történő végleges távozása esetén a célállomásig érvényes menetjegye árának és a kiutazással összefüggő egyéb költségeinek részben vagy egészben történő megtérítéséről dönthet. A regionális igazgatóság által megállapított összeget a Hivatal folyósítja.

86. §

A regionális igazgatóság a befogadott, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár kérelmére egy alkalommal átvállalhatja a munkavállaláshoz szükséges munkaalkalmassági egészségügyi vizsgálat költségeinek, valamint a szakmai képesítést igazoló dokumentumok fordítása költségeinek megtérítését. Az átvállalt összeget a Hivatal folyósítja.

87. §

(1) A Hivatal társadalmi szervezettel, helyi önkormányzattal, egyházzal, jogi személlyel, egyesülettel, alapítvánnyal, ezek intézményeivel, gazdasági társasággal (a továbbiakban: szolgáltató) szerződést köthet

a) a befogadottak, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárok elszállásolására;

b) az ellátások teljesítésére;

c) a befogadottak, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárok szociális és mentálhigiénés gondozására;

d) a befogadottak, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárok jogaira és kötelezettségeire irányuló tájékoztatásra.

(2) A szerződésnek tartalmaznia kell:

a) az ellátásban részesítendőek körét, a nyújtandó ellátások megnevezését és időtartamát;

b) a szerződés tárgyát képező ellátások, feladatok teljesítésének módját és ellenértékét;

c) az ellátások, feladatok nyilvántartására, valamint teljesítésük ellenértékének elszámolására és átutalására vonatkozó kikötéseket;

d) a Hivatalnak a szerződés teljesülésére irányuló ellenőrzési jogosultságát és az ellenőrzés módját;

e) a szerződés felmondásának módját, hónapokban meghatározott idejét, valamint az esetleges jogviták rendezésére vonatkozó kikötéseket.

88. §

(1) Az ellátást vagy támogatást nyújtó szerv, intézmény, személy a Hivatal költségvetésének terhére teljesített kiadásait az egyéb kiadásoktól elkülönítve köteles nyilvántartani, és köteles a támogatást kérő jogosultságának fennállását ellenőrizni.

(2) Az e rendelet alapján nyújtott ellátás, támogatás költségeit a Hivatal utólagos elszámolás alapján téríti meg. A költségtérítést – az ellátásban, támogatásban részesített befogadott, illetve emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár nevének és a hatóság által kiadott dokumentum sorszámának vagy ügyiratszámának feltüntetésével – az ellátás, támogatás biztosításától számított egy hónapon belül, részletezett számla alapján lehet igényelni a Hivaltól.

(3) A Hivatal a befogadott, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár ellátásához nélkülözhetetlen kiadások fedezetét az ellátást vagy támogatást folyósító szervnek megelőlegezheti.

(4) Amennyiben a befogadott, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár magyarországi temetéséről a települési önkormányzat képviselő-testülete gondoskodott, ezzel járó igazolt kiadásait a jegyző igénylésére a Hivatal megtéríti.

Ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás

89. §

(1) Az ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás kiállítására

a) a Tv. 30. § (1) bekezdés *a)*, *b)*, *h)* és *i)* pontjában meghatározott esetekben az idegenrendészeti ügyben eljáró regionális igazgatóság,

b) a Tv. 30. § (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott esetben a harmadik országbeli állampolgár magyarországi szálláshelye, ennek hiányában a tartózkodási helye szerint illetékes regionális igazgatóság,

c) a Tv. 30. § (1) bekezdés *d)* pontjában meghatározott esetben a szülő magyarországi szálláshelye vagy lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóság,

d) a Tv. 30. § (1) bekezdés *e)* pontjában meghatározott esetben az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóság,

e) a Tv. 30. § (1) bekezdés *f)* pontjában meghatározott esetben a Határőrség,

f) a Tv. 30. § (1) bekezdés *g)* pontjában meghatározott esetben az úti okmányt visszatartó, illetve visszavonó regionális igazgatóság,

g) a Tv. 30. § (1) bekezdés *j)* pontjában meghatározott esetben a kijelölt tartózkodási hely szerint illetékes regionális igazgatóság hatáskörébe tartozik.

(2) Az ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás érvényét veszti, ha a harmadik országbeli állampolgár az ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás kiállítására alapul szolgáló eljárás eredményeként tartózkodási vízumot, tartózkodási engedélyt vagy ideiglenes letelepedési engedélyt kap.

Az Észak-atlanti Szerződés tagállamai közötti, fegyveres erők jogállásáról szóló, 1951. június 19-én, Londonban kelt Megállapodás hatálya alá tartozó polgári állomány tagjai és a hozzátartozók beutazása és tartózkodása

90. §

A Tv. 31. § (1) bekezdés hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgárnak a tartózkodási vízum, illetve a tartózkodási engedély iránti kérelméhez – a 35. § (5), illetve a 47. § (4) bekezdésében foglaltaktól eltérően – az alábbi okiratokat kell mellékelnie:

- a) egy darab arcfényképet,
- b) a Tv. 13. § (1) bekezdés c)–d) pontjaiban foglalt feltételek fennállását igazoló okiratokat, valamint
- b) a honvédelemért felelős miniszter által kiállított, magyarországi státuszára vonatkozó igazolást.

IV. Fejezet

A LETELEPEDÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

A letelepedett harmadik országbeli állampolgár lakóhelyének bejelentése és személyazonosító igazolványa kiállítása

91. §

(1) Az ideiglenes letelepedési engedély, nemzeti letelepedési engedély, illetve EK letelepedési engedély iránti kérelmet előterjesztő harmadik országbeli állampolgár az első magyarországi lakóhelyének létesítését – amennyiben magyarországi lakóhellyel még nem rendelkezik – a kérelem előterjesztésével egyidejűleg jelenti be.

(2) A harmadik országbeli állampolgár az első lakóhelyének bejelentéséhez köteles okirattal igazolni a lakás felletti rendelkezési, illetve használati jogosultságát. A kérelemnek a lakóhely bejelentésére szolgáló rovatát a bejelentőnek, valamint a lakás tulajdonosának vagy a lakás használatára egyéb jogcímen jogosultnak mint szállásadónak is alá kell írnia.

(3) A regionális igazgatóság az első lakóhely bejelentésére vonatkozó kérelmet a letelepedési engedély iránti kérelmet elutasító határozatában utasítja el.

(4) A letelepedett harmadik országbeli állampolgár köteles a letelepedési engedélyezési eljárásban bejelentett lakóhelyének megváltozását az új lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjénél – a külön jogszabályban foglaltak szerint – bejelenteni.

(5) A lakóhely megváltozása nem jár a tartózkodási okmány cseréjével. A lakóhelyváltozás bejelentését a (4) bekezdés szerinti eljárásban a jegyző által kiadott, a személyi azonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolvány iga-

zolja, ezért ezt a hatósági igazolványt a tartózkodási okmánnyal együtt kell őrizni és az arra feljogosított hatóságnak betekintésre át kell adni.

(6) A letelepedett harmadik országbeli állampolgár a személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolvány kiadására irányuló eljárásban az első lakóhelyét a regionális igazgatóság által kiadott, az idegenrendészeti hatóság által nyilvántartott személyes adatokat és a tartózkodási okmány okmányazonosító adatait is tartalmazó hatósági bizonyítvánnyal igazolja. A lakóhelyváltozás bejelentését a továbbiakban a személyi azonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolvány igazolja.

92. §

A letelepedett harmadik országbeli állampolgár a letelepedett jogállását igazoló okmány kiállításától számított három munkanapon belül köteles a körzetközponti feladatokat ellátó települési (fővárosi kerületi) önkormányzat jegyzőjénél személyi- és lakcímadatait bejelenteni, továbbá köteles a személyazonosító igazolvány kiadását kérni.

Az eljáró hatóságok illetékessége

93. §

(1) Az ideiglenes letelepedési engedély, nemzeti letelepedési engedély, illetve EK letelepedési engedély iránti kérelmet a külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon, a kérelmező harmadik országbeli állampolgár jövőbeni lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóságon kell benyújtani.

(2) A harmadik országbeli állampolgár bevándorlási engedélyét, letelepedési engedélyét, ideiglenes letelepedési engedélyét, nemzeti letelepedési engedélyét, illetve EK letelepedési engedélyét a harmadik országbeli állampolgár lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóság vonhatja vissza.

A kérelemhez csatolandó okiratok

94. §

(1) Az ideiglenes letelepedési engedély, nemzeti letelepedési engedély és EK letelepedési engedély iránti kérelem benyújtásakor a kérelmezőnek be kell mutatnia az érvényes úti okmányát, valamint kérelméhez csatolnia kell:

a) a születési, házasságban élő kérelmező esetén a házassági anyakönyvi kivonatot is, a házasság megszűnése esetén az azt megállapító jogerős hatósági határozatot, továbbá a kiskorú kérelmező személyes joga szerinti hiteles

okiratot arról, hogy a kiskorú harmadik országbeli állampolgár letelepedésének nincs törvényes akadály;

b) a Magyar Köztársaságba történő beutazását megelőző állandó vagy szokásos tartózkodási helye szerinti ország hatósága által kiállított, a büntetlen előéletet igazoló, hat hónapnál nem régebbi okiratot;

c) a magyarországi lakhatást és megélhetést igazoló okiratot;

d) a biztosított jogviszonyt igazoló okiratot.

95. §

(1) A magyarországi megélhetés különösen a következő okiratokkal igazolható:

a) magyarországi pénzintézetnél készpénz-megtakarítást igazoló, pénzintézeti igazolással;

b) a megélhetést biztosító magyarországi vagyoni értékű jog, vagyoni érték meglétét igazoló közokirattal vagy teljes bizonyító erejű magánokirattal;

c) a magyar jog hatálya alá tartozó rendszeres, munkavégzésre irányuló jogviszonyból származó adóköteles jövedelem igazolásával;

d) egyéb magyarországi rendszeres, jövedelemszerző tevékenységből származó, közokirattal vagy más módon igazolt adóköteles jövedelemmel;

e) külföldről folyósított rendszeres jövedelemről szóló magyar pénzintézeti igazolással;

f) a Magyar Köztársaságban élő családtag által tett, közjegyzői okiratba foglalt, a kérelmező eltartását és ellátását biztosító nyilatkozattal, valamint a tartást vállaló személy tartási képességét igazoló okirattal.

(2) A magyarországi megélhetés értékelésekor különösen az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

a) az egy háztartásban jövedelemmel vagy vagyonnal rendelkezők száma;

b) az egy háztartásban eltartottak száma;

c) a kérelmező a saját és családtagjai lakhatását szolgáló ingatlan tulajdonosa-e.

(3) Nem lehet a (1) bekezdés b) pontjában meghatározott vagyonnak tekinteni különösen

a) a szokásos életszükségleti és berendezési tárgyakat;

b) a harmadik országbeli állampolgár olyan ingatlanát, amely saját és az általa eltartottak lakhatását szolgálja;

c) a mozgáskorlátozott személy gépjárművét és

d) azokat a vagyontárgyakat, amelyek a harmadik országbeli állampolgár jövedelmének megszerzéséhez szükségesek.

(4) A havi jövedelem kiszámításakor

a) rendszeres jövedelem esetén

aa) ha a jogszerű tartózkodás időtartama az egy évet meghaladja, a kérelem benyújtását megelőző évben szerzett adózott jövedelem, valamint a kérelmezést megelőző három hónapban szerzett jövedelem,

ab) egyéb esetben a kérelmezést megelőző három hónapban szerzett jövedelem;

b) nem rendszeres jövedelem esetén a kérelem benyújtását megelőző tizenkét hónap alatt kapott összeg egy havi átlagát kell együttesen figyelembe venni.

(5) A magyarországi lakhatás különösen a következőkkel igazolható:

a) a kérelmező magyarországi lakásának tulajdonjogát igazoló, három hónapnál nem régebbi tulajdonilap-másolattal;

b) lakásbérleti jogviszonyt igazoló lakásbérleti szerződéssel; illetőleg

c) a Magyar Köztársaságban élő családtag közjegyzői okiratba foglalt, a kérelmező lakhatását biztosító nyilatkozatával.

(6) Nem kell csatolni a lakhatás feltételeit igazoló okiratot, ha a tartózkodási engedély kiadása vagy meghosszabbítása iránti eljárásban a kérelmező azt már csatolta, és a harmadik országbeli állampolgár bejelentett szálláshelye nem változott meg.

96. §

A 94. § (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt okirat csatolása alól felmentés adható, ha az okirat beszerzése a harmadik országbeli állampolgár önhibáján kívüli okból lehetetlen, vagy aránytalan nehézséggel járna. Ilyen esetben az okiratot a kérelmező nyilatkozata pótolja.

A Nemzetbiztonsági Hivatal szakhatósági eljárása

97. §

(1) Annak megállapítása érdekében, hogy a harmadik országbeli állampolgár letelepedése nem veszélyezteti a Magyar Köztársaság nemzetbiztonságát, be kell szerezni a Nemzetbiztonsági Hivatal szakhatósági állásfoglalását.

(2) A regionális igazgatóság az ideiglenes letelepedési engedély első ízben történő kiadása, a nemzeti letelepedési engedély vagy az EK letelepedési engedély iránti kérelmet benyújtó harmadik országbeli állampolgár központi idegenrendészeti nyilvántartásban kezelt adatait továbbítja a Nemzetbiztonsági Hivatalnak. A Nemzetbiztonsági Hivatal megkeresésére a regionális igazgatóság a kérelemhez csatolt okiratokba betekintést biztosít, illetve azokról másolatot készít.

(3) A Nemzetbiztonsági Hivatal a szakhatósági állásfoglalását

a) ideiglenes letelepedési engedély iránti kérelem esetén húsz napon belül,

b) nemzeti letelepedési engedély vagy EK letelepedési engedély iránti kérelem esetén negyvenöt napon belül írásban megküldi a regionális igazgatóságnak.

(4) Ha a szakhatósági állásfoglalás megküldését követően a harmadik országbeli állampolgárra vonatkozóan olyan adat merül fel, amely a szakhatósági hozzájárulás visszavonását indokolja, a szakhatóság az illetékes regionális igazgatóságot haladéktalanul értesíti.

A bevándorolt vagy letelepedett harmadik országbeli állampolgár Magyar Köztársaság területén született gyermeke bejelentésével kapcsolatos eljárás

98. §

A bevándorolt vagy letelepedett harmadik országbeli állampolgárnak a Magyar Köztársaság területén született gyermeke részére – a születés bejelentésére szolgáló, külön jogszabályban meghatározott formanyomtatvány alapján – a regionális igazgatóság az ideiglenes letelepedési engedélyt vagy nemzeti letelepedési engedélyt soron kívül, de legkésőbb öt napon belül adja ki.

Ideiglenes letelepedési engedély

99. §

(1) A harmadik országbeli állampolgár az ideiglenes letelepedési engedély iránti kérelmét legkésőbb a három hónapot meg nem haladó jogszerű tartózkodása utolsó napján, illetve három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító engedélyének lejártát harminc nappal megelőzően nyújthatja be.

(2) Az ideiglenes letelepedési engedély iránti kérelem benyújtásakor a kérelmezőnek be kell mutatnia az Európai Unió tagállama által a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-ei 2003/109/EK irányelv (a továbbiakban: 2003/109/EK irányelv) alapján kiállított huzamos tartózkodói jogállást igazoló EK tartózkodási engedélyét.

(3) A Tv. 34. § (1) bekezdésben foglalt tartózkodási cél igazolására az ideiglenes letelepedési engedély iránti kérelemhez a következő okiratokat kell benyújtani:

a) keresőtevékenység folytatása céljából történő tartózkodás esetén az 59. § (1) bekezdésében meghatározott okiratot;

b) tanulmányok folytatása vagy szakképzés céljából történő tartózkodás esetén a 60. § (1) bekezdésében meghatározott okiratot;

c) egyéb célból történő tartózkodás esetén a tartózkodás célját igazoló okiratot;

d) családtagként történő kérelmezés esetén a Tv. 34. § (2) bekezdésében meghatározott családi kapcsolatot igazoló okiratot.

(4) Az ideiglenes letelepedési engedély meghosszabbítása esetén a kérelmezőnek – amennyiben nyilatkozata szerint a megelőző kérelmezéshez képest megélhetési és lakhatási körülményei változatlanok – csak a (3) bekezdésben meghatározott okiratot kell benyújtania.

100. §

(1) Az ideiglenes letelepedési engedély érvényességi idejét a tartózkodás – a kérelmező nyilatkozata szerinti – várható időtartamára, valamint a tartózkodás célját igazoló okiratokban foglaltakra figyelemmel kell megállapítani.

(2) A regionális igazgatóság az ideiglenes letelepedési engedély kiadása esetén az e rendelet *IV. mellékletében* meghatározott tartózkodási okmányt állítja ki.

101. §

Az ideiglenes letelepedési engedély okmány érvénytelen, ha

- a)* az engedélyezett tartózkodási idő lejárt;
- b)* az ideiglenes letelepedési engedélyt jogerősen visszavonták;
- c)* az okmány helyett a harmadik országbeli állampolgár – az okmány cseréjére, pótlására irányuló eljárásban vagy az ideiglenes letelepedési engedély meghosszabbítása miatt – új okmányt kapott;
- d)* a benne foglalt adatok igazolására alkalmatlanná vált;
- e)* hamis adatot tartalmaz, vagy meghamisították;
- f)* a jogosultja nemzeti letelepedési engedélyt, EK letelepedési engedélyt, vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogát igazoló okmányt kapott, illetve magyar állampolgárságot szerzett;
- g)* jogosultja meghalt.

102. §

A Tv. 34. § (8) bekezdése szerinti értesítést – a visszavonás jogerőssé válását követően – az első fokon eljáró regionális igazgatóság továbbítja az érintett tagállam kijelölt hatóságának.

Nemzeti letelepedési engedély

103. §

(1) A Tv. 35. § (1) bekezdés *a)* pontjában foglalt feltételek az a harmadik országbeli állampolgár felel meg, aki a nemzeti letelepedési engedély iránti kérelem benyújtásáig – a Tv. 35. § (2) bekezdésében foglaltak figyelembe-

vételével – hároméves jogszerű tartózkodását nem szakította meg.

(2) A jogszerű tartózkodás megszakítása esetén a tartózkodási idő számítása újra kezdődik.

(3) A Tv. 35. §-a alkalmazásában jogszerű tartózkodásnak minősül

a) a három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízummal,

b) a tartózkodási engedéllyel,

c) az ideiglenes letelepedési engedéllyel,

d) a Tv. 30. § (1) bekezdés a) pontja alapján kiállított ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolással,

e) a külön törvény szerinti tartózkodási kártyával a Magyar Köztársaság területén történő tartózkodás.

(4) A Tv. 35. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt családi életközösség akkor valósul meg, ha a kérelmező harmadik országbeli állampolgár a bevándorolt, letelepedett, illetve menekültként elismert harmadik országbeli állampolgárral életvitelszerűen közös háztartásban él.

(5) A jogszerű tartózkodás méltányolható okból történő megszakítását a nemzeti letelepedési engedélyt kérelmezőnek okirattal kell igazolnia, így különösen:

a) külföldi intézményben történő gyógykezelésről szóló igazolással;

b) a gyakori külföldi kiküldetéssel járó munkakör betöltéséről szóló igazolással, illetve a kiküldetések – a munkáltatói jogkör gyakorlója által hitelesített – listájával.

104. §

(1) A nemzeti letelepedési engedély iránti kérelmet az első fokon eljáró regionális igazgatóság százharminc napon belül, az első fokú határozat ellen benyújtott fellebbezést a Hivatal hatvan napon belül bírálja el.

(2) A regionális igazgatóság a nemzeti letelepedési engedély kiadása esetén az e rendelet IV. mellékletében meghatározott tartózkodási okmányt állítja ki.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott okmány érvényességi ideje öt év, melyet a harmadik országbeli állampolgár lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóság – a harmadik országbeli állampolgár külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon előterjesztett kérelmére – további öt évvel meghosszabbít.

(4) Ha a letelepedési engedély okmány érvényességi ideje lejárt, vagy az okmányt ki kell cserélni, illetve ha a bevándorolt új úti okmányt kapott, a harmadik országbeli állampolgár lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóság – a harmadik országbeli állampolgár külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon előterjesztett kérelmére – a (2) bekezdésben meghatározott okmányt állítja ki.

105. §

(1) A Tv. 37. § (1) bekezdés a) pontja szerint a letelepedés engedélyezésének alapjául szolgáló körülmények különösen akkor változtak meg jelentősen, ha a letelepedett harmadik országbeli állampolgár

a) önmaga, illetőleg tartásra jogosult hozzátartozói megélhetését vagy lakhatását biztosítani nem tudja;

b) munkaképessége ellenére – önhibájából – rendszeres szociális ellátásra és támogatásra szorul;

c) tartását vagy lakhatását vállaló családtagja e kötelezettségének nem tesz eleget.

(2) Az a harmadik országbeli állampolgár, aki letelepedési vagy nemzeti letelepedési engedélyt családi kapcsolatra tekintettel kapta, köteles házassága felbontását, illetve házastársa halálát a házasság felbontására vonatkozó jogerős ítélet kézhezvételétől, illetőleg a halotti anyakönyvi kivonat kiállításától számított hatvan napon belül a lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóságnál az okiratok egyidejű csatolásával bejelenteni.

(3) A bevándorolt vagy letelepedett harmadik országbeli állampolgár köteles értesíteni a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerint illetékes regionális igazgatóságot, ha a Magyar Köztársaság területét a külföldi letelepedés szándékával elhagyja.

(4) A bevándorlási engedéllyel, letelepedési engedéllyel vagy nemzeti letelepedési engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár a Magyar Köztársaság területének hat hónavnál hosszabb ideig történő elhagyásának szándékáról a lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóságot – az okok és a külföldi tartózkodás várható időtartamának megjelölésével – írásban értesítheti. Amennyiben a harmadik országbeli állampolgár a Magyar Köztársaság területét két évet meg nem haladó időtartamra és nem a végleges külföldi letelepedés szándékával hagyja el, a regionális igazgatóság a külföldi tartózkodás – az értesítésben foglalt – várható időtartamán belül a bevándorlási engedélyt, letelepedési engedélyt, illetve nemzeti letelepedési engedélyt a Tv. 37. § (1) bekezdés c) pontja alapján nem vonhatja vissza, feltéve, hogy a harmadik országbeli állampolgár az értesítést megelőző egy éves időtartamon belül legalább száznyolcvan napot a Magyar Köztársaság területén tartózkodott.

106. §

A bevándorlási engedély, letelepedési engedély és nemzeti letelepedési engedély okmány érvénytelen, ha

a) érvényességi ideje lejárt;

b) a bevándorlási engedélyt, letelepedési engedélyt vagy nemzeti letelepedési engedélyt jogerősen visszavonták;

c) az okmány helyett a harmadik országbeli állampolgár – az okmány cseréjére, pótlására irányuló eljárásban

vagy az okmány érvényességi idejének meghosszabbítása miatt – új okmányt kapott;

- d) a benne foglalt adatok igazolására alkalmatlanná vált;
- e) hamis adatot tartalmaz, vagy meghamisították;
- f) a jogosultja EK letelepedési engedélyt vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogát igazoló okmányt kapott, illetve magyar állampolgárságot szerzett;
- g) jogosultja meghalt.

EK letelepedési engedély

107. §

(1) A Tv. 38. § (1) bekezdésében foglalt feltételnek az a harmadik országbeli állampolgár felel meg, aki az EK letelepedési engedély iránti kérelem benyújtásáig – a Tv. 38. § (6) bekezdésében foglaltak figyelembevételével – ötéves jogszerű tartózkodását nem szakította meg.

(2) A jogszerű tartózkodás megszakítása esetén a tartózkodási idő számítása újra kezdődik.

(3) A Tv. 38. §-a alkalmazásában jogszerű tartózkodásnak minősül

- a) a három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízummal,
- b) a tartózkodási engedéllyel,
- c) az ideiglenes letelepedési engedéllyel,
- d) a bevándorlási engedéllyel, letelepedési engedéllyel vagy nemzeti letelepedési engedéllyel,
- e) a Tv. 30. § (1) bekezdés a) pontja alapján kiállított ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolással,
- f) a külön törvény szerinti tartózkodási kártyával a Magyar Köztársaság területén történő tartózkodás.

108. §

(1) Az EK letelepedési engedély iránti kérelmet az első fokon eljáró regionális igazgatóság százhusz napon belül, az első fokú határozat ellen benyújtott fellebbezést a Hivatal hatvan napon belül bírálja el.

(2) A regionális igazgatóság az EK letelepedési engedély kiadása esetén az e rendelet IV. mellékletében meghatározott tartózkodási okmányt állítja ki.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott okmány érvényességi ideje öt év, melyet a harmadik országbeli állampolgár lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóság – a harmadik országbeli állampolgár külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon előterjesztett kérelmére – további öt évvel meghosszabbít.

109. §

Amennyiben az Európai Unió tagállamának kijelölt hatósága értesítést küld arról, hogy a Magyar Köztársaságban EK

letelepedési engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárnak a 2003/109/EK irányelv alapján huzamos tartózkodói jogállást igazoló EK tartózkodási engedélyt állított ki, az illetékes regionális igazgatóság a harmadik országbeli állampolgár EK letelepedési engedélyét visszavonó határozat jogerőssé válását követően a visszavonás tényéről értesíti az érintett tagállam kijelölt hatóságát.

110. §

Az EK letelepedési engedély okmány érvénytelen, ha

- a) érvényességi ideje lejárt;
- b) az EK letelepedési engedélyt jogerősen visszavonták;
- c) az okmány helyett a harmadik országbeli állampolgár – az okmány cseréjére, pótlására irányuló eljárásban, vagy az okmány érvényességi idejének meghosszabbítása miatt – új okmányt kapott;
- d) a benne foglalt adatok igazolására alkalmatlanná vált;
- e) hamis adatot tartalmaz, vagy meghamisították;
- f) a jogosultja a szabad mozgás és tartózkodás jogát igazoló okmányt kapott, vagy magyar állampolgárságot szerzett;
- g) jogosultja meghalt.

Értesítés a bevándorolt vagy letelepedett státusz visszavonása esetén

111. §

(1) A bevándorlási engedély, letelepedési engedély, ideiglenes letelepedési engedély, nemzeti letelepedési engedély, illetve EK letelepedési engedély visszavonásáról a regionális igazgatóság a jogerős és végrehajtható határozat egy másolati példányának megküldésével öt munkanapon belül értesíti a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szervet (a továbbiakban: személyi adat- és lakcímnnyilvántartás központi szerve), továbbá a harmadik országbeli állampolgár személyazonosító igazolványát, valamint a személyi azonosítót és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt elveszi.

(2) Az (1) bekezdés szerint elvett okmányokat a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás központi szervének kell megküldeni.

V. Fejezet

A HARMADIK ORSZÁGBELI ÁLLAMPOLGÁROKRA VONATKOZÓ RENDESZETI SZABÁLYOK

A beléptetés megtagadása és a visszairányítás

112. §

(1) A Tv. 41. § (1) bekezdésében foglalt határidőket a beléptetés megtagadásának időpontjától kell számítani.

(2) Amennyiben a Határőrség a harmadik országbeli állampolgárt a Tv. 41. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján a határterület vagy a repülőtér meghatározott részén való tartózkodásra kötelezi, részére a repülőtéri tranzitterületen vagy a határterületen e célra kialakított helyiségében a 132. § szerinti ellátásokat köteles biztosítani.

(3) A Tv. 41. § (2) bekezdésében meghatározott esetben a Határőrség az érintett harmadik országbeli állampolgárt a Schengeni határ-ellenőrzési kódex 5. cikk (4) bekezdés *c*) pontja alapján lépteti be, majd a határátlépés helye szerint illetékes regionális igazgatóságához állítja elő, amely a kiutasítási feltételek fennállásának vizsgálatára irányuló idegenrendészeti eljárást soron kívül folytatja le.

Kötelezés a Magyar Köztársaság területének elhagyására

113. §

(1) A Tv. 42. § (2) bekezdésében foglalt határidőt a tartózkodás jogcímére, valamint a harmadik országbeli állampolgár visszautazásának előkészítéséhez szükséges időtartamra figyelemmel kell meghatározni.

(2) A Magyar Köztársaság területének elhagyására vonatkozó kötelezettség határidejének első napja a tartózkodásra jogosító okmány kiadását vagy meghosszabbítását elutasító, illetve a tartózkodásra jogosító okmányt visszavonó határozat jogerőssé válásának napja.

(3) A harmadik országbeli állampolgár tartózkodása jogszerűségét a teljesítési határidő leteltéig a Magyar Köztársaság területének elhagyására kötelező határozattal igazolja.

Az idegenrendészeti kiutasítás és a beutazási és tartózkodási tilalom elrendelése

114. §

(1) Idegenrendészeti kiutasítás elrendelésére – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – az illetékes regionális igazgatóság jogosult.

(2) A Tv. 43. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján a Határőrség jogosult idegenrendészeti kiutasítás elrendelésére, feltéve, hogy a Magyar Köztársaság államhatárának jogellenes átlépését vagy ennek kísérletét a Schengeni határ-ellenőrzési kódex 2. cikk 9. pontjában meghatározott határ-ellenőrzési tevékenysége kapcsán, a határterületen észlelte, és a harmadik országbeli állampolgár kiutasításának végrehajtására visszafogadási egyezmény alapján kerülhet sor.

(3) Önálló beutazási és tartózkodási tilalom elrendelésére

a) a Tv. 43. § (1) bekezdése alapján a Hivatal,

b) a Tv. 43. § (2) bekezdése alapján az illetékes regionális igazgatóság,

c) a Tv. 43. § (2) bekezdés *e*) pontja alapján, amennyiben a harmadik országbeli állampolgár a Határőrség által elrendelt idegenrendészeti kiutasítás végrehajtásának költségeit nem térítette meg, a Határőrség jogosult.

(4) Idegenrendészeti kiutasítás vagy önálló beutazási és tartózkodási tilalom

a) a Tv. 43. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján a Határőrség,

b) a Tv. 43. § (2) bekezdés *f*) pontja alapján kizárólag a nyomozó hatóság vagy a Nemzetbiztonsági Hivatal,

c) a Tv. 43. § (2) bekezdés *g*) pontja alapján kizárólag az egészségügyi államigazgatási szerv,

d) a Tv. 43. § (2) bekezdés *i*) pontja alapján kizárólag a szabálysértési hatóság, bíróság vagy helyszíni bírság kiszabására jogosult hatóság javaslatára rendelhető el.

(5) A Tv. 43. § (1) bekezdés szerinti kiutasítási vagy önálló beutazási és tartózkodási tilalom elrendelési ok fennállásáról a külpolitikáért felelős miniszter a Hivaltalt értesíti.

(6) A beutazási és tartózkodási tilalom törlésére – a 115. § (8) bekezdésében foglalt kivétellel – az azt elrendelő idegenrendészeti hatóság jogosult.

115. §

(1) A Tv. 43. § (2) bekezdés *i*) pontjában meghatározott okból a szabálysértési hatóság, a bíróság, illetve a helyszíni bírságot kiszabó szerv a pénzbírságot kiszabó határozata jogerőre emelkedésétől, illetve a helyszíni bírság kiszabásától számított negyvenhatodik naptól a székhelye szerint illetékes regionális igazgatóságnak javaslatot tehet a beutazási és tartózkodási tilalom elrendelésére.

(2) A szabálysértési hatóság, a bíróság, illetve a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv az (1) bekezdés szerinti megkeresésében közli a bírságot meg nem fizető harmadik országbeli állampolgár természetes személyazonosító adatait, állampolgárságát, nem magyarországi lakóhelyét, a szabálysértési hatóság, a bíróság vagy a helyszíni bírságot kiszabó szerv megnevezését, a szabálysértési határozat számát és a jogerőre emelkedésének napját, a helyszíni bírság ügyszámát, a számlaszámot, a kiszabott pénzbírság, illetve helyszíni bírság összegét.

(3) A regionális igazgatóság a megkeresés alapján a harmadik országbeli állampolgár adatait a nyilvántartásban ellenőrzi. Ha az ellenőrzés során megállapítja, hogy a külföldi a szabálysértés elkövetését követően tartózkodási jogosultságot szerzett, erről értesíti az (1) bekezdésben meghatározott szervet.

(4) A Tv. 43. § (2) bekezdés *i*) pontja alapján elrendelt beutazási és tartózkodási tilalmat haladéktalanul törölni kell, ha a harmadik országbeli állampolgár a kiszabott pénzbírságot vagy helyszíni bírságot megfizette.

(5) Ha a pénzbírságot, illetve a helyszíni bírságot a harmadik országbeli állampolgár utólag, készpénzben fizeti meg, a szabálysértési hatóság, a bíróság vagy a helyszíni bírságot kiszabó szerv a bíróságnak a számlájára történő megérkezését követően a beutazási és tartózkodási tilalom törlése érdekében haladéktalanul értesíti a regionális igazgatóságot.

(6) Ha a harmadik országbeli állampolgár a vízum kiadására irányuló eljárásban igazolja a pénzbírság, illetve a helyszíni bírság utólag történő megfizetését, a konzuli tisztviselő – a beutazási és tartózkodási tilalom törlése érdekében – a befizetés tényéről a befizető természetes személyazonosító adatainak, állampolgárságának, úti okmánya számának, a határozat vagy a helyszíni bírság ügyszámának, a befizetésre került bírság összegének és az ügyben eljáró hatóság vagy szerv megnevezésének közlésével haladéktalanul tájékoztatja a beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő regionális igazgatóságot.

(7) Amennyiben a Határőrség a határátkelőhelyen történő személyellenőrzés során megállapítja, hogy a harmadik országbeli állampolgárral szemben kizárólag a pénzbírság, illetőleg helyszíni bírság meg nem fizetése miatt rendeltek el beutazási és tartózkodási tilalmat, köteles a harmadik országbeli állampolgárt tájékoztatni arról, hogy a tartózkodását utólag, készpénzben is megfizetheti.

(8) Ha a harmadik országbeli állampolgár utólag, készpénzben teljesíti fizetési kötelezettségét, vagy rendelkezik a befizetés banki átutalását igazoló bizonylattal, a Határőrség a beutazási és tartózkodási tilalom törlését követően engedélyezi beléptetését.

116. §

Jogerős kiutasítása esetén a bevándorolt vagy letelepedett harmadik országbeli állampolgár személyazonosító igazolványát és a személyi azonosítót és a lakcímet igazoló hatósági igazolványát az idegenrendészeti kiutasítást elrendelő vagy a bíróság által elrendelt kiutasítást végrehajtó regionális igazgatóság harminc napon belül megküldi a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás központi szervének.

117. §

A Tv. 45. § (5) bekezdésében meghatározott kiutasítási akadály felmerülése esetén az idegenrendészeti hatóság a kísérő nélküli kiskorú elhelyezése érdekében haladéktalanul megkeresi az eljárás lefolytatására illetékes gyámhatóságot.

118. §

(1) Idegenrendészeti kiutasítás esetén az ország elhagyására előírt kötelezettség határidőre, a jogorvoslat iránti kérelem benyújtására nyitva álló határidőre, a harmadik országbeli állampolgár által a közrendre, a közbiztonságra, illetve a nemzetbiztonságra jelentett veszélyre, valamint a visszautazásának előkészítéséhez szükséges időtartamra figyelemmel kell meghatározni.

(2) Azt az államot, ahová a kiutasítás végrehajtása történik, a következő sorrend figyelembevételével kell meghatározni:

a) valamely schengeni állam, amennyiben a harmadik országbeli állampolgár ezen állam által kiadott, érvényes tartózkodási engedéllyel rendelkezik,

b) az Európai Unió valamely tagállama, amennyiben a harmadik országbeli állampolgár ezen tagállam által a 2003/109/EK irányelv alapján kiállított, huzamos tartózkodói jogállást igazoló tartózkodási engedéllyel rendelkezik,

c) az az állam, amely a harmadik országbeli állampolgárt visszafogadni köteles,

d) az az állam, ahol a harmadik országbeli állampolgár szokásos tartózkodási helye van,

e) a harmadik országbeli állampolgár állampolgársága szerinti állam,

f) bármely más állam, ahová a harmadik országbeli állampolgár beutazhat.

(3) A (2) bekezdés *a*) és *b*) pontjában foglaltak kivételével a kiutasítás végrehajtása nem történhet az Európai Unió valamely tagállamának területére.

119. §

A beutazási és tartózkodási tilalom időtartamát években kell meghatározni.

120. §

(1) A beutazási és tartózkodási tilalom hatálya alatt álló harmadik országbeli állampolgár részére különös méltánylást érdemlő körülmények fennállása esetén az idegenrendészeti kiutasítást, illetve a beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő hatóság – a tilalom fenntartása mellett – engedélyezheti a Magyar Köztársaság területére történő egyszeri beutazást és a beutazás céljának megfelelő időtartamú, három hónapot meg nem haladó tartózkodást.

(2) A beutazási engedély iránti kérelmet a 11. §-ban meghatározott konzuli tisztviselőnél kell írásban előterjeszteni.

(3) A beutazási engedély alapján a harmadik országbeli állampolgár a három hónapot meg nem haladó tartózkodási

dásra vonatkozó szabályok szerint utazhat be a Magyar Köztársaság területére.

(4) Amennyiben a harmadik országbeli állampolgár beutazásához vízum szükséges, a beutazás (1) bekezdés szerinti engedélyezése esetén a konzuli tisztviselő a harmadik országbeli állampolgár részére kiadott vízumban a külön engedély számát is feltünteti.

121. §

A jogerős és végrehajtható határozattal kiutasított harmadik országbeli állampolgár kiléptetéséről a Határőrség – a Tv. 102. § (1) bekezdés *a*) pontja szerinti adatok, továbbá a kiléptetés időpontjának és helyének közlésével – haladéktalanul értesíti a központi adatkezelő szervet.

A bíróság által elrendelt kiutasítás végrehajtása

122. §

(1) A büntetés-végrehajtási intézet a szabadságvesztés-büntetést töltő harmadik országbeli állampolgár kiutasításának végrehajtásához szükséges feltételek biztosítása érdekében a várható szabadulást hat hónappal megelőzően értesíti a büntetés-végrehajtási intézet székhelye szerint illetékes regionális igazgatóságot.

(2) A bíróság, illetve – szabadságvesztés-büntetés végrehajtásából szabadult harmadik országbeli állampolgár esetén – a büntetés-végrehajtási intézet a Tv. 49. § (2) bekezdés szerinti értesítést a bíróság, illetve a büntetés-végrehajtási intézet székhelye szerint illetékes regionális igazgatóságnak továbbítja.

(3) A regionális igazgatóság határozatában – a 118. §-ban foglaltaknak megfelelően – meghatározza a Magyar Köztársaság területének elhagyására előírt kötelezettség határnapját és azt az országot, ahova a kiutasítás végrehajtása történik.

(4) A regionális igazgatóság intézkedik

a) a beutazási és tartózkodási tilalom nyilvántartásba vétele,

b) a harmadik országbeli állampolgár tartózkodásra jogosító engedélyének visszavonása iránt.

A kiutasítás költségeinek viselése

123. §

(1) A kiutasítás végrehajtása során törekedni kell arra, hogy az a kiutasítottak a lehető legkevesebb költséget okozza.

(2) A Tv. 50. § (4) bekezdésben meghatározott megtérítési kötelezettséget a kiutasítást végrehajtó hatóság végzésben rendeli el. A kötelezettséget az elrendeléstől számított három hónapon belül kell teljesíteni. A teljesítési határidő eredménytelen eltelte esetén a közigazgatási végrehajtás szabályait kell alkalmazni.

A visszairányítás és a kiutasítás elrendelésére, illetve végrehajtására vonatkozó tilalom vizsgálata

124. §

(1) Amennyiben a harmadik országbeli állampolgár a Tv. 52. § (3) bekezdése szerinti kérelmével közvetlenül a büntetés-végrehajtási bíróhoz fordult, a büntetés-végrehajtási bíró megkeresi a menekültügyi hatóságot, amely soron kívül véleményt nyilvánít a non-refoulement tilalom fennállása tekintetében.

(2) Ha a visszairányítás elrendelése vagy végrehajtása során a non-refoulement tilalom fennállása tekintetében kétség merül fel, az eljáró idegenrendészeti hatóság a menekültügyi hatóságtól véleményt kér, amely a megkeresést soron kívül teljesíti.

(3) Az eljáró idegenrendészeti hatóság a kiutasítás elrendelésére irányuló eljárásban vagy a kiutasítás végrehajtása során a non-refoulement követelmény fennállásának vizsgálata érdekében beszerzi a menekültügyi hatóság véleményét, amely a megkeresést soron kívül teljesíti.

(4) Az idegenrendészeti hatóság a kiutasítás végrehajtásával kapcsolatos eljárásban köteles tájékoztatni az érintett, hogy jogi képviselőt bízhat meg, illetve valamely bejegyzett jogvédő szervezet jogi segítségét kérheti.

(5) Amennyiben nincs olyan biztonságos ország, amely az érintett harmadik országbeli állampolgárt befogadja,

a) visszairányítás végrehajtásának tilalma esetén a határátlépés helye szerint illetékes regionális igazgatóság,

b) kiutasítás végrehajtásának tilalma esetén az eljáró regionális igazgatóság

határozatban megállapítja, hogy a harmadik országbeli állampolgárt a Magyar Köztársaság befogadottként ismeri el, és a Tv. 29. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján intézkedik a humanitárius tartózkodási engedély kiadásáról.

(6) A befogadottkénti elismerés feltételeinek megszűnése esetén a befogadott szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóság a befogadott státuszt határozattal visszavonja.

125. §

A Tv. 53. § (1) bekezdése alapján az arcképmás és ujjnyomat adatokat a regionális igazgatóság, illetve a Határőrség rögzíti.

Az őrizet

126. §

(1) Idegenrendészeti őrizetet a kiutasítást elrendelő hatóság rendelhet el.

(2) Kiutasítást előkészítő őrizetet

a) ha a harmadik országbeli állampolgár személyazonossága tisztázatlan, a Határőrség,

b) ha a harmadik országbeli állampolgár tartózkodásának jogszerűsége tisztázatlan, a regionális igazgatóság rendelhet el.

(3) Az őrizet időtartamát – a (4) bekezdésben foglalt kitévéllel – órákban kell számítani.

(4) Ha a helyi bíróság az őrizetet meghosszabbítja, azt napokban kell számítani. Az őrizet tartamába minden megkezdett nap beszámít.

(5) Az őrizetet elrendelő hatóságnak arra kell törekednie, hogy az őrizet a lehető legrövidebb ideig tartson. A kiutasítás végrehajtása feltételeinek megteremtésére, valamint a kiutasítást előkészítő őrizet elrendelése esetén a harmadik országbeli állampolgár személyazonosságának vagy tartózkodása jogszerűségének megállapítására soron kívül kell intézkedni.

(6) A Tv. 54. § (4) bekezdés *b)* pontja alkalmazásának akkor van helye, ha valószínűsíthető, hogy a kiutasítást az őrizet elrendelésétől számított hat hónap elteltével sem lehetne végrehajtani, így különösen, ha az őrizetes

a) kiutazásának feltételei nem biztosíthatóak;

b) egészségi állapota miatt huzamos kórházi kezelést igényel.

127. §

A harmadik országbeli állampolgár által szóban vagy írásban előterjesztett kifogást az őrizetet elrendelő, illetve az őrizetet foganatosító hatóság haladéktalanul továbbítja az illetékes helyi bíróságnak.

128. §

Az őrizetet elrendelő hatóságnak az őrizet meghosszabbítására irányuló indítványához csatolnia kell a harmadik országbeli állampolgár személyazonosságának és tartózkodása jogszerűségének megállapítására, illetve kiutaztatására tett intézkedésekre vonatkozó tájékoztatást, melyet a harmadik országbeli állampolgár jogi képviselőjének is meg kell küldeni.

Az őrizet végrehajtására szolgáló létesítményre vonatkozó követelmények

129. §

(1) Őrzött szállás olyan épületben vagy épületrészben létesíthető, ahol

a) az őrizetben lévő harmadik országbeli állampolgárok elhelyezésére szolgáló helyiségekben fejenként legalább 15 m³ légtér és 5 m² mozgástér,

b) az étkezés, a szabadidő eltöltésére, illetve a látogatók fogadására alkalmas közösségi helyiség,

c) az engedélyezett férőhelyek számának megfelelő számú, nemenként elkülönített, hideg-meleg folyóvízzel ellátott mosdó és zuhanyozó, valamint WC helyiségek,

d) háziorvosi minimum feltételeknek megfelelő orvosi rendelő,

e) orvosi vizsgálat céljára szolgáló helyiség és egészségügyi elkülönítő helyiség,

f) szabadlevegőn való tartózkodásra alkalmas terület,

g) az országos településrendezési és építési követelmények és a hatósági előírások szerinti megvilágítás,

h) az intézmény szünetmentes áramellátása,

i) látogatók fogadására szolgáló külön helyiség,

j) telefonhasználati lehetőség,

k) az őrizetben lévő harmadik országbeli állampolgárok és a személyzet elhelyezésére szolgáló helyiségekben, az orvosi szobában, a látogatók fogadására szolgáló helyiségekben, az ételmezést ellátó helyiségekben, valamint a közösségi célú helyiségekben ablak és természetes szellőzés biztosítható.

(2) Őrzött szállás rendőrségi fogda vagy büntetés-végrehajtási intézet területén nem létesíthető.

(3) Az őrizetben lévő férfiakat és nőket külön épületrészben kell elhelyezni.

A kijelölt helyen való tartózkodás elrendelése

130. §

(1) A regionális igazgatóság a harmadik országbeli állampolgár számára – a (4)–(5) bekezdésben foglalt kivétellel – kötelező tartózkodási helyként

a) a harmadik országbeli állampolgár bejelentett szálláshelyét,

b) meghívás esetén a meghívó lakóhelyét, tartózkodási helyét vagy a meghívó által biztosított szálláshelyét,

c) a harmadik országbeli állampolgár eltartására kötelezhető hozzátartozó szálláshelyét, lakóhelyét, tartózkodási helyét,

d) a karitatív szervezetek által rendelkezésre bocsátott szálláshelyét,

e) heveny egészségkárosodás elhárítása időtartamára – az egészségügyi államigazgatási szerv egyetértésével – az indokolt gyógykezelés végzése céljából fekvőbeteg-ellátást nyújtó egészségügyi intézményt, valamint

f) az igénybevétel egyéb jogszabályi feltételeinek megfelelő harmadik országbeli állampolgár esetén személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményt jelölhet ki.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt lehetőségek hiányában a harmadik országbeli állampolgárt közösségi szálláson vagy befogadó állomáson lehet elhelyezni.

(3) Befogadó állomáson kizárólag

a) befogadott,

b) kiskorú harmadik országbeli állampolgár és a felügyeletét gyakorló szülő helyezhető el.

(4) A kísérő nélküli kiskorú számára kötelező tartózkodási helyként kísérő nélküli kiskorúak elkülönített elhelyezését szolgáló befogadó állomást, ennek hiányában gyermekvédelmi intézményt, szerződés alapján fenntartott más szálláshelyet vagy magánszállást lehet kijelölni. A kísérő nélküli kiskorú magánszálláson a közvetlen családtagjának nem minősülő hozzátartozójánál helyezhető el, ha a hozzátartozó a kiskorú elszállásolását, ellátását, gondozását írásban vállalja, továbbá, ha nyilvánvaló, hogy a kiskorú és a hozzátartozó személyes kapcsolata alapján az elhelyezés a kiskorú érdekeit szolgálja.

(5) Ha harmadik országbeli állampolgár az emberkereskedelem áldozata, részére az emberkereskedelem áldozatai elhelyezését szolgáló befogadó állomást vagy szerződés alapján fenntartott más szálláshelyet lehet kijelölni.

(6) Ha a harmadik országbeli állampolgár kiskorú, az ő, valamint a felügyeletét gyakorló szülőnek a Tv. 63. § (2) bekezdése szerinti kérelmét minden esetben megalapozottnak kell tekinteni.

A közösségi szállás

131. §

(1) Községi szállás a regionális igazgatóság által e célból fenntartott szálláshely.

(2) Községi szállás olyan épületben létesíthető, ahol

a) személyenként legalább 15 m³ légtér és 5 m² mozgástér,

b) a lakóhelyiségek mellett étkezés, a szabadidő eltöltése és látogatók fogadása céljából közösségi helyiség,

c) alap- és sürgősségi ellátás céljából a háziorvosi minimum feltételeknek megfelelő orvosi rendelő,

d) orvosi vizsgálat céljára szolgáló helyiség és egészségügyi elkülönítő helyiség,

e) higiénés célra, az engedélyezett férőhelyek számára figyelembevételével kialakított számú, nemenként el-

különített, hideg-meleg folyóvízzel ellátott mosdó és zuhanyozó, valamint WC helyiségek állnak rendelkezésre, és a harmadik országbeli állampolgárok által tartózkodás céljára szolgáló valamennyi helyiség esetén természetes szellőzés és természetes fény biztosítható.

132. §

A közösségi szállás fenntartásáért felelős szerv köteles a harmadik országbeli állampolgárok részére biztosítani

a) az elhelyezést,

b) napi háromszori étkezést,

c) személyi felszerelést.

133. §

(1) A közösségi szálláson a lakóhelyiségekben történő elhelyezés során el kell különíteni a férfiakat a nőktől. A családtagokat együttesen kell elhelyezni, kivéve, ha ez elmentés a harmadik országbeli állampolgár érdekeivel.

(2) A közösségi szálláson csak a befogadóképességének megfelelő számú személyt szabad elhelyezni. Ha nincs lehetőség az (1) bekezdésben foglaltak biztosítására, a harmadik országbeli állampolgárt más közösségi szállásra kell szállítani.

134. §

(1) A közösségi szálláson elhelyezett harmadik országbeli állampolgárok részére vallási előírásaikra is figyelemmel kell az étkezést biztosítani.

(2) A közösségi szállásra történő befogadáskor a harmadik országbeli állampolgárt személyi felszerelésként étkezéslettel, tisztálkodási eszközökkel, illetve ágyneművel kell ellátni. A közösségi szállás fenntartója gondoskodik a személyi felszerelésként kiadott ágynemű és törölközők kéthetente történő cseréjéről.

135. §

(1) A közösségi szálláson való tartózkodás rendjét a házirend állapítja meg, amelyet e rendelet V. melléklete tartalmaz.

(2) A közösségi szálláson tartózkodó harmadik országbeli állampolgár köteles

a) a szállás rendjét megtartani, az erre vonatkozó előírásokat teljesíteni;

b) környezetét tisztán tartani;

c) a szükséges orvosi vizsgálatnak és gyógykezelésnek, járványügyi intézkedésnek (beleértve a védőoltásokat is) magát alávetni;

d) a szállás berendezési, felszerelési tárgyait megóvni, a károkozástól tartózkodni, a szándékosan okozott kárt megtéríteni;

e) 24 órát meghaladó, legfeljebb 120 órás átmeneti távollétét előzetesen – a távozás helyének és időtartamának megjelölésével – a szálláshely szerint illetékes regionális igazgatóságnál bejelenteni.

136. §

(1) A közösségi szálláson nyújtott szolgáltatások költségét – a humanitárius célú tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár kivételével – a szálláshely szerint illetékes regionális igazgatóság a szállás elhagyásakor végzésben állapítja meg. Az összeg számításának módját külön jogszabály határozza meg.

(2) A harmadik országbeli állampolgár a közösségi szállás fenntartója által megelőlegezett költségek összegét köteles a szállás elhagyását vagy az országból történő kiutazását követően – külön jogszabályban meghatározott módon – visszatéríteni.

137. §

(1) Az elrendelő hatóság a kijelölt helyen való tartózkodásra kötelezésről – a humanitárius célú tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárok kivételével – tájékoztatja a harmadik országbeli állampolgár konzuli vagy diplomáciai képviselőjét ellátó szervet. Amennyiben a Magyar Köztársaság területén nincs ilyen konzuli vagy diplomáciai képviselő, a tájékoztatást a külpolitikáért felelős miniszter útján kell teljesíteni.

(2) Humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár esetén az (1) bekezdés szerinti tájékoztatást az érintett kérésére a regionális igazgatóság haladéktalanul teljesíti.

Az őrizetbe vett, illetve közösségi szálláson elhelyezett harmadik országbeli állampolgárok egészségügyi ellátása

138. §

(1) Ha az őrizetbe vett vagy a közösségi szálláson elhelyezett harmadik országbeli állampolgár nem áll társadalombiztosítási jogviszonyban, betegsége esetén térítésmentesen jogosult az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 142. § (2) bekezdésében és (3) bekezdés e) és i) pontjában meghatározott ellátásokra.

(2) Az elhelyezett harmadik országbeli állampolgár jogosult a külön jogszabályban meghatározott kötelező védőoltásra.

139. §

(1) A harmadik országbeli állampolgár háziorvosi ellátása az őrzött szálláson vagy a közösségi szálláson (a továbbiakban együtt: idegenrendészeti szállás) történik.

(2) Az egészségügyi szakellátást a területi ellátási kötelezettséggel működő egészségügyi szolgáltatónál lehet igénybe venni.

(3) A külön jogszabályban meghatározott gyógyszer-rendelésre jogosító bélyegzővel rendelkező orvos által kiállított vény alapján kiadott gyógyászati segédeszköz, gyógyszer teljes árát az idegenrendészeti szállást fenntartó hatóság megtéríti.

140. §

(1) Az idegenrendészeti szállást fenntartó hatóság a 138. § hatálya alá nem tartozó egészségbiztosítási szolgáltatások díját az ellátást nyújtó egészségügyi szolgáltatónak megtéríti, ha annak megfizetését nemzetközi egyezményben a Magyar Köztársaság nem vállalta.

(2) Az egészségbiztosítási szolgáltatások ellátási igazolvánnyal vehetők igénybe, a megtérítésre a 25/1998. (II. 18.) Korm. rendelet 13. § (5)–(6) bekezdései az irányadóak.

A kitoloncolás

141. §

(1) A Tv. 65. § (6) bekezdésében foglalt közreműködés alatt a 2003. november 25-i 2003/110/EK tanácsi irányelv rendelkezéseinek alkalmazására köteles állam (a továbbiakban: kérelmező állam) által kiutasított harmadik országbeli állampolgárnak, illetve a kíséretnek – ideértve a hatósági kísérőket, továbbá minden olyan személyt is, aki a harmadik országbeli állampolgár elkísérésért felelős, például az orvosi ellátásért felelős személyt és a tolmácsot – a Magyar Köztársaság területén légi úton történő kitoloncolás végrehajtása céljából történő áthaladásának engedélyezését és az abban történő segítségnyújtást kell érteni.

(2) A Hivatal a kérelmező állam külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon előterjesztett kérelmének kézhezvételét követően hozzájárulásáról haladéktalanul, de legkésőbb két napon belül tájékoztatja a kérelmező állam kijelölt hatóságát. E határidő kellően indokolt esetben – a kérelmező állam kijelölt hatóságának egyidejű értesítésével – legfeljebb 48 órával meghosszabbítható.

(3) A légi átszállításhoz történő hozzájárulás megadásáról a Hivatal – a külön jogszabályban meghatározott for-

manyomtatványon előterjesztett kérelmet mellékelve – haladéktalanul értesíti a Határőrséget.

(4) A Magyar Köztársaság területén történő légi átszállításhoz történő hozzájárulását a Hivatal megtagadja, illetve visszavonja, amennyiben az érintett harmadik országbeli állampolgár vonatkozásában a Tv. 51. §-ban meghatározott visszaküldési tilalom áll fenn.

(5) A Magyar Köztársaság területén történő légi átszállításhoz történő hozzájárulását a Hivatal megtagadhatja, illetve visszavonhatja, ha:

a) a harmadik országbeli állampolgárt a magyar jogszabályok alapján bűncselekmény elkövetésével vádolják vagy büntetés végrehajtása céljából kiadatását kérik;

b) a más államokon keresztül átszállítás, illetve a célország részéről a befogadás nem biztosított;

c) a légi átszállítás végrehajtásához több repülőtér közötti szárazföldi átszállítás lenne szükséges;

d) a külön jogszabályban meghatározott segítségnyújtás személyi vagy tárgyi feltételei a kért időpontban nem állnak rendelkezésre, illetve a légi átszállítás más gyakorlati okból nem lehetséges;

e) a harmadik országbeli állampolgár átszállítása veszélyezteti a Magyar Köztársaság nemzetbiztonságát vagy közbiztonságát, közegészségügyi érdekeit vagy nemzetközi kapcsolatait.

(6) A légi átszállításhoz való hozzájárulás visszavonásáról – a visszavonás okának megjelölésével –, illetve az átszállítást lehetetlenné tevő egyéb okokról a kérelmező állam kijelölt hatóságát haladéktalanul tájékoztatni kell.

(7) A légi átszállításhoz történő hozzájárulás esetén a Határőrség a légi átszállításhoz külön jogszabályban meghatározott segítséget nyújt.

142. §

(1) Visszairányítás végrehajtása esetén a kitoloncolást a Határőrség, kiutasítás végrehajtása esetén az idegenrendészeti kiutasítást elrendelő idegenrendészeti hatóság vagy a bíróság által elrendelt kiutasítást végrehajtó regionális igazgatóság rendeli el.

(2) A kitoloncolásról szóló határozatnak tartalmaznia kell a kitoloncolás elrendelésének indokát, a végrehajtás idejét, valamint azt az államot, ahová a kitoloncolás történik.

(3) A kitoloncolás más schengeni állam által hozott határozat alapján akkor hajtható végre, ha a Hivatal a határozatot hozó tagállammal történő egyeztetést követően megállapítja a Tv. 65. § (3) bekezdésében meghatározott feltételek fennállását. A kitoloncolás végrehajtásának megtörténtéről vagy a kitoloncolás végrehajthatatlanságáról a határozatot hozó állam kijelölt hatóságát értesíteni kell.

(4) A kitoloncolás feltételeinek megteremtésére – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – a Határőrség intézkedik.

(5) Ha a kitoloncolás kiutasítás végrehajtása érdekében légi úton történik, a kitoloncolás feltételeinek megteremtésére a Hivatal intézkedik.

(6) A kitoloncolást a Határőrség fogatosítja.

143. §

(1) A kitoloncolást a Magyar Köztársaság államhatáráig, amennyiben a kitoloncolt személy kíséret nélküli utazása a repülés biztonságára veszélyt jelentene, vagy azt nemzetközi szerződés (visszafogadási egyezmény) kötelezően előírja, a harmadik országbeli állampolgár származási államáig, illetve más visszafogadásra köteles államig kell elrendelni.

(2) Az érintettet a kitoloncolás módjáról, körülményeiről (a továbbiakban: fogatosítás), továbbá a panasz benyújtásának lehetőségéről az anyanyelvén, illetve az általa értett nyelven tájékoztatni kell. A tájékoztatásnak ki kell terjednie

a) a fogatosítás időpontjára, amelyet légi úton történő toloncolás esetén a fogatosítás megkezdését megelőző legalább harminchat órával kell közölni,

b) a célállomás megjelölésére,

c) arra, hogy a fogatosítás milyen járművön, továbbá arra, hogy kísérettel történik.

(3) Külön jogszabályban meghatározott esetben pszichológus vagy szakorvos közreműködését kell igénybe venni, ha a kitoloncolással járó megterhelést az érintett mentális vagy egészségi állapota következtében átmenetileg nem vagy csak különleges feltételek mellett képes elviselni.

(4) A kitoloncolás fogatosítását csak az elrendelő határozat birtokában, az abban foglaltak szerint lehet megkezdni. A fogatosítás megkezdésekor és befejezésekor meg kell állapítani, hogy a harmadik országbeli állampolgáron vannak-e látható külsérelmi nyomok, ebben az esetben azok leletezéséről kell gondoskodni.

(5) Az érintett a fogatosítás ellen panasszal élhet, a fogatosítás befejezését követő nyolc napon belül, amelyet írásban, postai úton kell előterjeszteni. A panasz kivizsgálása során a Rendőrségről szóló törvény megfelelő alkalmazásával kell eljárni.

144. §

(1) A kitoloncolt célországba történő beutazását meghiúsultnak kell tekinteni, és a kitoloncolás végrehajtását félbe kell szakítani, ha

a) a légi jármű parancsnoka megtagadja a kitoloncolt felvételét a légi járműre, vagy a légi járműre történő felszállás egyéb okból sikertelen volt;

b) a kitoloncolt belépését egy tranzitországba vagy a célországba megtagadták;

c) a kitoloncolton nem dokumentált külsérelmi nyomok vannak, vagy olyan fokú ellenállást tanúsít, amelyet törvényes eszközökkel életének, testi épségének, egészségének károsítása vagy veszélyeztetése nélkül nem lehet elhárítani.

(2) A kitoloncolt sürgős orvosi beavatkozást igénylő állapota miatt a kitoloncolás végrehajtását félbe kell szakítani, ha a végrehajtás során a kitoloncolt egészségi vagy pszichés állapotában olyan változás következik be, amely miatt a kitoloncolás csak a kitoloncolt életének, testi épségének veszélyeztetésével lenne végrehajtható.

(3) A félbeszakított kitoloncolást tovább kell folytatni, ha a Tv. 65. § (7) bekezdésben meghatározott okok elhárultak.

(4) A kitoloncolás foganatosítását határozattal meg kell szüntetni, ha nyilvánvaló, hogy azt nem lehet végrehajtani. A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye. A végrehajtási akadály megszűnésekor a kitoloncolást ismételen el lehet rendelni.

(5) A kitoloncolás foganatosításának módját és körülményeit külön jogszabály állapítja meg.

145. §

A Tv. 66. § (1) és (4) bekezdésében meghatározott értesítést és úti okmányt a harmadik országbeli állampolgárral szembeni büntetőeljárás kényszerintézkedés végrehajtási helye szerint illetékes regionális igazgatóságnak kell megküldeni, amely intézkedik

a) a külföldre utazási tilalom nyilvántartásba történő bejegyzése, illetve törlése,

b) az úti okmány visszatartása, illetve visszaadása,

c) a Tv. 86. §-ban meghatározott esetben az úti okmány visszavonása érdekében.

A harmadik országbeli állampolgárok ellenőrzése

146. §

(1) A Tv. 67. § (4) bekezdésének alkalmazása során a rendőr vagy a határőr azt a harmadik országbeli állampolgárt,

a) aki az ellenőrzés során magát lejárt vagy érvénytelen tartózkodásra jogosító engedéllyel igazolta, vagy az ellenőrzés során magyarországi tartózkodásának jogszerűségét nem tudta igazolni,

aa) ha vele szemben a 114. § (2) bekezdése alapján a Határőrség rendelhet el idegenrendészeti kiutasítást, a Határőrség ellenőrzés helye szerint illetékes helyi szervéhez,

ab) egyéb esetben az ellenőrzés helye szerint illetékes regionális igazgatósághoz,

b) aki a személyazonosságát nem tudta igazolni, a Határőrség ellenőrzés helye szerint illetékes helyi szervéhez – ha a harmadik országbeli állampolgárral szemben büntetőeljárás lefolytatásának nincs helye – előállítja, illetve visszatartás intézkedést alkalmazhat.

(2) Az előállítás időtartamát az intézkedés kezdetétől kell számítani. Az előállítás a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb nyolc órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot az előállító szerv vezetője egy alkalommal négy órával meghosszabbíthatja. A visszatartás időtartama az előállítás időtartamának lejártakor kezdődik, és nem haladhatja meg a tizenkét órát.

A személykörözés elrendelése

147. §

A Tv. 68. §-a alapján személykörözés elrendelésére

a) a Tv. 68. § (1) bekezdés a) pontja alapján az idegenrendészeti eljárást folytató,

b) a Tv. 68. § (1) bekezdés b) pontja alapján az őrizet foganatosító vagy a kijelölt helyen való tartózkodást elrendelő,

c) a Tv. 68. § (1) bekezdés c) pontja alapján az idegenrendészeti kiutasítást elrendelő vagy a bíróság által elrendelt kiutasítást végrehajtó idegenrendészeti hatóság jogosult.

VI. Fejezet

FELELŐSSÉGI SZABÁLYOK

148. §

(1) A Tv. 69. §-ában foglaltak során a Határőrség a fuvarozót terhelő közrendvédelmi bírságot határozattal állapítja meg, továbbá a visszaszállítási, illetve a költségviselési kötelezettség teljesítését határozatban rendeli el, amely azonnal végrehajtható.

(2) Ha a fuvarozó a Tv. 41. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül nem tesz eleget visszaszállítási kötelezettségének, a Határőrség megelőlegezi a költségeket, és más fuvarozó gondoskodik a visszairányítás végrehajtásáról.

(3) Ha a fuvarozó a megelőlegezett költségek viselésére vonatkozó kötelezettségét nem teljesíti, a Határőrség a költségek megtérítését a polgári jog szabályai szerint követelheti.

(4) A visszaszállítási kötelezettség nem rendelhető el, ha a szállított harmadik országbeli állampolgár menekültkénti elismerését kéri, illetve ideiglenes vagy kiegészítő védelmet kér.

149. §

(1) A Tv. 69. § (1) bekezdése szerinti ellenőrzési kötelezettségét nem teljesítő fuvarozót személyenként legalább 3000, legfeljebb 5000 euróig terjedő, forintban meghatározott közrendvédelmi bírsággal kell sújtani.

(2) A bírságot a Határőrségnek a Magyar Köztársaság területére történő belépés megkísérlésének helye szerint illetékes helyi szerve állapítja meg.

150. §

(1) A Tv. 70. §-a szerinti közrendvédelmi bírság mértéke legalább 3000, legfeljebb 5000 euró, amelyet forintban kell meghatározni, minden olyan útra, amellyel kapcsolatban az utasok adatait nem vagy helytelenül közölték.

(2) A bírságot az adatszolgáltatási kötelezettségét megszegő légitfuvarozóval szemben a Határőrségnek a Magyar Köztársaság területére történő belépés helye szerint illetékes helyi szerve állapítja meg.

151. §

(1) A munkáltató székhelye szerint illetékes regionális igazgatóság a Tv. 71. § (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségét elmulasztó munkáltatót foglalkoztatottként ötszázezer forintig terjedő közrendvédelmi bírsággal sújthatja.

(2) A bírság kiszabására a regionális igazgatóságnak az (1) bekezdésben meghatározott cselekményről való tudomásszerzésétől számított egy éven túl nincs lehetősége.

152. §

(1) A 149–151. §-okban meghatározott bírság összegét az eset összes körülményére – így különösen a jogsértés ismételt jellegére – tekintettel kell meghatározni.

(2) A 149–151. §-ban meghatározott bírság behajtásával kapcsolatos hatósági eljárás során a közigazgatási végrehajtás szabályait kell alkalmazni.

(3) A 149–150. §-ok szerinti bírságot kiszabó határozat elleni fellebbezést másodfokon a Hivatal, a 151. § szerinti bírságot kiszabó határozat elleni fellebbezést a Határőrség központi szerve bírálja el.

VII. Fejezet

*A HARMADIK ORSZÁGBELI ÁLLAMPOLGÁROK
BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGEIRE VONATKOZÓ
RÉSZLETES SZABÁLYOK*

*A harmadik országbeli állampolgárok szálláshelyének
bejelentési kötelezettsége*

153. §

(1) A Tv. 73. § (2) bekezdésében meghatározott vendégeknyv a kereskedelmi szálláshelyeken (szálloda, panzió, kemping, üdülőház, turistaszálló, ifjúsági szálló), magán szálláshelyeken (fizető-vendéglátó szálláshely, falusi szálláshely) és a nem üzleti célú, szabadidős szálláshelyeken (a továbbiakban együtt: vendégeknyv vezetésére kötelező szálláshely) manuális módszerrel (könyv formájában) vagy számítógéppel egyaránt vezethető. A harmadik országbeli állampolgárok adatait külön vendégeknyvben kell vezetni.

(2) A nyilvántartás vezetésének módját a kereskedelmi szálláshely üzemeltetője határozza meg.

154. §

A vendégeknyvek beszerzéséről, a nyilvántartás folyamatos vezetéséről, illetőleg a vendégeknyvnek a szálláshely szerint illetékes regionális igazgatóság részére a tárgyévét követő március 31-ig történő leadásáról a vendégeknyv vezetésére kötelező szálláshely üzemeltetője köteles gondoskodni.

155. §

(1) A vendégeknyv vezetésére kötelező szálláshelynek nem minősülő szálláshelyen megszálló harmadik országbeli állampolgár a szálláshelyének bejelentésére akkor köteles, ha magyarországi tartózkodása a beutazásától számított harminc napot meghaladja.

(2) A bejelentési kötelezettséget a beutazástól számított három napon belül az e célra rendszeresített formanyomtatványon (a továbbiakban: bejelentőlap) kell teljesíteni a szálláshely szerint illetékes regionális igazgatóságon.

(3) A bejelentőlapot az úti okmány adataival egyezően kell kiállítani, és a szálláshely bejelentésére kötelezettnek, valamint a szállásadónak alá kell írnia.

(4) A harmadik országbeli állampolgár úti okmányát a bejelentkezés teljesítésekor a regionális igazgatóságon be kell mutatni. A regionális igazgatóság a bejelentett szálláshely címének valódiságát a személyi adat- és lakcímnnyilvántartás címnyilvántartásában ellenőrizheti.

(5) A harmadik országbeli állampolgár a szálláshely bejelentésének tényét a bejelentőlap második példányával igazolja.

156. §

(1) A harmadik országbeli állampolgár a szálláshelynek megváltozását köteles három napon belül bejelenteni az új szálláshely szerint illetékes regionális igazgatóságon.

(2) A szálláshely megváltozására vonatkozó bejelentési kötelezettség nem terjed ki annak a szállásnak a bejelentésére, amelyről a tartózkodási vízummal vagy tartózkodási engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgár átmeneti távollét után a bejelentett szálláshelyére visszatér. Ha az átmeneti távollét helye vendégeknyv vezetésére köteles szálláshely, ebben az esetben azt a vendégeknyvben rögzíteni kell, és abban fel kell tüntetni a harmadik országbeli állampolgár bejelentett szálláshelyét is.

A születés bejelentése

157. §

(1) A harmadik országbeli állampolgár a gyermekének születését a gyermek születési anyakönyvi kivonatának bemutatásával a szülő lakóhelye, illetőleg szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóságon kell bejelenteni a külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon, a gyermek születésétől számított három hónapon belül.

(2) Ha a Magyar Köztársaság területén tartózkodó, a szülői felügyeletet közösen gyakorló szülők tartózkodási jogcíme eltérő, a gyermek tartózkodási jogosultsága megállapításánál mindkét szülő együttes nyilatkozatát kell figyelembe venni. A szülők megegyezése hiányában a gyermek részére a számára kedvezőbb tartózkodási jogosultságot kell biztosítani.

A harmadik országbeli állampolgár személyi okmányaival kapcsolatos bejelentési kötelezettségek és hatósági intézkedések

158. §

(1) A harmadik országbeli állampolgár úti okmányának, illetve tartózkodásra jogosító engedélyének elvesztését, eltulajdonítását, illetőleg megsemmisülését a regionális igazgatóságnak vagy a Határőrségnek jelentheti be. A bejelentő harmadik országbeli állampolgár részére – az állampolgárság valószínűsítése esetén – igazolást kell kiállítani a bejelentés tényéről.

(2) Ha az elveszettnek, megsemmisültnek hitt okmányt jogosultja megtalálja, és részére új úti okmányt vagy tartózkodásra jogosító engedélyt még nem adtak ki, az ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást a kiállító hatóságnak le kell adnia.

(3) Ha az elveszettnek, megsemmisültnek hitt okmányt jogosultja megtalálja, de idő közben részére új okmányt adtak ki, a megtalált okmányt a kiállító hatóságnak le kell adnia.

(4) Az a hatóság, amely talált úti okmányt átvett, köteles azt a Hivatalnak megküldeni.

(5) A Hivatal az (1) bekezdésben meghatározott, továbbá az idegenrendészeti eljárások során kiadható, kitöltetlen úti okmányokról, valamint tartózkodásra jogosító engedélyekről külön nyilvántartást vezet. A nyilvántartás tartalmazza az úti okmány, valamint tartózkodásra jogosító engedély típusát, azonosító adatait, számát, sorozatszámát és érvényességi idejét.

(6) Amennyiben az idegenrendészeti eljárások során kiadható, kitöltetlen úti okmány, illetve tartózkodásra jogosító engedély holléte ismeretlen, a Hivatal körözését rendeli el.

VIII. Fejezet

*A HONTALAN STÁTUSZ MEGÁLLAPÍTÁSA
ÉS A HARMADIK ORSZÁGBELI ÁLLAMPOLGÁROK
ÚTI OKMÁNNYAL ELLÁTÁSA**A hontalanság megállapítására irányuló eljárás
megindítása*

159. §

(1) A hontalanság megállapítására irányuló kérelmet a kérelmező lakóhelye, tartózkodási helye vagy szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóságon személyesen szóban vagy írásban lehet benyújtani. A hontalanság megállapítására irányuló eljárás tárgyi költségmentes.

(2) Az írásban benyújtott kérelmet a kérelmezőnek saját kezűleg alá kell írnia. A kérelmező írásképtelenségét a szóbeli kérelem benyújtásakor jegyzőkönyvbe kell venni.

(3) Ha a kérelmet szóban terjesztik elő, és a kérelmező a magyar nyelvet nem beszéli, számára a regionális igazgatóság az anyanyelvén vagy az általa értett más nyelven beszélő tolmácsot biztosít. A tolmács kirendelésétől el lehet tekinteni, ha az eljáró ügyintéző a kérelmező anyanyelvén vagy az általa értett más nyelven beszél, és a kérelmező a tolmács mellőzéséhez írásban hozzájárul.

(4) Az írásban benyújtott kérelem benyújtásának napja az a nap, amelyen a kérelem a regionális igazgatósághoz megérkezett. A szóban előterjesztett kérelem benyújtásának napja az arról felvett jegyzőkönyv keltezésének napja.

A kérelmező jogai és kötelezettségei

160. §

(1) Amennyiben a Tv. hatálya alá tartozó eljárások kapcsán a harmadik országbeli állampolgár hontalanságának eshetősége felmerül, az idegenrendészeti hatóságnak tájékoztatnia kell az érintettet a hontalan státusz kérelmezésének lehetőségéről, az eljárás menetéről, illetve a hontalan státusszal járó jogokról és kötelezettségekről. Az erről szóló tájékoztatást és annak tudomásulvételét jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(2) A kérelmező az eljárás időtartama alatt köteles a regionális igazgatósággal együttműködni. A kérelmezőt erre írásban is figyelmeztetni kell, egyidejűleg rögzítve a figyelmeztetés tudomásulvételét.

(3) A hontalanság megállapítása iránti kérelemhez csatolni kell a kérelmező személyazonosságát igazoló külföldi okmányait, úti okmányait, továbbá minden olyan iratot, amely alkalmas lehet a kérelmező által előadottak alátámasztására.

(4) A csatolt okmányokat – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – az ügy érdemében hozott határozat jogerőre emelkedésének napján a kérelmezőnek vissza kell adni.

Előzetes meghallgatás

161. §

(1) A kérelem benyújtását, illetve a szóban előterjesztett kérelem jegyzőkönyvbe foglalását követően a regionális igazgatóság előzetes meghallgatást tart.

(2) Az előzetes meghallgatás során a regionális igazgatóság jegyzőkönyvben rögzíti

a) a Tv. 76. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatás tényét és annak tudomásulvételét,

b) – amennyiben a kérelem nem tartalmazza –

ba) a kérelmező személyazonosító adatait (családi és utónevét, előző, illetve születési családi és utónevét, korábbi állampolgárságát, nemét, születési helyét és idejét, anyja születési nevét),

bb) a rendelkezésére álló személyazonosító és úti okmányok adatait (az okmány azonossági jelét és számát, érvényességi idejét, a kiállítás helyét és idejét, a kiállító hatóság nevét),

c) családi állapotát, házasságkötésének helyét,

d) foglalkozását, iskolai végzettségét,

e) szokásos tartózkodási helye szerinti országban lévő lakhelyét, valamint

f) magyarországi lakóhelyét, tartózkodási helyét vagy szálláshelyét.

(3) A jegyzőkönyvet a kérelmezőnek, tolmács közreműködése esetén a tolmácsnak, kísérő nélküli kiskorú esetében a kirendelt eseti gondnoknak is alá kell írnia.

Meghallgatás

162. §

(1) A regionális igazgatóság a kérelem előterjesztését követő előzetes meghallgatás után részletes meghallgatást tart.

(2) A meghallgatáson a kérelmezőnek nyilatkoznia kell a kérelem benyújtásának okairól, és át kell adnia a rendelkezésére álló, a kérelmet alátámasztó és még elő nem terjesztett bizonyítékait. E kötelezettségére a kérelmezőt a meghallgatás megkezdésekor figyelmeztetni kell.

(3) Ha a kísérő nélküli kiskorú érdekeinek képviselőre kijelölt eseti gondnok a meghallgatáson előzetes értesítés ellenére nem jelenik meg, a meghallgatásra új időpontot kell kitűzni, ezzel egyidejűleg az eseti gondnokot kijelölő gyámhatóságot értesíteni kell.

A kérelmező képviselője az eljárásban

163. §

(1) A kérelmező mellett az eljárásban törvényes képviselője és meghatalmazottja is eljárhat, aki képviselői jogosultságát köteles igazolni, illetve írásba foglalt meghatalmazását csatolni. Kísérő nélküli kiskorú helyett az eljárásban kijelölt eseti gondnok jár el.

(2) Az eljárásban a korlátozott cselekvőképességgel rendelkező személyt is megilleti az eljárási képesség.

(3) A meghatalmazott, illetve – a kérelmező beleegyezésével – az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztossága budapesti Regionális Képviselőtársaságának (a továbbiakban: Képviselőtársaság) képviselője jelen lehet a kérelmező meghallgatásán. A meghallgatás időpontjáról a regionális igazgatóság a meghallgatás napját megelőző legalább három munkanappal értesíti a meghatalmazottat és a Képviselőtársaságot.

A bizonyítás

164. §

(1) A regionális igazgatóság a Tv. 79. § (1) bekezdése szerint érintett államok állampolgársági jogszabályaira és nyilvántartásaira vonatkozó információk, így különösen az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztossága véleményének és a magyar külképviseletektől kapott, illetve a külföldi hatóságok által szolgáltatott információk, továbbá

a kérelmező által előadott bizonyítékok figyelembevételével állapítja meg, hogy a kérelmezőt saját joga alapján egyetlen állam sem ismeri el állampolgárának.

(2) A hontalanság megállapítására irányuló eljárásban a regionális igazgatóság a kérelmező által benyújtott, külföldön kiállított okiratot bizonyító erejű okiratként a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényben foglalt feltételek hiányában is elfogadhatja.

(3) A regionális igazgatóság – kérelemre, az igazgatási segítség keretében – a kérelmet alátámasztó iratok beszerzésének érdekében megkeresi a magyar külképviseleteket.

(4) A Képviselet a kérelmező beleegyezésével

- a) nyújthat igazgatási segítséget;
- b) tekinthet be a hontalanság megállapítására irányuló eljárásban keletkezett iratokba, illetve készíthet róluk másolatot.

Szakhatósági eljárás

165. §

(1) A regionális igazgatóság a Nemzetbiztonsági Hivaltól szakhatósági állásfoglalást kérhet. A regionális igazgatóság megkeresése a következő adatokat tartalmazza:

- a) a kérelmező személyazonosító adatait (családi és utónevét, előző, illetve születési családi és utónevét, korábbi állampolgárságát, nemét, születési helyét és idejét, anyja születési nevét),
- b) a kérelmező személyazonosító és úti okmányának adatait (az okmány azonosságát jelölő jelét és számát, érvényességi idejét, a kiállítás helyét és idejét, a kiállító hatóság nevét),
- c) a kérelmező magyarországi lakóhelyét, tartózkodási helyét vagy szálláshelyét, magánszállás esetén a szállásadó nevét is.

(2) A Nemzetbiztonsági Hivatal a kérelmezőt meghallgathatja.

(3) A szakhatósági állásfoglalás határideje a megkereséstől számított tizenöt nap, kivéve, ha a Nemzetbiztonsági Hivatal a nyilatkozattételre további tizenöt napot kért.

A határozat

166. §

(1) A regionális igazgatóság a hontalanság elismerésére irányuló kérelem tárgyában határozatot hoz.

(2) A határozatot a kérelem benyújtásától számított hatvan napon belül kell meghozni.

(3) A hontalan státusz megállapításáról szóló határozatot az ügyiratra is fel kell jegyezni.

(4) A határozatot meg kell küldeni a Képviseletnek és a Nemzetbiztonsági Hivatalnak.

(5) A kísérő nélküli kiskorú hontalanságának megállapítása esetén az erről szóló határozatot a kiskorú lakóhelye, tartózkodási helye vagy szálláshelye szerint illetékes gyámhatóságnak is meg kell küldeni a kiskorú hontalan jogainak védelme, a róla való gondoskodás, illetve annak figyelemmel kísérése érdekében.

A harmadik országbeli állampolgárok úti okmánnyal ellátása

167. §

(1) A Tv. 82–85. §-ában meghatározott úti okmány iránti kérelmet külön jogszabály szerinti formanyomtatványon, – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – személyesen kell benyújtani

- a) a Tv. 82. §-ában meghatározott úti okmány iránti kérelem esetén a konzuli tisztviselőnél;
- b) a Tv. 83–85. §-ában meghatározott úti okmány iránti kérelem esetén a kérelmező lakóhelye, tartózkodási helye vagy szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóságon.

(2) Kiskorú vagy gondnokság alatt álló kérelmét a szülő vagy a törvényes képviselő nyújthatja be.

(3) Meghatalmazott útján is előterjeszthető a kérelem, ha a személyes megjelenést a kérelmező egészségi állapota – a kezelőorvos által kiállított igazolás szerint – nem teszi lehetővé.

(4) Az úti okmány iránti kérelemhez csatolni kell – amennyiben azzal rendelkezik – a kérelmező birtokában lévő előző úti okmányt, továbbá kettő darab, a kérelmező felismerésére alkalmas arcfényképet.

(5) A kiskorú vagy gondnokság alatt álló harmadik országbeli állampolgár kérelméhez csatolni kell a szülőknek (törvényes képviselőknek) a közjegyző, gyámhatóság vagy a regionális igazgatóság előtt tett, az úti okmány kiadásához hozzájáruló nyilatkozatát vagy a szülői felügyelet megszűnését, illetve szünetelését igazoló jogerős bírósági határozat másolatát.

Az úti okmány kiállítása és cseréje

168. §

(1) A bevándorolt, illetve a letelepedett harmadik országbeli állampolgár számára kiállított úti okmányban fel kell tüntetni a „bevándorolt”, illetve „letelepedett” jogcímet.

(2) A Magyar Köztársaság területén tartózkodó hontalan részére „Utazási igazolvány hontalan személy részére”

re/Travel document for Stateless Person” elnevezésű magyar–angol nyelvű úti okmányt kell kiállítani, a 2002. évi II. törvénnyel kihirdetett, az Egyesült Nemzetek Szervezete keretében New Yorkban, 1954. szeptember 28-án létrejött, a Hontalan Személyek Jogállásáról szóló Egyezmény Függelékének 1. Cikk 1. bekezdésében szereplő bejegyzéssel ellátva. A hontalan úti okmány érvényességi ideje egy alkalommal hat hónappal meghosszabbítható.

(3) Az úti okmány cseréjét kell kérni, ha

a) a harmadik országbeli állampolgárnak az úti okmányban szereplő adatai megváltoztak;

b) az úti okmány betelt, illetve

c) az megrongálódott, vagy egyéb ok miatt személyazonosításra alkalmatlanná vált.

(4) Az úti okmány kicserélésére vonatkozó kérelemhez kettő darab, a kérelmező felismerésére alkalmas arcfényképet kell csatolni.

A hontalan úti okmányra vonatkozó különös rendelkezések

169. §

(1) A hontalan személy részére más állam illetékes hatósága által kiadott előző úti okmányt a regionális igazgatóság bevonja, és azt a kiállító hatóság részére – az érintett állam diplomáciai vagy konzuli képviselete útján – megküldi.

(2) Ha a hontalan személy állampolgárságot szerzett, az úti okmányt tizenöt napon belül le kell adni a lakóhelye, tartózkodási helye vagy szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóságnál.

IX. Fejezet

A HARMADIK ORSZÁGBELI ÁLLAMPOLGÁROK ADATAINAK KEZELÉSÉRE VONATKOZÓ RÉSZLETES SZABÁLYOK

Az adatkezelő szerv

170. §

A központi idegenrendészeti nyilvántartás adatkezelő szerve a Hivatal (a továbbiakban e fejezet alkalmazásában: központi adatkezelő szerv).

Az idegenrendészeti résznyilvántartásokra vonatkozó részletes szabályok

171. §

A vízumkiadó hatóság a Tv. 95. § (1) bekezdésében, a Határórság a Tv. 95. § (1) bekezdés *h*) pontjában, a regio-

nális igazgatóság a Tv. 95. § (1) bekezdés *i*) pontjában meghatározott adatokat a központi adatkezelő szerv részére továbbítja.

172. §

A külpolitikáért felelős miniszter és a regionális igazgatóság a Tv. 96. § (1) bekezdésében, a Határórság a Tv. 96. § (1) bekezdés *h*) pontjában meghatározott adatokat a központi adatkezelő szerv részére továbbítja.

173. §

A regionális igazgatóság a Tv. 97. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat a központi adatkezelő szerv részére továbbítja.

174. §

A regionális igazgatóság és a Határórság a Tv. 98. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat a központi adatkezelő szerv részére továbbítja.

175. §

A regionális igazgatóság a Tv. 99. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat a központi adatkezelő szerv részére továbbítja.

176. §

A regionális igazgatóság a Tv. 100. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat a központi adatkezelő szerv részére továbbítja.

177. §

A regionális igazgatóság a Tv. 101. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat a központi adatkezelő szerv részére továbbítja.

178. §

A regionális igazgatóság és a Határórság a Tv. 102. § (1) bekezdésében, a Hivatal a Tv. 102. § (2) bekezdésében meghatározott adatokat a központi adatkezelő szerv részére továbbítja.

179. §

A regionális igazgatóság a Tv. 103. § (1) bekezdésében meghatározott adatokat a központi adatkezelő szerv részére továbbítja.

180. §

A regionális igazgatóság

a) a nyomozó hatóság vagy igazságszolgáltatási szerv tájékoztatása alapján a Tv. 104. § (1) bekezdés *a)–c)* pontjaiban,

b) a Rendőrség tájékoztatása alapján a Tv. 104. § (1) bekezdés *a)–b)* és *d)* pontjaiban meghatározott adatokat a központi adatkezelő szerv részére továbbítja.

181. §

A regionális igazgatóság a Tv. 105. § (1) bekezdésben meghatározott adatokat a központi adatkezelő szerv részére továbbítja, amely intézkedik az Eurodac központi egységéhez történő továbbítás érdekében.

X. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

182. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – 2007. július 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet

a) 4. § (2) bekezdése,

b) 8. § (2)–(4) bekezdése,

c) 10. § (6) bekezdése,

d) 11. § (1) bekezdésében és 11. § (2) bekezdés felvezető szövegében a „ , nemzetközi szerződés alapján a Magyar Köztársaság nevében történő vízumkiadásra feljogosított schengeni állam külképviseletén” szövegrész,

e) 11. § (2) bekezdés *a)* pontjában a „ , nemzetközi szerződés alapján a Magyar Köztársaság nevében történő vízumkiadásra feljogosított schengeni állam külképviselete” szövegrész,

f) 12. § (5) bekezdés *e)* pontja,

g) 12. § (6) bekezdése,

h) 19. § *a)* pontjában a „vagy a schengeni államok területére” és a „vagy a schengeni államok területén” szövegrész,

i) 19. § *f)* pontjában a „tartózkodási engedélyt,” szövegrész,

j) 20. § (3) bekezdése,

k) 22. és 23. §-a,

l) 24. § (1) bekezdésében a „ , , valamint a Tv. 111. § (6) bekezdése alapján kiadott miniszteri rendelet szerinti egyeztetés során történő válaszadás” szövegrész,

m) 25–28. §-a,

n) 33. §-a,

o) 49. §-a,

p) 54. §-a,

q) 118. § (2) bekezdés *a)* pontja, valamint (3) bekezdésében az „*a)* és” szövegrész,

r) 142. § (3) bekezdése

a Magyar Köztársaságot a schengeni vívmányok teljes körű alkalmazására felhatalmazó tanácsi határozatban meghatározott napon lép hatályba.

(3) A Magyar Köztársaságot a schengeni vívmányok teljes körű alkalmazására felhatalmazó tanácsi határozatban meghatározott napon e rendelet

a) 10. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum kivételes esetben – a Schengeni határ-ellenőrzési kódexben foglalt feltételek szerint – kiadható a Magyar Köztársaság közúti, légi, valamint vízi határátkelőhelyén (a továbbiakban együtt: határátkelőhely) is.”;

b) 21. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A központi vízumhatóság a három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum kiadásához való hozzájárulásáról vagy a hozzájárulás megtagadásáról

a) amennyiben a Tv. 9. § (7) bekezdése szerinti egyeztetésre nincs szükség, vagy attól a központi vízumhatóság eltekint, a vízumkérelem felterjesztésétől számított hét napon belül,

b) a Tv. 9. § (7) bekezdése szerinti egyeztetés esetén, valamennyi válasz beérkezését vagy a válaszok beérkezésére nyitva álló határidő lejártát követően haladéktalanul tájékoztatja a konzuli tisztviselőt.”;

c) 32. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„32. § A három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelemről

a) tartózkodási engedély átvételére jogosító vízum esetén a regionális igazgatóság,

b) nemzeti vízum esetén a Hivatal,

c) szezonális munkavállalási vízum esetén a konzuli tisztviselő

dönt.”;

d) 38. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„38. § A vízumkiadó hatóság a szezonális munkavállalási vízum, valamint a nemzeti vízum iránti kérelemről a kézhezvételtől számított tizenöt napon belül dönt.”;

e) 47. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„47. § (1) A tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet – a (2) és (4) bekezdésben foglalt kivétellel – annál a konzuli tisztviselőnél vagy tartózkodási engedély iránti kérelem átvételére felhatalmazott egyéb helyen kell be-

nyújtani, amely a kérelmező állandó vagy szokásos tartózkodási helye, illetve állampolgársága szerinti országban működik.

(2) A tartózkodási engedély kiadása iránti kérelem az (1) bekezdésben meghatározott országtól eltérő olyan országban működő konzuli tisztviselőnél vagy tartózkodási engedély iránti kérelem átvételére felhatalmazott más helyen is benyújtható, amelyben a kérelmező jogszerűen tartózkodik feltéve, hogy

a) az (1) bekezdésben meghatározott országban nem működik konzuli tisztviselő vagy tartózkodási engedély iránti kérelem átvételére felhatalmazott más hely, vagy

b) okirattal igazolja az állandó vagy szokásos tartózkodási helyétől eltérő harmadik országban történő kérelmezés indokait, vagy

c) beutazásához és tartózkodásához a Magyar Köztársaságnak jelentős gazdasági, kulturális, tudományos vagy sportérdeke fűződik.

(3) A konzuli tisztviselő a tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet, a kérelem benyújtását követően haladéktalanul felterjeszti a harmadik országbeli állampolgár jövőbeni magyarországi szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóságnak.

(4) A Magyar Köztársaság területén tartózkodó harmadik országbeli állampolgár tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmét a szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóságon is előterjesztheti, amennyiben

a) a belföldi kérelmezést kivételes méltánylást érdemlő körülmény – így különösen családegyesítés vagy gyógykezelés – indokolja;

b) a három hónapot meghaladó tartózkodás célja kutatás;

c) az 539/2001/EK rendelet II. mellékletében szereplő állam állampolgáraként, vagy ilyen harmadik országbeli állampolgárral együtt, családtagként tartózkodik jogszerűen a Magyar Köztársaság területén.

(5) A harmadik országbeli állampolgár a tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelmét – a 46. §-ban foglalt kivétellel – a szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóságon terjesztheti elő.

(6) A tartózkodási engedély meghosszabbítása, illetve a nemzeti tartózkodási engedély kiadása iránti kérelmet a külön jogszabály által e célra rendszeresített formanyomtatványon, legkésőbb a tartózkodási engedély, illetve a nemzeti vízum érvényességi idejének lejártát megelőző harminc nappal kell benyújtani.

(7) A tartózkodási engedély iránti kérelem előterjesztésekor a kérelmezőnek be kell mutatnia érvényes úti okmányát.

(8) A tartózkodási engedély iránti kérelemhez – ha e rendelet másként nem rendelkezik – mellékelni kell:

a) egy darab arcfényképet, valamint

b) a Tv. 13. § (1) bekezdés c)–g) pontjaiban foglalt feltételek fennállását igazoló okiratokat.

(9) Amennyiben a tartózkodás körülményeinek tisztázása érdekében szükséges, a vízumkiadó hatóság a kérel-

mezőt – az (8) bekezdésben foglaltakon túl – további okiratok csatolására is felhívhatja.

(10) Ha a tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelem benyújtásakor a Magyar Köztársaság területén kiadott tartózkodási vízum vagy a korábbi tartózkodási engedély kiadásának alapjául szolgáló feltételek nem változtak meg, a kérelmezőnek a változatlan feltételekre vonatkozó okiratokat nem kell ismételtelen csatolnia.”

(4) A Magyar Köztársaságot a schengeni vívmányok teljes körű alkalmazására felhatalmazó tanácsi határozatban meghatározott napon e rendelet

a) 12. § (3) és (4) bekezdésében, továbbá a 35. § (2) és (4) bekezdésében a „Magyar Köztársaság” szövegrész helyébe a „schengeni államok” szöveg,

b) 34. § (1) és (2) bekezdésében, továbbá a 35. § (1), (2) és (5) bekezdésében a „három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum” szövegrész helyébe a „szezonális munkavállalási vízum, valamint a nemzeti vízum” szöveg,

c) 40. §-ában a „három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum” szövegrész helyébe a „szezonális munkavállalási vízum” szöveg

lép.

(5) A Magyar Köztársaságot a schengeni vívmányok teljes körű alkalmazására felhatalmazó tanácsi határozatban meghatározott napon e rendelet

a) 6. §-a,

b) 10. § (2) bekezdése,

c) 34. § (3) bekezdése,

d) 35. § (3) bekezdése,

e) 37. § (1) bekezdésében és 39. § (1) bekezdésében a „tartózkodási vízum vagy” szövegrész,

f) 37. § (2) bekezdése hatályát veszti.

(6) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény végrehajtásáról szóló 170/2001. (IX. 26.) Korm. rendelet;

b) a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény végrehajtásáról szóló 170/2001. (IX. 26.) Korm. rendelet módosításáról szóló 99/2002. (V. 5.) Korm. rendelet 1–7. §-a;

c) a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás hatálya alá tartozó egyes külföldiek nyilvántartásba vételével és lakcímbelentésével összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 9/2004. (I. 31.) Korm. rendelet 27. §-át megelőző alcíme, 28. és 31. §-a, 32. § (2) bekezdés f) pontja;

d) a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény végrehajtásáról szóló 101/1998. (V. 22.) Korm. rendelet módosításáról szóló 122/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet 17. § (2) bekezdésében a „, továbbá a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény végrehajtásáról rendelkező 170/2001. (IX. 26.) Korm. ren-

delet 130. §-ának (1)–(3), valamint (6) és (7) bekezdése” szövegrész;

e) a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény végrehajtásáról szóló 170/2001. (IX. 26.) Korm. rendelet, valamint a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról szóló 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet és a személyazonosító igazolvány kiadásáról és nyilvántartásáról szóló 168/1999. (XI. 24.) Korm. rendelet módosításáról szóló 191/2004. (VI. 12.) Korm. rendelet 1–20. §-a, 23–42. §-a, 44–46. §-a, 47. § (2) bekezdése, 48. § (2) bekezdése, 1., 2. és 4. számú melléklete;

f) a menekültügyi eljárás részletes szabályairól és a menedékesek okmányairól szóló 172/2001. (IX. 26.) Korm. rendelet, valamint a Belügyminisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal létrehozásáról szóló 162/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet módosításáról szóló 278/2004. (X. 12.) Korm. rendelet 19. § (2) bekezdés *b)* pontja;

g) a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet, valamint a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény végrehajtásáról szóló 170/2001. (IX. 26.) Korm. rendelet módosításáról szóló 119/2005. (VI. 28.) Korm. rendelet;

h) a vagyonynyilatkozat tételéről, átadásáról, kezeléséről, az abban foglalt adatok védelméről, valamint a Közszolgálati Ellenőrzési Hivatal szervezetéről, működéséről és az ellenőrzési eljárás lefolytatásáról szóló 114/2001. (VI. 29.) Korm. rendelet módosításáról szóló 137/2005. (VII. 15.) Korm. rendelet 3. § (4) bekezdés *b)* pontja;

i) a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény végrehajtásáról szóló 170/2001. (IX. 26.) Korm. rendelet módosításáról szóló 178/2006. (VIII. 23.) Korm. rendelet;

j) a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala létrehozásáról, feladatairól és hatásköréről szóló 276/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. § (2) bekezdés *s)* pontja;

k) az Igazságügyi Hivatalról szóló 303/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 25. § (2) bekezdés *h)* pontja;

l) a közigazgatási hivatalokat érintő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 366/2006. (XII. 28.) Korm. rendelet 7. § (3) bekezdése.

Az Európai Unió jogának való megfelelés

183. §

(1) E rendelet – a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvénnyel együtt – a következő közösségi jogi aktusoknak történő megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2001/40/EK irányelve (2001. május 28.) a harmadik országok állampolgárainak kitoloncolásáról hozott határozatok kölcsönös elismeréséről;

b) a Tanács 2001/51/EK irányelve (2001. június 28.) az 1985. június 14-én kelt Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló Egyezmény 26. Cikke rendelkezéseinek kiegészítéséről;

c) a Tanács 2003/86/EK irányelve (2003. szeptember 22.) a családegyesítési jogról;

d) a Tanács 2003/109/EK irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról;

e) a Tanács 2003/110/EK irányelve (2003. november 25.) a légi úton történő kiutasítás céljából történő átszállítás eseteiben biztosított segítségnyújtásról;

f) a Tanács 2004/81/EK irányelve (2004. április 29.) a harmadik országok emberkereskedelem áldozatává vált, vagy az illegális bevándorlás megkönnyítésére irányuló cselekményekkel érintett, a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal együttműködő állampolgárai részére kiállított tartózkodási engedélyről;

g) a Tanács 2004/82/EK irányelve (2004. április 29.) a fuvarozóknak az utasokkal kapcsolatos adatok közzétételére vonatkozó kötelezettségéről;

h) a Tanács 2004/114/EK irányelve (2004. december 13.) a harmadik országok állampolgárainak tanulmányok folytatása, diákcsere, javadalmazás nélküli gyakorlat, illetve önkéntes szolgálat céljából történő beutazása feltételeiről;

i) a Tanács 2005/71/EK irányelve (2005. október 12.) a harmadik országbeli állampolgároknak az Európai Közösség területén folytatott tudományos kutatás céljából való fogadására vonatkozó külön eljárásról;

j) a Tanács 1994. november 30-i határozata a Tanács által az Európai Unióról szóló Egyezmény K. 3. (2) Cikke alapján elfogadott közös intézkedésről a valamely tagállamban lakó harmadik országbeli iskolai tanulók utazási lehetőségéről.

(2) E rendelet

a) a vízumok egységes formátumának meghatározásáról szóló, 1995. május 29-i, 1683/95/EK tanácsi rendelet,

b) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló, 2001. március 15-i, 539/2001/EK tanácsi rendelet,

c) az érintett tagállam által el nem ismert útiokmányok birtokosai részére a tagállamok által kiadott vízumok beillesztésére szolgáló űrlapok egységes formátumáról szóló, 2002. február 18-i, 333/2002/EK tanácsi rendelet,

d) a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló, 2002. június 13-i, 1030/2002/EK tanácsi rendelet,

e) a vízumok, köztük az átutazó tengerészek számára kibocsátandó vízumok határon történő kiadásáról szóló, 2003. február 27-i, 415/2003/EK tanácsi rendelet,

f) a személyek határátlépésére irányadó szabályok közösségi kódexének (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) létrehozásáról szóló, 2006. március 15-i, 562/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

I. melléklet

a 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelethez

Repülőtéri tranzitvízum beszerzésének kötelezettsége alá eső országok

Fülöp-szigetek
Guinea
Kamerun
Libanon
Libéria
Ruanda
Sierra Leone
Szenegál
Szíria
Szudán

II. melléklet

a 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelethez

Vízumokmányok

1. Vízumokmány: a vízumok egységes formátumának meghatározásáról szóló, 1995. május 29-i, 1683/95/EK tanácsi rendeletben meghatározott formájú és adattartalmú okmány.

2. Vízum beillesztésére szolgáló külön lap: az érintett tagállam által el nem ismert útiokmányok birtokosai részére a tagállamok által kiadott vízumok beillesztésére szolgáló űrlapok egységes formátumáról szóló, 2002. február 18-i, 333/2002/EK tanácsi rendeletben meghatározott formájú és adattartalmú okmány.

III. melléklet

a 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelethez

Tartózkodási engedély okmányok

1. *Tartózkodási engedély okmány*: a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló, 2002. június 13-i,

1030/2002/EK tanácsi rendeletben meghatározott formájú és adattartalmú okmány.

Az okmány formátuma: matrica

2. *Humanitárius tartózkodási engedély okmány*: a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló, 2002. június 13-i, 1030/2002/EK tanácsi rendeletben meghatározott formájú és adattartalmú okmány.

Az okmány formátuma: ID-2 kártya

Megjegyzések: „humanitárius célú tartózkodási engedély”

3. *Humanitárius tartózkodási engedély okmány menedékjogot kérő számára*

Az okmány megnevezése: humanitárius tartózkodási engedély menedékjogot kérő részére

Az okmány formátuma: ID-2 kártya

Az okmány adattartalma a következő:

1. okmányazonosító
2. név – családi és utónév (nevek) -
3. állampolgárság (hontalanság)
4. nem
5. arcképmás
6. az engedély kibocsátásának helye és időpontja
7. érvényességi idő
8. a tartózkodás célja
9. születési hely, idő
10. szálláshely
11. saját kezű aláírás
12. egyéb megjegyzések

IV. melléklet

a 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelethez

Bevándorolt és letelepedett státuszt igazoló okmányok

A harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló, 2002. június 13-i, 1030/2002/EK tanácsi rendeletben meghatározott formájú és adattartalmú okmány.

Az okmány formátuma: matrica

Megjegyzések:

1. Bevándorlási engedély esetén: „bevándorlási engedély”
2. Letelepedési engedély esetén: „letelepedési engedély”
3. Ideiglenes letelepedési engedély esetén: „ideiglenes letelepedési engedély”
4. Nemzeti letelepedési engedély esetén: „nemzeti letelepedési engedély”
5. EK letelepedési engedély esetén: „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező – EK”

*V. melléklet**a 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelethez***A közösségi szállás házirendje**

1. A szálláson elhelyezésre kerülő személy az elhelyezéskor (szállásra érkezéskor) tartózkodásra jogosító okmányát, valamint a kötelező tartózkodási helyet kijelölő határozatot köteles bemutatni.

2. Az elhelyezést követően a harmadik országbeli állampolgár köteles magát egészségügyi, ruházat- és csomagellenőrzésnek alávetni.

3. A közösségi szálláson elhelyezett harmadik országbeli állampolgár (a továbbiakban: elhelyezett) az elhelyezéskor pénzét, értékeit megőrzőben elhelyezheti vagy magánál tarthatja, de ez esetben megőrzésükről önmagának kell gondoskodnia.

4. Az elhelyezett nem tarthat magánál olyan tárgyakat, amelyekkel önmaga, illetve mások életét, testi épségét veszélyeztetheti (fegyver, ütő-, vágó-, szúróeszköz, gáz-spray, kábítószer, alkohol stb.).

5. A elhelyezett a részére átadott leltári tárgyakkal a közösségi szállás elhagyásakor köteles elszámolni.

6. Az elhelyezett a közösségi szállás helyiségeit, berendezési tárgyait, felszereléseit csak rendeltetésszerűen használhatja. Köteles a helyiségek tisztaságára ügyelni, környezetét tisztán tartani, a berendezési tárgyak épségét megővni.

7. Az elhelyezett egészségügyi panaszával az ügyeletes orvoshoz fordulhat. Az orvosi rendelés időpontjait a napi-rend tartalmazza.

8. Az elhelyezett az erre kijelölt helyiségben, a napi-rend szerinti időpontokban látogatót fogadhat, saját költségén távbeszélést és levelezést folytathat.

9. Az elhelyezett vallását egyénileg vagy csoportosan szabadon gyakorolhatja. A vallásgyakorlás a szálláshely működési rendjét nem sértheti.

10. Az elhelyezett a szállás kijelölt helyiségeiben szabadon mozoghat, a művelődéshez és a sportoláshoz rendelkezésre álló eszközöket, felszereléseket szabadon használhatja.

11. Az elhelyezett a szálláshelyen köteles olyan magatartást tanúsítani, amellyel a többi elhelyezett jogait nem sérti, nyugalomát nem zavarja.

*VI. melléklet**a 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelethez***A befogadott, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgár vagyon- és jövedelemnyilatkozata**

NYILATKOZAT

a befogadott, illetve az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli vagyónáról, jövedelméről és az azokban bekövetkezett változásokról

A) Személyes adatok

A nyilatkozó

neve: .....

születési helye: .....

szálláshelyének (tartózkodási helyének) címe: .....

.....

tartózkodási engedély száma: .....

B) Vagyoni adatok

A nyilatkozat benyújtásának időpontjában az alábbi – Magyarországon rendelkezésre álló – vagyontárgyakkal rendelkezem – nem rendelkezem:

1. ingatlan:
nem rendelkezem – rendelkezem, ... Ft
forgalmi érték: ..... Ft
(olyan ingatlan, melyben nem lakik életvitelszerűen)
2. gépjármű:
nem rendelkezem – rendelkezem, ... Ft
forgalmi érték: ..... Ft
3. gépi meghajtású termelő- és munkaeszköz:
nem rendelkezem – rendelkezem, ... Ft
forgalmi érték: ..... Ft
4. készpénz:
nem rendelkezem – rendelkezem, ... Ft
összeg: ..... Ft
5. takarékbetét:
nem rendelkezem – rendelkezem, ... Ft
összeg: ..... Ft
6. értékpapír:
nem rendelkezem – rendelkezem, ... Ft
érték: ..... Ft
7. vagyoni értékű jog (tartós földhasználat, földhasználat, haszonélvezet, használat, külföldiek ingatlanhasználati joga stb.):
nem rendelkezem – rendelkezem, ... Ft
érték: ..... Ft
8. összes vagyonom (1–7.)
összege: ..... Ft

C) *Jövedelmi adatok*

A nyilatkozat benyújtásának időpontjában az alábbi – Magyarországon rendelkezésemre álló – jövedelemmel rendelkezem – nem rendelkezem:

1. munkaviszonyból származó havi jövedelem:
nem rendelkezem – rendelkezem,
összeg: ..... Ft
2. munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyból származó havi jövedelem:
nem rendelkezem – rendelkezem,
összeg: ..... Ft
3. vagyontárgyak értékesítéséből származó jövedelem:
nem rendelkezem – rendelkezem,
összeg: ..... Ft
4. egyéb jövedelem:
nem rendelkezem – rendelkezem,
összeg: ..... Ft
5. összes jövedelemem (1–4.)
összege: ..... Ft

A nyilatkozat benyújtásának időpontjában a velem közös háztartásban élők (házastárs, élettárs, testvér, egyenes ági rokon) összes jövedelme szerint számított egy főre jutó havi jövedelem összege: ..... Ft

D) *Változás bejelentése*

A kérelmező köteles haladéktalanul, de legkésőbb 15 napon belül a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalnak (a továbbiakban: Hivatal) bejelenteni, ha

vagyontárgyai külön-külön számított forgalmi értéke (összege) elérte a ..... Ft-ot, együttes forgalmi értéke (összege) a ..... Ft-ot

havi jövedelme meghaladta az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét (200.....-ben a ..... Ft-ot).

Nyilatkozat

Kijelentem, hogy a jelen nyilatkozatban foglalt adatok a valóságnak megfelelnek. Tudomásul veszem, hogy:

a) a személyes gondoskodás körébe tartozó ellátásért térítést kell fizetnem, amennyiben vagyonom Ft értéke (összege) vagy jövedelemem havi összege meghaladja a jelen Nyilatkozat D) pontjában meghatározott értéket (összeget);

b) a Hivatal – amennyiben térítésmentes ellátásban, illetőleg támogatásban részesülök – újabb vagyoni- és jövedelemnyilatkozat benyújtására kötelezhet, amelynek 15 napon belül köteles vagyok eleget tenni;

c) a Hivatal a nyilatkozatban szereplő adatok valóságát ellenőrizheti;

d) a vagyoni, jövedelmi helyzetemben bekövetkezett, a jelen nyilatkozat D) pontja szerinti változás bejelentésének elmulasztása esetén a Hivatal az ellátás és a pénzügyi támogatás folyósítását a kötelezettség teljesítéséig felfüggesztheti;

e) a vagyoni és jövedelmi helyzetemről, valamint az abban bekövetkezett változásról kitöltött Nyilatkozatban valótlán adatok közlése esetén a Hivatal megvonhatja az ellátást és a támogatást.

Dátum: ....., 200... év ..... hónap ..... nap

.....
a nyilatkozó
(törvényes képviselője) aláírása

A nyilatkozatot átvettem:

Dátum: ....., 200... év ..... hónap ..... nap

.....
a Hivatal képviselőjének
aláírása

Minden kérelmező és befogadott (tehát az együtt érkező házastárs, kiskorú helyett a törvényes ügygondnok) külön nyilatkozatot tölt ki.

A nyilatkozatot nyomtatott betűvel kell kitölteni!

VII. melléklet

a 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelethez

**Ellátási igazolvány befogadott,
illetve emberkereskedelem áldozatává vált
harmadik országbeli állampolgár részére**

Az okmány adattartalma:

1. családi és utónév
2. születési idő
3. születési hely
4. tartózkodási engedély száma
5. tartózkodási engedély érvényességi ideje
6. hatósági bejegyzések
7. okmányazonosító szám
8. kiállító szerv

**A Kormány
115/2007. (V. 24.) Korm.
rendelete**

**a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező
személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló
2007. évi I. törvénnyel, valamint a harmadik
országbeli állampolgárok beutazásáról
és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvénnyel
összefüggő egyes kormányrendeletek
módosításáról**

A Kormány

– az 1. §, a 31. § (3) bekezdés *a)*, *h)* és *i)* pont, a 31. § (4) bekezdés *a)*, *e)*, *f)*, *j)* és *q)* pont tekintetében – a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 47. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában;

– a 2. §, a 31. § (3) bekezdés *b)* pont tekintetében – a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 12. § (1) bekezdés *h)* pontjában;

– a 3. §, a 31. § (4) bekezdés *b)* pont tekintetében – a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 77. § (1) bekezdés *b)* pontjában;

– a 4. § tekintetében – a lakás-takarékpénztárakról szóló 1996. évi CXIII. törvény 26. § *a)* pontjában;

– az 5. §, a 13. §, a 18. §, a 26. §, a 31. § (4) bekezdés *m)* és *s)* pont tekintetében – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdés *a)*, *b)*, *i)* és *l)* pontjában, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 132. § (1) bekezdés *b)*, *d)*, *f)* és *k)* pontjában, valamint az egyéni vállalkozásról szóló 1990. évi V. törvény 2. § (2) bekezdésében;

– a 7. §, a 31. § (3) bekezdés *e)* pont, a 31. § (4) bekezdés *h)*, *k)* és *u)* pont tekintetében – a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 41. § (1) bekezdésében;

– a 8. §, a 28. §, a 29. §, a 31. § (3) bekezdés *f)*, *o)*, *p)* és *r)* pont, a 31. § (4) bekezdés *v)* pont tekintetében – az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (1) bekezdés *f)*, *h)*, *j)*, *o)*–*q)* pontjában;

– a 9. §, a 31. § (3) bekezdés *g)* pont, a 31. § (4) bekezdés *d)* és *o)* pont tekintetében – a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 51. § *a)* és *c)* pontjában;

– a 11. §, a 31. § (4) bekezdés *g)*, *n)*, *t)* és *w)* pont tekintetében – a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 86. § (1) bekezdés *d)* pontjában, a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 111. § (1) bekezdés *i)* pontjában, továbbá a szervezett bűnözés, valamint az azal összefüggő egyes jelenségek elleni fellépés szabályairól és az ehhez kapcsolódó törvénymódosításokról szóló 1999. évi LXXV. törvény 62. § (1) bekezdésében;

– a 14. §, a 31. § (4) bekezdés *l)* pont tekintetében – a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 30. § (1) bekezdés *a)*, *b)* és *e)* pontjában;

– a 15. §, a 31. § (4) bekezdés *c)* pont tekintetében – a menedékjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvény 60. § (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában;

– a 16. § tekintetében – a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 151. § (4) bekezdésében, 178. § (1) bekezdés *d)* pontjában;

– a 17. §, a 31. § (4) bekezdés *p)* pont tekintetében – a Nemzeti Földalapról szóló 2001. évi CXVI. törvény 21. §-ában;

– a 20. §, a 31. § (3) bekezdés *k)* pont tekintetében – a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény 28. §-ában, 83. § (2) bekezdés *d)* pontjában;

– a 21. §, a 31. § (3) bekezdés *l)* pont tekintetében – a postáról szóló 2003. évi CI. törvény 53. § (1) bekezdés *c)* és *d)* pontjában;

– a 22. §, a 31. § (4) bekezdés *r)* pont tekintetében – a területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 7. § *e)* pontjában;

– a 23. §, a 31. § (3) bekezdés *m)* pont tekintetében – a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 307. § (1) bekezdés *b)* pontjában;

– a 24. § tekintetében – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 174. § (1) bekezdés *c)* pontjában;

– a 25. §, a 31. § (3) bekezdés *n)* pont tekintetében – az elektronikus aláírásról szóló 2001. évi XXXV. törvény 28. § (1) bekezdés *b)* pontjában;

– a 27. § tekintetében – a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény 42. §-ában;

– a 30. §, a 31. § (3) bekezdés *s)* pont tekintetében – a fogyasztói árkiegészítésről szóló 2003. évi LXXXVII. törvény 9. § (4) bekezdésében;

– a 31. § (3) bekezdés *c)* pont tekintetében – a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 134. § *c)* és *e)* pontjában;

– a 31. § (3) bekezdés *q)* pont tekintetében – a lobbitevékenységről szóló 2006. évi XLIX. törvény 37. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. §

(1) A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról szóló 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. § (1) A jegyző a nyilvántartás folyamatos és naprakész vezetése érdekében gondoskodik az illetékességi területén bekövetkezett adatváltozások nyilvántartáson történő átvezetéséről, továbbá figyelemmel kíséri az adatvál-

tozások és az adatjavítások továbbításának és a nyilvántartáson való átvezetésének megtörténtét.

(2) A jegyző az adatváltozásokat és azok alapirátát haladéktalanul, de legkésőbb öt munkanapon belül továbbítja a körzetközponti jegyzőnek, aki a feldolgozást követően gondoskodik az iratoknak a központi szervhez való továbbításáról.

(3) Ha az adatváltozást a személyazonosító igazolvány, valamint a személyazonosítás célját szolgáló és a jogosultságot igazoló egyéb okmányok kiadásával összefüggő eljárásban jelentik be, a körzetközponti jegyző értesíti az adatváltozásról a központi szervet.

(4) A körzetközponti jegyző átvezeti a nyilvántartáson a személyi és lakcímadatokat, adatváltozásokat és adatjavításokat

a) a jegyző és a saját illetékességi területén lakcímmel rendelkező polgár tekintetében, valamint

b) a személyazonosító igazolvány, illetve a személyi azonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolvány kiadásával kapcsolatos – kormányrendeletben megállapított – hatósági jogkörében eljárva.

(5) A körzetközponti jegyző az adatváltozások alapirátait haladéktalanul, de legkésőbb öt munkanapon belül közvetlenül a központi szervnek küldi meg.

(6) A lakóhely szerint illetékes körzetközponti jegyző felveszi a nyilvántartásba a letelepedett jogállású polgárt.”

(2) A Vhr. 12. § (1) bekezdés *f*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A központi szerv első fokú hatósági jogkörében]

„*f*) az illetékes idegenrendészeti szerv értesítése alapján felveszi a nyilvántartásba a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek személyi- és lakcímadatait, és átvezeti a nyilvántartáson külföldön bekövetkezett elhalálozásuk és névváltozásuk adatait.”

(3) A Vhr. 17. § (1) bekezdés *c*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A hatósági igazolvánnyal összefüggő hatósági ügyben első fokon jár el:]

„*c*) a központi szerv a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy adatainak nyilvántartásba vételével, továbbá a honosított és a külföldön élő magyar állampolgár nyilvántartásával, valamint a személyi azonosító visszavonásával és törlésével kapcsolatos eljárásban.”

(4) A Vhr. 19. § (3) bekezdés *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Megszűnik a hatósági igazolványra való jogosultság, ha]

„*b*) a letelepedett jogállású polgár letelepedési engedélyét, ideiglenes letelepedési engedélyét, nemzeti letelepedési engedélyét, illetve EK letelepedési engedélyét (a továbbiakban együtt: letelepedett jogállást igazoló okmány) az idegenrendészeti hatóság visszavonta;”

(5) A Vhr. 19. § (3) bekezdése a következő *c*) ponttal egészül ki:

[Megszűnik a hatósági igazolványra való jogosultság, ha]

„*c*) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy tartózkodási joga megszűnt, vagy tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott;”

(6) A Vhr. 19. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Az érvénytelen hatósági igazolványt a polgár, illetve – elhalálozása esetén – hozzátartozója vagy a gyógyintézet köteles nyolc napon belül leadni a (4)–(6) bekezdésben megjelölt hatóságnak.”

(7) A Vhr. 20. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. § (1) Az anyakönyvvezető a születési, házassági és halálozási anyakönyvbe bejegyzett alap-, valamint az utólagos bejegyzésekből és kijavításokból eredő adatváltozásokat öt munkanapon belül átvezeti a nyilvántartáson.

(2) A hazai anyakönyvezésre kijelölt szerv az általa a születési, házassági és halálozási anyakönyvbe bejegyzett alap-, valamint az utólagos bejegyzésekből és kijavításokból eredő adatváltozásokat öt munkanapon belül átvezeti a nyilvántartáson.”

(8) A Vhr. 21. § (1)–(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A külföldről hazatérő magyar állampolgár a magyarországi lakóhelyére történt beköltözéstől, a bevándorolt a magyarországi tartózkodásra jogosító engedélye kézhezvételétől, a menekült pedig az e jogállását elismerő határozat jogerőre emelkedésétől számított három munkanapon belül köteles a lakóhelye szerinti jegyzőnél a nyilvántartásba vételhez szükséges – okirattal igazolt – személyi- és lakcímadatokat bejelenteni. Az adatok nyilvántartásba vételéről a jegyző hatósági igazolványt ad ki.

(2) A letelepedett jogállású polgár letelepedett jogállást igazoló okmánya kézhezvételétől számított három munkanapon belül köteles a nyilvántartásba vételhez szükséges személyi- és lakcímadatait bejelenteni a lakóhelye szerint illetékes körzetközponti feladatokat ellátó jegyzőnek. Az adatok nyilvántartásba vételéről a körzetközponti jegyző hatósági igazolványt ad ki.

(3) A Magyar Köztársaság területét külföldi letelepedés szándékával elhagyó magyar állampolgárnak a személyi azonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolványát a jegyző bevonja.”

(9) A Vhr. 21. §-a a következő új (9) bekezdéssel egészül ki, és ezzel egyidejűleg a jelenlegi (9) bekezdés megjelölése (10) bekezdésre változik:

„(9) Az idegenrendészeti hatóság haladéktalanul értesíti a központi szervet a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy nyilvántartásba vételéhez szükséges személyi- és lakcímadatokról, az érintett külföldön bekövetkezett elhalálozásáról, névváltozásáról, tartózkodási joga megszűnéséről, továbbá arról, hogy az érintett tartózkodási jogának gyakorlásával felhagyott.”

(10) A Vhr. 29. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A letelepedett jogállású polgár a nyilvántartásba való bejelentési kötelezettségét a 21. § (2) bekezdésében meghatározott eljárás során az idegenrendészeti hatóság által kiadott letelepedett jogállást igazoló okmány, valamint az érintett személyi adatairól és első bejelentett lakcíméről kiállított hatósági bizonyítvány bemutatásával teljesíti.”

(11) A Vhr. 29. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy első lakóhelyét az idegenrendészeti hatóságnál a regisztrációs igazolás, illetve a tartózkodási kártya kiállításával kapcsolatos eljárásban jelenti be.”

(12) A Vhr. 32. § (2) bekezdés *b)* és *c)* pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[Ilyen okmány hiányában az adatok igazolására szolgál]

„*b)* a letelepedett jogállású polgár esetében az érvényes letelepedett jogállást igazoló okmánya,

c) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy esetében érvényes úti okmánya.”

(13) A Vhr. 34. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az (1) bekezdés szerinti elutasításról, illetve a lakcím érvénytelenségének megállapításáról a jegyző a bevándorolt, illetve letelepedett jogállású polgár, valamint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy esetén haladéktalanul értesíti az illetékes területi idegenrendészeti hatóságot.”

(14) A Vhr. a következő 41/A. §-sal egészül ki:

„41/A. § A kiskorú gyermek külföldi letelepedési szándékának bejelentéséhez a szülőnek, törvényes képviselőnek csatolnia kell a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény 77. § (3) bekezdése szerinti gyámhatósági jóváhagyást is.”

2. §

(1) A vásárokról és a piacokról szóló 35/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vpr.) 2. § (1) bekezdés első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Vásár rendezésére és piac fenntartására csak az kaphat jogosítványt, aki lakóhellyel vagy székhellyel rendelkezik az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve olyan államban, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján – a szabad mozgás és tartózkodás joga, továbbá a naptári évenként 90 munkanapot meg nem haladó szolgáltatásnyújtás joga tekintetében – az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapo-

dásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez (a továbbiakban együtt: EGT-állam).”

(2) A Vpr. a következő 10. §-sal egészül ki:

„10. § Ez a rendelet az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

3. §

(1) A biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Br.) 1. számú melléklet II. pontja a következő 20–22. ponttal egészül ki:

„20. regisztrációs igazolás EGT-állampolgár részére,

21. az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjának tartózkodási kártyája,

22. állandó tartózkodási kártya az EGT-állampolgár és a családtag részére.”

(2) A Br. 1. számú melléklet III. pont 1.6. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„1.6. befogadottak, illetve emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárok részére kiállított ellátási igazolvány,”

4. §

(1) A lakás-előtakarékosság állami támogatásáról szóló 215/1996. (XII. 23.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Lr.) 1/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a lakás-előtakarékoskodó az Ltv. 21. § (2) bekezdés *b)* pontjában meghatározott személy, jogosultságának megállapítása céljából az állami támogatás iránti kérelem benyújtásakor, valamint az állami támogatás és járulékai felvételekor köteles bemutatni érvényes úti okmányát vagy személyazonosító igazolványát, valamint igazolni tartózkodási jogát.”

(2) Az Lr. 1/A. § (2) bekezdés *a)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Ha a lakás-előtakarékoskodó az Ltv. 21. §-a (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott személy, jogosultságát az állami támogatás iránti kérelem benyújtásakor és az állami támogatás és járulékai felvételekor]

„*a)* érvényes letelepedett jogállást igazoló okmány bemutatásával igazolja letelepedett személy esetén,”

(3) Az Lr. 1/A. § (2) bekezdés *c)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Ha a lakás-előtakarékoskodó az Ltv. 21. §-a (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott személy, jogosultságát az állami támogatás iránti kérelem benyújtásakor és az állami támogatás és járulékai felvételekor]

„c) érvényes személyazonosító igazolvány, illetve annak kiállításáig a menekültként való elismerésről szóló jogerős határozat bemutatásával igazolja menekültként elismert személy esetén.”

5. §

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 69. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A Gyvt. 4. § (1) bekezdés b) pontja szerinti személy a kérelméhez a (4) bekezdésben meghatározottakon túl csatolja a személyi azonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolványának a lakcímről szóló hatósági igazolvány részéről készült másolatát.”

6. §

Az idegennyelv-tudást igazoló államilag elismert nyelvvizsgáztatás rendjéről és a nyelvvizsga-bizonyítványokról szóló 71/1998. (IV. 8.) Korm. rendelet 10. §-a a következő új (3) bekezdéssel egészül ki, és ezzel egyidejűleg a jelenlegi (3)–(5) bekezdés megjelölése (4)–(6) bekezdésre változik:

„(3) A (2) bekezdés c) pontja alkalmazásában EGT-államnak minősül az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

7. §

(1) A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény végrehajtásáról szóló 101/1998. (V. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Utr.) 2. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet alkalmazásában az útlevél mellett az úti okmányok fajtái:]

„d) a bevándorolt és a letelepedett jogállású személy, valamint a hontalan úti okmánya.”

(2) Az Utr. 11. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a menekültügyi hatóság által menedékesként elismert személy nem rendelkezik származási országa érvényes úti okmányával – kérelmére – utazásának időtartamára, de legfeljebb hat hónapra érvényes úti okmánnyal lehet ellátni.”

(3) Az Utr. 12. §-a és az azt megelőző alcím helyébe a következő rendelkezés lép:

„A bevándorolt és a letelepedett jogállású személy, valamint a hontalan úti okmánya

12. § A bevándorolt és a letelepedett jogállású személy, valamint a hontalan úti okmánya tartalmazza:

a) a kérelmező családi és utónevét, születési helyét, idejét, nemét, állampolgárságát vagy hontalanságát, arcképmezését, saját kezű aláírását;

b) a bevándorolt, letelepedett vagy hontalan jogállást igazoló okmány számát, az okmányt kiállító hatóság megnevezését, továbbá a kérelmező jogállására vonatkozó megjegyzést;

c) az úti okmány megnevezését, számát, keltét, érvényességi idejét, a kiállító magyar útlevélhatóság megnevezését és bélyegzőlenyomatát.”

(4) Az Utr. 14. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A kérelmező

a) a magánútlevél iránti kérelmet belföldön a körzetközponti jegyzőnél vagy a Hivatalnál, a 20. § (1) bekezdésében foglalt esetben a jegyzőnél, külföldön a külképviseletnél; a diplomata- és külügyi szolgálati útlevél iránti kérelmet a Külügyminisztériumnál; az ideiglenes magánútlevél iránti kérelmet a külképviseletnél,

b) a magánútlevél soron kívüli kiállítására vonatkozó kérelmet a körzetközponti jegyzőnél vagy a Hivatalnál,

c) a menekültként elismert személy kétnyelvű úti okmánya, a menedékes úti okmánya iránti kérelmet a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal kérelmező lakóhelye szerint illetékes területi szervénél,

d) bevándorolt és a letelepedett jogállású személy, valamint a hontalan úti okmánya iránti kérelmet a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal kérelmező lakóhelye vagy – hontalan esetében – tartózkodási helye szerint illetékes területi szervénél nyújthatja be.”

8. §

A felvonók és a mozgólépcsők építésügyi hatósági engedélyezéséről, üzemeltetéséről, ellenőrzéséről és az ellenőrökről szóló 113/1998. (VI. 10.) Korm. rendelet 13. §-ában az „E kormányrendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykörében a megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban

az Európai Közösség következő jogszabályával összeegyeztethető szabályozást tartalmaz:” szövegrész helyébe az „Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:” szöveg lép, és ezzel egyidejűleg a 13. § a következő *f)* és *g)* ponttal egészül ki:

„*f)* a Tanács 2003/109/EK irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés *a)* pont és 21. cikk;

g) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

9. §

(1) A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról szóló 223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Csr.) 27/D. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„27/D. § Amennyiben a jogosult három hónapot meghaladó időtartamra távozik az Európai Unió tagállamának vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államnak, illetve annak az államnak a területére, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez (a továbbiakban: EGT-állam), az ellátást folyósító szerv – az ügyben keletkezett iratoknak és a folytatólagos igénylésre jogosító igazolványnak a Regionális Igazgatósághoz történő egyidejű áttételével – az ellátás folyósítását megszünteti. A Regionális Igazgatóság – a jogosultsági feltételek változatlan fennállása esetén – az ellátást a magyarországi lakóhely szerinti folyósítás megszüntetését követő hónap első napjától folyósítja.”

(2) A Csr. 27/F. § (1) bekezdésének felvezető szövegében a „*c)* pontja” szövegrész helyébe a „*c)* és *d)* pontja” szöveg lép, és ezzel egyidejűleg az (1) bekezdés *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„*b)* a személyi azonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolványának a lakcímről szóló hatósági igazolvány részéről készült másolatát.”

10. §

(1) Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésben részt vevők számára szervezett központi gyakornoki

rendszeréről szóló 125/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Eszr.) 2. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Szakképesítéssel még nem rendelkező jelöltek első szakképesítése megszerzésének törzsképzési ideje tartamára a magyar állampolgárok, a külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek, a hontalanként, menekültként elismert személyek, valamint a bevándorolt és a letelepedett jogállású személyek részére az állam központi gyakornoki rendszert működtet, melynek fedezetét az Egészségügyi Minisztérium fejezet éves költségvetési előirányzataiban biztosítja.”

(2) Az Eszr. 8. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 93/16/EGK irányelve (1993. április 5.) az orvosok szabad mozgásának elősegítéséről, illetve az orvosi oklevelek, bizonyítványok és képesítés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok kölcsönös elismeréséről, 24. cikk;

b) a Tanács 2003/109/EK irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés *b)* pont és 21. cikk;

c) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

11. §

(1) Az egyes közrendvédelmi bírságokból befolyó pénzüsszegek felhasználásának céljáról és eljárási szabályairól szóló 138/1999. (IX. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kbr.) 1. § *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[*E rendeletet*]

„*b)* a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény alapján a fuvarozóval, illetve a munkáltatóval szemben kiszabható”

[*közrendvédelmi bírság (a továbbiakban együtt: bírság) esetén kell alkalmazni.*]

(2) A Kbr. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § Az 1. § *a)* pontja szerinti bírságot a sajtótevékenységet folytató, illetve egyéb tájékoztatást, hír- vagy műsor-

szolgáltatást nyújtó szervezet üzemeltetőjével, illetve ennek hiányában a szervezettel szemben a szervezet székhelye szerint illetékes rendőrkapitányság állapítja meg.”

12. §

A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalról szóló 162/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet 5. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a jelenlegi (2) és (3) bekezdés megjelölése (3) és (4) bekezdésre változik:

„(2) A Hivatal köztisztviselője az állampolgársági ügyben indult perben az igazságügyi és rendészeti minisztert meghatalmazottként képviselheti.”

13. §

(1) A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és a falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről szóló 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szm.) 1. § g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet alkalmazásában]

„g) közösségi fenntartó:

ga) az a külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy (a továbbiakban: a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy), aki szociális vállalkozói engedéllyel rendelkezik,

gb) az a jogi személyiséggel rendelkező gazdálkodó szervezet, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, amelynek székhelye, központi ügyvezetése vagy üzleti tevékenységének fő helye az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban van,”

(2) Az Szm. 18. § (5) bekezdés bevezető szövege helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy számára a szociális vállalkozói igazolványt akkor kell kiadni, ha”

(3) Az Szm. a következő 24. §-sal és az azt megelőző al-címmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

24. § Ez a rendelet az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

14. §

(1) A súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Sfr.) 5/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5/A. § A Fot. 23. § (2) bekezdése szerinti személy a támogatás iránti igényhez – az e rendeletben meghatározottakon túl – csatolja a személyi azonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolványának a lakcímről szóló hatósági igazolvány részéről készült másolatát.”

(2) Az Sfr. 16. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Amennyiben a jogosult három hónapot meghaladó időtartamra távozik az Európai Unió tagállamának vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államnak, illetve annak az államnak a területére, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez, az ellátást folyósító Igazgatóság – az ügyben keletkezett iratoknak a Pest Megyei Igazgatósághoz történő egyidejű áttételével – a támogatás folyósítását megszünteti. A Pest Megyei Igazgatóság – a jogosultsági feltételek változatlan fennállása esetén – a fogyatékosági támogatást a magyarországi lakóhely szerinti folyósítás megszüntetését követő hónap első napjától folyósítja.”

(3) Az Sfr. a következő 21. §-sal és az azt megelőző al-címmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

21. § Ez a rendelet az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

15. §

A menekültügyi eljárás részletes szabályairól és a menedékesek okmányairól szóló 172/2001. (IX. 26.) Korm. rendelet 1/B. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Ha a kérelmező átadását vagy átvételét hatósági kísérettel hajtják végre, a végrehajtásra a kitoloncolás fogantatásának – külön jogszabályban meghatározott – szabályait kell megfelelően alkalmazni.”

16. §

(1) A könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vételéről szóló 93/2002. (V. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kszr.) 3. § (11) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy esetében a szakmai gyakorlatot elfogadottnak kell tekinteni, amennyiben a kérelmező ezt már teljesítette az Európai Unió tagállamában, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve olyan államban, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

(2) A Kszr. a következő 12. §-sal és az azt megelőző al-címmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

12. § Ez a rendelet az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

17. §

(1) A Nemzeti Földalap vagyonynyilvántartásának, vagy kezelésének és hasznosításának részletes szabályairól szóló 254/2002. (XII. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nfr.) 10. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A (2) bekezdésben meghatározott végzettség igazolására elfogadható az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve olyan államban szerzett bármely hasonló tárgyú képesítés is, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

(2) Az Nfr. a következő 19. §-sal egészül ki:

„19. § Ez a rendelet az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK

rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

18. §

(1) A gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatótevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyr.) 2. § h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet alkalmazásában]

„h) közösségi fenntartó:

ha) az a külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, aki gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedéllyel rendelkezik,

hb) az a jogi személyiséggel rendelkező gazdálkodó szervezet, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, amelynek székhelye, központi ügyvezetése vagy üzleti tevékenységének fő helye az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban van.”

(2) A Gyr. a következő 20. §-sal és az azt megelőző al-címmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

20. § Ez a rendelet az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

19. §

(1) A nem üzleti célú közösségi, szabadidős szálláshely-szolgáltatásról szóló 173/2003. (X. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nür.) 4. § 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet alkalmazásában]

„2. belföldi:

a) A Magyar Köztársaság területén lakóhellyel rendelkező magyar állampolgár, a bevándorolt és a letelepedett jogállású, valamint a menekültként elismert személy;

b) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény hatálya alá tartozó azon személy, aki a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodás jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja, és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló törvény szerint bejelentett lakóhellyel rendelkezik;"

(2) A Nür. 4. § 10. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet alkalmazásában]

„10. külföldi: az a természetes személy, aki nem minősül belföldinek;"

(3) A Nür. 16. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A külföldi egyéni bejelentőlapnak a következő adatokat kell tartalmaznia:]

„a) a külföldi következő adatait:

aa) harmadik országbeli állampolgár esetén a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben a harmadik országbeli állampolgár szálláshelyének bejelentési kötelezettsége körében előírt adatokat,

ab) a szabad mozgás és a három hónapot meg nem haladó tartózkodás jogával rendelkező személy esetén családi és utónevét, születési családi és utónevét, előző családi és utónevét, születési helyét és idejét, nemét, anyja születési családi és utónevét, állampolgárságát vagy hontalan státuszát, úti okmánya vagy személyazonosító igazolványa azonosító adatait."

20. §

A külföldi gyógykezelésekkel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 227/2003. (XII. 13.) Korm. rendelet 10. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) Amennyiben az R. szabályai szerint nem tagadható meg a hozzájárulás a külföldi gyógykezelésnek az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve olyan államban történő nyújtásához, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez (a továbbiakban együtt: EGT-állam), akkor e rendelet 2. § (5) bekezdését és 5. §-át nem kell alkalmazni."

21. §

A postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet 17. §

(1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A címzett, illetve az egyéb jogosult átvevő a személyazonosságát az alábbi – érvényes – okiratokkal igazolhatja:]

„d) letelepedett jogállást igazoló okmánnyal,"

22. §

(1) A terület- és régiófejlesztési célelőirányzat felhasználásának részletes szabályairól szóló 90/2004. (IV. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tcr.) 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Támogatás – a (2) bekezdésben foglalt eltérésekkel – a Magyarországon székhellyel vagy az Európai Unió tagállama, illetve az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam területén székhellyel és Magyarországon telephellyel rendelkező jogi személy, jogi személyiségű gazdasági társaság és egyéni vállalkozó, továbbá a magyar állampolgárságú vagy külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező természetes személy részére nyújtható."

(2) A Tcr. a következő 27. §-sal és az azt megelőző al-címmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

27. § Ez a rendelet az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja."

23. §

A végrehajtói kézbesítés részletes eljárási szabályairól szóló 250/2004. (VIII. 27.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az iratot átvevő címzett (helyettes átvevő), illetve szervezet esetében a 15. § (1) bekezdésében megjelölt személy a személyazonosságát a következő érvényes okmányokkal igazolhatja:]

„d) letelepedett jogállást igazoló okmánnyal,"

24. §

(1) A hatósági közvetítőkről szóló 179/2005. (IX. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Hkr.) 1. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Hatósági közvetítő az lehet, aki]

„b) magyar állampolgár vagy külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy;”

(2) A Hkr. a következő 14. §-sal és az azt megelőző al-címmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

14. § Ez a rendelet az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

(3) A Hkr. 2. melléklet 1. pont b) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A hatósági közvetítői nyilvántartásba való felvétel iránti kérelemnek tartalmaznia kell]

„b) a kérelmező állampolgárságát, valamint nem magyar állampolgárságú kérelmező esetén annak igazolását, hogy külön törvényben meghatározottak szerint rendelkezik a szabad mozgás és tartózkodás jogával;”

25. §

A közigazgatási hatósági eljárásokban felhasznált elektronikus aláírásokra és az azokhoz tartozó tanúsítványokra, valamint a tanúsítványokat kibocsátó hitelesítésszolgáltatókra vonatkozó követelményekről szóló 194/2005. (IX. 22.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:

[E rendelet alkalmazásában]

„d) EGT-állam: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

26. §

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § Az Szt. 3. § (3) bekezdése szerinti személy esetében a kérelem elbírálásához szükséges a személyi azonosítóról és a lakcíméről szóló hatósági igazolványának a lakcíméről szóló hatósági igazolvány részéről készült másolata.”

27. §

(1) A hallgatói hitelrendszerrel és a Diákhitel Központ-ról szóló 86/2006. (IV. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Hr.) 2. § b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet alkalmazásában]

„b) Európai Gazdasági Térségben működő felsőoktatási intézmény (a továbbiakban: EGT felsőoktatási intézmény): a c) pontban foglaltak kivételével az a felsőoktatási intézmény, amely államilag elismert az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve abban az államban, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez;”

(2) A Hr. 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Hallgatói hitelre a (2) bekezdésben meghatározott feltételekkel – egyéni hitelbírálat és kockázatértékelés nélkül – jogosult:

a) a magyar állampolgár, a menekültként elismert, valamint a bevándorolt vagy letelepedett jogállású személy, továbbá

b) az a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, aki

ba) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (a továbbiakban: Szmvt.) 6. § (1) bekezdés a) pontja alapján három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosult,

bb) a ba) pontban meghatározott személy családtagjaként az Szmvt. 6. § (2) bekezdése alapján három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosult,

bc) az Szmvt. 7. § (1) bekezdése alapján három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosult, vagy

bd) az Szmvt. alapján állandó tartózkodásra jogosult.”

(3) A Hr. a következő 33. §-sal és az azt megelőző al-címmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

33. § Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés b) pont és 21. cikk;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK

rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

28. §

(1) A településtervezési és az építészeti-műszaki tervezési, valamint az építésügyi műszaki szakértői jogosultság szabályairól szóló 104/2006. (IV. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tr.) 1. § (2) bekezdés 7. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet alkalmazásában:]

„7. a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy: aki a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározottak szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja;”

(2) A Tr. 2. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Önálló szakmagyakorlási tevékenységet folytathat – a (3) és (4) bekezdésben foglaltak kivételével –

a) a magyar állampolgár,

b) az a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, aki Magyarországon gazdasági céllal letelepedni szándékozik,

c) a letelepedett jogállású harmadik országbeli állampolgár,

ha kérelmére a képzési szak szerint hatáskörrel rendelkező területi szakmai kamara szakmagyakorlási jogosultságot állapított meg és a nyilvántartásba (a továbbiakban: névjegyzék) bejegyezte.”

(3) A Tr. 2. § (5) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A szakmagyakorlásra kamarai tagság nélkül jogosult]

„b) a Magyarországon gazdasági céllal letelepedni nem szándékozó – az elkülönítetten vezetett névjegyzékbe bejegyzett –, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy;”

(4) A Tr. 20. §-a a következő e) és f) ponttal egészül ki:

[Ez a rendelet a következő irányelveknek való megfelelést szolgálja:]

„e) a Tanács 2003/109/EK irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés a) pont és 21. cikk;

f) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a

75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

29. §

(1) Az építési műszaki ellenőri, valamint a felelős műszaki vezetői szakmagyakorlási jogosultság részletes szabályairól szóló 244/2006. (XII. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ér.) 1. § (2) bekezdés 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E rendelet alkalmazásában]

„4. a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy: aki a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározottak szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogát a Magyar Köztársaság területén gyakorolja;”

(2) Az Ér. 2. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Szakmagyakorlási tevékenységet az a

a) magyar állampolgár,

b) Magyarországon gazdasági céllal letelepedni szándékozó, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy,

c) letelepedett jogállású harmadik országbeli állampolgár folytathat, aki büntetlen előéletű, és akinek kérelmére a területi mérnöki kamara, építész kamarai tagok, valamint azok esetében, akikről az építész kamara névjegyzéket vezet a területi építész kamara (a továbbiakban együtt: területi kamara) a szakmagyakorlási tevékenység gyakorlására vonatkozó jogosultságot (a továbbiakban: szakmagyakorlási jogosultság) megállapított, és akit névjegyzékbe vett.”

(3) Az Ér. 15. §-a a következő e) és f) ponttal egészül ki:

[Ez a rendelet a következő irányelveknek való megfelelést szolgálja:]

„e) a Tanács 2003/109/EK irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés a) pont és 21. cikk;

f) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

30. §

(1) A közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

biakban: Kfszr.) 2. § c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az életkora alapján az 1. mellékletben meghatározott utazási kedvezményre jogosult:]

„c) 65. életéve betöltése napjától a magyar állampolgár, a letelepedett jogállású személy, a külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy (a továbbiakban: a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy), valamint nemzetközi szerződés rendelkezése esetén a szerződés hatálya alá tartozó külföldi állampolgár a 2. kocsiosztályon, személyi igazolványa vagy bármely más személyi azonosításra alkalmas okmány felmutatásával;”

(2) A Kfszr. 2. § f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az életkora alapján az 1. mellékletben meghatározott utazási kedvezményre jogosult:]

„f) évente 4 alkalommal menettérti utazásra

fa) a Szátv. 8. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott 6. és 65. életév közötti külföldi állampolgár a nevére kiállított „Magyar igazolvány”, illetve „Magyar hozzátartozói igazolvány” felmutatásával;

fb) a 6. és 65. életév közötti szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy személyi igazolványa vagy bármely más személyi azonosításra alkalmas okmány felmutatásával;”

(3) A Kfszr. 3. § (1) bekezdése a következő h) ponttal egészül ki:

[Tanulói jogviszonya alapján az 1. mellékletben meghatározott kedvezményre jogosult:]

„h) az a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, aki olyan alap-, közép-, illetve felsőfokú oktatási intézmény nappali oktatás munkarendje vagy esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatásban részt vevő tanulója, illetve hallgatója, amely az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve olyan államban működik, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez.”

(4) A Kfszr. 9. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Utaslétszám alapján utazási kedvezmény igénybevételeire jogosult:]

„e) évente egy alkalommal menettérti utazásra

ea) a Szátv. 8. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott 18 éven aluli személyek legalább tíz főből álló csoportja és a velük utazó két 18. életévét betöltött kísérője,

eb) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező 18 éven aluli személyek legalább tíz főből álló csoportja és a velük utazó két 18. életévét betöltött kísérője a csoportos utazást szervező előzetes megrendelése alapján;”

(5) A Kfszr. a következő 12. §-sal és az azt megelőző alcímmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

12. § Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés f) pont és 21. cikk;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk.”

31. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – 2007. július 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet 1. § (7) bekezdése 2008. január 1-jén lép hatályba.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg

a) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról szóló 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet 11. §-ának felvezető szövegében a „megyei, fővárosi közigazgatási hivatal” szövegrész helyébe a „közigazgatási hivatal” szöveg, 19. § (3) bekezdés d) pontjában a „menekült jogállású személy” szövegrész helyébe a „menekültként elismert személy (a továbbiakban: menekült)” szöveg, 48. § (7) bekezdésében a „megyei, fővárosi közigazgatási hivatal vezetője” szövegrész helyébe a „közigazgatási hivatal” szöveg,

b) a vásárokról és a piacokról szóló 35/1995. (IV. 5.) Korm. rendelet 4. § (1) és (5) bekezdésében az „az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában” szövegrész helyébe a „valamely EGT-államban” szöveg,

c) a pénztárak központi nyilvántartásával összefüggő egyes feladatokról, a pénztáraknak, valamint a foglalkoztatóknak a pénztártagokra vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségéről szóló 172/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 1. számú melléklet 1. pont második francia bekezdésében a „tartózkodási engedély száma” szövegrész helyébe a „tartózkodási jogát igazoló okmány száma” szöveg,

d) az idegennyelv-tudást igazoló államilag elismert nyelvvizsgáztatás rendjéről és a nyelvvizsga-bizonyítvá-

nyokról szóló 71/1998. (IV. 8.) Korm. rendelet 10. § (2) bekezdés *c*) pontjában az „Európai Gazdasági Térséghez tartozó országban” szövegrész helyébe az „EGT-államban” szöveg,

e) a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény végrehajtásáról szóló 101/1998. (V. 22.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdésében a „külföldi és a tartózkodási engedéllyel rendelkező” szövegrész helyébe a „jogállású személy és a” szöveg, 30. § (2) bekezdésében a „külföldi” szövegrész helyébe a „jogállású személy” szöveg,

f) a felvonók és a mozgólépcsők építésügyi hatósági engedélyezéséről, üzemeltetéséről, ellenőrzéséről és az ellenőrökről szóló 113/1998. (VI. 10.) Korm. rendelet 6. § (2) bekezdésében az „Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgára (a továbbiakban: EGT állampolgár)” szövegrész helyébe a „Külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy (a továbbiakban: a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy), illetve a letelepedett jogállású személy” szöveg, 7. § (3) bekezdés *c*) pontjában az „EGT állampolgár” szövegrész helyébe az „a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, illetve letelepedett jogállású személy,” szöveg,

g) a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról szóló 223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 1. § (8) bekezdésében, 26/A. § (3) bekezdés *b*) pontjában a „*c*) pontjában” szövegrész helyébe a „*c*) és *d*) pontjában” szöveg, 4/B. § *b*) pontjában a „Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóságot” szövegrész helyébe a „Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóságát (a továbbiakban: Regionális Igazgatóság)” szöveg, 4/B. § *c*) pontjában a „Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóságát” szövegrész helyébe a „Regionális Igazgatóságot” szöveg, 26/A. § (3) bekezdés *b*) pontjában a „Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóságának” szövegrész helyébe a „Regionális Igazgatóságnak” szöveg, 27/G. §-ában az „Az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes, illetve nemzetközi szerződés alapján azonos jogállást élvező állam” szövegrész helyébe az „Az EGT-állam” szöveg, 1. számú mellékletében „AZ IGÉNYLŐRE VONATKOZÓ ADATOK” című részben az „az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában?” szövegrész helyébe az „az Európai Unió tagállamában vagy az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más államban, illetve olyan államban, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez (a továbbiakban: EGT-állam)?” szöveg, 1. számú melléklet 6. számú pótlapjának „I. Az igénylőre vonatkozó adatok” című részében, valamint 1. számú melléklet 6. számú pótlapjának „II. Házastársra, élettársra vonatko-

zó adatok” című részében „az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában” szövegrész helyébe a „valamely EGT-államban” szöveg,

h) a személyazonosító igazolvány kiadásáról és nyilvántartásáról szóló 168/1999. (XI. 24.) Korm. rendelet 11. § (2) bekezdésében a „letelepedési engedély okmányába” szövegrész helyébe a „letelepedési engedélyébe, ideiglenes letelepedési engedélyébe, nemzeti letelepedési engedélyébe, illetve EK letelepedési engedélyébe (a továbbiakban együtt: letelepedett jogállást igazoló okmány)” szöveg, 18. § (1) bekezdés *d*) pontjában a „letelepedési engedély okmányt” szövegrész helyébe a „letelepedett jogállást igazoló okmányt” szöveg, 30. § (3) bekezdésében a „letelepedési engedély okmány” szövegrész helyébe a „letelepedett jogállást igazoló okmány” szöveg, 36. és 37. §-ában a „bevándorolt vagy menekült jogállású” szövegrész helyébe a „bevándorolt, letelepedett vagy menekült jogállású” szöveg,

i) az okmányirodák kijelöléséről és illetékességi területéről szóló 256/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdés *a*) pontjában az „az Nytv. 7/B. §-ában” szövegrész helyébe az „a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról szóló 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet 9. § (4) és (5) bekezdésében” szöveg,

j) a nem üzleti célú közösségi, szabadidős szálláshely-szolgáltatásról szóló 173/2003. (X. 28.) Korm. rendelet 17. § (1) bekezdés *a*) pontjában és a (2) bekezdés *a*) pontjában a „vezeték-” szövegrész helyébe a „családi” szöveg, továbbá a „személyazonosító igazolvány” szövegrész helyébe a „személyazonosító igazolványának vagy úti okmányának” szöveg,

k) a külföldi gyógykezelésekkel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 227/2003. (XII. 13.) Korm. rendelet mellékletének III. pont 7. alpontjában az „Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában” szövegrész helyébe az „EGT-államban” szöveg,

l) a postai szolgáltatások ellátásáról és minőségi követelményeiről szóló 79/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet 3. számú mellékletében az „Értesítés hivatalos irat érkezéséről közigazgatási ügyben (A/1. minta)” című rész *b*) pont 4. alpontjában, az „Értesítés polgári ügyben keletkezett hivatalos irat érkezéséről (A/2. minta)” című rész *b*) pont 4. alpontjában, az „Értesítés hivatalos irat érkezéséről büntetőügyben (A/3. minta)” című rész *b*) pont 4. alpontjában, az „Értesítés saját kezébe kézbesítendő hivatalos irat érkezéséről büntetőügyben (A/4. minta)” című rész *b*) pont 2. alpontjában, az „Értesítés saját kezébe kézbesítendő hivatalos irat érkezéséről tárgyalás mellőzésével folytatott büntetőügyben (A/5. minta)” című rész *b*) pont 2. alpontjában, az „Értesítés saját kezébe kézbesítendő hivatalos irat érkezéséről polgári ügyben (A/6. minta)” című rész *b*) pont 2. alpontjában, valamint a 4. számú melléklet *b*) pont 4. alpontjában a „letelepedési engedéllyel” szövegrész helyébe a „letelepedett jogállást igazoló okmánnyal” szöveg,

m) a végrehajtói kézbesítés részletes eljárási szabályairól szóló 250/2004. (VIII. 27.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében a „letelepedési engedély” szövegrész helyébe a „letelepedett jogállást igazoló okmány” szöveg,

n) a közigazgatási hatósági eljárásokban felhasznált elektronikus aláírásokra és az azokhoz tartozó tanúsítványokra, valamint a tanúsítványokat kibocsátó hitelesítésszolgáltatókra vonatkozó követelményekről szóló 194/2005. (IX. 22.) Korm. rendelet 11. § (6) bekezdésében az „az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában” szövegrész helyébe a „valamely EGT-államban” szöveg,

o) az építésüggyel kapcsolatos egyes szabályozott szakmák gyakorlásához kapcsolódó szakmai továbbképzési rendszer részletes szabályairól szóló 103/2006. (IV. 28.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdés *a)* pontjában az „az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgára” szövegrész helyébe az „a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy” szöveg,

p) a településtervezési és az építészeti-műszaki tervezési, valamint az építésügyi műszaki szakértői jogosultság szabályairól szóló 104/2006. (IV. 28.) Korm. rendelet 2. § (3) bekezdés felvezető szövegében a „szándékozó EGT tagállam, valamint nemzetközi szerződés alapján vele egy tekintet alá eső állam állampolgára” szövegrész helyébe a „szándékozó, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy” szöveg, 2. § (4) bekezdésében a „harmadik ország állampolgára” szövegrész helyébe a „harmadik országbeli állampolgár” szöveg, 18. §-t megelőző alcímében az „Az EGT állampolgárokról” szövegrész helyébe az „A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekre, valamint a letelepedett jogállású személyekre” szöveg, 18. § (1) bekezdésében az „Az EGT tagállam, valamint nemzetközi szerződés alapján vele egy tekintet alá eső állam állampolgára” szövegrész helyébe az „A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, valamint a letelepedett jogállású személy” szöveg, 18. § (2) bekezdés *a)* pont *ab)* alpontjában az „– az EGT tagországbeli jogosultságra vonatkozó –” szövegrész helyébe az „– a küldő vagy származási országbeli jogosultságra vonatkozó –” szöveg,

q) a lobbitevékenységről szóló 2006. évi XLIX. törvény végrehajtásáról szóló 176/2006. (VIII. 14.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdésében a „Hivataltól” szövegrész helyébe a „Központi Igazságügyi Hivataltól (a továbbiakban: Hivatal)” szöveg,

r) az építési műszaki ellenőri, valamint a felelős műszaki vezetői szakmagyakorlási jogosultság részletes szabályairól szóló 244/2006. (XII. 5.) Korm. rendelet 11. §-t megelőző alcímében az „Az EGT állampolgárokról” szövegrész helyébe az „A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyekre, valamint a letelepedett jogállású személyekre” szöveg, 11. § (1) bekezdésében az „Az EGT állampolgár” szövegrész helyébe az „A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy, valamint a letelepedett jogállású személy” szöveg, 11. § (2) bekezdés

a) pont *ab)* alpontjában az „– az EGT tagországbeli jogosultságra vonatkozó –” szövegrész helyébe az „– a küldő vagy származási országbeli jogosultságra vonatkozó –” szöveg,

s) a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontjában a „nappali és esti tanrendben” szövegrész helyébe a „nappali oktatás munkarendje és esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatásban” szöveg, valamint a „tanulmányi jogviszonyt” szövegrész helyébe a „tanulói jogviszonyt” szöveg, 3. § (1) bekezdés *b)* pont *bb)* alpontjában a „levelező tanrendben” szövegrész helyébe a „levelező oktatás munkarendje szerint folyó oktatásban” szöveg, 3. § (1) bekezdés *c)* pontjában a „nappali és esti tagozatos” szövegrész helyébe a „nappali oktatás munkarendje és esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatásban részt vevő” szöveg, 9. § (1) bekezdés *c)* pontjában a „nappali tagozatos” szövegrész helyébe a „nappali oktatás munkarendje szerint folyó oktatásban részt vevő” szöveg, 9. § (1) bekezdés *f)* pont *fb)* alpontjában a „nappali képzésben” szövegrész helyébe a „nappali rendszerű iskolai oktatásban” szöveg, 1. melléklet 8. pontjában az „a Szátv. hatálya alá tartozó” szövegrész helyébe az „a Szátv. hatálya alá tartozó, valamint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező” szöveg, valamint a „2. § *e)*” szövegrész helyébe a „2. § *f)*” szöveg, 1. melléklet 11. és 12. pontjában a „nappali és esti tagozatos” szövegrész helyébe a „nappali oktatás munkarendje és esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatásban részt vevő” szöveg, 1. melléklet 15. pontjában a „levelező tanrendben” szövegrész helyébe a „levelező oktatás munkarendje szerint folyó oktatásban” szöveg, 1. melléklet 16. pontjában az „a Szátv. hatálya alá tartozó nappali és esti tagozatos” szövegrész helyébe az „a Szátv. hatálya alá tartozó, valamint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező nappali oktatás munkarendje és esti oktatás munkarendje szerint folyó oktatásban részt vevő” szöveg, valamint a „3. § (1) *c)*” szövegrész helyébe a „3. § (1) *c)* és *h)*” szöveg, 1. melléklet 40. pontjában a „nappali tagozatos” szövegrész helyébe a „nappali oktatás munkarendje szerint folyó oktatásban részt vevő” szöveg, 1. melléklet 42. pontjában az „a Szátv. 8. §-a (3) bekezdésének *b)* pontjában meghatározott” szövegrész helyébe az „a Szátv. 8. §-a (3) bekezdésének *b)* pontjában meghatározott, valamint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező” szöveg lép.

(4) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról szóló 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdése, a 21. § (4) bekezdésében az „– a nemleges nyilatkozat miatt bevont –” szövegrész, valamint 21. § (8) bekezdés *b)* pontja;

b) a biztonsági okmányok védelmének rendjéről szóló 86/1996. (VI. 14.) Korm. rendelet 1. számú melléklet I. pont 4. alpontja;

c) a menedékgjogról szóló 1997. évi CXXXIX. törvény hatálya alá tartozó külföldiek ellátásáról és támogatásáról szóló 25/1998. (II. 18.) Korm. rendelet 11. § (1) és (2) bekezdésében az „a befogadott,” szövegrész, 1. számú melléklet *D)* pontjában az „és a befogadott” szövegrész;

d) a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról szóló 223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 27/F. § (1) bekezdés *c)* pontja;

e) a személyazonosító igazolvány kiadásáról és nyilvántartásáról szóló 168/1999. (XI. 24.) Korm. rendelet 53. §-a;

f) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtására kiadott 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet módosításáról szóló 230/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet 6. §-a;

g) a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény végrehajtásáról szóló 170/2001. (IX. 26.) Korm. rendelet módosításáról szóló 99/2002. (V. 5.) Korm. rendelet 8. § (2) bekezdése;

h) a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény végrehajtásáról szóló 101/1998. (V. 22.) Korm. rendelet módosításáról szóló 264/2002. (XII. 19.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése;

i) az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzésben részt vevők számára szervezett központi gyakornoki rendszerről szóló 125/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet módosításáról szóló 52/2003. (IV. 9.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, 7. §-a, 8. § (4) bekezdése;

j) a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás hatálya alá tartozó egyes külföldiek nyilvántartásba vételével és lakcímbjelentésével összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 9/2004. (I. 31.) Korm. rendelet 4. § (1) bekezdése, 7. §-a, 9. §-a, 32. § (2) bekezdés *c)* és *e)* pontja;

k) a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény végrehajtásáról szóló 101/1998. (V. 22.) Korm. rendelet módosításáról szóló 122/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet 8. §-a, 10. §-a;

l) az egyes szociális tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 125/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet 9. §-a, 11. §-a, 13. § (1) bekezdése, 15. §-a;

m) a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és a falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről szóló 188/1999. (XII. 16.) Korm. rendelet és a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet módosításáról szóló 127/2004. (IV. 29.) Korm. rendelet 1. §-a;

n) az egyes közrendvédelmi bírságokból befolyó pénzüsszegek felhasználásának céljáról és eljárási szabályairól szóló 138/1999. (IX. 1.) Korm. rendelet módosításáról szóló 223/2004. (VII. 22.) Korm. rendelet 1. §-a;

o) a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról szóló 223/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról szóló 378/2004. (XII. 28.) Korm. rendelet 4. § (3) bekezdés *h)* pontja;

p) a Nemzeti Földalap vagyonynyilvántartásának, vagyongazdálkodásának és hasznosításának részletes szabályairól szóló 254/2002. (XII. 13.) Korm. rendelet módosításáról szóló 68/2005. (IV. 13.) Korm. rendelet 5. § (3) bekezdése;

q) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény végrehajtásáról szóló 146/1993. (X. 26.) Korm. rendelet, valamint a személyazonosító igazolvány kiadásáról és nyilvántartásáról szóló 168/1999. (XI. 24.) Korm. rendelet módosításáról szóló 117/2005. (VI. 27.) Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése, 5. § (1) bekezdése, 6. §-a;

r) a terület- és régiófejlesztési céllelőirányzat felhasználásának részletes szabályairól szóló 90/2004. (IV. 25.) Korm. rendelet módosításáról szóló 294/2005. (XII. 23.) Korm. rendelet 3. §-a;

s) a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet módosításáról szóló 315/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 47. §-a;

t) az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatáskörének változásával összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 179/2006. (VIII. 28.) Korm. rendelet 2. § (1) és (2) bekezdése;

u) a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény végrehajtásáról rendelkező 101/1998. (V. 22.) Korm. rendelet módosításáról szóló 197/2006. (IX. 27.) Korm. rendelet 6. §-a;

v) az egyes építésügyi tárgyú rendeletek módosításáról szóló 246/2006. (XII. 5.) Korm. rendelet 17. § (5) bekezdés *d)* pont *da)* alpontja;

w) az Igazságügyi Hivatalról szóló 303/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 25. § (2) bekezdés *f)* pontja.

32. §

Ez a rendelet a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés *a)*, *b)*, *d)*, *f)* pont és 21. cikk;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályaon kívül helyezéséről, 24. cikk.

**A Kormány
116/2007. (V. 24.) Korm.
rendelete
a magyar állampolgárságról szóló
1993. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló
125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet
módosításáról**

A Kormány a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 24. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés *a*) pontjában meghatározott feladatkörben eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 2. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Külföldön élő kérelmező a lakóhelyén az arra feljogosított hatósággal is igazoltathatja a kérelmen a személyazonosságát, és hitelesíttetheti aláírását. A kérelmet az illetékes magyar konzulnak kell megküldeni. A konzul törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén felülhitelesíti a személyazonosság igazolását és az aláírás hitelesítését. Nemzetközi szerződés alapján a felülhitelesítésre nincs szükség.”

2. §

(1) Az R. 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a büntetlen előéletűről külföldi állam illetékes hatóságának igazolása is szükséges, és az hivatalból nem szerezhető be, a kérelmezőt fel kell hívni arra, hogy a külföldi lakóhely szerint illetékes hatóság büntetlenséget tanúsító okmányát csatolja.”

(2) Az R. 3. § (6) bekezdés *b*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az Ápt. 4. §-ának (1)–(4) bekezdésére alapozott honosítási kérelemhez mellékelni kell az alkotmányos alapismeretekből tett sikeres vizsgáról szóló igazolást, vagy az Ápt. 4/A. §-ának (2) bekezdésében meghatározott ok fennállásának igazolására]

„*b*) a nevelési-oktatási vagy felsőoktatási intézményben szerzett végzettséget tanúsító bizonyítványt, oklevelet vagy az intézmény által kiadott igazolást.”

(3) Az R. 3. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A honosítási és a visszahonosítási kérelemhez a nagykorú kérelmezőnek saját kézzel írt önéletrajzot és két darab arcfényképet, a 14. életévét betöltött kérelmezőnek

két darab arcfényképet kell csatolnia, továbbá mellékelnie kell a személyazonosító igazolvány kiadásához szükséges, külön jogszabályban meghatározott adatlapot.”

3. §

Az R. a következő 3/A. §-sal egészül ki:

„3/A. § Az anyakönyvvezető a honosítási és a visszahonosítási kérelemmel együtt felterjeszti a hazai anyakönyvvezés kezdeményezéséhez szükséges iratokat.”

4. §

Az R. 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. § (1) A Bevándorlási és Állampolgárági Hivatal a honosított és a visszahonosított személyazonosító igazolványának kiállításához szükséges adatokról értesíti a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalát, és továbbítja a személyazonosító igazolvány kiállításához szükséges, fényképpel ellátott adatlapot.

(2) A köztársasági elnök döntése után a honosítási és a visszahonosítási okiratot vagy a kérelmet elutasító döntésről szóló értesítést a kérelmező lakóhelye szerint illetékes polgármesternek vagy a konzulnak meg kell küldeni.

(3) Az eskü vagy fogadalom letételét követően a hazai anyakönyvvezést végző hatóság részére továbbítani kell a hazai anyakönyvvezéséhez szükséges iratokat.”

5. §

Az R. 4/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A nyilatkozathoz az elbocsátási okiratot is mellékelnie kell annak, aki a magyar állampolgárságát elbocsátás következtében veszítette el. Az elbocsátási okiratot be kell vonni. Ha a kérelmező az elbocsátási okiratot nem tudja mellékelni, nyilatkoznia kell azokról a körülményekről, amelyek következtében az elbocsátási okirat a birtokából kikerült.”

6. §

Az R. 8. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A lemondás elfogadásáról kiállított okiratot vagy a kérelem elutasításáról szóló határozatot az illetékes magyar konzulnak kell megküldeni, aki azt továbbítja a kérelmezőnek.”

7. §

Az R. 8/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
 „8/B. § A magyar állampolgárság visszavonásáról az érintett lakóhelye szerint illetékes idegenrendészeti hatóságot értesíteni kell.”

8. §

Az R. 9. §-a a következő (2) és (3) bekezdéssel egészül ki, ezzel egyidejűleg a § jelenlegi szövegének megjelölése (1) bekezdésre változik:

„(2) Az állampolgársági bizonyítvány iránti kérelemhez – a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal felhívására – a kérelmezőnek csatolnia kell az Ápt. 14. § (1) bekezdés b)–e) pontjában meghatározott adatok igazolására szolgáló okiratokat, így különösen a magyar hatóság által kiállított útlevelet, személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványt, névváltoztatási vagy anyakönyvi okiratot.

(3) Az állampolgársági bizonyítvány kiadása iránti eljárás során ha a kérelmet a konzulnál nyújtották be, a kérelmező részére az értesítést, a hiánypótlási felhívást, továbbá a döntést a Külügyminisztérium útján kell továbbítani, ha a kérelmezőnek nincs magyarországi kézbesítési megbízottja.”

9. §

Az R. 12. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
 „12. § (1) A köztársasági elnök döntését a honosításról, a visszahonosításról és a lemondás elfogadásáról szóló okirat tartalmazza.

(2) Az állampolgársági eljárásban hozott határozat tartalmazza

- a) a határozatot hozó szerv megnevezését, az ügy számát, a kérelmező nevét és lakóhelyét,
- b) az állampolgársági ügyben hozott döntést, valamint a jogorvoslati lehetőségről szóló tájékoztatást,
- c) a döntés alapjául szolgáló tényeket, bizonyítékokat és jogszabályi rendelkezéseket,
- d) a határozat hozatalának helyét, idejét, aláírójának nevét, a határozatot hozó szerv bélyegzőlenyomatát.”

10. §

Az R. 13/A. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A névmódosítási kérelmet határozattal el kell utasítani, ha a honosított, illetőleg visszahonosított a névmódosításnak az Ápt. 20/A. § (1) és (2) bekezdésében, valamint e rendeletben megállapított feltételeit nem teljesítette, a szükséges okiratokat, szakvéleményeket nem csatolta. Ebben az esetben a honosított, illetőleg visszahonosított személy az általános szabályok szerint névváltoztatási kérelmet terjeszthet elő.”

11. §

(1) Az R. 1. számú melléklete helyébe e rendelet 1. melléklete lép.

(2) Az R. 2. számú melléklete helyébe e rendelet 2. melléklete lép.

(3) Az R. 3. számú melléklete helyébe e rendelet 3. melléklete lép.

(4) Az R. 6. számú melléklete helyébe e rendelet 4. melléklete lép.

(5) Az R. 9. számú melléklete helyébe e rendelet 5. melléklete lép.

12. §

(1) Ez a rendelet 2007. július 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti

- a) az R. 4/A. § (3) bekezdésében az „anyjának” szövegrész,
- b) az R. 5. § (4) és (5) bekezdése,
- c) az R. 8/A. § (2) bekezdése.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg

- a) az R. 2. § (3) bekezdésében és az 5. § (2) bekezdésében a „belügyminiszterhez” szövegrész helyébe a „Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalhoz” szöveg lép,
- b) az R. 5. számú mellékletében a „Belügyminiszterének” szövegrész és a 8. számú mellékletében a „belügyminiszterének” szövegrész helyébe az „igazságügyi és rendészeti miniszterének”, a 7. számú melléklet 10. pontjában a „a belügyminisztertől” szövegrész helyébe az „az igazságügyi és rendészeti minisztertől” szöveg lép.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

- a) a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet módosításáról szóló 103/2001. (VI. 21.) Korm. rendelet;
- b) a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet módosításáról szóló 128/2003. (VIII. 19.) Korm. rendelet;
- c) a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala létrehozásáról, feladatairól és hatásköréről szóló 276/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 18. § (2) bekezdés w) pontja;
- d) az Igazságügyi Hivatalról szóló 303/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 25. § (2) bekezdés a) pontja;
- e) a közigazgatási hivatalokat érintő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 366/2006. (XII. 28.) Korm. rendelet 5. § (5) bekezdése.

1. melléklet a 116/2007. (V. 24.) Korm. rendelethez

„1. számú melléklet a 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelethez

fénykép
helye

fénykép
helye

A Magyar Köztársaság Elnökének
Budapest

HONOSÍTÁSI – VISSZAHONOSÍTÁSI – KÉRELEM

Alulírott ..... és házastársam, ... kérem/kérjük, hogy ..... nevű kiskorú, cselekvőképtelen nagykorú gyermeke(immel/inkkel)* az 1993. évi LV. törvény alapján honosítani – visszahonosítani – és erről részemre/részünkre okiratot kiállítani szíveskedjék.

A KÉRELMEZŐ

I. A kérelmező személyi adatai:

1. Házassági neve: .....
Születési családi neve: .....
Születési utóneve(i): .....
Előző (születési) családi neve: .....
Előző utóneve(i): .....
Neme: .....
2. Születési helye: ..... (ország, tartomány, szövetségi állam)
..... (város, község)
A honosítási eljárás során születési helyem megnevezését kérem
a) a hivatalos külföldi helységnév mellett a hivatalos magyar elnevezés feltüntetésével
b) kizárólag a hivatalos magyar elnevezéssel.
(A kívánt részt szíveskedjék aláhúzni!)
Születési ideje: ..... év ..... hó ..... nap
3. Állampolgársága(i): .....
Jelenlegi állampolgárságát mikor és milyen jogcímen szerezte: .....
4. Előző állampolgársága: .....
Előző állampolgárságát mikor és milyen jogcímen szerezte, és az milyen módon szűnt meg: .....
5. Ha volt már magyar állampolgár, mikortól meddig: .....
Magyar állampolgárságát milyen jogcímen szerezte, és az milyen módon szűnt meg: .....

* A kívánt rész aláhúzendő vagy a nem kívánt rész törlendő.

6. Lakóhelye: ..... (város, község)
 ..... (utca) ..... (hsz.) ..... (ép./lh.) ..... (em.) ..... (ajtó)

Tartózkodási helye: ..... (város, község)
 ..... (utca) ..... (hsz.) ..... (ép./lh.) ..... (em.) ..... (ajtó)

Telefonszáma: .....

Elektronikus levél (E-mail) címe: .....

Utolsó külföldi lakóhelye: ..... (ország) ..... (város/község)
 közelebbi cím: ..... (utca, házszám stb.)

Mikor és milyen úti okmánnyal érkezett Magyarországra: .....

.....

7. Legmagasabb iskolai végzettsége: .....

Magyar tannyelvű nevelési-oktatási intézményben szerzett alap-, közép- vagy
 felsőfokú végzettsége: .....

Intézmény megnevezése, székhelye: .....

Bizonyítvány/oklevél száma, kelte: .....

Megélhetésének forrása: .....

Foglalkozása: .....

Munkahelye megnevezése: .....

Munkahelye címe: .....

Munkahelyi telefonszáma: .....

Munkahelyei az elmúlt öt évben Magyarországon: .....

.....

II. A kérelmező családi állapotára vonatkozó adatok:

1. Családi állapota: .....

Házasságkötésének helye: ..... ideje: .....

2. Elváltaknál a házasságot felbontó bíróság megnevezése: .....

Az ítélet száma: .....

Jogerőre emelkedésének ideje: .....

3. Özvegyeknél a házastárs halálesetének helye és ideje: .....

4. Ha jelenlegi házassága nem az első:
 a jelenlegi házasságát megelőző házasságkötésének helye és ideje:
 .....
 házassági neve a jelenlegit megelőző házasságkötése után: .....
 családi és utóneve a jelenlegit megelőző házasság megszűnése után:
 .....
 a jelenlegi házasságát megelőző házassága megszűnésének módja, helye és
 ideje: .....

A jelenlegit megelőző házastársa neve: .....

születési helye: .....

ideje: .....

állampolgársága: .....

Ha a jelenlegit megelőzően a 4. pontban foglaltakon kívül több házassága is volt,
 ennek adatai (a 4. pontban foglalt részletezés szerint):
 .....
 .....

III. A kérelmező felmenőire vonatkozó adatok:

1. Apja neve: .....
Apja születési helye: ..... (ország) ..... (város, község)
ideje: .....
Apja állampolgársága: .....
Apja volt-e magyar állampolgár: .....
Ha igen, mikortól meddig: .....

Apai nagyapja neve: .....
születési helye: ..... (ország) ..... (város, község)
ideje: .....
Apai nagyanyja születési neve: .....
születési helye: ..... (ország) ..... (város, község)
ideje: .....
Apai nagyszülei házasságkötésének helye: .....
ideje: .....

2. Anyja neve: .....
Anyja születési helye: ..... (ország) ..... (város, község)
ideje: .....
Anyja állampolgársága: .....
Anyja volt-e magyar állampolgár: .....
Ha igen, mikortól meddig: .....

Anyai nagyapja neve: .....
születési helye: ..... (ország) ..... (város, község)
ideje: .....
Anyai nagyanyja születési neve: .....
születési helye: ..... (ország) ..... (város, község)
ideje: .....
Anyai nagyszülei házasságkötésének helye: .....
ideje: .....

3. Szülei házasságkötésének helye: ..... (ország) ..... (város, község)
ideje: .....

IV. A kérelmező magyarországi tartózkodásával kapcsolatos adatok:

Magyarországi tartózkodására jogosító engedélyének, okiratának

- típusa: .....
- száma: .....
- kelte: .....
- érvényességi ideje: .....

Az engedélyt kiadó hatóság megnevezése: .....

Az engedélyezés utáni lakcímbeljelentés ideje: .....

Elismerte-e Önt menekültként az ENSZ valamely szerve: igen – nem*

Ha igen, mely szerve: .....

Az elismerés időpontja: .....

(Az elismerésről szóló határozatot szíveskedjék mellékelni!)

V. Hozzá tartozója az elmúlt tíz évben szerzett-e magyar állampolgárságot: igen – nem*
(Szülő, nagyszülő, gyermek, unoka, testvér, testvér gyermeke, testvér unokája)

1. A hozzátartozó neve: .....
Születési helye: ..... ideje: .....
Az állampolgársági okirat száma: .....
2. A hozzátartozó neve: .....
Születési helye: ..... ideje: .....
Az állampolgársági okirat száma: .....

Kérelmemet a következőkre alapozom:

- ..... óta bejelentett lakóhellyel rendelkezem Magyarországon;
- házastársam magyar állampolgár (elhunyt házastársam magyar állampolgár volt);
- kiskorú gyermekem magyar állampolgár;
- örökbefogadóm magyar állampolgár;
- magyar hatóság menekültként elismert;
- szülőm (nagyszülőm vagy távolabbi felmenőm) magyar állampolgár volt, és magyar nemzetiségű vagyok;
- Magyarország mai területén születtem;
- kiskorúként telepedtem le Magyarországon;
- hontalan vagyok;
- magyar állampolgár voltam, de magyar állampolgárságomat ..... évben, ...
..... jogcímen elvesztettem.

(A fentiek közül az Önre vonatkozó részt szíveskedjék aláhúzni!)

* A kívánt rész aláhúzendó vagy a nem kívánt rész törölendő.

A HÁZASTÁRS

A VI. rész 1., 2., 3., 6. és 7. pontját magyar állampolgár házastárs, illetve 1., 2. és 3. pontját megszűnt házasság (házastárs halála, házasság felbontása) esetén is szíveskedjék kitölteni!

VI. A kérelmező házastársának születési adatai:

1.	Házassági neve: .....
	Születési családi neve: .....
	Születési utóneve(i): .....
	Előző (születési) családi neve: .....
	Előző utóneve(i): .....
	Neme: .....
2.	Születési helye: ..... (ország, tartomány, szövetségi állam) ..... (város, község) A honosítási eljárás során születési helyem megnevezését kérem a) a hivatalos külföldi helységnév mellett a hivatalos magyar elnevezés feltüntetésével b) kizárólag a hivatalos magyar elnevezéssel <i>(A kívánt részt szíveskedjék aláhúzni!)</i> Születési ideje: ..... év ..... hó ..... nap
3.	Állampolgársága(i): ..... Jelenlegi állampolgárságát mikor és milyen jogcímen szerezte: .....
4.	Előző állampolgársága: ..... Előző állampolgárságát mikor és milyen jogcímen szerezte, és az milyen módon szűnt meg: .....
5.	Ha volt már magyar állampolgár, mikortól meddig: ..... Magyar állampolgárságát milyen jogcímen szerezte, és az milyen módon szűnt meg: .....

6.	Lakóhelye: ☐ ☐ ☐ ☐ ..... (város, község) ..... (utca) ..... (hsz.) ..... (ép./lh.) ..... (em.) ..... (ajtó) Tartózkodási helye: ☐ ☐ ☐ ☐ ..... (város, község) ..... (utca) ..... (hsz.) ..... (ép./lh.) ..... (em.) ..... (ajtó) Telefonszáma: ..... Elektronikus levél (E-mail) címe: ..... Utolsó külföldi lakóhelye: ..... (ország) ..... (város/község) közelebbi cím: ..... (utca, házszám stb.) Mikor és milyen úti okmánnyal érkezett Magyarországra: .....
----	--

7. Legmagasabb iskolai végzettsége: .....
 Magyar tannyelvű nevelési-oktatási intézményben szerzett alap-, közép- vagy felsőfokú végzettsége: .....
 Intézmény megnevezése, székhelye: .....
 Bizonyítvány/oklevél száma, kelte: .....
 Megélhetésének forrása: .....
 Foglalkozása: .....
 Munkahelye megnevezése: .....
 Munkahelye címe: .....
 Munkahelyi telefonszáma: .....
 Munkahelyei az elmúlt öt évben Magyarországon: .....

VII. A kérelmező házastársának korábbi családi állapotára vonatkozó adatok:

- Ha jelenlegi házassága nem az első:
 a jelenlegi házasságát megelőző házasságkötésének helye és ideje:
 .....
 házassági neve a jelenlegit megelőző házasságkötése után: .....
 családi és utóneve a jelenlegit megelőző házasság megszűnése után:
 .....
 a jelenlegi házasságát megelőző házassága megszűnésének módja, helye és ideje: .....
- A jelenlegit megelőző házastársa neve: .....
 születési helye: .....
 ideje: .....
 állampolgársága: .....

Ha az előbb feltüntetetteket megelőzően volt házassága, ennek adatai:
 .....

VIII. A kérelmező házastársának felmenőire vonatkozó adatok:

1. Apja neve: .....
 Apja születési helye: ..... (ország) ..... (város, község)
 ideje: .....
 Apja állampolgársága: .....
 Apja volt-e magyar állampolgár: .....
 Ha igen, mikortól meddig: .....
- Apai nagyapja neve: .....
 születési helye: ..... (ország) .....(város, község)
 ideje: .....
 Apai nagyanya születési neve: .....
 születési helye: ..... (ország) ..... (város, község)
 ideje: .....
 Apai nagyszülei házasságkötésének helye: .....
 ideje: .....

2. Anyja neve: .....
 Anyja születési helye: ..... (ország) ..... (város, község)
       ideje: .....
 Anyja állampolgársága: .....
 Anyja volt-e magyar állampolgár: .....
 Ha igen, mikortól meddig: .....
 Anyai nagypapa neve: .....
       születési helye: ..... (ország) .....(város, község)
       ideje: .....
 Anyai nagyanya születési neve: .....
       születési helye: ..... (ország) ..... (város, község)
       ideje: .....
 Anyai nagyszülei házasságkötésének helye: .....
       ideje: .....

3. Szülei házasságkötésének helye: ..... (ország) ..... (város, község)
       ideje: .....

IX. A kérelmező házastársának magyarországi tartózkodásával kapcsolatos adatok:

Magyarországi tartózkodására jogosító engedélyének, okiratának
 – típusa: .....
 – száma: .....
 – kelte: .....
 – érvényességi ideje: .....

Az engedélyt kiadó hatóság megnevezése: .....
 Az engedélyezés utáni lakcímbeljelentés ideje: .....

Elismerte-e Önt menekültként az ENSZ valamely szerve: igen – nem*
 Ha igen, mely szerve: .....
 Az elismerés időpontja: .....
 (Az elismerésről szóló határozatot szíveskedjék mellékelni!)

* A kívánt rész aláhúzendó vagy a nem kívánt rész törölendő.

X. Hozzá tartozója az elmúlt tíz évben szerzett-e magyar állampolgárságot: igen – nem*
(Szülő, nagyszülő, gyermek, unoka, testvér, testvér gyermeke, testvér unokája)

1. A hozzátartozó neve: .....
Születési helye: ..... ideje: .....
Az állampolgársági okirat száma: .....
2. A hozzátartozó neve: .....
Születési helye: ..... ideje: .....
Az állampolgársági okirat száma: .....

Kérelmemet a következőkre alapozom:

- ..... óta bejelentett lakóhellyel rendelkezem Magyarországon;
- kiskorú gyermekem magyar állampolgár;
- örökbefogadóm magyar állampolgár;
- magyar hatóság menekültként elismert;
- szülőm (nagyszülőm vagy távolabbi felmenőm) magyar állampolgár volt, és magyar nemzetiségű vagyok;
- Magyarország mai területén születtem;
- kiskorúként telepedtem le Magyarországon;
- hontalan vagyok;
- magyar állampolgár voltam, de magyar állampolgárságomat ..... évben, ...
.....jogcímen elvesztettem.

(A fentiek közül az Önre vonatkozó részt szíveskedjék aláhúzni!)

A KÉRELMEZŐ(K) KISKORÚ GYERMEKE(I)

A honosítási eljárás során a születési hely megnevezését kérem.

- a) a hivatalos külföldi helységnév mellett a hivatalos magyar elnevezés feltüntetésével
- b) kizárólag a hivatalos magyar elnevezéssel

(A kívánt részt szíveskedjék aláhúzni!)

1. Születési családi neve: ..... utóneve: .....   - Születési helye: ..... (ország) .....(város, község) ideje: .....   - Anyja neve: .....   - Apja neve: .....   - Állampolgársága: .....

* A kívánt rész aláhúzendó vagy a nem kívánt rész törölendő.

2. Születési családi neve: ..... utóneve: .....
 Születési helye: ..... (ország) .....(város, község)
 ideje: .....
 Anyja neve: .....
 Apja neve: .....
 Állampolgársága: .....

3. Születési családi neve: ..... utóneve: .....
 Születési helye: ..... (ország) .....(város, község)
 ideje: .....
 Anyja neve: .....
 Apja neve: .....
 Állampolgársága: .....

4. Születési családi neve: ..... utóneve: .....
 Születési helye: ..... (ország) .....(város, község)
 ideje: .....
 Anyja neve: .....
 Apja neve: .....
 Állampolgársága: .....

Egyéb indokaim: .....
 .....

Kijelentem/kijelentjük, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek.

Mellékletek:

(A csatolt mellékleteket szíveskedjék aláhúzással vagy más módon megjelölni!)

- nagykorú kérelmező(k) saját kézzel írt nem szakmai önéletrajza és 2 db arcfényképe,
- születési anyakönyvi kivonat(ok),
- házassági anyakönyvi kivonat(ok), jogerős bontóítélet, házastárs halotti anyakönyvi kivonata,
- a megélhetés igazolására: .....
- a lakóhely (lakás, lakhatás) igazolására: .....
- alkotmányos alapismeretekből tett sikeres vizsgáról szóló igazolás(ok),
- a vizsga alóli mentesülés igazolására: .....
- a gyermek(ek) másik szülőjének hozzájáruló nyilatkozata a honosításhoz .....

Kedvezményes honosításhoz, illetve a visszahonosításhoz:

- kiskorú gyermek, illetve örökbefogadó állampolgárságát igazoló okirat (a magyar állampolgárságot igazoló okirat fénymásolata, anyakönyvi kivonat): .....
- gyámhatóság jogerős határozata örökbefogadott kérelmező esetében,
- a kérelmező, illetve felmenői egykori magyar állampolgárságát igazoló okirat(ok)
 .....

Egyéb iratok: .....

Ha a fenti iratok valamelyikét már csatolta a bevándorlási vagy letelepedési kérelméhez, szíveskedjék erről nyilatkozni.

Névmódosítási kérelmet mellékelek: igen – nem*

Kelt: .....

.....
kérelmező aláírása

.....
házastárs aláírása

.....
korlátozottan cselekvőképes
kérelmező aláírása

.....
korlátozottan cselekvőképes
kérelmező aláírása

A korlátozottan cselekvőképes kérelmező(ke)t meghallgattam.

A kérelmező(k) aláírását hitelesítem.

A kérelmező(k) személyazonosság(uk)at

..... típusú és ..... számú

..... típusú és ..... számú

..... típusú és ..... számú

..... típusú és ..... számú személyazonosságot igazoló okirattal és

.....

..... számú lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal igazolták.

P. H.

.....
anyakönyvvezető aláírása

A kérelmező(ke)t tájékoztattam:

az alábbi törvényi feltétel hiányáról: .....

és az alábbi hiányosságokról: .....

.....

.....
anyakönyvvezető aláírása

A tájékoztatást tudomásul vettem.

Megjegyzéseim: .....

.....

.....
kérelmező aláírása”

* A kívánt rész aláhúzendó vagy a nem kívánt rész törlendő.

2. melléklet a 116/2007. (V. 24.) Korm. rendelethez

„2. számú melléklet a 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelethez

A Magyar Köztársaság Elnökének
Budapest

**A magyar állampolgárság visszaszerzésére irányuló
NYILATKOZAT**

Alulírott ..... kijelentem, hogy a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 5/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján a magyar állampolgárságot vissza kívánom szerezni.

A magyar állampolgárságomat ..... évben megfosztással – elbocsátással – Németországba áttelepülésre kötelezettként vesztettem el.

(Az Önre vonatkozó részt szíveskedjék aláhúzni!)

A kérelmező személyi adatai:

1.	Házassági neve: .....
	Születési (leánykori) családi neve: .....
	Születési utóneve(i): .....
	Külföldre távozásakor viselt családi és utóneve: .....
	Külföldi tartózkodása alatt volt-e névváltoztatása: .....
	Ha igen, mikor: ..... mely hatóság engedélyezte: .....
	Születési helye: ..... (ország) ..... (város, község)
	..... (kerület, <u>Budapest születési hely esetében szíveskedjék a kerületet feltüntetni!</u>)
	Születési ideje: ..... év ..... hó ..... nap

2.	Külföldi állampolgársága(i): .....
	Megszerzésének ideje: .....
	Jogcíme: .....

3.	Apja neve: .....
	Apja születési helye: ..... ideje: .....
	Apja állampolgársága: .....
	Anyja születési neve: .....
	Anyja születési helye: ..... ideje: .....
	Anyja állampolgársága: .....
	Szülei házasságkötésének helye: ..... ideje: .....

4. Családi állapota: .....
 Házasságkötésének helye: ..... (ország) ..... (város, község)
 ideje: .....
 Elváltaknál a házasságot felbontó bíróság megnevezése: .....
 Az ítélet száma: .....
 Jogerőre emelkedésének ideje: .....
 Özvegyeknél a házastárs halálesetének helye és ideje: .....
 Házastársa születési családi és utóneve: .....
 házassági családi és utóneve: .....
 születési helye: ..... ideje: .....
 állampolgársága: .....

Ha jelenlegi házassága nem az első:
 Előző házasságkötésének helye: ..... (ország) ..... (város, község)
 ideje: .....
 Előző házastársa születési családi és utóneve: .....
 születési helye: ..... ideje: .....
 állampolgársága: .....
 Előző házassága megszűnésének módja, helye és ideje: .....

5. Állandó lakcíme * : ..... (ország) ..... (város/község)
 közelebbi címe: ..... (utca, házszám stb.)

A bizonyítvány továbbítását az alábbi címre kérem: .....
 .....

6. Németországba áttelepülésre kötelezett személy esetében magyarországi lakóhelye(i)
 1941 után: .....
 .....

Kijelentem, hogy az eredeti elbocsátási okirat nincs a birtokomban, mert .....

Kijelentem, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek.

* Magyarországi lakosnak az a külföldi tekinthető, aki bevándorlási vagy letelepedési engedéllyel rendelkezik, magyar hatóság menekültként elismerte, illetve aki a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogát Magyarországon gyakorolja és lakcímét bejelentette. Ha Ön más jogcímen tartózkodik Magyarországon, szíveskedjék a külföldi lakcímét közölni!

Mellékletek:

(A csatolt mellékleteket szíveskedjék aláhúzással vagy más módon megjelölni!)

- születési anyakönyvi kivonat;
- családi állapot igazolására: házassági anyakönyvi kivonat, elhunyt házastárs halotti anyakönyvi kivonata, jogerős bontóítélet;
- eredeti elbocsátási okirat (elbocsátottaknál);
- egyéb okmány: .....

A kérelemhez eredeti okiratokat – az idegen nyelvű okiratokat hiteles magyar nyelvű fordítással, illetve ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik és elháríthatatlan akadálya nincs, diplomáciai felülhitelesítéssel ellátva – kell mellékelni.

Kelt: .....

.....
 kérelmező aláírása
 (törvényes képviselő)

.....
 korlátozottan cselekvőképes
 kérelmező aláírása

Az aláírás hitelesítése:

A kérelmező aláírását hitelesítem.

A kérelmező személyazonosságát a ..... számú, ... típusú fényképes okmánnal igazolta.

P. H.

.....
 anyakönyvvezető/konzul aláírása”

KÖZLÖNY

§

3. melléklet a 116/2007. (V. 24.) Korm. rendelethez

„3. számú melléklet a 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelethez

A Magyar Köztársaság Elnökének

Budapest

**A magyar állampolgárság megszerzésére irányuló
NYILATKOZAT
hontalan személy részére**

Alulírott ..... (mint ..... törvényes képviselője) kijelentem, hogy a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 5/A. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján a magyar állampolgárságot meg kívánom szerezni.

Magyarország területén születtem, és születésem óta hontalan vagyok.

A kérelmező személyi adatai:

1.	Születési családi neve: .....
	Születési utóneve(i): .....
	Előző családi és utóneve(i): .....
	Születési helye: ..... (város/község) ..... kerület
	Születési ideje: ..... év ..... hó ..... nap
2.	A kérelmező családi állapota: .....
	(Amennyiben házas, házassági neve: .....
	Házasságkötésének helye: ..... ideje: .....
	Házassága megszűnésének módja: ..... ideje: .....

A kérelmező szüleinek adatai:

3.	Apja családi és utóneve: .....
	Apja születési helye: ..... ideje: ..... év ..... hó ..... nap
	Apja állampolgársága a kérelmező születésekor: .....
	Apja jelenlegi állampolgársága: .....
	Apja lakóhelye a kérelmező születésekor: .....
	Anyja születési családi és utóneve: .....
	Anyja jelenlegi családi és utóneve: .....
	Anyja születési helye: ..... ideje: ..... év ..... hó ..... nap
	Anyja állampolgársága a kérelmező születésekor: .....
	Anyja jelenlegi állampolgársága: .....
	Anyja lakóhelye a kérelmező születésekor: .....
	A szülők házasságkötésének helye: ..... ideje: .....

A kérelmező magyarországi lakóhelyére vonatkozó adatok:

4. A kérelmező lakóhelye: ..... (város/község)
 ..... (utca) ..... (hsz.) ..... (em.) ..... (ajtó)
 Tartózkodási helye: ..... (város/község)
 ..... (utca) ..... (hsz.) ..... (em.) ..... (ajtó)
 Telefonszáma: .....
5. Magyarországi tartózkodására jogosító engedélyének
 – típusa: .....
 – száma: .....
 – kelte: .....
 – érvényességi ideje: .....
 Az engedélyt kiadó hatóság megnevezése: .....
 Az engedélyezés utáni lakcímbeljelentés ideje: .....
6. Hozzá tartozója (szülő, testvér stb.) az elmúlt tíz évben szerzett-e magyar állampolgárságot:
 igen – nem*
- A hozzá tartozó neve: .....
 Születési helye: ..... ideje: .....
 Az állampolgársági okirat száma: .....
- A hozzá tartozó neve: .....
 Születési helye: ..... ideje: .....
 Az állampolgársági okirat száma: .....

Kijelentem, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek.

KÖZLÖNY

§

Mellékletek:

(A csatolt mellékleteket szíveskedjék aláhúzással vagy más módon megjelölni!)

- születési anyakönyvi kivonat;
- családi állapot igazolására: házassági anyakönyvi kivonat, elhunyt házastárs halotti anyakönyvi kivonata, jogerős bontóítélet;
- a hontalanság igazolására vagy valószínűsítésére: .....
- egyéb okmány: .....

Kelt: .....

.....
kérelmező aláírása
(korlátozottan cselekvőképes is)

.....
törvényes képviselő aláírása

A korlátozottan cselekvőképes kérelmezőt meghallgattam.

A kérelmező és/vagy törvényes képviselője aláírását hitelesítem.

A kérelmező és/vagy törvényes képviselője személyazonosságát ..... számú
..... típusú személyazonosságot igazoló okirattal és ..... számú
lakcímet igazoló hatósági igazolvánnyal igazolta.

P. H.

.....
anyakönyvvezető aláírása”

KÖZLÖNY

§

4. melléklet a 116/2007. (V. 24.) Korm. rendelethez

„6. számú melléklet a 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelethez

A Magyar Köztársaság Elnökének
Budapest

**A magyar állampolgárság megszerzésére irányuló
NYILATKOZAT**

1957. október 1-je előtt született személy részére

Alulírott ..... kijelentem, hogy a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 5/A. § (1) bekezdés c) pontja alapján a magyar állampolgárságot meg kívánom szerezni.

1957. október 1-je előtt születtem, születésemkor anyám magyar állampolgár volt.

A kérelmező személyi adatai:

1.	Házassági neve: .....
	Születési családi neve: .....
	Születési utóneve(i): .....
	Előző (születési) családi neve: .....
	Előző utóneve(i): .....
	Születési helye: ..... (ország) ..... (város, község) ..... (kerület)
	Születési ideje: ..... év ..... hó ..... nap
	Állampolgársága(i): .....
	Jelenlegi állampolgárságát mikor és milyen jogcímen szerezte: .....

A kérelmező felmenőire vonatkozó adatok:

2.	Apja neve: .....
	Apja születési helye: ..... ideje: .....
	Apja állampolgársága a kérelmező születésekor: .....
	Apja volt-e magyar állampolgár: .....
	Ha igen, mikortól meddig: .....

3.	Anyja születési családi és utóneve: .....
	Anyja születési helye: ..... ideje: .....
	Anyja állampolgársága a kérelmező születésekor: .....
	Anyja szerzett-e, és ha igen, mikor és milyen jogcímen külföldi állampolgárságot: .....
	Anyai nagyapja neve: .....
	születési helye: ..... ideje: .....
	Anyai nagyanyja születési neve: .....
	születési helye: ..... ideje: .....
	Anyai nagyszülei házasságkötésének helye és ideje: .....

4. Szülei házasságkötésének helye: ..... (ország) ..... (város, község)
 ..... (kerület)
 ideje: .....

Egyéb adatok:

5. A kérelmező lakóhelye: ..... (ország)
 ..... (város/község)
 ..... (utca) ..... (hsz.) ..... (em.) ..... (ajtó)
 (Ha Magyarországon él, telefonszáma: .....)
 (Ha külföldön él, a bizonyítvány továbbítását az alábbi címre kéri: .....
 .....))

6. Családi állapota: .....
A következő rovatokat megszünt házasság esetén is szíveskedjék kitölteni!
 Házasságkötésének helye: ..... ideje: .....
 Házastársa születési neve: .....
     házassági neve: .....
     születési helye: ..... ideje: .....
     állampolgársága: .....
 Elváltaknál a házasságot felbontó bíróság megnevezése: .....
 Az ítélet száma: .....
 Jogerőre emelkedésének ideje: .....
 Özvegyeknél a házastárs halálesetének helye és ideje: .....
 Ha jelenlegi házassága nem az első:
 Előző házasságkötésének helye és ideje: .....
     az Ön házassági neve az előző házasságkötése után: .....
     családi és utóneve e házasság megszűnése után: .....
 Előző házastársa születési neve: .....
     születési helye: ..... ideje: .....
     állampolgársága: .....
 Előző házassága megszűnésének módja, helye és ideje: .....

7. Magyarországi lakóhely esetén:

Magyarországi tartózkodására jogosító engedélyének, okiratának

- típusa: .....
- száma: .....
- kelte: .....
- érvényességi ideje: .....
- Az engedélyt kiadó hatóság megnevezése: .....

8. Külföldi lakóhely esetén:

Mikor hagyta el Magyarországot: .....

Utolsó magyarországi lakcíme: .....

Ha soha nem élt Magyarországon, édesanyja (szülei, nagyszülei) mikor távoztak külföldre: .....

Édesanyja (szülei, nagyszülei) utolsó magyarországi lakcíme: .....

9. Hozzá tartozója az elmúlt tíz évben szerzett-e magyar állampolgárságot: igen – nem* (Szülő, nagyszülő, testvér stb.)

A hozzátartozó neve: .....

Születési helye: ..... ideje: .....

Az állampolgársági okirat száma: .....

A hozzátartozó neve: .....

Születési helye: ..... ideje: .....

Az állampolgársági okirat száma: .....

Kijelentem, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek.

Melléletek:

(A csatolt melléleteket szíveskedjék aláhúzással vagy más módon megjelölni!)

- születési anyakönyvi kivonat;
- családi állapot igazolására: házassági anyakönyvi kivonat, elhunyt házastárs halotti anyakönyvi kivonata, jogerős bontóítélet;
- szülei házassági anyakönyvi kivonata;
- édesanyja születési anyakönyvi kivonata;
- édesanyja magyar állampolgárságának igazolására szolgáló okirat: .....
- egyéb okmány: .....

Kelt: .....

.....
kérelmező aláírása

A kérelmező aláírását hitelesítem.

A kérelmező személyazonosságát ..... típusú ..... számú
személyazonosságot igazoló okirattal igazolta.

P. H.

.....
anyakönyvvezető/konzul aláírása”

KÖZLÖNY

§

5. melléklet a 116/2007. (V. 24.) Korm. rendelethez

„9. számú melléklet a 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelethez

.....
 Polgármesteri Hivatal
 Szám: ..... Hiv. sz: 106-A-.....

JEGYZŐKÖNYV
állampolgársági esküről vagy fogadalomról

Készült két példányban ..... Polgármesteri Hivatalának
 hivatalos helyiségében ..... év ..... hó ..... napján.

Jelen vannak:

..... polgármester
 ..... jegyzőkönyvvezető
 .....
 .....
 ..... honosított, visszahonosított
 (törvényes képviselője)

.....-t a Magyar Köztársaság Elnöke
 ..... év ..... hó ... napján kelt határozatával honosította/visszahonosította. Az
 okirat száma: ..... Erről az érintette(ke)t – törvényes képviselőjét – a
 Polgármesteri Hivatal .....-n értesítette, és az állampolgársági eskü, illetve
 fogadalom letételére felhívta.

A polgármester a honosított/visszahonosított személy(eke)t tájékoztatta, hogy választása/uk
 szerint állampolgársági esküt vagy fogadalmat tehet(nek). Az eskü és a fogadalom
 egyenértékű.

A honosított(ak), visszahonosított(ak) a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV.
 törvény 7. §-ában foglaltak szerint az alábbi esküt, illetve fogadalmat letette(ék):

„Én ..... (mint ..... törvényes képviselője)
 esküszöm/fogadom, hogy Magyarországot hazámnak tekintem. A Magyar Köztársaságnak hű
 állampolgára leszek, Alkotmányát és törvényeit tiszteletben tartom és megtartom. Hazámat
 erőmhez mérten megvédem, képességeimnek megfelelően szolgálom.”

(Az esküt tevő meggyőződése szerint:)
 „Isten engem úgy segítjen.”

Előttem:

.....
 polgármester .....
 jegyzőkönyvvezető

Esküt/fogadalmat tevő:

.....	.....
.....	.....
honosított, visszahonosított (törvényes képviselő)	korlátozottan cselekvőképes kérelmező
P. H.	

A honosított(ak), visszahonosított(ak) személyazonosság(uk)at .....
.....
számú és típusú személyazonosságot igazoló okirattal igazolták.

A magyar állampolgárság megszerzéséről az 1993. évi LV. törvény 19. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az alábbi hatóságokat értesítettem: .....
.....
.....

A honosítási/visszahonosítási okiraton feltüntetett személyek közül .....
..... az állampolgársági esküt, illetve fogadalmat
..... miatt nem tette le. Ezt a tényt az okiratra feljegyeztem
(és az igazolására szolgáló iratot csatolom).

.....
anyakönyvvezető

A honosítási/visszahonosítási okiratot és az alábbi iratokat átvettem:

.....
.....

.....
honosított/visszahonosított

Kelt: .....

P. H.

A jegyzőkönyv első példányát 5 napon belül az állampolgársági ügyekben eljáró szervnek kell megküldeni, másodpéldányát pedig a polgármesteri hivatal irattárolja. A jegyzőkönyv nem selejtezhető!"

**A Kormány
122/2007. (V. 31.) Korm.
rendelete**

**a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények
elektronikus megküldésével kapcsolatos egyes
jogszabályok módosításáról**

A Kormány az 1–10. § és a 13. § tekintetében a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 404. § (1) bekezdés *a)* pontjában, a 11–13. § tekintetében a Kbt. 404. § (1) bekezdés *e)* pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alkotmány 35. § (1) bekezdés *b)* pontjában megállapított feladatkörében a következőket rendeli el:

1. §

A közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények megküldésének és közzétételének részletes szabályairól, a hirdetmények ellenőrzésének rendjéről és díjáról, valamint a Közbeszerzési Értesítőben történő közzététel rendjéről és díjáról szóló 34/2004. (III. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: KR.) 2. § (3) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A szerkesztési, elektronikus hirdetménytovábbítási, valamint az ellenőrzési díjból származó bevételekből a hirdetmények ellenőrzésének, feladásának és az Értesítő szerkesztésének, megjelentetésének a költségeit kell fedezni, illetőleg a bevételeket a Tanács előírt feladatainak ellátása során felmerülő kiadásokra kell fordítani.”

2. §

A KR. 18. § (2) és (3) bekezdésének helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A Tanács az alábbi közleményeket évente egy alkalommal, az Értesítő első számában teljes terjedelemben közzéteszi, amellett, hogy azok a Tanács honlapján is hozzáférhetőek:

- a)* a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékét;
- b)* a Tanács ajánlásait és az elnöki tájékoztatókat;
- c)* a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékébe vételelnek feltételeit és igazolási módjait meghatározó hirdetést, a békéltetők névjegyzékét, a hivatalos közbeszerzési tanácsadók névjegyzékét, az akkreditált tanúsítók listáját, a közbeszerzési eljárásban való részvételtől tiltott ajánlattevők listáját és a Kbt. 1. §-ának (3) bekezdése szerinti nemzetközi szerződésekről szóló tájékoztatót;
- d)* a védett műhelyek nyilvántartásba vett adatait (névjegyzékét).

(3) A Tanács a (2) bekezdés szerinti közleményekben bekövetkezett változás esetén a közleményt teljes terjedelmében honlapján haladéktalanul hozzáférhetővé teszi.”

3. §

(1) A KR. 23. § (2) és (3) bekezdésének helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A kérelemhez mellékelni kell a hirdetmény egy példányát, a 24. § szerinti ellenőrzési, valamint a 24/A. § szerinti esetben az elektronikus hirdetménytovábbítási díj befizetését igazoló okiratot vagy annak másolatát.

(3) A nem elektronikus úton megküldött hirdetmény terjedelme – a 24/A. § szerinti eset kivételével – 650 szónál nem lehet több (kivételes esetben maximum 20%-kal); e terjedelemben nem számítandó bele a hirdetményminták szövege.”

(2) A KR. 23. § (4) bekezdése a következő *h)* ponttal egészül ki:

(A kérelemben meg kell adni az alábbiakat:)

„*h)* a 24/A. § szerinti esetben az elektronikus hirdetménytovábbításra irányuló kérelmet.”

4. §

A KR. a következő 24/A. §-sal egészül ki:

„24/A. § (1) Amennyiben a kérelmező a 22. § szerinti hirdetményt a Tanácsnak nem elektronikus úton, illetve elektronikus úton, de nem a közbeszerzési eljárásokban elektronikusan gyakorolható eljárási cselekmények szabályairól és az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerről szóló 167/2004. (V. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: ER.) 11. §-ának (4) bekezdése szerinti módon küldi meg, a Tanács – kérelemre – az ER.-ben meghatározott módnak megfelelő elektronikus úton adja fel az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő közzétételre (elektronikus hirdetménytovábbítás). A hirdetmény ilyen módon, elektronikus úton történő továbbküldéséért elektronikus hirdetménytovábbítási díjat kell fizetni.

(2) Az elektronikus hirdetménytovábbítási díj mértéke – a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – kétezer forint kéziratoldalanként. A díj általános forgalmi adót nem tartalmaz.

(3) A Kbt. 98. §-ának (3) bekezdése, 200. §-ának (3) bekezdése, 231. §-ának (3) bekezdése és 237. §-ának (3) bekezdése szerinti hirdetmények elektronikus hirdetménytovábbítási díjának mértéke ezer forint kéziratoldalanként. A díj általános forgalmi adót nem tartalmaz.

(4) Az elektronikus hirdetménytovábbítási díjat a Tanácsnak a Magyar Államkincstárnál vezetett MNB 10032000-01720361-00000000 számú számlájára kell befizetni.”

5. §

A KR. 25. § *c*) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Szerkesztőbizottság a kérelem kézhezvételét követően a kérelmet és a hirdetményt az alábbi szempontok szerint ellenőrzi:)

„*c*) az ellenőrzési, illetőleg elektronikus hirdetménytovábbítási díj befizetését a kérelmező igazolta-e;”

6. §

A KR. 26. § (2) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép, egyidejűleg a § a következő új (3) bekezdéssel egészül ki, továbbá az eredeti (3) és (4) bekezdés számozása (4) és (5) bekezdésre módosul:

„(2) A hirdetménynek az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő közzétételre való feladására – a 24/A. § szerinti eset kivételével – olyan módon kerül sor, amilyen módon az a Szerkesztőbizottsághoz érkezett, azzal az eltéréssel, hogy a személyesen vagy kézbesítő útján benyújtott vagy levélben megküldött hirdetmények esetén a feladásra telefaxon kerül sor. A hirdetmények elektronikus úton történő megküldése és közzétételére való feladása esetén az ER. szerinti követelmények is irányadóak.

(3) A 28. § (4) bekezdés *c*) pontja szerinti esetben a hirdetménynek meg kell felelnie a 23. § (3) bekezdésében foglalt követelménynek, valamint a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályoknak.”

7. §

A KR. 27. § (2) és (3) bekezdésének helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A hiánypótlásra történő felhívásban a Szerkesztőbizottság tájékoztatást ad arról is, hogy az ellenőrzési, illetőleg elektronikus hirdetménytovábbítási díj befizetését a kérelmezőnek igazolnia kell, és a befizetett díj összegének a 24. § (2) és (3) bekezdése, illetőleg a 24/A. § (2) és (3) bekezdése szerinti mértéket a felhívás alapján benyújtott hirdetmény tekintetében kell elérnie.

(3) Ha a hirdetmény megfelel a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályoknak, de a kérelmező az ellenőrzési, illetőleg elektronikus hirdetménytovábbítási díjat nem vagy nem az előírt mértékben fizette be, a Szerkesztőbizottság a befizetendő ellenőrzési, illetőleg elektronikus hirdetménytovábbítási díj összegének meghatározásával hívja fel hiánypótlásra.”

8. §

(1) A KR. 28. § (4) bekezdése a következő *c*) és *d*) ponttal egészül ki, egyidejűleg az eredeti *c*) pont megjelölése *e*) pontra változik:

(Abban az esetben, ha a hiánypótlásra történő felhívás alapján)

„*c*) a kérelmező az eredetileg vagy a hiánypótlásra történő felhívás alapján benyújtott hirdetménnyel kapcsolatban az elektronikus hirdetménytovábbítási díjat ismételten nem vagy nem az előírt mértékben fizette be, de a hirdetmény megfelel a 23. § (3) bekezdése szerinti követelménynek, a hirdetménynek az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő közzétételre való feladására olyan módon kerül sor, amilyen módon az a Szerkesztőbizottsághoz érkezett, azzal az eltéréssel, hogy a személyesen vagy kézbesítő útján benyújtott vagy levélben megküldött hirdetmények esetén a feladásra telefaxon kerül sor;

d) a kérelmező az eredetileg vagy a hiánypótlásra történő felhívás alapján benyújtott hirdetménnyel kapcsolatban az elektronikus hirdetménytovábbítási díjat ismételten nem vagy nem az előírt mértékben fizette be, és a hirdetmény meghaladja a 23. § (3) bekezdése szerinti terjedelmet, a Szerkesztőbizottság felszólítja az ajánlatkérőt a 23. § (3) bekezdése szerinti követelménynek való megfelelésre;”

(2) A KR. 28. § (7) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Abban az esetben, ha a hiánypótlás következtében a hirdetmény terjedelme csökken, a Szerkesztőbizottság a befizetett ellenőrzési, illetőleg elektronikus hirdetménytovábbítási díj összegét részlegesen visszautalja.”

9. §

(1) A KR. 32. §-ának felvezető szövege helyébe a következő felvezető szöveg lép:

„A Szerkesztőbizottság a befizetett ellenőrzési, illetőleg elektronikus hirdetménytovábbítási díjat tizenöt napon belül az alábbiak szerint utalja vissza:”

(2) A KR. 32. § *c*) és *d*) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„*c*) a 28. § (4) bekezdésének *c*) pontja esetében – amennyiben sor került díjfizetésre – a befizetett díj egészét;

d) ha a befizetett ellenőrzési, illetőleg elektronikus hirdetményellenőrzési díj összege meghaladja az előírt mértéket, a túlfizetett összeget.”

10. §

A KR. 33. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„33. § (1) Ha az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett hirdetemény és az ajánlatkérő által közzétételre feladott hirdetemény tartalma között eltérés van, a Szerkesztőbizottság a kérelmező kérelme alapján helyesbítést ad fel az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő közzétételre.

(2) Ha az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett hirdetemény és az Értesítőben – tájékoztató jelleggel – közzétett hirdetemény tartalma között eltérés van, a Szerkesztőbizottság a kérelmező kérelme alapján az Értesítőben helyesbítést tesz közzé.

(3) A helyesbítési kérelemben meg kell adni:

a) az Európai Unió Hivatalos Lapjában, a (2) bekezdés szerinti esetben az Értesítőben közzétett hirdetemény nyilvántartási számát;

b) a hirdeteménynek az Európai Unió Hivatalos Lapjában, a (2) bekezdés szerinti esetben az Értesítőben történő közzététele napját;

c) a hirdetemény azon pontját, amely eltérő tartalommal jelent meg;

d) a hirdetemény érintett pontjának helyes szövegét;

e) a helyesbítési kérelem feladásának napját.”

11. §

(1) A közbeszerzési eljárásokban elektronikusan gyakorolható eljárási cselekmények szabályairól és az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerről szóló 167/2004. (V. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: ER.) 11. § (2) bekezdése a következő b) ponttal egészül ki:

„b) a Szerkesztőbizottság által nyújtott, a www.kozbeszerzes.hu címen elérhető elektronikus szolgáltatás igénybevételével kell létrehozni, vagy”

(2) Az ER. 11. § (4) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A hirdeteményt a www.simap.eu.int által használt xml formátumban kell benyújtani.”

(3) Az ER. 11. § (7) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A közzétételi rendelet szerinti díj befizetését igazoló bizonylatot képként vagy az utalvány másolataként lehet csatolni, illetve egyidejűleg faxon megküldeni.”

12. §

Az ER. 12. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. § (1) A Szerkesztőbizottság – a Kbt. és a közzétételi rendelet 8. §-ában, illetve 25. §-ában meghatározott

követelmények teljesülésének ellenőrzését megelőzően – az elektronikus úton benyújtott hirdetemény közzétételére irányuló kérelmet először abból a szempontból vizsgálja meg, hogy az megfelel-e a 11. § (4) bekezdése szerinti követelménynek. Amennyiben a kérelem és mellékletei nem felelnek meg a 11. § (4) bekezdése szerinti követelménynek, úgy annak beérkezésétől számított 2 munkanapon belül elektronikus úton vagy telefaxon felhívja az ajánlatkérőt a dokumentum ismételt benyújtására, egyben – az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő közzétételre megküldött hirdetemény esetén – tájékoztatja a közzétételi rendelet 24/A. §-a szerinti elektronikus hirdeteménytovábbítás kérelmezésének lehetőségéről.

(2) A Kbt.-ben, illetőleg a közzétételi rendeletben meghatározott közzétételre vonatkozó határidők számítását – a közzétételi rendelet 24/A. §-a szerinti eset kivételével – a 11. § (4) bekezdése szerinti követelmény teljesítésétől kell számítani.”

Záró rendelkezések

13. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépés után megkezdett közbeszerzésekre [Kbt. 35. § (2) bekezdés], tervpályázatokra, illetőleg ezekkel kapcsolatban a kérelmező által feladott, illetőleg megküldött hirdeteményekre kell alkalmazni.

(2) Az e rendelet hatálybalépése előtti hiánypótlásra történő felhívás alapján a hatálybalépés után feladott, illetőleg megküldött hirdetemények vonatkozásában e rendelet szerint kell eljárni.

(3) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az ER. 11. §-a (2) bekezdésének a) pontja, 11. §-ának (6) bekezdése, továbbá a közbeszerzési és tervpályázati hirdetemények megküldésének és közzétételének rendjére vonatkozó egyes szabályok módosításáról szóló 102/2005. (VI. 4.) Korm. rendelet 2. §-a (4) bekezdésének az ER. 11. §-a (2) bekezdésének a) pontját, valamint 11. §-ának (6) bekezdését megállapító része, továbbá 3. §-ának (6) bekezdése.

(4) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a KR. 7. §-a (2) bekezdésében, valamint 24. §-a (2) és (3) bekezdésében „A díj az általános forgalmi adót nem tartalmazza.” szövegrész helyébe „A díj általános forgalmi adót nem tartalmaz.” szövegrész lép.

A Kormány tagjainak rendeletei

Az igazságügyi és rendészeti miniszter
21/2007. (V. 23.) IRM
rendelete

a pártfogó felügyelői tevékenységgel kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtásáról

A büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: Bv. tvr.) 127. §-ának (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 3. §-a (2) bekezdésének *d*) pontjában megállapított feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

A rendőrség a pártfogó felügyelői tevékenység eredményes gyakorlati megvalósítása érdekében a jogszabályokban foglalt kötelezettségeinek megfelelően – a büntető-eljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.), a Bv. tvr., a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és a Pártfogó Felügyelői Szolgálat tevékenységéről, valamint ehhez kapcsolódóan egyes igazságügy-miniszteri rendeletek módosításáról szóló 17/2003. (VI. 24.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) rendelkezéseire figyelemmel – közreműködik a pártfogó felügyelői feladatok ellátásában. Ennek keretében a rendőrség

a) teljesíti a pártfogó felügyelőnek a pártfogó felügyelői feladatok ellátásához kapcsolódó megkereséseit,

b) közreműködik a pártfogó felügyelet végrehajtásában.

2. §

A pártfogó felügyelői tevékenységgel kapcsolatos rendőri feladatokat a terhelt, illetőleg a pártfogolt lakóhelye (tartózkodási helye) szerint illetékes rendőrkapitányság látja el.

3. §

A rendőrség a pártfogó felügyelet végrehajtásában történő közreműködése keretében a pártfogó felügyelő megkeresése alapján – a Bv. tvr. 94. §-ának (2) bekezdésében foglaltak szerint – ellenőrzi a pártfogolt részére előírt, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 82. §-a (5) bekezdésének *a*)–*d*) pontjában meghatározott magatartási szabályok

megtartását, azokat a közterületi szolgálat ellátása, illetőleg nyilvános helyen történő ellenőrzés során figyelemmel kíséri, és ellenőrzési tapasztalatairól tájékoztatja a pártfogolt lakóhelye (tartózkodási helye) szerint illetékes pártfogó felügyelői szolgálatot.

4. §

A pártfogolt lakóhelye (tartózkodási helye) szerint illetékes rendőrkapitányság a közreműködés érdekében

a) az R. 25. §-ának (5) bekezdése szerinti pártfogó felügyelői értesítés alapján a pártfogoltat nyilvántartásba veszi, amely kiterjed a pártfogó felügyeletet elrendelő (megállapító) határozat adataira, a pártfogó felügyelet kezdő időpontjára, a pártfogó felügyelő személyére, valamint a magatartási szabályokra;

b) a pártfogó felügyelő erre irányuló megkeresése alapján gondoskodik a pártfogolt közterületen, illetőleg nyilvános helyen történő, közrendvédelmi szempontú ellenőrzéséről;

c) a pártfogolt érdekeit is figyelembe véve megállapítja a pártfogó felügyeletet elrendelő ügyész vagy bíróság határozatában külön magatartási szabályként előírt, rendőrségen történő jelentkezési kötelezettség teljesítésének részletes feltételeit;

d) a pártfogoltat jelentkezésekor beszámoltatja a jogszabályban és a határozatban előírt, a rendőrség ellenőrzési körébe utalt magatartási szabályok megtartásáról;

e) a pártfogolt számára előírt általános és külön magatartási szabály megszegéséről, a *c*) pont szerinti jelentkezési kötelezettségének elmulasztásáról nyolc napon belül tájékoztatja a pártfogó felügyelőt;

f) a magatartási szabályok megszegése esetén a pártfogó felügyelőnek javaslatot tehet az előírt külön magatartási szabályok módosításának kezdeményezésére;

g) a pártfogó felügyelő egyidejű tájékoztatása, illetőleg a pártfogó felügyelővel való szükség szerinti konzultáció mellett javaslatot tesz az illetékes ügyésznek

ga) a vádemelésre, illetőleg a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésére, ha a pártfogó felügyeletet vádemelés elhalasztásával vagy szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésével kapcsolatban rendelték el, és a pártfogolt a magatartási szabályokat súlyosan megszegi,

gb) a feltételes szabadság megszüntetésére – a bizonyítási eszközök megjelölésével –, ha a pártfogó felügyelet alá helyezett elítélt a magatartási szabályokat megszegi;

h) haladéktalanul tájékoztatja a pártfogó felügyelőt, ha próbára bocsátás mellett elrendelt pártfogó felügyelet esetén a pártfogolt a magatartási szabályokat megszegi.

5. §

A pártfogó felügyelet végrehajtásában közreműködő rendőrkapitányság haladéktalanul tájékoztatja a pártfogolt

lakóhelye (tartózkodási helye) szerint illetékes pártfogó felügyelői szolgálatot, ha a pártfogolt ellen a pártfogó felügyelet tartama alatt büntetőeljárást indít. A tájékoztatás tartalmazza

- a) a pártfogolt személyi adatait,
- b) a cselekmény Btk. szerinti minősítését, és
- c) az elkövetés időpontját.

6. §

(1) Az ismeretlen helyen tartózkodó (eltűnt) pártfogolt felkutatására, tartózkodási helyének megállapítására a rendőrség a pártfogó felügyelő megkeresésére intézkedik, illetőleg eltűnés miatt körözést rendel el az Rtv., a személy- és tárgykörözésről, valamint az eltűnt személyek felkutatásának és a rendkívüli halálesetek kivizsgálásának rendjéről szóló jogszabályi rendelkezések alapján.

(2) Ha a feltételes szabadságra bocsátott, illetőleg javítóintézetből ideiglenesen elbocsátott pártfogolt eltűnt, és a Bv. tvr. 9. §-ának (2) bekezdése alapján a szabadságvesztés ideiglenes foganatba vételét rendelték el, a rendőrség a felkutatást szolgáló intézkedéseket a bíróság által kibocsátott elfogatóparancs alapján hajtja végre.

7. §

(1) Ez a rendelet 2007. június 1-jén lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

- a) a pártfogó felügyelet végrehajtásával kapcsolatos rendőri feladatokról szóló 22/1983. (XI. 21.) BM utasítás, valamint
- b) a pártfogó felügyelet végrehajtásával kapcsolatos rendőri feladatokról szóló 22/1983. (XI. 21.) BM utasítás módosításáról szóló 48/1999. (BK 5.) BM utasítás.

**Az igazságügyi és rendészeti miniszter
22/2007. (V. 24.) IRM
rendelete
a Büntetés-végrehajtás Továbbképzési
és Rehabilitációs Központja (Igal)
megszüntetéséről**

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 90. § (1) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § e) pontjában foglalt feladat-

körömben, a pénzügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 169/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § a) pontjában foglalt felelősségi körében eljáró pénzügyminiszterrel egyetértésben a következőket rendelem el:

1. §

A Büntetés-végrehajtás Továbbképzési és Rehabilitációs Központját (Igal) az Áht. 90. §-ának (1) bekezdés c) pontja és 91/A. §-a alapján 2007. június 30-i hatállyal megszüntetem.

2. §

A megszűnő Büntetés-végrehajtás Továbbképzési és Rehabilitációs Központ (Igal)

- a) székhelye: 7275 Igal, Gábor u. 6.
- b) felügyeleti szerve: Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, 1055 Budapest, Kossuth tér 4.
- c) megszüntető szerve: Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, 1055 Budapest, Kossuth tér 4.

3. §

A Büntetés-végrehajtás Továbbképzési és Rehabilitációs Központja (Igal) általános jogutódja a Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központja.

4. §

A Büntetés-végrehajtás Továbbképzési és Rehabilitációs Központja (Igal) megszűnését követően valamennyi alapfeladatát jogutódja látja el.

5. §

(1) Ez a rendelet 2007. június 30-án lép hatályba.

(2) Hatályát veszti

- a) a büntetés-végrehajtási szervek alapító okiratainak kiadásáról, módosításáról szóló 20/1997. (VII. 8.) IM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának d) pontja és a Büntetés-végrehajtás Továbbképzési és Rehabilitációs Központjának (Igal) alapító okirata,
- b) az Igazságügyi Minisztérium fejezethez tartozó költségvetési szerv középírányító szervként történő elismeréséről, a gazdálkodási jogosítványok megosztási rendjéről és a büntetés-végrehajtási szervek alapító okiratainak módosításáról szóló 32/2002. (XII. 21.) IM rendelet 36. számú melléklete.

**Az igazságügyi és rendészeti miniszter
23/2007. (V. 24.) IRM
rendelete**

**a büntetés-végrehajtási szervek
alapító okiratainak kiadásáról, módosításáról szóló
20/1997. (VII. 8.) IM rendelet módosításáról**

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 88. §-ában kapott felhatalmazás alapján a pénzügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 169/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § a) pontjában foglalt felelősségi körben eljáró pénzügyminiszterrel egyetértésben a következőket rendelem el:

1. §

A büntetés-végrehajtási szervek alapító okiratainak kiadásáról, módosításáról szóló 20/1997. (VII. 8.) IM rendelettel (a továbbiakban: R.) kiadott, a Büntetés-végrehajtás Továbbképzési és Konferencia Központja (Pilisszentkereszt) Alapító Okirata e rendelet *melléklete* szerint módosul.

2. §

(1) Ez a rendelet 2007. június 30-án lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 1. §-ának e) pontjában a „Büntetés-végrehajtás Továbbképzési és Konferencia Központja (Pilisszentkereszt)” szöveg helyébe a „Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központja” szöveg lép.

(3) Az Igazságügyi Minisztérium fejezetéhez tartozó költségvetési szerv középírányító szervként történő elismeréséről, a gazdálkodási jogosítványok megosztási rendjéről és a büntetés-végrehajtási szervek alapító okiratainak módosításáról szóló 32/2002. (XII. 21.) IM rendelet 37. számú melléklete hatályát veszti.

Melléklet

a 23/2007. (V. 24.) IRM rendelethez

Alapító Okirat módosítása

amelyet a Magyar Köztársaság igazságügyi és rendészeti minisztere a Büntetés-végrehajtás Továbbképzési és Konferencia Központjának (Pilisszentkereszt) a büntetés-végrehajtási szervek alapító okiratainak kiadásáról, módosításáról szóló 20/1997. (VII. 8.) IM rendelettel kiadott Alapító Okiratát az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht.) 89. §-ának (1) bekezdése és 90. §-ának (2) bekezdése alapján – a

pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következők szerint módosítja:

1. Az Alapító Okirat 1. pontja helyébe a következő szöveg lép:

„1. A költségvetési szerv neve: Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központja.”

2. Az Alapító Okirat 2. pontja helyébe a következő szöveg lép:

„2. A Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központja az Áht. 87. §-ának (1) bekezdése szerint költségvetési szerv, jogi személy.”

3. Az Alapító Okirat 3. pontja helyébe a következő szöveg lép:

„3. a) Székhelye: 2098 Pilisszentkereszt, Pomázi u. 6.
b) Telephelye: 7275 Igal, Gábor u. 6.”

4. Az Alapító Okirat 5. pontja helyébe az alábbi szöveg lép:

„5. Állami feladatként ellátandó alaptevékenysége, rendeltetése:

- a büntetés-végrehajtási szervezet személyi állománya továbbképzésének, továbbá
- a büntetés-végrehajtási feladatok ellátását elősegítő továbbképzések, szakmai értekezletek, konferenciák szervezése, a résztvevőknek szállás és étkezés biztosítása, valamint
- orvosi rehabilitáció, illetve rekreáció biztosítása a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás keretében.”

5. Az Alapító Okirat 6. pontja helyébe az alábbi szöveg kerül:

„6. A Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központja tevékenységi köre:

a) a Központi Statisztikai Hivatal szakágazati besorolása alapján

- 75.23 Igazságügy
- 80.42 Felnőtt-, egyéb oktatás
- 85.12 Járóbeteg-ellátás
- 85.14 Egyéb humán-egészségügyi ellátás
- 55.23 Egyéb szálláshely-szolgáltatás
- 55.51 Munkahelyi étkeztetés

b) költségvetési szakágazati rend alapján

752340 Büntetés-végrehajtási tevékenység”

6. Az Alapító Okirat 7. pontja helyébe az alábbi szöveg kerül:

„7. a) Felügyeleti szerve:

Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium
1055 Budapest V., Kossuth tér. 4.

b) Szakfelügyeletet ellátó szerv:

Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság
1054 Budapest V., Steindl Imre u. 8.”

7. Az Alapító Okirat 9. pontja helyébe az alábbi szöveg kerül:

„9. A Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központját a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka által kinevezett igazgató vezeti és képviseli.”

8. Az Alapító Okirat 10. pontja helyébe az alábbi szöveg kerül:

„10. A Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központja szervezeti és működési rendjét, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) határozza meg. Az SZMSZ-t az igazgató az intézmény nyilvántartásba történő bejegyzését követő 30 napon belül készíti el.”

9. Az Alapító Okirat 11. pontja helyébe az alábbi szöveg kerül:

„11. A Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központja vállalkozási tevékenységet nem folytat.”

10. Az Alapító Okirat 12. pontja helyébe az alábbi szöveg kerül:

„12. A Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központja a részére jóváhagyott költségvetési előirányzatok felett teljes jogkörrel rendelkező, önállóan gazdálkodó költségvetési szerv.”

11. Az Alapító Okirat 13. pontja helyébe az alábbi szöveg lép:

„13. A Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központja megszüntetése esetén az alapító jogutódot jelöl ki.”

—————
Az igazságügyi és rendészeti miniszter
24/2007. (V. 24.) IRM
rendelete

a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM–IM együttes rendelet módosításáról

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 604. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – a legfőbb ügyéssel egyetértésben –, az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-a *h*) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

A belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM–IM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) 4. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. §-a (1) bekezdésének *a*) pontja alapján elfogott és előállított személyt az elfogás, illetve az előállítás kezdetétől megilleti a védelemhez való jog.”

2. §

Az R. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § A fogva tartás elrendelését követően – a 4. § (4) bekezdése esetén az elfogástól, illetőleg az előállítástól kezdődően – a gyanúsított első kihallgatása előtt biztosítani kell, hogy védőt hatalmazhasson meg.”

3. §

Az R. 13. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a címzett olyan állam területén lakik, illetve tartózkodik, amellyel a Magyar Köztársaságnak van jogsegélyszerződése, a határozat és más hivatalos irat kézbesítése során eszerint kell eljárni.”

4. §

Az R. 57. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„57. § A gyanúsított őrizetbe vételére akkor kerülhet sor, ha a rendelkezésre álló adatok alapján előzetes letartóztatásának elrendelése, illetőleg – a Be. 517. §-ának (1) bekezdésében meghatározott feltételek fennállása esetén – bíróság elé állítása valószínűsíthető.”

5. §

Az R. 58. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„58. § (1) Az őrizetbe vételt elrendelő határozatnak a Be. 169. §-ának (2) és (3) bekezdésében foglaltakon kívül tartalmaznia kell a gyanúsítottnak a Be. 117. §-ának (1) bekezdésében meghatározott személyi adatait, az előzetes letartóztatás valószínű elrendelésének a Be. 129. §-ának (2) bekezdésében meghatározott okát, illetve azt, hogy a Be. 517. §-ának (1) bekezdése alapján a gyanúsított bíróság elé állítása valószínűsíthető. A határozatnak tartalmaznia kell továbbá a fogva tartás helyét, az elrende-

lést közvetlenül megelőző fogva tartás jogcímét és annak kezdő időpontját, valamint az őrizetbe vétel kezdetének és lejártának időpontját (nap, óra). A határozat indokolásában le kell írni a gyanúsítás alapjául szolgáló cselekmény lényegét, és az őrizetbe vételt megalapozó tényeket, körülményeket.”

6. §

Az R. 59. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és a jelenlegi rendelkezés az (1) bekezdés számozást kapja:

„(2) A fogva tartott által megjelölt hozzátartozó értesítésének időpontjáról és módjáról, illetve az értesítés elmaradásának okáról a fogva tartás alapjául szolgáló eljárást folytató szerv képviselője feljegyzést készít, amelyet a fogva tartást foganatosító szerv rendelkezésére bocsát.”

7. §

Az R. 136. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Az (1)–(7) bekezdés rendelkezéseit a gyanúsított és a védő tekintetében értelemszerűen alkalmazni kell a nyomozás megszüntetése esetén is.”

8. §

Az R. 140. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„140. § A panaszt írásban vagy szóban lehet előterjeszteni. A szóban előterjesztett panaszt jegyzőkönyvbe kell foglalni.”

9. §

Az R. 141. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„141. § A nyomozás során a panaszt a határozatot hozó, az intézkedést foganatosító, illetőleg az intézkedést elmulasztó nyomozó szervnél célszerű előterjeszteni.”

10. §

Az R. 152. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„152. § (1) Környezetanulmány elkészítésére a gyanúsított lakóhelye (tartózkodási helye) szerint illetékes pártfogó felügyelői szolgálatot kell megkeresni.

(2) A megkeresés tartalmazza:

a) a fiatalkorú gyanúsított nevét, lakóhelyét (tartózkodási helyét),

b) a fiatalkorú gyanúsított törvényes képviselőjének nevét, lakóhelyét (tartózkodási helyét),

c) az eljárás alapjául szolgáló cselekmény Btk. szerinti minősítését és az elkövetés időpontját,

d) a fiatalkorú gyanúsított, valamint törvényes képviselője telefonos vagy egyéb elérhetőségét, ha az ismert,

e) az oktatási intézmény, illetőleg a munkahely megnevezését és elérhetőségét, ahol a fiatalkorú gyanúsított tanulói jogviszonyban vagy munkaviszonyban áll.

(3) A környezetanulmány soron kívüli elkészítése akkor kérhető, ha azt a büntetőeljárás lefolytatására a Be. 517. §-ának (1) bekezdése szerinti határidő indokolja.

(4) A rendőrség – a pártfogó felügyelő megkeresésére – a környezetanulmány elkészítésében közreműködik, ha az

a) a környezetanulmánnyal érintett helyszín biztonság megtekintése, illetve

b) a környezetanulmány elkészítése során meghallgató személy biztonságos meghallgatása érdekében szükséges.”

11. §

Az R. 165. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„165. § (1) Csak a mentelmi jog felfüggesztése után, illetőleg az arra jogosult előzetes hozzájárulásával indítható büntetőeljárás:

a) az országgyűlési képviselő, az európai parlamenti képviselő, az alkotmánybíró, az állampolgári jogok országgyűlési biztosa és általános helyettese, a kisebbségi jogok országgyűlési biztosa, az adatvédelmi biztos, az Állami Számvevőszék elnöke és alelnökei, a hivatásos bíró és az ügyész ellen,

b) az országgyűlési képviselő választásra jelöltként igazolt személy ellen [az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény 7. § (2) bekezdés].”

12. §

Az R. 179. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„179. § (1) A nem magyar állampolgár gyanúsítottkénti vagy tanúkénti kihallgatásáról az állampolgársága – ha az érintett több állam állampolgára, az általa megjelölt állampolgársága – szerint illetékes külképviseletet a nyomozó szerv a Külügyminisztériumon keresztül akkor értesíti, ha ezt az érintett kéri.”

13. §

Az R. 180. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„180. § Ha a nem magyar állampolgárságú gyanúsított tartózkodási engedéllyel rendelkezik vagy letelepedett, illetve bevándorolt jogállású, a büntetőeljárás megindításá-

ról a nyomozó szerv köteles értesíteni a BÁH-nak a nem magyar állampolgár magyarországi szálláshelye, illetve lakhelye szerint illetékes hatóságát is.”

14. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdés kivételével – 2007. június 1-jén lép hatályba.

(2) A rendelet 13. §-a 2007. július 1-jén lép hatályba.

(3) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 20. §-ának (2) bekezdésében az „, illetve jelentésbe” szövegrész, 23. §-ának (3) bekezdésében az „, illetve jelentés” szövegrész, 39. §-ának (1) bekezdésében a „vagy jelentés” szövegrész hatályát veszti.

(4) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg

a) az R. 3. §-ának a) pontjában a „Nemzeti Nyomozó Iroda (a továbbiakban: NNYI)” szövegrész helyébe a „Nemzeti Nyomozó Iroda (a továbbiakban: NNI)”;

b) az R. 14. §-ának (2) bekezdésében az „a Belügyminisztérium” szövegrész helyébe az „az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium” szöveg lép.

**Az igazságügyi és rendészeti miniszter
25/2007. (V. 31.) IRM
rendelete**

**a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező
személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló
2007. évi I. törvény, valamint a harmadik országbeli
állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló
2007. évi II. törvény végrehajtásáról**

A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (a továbbiakban: Szmvt.) 86. § (2) bekezdés a) és d) pontjában, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) 111. § (2) bekezdés a), d) és e) pontjában kapott felhatalmazás alapján, továbbá az Szmvt. és a Harmtv. rendelkezéseire figyelemmel a kisajátításról szóló 1976. évi 24. törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló 33/1976. (IX. 5.) MT rendelet 63. § (1) bekezdésében, a Strasbourgban, 1983. március 23-án kelt, az elítélt személyek átszállításáról szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 1994. évi XX. törvény 4. § (2) bekezdésében, a nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek személyzetének munkájáról szóló Európai Megállapodás (AETR) kihirdetéséről szóló 2001. évi IX. törvény 4. § (2) bekezdésében és a Rendőrségről szóló 1994. évi

XXXIV. törvény 101. § (1) bekezdés k) pontjában, a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény 78. § a) pontjában, az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 68. § (7) bekezdés a) pontjában, a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 41. § (2) bekezdésében, a határőrizetről és a Határőrségről szóló 1997. évi XXXII. törvény 83. § (4) bekezdés a) pontjában, az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 1982. évi 17. törvényerejű rendelet 42/A. § (1) bekezdésében, valamint a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 75. § a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § g) pontjában megállapított feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

I. Fejezet

**A SZABAD MOZGÁS ÉS TARTÓZKODÁS JOGÁVAL
RENDELKEZŐ SZEMÉLYEKRE VONATKOZÓ
SZABÁLYOK**

*Az EGT-állampolgár három hónapot meghaladó
tartózkodásának bejelentéséről szóló igazolás*

1. §

(1) Az Szmvt. 1. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott személy (a továbbiakban: EGT-állampolgár) a három hónapot meghaladó tartózkodási jogát igazoló, kártya formátumú, a tartózkodás bejelentéséről szóló igazolás (a továbbiakban: regisztrációs igazolás) kiadását az e rendelet 1. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kérheti. A kérelmet saját kezűleg alá kell írni. A cselekvőképtelen és a korlátozottan cselekvőképes személy kérelmét a törvényes képviselő írja alá.

(2) A regisztrációs igazolást annak az EGT-állampolgárnak is külön kell kiadni, aki a tizennegyedik életévét nem töltötte be, és önálló úti okmánnyal vagy személyazonosító igazolvánnyal nem rendelkezik, de személyes adatait a tartózkodási jogot igazoló okmánnyal rendelkező szülő úti okmánya tartalmazza.

(3) A regisztrációs igazolást az e rendelet 6. melléklet 1. pontja szerinti formában és adattartalommal kell kiállítani.

2. §

(1) Az EGT-állampolgár a regisztrációs igazolásban foglalt adatai megváltozása esetén az adatváltozást tartalmazó új úti okmánya vagy új érvényes személyazonosító igazolványa bemutatása mellett az e rendelet 4. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kérheti a regisztr-

rációs igazolás cseréjét a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) bejelentett lakóhelye szerint illetékes területi szervénél (a továbbiakban: regionális igazgatóság).

(2) A regionális igazgatóság hivatalból gondoskodik a regisztrációs igazolás cseréjéről, ha az okmány gyártáshibás vagy téves adatokat tartalmaz.

(3) Ha az EGT-állampolgár a regisztrációs igazolást elvesztette, az megsemmisült vagy azt eltulajdonították, illetve a regisztrációs igazolás megrongálódás miatt a benne foglalt adatok igazolására alkalmatlanná vált, a regisztrációs igazolást az EGT-állampolgár bejelentett lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóság az e rendelet 5. mellékletében meghatározott formanyomtatványon benyújtott kérelemre pótolja.

(4) Ha az elveszettnek vagy megsemmisültnek hitt regisztrációs igazolást az új okmány kiadása előtt megtalálják, azt a jogosultjának a regionális igazgatóság visszaadja. Le kell adni a bejelentett lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóságnál azt a regisztrációs igazolást, amelyet a jogosultja az új okmány kiadását követően talált meg.

(5) Az EGT-állampolgár a regisztrációs igazolást, illetve a személyi adat- és lakcímnnyilvántartást vezető szerv által kiadott, a személyi azonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolványt köteles magánál tartani és az arra feljogosított hatóságnak bemutatni. Erről az EGT-állampolgárt az okmány kiadásakor tájékoztatni kell.

A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag három hónapot meghaladó tartózkodási jogát igazoló okmány

3. §

(1) A három hónapot meghaladó tartózkodási jogot igazoló okmány (a továbbiakban: tartózkodási kártya) kiadása, illetve a tartózkodási kártya meghosszabbítása iránti kérelmet

a) az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja az e rendelet 2. melléklet I. pontjában,

b) a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja az e rendelet 2. melléklet II. pontjában

meghatározott formanyomtatványon nyújthatja be.

(2) A kérelemhez csatolni kell egy darab arcfényképet. A kérelmet saját kezűleg alá kell írni. A cselekvőképtelen és a korlátozottan cselekvőképes személy kérelmét a törvényes képviselő írja alá.

(3) A tartózkodási kártya érvényességi idejét a tartózkodás igazolt céljára, tervezett időtartamára és a tartózkodás feltételeit igazoló okmányok, okiratok tartalmára és érvényességére figyelemmel kell meghatározni.

(4) A tartózkodási kártyát

a) az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja részére kártya formátumban kell kiadni,

b) a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja úti okmányában matrica formájában – tartózkodási engedély megnevezéssel – kell elhelyezni.

(5) Az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja részére kiállított tartózkodási kártyát az e rendelet 6. melléklet 2. pont *a)* alpontja szerinti formában és adattartalommal kell kiállítani.

(6) A magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja részére kiállított tartózkodási kártyát az e rendelet 6. melléklet 2. pont *b)* alpontja szerinti formában és adattartalommal kell kiállítani.

4. §

A tartózkodási kártyát annak a harmadik ország állampolgárságával rendelkező kiskorúnak is külön kell kiadni, aki a tizennegyedik életévét nem töltötte be, és önálló úti okmánnyal nem rendelkezik, de személyes adatait a tartózkodási jogot igazoló okmánnyal rendelkező szülő úti okmánya tartalmazza.

5. §

(1) Az a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag, akinek a tartózkodási kártyájában foglalt adatai megváltoztak, az adatváltozást tartalmazó új úti okmánya bemutatása mellett az e rendelet 4. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kérheti a tartózkodási kártya cseréjét a bejelentett lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóságnál. A kérelemhez csatolni kell egy darab arcfényképet. A kérelmet saját kezűleg alá kell írni. A cselekvőképtelen és a korlátozottan cselekvőképes személy kérelmét a törvényes képviselő írja alá.

(2) A tartózkodási kártya cseréjére illetékes regionális igazgatóság az új tartózkodási kártyát a magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja úti okmányában elhelyezi, illetve az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjának – a meglévő tartózkodási kártya bevonása mellett – kiadja.

(3) A regionális igazgatóság hivatalból gondoskodik a tartózkodási kártya cseréjéről, ha az okmány gyártáshibás vagy téves adatokat tartalmaz.

6. §

(1) Ha a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag a tartózkodási kártyát elvesztette, az megsemmisült vagy azt eltulajdonították, illetve a tartózkodási kártya megrongálódás miatt a benne foglalt adatok igazolására alkalmatlanná vált, a tartózkodási kártyát a bejelentett lakóhely szerint illetékes regionális igazgatóság az e rendelet 5. mellékletében meghatározott formanyomtatványon benyújtott kérelemre pótolja.

(2) Ha a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag a matrica formátumú tartózkodási kártyát tartalmazó úti okmányát elvesztette, az megsemmisült vagy azt eltulajdonították, illetve ha az úti okmány vagy a benne lévő tartózkodási kártya megrongálódás miatt a benne foglalt adatok igazolására alkalmatlanná vált, a tartózkodási kártyát a bejelentett lakóhely szerint illetékes regionális igazgatóság az e rendelet 5. mellékletében meghatározott formanyomtatványon benyújtott kérelemre pótolja.

(3) Ha az elveszettnek vagy megsemmisültnek hitt kártya formátumú tartózkodási kártyát, illetve tartózkodási kártyát tartalmazó úti okmányt az új tartózkodási kártya kiadása előtt megtalálják, azt a jogosultjának a regionális igazgatóság visszaadja.

(4) Le kell adni az EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagjának a bejelentett lakóhely szerint illetékes regionális igazgatóságnál azt a tartózkodási kártyát, amelyet az új okmány kiadását követően talált meg.

7. §

A harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag a tartózkodási kártyát és a személyi adat- és lakcímnnyilvántartást vezető szerv által kiadott, a személyi azonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolványt köteles magánál tartani és az arra feljogosított hatóságnak bemutatni. Erről a harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagot az okmány kiadásakor tájékoztatni kell.

*Az EGT-állampolgár és a családtag
állandó tartózkodási jogát igazoló okmány*

8. §

(1) Az állandó tartózkodási jogot igazoló, kártya formátumú okmány (a továbbiakban: állandó tartózkodási kártya) kiadása iránti kérelmet az EGT-állampolgár és a családtag az e rendelet 3. mellékletében meghatározott formanyomtatványon nyújthatja be, amelyhez csatolni kell egy darab arcfényképet. A kérelmet saját kezűleg alá kell írni.

A cselekvőképtelen és a korlátozottan cselekvőképes személy kérelmét a törvényes képviselő írja alá.

(2) Az állandó tartózkodási kártyát annak az EGT-állampolgárnak és családtagnak is külön kell kiadni, aki a tizenegyedik életévét nem töltötte be, és önálló úti okmánnyal vagy személyazonosító igazolvánnyal nem rendelkezik, de személyes adatait a tartózkodási jogot igazoló okmánnyal rendelkező szülő úti okmánya tartalmazza.

(3) Az állandó tartózkodási kártyát az e rendelet 6. melléklet 3. pontja szerinti formában és adattartalommal kell kiállítani.

9. §

(1) Az EGT-állampolgár és a családtag az állandó tartózkodási kártyájában foglalt adatai megváltozása esetén az adatváltozást tartalmazó új úti okmánya vagy új érvényes személyazonosító igazolványa bemutatása mellett az e rendelet 4. mellékletében meghatározott formanyomtatványon a bejelentett lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóságnál kérheti az állandó tartózkodási kártya cseréjét.

(2) A regionális igazgatóság hivatalból gondoskodik az állandó tartózkodási kártya cseréjéről, ha az okmány gyártáshibás vagy téves adatokat tartalmaz.

(3) Ha az EGT-állampolgár vagy a családtag az állandó tartózkodási kártyát elvesztette, az megsemmisült vagy azt eltulajdonították, illetve az állandó tartózkodási kártya megrongálódás miatt a benne foglalt adatok igazolására alkalmatlanná vált, az állandó tartózkodási kártyát az EGT-állampolgár és a családtag bejelentett lakóhelye szerint illetékes regionális igazgatóság az e rendelet 5. mellékletében meghatározott formanyomtatványon benyújtott kérelemre pótolja.

(4) Ha az elveszettnek vagy megsemmisültnek hitt állandó tartózkodási kártyát az új okmány kiadása előtt megtalálják, azt a jogosultjának a regionális igazgatóság visszaadja. Le kell adni a bejelentett lakóhely szerint illetékes regionális igazgatóságnál azt az állandó tartózkodási kártyát, amelyet a jogosultja az új okmány kiadását követően talált meg.

10. §

Az EGT-állampolgár és a családtag az állandó tartózkodási kártyát, illetve a személyi adat- és lakcímnnyilvántartást vezető szerv által kiadott, a személyi azonosítóról és a lakcímről szóló hatósági igazolványt köteles magánál tartani és az arra feljogosított hatóságnak bemutatni. Erről az EGT-állampolgárt és a családtagot az okmány kiadásakor tájékoztatni kell.

Az aláírás minta

11. §

A tartózkodási jogot igazoló okmány kiadása, meghosszabbítása, pótlása, valamint cseréje iránti kérelem formanyomtatványán a bekeretezett aláírás minta rovatot a kérelmező saját kezűleg írja alá. Ha a cselekvőképes kérelmező írásképtelen, a bekeretezett aláírás minta rovatba az „Írásképtelen” megjegyzést az eljáró hatóság tünteti fel. A cselekvőképtelen vagy korlátozottan cselekvőképes kérelmező írásképtelensége esetén a bekeretezett aláírás minta rovatot a törvényes képviselő írja alá.

A központi idegenrendészeti nyilvántartás adatfeldolgozó szerve

12. §

(1) A központi idegenrendészeti nyilvántartás adatfeldolgozó szerve – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala.

(2) Az Szmtv. 60. § (1) bekezdése alapján rögzített arckép más és ujjnyomat adatok tekintetében az adatfeldolgozó szerv a Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet.

II. Fejezet

A HARMADIK ORSZÁGBELI ÁLLAMPOLGÁROKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

13. §

(1) A vízumokmányt a „Vízumokra vonatkozó közös konzuli utasítás a diplomáciai és konzuli képviselők számára” 13. mellékletének megfelelően kell kitölteni.

(2) Ha a vízum külön lapon történő kiadására a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény végrehajtásáról szóló 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Harmtv. vhr.) 18. § (2) bekezdés vagy 27. § (2) bekezdés második fordulata alapján kerül sor, a külön lapot bélyegzőlenyomattal kell ellátni.

14. §

Az érvénytelen vízumokmányt a vízumot visszavonó, az okmány cseréjét vagy pótlását végző vízumkiadó hatóság „ÉRVÉNYTELEN” szövegű, nedves bélyegzőlenyomat elhelyezésével érvényteleníti, és gondoskodik az ér-

vénytelenség tényének, okának és időpontjának a központi idegenrendészeti nyilvántartásba történő bejegyzéséről.

15. §

Az érvénytelen tartózkodási engedélyt, illetve bevándorolt vagy letelepedett státuszt igazoló okmányt a tartózkodási engedélyt, illetve a bevándorolt vagy letelepedett státuszt visszavonó, az okmány cseréjét vagy pótlását végző regionális igazgatóság matrica formátumú okmány esetén „ÉRVÉNYTELEN” szövegű, nedves bélyegzőlenyomat elhelyezésével, kártya formátumú okmány esetén kilyukasztással érvényteleníti, és gondoskodik az érvénytelenség tényének, okának és időpontjának a központi idegenrendészeti nyilvántartásba történő bejegyzéséről.

16. §

A Harmtv. vhr. 63. §-ában meghatározott meghívólevelet az e rendelet 8. mellékletében foglalt formában és adattartalommal kell kiállítani.

17. §

(1) A három hónapot meg nem haladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelmet az e rendelet 25. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kell benyújtani.

(2) A három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelmet az e rendelet 10. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kell benyújtani.

18. §

(1) A családi együttélés biztosítása céljából kiadott tartózkodási engedély iránti kérelmet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – az e rendelet 11. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kell benyújtani.

(2) A Magyar Köztársaság területén született harmadik országbeli állampolgár gyermek részére a Harmtv. 19. § (8) bekezdésében meghatározott tartózkodási engedélyt az e rendelet 23. mellékletében meghatározott bejelentőlap alapján kell kiadni.

(3) A keresőtevékenység folytatása céljából kiadott tartózkodási engedély iránti kérelmet az e rendelet 12. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kell benyújtani.

(4) A tanulmányi céljából kiadott tartózkodási engedély iránti kérelmet az e rendelet 13. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kell benyújtani.

(5) A kutatás céljából kiadott tartózkodási engedély iránti kérelmet az e rendelet 14. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kell benyújtani.

(6) A hivatalos célból kiadott tartózkodási engedély iránti kérelmet az e rendelet 15. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kell benyújtani.

(7) A gyógykezelés céljából kiadott tartózkodási engedély iránti kérelmet az e rendelet 16. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kell benyújtani.

(8) A látogatás céljából kiadott tartózkodási engedély iránti kérelmet az e rendelet 17. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kell benyújtani.

(9) Az egyéb célból kiadott tartózkodási engedély iránti kérelmet az e rendelet 18. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kell benyújtani.

19. §

A Harmtv. 30. § (1) bekezdése szerinti ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást az e rendelet 19. mellékletében foglalt adattartalommal kell kiállítani.

20. §

(1) A Harmtv. 32. § (1) bekezdés b)–d) pontja szerinti ideiglenes letelepedési engedély, nemzeti letelepedési engedély, valamint EK letelepedési engedély iránti kérelmet az e rendelet 20. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kell benyújtani.

(2) A Magyar Köztársaság területén született harmadik országbeli állampolgár gyermek részére a Harmtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott ideiglenes letelepedési engedélyt, illetve nemzeti letelepedési engedélyt az e rendelet 23. mellékletében meghatározott bejelentőlap alapján kell kiadni.

21. §

A harmadik országbeli állampolgár tartózkodási okmányának cseréje iránti kérelmet az e rendelet 21. mellékletében meghatározott formanyomtatványon, a tartózkodási okmány pótlása iránti kérelmet az e rendelet 22. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kell benyújtani.

22. §

A harmadik országbeli állampolgár a Harmtv. 74. §-a alkalmazásában a gyermek születését az e rendelet

23. mellékletében meghatározott formanyomtatványon jelenti be.

Az idegenrendészeti eljárással összefüggő költségek megtérítése

23. §

(1) A harmadik országbeli állampolgárt terhelő költségek megállapítása során a következő kiadásokat kell figyelembe venni:

- a) az utazással összefüggő költségek,
- b) a kiutasítás végrehajtásában közreműködő kísérő költsége,
- c) a harmadik országbeli állampolgár ellátásával kapcsolatos költségek,
- d) a harmadik országbeli állampolgár részére megelőlegezett költségek.

(2) Az utazási költségek megállapításánál az érvényes belföldi utazási díjtételeket, illetve gépjárművel történő szállítás esetén az üzemeltetésre vonatkozó normákat kell figyelembe venni.

(3) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, a harmadik országbeli állampolgár a megállapított összeget köteles a költségviselésről rendelkező döntés közlésekor készpénzben megfizetni. Ha ez nem lehetséges, a harmadik országbeli állampolgár köteles a megállapított költséget a döntésben megjelölt számlára készpénz-átutalási megbízás vagy az állandó vagy szokásos tartózkodási helye szerint illetékes magyar külképviseleten történő befizetés útján a Hivatalnak visszatéríteni.

(4) A külképviselet a költségek visszatérítéséről igazolást ad ki, ezzel egyidejűleg – a beutazási és tartózkodási tilalmat elrendelő hatóság tájékoztatása céljából – a Külügyminisztérium útján haladéktalanul értesíti a központi nyilvántartó szervet, és gondoskodik a befizetett összegnek a Hivatalhoz történő átutalásáról.

24. §

Ha a Harmtv. 50. §-ának alkalmazása során a kiutasított nem rendelkezik a kiutazás költségeivel, és nincs a költségek megfizetésére kötelezhető meghívó, vagy a kiutazás költségeivel a meghívó sem rendelkezik, a kiutasítást végrehajtó hatóság köteles segítséget nyújtani ahhoz, hogy a harmadik országbeli állampolgár – kiutazása érdekében – az állampolgársága szerinti ország diplomáciai vagy konzuli képviselete, illetve humanitárius szervezet támogatását kérhesse.

III. Fejezet

AZ ANYAGI FEDEZET MÉRTÉKÉRE VONATKOZÓ
KÖZÖS SZABÁLYOK

25. §

Az EGT-állampolgár és a magyar állampolgár vízumkötelezett harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja, valamint a harmadik országbeli állampolgár beutazásához szükséges anyagi fedezet irányadó mértéke beutazásonként 1000 Ft.

IV. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatályba léptető és módosító rendelkezések

26. §

(1) Ez a rendelet 2007. július 1-jén lép hatályba.

(2) A Magyar Köztársaságot a schengeni vívmányok teljes körű alkalmazására felhatalmazó tanácsi határozatban meghatározott napon e rendelet 17. § (1) bekezdésében a „25. mellékletében” szövegrész helyébe a „9. mellékletében” szöveg lép.

(3) A Magyar Köztársaságot a schengeni vívmányok teljes körű alkalmazására felhatalmazó tanácsi határozatban meghatározott napon e rendelet 25. melléklete hatályát veszti.

(4) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg

a) az atomenergia alkalmazásával összefüggő rendőrségi feladatokról szóló 47/1997. (VIII. 26.) BM rendelet 3. § (4) bekezdésében az „A külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerinti külföldi” szövegrész helyébe a „Külföldi” szöveg;

b) a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény végrehajtásáról szóló 37/1998. (VIII. 18.) BM rendelet 1. § (1) bekezdés felvezető szövegében a „tartózkodási engedéllyel rendelkező hontalan, a bevándorolt, illetőleg a letelepedett külföldi” szövegrész helyébe a „hontalan, a bevándorolt és a letelepedett jogállású személy” szöveg, 1. § (1) bekezdés *b)* pontjában a „tartózkodási engedéllyel rendelkező hontalan, a bevándorolt és a letelepedett” szövegrész helyébe a „hontalan, a bevándorolt és a letelepedett jogállású személy” szöveg;

c) a Határőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 40/2001. (XII. 23.) BM rendelet 71. § (1) bekezdésében az „a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben” szövegrész helyébe az „a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben” szöveg;

d) az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről szóló 6/2003. (III. 7.) BM rendelet 18. § (3) bekezdésében a „bevándorlási, illetve letelepedési engedélye” szövegrész helyébe a „bevándorlási engedélye, illetve letelepedett jogállását igazoló okmánya” szöveg;

e) a jogi segítségnyújtás igénybevételének részletes szabályairól szóló 10/2004. (III. 30.) IM rendelet 1. melléklet *A)* rész I. pont 12. alpontjában a „tartózkodási vagy letelepedési engedély” szövegrész helyébe a „tartózkodási engedély vagy letelepedett jogállás” szöveg;

f) a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 22/2006. (IV. 25.) BM rendelet 3. § (6) és (9) bekezdésében az „A más EGT-tagállam állampolgára” szövegrész helyébe az „A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy” szöveg, 6. §-ában az „a más EGT-tagállam állampolgárainak” szövegrész helyébe az „a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személynek” szöveg lép.

(5) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény végrehajtásáról szóló 25/2001. (XI. 21.) BM rendelet;

b) a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény végrehajtásáról szóló 25/2001. (XI. 21.) BM rendelet módosításáról szóló 29/2001. (XII. 10.) BM rendelet;

c) az egyes belügyminiszteri rendeletek módosításáról szóló 15/2002. (V. 10.) BM rendelet 3. §-a;

d) a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény végrehajtásáról rendelkező 25/2001. (XI. 21.) BM rendelet módosításáról szóló 31/2004. (VI. 22.) BM rendelet;

e) a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény végrehajtásáról szóló 25/2001. (XI. 21.) BM rendelet, valamint a Határőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 40/2001. (XII. 23.) BM rendelet módosításáról szóló 38/2005. (IX. 22.) BM rendelet 1–6. §-a, 9. §-a, 10. §-a, 11. § (2) és (3) bekezdése, 1. és 2. melléklete;

f) egyes miniszteri rendeleteknek a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal és a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala megjelölésére vonatkozó módosításáról szóló 8/2007. (III. 6.) IRM rendelet 1. § (4) bekezdése, 3. § (2) bekezdése;

g) az atomenergia alkalmazásával összefüggő rendőrségi feladatokról szóló 47/1997. (VIII. 26.) BM rendelet 4. § (2) bekezdés *d)* pontjában az „a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény szerinti” szövegrész;

h) a Határőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 40/2001. (XII. 23.) BM rendelet 53. § (2) bekezdése;

i) az igazságügyi szakértők díjazásáról szóló 3/1986. (II. 21.) IM rendelet módosításáról szóló 11/2005. (VI. 17.) IM–BM–PM együttes rendelet 2. § (1) bekezdése.

27. §

(1) A kisajátítási eljárásban közreműködő szakértőkről szóló 9/1976. (IX. 5.) IM rendelet (a továbbiakban: Kjr.) 1. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A szakértői nyilvántartásba való felvételét az a magyar állampolgár vagy külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy kérheti, aki a tevékenység gyakorlásához szükséges szintű magyar nyelvtudással, megfelelő szakképzettséggel és legalább ötéves szakmai gyakorlattal rendelkezik, továbbá büntetlen előéletű.”

(2) A Kjr. a következő 5. §-sal egészül ki:

„5. § Ez a rendelet az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

28. §

Az elítélt személyek átszállításáról szóló európai egyezmény végrehajtásáról szóló 9/1995. (III. 8.) IM rendelet 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § Ha külföldi bíróság magyar állampolgárral, bevándorolt vagy letelepedett jogállású személlyel, illetve külön törvény alapján a szabad mozgás és az állandó tartózkodás jogával rendelkező személlyel szemben szabadságvesztést szab ki, vagy szabadságelvonással járó intézkedést alkalmaz, az elítélt átszállítására irányuló kérelem tárgyában az igazságügyi és rendészeti miniszter dönt.”

29. §

(1) A közúti áru- és személyszállítást végző egyes gépjárművek és személyzetének rendőrhatalósági ellenőrzéséről szóló 54/2004. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Kr.) 1. § b) és c) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

[A rendelet hatálya kiterjed]

„b) az EGT-államoknak a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról szóló 3820/85/EGK rendelet és a közúti közlekedésben használt menetíró készülékekről szóló 3821/85/EGK rendelet hatálya alá tartozó, az EGT-államokon belül történő,

c) a nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek személyzetének munkájáról szóló Európai Megállapodáshoz (AETR) (a továbbiakban: AETR Megállapodás) csatlako-

zott, a harmadik országból vagy országba irányuló, illetve két harmadik ország közötti, valamely EGT-államon áthaladó nemzetközi,”

[közúti áru- és személyszállítást végző gépjárművek és személyzetének ellenőrzésére.]

(2) A Kr. 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az (1) bekezdésben meghatározott ellenőrzések közül az AETR Megállapodásban foglaltakat az ahhoz csatlakozott szerződő félnek az EGT-államban vagy a harmadik ország egyikében bejegyzett járművel történő szállítás esetében a teljes útra, az AETR Megállapodásban nem szerződő fél esetében az EGT-államokon belül megtett útra vonatkozóan kell alkalmazni.”

(3) A Kr. a következő 11/A. §-sal egészül ki:

„11/A. § E rendelet alkalmazásában:

a) *EGT-állam*: az Európai Unió tagállama és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam, továbbá az az állam, amelynek állampolgára az Európai Közösség és tagállamai, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban nem részes állam között létrejött nemzetközi szerződés alapján a szabad mozgás és tartózkodás joga tekintetében az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam állampolgárával azonos jogállást élvez;

b) *harmadik ország*: minden olyan állam, amely nem EGT-állam.”

30. §

(1) A személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXIII. törvény végrehajtásáról szóló 22/2006. (IV. 25.) BM rendelet (a továbbiakban: Szvr.) 1. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az SzVMt. 5. §-ának (2) bekezdésében meghatározott működési engedély (a továbbiakban: működési engedély) iránti kérelemnek tartalmaznia kell:]

„d) a vállalkozás cégjegyzék szerinti nevét (rövidített nevét), formáját, székhelyét, telephelyét, fióktelepét, levelezési címét, az SzVMt. 74. § 18. pontjában meghatározott EGT-tagállamban – ide nem értve a Magyar Köztársaságot – (a továbbiakban: más EGT-tagállam) alapított vállalkozás esetén annak cégbíróságnál bejelentett magyarországi fióktelepét (a tevékenység végzésének helyét), a Magyarországon lakóhellyel nem rendelkező természetes személy vagy külföldi jogi személy képviselőnek a cégbíróságnál bejelentett kézbesítési meghatalmazottja nevét és címét;”

(2) Az Szvr. 1. § (4) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A Magyar Köztársaságban alapított vállalkozás magyar állampolgársággal nem rendelkező vezető tisztségvi-

selőjének, illetve annak az SzVMt. 74. § 17. pontjában meghatározott, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személynek (a továbbiakban: a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy), aki egyéni vállalkozói engedéllyel rendelkezik, a büntetlen előéletű, illetve azt, hogy nem esik az SzVMt. 6. § (3) bekezdésében meghatározott korlátozó rendelkezés hatálya alá, a lakóhely szerinti ország illetékes hatósága által három hónapnál nem régebben kiállított okirattal kell igazolnia.”

(3) Az Szvr. a következő 12. §-sal és az azt megelőző al-címmel egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

12. § Ez a rendelet az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről

szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.”

Jogharmonizációs záradék

31. §

(1) Ez a rendelet az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének való megfelelést szolgálja.

(2) Ez a rendelet a harmadik országok állampolgárai tartózkodási engedélye egységes formátumának megállapításáról szóló, 2002. június 13-i 1030/2002/EK tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

KÖZLÖNY

§

1. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez
**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

**ADATLAP A REGISZTRÁCIÓS IGAZOLÁS KIÁLLÍTÁSÁHOZ ÉS A LAKÓHELY
BEJELENTÉSÉHEZ**

Az okmánykiadás kezdeményezésének dátuma: ____ év __ hónap __ nap		Gépi ügyszám: _ _ _ _ _ _ _ _ _ _	
Az okmány kiállításának jogalapja: ☐ keresőtevékenység folytatása ☐ tanulmányok folytatása ☐ családtag ☐ egyéb		<div style="border: 1px solid black; height: 40px; width: 100%;"></div> <p>[a kérelmező (törvényes képviselő) saját kezű aláírás mintája]</p> <p>Az aláírásnak teljes terjedelmével a keretvonalon belülre kell esni!</p>	
I. Tartózkodásra jogosult személy adatai			
A jogosult neve			
1. Családi neve:		_____	
2. Utóneve(i):		_____	
Előző vagy születési neve			
3. Családi neve:		_____	
4. Utóneve(i):		_____	
Anyja leánykori neve			
5. Családi neve:		_____	
6. Utóneve(i):		_____	
Születési helye			
7. Ország:		_____	
8. Település:		_____	
9. Születési ideje:		____ év ____ hónap ____ nap	
10. Neme:		Férfi ☐ Nő: ☐	
11. Állampolgársága:		_____	
12. Családi állapota:		☐ Nőtlen/Hajadon ☐ Házastól elvált ☐ Házastól elvált ☐ Házastól elvált ☐ Özvegy	
II. Úti okmányának vagy személyazonosító igazolványának adatai			
21. Nevezze meg okmányának típusát:		☐ úti okmány ☐ személyazonosító igazolvány	
22. Okmányának száma:		_____	
23. Úti okmány típusa:		☐ Magánútlevelel ☐ Szolgálati útlevelel ☐ Diplomata útlevelel ☐ Egyéb, éspedig	

Az okmány kiállításának helye			
24. Ország:	_____		
25. Település:	_____		
26. Kiállítási ideje:	év	hónap	nap
27. Érvényessége:	év	hónap	nap
III. Magyarországi lakóhelye			
31. Irányítószám:	_____		
32. Település:	_____	Kerület: ____	
33. Közterület neve:	_____		
34. Közterület jellege (út, utca, tér stb.):	_____		
35. Házzám / Helyrajzi szám:	_____		
Épület:	Lépcsőház :	Emelet:	Ajtó:
36. A lakcíme való bejelentkezés jogalapja:			
☐ Kijelentem, hogy a feltüntetett lakás felett tulajdonjoggal rendelkezem.			
☐ Mellékelem a feltüntetett lakás tulajdonosának vagy a lakás használatára egyéb jogcímen jogosultnak a hozzájáruló nyilatkozatát.			
IV. Egyéb adatok			
41. Rendelkezik-e a magyarországi tartózkodás idejére egészségbiztosítással?			
☐ Igen			
☐ Nem, az egészségbiztosítási szolgáltatások fedezetéről magam gondoskodom.			
42. Tudomása szerint szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségekben, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit?			
Igen ☐ Nem ☐			
43. Amennyiben a fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban?			
Igen ☐ Nem ☐			
Kijelentem, hogy az előzőekben leírt adatok a valóságnak megfelelnek.			
Kelt: _____ aláírás			
A hatóság tölti ki!			
A kérelmező részére a regisztrációs igazolás kiállítását engedélyezem.			
Kelt: ..... (aláírás, pecsét)			
Kiadott okmány száma: _____			
A regisztrációs igazolást átvettem.			
Kelt: ..... (a kérelmező aláírása)			
Az illetékbélyeg helye:			

2. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez

I.

**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

**ADATLAP AZ EGT-ÁLLAMPOLGÁR HARMADIK ORSZÁG
ÁLLAMPOLGÁRSÁGÁVAL RENDELKEZŐ CSALÁDTAGJA TARTÓZKODÁSI
KÁRTYÁJÁNAK KIÁLLÍTÁSÁHOZ, MEGHOSSZABBÍTÁSÁHOZ ÉS A LAKÓHELY
BEJELENTÉSÉHEZ**

Az okmánykiadás/hosszabbítás kezdeményezésének dátuma: _____ év ___ hónap ___ nap		Gépi ügyszám: _ _ _ _ _ _ _ _	
Az okmány átvételének helye: ☐ A kérelmező az okmányt a kiállító hatóságnál veszi át. ☐ A kérelmező az okmány postai úton történő megküldését kéri.		 Arcfénykép	
<p style="text-align: center;">Az adatlap célja:</p> ☐ Okmány kiállítása ☐ Okmány meghosszabbítása		 [a kérelmező (törvényes képviselő) saját kezű aláírás mintája] Az aláírásnak teljes terjedelmével a keretvonalon belülré kell esni!	
I. Tartózkodásra jogosult személy adatai			
A jogosult neve			
1. Családi neve: _____			
2. Utóneve(i): _____			
Előző vagy születési neve			
3. Családi neve: _____			
4. Utóneve(i): _____			
Anyja leánykori neve			
5. Családi neve: _____			
6. Utóneve(i): _____			
Születési helye			
7. Ország: _____			
8. Település: _____			
9. Születési ideje: _____ év _____ hónap _____ nap			

10. Neme:	Férfi ☐	Nő: ☐
11. Állampolgársága:		
12. Családi állapota:	☐ Nőtlen/Hajadon	☐ Házas ☐ Özvegy
	☐ Elvált	
II. Úti okmányának adatai		
21. Okmányának száma:		
22. Úti okmány típusa:	☐ Magánútlevél	☐ Szolgálati útlevél ☐ Diplomata útlevél
	☐ Egyéb, éspedig	
Az okmány kiállításának helye		
23. Ország:		
24. Település:		
25. Kiállítási ideje:	év	hónap nap
26. Érvényessége:	év	hónap nap
III. Meghosszabbítás esetén a jelenlegi tartózkodási kártya adatai		
31. Jelenlegi okmányának száma:		
32. Kiállítási ideje:	év	hónap nap
33. Érvényessége:	___ év	__ hónap __ nap
IV. Magyarországi lakóhelye		
41. Irányítószám:		
42. Település:	Kerület: __	
43. Közterület neve:		
44. Közterület jellege (út, utca, tér stb.):		
45. Házsám / Helyrajzi szám:		
Épület:	Lépcsőház :	Emelet: Ajtó: __
46. A lakcímre való bejelentkezés jogalapja:		
☐ Kijelentem, hogy a feltüntetett lakás felett tulajdonjoggal rendelkezem.		
☐ Mellékelem a feltüntetett lakás tulajdonosának vagy a lakás használatára egyéb jogcímen jogosultnak a hozzájáruló nyilatkozatát.		
V. Annak az EGT-állampolgárnak az adatai, akit kísér, vagy akihez csatlakozik		
51. Családi neve:		
52. Utóneve(i):		
Születési helye		
53. Ország:		
54. Település:		
55. Születési ideje:	év	hónap nap
56. Neme:	Férfi ☐	Nő: ☐
57. Állampolgársága:		
58. Rokonsági foka:	☐ Szülő	☐ Gyermekek ☐ Házastárs ☐ Egyéb
VI. Egyéb adatok		
61. Tudomása szerint szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségekben, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit?		
Igen ☐ Nem ☐		
62. Amennyiben a fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban?		
Igen ☐ Nem ☐		
Kijelentem, hogy az előzőekben leírt adatok a valóságnak megfelelnek.		
Kelt: _____		
aláírás		

A hatóság tölti ki!

A kérelmező részére a tartózkodási kártya kiállítását/meghosszabbítását □□□□ év □□ hónap □□ napig tartó érvényességgel engedélyezem.

Kelt: .....
(aláírás, pecsét)

Kiadott okmány száma: _____

A tartózkodási kártyát átvettem.

Kelt: .....
(a kérelmező aláírása)

Hosszabbítás esetén az előző tartózkodási kártya száma: .....

Az illetékbélyeg helye:

KÖZLÖNY

§

II.

**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

**ADATLAP A MAGYAR ÁLLAMPOLGÁR HARMADIK ORSZÁG
ÁLLAMPOLGÁRSÁGÁVAL RENDELKEZŐ CSALÁDTAGJA TARTÓZKODÁSI
KÁRTYÁJÁNAK KIÁLLÍTÁSÁHOZ, MEGHOSSZABBÍTÁSÁHOZ ÉS A LAKÓHELY
BEJELENTÉSÉHEZ**

<p>Az okmánykiadás/hosszabbítás kezdeményezésének dátuma: _____ év __ hónap __ nap</p> <p>Az okmány átvételének helye: ☐ A kérelmező az okmányt a kiállító hatóságnál veszi át. ☐ A kérelmező az okmány postai úton történő megküldését kéri.</p>	<p>Gépi ügyszám: _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ </p> <div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: 10px auto; text-align: center;">Arcfénykép</div> <div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 50px; margin-top: 10px;"></div>
<p align="center">Az Adatlap célja:</p> ☐ Okmány kiállítása ☐ Okmány meghosszabbítása	<p>[a kérelmező (törvényes képviselő) saját kezű aláírás mintája] Az aláírásnak teljes terjedelmével a keretvonalon belülre kell esni!</p>

I. Tartózkodásra jogosult személy adatai	
1. Családi neve:	A jogosult neve
2. Utóneve(i):	_____
3. Családi neve:	Előző vagy születési neve
4. Utóneve(i):	_____
5. Családi neve:	Anyja leánykori neve
6. Utóneve(i):	_____
7. Ország:	Születési helye
8. Település:	_____
9. Születési ideje:	_____ év _____ hónap _____ nap

10. Neme:	Férfi ☐	Nő: ☐
11. Állampolgársága:		
12. Családi állapota:	☐ Nőtlen/Hajadon	☐ Házas ☐ Özvegy
	☐ Elvált	
II. Úti okmányának adatai		
21. Okmányának száma:		
22. Úti okmány típusa:	☐ Magánútleveél	☐ Szolgálati útleveél ☐ Diplomata útleveél
	☐ Egyéb, éspedig	
Az okmány kiállításának helye		
23. Ország:		
24. Település:		
25. Kiállítási ideje:	év	hónap nap
26. Érvényessége:	év	hónap nap
III. Meghosszabbítás esetén a jelenlegi tartózkodási kártya adatai		
31. Jelenlegi okmányának száma:		
32. Kiállítási ideje:	év	hónap nap
33. Érvényessége:	___ év	___ hónap ___ nap
IV. Magyarországi lakóhelye		
41. Irányítószám:		
42. Település:	Kerület: ___	
43. Közterület neve:		
44. Közterület jellege (út, utca, tér stb.):		
45. Házzám / Helyrajzi szám:		
	Épület: _____	Lépcsőház : _____ Emelet: _____ Ajtó: _____
46. A lakcímre való bejelentkezés jogalapja:		
☐ Kijelentem, hogy a feltüntetett lakás felett tulajdonjoggal rendelkezem.		
☐ Mellékelem a feltüntetett lakás tulajdonosának vagy a lakás használatára egyéb jogcímen jogosultnak a hozzájáruló nyilatkozatát.		
V. Annak a magyar állampolgárnak az adatai, akit kísér, vagy akihez csatlakozik		
51. Családi neve:		
52. Utóneve(i):		
Születési helye		
53. Ország:		
54. Település:		
55. Születési ideje:	év	hónap nap
56. Neme:	Férfi ☐	Nő: ☐
57. Rokonsági foka:	☐ Szülő	☐ Gyermek ☐ Házastárs ☐ Egyéb
VI. Egyéb adatok		
61. Amennyiben öneltartó, rendelkezik-e a magyarországi tartózkodás idejére egészségbiztosítással?		
☐ Igen		
☐ Nem, az egészségbiztosítási szolgáltatások fedezetéről magam gondoskodom.		
62. Tudomása szerint szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségekben, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit?		
Igen ☐ Nem ☐		
63. Amennyiben a fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban?		
Igen ☐ Nem ☐		

Kijelentem, hogy az előzőekben leírt adatok a valóságnak megfelelnek.

Kelt: _____

aláírás

A hatóság tölti ki!

A kérelmező részére a tartózkodási kártya kiállítását/meghosszabbítását □□□ év □□ hónap □□ napig tartó érvényességgel engedélyezem.

Kelt: _____

(aláírás, pecsét)

Kiadott okmány száma: _____

A tartózkodási kártyát átvettem.

Kelt: _____

(a kérelmező aláírása)

Hosszabbítás esetén az előző tartózkodási kártya száma: _____

Az illetékbélyeg helye:

KÖZLÖNY

§

3. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL****ADATLAP AZ ÁLLANDÓ TARTÓZKODÁSI KÁRTYA KIÁLLÍTÁSÁHOZ,
MEGHOSSZABBÍTÁSÁHOZ**

<p>Az okmánykiadás/hosszabbítás kezdeményezésének dátuma:</p> <p style="text-align: center;">____ év __ hónap __ nap</p> <p>Az okmány átvételének helye:</p> <p>☐ A kérelmező az okmányt a kiállító hatóságnál veszi át.</p> <p>☐ A kérelmező az okmány postai úton történő megküldését kéri.</p>	<p>Gépi ügyszám: _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ </p> <div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 120px; margin: 10px auto; text-align: center;"> <p>Arcfénykép</p> </div> <div style="border: 1px solid black; width: 350px; height: 60px; margin: 10px auto;"></div> <p style="text-align: center;">[a kérelmező (törvényes képviselő) saját kezű aláírás mintája]</p> <p style="text-align: center;">Az aláírásnak teljes terjedelmével a keretvonalon belülre kell esni!</p>
<p>Az okmány kiállításának jogalapja:</p> <p>☐ EGT-állampolgár</p> <p>☐ EGT-állampolgár családtagja</p> <p>☐ magyar állampolgár családtagja</p>	
<p style="text-align: center;">Az Adatlap célja:</p> <p>☐ Okmány kiállítása</p> <p>☐ Okmány meghosszabbítása</p>	

I. Tartózkodásra jogosult személy adatai	
A jogosult neve	
1. Családi neve:	_____
2. Utóneve(i):	_____
Előző vagy születési neve	
3. Családi neve:	_____
4. Utóneve(i):	_____
Anyja leánykori neve	
5. Családi neve:	_____
6. Utóneve(i):	_____
Születési helye	
7. Ország:	_____
8. Település:	_____
9. Születési ideje:	_____ év _____ hónap _____ nap
10. Neme:	Férfi ☐ Nő: ☐

11. Állampolgársága:			
12. Családi állapota: ☐ Nőtlen/Hajadon ☐ Házas ☐ Özvegy ☐ Elvált			
II. Úti okmányának vagy személyazonosító igazolványának adatai			
21. Nevezze meg okmányának típusát: ☐ úti okmány ☐ személyazonosító igazolvány			
22. Okmányának száma:			
23. Úti okmány típusa: ☐ Magánútleveél ☐ Szolgálati útleveél ☐ Diplomata útleveél ☐ Egyéb, éspedig			
Az okmány kiállításának helye			
24. Ország: _____			
25. Település: _____			
26. Kiállítási ideje: _____ év _____ hónap _____ nap			
27. Érvényessége: _____ év _____ hónap _____ nap			
III. Meghosszabbítás esetén a jelenlegi állandó tartózkodási kártya adatai			
31. Jelenlegi okmányának száma:			
32. Kiállítási ideje: _____ év _____ hónap _____ nap			
33. Érvényessége: _____ év _____ hónap _____ nap			
IV. Magyarországi lakóhelye			
41. Irányítószám: _____			
42. Település: _____ Kerület: _____			
43. Közterület neve: _____			
44. Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____			
45. Házszám / Helyrajzi szám: _____ Épület: _____ Lépcsőház : _____ Emelet: _____ Ajtó: _____			
V. A tartózkodás jogszerűségét, tartamát és folyamatosságát alátámasztó tények felsorolása (A megnevezett tényeket alátámasztó okiratok, iratok csatolása szükséges!)			
			

Kijelentem, hogy az előzőekben leírt adatok a valóságnak megfelelnek.

Kelt: _____

aláírás

Hatóság tölti ki!

A kérelmező részére az állandó tartózkodási kártya kiállítását/meghosszabbítását □□□□ év □□ hónap □□ napig tartó érvényességgel engedélyezem.

Kelt: _____

(aláírás, pecsét)

Kiadott okmány száma: _____

Az állandó tartózkodási kártyát átvettem.

Kelt: _____

(a kérelmező aláírása)

Hosszabbítás esetén az előző állandó tartózkodási kártya száma: _____

Az illetékbélyeg helye:

KÖZLÖNY

§

4. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez
**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

Tartózkodási jogot igazoló okmány cseréje iránti kérelem

<p><i>Hatóság tölti ki!</i> Kérelmet átvevő hatóság (kód és név): _____</p> <p>Kérelem átvételének dátuma: _____ év ___ hónap ___ nap</p>	<p>Gépi ügyszám: _____</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; text-align: center; margin: 10px 0;"> <p>Arcfénykép</p> </div> <div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 30px; margin-top: 10px;"></div>
Kérjük olvashatóan, nyomtatott, latin betűkkel kitölteni!	[Kérelmező (törvényes képviselő) saját kezű aláírás mintája.] Az aláírásnak teljes terjedelmével a keretvonalon belülre kell esni!

I. A kérelmező adatai	
1. Családi neve:	_____
2. Utóneve(i):	_____
3. Születési ideje:	_____ év ___ hónap ___ nap
4. Személyazonosító igazolványának száma:	_____
Úti okmány száma:	_____
5. A cserélendő tartózkodási jogot igazoló okmány száma:	_____
6. Lakóhelyének pontos címe:	_____
Irányítószám: _____	Kerület: _____
Település: _____	
Közterület neve: _____	
Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____	
Házszám/Helyrajzi szám: _____	
Épület: _____	Lépcsőház: _____ Emelet: _____ Ajtó: _____

II. Milyen adatváltozást kíván bejelenteni? (Több válasz is megjelölhető!)

- Családi nevének megváltozását
 Utóneve megváltozását
 Neme megváltozását
 Állampolgársága megváltozását
 Egyéb változást, éspedig

.....
 Kelt: .....

.....
 (a kérelmező aláírása)

A hatóság tölti ki!

A _____ számú tartózkodási jogot igazoló okmányt bevontam.

Kelt: .....

P. H.

.....
 (az ügyintéző aláírása)

A _____ számú tartózkodási jogot igazoló új okmányt átvettem.

Kelt: .....

.....
 (a kérelmező aláírása)

TUDNIVALÓK

- A kérelmet a bejelentett lakóhely szerint illetékes regionális igazgatóságnál kell előterjeszteni.

A kérelemhez mellékelni kell:

- 1 db arcfényképet,
- a cserélendő tartózkodási jogot igazoló okmányt.

- Az érvényes úti okmányt vagy személyazonosító igazolványt a kérelem benyújtásakor be kell mutatni.

- Az eljárásért a külön jogszabályban meghatározott mértékű igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

Az illetékbélyeg helye:

KÖZLÖNY

§

5. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez
**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

Tartózkodási jogot igazoló okmány pótlása iránti kérelem

<p><i>A hatóság tölti ki!</i> Kérelmet átvevő hatóság (kód és név): _____ _____ Kérelem átvételének dátuma: ____ év __ hónap __ nap</p>	<p>Gépi ügyszám: _____</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; text-align: center; margin: 10px 0;">Arcfénykép</div> <div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 30px; margin: 10px 0;"></div>
Kérjük olvashatóan, nyomtatott, latin betűkkel kitélni!	[Kérelmező (törvényes képviselő) saját kezű aláírás mintája.] Az aláírásnak teljes terjedelmével a keretvonalon belülre kell esni!

I. A kérelmező adatai	
1. Családi neve:	_____
2. Utóneve(i):	_____
3. Születési ideje:	____ év __ hónap __ nap
4. Személyazonosító igazolványának száma:	_____
Úti okmány száma:	_____
5. Az elveszett, eltulajdonított, megsemmisült vagy megrongálódott tartózkodási jogot igazoló okmány száma:	_____
6. Lakóhelyének pontos címe:	_____
Irányítószám: _____	
Település: _____	Kerület: _____
Községi neve: _____	
Községi jellege (út, utca, tér stb.): _____	
Házszám/Helyrajzi szám: _____	
Épület: _____	Lépcsőház: _____ Emelet: _____ Ajtó: _____
7. Bejelentem, hogy a tartózkodási jogot igazoló okmányom	
☐ Elveszett. ☐ Eltulajdonították. ☐ Megsemmisült. ☐ Megrongálódott.	

Az esemény részletes leírása

Kelt: .....

.....
(a kérelmező aláírása)*A hatóság tölti ki!*

A _____ számú megrongálódott tartózkodási jogot igazoló okmányt bevontam.

Kelt: .....

P. H.

.....
(az ügyintéző aláírása)

A _____ számú megrongálódott tartózkodási jogot igazoló okmányt átvettem.

Kelt: .....

.....
(az ügyintéző aláírása)**TUDNIVALÓK**

- A kérelmet a bejelentett lakóhely szerint illetékes regionális igazgatóságnál kell előterjeszteni. A kérelemhez mellékelni kell:

- 1 db arcfényképet,
- a megrongálódott tartózkodási jogot igazoló okmányt.

- Az érvényes úti okmányt vagy személyazonosító igazolványt a kérelem benyújtásakor be kell mutatni.

- Az eljárásért a külön jogszabályban meghatározott mértékű igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

- Ha az elveszettnek hitt okmányt az új okmány kiadása előtt megtalálják, azt a jogosultjának a regionális igazgatóság visszaadja.

Az illetékbélyeg helye:

6. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez

Tartózkodási jogot igazoló okmányok

1. Regisztrációs igazolás

Az okmány megnevezése: regisztrációs igazolás

Az okmány formátuma: kártya

Az okmány adattartalma a következő:

1. az okmányazonosító (elnevezése, száma);
2. név – családi és utónév (nevek) –;
3. születési helye (település, ország);
4. születési ideje;
5. a bejelentkező személy címe;
6. a bejelentkező aláírása;
7. a bejelentkezés időpontja;
8. a kiállító hatóság bélyegzője;
9. a kiállítás helye;
10. hátoldalon kiegészítő információ: csak érvényes személyi igazolvánnyal vagy úti okmánnyal együtt érvényes.

2. Tartózkodási kártya

a) EGT-állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja részére

Az okmány megnevezése: tartózkodási kártya

Az okmány formátuma: ID-2 kártya

Az okmány adattartalma a következő:

1. okmányazonosító (elnevezése, száma);
2. név – családi és utónév (nevek) –;
3. születési helye (település, ország);
4. születési ideje;
5. állampolgárság;
6. neme;
7. arcfénykép;
8. érvényességi idő;
9. a kiállító hatóság bélyegzője;
10. a kiállítás helye, ideje;
11. gépi olvasásra alkalmas adatsor;
12. megjegyzés [„EGT-állampolgár családtagja”];
13. egyéb megjegyzés [az EGT-állampolgár tartózkodási jogcíme].

b) magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtagja részére

Az okmány megnevezése: tartózkodási engedély

Az okmány formátuma: matrica (1030/2002/EK tanácsi rendelet alapján)

Az okmány adattartalma a következő:

1. az okmányazonosító (elnevezése, száma);
2. név – családi és utónév (nevek) –;
3. arcfénykép;
4. érvényességi idő;
5. kiállítás helye, ideje;
6. a kártya típusa;
7. megjegyzések [„tartózkodási kártya magyar állampolgár családtagja részére”];
8. a kiállító hatóság aláírása, bélyegzője;
9. a Magyar Köztársaság címere;
10. géppel olvasható terület.

3. Állandó tartózkodási kártya

Az okmány megnevezése: állandó tartózkodási kártya

Az okmány formátuma: ID-2 kártya

Az okmány adattartalma a következő:

1. az okmányazonosító (elnevezése, száma);
2. név – családi és utónév (nevek) –;
3. születési helye (település, ország);
4. születési ideje;
5. a kérelmező aláírása;
6. arcfénykép;
7. a kiállító hatóság bélyegzője;
8. a kiállítás helye, ideje;
9. érvényességi idő;
10. hátoldalon kiegészítő információ: csak érvényes személyi igazolvánnyal vagy úti okmánnyal (harmadik ország állampolgárságával rendelkező családtag esetén úti okmánnyal) együtt érvényes.

7. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez

**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

ELTARTÁSI NYILATKOZAT

A nyilatkozattevő:

- EGT-állampolgár (I. pont kitöltendő)
- Magyar állampolgár (I. pont kitöltendő)
- Magyar állampolgár öneltartó családtagja (II. pont kitöltendő)

I. Alulírott .....

Születési hely és idő: .....

Anyja neve: .....

kijelentem, hogy

..... **nevű**

..... **állampolgár**

Születési hely és idő: .....

Anyja neve: .....

eltartására magyarországi tartózkodása idejére kötelezettséget vállalok.

II. Alulírott.....

Születési hely és idő:.....

Anyja neve:.....

kijelentem, hogy elegendő forrással rendelkezem ahhoz, hogy magyarországi tartózkodásom ne jelentsen indokolatlan terhet a Magyar Köztársaság szociális ellátórendszerére.

Kelt:.....

.....
nyilatkozattevő aláírása

Előttünk mint tanúk előtt:

.....
.....

(név, lakcím)

(név, lakcím)

KÖZLÖNY

§

8. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez
**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

Magyar Köztársaság
République de Hongrie / Republic of Hungary

Sorszám:
Numéro/Number

Meghívólevél / Lettre d'invitation / Letter of invitation

Alulírott / Je, soussigné(e) / I, the undersigned

Családi név / Nom / Surname	Utónév (-nevek) / Prénom(s) / First name
Születési családi és utónév/ Nom et prénom / Surname and first name at birth	
Születési hely és idő / Né(e) à / le / Place and date of birth ..... év ..... hó ..... nap	
Állampolgárság / Nationalité / Nationality	Foglalkozás / Profession / Profession
Személyazonosító okmány típusa és száma / Le type et le numéro du carte d'identité/ Type and No. of document	
Tartózkodási jogcím (külföldiek esetében) / Titre de séjour (seulement en cas les étrangers) / Residence title (applicable to foreigners)	
Lakóhely/tartózkodási hely / Adresse / Address	
Jogi személy megnevezése / Le nom de la personne morale / Name of legal entity	
Székhelye/ Son adresse de siège / Registered headquarters	

az idegenrendészeti hatóság előtt kötelezettséget vállalok arra, hogy / m' engage auprès du service des étrangers à héberger / take full responsibility towards the aliens authority for accomodating

Családnév / Nom / Surname		
Utónév / Prénom(s) / First name		
Születési hely és idő / Né(e) à / le / Place and date of birth		
Állampolgárság / Nationalité / Nationality		
Útlevele száma / Numéro de passeport / Passport No.		
Lakóhelye/tartózkodási helye / Adresse / Address		
<i>Kérelmezővel való kapcsolata/ Lien de parenté avec le demandeur / Family relationship to applicant</i>		
Vele együtt utazó házastársa/ Accompagné(e) de son conjoint / Accompanied by his or her spouse		
Családnév / Nom / Surname	Utónév / Prénom / First name	Születési idő / Né(e) le / Date of birth

Vele együtt utazó gyermekei / Accompagné(e) de ses enfants / Accompanied by children		
Családnév / Nom / Surname	Utónév / Prénom / First name	Születési idő / Né(e) le / Date of birth

részére 20.. .. –től 20.. .. –ig terjedő időszakban ... napra / du...au... pendant ...jours/ from .. to... for ... days

a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 2. § alapján a meghívott harmadik országbeli állampolgár részére - a Magyar Köztársaság területén történő tartózkodása időtartamára - szállást biztosítok, eltartásáról gondoskodom, továbbá - ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik - egészségügyi ellátásának, valamint kiutazásának költségeit fedezem.

And providing him/her with financial support, the expenses of medical care (unless otherwise provided by an international agreement) and the expenses of leaving the country, as prescribed by section 2 of Act II of 2007 on the Admission and Right of Residence of Third-Country Nationals on the entry and stay of foreigners.

Je déclare que selon l'article 2 de la loi no. II. de 2007 sur l'entrée et séjour des ressortissants des pays tiers je fournis le logement, les aliments pour mon invité(e) pendant le temps de sa résidence en Hongrie et – en manquement les dispositions d'un accord international – je couvre les frais du service sanitaire assuré pour mon invité(e) et les frais de son retour.

Tudomásul veszem, hogy a meghívólevélben vállalt kötelezettségek elmulasztásával a másnak okozott kárt és költségeket köteles vagyok megtéríteni.

A meghívott számára biztosított szállás adatai, amennyiben az nem egyezik meg a meghívó lakó- / tartózkodási helyével:

Adresse du logement dans lequel l'hébergement sera assuré, au cas il serait différent du logement habituel de l'hébergeant.

Address of the lodging where accommodation will be provided, if different from undersigned's normal address.

Kijelentem, hogy

- **a kötelezettségvállaláshoz szükséges feltételekkel rendelkezem.**
- **Az előzőekben leírt adatok a valóságnak megfelelnek.**

Je déclare que

- je réunis des conditions de la pris de l'engagement.
- les informations susmentionnés sont conformes à la réalité.

I hereby declare that

- I am able to provide the conditions necessary to fulfill the obligation.
- the data stated above are true.

Kelt/ Date/ Date:

_____
Aláírás vagy cégszerű aláírás/ Signature / Signature

Hatósági záradék**A meghívólevél a beutazás és tartózkodás anyagi fedezetének igazolásaként elfogadható.**

Clause de l'autorité

La lettre d'invitation peut accepter comme le certificat de l'existence de la couverture financière de l'entrée et du séjour.

Official approval of the authority

The letter of invitation can be accepted as verification of financial resources necessary for entry and stay.

Kelt/ Date/ Date:

P.H./ Cachet / Stamp

Hatósági megjegyzések / Remarques d'officier / Official remarks:**KÖZLÖNY****§**

9. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez

Schengeni vízumkérelem

Ez a nyomtatvány ingyenes

Nagykövetség vagy
konzulátus bélyegzője

1. Családi neve(i)		Kizárólag nagykövetségi/konzulátusi használatra A kérelem kelte: Ügyintéző: Igazoló okmányok: ☐ Érvényes útlevél ☐ Anyagi fedezet ☐ Meghívás ☐ Közlekedési eszköz ☐ Egészségbiztosítás ☐ Egyéb :
2. Születéskori családi neve(i) [korábbi családi neve(i)]		
3. Keresztneve(i)		
4. Születési ideje (év-hó-nap)	5. Személyazonosító száma (nem kötelező)	
6. Születési helye és országa		
7. Jelenlegi állampolgársága(i)	8. Eredeti (születéskori) állampolgársága	
9. Neme ☐ Férfi ☐ Nő	10. Családi állapota: ☐ Egyedülálló ☐ Házas ☐ Külön élő ☐ Elvált ☐ Özvegy ☐ Egyéb	
11. Apja neve	12. Anyja neve	
13. Az útlevél típusa: ☐ Magánútlevél ☐ Diplomata-útlevél ☐ Szolgálati útlevél ☐ Úti okmány (1951. évi egyezmény) ☐ Külföldi útlevél ☐ Tengerész-útlevél ☐ Más úti okmány (kérjük, részletezze):		
14. Az útlevél száma	15. Kiállítója	
16. A kiállítás ideje	17. Érvényességi ideje	
18. Amennyiben nem a származási országában lakik, van engedélye az abba az országba történő visszautazáshoz? ☐ Nincs ☐ Van, (szám és érvényesség).....		
* 19. Jelenlegi foglalkozása		
* 20. Munkáltató neve, címe és telefonszáma. Diákok esetében az iskola neve és címe.		
21. Fő úti cél	22. Vízum típusa: ☐ Repülőtéri tranzit ☐ Átutazó ☐ Rövid idejű tartózkodás ☐ Hosszú idejű tartózkodás	23. Vízum: ☐ Egyéni ☐ Csoportos
24. Kért beutazások száma ☐ Egyszeri beutazás ☐ Kétszeri beutazás ☐ Többszöri beutazás	25. Tartózkodás időtartama A vízumot _____ napra kéri	
26. Egyéb vízumok (az elmúlt három év során kiadottak) és érvényességi idejük		
27. Átutazás esetén van beutazási engedélye a végső úti cél szerinti országba? ☐ Nincs ☐ Van, érvényes: Kiállító hatóság:		
* 28. Előző tartózkodások ebben a schengeni államban vagy másik schengeni államban		
* A *-gal jelölt kérdésekre az EU- vagy EGT-állampolgárok családtagjainak (házastárs, gyermek vagy eltartott leszármazott) nem kell válaszolniuk. Az EU vagy EGT állampolgárok családtagjainak ezt a kapcsolatot okmánnyal kell igazolniuk.		

29. Az utazás célja ☐ Turizmus ☐ Üzleti ☐ Családi vagy baráti látogatás ☐ Kulturális / Sport ☐ Hivatalos ☐ Egészségügyi okok ☐ Egyéb (kérjük, részletezze):		Kizárólag nagykövetségi/konzu látusi használatra
* 30. Érkezés időpontja	* 31. Elutazás időpontja	
* 32. A határ, ahol az első belépés történt, vagy az átutazás útvonala	* 33. Közlekedési eszköz	
* 34. A schengeni államban vendégül látó személy vagy fogadó vállalat és a vállalat kapcsolattartója. Ha ez nem alkalmazható, a schengeni államokbeli szálloda neve vagy az ideiglenes tartózkodási cím.		
Név		Telefon és fax
Teljes cím		e-mail cím
* 35. Ki fizeti az utazási és a tartózkodás során felmerülő megélhetési költségeket? ☐ Én ☐ Vendéglátóm/vendéglátóim ☐ Fogadó vállalat. (Kérjük, jelölje meg, hogy ki és hogyan, és mutassa be az igazoló dokumentumokat):		
* 36. Megélhetési eszközök a tartózkodás során ☐ Késspénz ☐ Utazási csekk ☐ Hitelkártyák ☐ Szállásadó ☐ Egyéb: ☐ Utas és/vagy egészségbiztosítás. Érvényes: .....-ig		
37. A házastárs családi neve		38. A házastárs születéskori családi neve
39. A házastárs keresztnéve	40. A házastárs születési ideje	41. A házastárs születési helye
42. Gyermek (A kérelmeket minden egyes útlevele külön kell benyújtani)		
Vezetéknév 1. 2. 3.	Keresztnév	Születési idő
43. Annak az EU- vagy EGT-állampolgárnak a személyi adatai, aki eltartja önt. Erre a kérdésre csak az EU- vagy EGT-állampolgárok családtagjainak kell válaszolni.		
Vezetéknév		Keresztnév
Születési idő	Állampolgárság	Útlevele száma
Családi kapcsolat:		EU-vagy EGT-állampolgárral való rokonai viszony:
<p>44. Tudatában vagyok és elfogadom az alábbiakat: az ezen vízumkérelmen megadott személyes adataimat a Schengeni Egyezményt megkötő államok illetékes hatóságaihoz továbbítják, amely hatóságok azokat, ha szükséges, a vízumkérelmemről történő döntés meghozatala céljából feldolgozhatják. Ezen adatokat a Schengeni Egyezmény államainak illetékes hatóságai által hozzáférhető adatbázisokban rögzíthetik és tárolhatják.</p> <p>Kifejezett kérésemre a kérelmemet feldolgozó konzuli hatóságok tájékoztatnak arról a módról, ahogyan a személyes adataim ellenőrzésére vonatkozó jogaimat gyakorolhatom, és ahogyan az érintett állam nemzeti jogával összhangban a pontatlan adatok módosítását és törlését kérhetem.</p> <p>Kijelentem, hogy legjobb tudomásom szerint az általam megadott személyes adatok pontosak és teljesek.</p> <p>Tudatában vagyok annak, hogy bármely hamis nyilatkozat a kérelmem elutasításához, illetve a már megadott vízum érvénytelenítéséhez vezet, és a kérelmet feldolgozó schengeni állam joga értelmében büntetőeljárást vonhat maga után ellenem.</p> <p>Vállalom, hogy a schengeni államok területét elhagyom a vízum lejártakor, amennyiben a vízumot megadják.</p> <p>Tájékoztatott arról, hogy a vízum birtoklása a schengeni államok európai területére történő beutazásnak csak egyik előfeltétele. A vízum megadásának pusztán ténye nem jelenti azt, hogy kártérítésre leszek jogosult, ha a Schengeni Végrehajtási Egyezmény 5. cikke (1) bekezdésében foglalt vonatkozó rendelkezéseknek nem teszek eleget és ezért beutazásomat megtagadják. A beutazás előfeltételeit a schengeni államok európai területére történő belépéskor ismételtellen ellenőrzik.</p>		
45. A kérelmező lakcíme		46. Telefonszáma
47. Kelt (hely és idő)	48. Aláírás (kiskorú esetén a szülő / gondviselő aláírása)	

10. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez**Három hónapot meghaladó tartózkodásra jogosító vízum iránti kérelem**

A hatóság tölti ki!	
Kérelmet átvevő hatóság (kód és név): _____	Gépi ügyszám: _____
Kérelem átvételének dátuma: _____ év _____ hónap _____ nap	Arcfénykép
Benyújtott betétlapok: „A”: _____ db	
A hatóság tölti ki!	
Kérelem adatbevitelét végző szerv (kód és név): _____	_____
Adatbevitel dátuma: _____ év _____ hónap _____ nap	

Kérjük olvashatóan, nyomtatott betűkkel, kézzel vagy géppel, latin [A kérelmező (törvényes képviselő) saját kezű aláírás mintája.]
betűkkel kitölteni!

Az aláírásnak teljes terjedelmével a keretvonalon belülré kell esni!

I. Vízumkérő személyi adatai	
Vízumkérő neve	
1. Családi neve:	_____
2. Utóneve(i):	_____
Előző vagy születési neve	
3. Családi neve:	_____
4. Utóneve(i):	_____
Anyja születési neve	
5. Családi neve:	_____
6. Utóneve(i):	_____
Születési helye	
7. Ország:	_____
8. Település:	_____
9. Születési ideje:	_____ év _____ hónap _____ nap
10. Neme:	Férfi: ☐ Nő: ☐
11. Állampolgársága:	_____
II. Állandó vagy szokásos tartózkodási helye	
21. Irányítószám:	_____
22. Ország:	_____
23. Település:	_____
24. Közterület neve:	_____
25. Házsám:	_____
26. Épület, lépcsőház, emelet, ajtó:	_____

III. Úti okmány adatai		
31. Útlevelének száma:	_____	
32. Útlevelének típusa:	☐ Magánútlevel ☐ Szolgálati útlevel ☐ Diplomata útlevel ☐ Egyéb, éspedig _____	
Útlevelének kiállítás helye		
33. Ország:	_____	
34. Település:	_____	
35. Kiállítási ideje:	_____ év _____ hónap _____ nap	
36. Érvényességi ideje:	_____ év _____ hónap _____ nap	
IV. Beutazásának célja		
☐ Látogatás	(Kérjük töltsse ki az V. kérdéscsoportot!)	
☐ Hivatalos	(Kérjük töltsse ki a VI. kérdéscsoportot!)	
☐ Keresőtevékenység	(Kérjük töltsse ki a VII. kérdéscsoportot!)	
☐ Szezonális munkavállalás	(Kérjük töltsse ki a VII. kérdéscsoportot!)	
☐ Tanulmány	(Kérjük töltsse ki a VIII. kérdéscsoportot!)	
☐ Kutatás	(Kérjük töltsse ki a VIII. kérdéscsoportot!)	
☐ Önkéntes tevékenység	(Kérjük töltsse ki a VIII. kérdéscsoportot!)	
☐ Gyógykezelés	(Kérjük töltsse ki a IX. kérdéscsoportot!)	
☐ Családi együttélés biztosítása	(Kérjük töltsse ki a X. kérdéscsoportot!)	
☐ Egyéb	(Kérjük töltsse ki a XI. kérdéscsoportot!)	
V. Ha beutazásának célja látogatás, akkor a meghívó személy adatai		
A természetes személy meghívó neve:		
51. Családi neve:	_____	
52. Utóneve(i):	_____	
53. A természetes személy meghívó lakóhelye		
Irányítószám:	_____	
Település:	_____ Kerület: _____	
Közterület neve:	_____	
Közterület jellege (út, utca, tér stb.):	_____	
Házzszám:	_____	
Épület: _____ Lépcsóház: _____ Emelet: _____ Ajtó: _____		
54. A jogi személyiségű meghívó neve: _____		
55. A jogi személyiségű meghívó magyar székhelye (annak hiányában magyar telephelye)		
Irányítószám:	_____	
Település:	_____ Kerület: _____	
Közterület neve:	_____	
Közterület jellege (út, utca, tér stb.):	_____	
Házzszám:	_____	
Épület: _____ Lépcsóház: _____ Emelet: _____ Ajtó: _____		
56. Kapcsolat jellege a meglátogatni kívánt személy és a vízumkérelmező között:		
☐ Családi kapcsolat	☐ Rokoni kapcsolat	☐ Baráti kapcsolat
☐ Egyéb, éspedig _____		
Ha tartózkodásának költségeit meghívója biztosítja, akkor a meghívó adatai:		
57. A meghívólevél sorszáma: _____		
58. A meghívás:	_____ év _____ hónap _____ naptól	
	_____ év _____ hónap _____ napig	
	_____ napra vonatkozik.	

VI. Ha a tartózkodás hivatalos célból történik, akkor a fogadó szerv és a tevékenység jellegének adatai			
61. Fogadó szerv neve: _____			
62. A fogadó szerv székhelye:			
Irányítószám: _____			
Település: _____			Kerület: ____
Közterület neve: _____			
Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____			
Házzszám: _____			
Épület: _____		Lépcsóház: _____	Emelet: ____
Ajtó: _____			
63. A hivatalos tevékenység jellege: _____			
VII. Ha a tartózkodás célja keresőtevékenység folytatása vagy szezonális munkavállalás, akkor a munkáltató és a munkavállalási engedély adatai			
71. A keresőtevékenység jellege:			
☐ Foglalkoztatási jogviszony ☐ Önálló tevékenység ☐ Szezonális munkavállalás ☐ Egyéb:			
72. Munkáltató neve: _____			
73. Munkáltató székhelye:			
Irányítószám: _____			
Település: _____			Kerület: ____
Közterület neve: _____			
Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____			
Házzszám: _____			
Épület: _____		Lépcsóház: _____	Emelet: ____
Ajtó: _____			
74. Munkaköre: _____			
75. Munkaszerződés szerinti havi jövedelme: _____ HUF			
76. Foglalkoztatás kezdete: _____ év _____ hónap _____ nap			
77. Foglalkoztatás vége: _____ év _____ hónap _____ nap			
78. Munkavállalási engedély száma: _____			
79. Munkavállalási engedély érvényessége: _____ év ____ hó ____ nap			
80. Munkavállalási engedélyt kiadó hatóság: _____			
VIII. Ha a tartózkodás célja tanulmány, kutatás vagy önkéntes tevékenység, akkor a fogadó intézmény adatai			
81. A képzés, kutatás, önkéntes tevékenység helye:			
☐ Általános iskolai tanulmányok folytatása ☐ Középiskolai tanulmányok folytatása ☐ Felsőfokú alapképzés ☐ Felsőfokú szakirányú képzés ☐ Tudományos továbbképzés ☐ Egyéb, éspedig _____			
82. Fogadó szervezet, intézmény neve: _____			

83. Fogadó szervezet, intézmény székhelye:		
Irányítószám:	_____	
Település:	_____	Kerület: ____
Közterület neve:	_____	
Közterület jellege (út, utca, tér stb.):	_____	
Házszám:	_____	
Épület: _____	Lépcsóház: _____	Emelet: ____ Ajtó: _____
84. Részesül-e ösztöndíjban? ☐ Igen ☐ Nem		
85. Ha részesül, akkor az ösztöndíjat folyósító intézmény neve: _____		
86. Az ösztöndíjat folyósító intézmény székhelye:		
Irányítószám:	_____	
Település:	_____	Kerület: ____
Közterület neve:	_____	
Közterület jellege (út, utca, tér stb.):	_____	
Házszám:	_____	
Épület: _____	Lépcsóház: _____	Emelet: ____ Ajtó: _____
87. Ha a hallgató önköltséges képzésben vesz részt, akkor a magyarországi tartózkodáshoz rendelkezésre álló pénzösszeg: _____ HUF		
IX. Ha a tartózkodás célja gyógykezelés, akkor a fogadó intézmény adatai		
91. A fogadó egészségügyi intézmény neve: _____		
92. A fogadó egészségügyi intézmény székhelye:		
Irányítószám:	_____	
Település:	_____	Kerület: ____
Közterület neve:	_____	
Közterület jellege (út, utca, tér stb.):	_____	
Házszám:	_____	
Épület: _____	Lépcsóház: _____	Emelet: ____ Ajtó: _____
93. A gyógykezelésen résztvevő a kezeléshez szükséges költségeket befizette-e? ☐ Igen ☐ Nem		
94. Ha nem, akkor a költségek fedezetére rendelkezésre álló pénzösszeg: _____ HUF		
X. Ha a tartózkodás célja családi együttélés biztosítása, a fogadó fél adatai		
A Magyarországon élő családtag neve		
101. Családi neve:	_____	
102. Utóneve(i):	_____	
Előző vagy születési neve		
103. Családi neve:	_____	
104. Utóneve(i):	_____	
Anyja születési neve		
105. Családi neve:	_____	
106. Utóneve(i):	_____	
Születési helye		
107. Ország:	_____	
108. Település:	_____	
109. Születési ideje:	____ év	____ hónap ____ nap
110. Állampolgársága: _____		
111. Tartózkodási jogcíme: ☐ Bevándorolt ☐ Letelepedett ☐ Menedékes		
☐ Tartózkodási engedéllyel rendelkező	☐ Tartózkodási vízummal rendelkező	☐ Menekültként elismert
112. Rokonság foka: ☐ Szülő ☐ Gyermekek ☐ Házastárs		

113. Lakóhelye:	
Irányítószám: _____	
Település: _____	Kerület: ____
Közterület neve: _____	
Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____	
Házszám: _____	
Épület: _____ Lépcsőház: _____ Emelet: ____ Ajtó: _____	
XI. Tartózkodás egyéb célból	
Tartózkodás egyéb céljának indoka:	
XII. Beutazásának és magyarországi tartózkodásának ideje	
124. Magyarországra érkezésének várható ____ év ____ hónap ____ nap időpontja:	
125. Magyarországi tartózkodásának tervezett ____ nap időtartama:	
126. A vízummal hányszor kíván Magyarországra ☐ Egyszer ☐ Többször beutazni:	
XIII. Korábbi magyarországi tartózkodásának adatai	
131. Tartózkodott-e korábban 3 hónapot meghaladóan Magyarországon? ☐ Igen ☐ Nem	
132. Ha igen, akkor itt-tartózkodásának kezdete: ____ év ____ hónap ____ nap	
133. Itt-tartózkodásának vége: ____ év ____ hónap ____ nap	
134. Kiadott vízumának nyomdai sorozatszám: ____ - ____	
XIV. Magyarországi tartózkodásának helye	
Irányítószám: _____	
Település: _____	Kerület: ____
Közterület neve: _____	
Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____	
Házszám: _____	
Épület: _____ Lépcsőház: _____ Emelet: ____ Ajtó: _____	
XV. Utazásra vonatkozó adatok	
151. Az utazáshoz igénybe venni kívánt közlekedési eszköz: ☐ Repülő ☐ Gépkocsi ☐ Vonat ☐ Busz ☐ Hajó ☐ Egyéb, éspedig _____	
152. Menetjegyének sorszáma, illetve ha repülőgéppel utazik és menetjeggyel még nem rendelkezik, helyfoglalásának sorszáma: _____	
153. Menetjegyének érvényessége: ____ év ____ hónap ____ nap	
154. Ha gépkocsival utazik, annak forgalmi rendszáma: _____	
XVI. A kérelmező személyével kapcsolatos egyéb adatok	
161. Volt-e korábban büntetve? ☐ Igen ☐ Nem	

162. Ha volt büntetve, melyik országban, mikor, milyen bűncselekmény miatt, milyen büntetést róttak ki:	
.....	
.....	
.....	
163. Volt-e korábban elutasított vízumkérelme?	☐ Igen ☐ Nem
164. Kiutasították-e korábban Magyarországról?	☐ Igen ☐ Nem
165. Ha kiutasították, mikor? _____ év _____ hónap _____ nap	
166. Tudomása szerint szenved-e AIDS, tbc, lepra, lues, tífusz vagy paratífusz megbetegedésben?	☐ Igen ☐ Nem
Kijelentem, hogy az előzőekben leírt adatok a valóságnak megfelelnek. Tudomásul veszem, hogy a valótlan adatok közlése a kérelem elutasítását vonja maga után. Tudomásul veszem továbbá, hogy az illetékes magyar hatóság a határátlépéskor a magyarországi beutazás és tartózkodás – előttem ismertetett – feltételeit ismételten ellenőrzi, és azok hiánya esetén a beutazást megtagadhatja.	
Kelt:	.....
	aláírás
A hatóság tölti ki!	
A kérelem teljesítése esetén	
Vízumbélyeg betűjele és _____ Vízum típusa: _____ sorszám: _____	magyarországi igénylés esetén az illetékbélyeg helye
Vízum kiállításának dátuma: _____ év _____ hónap _____ nap	
Beutazások száma: _____	
Vízumba foglalt tartózkodási idő: _____ nap	
Vízum érvényessége: _____ év _____ hónap _____ nap	
Megjegyzés:	
A hatóság tölti ki!	
A kérelem elutasítása esetén	
Elutasító határozat száma: _____ Az elutasítás kelte: _____ év _____ hónap _____ nap	
Az elutasítás oka (röviden): _____	

„A” betétlap
A kérelmező útlevelében szereplő, vele együtt utazó kiskorú gyermekek
személyi adatai

A hatóság tölti ki!

Betétlap sorszáma: ____

	Kiskorú gyermek neve
1. Családi neve:	_____
2. Utóneve(i):	_____
	Előző neve
3. Családi neve:	_____
4. Utóneve(i):	_____
	Anyja születési neve
5. Családi neve:	_____
6. Utóneve(i):	_____
	Születési helye
7. Ország:	_____
8. Település:	_____
9. Születési ideje:	____ év ____ hónap ____ nap
10. Neme:	Férfi: ☐ Nő: ☐
11. Állampolgársága:	_____

KÖZLÖNY

§

11. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez
**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

Tartózkodási engedély kérelem családi együttélés biztosítása céljából

Kérelmet átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Kérelem adatbevitelét végző szerv:	<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; text-align: center; vertical-align: middle;"> Arcfénykép </div>
☐ Tartózkodási engedély kiadása első alkalommal beutazás helye:	
beutazás ideje: ..... év ..... hó ..... nap	<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; text-align: center; vertical-align: middle;"> <p>A kérelmező (törvényes képviselő) aláírása. Az aláírásnak teljes terjedelmével a keretvonalon belülre kell esni!</p> </div>
Tartózkodási vízum száma és érvényessége: H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	
☐ Tartózkodási engedély meghosszabbítása Tartózkodási engedély száma és érvényessége:	
H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	

1. A kérelmező személyes adatai		
családi név (útlevél szerint):	utónév (útlevél szerint):	
születési családi név:	születési utónév:	
anyja születési családi és utóneve:	nem: ☐ férfi ☐ nő	családi állapot: ☐ nőtlen/hajadon ☐ özvegy ☐ házas ☐ elvált
születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):	ország:
állampolgársága:	nemzetisége (nem kötelező kitölteni):	

utolsó állandó külföldi lakóhelye:		
szakképzettsége*:	iskolai végzettsége*: ☐ alacsonyfokú ☐ középfokú ☐ felsőfokú	Mo.-ra érkezést megelőző foglalkozás*:

2. A kérelmező útlevelének adatai	
útlevél száma:	kiállításának ideje, helye: ..... év ..... hó ..... nap
útlevél típusa: ☐ magánútlevél ☐ szolgálati ☐ diplomata ☐ egyéb	érvényességi ideje: ..... év ..... hó ..... nap

3. A tartózkodás tervezett időtartama és indokai	
Meddig és milyen indokból kérelmezi tartózkodása engedélyezését?	☐ év ☐ hónap ☐ nap

4. A kérelmező magyarországi szálláshelyének adatai					
irányítószám:	település:			közterület neve:	
közterület jellege:	hátszám:	épület:	lépcsőház:	emelet:	ajtó:
a szálláshelyen tartózkodás jogcíme: ☐ tulajdonos ☐ bérlő ☐ családtag ☐ szíveségi lakáshasználó ☐ egyéb, éspedig:					
5. A kérelmezőt fogadó családtag					
családi neve:			utóneve:		
születési családi név:			születési utónév:		
születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):		ország:		
állampolgársága:			családi kapcsolat: ☐ szülő ☐ házastárs ☐ szülő házastársa ☐ gyámolt ☐ gyermek vagy távolabbi leszármazó, illetve ennek házastársa ☐ egyéb		
tartózkodás jogcíme, ha nem magyar állampolgár ☐ tartózkodási vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ bevándorlási engedély ☐ letelepedési engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ menekültként elismert			személyi igazolványának/tartózkodási engedélyének száma:		

6. Magyarországi megélhetésére vonatkozó adatok					
Ki biztosítja magyarországi megélhetését? ☐ családtag ☐ kérelmező		családtag rendelkezésére álló megtakarítás:		kérelmező rendelkezésére álló megtakarítás:	
családtag munkáltatója (név, székhely):				családtag havi bruttó jövedelme:	
kérelmező munkáltatója (név, székhely):				kérelmező havi bruttó jövedelme:	
7. A vissza- vagy továbbutazás feltételei					
Jogszerű tartózkodása lejártakor mely országba utazik vissza vagy tovább?				Milyen közlekedési eszközzel?	
Rendelkezik-e a szükséges	útlevéllel? ☐ igen ☐ nem	vízummal? ☐ igen ☐ nem	menetjeggyel? ☐ igen ☐ nem	anyagi fedezettel? ☐ igen, összege:	☐ nem
8. Kérelmező Magyarországon tartózkodó házastársa, gyermeke, szülője					
név/rokonság foka:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ letelepedési engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély ☐ egyéb		
név/rokonság foka:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ letelepedési engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély ☐ egyéb		
név/rokonság foka:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ letelepedési engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély ☐ egyéb		
9. Egyéb adatok					
Magyarországi tartózkodása idejére rendelkezik-e teljes körű egészségbiztosítással? ☐ igen ☐ nem					
Volt-e már korábban elutasított tartózkodási engedély iránti kérelme? ☐ igen ☐ nem					
Volt-e korábban büntetve? Ha igen, melyik országban, mikor, milyen bűncselekmény miatt, és milyen büntetést róttak ki? ☐ igen ☐ nem					
Kiutasították-e korábban Magyarországról, ha igen, mikor? ☐ igen ☐ nem					
..... év ..... hó ..... nap					

Tudomása szerint szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségekben, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit?

igen nem

Amennyiben a fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban?

igen nem

Kijelentem, hogy az előzőekben leírt adatok a valóságnak megfelelnek. Tudomásul veszem, hogy valótlan adatok közlése a kérelem elutasítását vonja maga után.

Kelt: .....

.....
aláírás

Illetékbélyeg helye:

A hatóság tölti ki!

A kérelem teljesítése esetén

A kérelmező magyarországi tartózkodását ..... célból

év hónap napig engedélyezem.

Kelt: .....

.....
(aláírás, pecsét)

Kiadott tartózkodási engedély száma:

A tartózkodási engedélyt átvettem.

Kelt: .....

.....
(a kérelmező aláírása)

Hosszabbítás esetén a visszavont tartózkodási engedély száma:

A kérelem elutasítása esetén

Elutasító határozat száma: .....

Az elutasítás kelte: év hónap nap

Az elutasítás indoka (röviden):

TÁJÉKOZTATÓ

A tartózkodási engedély iránti kérelmet legkésőbb a tartózkodási jogosultság lejártát megelőzően 30 nappal a szálláshely szerinti illetékes regionális igazgatóságnál az okiratok egyidejű csatolásával, személyesen lehet előterjeszteni. A kérelemhez csatolni kell egy darab arcfényképet. A kérelem benyújtásakor az érvényes úti okmányt be kell mutatni. Az útlevelnek az engedélyezett tartózkodási jogosultság lejártakor még legalább 3 hónapig érvényesnek kell lennie.

A kérelemhez csatolandó mellékletek:**▪ a családi kapcsolat igazolására**

- születési anyakönyvi kivonat
- házassági anyakönyvi kivonat
- örökbefogadott esetén örökbefogadásról szóló okirat
- egyéb családi kapcsolat fennállását igazoló okirat

▪ a lakhatás jogcímét igazoló okirat

- tulajdonában álló ingatlan esetén tulajdoni lap
- lakásbérleti szerződés
- szívességi lakáshasználatról szóló okirat
- egyéb okirat

▪ a megélhetést igazoló okirat

- a fogadó családtag eltartást vállaló nyilatkozata
- előző évi adóhatósági jövedelemigazolás
- munkáltató által kiállított jövedelemigazolás
- egyéb okirat

▪ teljes körű egészségügyi ellátásra való jogosultságot igazoló okirat

Az eljárás során az idegenrendészeti hatóság a tényállás tisztázása érdekében további okiratok benyújtására is felhívhatja!

Ha a tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelem benyújtásakor a tartózkodási engedély kiadásának alapjául szolgáló feltételek nem változtak meg, az ezt igazoló okiratot ismételen nem kell csatolnia.

Az eljáró idegenrendészeti hatóságtól kérheti, hogy az más hatóságtól szerezzé be az Ön által megjelölt adatra vonatkozó igazolást. A kérelemnek ez a része a személyes adatai tekintetében adat kezeléséhez, illetve továbbításához való hozzájárulásnak minősül. Ha a szükséges adatokat az eljáró idegenrendészeti hatóság szerzi be, az ehhez szükséges illeték vagy igazgatási szolgáltatási díj fizetési kötelezettségét az idegenrendészeti hatóságnál kell teljesítenie.

Aki a tartózkodási engedélyét családi együttélés biztosítása céljából kapta, köteles házassága felbontását, illetve házastársa halálát a házasság felbontására vonatkozó jogerős ítélet kézhezvételétől, illetve a halotti anyakönyvi kivonat kiállításától számított harminc napon belül a szálláshelye szerint illetékes regionális igazgatóságnál az okiratok egyidejű csatolásával bejelenteni.

A tartózkodási engedély kiadását vagy meghosszabbítását – ha a törvény másként nem rendelkezik – meg kell tagadni, illetve a kiadott tartózkodási engedélyt vissza kell vonni, ha a kérelmező a családi kapcsolatot kizárólag a családi együttélés céljára szolgáló engedély kiadása érdekében hozta létre.

KÖZLÖNY

§

„A” BETÉTLAP
A kérelmező útlevelében szereplő, vele együtt utazó kiskorú gyermek adatai

Kérelmet átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Kérelem adatbevitelét végző szerv:	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: auto;"></div>
☐ Tartózkodási engedély kiadása első alkalommal	
beutazás helye:	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: auto;"></div>
beutazás ideje:	
..... év ..... hó ..... nap	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége:	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: auto;"></div> <p>A kérelmező (törvényes képviselő) aláírása. Az aláírásnak a kereten belül kell maradnia!</p>
H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	
☐ Tartózkodási engedély meghosszabbítása	
Tartózkodási engedély száma és érvényessége:	
H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	

1. A kiskorú gyermek személyes adatai		
családi név (útlevél szerint):	utónév (útlevél szerint):	
születési családi név:	születési utónév:	
anyja születési családi és utóneve:	nem: ☐ férfi ☐ nő	állampolgársága:
születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):	ország:

2. A kiskorú gyermek magyarországi szálláshelyének adatai					
irányítószám:	település:		közterület neve:		
közterület jellege:	hátszám:	épület:	lépcsőház:	emelet:	ajtó:
a szálláshelyen tartózkodás jogcíme: ☐ tulajdonos ☐ bérlő ☐ családtag ☐ szivességi lakáshasználó ☐ egyéb, éspedig:					

3. Egyéb adatok
Tudomása szerint a gyermek szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségeiben, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit? ☐ igen ☐ nem

Amennyiben a gyermek fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban?

igen nem

A hatóság tölti ki!

A kérelem teljesítése esetén

A kérelmező magyarországi tartózkodását ..... célból

□□□□ év □□ hónap □□ napig engedélyezem.

Kelt: .....
(alíráás, pecsét)

Kiadott tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□

A tartózkodási engedélyt átvettem.

Kelt: .....
(a kérelmező aláírása)

Hosszabbítás esetén a visszavont tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□

A kérelem elutasítása esetén

Elutasító határozat száma: .....

Az elutasítás kelte: □□□□ év □□ hónap □□ nap

Az elutasítás indoka (röviden):

KÖZLÖNY

§

12. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez
**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

Tartózkodási engedély kérelem keresőtevékenység folytatása céljából

Kérelmet átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Kérelem adatbevitelét végző szerv:	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: auto;"> <p>Arcfénykép</p> </div>
☐ Tartózkodási engedély kiadása első alkalommal beutazás helye:	
beutazás ideje: ..... év ..... hó ..... nap	<div style="border: 1px solid black; width: 300px; height: 60px; margin: auto;"> <p>A kérelmező (törvényes képviselő) aláírása. Az aláírásnak a kereten belül kell maradnia!</p> </div>
Tartózkodási vízum száma és érvényessége: H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	
☐ Tartózkodási engedély meghosszabbítása	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége: H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	

1. A kérelmező személyes adatai		
családi név (útlevél szerint):	utónév (útlevél szerint):	
születési családi név:	születési utónév:	
anyja születési családi és utóneve:	nem: ☐ férfi ☐ nő	családi állapot: ☐ nőtlen/hajadon ☐ házas ☐ özvegy ☐ elvált
születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):	ország:
állampolgársága:	nemzetisége (nem kötelező kitölteni):	
utolsó állandó külföldi lakóhelye:		
szakképzettsége:	iskolai végzettsége: ☐ alapközü ☐ középökü ☐ felsőökü	Mo.-ra érkezést megelőző foglalkozás:

2. A kérelmező útlevelének adatai	
útlevél száma:	kiállításának ideje, helye: ..... év ..... hó ..... nap
útlevél típusa: ☐ magánútlevél ☐ szolgálati ☐ diplomata ☐ egyéb	érvényességi ideje: ..... év ..... hó ..... nap

3. A tartózkodás tervezett időtartama és indokai	
Meddig és milyen indokból kérelmezi tartózkodása engedélyezését?	□□□□ év □□ hónap □□ nap

4. A kérelmező magyarországi szálláshelyének adatai					
irányítószám:	település:	közterület neve:			
közterület jellege:	hátszám:	épület:	lépcsőház:	emelet:	ajtó:
a szálláshelyen tartózkodás jogcíme: ☐ tulajdonos ☐ bérlő ☐ családtag ☐ szívenességi lakáshasználó ☐ egyéb, éspedig:					

5. Magyarországi munkáltatója vagy az Ön vezetése alatt álló gazdasági társaság adatai		
név:	székhely címe:	
munkakör:	munkavállalási engedély száma:	érvényessége: ..... év ..... hó ..... nap
önálló vállalkozói, őstermelői tevékenység esetén az erre jogosító igazolvány száma:		

6. Magyarországi megélhetésére vonatkozó adatok	
tevékenységéből származó várható jövedelem összege:	előző évi magyarországi adózott jövedelme:
rendelkezésre álló megtakarítás összege:	megélhetését biztosító egyéb kiegészítő jövedelem/vagyon:

7. A vissza- vagy továbbutazás feltételei					
Jogszerű tartózkodása lejártakor mely országba utazik vissza vagy tovább?				Milyen közlekedési eszközzel?	
Rendelkezik-e a szükséges	útlevéllel?	vízummal?	menetjeggyel?	anyagi fedezettel?	
	☐ igen ☐ nem	☐ igen ☐ nem	☐ igen ☐ nem	☐ igen, összege:	☐ nem

8. Kérelmező által eltartott Magyarországon tartózkodó házastársa, gyermeke, szülője			
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ egyéb ☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ egyéb ☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ egyéb ☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély

9. Egyéb adatok
<p>Magyarországi tartózkodása idejére rendelkezik-e teljes körű egészségbiztosítással? ☐ igen ☐ nem</p> <p>Volt-e már korábban elutasított tartózkodási engedély iránti kérelme? ☐ igen ☐ nem</p> <p>Volt-e korábban büntetve? Ha igen, melyik országban, mikor, milyen bűncselekmény miatt, és milyen büntetést róttak ki? ☐ igen ☐ nem</p> <p>Kiutasították-e korábban Magyarországról, ha igen, mikor? ☐ igen ☐ nem</p> <p>..... év ..... hó ..... nap</p> <p>Tudomása szerint szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségekben, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozót? ☐ igen ☐ nem</p> <p>Amennyiben a fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban? ☐ igen ☐ nem</p>

Kijelentem, hogy az előzőekben leírt adatok a valóságnak megfelelnek. Tudomásul veszem, hogy valótlan adatok közlése a kérelem elutasítását vonja maga után.

Kelt: .....

.....
aláírás

Illetékbélyeg helye:

A hatóság tölti ki!

A kérelem teljesítése esetén

A kérelmező magyarországi tartózkodását ..... célból

□□□□ év □□ hónap □□ napig engedélyezem.

Kelt: .....
 (aláírás, pecsét)

Kiadott tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□

A tartózkodási engedélyt átvettem.

Kelt: .....
 (a kérelmező aláírása)

Hosszabbítás esetén a visszavont tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□

A kérelem elutasítása esetén

Elutasító határozat száma: .....

Az elutasítás kelte: □□□□ év □□ hónap □□ nap

Az elutasítás indoka (röviden):

TÁJÉKOZTATÓ

A tartózkodási engedély iránti kérelmet legkésőbb a tartózkodási jogosultság lejártát megelőzően 30 nappal a szálláshely szerint illetékes területi regionális igazgatóságnál az okiratok egyidejű csatolásával, személyesen lehet előterjeszteni. A kérelemhez csatolni kell egy darab arcfényképet. A kérelem benyújtásakor az érvényes úti okmányt be kell mutatni. Az útlevelek az engedélyezett tartózkodási jogosultság lejártakor még legalább 3 hónapig érvényesnek kell lennie.

A kérelemhez csatolandó mellékletek:

▪ **a tartózkodás célját igazoló okirat**

- a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt igazoló okirat
- alkalmi munkavállalói könyv
- gazdasági társaság, szövetkezet vagy egyéb – jövedelemszerzési céllal létrejött – jogi személy létesítő okirata és a cégnyilvántartásba történt bejegyzést igazoló okirat
- egyéni vállalkozó igazolvány
- mezőgazdasági őstermelői igazolvány
- munkavállalói engedély

▪ **a lakhatás jogcímét igazoló okirat**

- tulajdonában álló ingatlan esetén tulajdoni lap
- lakásbérleti szerződés
- szívésségi lakáshasználatról szóló okirat
- egyéb okirat

- a megélhetést igazoló okirat
  - előző évi adóhatósági (APEH) jövedelemigazolás
  - munkáltató által kiállított jövedelemigazolás
  - egyéb okirat
- teljes körű egészségügyi ellátásra való jogosultságot igazoló okirat

Az eljárás során az idegenrendészeti hatóság a tényállás tisztázása érdekében további okiratok benyújtására is felhívhatja!

Ha a tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelem benyújtásakor a tartózkodási engedély kiadásának alapjául szolgáló feltételek nem változtak meg, az ezt igazoló okiratot ismételen nem kell csatolnia.

Az eljáró idegenrendészeti hatóságtól kérheti, hogy az más hatóságtól szerezzé be az Ön által megjelölt adatra vonatkozó igazolást. A kérelemnek ez a része a személyes adatai tekintetében adat kezeléséhez, illetve továbbításához való hozzájárulásnak minősül. Ha a szükséges adatokat az eljáró idegenrendészeti hatóság szerzi be, az ehhez szükséges illeték vagy igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettségét az idegenrendészeti hatóságnál kell teljesítenie.

A” BETÉTLAP

A kérelmező útlevelében szereplő, vele együtt utazó kiskorú gyermek adatai

Kérelmet átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Kérelem adatbevitelét végző szerv:	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: auto;"> Arcfénykép </div>
☐ Tartózkodási engedély kiadása első alkalommal	
beutazás helye:	
beutazás ideje:	<div style="border: 1px solid black; width: 200px; height: 50px; margin: auto;"> </div>
..... év ..... hó ..... nap	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége:	
H □□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	
☐ Tartózkodási engedély meghosszabbítása	<div style="border: 1px solid black; width: 200px; height: 50px; margin: auto;"> </div>
Tartózkodási vízum száma és érvényessége:	
H □□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	A kérelmező (törvényes képviselő) aláírása. Az aláírásnak a kereten belül kell maradnia!

1. A kiskorú gyermek személyes adatai		
családi név (útlevél szerint):	utónév (útlevél szerint):	
születési családi név:	születési utónév:	
anyja születési családi és utóneve:	nem:	állampolgársága:
	☐ férfi ☐ nő	
születési idő:	születési hely (település):	ország:
..... év ..... hó ..... nap		

2. A kiskorú gyermek magyarországi szálláshelyének adatai					
irányítószám:	település:			közterület neve:	
közterület jellege:	házsám:	épület:	lépcsőház:	emelet:	ajtó:
a szálláshelyen tartózkodás jogcíme:					
☐ tulajdonos ☐ bérlő ☐ családtag ☐ szíveségi lakáshasználó ☐ egyéb, éspedig:					

3. Egyéb adatok
<p>Tudomása szerint a gyermek szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségekből, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit?</p> <p>☐ igen ☐ nem</p> <p>Amennyiben a gyermek fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban?</p> <p>☐ igen ☐ nem</p>

A hatóság tölti ki!

A kérelem teljesítése esetén
<p>A kérelmező magyarországi tartózkodását ..... célból</p> <p>☐☐☐ év ☐☐ hónap ☐☐ napig engedélyezem.</p> <p>Kelt: ..... <div style="text-align: right;">..... (alíírás, pecsét)</div> </p> <p>Kiadott tartózkodási engedély száma: ☐☐☐☐☐☐☐☐</p> <p>A tartózkodási engedélyt átvettem.</p> <p>Kelt: ..... <div style="text-align: right;">..... (a kérelmező aláírása)</div> </p> <p>Hosszabbítás esetén a visszavont tartózkodási engedély száma: ☐☐☐☐☐☐☐☐</p>
A kérelem elutasítása esetén
<p>Elutasító határozat száma: .....</p> <p>Az elutasítás kelte: ☐☐☐☐ év ☐☐ hónap ☐☐ nap</p> <p>Az elutasítás indoka (röviden):</p>

13. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez
**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

Tartózkodási engedély kérelem tanulmányi célból

Kérelmet átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Kérelem adatbevitelét végző szerv:	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: auto;"> <p>Arcfénykép</p> </div>
☐ Tartózkodási engedély kiadása első alkalommal beutazás helye:	
beutazás ideje: ..... év ..... hó ..... nap	<div style="border: 1px solid black; width: 300px; height: 60px; margin: auto;"> <p>A kérelmező (törvényes képviselő) aláírása. Az aláírásnak a kereten belül kell maradnia!</p> </div>
Tartózkodási vízum száma és érvényessége: H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	
☐ Tartózkodási engedély meghosszabbítása	
Tartózkodási engedély száma és érvényessége: H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	

1. A kérelmező személyes adatai		
családi név (útlevél szerint):	utónév (útlevél szerint):	
születési családi név:	születési utónév:	
anyja születési családi és utóneve:	nem: ☐ férfi ☐ nő	családi állapot: ☐ nőtlen/hajadon ☐ házas ☐ özvegy ☐ elvált
születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):	ország:
állampolgársága:	nemzetisége (nem kötelező kitölteni):	
utolsó állandó külföldi lakóhelye:		
szakképzettsége*:	iskolai végzettsége*: ☐ alapfokú ☐ középfokú ☐ felsőfokú	Mo.-ra érkezést megelőző foglalkozás*:

2. A kérelmező útlevelének adatai	
útlevél száma:	kiállításának ideje, helye: ..... év ..... hó ..... nap
útlevél típusa: ☐ magánútlevél ☐ szolgálati ☐ diplomata ☐ egyéb	érvényességi ideje: ..... év ..... hó ..... nap

3. A tartózkodás tervezett időtartama és indokai	
Meddig és milyen indokból kérelmezi tartózkodása engedélyezését?	□□□□ év □□ hónap □□ nap

4. A kérelmező magyarországi szálláshelyének adatai					
irányítószám:	település:		közterület neve:		
közterület jellege:	házsám:	épület:	lépcsőház:	emelet:	ajtó:
a szálláshelyen tartózkodás jogcíme: ☐ tulajdonos ☐ bérlő ☐ családtag ☐ szívességi lakáshasználó ☐ egyéb, éspedig:					

5. Fogadó oktatási intézmény adatai	
név:	képzés jellege: ☐ középfokú képzés ☐ felsőfokú alapképzés ☐ továbbképzés ☐ egyéb képzés
székhely címe:	

6. Magyarországi megélhetésére vonatkozó adatok	
ösztöndíj havi összege:	rendelkezésre álló megtakarítás:
megélhetését biztosító egyéb kiegészítő jövedelem/vagyon:	

7. A vissza- vagy továbbutazás feltételei					
Jogszerű tartózkodása lejártakor mely országba utazik vissza vagy tovább?				Milyen közlekedési eszközzel?	
Rendelkezik-e a szükséges	útlevéllel?	vízummal?	menetjeggyel?	anyagi fedezettel?	
	☐ igen ☐ nem	☐ igen ☐ nem	☐ igen ☐ nem	☐ igen, összege:	☐ nem

8. Kérelmező Magyarországon tartózkodó házastársa, gyermeke, szülője			
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély
			☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély

			☐ egyéb
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ egyéb ☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ egyéb ☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély

9. Egyéb adatok

Magyarországi tartózkodása idejére rendelkezik-e teljes körű egészségbiztosítással?

igen nem

Volt-e már korábban elutasított tartózkodási engedély iránti kérelme?

igen nem

Volt-e korábban büntetve? Ha igen, melyik országban, mikor, milyen bűncselekmény miatt, és milyen büntetést róttak ki?

igen nem

Kiutasították-e korábban Magyarországról, ha igen, mikor?

igen nem

..... év ..... hó ..... nap

Tudomása szerint szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségekben, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit?

igen nem

Amennyiben a fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban?

igen nem

Kijelentem, hogy az előzőekben leírt adatok a valóságnak megfelelnek. Tudomásul veszem, hogy valótlan adatok közlése a kérelem elutasítását vonja maga után.

Kelt: .....

.....

aláírás

Illetékbélyeg helye:

A hatóság tölti ki!

A kérelem teljesítése esetén

A kérelmező magyarországi tartózkodását ..... célból

□□□□ év □□ hónap □□ napig engedélyezem.

Kelt: .....

(aláírás, pecsét)

Kiadott tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□

A tartózkodási engedélyt átvettem.

Kelt: .....

(a kérelmező aláírása)

Hosszabbítás esetén a visszavont tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□

A kérelem elutasítása esetén

Elutasító határozat száma: .....

Az elutasítás kelte: □□□□ év □□ hónap □□ nap

Az elutasítás indoka (röviden):

TÁJÉKOZTATÓ

A tartózkodási engedély iránti kérelmet legkésőbb a tartózkodási jogosultság lejártát megelőzően 30 nappal a szálláshely szerint illetékes regionális igazgatóságon az okiratok egyidejű csatolásával, személyesen lehet előterjeszteni. A kérelemhez csatolni kell egy darab arcfényképet. A kérelem benyújtásakor az érvényes úti okmányt be kell mutatni. Az útlevelek az engedélyezett tartózkodási jogosultság lejártakor még legalább 3 hónapig érvényesnek kell lennie.

A kérelemhez csatolandó melléletek:

- **a tartózkodás célját igazoló okirat**
  - a képzést végző oktatási intézmény felvételi igazolása
  - tanulói vagy hallgatói jogviszonyt igazoló okirat
- **a lakhatás jogcímét igazoló okirat**
  - kollégiumi elhelyezésről szóló igazolás
  - tulajdonában álló ingatlan esetén tulajdoni lap
  - lakásbérleti szerződés
  - szívenességi lakáshasználatról szóló okirat
  - egyéb okirat
- **a megélhetést igazoló okirat**
  - ösztöndíj folyósításáról szóló igazolás
  - banki igazolás
  - egyéb okirat
- **teljes körű egészségügyi ellátásra való jogosultságot igazoló okirat**

Az eljárás során az idegenrendészeti hatóság a tényállás tisztázása érdekében további okiratok benyújtására is felhívhatja!

Ha a tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelem benyújtásakor a tartózkodási engedély kiadásának alapjául szolgáló feltételek nem változtak meg, az ezt igazoló okiratot ismételtelen nem kell csatolnia.

Az eljáró idegenrendészeti hatóságtól kérheti, hogy az más hatóságtól szerezzé be az Ön által megjelölt adatra vonatkozó igazolást. A kérelemnek ez a része a személyes adatai tekintetében adat kezeléséhez, illetve továbbításához való hozzájárulásnak minősül. Ha a szükséges adatokat az eljáró idegenrendészeti hatóság szerzi be, az ehhez szükséges illeték vagy igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettségét az idegenrendészeti hatóságnál kell teljesítenie.

KÖZLÖNY

§

14. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez

**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

Tartózkodási engedély kérelem kutatás céljából

Kérelmet átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Kérelem adatbevitelét végző szerv:	<div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 100px; margin: auto;"> <p>Arcfénykép</p> </div>
☐ Tartózkodási engedély kiadása első alkalommal beutazás helye:	
beutazás ideje: ..... év ..... hó ..... nap	<div style="border: 1px solid black; width: 350px; height: 60px; margin: auto;"> <p>A kérelmező (törvényes képviselő) aláírása. Az aláírásnak a kereten belül kell maradnia!</p> </div>
Tartózkodási engedély száma és érvényessége: H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	
☐ Tartózkodási engedély meghosszabbítása	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége: H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	

1. A kérelmező személyes adatai		
családi név (útlevél szerint):	utónév (útlevél szerint):	
születési családi név:	születési utónév:	
anyja születési családi és utóneve:	nem: ☐ férfi ☐ nő	családi állapot: ☐ nőtlen/hajadon ☐ házas ☐ özvegy ☐ elvált
születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):	ország:
Állampolgársága:	nemzetisége (nem kötelező kitölteni):	
utolsó állandó külföldi lakóhelye:		
szakképzettsége*:	iskolai végzettsége*: ☐ alapfokú ☐ középfokú ☐ felsőfokú	Mo.-ra érkezést megelőző foglalkozás*:

2. A kérelmező útlevelének adatai	
útlevél száma:	kiállításának ideje, helye: ..... év ..... hó ..... nap
útlevél típusa: ☐ magánútlevél ☐ szolgálati ☐ diplomata ☐ egyéb	érvényességi ideje: ..... év ..... hó ..... nap

3. A tartózkodás tervezett időtartama és indokai	
Meddig és milyen indokból kérelmezi tartózkodása engedélyezését?	☐ ☐ ☐ év ☐ ☐ hónap ☐ ☐ nap

4. A kérelmező magyarországi szálláshelyének adatai					
irányítószám:	település:	közterület neve:			
közterület jellege:	házsám:	épület:	lépcsőház:	emelet:	ajtó:
a szálláshelyen tartózkodás jogcíme: ☐ tulajdonos ☐ bérlő ☐ családtag ☐ szívességi lakáshasználó ☐ egyéb, éspedig:					

5. Fogadó kutatószervezet adatai		
név:	székhely címe:	
tevékenységi kör:	intézményi akkreditációs lajstromszám:	érvényessége ..... év ..... hó ..... nap

6. Magyarországi megélhetésére vonatkozó adatok	
tevékenységéből származó várható jövedelem összege:	előző évi magyarországi adózott jövedelme:
rendelkezésre álló megtakarítás összege:	megélhetését biztosító egyéb kiegészítő jövedelem/vagyon:

7. A vissza- vagy továbbutazás feltételei					
Jogszerű tartózkodása lejártakor mely országba utazik vissza vagy tovább?				Milyen közlekedési eszközzel?	
Rendelkezik-e a szükséges útlevéllel?	vízummal?	menetjeggyel?	anyagi fedezettel?		
☐ igen ☐ nem	☐ igen ☐ nem	☐ igen ☐ nem	☐ igen, összege:	☐ nem	

8. Kérelmező Magyarországon tartózkodó házastársa, gyermeke, szülője			
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ letelepedési engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély ☐ egyéb

név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ egyéb ☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ egyéb ☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély

9. Egyéb adatok

Magyarországi tartózkodása idejére rendelkezik-e teljes körű egészségbiztosítással?

igen nem

Volt-e már korábban elutasított tartózkodási engedély iránti kérelme?

igen nem

Volt-e korábban büntetve? Ha igen, melyik országban, mikor, milyen bűncselekmény miatt, és milyen büntetést róttak ki?

igen nem

Kiutasították-e korábban Magyarországról, ha igen, mikor?

igen nem

..... év ..... hó ..... nap

Tudomása szerint szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségeiben, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozót?

igen nem

Amennyiben a fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban?

igen nem

Kijelentem, hogy az előzőekben leírt adatok a valóságnak megfelelnek. Tudomásul veszem, hogy valótlan adatok közlése a kérelem elutasítását vonja maga után.

Kelt: .....

.....
aláírás

Illetékbélyeg helye:

A hatóság tölti ki!

A kérelem teljesítése esetén	
A kérelmező magyarországi tartózkodását ..... célból	
□□□□ év □□ hónap □□ napig engedélyezem.	
Kelt:	(alírással, pecsét)
Kiadott tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□	
A tartózkodási engedélyt átvettem.	
Kelt:	(a kérelmező aláírása)
Hosszabbítás esetén a visszavont tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□	
A kérelem elutasítása esetén	
Elutasító határozat száma:	
Az elutasítás kelte: □□□□ év □□ hónap □□ nap	
Az elutasítás indoka (röviden):	

TÁJÉKOZTATÓ

A tartózkodási engedély iránti kérelmet legkésőbb a tartózkodási jogosultság lejártát megelőzően 30 nappal a szálláshely szerint illetékes területi regionális igazgatóságnál az okiratok egyidejű csatolásával, személyesen lehet előterjeszteni. A kérelemhez csatolni kell egy darab arcfényképet. A kérelem benyújtásakor az érvényes úti okmányt be kell mutatni. Az útlevelnek az engedélyezett tartózkodási jogosultság lejártakor még legalább 3 hónapig érvényesnek kell lennie.

A kérelemhez csatolandó melléletek:

- **a tartózkodás célját igazoló okirat**
  - a kutatószervezettel kötött fogadási megállapodás
- **a lakhatás jogcímét igazoló okirat**
  - lakásbérleti szerződés
  - szíveségi lakáshasználatról szóló okirat
  - egyéb okirat
- **a megélhetést igazoló okirat**
  - előző évi adóhatósági (APEH) jövedelemigazolás
  - munkáltató által kiállított jövedelemigazolás
  - egyéb okirat
- **teljes körű egészségügyi ellátásra való jogosultságot igazoló okirat**

Az eljárás során az idegenrendészeti hatóság a tényállás tisztázása érdekében további okiratok benyújtására is felhívhatja!

Ha a tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelem benyújtásakor a tartózkodási engedély kiadásának alapjául szolgáló feltételek nem változtak meg, az ezt igazoló okiratot ismételen nem kell csatolnia.

Az eljáró idegenrendészeti hatóságtól kérheti, hogy az más hatóságtól szerezze be az Ön által megjelölt adatra vonatkozó igazolást. A kérelemnek ez a része a személyes adatai tekintetében adat kezeléséhez, illetve továbbításához való hozzájárulásnak minősül. Ha a szükséges adatokat az eljáró idegenrendészeti hatóság szerzi be, az ehhez szükséges illeték vagy igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettségét az idegenrendészeti hatóságnál kell teljesítenie.

„A” BETÉTLAP
A kérelmező útlevelében szereplő, vele együtt utazó kiskorú gyermek adatai

Kérelmet átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Kérelem adatbevitelét végző szerv:	Arcfénykép
☐ Tartózkodási engedély kiadása első alkalommal	
beutazás helye:	<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> </div> <p>A kérelmező (törvényes képviselő) aláírása. Az aláírásnak a kereten belül kell maradnia!</p>
beutazás ideje:	
..... év ..... hó ..... nap	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége:	
H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	
☐ Tartózkodási engedély meghosszabbítása	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége:	
H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	

1. A kiskorú gyermek személyes adatai		
családi név (útlevél szerint):	utónév (útlevél szerint):	
születési családi név:	születési utónév:	
anyja születési családi és utóneve:	nem: ☐ férfi ☐ nő	állampolgársága:
születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):	ország:

2. A kiskorú gyermek magyarországi szálláshelyének adatai					
irányítószám:	település:		közterület neve:		
közterület jellege:	házsám:	épület:	lépcsőház:	emelet:	ajtó:
a szálláshelyen tartózkodás jogcíme:					
☐ tulajdonos ☐ bérlő ☐ családtag ☐ szivességi lakáshasználó ☐ egyéb, éspedig:					

3. Egyéb adatok

Tudomása szerint a gyermek szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségeiben, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit?

igen nem

Amennyiben a gyermek fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban?

igen nem

A hatóság tölti ki!**A kérelem teljesítése esetén**

A kérelmező magyarországi tartózkodását ..... célból

..... év ..... hónap ..... napig engedélyezem.

Kelt: .....
(aláírás, pecsét)

Kiadott tartózkodási engedély száma: .....

A tartózkodási engedélyt átvettem.

Kelt: .....
(a kérelmező aláírása)

Hosszabbítás esetén a visszavont tartózkodási engedély száma: .....

A kérelem elutasítása esetén

Elutasító határozat száma: .....

Az elutasítás kelte: ..... év ..... hónap ..... nap

Az elutasítás indoka (röviden):

15. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez

**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

Tartózkodási engedély kérelem hivatalos célból

Kérelmet átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Kérelem adatbevitelét végző szerv:	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: auto;">Arcfénykép</div>
☐ Tartózkodási engedély kiadása első alkalommal beutazás helye:	
beutazás ideje: ..... év ..... hó ..... nap	<div style="border: 1px solid black; width: 300px; height: 60px; margin: auto;">A kérelmező (törvényes képviselő) aláírása. Az aláírásnak a kereten belül kell maradnia!</div>
Tartózkodási vízum száma és érvényessége: H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	
☐ Tartózkodási engedély meghosszabbítása	
Tartózkodási engedély száma és érvényessége: H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	

1. A kérelmező személyes adatai		
családi név (útlevél szerint):	utónév (útlevél szerint):	
születési családi név:	születési utónév:	
anyja születési családi és utóneve:	nem: ☐ férfi ☐ nő	családi állapot: ☐ nőtlen/hajadon ☐ házas ☐ özvegy ☐ elvált
születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):	ország:
állampolgársága:	nemzetisége (nem kötelező kitölteni):	
utolsó állandó külföldi lakóhelye:		
szakképzettsége*:	iskolai végzettsége*: ☐ alapfokú ☐ középfokú ☐ felsőfokú	Mo.-ra érkezést megelőző foglalkozás*:

2. A kérelmező útlevelének adatai	
útlevél száma:	kiállításának ideje, helye: ..... év ..... hó ..... nap
útlevél típusa: ☐ magánútlevél ☐ szolgálati ☐ diplomata ☐ egyéb	érvényességi ideje: ..... év ..... hó ..... nap

3. A tartózkodás tervezett időtartama és indokai	
Meddig és milyen indokból kérelmezi tartózkodása engedélyezését?	□□□□ év □□ hónap □□ nap

4. A kérelmező magyarországi szálláshelyének adatai					
irányítószám:	település:	közterület neve:			
közterület jellege:	házsám:	épület:	lépcsőház:	emelet:	ajtó:
a szálláshelyen tartózkodás jogcíme: ☐ tulajdonos ☐ bérlő ☐ családtag ☐ szívességi lakáshasználó ☐ egyéb, éspedig:					

5. Magyarországi fogadó intézmény adatai és a foglalkoztatásra vonatkozó adatok	
név:	munkakör:
székhely címe:	

6. Magyarországi megélhetésére vonatkozó adatok	
rendszeres jövedelem jellege:	havi összege:
rendelkezésre álló megtakarítás:	megélhetést biztosító egyéb kiegészítő jövedelem/vagyon:

7. A vissza- vagy továbbutazás feltételei					
Jogszerű tartózkodása lejártakor mely országba utazik vissza vagy tovább?				Milyen közlekedési eszközzel?	
Rendelkezik-e a szükséges útlevéllel?	vízummal?	menetjeggyel?	anyagi fedezettel?		
☐ igen ☐ nem	☐ igen ☐ nem	☐ igen ☐ nem	☐ igen, összege:	☐ nem	

8. Kérelmező által eltartott Magyarországon tartózkodó házastársa, gyermeke, szülője			
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ letelepedési engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély ☐ egyéb

név/rokonsági fok	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ egyéb ☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ egyéb ☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély

9. Egyéb adatok

Magyarországi tartózkodása idejére rendelkezik-e teljes körű egészségbiztosítással?

igen nem

Volt-e már korábban elutasított tartózkodási engedély iránti kérelme?

igen nem

Volt-e korábban büntetve? Ha igen, melyik országban, mikor, milyen bűncselekmény miatt, és milyen büntetést róttak ki?

igen nem

Kiutasították-e korábban Magyarországról, ha igen, mikor?

igen nem

..... év ..... hó ..... nap

Tudomása szerint szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségeiben, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozót?

igen nem

Amennyiben a fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban?

igen nem

Kijelentem, hogy az előzőekben leírt adatok a valóságnak megfelelnek. Tudomásul veszem, hogy valótlan adatok közlése a kérelem elutasítását vonja maga után.

Kelt: .....

.....
aláírás

Illetékbélyeg helye:

A hatóság tölti ki!

A kérelem teljesítése esetén	
A kérelmező magyarországi tartózkodását ..... célból	
□□□□ év □□ hónap □□ napig engedélyezem.	
Kelt:	(aláírás, pecsét)
Kiadott tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□	
A tartózkodási engedélyt átvettem.	
Kelt:	(a kérelmező aláírása)
Hosszabbítás esetén a visszavont tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□	
A kérelem elutasítása esetén	
Elutasító határozat száma:	
Az elutasítás kelte: □□□□ év □□ hónap □□ nap	
Az elutasítás indoka (röviden):	

TÁJÉKOZTATÓ

A tartózkodási engedély iránti kérelmet legkésőbb a tartózkodási jogosultság lejártát megelőzően 30 nappal a szálláshely szerint illetékes regionális igazgatóságnál az okiratok egyidejű csatolásával, személyesen lehet előterjeszteni. A kérelemhez csatolni kell egy darab arcfényképet. A kérelem benyújtásakor az érvényes úti okmányt be kell mutatni. Az útleveleknél az engedélyezett tartózkodási jogosultság lejártakor még legalább 3 hónapig érvényesnek kell lennie.

A kérelemhez csatolandó melléletek:

- **a tartózkodás célját igazoló okirat**
  - a fogadó intézmény igazolása a kérelmező foglalkoztatásáról, képzéséről, továbbképzéséről
- **a lakhatás jogcímét igazoló okirat**
  - tulajdonában álló ingatlan esetén tulajdoni lap
  - lakásbérleti szerződés
  - szívdességi lakáshasználatról szóló okirat
  - egyéb okirat
- **a megélhetést igazoló okirat**
  - a fogadó/küldő intézmény rendszeres jövedelem (ösztöndíj) folyósításáról szóló igazolása
  - banki igazolás
  - egyéb okirat
- **teljes körű egészségügyi ellátásra való jogosultságot igazoló okirat**

Az eljárás során az idegenrendészeti hatóság a tényállás tisztázása érdekében további okiratok benyújtására is felhívhatja!

Ha a tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelem benyújtásakor a tartózkodási engedély kiadásának alapjául szolgáló feltételek nem változtak meg, az ezt igazoló okiratot ismételen nem kell csatolnia.

Az eljáró idegenrendészeti hatóságtól kérheti, hogy az más hatóságtól szerezze be az Ön által megjelölt adatra vonatkozó igazolást. A kérelemnek ez a része a személyes adatai tekintetében adat kezeléséhez, illetve továbbításához való hozzájárulásnak minősül. Ha a szükséges adatokat az eljáró idegenrendészeti hatóság szerzi be, az ehhez szükséges illeték vagy igazgatási szolgáltatási díj fizetési kötelezettségét az idegenrendészeti hatóságnál kell teljesítenie.

„A” BETÉTLAP
A kérelmező útlevelében szereplő, vele együtt utazó kiskorú gyermek adatai

Kérelmet átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Kérelem adatbevitelét végző szerv:	Arcfénykép
☐ Tartózkodási engedély kiadása első alkalommal	
beutazás helye:	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: 0 auto;"></div> <p>A kérelmező (törvényes képviselő) aláírása. Az aláírásnak a kereten belül kell maradnia!</p>
beutazás ideje:	
..... év ..... hó ..... nap	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége:	
H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: 0 auto;"></div>
☐ Tartózkodási engedély meghosszabbítása	
Tartózkodási engedély száma és érvényessége:	
H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	

1. A kiskorú gyermek személyes adatai		
családi név (útlevél szerint):	utónév (útlevél szerint):	
születési családi név:	születési utónév:	
anyja születési családi és utóneve:	nem: ☐ férfi ☐ nő	állampolgársága:
születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):	ország:

2. A kiskorú gyermek magyarországi szálláshelyének adatai					
irányítószám:	település:		közterület neve:		
közterület jellege:	házsám:	épület:	lépcsőház:	emelet:	ajtó:
a szálláshelyen tartózkodás jogcíme:					
☐ tulajdonos ☐ bérlő ☐ családtag ☐ szivességi lakáshasználó ☐ egyéb, éspedig:					

3. Egyéb adatok

Tudomása szerint a gyermek szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségeiben, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit?

igen nem

Amennyiben a gyermek fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban?

igen nem

A hatóság tölti ki!**A kérelem teljesítése esetén**

A kérelmező magyarországi tartózkodását ..... célból

..... év ..... hónap ..... napig engedélyezem.

Kelt: .....
(aláírás, pecsét)

Kiadott tartózkodási engedély száma: .....

A tartózkodási engedélyt átvettem.

Kelt: .....
(a kérelmező aláírása)

Hosszabbítás esetén a visszavont tartózkodási engedély száma: .....

A kérelem elutasítása esetén

Elutasító határozat száma: .....

Az elutasítás kelte: ..... év ..... hónap ..... nap

Az elutasítás indoka (röviden):

16. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez

**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

Tartózkodási engedély kérelem gyógykezelés céljából

Kérelmet átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Kérelem adatbevitelét végző szerv:	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: auto;"> <p>Arcfénykép</p> </div>
☐ Tartózkodási engedély kiadása első alkalommal beutazás helye:	
beutazás ideje: ..... év ..... hó ..... nap	<div style="border: 1px solid black; width: 300px; height: 100px; margin: auto;"> <p>A kérelmező (törvényes képviselő) aláírása. Az aláírásnak a kereten belül kell maradnia!</p> </div>
Tartózkodási engedély száma és érvényessége: H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	
☐ Tartózkodási engedély meghosszabbítása	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége: H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	

1. A kérelmező személyes adatai		
családi név (útlevél szerint):		utónév (útlevél szerint):
születési családi név:		születési utónév:
anyja születési családi és utóneve:		nem: ☐ férfi ☐ nő
		családi állapot: ☐ nőtlen/hajadon ☐ házas ☐ özvegy ☐ elvált
születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):	ország:
állampolgársága		nemzetisége (nem kötelező kitölteni):
utolsó állandó külföldi lakóhelye:		

szakképzettsége*:	iskolai végzettsége*: ☐ alacsonyfokú ☐ középfokú ☐ felsőfokú	Mo.-ra érkezést megelőző foglalkozás*:
-------------------	--	--

2. A kérelmező útlevelének adatai	
útlevél száma:	kiállításának ideje, helye: ..... év ..... hó ..... nap
útlevél típusa: ☐ magánútlevél ☐ szolgálati ☐ diplomata ☐ egyéb	érvényességi ideje: ..... év ..... hó ..... nap

3. A tartózkodás tervezett időtartama és indokai	
Meddig és milyen indokból kérelmezi tartózkodása engedélyezését?	☐ ☐ ☐ év ☐ ☐ hónap ☐ ☐ nap

4. A kérelmező magyarországi szálláshelyének adatai					
irányítószám:	település:	közterület neve:			
közterület jellege:	házsám:	épület:	lépcsőház:	emelet:	ajtó:
a szálláshelyen tartózkodás jogcíme: ☐ tulajdonos ☐ bérlő ☐ családtag ☐ szívessegi lakáshasználó ☐ egyéb, éspedig:					

5. A fogadó egészségügyi intézmény neve és székhelye	
név:	
székhely címe:	

6. Ha kiskorú gyermekét vagy önmaga ellátására képtelen más családtagját kíséri, a családtag adatai		
családi név:	utónév:	
születési családi név:	születési utónév:	
születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):	ország:
állampolgársága:	rokonsági kapcsolat:	

7. Magyarországi megélhetésére vonatkozó adatok	
rendszeres jövedelem jellege:	havi összege:

rendelkezésre álló megtakarítás:	megélhetést biztosító egyéb kiegészítő jövedelem/vagyon:
----------------------------------	--

8. A vissza- vagy továbbutazás feltételei					
Jogszerű tartózkodása lejártakor mely országba utazik vissza vagy tovább?				Milyen közlekedési eszközzel?	
Rendelkezik-e a szükséges	útlevéllel?	vízummal?	menetjeggyel?	anyagi fedezettel?	
	☐ igen ☐ nem	☐ igen ☐ nem	☐ igen ☐ nem	☐ igen, összege:	☐ nem

9. Kérelmező Magyarországon tartózkodó házastársa, gyermeke, szülője*					
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme:		
			☐ vízum	☐ tartózkodási vízum	
			☐ tartózkodási engedély	☐ letelepedési engedély	
			☐ ideiglenes letelepedési engedély	☐ nemzeti letelepedési engedély	
			☐ EK letelepedési engedély	☐ bevándorlási engedély	
			☐ egyéb		
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme:		
			☐ vízum	☐ tartózkodási vízum	
			☐ tartózkodási engedély	☐ letelepedési engedély	
			☐ ideiglenes letelepedési engedély	☐ nemzeti letelepedési engedély	
			☐ EK letelepedési engedély	☐ bevándorlási engedély	
			☐ egyéb		
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme:		
			☐ vízum	☐ tartózkodási vízum	
			☐ tartózkodási engedély	☐ letelepedési engedély	
			☐ ideiglenes letelepedési engedély	☐ nemzeti letelepedési engedély	
			☐ EK letelepedési engedély	☐ bevándorlási engedély	
			☐ egyéb		

10. Egyéb adatok
Magyarországi tartózkodása idejére rendelkezik-e teljes körű egészségbiztosítással? ☐ igen ☐ nem
Volt-e már korábban elutasított tartózkodási engedély iránti kérelme? ☐ igen ☐ nem
Volt-e korábban büntetve? Ha igen, melyik országban, mikor, milyen bűncselekmény miatt, és milyen büntetést róttak ki? ☐ igen ☐ nem
Kiutasították-e korábban Magyarországról, ha igen, mikor? ☐ igen ☐ nem
..... év ..... hó ..... nap
Tudomása szerint szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségekben, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozót? ☐ igen ☐ nem
Amennyiben a fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban? ☐ igen ☐ nem

Kijelentem, hogy az előzőekben leírt adatok a valóságnak megfelelnek. Tudomásul veszem, hogy valótlan adatok közlése a kérelem elutasítását vonja maga után.

Kelt: .....

.....
aláírás

Illetékbélyeg helye:

A hatóság tölti ki!

A kérelem teljesítése esetén

A kérelmező magyarországi tartózkodását ..... célból

□□□□ év □□ hónap □□ napig engedélyezem.

Kelt: .....

.....
(aláírás, pecsét)

Kiadott tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□

A tartózkodási engedélyt átvettem.

Kelt: .....

.....
(a kérelmező aláírása)

Hosszabbítás esetén a visszavont tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□

A kérelem elutasítása esetén

Elutasító határozat száma: .....

Az elutasítás kelte: □□□□ év □□ hónap □□ nap

Az elutasítás indoka (röviden):

TÁJÉKOZTATÓ

A tartózkodási engedély iránti kérelmet legkésőbb a tartózkodási jogosultság lejártát megelőzően 30 nappal a szálláshely szerint illetékes regionális igazgatóságnál az okiratok egyidejű csatolásával, személyesen lehet előterjeszteni. A kérelemhez csatolni kell egy darab arcfényképet. A kérelem benyújtásakor az érvényes úti okmányt be kell mutatni. Az útlevelnek az engedélyezett tartózkodási jogosultság lejártakor még legalább 3 hónapig érvényesnek kell lennie.

A kérelemhez csatolandó melléletek:

▪ **a tartózkodás célját igazoló okirat**

- a fogadó egészségügyi intézmény hivatalos igazolása az igénybe vett gyógykezelésről
- kíséző családtag esetén a családi kapcsolatot igazoló okirat

▪ **a lakhatás jogcímét igazoló okirat**

- tulajdonában álló ingatlan esetén tulajdoni lap
- lakásbérleti szerződés
- szívésségi lakáshasználatról szóló okirat
- egyéb okirat

- a megélhetést és a gyógykezelés anyagi fedezetét igazoló okirat
  - banki igazolás
  - egyéb okirat
- teljes körű egészségügyi ellátásra való jogosultságot igazoló okirat

Az eljárás során az idegenrendészeti hatóság a tényállás tisztázása érdekében további okiratok benyújtására is felhívhatja!

Ha a tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelem benyújtásakor a tartózkodási engedély kiadásának alapjául szolgáló feltételek nem változtak meg, az ezt igazoló okiratot ismételen nem kell csatolnia.

Az eljáró idegenrendészeti hatóságtól kérheti, hogy az más hatóságtól szerezze be az Ön által megjelölt adatra vonatkozó igazolást. A kérelemnek ez a része a személyes adatai tekintetében adat kezeléséhez, illetve továbbításához való hozzájárulásnak minősül. Ha a szükséges adatokat az eljáró idegenrendészeti hatóság szerzi be, az ehhez szükséges illeték vagy igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettségét az idegenrendészeti hatóságnál kell teljesítenie.

„A” BETÉTLAP

A kérelmező útlevelében szereplő, vele együtt utazó kiskorú gyermek adatai

Kérelmet átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Kérelem adatbevitelét végző szerv:	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: auto;"> Arcfénykép </div>
☐ Tartózkodási engedély kiadása első alkalommal	
beutazás helye:	
beutazás ideje:	
..... év ..... hó ..... nap	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége:	<div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 50px; margin: auto;"> A kérelmező (törvényes képviselő) aláírása. Az aláírásnak a kereten belül kell maradnia! </div>
H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	
☐ Tartózkodási engedély meghosszabbítása	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége:	
H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	

1. A kiskorú gyermek személyes adatai			
családi név (útlevél szerint):		utónév (útlevél szerint):	
születési családi név:		születési utónév:	
anyja születési családi és utóneve:		nem:	állampolgárság:
		☐ férfi ☐ nő	
születési idő:	születési hely (település):	ország:	
..... év ..... hó ..... nap			

2. A kiskorú gyermek magyarországi szálláshelyének adatai					
irányítószám:	település:			közterület neve:	
közterület jellege:	hátszám:	épület:	lépcsőház:	emelet:	ajtó:
a szálláshelyen tartózkodás jogcíme:					
☐ tulajdonos ☐ bérlő ☐ családtag ☐ szíveségi lakáshasználó ☐ egyéb, éspedig:					

3. Egyéb adatok
<p>Tudomása szerint a gyermek szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségeken, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit?</p> ☐ igen ☐ nem
<p>Amennyiben a gyermek fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban?</p> ☐ igen ☐ nem

A hatóság tölti ki!

A kérelem teljesítése esetén
<p>A kérelmező magyarországi tartózkodását ..... célból</p> <p>..... év ..... hónap ..... napig engedélyezem.</p> <p>Kelt: ..... (alíráás, pecsét)</p> <p>Kiadott tartózkodási engedély száma: .....</p> <p>A tartózkodási engedélyt átvettem.</p> <p>Kelt: ..... (a kérelmező aláírása)</p> <p>Hosszabbítás esetén a visszavont tartózkodási engedély száma: .....</p>
A kérelem elutasítása esetén
<p>Elutasító határozat száma: .....</p> <p>Az elutasítás kelte: ..... év ..... hónap ..... nap</p> <p>Az elutasítás indoka (röviden):</p>

17. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez

**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

Tartózkodási engedély kérelem látogatás céljából

Kérelmet átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Kérelem adatbevitelét végző szerv:	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: auto;"> <p>Arcfénykép</p> </div>
☐ Tartózkodási engedély kiadása első alkalommal beutazás helye:	
beutazás ideje: ..... év ..... hó ..... nap	<div style="border: 1px solid black; width: 300px; height: 60px; margin: auto;"> <p>A kérelmező (törvényes képviselő) aláírása. Az aláírásnak a kereten belül kell maradnia!</p> </div>
Tartózkodási vízum száma és érvényessége: H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	
☐ Tartózkodási engedély meghosszabbítása	
Tartózkodási engedély száma és érvényessége: H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	

1. A kérelmező személyes adatai		
családi név (útlevél szerint):	utónév (útlevél szerint):	
születési családi név:	születési utónév:	
anyja születési családi és utóneve:	nem: ☐ férfi ☐ nő	családi állapot: ☐ nőtlen/hajadon ☐ házas ☐ özvegy ☐ elvált
születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):	ország:
állampolgársága:	nemzetisége (nem kötelező kitölteni):	
utolsó állandó külföldi lakóhelye:		
Szakképzettsége*:	iskolai végzettsége*: ☐ alapfokú ☐ középfokú ☐ felsőfokú	Mo.-ra érkezést megelőző foglalkozás*:

2. A kérelmező útlevelének adatai	
útlevél száma:	kiállításának ideje, helye: ..... év ..... hó ..... nap
útlevél típusa: ☐ magánútlevél ☐ szolgálati ☐ diplomata ☐ egyéb	érvényességi ideje: ..... év ..... hó ..... nap

3. A tartózkodás tervezett időtartama és indokai	
Meddig és milyen indokból kérelmezi tartózkodása engedélyezését?	□□□□ év □□ hónap □□ nap

4. A kérelmező magyarországi szálláshelyének adatai					
irányítószám:	település:	közterület neve:			
közterület jellege:	házsám:	épület:	közterület jellege:	házsám:	épület:
a szálláshelyen tartózkodás jogcíme: ☐ tulajdonos ☐ bérlő ☐ családtag ☐ szívességi lakáshasználó ☐ egyéb, éspedig:					

5. A természetes személy meghívó adatai		
családi név:	utónév:	
születési családi név:	születési utónév:	
születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):	ország:
állampolgársága:	hatósági záradékkal ellátott meghívólevél száma:	
Harmadik országbeli állampolgár esetén: bevándorolt, letelepedett, a Magyar Köztársaság által menekültként elismert, tartózkodási vízummal vagy tartózkodási engedéllyel rendelkező személy. (A megfelelő részt kérjük aláhúzni!)	hatósági igazolvány száma, érvényességi ideje:	

6. Magyarországi jogi személy meghívó adatai	
név:	hatósági záradékkal ellátott meghívólevél száma:
székhely címe:	

8. A vissza- vagy továbbutazás feltételei					
Jogszerű tartózkodása lejártakor mely országba utazik vissza vagy tovább?				Milyen közlekedési eszközzel?	
Rendelkezik-e a szükséges	útlevelel?	vízummal?	menetjeggyel?	anyagi fedezettel?	
	☐ igen ☐ nem	☐ igen ☐ nem	☐ igen ☐ nem	☐ igen, összege:	☐ nem

9. Kérelmező Magyarországon tartózkodó házastársa, gyermeke, szülője			
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ egyéb ☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ egyéb ☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ ideiglenes letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély ☐ egyéb ☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ bevándorlási engedély

10. Egyéb adatok
<p>Magyarországi tartózkodása idejére rendelkezik-e teljes körű egészségbiztosítással? ☐ igen ☐ nem</p> <p>Volt-e már korábban elutasított tartózkodási engedély iránti kérelme? ☐ igen ☐ nem</p> <p>Volt-e korábban büntetve? Ha igen, melyik országban, mikor, milyen bűncselekmény miatt, és milyen büntetést róttak ki? ☐ igen ☐ nem</p> <p>Kiutasították-e korábban Magyarországról, ha igen, mikor? ☐ igen ☐ nem</p> <p>..... év ..... hó ..... nap</p> <p>Tudomása szerint szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségeken, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit? ☐ igen ☐ nem</p> <p>Amennyiben a fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban? ☐ igen ☐ nem</p>

Kijelentem, hogy az előzőekben leírt adatok a valóságnak megfelelnek. Tudomásul veszem, hogy valótlan adatok közlése a kérelem elutasítását vonja maga után.

Kelt: .....

.....
aláírás

Illetékbélyeg helye:

A hatóság tölti ki!

A kérelem teljesítése esetén

A kérelmező magyarországi tartózkodását ..... célból

□□□□ év □□ hónap □□ napig engedélyezem.

Kelt: .....

.....
(aláírás, pecsét)

Kiadott tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□

A tartózkodási engedélyt átvettem.

Kelt: .....

.....
(a kérelmező aláírása)

Hosszabbítás esetén a visszavont tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□

A kérelem elutasítása esetén

Elutasító határozat száma: .....

Az elutasítás kelte: □□□□ év □□ hónap □□ nap

Az elutasítás indoka (röviden):

TÁJÉKOZTATÓ

A tartózkodási engedély iránti kérelmet legkésőbb a tartózkodási jogosultság lejártát megelőzően 30 nappal a szálláshely szerint illetékes regionális igazgatóságnál az okiratok egyidejű csatolásával, személyesen lehet előterjeszteni. A kérelemhez csatolni kell egy darab arcfényképet. A kérelem benyújtásakor az érvényes úti okmányt be kell mutatni. Az útlevelnek az engedélyezett tartózkodási jogosultság lejártakor még legalább 3 hónapig érvényesnek kell lennie.

A kérelemhez csatolandó melléletek:

- meghívólevél

Az eljárás során az idegenrendészeti hatóság a tényállás tisztázása érdekében további okiratok benyújtására is felhívhatja!

A meghívólevél iránti kérelmet külön jogszabályban meghatározott formanyomtatványon, a kérelmező lakóhelye, tartózkodási helye vagy szálláshelye, illetve a jogi személy székhelye szerint illetékes regionális igazgatóságon kell benyújtani.

A látogatási célú tartózkodási engedély érvényességi ideje a meghívólevélben foglalt kötelezettségvállalás időtartamához igazodik, de legfeljebb egy év, amely látogatás céljából nem hosszabbítható meg.

Ha a tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelem benyújtásakor a tartózkodási engedély kiadásának alapjául szolgáló feltételek nem változtak meg, az ezt igazoló okiratot ismételtelen nem kell csatolnia.

Az eljáró idegenrendészeti hatóságtól kérheti, hogy az más hatóságtól szerezze be az Ön által megjelölt adatra vonatkozó igazolást. A kérelemnek ez a része a személyes adatai tekintetében adat kezeléséhez, illetve továbbításához való hozzájárulásnak minősül. Ha a szükséges adatokat az eljáró idegenrendészeti hatóság szerzi be, az ehhez szükséges illeték vagy igazgatási szolgáltatási díj fizetési kötelezettségét az idegenrendészeti hatóságnál kell teljesítenie.

„A” BETÉTLAP

A kérelmező útlevelében szereplő, vele együtt utazó kiskorú gyermek adatai

Kérelmet átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Kérelem adatbevitelét végző szerv:	<div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 100px; margin: 0 auto;"> <p style="text-align: center;">Arcfénykép</p> </div>
☐ Tartózkodási engedély kiadása első alkalommal	
beutazás helye:	
beutazás ideje: ..... év ..... hó ..... nap	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége:	<div style="border: 1px solid black; width: 300px; height: 60px; margin: 0 auto;"> <p style="text-align: center;">A kérelmező (törvényes képviselő) aláírása. Az aláírásnak a kereten belül kell maradnia!</p> </div>
H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	
☐ Tartózkodási engedély meghosszabbítása	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége: H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	

1. A kiskorú gyermek személyes adatai		
családi név (útlevél szerint):	utónév (útlevél szerint):	
születési családi név:	születési utónév:	
anyja születési családi és utóneve:	nem: ☐ férfi ☐ nő	állampolgársága:
születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):	ország:

2. A kiskorú gyermek magyarországi szálláshelyének adatai		
irányítószám:	település:	közterület neve:

közterület jellege:	házsám:	épület:	közterület jellege:	házsám:	épület:
a szálláshelyen tartózkodás jogcíme:					
☐ tulajdonos ☐ bérlő ☐ családtag ☐ szivességi lakáshasználó ☐ egyéb, éspedig:					

3. Egyéb adatok

Tudomása szerint a gyermek szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségekből, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit?

igen nem

Amennyiben a gyermek fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban?

igen nem

A hatóság tölti ki!**A kérelem teljesítése esetén**

A kérelmező magyarországi tartózkodását ..... célból

év hónap napig engedélyezem.

Kelt: .....
(alíráás, pecsét)

Kiadott tartózkodási engedély száma:

A tartózkodási engedélyt átvettem.

Kelt: .....
(a kérelmező aláírása)

Hosszabbítás esetén a visszavont tartózkodási engedély száma:

A kérelem elutasítása esetén

Elutasító határozat száma: .....

Az elutasítás kelte: év hónap nap

Az elutasítás indoka (röviden):

18. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez

**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

Tartózkodási engedély kérelem egyéb célból

Kérelmet átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Kérelem adatbevitelét végző szerv:	<div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 100px; margin: auto;"> <p>Arcfénykép</p> </div>
☐ Tartózkodási engedély kiadása első alkalommal	
beutazás helye:	<div style="border: 1px solid black; width: 380px; height: 60px; margin: auto;"> <p>A kérelmező (törvényes képviselő) aláírása. Az aláírásnak a kereten belül kell maradnia!</p> </div>
beutazás ideje:	
..... év ..... hó ..... nap	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége:	
H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	
☐ Tartózkodási engedély meghosszabbítása	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége:	
H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	

1. A kérelmező személyes adatai		
családi név (útlevél szerint):		utónév (útlevél szerint):
születési családi név:		születési utónév:
anyja születési családi és utóneve:		nem: ☐ férfi ☐ nő
		családi állapot: ☐ nőtlen/hajadon ☐ házas ☐ özvegy ☐ elvált
születési idő:	születési hely (település):	ország:
..... év ..... hó ..... nap		
állampolgársága:		nemzetisége (nem kötelező kitölteni):
utolsó állandó külföldi lakóhelye:		
szakképzettsége*:	iskolai végzettsége*:	Mo.-ra érkezést megelőző foglalkozás*:
	☐ alacsonyfokú ☐ középfokú ☐ felsőfokú	

2. A kérelmező útlevelének adatai	
útlevél száma:	kiállításának ideje, helye: ..... év ..... hó ..... nap
útlevél típusa: ☐ magánútlevél ☐ szolgálati ☐ diplomata ☐ egyéb	érvényességi ideje: ..... év ..... hó ..... nap

3. A tartózkodás tervezett időtartama és indokai	
Meddig és milyen indokból kérelmezi tartózkodása engedélyezését?	☐ ☐ ☐ év ☐ ☐ hónap ☐ ☐ nap

4. A kérelmező magyarországi szálláshelyének adatai					
irányítószám:	település:	közterület neve:			
közterület jellege:	hászám:	épület:	közterület jellege:	hászám:	épület:
a szálláshelyen tartózkodás jogcíme: ☐ tulajdonos ☐ bérlő ☐ családtag ☐ szívdességi lakáshasználó ☐ egyéb, éspedig:					

5. Amennyiben alap- vagy középfokú tanulmányokat folytat, az oktatási intézmény neve és székhelye	
oktatási intézmény neve:	tanulmányok jellege: ☐ alapfokú ☐ egyéb
székhely címe:	

6. Magyarországi megélhetésére vonatkozó adatok	
rendszeres jövedelem jellege:	havi összege:
rendelkezésre álló megtakarítás:	megélhetést biztosító egyéb kiegészítő jövedelem/vagyon:

7. A vissza- vagy továbbutazás feltételei				
Jogszerű tartózkodása lejártakor mely országba utazik vissza vagy tovább?			Milyen közlekedési eszközzel?	
Rendelkezik-e a szükséges	útlevéllel?	vízummal?	menetjeggyel?	anyagi fedezettel?
	☐ igen ☐ nem	☐ igen ☐ nem	☐ igen ☐ nem	☐ igen, összege:

8. Kérelmező Magyarországon tartózkodó házastársa, gyermeke, szülője			
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ bevándorlási engedély ☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ egyéb
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ bevándorlási engedély ☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ egyéb
név/rokonsági fok:	születési hely, idő:	állampolgárság:	tartózkodása jogcíme: ☐ vízum ☐ tartózkodási engedély ☐ bevándorlási engedély ☐ tartózkodási vízum ☐ letelepedési engedély ☐ egyéb

9. Egyéb adatok
<p>Magyarországi tartózkodása idejére rendelkezik-e teljes körű egészségbiztosítással? ☐ igen ☐ nem</p> <p>Volt-e már korábban elutasított tartózkodási engedély iránti kérelme? ☐ igen ☐ nem</p> <p>Volt-e korábban büntetve? Ha igen, melyik országban, mikor, milyen bűncselekmény miatt, és milyen büntetést róttak ki? ☐ igen ☐ nem</p> <p>Kiutasították-e korábban Magyarországról, ha igen, mikor? ☐ igen ☐ nem</p> <p>..... év ..... hó ..... nap</p> <p>Tudomása szerint szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségeken, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit? ☐ igen ☐ nem</p> <p>Amennyiben a fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban? ☐ igen ☐ nem</p>

Kijelentem, hogy az előzőekben leírt adatok a valóságnak megfelelnek. Tudomásul veszem, hogy valótlan adatok közlése a kérelem elutasítását vonja maga után.

Kelt: .....

.....
aláírás

Illetékbélyeg helye:

A hatóság tölti ki!**A kérelem teljesítése esetén**

A kérelmező magyarországi tartózkodását ..... célból

□□□□ év □□ hónap □□ napig engedélyezem.

Kelt: .....
(aláírás, pecsét)

Kiadott tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□

A tartózkodási engedélyt átvettem.

Kelt: .....
(a kérelmező aláírása)

Hosszabbítás esetén a visszavont tartózkodási engedély száma: □□□□□□□□

A kérelem elutasítása esetén

Elutasító határozat száma: .....

Az elutasítás kelte: □□□□ év □□ hónap □□ nap

Az elutasítás indoka (röviden):

TÁJÉKOZTATÓ

A tartózkodási engedély iránti kérelmet legkésőbb a tartózkodási jogosultság lejártát megelőzően 30 nappal a szálláshely szerint illetékes regionális igazgatóságnál az okiratok egyidejű csatolásával, személyesen lehet előterjeszteni. A kérelemhez csatolni kell egy darab arcfényképet. A kérelem benyújtásakor az érvényes úti okmányt be kell mutatni. Az útlevelnek az engedélyezett tartózkodási jogosultság lejártakor még legalább 3 hónapig érvényesnek kell lennie.

A kérelemhez csatolandó melléletek:

- **a tartózkodás célját igazoló okirat**
  - iskolalátogatási igazolás
  - nyugdíjat/járadékot megállapító határozat
  - egyéb okirat
- **a lakhatás jogcímét igazoló okirat**
  - tulajdonában álló ingatlan esetén tulajdoni lap
  - lakásbérleti szerződés
  - szívességi lakáshasználatról szóló okirat
  - kollégiumi igazolás
  - egyéb okirat
- **a megélhetést igazoló okirat**
  - ösztöndíj folyósításáról szóló igazolás
  - igazolás nyugdíj/járadék folyósításáról
  - banki igazolás
  - egyéb rendszeres jövedelem folyósításáról szóló igazolás
  - egyéb okirat
- **teljes körű egészségügyi ellátásra való jogosultságot igazoló okirat**

Az eljárás során az idegenrendészeti hatóság a tényállás tisztázása érdekében további okiratok benyújtására is felhívhatja!

Ha a tartózkodási engedély meghosszabbítása iránti kérelem benyújtásakor a tartózkodási engedély kiadásának alapjául szolgáló feltételek nem változtak meg, az ezt igazoló okiratot ismételtelen nem kell csatolnia.

Az eljáró idegenrendészeti hatóságtól kérheti, hogy az más hatóságtól szerezzé be az Ön által megjelölt adatra vonatkozó igazolást. A kérelemnek ez a része a személyes adatai tekintetében adat kezeléséhez, illetve továbbításához való hozzájárulásnak minősül. Ha a szükséges adatokat az eljáró idegenrendészeti hatóság szerzi be, az ehhez szükséges illeték vagy igazgatási szolgáltatási díj fizetési kötelezettségét az idegenrendészeti hatóságnál kell teljesítenie.

„A” BETÉTLAP

A kérelmező útlevelében szereplő, vele együtt utazó kiskorú gyermek adatai

Kérelmet átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Kérelem adatbevitelét végző szerv:	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: auto;"> <p>Arcfénykép</p> </div>
☐ Tartózkodási engedély kiadása első alkalommal	
beutazás helye:	<div style="border: 1px solid black; width: 300px; height: 100px; margin: auto;"> <p>A kérelmező (törvényes képviselő) aláírása. Az aláírásnak a kereten belül kell maradnia!</p> </div>
beutazás ideje:	
..... év ..... hó ..... nap	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége:	
H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	
☐ Tartózkodási engedély meghosszabbítása	
Tartózkodási vízum száma és érvényessége:	
H □□□□□□□□ ..... év ..... hó ..... nap	

1. A kiskorú gyermek személyes adatai		
családi név (útlevél szerint):	utónév (útlevél szerint):	
születési családi név:	születési utónév:	
anyja születési családi és utóneve:	nem: ☐ férfi ☐ nő	állampolgársága
születési idő ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):	ország:

2. A kiskorú gyermek magyarországi szálláshelyének adatai					
irányítószám:	település:		községi neve:		
községi terület jellege:	hátszám:	épület:	községi terület jellege:	hátszám:	épület:

a szálláshelyen tartózkodás jogcíme:

tulajdonos bérlő családtag szívességi lakáshasználó egyéb, éspedig:

3. Egyéb adatok

Tudomása szerint a gyermek szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségekből, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit?

igen nem

Amennyiben a gyermek fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban?

igen nem

A hatóság tölti ki!**A kérelem teljesítése esetén**

A kérelmező magyarországi tartózkodását ..... célból

..... év ..... hónap ..... napig engedélyezem.

Kelt: .....
(aláírás, pecsét)

Kiadott tartózkodási engedély száma: .....

A tartózkodási engedélyt átvettem.

Kelt: .....
(a kérelmező aláírása)

Hosszabbítás esetén a visszavont tartózkodási engedély száma: .....

A kérelem elutasítása esetén

Elutasító határozat száma: .....

Az elutasítás kelte: ..... év ..... hónap ..... nap

Az elutasítás indoka (röviden):

19. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL*****Ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás***

Az okmány adattartalma:

1. az okmány elnevezése;
2. az okmány száma, sorozatszám;
3. kiállító hatóság;
4. név [családi és utónév (utónevek) ebben a sorrendben];
5. születési hely, idő;
6. nem;
7. anyja születési családi és utóneve(i);
8. arcfénykép;
9. útlevél száma;
10. szálláshely címe;
11. az okmány kiállításának indoka;
12. az okmány kiállításának időpontja;
13. az okmány érvényességi ideje;
14. hátoldalon tudnivalók, hivatalos bejegyzések.

KÖZLÖNY

§

20. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez
**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

Leteledési kérelem

<p>A hatóság tölti ki! Kérelmet átvevő hatóság (kód és név): _____</p> <p>Kérelem átvételének dátuma: _____ év ___ hónap ___ nap</p> <p>Kérelemhez tartozó betétlapok: A: ___ db B: ___ db C: ___ db D: ___ db E: ___ db F: ___ db</p>	<p>Gépi ügyszám: _____</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; text-align: center; padding: 20px;"> <p>Arcfénykép</p> </div> <div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 30px; margin-top: 10px;"></div>
---	--

Kérjük olvashatóan, nyomtatott, latin betűvel kitölteni! A szülei, házastársa(i), gyermekei, Önnel együtt letelepedni szándékozók és eltartottai vonatkozásában ne felejtse el a megfelelő betétlapot kitölteni! A tájékoztató szerinti iratokat a kérelemhez mellékelni kell!

[Kérelmező (törvényes képviselő) saját kezű aláírás mintája.] Az aláírásnak teljes terjedelmével a keretvonalon belülré kell esni!

<p>A hatóság tölti ki! Kérelem adatbevitelét végző szerv (kód és név): _____</p> <p>Adatbevitel dátuma: _____ év ___ hónap ___ nap</p>	
<p>Milyen típusú letelepedési engedélyt kérelmez?</p> <p>☐ ideiglenes letelepedési ☐ nemzeti letelepedési engedély ☐ EK letelepedési engedély</p>	
<p>I. A letelepedési engedélyt kérő személyi adatai</p>	
<p>I/1. Családi neve: I/2. Utóneve(i):</p>	<p>Kérelmező neve _____</p>
<p>I/3. Családi neve: I/4. Utóneve(i):</p>	<p>Előző vagy születési neve _____</p>
<p>I/5. Családi neve: I/6. Utóneve(i):</p>	<p>Anyja születési neve _____</p>

Születési helye	
I/7. Ország:	_____
I/8. Település:	_____
I/9. Születési ideje:	_____ év _____ hónap _____ nap
I/10. Neme:	Férfi: ☐ Nő: ☐
I/11. Állampolgársága:	
I/12. Előző állampolgárságai:	
I/13. További állampolgárságai:	
I/14. Családi állapota: ☐ Nőtlen/Hajadon ☐ Házas ☐ Özvegy ☐ Elvált	
I/15. Nemzetisége (nem kötelező kitölteni):	
I/16. Szakképzettsége:	
I/17. Iskolai végzettsége: ☐ Alapfokú ☐ Középfokú ☐ Felsőfokú	
II. Magyarországra érkezése előtti külföldi lakóhelye	
Irányítószám: _____	
Ország: _____	
Település: _____	
Közterület neve: _____	
Házszám: _____	
Épület, lépcsőház, emelet, ajtó: _____	
III. Magyarországra érkezése előtt a kérelmező foglalkozása, munkáltatója	
III/1. Foglalkozása: _____	
III/2. Munkáltatójának neve: _____	
III/3. Munkáltatójának székhelye:	
Irányítószám: _____	
Ország: _____	
Település: _____	
Közterület neve: _____	
Házszám: _____	
Épület, lépcsőház, emelet, ajtó: _____	
IV. Úti okmány adatai	
IV/1. Útlevelének száma: _____	
IV/2. Útlevelének típusa: ☐ Magánútlevél ☐ Szolgálati útlevél ☐ Diplomata útlevél ☐ Egyéb éspedig	
Útlevelének kiállítás helye:	
IV/3. Ország: _____	
IV/4. Település: _____	
IV/5. Kiállítási ideje: _____ év _____ hónap _____ nap	
IV/6. Érvényességi ideje: _____ év _____ hónap _____ nap	
IV/7. A kérelmező útlevelében szereplő olyan gyermekek adata, akiknek letelepedését a kérelemben nem kérte. (Az itt szereplő személyekről „B” vagy „D” betétlapot kell kitölteni!)	
Betétlap sorszáma	Gyermek neve
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
V. Magyarországi tartózkodására vonatkozó adatok	
V/1. Megszakítás nélküli jogszerű magyarországi tartózkodásának kezdete: _____ év _____ hónap _____ nap	
V/2. Kiadott vízumának száma: _____ - _____	
V/3. Vízumát kiadó hatóság megnevezése: _____	
V/4. Vízumkiadás dátuma: _____ év _____ hónap _____ nap	

V/5. Vízum érvényessége: _____ év _____ hónap _____ nap		
V/6. Ha rendelkezik tartózkodási engedéllyel, a tartózkodási engedély száma: _____		
V/7. Tartózkodási engedély kiállításának időpontja: _____ év _____ hónap _____ nap		
V/8. Tartózkodási engedély érvényessége: _____ év _____ hónap _____ nap		
V/9. A tartózkodási engedélyt kiadó hatóság: _____		
V/10. A tartózkodási engedély kiállításának célja: ☐ Látogatás ☐ Hivatalos ☐ Keresőtevékenység		
☐ Önkéntes tevékenység ☐ Családi együttélés biztosítása ☐ Tanulmány		
☐ Gyógykezelés ☐ Kutatás ☐ Egyéb		
V/11. Ha rendelkezik letelepedési engedéllyel, annak típusa: _____		
V/12. Letelepedési engedély száma: _____		
V/13. Az okmány érvényességi ideje: _____		
V/14. Az engedélyt kiadó hatóság: _____		
V/16. A kérelem benyújtása előtti években külföldön töltött napok száma:		
Év: _____	Napok száma: _____	Év: _____ Napok száma: _____
Év: _____	Napok száma: _____	Év: _____ Napok száma: _____
Év: _____	Napok száma: _____	Év: _____ Napok száma: _____
VI. A kérelem kedvező elbírálását lehetővé tevő körülmények		
☐ Családi együttélés biztosítása (Kérjük töltsse ki a VII. kérdéscsoportot!)		
☐ Korábbi magyar állampolgárságra vonatkozó adatok (Kérjük töltsse ki a VIII. kérdéscsoportot!)		
☐ Felmenője magyar állampolgárságára vonatkozó adatok (Kérjük töltsse ki a IX. kérdéscsoportot!)		
VII. A Magyarországon élő családtagok adatai (Az itt szereplő személyekről „B” vagy „C” betétlapot kell kitölteni!)		
Betétlap sorszama	Név	Rokonsági fok
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
VIII. Korábbi magyar állampolgárságára vonatkozó adatok		
VIII/1. Volt-e magyar állampolgár? ☐ Igen ☐ Nem		
VIII/2. Magyar állampolgársága mikor szűnt meg? _____ év _____ hónap _____ nap		
VIII/3. Magyar állampolgársága megszűnésének oka? _____		
VIII/4. Élt-e korábban Magyarországon magyar állampolgárként? ☐ Igen ☐ Nem		
IX. Felmenője magyar állampolgárságára vonatkozó adatok		
IX/1. Voltak-e szülei, nagyszülei vagy távolabbi felmenői magyar állampolgárok? ☐ Igen ☐ Nem		
IX/2. Magyar állampolgár felmenőinek adatai (Az itt szereplő személyekről „B”, „C” vagy „D” betétlapot kell kitölteni!)		
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

X. Jelenlegi magyarországi tartózkodási helyének adatai	
X/1. Tartózkodási helyének pontos címe: Irányítószám: _____ Település: _____ Kerület: _____ Közterület neve: _____ Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____ Házsám: _____ Épület: _____ Lépcsőház: _____ Emelet: _____ Ajtó: _____	
X/2. Jelenlegi tartózkodási hely jellege: ☐ Kereskedelmi szálláshely ☐ Magánzálláshely	
X/3. Magánzálláshely esetén az ott-tartózkodás jogcíme: ☐ Tulajdonos ☐ Albérlő ☐ Bérlő ☐ Családtag ☐ Haszonélvező ☐ Egyéb, éspedig _____	
XI. Jövőbeni magyarországi lakóhelyének a címe	
Irányítószám: _____ Település: _____ Kerület: _____ Közterület neve: _____ Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____ Házsám: _____ Épület: _____ Lépcsőház: _____ Emelet: _____ Ajtó: _____	
XII. A jövőbeni magyarországi lakóhelyének adatai	
XII/1. A lakásban való tartózkodás jogcíme: ☐ Tulajdonos ☐ Albérlő ☐ Bérlő ☐ Családtag ☐ Haszonélvező ☐ Egyéb, éspedig _____	
XII/2. Szobák száma: + 1/2	
XII/3. Lakás alapterülete: _____ m ²	
XII/4. A lakásban tartózkodó személyek száma (a kérelmezővel együtt): _____	
XII/5. A kérelmező által kizárólagosan használt szobák száma: _____	
XII/6. Alapterülete: _____ m ²	
XII/7. Meddig tartózkodhat lakásban: ☐ Határozatlan ideig ☐ Határozott ideig, éspedig _____ év _____ hónap _____ nap	
XIII. Magyarország megélhetésének forrása	
☐ Pénzintézetnél elhelyezett megtakarítás	(Kérjük töltse ki a XIV. kérdéscsoportot!)
☐ Magyarországi vagyon, vagyoni értékű jog	(Kérjük töltse ki a XV. kérdéscsoportot!)
☐ Keresőtevékenység (munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony)	(Kérjük töltse ki a XVI. kérdéscsoportot!)
☐ Egyéb kereső tevékenység	(Kérjük töltse ki a XVII. kérdéscsoportot!)
☐ Külföldről folyósított nyugdíj, járadék	(Kérjük töltse ki a XVIII. kérdéscsoportot!)
☐ Magyarországon élő családtagja biztosítja	(Kérjük töltse ki a XIX. kérdéscsoportot!)
☐ Egyéb, éspedig _____	

XIV. Ha megélhetését pénzügyintézetnél elhelyezett készpénz-megtakarításból kívánja biztosítani			
XIV/1. Számlát vezető pénzügyintézet neve:	_____		
XIV/2. Bankszámlaszáma:	_____		
XIV/3. A számla felett rendelkezésre jogosult(ak) neve:	_____ _____		
XIV/4. Rendelkezésre álló készpénz összege valutanemenként:	_____	_____	_____
XIV/5. Számlát vezető pénzügyintézet neve:	_____		
XIV/6. Bankszámlaszáma:	_____		
XIV/7. A számla felett rendelkezésre jogosult(ak) neve:	_____ _____		
XIV/8. Rendelkezésre álló készpénz összege valutanemenként:	_____	_____	_____
XIV/11. Számlát vezető pénzügyintézet neve:	_____		
XIV/12. Bankszámlaszáma:	_____		
XIV/13. A számla felett rendelkezésre jogosult(ak) neve:	_____ _____		
XIV/14. Rendelkezésre álló készpénz összege valutanemenként:	_____	_____	_____
XV. Megélhetését magyarországi vagyonából, vagyoni értékű jogából kívánja biztosítani			
XV/1. Vagyon, vagyoni érték megnevezése:	_____		
XV/2. Becsült forgalmi értéke:	_____	HUF	_____
XV/3. A tulajdonjogot igazoló okirat azonosító adatai:	_____		
XV/4. Ingatlan esetén az ingatlan helye (pontos címe):	_____		
Irányítószám: _____	_____		
Település: _____	Kerület: _____	_____	
Közterület neve: _____	_____		
Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____	_____		
Hátszám: _____	_____		
Épület: _____	Lépcsőház: _____	Emelet: _____	Ajtó: _____
XV/5. Vagyon, vagyoni érték megnevezése:	_____		
XV/6. Becsült forgalmi értéke:	_____	HUF	_____
XV/7. A tulajdonjogot igazoló okirat azonosító adatai:	_____		
XV/8. Ingatlan esetén az ingatlan helye (pontos címe):	_____		
Irányítószám: _____	_____		
Település: _____	Kerület: _____	_____	
Közterület neve: _____	_____		
Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____	_____		
Hátszám: _____	_____		
Épület: _____	Lépcsőház: _____	Emelet: _____	Ajtó: _____

XVI. Ha megélhetése kereső tevékenységből (munkaviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyból) biztosított			
Az elmúlt naptári évben és a folyó évben elért összevont jövedelme:			
XVI/1. A kérelem benyújtását megelőző évben az APEH igazolása alapján munkavégzésből származó összevont éves nettó jövedelme:		_____ HUF	
XVI/2. A kérelem benyújtásának évében munkáltatói igazolással (igazolásokkal) igazolt összevont havi nettó jövedelme:		_____ HUF	
Az előző naptári évi és a folyó évi munkáltatói; ha háromnál több van, akkor az utolsó kettő:			
XVI/3. Munkáltató neve: _____			
XVI/4. Munkáltató székhelye:			
Irányítószám: _____			
Település: _____		Kerület: _____	
Közterület neve: _____			
Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____			
Hászám: _____			
Épület: _____	Lépcsőház: _____	Emelet: _____	Ajtó: _____
XVI/5. Munkavégzés helye, ha a munkavégzés nem változó helyen történik, és a munkavégzés helye nem egyezik meg a munkáltató székhelyével:			
Irányítószám: _____			
Település: _____		Kerület: _____	
Közterület neve: _____			
Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____			
Hászám: _____			
Épület: _____	Lépcsőház: _____	Emelet: _____	Ajtó: _____
XVI/6. Munkaköre: _____			
XVI/7. Havi bruttó jövedelme:		_____ HUF	
XVI/8. Havi nettó jövedelme:		_____ HUF	
XVI/9. Foglalkoztatás kezdete:		_____ év _____ hónap _____ nap	
XVI/10. Foglalkoztatás vége:		_____ év _____ hónap _____ nap	
XVI/11. Munkáltató neve: _____			
XVI/12. Munkáltató székhelye:			
Irányítószám: _____			
Település: _____		Kerület: _____	
Közterület neve: _____			
Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____			
Hászám: _____			
Épület: _____	Lépcsőház: _____	Emelet: _____	Ajtó: _____
XVI/13. Munkavégzés helye, ha a munkavégzés nem változó helyen történik, és a munkavégzés helye nem egyezik meg a munkáltató székhelyével:			
Irányítószám: _____			
Település: _____		Kerület: _____	
Közterület neve: _____			
Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____			
Hászám: _____			
Épület: _____	Lépcsőház: _____	Emelet: _____	Ajtó: _____
XVI/14. Munkaköre: _____			
XVI/15. Havi bruttó jövedelme:		_____ HUF	
XVI/16. Havi nettó jövedelme:		_____ HUF	
XVI/17. Foglalkoztatás kezdete:		_____ év _____ hónap _____ nap	
XVI/18. Foglalkoztatás vége:		_____ év _____ hónap _____ nap	
Az előző naptári évi és a folyó évi munkavállalási engedélye(i):			
XVI/19. Jelenleg érvényes munkavállalási engedély száma: _____			
XVI/20. Munkavállalási engedély érvényessége:		_____ év _____ hónap _____ nap	
XVI/21. Munkavállalási engedélyt kiadó hatóság: _____			

XVI/22. Előző munkavállalási engedély száma: _____		
XVI/23. Munkavállalási engedély érvényessége: _____ év _____ hónap _____ nap		
XVI/24. Munkavállalási engedélyt kiadó hatóság: _____		
XVII. Ha megélhetése egyéb kereső tevékenységből (pl. vállalkozói tevékenységből) biztosított		
XVII/1. Jövedelemszerző tevékenység végzésének jellege:		
☐ Egyéni vállalkozóként ☐ Egyéb, éspedig _____	☐ Gazdasági társaság tulajdonosaként/vezető tisztségviselőjeként	
XVII/2. Gazdasági társaság/vállalkozás neve: _____		
XVII/3. A gazdasági társaság/vállalkozás székhelye:		
Irányítószám: _____ Település: _____ Kerület: _____ Közterület neve: _____ Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____ Házsám: _____ Épület: _____ Lépcsőház: _____ Emelet: _____ Ajtó: _____		
XVII/4. Az alkalmazottak száma: _____		
XVII/5. A befektetett saját tőke nagysága: _____ HUF		
Az elmúlt naptári évben és a folyó évben megszerzett jövedelme:		
XVII/6. Az APEH igazolása alapján vállalkozói tevékenységből vagy gazdasági társaság vezető tisztségviselőjeként szerzett előző évi összevont jövedelme: _____ HUF		
XVII/7. A kérelem benyújtásának évében szerzett összevont havi nettó jövedelme: _____ HUF		
XVIII. Ha megélhetését külföldről folyósított nyugdíjból, járadékból kívánja biztosítani		
XVIII/1. A jövedelem típusa: ☐ Nyugdíj ☐ Járadék ☐ Egyéb, éspedig _____		
XVIII/2. Havi összege (érték, valutanem): _____		
XVIII/3. Kifizető magyar pénzintézet neve: _____		
XVIII/4. Folyósítás kezdete: _____ év _____ hónap _____ nap		
XVIII/5. Megállapító külföldi társadalombiztosító intézmény megnevezése: _____		
XVIII/6. Székhelye:		
Irányítószám: _____ Ország: _____ Település: _____ Közterület neve: _____ Házsám: _____ Épület, lépcsőház, emelet, ajtó: _____		
XIX. Ha megélhetését Magyarországon élő családtag biztosítja		
XIX/1. A megélhetést biztosító családtag adatai (Az itt szereplő személyekről „B” vagy „C” betélapot kell kitölteni!)		
Betélap sorszáma	Név	Rokonsági fok
_____	_____	_____
_____	_____	_____

XX. A kérelmezővel együtt letelepedni szándékozók adatai (Az itt szereplő személyekről „A” betétlapot kell kitölteni!)		
Betétlap sorszáma	Név	Rokonsági fok
—	_____	_____
—	_____	_____
—	_____	_____
—	_____	_____
—	_____	_____
XXI. A kérelmező személyével kapcsolatos egyéb adatok		
XXI/1. Volt-e korábban büntetve? ☐ Igen ☐ Nem		
XXI/2. Ha volt büntetve, melyik országban, mikor, milyen bűncselekmény miatt, melyik bíróság vagy más hatóság, milyen büntetést, intézkedést róttak ki?		
XXI/3. Magyar vagy más külföldi hatóság előtt büntetőeljárás van-e Ön ellen folyamatban? ☐ Igen ☐ Nem		
XXI/4. Ha igen, milyen hatóság előtt, milyen bűncselekmény miatt?		
XXI/5. Az előzőeken kívül elmarasztalta-e magyar hatóság más jogszabálysértés – különösen szabálysértés – miatt? ☐ Igen ☐ Nem		
XXI/6. Ha igen, milyen hatóság, mikor, milyen szabálysértés miatt, milyen szankciót alkalmazott?		
XXI/7. Kiutasították-e korábban Magyarországról vagy más országból? ☐ Igen ☐ Nem		
XXI/8. Ha kiutasították, mikor, melyik országból, milyen indokok alapján?		
XXI/9. Kiutasítás dátuma: _____ év __ hónap __ nap		
XXI/10. Kiutasító ország: _____		
XXI/11. Kiutasítás indokai: _____		
XXI/12. Kiutasítás dátuma: _____ év __ hónap __ nap		
XXI/13. Kiutasító ország: _____		
XXI/14. Kiutasítás indokai: _____		
XXI/15. Hazájában vagy más országban van-e tartozása? ☐ Igen ☐ Nem		
XXI/16. Ha van tartozása, melyik országban, mekkora összegű, milyen jogcímen?		
XXI/17. Az ország, ahol tartozása van: _____		
XXI/18. A tartozás összege (érték, valuta): _____		
XXI/19. A tartozás jogcíme: _____		
XXI/20. Az ország, ahol tartozása van: _____		
XXI/21. A tartozás összege (érték, valuta): _____		
XXI/22. A tartozás jogcíme: _____		
XXI/23. Van-e tartási kötelezettsége (szülő, gyermek, házastárs)? ☐ Igen ☐ Nem		

XXI/24. A kérelmezőt terhelő tartási kötelezettség alapján eltartott(ak) adatai <i>(Az itt szereplő személyekről „B”, „C” vagy „D” betétlapot kell kitölteni!)</i>		
Betétlap sorszáma	Név	Rokonsági fok
—	_____	_____
—	_____	_____
—	_____	_____
XXI/25. Tudomása szerint szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségben, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit? ☐ Igen ☐ Nem		
XXI/26. Amennyiben a fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban? ☐ Igen ☐ Nem		
XXII. Részletes önéletrajz (Életút, külföldön élő közeli hozzátartozójának neve, lakóhelye, foglalkozása, iskolai tanulmányok, előző külföldi munkahelyei, nyelvismerete, katonai szolgálat teljesítésének helye és ideje, társadalmi megbízatásai, szabadidős elfoglaltsága, érdeklődési köre, magyarországi rokonainak, barátainak neve, lakóhelye stb.)		
XXIII. A letelepedés célja, indokai, megalapozottsága		
Megjegyzés, kiegészítés: <i>(Ha az adatlapon valamely adat megadására alkalmas rovat nem szerepelt, akkor itt az adatokat megadhatja.)</i>		
Kijelentem, hogy az előzőekben leírt adatok a valóságnak megfelelnek. Tudomásul veszem, hogy a valótlan adatok közlése a kérelem elutasítását, illetőleg az engedély visszavonását vonja maga után, továbbá a kérelmemben, valamint a csatolt mellékletben foglalt adataimban bekövetkező változást 8 napon belül köteles vagyok a kérelmemet elbíráló regionális igazgatóságához bejelenteni. Hozzájárulok ahhoz, hogy a nemzetiségemre vonatkozó adatokat az idegenrendészeti hatóság a kérelem elutasítása esetén annak időpontjától, egyéb esetben a letelepedett jogállás megszűnésétől számított 20 évig nyilvántartsa. Kelt: ..... (a kérelmező aláírása)		

<p>A hatóság feljegyzései (A kérelmet átvevő ügyintéző feljegyzései, tolmács közreműködésének rögzítése, kapcsolódó kérelmek jelzése stb.)</p>	<p>Illetékbélyeg helye</p>
<p>A kérelem teljesítése esetén A hatóság tölti ki! A letelepedési engedély megadásának indokai:</p> <p>A kérelmező letelepedését engedélyezem.</p> <p>Kelt: ..... <div style="display: flex; justify-content: space-between; width: 100%;"> javaslattevő ügyintéző engedélyező vezető </div> </p>	
<p>A hatóság tölti ki! A kiadott letelepedési engedély(ek) száma: _____</p> <p>Okmány(ok) kiállításának dátuma: _____ év ____ hónap ____ nap Okmányok érvényességének dátuma: _____ év ____ hónap ____ nap A bevont tartózkodási engedély(ek) száma: _____</p> <p>A kiadott letelepedési engedély(ek)e)t átvettem. P. H. _____ ..... ügyintéző aláírása (a kérelmező aláírása)</p>	
<p>A kérelem elutasítása esetén A hatóság tölti ki!</p> <p>Elutasító határozat száma: _____ A határozat kelte: ____ év ____ hónap ____ nap</p> <p>Az elutasítás indoka (röviden):</p> <p>Kelt: .... javaslattevő ügyintéző jóváhagyó vezető</p>	

„A” betélap

A kérelmező külföldi 14 év alatti gyermeke, aki vele együtt kérelmezi a letelepedést

A hatóság tölti ki! Betélap sorszáma: _____
A hatóság tölti ki! Gépi ügyszám _____
A/1. A gyermek adatai szerepelnek a kérelmező útlevelében? ☐ Igen ☐ Nem

Gépi ügyszám: _____

Arcfénykép

--

[Kérelmező (törvényes képviselő) saját kezű aláírás mintája.] Az aláírásnak teljes terjedelmével a keretvonalon belülre kell esni!

A/2. Családi neve: A/3. Utóneve(i):	A gyermek neve _____
A/4. Családi neve: A/5. Utóneve(i):	Előző neve _____
A/6. Családi neve: A/7. Utóneve(i):	Anyja születési neve _____
A/8. Ország: A/9. Település:	Születési helye _____
A/10. Születési ideje:	____ év ____ hónap ____ nap
A/11. Neme:	Férfi: ☐ Nő: ☐
A/12. Állampolgársága:	_____
A/13. Előző/további állampolgárságai:	_____
A/14. Nemzetisége (nem kötelező kitölteni):	_____
A/15. A gyermek magyarországi tartózkodási helyének pontos címe: Irányítószám: _____ Település: _____ Kerület: _____ Közterület neve: _____ Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____ Házzszám: _____ Épület: _____ Lépcsőház: _____ Emelet: _____ Ajtó: _____	
A/16. Tudomása szerint a gyermek szenved-e gyógykezelésre szoruló HIV/AIDS, továbbá tbc, hepatitis B, luesz, lepra, hastífusz fertőző betegségben, illetve hordozza-e szervezetében a HIV, a hepatitis B, valamint a hastífusz vagy paratífusz kórokozóit? ☐ Igen ☐ Nem	
A/17. Amennyiben a gyermek a fenti megbetegedésekben szenved, fertőzőképes, illetve kórokozó hordozó állapotban van, részesül-e kötelező és rendszeres egészségügyi ellátásban? ☐ Igen ☐ Nem	
Kelt:	..... aláírás

A hatóság tölti ki!

Gépi ügyszám: _____

A hatóság tölti ki!

Betélap sorszáma: _____

„B” betélap

A kérelmező Magyarországon élő külföldi állampolgár családtagja, aki nem kérelmezi vele együtt a letelepedést

B/1. A családtag és a kérelmező viszonya:	☐ Házastárs gyermeke ☐ Kérelmező apja ☐ Kérelmező anyja ☐ Kérelmező házastársa ☐ Kérelmező gyermeke ☐ Kérelmező és házastársának eltartott felmenője
B/2. A kérelmező kiskorú gyermeke esetén a gyermek adatai szerepelnek a kérelmező útlevelében? (A IV/7-es kérdésben meg kell adni a gyermek nevét!)	☐ Igen ☐ Nem
B/3. A kérelmezőnek eltartási kötelezettsége van a családtaggal szemben? (A XXI/30-as kérdésben meg kell adni a családtag nevét!)	☐ Igen ☐ Nem
B/4. Ez a családtag Magyarországon élő külföldi, aki a kérelmező megélhetését fogja biztosítani? (A XIX/1-es kérdésben meg kell adni a családtag nevét!)	☐ Igen ☐ Nem
B/5. Ez a családtag Magyarországon élő külföldi, és családegyesítéshez családtagként jelöli meg? (A VII-es kérdésben meg kell adni a családtag nevét!)	☐ Igen ☐ Nem
B/6. Családi neve:	Családtag neve _____
B/7. Utóneve(i):	_____
B/8. Családi neve:	Előző vagy születési neve _____
B/9. Utóneve(i):	_____
B/10. Családi neve:	Anyja születési neve _____
B/11. Utóneve(i):	_____
B/12. Ország:	Születési helye _____
B/14. Település:	_____
B/15. Születési ideje:	_____ év _____ hónap _____ nap
B/16. Neme:	Férfi: ☐ Nő: ☐
B/17. Állampolgársága(i):	_____
B/18. Ha Magyarországon élő külföldi családtag, akkor annak állampolgársági jogállása:	☐ Menekült ☐ Bevándorolt ☐ Letelepedési engedéllyel rendelkező
B/19. Nemzetisége:	_____
B/20. Szakképzettsége:	_____
B/21. Iskolai végzettsége:	☐ Alapfokú ☐ Középfokú ☐ Felsőfokú
B/22. Lakóhelye:	_____
Irányítószám:	_____
Ország:	_____
Település:	_____
Közterület neve:	_____
Házzszám:	_____
Épület, lépcsőház, emelet, ajtó:	_____
B/23. Foglalkozása:	_____
B/24. Munkáltatójának neve:	_____
B/25. Munkáltatójának székhelye:	_____
Irányítószám:	_____
Ország:	_____
Település:	_____
Közterület neve:	_____
Házzszám:	_____
Épület, lépcsőház, emelet, ajtó:	_____
Ha a személy a kérelmező házastársa, akkor a házasságkötés helye:	_____
B/26. Ország:	_____
B/27. Település:	_____
B/28. Házastárs esetén a házasságkötés ideje:	_____ év _____ hónap _____ nap

B/29. Magyarországi családi életközösség kezdete: _____ év _____ hónap _____ nap
B/30. Ha a családtag biztosítja a letelepedést kérelmező megélhetését, akkor Havi jövedelme: _____ HUF A családtag által eltartottak és eltartásra jogosultak száma: _____
Kelt: .... aláírás

A hatóság tölti ki!

Gépi ügyszám: _____

A hatóság tölti ki!

Betétlap sorszáma: _____

„C” betétlap**A kérelmező Magyarországon élő magyar állampolgár családtagja**

C/1. A családtag és a kérelmező viszonya: ☐ Házastárs gyermeke ☐ Kérelmező apja ☐ Kérelmező anyja ☐ Kérelmező házastársa ☐ Kérelmező gyermeke ☐ Kérelmező és házastársának eltartott felmenője
C/2. A kérelmezőnek eltartási kötelezettsége van a családtaggal szemben? (A XXI/30-as kérdésben meg kell adni a családtag nevét!) ☐ Igen ☐ Nem
C/3. A családtag a kérelmező megélhetését fogja biztosítani? (A XIX/1-es kérdésben meg kell adni a családtag nevét!) ☐ Igen ☐ Nem
C/4. Ezt a családtagot családegyesítéshez családtagként jelöli meg? (A VII-es kérdésben meg kell adni a családtag nevét!) ☐ Igen ☐ Nem
C/4. Ezt a szülőt magyar felmenőjeként jelölte meg? (A IX/2-es kérdésben meg kell adni a családtag nevét!) ☐ Igen ☐ Nem
C/5. Családi neve: _____ C/6. Utóneve(i): _____ Családtag neve
C/7. Családi neve: _____ C/8. Utóneve(i): _____ Előző vagy születési neve
C/9. Családi neve: _____ C/10. Utóneve(i): _____ Anyja születési neve
C/11. Ország: _____ C/12. Település: _____ C/13. Születési ideje: _____ év _____ hónap _____ nap C/14. Neme: Férfi: ☐ Nő: ☐ C/15. Állampolgársága(i): _____ C/16. Szakképzettsége: _____ C/17. Iskolai végzettsége: ☐ Alapfokú ☐ Középfokú ☐ Felsőfokú
C/18. Lakóhelye: Irányítószám: _____ Település: _____ Kerület: _____ Közterület neve: _____ Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____ Házzszám: _____ Épület: _____ Lépcsőház: _____ Emelet: _____ Ajtó: _____
C/19. Foglalkozása: _____
C/20. Munkáltatójának neve: _____

C/21. Munkáltatójának székhelye: Irányítószám: _____ Település: _____ Kerület: ____ Közterület neve: _____ Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____ Házsám: _____ Épület: _____ Lépcsóház: _____ Emelet: _____ Ajtó: _____	
Ha a személy a kérelmező házastársa, akkor a házasságkötés helye: C/22. Ország: _____ C/23. Település: _____	
C/24. Házastárs esetén a házasságkötés _____ év ____ hónap ____ nap ideje:	
C/25. Magyarországi családi életközösség kezdete: _____ év ____ hónap ____ nap	
C/26. Ha a családtag biztosítja a letelepedést kérelmező megélhetését, akkor Havi jövedelme: _____ HUF A családtag által eltartottak és eltartásra jogosultak száma: _____ Kelt: ..... <div style="text-align: right;">..... aláírás</div>	

A hatóság tölti ki!

Gépi ügyszám: _____

A hatóság tölti ki!

Betétlap sorszáma: _____

„D” betétlap**A kérelmező külföldön élő letelepedését nem kérelmező külföldi állampolgár családtagja**

D/1. A családtag és a kérelmező viszonya: ☐ Házastárs gyermeke ☐ Kérelmező apja ☐ Kérelmező anyja ☐ Kérelmező házastársa ☐ Kérelmező gyermeke ☐ Kérelmező és házastársának eltartott felmenője	
D/2. A kérelmező kiskorú gyermeke esetén a gyermek adatai szerepelnek a kérelmező útlevelében? (A IV/7-es kérdésben meg kell adni a gyermek nevét!) ☐ Igen ☐ Nem	
D/3. A kérelmezőnek eltartási kötelezettsége van a családtaggal szemben? (A XXI/30-as kérdésben meg kell adni a családtag nevét!) ☐ Igen ☐ Nem	
D/4. Családi neve: _____ D/5. Utóneve(i): _____ Családtag neve	
D/6. Családi neve: _____ D/7. Utóneve(i): _____ Előző vagy születési neve	
D/8. Családi neve: _____ D/9. Utóneve(i): _____ Anyja születési neve	
D/10. Ország: _____ D/11. Település: _____ D/12. Születési ideje: _____ év ____ hónap ____ nap D/13. Neme: Férfi: ☐ Nő: ☐ D/14. Állampolgársága(i): _____	
D/15. Nemzetisége: _____	
D/16. Lakóhelye: Irányítószám: _____ Ország: _____ Település: _____ Közterület neve: _____ Házsám: _____ Épület, lépcsóház, emelet, ajtó: _____	

D/17. Foglalkozása:	_____
D/18. Munkáltatójának neve:	_____
Ha a személy a kérelmező házastársa, akkor a házasságkötés helye:	
D/19. Ország:	_____
D/20. Település:	_____
D/21. Házastárs esetén a házasságkötés ideje:	____ év __ hónap __ nap
Kelt:	..... aláírás

A hatóság tölti ki!

Gépi ügyszám: _____

A hatóság tölti ki!

Betétlap sorszáma: _____

„E” betétlap
A kérelemben megjelölt jövőbeni lakóhely bejelentésére

Kérelmező neve	
1. Családi neve:	_____
2. Utóneve(i):	_____
A kérelmező születési helye	
3. Ország:	_____
4. Település:	_____
5. Kérelmező születési ideje:	____ év __ hónap __ nap
6. A kérelmező állampolgársága:	_____
7. Jövőbeni magyarországi lakóhelyének a címe:	
Irányítószám: _____	
Település: _____	Kerület: _____
Községi terület neve: _____	
Községi terület jellege (út, utca, tér stb.): _____	
Házszám: _____	
Épület: _____	Lépcsőház: _____ Emelet: _____ Ajtó: _____
A jövőbeni magyarországi lakóhelyének adatai	
8. A lakásban való tartózkodás jogcíme:	
☐ Tulajdonos	☐ Albérlő ☐ Bérlő ☐ Családtag
☐ Haszonélvező	☐ Egyéb, éspedig _____
9. Szobák száma: + 1/2 _____	
10. Lakás alapterülete: _____ m ²	
11. A lakásban tartózkodó személyek száma (a kérelmezővel együtt): _____	
12. A kérelmező által kizárólagosan használt szobák száma: _____	
13. Alapterülete: _____ m ²	
14. Meddig tartózkodhat lakásban:	
_ Határozatlan ideig	
_ Határozott ideig, éspedig _____ év __ hónap __ nap	
Kelt:	..... szállásadó aláírása

A hatóság tölti ki!

Gépi ügyszám: _____

A hatóság tölti ki!

Betétlap sorszáma: _____

21. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez
**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

Tartózkodási okmány cseréje iránti kérelem

<p>Hatóság tölti ki! Kérdőívet átvevő hatóság (kód és név): _____</p> <p>Kérdőív átvételének dátuma: _____ év ___ hónap ___ nap</p> <p>Kérdőívet adatrögzítő hatóság (kód és név): _____</p> <p>A gépi adatrögzítés dátuma: _____ év ___ hónap ___ nap</p>	<p>Gépi ügyszám: _____</p> <div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; text-align: center; padding: 10px;"> <p>Arcfénykép</p> </div>
---	--

Kérjük olvashatóan, nyomtatott, latin betűkkel [Kérelmező (törvényes képviselő) saját kezű
kitölteni! aláírás mintája.] Az aláírásnak teljes terjedelmével
a keretvonalon belülre kell esni!

I. Kérelmező okmány szerinti adatai	
1. Családi neve:	_____
2. Utóneve(i):	_____
3. Születési ideje:	_____ év ___ hónap ___ nap
4. Útlevelének száma:	_____
5. A tartózkodási engedély okmány száma:	_____
6. Szálláshelye:	
Irányítószám: _____	
Település: _____	Kerület: _____
Közterület neve: _____	
Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____	
Házzám: _____	
Épület: _____	Lépcsőház: _____ Emelet: _____ Ajtó: _____
II. Milyen adatváltozást kíván bejelenteni? (Több válasz is megjelölhető!)	
☐ Családi nevének megváltozását	
☐ Utóneve megváltozását	
☐ Neme megváltozását	
☐ Állampolgársága megváltozását	
☐ Egyéb változást, és pedíg	
Neve:	
7. Családi neve:	_____
8. Utóneve(i):	_____
9. Neme:	Férfi: ☐ Nő: ☐
10. Állampolgársága:	_____

11. Egyéb adatai:

.....
.....
.....

A hatóság tölti ki!

A _____ számú tartózkodási engedélyt bevontam, és a leadott okmányt átvettem.

Kelt: .....

P. H.

.....
(az ügyintéző aláírása)

A _____ számú tartózkodási engedélyt átvettem.

Kelt: .....

.....
(a kérelmező aláírása)

TÁJÉKOZTATÓ

A kérelmet a bejelentett szálláshely szerint illetékes regionális igazgatóságnál kell előterjeszteni. A kérelemhez mellékelni kell:

- az adatváltozást igazoló okmányt vagy annak hiteles másolatát,
- az érvényes tartózkodási engedély okmányt,
- 1 db arcfényképet.

Az eljárásért a külön jogszabályban meghatározott mértékű igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

Ha a letelepedési engedély okmány gyártáshibás vagy az abba bejegyzett adatot tévesen tartalmazza, azt a regionális igazgatóság díjmentesen kicseréli.

KÖZLÖNY

§

22. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez
**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

Tartózkodási okmány pótlása iránti kérelem

A hatóság tölti ki! Kérelmet átvevő hatóság (kód és név): _____ Kérelem átvételének dátuma: _____ év ____ hónap ____ nap		Gépi ügyszám: _____ <div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%; text-align: center; padding: 5px;">Arcfénykép</div>
Kérelem adatbevitelét végző szerv (kód és név): _____ Adatbevitel dátuma: _____ év ____ hónap ____ nap		<div style="border: 1px solid black; width: 100%; height: 100%;"></div>
Kérjük olvashatóan, nyomtatott, latin betűkkel [Kérelmező (törvényes képviselő) saját kezű aláírás mintája.] Az aláírásnak teljes terjedelmével a keretvonalon belülre kell esni! kitölteni!		
I. A kérelmező adatai		
1. Családi neve: _____		
2. Utóneve(i): _____		
3. Születési ideje: _____ év ____ hónap ____ nap		
4. Útlevelelének száma: _____		
5. A cserélendő tartózkodási engedély okmány száma: _____		
6. Szálláshelyének pontos címe: Irányítószám: _____ Település: _____ Kerület: ____ Közterület neve: _____ Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____ Házsám: _____ Épület: _____ Lépcsóház: _____ Emelet: _____ Ajtó: _____		
7. Bejelentem, hogy a tartózkodási engedély okmányom		
☐ Elveszett. ☐ Eltulajdonították. ☐ Megsemmisült. ☐ Megrongálódott.		

Az esemény részletes leírása

Kelt: .....

.....
(a kérelmező aláírása)**A hatóság tölti ki!**

A _____ számú megrongálódott tartózkodási engedélyt bevontam, és a leadott okmányt átvettem.

Kelt: .....

P. H.

.....
(az ügyintéző aláírása)

A _____ számú tartózkodási engedélyt átvettem.

Kelt: .....

.....
(a kérelmező aláírása)**TÁJÉKOZTATÓ**

A kérelmet a bejelentett szálláshely szerint illetékes regionális igazgatóságnál kell előterjeszteni. A kérelemhez mellékelni kell:

- 1 db arcfényképet,
- a megrongálódott tartózkodási engedély okmányt
- egyéb dokumentum (pl. feljelentési jegyzőkönyv, hatósági igazolás stb.)

Az eljárásért a külön jogszabályban meghatározott mértékű igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

Ha az elveszettnek hitt okmányt az új okmány kiadása előtt megtalálják, azt a jogosultjának az illetékes regionális igazgatóság visszaadja.

23. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez
**BEVÁNDORLÁSI ÉS
ÁLLAMPOLGÁRSÁGI
HIVATAL**

Bejelentőlap a Magyar Köztársaság területén született harmadik országbeli állampolgár gyermek adatairól

Átvevő hatóság:	Gépi ügyszám: □□□□□□□□
Adatbevitelt végző szerv:	<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 100px; margin: 0 auto;"></div>
	<div style="border: 1px solid black; width: 300px; height: 50px; margin: 0 auto;"></div>
	A törvényes képviselő aláírása. Az aláírásnak a kereten belül kell maradnia!

1. A kiskorú gyermek személyes adatai		
családi név (útlevelel szerint):	utónév (útlevelel szerint):	
anyja születési családi és utóneve:	nem: ☐ férfi ☐ nő	állampolgársága:
születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	születési hely (település):	

2. A kiskorú gyermek magyarországi szálláshelyének adatai					
irányítószám:	település:			közterület neve:	
közterület jellege:	házsám:	épület:	lépcsőház:	emelet:	ajtó:

a szálláshelyen tartózkodás jogcíme:

tulajdonos bérlő családtag szivességi lakáshasználó egyéb, éspedig:

3. A kiskorú gyermek útlevelének adatai**útlevél száma:****kiállításának ideje, helye:**

..... év ..... hó ..... nap

útlevél típusa:**érvényességi ideje:**

magánútlevél szolgálati diplomata egyéb

..... év ..... hó ..... nap

KÖZLÖNY**§**

Szálláshely bejelentőlap harmadik országbeli állampolgár részére

Szálláshely bejelentőlap harmadik országbeli állampolgár részére

1. Bejelentő családi és utóneve: _____	6. Családi neve: _____
	7. Utóneve: _____
2. Szül. idő: _____ év _____ hónap _____ nap	8. Előző vagy születési családi neve: _____
	9. Előző vagy születési utóneve: _____
3. Neme: ☐ Férfi ☐ Nő	10. Anyja születési családi neve: _____
4. Állampolgársága: _____	11. Anyja születési utóneve: _____
	12. Születési hely: - ország: _____
	13. Születési hely - település: _____
	14. Születési ideje: _____ év _____ hónap _____ nap
	15. Neme: ☐ Férfi ☐ Nő
	16. Állampolgársága: _____
5. Új szálláshelye: Irányítószám: _____	17. Úti okmány száma: _____
	18. Tartózkodásra jogosító engedélyének típusa: ☐ Vízum ☐ Tartózkodási engedély
Település (kerület): _____	19. Okmány száma: _____
Közterület neve: _____	20. Határátlépés helye: _____
Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____	21. Határátlépés ideje: _____ év _____ hónap _____ nap
Házszám: _____	
Épület: _____ Lépcsőház: _____	
Emelet: _____ Ajtó: _____	
	..... a kérelmező (törvényes képviselő) saját kezű aláírása
	..... a szállásadó aláírása

A hatóság tölti ki!

Kérelmet átvevő hatóság (kód és név):
 _____

Kérelem átvételének dátuma:
 ____ év __ hónap __ nap

.....
 ügyintéző aláírása, bélyegző

TUDNIVALÓK

A külföldi a szálláshelyének bejelentésére – a beutazásától számított három munkanapon belül – akkor köteles, ha magyarországi tartózkodása a beutazástól számított harminc napot előreláthatólag meghaladja. A szálláshely megváltozását a beköltözést követő három munkanapon belül az új szálláshely szerint illetékes regionális igazgatóságon személyesen vagy képviselő útján jelentheti be.

22. Szálláshely bejelentés dátuma: ____ év __ hónap __ nap

23. Meddig tartózkodhat a lakásban: _ Határozatlan ideig
 Határozott ideig, éspedig ____ év __ hónap __ nap

24. Az ott-tartózkodás jogcíme: Tulajdonos Bérlő Családtag
 Egyéb, éspedig _____

25. Új szálláshelye
 Irányítószám: ____
 Település: _____ Kerület: __

Közterület neve: _____
 Közterület jellege (út, utca, tér stb.): _____ Házszám: _____
 Épület: ____ Lépcsőház: ____ Emelet: __ Ajtó: ____

A bejelentéssel egyidejűleg be kell mutatni:

- a) az úti okmányt,
- b) a tartózkodási engedéllyel rendelkező külföldinek az érvényes tartózkodási engedélyt,
- c) a lakás feletti rendelkezési, illetve használati jogosultságot igazoló okiratot.

A szálláshely bejelentését a formanyomtatvány igazoló szelvénye igazolja, amelyet az úti okmánnyal vagy a tartózkodási engedély okmánnyal együtt kell őrizni, és az arra feljogosító hatóságnak fel kell mutatni.

Átvevő hatóság: _____

Átvétel dátuma: ____ év __ hónap __ nap

Feldolgozó hatóság: _____

Feldolgozás dátuma: ____ év __ hónap __ nap

Változás dátuma: ____ év __ hónap __ nap

Kelt: .....

.....

...
az ügyintéző aláírása, pecsét

25. melléklet a 25/2007. (V. 31.) IRM rendelethez

Arcénykép	VÍZUMKÉRELEM A MAGYAR KÖZTÁRSASÁGBA TÖRTÉNŐ BEUTAZÁSHOZ	<i>A nagykövetség vagy a konzulátus bélyegzője</i>
-----------	--	--

Ez a nyomtatvány ingyenes. A vízumkérelmet nyomtatott nagybetűkkel, kézzel vagy géppel, latin betűkkel kell kitölteni!

1. Családi név (nevek):		<p style="text-align: center;">A nagykövetség/konzulátus tölti ki!</p> <p>Kérelem átvételének ideje: ..... év ..... hó ..... nap</p> <p>A kérelem adatbevitelének ideje: ..... év ..... hó ..... nap</p> <p>Ügyintéző: .....</p> <p>Igazolások, okmányok:</p> ☐ Érvényes útlevel ☐ Pénzeszközök ☐ Meghívó ☐ Közlekedési eszközök ☐ Egészségbiztosítás ☐ Tartózkodási engedély ☐ Egyéb
2. Születési vagy korábbi családi név (nevek):		
3. Utónév (utónevek):		
4. Születési idő: ..... év ..... hó ..... nap	5. Személyazonosító igazolvány száma: (nem kötelező)	
6. Születési hely és ország:		
7. Jelenlegi állampolgársága/ai:	8. Eredeti (születéskori) állampolgársága/ai:	
9. Neme: ☐ Férfi ☐ Nő	10. Családi állapota: ☐ Egyedülálló ☐ Házas ☐ Különélő ☐ Elvált ☐ Özvegy ☐ Egyéb	
11. Apja neve:	12. Anyja neve:	
13. Útlevel típusa: ☐ Magánútlevel ☐ Diplomata útlevel ☐ Szolgálati útlevel ☐ Úti okmány (1951. évi ☐ Külföldiek útlevele ☐ Tengerész útlevel egyezmény) ☐ Egyéb úti okmány (nevezze meg):		
14. Útlevel száma:	15. Kiállító ország és hatóság:	
16. Kiállítás ideje: ..... év ..... hó ..... nap	17. Érvényes: ..... év ..... hó ..... nap	
18. Amennyiben Ön nem az állampolgársága szerinti országban lakik, van-e engedélye arra, hogy visszatérjen a tartózkodási engedélyt kiállító országba? ☐ Nem ☐ Igen Engedély száma: .....Érvényes: ..... év ..... hó ..... nap		
19. Jelenlegi foglalkozása		
20. Munkahelyének megnevezése, címe és telefonszáma: Diákok esetében az iskola neve és címe:		
21. Átutazás esetén célország:	22. Az igényelt vízum típusa: ☐ Repülőtéri tranzitvízum ☐ Átutazóvízum ☐ Rövid időtartamú tartózkodásra jogosító vízum	23. Meddig kéri a többszöri vízum érvényességét?
		<p>Vízum</p> ☐ Elutasítva ☐ Engedélyezve <p>Engedélyezés esetén a vízum jellemzői</p> ☐ repülőtéri tranzitvízum ☐ átutazóvízum ☐ rövid időtartamú tartózkodásra jogosító vízum

24. Kért beutazások száma: ☐ Egyszeri ☐ Kétszeri ☐ Többszöri		25. Tartózkodás időtartama: A vízumot ..... napi tartózkodásra kérem.	
26. Az elmúlt három évben volt-e elutasított vízumkérelme? ☐ Igen ☐ Nem			
27. Átutazóvízum iránti kérelem esetén van-e beutazási engedélye a célországba? ☐ Nem ☐ Igen, érvényes: ..... év ..... hó ..... nap Kiállító hatóság:		Beutazások száma ☐ Egyszeri ☐ Kétszeri	
28. Korábbi tartózkodásai során kiutasították-e Magyarországról? ☐ Nem ☐ Igen, a ..... évben.		☐ Többszöri Érvényes: .....-tól .....-ig.	
29. Az utazás célja: ☐ Turista ☐ Üzleti ☐ Látogatás ☐ Kulturális, sport ☐ Hivatalos ☐ Gyógykezelés ☐ Egyéb:		A nagykövetség/ konzulátus tölti ki	
30. Magyarországra érkezés időpontja: ..... év ..... hó ..... nap		31. Magyarországról való elutazásának időpontja: ..... év ..... hó ..... nap	
32. Az utazás módja: ☐ Repülőgép ☐ Vonat ☐ Autóbusz ☐ Személygépkocsi ☐ Egyéb		33. Repülőjárat igénybevétele esetén a repülőjegy vagy a helyfoglalás száma:	
34. A meghívó (vendéglátó) személy vagy szervezet neve és címe, szervezet esetén a kapcsolattartó megnevezése is. Amennyiben nincs meghívója, a szállodájának nevét vagy szálláshelyének címét adja meg!		A vízumkiállításának ideje: ..... év ..... hó ..... nap	
Név/Megnevezés:		Telefon és telefax:	
Teljes cím:		E-mail cím:	
35. Ki fizeti az utazási költségeit és a tartózkodás idejére a megélhetési költségeket? ☐ Kérelmező ☐ Meghívó (vendéglátó) magánszemély(ek) ☐ Meghívó (vendéglátó) szervezet Meghívás esetén közölje a meghívólevél számát:		A kiadott vízumbélyeg betűjele, sorszáma:	
36. A megélhetési költségek fedezete a tartózkodás ideje alatt: ☐ Készpénz ☐ Utazási csekk ☐ Hitelkártya ☐ Voucher ☐ Egyéb: ..... Utas- és/vagy egészségbiztosítás. Érvényes: .....-ig.		A vízumkérelem elutasítása esetén: Az elutasítás ideje: ..... év ..... hó ..... nap	
37. Együtt utazó házastársának családi neve:		38. Születéskori neve:	
39. Utóneve:		40. Születési ideje: ..... év ..... hó ..... nap	
		41. Születési helye:	
42. Együtt utazó gyermekek adatai: (Önálló útlevél esetén külön kérelmet kell benyújtani.)			
Családi név		Utónév	
Születési idő			
1.			
2.			
3.			

43. Kijelentem, hogy a fenti adatok a valóságnak megfelelnek. Tudomásul veszem, hogy a valótlan adatok közlése a kérelem elutasítását vonja maga után. Tudomásul veszem továbbá, hogy az illetékes magyar hatóság a határátlépéskor a magyarországi beutazás és tartózkodás – előttem ismertetett – feltételeit ismételten ellenőrizheti, és azok hiánya esetén a beutazást megtagadhatja. Kötelezettséget vállalok arra, hogy a vízumban meghatározott tartózkodási idő lejártának napján elhagyom a Magyar Köztársaság területét.	
44. Kérelmező lakcíme:	45. Telefonszáma:
46. Kelt:	47. Alíráás (kiskorú gyermek esetében a törvényes képviselő aláírása) ....

**Az igazságügyi és rendészeti miniszter
26/2007. (V. 31.) IRM
rendelete
a kitoloncolás végrehajtásának szabályairól**

A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (a továbbiakban: Szmtv.) 86. § (2) bekezdés c) pontjában, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (a továbbiakban: Harmtv.) 111. § (4) bekezdésében foglalt, a kitoloncolás szabályainak megállapítására vonatkozó felhatalmazás alapján – az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának g) és h) pontjában megállapított feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

1. §

E rendeletet az Szmtv. 50. §-a, illetve a Harmtv. 65. §-a szerinti kitoloncolás feltételeinek megteremtésekor és foganatosításakor kell alkalmazni.

2. §

A kitoloncolást a kitoloncolt személy emberi méltóságának tiszteletben tartásával kell foganatosítani.

A kitoloncolás feltételeinek megteremtése

3. §

Az Szmtv. végrehajtásáról szóló 113/2007. (V. 24.) Korm. rendelet 53. § (1) bekezdése, illetve a Harmtv. végrehajtásáról szóló 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet 142. § (4) és (5) bekezdése szerinti, a kitoloncolás feltételeinek megteremtése iránti intézkedések keretében a Határőrség, illetve a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) különösen:

a) gondoskodik a kitoloncolt célországba történő beutazásához, illetve a tranzitországokon történő átutazáshoz szükséges úti okmány, illetve vízum beszerzéséről;

b) megteszi a visszafogadási egyezmény alkalmazásához szükséges intézkedéseket;

c) gondoskodik a kitoloncolt szállításához használt járműről, beszerzi a szükséges menetjegyeket;

d) szükség esetén értesíti a célország és tranzitország erre kijelölt hatóságát, és gondoskodik a kitoloncolt más ország területén történő átszállításáról.

A kitoloncolás foganatosítása

4. §

A kitoloncolás foganatosítása során biztosítani kell, hogy

a) a kitoloncolt a személyes tárgyait magával vihesse, azon tárgyak kivételével, amelyek az emberi élet kioltására alkalmasak vagy egyébként a közbiztonságra veszélyes eszköznek minősülnek, vagy – légi úton történő kitoloncolás esetén – veszélyeztetik a repülés biztonságát;

b) a kitoloncolt élelmiszert kapjon, ha a foganatosítás időtartama a megkezdésétől a célállomásra történő megérkezésig a hat órát, tizennegyedik életévét be nem töltött kiskorú esetén a két órát meghaladja;

c) a kitoloncolt a foganatosítás megkezdésétől számított minden megkezdett órában ivóvizet kaphasson;

d) ha a kitoloncoltak között nő vagy kiskorú van, a kísérek egyike nő legyen.

5. §

A kitoloncolás foganatosításában kísérőként

a) a kitoloncolást foganatosító határőr,

b) a Hivatal köztisztviselője,

c) pszichológus,

d) szakorvos és

e) tolmács

vehet részt.

6. §

Nem lehet a kitoloncolás foganatosítása során

a) a kitoloncolt személy légzőképességét bármilyen módon korlátozni, őt ragasztószalaggal vagy más eszközzel elnémítani;

b) a kitoloncolt személynek akarata ellenére nyugtató hatású szert adni, más gyógyszerrel orvosi utasítás nélkül beadni;

c) a kitoloncolt személlyel szemben mérgező vagy bénító gázt használni;

d) a kísérő személynek maszkot vagy csuklyát viselni.

7. §

(1) A kitoloncolás alatt a határőr kényszerítő eszközt a rá irányadó szabályok szerint alkalmazhat.

(2) A kényszerítő eszköz alkalmazásának lehetőségéről a kitoloncolt személyt a foganatosítás megkezdésekor tájékoztatni kell.

A légi úton történő kitoloncolás

8. §

(1) Légi úton történő kitoloncoláshoz lehetőség szerint közvetlen légi járatot kell igénybe venni.

(2) A Harmtv. végrehajtásáról szóló 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet 142. § (5) bekezdése szerinti intézkedések körében a Hivatal megvizsgálja, hogy rendelkezésre áll-e a harmadik államok kiutasított állampolgárainak két vagy több tagállam területéről történő kitoloncolására szolgáló közös légi járatok szervezéséről szóló, 2004. április 29-i, 2004/573/EK tanácsi határozat alapján szervezett közös légi járat.

9. §

(1) Ha a harmadik országbeli állampolgár légi úton történő kitoloncolásához közvetlen légi járat igénybevételére nincs lehetőség, de a kitoloncolás végrehajtása a légi úton történő kiutasítás céljából történő átszállítás eseteiben biztosított segítségnyújtásról szóló, 2003. november 25-i, 2003/110/EK tanácsi irányelv rendelkezéseinek alkalmazására köteles állam területén történő átszállítással (a továbbiakban e § alkalmazásában: légi átszállítás) biztosítható, a Hivatal ehhez az adott állam (a továbbiakban: felkért állam) kijelölt hatóságának hozzájárulását kéri.

(2) A kísérettel ellátott vagy a kíséret nélküli légi átszállításhoz történő hozzájárulás iránti kérelmet a *mellékletben* meghatározott formanyomtatványon kell továbbítani úgy, hogy azt a felkért állam kijelölt hatósága az átszállítás megkezdése előtt legalább két nappal kézhez kapja. Különösen sürgős és kellően indokolt esetekben e határidőtől el lehet tekinteni.

(3) A kitoloncolás – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel, illetve ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik – a felkért állam hozzájárulása nélkül nem kezdhető meg.

(4) Amennyiben a felkért állam kijelölt hatósága két napos – kellően indokolt esetben a felkért állam kijelölt hatósága által negyvennyolc órával meghosszabbítható – határidőn belül nem ad választ a hozzájárulásra vonatkozó kérelemre, a kitoloncolás a felkért állam kijelölt hatóságához intézett értesítés útján megkezdhető.

(5) A légi átszállítást foganatosító határőr polgári ruhát visel, és fegyvert nem tarthat magánál.

(6) A Hivatal köztisztviselője vagy a légi átszállítást foganatosító határőr, illetve a foganatosításban részt vevő kísérő személy a felkért állam hatósága képviselőjének kérésére átadja a személyazonosító okmányokat, a felkért állam kijelölt hatósága által továbbított átszállítási hozzájárulást, illetve hozzájárulás hiányában a megküldött értesítés egy példányát.

(7) A felkért állam területén történő légi átszállítást a lehető legrövidebb időn, de legkésőbb huszonnegy órán be-

lül végre kell hajtani. Amennyiben a légi átszállítás huszonnegy órán belül nem folytatható le, a Hivatal a felkért állam kijelölt hatóságánál kezdeményezi a határidő legfeljebb negyvennyolc órával történő meghosszabbítását.

(8) A felkért állam hatóságai által nyújtott szolgáltatások, valamint a kitoloncolás félbeszakítása esetén a harmadik országbeli állampolgár visszautazásának a felkért állam által fizetett – tételesen és összegekre meghatározott – költségeit a Hivatal, illetve – visszairányítás kitoloncolással történő végrehajtása esetén – a Határőrség megtéríti.

Közreműködés más állam által elrendelt kiutasítás végrehajtásában

10. §

(1) A Harmtv. végrehajtásáról szóló 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet 141. § (7) bekezdése alapján a Határőrség – a kérelmező állam kijelölt hatóságával folytatott kölcsönös konzultációkra is figyelemmel –

a) a harmadik országbeli állampolgárt fogadja a légi járműnél, és az átszállítási művelet teljes időtartama alatt hatósági kíséretet biztosít a repülőter területén belül, különösen a csatlakozó légi járatához,

b) szükség esetén gondoskodik a harmadik országbeli állampolgár és a kíséret sürgősségi orvosi ellátásáról,

c) étkezési lehetőséget biztosít a harmadik országbeli állampolgár és szükség esetén a kíséret számára,

d) átveszi, megőrzi és továbbítja a harmadik országbeli állampolgár úti okmányait, különösen kíséret nélküli légi átszállítás esetén,

e) kíséret nélküli légi átszállítás esetén a kérelmező állam kijelölt hatóságát tájékoztatja a harmadik országbeli állampolgár kiutazásának helyéről és időpontjáról,

f) a kérelmező állam kijelölt hatóságát tájékoztatja, amennyiben a harmadik országbeli állampolgár átszállítása során súlyos baleset következett be,

g) indokolt esetben gondoskodik a harmadik országbeli állampolgár és a kíséret biztonságos elhelyezéséről.

(2) Ha a Harmtv. végrehajtásáról szóló 114/2007. (V. 24.) Korm. rendelet 141. § (1) bekezdésében meghatározott légi átszállítás során

a) a Hivatal visszavonta a légi átszállításhoz történő hozzájárulását,

b) a harmadik országbeli állampolgár engedély nélkül lépett be a Magyar Köztársaság területére,

c) a harmadik országbeli állampolgár egy másik tranzitországba, illetve célországba történő kiutasítása vagy a csatlakozó légi járatra történő felszállása sikertelen volt, vagy

d) a légi átszállítás egyéb oknál fogva nem lehetséges, a Hivatal a kérelmező állam kijelölt hatóságánál kezdeményezi a harmadik országbeli állampolgár visszafogadását, és szükség esetén gondoskodik a kiutazása feltételeinek megteremtéséről.

11. §

(1) A 10. § (1) bekezdés *c*) és *g*) pontja alapján nyújtott szolgáltatások, valamint a 10. § (2) bekezdése szerinti kiutaztatás költségeinek megtérítését a Hivatal kezdeményezi a kérelmező állam kijelölt hatóságánál.

(2) A 10. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján nyújtott orvosi ellátás költségeinek megtérítését – amennyiben azok viselését nemzetközi egyezményben a Magyar Köztársaság nem vállalta – a Hivatal kezdeményezi a kérelmező állam kijelölt hatóságánál. Ilyen esetekben a költségeket az egészségügyi szolgáltató felé a Hivatal megelőlegezi.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

a) a kitoloncolás végrehajtásának szabályairól szóló 40/2004. (VII. 2.) BM–IM együttes rendelet;

b) a kitoloncolás végrehajtásának szabályairól szóló 40/2004. (VII. 2.) BM–IM együttes rendelet módosításáról szóló 20/2006. (VIII. 28.) IRM rendelet;

c) a Rendészeti Biztonsági Szolgálat működéséről, feladatairól és hatásköréről szóló 37/2004. (VI. 29.) BM rendelet 3. § *m*) pontja.

Záró rendelkezések

12. §

(1) Ez a rendelet 2007. július 1-jén lép hatályba.

13. §

Ez a rendelet a légi úton történő kiutasítás céljából történő átszállítás eseteiben biztosított segítségnyújtásról szóló, 2003. november 25-i, 2003/110/EK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Melléklet a 26/2007. (V. 31.) IRM rendelethez

I. Átszállítás iránti kérelem légi úton történő kiutasítás céljából

[a légi úton történő kiutasítás céljából történő átszállítás eseteiben biztosított segítségnyújtásról szóló, 2003. november 25-i 2003/110/EK tanácsi irányelv (HL L 321., 2003.12.6., 26. o.) 4. cikkével összhangban]

(Kérelmező egység)

Hatóság: _____

Cím: _____

_____

Hely, dátum: _____

Telefon/fax/e-mail: _____

A tisztségviselő neve: _____

Aláírás: _____

(Felkért egység)

Hatóság: _____

Cím: _____

_____

A harmadik ország állampolgárának általános adatai, akire az átszállítási kérelem vonatkozik

Kérelem száma	Vezetéknév	Keresztnév	f/n	Születési idő	Születési hely	Állampolgárság	Úti okmány száma/típusa/érvényessége	Harmadik ország által kibocsátott vízum száma (ha szükséges)
1								
2								

A légi járat adatai

Járatszám	Indulási hely	Indulás napja	Idő	Érkezési hely	Érkezés napja	Idő

Különös információk

Biztosítva van-e kíséret a harmadik ország állampolgára mellé?	☐ igen ☐ nem	Név és beosztás: _____
Ajánlott-e rendőri kíséret jelenléte a repülőtéren?	☐ igen ☐ nem	
Szükség van-e orvosi ellátásra?	☐ igen ☐ nem	Ha igen, határozza meg:
Fennáll-e azonosítható járványos betegség?*	☐ igen ☐ nem	Ha igen, határozza meg:
Voltak-e korábbi sikertelen kiutasítási kísérletek?	☐ igen ☐ nem	Ha igen, indokolja:

További megjegyzések

Megjegyzés: a kérelem benyújtásának időpontjában a 2003/110/EK irányelv 3. cikkének (3) és (5) bekezdése szerinti, a megtagadásra indokot adó ok nem volt ismeretes.

A felkért egység határozata

Az átszállítást engedélyezik. ☐
Az átszállítást nem engedélyezik. ☐
Indokok: _____
_____
_____
(Név/aláírás/dátum)

* Ezt a tájékoztatást az alkalmazandó nemzeti vagy nemzetközi joggal összhangban kell megadni.

**Az igazságügyi és rendészeti miniszter
27/2007. (V. 31.) IRM
rendelete
az idegenrendészeti eljárásban elrendelt őrizet
végrehajtásának szabályairól**

A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 86. § (2) bekezdés *b*) pontjában, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 111. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján; az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *g*–*h*) pontjaiban meghatározott feladatkörben eljárva a következőket rendelem el:

1. §

(1) Az EGT-állampolgárral vagy családtagjával, illetve harmadik országbeli állampolgárral szemben (a továbbiakban: őrizetes) idegenrendészeti eljárásban elrendelt őrizet (a továbbiakban: őrizet) végrehajtásának helye – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – az elrendelő idegenrendészeti hatóság székhelye szerint illetékes, a Határőrség által fenntartott őrzött szállás.

(2) Ha az őrizetet a kijelölt őrzött szálláson biztonsági vagy egyéb okból nem lehet végrehajtani, az őrizet fogadására a Határőrség más objektumot jelöl ki, és erről az őrizetet elrendelő idegenrendészeti hatóságot értesíti.

2. §

(1) Az őrizetes az őrzött szállásra csak az idegenrendészeti hatóság őrizetet elrendelő határozata alapján fogadható be. A fogva tartás csak az őrizet elrendeléséről szóló határozat, illetőleg az őrizet meghosszabbításáról rendelkező bírósági határozat alapján hajtható végre.

(2) A befogadásakor az őrizetet elrendelő idegenrendészeti hatóság az elrendelő határozaton kívül átadja az őrizetes arcfényképét, az értéktárgyairól és pénzéről készített jegyzék másolatát, továbbá külsérelmi nyom esetén az orvosi látteleletet.

(3) A befogadást meg kell tagadni az (1) bekezdésben meghatározott határozat hiánya esetén.

(4) Az őrzött szállásra történő befogadásra annak hivatali idején kívül is sor kerülhet. A hivatali időt a Határőrség országos parancsnoka határozza meg. Erről, valamint a végrehajtással kapcsolatos intézkedésekről a Határőrség országos parancsnoka a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal főigazgatóját tájékoztatja.

3. §

(1) A befogadott őrizetes a közösségben – a (2) bekezdésben foglaltak szükség szerint laboratóriumi vizsgálattal igazolt kizárásával – csak előzetes orvosi vizsgálat után, a vizsgálatot végző orvos írásbeli egyetértése alapján helyezhető el.

(2) Nem helyezhető el a közösségben az az őrizetes, aki fertőző beteg vagy kórokozó-hordozó.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott orvosi vizsgálatnak ki kell terjednie az őrizetesen lévő külsérelmi nyomok megállapítására (láttelelet), annak okára, illetőleg rögzíteni kell, hogy az őrizetesen külsérelmi nyomok nem találhatóak.

(4) Ha az őrizetesen külsérelmi nyomok találhatók, nyilatkoznia kell a keletkezés okáról és körülményeiről. A nyilatkozatot az őrzött szállás fenntartójának két tanú jelenlétében jegyzőkönyvben kell rögzítenie.

(5) A láttelelet és a (4) bekezdésben meghatározott jegyzőkönyvet az őrzött szállás törvényességi felügyeletét ellátó ügyésznek meg kell küldeni.

4. §

(1) Az őrizettest befogadásakor jogairól és kötelezettségeiről anyanyelvén vagy az általa ismert más nyelven, írásban – a jogokat és kötelezettségeket, a vele szemben alkalmazható kényszerítő eszközök alkalmazásának lehetőségét, valamint a jogorvoslatról szóló tájékoztatást tartalmazó tájékoztató átadásával – vagy szóban tájékoztatni kell. A tájékoztatás átvételét, illetőleg a szóbeli tájékoztatás megtörténtéről szóló jegyzőkönyvet az őrizetes saját kezűleg aláírja, írástudatlansága esetén kézjegyével látja el. Írástudatlan őrizetes szóbeli tájékoztatása két tanú jelenlétében történhet. A tanúk a jegyzőkönyvet saját kezűleg aláírják.

(2) Az őrizettest a befogadás napján el kell látni étkezési, tisztasági és ágyfelszereléssel, valamint ágyneművel.

(3) Az elhelyezéskor az őrizetes számára ki kell jelölni a lakóhelyiséget, a külön fekvőhelyet, valamint a birtokában tartható tárgyak elhelyezésére szolgáló tároló eszközt.

(4) Az őrizetes részére az elhelyezése során biztosítani kell a folyóvíz és a WC használatának lehetőségét.

5. §

(1) A házirendet az őrzött szállás vezetője határozza meg, attól az engedélyével lehet eltérni.

(2) A házirendben meg kell határozni minden olyan tevékenységet, amely az őrizetes életrendjét, törvényben

meghatározott jogai gyakorlását és kötelezettségei teljesítését biztosítja, így különösen:

- a) az ébresztő és a pihenőidő kezdetének időpontját,
- b) az étkezések időpontját,
- c) az orvosi rendelési időt,
- d) a szabad levegőn tartózkodás idejét,
- e) a szabadidő eltöltésének, illetve a közművelődési lehetőségek igénybevételének módját,
- f) a kapcsolattartás és a távbeszélő használatának szabályait,
- g) a kifogás, kérés, panasz, közérdekű bejelentés előterjesztésének rendjét,
- h) a dohányzással kapcsolatos rendelkezéseket,
- i) a balesetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat.

6. §

(1) A lakóhelyiségben az őrizetesek számára személyenként kormányrendeletben meghatározott légtérrel és mozgásteret, világítást és – fűtési idényben – fűtést kell biztosítani.

(2) Az őrizetes számára a pihenőidő kezdete és az ébresztő között legalább nyolc óra folyamatos pihenőidőt kell biztosítani.

(3) Az étkezésekre naponta háromszor kell időt biztosítani. Az étkezési idő ebéd esetében legalább negyven perc, egyéb étkezésnél legalább harminc perc.

(4) Az őrizetes részére naponta legalább 10 900 joule értékű élelmet kell biztosítani. Az élelmezésnél az őrizetes egészségi állapotát és – lehetőség szerint – vallásának étkezési előírásait figyelembe kell venni. Terhes és kisgyermekes anyának naponta egy liter tejet, illetve – ha az egészségügyi okból indokolt – azzal egyenértékű élelmiszert kell biztosítani.

7. §

(1) Az őrizetes biztonsági felügyelet mellett, ellenőrzés nélkül tarthat kapcsolatot

- a) meghatalmazott jogi képviselőjével, illetve a részére kirendelt ügygondnokkal,
- b) a jogi segítővel,
- c) olyan társadalmi szervezet vagy alapítvány képviselőjével, amelynek alapszabályában vagy alapító okiratában a szervezet céljai között az emberi jogok védelme szerepel,
- d) a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód megelőzésére alakult európai tanácsi bizottság, az Egyesült Nemzetek Szervezete és az Európa Tanács emberi jogok védelmére feljogosított szervezetei e célból kiküldött tagjával,

e) a magyar jogszabályok által az emberi jogok védelmére feljogosított szervezet, illetőleg a fogva tartás ellenőrzésére jogosult hatóság tagjával,

f) hazája Magyarországon akkreditált diplomáciai képviselőjével, konzuli tisztségviselőjével, ennek hiányában olyan állam képviselőjével, amely érdekei képviselőjét el látja.

(2) Az őrizetes – vallásgyakorlás céljából – biztonsági felügyelet mellett, ellenőrzés nélkül tarthat kapcsolatot az egyház (felekezet) képviselőjével.

(3) Az őrizetes és hozzátartozója, valamint az (1) és (2) bekezdésben nem szereplő más személyek közötti kapcsolattartásra (látogató fogadása) előzetes egyeztetés szerinti időpontban, a látogatás napján legalább negyvenöt perc időtartamban kerülhet sor, amely kérelemre az őrzött szállás vezetőjének engedélyével további harminc perccel meghosszabbítható. Külföldről érkező látogató esetében – lehetőség szerint soron kívül – legalább hatvan perc időtartamot kell biztosítani. A látogatás gyakorisága nem korlátozható.

(4) Az őrizetes – ha az őrzött szállás rendjét, biztonságát nem veszélyezteti – az őrzött szállás vezetőjének engedélyével egyidejűleg több látogatót is fogadhat.

(5) Látogató fogadására munkanapon csak hivatali munkaidőben, továbbá munkaszüneti napon a hivatali munkaidőnek megfelelő időben kerülhet sor.

8. §

(1) Távbeszélőn történő kapcsolattartásra csak az őrzött szállás által biztosított készüléken, az őrizetes költségére kerülhet sor.

(2) A telefonbeszélgetés – a 7. § (1) bekezdésben meghatározott személyekkel folytatott beszélgetés kivételével – biztonsági okból ellenőrizhető. Ha a telefonbeszélgetés az őrzött szállás biztonságát, illetőleg az őrizet végrehajtását veszélyezteti, az erre vonatkozó figyelmeztetés után megszakítható. Az ellenőrzés lehetőségéről az őrizettest tájékoztatni kell.

9. §

(1) Az őrizetes kapcsolattartása levelezés útján is gyakorolható. A levelezés gyakorisága nem korlátozható.

(2) Az őrizetes hetente két alkalommal csomagot fogadhat, amely az évszaknak megfelelő ruhaneműt, fehérneműt, tisztasági szert, dohányárut, könyvet, sajtóterméket, íróeszközt, írólapot, továbbá nem romlandó élelmiszert tartalmazhat.

(3) Az őrizetes csomagot küldhet. A csomagküldés gyakorisága nem korlátozható.

(4) A levelezés és a csomagküldés, továbbá a csomag fogadásának meg nem fizetett költsége az őrizettest terhelik.

(5) Amennyiben az őrizetes megfelelő pénzzel nem rendelkezik, az őrizetesnek a 7. § (1) bekezdésében meghatározott címzett részére küldött levelezése költségét az őrzött szállás – kérelemre – megelõlegezi.

10. §

(1) Az őrizetesnek a 7. § (1) bekezdésében meghatározott személyekkel történõ levelezése tartalmilag nem ellenõrizhetõ. Ha alapos indok merül fel arra nézve, hogy az őrizetes részére érkezõ levél nem a borítékon megjelölt feladótól származik, a levelet az őrizetes jelenlétében – két tanú elõtt, jegyzõkönyv felvétele mellett – kell felbontani. Az ellenõrzés csak a feladó ellenõrzésére szolgálhat.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározottak kivételével az őrizetes levelezésének, valamint a csomagjának tartalma biztonsági, illetõleg közegészségügyi okból ellenõrizhetõ. A levelezés ellenõrzésének tényét az őrizetessel közölni kell, a csomag átvizsgálását az őrizetes jelenlétében kell végrehajtani.

(3) Amennyiben az ellenõrzött levél az őrzött szállás biztonságát vagy az őrizet végrehajtását veszélyezteti, és a veszélyeztetõ jelleg nem szüntethetõ meg, a levél nem továbbítható. A levél továbbításának megtagadását az őrizetessel közölni kell.

(4) A fogva tartás ellenõrzésére jogosult hatósághoz címzett, a fogva tartással kapcsolatos kifogást, kérést, panaszt, közérdekû bejelentést tartalmazó levelet, illetõleg az emberi jogok védelmét ellátó – a 7. § (1) bekezdés c)–e) pontjaiban meghatározott – szervezethez címzett levelet soron kívül kell továbbítani. Az egyéb levél továbbításáról két munkanapon belül kell gondoskodni, illetõleg az őrizetesnek érkezett levelet két munkanapon belül kell kézbesíteni.

11. §

(1) Az őrizetes a fogva tartás során alkalmazott intézkedés vagy annak elmulasztása miatt panaszt terjeszthet elõ. A panasznak a sérelmezett intézkedés végrehajtására – ha jogszabály kivételt nem tesz – nincs halasztó hatálya. Az őrizetes a fogva tartás körülményeire vonatkozóan és az e rendeletben meghatározott esetekben kérelmet terjeszthet elõ.

(2) Az őrizetes panaszáról, kérelméről az őrzött szállás vezetõje nyolc napon belül írásban dönt. Az őrizetes a döntés ellen annak közlésétõl számított nyolc napon belül a határõr-igazgatóság igazgatójához fordulhat, aki az ügyben tizenöt napon belül dönt.

(3) Ha az ügy jellege szükségessé teszi, a panaszt, illetõleg a kérelmet soron kívül kell elbírálni. A panasz vagy a kérelem tárgyában hozott döntést az őrizetessel közölni kell.

(4) Érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani az ugyanazon ügyben, három hónapon belül ismételt elõterjesztett panaszt, illetve kérelmet – kivéve az őrizetes egészségi állapotának kivizsgálására irányuló kérelmet –, ha az új, addig nem ismert tény nem tartalmaz.

12. §

(1) Az őrizetes a fogva tartással kapcsolatos ügyben közvetlenül fordulhat az őrzött szállás törvényességi felügyeletét ellátó ügyészhez, és kérheti az ügyész általi meghallgatását.

(2) Az őrizetes a fogva tartással kapcsolatos ügyben közvetlenül fordulhat:

- a) az országgyûlési biztoshoz,
- b) az emberi jogok védelmét ellátó – a 7. § (1) bekezdés c)–e) pontjaiban meghatározott – szervezethez.

(3) Az őrizetes jogorvoslati jogának érvényesülésérõl az őrzött szállás vezetõje gondoskodik.

13. §

(1) Az őrizetesnek az őrizet végrehajtásával összefüggõ jogai gyakorlásához és kötelezettségei teljesítéséhez szükséges tolmácsolás és fordítás költsége az őrzött szállást terheli.

(2) Ha az őrizetes az őrizet végrehajtásával össze nem függõ ügyben tolmács közremûködését igényli, a tolmácsot az őrizetes költségére kell biztosítani.

14. §

(1) Az őrizetes számára a megfelelõ személyi felszerelési tárgyakat, a tisztálkodáshoz szükséges feltételeket és eszközöket az őrzött szállás biztosítja.

(2) Az (1) bekezdés szerinti tárgyak és eszközök körét a Határõrség országos parancsnoka intézkedésben határozza meg.

15. §

(1) Az őrizetes a személyes használati tárgyait – ideértve a tisztálkodási eszközöket, meghatározott szükségleti cikkeket, írószereket, élelmet, ruházatot, továbbá az orvos által rendelt vagy engedélyezett gyógyszereket – magánál tarthatja.

(2) Az őrizetes nem tarthat magánál az őrzött szállás biztonságára, rendjére, saját vagy mások életére, testi ép-ségére veszélyes tárgyakat, anyagokat.

(3) Az őrzött szállás az őrizetesnél tartható személyes használati tárgyak mennyiségét az elhelyezés körülmé-nyeitől függően korlátozhatja. A korlátozás alá eső tárgya-akat az őrzött szállás letétként kezeli.

(4) Letétbe kell venni az őrizetesnél lévő értéktárgyakat, továbbá a személyazonosságot igazoló okmányokat is. Az őrizetesnél lévő fizetőeszközt – az őrizetes kérelme szerint – letétbe kell venni, illetve pénztintézethez kell átutalni.

(5) Az őrizetes a tulajdonát képező pénztététjéről és a pénztintézethez átutalt fizetőeszközének felhasználásáról szabadon rendelkezik.

(6) Az őrizetes saját költségére – az őrzött szállás veze-tője által meghatározott időben és módon – az őrzött szál-lás területén engedéllyel forgalmazott terméket, így külö-nösen élelmiszert, dohányárut, tisztálkodási eszközt, leve-lezésre szolgáló cikkeket és telefonkártyát vásárolhat.

16. §

(1) Amennyiben az őrizetes ruházata használhatatlan vagy nem az évszaknak megfelelő, és az más módon nem biztosított, az őrzött szállás vezetője gondoskodik az őri-zetes megfelelő polgári ruházattal történő ellátásáról.

(2) Az őrizetes a ruházata megóvásáról, tisztán tartásá-ról maga gondoskodik, az ehhez szükséges feltételeket az őrzött szállás biztosítja.

17. §

(1) Az őrizetes a kijelölt körletrészen a közművelődési és sportolási lehetőségeket igénybe veheti, a körletrészen lévő könyvtárat használhatja, rádióműsort hallgathat, a te-levízió műsorát nézheti.

(2) Az őrizetes az általa használt helyiségek tisztán tar-tásában való közreműködés kivételével más munkára nem kötelezhető.

18. §

(1) Ha az őrizetes Magyarország területén házasságot kíván kötni, részt kíván venni hozzátartozója temetésén, esküvői szertartásán, vagy súlyosan beteg hozzátartozóját kívánja meglátogatni, erre irányuló kérelmét az őrzött szállás vezetője az őrizetet elrendelő idegenrendészeti ha-tóságához továbbítja.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott eseményen való részvétel a hely és az időtartam megjelölésével – az őrzött szállás véleményének figyelembevételével – az őrizetet el-

rendelő idegenrendészeti hatóság engedélyezi. Az esemé-nyen való részvétel ideje alatt az őrzést a Határőrség bizto-sítja.

(3) Az őrizetet elrendelő idegenrendészeti hatóság az őrizetes költségére gondoskodik a szállításról és kísérés-ről. A költségeket az őrizetet elrendelő idegenrendészeti hatóság megelöllegezheti.

19. §

(1) Ha az őrizettest az őrzött szálláson a nyomozó hatóság vagy más hatóság meg kívánja hallgatni, azt az őrzött szállás vezetője – előzetes egyeztetés alapján – engedélyezi.

(2) Az őrizetesnek a nyomozó hatóság részére történő kiadásáról az őrizetet elrendelő idegenrendészeti hatóság a nyomozó hatóság indítványára dönt.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott időtartam az őri-zet időtartamába beszámít.

20. §

(1) Ha az őrizet foganatosításának tartama alatt előzetes letartóztatás, szabadságvesztés, ideiglenes kiadatási letar-tóztatás, kiadatási letartóztatás, illetőleg szabálysértési el-járásban kiszabott elzárás vagy pénzbírság átváltoztatása folytán kiszabott elzárás végrehajtása érdekében értesítés érkezik, az érkezés napján az őrizetet meg kell szakítani és erről az őrizetet elrendelő idegenrendészeti hatóságot, to-vábbá az őrizet meghosszabbításáról rendelkező bíróságot haladéktalanul értesíteni kell.

(2) Az őrizet (1) bekezdésben meghatározott célból és időtartamra történő megszakítása az őrizet időtartamába nem számít bele. Az őrizet foganatosítását a megszakítás időtartamának lejártakor tovább kell folytatni, kivéve, ha az őrizetet megszüntették, vagy annak időtartama lejárt.

21. §

Az őrizetesnek az őrizet időtartamának meghosszabbí-tása, illetve felülvizsgálata céljából történő bíróság elé ál-lítása, a diplomáciai vagy konzuli képviselőten történő meghallgatása céljából, továbbá a 20. § (1) bekezdésében foglalt esetekben történő szállítása a Határőrség feladata.

22. §

(1) Az őrizetesnek a fogva tartás helyéről történő rend-kívüli eseménynek minősülő eltávozásáról az őrzött szál-lás vezetőjének haladéktalanul értesítenie kell az őrizetet elrendelő idegenrendészeti hatóságot.

(2) Az őrizettest érintő rendkívüli eseményt az őrzött szállás köteles kivizsgáltatni és haladéktalanul jelenteni az őrzött szállás törvényességi felügyeletét ellátó ügyésznek.

(3) A rendkívüli esemény vizsgálatát az eltűnt személyek felkutatásának és a rendkívüli halálesetek kivizsgálásának rendjéről szóló 23/1994. (X. 26.) BM rendelet szerint kell lefolytatni, ha az őrizetes halála rendkívüli halálesetnek minősülő módon következik be.

(4) Az elhunyt őrizetes temetése, hamvasztása csak a hatósági boncolás megtörténte után, az őrzött szállás felügyeletét ellátó ügyész hozzájáruló nyilatkozatának birtokában engedélyezhető.

(5) Az őrizetes haláláról az őrzött szállás az őrizetet elrendelő idegenrendészeti hatóságot és az illetékes külképviseletet haladéktalanul értesíti.

23. §

(1) Az őrizetesnek járóbeteg-szakellátás keretében történő vizsgálatra, gyógykezelésre történő szállítása és annak időtartama alatt az őrizetes őrzése az őrzött szállás feladata.

(2) Ha az őrizetes fekvőbeteg-intézeti ellátásra szorul, a szállításról – az őrizetet elrendelő idegenrendészeti hatóság egyidejű értesítése mellett – az őrzött szállás gondoskodik. A fekvőbeteg-intézeti ellátás teljes időtartamára az őrizetes őrzését a Határőrség biztosítja.

24. §

Az őrizettest az őrizet időtartamának lejártakor, illetve az őrizetet megszüntető jogerős határozatban meghatározott napon szabadítani kell. Az őrizettest az elrendelő intézkedése szerint az őrizetet elrendelő idegenrendészeti hatóságnak vagy az általa a szállítással megbízott hatóság képviselőjének kell átadni, vagy az elrendelő intézkedésének hiányában szabadon kell engedni.

25. §

(1) A fogva tartás megszűnésekor meg kell állapítani

- a) az őrizetes sürgősségi és alapellátásnak nem minősülő gyógykezelésével kapcsolatos, továbbá az őrizetes életét és testi épségét szándékosan károsító magatartása miatt szükségessé vált egészségügyi ellátás költségét,
- b) az őrizetes által az őrzött szállás fenntartójának szándékosan okozott kár összegét.

(2) Az őrizetes által az őrzött szállás fenntartójának szándékosan okozott kár, továbbá a fogva tartás ideje alatt az őrzött szállás fenntartójának felelősségi körében az őri-

zetesnek okozott kár megtérítése esetén az eljárást a 26–27. §-okban foglaltak szerint kell lefolytatni.

(3) A 26–27. §-okban foglalt szabályokat kell alkalmazni abban az esetben is, ha a kár az őrizetes szállítása közben következett be.

(4) Az őrizetessel az őt terhelő költségek tekintetében – ideértve a számára megelőlegezett költségeket is – szabadulásakor el kell számolni, letétben elhelyezett dolgait ki kell adni.

26. §

(1) A kárigényt az őrizetes a kár bekövetkezésétől számított három munkanapon belül, az őrzött szállás vagy a szállítást végző szerv személyi állományának a kárt észlelő tagja haladéktalanul köteles bejelenteni az őrzött szállás vezetőjének. A szóban bejelentett kártérítési igényt jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

(2) Az őrizetes által okozott kár megtérítése iránti igényt az őrzött szállás vezetője a kár bekövetkezésétől számított három munkanapon belül az őrizetessel írásban közli. Ha a kár okozásában több őrizetes vett részt, felelőségeket egy eljárásban kell elbírálni.

(3) Az őrizetes által az őrzött szállás fenntartójának vagy a szállítást végző szervnek szándékosan okozott kár, továbbá az őrzött szállás fenntartója vagy a szállító által az őrizetesnek okozott kár megtérítése tárgyában az eljárást a Határőrség országos parancsnoka intézkedésében kijelölt kárbiztos folytatja le.

(4) A kártérítési eljárásra vonatkozó feladatokat a Határőrség országos parancsnoka intézkedésben állapítja meg.

(5) Az őrzött szállás vezetője az őrizetes bejelentését, illetve az őrizetessel szembeni igényét haladéktalanul továbbítja a kijelölt kárbiztosnak. Az eljárás azon a napon indul, amelyen a kárigény bejelentése a kárbiztoshoz megérkezett.

(6) Az őrizettest az eljárásban meg kell hallgatni, ha a nyilatkozattételt megtagadja, ezt az iratokra fel kell jegyezni. A kártérítési eljárás során a legfontosabb eljárási cselekményeket, így különösen a kárigény bejelentését, a kár megfizetésére való felhívást, a bizonyítási eljárás során végrehajtott eljárási cselekményeket és a határozatokat írásban kell rögzíteni, az okirati bizonyítékokat a kártérítési ügy irataihoz csatolni kell.

(7) Az őrizettest a kártérítési eljárásban meghatalmazottja képviselheti. Meghatalmazást csak ügyvédnek vagy olyan jogi képviselői jogosultsággal rendelkező más személynek lehet adni, aki a 7. § (1) bekezdésében foglaltak szerint ellenőrzés nélküli kapcsolattartásra jogosult. A meghatalmazott jelen lehet az őrizetes és a tanú meghallgatásán, amelynek időpontjáról az eljárási cselekmény

napját megelőző nyolc munkanappal írásban értesíteni kell. A meghatalmazott az ügy iratait – az őrizetessel együtt – megismerheti, és jogosult tanú meghallgatását, illetve egyéb bizonyíték beszerzését kezdeményezni.

(8) A kártérítési eljárásban az őrizetes használhatja az anyanyelvét vagy bármely más nyelvet, amelyet megért és amelyen képes magát megértetni. Szükség esetén a tolmács kirendeléséről az őrzött szállás vezetője gondoskodik.

27. §

(1) A kártérítési eljárást a megindításától számított harminc napon belül le kell folytatni. Bonyolult megítélésű ügyben a kárbiztos az eljárást további harminc nappal meghosszabbíthatja, kivéve, ha az őrizetes az eljárás megindításától számított harminc napon belül szabadul.

(2) Ha az őrizetes a határozat meghozatala előtt szabadul, a kártérítési eljárást meg kell szüntetni. Ebben az esetben az őrizetes, illetve az őrzött szállás fenntartója a kártérítési igényét közvetlenül a bíróság előtt érvényesítheti.

(3) A kárbiztos a kártérítés tárgyában határozattal dönt. A határozatnak tartalmaznia kell:

- a) az őrzött szállás fenntartójának megnevezését, a káresemény helyét, a kárbiztos nevét, az ügy számát,
- b) az őrizetes természetes személyazonosító adatait,
- c) a kártérítés összegét, az őrizetést terhelő kártérítés esetén a megfizetés alóli mentesítésre vagy részletfizetésre vonatkozó rendelkezést,
- d) a harmincnapos teljesítési határidőt,
- e) a jogorvoslati lehetőségre történő felhívást,
- f) a határozat meghozatalának helyét, idejét, a kárbiztos aláírását és bélyegzőlenyomatát.

(4) A határozatot a jelen lévő őrizetes előtt szóban ki kell hirdetni, és az őrizetessel, valamint meghatalmazottjával a kihirdetést követő három munkanapon belül írásban is közölni kell. A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. Az őrizetes, illetve meghatalmazottja az írásba foglalt határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül keresettel fordulhat az őrizet helye szerint illetékes bírósághoz. Ha az őrizetes a határozatot nem veszi át, azt a kihirdetés napján közöltnek kell tekinteni. Az írásbeli határozat átvételének megtagadását az iratra fel kell jegyezni.

(5) Ha az őrizetes és meghatalmazottja az őrzött szállás fenntartójának írásbeli nyilatkozatot tesz arról, hogy a keresetindítási jogával nem él, és a határozatot tudomásul veszi, a teljesítési határidőt a nyilatkozat kézhezvételét követő naptól kell számítani. Ha az őrizetes, illetve meghatalmazottja nem tesz nyilatkozatot, de nem él keresettel, a teljesítési határidő kezdő napja a kereset benyújtására nyitva álló határidő leteltét követő nap.

(6) Az őrizetes a kártérítési felelősségének megállapítása esetén a kár megtérítése alól részben vagy egészben mentesíthető, ha

a) a kárt nem bűncselekmény elkövetésével vagy nem vagyoni előny megszerzése érdekében okozta, vagy a károkozás bűncselekmény elkövetése miatt következett be, de az őrizetes jogai védelmében jogszerűen járt el,

b) letéti pénzzel, jövedelemmel vagy vagyonnal nem rendelkezik.

(7) Ha a kártérítés az őrizetéstől nem hajtható be, a tartozást be nem hajtható követelésként el kell engedni. A kárt egészben vagy részben az őrzött szállás fenntartója viseli, ha a be nem hajtható kártérítés elengedésére, illetve a teljes vagy részbeni megfizetés alóli mentesítésre került sor.

(8) Az őrizetes javára jogerősen megítélt kártérítést a teljesítési határidőn belül az őrizetes letétjében kell elhelyezni. Ha az őrizetes a teljesítési határidő letelte előtt szabadul, a jogerősen megítélt kártérítést az őrizetes választása szerint szabadulásakor meg kell téríteni vagy az általa megjelölt személynek ki kell fizetni.

28. §

Ez a rendelet 2007. július 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejűleg az idegenrendészeti eljárásban elrendelt őrizet végrehajtásának szabályairól szóló 27/2001. (XI. 29.) BM–IM együttes rendelet, az idegenrendészeti eljárásban elrendelt őrizet végrehajtásának szabályairól szóló 27/2001. (XI. 29.) BM–IM együttes rendelet módosításáról szóló 28/2004. (VI. 12.) BM–IM együttes rendelet, valamint az egyes miniszteri rendeleteknek a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal és a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala megjelölésére vonatkozó módosításáról szóló 8/2007. (III. 6.) IRM rendelet 1. § (5) bekezdése hatályát veszti.

Az igazságügyi és rendészeti miniszter 28/2007. (V. 31.) IRM rendelete

a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásával és tartózkodásával kapcsolatos eljárások díjáról

A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 86. § (3) bekezdésében, a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 111. § (2) bekezdésének b) pontjában,

továbbá az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 67. § (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján; az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § g) pontjában meghatározott feladatkörben eljárva – a pénzügyminiszterrel és a külügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. §

Ha jogszabály vagy nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásával és tartózkodásával kapcsolatos eljárásért az e rendeletben meghatározott szabályok szerint az 1. mellékletben foglalt vízumdíjat vagy igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

2. §

(1) A vízumdíjat a vízumkérelem előterjesztésével egyidejűleg, euróban vagy forintban kell megfizetni.

(2) Konzuli tisztviselőnél előterjesztett vízumkérelem esetén a vízumdíj kivételesen más konvertibilis valutában vagy a kérelem előterjesztésének helye szerinti állam törvényes fizetőeszközével is megfizethető.

(3) A vízumdíjat

a) konzuli tisztviselőnél előterjesztett vízumkérelem esetén a konzuli díjakra vonatkozó külön jogszabályban meghatározott módon,

b) határátkelőhelyen előterjesztett vízumkérelem esetén készpénzben,

c) a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal regionális igazgatóságán előterjesztett vízumkérelem vagy vízum meghosszabbítása iránti kérelem esetén illetékbélyeggel kell megfizetni.

3. §

(1) Az igazgatási szolgáltatási díjat – a (3) és (4) bekezdésben foglalt kivétellel – az eljárás megindítására irányuló kérelmen illetékbélyeggel kell leróni.

(2) Ha az eljárás szóbeli kérelem alapján is lefolytatható, az igazgatási szolgáltatási díj lerovására szolgáló illetékbélyeget az eljárásban létrejött és a hatóságnál maradó iratra kell felragasztani.

(3) Elsősorban euróban vagy más konvertibilis valutában, kivételesen a kérelem előterjesztésének helye szerinti állam törvényes fizetőeszközével, a konzuli díjakra vonatkozó külön jogszabályban meghatározott módon kell megfizetni

a) az egyszeri utazásra jogosító úti okmány kiadásának díját,

b) a tartózkodási engedély kiadására és a tartózkodási engedély átvételére jogosító vízum kiadására irányuló eljárás díját,

ha a kérelmet a konzuli tisztviselőnél terjesztik elő.

(4) A bejelentési kötelezettségek teljesítése díjmentes.

4. §

A vízumdíj, illetve az igazgatási szolgáltatási díj összegének valutáról forintra, illetőleg forintról valutára történő átszámításánál belföldön a Magyar Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamát, külföldön pedig a megfelelő helyi árfolyamot kell alkalmazni.

5. §

(1) Mentesül az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének kötelezettsége alól az a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy vagy az a harmadik országbeli állampolgár, akinek kérelmére az idegenrendészeti hatóság a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályai szerint költségmentességet engedélyezett.

(2) Mentesül a vízumdíj, illetve az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének kötelezettsége alól az a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személy vagy az a harmadik országbeli állampolgár,

a) akire nézve a teljes vagy részleges mentességet nemzetközi szerződés biztosítja, vagy

b) aki kormányzintú nemzetközi segélyprogram keretében utazik be, továbbá aki nemzetközi együttműködés vagy viszonyosság alapján a Magyar Köztársaság területén oktatási, tudományos, kulturális, sport és művészeti területen tevékenységet folytat, vagy

c) aki magyar állami ösztöndíj vagy az oktatásért felelős miniszter által biztosított rendszeres tanulmányi támogatás keretében folytatja tanulmányait Magyarországon.

(3) Mentés a vízumdíj megfizetése alól – a (4) bekezdésben foglalt eltéréssel –

a) az EGT-állampolgár vagy magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 2. § b) pontjában meghatározott családtagja,

b) az a harmadik országbeli állampolgár, aki hitelt érdemlően igazolja, hogy közeli hozzátartozója súlyos balesete vagy betegsége miatt kíván Magyarországra beutazni,

c) az a harmadik országbeli állampolgár, aki a menedéjogról szóló törvény szerint menedékeskénti elismerésre jogosult, vagy aki a menedékesnek a menedéjogról szóló törvény szerinti családtagja,

d) az a kiskorú, aki a hatodik életévét még nem töltötte be, továbbá az alap- vagy középfokú oktatási intézményben tanuló, 5 főnél nagyobb szervezett csoport tagjaként beutazó személy,

e) az a harmadik országbeli állampolgár, aki külön jogszabály szerint akkreditált kutatószervezettel kötött fogadási megállapodás alapján tudományos kutatás folytatása céljából kíván a Magyar Köztársaság területére beutazni.

(4) A (3) bekezdés b) pontjában foglalt mentesség nem vonatkozik a vízumdíjra tartózkodási vízum, nemzeti vízum, illetve szezonális munkavállalási vízum iránti kérelem esetén.

(5) A (2) bekezdés b) pontjában foglalt esetben a viszonosság kérdésében a külügyminiszter állásfoglalása az irányadó.

6. §

A befizetett vízumdíjat és a nem illetékbélyeggel lerótt igazgatási szolgáltatási díjat a költségvetési gazdálkodási rend szerint működő szervek részére előírt könyvvezetési és beszámolási kötelezettségekről szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint kell kezelni és nyilvántartani.

7. §

Az e rendeletben meghatározott igazgatási szolgáltatási díjak tekintetében

- a) a személyes mentességre az Itv. 5. §-át,
- b) a díjfizetési kötelezettségre az Itv. 28. § (2) bekezdésében foglaltakat,
- c) a díjfizetésre kötelezettek körének megállapítására az Itv. 31. § (1) bekezdésének első mondatában, valamint a 31. § (2)–(7) bekezdéseiben foglaltakat,
- d) a jogorvoslati eljárásra az Itv. 32. §-ában foglaltakat,
- e) a mulasztási bírságra az Itv. 82. §-ában foglaltakat,
- f) a behajtásra az Itv. 88. §-át

kell alkalmazni azzal, hogy ahol az Itv. illetéket említ, azon e jogszabály tekintetében igazgatási szolgáltatási díjat kell érteni.

1. melléklet a 28/2007. (V. 31.) IRM rendelethez

Az egyes eljárások díja

I. Vízumdíjak

1. Repülőtéri tranzitvízum, átutazóvízum vagy rövid időtartamú tartózkodásra jogosító vízum kiadására irányuló eljárás díja	35 EUR
2. Átutazóvízum vagy rövid időtartamú tartózkodásra jogosító vízum kiadására irányuló eljárás díja határátkelőhelyen	45 EUR

8. §

A mellékletben meghatározott vízumdíj, illetve igazgatási szolgáltatási díj tekintetében egy eljárásban csak egy kedvezmény adható. Ha a kérelmező több eltérő mértékű kedvezményre is jogosult lenne, azt a kedvezményt kell biztosítani, amely számára kedvezőbb.

9. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2007. július 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet 3. § (3) bekezdés b) pontja a Magyar Köztársaságot a schengeni vívmányok teljes körű alkalmazására felhatalmazó tanácsi határozatban meghatározott napon lép hatályba.

(3) A Magyar Köztársaságot a schengeni vívmányok teljes körű alkalmazására felhatalmazó tanácsi határozatban meghatározott napon e rendelet 1. §-ában az „1. mellékletben foglalt” szövegrész helyébe a „2. mellékletben foglalt” szöveg lép.

(4) A Magyar Köztársaságot a schengeni vívmányok teljes körű alkalmazására felhatalmazó tanácsi határozatban meghatározott napon e rendelet

- a) 5. § (3) bekezdés a) pontjában a „vagy magyar állampolgár” szövegrész,
- b) 5. § (4) bekezdésében a „tartózkodási vízum,” szövegrész,
- c) 1. melléklete hatályát veszti.

10. §

E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény végrehajtásáról szóló 35/2001. (XII. 22.) BM–KüM együttes rendelet és az ennek módosításáról szóló 32/2004. (VI. 28.) BM–KüM együttes rendelet.

3. Tartózkodási vízum kiadására irányuló eljárás díja
  - a) külképviseleten 50 EUR
  - b) belföldön 18 000 Ft
4. Szezonális munkavállalási vízum kiadására irányuló eljárás díja 30 EUR

II. Tartózkodási engedéllyel összefüggő igazgatási szolgáltatási díjak

1. Tartózkodási engedély kiadására irányuló eljárás díja 7 000 Ft
2. Tartózkodási engedély meghosszabbítására irányuló eljárás díja 6 000 Ft
3. Tartózkodási engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén 6 000 Ft
4. Tartózkodási engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén 5 000 Ft

III. Bevándorolt, illetve letelepedett státuszt igazoló okmányokkal összefüggő igazgatási szolgáltatási díjak

1. Bevándorolt státuszt igazoló okmány meghosszabbítására irányuló eljárás díja 5 000 Ft
2. Bevándorolt státuszt igazoló okmány kiadására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén 5 000 Ft
3. Bevándorolt státuszt igazoló okmány kiadására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén 4 000 Ft
4. Letelepedési engedély meghosszabbítására irányuló eljárás díja 5 000 Ft
5. Letelepedési engedély kiadására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén 5 000 Ft
6. Letelepedési engedély kiadására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén 4 000 Ft
7. Ideiglenes letelepedési engedély kiadására irányuló eljárás díja 7 000 Ft
8. Ideiglenes letelepedési engedély meghosszabbítására irányuló eljárás díja 6 000 Ft
9. Ideiglenes letelepedési engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén 6 000 Ft
10. Ideiglenes letelepedési engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén 5 000 Ft
11. Nemzeti letelepedési engedély kiadására irányuló eljárás díja 6 000 Ft
12. Nemzeti letelepedési engedély meghosszabbítására irányuló eljárás díja 5 000 Ft
13. Nemzeti letelepedési engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén 5 000 Ft
14. Nemzeti letelepedési engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén 4 000 Ft
15. EK letelepedési engedély kiadására irányuló eljárás díja 10 000 Ft
16. EK letelepedési engedély meghosszabbítására irányuló eljárás díja 10 000 Ft
17. EK letelepedési engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén 8 000 Ft
18. EK letelepedési engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén 6 000 Ft

IV. Úti okmányok kiállításával kapcsolatos igazgatási szolgáltatási díjak

1. Hontalan útlevelel kiadására irányuló eljárás díja 5 000 Ft
2. Hontalan útlevelel meghosszabbítására irányuló eljárás díja 3 000 Ft
3. Hontalan útlevelel kiadására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén 4 000 Ft
4. Hontalan útlevelel kiadására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén 3 000 Ft
5. Útlevelel kiadására irányuló eljárás díja a bevándorolt vagy letelepedett személy számára 5 000 Ft

6. Útlevel kiadására irányuló eljárás díja a bevándorolt vagy letelepedett személy számára az okmány pótlása iránti kérelem esetén	5 000 Ft
7. Útlevel kiadására irányuló eljárás díja a bevándorolt vagy letelepedett személy számára az okmány cseréje iránti kérelem esetén	4 000 Ft
8. Egyszeri utazásra jogosító utazási igazolvány kiállítására irányuló eljárás díja	
a) külföldön	20 EUR
b) belföldön	4 000 Ft

V. A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek részére kiállított okmányokkal összefüggő igazgatási szolgáltatási díjak

1. Regisztrációs igazolás kiállítására irányuló eljárás díja	1 000 Ft
2. Tartózkodási kártya kiadására irányuló eljárás díja	1 500 Ft
3. Tartózkodási kártya meghosszabbítására irányuló eljárás díja	1 500 Ft
4. Tartózkodási kártya kiállítására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén	1 500 Ft
5. Tartózkodási kártya kiállítására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén	1 500 Ft
6. Állandó tartózkodási kártya kiadására irányuló eljárás díja	1 500 Ft
7. Állandó tartózkodási kártya kiállítására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén	1 500 Ft
8. Állandó tartózkodási kártya kiállítására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén	1 500 Ft

VI. Egyéb igazgatási szolgáltatási díjak

1. Meghívólevelé hatósági záradékkal történő ellátására irányuló eljárás díja	4 000 Ft
2. Fellebbezési kérelem díja	5 500 Ft

2. melléklet a 28/2007. (V. 31.) IRM rendelethez

Az egyes eljárások díja

I. Vízumdíjak

1. Repülőtéri tranzitvízum, átutazóvízum vagy rövid időtartamú tartózkodásra jogosító vízum kiadására irányuló eljárás díja	60 EUR
2. Átutazóvízum vagy rövid időtartamú tartózkodásra jogosító vízum meghosszabbítására irányuló eljárás díja	5 000 Ft
3. Szezonális munkavállalási vízum kiadására irányuló eljárás díja	40 EUR
4. Magyar állampolgár harmadik ország állampolgárságával rendelkező, a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény hatálya alá tartozó családtagja beutazásra jogosító vízumának kiadására irányuló eljárás díja	60 EUR

II. Tartózkodási engedéllyel összefüggő igazgatási szolgáltatási díjak

1. Tartózkodási engedély kiadására és a tartózkodási engedély átvételére jogosító vízum kiadására irányuló eljárás díja	60 EUR
2. Tartózkodási engedély kiadására irányuló eljárás díja belföldi kérelmezés esetén	18 000 Ft
3. Tartózkodási engedély meghosszabbítására irányuló eljárás díja	6 000 Ft

4. Tartózkodási engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén 6 000 Ft
5. Tartózkodási engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén 5 000 Ft

III. Bevándorolt, illetve letelepedett státuszt igazoló okmányokkal összefüggő igazgatási szolgáltatási díjak

1. Bevándorolt státuszt igazoló okmány meghosszabbítására irányuló eljárás díja 5 000 Ft
2. Bevándorolt státuszt igazoló okmány kiadására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén 5 000 Ft
3. Bevándorolt státuszt igazoló okmány kiadására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén 4 000 Ft
4. Letelepedési engedély meghosszabbítására irányuló eljárás díja 5 000 Ft
5. Letelepedési engedély kiadására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén 5 000 Ft
6. Letelepedési engedély kiadására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén 4 000 Ft
7. Ideiglenes letelepedési engedély kiadására irányuló eljárás díja 7 000 Ft
8. Ideiglenes letelepedési engedély meghosszabbítására irányuló eljárás díja 6 000 Ft
9. Ideiglenes letelepedési engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén 6 000 Ft
10. Ideiglenes letelepedési engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén 5 000 Ft
11. Nemzeti letelepedési engedély kiadására irányuló eljárás díja 6 000 Ft
12. Nemzeti letelepedési engedély meghosszabbítására irányuló eljárás díja 5 000 Ft
13. Nemzeti letelepedési engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén 5 000 Ft
14. Nemzeti letelepedési engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén 4 000 Ft
15. EK letelepedési engedély kiadására irányuló eljárás díja 10 000 Ft
16. EK letelepedési engedély meghosszabbítására irányuló eljárás díja 10 000 Ft
17. EK letelepedési engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén 8 000 Ft
18. EK letelepedési engedély kiállítására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén 6 000 Ft

IV. Úti okmányok kiállításával kapcsolatos igazgatási szolgáltatási díjak

1. Hontalan útlevél kiadására irányuló eljárás díja 5 000 Ft
2. Hontalan útlevél meghosszabbítására irányuló eljárás díja 3 000 Ft
3. Hontalan útlevél kiadására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén 4 000 Ft
4. Hontalan útlevél kiadására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén 3 000 Ft
5. A bevándorolt vagy letelepedett személy számára útlevél kiadására irányuló eljárás díja 5 000 Ft
6. A bevándorolt vagy letelepedett személy számára útlevél kiadására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén 5 000 Ft
7. A bevándorolt vagy letelepedett személy számára útlevél kiadására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén 4 000 Ft
8. Egyszeri utazásra jogosító utazási igazolvány kiállítására irányuló eljárás díja
  - a) külföldön 20 EUR
  - b) belföldön 4 000 Ft

V. A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek részére kiállított okmányokkal összefüggő igazgatási szolgáltatási díjak

1. Regisztrációs igazolás kiállítására irányuló eljárás díja	1 000 Ft
2. Tartózkodási kártya kiadására irányuló eljárás díja	1 500 Ft
3. Tartózkodási kártya meghosszabbítására irányuló eljárás díja	1 500 Ft
4. Tartózkodási kártya kiállítására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén	1 500 Ft
5. Tartózkodási kártya kiállítására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén	1 500 Ft
6. Állandó tartózkodási kártya kiadására irányuló eljárás díja	1 500 Ft
7. Állandó tartózkodási kártya kiállítására irányuló eljárás díja az okmány pótlása iránti kérelem esetén	1 500 Ft
8. Állandó tartózkodási kártya kiállítására irányuló eljárás díja az okmány cseréje iránti kérelem esetén	1 500 Ft

VI. Egyéb igazgatási szolgáltatási díjak

1. Meghívólevél hatósági záradékkal történő ellátására irányuló eljárás díja	4 000 Ft
2. Fellebbezési kérelem díja	5 500 Ft

**Az igazságügyi és rendészeti miniszter
29/2007. (V. 31.) IRM
rendelete**

**a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett
határozatok megjelöléséről**

Az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény 22. § (2) bekezdés *d)* pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. § *h)* pontjában foglalt feladatkörömben eljárva – az Országos Igazságszolgáltatási Tanáccsal egyetértésben – a következőket rendelem el:

1. §

A Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett bírósági határozatokat (a továbbiakban: határozat) az e rendeletben foglaltak szerinti egyedi azonosítóval kell megjelölni.

2. §

- (1) A határozatok megjelölésében a határozatot hozó
- Legfelsőbb Bíróságot „LB”,
  - Fővárosi Ítéltáblát „FIT”,

- Szegedi Ítéltáblát „SZIT”,
  - Pécsi Ítéltáblát „PIT”,
  - Debreceni Ítéltáblát „DIT”,
  - Győri Ítéltáblát „GYIT”
- rövidítéssel kell megjelölni.

(2) A határozatok megjelölésében a határozatot hozó megyei bíróságokat, a helyi bíróságokat és a munkaügyi bíróságokat a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény mellékletének I. része szerinti arab számozású megjelöléssel kell megjelölni.

(3) A határozatok megjelölésében a jogterületet ügyszak, illetve ügycsoport alapján,

- polgári jog esetében „PJ”,
- gazdasági jog esetében „GJ”,
- büntetőjog esetében „BJ”,
- katonai büntetőjog esetében „KBJ”,
- munkaügy esetében „MJ”,
- közigazgatási jog esetében „KJ”,
- szabálysértési jog esetében „SZJ”,
- büntetés-végrehajtási ügy esetében „BVJ”

rövidítéssel kell megjelölni.

(4) A határozat sorszámaként az (1)–(3) bekezdés szerint azonos megjelölésű határozatokat arab számmal, évenként egytől kezdődően, közzétételük sorrendje szerint folytatatosan kell számozni.

(5) A határozatok megjelölésében az egyes elemek közé kötőjelet kell tenni.

3. §

(1) Az egyedi ügyben hozott bírósági határozatok megjelölésében sorrendben

- a) a határozatot hozó bíróságot,
- b) a jogterületet,
- c) a határozathozatal évét és
- d) a határozat sorszámát

kell feltüntetni.

(2) A jogegységi határozatok megjelölésében sorrendben

- a) a „JE” jelölést,
- b) a jogterületet,
- c) a határozathozatal évét és
- d) a határozat sorszámát

kell feltüntetni azzal, hogy a jogegységi határozat megjelölésében „/” jellel elválasztva több jogterület is feltüntethető.

(3) Az elvi bírósági határozat megjelölésében sorrendben

- a) az „E” jelölést,
- b) a jogterületet,
- c) a határozathozatal évét és
- d) a határozat sorszámát

kell feltüntetni.

(4) A kollégiumi vélemények megjelölésében sorrendben

- a) a határozatot hozó bíróságot,
- b) a „KV” jelölést,
- c) a jogterületet,
- d) a határozathozatal évét és
- e) a határozat sorszámát

kell feltüntetni.

4. §

(1) A polgári jogi tárgyú elvi döntéseket PED-sorszám megjelöléssel kell megjelölni.

(2) A polgári jogi és gazdasági jogi tárgyú elvi döntéseket PED-GED-sorszám megjelöléssel kell megjelölni.

(3) A büntetőjogi tárgyú elvi döntéseket BED-sorszám megjelöléssel kell megjelölni.

5. §

(1) A polgári jogi tárgyú kollégiumi állásfoglalásokat PK-sorszám megjelöléssel kell megjelölni.

(2) A gazdasági jogi tárgyú kollégiumi állásfoglalásokat GK-sorszám megjelöléssel kell megjelölni.

(3) A munkajogi tárgyú kollégiumi állásfoglalásokat MK-sorszám megjelöléssel kell megjelölni.

(4) A közigazgatási jogi tárgyú kollégiumi állásfoglalásokat KK-sorszám megjelöléssel kell megjelölni.

(5) A büntetőjogi tárgyú kollégiumi állásfoglalásokat BK-sorszám megjelöléssel kell megjelölni.

(6) A kollégiumi állásfoglalás megjelölésében, „/” jellel elválasztva több kollégium is feltüntethető.

6. §

(1) A közzétett elvi döntések és kollégiumi állásfoglalások esetében – az azok megjelölésére irányadó szabályok szerint – fel kell tüntetni az azok alkalmazhatóságát érintő bírósági határozatok megjelölését is.

(2) A kijavított vagy kiegészített, közzétett bírósági határozat megjelölésében fel kell tüntetni a kijavítás, kiegészítés tényét.

(3) A törölt határozat megjelölésében fel kell tüntetni a törlés tényét.

7. §

E rendelet 2007. július 1-jén lép hatályba.

**A pénzügyminiszter,
valamint az igazságügyi és rendészeti miniszter
9/2007. (V. 31.) PM–IRM
együttes rendelete**

**a pénzügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó
hatóságok nyomozásának részletes szabályairól
és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett
más módon való rögzítésének szabályairól szóló
17/2003. (VII. 1.) PM–IM együttes rendelet*
módosításáról**

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 604. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – a legfőbb ügyéssel egyetértésben –, a pénzügyminiszter feladat- és hatásköréről szóló 169/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 2. §-ának *d*) pontjában, illetve az igazságügyi és rendészeti miniszter feladat- és hatásköréről szóló 164/2006. (VII. 28.) Korm. rendelet 1. §-ának *h*) pontjában megállapított feladatkörünkben eljárva a következőket rendeljük el:

* Igazságügyi Közlöny 2003. évi 7. szám.

1. §

A pénzügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 17/2003. (VII. 1.) PM–IM együttes rendelet (a továbbiakban: R.) 9. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A Vám- és Pénzügyőrségről szóló 2004. évi XIX. törvény 5. §-a (4) bekezdésének e) pontja alapján feltartóztatott és előállított elkövetőt a feltartóztatás, illetve az előállítás kezdetétől megilleti a védelemhez való jog.”

2. §

Az R. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § A fogva tartás elrendelését követően – a 9. § (4) bekezdése esetén a feltartóztatástól, illetőleg az előállítástól kezdődően – a gyanúsított első kihallgatása előtt biztosítani kell, hogy védőt hatalmazhasson meg.”

3. §

Az R. 18. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a címzett olyan állam területén lakik, illetve tartózkodik, amellyel a Magyar Köztársaságnak van jogsegszerződése, a határozat és más hivatalos irat kézbesítése során eszerint kell eljárni.”

4. §

Az R. 59. §-ának (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) A gyanúsított őrizetbe vételére akkor kerülhet sor, ha a rendelkezésre álló adatok alapján előzetes letartóztatásának elrendelése, illetőleg – a Be. 517. §-ának (1) bekezdésében meghatározott feltételek fennállása esetén – bíróság elé állítása valószínűsíthető.

(2) Az őrizetbe vételt elrendelő határozatnak a Be. 169. §-ának (2) és (3) bekezdésében foglaltakon kívül tartalmaznia kell a gyanúsítottnak a Be. 117. §-ának (1) bekezdésében meghatározott személyi adatait, az előzetes letartóztatás valószínű elrendelésének a Be. 129. §-ának (2) bekezdésében meghatározott okát, illetve azt, hogy a Be. 517. §-ának (1) bekezdése alapján a gyanúsított bíróság elé állítása valószínűsíthető. A határozatnak tartalmaznia kell továbbá a fogva tartás helyét, az elrendelést közvetlenül megelőző fogva tartás jogcímét és annak kezdő időpontját, valamint az őrizetbe vétel kezdetének és lejár-

tának időpontját (nap, óra). A határozat indokolásában le kell írni a gyanúsítás alapjául szolgáló cselekmény lényegét, és az őrizetbe vételt megalapozó tényeket, körülményeket.”

5. §

Az R. 60. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„60. § (1) A gyanúsítottat nyilatkoztatni kell a határozat kihirdetésekor arról, hogy őrizetbe vételéről kit kíván értesíteni.

(2) A fogva tartott által megjelölt hozzátartozó értesítésének időpontjáról és módjáról, illetve az értesítés elmaradásának okáról a fogva tartás alapjául szolgáló eljárást folytató szerv képviselője feljegyzést készít, amelyet a fogva tartást foganatosító szerv rendelkezésére bocsát.”

6. §

Az R. 131. §-a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Az (1)–(6) bekezdés rendelkezéseit a gyanúsított és a védő tekintetében értelemszerűen alkalmazni kell a nyomozás megszüntetése esetén is.”

7. §

Az R. 135. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„135. § A panaszt írásban vagy szóban lehet előterjeszteni. A szóban előterjesztett panaszt jegyzőkönyvbe kell foglalni.”

8. §

Az R. 136. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„136. § A nyomozás során a panaszt a határozatot hozó, az intézkedést foganatosító, illetőleg az intézkedést elmulasztó nyomozó szervnél célszerű előterjeszteni.”

9. §

Az R. 159. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Csak a mentelmi jog felfüggesztése után, illetőleg az arra jogosult előzetes hozzájárulásával indítható büntetőeljárás:

a) az országgyűlési képviselő, az európai parlamenti képviselő, az alkotmánybíró, az állampolgári jogok országgyűlési biztosa és általános helyettese, a kisebbségi

jogok országgyűlési biztosa, az adatvédelmi biztos, az Állami Számvevőszék elnöke és alelnökei, a hivatásos bíró és az ügyész ellen,

b) az országgyűlési képviselő választásra jelöltként igazolt személy ellen [az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló 1990. évi LV. törvény 7. § (2) bekezdés].”

10. §

Az R. 165. §-a (1) bekezdésének a) pontjában a „Belügyminisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalnak” szövegrész helyébe a „Bevándorlási és Állampolgársági Hivatalnak” szöveg lép.

11. §

Az R. 167. §-a (1) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„167. § (1) A nem magyar állampolgár gyanúsítottkénti vagy tanúkénti kihallgatásáról az állampolgársága – ha az érintett több állam állampolgára, az általa megjelölt állampolgársága – szerint illetékes külképviseletet a nyomozó szerv a Külügyminisztériumon keresztül akkor értesíti, ha az értesítést az érintett kéri.”

12. §

Az R. 168. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„168. § Ha a nem magyar állampolgár gyanúsított tartózkodási engedéllyel rendelkezik vagy letelepedett, illetve bevándorolt jogállású, a büntetőeljárás megindításáról a nyomozó szerv köteles értesíteni a BÁH-nak a nem magyar állampolgár magyarországi szálláshelye, illetve lakhelye szerint illetékes hatóságát is.”

13. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdés szerinti kivétellel – 2007. június 1-jén lép hatályba.

(2) E rendelet 12. §-a 2007. július 1-jén lép hatályba.

(3) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az R. 25. §-ának (2) bekezdésében az „,illetve jelentésbe” szövegrész, az R. 28. §-ának (3) bekezdésében az „, illetve jelentés” szövegrész, az R. 44. §-ának (1) bekezdésében a „,vagy jelentés” szövegrész hatályát veszti.

A Kormány határozata

A Kormány 1029/2007. (V. 9.) Korm. határozata a kormányzati deregulációs programról

1. A Kormány az államreform részeként a közigazgatás szolgáltató funkciójának a megerősítésével a természetes személyek és a vállalkozások adminisztratív terheinek mérséklése és a gazdasági növekedés elősegítése érdekében deregulációs programot valósít meg, amelynek első szakasza 2008. december 31-ig tart.

2. A Kormány felkéri

a) a Legfelsőbb Bíróságot, a legfőbb ügyészt, az állampolgári jogok országgyűlési biztosát és általános helyettesét, valamint a Magyar Ügyvédi Kamarát, hogy a deregulációs intézkedések meghozatalának elősegítéseként jogalkalmazási tapasztalataikat, szabályozási javaslataikat bocsássák az Államreform Bizottság rendelkezésére;

b) a Legfelsőbb Bíróság elnökét, a legfőbb ügyészt, az állampolgári jogok országgyűlési biztosát és általános helyettesét, valamint a Magyar Ügyvédi Kamara elnökét az Államreform Bizottság mellett működő deregulációs munkacsoportba 1-1 tag kijelölésére.

3. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

4. E határozat közzétételevel egyidejűleg hatályát veszti a jogszabályok deregulációs felülvizsgálatáról szóló 2358/2002. (XI. 28.) Korm. határozat, a deregulációs tevékenység szervezeti és eljárási rendjéről, valamint a 2003. évi deregulációs programról szóló 1046/2003. (V. 28.) Korm. határozat, egyes kormány- és minisztertanácsi határozatok hatályon kívül helyezéséről, valamint a 2004. évi deregulációs programról szóló 1067/2004. (VII. 8.) Korm. határozat, a szabályozás hatásvizsgálatával összefüggő egyes kormányzati feladatokról, a 2005. évi deregulációs programról, valamint egyes kormányhatározatok, illetve kormányhatározati pontok hatályon kívül helyezéséről szóló 1082/2005. (VII. 27.) Korm. határozat.

5. A Kormány ügyrendjéről szóló 1088/1994. (IX. 20.) Korm. határozat 10. pontjában az „alkalmazhatóság feltételeit” szövegrész helyébe az „alkalmazhatóság feltételeit, valamint a természetes személyek és a vállalkozások adminisztratív terheire gyakorolt hatásait” szöveg, 18. a) pontjában a „feltételek meglétének előzetes vizsgálatával” szövegrész helyébe a „feltételek meglétének, valamint jogszabálytervezetek esetében a természetes személyek és a vállalkozások adminisztratív terheire gyakorolt hatásának előzetes vizsgálatával” szöveg lép.

Alkotmánybírósági határozatok

Az Alkotmánybíróság
27/2007. (V. 17.) AB
határozata

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára, valamint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványok tárgyában – *dr. Trócsányi László* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja: mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség áll fenn, mert az Országgyűlés nem szabályozta törvényben, hogy az eredményes ügydöntő országos népszavazáson hozott döntés meddig kötelezi az Országgyűlést, így azt sem, hogy a népszavazás alapján meghozott (népszavazás által megerősített) törvényt mikortól lehet a törvényalkotásra vonatkozó általános szabályok szerint módosítani vagy hatályon kívül helyezni. Az Országgyűlés nem szabályozta továbbá, hogy ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem lehet kitézni újabb népszavazást.

Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy szabályozási feladatának 2007. december 31-ig tegyen eleget.

2. Az Alkotmánybíróság az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény 8. § (1) bekezdése alkotmányellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

3. Az Alkotmánybíróság a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény 1. §-ával és 13. §-ával összefüggésben mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Köz-
lönyben közzéteszi.

INDOKOLÁS

I.

Az Alkotmánybírósághoz két indítvány érkezett az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvénnyel (a továbbiakban: Nsztv.) összefüggő mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítása iránt. Az Alkotmánybíróság az indítványokat – azok tárgyi azonosságára tekintettel – az Alkot-

mánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 28. § (1) bekezdése alapján egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

Az első indítványozó az Alkotmánybíróság két hatáskörét is érintő alternatív (vagylagos) indítványt terjesztett elő. Elsődlegesen azt indítványozta, hogy az Alkotmánybíróság utólagos normakontroll hatáskörben eljárva semmisítse meg az Nsztv. 8. § (1) bekezdését, másodlagosan – a megsemmisítés iránti kérelem teljesíthetőségének a hiányában – mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérte a kifogásolt törvényi rendelkezéshez kapcsolódóan.

Az Nsztv. 8. § (1) bekezdése értelmében az eredményes ügydöntő népszavazással hozott döntés az Országgyűlésre kötelező. Az indítványozó a támadott törvényi rendelkezést azért tekintette alkotmányellenesnek, mert „nincs moratórium a népszavazás útján megszülető döntés Országgyűlés általi módosításának legkorábbi időpontja tekintetében.”

Álláspontja szerint ez arra vezet, hogy az Országgyűlés bármikor megváltoztathatja az eredményes ügydöntő népszavazás eredményeként meghozott törvényt, ami egyfelől sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság részét képező jogbiztonság követelményét, másfelől értelmezhetetlenné teszi, kiüresíti az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdésében foglalt azon alkotmányi rendelkezést, amely kimondja az eredményes ügydöntő népszavazás kötelező erejét.

Az indítványozó – az eredményes ügydöntő országos népszavazás alapján meghozott törvény jogforrástani kérdéseit elemezve – kifogásolta, hogy nem rendezett az eredményes referendum alapján meghozott törvény jogforrási hierarchiában elfoglalt helye, továbbá az a kérdés sem, hogy az említett törvényt az Országgyűlés mikor és milyen formában módosíthatja.

Az indítványozó nézete szerint – annak ellenére, hogy a hatályos jogi szabályozás nem ismeri a törvények közötti rangsort – a rendes törvények fölött kellene meghatározni az eredményes ügydöntő népszavazás alapján meghozott törvény jogforrási hierarchiában elfoglalt helyét. Álláspontja szerint alkotmányosan indokolt lenne az eredményes referendum alapján meghozott törvény módosíthatóságának a megnehezítése, vagy annak egy meghatározott ideig történő kötelező hatályban tartása. Az indítványozó szerint a jelzett hiányok azt eredményezik, hogy nincs meg a garanciája annak, hogy az Országgyűlésre nézve kötelező népszavazási döntés (eredmény) jogforrási szinten is kötelező legyen.

Az indítványozó – a fent ismertetett jogforrástani érvelésre alapítottn – a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. törvény (a továbbiakban: Jat.) 1. §-ának a jogforrási hierarchiát megállapító, illetve 13. §-ának a jogszabályok időbeli hatályát szabályozó rendelkezései alkotmányelle-

nességének a kimondását is indítványozta, az Nsztv.-vel kapcsolatos alkotmánybíróági álláspont függvényében.

A második indítványozó az Nsztv. törvényi szabályozásához kapcsolódóan mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására terjesztett elő indítványt. Azt kifogásolta, hogy az Nsztv. „nem írta elő, hogy az eredményes ügydöntő népszavazással hozott döntés mindig kötelezi az Országgyűlést.”

Az indítványozó véleménye szerint a „törvényalkotás[i] lehetőségének határidejére vonatkozó szabály hiányában többféle, alkotmányjogi szempontból egyaránt elfogadhatatlan következtetésre” lehet jutni.

Az egyik ilyen következtetés, hogy „módosítási vagy hatályon kívül helyezési moratórium hiányában” az Országgyűlés az eredményes népszavazást követően azonnal a népszavazás eredményével ellentétes törvényt fogadhatna el. Az indítványozó szerint ez az „értelmezés” nyilvánvalóan ellentétes lenne a népszavazás alkotmányos intézményével, kiüresítené az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében foglalt közvetlen hatalomgyakorlásra vonatkozó alkotmányi rendelkezést.

A másik – az indítványozó számára ugyancsak elfogadhatatlan értelmezés szerint – „végleges törvényhozási tilalom” keletkezne az Országgyűlés számára. Az indítványozó szerint az Országgyűlés törvényhozói és egyéb (alkotmányos) hatásköreinek határidő nélküli korlátozása sértené az Alkotmány 19. § (3) bekezdésében az Országgyűlés számára biztosított törvényalkotási jogkört, továbbá – a hatályos Alkotmányban nem szabályozott – „kizárólagos népszavazási tárgyakat” hozna létre, melyek ellentétben állnának az Alkotmány 19. § (1) bekezdésében szereplő – az Országgyűlés „legfelsőbb államhatalmi és népképviselői szerv” jellegét rögzítő – alkotmányi rendelkezéssel.

Az indítványozó szerint, mivel népszavazást az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdésben lehet tartani, ha az eredményes népszavazás miatt az Országgyűlés nem dönthetne többé az adott ügyben, és népszavazáson sem tehető fel többé a kérdés, akkor olyan „igazi örökös klauzula” jönne létre, ami burkolt alkotmánymódosítást eredményezne. A Parlament hatalmának – bizonyos törvényhozási tárgykörökben – határozatlan időre történő megvonása az indítványozó szerint sértené az Alkotmány 19. § (1) bekezdését és az Alkotmány 2. § (2) bekezdését is.

Az indítványozó érvelése alátámasztásaként hivatkozott arra, hogy a népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1989. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Ntv1.) 31. § (3) bekezdése – a népszavazással megerősített törvények vonatkozásában – ismerte az indítványozó által hiányolt moratórium szabályt. Az indítványozó kifejtette továbbá, hogy a hiányzó – a népszavazás eredményének alkotmányos érvényesítését szolgáló – szabályozás álláspontja szerint törvényi szintre tartozik.

II.

1. Az Alkotmány indítvánnyal érintett és vizsgálatba bevont rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.

(2) A Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja.”

„19. § (1) A Magyar Köztársaság legfelsőbb államhatalmi és népképviselői szerve az Országgyűlés.

(2) Az Országgyűlés a népszuverenitásból eredő jogait gyakorolva biztosítja a társadalom alkotmányos rendjét, meghatározza a kormányzás szervezetét, irányát és feltételeit.

(3) E jogkörében az Országgyűlés

- a) megalkotja a Magyar Köztársaság Alkotmányát;
- b) törvényeket alkot; (...)

„28/B. § (1) Országos népszavazás és népi kezdeményezés tárgya az Országgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés lehet.

(2) Az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló törvény elfogadásához a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.”

„28/C. § (1) Országos népszavazást döntéshozatal vagy véleménynyilvánítás céljából lehet tartani, a népszavazás elrendelésére kötelezően vagy mérlegelés alapján kerül sor.

(2) Országos népszavazást kell tartani legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére.

(3) Ha az országos népszavazást el kell rendelni, az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező.

(4) Mérlegelés alapján országos népszavazást a köztársasági elnök, a Kormány, az országgyűlési képviselők egyharmada vagy 100 000 választópolgár kezdeményezésére az Országgyűlés rendelhet el.

(5) Nem lehet országos népszavazást tartani:

a) a költségvetésről, a költségvetés végrehajtásáról, a központi adónemekről és illetékekről, a vámokról, valamint a helyi adók központi feltételeiről szóló törvények tartalmáról,

b) hatályos nemzetközi szerződésből eredő kötelezettségekről, illetve az e kötelezettségeket tartalmazó törvények tartalmáról,

c) az Alkotmány népszavazásról, népi kezdeményezésről szóló rendelkezéseiről,

d) az Országgyűlés hatáskörébe tartozó személyi és szervezetalakítási (-átalakítási, -megszüntetési) kérdésekről,

e) az Országgyűlés feloszlásáról,

f) a Kormány programjáról,

g) hadiállapot kinyilvánításáról, rendkívüli állapot és szükségállapot kihirdetéséről,

h) a Magyar Honvédség külföldi vagy országon belüli alkalmazásáról,

i) a helyi önkormányzat képviselő-testületének feloszlásáról,

j) a közkegyelem gyakorlásáról.

(6) Az ügydöntő országos népszavazás eredményes, ha az érvényesen szavazó választópolgárok több mint fele, de legalább az összes választópolgár több mint egynegyede a megfogalmazott kérdésre azonos választ adott.”

2. Az Nsztv. indítvánnyal támadott és vizsgálatba bevont rendelkezései:

„8. § (1) Az eredményes ügydöntő népszavazással hozott döntés az Országgyűlésre kötelező.

(2) A véleménynyilvánító népszavazás az állampolgárok közreműködését biztosítja az Országgyűlés döntéseinek meghozatalában, de nem kötelezi az Országgyűlést meghatározott tartalmú döntésre.

(3) A kötelező népszavazás csak ügydöntő, a mérlegelés alapján elrendelt (a továbbiakban: fakultatív) népszavazás az Országgyűlés döntésétől függően – a (4) bekezdésben foglalt korlátozással – ügydöntő vagy véleménynyilvánító lehet.

(4) Az Országgyűlés által már elfogadott, de a köztársasági elnök által még alá nem írt törvény megerősítéséről elrendelt népszavazás ügydöntő.”

3. A Jat. indítvánnyal támadott rendelkezései:

„1. § (1) A jogalkotó szervek a következő jogszabályokat alkotják:

a) az Országgyűlés törvényt,

b)

c) a Kormány rendeletet,

d) a miniszterelnök és a Kormány tagja (a továbbiakban együtt: miniszter) rendeletet,

e)

f) az önkormányzat rendeletet.

(2) E rangsornak megfelelően az alacsonyabb szintű jogszabály nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal.”

„13. § A jogszabály akkor veszti hatályát, ha más jogszabály hatályon kívül helyezi vagy ha a jogszabályban meghatározott határidő lejárt.”

III.

Az indítványok részben megalapozottak.

1. Az országos népszavazás tárgykörében az Alkotmány az Nsztv. és a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) tartalmaz szabályozást. Az Alkotmány 28/C. § (1) bekezdése – a népszavazás kötéreje szerint – különbséget tesz az ügydöntő, illetve a véleménynyilvánító országos népszavazás között. Ügydöntő népszavazásra – az Alkotmány és az Nsztv. alapján – három esetben kerülhet sor.

Ügydöntő az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdése alapján legalább 200 000 választópolgár kezdeményezésére kötelezően elrendelendő népszavazás.

„Az Országgyűlés által már elfogadott, de a köztársasági elnök által alá nem írt törvény megerősítéséről elrendelt népszavazás” ugyancsak ügydöntő [Nsztv. 8. § (4) bekezdés].

Végül ügydöntő lehet az Alkotmány 28/C. § (4) bekezdésében foglalt mérlegelés alapján elrendelt népszavazás is („ún. ügydöntő fakultatív népszavazás”) [Alkotmány 28/C. § (1) bekezdés, Nsztv. 8. § (3) bekezdés].

Az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdése a kötelezően elrendelendő országos népszavazás ügydöntő jellegét mondja ki, erre nézve állapítja meg az eredményes népszavazás alapján meghozott döntés Országgyűlésre kötelező érvényét. Az Nsztv. első indítványozó által támadott 8. § (1) bekezdése az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdéséhez képest tágabban, általános érvénnyel – az ügydöntő népszavazás fent megjelölt mindhárom fajtájára vonatkozóan – mondja ki a döntés Országgyűlésre nézve kötelező érvényét.

Az indítványozók által felvetett alkotmányossági probléma az országos ügydöntő népszavazás szabályozásával (szabályozási hiányaival) kapcsolatos.

2. Az Alkotmánybíróságnak az indítványok alapján két alkotmányossági kérdésben kellett állást foglalni.

Állást kellett foglalni egyfelől abban, hogy az indítványozók által felvetett szabályozási hiányok előidéz-e az országos ügydöntő népszavazás Alkotmányban szabályozott jogintézményének, az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság részét képező – a jogintézmények előre látható, kiszámítható, biztonságos működését is magában foglaló – jogbiztonság alkotmányi követelményének a sérelmét.

Állást kellett foglalni másfelől abban is, hogy az említett szabályozási hiányok előidéz-e – az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében és 28/C. § (3) bekezdésében foglalt – népszavazáshoz való alapjog, valamint az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt – az Országgyűlést megillető törvényhozási jogkört rögzítő – alkotmányi rendelkezés sérelmét.

3. Az Alkotmánybíróság elsőként az Nsztv. 8. § (1) bekezdését utólagos normakontroll hatáskörben támadó indítványt bírálta el.

Az első indítványozó – gyakorlatosan előterjesztett indítványában – határozott kérelmet terjesztett elő az Nsztv. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenességének a megállapítására és megsemmisítésére.

Az indítványozó a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását kérő indítványa indokolásával támasztotta alá az utólagos normakontrollra irányuló indítványát, és az említett indítványában megjelölt alkotmányi rendelkezésekkel azonos alkotmányi szabályok sé-

relmét állította [Alkotmány 2. § (1) és (2) bekezdés 28/C. § (3) bekezdés].

Az Nsztv. 8. § (1) bekezdése arról rendelkezik, hogy az eredményes ügydöntő népszavazással hozott döntés az Országgyűlésre kötelező. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó által felhozott érvek nem támasztják alá az Nsztv. 8. § (1) bekezdésének az indítványozó által állított tartalmi alkotmányellenességét. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében foglalt népszuverenitás alkotmányi rendelkezéséből közvetlenül levezethető (következik), hogy az eredményes országos ügydöntő népszavazás (legyen az a jelen határozat III. rész 1. pontjában megjelölt ügydöntő népszavazások bármelyike) kötelező érvényű az Országgyűlésre.

Az Nsztv. 8. § (1) bekezdése az Alkotmány 2. § (2) bekezdése végrehajtását szolgáló törvényi rendelkezés, a népszuverenitás alkotmányos elvének törvényi szinten megfogalmazott garanciája.

A kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság elutasította az Nsztv. 8. § (1) bekezdése alkotmányellenességének a megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt. A kifogásolt törvényi rendelkezés – az indítványozó által kifejtett indokokkal – nem sérti az Alkotmány 2. § (1) és (2) bekezdését, és nem ellentétes az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdésében foglalt alkotmányi rendelkezéssel sem.

4. Az Alkotmánybíróság megvizsgálta a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványokat is.

Az egyesített indítványok tartalma alapján az indítványozók három kérdésben látták fennállónak a törvényalkotó alkotmányértő mulasztását.

Egyrészt kifogásolták, hogy az Nsztv.-ben a törvényalkotó nem szabályozta, hogy az eredményes ügydöntő országos népszavazáson meghozott döntés meddig kötelezi az Országgyűlést, másrészt kifogásolták, hogy az Nsztv. nem szabályozza, hogy ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem lehet kitűzni újabb népszavazást.

Harmadrészt sérelmezték, hogy az Nsztv. nem szabályozza azt a kérdést sem, hogy a népszavazás eredményeként meghozott, illetve a népszavazással megerősített törvény mennyi ideig köti az Országgyűlést.

Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására vonatkozó hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 49. §-a szabályozza. Az Abtv. 49. §-a alapján mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására akkor kerülhet sor, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból eredő jogalkotói feladatát elmulasztotta, és ezzel alkotmányellenességet idézett elő. Az említett törvényi rendelkezés alkalmazása során a két feltételnek – a mulasztásnak és az ennek folytán előidézett alkotmányellenes helyzetnek – együttesen kell fennállni [1395/E/1996. AB határozat, ABH 1998, 667, 669.].

Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerint a jogalkotó szerv jogalkotási kötelezettségét konkrét jogszabályi felhatalmazás hiányában is köteles teljesíteni, ha az alkotmányellenes helyzet – a jogi szabályozás iránti igény – annak következtében állt elő, hogy az állam jogszabályi úton beavatkozott bizonyos életviszonyokba, és ezáltal az állampolgárok egy csoportját megfosztotta alkotmányos jogai érvényesítésének a lehetőségétől [22/1990. (X. 16.) AB határozat, ABH 1990, 83, 86.].

Az Alkotmánybíróság akkor is mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességet állapít meg, ha az alapjog érvényesüléséhez szükséges jogszabályi garanciák hiányoznak [37/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 227, 231.].

Az Alkotmánybíróság mulasztásban megnyilvánuló alkotmányértést nemcsak akkor állapít meg, ha az adott tárgykörre vonatkozóan semmilyen szabály nincs [35/1992. (VI. 10.) AB határozat, ABH 1992, 204, 205.], hanem akkor is, ha az adott szabályozási koncepción belül az Alkotmányból levezethető tartalmú jogszabályi rendelkezés hiányzik [22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 113.; 29/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 122, 128.].

A szabályozás hiányos tartalmából eredő alkotmányértő mulasztás megállapítása esetében is a mulasztás vagy a kifejezett jogszabályi felhatalmazáson nyugvó, vagy ennek hiányában, a feltétlen jogszabályi rendezést igénylő jogalkotói kötelezettség elmulasztásán kell, hogy alapuljon [4/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 52, 57.].

Az Alkotmánybíróság vizsgálata során megállapította, hogy az Nsztv.-t megelőzően hatályban volt, Ntv1. 31. § (1) bekezdése törvényi szinten szabályozta, hogy ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem lehet országos népszavazást kitűzni. (Az említett törvényi rendelkezés alapján ugyanabban a kérdésben országos népszavazást két éven belül nem lehetett kitűzni.)

Az Ntv1. 31. § (3) bekezdése kimondta továbbá, hogy a népszavazással megerősített törvény módosítására – a törvény hatálybalépését követő két éven túl – a törvényalkotásra irányadó általános alkotmányos előírások szerint is sor kerülhet.

Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az országos népszavazásra vonatkozóan a jelenleg hatályos szabályozásban – az Ntv1. említett rendelkezéseinek megfelelő – moratóriumok nem találhatók.

[Az Alkotmánybíróság egyébként megjegyzi, hogy a helyi népszavazásra vonatkozó szabályozás – a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 48. §-a – előírja, hogy ugyanabban a kérdésben helyi népszavazást egy éven belül nem lehet kitűzni akkor sem, ha a helyi népszavazás eredménytelen volt. Ennek megfelelően a Ve. 133. § (2) bekezdésének c) pontja az aláírásgyűjtő ív hitelesítésének a megtagadására vonatkozó szabályok között kötelező megtagadási okként szabályozza azt, ha ugyanabban a kérdésben egy éven belül kezdeményeznek helyi népszavazást. A helyi népszavazást érintően tehát az

ugyanabban a kérdésben történő újbóli népszavazás egy éves moratórium alá esik.]

A kifejtettekre tekintettel tehát megállapítható, hogy sem az Nsztv., sem az országos népszavazásra irányadó egyéb törvényi szabályozás nem tartalmaz rendelkezést az indítványozók által felvetett kérdésekben, ebből következően az indítványozók által kifogásolt szabályozási hiány fennáll.

Az Alkotmánybíróság ezt követően elsőként azt vizsgálta, hogy az indítványozók által kifogásolt szabályozási hiány következtében sérülnek-e az indítványozók által felhívott alkotmányi rendelkezések.

Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiság részét képező jogbiztonság alkotmányi követelményének egyes tartalmi elemeit több korábbi határozatában vizsgálta. Az Alkotmánybíróság a 9/1992. (I. 30.) AB határozatában kifejtette, hogy a jogállamiság alapvető ismérve a jogbiztonság, amely nemcsak „az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is” (ABH 1992, 59, 65.). A jogintézmények kiszámítható működésének a jogbiztonságból fakadó jogállami követelményét az Alkotmánybíróság más határozataiban is megerősítette [47/2003. (X. 27.) AB határozat, ABH 2003, 525, 535.; 33/2005. (IX. 29.) AB határozat, ABH 2005, 352, 358.].

Az Alkotmánybíróság azt is hangsúlyozta, hogy: „a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szerkezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket” [4/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 52, 61.].

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a jogbiztonság alkotmányi rendelkezése megköveteli, hogy a közvetlen hatalomgyakorlás kiemelkedően fontos Alkotmányban szabályozott jogintézményének – az országos népszavazásnak – a működése előre látható, kiszámítható és biztonságos legyen. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az indítványozók által felvetett szabályozási hiányosságok azt idézik elő, hogy az alkotmányos jogintézmény jogállami követelményeknek megfelelő működése teljeskörűen nem biztosított.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint sem az országos népszavazás kezdeményezésére jogosult választópolgárok, sem az országos ügydöntő népszavazáson meghozott döntés végrehajtásáért felelős Országgyűlés oldalán nem merülhet fel olyan bizonytalansági tényező, amely veszélyeztetheti az alkotmányos jogintézmény előre látható, kiszámítható és biztonságos működését.

A vizsgált esetben az indítványozók által kifogásolt szabályozási hiányok bizonytalanságot teremtenek a választópolgárok számára, mivel előre nem tudhatják, hogy ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem kezdemé-

nyezhetnek újabb népszavazást (ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem lehet kitézni újabb népszavazást).

Bizonytalanság áll fenn az Országgyűlés – a népszavazási döntés végrehajtásáért felelős szerv – oldalán is, mivel nem tudhatja, hogy az eredményes ügydöntő országos népszavazáson hozott döntés meddig kötelezi, illetve azt sem, hogy a népszavazáson alapuló (népszavazás által megerősített) törvény mennyi ideig köti (milyen módon és határidőn belül módosíthatja vagy helyezheti azt hatályon kívül).

Az Alkotmánybíróság megjegyzi: az indítványozók által kifogásolt hiányos szabályozás következtében – az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdése és az Nsztv. 8. § (1) bekezdése jogalkalmazói értelmezésével – az említett kérdésekre több egymástól eltérő válasz is adható, ám sem az indítványozók által is hivatkozott „örökös klauzula” (népszavazási döntés megváltoztathatatlansága), sem az időkorlát nélküli („bármikori”) megváltoztathatóság nem tekinthető a jogállami követelményeknek megfelelő „válasznak”.

Ebből következően az említett alkotmányi, illetve törvényi rendelkezések jogalkalmazói jogértelmezésével sem lehet alkotmányosan kielégítő választ adni az indítványozók által feltett alkotmányossági kérdésekre, nem lehet „kiváltani” a hiányzó szabályozást.

Az Alkotmány 2. § (2) bekezdése értelmében a hatalom forrása a nép, amely a népszuverenitást választott képviselői útján közvetve, valamint közvetlenül gyakorolja. Az Alkotmánybíróság egy korai határozatában már megállapította, hogy a népszavazás a közvetlen hatalomgyakorlásra vonatkozó alkotmányos jog gyakorlásának egyik formája, amely a választójoghoz hasonlóan alapvető jogként részesül alkotmányos védelemben (987/B/1990. AB határozat, ABH 1991, 527, 528.).

Az 52/1997. (X. 14.) AB határozatban az Alkotmánybíróság arra is rámutatott, hogy a népszavazáshoz való jog politikai alapjog, amely maga után vonja az állam objektív intézményvédelmi kötelezettségét a joggyakorlás feltételeinek a biztosítására [52/1997. (X. 14.) AB határozat, ABH 1997, 331, 343.].

A hivatkozott határozat indokolásában az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy „ha a népszavazás eredménye kötelezi a képviseleti intézményt, akkor a nép »részes« vagy »meghatározója« lesz a népképviseleti szerv döntésének” (ABH 1997, 331, 339.). Az indokolás szerint a népszavazás eredménye változtatja meg a hatalmi viszonyt, ez teszi a hatalomgyakorlás „részesévé” a választópolgárt, így noha a közvetlen hatalomgyakorlás a népszuverenitás gyakorlásának kivételes formája, de kivételes megvalósulásának az eseteiben a képviseleti hatalomgyakorlás fölött áll: az Országgyűlés végrehajtói szerepbe kerül (ABH 1997, 331, 340, 341.).

Az Alkotmánybíróság rámutat: az állam – objektív intézményvédelmi kötelezettségéből fakadóan – köteles az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdésében foglalt népszavazás politikai alapjogának az érvényesülését szolgáló garanciá-

lis szabályokat teljeskörűen megalkotni. Az indítványozók által jelzett szabályozási hiányok olyan garanciális szabályok hiányát jelentik, amelyek nélkül kiüresedhet az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdésében foglalt politikai alapjog.

Ha az Országgyűlés időbeli korlátozás nélkül („bármikor”) megváltoztathatja az eredményes ügydöntő országos népszavazáson meghozott döntést – moratórium hiányában –, időkorlát nélkül hatályon kívül helyezheti vagy módosíthatja a népszavazás alapján megalkotott (népszavazással megerősített) törvényt, az kiüresítheti az Alkotmány 28/C. § (3) bekezdésében szabályozott népszavazáshoz való jogot, ami egyben az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében foglalt népszuverenitás egyik megvalósulási formáját jelentő közvetlen hatalomgyakorlás alkotmányi rendelkezésének a sérelmére is vezet.

Az Alkotmány 19. § (3) bekezdés *b)* pontja értelmében az Országgyűlés törvényeket alkot. Az Országgyűlés Alkotmányban rögzített törvényalkotói hatáskörét is érinti az említett garanciális rendelkezések hiánya. Az Országgyűlés törvényalkotói hatáskörét érintően sem állhat fenn bizonytalanság abban a kérdésben, hogy az eredményes ügydöntő országos népszavazás eredményeként meghozott (népszavazással megerősített) törvény tekintetében érvényesül-e, és ha igen, milyen időbeli korlát mellett módosítási, illetve hatályon kívül helyezési tilalom. Az Országgyűlés törvényalkotási eljárásának, a törvényhozás alkotmányos jogintézményének az előre látható, kiszámítható és biztonságos működése szempontjából is garanciális jelentőségű, hogy világosan és egyértelműen szabályozott legyen az Országgyűlés említett alkotmányi hatáskörét korlátozó moratórium léte vagy annak hiánya.

A kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy – a vizsgált esetben – az indítványozók által kifogásolt szabályozási hiányok mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenességre vezettek. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdését sérti az, hogy nem biztosított – az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében és 28/C. § (3) bekezdésében szabályozott – országos ügydöntő népszavazás alkotmányos jogintézményének a jogállami követelményeknek megfelelő előre látható, kiszámítható és biztonságos működése.

Az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének sérelmén túlmenően, a népszavazás politikai alapjogának érvényesülését szolgáló garanciális jogszabályi rendelkezések hiányossága az Alkotmány 2. § (2) bekezdésében foglalt népszuverenitás alkotmányi rendelkezését is sérti.

Úgyszintén sérül az Alkotmány 19. § (3) bekezdése *b)* pontjában foglalt – az Országgyűlés törvényalkotói hatáskörét rögzítő – alkotmányi rendelkezés is, mivel a szabályozás hiányossága miatt az országos ügydöntő népszavazás eredményeként megalkotott (népszavazással megerősített) törvény Országgyűlés általi módosítása, illetve hatályon kívül helyezése tekintetében jogbizonytalanság áll fenn.

Az Alkotmánybíróság másodsorban – az Abtv. 49. § (1) bekezdése alapján hivatalból eljárva – arra is kiterjesztette a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló vizsgálatát, hogy az indítványozók által kifogásolt szabályozási hiányok a vizsgált esetben az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdésében foglalt alkotmányi rendelkezés sérelmére vezetnek-e.

Az Alkotmány – vizsgálatba bevont – 28/B. § (2) bekezdése alkotmányi szintű felhatalmazást ad a törvényalkotó számára arra, hogy az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló törvényt – a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával – megalkossa, és ennek keretében szabályozza az országos népszavazás alkotmányos jogintézménye működésének az Alkotmányban nem szabályozott területeit.

Az Alkotmánybíróság a 64/1997. (XII. 17.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) – előzetes normakontroll hatáskörben eljárva – vizsgálta a T/4752. számú törvényjavaslat (az Nsztv.-re vonatkozó törvényjavaslat) 9. § (3) bekezdés *c)* pontjában és 12. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseinek az alkotmányosságát, és megállapította azok alkotmányellenességét.

A törvényjavaslat 9. § (3) bekezdés *c)* pontja akként rendelkezett, hogy ugyanazon tartalmú kérdésben nem nyújtható be népszavazás elrendelésére irányuló újabb kezdeményezés, ha a kérdésben két éven belül népszavazást tartottak.

A törvényjavaslat 12. § (3) bekezdése pedig azt mondta ki, hogy ugyanazon tartalmú kérdésben [Alkotmány 28/B. § (1) bekezdése] két éven belül nem lehet újabb népszavazást tartani.

Az Abh. indokolásában az Alkotmánybíróság kifejtette: „[a]z Alkotmány 1997. évi LIX. törvénnyel történő módosítása – többek között – beiktatta a 28/C. § (5) bekezdést, amely meghatározza, hogy mely esetekben nem lehet országos népszavazást tartani.

Az országos népszavazásból kizárt tárgykörök ezáltal alkotmányi szintű szabályokká váltak. Ez a felsorolás az Alkotmány szintjén teljes körű és kimerítő felsorolásnak minősül, ami azt jelenti, hogy e politikai alapjog korlátozására – a népszavazás tiltott tárgykörei, illetve a további kizáró okok meghatározása tekintetében – csak az Alkotmány keretei között kerülhet sor.

Az Alkotmány 28. § (5) bekezdése nem tartalmaz felhatalmazó rendelkezést a további törvényi szintű szabályozásra, így a törvényhozás útján nem határozhatók meg az Alkotmány 28. § (5) bekezdésén túli kizáró okok.

A Törvényjavaslat a 9. § (3) bekezdés *c)* pontjában, továbbá a 12. § (3) bekezdésében megfogalmazott az a szabálya, amely szerint ugyanazon tartalmú kérdésben két éven belül nem lehet tartani újabb népszavazást, kizáró oknak minősül.

Mivel az Alkotmány maga tartalmazza – a kizárólagos szabályozás igényével – azokat az eseteket, amikor nem tartható országos népszavazás, ezért minden további tör-

vényi szűkítés szembe kerül az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésével.

Az Alkotmánybíróság a törvényi szintű szabályozás miatt állapította meg a Törvényjavaslat 9. § (3) bekezdés c) pontjának, továbbá – az ugyanazon normaszöveget tartalmazó – 12. § (3) bekezdésének alkotmányellenességét” (ABH 1997, 380, 384.).

Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben rámutat arra, hogy az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés olyan, a törvényalkotó számára biztosított alkotmányi felhatalmazás, amely alapján a törvényalkotó jogosult és egyben köteles is az országos népszavazás és népi kezdeményezés alkotmányos jogintézményeinek – az Alkotmányban nem szabályozott – szabályozási területeit törvényi szinten szabályozni.

Az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése az országos népszavazásból kizárt tárgyköröket határozza meg, ezek az ún. „tiltott tárgykörök” váltak – az Alkotmány 1997. évi LIX. törvénnyel történő módosítása következtében – alkotmányi szintű rendelkezéssé.

Az Alkotmány említett rendelkezése valóban nem ad felhatalmazást a törvényalkotó számára további a népszavazásból kizárt tárgykörök törvényi szinten történő szabályozására, e tekintetben tehát az alkotmányi felsorolás teljes körű és kimerítő.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint ugyanakkor mindezekből nem következik az, hogy – a „tiltott népszavazási tárgykörök” kivételével – a törvényalkotó, élve az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdésében foglalt alkotmányi felhatalmazással, ne alkothatna olyan törvényi szintű rendelkezéseket, amelyek a népszavazás politikai alapjogának/alkotmányos jogintézményének a működése szempontjából korlátozást tartalmaznak, nem érintve a népszavazás intézményének lényeges tartalmát.

A „tiltott tárgykörökre” vonatkozó alkotmányi rendelkezések [Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés] meghatározásával az alkotmányozó kizárólag az említett tárgyköröket határozta meg az alkotmányos jogintézmény alkotmányi szintű szabályozást igénylő tárgyköröként, és nem rendelkezett arról, hogy a jogintézmény működését érintő további korlátozó rendelkezések törvényi szinten ne lennének szabályozhatók.

A jelen ügy kapcsán az Alkotmánybíróság tehát – eltérve az Abh. indokolásában kifejtettektől – úgy ítéli meg, hogy az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdése kizárólag a népszavazásból véglegesen, teljeskörűen kizárt tárgykörök tekintetében, és nem általában véve a népszavazás alkotmányos jogintézményének a működésére korlátozóan ható rendelkezésekre nézve mondja ki az alkotmányi szintű szabályozás követelményét. Az Alkotmánybíróság a korábbi Abh.-ban nem tett különbséget a „tiltott tárgykörök” (vagyis azon tárgykörök, amelyekre nézve a tilalom abszolút, mivel azokban egyáltalán nem tartható népszavazás), és azon további kizáró okok között, amelyek nem jelentik népszavazás kezdeményezésének vagy megtartásának abszolút akadályát, hanem pl. időlegesen korlátozzák azt

(pl. az újabb népszavazás kezdeményezésére vonatkozó időbeli moratórium), vagy szigorú formai szabályokat határoznak meg. Az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdésével ellentétben azonban az Alkotmány népszavazásra vonatkozó rendelkezéseinek, ezen belül a tiltott tárgykörök alkotmányi szabályozásának olyan értelmezése, amely szerint bármely, a népszavazás kezdeményezését, megtartását akár csak időlegesen is korlátozó ok csak az Alkotmányban határozható meg, törvényben nem.

Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az Nsztv. 13. § (1) bekezdésében megfogalmazott „egyértelműségi követelmény” törvényi szinten meghatározott, az alkotmányos jogintézmény működését korlátozó rendelkezés, ami ugyanakkor nem jelenti újabb alkotmányosan tiltott tárgykör meghatározását.

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a rendelkező rész 1. pontjában megjelölt korlátozó rendelkezések (moratóriumok) szabályozása – az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdésében foglalt alkotmányi felhatalmazás alapján – a törvényalkotó hatáskörébe tartozik.

Az Alkotmánybíróság rámutat ugyanakkor arra, hogy az Országgyűlés szabadon választhatja meg azt, hogy alkotmányi vagy törvényi szinten pótolja a hiányzó szabályozást, mivel a kifejtettek szerint az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdéséből nem vezethető le az, hogy az említett rendelkezések kizárólag alkotmányi szinten szabályozhatók.

Mivel a jelen határozat indokolásában kifejtett indokok alapján a rendelkező rész 1. pontjában megjelölt szabályozási hiányok több, az indítványokban megjelölt alkotmányi rendelkezés sérelmét is előidéztek, az Alkotmánybíróság hivatalból eljárva megállapította, hogy a törvényalkotó mulasztása – az Alkotmány vizsgálatba bevont – 28/B. § (2) bekezdésében foglalt alkotmányi rendelkezést is sérti annyiban, hogy az említett szabályozások elmulasztásával a törvényalkotó nem tett teljeskörűen eleget az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdéséből eredő szabályozási kötelezettségének.

Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – a rendelkező rész 1. pontjában foglaltak szerint – a mulasztást és az ennek következtében fennálló alkotmányellenességet az egyesített indítványok alapján az Alkotmány 2. § (1) és (2) bekezdése, továbbá az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontja, valamint – hivatalból eljárva – az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdése alapján megállapította, és határidőt szabott az Országgyűlés számára az alkotmányellenes mulasztás megszüntetésére.

5. Az Alkotmánybíróság vizsgálta a Jat. 1. §-a és 13. §-a alkotmányellenességének a megállapítására előterjesztett indítványt is. Az indítványozó az említett törvényi rendelkezések alkotmányellenességének a megállapítására irányuló indítványát az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében foglalt jogállamiság alkotmányi rendelkezésének a sérelmére alapítottan, „vagylagos indítványként” terjesztette elő. Az indítvány tartalmából kitűnően az indítványozó

nem a kifogásolt törvényi rendelkezések megsemmisítését kérte, hanem az általa „kívánatosnak tartott” törvényi rendelkezések hiányára alapítottan indítványozta az alkotmányellenesség megállapítását.

Az indítványozó a Jat. 1. §-ának a jogforrási hierarchiára, illetve 13. §-ának a jogszabály időbeli hatályára vonatkozó rendelkezéseivel összefüggésben azt kifogásolta, hogy azok nem tekinthetők olyan garanciális rendelkezéseknek, amelyek biztosítanak a jogforrási rendszer szintjén a népszavazás eredményének az Országgyűlésre nézve kötelező érvényét. Elfogadható garanciális szabálynak tekintené az indítványozó a Jat. azon rendelkezését, amely a népszavazás eredményeként megalkotott törvény módosítását újabb népszavazáshoz kötné.

Az indítványozó szerint olyan szabályozásra lenne szükség, amely „tisztázná” a népszavazás alapján meghozott törvény jogforrások között elfoglalt helyét. Olyan törvényi szabályozást tartana kielégítőnek, amely biztosítaná azt, hogy a népszavazás alapján meghozott törvény a jogforrási hierarchiában más törvény fölött helyezkedjen el, s álláspontja szerint kivételként szabályozni kellene a népszavazás alapján meghozott törvény módosíthatóságának a korlátait is.

Az Alkotmánybíróság az indítványt – tartalmának megfelelően – mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványként bírálta el, és megállapította, hogy az indítványozó által felhívott jogállamiság alkotmányi rendelkezéséből nem vezethető le az indítványozó által megkívánt törvényi szabályozás szükségessége.

A 4/1993. (II. 12.) AB határozat indokolásában az Alkotmánybíróság – a kétharmados törvényekkel összefüggésben – kimondta, hogy azok a jogforrási hierarchiában nem állnak a többi törvény felett, s az Alkotmány alapján minden – bármilyen szavazati aránnyal meghozandó – törvény „egyenrangú” (ABH 1993, 48, 63.).

Az Alkotmányból és az Alkotmány értelmezésén alapuló irányadó alkotmánybírói gyakorlatból tehát egyaránt következik, hogy a törvények között az elfogadási arány szempontjából nem áll fenn alá- és fölérendeltségi kapcsolat. Kétségtelen, hogy a minősített többséggel meghozott, vagy a népszavazás alapján megalkotott (népszavazással megerősített) törvény szélesebb legitimitációval bír a többi törvényhez képest, ám ez az így elfogadott törvény jogforrási hierarchiában elfoglalt helyén nem változtat („nem emeli azt meg”), pusztán a törvények eljárási különbözőségére utal.

Ilyen követelmény az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből nem következik, mint ahogy az sem, hogy a törvényalkotónak a Jat. 13. §-ban kellene – a jogszabály időbeli hatályára vonatkozó szabályozás keretében – korlátot felállítani az Országgyűlés számára a népszavazás alapján elfogadott törvény hatályon kívül helyezésére.

A kifejtettekre tekintettel az Alkotmánybíróság a Jat. 1. §-ával és 13. §-ával összefüggésben mulasztásban meg-

nyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására irányuló indítványt elutasította.

Az Alkotmánybíróság a határozat Magyar Közlönyben történő közzétételét a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítására tekintettel rendelte el.

Dr. Trócsányi László alkotmánybíró különvéleménye

Nem értek egyet a határozat rendelkező részének 1. pontjával. Véleményem szerint az Alkotmánybíróságnak ebben a tekintetben az indítványokat vissza kellett volna utasítania. Az Alkotmány hatályos szabályait figyelembe véve – azt, hogy eredményes ügydöntő országos népszavazáson hozott kérdés meddig kötelezze az Országgyűlést, illetve, hogy a népszavazás alapján meghozott (népszavazás által megerősített) törvényt mikortól lehet a törvényalkotásra vonatkozó általános szabályok szerint módosítani, vagy hatályon kívül helyezni, továbbá hogy ugyanabban a kérdésben mennyi időn belül nem lehet kitűzni újabb népszavazást, kizárólag az Alkotmányban lehet szabályozni. Az alkotmányozó hatalom azonban dönthet úgy is, hogy ebben a kérdésben nem kíván szabályt alkotni.

Az Alkotmány 2. § (2) bekezdése szerint „[a] Magyar Köztársaságban minden hatalom a népé, amely a népszuverenitást választott képviselői útján, valamint közvetlenül gyakorolja.” Az Alkotmánybíróság már elég korán, a 849/B/1990. AB határozatában rögzítette, hogy a népszuverenitás gyakorlásának két formája, azaz a képviselők, illetve a népszavazás útján való hatalomgyakorlás közül az utóbbi kivételesnek tekintendő (ABH 1990, 247, 248.). Ezt később a 2/1993. (I. 22.) AB határozatban is megerősítette, és kimondta: „[a] Magyar Köztársaság alkotmányos rendjében a népszuverenitás gyakorlásának elsődleges formája a képviselőlet. Népszavazás csak az Alkotmány és az alkotmányosan hozott törvények keretei között dönthet az Országgyűlés hatáskörébe tartozó ügyekben.” (ABH 1993, 33.) Az Alkotmánybíróság emellett hangsúlyozta, hogy a közvetlen hatalomgyakorlás kivételes megvalósulásának eseteiben a képviselőlet hatalomgyakorlás fölött áll, s az Országgyűlés végrehajtói szerepbe kerül [52/1997. (X. 14.) AB határozat (a továbbiakban: Abh1.), ABH 1997, 331, 343.]. Kötelező népszavazás esetén a hatalom tényleges és kizárólagos gyakorlója közvetlenül a nép, míg fakultatív népszavazás esetén a hatalomgyakorlás együttesen történik a választópolgárok és az Országgyűlés által. Az eredményes ügydöntő népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alkotmány 19. § (3) bekezdés b) pontjában foglalt jogkörének – Alkotmányban rögzített – korlátozása, az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni [52/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 399, 403.].

Az Alkotmány hosszú ideig szűkszavúan tartalmazott csak szabályokat az országos népszavazással kapcsolatban. Ezen jelentős mértékben változtatott az 1997. évi

LIX. törvény azáltal, hogy az országos népszavazásra vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket alkotmányi szintre emelte „annak kifejezésre juttatásaként, hogy a nép közvetlen hatalomgyakorlása egy demokratikus jogállamban kiemelkedő jelentőségű” (Abh1., ABH 1997, 331, 335.). Ezzel az alkotmánymódosítással került alaptörvényi szintre a népszavazásból kizárt ügyek listája [Alkotmány 28/C. § (5) bekezdés], és az, hogy 200 000 választópolgár kezdeményezése esetén kötelező népszavazást tartani, továbbá hogy ilyen esetben az eredményes népszavazás alapján hozott döntés az Országgyűlésre kötelező. Az Alkotmánybíróság ezeket a szabályokat a képviseleti és a közvetlen hatalomgyakorlás hatáskör-megosztási szabályaként értelmezte: a tiltott népszavazási tárgykörök tartalmi, míg a kötelező népszavazáshoz előírt választópolgári kezdeményezés számát eljárási, hatáskör-megosztási szabálynak minősítette (Abh1., ABH 1997, 331, 341.). A fent említett rendelkezéseken túl olyan, alapvetően eljárási jellegű szabályok is bekerültek az Alkotmányba, mint hogy mennyi ideig lehet aláírást gyűjteni (Alkotmány 28/E. §).

A szabályozási szint tekintetében tehát a korábbi időszakhoz képest komoly változás következett be az 1997. évi LIX. törvény hatására: az Alkotmány korábbi rendelkezései jóval bővebbé és tartalmasabbá váltak, így az Alkotmány 28/B. § (2) bekezdésén alapuló törvényi szintű szabályozás nem terjedhet ki a hatalomgyakorlás kétféle formája közötti viszony elvi jelentőségű, a népszuverenitás gyakorlását közvetlenül érintő kérdéseire.

Minden olyan rendelkezés, amely közvetlenül és nyilvánvalóan érinti (korlátozza) az Országgyűlés jogalkotási jogát és egyben kötelezettségét is, továbbá amely meghatározza az Alkotmány 2. § (2) bekezdésének és 19. § (3) bekezdés *b*) pontjának egymásra kiható tartalmát, a jelenlegi szabályozási konstrukcióban csakis alkotmányi szintre kerülhet. Ezáltal biztosítható egyértelműen az is, hogy amennyiben az Országgyűlés a moratóriumot megsértve hatályon kívül helyezi vagy módosítja a népszavazás alapján hozott törvényt, a hatályon kívül helyező, illetve módosító törvényt az Alkotmánybíróság alkotmányellenessé nyilváníthatja és megsemmisíthesse.

Az alkotmányozó a jelenlegi szabályozás szerint az Országgyűlés törvényalkotási jogát moratóriummal nem korlátozta, melyből az következik, hogy az Országgyűlés, s az országgyűlési képviselők a népszavazás alapján meghozott, illetve népszavazással megerősített törvény hatályon kívül helyezése vagy módosítása esetén csupán politikai felelősséggel tartoznak. Ennek tudatában, valamint a megváltozott társadalmi-gazdasági viszonyokra, a népszavazáson részt vett állampolgárok számára, a referendum szám szerinti eredményére, illetve egyéb tényezőkre is figyelemmel a képviselők belátásuk szerint dönthetnek a törvény megváltoztatásáról, hatályon kívül helyezéséről. A politikai felelősségen túli, egyéb (jogi) korlátok is felál-

líthatók, ezek azonban elkerülhetetlenül érintik a közvetlen és a képviseleti demokráciának az Alkotmány 2. § (2) bekezdéséből, a 19. § (3) bekezdés *b*) pontjából és a 28/C. § (5) bekezdéséből eredő viszonyát, ezért erre csakis alkotmányi szinten kerülhet sor.

Alaptörvényi rendezést kíván az, hogy egyáltalán szükség van-e moratóriumra, vagy az alkotmányozó továbbra is „szabad kezet” ad az országgyűlési képviselőknek, hogy politikai felelősségük tudatában a népszavazási döntés eredményeként megalkotott törvénynek akár lényeges, akár lényegtelen tartalmát akármilyen rövid időn belül megváltoztathassák. Mint ahogy azt is az Alkotmányban lehet csak szabályozni, ha a népszavazás alapján megalkotott vagy népszavazással megerősített törvény megváltoztatását újabb népszavazáshoz kötik, vagy egy meghatározott időtartam (pl. „x” év, választási ciklus) elteltével teszük lehetővé az általános szabályok szerinti törvényt módosítást.

Az Alkotmány 1997. évi LIX. törvénnyel történő módosítása beiktatta, hogy mely esetekben nem lehet népszavazást tartani, ezáltal az országos népszavazásból kizárt tárgykörök alkotmányi szintű szabályokká váltak. Az Alkotmánybíróság a 64/1997. (XII. 17.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh2.) előzetes normakontroll keretében már állást foglalt, és alkotmányellenesnek minősítette azt a jogalkotói törekvést, mely törvényi szinten kívánta szabályozni, hogy ugyanazon tartalmú kérdésben 2 éven belül újabb népszavazást ne lehessen tartani (ABH 1997, 380.). Álláspontom szerint a hatályos Alkotmány keretei között a népszavazási kezdeményezés időbeli korlátozásának törvényi szintű szabályozása az Abh2. értelmében további kizáró okként vehető figyelembe. Az időbeli korlátozás azt jelenti, hogy a jogalkotó által meghatározott időtartam alatt ugyanabban a kérdésben újabb népszavazás kizárása kizárt. Az, hogy ez a kizárás csak átmeneti, egy meghatározott időtartamra szól, nem változtat azon a tényen, hogy tartalmilag az adott kérdésben nem lehet országos népszavazást tartani. Mint ahogy erre az Abh2. utal, az Alkotmány maga tartalmazza – a kizárólagos szabályozás igényével – azokat az eseteket, amikor nem tartható országos népszavazás, ezért minden további törvényi szűkítés szembe kerül az Alkotmány 28/C. § (5) bekezdésével (ABH 1997, 380, 384.).

Ahogy azt az Alkotmánybíróság az 1260/B/1997. AB határozatában már kifejtette, „[a]z Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó alkotmányi és törvényi rendelkezések alapján az Alkotmány szabályainak felülvizsgálatára, módosítására, megváltoztatására az Alkotmánybíróság hatásköre nem terjed ki (...)” (ABH 1998, 816, 818.). Figyelemmel az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 49. § (1) bekezdésére, mely szerint mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség csak akkor állapítható meg, ha a jogalkotó szerv a jogszabályi felhatalmazásból származó jogalkotói feladatát elmulasztotta és ezzel

alkotmányellenességet idézett elő, megállapítható, hogy az Országgyűlést, – mint alkotmányozót – az Alkotmánybíróság jogalkotási feladat teljesítésére nem hívhatja fel, mert arra nincs hatásköre. Miután a tárgyalat moratóriumokkal összefüggő szabályok csak az Alkotmányba kerülhetnének bele, az indítványokat vissza kellett volna utasítani.

—————
**Az Alkotmánybíróság
31/2007. (V. 30.) AB
határozata**

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az Alkotmánybíróság jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítványok, valamint folyamatban levő ügyekben alkalmazandó jogszabály alkotmányellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 136/A. §-a alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti.

2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 147. § (5) bekezdésének „tájékoztatja a jelenlévőket, hogy az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat 30 napon belül élhet elővásárlási jogával. Amennyiben az önkormányzat az árverés napjától számított 30 napon belül nem él elővásárlási jogával, vagy arról nem nyilatkozik, a végrehajtó” szövegrésze, valamint utolsó mondata alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 147. § (5) bekezdése a következő szöveggel marad hatályban:

„(5) Az árverést addig kell folytatni, amíg ajánlatot tesznek. Ha nincs további ajánlat, a végrehajtó a felajánlott legmagasabb vételár háromszori kikiáltása után a legtöbbet ajánlót írásban értesíti az ingatlan megvételéről.”

3. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 149. § (1) bekezdésének „a települési önkormányzat 30 napos nyilatkozattételi határidejének lejártától, illetve a települési önkormányzat elővásárlási jogáról lemondó nyilatkozatának keltétől számított” szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 149. § (1) bekezdése a következő szöveggel marad hatályban:

„(1) Az árverési vevő köteles a teljes vételárat 15 napon belül befizetni vagy átutalni a végrehajtói letéti számlára; ha elmulasztja, előlegét elveszti.”

4. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 156/D. § (2) bekezdésének „az ingatlanra elővásárlási joggal rendelkező, az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat erre meghatalmazott képviselője” szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 156/D. § (2) bekezdése a következő szöveggel marad hatályban:

„(2) A felbontási eljáráson a végrehajtón és alkalmazottjain kívül a felek, azok, akiknek az ingatlanra vonatkozóan az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett joguk van, továbbá az ajánlattevők vehetnek részt személyesen vagy meghatalmazott útján; távolmaradásuk az eljárás lefolytatásának nem akadályozója.”

5. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 156/F. § (2) bekezdésének „majd tájékoztatja a jelenlévőket, hogy az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat 30 napon belül élhet elővásárlási jogával. Amennyiben a települési önkormányzat az eredményhirdetés napjától számított 30 napon belül nem él elővásárlási jogával, vagy arról nem nyilatkozik, úgy” szövegrésze és utolsó mondata, valamint 156/F. § (3) bekezdésének „és tájékoztatja a jelenlévőket, hogy az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzatnak elővásárlási joga van, amellyel 30 napon belül élhet. Amennyiben a települési önkormányzat az eredményhirdetés napjától számított 30 napon belül nem él elővásárlási jogával, vagy arról nem nyilatkozik, úgy” szövegrésze, és utolsó mondata alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 156/F. § (2)–(3) bekezdése a következő szöveggel marad hatályban:

„(2) A végrehajtó megállapítja a legmagasabb ajánlatot, a pályázatot a legmagasabb ajánlatot tevő nyeri, akit a végrehajtó erről írásban értesít.

(3) Ha több azonos összegű ajánlat érkezett, a végrehajtó az eredményhirdetésen megjelent érintett feleket erről tájékoztatja, és felhívja őket, hogy szóban újabb ajánlatot tehetnek. Az eljárást addig kell folytatni, amíg a megjelentek ajánlatot tesznek, majd a végrehajtó megállapítja a legmagasabb árajánlatot, a pályázatot a legmagasabb ajánlatot tevő nyeri, akit a végrehajtó erről írásban értesít.”

6. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 158. § (1) be-

kezdésének „az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat az árverési jegyzőkönyv kézhezvételétől számított 30 napon belül az ingatlan a becsértéke felének megfelelő összeg erejéig élhet elővásárlási jogával. Amennyiben az önkormányzat 30 napon belül nem él elővásárlási jogával, vagy arról nem nyilatkozik” szövegrésze, (2) bekezdésének „és tájékoztatja őket, hogy az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzatnak elővásárlási joga van, amellyel 30 napon belül élhet. Amennyiben az önkormányzat a tájékoztatás napjától számított 30 napon belül nem él elővásárlási jogával, vagy arról nem nyilatkozik, úgy”, valamint „amennyiben az önkormányzat nem élt elővásárlási jogával, vagy arról nem nyilatkozott” szövegrésze, (3) bekezdésének „amennyiben az önkormányzat nem élt elővásárlási jogával, vagy arról nem nyilatkozott” szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt megsemmisíti.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 158. § (1)–(3) bekezdése a következő szöveggel marad hatályban:

„158. § (1) Ha a 156. § alapján megtartott második árverés is sikertelen volt, úgy a végrehajtást kérő veheti át az ingatlant.

(2) Ha több végrehajtást kérő van, a végrehajtó megállapítja a becsérték felét meghaladó legmagasabb árajánlatot az ingatlant az veheti át, aki a becsérték felét meghaladó legmagasabb árajánlatot tette. Ha a becsérték felének megfelelően vagy azt meghaladóan több egyenlő árajánlatot tettek, az átvételi jogosultság a 165. §-ban meghatározott sorrend szerint alakul.

(3) [A] becsérték felének, illetőleg az azt meghaladó átvételi árnak megfelelő összeget be kell számítani a végrehajtást kérő követelésébe.”

7. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény megsemmisített rendelkezései a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság előtt folyamatban lévő 0104-Vh.3886/2005., 0104-Vh.3887/2005., 0104-Vh.3888/2005., 0104-Vh.3464/2004. számú végrehajtási ügyekben nem alkalmazhatók.

8. Az Alkotmánybíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 0101-10.Vh.8823/2001. számú végrehajtási ügyben az eljárás felfüggesztése mellett benyújtott kezdeményezést visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény megsemmisített rendelkezései e határozatnak a Magyar Közlönyben történt közzétételének napján vesznek hatályukat.

INDOKOLÁS

I.

1. Az Alkotmánybírósághoz öt indítvány érkezett, amelyben az indítványozók a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 2005. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Vhtm.) által módosított rendelkezései alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kérik.

Az eljárás felfüggesztése mellett a Vht. Vhtm.-mel módosított rendelkezései alkotmányellenességének megállapítását és megsemmisítését kezdeményezte a Budapest IV. és XV. Kerületi Bíróság bírója az előtte folyamatban levő 0104-Vh.3886/2005., 0104-Vh.3887/2005., 0104-Vh.3888/2005. és a 0104-Vh.3464/2004. számú végrehajtási ügyekben. Ugyancsak az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezte a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt folyamatban levő 0101-10.Vh.8823/2001/13. számú végrehajtási ügy felfüggesztése mellett az ügyben eljáró bírósági titkár. E konkrét normakontrollra irányuló indítványok mellett három indítványozó a vitatott szabályok alkotmányellenességének utólagos megállapítását és megsemmisítését kérte.

Az Alkotmánybíróság az indítványokat egyesítette és egy eljárásban bírálta el.

2. Mindegyik indítványozó hivatkozik az Alkotmány 2. § (1) bekezdésének sérelmére.

Az indítványozók álláspontja szerint a vitatott szabályozás a következők miatt sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogbiztonság követelményét:

a) A Vhtm. nem tartalmaz átmeneti rendelkezéseket, ezért még jogértelmezéssel sem állapítható meg, hogy a folyamatban levő ügyekben, illetőleg a már kitűzött árverések esetében kell-e alkalmazni.

b) A Vhtm. sem az érintettek számára, sem a jogalkalmazó szerveknek nem biztosított kellő időt a jogszabály szövegének tanulmányozására, az értelmezési nehézségek tisztázására.

c) A Vhtm. rendelkezései nem felelnek meg a normavilágosság és a kiszámíthatóság követelményeinek. A Vhtm. az ingatlan-végrehajtás általános szabályai között helyezte el a települési önkormányzat elővásárlási jogára vonatkozó szabályt, részletes rendelkezései azonban csak az árverés, a nyilvános pályázat és az ingatlan átvételének szabályai között találhatóak. Tisztázatlan, hogy csak ezekben az esetekben, vagy a többi értékesítési forma – árverésen kívüli eladás, közös tulajdon árveréssel történő megszüntetése, vagyonelkobzás – esetén is megilleti-e az önkormányzatot az elővásárlási jog.

Rendezetlen, hogy mi lesz a tulajdonjog bejegyzésének alapjául szolgáló okirat, mikor kell a vételárhátralékot megfizetni a vevőnek, van-e vételárhátralék fizetési haldék akkor, ha az árverést bíróság előtt támadták meg. Ha az önkormányzat élt az elővásárlási jogával, nem állapít

ható meg a szabályozás alapján, hogy mi lesz a szerzés jogcíme – adásvétel vagy árverés, kik között és milyen szerződés jön létre, a szerződésre vonatkoznak-e a Ptk. kötelmi jogi szabályai, mikor keletkezik az önkormányzat vételár-fizetési kötelezettsége?

3. Több indítványozó rámutat arra is, hogy az Alkotmány 9. § (1) bekezdését, valamint 70/A. §-át sértő alkotmányellenes helyzet keletkezett az elővásárlási jognak az indokolásban kifejtett célja és a szabályozása közötti ellentmondás következtében. Az indokolás szerint a Vhtm. vitatott szabályai az ún. „lakásmaffia” áldozatává vált lakástulajdonosok védelmét szolgálják, ugyanakkor a szabályozás az elővásárlási jogot kiterjeszti minden ingatlan végrehajtásra. A törvény így a végrehajtási eljárások jelentős részében olyan többletjogosítványt biztosít az önkormányzat számára, amelynek indokát nem adja, kötelezettséget nem társít az így megszerzett ingatlan hasznosításához. Az indítványozók álláspontja szerint, ha az önkormányzat nem az indokolásban meghatározott cél érdekében él elővásárlási jogával és az így megszerzett ingatlant nem a miniszteri indokolásban meghatározott célra hasznosítja, akkor a gazdasági élet egyik szereplőjeként lép fel és alkotmányellenes megkülönböztetésnek minősül a többi gazdasági szereplőtől eltérő, többletjogosultságokkal való felruházása a végrehajtási eljárás során.

4. Az indítványozók szerint különösen aggályossá teszi az elővásárlási jog szabályozását az, hogy olyan szerv kapott elővásárlási jogot a végrehajtási eljárásban, amely a végrehajtásnak maga is aktív közreműködője lehet. Az ingatlan értékbecslésének alapjául szolgáló adó- és értékbecslési kiállítás a települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe tartozik, ami lehetőséget adhat az árverés eredményének befolyásolására. Még nagyobb „túlhatalmat” élvez a települési önkormányzat azokban a végrehajtási eljárásokban, amelyek az önkormányzati adóhatósággal szemben fennálló tartozás behajtására irányulnak. Ebben az esetben önkormányzati hatáskör az adókötelezettség megállapítása, az adóvégrehajtás foganatosítása, ennek keretében a becsérték megállapítása. Egyik indítványozó szerint, ezeknek a pozícióknak az elővásárlási joggal való összekapcsolódása sérti az Alkotmány 57. § (1) bekezdéséből folyó fair eljárás követelményét. Egy másik indítványozó álláspontja szerint ellentétes az 59/1991. (XI. 19.) AB határozatban megfogalmazott azon követelménnyel, mely szerint „el kell különíteni az állam, mint a gazdálkodás alanya jogait és kötelezettségeit a gazdálkodás befolyásolásának eszközeit jelentő (közhatalmi) jogosítványoktól”.

5. Az indítványozók álláspontja szerint az önkormányzat elővásárlási joga sérti az Alkotmány 13. § (1) bekezdésében szabályozott tulajdonhoz való jogot. Egyik indítványozó kifejti, hogy mivel a Vhtm. szabályai közös tulajdon megszüntetése esetén nem állnak összhangban a Ptk.

145. § (2) bekezdésében, valamint 148. § (3) bekezdésével sértik a tulajdonostárs tulajdonhoz való jogát.

Az Alkotmánybíróság eljárása során beszerezte az igazságügyi és rendészeti miniszter véleményét.

II.

1. Az Alkotmánynak az indítványozók által hivatkozott rendelkezései:

„2. § (1) A Magyar Köztársaság független, demokratikus jogállam.”

„9. § (1) Magyarország gazdasága olyan piacgazdaság, amelyben a köztulajdon és a magántulajdon egyenjogú és egyenlő védelemben részesül.

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és támogatja a vállalkozás jogát és a gazdasági verseny szabadságát.”

„13. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot.”

„70/A. § (1) A Magyar Köztársaság biztosítja a területén tartózkodó minden személy számára az emberi, illetve az állampolgári jogokat, bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül.”

2. A Vht.-nak az indítványozók által támadott szabályai:

„136/A. § (1) Az ingatlan-végrehajtás során a végrehajtás alá vont ingatlanra az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzatot elővásárlási jog illeti meg.

(2) A települési önkormányzat az elővásárlási joggal megszerzett ingatlan hasznosításának feltételeit rendeletben szabályozza.”

„147. § (5) Az árverést addig kell folytatni, amíg ajánlatot tesznek. Ha nincs további ajánlat, a végrehajtó a felajánlott legmagasabb vételár háromszori kikiáltása után tájékoztatja a jelenlévőket, hogy az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat 30 napon belül élhet elővásárlási jogával. Amennyiben az önkormányzat az árverés napjától számított 30 napon belül nem él elővásárlási jogával, vagy arról nem nyilatkozik, a végrehajtó a legtöbbet ajánlott írásban értesíti az ingatlan megvételéről. Amennyiben az önkormányzat él elővásárlási jogával, úgy a végrehajtó erről és a szerződés létrejöttéről írásbeli értesítést küld a legtöbbet ajánlónak.”

„149. § (1) Az árverési vevő köteles a teljes vételárat a települési önkormányzat 30 napos nyilatkozattételi határidejének lejártától, illetve a települési önkormányzat elővásárlási jogáról lemondó nyilatkozatának keltétől számított 15 napon belül befizetni vagy átutalni a végrehajtói letéti számlára; ha elmulasztja, előlegét elveszti.”

„156/D. § (2) A felbontási eljáráson a végrehajtón és alkalmazottjain kívül a felek, azok, akiknek az ingatlanra

vonatkozóan az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett joguk van, az ingatlanra elővásárlási joggal rendelkező, az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat erre meghatalmazott képviselője, továbbá az ajánlattevők vehetnek részt személyesen vagy meghatalmazott útján; távolmaradásuk az eljárás lefolytatásának nem akadályozza.”

„156/F. § (2) A végrehajtó megállapítja a legmagasabb ajánlatot, majd tájékoztatja a jelenlévőket, hogy az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat 30 napon belül élhet elővásárlási jogával. Amennyiben a települési önkormányzat az eredményhirdetés napjától számított 30 napon belül nem él elővásárlási jogával, vagy arról nem nyilatkozik, úgy a pályázatot a legmagasabb ajánlatot tevő nyeri, akit a végrehajtó erről írásban értesít. A települési önkormányzat elővásárlási jogának gyakorlása esetén a végrehajtó a legmagasabb összegű ajánlattevőt erről írásban értesíti.

(3) Ha több azonos összegű ajánlat érkezett, a végrehajtó az eredményhirdetésen megjelent érintett feleket erről tájékoztatja, és felhívja őket, hogy szóban újabb ajánlatot tehetnek. Az eljárást addig kell folytatni, amíg a megjelenetek ajánlatot tesznek, majd a végrehajtó megállapítja a legmagasabb árajánlatot és tájékoztatja a jelenlévőket, hogy az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzatnak elővásárlási joga van, amellyel 30 napon belül élhet. Amennyiben a települési önkormányzat az eredményhirdetés napjától számított 30 napon belül nem él elővásárlási jogával, vagy arról nem nyilatkozik, úgy a pályázatot a legmagasabb ajánlatot tevő nyeri, akit a végrehajtó erről írásban értesít. A települési önkormányzat elővásárlási jogának gyakorlása esetén a végrehajtó a legmagasabb összegű ajánlattevőt erről írásban értesíti.”

„158. § (1) Ha a 156. § alapján megtartott második árverés is sikertelen volt, az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat az árverési jegyzőkönyv kézhezvételétől számított 30 napon belül az ingatlan a becsértéke felének megfelelő összeg erejéig élhet elővásárlási jogával. Amennyiben az önkormányzat 30 napon belül nem él elővásárlási jogával, vagy arról nem nyilatkozik, úgy a végrehajtást kérő veheti át az ingatlant.

(2) Ha több végrehajtást kérő van, a végrehajtó megállapítja a becsérték felét meghaladó legmagasabb árajánlatot és tájékoztatja őket, hogy az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzatnak elővásárlási joga van, amellyel 30 napon belül élhet. Amennyiben az önkormányzat a tájékoztatás napjától számított 30 napon belül nem él elővásárlási jogával, vagy arról nem nyilatkozik, úgy az ingatlant az veheti át, aki a becsérték felét meghaladó legmagasabb árajánlatot tette. Ha a becsérték felének megfelelően vagy azt meghaladóan több egyenlő árajánlatot tettek, az átvételi jogosultság a 165. §-ban meghatározott sorrend szerint alakul, amennyiben az önkormányzat nem élt elővásárlási jogával, vagy arról nem nyilatkozott.

(3) Amennyiben a települési önkormányzat nem élt elővásárlási jogával, vagy arról nem nyilatkozott, a becsérték

felének, illetőleg az azt meghaladó átvételi árnak megfelelő összeget be kell számítani a végrehajtást kérő követelésébe.”

3. A Vhtm. indítványozók által vitatott hatályba léptető rendelkezése:

„9. § Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.”

III.

Az indítványok megalapozottak.

1. Az Alkotmánybíróság az indítványok alapján elsőként azt vizsgálta, hogy a Vht. 136/A. §-ában szabályozott, a települési önkormányzatot megillető elővásárlási jog és az ezzel összefüggésben az önkormányzat számára biztosított többletjogosítványok sértik-e az Alkotmány 70/A. §-ában szabályozott jogegyenlőség követelményét.

Az Alkotmánybíróság kialakult gyakorlata szerint az Alkotmány 70/A. §-ában foglalt rendelkezést a jogegyenlőség általános elvét megfogalmazó alkotmányi követelményként értelmezte. E határozataiban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az Alkotmány e rendelkezése az azonos szabályozási körbe vont jogalanyok közötti olyan alkotmányos indok nélkül tett megkülönböztetést tiltja, amelynek következtében egyes jogalanyok hátrányos helyzetbe kerülnek. Kimondta, hogy az alkotmányi tilalom elsősorban az alkotmányos alapjogok tekintetében tett megkülönböztetésekre terjed ki, abban az esetben, ha a megkülönböztetés nem alapvető alkotmányos jog tekintetében történt, az eltérő szabályozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha az az emberi méltósághoz való jogot sérti. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata során ez utóbbi körben akkor ítélte alkotmányellenesnek a jogalanyok közötti megkülönböztetést, ha a jogalkotó önkényesen, ésszerű indok nélkül tett különbséget az azonos szabályozási kör alá vont jogalanyok között. [9/1990. (IV. 25.) AB határozat, ABH 1990, 46, 48.; 21/1990. (X. 4.) AB határozat, ABH 1990, 73, 77–78.; 61/1992. (XI. 20.) AB határozat, ABH 1992, 280, 281–282.; 35/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 197, 203–204.; 30/1997. (IV. 29.) AB határozat, ABH 1997, 130, 138–140.; 39/1999. (XII. 21.) AB határozat, ABH 1999, 325, 342–344.; 37/2002. (IX. 4.) AB határozat, ABH 2002, 230, 241–242. stb.]

Az Alkotmánybíróságnak ezt a gyakorlatát figyelembe véve az indítványok alapján azt kellett vizsgálnia, hogy van-e alkotmányos indoka annak, hogy a települési önkormányzatot a végrehajtás alá vont ingatlanok értékesítése során más vevőkhöz képest többletjogosítványok illetik meg.

A Vhtm. indokolása szerint a Vht. módosításának célja, hogy védelmet nyújtson az ún. „lakásmaffia” által az ingatlanuktól megfosztott állampolgárok számára. A telepü-

lési önkormányzat számára biztosított elővásárlási jog bevezetését a Vhtm. 1. §-ához fűzött részletes indokolás a következőkkel indokolja:

„Az új § bevezetésével az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat számára biztosított elővásárlási jog megeremti annak a lehetőségét, hogy az ún. lakásmaffia áldozatává vált tulajdonos ne veszítse el végérvényesen az ingatlantulajdonát. A szabályozásnak köszönhetően az áldozattá vált adós nem kerül az utcára, nem gyarapítja a szociális ellátásra szorulókat körét. Az árverésen így megvásárolt ingatlant az önkormányzatnak bérlakásként kell hasznosítani azzal a feltétellel, hogy az eredeti tulajdonos használatában marad, megoldva ezzel annak lakhatási problémáját.

Az önkormányzat rendeletet alkot az elővásárlási joggal megszerzett ingatlan hasznosítására.”

E szabályozási célok tételes jogi megvalósítása során a jogalkotó az önkormányzati elővásárlási jogot a Vht. rendszerében az ingatlan-végrehajtás általános szabályai között helyezte el. Ezzel az önkormányzati elővásárlási jogot kiterjesztette az ingatlan-végrehajtási eljárás egészére. E szabályozás következtében az elővásárlási jog kiterjed a végrehajtás alá vont valamennyi ingatlanra, az ingatlan-végrehajtás során történő értékesítés minden formájára, függetlenül attól, hogy mely okból kerül sor az ingatlan-végrehajtásra. A Vhtm. szabályozása alapján megállapítható, hogy az indokolásban kifejtett szabályozási cél és a tételes jogi szabályok nem állnak összhangban egymással. A Vht. 136/A. §-ában szabályozott elővásárlási jog több vonatkozásban is túlterjeszkedik azon a körön, amit a „lakásmaffia” áldozatainak védelme indokolna. A települési önkormányzatot, nem csak a lakásokra vezetett végrehajtás során, hanem minden – így termőföld, más gazdasági célú stb. – ingatlan-végrehajtás során megilleti az elővásárlási jog. Az elővásárlási jog gyakorlásának lehetősége független attól is, hogy a végrehajtás milyen kötelezettség teljesítésének érvényesítését szolgálja. Az önkormányzat élhet ezzel a jogával mindazokban a végrehajtási eljárásokban, amelyekben a Vht.-ban szabályozott ingatlan-végrehajtás szabályai alkalmazandók. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 137. §-a alapján a Vht. ingatlan-végrehajtásra vonatkozó szabályait kell alkalmazni a közigazgatási végrehajtási eljárásokban is, ugyancsak a Vht. szabályainak alkalmazásáról rendelkezik az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 144. §-a az adó-végrehajtás során. Az adó- és más közigazgatási ügyekben egyáltalán nem, de a bírósági végrehajtási ügyek döntő többségében sem akarathibás polgári jogi jogügylet az alapja a végrehajtható követelésnek. A Vht. 136/A. § (2) bekezdése sem nyújt garanciát arra, hogy az elővásárlási jog gyakorlásával megszerzett ingatlant az önkormányzat a „lakásmaffia” áldozatainak védelmére hasznosítsa.

Mindezeket figyelembe véve a Vht. 136/A. §-a alapján a települési önkormányzat az indokolásban kifejtett szabá-

lyozási célok érvényesítésén túlmenően széles körben élhet elővásárlási jogával.

A Vht. szabályai alapvetően a bíróságok és más hatóságok döntéseiben meghatározott kötelezettségeknek – önkéntes jogkövetés hiányában – az állami kényszer alkalmazásával történő érvényesítését szolgálják. Az ingatlanra vezetett végrehajtás esetén a lefoglalt ingatlan értékesítése is az állami kényszer alkalmazásának egyik formája. Ezért fokozott jelentőségük van azoknak a jogi biztosítékoknak, amelyek az eljárás pártatlanságát, átláthatóságát, a kényszerítő eszközökkel való visszaélés lehetőségének kizárását hivatottak biztosítani. Ebben a garanciarendszerben kiemelt szerepet töltenek be azok a szabályok, amelyek az ingatlanértékesítésre irányuló eljárás nyilvánosságát, valamint azt biztosítják, hogy az eljárásban vevőként mindenki – polgárok és szervezetek egyaránt – azonos feltételekkel és jogokkal vegyen részt. Az ingatlan-végrehajtás során a lefoglalt ingatlanok értékesítésére irányuló eljárásban a települési önkormányzat, mint gazdálkodó szerv lép fel vevőként. Ahhoz, hogy a törvény más vevőkhöz képest, azok hátrányára, többletjogokkal ruházza fel a települési önkormányzatot, alkotmányos indok szükséges. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint – a települési önkormányzat szociális funkciójával összefüggésben – a „lakásmaffia” áldozatainak védelme, szociális biztonságuk megeremtése megfelelő alkotmányos indoka lehet annak, hogy az ingatlan-végrehajtás során – a cél megvalósításához szükséges mértékben – az önkormányzatok speciális jogokkal rendelkezzenek. Azonban a Vht. 136/A. §-ában e szabályozási cél érvényesítésén túlmenően a települési önkormányzat számára biztosított többletjogosságok alkotmányos indoka nem állapítható meg, ilyen indokot a jogalkotó sem jelölt meg. Ezért az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a megkülönböztetésnek tárgyilagossá mérlegelés szerint ésszerű indoka nincs, így az önkényes, ezért sérti az Alkotmány 70/A. §-ában szabályozott jogegyenlőség követelményét.

2. Az Alkotmánybíróság az indítványok alapján vizsgálta azt is, hogy megállapítható-e a vitatott rendelkezések alkotmányellenessége az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogbiztonság követelményének sérelme miatt.

Az Alkotmánybíróság számos határozatában kifejtette, hogy a jogállam alapvető, nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. Elsőként a törvényességi óvás alkotmányosságának vizsgálata során hozott 9/1992. (I. 30.) AB határozatában mondta ki, hogy „a jogbiztonság az állam – s első sorban a jogalkotó – köteletségévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.” (ABH 1992, 59, 65.)

A 26/1992. (IV. 30.) AB határozatában az Alkotmánybíróság elvi élel mutatott rá arra, hogy „a világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom a normaszöveggel szemben alkotmányos követelmény. A jogbiztonság – amely az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében deklarált jogállamiság fontos eleme – megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon.” (ABH 1992, 135, 142.) Több határozatában az Alkotmánybíróság kimondta azt is, hogy a normavilágosság sérelme miatt az alkotmányellenesség akkor állapítható meg, ha a szabályozás a jogalkalmazó számára értelmezhetetlen, vagy eltérő értelmezésre ad módot és ennek következtében a norma hatását tekintve kiszámíthatatlan, előre nem látható helyzetet teremt a címzettek számára, illetőleg a normaszöveg túl általános megfogalmazása miatt teret enged a szubjektív, önkényes jogalkalmazásnak. [Pl. 1160/B/1992. AB határozat, ABH 1993, 607, 608.; 10/2003. (IV. 3.) AB határozat, ABH 2003, 130, 135–136.; 1063/B/1996. AB határozat, ABH 2005, 722, 725–726.; 381/B/1998. AB határozat, ABH 2005, 766, 769.]

Az Alkotmánybíróság valamely jogintézménynek a jogi szabályozás rendszerébe történő beillesztésével kapcsolatosan a 47/2003. (X. 27.) AB határozatában felhívta a figyelmet arra is, hogy a jogalkotó az új jogintézmény és a meglévő szabályozás összhangjának megteremtését nem bízhatja csupán a jogalkalmazói jogértelmezésre. „Az alkotmányosan is elfogadott rendszerképző jogértelmezésnek megvannak a határai: ez nem kerülhet szembe a jogbiztonság követelményével. A jogalkalmazói jogértelmezés ezért csak olyan működőképes jogszabályra épülhet, amely világosan kijelöli az adott jogintézmény célját, alkalmazásának kereteit, szempontjait és rendjét, az alkalmazásával érintettek körét, azok jogait és kötelezettségeit és az intézménnyel összefüggésben igénybe vehető jogorvoslati rendet.” (ABH 2003, 525, 549–550.)

Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a Vht.-nak az önkormányzati elővásárlási jogra vonatkozó szabályai ezeknek a követelményeknek nem felelnek meg.

a) A Vhtm. a Vht. 136/A. §-ában az ingatlan-végrehajtás általános szabályai között helyezte el az önkormányzati elővásárlási jogot, ugyanakkor az elővásárlási jog gyakorlásával kapcsolatos részletes rendelkezések csak az árverés, a nyilvános pályázat és az ingatlan átvételének szabályai között található. Emiatt a Vht. szabályai alapján nem értelmezhető, hogy a jogalkotó – szándéka szerint – csak ezekre az esetekre kívánta kiterjeszteni az elővásárlási jogot, vagy az ingatlan-végrehajtás körében szabályozott többi értékesítési forma, illetőleg tulajdonos-változás – árverésen kívüli eladás, közös tulajdon árveréssel történő megszüntetése, vagyonelkobzás – esetén is megilleti az önkormányzatot az elővásárlási jog. Annak a lehetősége, hogy az önkormányzati elővásárlási jog kiterjedhet a közös tulajdon árveréssel történő megszüntetésére, magában hordozza az Alkotmány 13. §-ában szabályozott tulajdonhoz való jog sérelmének veszélyét is.

b) A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 373. § (6) bekezdése kimondja, hogy az elővásárlási jogra vonatkozó rendelkezéseket a jogszabályon alapuló elővásárlási jogra is – értelemszerűen a Vht.-ban szabályozott önkormányzati elővásárlási jogra is – alkalmazni kell. Az ingatlanra vezetett végrehajtás az állami kényszer alkalmazására irányuló hatósági eljárás, amelyben az ingatlan értékesítése során a vevő tulajdonszerzése nem szerződésen, hanem végrehajtási kényszeraktuson alapszik. A Vhtm. egy szerződéses kapcsolatot feltételező jogintézményt épített be a Vht.-ben szabályozott hatósági eljárásba. [A Vht. 147. § (5) bekezdése utal arra, hogy az elővásárlási jog gyakorlása során szerződés jön létre.] A Vht. és a Ptk. szabályainak együttes értelmezése alapján sem állapítható meg a végrehajtási eljárásba beépített elővásárlási jog jogi jellege, az, hogy az elővásárlási jog gyakorlása során kik között és milyen típusú szerződés jön létre, mi az önkormányzat tulajdonszerzésének jogcíme. Az önkormányzati elővásárlási jognak így módon történő beépítése a végrehajtási kényszer alkalmazására irányuló eljárásba nem áll összhangban a végrehajtási eljárás hatósági jellegével, s az összhang a jogalkalmazás során jogértelmezéssel nem teremthető meg.

c) Az önkormányzati elővásárlási jog jogi jellegének és a végrehajtási eljárásban betöltött szerepének ez az elvi tisztázatlansága több ponton a Vht. garanciális rendelkezéseinek fellazulásához vezetett. Az önkormányzatnak az árverést, a nyilvános pályázat eredményének megállapítását követően 30 napon belül kell nyilatkoznia arról, hogy kíván-e élni elővásárlási jogával. A jogalkotó az e nyilatkozatot követő eljárás garanciális szabályait nem, vagy csak hiányosan alkotta meg. Így a Vht. szabályai alapján nem határozható meg egyértelműen, hogy mi minősül a tulajdonjog bejegyzésére alkalmas okiratnak. A Vht. 153. § (2) bekezdése alapján ugyanis az árverési jegyzőkönyv szolgál az árverési vétel igazolására, és azt kell az árverési vevő tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése céljából a földhivatalnak megküldeni. A Vht. 147. §-ában szabályozott árverési eljárás során azonban nem születik az árverési vevő személyét véglegesen meghatározó jegyzőkönyv. Így ha az önkormányzat él elővásárlási jogával a „szerződés” bizonytalan jogi jellege miatt, ha nem él, az árverési jegyzőkönyv függő jogi helyzetet tükröző tartalma miatt, a Vht. szabályai alapján nem születik olyan okirat, amely akár az árverési vevő, akár az önkormányzat tulajdonszerzését egyértelműen rögzítené.

d) A Vht. 149. §-a abban az esetben, ha az önkormányzat nem élt az elővásárlási jogával, szigorú jogvesztő határidőt ír elő az árverési vevőnek a vételárhátalék megfizetésére, azonban a hatályos szabályozás nem nyújt garanciát arra, hogy a vevő e kötelezettségének határidőn belül eleget tudjon tenni. Ugyanakkor az elővásárlási jogával élő önkormányzat vételár fizetési kötelezettségére nézve a törvény nem tartalmaz rendelkezést.

e) A jogbiztonságot sértő jogértelmezési problémákat vet fel a Vhtm. önkormányzati elővásárlási jogra vonat-

kozó szabályainak hatályba léptetése is. A Vhtm.-nek ez a szabálya úgy rendelkezik, hogy a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba, ugyanakkor nem rendelkezik arról, hogy a folyamatban lévő végrehajtási ügyekben miként kell alkalmazni. Mivel a szabályozás alapján nem tisztázott az elővásárlási jog jogi jellege, jogalkalmazói jogértelmezéssel nem dönthető el, hogy az anyagi jogi szabályok, illetőleg az eljárási szabályok hatályára vonatkozó általános jogalkalmazási elvek alapján kell-e megítélni a Vhtm. alkalmazhatóságát a folyamatban lévő végrehajtási ügyekben.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a jogalkotó oly módon építette be az önkormányzati elővásárlási jogot a Vht. ingatlan-végrehajtási szabályainak rendszerébe, hogy az nem felel meg az állami kényszer alkalmazására irányuló hatósági eljárással szemben az Alkotmány 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiságból folyó fokozott jogbiztonsági követelményeknek.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a Vht. 136/A. §-ában, 147. § (5) bekezdésében, 149. § (1) bekezdésében, 156/D. § (2) bekezdésében, 156/F. § (2)–(3) bekezdésében, valamint 158. § (1)–(3) bekezdésében az önkormányzati elővásárlási jog gyakorlásával összefüggésben megállapított rendelkezések sértik az Alkotmány 70/A. §-ában szabályozott jogegyenlőség, valamint 2. § (1) bekezdésében szabályozott jogállamiság elvéből folyó jogbiztonság követelményét. Ezért e rendelkezéseket határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételének napjával megsemmisítette.

Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Vht.-nak az önkormányzati elővásárlási jogra vonatkozó szabályai sértik az Alkotmány 70/A. §-ában szabályozott jogegyenlőség elvét és az Alkotmány 2. § (1) bekezdéséből levezetett jogbiztonság követelményét, a vitatott szabályoknak az indítványozók által felhívott további alkotmányi rendelkezésekkel való ellentétét – következetes gyakorlatának megfelelően – nem vizsgálta. [61/1997. (XI. 19.) AB határozat, ABH 1997, 361, 364.; 16/2000. (V. 24.) AB határozat, ABH 2000, 425, 429.; 56/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 478, 482.; 35/2002. (VII. 19.) AB határozat, ABH 2002, 199, 213.; 4/2004. (II. 20.) AB határozat, ABH 2004, 66, 72.; 9/2005. (III. 31.) AB határozat, ABH 2005, 627, 636.]

3. Az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 43. § (4) bekezdése lehetőséget ad arra, hogy az Alkotmánybíróság megtiltsa az alkotmányellenes rendelkezéseknek a konkrét ügyben való alkalmazását, ha azt a jogbiztonság, vagy az eljárás kezdeményezőjének fontos érdeke indokolja. Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a Vht. megsemmisített rendelkezéseinek alkalmazása a bírói kezdeményezéssel érintett konkrét ügyekben a jogbiztonság súlyos sérelmével járna, ezért megállapította, hogy azok a Budapesti IV. és XV. kerületi Bíróság előtt folyamatban lévő 0104-Vh.3886/2005., 0104-Vh.3887/2005., 0104-Vh.3888/2005., 0104-Vh.3464/2004. számú végrehajtási ügyekben nem alkalmazhatók.

IV.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt folyamatban lévő 0101-10.Vh.8823/2001/13. végrehajtási ügyben eljáró bírósági titkár a bírói eljárás felfüggesztése mellett megküldte az Alkotmánybírósághoz az árverési vevő érdekeltként előterjesztett végrehajtási kifogását, amelyben az érdekelt a Vht. 136/A. § (1) bekezdésének, 147. § (1) bekezdésének, valamint 149. § (1) bekezdésének alkotmányellenességére hivatkozással kérte, hogy a bíróság az Abtv. 38. § (1) bekezdése alapján kezdeményezze az Alkotmánybíróság eljárását.

Az Abtv. 38. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) A bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban lévő ügy elbírálása során olyan jogszabályt vagy állami irányítás egyéb jogi eszközét kell alkalmazni, amelynek alkotmányellenességét észleli.

(2) Kérelemben a bíró (1) bekezdés szerinti eljárását kezdeményezheti az, aki szerint a folyamatban lévő ügyben alkalmazandó jogszabály alkotmányellenes.”

Az Abtv. e rendelkezései alapján a bíró az alkotmánybírói eljárás kezdeményezője akkor is, ha az előtte folyamatban lévő eljárásban a felek kérik az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését. A felek indítványa alapján is csak akkor van helye az alkotmánybírói eljárás bírói kezdeményezésének, ha a bíró maga úgy ítéli meg, hogy az ügyben alkalmazandó jogszabály alkotmányellenes. Az Abtv. 38. §-a alapján benyújtott bírói kezdeményezésnek a bíró, és nem a kezdeményezést kérő fél alkotmányossági álláspontját kell tartalmaznia. A bírói kezdeményezésnek meg kell felelnie az Abtv. 22. § (2) bekezdésében az indítványokkal szemben támasztott követelményeknek, azaz a kérelem alapjául szolgáló ok megjelölése mellett határozott kérelmet kell tartalmaznia. Nem felel meg az Abtv. által a bírói kezdeményezéssel szemben támasztott követelményeknek az, ha a bíró az eljárást felfüggesztő végzésében – érdemi bírói indítvány megfogalmazása nélkül – csupán az érintett félnek az alkotmánybírói eljárást kezdeményező indítványára utalva a fél beadványát küldi meg az Alkotmánybírósághoz.

Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt folyamatban lévő 0101-10.Vh.8823/2001/13. számú végrehajtási ügyben benyújtott kezdeményezés nem tesz eleget az Abtv. által a bírói indítványokkal szemben támasztott követelményeknek. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint érdemi vizsgálat nélkül visszautasítja azokat az indítványokat, amelyek nem felelnek meg az Abtv. által előírt követelményeknek. (472/B/2000. AB határozat, ABH 2001, 1655.; 494/B/2002. AB végzés, ABH 2002, 1783.; 630/B/2003. AB végzés, ABH 2004, 2113, 2114.)

Ezért az Alkotmánybíróság a kezdeményezést, mint elbírálásra alkalmatlant visszautasította.

Jogszabálymutató

A Magyar Közlönyben

2007. május 1. napjától 2007. május 31. napjáig közzétett jogszabályok jegyzéke

	72/2007. (V. 3.) KE h. kitüntetés viselésének engedélyezéséről.....	54
	73/2007. (V. 3.) KE h. kitüntetés viselésének engedélyezéséről.....	54
	74/2007. (V. 3.) KE h. rendőr dandártábornoki kinevezésről	54
	75/2007. (V. 3.) KE h. rendőr dandártábornoki kinevezésről	54
	76/2007. (V. 3.) KE h. rendőr dandártábornoki kinevezésről	54
	77/2007. (V. 3.) KE h. rendőr dandártábornoki kinevezésről	54
	78/2007. (V. 3.) KE h. nyugállományú rendőr altábornagyi előléptetéséről	54
	79/2007. (V. 3.) KE h. nyugállományú rendőr vezérőrnagyi előléptetéséről	54
	80/2007. (V. 3.) KE h. nyugállományú rendőr vezérőrnagyi előléptetéséről	54
	81/2007. (V. 3.) KE h. nyugállományú rendőr dandártábornoki kinevezéséről	54
	82/2007. (V. 3.) KE h. nyugállományú rendőr dandártábornoki kinevezéséről	54
	1028/2007. (V. 3.) Korm. h. a Nemzeti Fenntartható Fejlesztési Stratégia első olvasatban történő megtárgyalásáról és társadalmi egyeztetésre bocsátásáról	54
	29/2007. (V. 3.) ME h. a Magyar Köztársaság és a Líbiai Arab Szocialista Népi Jamahiriya, a Mexikói Egyesült Államok, az Örmény Köztársaság és a Tunéziai Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről szóló Megállapodás létrehozására adott felhatalmazásról	54
	14/2007. (V. 3.) KüM h. a Magyar Köztársaság és az Osztrák Köztársaság között az egymás nevében a vízumok kiadásában diplomáciai és konzuli képviselteik útján történő kölcsönös eljárásról szóló, Bécsben, 2007. március 6-án aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 2007. évi XVIII. törvény 2-3. §-a ideiglenes alkalmazásáról	54
2007: XXX. tv. az Európai Közösségek és tagállamai, valamint az Albán Köztársaság közötti Stabilizációs és Társulási Megállapodás kihirdetéséről.....	54	
2007: XXXI. tv. a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény módosításáról.....	54	
2007: XXXII. tv. egyes energetikai tárgyú törvények módosításáról.....	54	
94/2007. (V. 3.) Korm. r. az Európai Unió által nyújtott egyes pénzügyi támogatások felhasználásával megvalósuló, és egyes nemzetközi megállapodások alapján finanszírozott programok monitoring rendszerének kialakításáról és működéséről szóló 102/2006. (IV. 28.) Korm. rendelet módosításáról	54	
95/2007. (V. 3.) Korm. r. a 2007. évi központi költségvetés céltartaléka terhére a központi költségvetési szervek létszámcsökkentési kiadásainak támogatásáról szóló 13/2007. (II. 6.) Korm. rendelet módosításáról.....	54	
96/2007. (V. 3.) Korm. r. az áruk, szolgáltatások és anyagi értéket képviselő jogok országhatárt, illetve vámhatárt átlépő kereskedelméről szóló 110/2004. (IV. 28.) Korm. rendelet módosításáról	54	
97/2007. (V. 3.) Korm. r. egyes egészségügyet érintő kormányrendeletek módosításáról	54	
13/2007. (V. 3.) ÖTM r. a belterületi belvízrendezési célok támogatása igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól..	54	
17/2007. (V. 3.) SzMM r. a szociális és munkaügyi miniszter felügyelete alá tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok felhasználásáról	54	
36/2007. (V. 3.) OGY h. a Fogyasztóvédelmi eseti bizottság tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 11/2007. (III. 7.) OGY határozat módosításáról.....	54	

98/2007. (V. 4.) Korm. r. a Magyar Köztársaság Kormánya és a Bosznia-Hercegovina Minisztertanácsa közötti gazdasági együttműködésről szóló megállapodás kihirdetéséről.....	55	88/2007. (V. 8.) KE h. határőr dandártábornok szolgálati viszonyának megszüntetéséről és nyugállományba helyezéséről.....	56
34/2007. (V. 4.) FVM r. a borkészítésre alkalmas szőlőfajták osztályba sorolásáról szóló 104/2004. (VI. 3.) FVM rendelet módosításáról.....	55	89/2007. (V. 8.) KE h. polgári védelmi dandártábornoki kinevezéséről.....	56
35/2007. (V. 4.) FVM r. a borok eredetvédelmi szabályairól szóló 97/2004. (VI. 3.) FVM rendelet, valamint a szőlészeti és borászati adatszolgáltatás rendjéről és a nem hegyközségi településeken a közigazgatási feladatokat ellátó hegyközségek meghatározásáról szóló 96/2004. (VI. 3.) FVM rendelet módosításáról.....	55	90/2007. (V. 8.) KE h. nyugállományú tűzoltó altábornagyi előléptetéséről.....	56
83/2007. (V. 4.) KE h. kitüntetés adományozásáról.....	55	102/2007. (V. 9.) Korm. r. az önkormányzat által szervezett közcélú foglalkoztatás 2007. évi előirányzatának módosítási rendjéről és a többlettámogatás igényléséről, továbbá a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet módosításáról.....	57
30/2007. (V. 4.) ME h. főiskolai tanárok kinevezéséről.....	55	103/2007. (V. 9.) Korm. r. a terület- és régiófejlesztési céllelőirányzat felhasználásának részletes szabályairól szóló 90/2004. (IV. 25.) Korm. rendelet módosításáról.....	57
99/2007. (V. 8.) Korm. r. a sportbeli dopping elleni nemzetközi egyezmény kihirdetéséről	56	104/2007. (V. 9.) Korm. r. a Nemzeti Fejlesztési Terv operatív programjai és az EQUAL Közöségi Kezdeményezés Program esetében alkalmazandó biztosítékokkal kapcsolatos szabályokról szóló 54/2005. (III. 26.) Korm. rendelet módosításáról.....	57
100/2007. (V. 8.) Korm. r. a felsőoktatási intézmények képzési és fenntartási normatíva alapján történő finanszírozásáról.....	56	105/2007. (V. 9.) Korm. r. a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet módosításáról.....	57
101/2007. (V. 8.) Korm. r. a Deák Ferenc Ösztöndíjról.....	56	106/2007. (V. 9.) Korm. r. a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 347/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról.....	57
14/2007. (V. 8.) MeHVM-ÖTM e. r. a Regionális operatív programok végrehajtásában közreműködő szervezetek kijelöléséről.....	56	107/2007. (V. 9.) Korm. r. az egyes fluortartalmú üvegházhatású gázokkal kapcsolatos tevékenységekre vonatkozó bírságról.....	57
21/2007. (V. 8.) EüM r. a biocid hatóanyagokkal, valamint a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz ismertetésével kapcsolatos igazgatási szolgáltatásokért fizetendő díjakról.....	56	108/2007. (V. 9.) Korm. r. a kettős felhasználású termékek és technológiák külkereskedelmi forgalmának engedélyezéséről szóló 50/2004. (III. 23.) Korm. rendelet módosításáról.....	57
2/2007. (V. 8.) KüM r. az Európai Magyarorszáért és a Magyarországért Európában elismerésekről.....	56	37/2007. (V. 9.) OGY h. népi kezdeményezésről.....	57
84/2007. (V. 8.) KE h. kitüntetés adományozásáról.....	56		
85/2007. (V. 8.) KE h. miniszter felmentéséről.....	56		
86/2007. (V. 8.) KE h. miniszter kinevezéséről.....	56		
87/2007. (V. 8.) KE h. államtitkár kinevezéséről.....	56		

38/2007. (V. 9.) OGY h. a kábítószer-probléma visszaszorítása érdekében készített nemzeti stratégiai program megvalósulásáról, az ellátó-intézményrendszer átvilágításáról és hatékonyságvizsgálatáról (2003-2005. évek vonatkozásában) szóló jelentés elfogadásáról, valamint a kábítószer-probléma visszaszorítása érdekében készített nemzeti stratégiai program elfogadásáról szóló 96/2000. (XII. 11.) OGY határozat módosításáról.....	57	szóló 35/1997. (XII. 5.) MKM rendelet módosításáról	58/II
39/2007. (V. 9.) OGY h. a nemzeti és etnikai kisebbségi szervezetek költségvetési támogatásáról.....	57	16/2007. (V. 11.) MeHVM–ÖTM e. r. a Közép-magyarországi operatív program végrehajtásában közreműködő szervezetek kijelöléséről.....	59
40/2007. (V. 9.) OGY h. az Országgyűlés bizottságainak létrehozásáról, tisztségviselőinek és tagjainak megválasztásáról szóló 14/2006. (V. 31.) OGY határozat módosításáról	57	22/2007. (V. 11.) EüM r. a törzskönyvezett gyógyszerek és a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszerek társadalombiztosítási támogatásba való befogadásának szempontjairól és a befogadás vagy a támogatás megváltoztatásáról szóló 32/2004. (IV. 26.) ESZCSM rendelet módosításáról.....	59
1029/2007. (V. 9.) Korm. h. a kormányzati deregulációs programról	57	37/2007. (V. 11.) FVM r. a szőlőültetvények kivágásához nyújtott támogatások részletes feltételeiről	59
1030/2007. (V. 9.) Korm. h. az elektronikus kereskedelemmel kapcsolatos jogszabályok módosításával összefüggő kormányzati feladatokról	57	10/2007. (V. 11.) HM r. a honvédségi közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1992. (IV. 7.) HM rendelet módosításáról..	59
5/2007. (V. 10.) MNB r. a „Gyulai vár” emlékérmé kibocsátásáról.....	58/I	11/2007. (V. 11.) HM r. a honvédségnél foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyával összefüggő egyes kérdések rendezéséről szóló 25/1992. (XI. 25.) HM rendelet módosításáról.....	59
15/2007. (V. 10.) MeHVM–KvVM e.r. a Környezet és Energia operatív program egyes prioritásainak végrehajtásában közreműködő szervezet kijelöléséről.....	58/I	12/2007. (V. 11.) HM r. a Honvédelmi Minisztérium rendelkezése alatt lévő lakások és helyiségek bérletéről, elidegenítéséről, valamint a lakhatás támogatásáról szóló 6/1994. (IV. 30.) HM rendelet módosításáról	59
36/2007. (V. 10.) FVM r. az európai közösségi jog hatálya alá tartozó állatorvosi oklevelek elnevezéséről szóló 120/2004. (VII. 21.) FVM rendelet módosításáról.....	58/I	13/2007. (V. 11.) HM r. a Magyar Honvédség környezetvédelmi megbízottainak alkalmazási és képzési feltételeiről szóló 24/1997. (XI. 6.) HM rendelet módosításáról	59
17/2007. (V. 10.) KvVM r. az ivóvízkivételre használt vagy ivóvízbázisnak kijelölt felszíni víz, valamint a halak életfeltételeinek biztosítására kijelölt felszíni vizek szennyezettségi határértékeiről és azok ellenőrzéséről szóló 6/2002. (XI. 5.) KvVM rendelet módosításáról	58/I	14/2007. (V. 11.) HM r. az élelmiszer-utalvánnyal való ellátásról szóló 15/2000. (VI. 20.) HM rendelet módosításáról	59
18/2007. (V. 10.) KvVM r. a felszín alatti víz és a földtani közeg környezetvédelmi nyilvántartási rendszer (FAVI) adatszolgáltatásáról..	58/I	15/2007. (V. 11.) HM r. a meghatározott összterhelést, tengelyterhelést és méretet meghaladó honvédségi járművek közúti közlekedéséről szóló 32/2000. (XI. 22.) HM rendelet módosításáról.....	59
18/2007. (V. 10.) SZMM r. egyes miniszteri rendeleteknek az egységes munkavédelmi hatóság megszervezésével kapcsolatos módosításáról.....	58/II	16/2007. (V. 11.) HM r. a Magyar Honvédség hivatásos állományú tagjai nyugellátásának, a szerződéses katonák rokkantsági és baleseti rokkantsági nyugellátásának, valamint a hivatásos és szerződéses katonák baleseti járadékának részletes szabályairól szóló 8/2002. (II. 15.) HM rendelet módosításáról	59
19/2007. (V. 10.) SZMM–OKM e. r. a Színházművészeti Biztonsági Szabályzat kiadásáról			

17/2007. (V. 11.) HM r. a katonák illetményéről és illetményjellegű juttatásairól, valamint a közalkalmazottak jutalmazásáról szóló 3/2002. (I. 25.) HM rendelet módosításáról... 59	133/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59
1031/2007. (V. 11.) Korm. h. az új Kormányzati Negyed fejlesztés megvalósítási és finanszírozási konstrukcióiról és a megvalósítás egyes kérdéseiről..... 59	134/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59
15/2007. (V. 11.) KüM h. a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság között a határokat átlépő bűnözés megelőzésében és a szervezett bűnözés elleni harcban folytatott együttműködésről szóló, Pozsonyban, 2006. október 2-án aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 2006. évi XCI. törvény 2-3. §-a hatálybalépéséről..... 59	135/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59
119/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59	136/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59
120/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59	137/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59
121/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59	138/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59
122/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59	139/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59
123/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59	140/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59
124/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59	141/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59
125/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59	142/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59
126/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59	143/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59
127/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59	2007: XXXIII. tv. egyes törvényeknek a tizenharmadik havi illetmény kifizetési rendjével összefüggő módosításáról 60
128/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59	109/2007. (V. 15.) Korm. r. az egységes digitális rádió-távközlő rendszerről 60
129/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59	38/2007. (V. 15.) FVM r. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból az állattartó telepek korszerűsítéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 27/2007. (IV. 17.) FVM rendelet módosításáról..... 60
130/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59	39/2007. (V. 15.) FVM r. az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételeinek általános szabályairól szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet módosításáról 60
131/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59	1032/2007. (V. 15.) Korm. h. az egységes digitális rádió-távközlő rendszer (EDR) folyamatos működtetéséhez kapcsolódó feladatokról. 60
132/2007. (V. 8.) OVB h. az Országos Választási Bizottság határozata 59	31/2007. (V. 15.) ME h. szakállamtitkár megbízatásának megszűnéséről 60
	40/2007. (V. 17.) FVM r. a növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának

engedélyezéséről, valamint a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról és szállításáról szóló 89/2004. (V. 15.) FVM rendelet módosításáról.....	61	adásában diplomáciai és konzuli képviseltek útján történő kölcsönös eljárásról szóló Megállapodás kihirdetéséről	62
51/2007. (V. 17.) GKM r. a gázüzemű munkagép gáz-üzemanyag ellátó berendezései beszerelésének, karbantartásának, javításának, a belső égésű motorral üzemelő munkagép gázüzeműre történő utólagos átalakításának műszaki-biztonsági követelményeiről	61	2007: XXXVI. tv. a szabálysértési jogsegélyről	62
52/2007. (V. 17.) GKM-OKM e. r. az audiovizuális műsorszámok felújításának, valamint szolgáltatásának műszaki, minőségi és egyéb követelményeiről	61	2007: XXXVII. tv. az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény módosításáról.....	62
53/2007. (V. 17.) GKM r. a Kormány egyedi döntésével megítélhető támogatások nyújtásának szabályairól szóló 8/2007. (I. 24.) GKM rendelet módosításáról.....	61	2007: XXXVIII. tv. a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról	62
14/2007. (V. 17.) ÖTM r. a települések polgári védelmi besorolásáról szóló 18/1996. (VII. 25.) BM rendelet módosításáról	61	23/2007. (V. 18.) EüM r. a társadalombiztosítási támogatással rendelhető gyógyászati ellátások támogatásáról	62
27/2007. (V. 17.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	61	41/2007. (V. 18.) FVM r. a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerről szóló 115/2003. (XI. 13.) FVM rendelet módosításáról.....	62
28/2007. (V. 17.) AB h. az Alkotmánybíróság végzése.....	61	2007: XXXIX tv. egyes adótörvények módosításáról.....	63/I
29/2007. (V. 17.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	61	18/2007. (V. 21.) HM r. a katonai nemzetbiztonsági szolgálatok objektumaiba történő belépés rendjéről szóló 2/1997. (I. 10.) HM rendelet módosításáról	63/I
91/2007. (V. 17.) KE h. kitüntetés adományozásáról.....	61	19/2007. (V. 21.) HM r. az országgyűlési biztoshoz a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség működésére szolgáló területeire történő belépéséről szóló 11/1996. (IX. 25.) HM rendelet módosításáról	63/I
92/2007. (V. 17.) KE h. dandártábornok szolgálati viszonyának megszüntetéséről és nyugállományba helyezéséről.....	61	20/2007. (V. 21.) HM r. az országgyűlési képviselői igazolvánnyal történő belépés rendjéről	63/I
32/2007. (V. 17.) ME h. címzetes főjegyzői címre és címadományozási juttatásra való jogosultság megszűnésének megállapításáról	61	8/2007. (V. 21.) PM r. a közösségi vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló 15/2004. (IV. 5.) PM rendelet módosításáról	63/I
Tárgymutató a 2007. április hónapban kihirdetett jogszabályokról, illetve közzétett határozatokról és közleményekről	61	20/2007. (V. 21.) SZMM r. a szakmai vizsgáztatás általános szabályairól és eljárási rendjéről	63/I
2007: XXXIV. tv. az Európa Tanács keretében Strasbourgban, 1989. november 16-án létrejött, a tiltott teljesítményfokozó szerek és módszerek használata elleni Egyezmény Varsovában, 2002. szeptember 12-én kelt Kiegészítő Jegyzőkönyvének kihirdetéséről.....	62	21/2007. (V. 21.) SZMM r. a szociális és munkaügyi miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról	63/II
2007: XXXV. tv. a Magyar Köztársaság és a Szlovén Köztársaság között az egymás nevében a vízumok és tartózkodási engedélyek ki-		93/2007. (V. 21.) KE h. orvos dandártábornok szolgálati viszonyának megszüntetéséről és nyugállományba helyezéséről	63/II
		94/2007. (V. 21.) KE h. dandártábornok szolgálati viszonyának megszüntetéséről.....	63/II
		95/2007. (V. 21.) KE h. nyugállományú vezérőrnagy nyugállományú altábornagy elöléptetéséről.....	63/II

96/2007. (V. 21.) KE h. nyugállományú vezérőrnagy nyugállományú altábornagyi előléptetéséről.....	63/I	41/2007. (V. 23.) OGY h. az Állami Számvevőszék 2006. évi tevékenységéről szóló jelentés elfogadásáról	64
97/2007. (V. 21.) KE h. dandártábornok vezérőrnagyi előléptetéséről	63/I	42/2007. (V. 23.) OGY h. a Gazdasági Versenyhivatal 2005. évi tevékenységéről és a versenytörvény alkalmazása során szerzett, a verseny tisztaságának és szabadságának érvényesülésével kapcsolatos tapasztalatokról szóló jelentés elfogadásáról	64
98/2007. (V. 21.) KE h. nyugállományú dandártábornok vezérőrnagyi előléptetéséről	63/I	43/2007. (V. 23.) OGY h. a Gazdasági Versenyhivatal 2006. évi tevékenységéről és a versenytörvény alkalmazása során szerzett, a verseny tisztaságának és szabadságának érvényesülésével kapcsolatos tapasztalatokról szóló jelentés elfogadásáról	64
99/2007. (V. 21.) KE h. nyugállományú ezredes nyugállományú dandártábornoki kinevezéséről.....	63/I	1033/2007. (V. 23.) Korm. h. a III. középtávú fogyasztóvédelmi politika megvalósítására irányuló, 2007-2010 közötti időszakra szóló cselekvési program végrehajtásához szükséges kormányzati intézkedésekről	64
100/2007. (V. 21.) KE h. nyugállományú ezredes dandártábornoki kinevezéséről	63/I	33/2007. (V. 23.) ME h. a Nemzetbiztonsági Hivatal főigazgatójának felmentéséről	64
16/2007. (V. 21.) KüM h. a Magyar Köztársaság és Románia között, a szociális biztonságról szóló Egyezmény végrehajtására szolgáló Igazgatási Megállapodás kihirdetéséről szóló 256/2006. (XII. 15.) Korm. rendelet 2–3. §-a hatálybalépéséről	63/I	34/2007. (V. 23.) ME h. a Nemzetbiztonsági Hivatal főigazgatója megbízásáról.....	64
17/2007. (MK 63.) GKM ut. a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról	63/I	8/2007. (MK 64.) PM ut. a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete Szervezeti és Működési Szabályzatáról	64
110/2007. (V. 23.) Korm. r. a hajózási hatóságok feladat- és hatásköréről, valamint illetékességéről szóló 237/2002. (XI. 8.) Korm. rendelet módosításáról	64	2007: XL. tv. a nemzeti agrárkár-enyhítési rendszerről szóló 2006. évi LXXXVIII. törvény módosításáról	65
111/2007. (V. 23.) Korm. r. a száz százalékban állami, illetve helyi önkormányzati tulajdonú közhasznú vagy gazdasági társasági formában működő aktív fekvőbeteg szakellátást biztosító egészségügyi szolgáltatók 2007. évi létszámcsökkentésének költségvetési támogatásáról szóló 64/2007. (IV. 3.) Korm. rendelet módosításáról	64	2007: XLI. tv. a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény módosításáról.....	65
42/2007. (V. 23.) FVM r. a fontos és bizalmas munkakörökről, valamint a biztonsági ellenőrzés szintjéről szóló 35/1997. (V. 13.) FM rendelet módosításáról	64	2007: XLII. tv. az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről az Amerikai Egyesült Államok közötti légit közlekedési megállapodás kihirdetéséről.....	65
21/2007. (V. 23.) IRM r. a pártfogó felügyelői tevékenységgel kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtásáról	64	112/2007. (V. 24.) Korm. r. a hosszú távú kötelezettségek vállalásának egyes szabályairól szóló 24/2007. (II. 28.) Korm. rendelet módosításáról	65
22/2007. (V. 23.) SZMM r. a regionális képző központok feladatairól, irányításáról, a Munkaerőpiaci Alap foglalkoztatási alaprészén belül elkülönített képzési keret felhasználásáról, valamint a regionális képző központok és a megyei (fővárosi) munkaügyi központok együttműködéséről szóló 23/2003. (XII. 26.) FMM rendelet módosításáról.....	64	113/2007. (V. 24.) Korm. r. a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény végrehajtásáról.....	65
		114/2007. (V. 24.) Korm. r. a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény végrehajtásáról.....	65

115/2007. (V. 24.) Korm. r. a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvénnyel, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvénnyel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról	65	21/2007. (V. 30.) HM r. a honvédségi közúti járművek műszaki vizsgálatáról, valamint környezetvédelmi felülvizsgálatáról és ellenőrzéséről szóló 7/1992. (IV. 7.) HM rendelet módosításáról	66
116/2007. (V. 24.) Korm. r. a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény végrehajtásáról szóló 125/1993. (IX. 22.) Korm. rendelet módosításáról	65	22/2007. (V. 30.) HM r. a Maléter Pál Emlékérem alapításáról szóló 15/1998. (X. 6.) HM rendelet módosításáról	66
24/2007. (V. 24.) EüM r. a gyógyászati segéd-eszközök társadalombiztosítási támogatásba történő befogadásáról, támogatással történő rendeléséről, forgalmazásáról, javításáról és kölcsönzéséről szóló 14/2007. (III. 14.) EüM rendelet módosításáról	65	23/2007. (V. 30.) HM r. a dohányzásról, a dohányzóhelyek kijelöléséről és a dohánytermékek forgalmazásáról szóló 14/1999. (X. 27.) HM rendelet módosításáról	66
22/2007. (V. 24.) IRM r. a Büntetés-végrehajtás Továbbképzési és Rehabilitációs Központja (Igal) megszüntetéséről	65	24/2007. (V. 30.) HM r. a Magyar Honvédség egyes beosztásaihoz kapcsolódó munkaköri követelményekről szóló 20/2002. (IV. 10.) HM rendelet módosításáról	66
23/2007. (V. 24.) IRM r. a büntetés-végrehajtási szervek alapító okiratainak kiadásáról, módosításáról szóló 20/1997. (VII. 8.) IM rendelet módosításáról	65	31/2007. (V. 30.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	66
24/2007. (V. 24.) IRM r. a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet módosításáról	65	18/2007. (V. 30.) KüM h. a Magyar Köztársaság Kormánya és a Horvát Köztársaság Kormánya között a környezetvédelem és a természetvédelem terén való együttműködésről szóló, Budapesten, 2006. január 26-án aláírt Egyezmény kihirdetéséről szóló 127/2006. (V. 30.) Korm. rendelet 2-3. §-a hatálybalépéséről	66
30/2007. (V. 24.) AB h. az Alkotmánybíróság határozata	65	8002/2007. (V. 30.) GKM-ÖTM e. táj. a helyi közösségi közlekedés normatív támogatásának önkormányzatonként megítélt összegeiről	66
101/2007. (V. 24.) KE h. rendőr dandártábornok szolgálati viszonyának megszüntetéséről	65	9/2007. (MK 66.) ÖTM ut. az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatának kiadásáról szóló 2/2006. (MK 94.) ÖTM utasítás módosításáról	66
102/2007. (V. 24.) KE h. bírák felmentéséről és bírák kinevezéséről	65	Az Országgyűlés elnökének közleménye az állampolgári jogok országgyűlési biztosa általános helyettesének lemondásáról	66
17/2007. (V. 24.) KüM h. a Magyar Köztársaság és az Osztrák Köztársaság között az egymás nevében a vízumok kiadásában diplomáciai és konzuli képviselők útján történő kölcsönös eljárásról szóló, Bécsben, 2007. március 6-án aláírt Megállapodás kihirdetéséről szóló 2007. évi XVIII. törvény 2-3. §-a hatálybalépéséről	65	2007: XLIII. tv. a jövedékiadó- és az energiaadó-bevallás elektronikus benyújtásának bevezetésével kapcsolatos egyes törvények módosításáról	67
54/2007. (V. 30.) GKM r. a helyi közutak kezelésének szakmai szabályairól szóló 5/2004. (I. 28.) GKM rendelet módosításáról	66	2007: XLIV. tv. egyes, a gyermek- és fiatalok egészségének védelmét szolgáló törvényi rendelkezések módosításáról	67
		117/2007. (V. 31.) Korm. r. az Észak-atlanti Szerződés Szervezete Biztonsági Beruházási Programja keretében kiírásra kerülő pályázatokon való részvételi jogosultság feltételeiről,	

a jogosultság megszerzésével kapcsolatos eljárás szabályairól és az eljáró szervezetről szóló 164/2002. (VIII. 2.) Korm. rendelet módosításáról	67	26/2007. (V. 31.) IRM r. a kitoloncolás végrehajtásának szabályairól	67
118/2007. (V. 31.) Korm. r. az Európai Közösség tagállamai közötti adóbehajtási jogsegély részletes szabályairól szóló 7/2004. (I. 22.) Korm. rendelet módosításáról	67	27/2007. (V. 31.) IRM r. az idegenrendészeti eljárásban elrendelt őrizet végrehajtásának szabályairól	67
119/2007. (V. 31.) Korm. r. az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatalról szóló 273/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról	67	28/2007. (V. 31.) IRM r. a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásával és tartózkodásával kapcsolatos eljárások díjáról.....	67
120/2007. (V. 31.) Korm. r. a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet és az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet módosításáról	67	29/2007. (V. 31.) IRM r. a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatok megjelöléséről.....	67
121/2007. (V. 31.) Korm. r. a kiemelt építésügyi igazgatási ügyekben eljáró hatóságok illetékességi területéről, a kijelölési eljárásról, valamint a szakmai feltételekről szóló 220/1997. (XII. 5.) Korm. rendelet, valamint az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről szóló 343/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról	67	9/2007. (V. 31.) PM–IRM e. r. a pénzügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 17/2003. (VII. 1.) PM–IM együttes rendelet módosításáról	67
122/2007. (V. 31.) Korm. r. a közbeszerzési és tervpályázati hirdetmények elektronikus megküldésével kapcsolatos egyes jogszabályok módosításáról.....	67	44/2007. (V. 31.) OGY h. az állampolgári jogok országgyűlési biztosának és általános helyettesének 2006. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról.....	67
123/2007. (V. 31.) Korm. r. a felnőttképzési normatív támogatás részletes szabályairól	67	45/2007. (V. 31.) OGY h. az adatvédelmi biztos 2006. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról.....	67
124/2007. (V. 31.) Korm. r. a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek földrajzi árujelzőinek oltalmára és a termékek ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokról.....	67	46/2007. (V. 31.) OGY h. a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosának 2006. évi tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról.....	67
125/2007. (V. 31.) Korm. r. az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról.....	67	47/2007. (V. 31.) OGY h. a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007–2032	67
55/2007. (V. 31.) GKM r. a számhordozási központi referencia adatbázisról	67	48/2007. (V. 31.) OGY h. az Országgyűlés felhatalmazásának megadásáról az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 22. §-a alapján a Kormányzati Negyed beruházás részeként létrejövő Kormányzati Épület(együttes) megvalósítását célzó közbeszerzési eljárás megkezdéséhez és az eredményes közbeszerzési eljárás esetén a szerződéskötéshez	67
25/2007. (V. 31.) IRM r. a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény végrehajtásáról	67	49/2007. (V. 31.) OGY h. Sándor István országgyűlési képviselő mentelmi ügyében	67
		1034/2007. (V. 31.) Korm. h. a hajléktalan ellátórendszer 2007–2013. közötti fejlesztéséről.	67

35/2007. (V. 31.) ME h. az országos rendőrfőkapitány felmentéséről.....	67	<i>dr. Dobozi József</i> rendőr dandártábornok, a Rendészeti Biztonsági Szolgálat parancsnoka kinevezését 2007. május 31-ei hatállyal
36/2007. (V. 31.) ME h. szakállamtitkár felmentéséről.....	67	visszavonta,
37/2007. (V. 31.) ME h. a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete főigazgatójának felmentéséről.....	67	<i>dr. Tóth Gábor</i> rendőr dandártábornokot, a Budapesti Rendőrfőkapitányság főkapitányává 2007. június 1-jei hatállyal
38/2007. (V. 31.) ME h. egyes kétoldalú gazdasági együttműködési bizottságok magyar tagozati elnökeinek felmentéséről és kinevezéséről.....	67	<i>Papp Károly</i> rendőr dandártábornokot, a Rendészeti Biztonsági Szolgálat parancsnokává 2007. június 1-jei hatállyal

Szervezeti hírek

Kinevezések

A Magyar Köztársaság Elnöke

dr. Petrétei József, a Magyar Köztársaság igazságügyi és rendészeti minisztere megbízását – lemondására tekintettel – 2007. május 31-ei hatállyal

megszüntette,

dr. Takács Albertet, a Magyar Köztársaság igazságügyi és rendészeti miniszterévé 2007. június 1-jei hatállyal

kinevezte;

A Miniszterelnök

dr. Bene László rendőr altábornagy, az Országos Rendőrfőkapitányság főkapitánya megbízását 2007. május 31-ei hatállyal

visszavonta,

dr. Bencze József vezérőrnagyot, az Országos Rendőrfőkapitányság főkapitányává 2007. június 1-jei hatállyal

kinevezte;

Az igazságügyi és rendészeti miniszter

Gergényi Péter rendőr vezérőrnagy, a Budapesti Rendőrfőkapitányság főkapitánya megbízását 2007. május 31-ei hatállyal

kinevezte;

Fricska Andor igazságügyi és rendészeti minisztériumi tanácsost, a Rendészeti Igazgatási Főosztály Rendészeti Kontrolling Osztályáról a Költségvetési és Gazdasági Főosztály Fejezeti Költségvetési Osztályára

áthelyezte;

a kabinetfőnök

Sasvári Réka Krisztina budapesti lakost, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Miniszteri Kabinet Külügyi Osztályára határozatlan időre próbaidő kikötésével fogalmazónak

kinevezte;

a civilisztikai és igazságügyi szakállamtitkár

dr. Lukácsi Linda jászjákóhalmi lakost, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Igazságügyi Kodifikációs és Szolgáltatási Főosztály Igazságügyi Igazgatási Osztályára határozott időre próbaidő kikötésével fogalmazónak

kinevezte;

a kabinetfőnök

Oláh Éva igazságügyi és rendészeti minisztériumi főelőadót, a Miniszteri Kabinet Miniszteri Titkárságáról az Igazságügyi Kodifikációs és Szolgáltatási Főosztályra,

Lapos Lászlóné igazságügyi és rendészeti minisztériumi ügykezelőt, a Miniszteri Kabinetéről az Igazságügyi Kodifikációs és Szolgáltatási Főosztályra,

Paziczki Ildikó igazságügyi és rendészeti minisztériumi vezető-tanácsost, a Miniszteri Kabinetéről a Miniszteri Kabinet Humánpolitikai Osztályára

áthelyezte.

Közszolgálati jogviszony megszűnések

Közszolgálati jogviszonya megszűnt

végleges áthelyezéssel

dr. Serfőző Zsuzsanna igazságügyi és rendészeti minisztériumi tanácsosnak;

közös megegyezéssel

Novák Erika igazságügyi és rendészeti minisztériumi előadónak,

Sallai Lászlóné igazságügyi és rendészeti minisztériumi vezető-főtanácsosnak,

dr. Sipos Imola igazságügyi és rendészeti minisztériumi osztályvezetőnek, főtisztviselőnek;

felmentéssel

dr. Kisfaludy Zoltán igazságügyi és rendészeti minisztériumi kabinetfőnöknek, főosztályvezetőnek, főtisztviselőnek,

dr. Tordai Csaba igazságügyi és rendészeti minisztériumi főosztályvezetőnek;

a törvény erejénél fogva

dr. Illéssy István igazságügyi és rendészeti minisztériumi politikai tanácsadónak, kabinetfőnök-helyettesnek;

lemondással

Jenei Zoltán igazságügyi és rendészeti minisztériumi szakállamtitkárnak;

berendelés megszüntetésével

dr. Vas Gizella Zsuzsanna hőr. őrnagynak, igazságügyi és rendészeti minisztériumi főosztályvezető-helyettesnek.

Igazolvány érvénytelenítése

Laub Erzsébetnek, a Fejér Megyei Igazságügyi Hivatal pártfogó felügyelőjének 00101. számú szolgálati igazolványa elveszett.

Az igazolvány érvénytelen.

Pályázati felhívások**A Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara elnöke pályázatot hirdet a Pásztói Városi Bíróság mellé 1 fő önálló bírósági végrehajtói állás betöltésére**

A pályázatokat a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamara titkárságára (1138 Budapest, Váci út 201.) kell benyújtani.

Benyújtási határidő: 2007. július 19. 15 óra.

A beérkezett pályázatokat a Kamara érkeztető bélyegzővel látja el.

Az állásra azok pályázhatnak, akik megfelelnek a bírósági végrehajtásról szóló **1994. évi LIII. törvény 233. § (1) bekezdésében meghatározott és a 2000. évi CXXXVI. törvény 189. §-ában meghatározott feltételeknek.**

Nem nyújthat be pályázatot az, akivel szemben az 1994. évi LIII. törvény 233. § (2) bekezdése szerinti kizáró ok áll fenn.

A jogi szakvizsgával rendelkező személyekre külön pontok vonatkoznak: **1994. évi LIII. törvény 233. § (4) bekezdésében foglaltak.**

Előnyben kell részesíteni azt a pályázót, aki a pályázat benyújtásakor az érintett székhelyen tartós helyettesként működik, illetve az ott élő nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozók nyelvét ismeri.

A pályázatnak tartalmaznia kell a legfontosabb személyi adatokat és a szakmai életutat bemutató önéletrajzot, mellékelni kell az **1994. évi LIII. törvény 233. § (1) bekezdés a)–f) pontjaiban foglaltakat** igazoló okiratok eredeti példányait, vagy azok hiteles másolatát. Továbbá a pályázó hozzájárulását, hogy az igazságügyi és rendészeti miniszter a bünyügyi nyilvántartásban megvizsgálja.

A pályázathoz mellékelni kell a 8002/2001. sz. IM tájékoztató szerinti valamelyik témakör alapján elkészített pályamunkát.

A témakörök jegyzéke a Magyar Bírósági Végrehajtói Kamaránál beszerezhető.

A személyes meghallgatás és elbírálás időpontja: 2007. július 20. 10 óra.

A benyújtási határidő, valamint a személyes meghallgatáson való megjelenés elmulasztása esetén a mulasztó pályázó pályázatát a Kamara érvénytelennek tekinti.

A beküldött pályázatok ismeretében a Kamara fenntartja a jogot a pályázat érvénytelenné nyilvánítására.

**A Rendőrtiszti Főiskola rektora
a felsőoktatásról szóló
2005. évi CXXXIX. tv. 96. § (6) bekezdése alapján
a Vezetéstudományi Tanszék állományában
pályázatot hirdet
tanszékvezetői beosztás elnyerésére**

A tanszékvezetői megbízás határozott időre: 5 évre létesül.

A pályázóval szemben támasztott követelmények:

- egyetemi végzettség;
- doktori fokozat;
- főiskolai tanári vagy docensi kinevezés, vagy a kinevezéshez szükséges feltételek megléte (a pályázat egyben az oktatói fokozat ellátására is szól);
  - a szakképesítés megszerzésétől számított legalább 10 éves szakmai gyakorlat;
  - gyakorlati tapasztalatok a rendvédelmi oktatásban;
  - alkalmas a hallgatók, a doktori képzésben résztvevők, a tanársegédek tanulmányi, illetve tudományos munkájának vezetésére;
  - a tanszék hatáskörébe tartozó tudományterület nemzetközi összehasonlításra képes ismerete;
  - a közigazgatás-tudománynak, a vezetés- és szervezési elméleteknek, valamint az Európai Közigazgatási Joggal összefüggő kutatások ismerete és bemutatása;
  - legalább egy idegen nyelven képes előadás megtartására;
  - az 1996. évi XLV. tv. 3. § (2) bekezdésében írt feltételek megléte, illetve az ott írtak tudomásulvétele;
  - annak vállalása, hogy munkáját főállásban látja el.

A tanszékvezető általános feladatai:

- vezeti, szervezi, irányítja és ellenőrzi a tanszék oktató és tudományos, valamint egyéb tevékenységét, gondoskodik a tanszékre háruló valamennyi feladat, kötelezettség teljesítéséről;
  - az adott szakterületen tankönyvek, jegyzetek írása, szakmai lektorálása;
  - a közigazgatás-tudomány valamint a vezetés- és szervezési elmélet oktatása;
  - a tanszék állományába beosztottak szakmai, tudományos fejlődésének elősegítése;
  - részvétel a főiskola „életében”, valamint a főiskola hazai és nemzetközi kapcsolatainak szervezésében, fenntartásában.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó nevét, munkahelyét és beosztását;
- tudományos fokozatát;
- eddigi szakmai munkájának részletes leírását, ezen belül:
  - = oktatási és tudományos munkájának részletes ismertetését;
  - = tudományos illetőleg szakmai szervezetekben végzett tevékenységét;

- = fontosabb tanulmányútjait;
- nyilatkozatát fennálló foglalkoztatási jogviszonyairól, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyairól, azok tartalmáról és időbeni behatároltságáról;
- a tanszék vezetésére, fejlesztésére, valamint azok megvalósítására vonatkozó elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- a pályázó önéletrajzát és részletes szakmai életrajzát;
- az egyetemi végzettséget, tudományos fokozatot, idegennyelv-ismeretet tanúsító okiratok **hiteles** másolatait;
- fontosabb tudományos publikációk jegyzékét;
- hozzájáruló nyilatkozatot arról, hogy pályázati anyagát a Rendőrtiszti Főiskola bizottságai és testületei megismerhetik.

A pályázat benyújtásának határideje: megjelenéstől számított 30. nap.

A pályázatot a **Rendőrtiszti Főiskola Személyügyi Osztályán** (1121 Budapest, Farkasvölgyi út 12.; postacím: 1525 Budapest, Rb. 27.) **egy példányban** kell benyújtani.

A pályázónak a véleményezést megelőzően – a főiskola Szenátusa részére a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 27. § (8) bekezdés *j*) pontjában biztosított jog gyakorlása érdekében – a főiskola Szenátusa előtt ismertetnie kell programját.

A pályázat megjelenésének a helye:

Igazságügyi Közlöny
Oktatási Közlöny

A pályázattal kapcsolatos egyéb információk megismerhetők a Rendőrtiszti Főiskola Személyügyi Osztályán Kenyeres András rendőrségi főtanácsos, osztályvezetőnél, a **392-3517** vagy a **19-105** (rendészeti) telefonszámon.

**Pályázati felhívás
a Miskolci Rendészeti Szakközépiskola
igazgatói beosztásának betöltésére**

A Magyar Köztársaság igazságügyi és rendészeti minisztere a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 18. § (8) bek., valamint 102. § (2) bekezdés *e*) pontjában, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 45. § (1) bekezdésében foglaltak alapján nyilvános pályázatot hirdet a Miskolci Rendészeti Szakközépiskola igazgatói beosztásának betöltésére.

A vezetői beosztás a hivatásos állományú főosztályvezetői besorolásnak felel meg.

A vezetői megbízás határozott időre, 2007. augusztus 1-jétől 5 évre létesül.

A megbízás feltételei:

- a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. 18. §-ában foglaltak,
- IRM rendvédelmi szervnél fennálló hivatásos szolgálati jogviszony,
- felsőfokú államilag elismert végzettség és szakképzettség (rendvédelmi),
- széles körű szakmai tájékozottság,
- tárgyalási szintű angolnyelv-tudás.

A jogszabályok által kötelezően előírt valamennyi pályázati feltételt a pályázati kiírás nem tartalmazza.

Az azonos feltétellel rendelkező pályázók esetén előnyben részesül az, aki rendelkezik:

- rendőr vagy határőr szakmai gyakorlattal,
- legalább hároméves vezetői gyakorlattal,
- pedagógus szakvizsgával vagy felsőoktatási szakirányú továbbképzésben szerzett intézményvezetői szakképzettséggel.

Az igazgató feladatai:

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 55. § (2) bekezdésében foglalt feladatokon túl:

- a szakközépiskola szervezeti egységei munkájának összehangolása,
- a szakközépiskola képviselőinek ellátása,
- a személyzeti munka irányítása,
- a szakközépiskola rendelkezésére álló költségvetési előirányzatok, vagyoni és más források feletti – jogszabály szerinti – rendelkezés,
- a szakközépiskola fejlesztésére és korszerűsítésére vonatkozó koncepciók kialakítása, az erre irányuló munka szervezése és összefogása,
- kapcsolattartás a rendvédelmi szervekkel, más rendvédelmi és polgári szakközépiskolákkal, külföldi társintézményekkel.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó szakmai életrajzát, jelenlegi munkahelyét és beosztását, valamint munkaköri besorolását,
- az intézmény vezetésére, fejlesztésére vonatkozó szakmai programot, valamint azok megvalósításának vezetői elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- a felsőfokú végzettséget és szakképzettséget tanúsító okiratok és – amennyiben rendelkezik azzal – a nyelvvizsga-bizonyítvány hiteles másolatát,
- hozzájáruló nyilatkozatot arról, hogy a pályázati anyagát a szakközépiskola alkalmazotti közössége, nevelőtestülete, diákönkormányzata, valamint az érintett országos parancsnokságok megismerjék.

A pályázatot legkésőbb a közzétételt követő 30. napig lehet benyújtani az IRM Rendészeti Szakállamtitkárság Humán Tervezési és Irányítási Osztályához 1363 Budapest, Pf. 54. címre a „Miskolci Rendészeti Szakközépiskola igazgatói pályázat” megjelöléssel.

A pályázat elbírálásának határideje a beadási határidőtől számított 30. nap, melynek eredményéről a pályázók levélben kapnak értesítést.

A pályázattal kapcsolatosan érdeklődni lehet a 432-0720-as és a 24-620-as telefonon Sas Ferenc szakmai főtanácsadónál az IRM Oktatási Főigazgatóságon.

**Pályázati felhívás
a Szegedi Rendészeti Szakközépiskola
igazgatói beosztásának betöltésére**

A Magyar Köztársaság igazságügyi és rendészeti minisztere a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 18. § (8) bek., valamint 102. § (2) bekezdés e) pontjában, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 45. § (1) bekezdésében foglaltak alapján nyilvános pályázatot hirdet a Szegedi Rendészeti Szakközépiskola igazgatói beosztásának betöltésére.

A vezetői beosztás a hivatásos állományú főosztály-vezetői besorolásnak felel meg.

A vezetői megbízás határozott időre, 2007. augusztus 1-jétől 5 évre létesül.

A megbízás feltételei:

- a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. 18. §-ában foglaltak,
- IRM rendvédelmi szervnél fennálló hivatásos szolgálati jogviszony,
- felsőfokú államilag elismert végzettség és szakképzettség (rendvédelmi),
- széles körű szakmai tájékozottság,
- tárgyalási szintű angolnyelv-tudás.

A jogszabályok által kötelezően előírt valamennyi pályázati feltételt a pályázati kiírás nem tartalmazza.

Az azonos feltétellel rendelkező pályázók esetén előnyben részesül az, aki rendelkezik:

- rendőr vagy határőr szakmai gyakorlattal,
- legalább hároméves vezetői gyakorlattal,
- pedagógus szakvizsgával vagy felsőoktatási szakirányú továbbképzésben szerzett intézményvezetői szakképzettséggel.

Az igazgató feladatai:

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 55. § (2) bekezdésében foglalt feladatokon túl:

- a szakközépiskola szervezeti egységei munkájának összehangolása,
- a szakközépiskola képviselőtételének ellátása,
- a személyzeti munka irányítása,
- a szakközépiskola rendelkezésére álló költségvetési előirányzatok, vagyon és más források feletti – jogszabály szerinti – rendelkezés,
- a szakközépiskola fejlesztésére és korszerűsítésére vonatkozó koncepciók kialakítása, az erre irányuló munka szervezése és összefogása,
- kapcsolattartás a rendvédelmi szervekkel, más rendvédelmi és polgári szakközépiskolákkal, külföldi társintézményekkel.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó szakmai életrajzát, jelenlegi munkahelyét és beosztását, valamint munkaköri besorolását,
- az intézmény vezetésére, fejlesztésére vonatkozó szakmai programot, valamint azok megvalósításának vezetői elképzeléseit.

A pályázathoz mellékelni kell:

- a felsőfokú végzettséget és szakképzettséget tanúsító okiratok és – amennyiben rendelkezik azzal – a nyelvvizsga-bizonyítvány hiteles másolatát,
- hozzájáruló nyilatkozatot arról, hogy a pályázati anyagát a szakközépiskola alkalmazotti közössége, nevelőtestülete, diákönkormányzata, valamint az érintett országos parancsnokságok megismerjék.

A pályázatot legkésőbb a közzétételt követő 30. napig lehet benyújtani az IRM Rendészeti Szakállamtitkárság Humán Tervezési és Irányítási Osztályához, 1363 Budapest, Pf. 54 címre a „Szegedi Rendészeti Szakközépiskola igazgatói pályázat” megjelöléssel.

A pályázat elbírálásának határideje: a beadási határidőtől számított 30. nap, melynek eredményéről a pályázók levélben kapnak értesítést.

A pályázattal kapcsolatosan érdeklődni lehet a 432-0720-as és a 24-620-as telefonon Sas Ferenc szakmai főtanácsadónál az IRM Oktatási Főigazgatóságon.

KÖZLÖNY

§

Közlemények

Az Egészségügyi Minisztérium
közleménye

az eltereléshez kapcsolódó, az előzetes állapotfelmérést végző, a kábítószer-függőséget gyógyító kezelést és kábítószer-használatot kezelő más ellátást biztosító egészségügyi szolgáltatók jegyzékéről

(A listán történő szereplés, illetve a listára történő felvétel megelőző, felvilágosító szolgáltatás nyújtására nem jogosít.)

Budapest	Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet	1021 Budapest, II. Húvösvölgyi út 116.	391-5300
Budapest	Dr. Han Egészségügyi Szolgáltató Bt.	1024 Budapest, II. Retek u. 5. II.3.	316-0412
Budapest	Lorkamill Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	1024 Budapest, II. Szilágyi Erzsébet fasor 1.	316-3926
Budapest	Óbuda-Békásmegyér Egészségügyi Szolgáltató Közhasznú Társaság	1032 Budapest, III. Vörösvári út 88-96.	388-6924
Budapest	Fővárosi Önkormányzat Károlyi Sándor Kórház és Rendelőintézet	1041 Budapest, IV. Nyáru. 103.	360-0091
Budapest	Nyarády Egészségügyi Szolgáltató BT.	1065 Budapest, VI. Nagymező u. 21.	(30) 417-7010
Budapest	Fővárosi Önkormányzat Péterfy Sándor utcai Kórház és Rendelőintézet	1076 Budapest, VII. Péterfy Sándor u. 8-20.	461-4700
Budapest	Diótörés Alapítvány	1082 Budapest, VIII. Horváth M. tér 16. II.4.	333-1420
Budapest	Fővárosi Önkormányzat Heim Pál Gyermekkórház	1082 Budapest, VIII. Üllői út 86.	210-0718
Budapest	Józsefvárosi Egészségügyi Szolgálat	1084 Budapest, VIII. Auróra u. 22-28.	334-1949
Budapest	Szent Rókus Kórház és Intézményei	1085 Budapest, VIII. Gyulai Pál u. 2.	235-6500
Budapest	SE. Általános Orvostudományi Kar Pszichiátriai és Pszichoth. Klinika	1083 Budapest, VIII. Balassa u. 6.	260-0933
Budapest	Szent Rókus Kórház és intézményei	1085 Budapest, VIII. Gyulai Pál u. 2.	235-6560
Budapest	SE. Általános Orvostudományi Kar I. sz. Gyermekgyógyászati Klinika	1089 Budapest, VIII. Bókay János u. 53.	334-3186
Budapest	Kék Pont Drogkonzultációs Központ és Drogambulancia Alapítvány	1095 Budapest, IX. Gát u. 25.I. 8.	215-0734
Budapest	Fővárosi Önkormányzat Szent István Kórház és Rendelőintézet	1096 Budapest, IX. Nagyváradi tér 1.	455-5700
Budapest	NEURO-MED Egészségügyi Szolgáltató és Kereskedelmi Betéti Társaság	1093 Budapest, IX. Boráros tér 2. II.9.	455-0929
Budapest	Fővárosi Önkormányzat Szent László Kórház	1097 Budapest, IX. Gyáli út 5-7.	455-8101
Budapest	Föv. Önkorm. Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézet	1106 Budapest, X. Maglódi út 89-91.	314-2858
Budapest	Emberbarát Alapítvány	1105 Budapest, X. Cserkesz u. 7-9.	431-9792
Budapest	GyógyírX1. Szolgáltató KHT.	1113 Budapest, XI. Fehérvári út 12.	464-3187
Budapest	Magyar Ökumenikus Segélyszervezet	1116 Budapest, XI. Tomaj u. 4.	208-4932
Budapest	Fővárosi Önkormányzat Szent Imre Kórház	1115 Budapest, XI. Tétényi út 12-16.	355-1122
Budapest	SENABIL GULF- Hungária Kereskedelmi és Szolg. Bt.	1118 Budapest, XI. Budaörsi út 34/b.	319-7361
Budapest	SE. Általános Orvostud.-i Kar Kútvölgyi Klinikai Tömb Klinikai Csop.	1125 Budapest, XII. Kútvölgyi út 4.	210-0336
Budapest	Drogprevenációs Alapítvány	1125 Budapest, XII. Kiss Áron u. 22/c.	320-2866
Budapest	Országos Korányi TBC és Pulmonológiai Intézet	1121 Budapest, XII. Pihenő út 1.	391-3200
Budapest	Fővárosi Önkormányzat Szent János Kh. és rendelőintézet	1125 Budapest, XII. Diósárok 1-3.	458-4500
Budapest	Nikotinmentes Egészségügyi Szolgáltató Bt.	1131 Budapest, XIII. Rokolya u. 1-13.	(30) 934-6735
Budapest	Fővárosi Önkormányzat Nyíró Gyula Kórház	1135 Budapest, XIII. Lehel u. 59.	451-2600
Budapest	Országos Addiktológiai Intézet	1135 Budapest, XIII. Lehel utca 59.	288-8520
Budapest	GÁVA Orvosi Szolgáltató Bt.	1136 Budapest, XIII. Pannónia u. 13.	340-5315

Budapest	Zuglói Egészségügyi Szolgálat	1148 Budapest, XIV. Örs vezér tere 23.	469-4600
Budapest	Budapest XV. kerületi Önkormányzat Egészségügyi Intézménye	1152 Budapest, XV. Rákos út 77/a.	307-6262
Budapest	Budapest Főváros XVI. kerület Önkormányzat Szakrendelője	1163 Budapest, XVI. Tekla u. 2/c.	401-1301
Budapest	Budapest Főváros XIX. kerületi Önkorm. Kispesti Egészségügyi Int.	1195 Budapest, XIX. Ady Endre út 122.	347-5900
Budapest	Északi Támpont Egyesület	1196 Budapest, XIX. Zalaegerszeg u. 117.	215-53-91
Budapest	Fővárosi Önkormányzat Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház	1204 Budapest, XX. Köves út 1.	284-7610
Budapest	Csepeli Egészségügyi Szolgálat	1212 Budapest, XXI. Áruház tér 8.	427-5171
Budapest	Segély Helyett Esély Alapítvány	1223 Budapest, XXII. Jókai Mór u. 21-23.	226-4452
Budapest	Dr. Funk Sándor	1223 Budapest, XXII. Rákóczi út 8.	451-2600
Baranya	Baranya Megyei Önk. Narkomán Fialatokat Gyógyító-Foglalkoztató Közalapítvány (INDIT)	7623 Pécs, Szendrey Júlia u. 6.	(72) 332-600
Baranya	Baranya Megyei Kórház	7623 Pécs, Rákóczi u.2.	(72) 533-133
Baranya	Dr. Nagyidainé Dr. Pórszász Gertrud Mária	7622 Pécs, Kis-Rétiu. 5.	(30) 994-9602
Baranya	EÜ-MED KFT.	7624 Pécs, Székely Bertalan utca 17.	(30) 959-1456
Baranya	Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Támogató Alapítvány	7696 Hidas, Kossuth L. u. 62.	(72) 457-040
Baranya	Komló Városi Önkormányzat Kórház-Rendelőintézet	7300 Komló, Majális tér 1.	(72) 582-340
Baranya	Leo Amici 2002 Addiktológiai Leo Alapítvány	7623 Pécs, Semmelweis u. 11.	(72) 532-295
Baranya	Mohács Városi Önkormányzat Kórház Rendelőintézet	7700 Mohács, Szepessy tér 7.	(69) 511-150
Baranya	Pécs Megyei Jogú Város Egyesített Egészségügyi Intézmények Igazg.	7633 Pécs, Dr. Veress E. u. 2.	(72) 255-833
Baranya	Pszichopraxis Bt.	7624 Pécs, Angster J. u. 27	(30) 993-8562
Baranya	Siklói Kórház Közhasznú Társaság	7800 Siklós, Baross Gábor utca 6	(72) 352-411
Baranya	Szigetvár Városi Önkormányzat Kórháza	7900 Szigetvár, Szent I. ltp. 7.	(73) 500-500
Baranya	Dr. Szipli Szilvia	7300 Komló, Nagyszántó u. 4.	(70) 244-5853
Baranya	Tóth-Tonk Egészségügyi és -továbbképző Betéti Társaság	7900 Szigetvár, Zrínyi tér 3.	(73) 311- 969
Baranya	Pécsi Tudományegyetem OEC	7624 Pécs, Szegeti út 12.	(72) 536-000
Bács-Kiskun	Kalocsa Városi Önkormányzat Kórház-Rendelőintézet	6300 Kalocsa Kossuth u. 34-36	(78) 564-001
Bács-Kiskun	Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórház-Rendelőintézete	6000 Kecskemét, Nyíri út 38.	(76) 516-700
Bács-Kiskun	Dr. Palásti és társa Orvosi Szolgáltató Bt.	6237 Kecel, Vasút u.143.	(77) 423-011
Bács-Kiskun	Dr. Máthé és társa Egészségügyi és Szolgáltató Bt.	6300 Kalocsa, Kossuth Lajos u. 40.	(78) 461-701
Bács-Kiskun	EUTHYM -2000 Egészségügyi Szolgáltató Bt.	6000 Kecskemét, Fehér u. 26.	(20) 970-4795
Bács-Kiskun	Kiskőrös Városi Önkormányzat Szakorvosi Rendelőintézete	6200 Kiskőrös Petőfi tér. 12.	(78) 311-922
Bács-Kiskun	Kiskunhalasi Semmelweis Kórház Közhasznú Társaság	6400 Kiskunhalas, Dr.Monspart L. u. 1.	(77) 522-000
Bács-Kiskun	Sanitarium Orvosi Kereskedelmi és Szolgáltató BT.	6300 Kalocsa, 48-as Házak VII. U. 3.	(78) 462-044
Bács-Kiskun	Városi Kórház- Rendelőintézet Kiskunfélegyháza	6100 Kiskunfélegyháza, Fadrusz J. u. 4.	(76) 463-222
Bács-Kiskun	Városi Önkormányzat Kórház- Rendelőintézete Baja	6500 Baja, Rókus u. 10.	(79) 422-233
Békés	Békés Megyei Képviselő-testület Pándy Kálmán Kórháza	5700 Gyula, Semmelweis u. 1.	(66) 463-074
Békés	Békés Város Egyesített Egészségügyi Intézmény és Rendelőintézet	5630 Békés, József A. u. 5.	(66) 411-754
Békés	Dr. Gyuris és Társa Egészségügyi Szolgáltató, Oktató, Kereskedelmi Bt.	5700 Gyula, Munkácsy u. 10/A.	(66) 468-252
Békés	Orosháza Városi Önkormányzat Kórháza	5900 Orosháza, Könd u. 59.	(68) 411-166
Békés	Réthy Pál Kórház - Rendelőintézet	5600 Békéscsaba, Gyulai út 18.	(66) 441- 411
Békés	Szarvasi Szakorvosi Egészségügyi Szolgáltató KFT.	5540 Szarvas, Szabadság u. 11.	(66) 311-144

Borsod-Abaúj-Zemplén	Almási Balogh Pál Kórház-Rendelőintézet	3600 Ózd, Béke 1.	(48) 574- 400
Borsod-Abaúj-Zemplén	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórház	3526 Miskolc, Szentpéteri kapu 72-76	(46) 515-200
Borsod-Abaúj-Zemplén	Encs Város Területi Egészségügyi Központ	3860 Encs, Gagarin u. 3.	(46) 587-395
Borsod-Abaúj-Zemplén	Erzsébet Kórház-Rendelőintézet Sátoraljaújhely	3980 Sátoraljaújhely, Mártírok 9	(47) 525-300
Borsod-Abaúj-Zemplén	Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Diósgyőri Kórház-RI.	3533 Miskolc, Kórház 1	(46) 531-700
Borsod-Abaúj-Zemplén	Pszichiátriai Szakkórház és Betegotthon	3741 Izsófalva, Mária Táró 13.	(48) 351-050
Borsod-Abaúj-Zemplén	Sárospatak Városi Önkormányzat Rendelőintézete	3950 Sárospatak, Comenius 20.	(47) 513-110
Borsod-Abaúj-Zemplén	Semmelweis Kórház - Rendelőintézet és Egyetemi Oktató Kórház	3529 Miskolc, Csabai kapu 9-11.	(46) 555-666
Borsod-Abaúj-Zemplén	Szántó J. Endre Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézet	3900 Szerencs, Bekecsi u. 10.	(47) 361-558
Borsod-Abaúj-Zemplén	Városi Kórház-Rendelőintézet Kazincbarcika	3700 Kazincbarcika Május 1. út 56.	(48) 514-800
Csongrád	Dr. Farkasinszky Terézia Ifjúsági Drogcentrum	6726 Szeged, Fésű u. 4.	(62) 436-353
Csongrád	Dr. Bugyi István Kórház	6600 Szentes, Sima F. u. 44-58	(63) 313-244
Csongrád	Dr. Pető Zoltán	6710 Szeged, Csuka 20.	(30) 231-6162
Csongrád	Dr. Szarka Ödön Egyesített Egészségügyi Intézmény	6640 Csongrád, Gyöngyvirág 5.	(63) 570-800
Csongrád	Erzsébet Kórház-Rendelőintézet	6800 Hódmezővásárhely, Dr. Imre J. u. 2.	(62) 244-211
Csongrád	Hartai Humán Szolgáltató BT.	6726 Szeged, Tárogató u. 58.	(62) 431-081
Csongrád	Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzat Kórháza	6725 Szeged, Kálvária sgt. 57.	(62) 490-590
Csongrád	Szeged Megyei Jogú Város Önkorm. Szakorvosi Ellátás és Házió.Szolg.	6722 Szeged, Tisza L. krt. 97.	(62) 574-401
Csongrád	TABU-MED Egészségügyi Szolgáltató Bt.	6724 Szeged, Cserzy Mihály u. 31/B	(20) 321-2895
Csongrád	Dr. Diósszilágyi Sámuel Kórház-Rendelőintézet Makó	6900 Makó, Kórház u. 2.	(62) 511-151
Csongrád	Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerészeti- dományi Centrum	6720 Szeged, Dugonics tér 13.	(62) 545-007
Fejér	Baracska Országos BV Intézet	2471 Baracska, Annamajor 0	(22) 454-023
Fejér	Dr. Bányai Béla János	8130 Enying, Dózsa György 28.	(22) 372-974
Fejér	Dr.Horváth Ilona Gyöngyi	8000 Székesfehérvár, Jankovich Ferenc 12	(20) 978-7650
Fejér	Dr. Karaszi Márton	8000 Székesfehérvár, Királysor 46.	(22) 311-595
Fejér	Fejér Megyei Szent György Kórház	8000 Székesfehérvár, Seregélyesi u. 3.	(22) 535-500
Fejér	Magyarországi Reform. Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió	2465 Ráckeresztúr, Dózsa Gy. u. 45.	(25) 522-100
Fejér	RESO 2000 Egészségügyi Szolgáltató Betéti társaság	8000 Székesfehérvár, Király sor 4.	(22) 535-637
Fejér	Szent Pantaleon Kórház Kht.	2400 Dunaújváros, Korányi S. u. 4-6.	(25) 550-100
Fejér	Városi Kórház és Rendelőintézet Mór	8060 Mór, Kórház u. 21.	(22) 407-119
Fejér	Magyarországi Ref. Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió	2465 Ráckeresztúr, Dózsa Gy. u. 45.	(25) 522-101
Győr-Moson-Sopron	D. Hotels&Restaurants 1987. Kft.	9000 Győr, Hédervári u. 24.	(96) 320-667
Győr-Moson-Sopron	Dr. Fodor Bernadett	9000 Győr, Tárogató u. 36	(30) 320-7066
Győr-Moson-Sopron	Márkiné Dr. Kelemen Terézia	9012 Győr (Ménfőcsanak) Hegymester u. 46.	(96) 448-296
Győr-Moson-Sopron	Mosonmagyaróvár Város Önkorm. Karolina Kh. és Rendelőint.	9200 MosonmagyaróvárRégi Vámház tér 2-4	(96) 574-600
Győr-Moson-Sopron	Petz Aladár Megyei Oktató Kórház	9000 Győr, Vasvári Pál u. 2-4.	(96) 418-244
Győr-Moson-Sopron	Sopron Megyei Jogú Város Erzsébet Kórház	9400 Sopron, Győri u. 15.	(99) 312-120
Hajdú-Bihar	Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Kenézy Kórház-Rendelőintézet	4031 Debrecen, Bartók B. u. 2-26.	(52) 511-777
Hajdú-Bihar	Területi Kórház Berettyóújfalú Rendelőintézete	4100 Berettyóújfalú, Orbán Balázs tér 1.	(54) 507 555
Hajdú-Bihar	VESZ Egészségügyi Szolgáltató Közhasznú Társaság	4024 Debrecen, Fűvészkert u. 4.	(54) 311-077

Hajdú-Bihar	Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum	4030 Debrecen, Nagyerdei krt. 98.	(52) 431-957
Hajdú-Bihar	Császár-Máté Oktató, Tanácsadó és Szolgáltató Bt.	4026 Debrecen, Csemete u. 7. fszt.3.	(52) 422-873
Heves	Dr. Szigethy Egészségügyi és Kulturális Szolgáltató Bt.	3300 Eger, Hadnagy 15. I/2	(36) 411-941
Heves	Heves Megyei Önkormányzat Markoth Ferenc Kórház és Rendelőintézet	3300 Eger, Széchenyi u. 27-29.	(36) 411-444
Heves	T+T Humán Szolgáltató és Oktató Bt. (Dr. Balázs István)	3000 Hatvan, Kossuth Lajos tér 24.	(20) 967-9749
Jász-Nagykun-Szolnok	Kátai Gábor Kórház és Rendelőintézet	5300 Karcag, Zöldfa u. 48	(59) 507-111
Jász-Nagykun-Szolnok	Megyei Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet	5000 Szolnok Tószegi 21.	(56) 503-603
Jász-Nagykun-Szolnok	Psychosanitas Humánszolgáltató Kft.	5008 Szolnok (Szandaszőlős) Gátór 55	(47) 513-110
Jász-Nagykun-Szolnok	PSZICHO-CONDI Egészségügyi Szolgáltató Bt.	5000 Szolnok, Aranyi Sándor u. 6.	(30) 201-9991
Jász-Nagykun-Szolnok	Városi Egészségügyi Központ	5440 Kunszentmárton, Kossuth L. 5.	(56) 461-252
Jász-Nagykun-Szolnok	Városi Kórház-Rendelőintézet	5400 Mezőtúr, Kossuth 7-11.	(56) 550-440
Komárom-Esztergom	Bábolna Nagyközség Egészségügyi Központ	2943 Bábolna , Ácsi út 2.	(34) 568-440
Komárom-Esztergom	Esztergom Város Önkormányzata Vaszary Kolos Kórháza I.sz.teleph.	2500 Esztergom, Petőfi Sándor utca 26-28.	(33) 542-300
Komárom-Esztergom	Komárom-Esztergom Megyei Önkorm. Szt. Borbála Kórháza (Kh.-RI)	2800 Tatabánya, Dózsa György út 77.	(34) 515-488
Komárom-Esztergom	Magyar Kékkereszt Egyesület Református Iszákosmentő Misszió	2027 Dömös, Dózsa György 12-14.	(36) 307-7160
Komárom-Esztergom	PSZICHOTROP Gyógyító, Egészségnevelő és Oktató Bt.	2942 Nagyigmánd, Kurtasor u.26 1.	(30) 361-4599
Nógrád	Dr.Kenessey Albert Kórház-Rendelőintézet	2660 Balassagyarmat, Rákóczi út 125-127.	(35) 310 444
Nógrád	Margit Kórház Pásztó	3060 Pásztó, Semmelweis u. 15-17.	(32) 561-000
Nógrád	Nógrádi Utánképző Oktatási Betéti Társaság	2660 Balassagyarmat,16-os Honvéd 1.	(30) 938-0900
Nógrád	Szent Lázár Megyei Kórház Rendelőintézet	3100 Salgótarján, Füleki út 54-56.	(32) 522- 000
Pest	Cegléd Város Önkormányzat Toldy Ferenc Kórház-Rendelőintézet	2700 Cegléd, Törteli út 1-3.	(53) 310-011
Pest	Dr. Csorba és Csorba Egészségügyi Szolgáltató Bt.	2120 Dunakeszi Juhász Gyula u. 16-19.	(30) 539-4595
Pest	Dr. Malmos Erzsébet	2045 Törökbálint, Dózsa György u. 16/a.	(20) 333-5553
Pest	EUROP-Med Orvosi Szolgáltató KFT.Egészségügyi Központ	2085 Pilisvörösvár, Klapka utca 1899	(23) 445-499
Pest	Gálfi Béla Gyógyító és Rehabilitációs KHT. Szakkórháza	2013 Pomáz, Mártírok útja 22.	(26) 525-620
Pest	Nagykátai Város Szakorvosi Rendelőintézete	2760 Nagykátai, Dózsa György utca 46.	(29) 440-059
Pest	Nemzetközi Magánkórház és Egészségügyi Szolgáltató KFT.	2089 Telki , Kórház fasor 1.	(26) 372-278
Pest	Silling és Társa Egészségügyi Szolgáltató KFT.	2600 Vác, Dr. Csányi László krt. 47.	(27) 312-800
Pest	Szakorvosi Rendelőintézet Monor	2200 Monor, Balassa Bálint utca 1.	(29) 412-659
Pest	Szentendre Város Önkormányzata Egészségügyi Intézményei	2000 Szentendre, Kanonok utca 1.	(26) 312-407
Pest	Szob Város Szakorvosi Rendelőintézete	2628 Szob Arany János utca 22.	(27) 370-073
Pest	Tormay Károly Egészségügyi Központ	2100 Gödöllő, Petőfi Sándor utca 1.	(28) 420-655
Pest	Vác Város Önk.Jávorszky Ödön Kórház-Rendelőintézet	2600 Vác, Argenti Döme tér 1-3.	(27) 314-522
Somogy	Barcs Város Önkormányzata Járóbetegellátó Intézménye	7570 Barcs, Bajcsy-Zsilinszky u. 72.	(82) 565-490
Somogy	Dinamikus MED Praxis Családorvosi Mentálh. KHT.	8647 Balatonmáriafürdő, Rákóczi 61.	(85) 375-688
Somogy	Marcali Városi Önkormányzat Kórház-Rendelőintézet	8700 Marcali, Széchenyi u. 17-21.	(85) 501-100
Somogy	Városi Önkormányzat Kórház- Rendelőintézet	7500 Nagyatád, Bajcsy Zs. u. 1.	(82) 504-400
Somogy	Kaposi Mór Oktató Kórház, Pszichiátriai Osztály, Mentálhig. Gondozó és Szakambulancia	7400 Kaposvár, Tallián Gy. u. 20-32.	(82) 501-300
Somogy	Kaposi Mór Oktató Kórház, Pszichiátriai Osztály, Gyermek- és Ifjúsági Pszichiátriai Gondozó	7400 Kaposvár, Ezredév u.. 13.	(82) 410-135

Somogy	Kaposi Mór Oktató Kórház, Pszichiátriai Osztály, Gyermek- és Ifjúsági Pszichiátriai Gondozó	7400 Kaposvár, Ezredév u. 13.	(82) 410-833
Somogy	Siófoki Kórház Rendelőintézet, Pszichiátriai Gondozó	8600 Siófok, Semmelweis u. 1.	(84) 501-754
Szabolcs-Szatmár-Bereg	Dr. Beszterci Felicia	4400 Nyíregyháza, Hősök tere 8. 1.em. 2.	(30) 915-4055
Szabolcs-Szatmár-Bereg	Jósa András Megyei Kórház	4400 Nyíregyháza, Szent István 68.	(42) 465-666
Szabolcs-Szatmár-Bereg	Pszichiátriai Szakkórház Nagyálló	4320 Nagyálló, Szabadság tér 13.	(42) 563-800
Szabolcs-Szatmár-Bereg	Területi Kórház Mátészalka	4700 Mátészalka, Kórház u. 2-4.	(44) 311-011
Tolna	Paks Város Rendelőintézete	7030 Paks, Táncsics M. u. 13.	(75) 519-040
Tolna	Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Támogató Alapítvány Drogrehab. Int.	7143 Zsibrik-Mőcsény, Kossuth Lajos u. 1.	(74) 409-375
Tolna	Tolna Megyei Önk. Balassa János Kórháza	7100 Szekszárd, Béri Balogh Ádám u. 5-7	(74) 315-277
Vas	Dr. Grósz Pál Sándor	9500 Celldömölk, Mikes Kelemen 14. I/3.	(70) 248-3035
Vas	Kemenesaljai Egyesített Kórház Celldömölk	9500 Celldömölk, Nagy Sándor tér 3.	(95) 420-004
Vas	Önkormányzati Kórház Sárvár	9600 Sárvár, Rákóczi Ferenc u. 30.	(95) 320-011
Vas	Vas Megyei Markusovszky Kórház-Drog Szakambulancia	9700 Szombathely, 11-es Huszár út 138.	(94) 311-230
Veszprém	Alkohol-Drogsegély Ambulancia	8200 Veszprém, Egyetem u. 19.	(88) 421 857
Veszprém	Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézeti Szakrendelő	8500 Pápa, Jókai u. 5-9.	(89) 514 000
Veszprém	Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház-Rendelőintézet	8200 Veszprém, Kórház u. 1.	(88) 556 000
Veszprém	Magyar Imre Kórház-Rendelőintézet	8400 Ajka, Korányi F. u. 1.	(88) 521 800
Veszprém	Sümege Városi Kórház-Rendelőintézet	8330 Sümege, Kompanik Zs. u. 6.	(87) 352 444
Zala	Nagykanizsa Megyei Jogú Város Kórháza	8800 Nagykanizsa, Szekeres János u. 2-8.	(93) 502-000
Zala	Városi Kórház Keszthely	8360 Keszthely, Ady E. u. 2.	(83) 311 060
Zala	Zala Megyei Kórház Drogambulancia	8900 Zalaegerszeg, Kossuth L. utca 46-48.	(92) 596 689

A büntetés-végrehajtási intézetekben fogva tartott személyek esetében az állapotfelmérésre és kezelésre/ellátásra, országos hatáskörrel az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet (1108 Budapest, Kozma u. 13., tel.: 206-0225), valamint a kijelölt büntetés-végrehajtási intézetek jogosultak.

**A 26/2003. (V. 16.) ESZCSM–GYISM együttes rendeletben foglaltak alapján végzendő
megelőző-felvilágosító szolgáltatás (elterelés) területi ellátási kötelezettsége**

A szolgáltató neve	Település	Címe	Telefonszám
--------------------	-----------	------	-------------

Bács-Kiskun

Főplébániai Karitás Alapítvány	Kecskemét	6000 Kossuth tér 2.	(76) 415 466 (76) 508 499
Szeged megyei Jogú Város Önkormányzata „Dr. Farkasinszky Terézia” Ifjúsági Drogcentrum	Szeged	6726 Fésű u. 4.	(62) 436 353
Szent Erzsébet Caritas Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat	Szekszárd	7100 Munkácsy u. 7/A	(74) 413 037 (74) 511 585
Dr. Bugyi István Kórház, Addiktológiai és Drogambulancia	Szentes	6601 Sima Ferenc u. 44–58.	(63) 313 244 (63) 313 972

Baranya

Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Támogató Alapítvány	Hidas	7696 Kossuth u. 62.	(72) 457 040
INDIT Közalapítvány	Pécs	7623 Szendrey J. u. 6.	(72) 315 083 (72) 332 600

Békés

Békés Megyei Képviselőtestület Pándy Kálmán Kórháza	Gyula	5700 Simmelweis u. 1.	(66) 361 833
Független Egyesület	Gyula	5700 Simmelweis u. 1.	(66) 526 540
Egészségügyi és Szociális Ellátó Szervezet	Battonya	5830 Hősök tere 8.	(68) 456-191
Dr. Bugyi István Kórház, Addiktológiai és Drogambulancia	Szentes	6601 Sima Ferenc u. 44–58.	(63) 313 244 (63) 313 972

Borsod-Abaúj-Zemplén

Drogambulancia Alapítvány	Miskolc	3525 Feszty Á. u. 25.	(46) 431 310
Sziget Gondozóház Alapítvány (ellátás helyszíne)	Gönc	3895 Rákóczi út 89.	(46) 705 538
ÁNTSZ Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Intézet – Egészségvédelmi oszt	Nyíregyháza	4400 Árok út 41.	(42) 438 316

A szolgáltató neve	Település	Címe	Telefonszám
--------------------	-----------	------	-------------

Budapest I.

Magyar Református Egyház Válaszút Misszió Drogkonzultációs Irodája	Budapest XII.	1122 Krisztina krt. 5.	(1) 224-0122 (1) 224-0123
Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet – Drogmegelőzési Módszertani Központ és Ambulancia	Budapest II.	1021 Hűvösvölgyi út 116.	(1) 391 5482
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Fogadó Pszichoszociális Szolgálat	Budapest I.	1016 Csap u. 2.	(1) 355 0337

Budapest II.

Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet – Drogmegelőzési Módszertani Központ és Ambulancia	Budapest II.	1021 Hűvösvölgyi út 116.	(1) 391 54 82
Magyar Református Egyház Válaszút Misszió Drogkonzultációs Irodája	Budapest XII.	1122 Krisztina krt. 5.	(1) 224-0122 (1) 224-0123
Katolikus Karitás – Caritas Hungarica	Budapest XI.	1115 Bartók Béla út 96.	(1) 466 44 55 (1) 361 42 52
Hétszínvilág Transz-perszonális Egyesület	Budapest II.	1024 Retek u. 5.	(1) 410 79 61 (30) 996 14 21

Budapest III.

Magyar Református Egyház Válaszút Misszió Drogkonzultációs Irodája	Budapest XII.	1122 Krisztina krt. 5.	(1) 224-0122 (1) 224-0123
Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet – Drogmegelőzési Módszertani Központ és Ambulancia	Budapest II.	1021 Hűvösvölgyi út 116.	(1) 391 54 82
Hétszínvilág Transz-perszonális Egyesület	Budapest II.	1024 Retek u. 5.	(1) 410 79 61 (30) 996 14 21
Drog Stop Budapest Egyesület	Budapest IV.	1046 Külső Szilágyi út 14.	(1) 232 13 89

Budapest IV.

Drog Stop Budapest Egyesület	Budapest IV.	1046 Külső Szilágyi út 14.	(1) 232 13 89
Fővárosi Önkormányzat Nyíró Gyula Kórház Drogambulancia és Prevenációs Központ	Budapest XIII.	1135 Jász u. 14.	(1) 236 07 87

A szolgáltató neve	Település	Címe	Telefonszám
--------------------	-----------	------	-------------

Budapest V.

Magadért Drogmentességet Védő Alapítvány	Budapest VI.	1067 Eötvös u. 19.	(1) 269 08 57
Országos Addiktológiai Intézet	Budapest XIII.	1135 Lehel u. 59.	(1) 452 94 50

Budapest VI.

Magadért Drogmentességet Védő Alapítvány	Budapest VI.	1067 Eötvös u. 19.	(1) 269 08 57
Kvanum Zen Alapítvány	Budapest VI.	1062 Bajza u. 58.	(30) 408 1211 (30) 328 9562
Iránytű Ifjúsági és Mentálhigiénés Közhasznú Alapítvány	Budapest XIII.	1136 Pannónia u. 34.	(1) 339 37 00 (1) 339 37 01

Budapest VII.

Magadért Drogmentességet Védő Alapítvány	Budapest VI.	1067 Eötvös u. 19.	(1) 269 08 57
Országos Addiktológiai Intézet	Budapest XIII.	1135 Lehel u. 59.	(1) 452 94 50
Megálló Csoport Alapítvány Szenvedélybetegekért	Budapest VIII.	1083 Szigony u. 37.	(1) 303 6574

Budapest VIII.

Megálló Csoport Alapítvány Szenvedélybetegekért	Budapest VIII.	1083 Szigony u. 37.	(1) 303 6574
Magadért Drogmentességet Védő Alapítvány	Budapest VI.	1067 Eötvös u. 19.	(1) 269 08 57
Országos Addiktológiai Intézet	Budapest XIII.	1135 Lehel u. 59.	(1) 452 94 50

Budapest IX.

Megálló Csoport Alapítvány Szenvedélybetegekért	Budapest VIII.	1083 Szigony u. 37.	(1) 303 6574
Magadért Drogmentességet Védő Alapítvány	Budapest VI.	1067 Eötvös u. 19.	(1) 269 08 57
Emberbarát Alapítvány	Budapest X.	1105 Cserkesz u. 7–9.	(1) 431 97 92

A szolgáltató neve	Település	Címe	Telefonszám
--------------------	-----------	------	-------------

Budapest X.

Emberbarát Alapítvány	Budapest X.	1105 Cserkesz u. 7–9.	(1) 431 97 92
Országos Addiktológiai Intézet	Budapest XIII.	1135 Lehel u. 59.	(1) 452 94 50

Budapest XI.

Katolikus Karitás – Caritas Hungarica	Budapest XI.	1115 Bartók Béla út 96.	(1) 466 44 55 (1) 361 42 52
Segély Helyett Esély Alapítvány	Budapest XXII.	1223 Jókai Mór u. 21–23.	(1) 226 44 52 (1) 226 84 33

Budapest XII.

Magyar Református Egyház Válaszút Misszió Drogkonzultációs Irodája	Budapest XII.	1122 Krisztina krt. 5.	(1) 224-0122 (1) 224-0123
Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézet – Drogmegelőzési Módszertani Központ és Ambulancia	Budapest II.	1021 Hűvösvölgyi út 116.	(1) 391 54 82
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Fogadó Pszichoszociális Szolgálat	Budapest I.	1016 Csap u. 2.	(1) 355 0337

Budapest XIII.

Fővárosi Önkormányzat Nyírő Gyula Kórház Drogambulancia és Prevenció Központ	Budapest XIII.	1135 Jász u. 14.	(1) 236 07 87
Iránytű Ifjúsági és Mentálhigiénés Közhasznú Alapítvány	Budapest XIII.	1136 Pannónia u. 34.	(1) 339 37 00 (1) 339 37 01

Budapest XIV.

Országos Addiktológiai Intézet	Budapest XIII.	1135 Lehel u. 59.	(1) 452 94 50
Iránytű Ifjúsági és Mentálhigiénés Közhasznú Alapítvány	Budapest XIII.	1136 Pannónia u. 34.	(1) 339 37 00 (1) 339 37 01

Budapest XV.

Drog Stop Budapest Egyesület	Budapest IV.	1046 Külső Szilágyi út 14.	(1) 232 13 89
Drogprevenció Alapítvány	Budapest XIII.	1136 Balzac u. 48/A	(1) 320 28 66

A szolgáltató neve	Település	Címe	Telefonszám
--------------------	-----------	------	-------------

Budapest XVI.

Iránytű Ifjúsági és Mentálhigiénés Közhasznú Alapítvány	Budapest XIII.	1136	(1) 339 37 00
		Pannónia u. 34.	(1) 339 37 01
Drogprevenációs Alapítvány	Budapest XIII.	1136 Balzac u. 48/A	(1) 320 28 66

Budapest XVII.

T+T Humán Szolgáltató és Oktatási Központ Bt.	Budapest XVII.	1174	(1) 256 20 50
		Baross u. 86.	(20) 9679 749
Országos Addiktológiai Intézet	Budapest XIII.	1135 Lehel u. 59.	(1) 452 94 50

Budapest XVIII.

T+T Humán Szolgáltató és Oktatási Központ Bt.	Budapest XVII.	1174	(1) 256 20 50
		Baross u. 86.	(20) 9679 749
Emberbarát Alapítvány	Budapest X.	1105 Cserkesz u. 7–9.	(1) 431 97 92

Budapest XIX.

Emberbarát Alapítvány	Budapest X.	1105 Cserkesz u. 7–9.	(1) 431 97 92
Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat Addiktológiai Centrum	Budapest XXIII.	1238	(1) 287 38 63
		Grassalkovich u. 104.	(1) 283 99 47

Budapest XX.

Emberbarát Alapítvány	Budapest X.	1105 Cserkesz u. 7–9.	(1) 431 97 92
Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat Addiktológiai Centrum	Budapest XXIII.	1238	(1) 287 38 63
		Grassalkovich u. 104.	(1) 283 99 47

Budapest XXI.

Emberbarát Alapítvány	Budapest X.	1105 Cserkesz u. 7–9.	(1) 431 97 92
Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat Addiktológiai Centrum	Budapest XXIII.	1238	(1) 287 38 63
		Grassalkovich u. 104.	(1) 283 99 47

A szolgáltató neve	Település	Címe	Telefonszám
--------------------	-----------	------	-------------

Budapest XXII.

Segély Helyett Esély Alapítvány	Budapest XXII.	1223 Jókai Mór u. 21–23.	(1) 226 44 52 (1) 226 84 33
Katolikus Karitás – Caritas Hungarica	Budapest XI.	1115 Bartók Béla út 96.	(1) 466 44 55 (1) 361 42 52

Budapest XXIII.

Magyar Ökumenikus Szeretetszolgálat Addiktológiai Centrum	Budapest XXIII.	1238 Grassalkovich u. 104.	(1) 287 38 63 (1) 283 99 47
Emberbarát Alapítvány	Budapest X.	1105 Cserkesz u. 7–9.	(1) 431 97 92

Csongrád

Szeged megyei Jogú Város Önkormányzata „Dr. Farkasinszky Terézia” Ifjúsági Drogcentrum	Szeged	6726 Fésű u. 4.	(62) 436 353
Dr. Bugyi István Kórház, Addiktológiai és Drogambulancia	Szentes	6601 Sima Ferenc u. 44–58.	(63) 313 244 (63) 313 972
Egészségügyi és Szociális Ellátó Szervezet	Battonya	5830 Hősök tere 8.	(68) 456-191
Békés Megyei Képviselőtestület Pándy Kálmán Kórháza	Gyula	5700 Simmelweis u. 1.	(66) 361 833
Független Egyesület	Gyula	5700 Simmelweis u. 1.	(66) 526 540

Fejér

Alba Caritas Hungarica Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat	Székesfehérvár	8000 Móri u. 20.	(22) 506 606
Székesfehérvári Zöld Alma Egészségfejlesztő Alapítvány	Székesfehérvár	8000 Forgó u. 15.	(22) 502 276
Szent Pantaleon Kórház, Pszichiátriai Gondozó	Dunaújváros	2400 Korányi Sándor u. 4–6.	(25) 550-583 (25) 550-572
Szociális Alapellátó Intézmény Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	Tata	2890 Almási út 43.	(34) 383-043
Szent Borbála Kórház	Tatabánya	2800 Dózsa György u. 77.	(34) 515 488 (34) 514 356

A szolgáltató neve	Település	Címe	Telefonszám
--------------------	-----------	------	-------------

Győr-Moson-Sopron

Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, TÁMASZ Krízis- és Drogambulancia	Győr	9023 Szigethy A. u. 109.	(96) 411 807
GESZ Gyermejkölési és Családsegítő Szolgáltató Központ	Mosonmagyar- óvár	9200 Vasutas út 10.	(96) 207 421 (96) 576 557
Szt. Cirill és Method Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat	Győr	9025 Kossuth Lajos u. 63.	(96) 526 895 (96) 529 555 (96) 529 551
Human Talentum Bt.	Sopron	Ady Endre u. 10.	(30) 560 23 23 (94) 327 297

Hajdú-Bihar

Magyar Ökomenikus Szeretetszolgálat – Debreceni Szociális Központ	Debrecen	4024 Rákóczi út 7.	(52) 530 930
Függő-Híd Egyesület a Szenvedélybetegekért	Debrecen	4024 Varga u. 1.	(52) 349 920

Heves

Karitás RÉV (NAPPALI) Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat	Eger	3300 Kolozsvári u. 49.	(36) 321 577
Egészségügyi-Szociális Központ	Salgótarján	3100 Füleki út 41.	(32) 317 851 (32) 311 159
Drogambulancia Alapítvány	Miskolc	3525 Feszty Á. u. 25.	(46) 431 310

Jász-Nagykun-Szolnok

Függő-Híd Egyesület a Szenvedélybetegekért	Debrecen	4024 Varga u. 1.	(52) 349 920
Humán Szolgáltató Központ	Szolnok	5000 Városmajor út 67/A	(56) 420 614 (56) 424 502
Magyar Ökomenikus Segélyszervezet - Szolnoki Addiktológiai Központ	Szolnok	5000 Tófenék út 17.	(56) 378-460
Karitás RÉV (NAPPALI) Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat	Eger	3300 Kolozsvári u. 49.	(36) 321 577
Dr. Bugyi István Kórház, Addiktológiai és Drogambulancia	Szentes	6601 Sima Ferenc u. 44–58.	(63) 313 244 (63) 313 972

A szolgáltató neve	Település	Címe	Telefonszám
--------------------	-----------	------	-------------

Komárom-Esztergom

Esztergomi Szent Jakab Alapítvány/Drogprevenációs Iroda	Esztergom	2500 IV. Béla király út 3.	(33) 400 808
Szociális Alapellátó Intézmény Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	Tata	2890 Almási út 43.	(34) 383-043
Szent Borbála Kórház	Tatabánya	2800 Dózsa György u. 77.	(34) 515 488 (34) 514 356
Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, TÁMASZ Krízis- és Drogambulancia	Győr	9023 Szigethy A. u. 109.	(96) 411 807
Katolikus Karitás – Caritas Hungarica	Budapest XI.	1115 Bartók Béla út 96.	(1) 466 44 55 (1) 361 42 52

Nógrád

Egészségügyi-Szociális Központ	Salgótarján	3100 Füleki út 41.	(32) 317 851 (32) 311 159
Fővárosi Önkormányzat Nyíró Gyula Kórház Drogambulancia és Prevenációs Központ	Budapest XIII.	1135 Jász u. 14.	(1) 236 07 87

Pest

Kék Kocka Segítő és Szolgáltató Bt.	Pomáz	2013 Goethe u. 8. (megvalósítás: Szent Miklós tér 1.)	(30) 240-9154 (70) 575-3446
Gyermekjóléti Szolgálat	Pomáz	2013 Szent Miklós tér 1.	(26) 322 370 (30) 320-9169
Főplébániai Karitás Alapítvány	Kecskemét	6000 Kossuth tér 2.	(76) 415 466 (76) 508 499
Humán Szolgáltató Központ	Szolnok	5000 Városmajor út 67/A	(56) 420 614 (56) 424 502
Magyar Ökumenikus Segélyszervezet - Szolnoki Addiktológiai Központ	Szolnok	5000 Tófenék út 17.	(56) 378-460
Katolikus Karitás – Caritas Hungarica	Budapest XI.	1115 Bartók Béla út 96.	(1) 466 44 55 (1) 361 42 52
Segély Helyett Esély Alapítvány	Budapest XXII.	1223 Jókai Mór u. 21–23.	(1) 226 44 52 (1) 226 84 33
T+T Humán Szolgáltató és Oktatási Központ Bt.	Budapest XVII.	1174 Baross u. 86.	(1) 256 20 50 (20) 9679 749
Esztergomi Szent Jakab Alapítvány/Drogprevenációs Iroda	Esztergom	2500 IV. Béla király út 3.	(33) 400 808
Szent Pantaleon Kórház, Pszichiátriai Gondozó	Dunaújváros	2400 Korányi Sándor u. 4–6.	(25) 550-583 (25) 550-572

A szolgáltató neve	Település	Címe	Telefonszám
--------------------	-----------	------	-------------

Somogy

Boglári Gyermekjóléti és Családsegítő Alapítvány	Balatonboglár	8630 Hétház u. 17.	(85) 554 355
INDIT Közalapítvány	Pécs	7623 Szendrey J. u. 6.	(72) 315 083 (72) 332 600

Szabolcs-Szatmár-Bereg

ÁNTSZ Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Intézet – Egészségvédelmi Osztály	Nyíregyháza	4400 Árok út 41.	(42) 438 316
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Jósa András Kórház Drogambulancia	Nyíregyháza	4400 Árpád út 41/A	(42) 312 702

Tolna

Szent Erzsébet Caritas Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat	Szekszárd	7100 Munkácsy u. 7/A	(74) 413 037 (74) 511 585
Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió Támogató Alapítvány	Hidas	7696 Kossuth u. 62.	(72) 457 040

Vas

Szombathelyi Egyházmegyei Karitás Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat	Szombathely	9700 Wesselényi u. 24.	(94) 508 527 (94) 508 528
Vas Megye és Szombathely Megyei Jogú Város Markusovszky Kórháza – Egyetemi Oktatókórház	Szombathely	9700 11-es Huszár u. 138.	(94) 311 230
Human Talentum Bt.	Sárvár	9600 Batthyány Lajos u. 29.	(30) 560 23 23 (94) 327 297

Veszprém

Alkohol-Drogsegély Ambulancia	Veszprém	8200 Pápai u. 37/B	(88) 421 857 (88) 401 660
Alba Caritas Hungarica Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat	Székesfehérvár	8000 Móri u.20.	(22) 506 606
Székesfehérvári Zöld Alma Egészségfejlesztő Alapítvány	Székesfehérvár	8000 Forgó u. 15.	(22) 502 276

Zala

Kiút Drogellenes Alapítvány	Zalaegerszeg	8900 Kossuth út 46–48.	06 (30) 662 5879
Boglári Gyermekjóléti és Családsegítő Alapítvány	Balatonboglár	8630 Hétház u. 17.	(85) 554 355
Szombathelyi Egyházmegyei Karitás Alapítvány RÉV Szenvedélybeteg-segítő Szolgálat	Szombathely	9700 Wesselényi u. 24.	(94) 508 527 (94) 508 528

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó
megjelentette a Közlöny Könyvek sorozatának újabb köteteként a

HATÁRON TÚLI MAGYAROK KEDVEZMÉNYEINEK ÉS TÁMOGATÁSÁNAK SZABÁLYAI

című könyvet.

A könyv összefoglalja a határainkon túl élő magyarok támogatásának módozatait és intézményeit szabályozó rendelkezéseket, valamint rövid áttekintést ad azokról a kedvezményes banki eszközökről, amelyek elősegítik az adott térségek gazdasági fejlődését.

A támogatási rendszer alapelve: jobb feltételeket teremteni a magyar honfitársainknak a szülőföldön maradáshoz.

Ajánljuk a kiadványt magánszemélyeknek és intézményeknek, akik/amelyek

- részletesebb ismereteket akarnak szerezni a támogatási rendszerről,
- a határainkon túli térségek regionális fejlesztésében kívánnak részt venni és ehhez kívánnak információt szerezni a támogatási rendszerről,
- a határainkon túl élnek, működnek és támogatást remélnék szerezni fontos céljaik megoldásához,
- egyetemi tanulmányokat folytatnak vagy egyetemeken a támogatási rendszer oktatásával is foglalkoznak.

A 336 oldal terjedelmű kiadvány ára **3465 Ft** áfával.

Példányonként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a

HATÁRON TÚLI MAGYAROK KEDVEZMÉNYEINEK ÉS TÁMOGATÁSÁNAK SZABÁLYAI

című, 336 oldal terjedelmű kiadványt

(ára: **3465 Ft** áfával) ..... példányban, és kérem juttassák el alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés: .....

.....

cégszerű aláírás

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó
megjelentette

Bócz Endre

Büntetőeljárás jogunk kalandjai
Sikerek, zátonyok és vargabetűk

című könyvét.

Az olvasó olyan tudományos munkát tart a kezében, amelynek legfőbb tárgya a büntetőeljárás jog, a büntetőeljárás és kisebb mértékben a kriminalisztika. Így jelenik meg a büntetőeljárás jog tudományának és kodifikációjának története is. Bócz Endre több síkon elemzi a büntetőeljárás tárgyköreit. Az egyik a kodifikáció- és tudománytörténeti aspektus. Ezen belül ismerteti az 1808. évi francia kódexek Európára kiterjedő hatásait, ideértve az 1896. évi magyar Büntetőeljárásról szóló törvényt is. A munka külön érdekessége és értéke a nálunk úgyszólván ismeretlen cári orosz kodifikálás történetének, az 1864. évi kódexnek és előzményeinek bemutatása.

A mű másik kiterjedt tárgykörét a nyomozás adja. A szerző rámutat itt olyan jelenségekre, amelyeknek ritkán jártunk utána a jogi elemzés során. Ilyenek pl. a nyomozásról mint a büntetőeljárás önálló szakaszáról vallott nézetek, illetőleg az azt kifejező intézmények.

A szerző az ügyész, a közvédlő szerepkörébe szöve foglalja a bizonyítás kérdéseivel. Itt elsősorban a fogalmak – mint a „bizonyítás”, „történet”, „tény”, „felderítés” – tisztázására törekszik. Nem mulasztja el szónak tenni a büntetőeljárás technika jelentőségét, a bizonyításban vitt fejlesztő szerepét és a kriminalisztikai képzés hiányosságait. Figyelmet szentel a nyomozásbeli tényfeltárás (bizonyítás) terjedelmének. Felhívja a figyelmet a nyomozási, vizsgálati szakaszban fenyegető egyoldalúság veszélyeire, főként arra, hogy az ezt követő döntés befolyásolására alkalmas.

Az olvasó természetesen maga dönti el, mit tart a bemutatott műből a legtanulságosabbnak.

A kötet 224 oldal terjedelmű, ára **3990 forint** áfával.

Példányoként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELÉS

Megrendelem

Bócz Endre

Büntetőeljárás jogunk kalandjai
Sikerek, zátonyok és vargabetűk

című, 224 oldal terjedelmű kiadványt

(ára: **3990 Ft** áfával) ..... példányban, és kérem, juttassák el alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házsám: .....

Ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés: .....

.....

cégszerű aláírás

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó

megjelentette a Közlöny Könyvek sorozatának újabb köteteként

A BÜNTETŐ TÖRVÉNYKÖNYV MAGYARÁZATA I–III. KÖTET

című kiadványt.

A Büntető Törvénykönyv magyarázata – tekintettel a büntetőjog kialakult felosztására, továbbá a kommentár könnyebb használatának szempontjaira is – három kötetben jelenik meg. Az első kötet a Btk. Általános részének, a második és harmadik kötet pedig a Különös részének magyarázatát tartalmazza.

A magyarázat nagymértékben támaszkodik a bírói ítéletek értelmező rendelkezéseire, az Alkotmánybíróság határozataira, valamint az ET, az EU és más nemzetközi fórumok releváns dokumentumaira; ugyanakkor nagy hangsúlyt fektet a fogalmak tudományos definiálására és rendszerezésére is. Tekintettel arra, hogy a jogtudomány és a jogalkalmazás által kialakított értelmezési tartomány ismerete nélkül nem lehet eligazodni a büntetőjog alapkérdéseiben, a kommentár nemcsak a szakmai felhasználók és a joghallgatók, jogi továbbképzésben részt vevők számára jelenthet támpontot, hanem a büntetőjog iránt érdeklődők is segítségül hívhatják a kiadványt.

A magyarázat a Hivatalos CD Jogszabálytárban megjelent Btk. kommentár szerkesztett változata.

Az 1400 oldal terjedelmű kiadvány ára: **9597 Ft** áfával.

Példányonként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a **A Büntető Törvénykönyv magyarázata I–III. kötet** című kiadványt (az 1400 oldal terjedelmű kiadvány ára: **9597 Ft** + postaköltség) ..... példányban, és kérem juttassák el az alábbi címre:

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutalom.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó
megjelentette

Kondorosi Ferenc–Uttó György–Visegrády Antal

A bírói etika és a tisztességes eljárás

című könyvét

A könyvhöz előszót dr. Lomnici Zoltán, a Legfelsőbb Bíróság, illetve az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnöke írt, melyben a következő szavakkal ajánlja a kötetet:

„Az olvasó kezébe olyan könyv (tankönyv, szakmai háttéranyag) kerül, amely tudományos igényességgel és a gyakorlati alkalmazhatóság szándékával mutatja be a bírói etika szakmai-morális alapjait. A kötet jelentős nemzetközi kitekin-tést nyújt, amikor más országok gyakorlatának, szabályozásának feltárását is vállalja.

A tapasztalt és a tárgykör nemzetközi összefüggéseit is jól ismerő szerzők – helyeselhető módon – abból indultak ki, hogy a bírák etikus magatartása és eljárása az eljárások résztvevői – a peres felek, a vádló, a védő, a jogi képviselő, a bün-tetőügyekben a vádlott – számára garanciális jelentőségű, mert megteremti/megadja az eljárás minőségét is.

A szerzők a bírói etika érvényesülését is vizsgálták a peres eljárás másik minőségi követelményének, a fair eljárás igényének megvalósulásával összefüggésben.

A tisztességes eljárás napjainkban nemzetközi jogi, alkotmányos és morális követelményt is jelent, amelynek tartalma az Emberi Jogok Európai Bírósága és – egyre inkább – az Európai Bíróság esetjogából ismerhető meg. A kötet számos jogeset bemutatásával szolgálja a hazai jogi kultúra színvonalának emelését, a tiszta, demokratikus közállapotok, a bírák és a bíróságok tekintélye megóvását.

A könyv fontos tananyag a bírák, ügyészek, ügyvédek számára, de különös haszonnal forgathatják gyakorló politikusok, a tudományos élet képviselői, a média munkatársai és mindenki, aki felelősséget érez a hazai jogállam, a jogrend minőségéért.”

A kötet 184 oldal terjedelmű, ára **3381 forint** áfával.

Példányonként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfél-szolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELÉS

Megrendelem

Kondorosi Ferenc–Uttó György–Visegrády Antal

A bírói etika és a tisztességes eljárás

című, 184 oldal terjedelmű kiadványt (ára: **3381 forint** áfával) ..... példányban, és kérem, juttassák el alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házsám: .....

Ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon be-lül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó
megjelentette a Közlöny Könyvek sorozatának újabb köteteként

**A POLGÁRI PERRENDTARTÁSRÓL SZÓLÓ
1952. évi III. TÖRVÉNY MAGYARÁZATA I-III.**

című könyvet.

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) e magyarázata elkészítésének fontos szempontja volt, hogy ne csak a jogászi szakma gyakorlói, de a laikus jogkereső közönség számára is megfelelően forgatható kiadvány készüljön el. Elegendő arra gondolni, hogy a polgári igazságszolgáltatásban az elmúlt másfél évtizedben – a rendszerváltást követően a bírósághoz fordulás emberi és alkotmányos jogával élő polgároknak köszönhetően – jelentősen megnövekedett mind a peres, mind a nemperes ügyek száma, és új pertípusok (mint a közigazgatási perek vagy a társasági perek) keletkeztek.

A kommentár – amelynek szerzői nemcsak oktatják, de a gyakorlatban is jól ismerik a polgári eljárás szabályait – célja, hogy a folyamatosan módosuló, és egyre gazdagodó bírósági gyakorlattal értelmezett, illetve egyre több európai uniós szabályt felvonultató Pp. szabályait közérthető formában mutassa be.

A Polgári perrendtartás magyarázata – a törvény fejezeteit követve – három kötetre tagolódik. A kiadvány egyenlő súlyt helyez az egyes rendelkezések értelmezésére és magyarázatára, az elméleti alapokra, valamint a bírósági gyakorlat bemutatására, hogy e három pillérre helyezve a lehető legteljesebb képet mutassa be az élő polgári eljárásjogról.

Az 1544 oldal terjedelmű, háromkötetes kiadvány ára **4893 Ft** áfával.

Példányonként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a

**A POLGÁRI PERRENDTARTÁSRÓL SZÓLÓ
1952. évi III. TÖRVÉNY MAGYARÁZATA I-III.**

című, 1544 oldal terjedelmű háromkötetes kiadványt.

(ára: **4893 Ft** áfával) ..... példányban, és kérem juttassák el alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házsám: .....

Ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés: .....

.....

cégszerű aláírás

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó

megjelentette

dr. Kondorosi Ferenc

Jogalkotás a XXI. század hajnalán

című könyvét

A XXI. század nemzeti jogalkotását minden eddiginél jobban meghatározza a nemzetközi társadalmi és gazdasági környezet, amelynek háttérében az európai integráció hatása, valamint a globalizációs folyamatok húzódnak meg. Az Emberi Jogok Európai Egyezménye, az Unió Alapjogi Chartája vagy az Alkotmányos Szerződés alapelvei csak néhány olyan példája a „nemzetek felett álló jogoknak”, amelyek a nemzeti jogalkotás tekintetében is iránymutatók lehetnek.

A megjelent kötet – a szakkönyvpiacon hiánypótló jelleggel – tudományos igényességgel, ugyanakkor a gyakorlati alkalmazhatóság szándékával mutatja be a XXI. század nemzeti jogalkotásának tendenciáit. A könyv széles körű nemzetközi kitekintést nyújt, amelyben az uniós jogfejlődés elemzésének központi szerep jut.

A kötet szerzője, a tapasztalt jogtudós és gyakorlati szakember alaptézise, hogy „a jogdogmatikai megfontolásokat figyelembe vevő, minőségi normaalkotás programszerű érvényesítése és a konzisztens, áttekinthető jogrendszer eszményképének követése kedvező irányba befolyásolhatja a normák címzettjeinek magatartását, annak érdekében, hogy a jog legfőbb, alkotmányos küldetését teljesítse”.

A szerző részletesen vizsgálja a hatékony jogi szabályozás kulcskérdéseit, a hazai jog, valamint a nemzetközi és az európai uniós jog összefüggéseit, eközben mindig kellő hangsúlyt fektetve korunk demokratikus jogállami alapértékeire: az emberi jogokra és az alkotmányosságra. Az olvasó bepillantást nyerhet a jogharmonizáció „kulisszatitkaiba”, a biztonság jogalkotásban érvényesülő tényezőinek problematikájába, valamint polgári jogi és büntetőjogi jogalkotásunk legújabb eredményeibe.

A XXI. század elejének kodifikációját elemző kötet egyszerre tankönyv, olvasókönyv és gyakorlati útmutató. Haszonnal forgathatják a társadalomtudományi karok hallgatói, a közigazgatásban dolgozó szakemberek, a politikusok, a média munkatársai és mindenki, aki felelősséget érez a hazai jogállam, jogrend minőségének javításáért.

A kötet 264 oldal terjedelmű, ára **2856 forint** áfával.

Példányonként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6., tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. szám (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internet-címen.

MEGRENDELÉS

Megrendelem a

dr. Kondorosi Ferenc

Jogalkotás a XXI. század hajnalán

című, 264 oldal terjedelmű kiadványt (ára: **2856 forint** áfával) ..... példányban, és kérem, juttassák el az alábbi címemre:

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül átutaljuk a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára vagy postai úton a fenti címre.

Keltezés: .....

.....

cégszerű aláírás

JOGTANÁCSADÓ

A Házi Jogtanácsadó jogtódja

Megjelent a

JOGTANÁCSADÓ

című jogi szakfolyóirat júniusi száma.

Ki mit fizet az államnak, ha változik az ingatlan tulajdonosa?

Ki fizet adót, és ki illetéket, ha az ingatlan „gazdát cseréli”? • Mennyi adót kell fizetnie az eladóknak az ingatlan értékesítéséből származó jövedelem után? • Milyen költségekkel lehet számolni a bevételt (a vételárat) az adóalap megállapításánál? • Hány év után adhatja el a tulajdonos az ingatlan adómentesen? • Mikor igényelhető vissza a befizetett adó? • Mi minősül lakáscélú felhasználásnak az ún. lakászerzés kedvezmény igénybevételénél? • Hány százalék az illeték lakástulajdon megszerzése után? • Felülbíráhatja-e az illeték-hivatal a bejelentett forgalmi értéket? • Mely esetben kell csupán a vásárló és az eladó lakás értékének különbözése után az illetéket megfizetni? • Mikor nem kell az építési felköt vásárlónak illetéket fizetnie? • Hogyan alakul az adó- és illetékfizetési kötelezettség cserénél? • Mennyi az ajándékozási, illetve az öröklési illeték a rokonsági foktól függően?

- Jövedelem-(nyereség-)minimum szerint is adózhatnak a vállalkozások
- „Biztosított” az egészségem?!
- Meddig kell a szabadságot kiadni? – változások munkaügyben
- A START után startol a START PLUSZ és a START EXTRA is
- A jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése a munkahelyeken
- Járművezetés tiltott átengedése
- Így döntött a bíróság...
- Polgári jogi kalauz A-tól Z-ig
- Olvasóink kérdezték
- Adónaptár 2007 (július hó)
- Röviden...
- Május hónap törvényei, rendeletei

6

A következő számok tervezett témáiból

Ügyeleti díj ■ Orvosválasztás és a kórházak területi ellátási kötelezettsége ■ Szolgálati idő megállapítása ■ Nyugdíjak korrekciós célú emelése ■ Korengedményes nyugdíjazás ■ Nyugdíjszerű szociális ellátások ■ Baleseti járadék ■ Magánnyugdíjpénztárak ■ Önkéntes nyugdíjpénztárak ■ Panelprogram ■ Elbirtoklás tulajdonostártól ■ Tartási, életjáradéki szerződés ■ Az életkor szerepe a nemi erkölcs elleni bűncselekmények körében ■ A Büntető Törvénykönyv módosításáról ■ Közvetítés büntetőügyekben ■ Körbetartozás ■ Követelésbehajtás ■ A végrendelet-készítés buktatói ■ Ítélt dolog ■ Foglalkoztatást elősegítő képzés ■ Felnőttképzést folytató intézmények ■ A munkahelymegtartó képzés támogatása ■ A munkavégzés módja, a munkavégzési kötelezettség terjedelme a munkaviszonyban, a munkavégzés helye ■ A rendes és a rendkívüli munkaidő ■ A munka díjazása (a munkabér fogalma, a bérmegállapítás elvei) ■ A szabadidő a munkaviszonyban ■ A munkavállalók bejelentése ■ Gondoskodás az időskorúakról ■ Házi őrizet, lakhelyelhagyási tilalom ■ Bíróság elé állítás ■ Tárgyalásról lemondás ■ Tanúvédelem ■ Testi sértés ■ Öngyilkosságban közreműködés ■ Magzatelhajtás ■ Közúti veszélyeztetés, közúti baleset okozása ■ Hamis vád, hamis tanúzás ■ Jogorvoslati fórumok (perorvoslatok, büntető jogorvoslatok) ■ Polgári jogi kalauz A-tól Z-ig (sorozat)

Tájékoztató a Jogtanácsadóból, s legyen a mindennapokban önmaga ügyvédje!

Kapható a hírlapárusoknál, a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.; tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. szám (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971; fax: 321-5275; e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu).

ELŐFIZETÉSI SZELVÉNY

Előfizetem a Jogtanácsadót ..... példányban. 2007. évi éves előfizetési díja 6804 Ft áfával, fél évre 3402 Ft áfával.

A befizetéshez számlát , csekket kérek.

Előfizető neve, címe: .....

Ügyintéző neve, telefonszáma: .....

Dátum: ..... Cégszerű aláírás: .....

Az előfizetési szelvényt a **Magyar Hivatalos Közlönykiadó 1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.** címére vagy a **318-6668** faxszámára kérjük elküldeni, illetve megrendelhető a **www.mhk.hu/jogtanacsado** internetcímen található megrendelőlapon. Az előfizetésről további információ kérhető a **266-9290/239, 240-es** telefonszámon.

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó

megjelentette a Közlöny Könyvek sorozatának újabb köteteként

A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY MAGYARÁZATA

című kiadványt.

A 2006. július 1-jétől hatályos, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (az új Gt.) megalkotása során az Európai Unió társasági jogával való harmonizáció és az egyes tagállamok társasági joga fejlődésének közös sajátosságai mellett a magyar jogalkalmazók több mint másfél évtizedes tapasztalatait is felhasználták.

A magyar jogalkalmazók számára ma már nem számít újdonságnak a társasági jog. Az ellenérzések rég megszűntek, az első társasági törvény, az 1988. évi VI. törvény hatálybalépése óta a gazdasági élet szereplői a társasági jog intézményeit megismerték és elfogadták. Kialakult az a cégbírói gyakorlat és jelentős szakirodalom, megerősödött az a társasági jogi kultúra, amelyre a jogalkotó támaszkodhatott.

Az új Gt. egyes kérdéseket a korábbival azonosan szabályoz, így az 1997. évi CXLIV. törvényen alapuló, a Legfelsőbb Bíróság és az ítélőtáblák közzétett döntéseiből megismerhető bírói gyakorlat részben továbbra is irányadó.

Ára: **3024 Ft** áfával.

Példányonként megvásárolható a Közlönykiadó Jogi Könyvesboltjában (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Tel./fax: 318-8411), valamint a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu), illetve megrendelhető a kiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen.

MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a **A gazdasági társaságokról szóló törvény magyarázata** című kiadványt (ára: **3024 Ft** + postaköltség), ... példányban, és kérem juttassák el az alábbi címre:

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

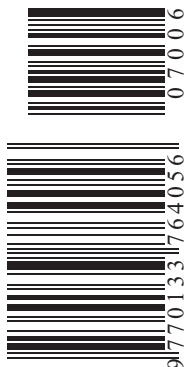
Ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutalom.

Keltezés: .....

.....
cégszerű aláírás

Szerkesztésért felelős: dr. Oros Paulina

Kiadja: Magyar Hivatalos Közlönykiadó (1085 Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., www.mhk.hu).

Felelős kiadó: dr. Kodela László elnök-vezérigazgató.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a Fáva Rt. közreműködésével. Telefon: 266-6567.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746,

e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen,

1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti

Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu).

2007. évi éves előfizetési díj: 15 876 Ft áfával. Egy példány ára: 1365 Ft áfával.

A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0133-7645

07.2216 – Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.